

ÅRSBERETNING
2000

Årsberetning 2000

Syddansk Universitet

Campusvej 55
5230 Odense M
Tlf. 6550 1000
Fax 6550 1090
www.sdu.dk

Redaktion: Christa Jalking, Informationsafdelingen

Layout: Martin Vikkelsø, Informationsafdelingen

Oplag: 2.500

Tryk: one2one a/s, Odense

ISBN 87-90923-99-5
Stregkode: 9788790923990
ISSN 0109-7407

Indhold

KAPITEL 1	
Rektors beretning	7
KAPITEL 2	
Dekanernes beretning	
Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet	9
Det Naturvidenskabelige og Tekniske Fakultet	11
Det Samfundsvidenskabelige Fakultet	12
Det Humanistiske Fakultet	14
KAPITEL 3	
Disputatser og Ph.D.-afhandlinger	
Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet	17
Det Naturvidenskabelige og Tekniske Fakultet	26
Det Samfundsvidenskabelige Fakultet	33
Det Humanistiske Fakultet	36
KAPITEL 4	
Kandidatproduktion	
Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet	41
Det Naturvidenskabelige og Tekniske Fakultet	44
Det Samfundsvidenskabelige Fakultet	47
Det Humanistiske Fakultet	55
KAPITEL 5	
Internationalisering	61
KAPITEL 6	
Temaartikler	
Infektionssygdomme - et globalt perspektiv	63
Kan brugere designe? Og skal de?	69
Indvandring og erhvervsudvikling	73
Medier i virkeligheden	77
KAPITEL 7	
Nekrolog	83
KAPITEL 8	
Ledelse og kollegiale organer	85
KAPITEL 9	
Repræsentantskab	87
KAPITEL 10	
Universitetets fakulteter	
<i>Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet</i>	91
INSTITUT FOR MEDICINSK BIOLOGI (IMB)	92
Anatomi og Neurobiologi	93
Fysiologi og Farmakologi	98
Immunologi og Mikrobiologi	104
INSTITUT FOR SUNDHEDSTJENESTEFORSKNING (IST)	107
Almen Medicin	108
Specialeuddannelsen i Almen Medicin	111
Forskningsenheden for Almen Medicin	111
Audit Projekt Odense	111
Epidemiologi	115
Klinisk Farmakologi	124
Miljømedicin	128
Sundhedsøkonomi	131
Retsmedicinsk Institut	136
INSTITUT FOR IDRÆT OG BIOMEKANIK (IOB)	138
Fysiologi og Biomekanik	139
Idræt, Fysisk Aktivitet og Pædagogik	144
Idræt, Krop og Sundhed	148
Klinisk Biomekanik	152
KLINISK INSTITUT (KI)	156
Anæstesiologi	157
Arbejds- og miljømedicin	159
Børne- og ungdomspsykiatri	160
Dermato-venerologi	162
Geriatrici	166
Hæmatologi	167
Infektionsmedicin, Intern medicin, Lungemedicin og Reumatologi	168
Infektionsmedicin	168
Intern medicin	169
Lungemedicin	169
Reumatologi	170
Kardiologi	172
Kirurgisk Gastroenterologi, Kirurgisk Endokrinologi	177
Klinisk Biokemi og Klinisk Genetik	178
Klinisk Fysiologi og Nuklearmedicin	184
Klinisk Immunologi	186
Klinisk mikrobiologi	188
Medicinsk Endokrinologi	191
Medicinsk Gastroenterologi	199
Nefrologi	202
Neurokirurgi	203
Neurologi	205
Obstetrik og Gynækologi	206
Oftalmologi	210
Onkologi	212
Ortopædkirurgi	215
Oto-rhino-laryngologi	218
Patologi	220
Plastikkirurgi	225
Voksenspsykiatri	226
Pædiatri	229
Radiologi	234
Thorax-karkirurgi	235
Urologi	237
BIOMEDICINSK LABORATORIUM	238
FORSKNINGSENHEDEN FOR SUNDHEDSSOCIOLOGI – ESBJERG	240
FORSKNINGSENHEDEN FOR TROMBOSEFORSKNING	241

CAST (CENTER FOR ANVENDT SUNDHEDSTJENESTE- FORSKNING OG TEKNOLOGIVURDERING)	245	Erhvervsproglige dagstudier vest for Lillebælt ...	456
ENHEDEN FOR UDDANNELSESUDVIKLING	247	Erhvervsproglige studier under Åben Uddannelse	457
STUDIENÆVN FOR MEDICIN	248	Filosofi	457
STUDIENÆVN FOR KLINISK BIOMEKANIK	249	Fransk og Frankofone Studier	458
STUDIENÆVN FOR IDRÆT	250	De grænseoverskridende studier	459
KOORDINATOR FOR DE KLINISKE KONFERENCER	251	Center for Græsk-Romerske Studier	459
<i>Det Naturvidenskabelige og Tekniske Fakultet</i> .	253	Center for Historie	460
CENTER FOR AGRO-INDUSTRIEL BIOTEKNOLOGI	254	Interaktive Medier	461
INSTITUT FOR BIOKEMI OG MOLEKYLÆR BIOLOGI	255	IT i Virksomhedens Tekstproduktion	461
BIOLOGISK INSTITUT	273	Kulturstudier- Medier · Køn · Børn og Unge · Folkeoplysning · Design	461
INSTITUT FOR ELEKTRONIK OG DATA	285	Litteraturvidenskab og Semiotik	463
FYSISK INSTITUT	286	Maritim og Regional Historie	464
KEMISK INSTITUT	293	Mellemøst-studier	465
MADS CLAUSEN INSTITUTTET FOR PRODUKTINNOVATION .	305	Middelalderstudier	471
INSTITUT FOR MATEMATIK OG DATALOGI	307	Nordiske Studier	472
MÆRSK MC-KINNEY MØLLER INSTITUTTET FOR PRODUKTIONSTEKNOLOGI	314	Dansk i Odense	472
LABORATORIET FOR NATURLIGE INTERAKTIVE SYSTEMER (NIS-LABORATORIET)	319	Dansk i Kolding	473
INSTITUT FOR PRODUKTION OG MASKINTEKNIK	324	Dansk som andetsprog i Odense	473
CENTER FOR PROTEOMANALYSE	325	Religion	473
INSTITUT FOR TEKNISK FYSIK	329	Russiske og Østeuropæiske Studier	474
BIOENERGIGRUPPEN	331	Spansk	474
<i>Det Samfundsvidenskabelige Fakultet</i>	333	Tysk	475
INSTITUT FOR REGNSKAB, FINANSIERING OG ERHVERVSJURA	335	Foranderlige Landskaber	476
INSTITUT FOR ORGANISATION OG LEDELSE	342	– Center for Strategiske Studier i Kulturmiljø, Natur og Landskabshistorie	476
INSTITUT FOR MARKETING	347	H.C. Andersen-Centret	477
INSTITUT FOR STATSUNDSKAB	356	Kartografisk Dokumentationscenter	477
INSTITUT FOR MILJØ- OG ERHVERVSØKONOMI	365	KAPITEL 11	
ØKONOMISK INSTITUT	369	Statistik over studerende	479
DANSK CENTER FOR MIGRATION OG ETNISKE STUDIER (DAMES)	374	KAPITEL 12	
CENTRE FOR EUROPEAN STUDIES	376	Legater og Fonde	483
CENTER FOR SMÅVIRKSOMHEDSFORSKNING CESFO	378	KAPITEL 13	
DEMOGRAFISK FORSKNINGSCENTER	380	Universitetets administration	485
INSTITUT FOR JOURNALISTIK	384	KAPITEL 14	
INSTITUT FOR STATISTIK OG DEMOGRAFI	388	Universitetets økonomiske forhold	491
<i>Det Humanistiske Fakultet</i>	393	KAPITEL 15	
DANSK INSTITUT FOR GYMNASIEPÆDAGOGIK	394	Syddansk Universitetsbibliotek	493
FILOSOFISK INSTITUT	400	KAPITEL 16	
INSTITUT FOR ERHVERVSPROGLIG INFORMATIK OG KOMMUNIKATION	404	Odense Universitetsforlag	503
INSTITUT FOR HISTORIE, KULTUR OG SAMFUNDSBESKRIVELSE	410	KAPITEL 17	
INSTITUT FOR LITTERATUR, KULTUR OG MEDIER	423	Studenterrådet	507
INSTITUT FOR SPROG OG KOMMUNIKATION	440	KAPITEL 18	
Centre/studienævn		Videnskabsbutikken	509
Amerikanske Studier	453	KAPITEL 19	
Cand.negot.	453	Folkeuniversitetets Landssekretariat	511
Engelsk	455	Folkeuniversitetet i Odense	512
Erhvervsproglige studier øst for Lillebælt	455	KAPITEL 20	
		Center for Forskningsformidling og Efteruddannelse	513

Kapitel 1

Rektors beretning

Det er glædeligt at kunne aflevere en beretning for aktiviteterne på Syddansk Universitet i 2000. Endnu et år har det vist sig muligt at opnå betydningsfulde resultater på såvel uddannelses- som forskningssiden.

En af de mest markante begivenheder i 2000 var da Syddansk Universitet fik den største enkeltbevilling af de 135 millioner kroner, Forskningsministeriet har afsat til oprettelsen af "Danmarks Bioteknologiske Instrument-center", der omfatter forskergrupper på universiteterne i Odense, Århus, København, Danmarks Tekniske Universitet og Den Kongelige Veterinær- og Landbohøjskole. Det er en særlig faglig anerkendelse af forskningsmiljøerne på Det Naturvidenskabelige og Tekniske Fakultet og på Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, at universitetet sammenlagt modtog 62 millioner kr. Heraf tilfaldt 51 millioner kr. forskergrupperne "Molecular Cell Science Center: From Gene to Protein Function" i Odense. Bevilningen er et interessant eksempel på, at de reelle faglige tyngdepunkter i den danske forskerverden i ligeså høj grad styres fra græsrodsniveau som ud fra nationale strategier. Når Syddansk Universitet i dag står så stærkt på et af de internationalt afgørende områder skyldes det nemlig en kombination af en række enkeltforskeres imponerende indsats over en lang periode, en dygtig fakultetsledelse, der har turdet prioritere, selv når det var vanskeligst, og en national satsning på programmidler i kombination med anden offentlig støtte til bioteknologi.

Internationalt prioriteres offentlig forskning stærkere i disse år - med USA som et helt enestående eksempel. Men også en række europæiske lande og en række lande fra forskningens 2. division i Latinamerika og Asien prioriterer for øjeblikket forskningsopgaver relativt højere end Danmark. Det er dybt beklageligt og vel også risikabelt, at der herhjemme er en tendens til at tale mere, end der handles. I forbindelse med finanslovsforhandlingerne for 2001 blev der dog taget hul på den store udfordring med fordeling af ekstra midler til forskning og uddannelse. De ekstra forsknings- og uddannelsesmidler, som universitetet er blevet tilført over fire år er fordelt til en række af de områder, som universitetet har lagt stor vægt på i Udviklingskontrakten.

På uddannelsessiden er et af de områder, som rektoratet og dekanerne i fællesskab har ønsket at styrke markant, den IT-baserede undervisning. I de forløbne år er behovet for

en samlet indsats for at styrke anvendelse af IT i undervisningen vokset. Universitetets geografiske konstruktion giver særlige udfordringer for en effektiv udnyttelse af informations- og kommunikationsteknologien. Dertil kommer, at satsningen på tilbud om efter- og videreuddannelse på højt niveau er ensbetydende med muligheden for at tilbyde undervisning og vejledning til studerende, der har en dagligdag langt fra universitetet. Det er min forventning, at vi ser resultaterne af denne satsning i løbet af de kommende år.

Også i 2000 søsatte universitetet en række nye uddannelsesinitiativer. Den 1. september kunne Dansk Institut for Gymnasiepædagogik byde velkommen til 157 gymnasielærere på de fem nye masteruddannelser i ledelse, studievejledning, fagpædagogik, almenpædagogik og IT-pædagogik.

Syddansk Universitet fik undervisningsministeriets godkendelse til en ny uddannelse i Esbjerg, så der i september 2001 kan optages studerende på Folkesundhedsvidenskab. Den 5-årige kandidatuddannelse beskæftiger sig med sundhedstilstanden og indsatsen for at forbedre den i samfundet som helhed og for det enkelte menneske på jobbet, i familien, fra barndom til alderdom og i forskellige sociale og kulturelle miljøer.

Også på Syddansk Universitet, Kolding kan der i 2001 lanceres en ny uddannelse. Det er uddannelsen Informationsvidenskab, som bygger bro mellem den moderne IT-teknologi og humanistiske fag som sprog og pædagogik. Uddannelsen kvalificerer til det hastigt voksende jobmarked, der har at gøre med IT, læring og information.

I Flensborg bød universitetet nye studerende velkommen til cand.ling.merc.-uddannelsen i sproglig og kulturel formidling. Uddannelsen kvalificerer kandidaterne til at arbejde som kultur- og kommunikationsmedarbejdere i større virksomheder og organisationer. Med hjemsted i Flensborg tiltrækker uddannelsen såvel danske, tyske som øvrige nationaliteter til at studere sammen i Flensborg. Det internationale uddannelsesmiljø er ikke bare til stede i Flensborg. I Odense, Sønderborg og Esbjerg tog universitetet samlet imod næsten 200 udenlandske studerende fra det meste af verden - fra Polen til Kina, fra Ghana til Vietnam. Det er et spændende og væsentligt bidrag til studiemiljøet på Syddansk Universitet.

Rammerne omkring både uddannelse og forskning blev også væsentligt forbedret i 2000 og vi har i løbet af året kunnet følge den udbygning, som i 2001 skal give universitetet en ny hovedindgang og et konferencecenter, som skaber smukke og velfungerende rammer om de mange internationale konferencer og symposier, universitetet lægger hus til. I 2000 var det biblioteket, der fik ny hovedindgang og en ny læsesal. I den nye læsesal er der indrettet 54 nye læsepulte forsynet med stik, så brugerne kan koble deres egen computer direkte på Internettet. Sundhedsvidenskab tog en nybygning i brug, der med sin kantine og undervisningslokaler er blevet et fælles omdrejningspunkt for forskere og studerende ved Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet på Syddansk Universitet.

Syddansk Universitet er kommet godt på vej i sit andet år efter fusionen. Det er selvsagt for tidligt at gøre regnbrættet op, men en række af de mål, vi opstillede, er inden for rækkevidde, og flere spændende initiativer - både forudskikkede og helt nye, er på vej. Vi har etableret de planlagte miljøer, men har allerede ideer om nye. Vi tager mottoet om at være et regionalt forankret, internationalt orienteret universitet alvorligt og går gerne i dialog med alle, der vil bidrage til at styrke forskning og højere uddannelse i vore landsdele. Internt er ikke alt forløbet smertefrit, og vi kommer givet til at se forandringer på en række felter, men afgørende er, at vi er kommet godt fra start og overalt i regionen møder betragtelig medvind. Og det er derfor naturligt også i år at kvittere med tak til store og små samarbejdspartnere i vor region og i de nabo-områder, som vi løbende er i dialog med.

Henrik Tvarnø
Rektor

Kapitel 2

Dekanernes beretning

Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet

Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet kunne ved udgangen af 1999 konstatere, at vilkårene for uddannelses- og forskningsaktiviteterne måtte revideres. En 6-7-årig periode med en betydelig vækst i både omfanget og antallet af uddannelser samt en betydelig tilvækst i eksternt finansierede forskningsaktiviteter måtte bringes inden for realistiske økonomiske og andre ressourcemæssige rammer for de kommende 4-5 år.

Fakultetet valgte en hurtig omstilling og budgettilpasning. Den er planlagt til at blive gennemført i en 4-års periode startende med år 2000. Institutternes basisdriftsmidler, midler til forskeruddannelse, midler til eksterne deltidslærere, udgifter til lokaler og inventar bliver reduceret betydeligt - på nogle områder med mere end 50%. Det overordnede formål er at sikre mulighed for at fortsætte fakultetets udvikling gennem rekruttering af nye videnskabelige medarbejdere, en kvalitets- og produktivetsforbedring vedrørende fakultetets uddannelser samt et øget grundlag for tiltrækning af eksterne forskningsmidler.

Ved udgangen af år 2000 kunne fakultetsrådet konstatere, at handlingsplanens første år var forløbet tilfredsstillende, således at fakultetet var bragt fra en budgetklemme til det nødvendige råderum:

- Der er skabt mulighed for en fortsat styrkelse af forskningsmiljøer og deltagelse i nye satsningsområder.
- Der er skabt mulighed for det nødvendige generationsskifte.
- Der er mulighed for en fortsat forøgelse af kvaliteten af uddannelserne.
- Der er sikret midler og veje til en fortsat medarbejderudvikling med henblik på at opkvalificere og fastholde de nuværende medarbejdere.

Blandt de konkrete resultater skal fremhæves etablering af en forskningsenhed for sundhedsfremme som den sjette forskningsenhed ved Institut for Sundhedstjenesteforskning - IST. Denne forskningsenhed etableres ved Syddansk Universitet, Esbjerg og er grundlaget for, at der fra september 2001 udbydes en uddannelse i folkesundhedsvidenskab ved Syddansk Universitet. Uddannelsen blev godkendt af Undervisningsministeriet i efteråret 2000.

Der er siden da sket rekruttering af medarbejdere samt udarbejdelse af studieplaner mv. Der er i øvrigt på uddannelsessiden sket en betydelig pædagogisk udvikling og kvalitetsforøgelse af de eksisterende uddannelser i medicin, klinisk biomekanik, idræt og den sundhedsfaglige supplerings- og kandidatuddannelse.

Fakultetet har gennemført et udredningsarbejde sammen med de mellemlange videregående uddannelsesinstitutioner (mvu-institutionerne for uddannelse af sygeplejersker, ergo- og fysioterapeuter og radiografer) i det sydlige Danmark – det vil sige Ribe, Sønderjyllands, Vejle, Fyns, Vestsjællands og Storstrøms amter. Der foreligger nu et forslag til etablering af et samarbejde, som kan medvirke til at sikre mvu-institutionerne den nødvendige forskningsforankring som en forudsætning for, at disse kan udbyde uddannelser på professionsbachelorniveau i henhold til de nye bekendtgørelser om de mellemlange videregående uddannelser.

Der er ligeledes udarbejdet forslag til etablering af masteruddannelser inden for to områder, som vil blive søgt realiseret i løbet af de kommende to år. Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet satser på at etablere masteruddannelser inden for områder, hvor der er en klar forskningsmæssig basis for disse uddannelser ved fakultetet og ved fakultetet i samarbejde med de øvrige fakulteter ved Syddansk Universitet.

Forskningen ved fakultetet er baseret på forskningsenheder, der hver især profilerer sig med sine kompetenceområder, men samtidig indgår i en lang række samarbejder inden for og med partnere uden for fakultetet. Det er lykkedes forskningsenhederne at tiltrække stigende eksterne forskningsressourcer - men der synes at være gode muligheder for at øge den eksterne forskningsfinansiering yderligere. Der er sket en yderligere synliggørelse af forskningslederfunktionen, der udtrykker fakultetets ønske om at skabe et stimulerende og positivt miljø for forskningsmedarbejdere i enhederne - såvel yngre og ældre forskere som teknisk-administrativt personale. Fakultetet anser vedligeholdelse af arbejdsmiljøet i forskningsenhederne for en væsentlig faktor til at øge forskningsresultaterne.

Fakultetets forskningsmæssige profilering kan deles i to spor:

- Dels den betydelige biomedicinske forskning, der udføres i tæt samarbejde med forskningsmiljøer ved Det Naturvidenskabelige og Tekniske Fakultet under betegnelsen *bioteknologi*. Bioteknologi - life sciences - er et væsentligt vækstområde - også ved Syddansk Universitet. Dette blev markeret ved, at det lykkedes Syddansk Universitet at få andel i en betydelig del af midlerne ved det bioteknologiske instrumentcenter. Dette bekræfter, at det tætte samarbejde mellem sundhedsvidenskab og naturvidenskab og teknik er en strategisk faktor af langsigtet betydning.
- Det andet hovedspor i forskningen kan sammenfattes under begrebet „sundhedsforskning“ med undergrupperne medicinsk sundhedsforskning, sundhedstjenesteforskning og sundhedsfremme. Forskningsområderne er her rettet dels mod sygdomsbehandling og – forebyggelse, dels mod sundhedsvæsenets organisering og sundhedsfremme i bred forstand. Sundhedsforskningen danner grundlag for et meget bredt samarbejde med det omgivende samfund - såvel sundheds- og socialinstitutioner som det private erhvervsliv.

Tilsvarende kan fakultetets uddannelser rubriceres i to hovedområder - dels de professionsrettede uddannelser i medicin og klinisk biomekanik, som fører til erhverv som læge og kiropraktor, dels de bredere, længerevarende sundhedsuddannelser omfattende idræt, den sundhedsfaglige supplerings- og kandidatuddannelse samt den kommende uddannelse i folkesundhedsvidenskab.

Med disse klare spor i forskning og uddannelse kan Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet i tæt samarbejde med sundhedsvæsenet - herunder især Odense Universitetshospital, men også regionen - bevare og udbygge sin position som den væsentligste universitære faktor af betydning for sundhedsforskning og sundhedsvæsenets udvikling i en af de tre danske regioner for behandling, uddannelse og forskning inden for sundhedsområdet. Denne regionale position er også grundlaget for, at fakultetet gennem sin forskning og forskeruddannelse er en del af den internationale sundhedsvidenskabelige forskning.

Mogens Hørder
Dekan

Det Naturvidenskabelige og Tekniske Fakultet

Det første år i det nye årtusind bragte ikke den forbedring i optagelsestallet, hverken ved de tekniske eller de naturvidenskabelige studier, vi så intenst har arbejdet på og så hårdt har brug for både fagligt og økonomisk. Når optagelsestallene til alle fakultetets studier betragtes under ét, er situationen stort set uændret i forhold til 1999. Til negativsiden tæller en uventet stor nedgang i tilgangen til datateknologistudiet i Odense og til diplomingeniørstudierne i Sønderborg. På positivsiden kan henregnes, at det lykkedes på trods af meget snærende tidsfrister at få optaget 24 udenlandske civilingeniørstuderende på den toårige overbygningssuddannelse, som blandt andet kræver industri-medfinansiering. Fakultetet værdsætter den støtte, det har modtaget til denne ordning fra regionens virksomheder.

Efter en temmelig lang og lidt uskøn proces blev der i slutningen af året truffet beslutning om fordelingen af midlerne i Det Bioteknologiske Instrumentcenter. Af de ca. 135 mio. kr. blev ca. 54 mio. kr. tildelt forskere ved Syddansk Universitet, og centerlederfunktionen blev også placeret på Syddansk Universitet, Odense. Dette udkomme, som var resultatet af en international bedømmelse af dansk bioteknologisk forskning, illustrerer den store styrke, bioteknologien indtager ved specielt dette fakultet.

Fakultetets forskere over en bred kam har bevist, at de er i stand til at levere forskning af kvalitet og relevans. Dette kan blandt andet ses ud fra den kendsgerning, at den eksterne forskningsbevilling (98 mio. kr.), som er opnået i konkurrence med andre forskere, i 2000 var næsten dobbelt så stor som fakultetets basisforskningsbevilling (50 mio. kr.).

Der er således ingen tvivl om, at den store udfordring for fakultetet i de nærmeste år ligger på det uddannelsesmæssige område, både med hensyn til at tiltrække flere velkvalificerede og interesserede studerende og med hensyn til at fastholde interessen for studiet for de studerende, som har søgt optagelse hos os.

Hvad angår det første, kan det måske være lidt vanskeligt at se, hvad man fra fakultært hold kan gøre for at styrke den indsats, der allerede ydes i den forbindelse i form af Naturvidenskabsfestivalen, efterårslaboratorier, besøgs-klasser, brobygningsaftaler, åbent-hus arrangementer etc.

På den anden side må det være muligt at gøre det lidt bedre i forhold til de studerende, som er optaget på studiet. At forbedre gennemførelsesprocenten uden at slække på kvaliteten af uddannelsen er et af de mål, der skal arbejdes

med i de nærmeste år. Det var vi også alle sammen enige om på Fakultetets Dag den 17. januar 2001.

Den vigende tilgang til vore studier har nødvendiggjort en forsigtig udgiftspolitik, og det har i den forbindelse desværre været nødvendigt at foretage en vis reduktion i alle omkostningerne, herunder også personaleomkostningerne. Jeg vil gerne sige tak for den forståelse, der har været ved fakultetet for denne tilbageholdende økonomiske linie.

Til gengæld har denne politik også bevirket, at fakultetet stadig har en sund økonomi, som tillader en indsats på et nyt område, hvis muligheden skulle vise sig. Det er med til at muliggøre den dynamik i forsknings- og uddannelsesplanlægningen, som skal sikre fakultetets overlevelse på længere sigt.

Jens Oddershede
Dekan

Det Samfundsvidenskabelige Fakultet

I år 2000 blev implementeret en række af de beslutninger, der er blevet taget på fakultetet i forlængelse af fusionen til Syddansk Universitet. Som det mest berørte fakultet på universitetet har der været arbejdet frem imod at integrere såvel forskning som uddannelser og administrative procedurer på en måde, så fakultetet fremstår som en samlet enhed.

Pr. 1. januar 2000 trådte en ny institutstruktur i kraft, hvor forskningen er organiseret efter faglige afgrænsninger i tværgeografiske institutter. De eksisterende tværfakultære institutter i Odense er dog ikke ændret, ligesom fakultetet har valgt i en overgangsperiode at bibeholde et geografisk afgrænset institut i Esbjerg, idet man her havde en „fusion i fusionen“, da både det tidligere Handelshøjskole Syd og Sydjysk Universitetscenter havde medarbejdere her. Det har været en stor udfordring at få de nye, tværgeografiske institutter til at fungere, og det er endnu for tidligt at afgøre, hvordan institutter af den karakter bedst ledes i det daglige. 2000 har været brugt til en fortsættelse af møder på tværs af geografien, og de enkelte institutter er ved at finde deres egen måde at fungere på.

At arbejde med fagligt afgrænsede, tværgeografiske institutter har afgjort været en vigtig forudsætning for at kunne implementere den anden store beslutning om integration af fakultetet - iværksættelsen af fælles studieordninger i alle campusbyer på såvel dagstudier som åbne uddannelser pr. 1. september. Også i 2000 har alle lærere leveret en overordentlig stor indsats med at udmønte de nye studieordninger gennem udarbejdelse af nye fagbeskrivelser, pensa, læseplaner osv. Der er igangsat et fælles lærebogsprojekt, hvor en række lærere deltager. Med fælles studieordninger fulgte ligeledes et krav om at samordne de administrative rutiner omkring uddannelserne, idet informationsmateriale, eksaminer, censortildeling, dispensationer osv. af gode grunde skal behandles på en ensartet måde i alle campusbyer. I den sammenhæng har såvel trykt informationsmateriale som web-baseret information skullet gennearbejdes fra bunden. Alt det nævnte har betydet, at også det administrative personale på fakultetet har måttet yde en ekstra stor indsats.

Også 2000 har dermed for samtlige medarbejdere ved fakultetet været ekstraordinært arbejdskrævende som følge af arbejdet med at integrere fakultetet til en samlet enhed efter fusionen i 1998. Dette er sket samtidig med, at en del nye uddannelser har skullet indkøres, ligesom udvalgsarbejder har forberedt det faglige indhold i endnu en række nye uddannelser, som igangsættes sommeren 2001.

Af de nyigangsatte uddannelser i 1998 er såvel scient.pol.- som journalistuddannelsen under planmæssig indkøring. Begge har tilfredsstillende ansøgstal, og scient.pol.-uddannelsen blev i 2000 suppleret med en sidefagsuddannelse med et optag på ca. 25 studerende. For journalistuddannelsens vedkommende kom de første studerende i praktik fra sommeren 2000. Det blev meget succesfuldt for uddannelsen, idet branchen klart foretrak de studerende fra Odense frem for de traditionelle journaliststuderende. Det var det første håndgribelige bevis på, at også omverdenen ser ud til at bekræfte, at journalistuddannelsen ved Syddansk Universitet er en succes.

HA (jur.)-uddannelsen fortsatte med et særdeles tilfredsstillende optag i 2000, hvor der tillige blev igangsat en særlig specialisering i skat på opfordring fra ministeriet. Sidstnævnte havde dog et lavt optag. Det var også stadig tilfældet med oecon.-uddannelsen i Esbjerg, hvor det dog er lykkedes at fastholde et langt større antal studerende i 2000 sammenlignet med 1999. Endelig startede i september 2000 en ny diplomuddannelse i Offentlig ledelse som forsøgsuddannelse i Esbjerg. Forsøget var en stor succes. Der var mere end 60 ansøgere til 40 studiepladser, og optagne studerende har været meget tilfredse med forløbet, hvilket også ses af, at ingen endnu er faldet fra. Fakultetet har nu fået ministeriets godkendelse til at udbyde uddannelsen som et forsøg frem til 2003, og det forventes, at der kan optages 40 studerende i såvel Esbjerg som Odense i 2001. Dermed har fakultetet været i stand til at udvikle en uddannelse, der lokalt har været stor efterspørgsel efter.

De nye uddannelser, der herudover er forberedt til start i 2001, er: En engelsksproget, mere international version af HA-uddannelsen (BA International Business Administration) i Sønderborg; kandidatuddannelsen cand.it i Odense, der er en uddannelse i IT/kommunikation/organisation i regi af IT-Vest udviklet i samarbejde med Handelshøjskolen i Århus; en bachelor- og kandidatuddannelse i Folkesundhedsvidenskab, som udbydes af det sundhedsvidenskabelige fakultet i Esbjerg, men hvor samfundsvidenskab bidrager med ca. 30 procent af undervisningen; en diplomuddannelse i Ledelse for ingeniører, som udbydes i Sønderborg. En række af fakultetets medarbejdere har deltaget i udvalgsarbejder, hvor disse uddannelser er diskuteret og udviklet.

Som det vil fremgå, har også 2000 været et særdeles hektisk år for alle medarbejdere på fakultetet. Arbejdspresset som følge af fusionen vil stadig være stort i 2001,

men derefter er det mit håb, at fakultetet kan nå ind i en mere normal driftssituation, så der kan skabes mere plads til den ordinære forskningsindsats, der naturligt har været trængt i de seneste år.

Tage Koed Madsen
Dekan

Det Humanistiske Fakultet

For Det Humanistiske Fakultet har kontakten med verden uden for universitetet også i 2000 haft høj prioritet. Fakultetet har således haft den glæde at være aktiv medspiller i opbygningen af et tæt samarbejde mellem universitetet og regionens mellemlange videregående uddannelser.

Fremhæves skal naturligvis arbejdet med oprettelsen af Institut for Pædagogisk Forskning og Udvikling (IPFU) i Kolding, som i et tæt samarbejde med en række lærer- og pædagogseminarier i regionen blandt andet skal varetage efter- og videreuddannelsen af sektorens lærere. Der vil således blive oprettet masteruddannelser på IPFU i de kommende år.

Nævnes skal også, at der er etableret et samarbejde med Designskolen i Kolding - i første omgang i form af et Ph.D.-stipendium, der er finansieret sammen med Trekantområdet Danmark.

Der vil ligeledes ske en videreudvikling af uddannelsesudbuddet ved Dansk Institut for Gymnasiepædagogik. Masteruddannelserne ved sidstnævnte institut har vist sig at være en succes med ikke mindre end 157 optagne.

I Sønderborg/Flensborg er der blevet arbejdet på at etablere et fælles studienavn for de grænseoverskridende uddannelser, således at SPRØK-uddannelsen og BASK-uddannelsen kan blive organiseret i samme administrative enhed. Vi forventer derfor et stadig tættere samarbejde mellem Syddansk Universitet og Universität Flensburg.

Uddannelser

Fakultetet har i sin strategiplan for 1999-2003 fremhævet, at der ved udvikling af fagudbuddet skal formuleres selvstændige og klare profiler for de enkelte uddannelsessteder. Dette er sket ved formulering af selvstændige profiler for de studier, der er oprettet parallelt til studier i Odense (Dansk og Engelsk i Kolding samt Historie i Esbjerg).

Effektiviteten af profileringen er allerede begyndt at vise sig, idet studerende fra studierne i Odense, hvis faglige interesser ligger inden for profilerne på de parallelle uddannelser, vælger specialevejledere derfra. For det erhvervsproglige område er den faglige profilering på plads på de tre jyske uddannelsessteder, hvor Erhvervsprog kombineres med IT i Kolding, Turisme i Esbjerg og Sproglig og kulturel formidling i Sønderborg/Flensborg. Arbejde med en profilering af Erhvervsprog i Odense pågår.

I løbet af året fik fakultetet Undervisningsministeriets godkendelse af bachelor-uddannelsen i Informationsvidenskab samt masteruddannelsen i Køn og Kultur. Masteruddannelsen i Kulturhistorisk Informatik er blevet godkendt i IT-Vest-regi.

Optagelsen i september 2000 var generelt set ikke tilfredsstillende, idet der var tale om et mindre fald på 60-70 studerende i forhold til optaget i sommeren 1999, ligesom gennemsnitsalderen for de optagne er stigende. Nordisk og Engelsk i Odense blev begge udsat for kraftig tilbagegang.

Polsk negot-uddannelsen oprettedes ikke, ligesom der måtte træffes individuelle aftaler for de negot-studerende i Fransk, således at de følger undervisning ved Erhvervsprog og den humanistiske kandidatuddannelse. Cand.ling.merc.-uddannelsen i Informatik i Kolding blev heller ikke oprettet, men de studerende har fået tilbudt en uddannelsesplads på uddannelsen i Virksomhedens Tekstproduktion.

På plussiden skal det nævnes, at Historie i Esbjerg med 42 studerende fik en kraftig fremgang i forhold til 1999, ligesom optaget til de grænseoverskridende studier i Sønderborg ligeledes var meget højt.

Studiemiljø

Det Humanistiske Fakultet har også i 2000 gjort en særlig indsats for at sikre studiekvaliteten for vore studerende gennem en række aktiviteter på studiemiljøområdet. Der har været tale om støtte til de såkaldte „studiegrupper“ og til andre studiemiljøforbedrende aktiviteter så som udvidede tutorordninger, faglige debatdage, specialeskrivnings-workshops, erhvervsdage og seminarer. Fakultetet vil også i de kommende år fortsætte og videreudvikle disse aktiviteter - blandt andet gennem udbud af kurser i skriftlig formidling.

Det gode studiemiljø er - særligt i masseuniversitetets tid - en forudsætning for en sikring af de bedst mulige uddannelser med det mindst muligt frafald. Som en konsekvens heraf vedtog fakultetet i foråret at gennemføre en studieordningsreform, hvor der lægges vægt på, at nye studerende tidligt introduceres til fagets grunddiscipliner, og at de studerendes muligheder for at følge kurser på andre uddannelser forbedres.

Et yderligere formål med reformen er at sikre det bedst mulige økonomiske grundlag for uddannelserne. De nye studieordninger træder i kraft pr. 1. september 2001.

I samarbejde med de fynske gymnasier og med økonomisk støtte fra Undervisningsministeriet og Fyns Amt er der igangsat en række såkaldte brobygningsaktiviteter, hvor gymnasieelever får lejlighed til at opleve undervisningen på universitetet samtidig med, at en række universitetsstuderende får tilbud om at undervise på gymnasierne i et kort forløb.

IT i uddannelser og forskning

På IT-området er der også sket fremskridt. I Kolding er gennemført et pc-kørekortsforløb med deltagelse af over 50 medarbejdere. Dette forløb afsluttedes i sommeren 2000.

I foråret 2000 satte fakultetet herudover en stor IT-efteruddannelsesplan i gang i Odense, gennem hvilken samtlige ansatte fik tilbuddet om at tage pc-kørekortet eller enkelte moduler heraf. Tilbuddet er først og fremmest blevet benyttet af det administrative personale, hvoraf de fleste forventes at blive færdig med pc-kørekortet i løbet af 2001. Det skal dog også nævnes, at knap 40 videnskabelige medarbejdere har deltaget i et eller flere af kurserne.

Siden sommereksamen 2000 har de studerende haft mulighed for at anvende egne computere ved en lang række skriftlige eksaminer. Muligheden for at anvende computere ved eksamen skal udvides. Det forventes, at en stadig større del af de studerende vil eje bærbare computere, hvilket gør afviklingen af sådanne eksaminer lettere.

Konklusion og perspektivering

Målsætningen for 2000 er dermed delvist opfyldt: Vi er godt undervejs med at få gennemført en omfattende studieordningsreform, vi har forstærket vores engagement i de grænseoverskridende studier, vi har været aktive medspillere i forskellige regionale tiltag, og vi har øget bestanden af Ph.D.-studerende, men vi har stadig behov for en stram økonomisk styring for at forbedre det økonomiske grundlag for vore aktiviteter.

I lyset af de nye tiltag på forskeruddannelsesområdet finder fakultetet, at der er behov at stramme organisationen omkring fakultetets Ph.D.-uddannelse op. Derfor skal der findes en model til etablering af en administrativ enhed med henblik på organisering af kursusaktiviteter for Ph.D.-studerende som en paraplyenhed for de faglige netværksdannelser, som Syddansk Universitets Ph.D.-uddannelser kan indgå i. Endvidere bør der i ansøgninger om midler til udbygning af Ph.D.-uddannelsen indtænkes midler til dette formål.

I 2001 vil Det Humanistiske Fakultets målsætninger derfor være, at

- implementere studieordningsreformen,
- forøge studenteroptaget,
- videreudvikle efter- og videreuddannelsesaktiviteterne,

- fortsætte økonomistyringen med omkostningsberegninger for studier og nøgletal for timeforbrug,
- sikre flere eksterne bevillinger,
- få ministeriets godkendelse af den nye medieuddannelse,
- sikre Informationsvidenskab en god start,
- sikre rammerne for etablering af forskerskoler.

Flemming G. Andersen
Dekan

Kapitel 3

Disputatser og Ph.D.-afhandlinger

Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet

Doktordisputatser

Den af cand.med., Ph.D. *Mark Ainsworth* indsendte afhandling „Duodenal mucosal bicarbonate secretion: secretion mechanisms, physiological and pathophysiological importance“ blev den 20. januar 2000 antaget til forsvar for den medicinske doktorgrad efter indstilling fra et bedømmelsesudvalg bestående af professor, dr.med. Gunnar Flemström, Fysiologisk Institut, Uppsala Universitet, professor, dr.med. Jens Juul Holst, Medicinsk Fysiologisk Institut, Panum Institutet, København og professor, dr.med. Ole Skøtt, Institut for Medicinsk Biologi, Forskningsenheden for Fysiologi og Farmakologi (formand). Ved forsvaret den 17. marts 2000 fungerede Gunnar Flemström og Jens Juul Holt som officielle opponenter. Det Sundhedsvidenskabelige Fakultetsråd havde udpeget professor, dr.med. Poul Fl. Højlund-Carlsen og professor, dr.med. Peter Bie til at overvære forsvarshandlingen. Graden blev konfereret den 21. marts 2000.

Levnedsbeskrivelse:

Mark A. Ainsworth, født 13. juli 1961 i Odense, blev student fra Sct. Knuds Gymnasium (Odense) i 1980 og cand.med. fra Københavns Universitet juni 1986. Efter endt turnusuddannelse ved Odense Universitetshospital var han fra 1988 til 1991 kandidatstipendiat ved Klinisk Institut ved Odense Universitet. I 1992 blev han for afhandlingen „Duodenal mucosal bicarbonate secretion and its importance to mucosal protection and neutralisation of acid in the duodenum“ tildelt Ph.D.-graden ved Odense Universitet. I perioden 1992 til 1994 var han ansat som forskningsstipendiat ved University of California, San Diego, USA. Efter hjemkomsten til Danmark påbegyndte han klinisk uddannelse inden for intern medicin, og i 2001 opnåede han speciallægeanerkendelse i intern medicin. For sin afhandling „Duodenal mucosal bicarbonate secretion: secretion mechanisms, physiological and pathophysiological importance“ blev han i 2000 tildelt den medicinske doktorgrad ved Syddansk Universitet.

Den af cand.med., Ph.D. *Uffe Holmskov* indleverede afhandling „Collectins and collectin receptors in innate immunity“ blev den 29. juni 2000 antaget til forsvar for den medicinske doktorgrad efter indstilling fra et bedømmelsesudvalg bestående af professor, dr.med. An-

ders Sjöholm, Institut for Laboratoriemedicin, Lunds Universitet, Sverige, dr.med. Peter Garred, Vævstypelaboratoriet, Klinisk-immunologisk afdeling, Rigshospitalet og professor, dr.med. Court Pedersen, Klinisk Institut, Forskningsenheden for Intern Medicin - Infektionsmedicin, Syddansk Universitet (formand). Ved forsvaret den 22. september 2000 fungerede Anders Sjöholm og Peter Garred som officielle opponenter. Det Sundhedsvidenskabelige Fakultetsråd havde udpeget professor, dr.med. Peter Junker og professor, dr.med. Hans Jørn Kolmos til at overvære forsvarshandlingen. Graden blev konfereret den 4. oktober 2000.

Levnedsbeskrivelse:

Uffe Laurits Holmskov blev født den 30. juni 1956 i Særslev på Nordfyn. Opvokset i Kværndrup på Midtfyn og student fra Midtfyns Gymnasium i 1976. Påbegyndte medicinstudiet ved Odense Universitet samme år og var i perioden 1982-83 scholarstipendiat ved IMB, Afdeling for Medicinsk Mikrobiologi, Odense Universitet. Efter embedseksamen i 1984-1985 frem til 1989 ansat på Svendborg og Odense Sygehus, hovedsageligt på medicinske afdelinger. April 1989 introduktionsstipendiat og senere klinisk assistent ved IBM, Afdeling for Medicinsk Mikrobiologi og i fagområdet Intern Medicin, Klinisk Institut, Odense Universitet. Ph.D.-graden i 1993 på afhandlingen „Collectins - C-type lectins with collagenous domains“. 1993-1994 ophold ved MRC Immunochemistry Unit, Department of Biochemistry, University of Oxford, Oxford, England. 1995-1996 forskningsadjunkt og fra 1997 forskningslektor (Bøje Benzon) ved IMB, Forskningsenheden for Immunologi og Mikrobiologi, Syddansk Universitet. Siden 1998 forskningsleder samme sted.

Ph.D.-afhandlinger

Dekanen for Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet godkendte den 20. december 1999 en indstilling fra et bedømmelsesudvalg bestående af adm. overlæge, dr.med. Per Fink, overlæge Ole Sylvester Jørgensen og forskningsprofessor, dr.med. Kaare Christensen samt indstilling fra Udvalget vedrørende Akademiske Afhandlinger om at tildele cand.med. *Niels Bilenberg* Ph.D.-graden for af-

handlingen The Child Behavior Checklist (CBCL) and related material: Standardization and validation in Danish population-based and clinically based samples. Den 31. januar 2000 holdt Niels Bilenberg forelæsning over emnet The Child Behavior Checklist: Standardisering og validering i danske populationsbaserede og klinisk baserede stikprøver. Fakultetet tildelte herefter Ph.D.-graden den 2. februar 2000.

Levnedbeskrivelse:

Niels Bilenberg, født den 3. juli 1957 i Randers. Student fra Randers Statsskole 1976, cand.med. fra Aarhus Universitet i juni 1984. Klinisk grunduddannelse på forskellige østjyske sygehuse. Den børnepsykiatriske speciallægeuddannelse er opnået gennem ansættelser på Vejle Sygehus, Børne- og Ungdomspsykiatrisk Hospital i Risikov og Det Børnepsykiatriske Hus, Odense Universitetshospital. Speciallæge i børnepsykiatri oktober 1994. Først herefter påbegyndt forskning i forbindelse med ansættelse som klinisk assistent i Det Børnepsykiatriske Hus. Aktuelt ansat som afdelingslæge på Børne- og Ungdomspsykiatrisk Hospital i Risikov.

Dekanen for Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet godkendte den 28. september 1999 en indstilling fra et bedømmelsesudvalg bestående af professor, dr.med. Ove Svendsen, professor Ann-Therese Karlberg og professor, dr.med. Philippe Grandjean samt indstilling fra Udvalget vedrørende Akademiske Afhandlinger om at tildele cand.med. *Søren Frankild* Ph.D.-graden for afhandlingen Dose-response studies in guinea pig allergy tests. Den 28. januar 2000 holdt Søren Frankild forelæsning over emnet Dosis-responsstudier af allergitests på marsvin. Fakultetet tildelte herefter Ph.D.-graden den 2. februar 2000.

Levnedbeskrivelse:

Ønsker ikke at optræde i årsberetningen med levnedbeskrivelse.

Dekanen for Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet godkendte den 25. oktober 1999 en indstilling fra et bedømmelsesudvalg bestående af overlæge, dr.med. Jan Kyst Madsen, overlæge, dr.med. Kristian Thygesen og klinisk lektor, dr.med. Mogens Møller samt indstilling fra Udvalget vedrørende Akademiske Afhandlinger om at tildele cand.med. *Sabine Gill* Ph.D.-graden for afhandlingen Early non-invasive findings in the acute ischaemic syndrome and their significance for long-term prognosis - with special focus on continuous dynamic vector cardiography. Den 14. januar 2000 holdt Sabine Gill forelæsning over emnet Tidlige, noninvasive fund ved akut myokardieiskæmi. Betydning for langtidsprognose. Fakultetet tildelte herefter Ph.D.-graden den 2. februar 2000.

Levnedbeskrivelse:

Sabine Gill, født den 1. maj 1963 i Flensborg, Tyskland. Matematisk-naturfaglig studentereksamen fra Det Tyske

Gymnasium i Nordslesvig, Aabenraa, 1981. Lægevidenskabelig embedseksamen fra Odense Universitet 1989. Klinisk uddannelse ved sygehuse i Tórshavn, Svendborg, Nyborg og Odense. Kandidatstipendiat ved Syddansk Universitet fra september 1998 til februar 1999. Fra september 1999 kursusstilling i intern medicin.

Dekanen for Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet godkendte den 25. oktober 1999 en indstilling fra et bedømmelsesudvalg bestående af overlæge, dr.med. Brita Brun, overlæge, dr.med. Hans Jørn Kolmos og professor, dr.med. Karsten Jørgensen samt indstilling fra Udvalget vedrørende Akademiske Afhandlinger om at tildele cand.med. *Hanne Marie Holt* Ph.D.-graden for afhandlingen Bakteriologisk og klinisk karakteristisk af øreinfektioner med halofile, Gram-negative stave, hovedsageligt Shewanella. Den 26. januar 2000 holdt Hanne Marie Holt forelæsning over emnet Bakteriologisk og klinisk karakteristisk af øreinfektioner med halofile, Gram-negative stave, hovedsageligt Shewanella. Fakultetet tildelte herefter Ph.D.-graden den 2. februar 2000.

Levnedbeskrivelse:

Hanne Marie Holt, født den 30. marts 1961 i Tønder. Sproglig studentereksamen fra Tønder Statsskole 1980 suppleret med hf-fag på VUC i Odense. Arbejde som lærervikar m.m. Lægevidenskabelig embedseksamen fra Odense Universitet 1990. Turnus på Nyborg, Svendborg og Tønder sygehuse. Herefter ansættelser som reservelæge ved Hæmatologisk Afdeling og Medicinsk Afdeling, Tønder Sygehus samt Medicinsk Afdeling C og Klinisk Mikrobiologisk Afdeling, Odense Universitetshospital. Forskning omhandlende infektioner ved epidurale katetre og halofile Gram-negative stave, hovedsageligt Shewanella. Ph.D.-afhandlingen udarbejdedes på Klinisk Mikrobiologisk Afdeling, Odense Universitetshospital. Herefter ansættelse som reservelæge/1. reservelæge samme sted og ved Nefrologisk Afdeling Y, Odense Universitetshospital. Fra 1. marts 2001 påbegyndt undervisningsstilling i klinisk mikrobiologi ved Statens Serum Institut, København.

Dekanen for Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet godkendte den 30. september 1999 en indstilling fra et bedømmelsesudvalg bestående af 1. reservelæge, Ph.D. Per Føge Jensen, afdelingslæge Steen Dawids og klinisk lektor, dr.med. Mogens Laue Friis samt indstilling fra Udvalget vedrørende Akademiske Afhandlinger om at tildele cand.polyt. *Erik Weber Jensen* Ph.D.-graden for afhandlingen Monitoring depth of anaesthesia by Auditory Evoked Potentials. Den 21. januar 2000 holdt Erik Weber Jensen forelæsning over emnet Monitorering af anæstesidybde af 'Auditory Evoked Potentials'. Fakultetet tildelte herefter Ph.D.-graden den 2. februar 2000.

Levnedbeskrivelse:

Erik Weber Jensen, født den 23. maj 1966. Matematisk-fysisk studentereksamen fra Svendborg Statsgymnasium

1985, civilingeniør fra Danmarks Tekniske Højskole 1992. Han har været ansat som klinisk ingeniør ved Anæstesiologisk Afdeling V, Odense Universitetshospital 1992-97 og som kandidatstipendiat ved Klinisk Institut, Syddansk Universitet 1997-99. Aktuelt er han tilknyttet det tekniske universitet i Barcelona og ansat som „scientific advisor“ hos Danmeter A/S, Odense. Hans forskningsinteresse er digital signalbehandling af bioelektriske signaler til vurdering af anæstesidybde.

Dekanen for Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet godkendte den 25. oktober 1999 en indstilling fra et bedømmelsesudvalg bestående af professor, dr.med. Hans Ibsen, professor, dr.med. Anders Green og professor, dr.med. Torben Haghfelt samt indstilling fra Udvalget vedrørende Akademiske Afhandlinger om at tildele cand.med. *Jess Lambrechtsen* Ph.D.-graden for afhandlingen Development of cardiovascular risk factors from childhood to adulthood with special emphasis on blood pressure. Den 19. januar 2000 holdt Jess Lambrechtsen forelæsning over emnet Udvikling af kardiovaskulære risikofaktorer fra barne- til voksenalder. Fakultetet tildelte herefter Ph.D.-graden den 2. februar 2000.

Levnedsbeskrivelse:

Jess Lambrechtsen, født den 1. juni 1965. Naturfaglig-matematisk studentereksamen fra Aalborghus Statsgymnasium 1985. Lægevidenskabelig embedseksamen fra Odense Universitet, vinteren 1992. Værnepligtig læge ved flyvevåbnet. Turnus i Fyns Amt. Introduktionsstilling på Haderslev Sygehus og Odense Universitetshospital på intern medicinsk afdeling. Ph.D.-stipendiat i perioden 1996-99.

Dekanen for Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet godkendte den 24. januar 2000 en indstilling fra et bedømmelsesudvalg bestående af overlæge, dr.med. Ib Hessov, afdelingslæge, dr.med. Jens Kondrup og professor, dr.med. Ole Kronborg samt indstilling fra Udvalget vedrørende Akademiske Afhandlinger om at tildele sygeplejerske *Preben Ulrich Pedersen* Ph.D.-graden for afhandlingen Stimulation til øget kostindtagelse. Effekten af at medinddrage patienter over 65 år i egen kostforplejning. Den 14. marts 2000 holdt Preben Ulrich Pedersen forelæsning over emnet Stimulation af patienter til øget kostindtagelse. Fakultetet tildelte herefter Ph.D.-graden den 21. marts 2000.

Levnedsbeskrivelse:

Preben Ulrich Pedersen, født den 11. september 1953 i København. Højere Forberedelseksamen i enkeltfag fra Sankt Jørgens Gymnasium 1972. Uddannelse som sygeplejerske fra Hvidovre Sygeplejeskole 1980. Frem til 1990 ansat samme sted ved neurokirurgisk og medicinske afdelinger samt hjemmepleje. Herefter ansættelse som leder af forskellige projekter. Fra 1. februar 2000 ansat som forsker ved Hjertecentret, Rigshospitalet. Har sideløbende med Ph.D.-studiet publiceret flere kvalitetssik-

ringsrapporter, skrevet en lærebog om kvalitetssikring og gennemført hovedparten af diplomuddannelsen i Public Health ved Nordiska Hälsovårdhögskolan i Göteborg. Hovedinteresse er kvalitetsudvikling inden for sundhedsvæsenet, herunder specielt implementering af forskningsresultater i klinisk praksis.

Dekanen for Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet godkendte den 17. december 1999 en indstilling fra et bedømmelsesudvalg bestående af overlæge, dr.med. Ebbe Taudorf, overlæge, dr.med. Jørgen Vestbo og klinisk lektor, dr.med. Svend Stenvang Pedersen samt indstilling fra Udvalget vedrørende Akademiske Afhandlinger om at tildele cand.med. *Lars Rauff Skadhauge* Ph.D.-graden for afhandlingen Genetic and environmental influence on asthma. A population-based study of Danish twins. Den 7. april 2000 holdt Lars Rauff Skadhauge forelæsning over emnet Genetiske og miljømæssige faktorerers indflydelse på astma undersøgt i et populationsbaseret materiale af danske tvillinger. Fakultetet tildelte herefter Ph.D.-graden den 13. april 2000.

Levnedsbeskrivelse:

Lars Rauff Skadhauge, født den 7. februar 1958. Matematisk-naturfaglig studentereksamen fra Nørre Gymnasium 1977. Lægevidenskabelig embedseksamen fra Odense Universitet 1987. Kliniske ansættelser ved sygehusene i Fredericia og Odense. Kandidatstipendiat ved Genetisk Epidemiologi, Institut for Sygdomsforebyggelse og Helsetjenesteforskning, Odense Universitet 1995-97. Uddannelsesstilling i arbejdsmedicin ved Odense Universitetshospital oktober 1998.

Dekanen for Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet godkendte den 8. marts 2000 en indstilling fra et bedømmelsesudvalg bestående af dr. Håkan Westerblad, professor, dr.med. Torben Clausen og professor, dr.med. Poul Flemming Højlund-Carlson samt indstilling fra Udvalget vedrørende Akademiske Afhandlinger om at tildele cand.scient. *Niels Ørtenblad* Ph.D.-graden for afhandlingen Sarcoplasmic reticulum Ca^{2+} uptake and release: Effects of fatigue, recovery and training. Den 28. april 2000 holdt Niels Ørtenblad forelæsning over emnet Optagelse og frigørelse af Ca^{2+} i sarcoplasmatiske reticulum. Fakultetet tildelte herefter Ph.D.-graden den 4. maj 2000.

Levnedsbeskrivelse:

Niels Ørtenblad, født den 4. juli 1964 i Rødovre. Matematisk-naturfaglig studentereksamen fra Hjørring Gymnasium 1983. Cand.scient. i biologi og idræt fra Odense Universitet 1994. Tildelt etårigt skolarstipendium fra Team Danmark 1993 til projekt udført på Institut for Idræt og Biomekanik og Institut for Sundhedstjenesteforskning, Miljømedicin, Odense Universitet. Ansat 1998-99 som forskningsassistent ved Institut for Idræt og Biomekanik, Syddansk Universitet. Fra 1. januar 2000 ansat som projektforsker ved Danmarks JordbrugsForskning, Forskningscenter Foulum.

Dekanen for Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet godkendte den 31. januar 2000 en indstilling fra et bedømmelsesudvalg bestående af professor, dr.med. Peter Skinhøj, forskningschef, dr.med. Kim Krogsgaard og professor, dr.med. Court Pedersen samt indstilling fra Udvalget vedrørende Akademiske Afhandlinger om at tildele cand.med. *Peer Brehm Christensen* Ph.D.-graden for afhandlingen Blood-borne viral infections in Funen. A seroepidemiologic study. Den 12. maj 2000 holdt Peer Brehm Christensen forelæsning over emnet Blodoverførte virusinfektioner på Fyn. Et seroepidemiologisk studie. Fakultetet tildelte herefter Ph.D.-graden den 15. maj 2000.

Levnedsbeskrivelse:

Peer Brehm Christensen, født den 17. juli 1955 på Frederiksberg. Student fra Gl. Hellerup Gymnasium 1974. Lægevidenskabelig embedseksamen 1985 fra Københavns Universitet. Ulandsfrivillig i Peru og Bolivia, herefter kliniske ansættelser i Storstrøms og Fyns amter. Tilladelse til selvstændigt virke 1988. Undervisningsstilling i intern medicin ved Odense Universitetshospital 1993-1995. Interessen for hepatitisforskning begyndte under ansættelse hos professor Ove B. Schaffalitzky de Muckadell, Medicinsk Gastroenterologisk Afdeling S, Odense Universitetshospital, hvor Ph.D.-studiet blev planlagt. Det blev gennemført under ansættelse som reservelæge på Klinisk Immunologisk Afdeling, Odense Universitetshospital. Siden afslutningen af studiet ansat som 1. reservelæge på Medicinsk Afdeling, Sygehus Fyn, Svendborg. Primær forskningsinteresse: infektionsepidemiologi, specielt i fængsler og blandt narkomaner.

Dekanen for Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet godkendte den 8. marts 2000 en indstilling fra et bedømmelsesudvalg bestående af overlæge, dr.med. Henning Laurson, overlæge, cand.med. Peter Stubbe Teglbjærg og klinisk lektor, dr.med. Bjarne Egelund Christensen samt indstilling fra Udvalget vedrørende Akademiske Afhandlinger om at tildele cand.med. *Jan Buttrup Larsen* Ph.D.-graden for afhandlingen Human pituitary adenomas. An immunohistochemical, organotypic, and cytogenetic study. Den 15. maj 2000 holdt Jan Buttrup Larsen forelæsning over emnet Immunhistokemiske, organtypiske og cytogenetiske studier af hypofyseadenomer. Fakultetet tildelte herefter Ph.D.-graden den 22. maj 2000.

Levnedsbeskrivelse:

Jan Buttrup Larsen, født den 27. februar 1957 i Odense. Matematisk-naturvidenskabelig studentereksamen fra Fyns Studenterkursus 1980. Lægevidenskabelig embedseksamen fra Odense Universitet 1994. Samfinansieret Ph.D.-stipendium (1994-97) fra Forskerakademiet og Fyns Amt til patologisk-endokrinologisk laboratorieforskning af hypofyseadenomer. Klinisk uddannelse (1997-99) på Ortopædkirurgisk Afdeling og Medicinsk Afdeling, Sygehus Fyn, Svendborg, i almen praksis i Odense og på Patologisk Institut, Odense Universitetshospital. Fra 1999 uddannelsesstilling i samfundsmedicin. Første- og med-

forfatter på foredrag og internationalt publicerede artikler om hypofyseadenomer og ældreforskning.

Dekanen for Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet godkendte den 17. december 1999 en indstilling fra et bedømmelsesudvalg bestående af professor Thomas L. Diepgen, professor, dr.med. Torkil Menné og professor, dr.med. Leiv Bakketeig samt indstilling fra Udvalget vedrørende Akademiske Afhandlinger om at tildele cand.med. *Charlotte Gotthard Mørtz* Ph.D.-graden for afhandlingen The prevalence of atopic dermatitis, hand eczema, allergic contact dermatitis, type IV and type I sensitisation in 8th grade school children in Odense. Den 26. maj 2000 holdt Charlotte G. Mørtz forelæsning over emnet The prevalence of atopic dermatitis, hand eczema, allergic contact dermatitis, type IV and type I sensitisation in 8th grade school children in Odense. Fakultetet tildelte herefter Ph.D.-graden den 31. maj 2000.

Levnedsbeskrivelse:

Charlotte Gotthard Mørtz, født den 11. september 1968 i Glostrup. Matematisk-naturfaglig studentereksamen fra Kalundborg Gymnasium 1987. Lægevidenskabelig embedseksamen fra Odense Universitet 1995. Under studiet, i perioden 1993-94, diplomstuderende ved Dermatologisk Afdeling, Odense Universitetshospital. Diplom i medicinsk forskning 1994. Ph.D.-studerende ved Dermatologisk Afdeling, Odense Universitetshospital 1995-99. Fra september 1999 turnuslæge i Vestsjællands Amt.

Dekanen for Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet godkendte den 29. marts 2000 en indstilling fra et bedømmelsesudvalg bestående af overlæge, dr.med. Christian Torp-Pedersen, overlæge, dr.med. Gorm Boje Jensen og klinisk lektor, dr.med. Henrik Steen Hansen samt indstilling fra Udvalget vedrørende Akademiske Afhandlinger om at tildele cand.med. *Ulrik Hintze* Ph.D.-graden for afhandlingen Om QT/RR-hædningskoefficientens prognostiske betydning efter myokardieinfarkt. Den 2. juni 2000 holdt Ulrik Hintze forelæsning over emnet Om QT/RR-hædningskoefficientens prognostiske betydning efter myokardieinfarkt. Fakultetet tildelte herefter Ph.D.-graden den 6. juni 2000.

Levnedsbeskrivelse:

Ulrik Hintze, født den 16. marts 1966 i Grenå. Matematisk-fysisk student fra Nyborg Gymnasium 1984. Diplomeksamen i medicinsk forskning 1993 fra Odense Universitet. Cand.med. i sommeren 1994 fra Odense Universitet.

Dekanen for Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet godkendte den 27. oktober 1999 en indstilling fra et bedømmelsesudvalg bestående af professor Tomas Olsson, Ph.D., professor, dr.med. Nils Henrik Diemer og klinisk lektor, dr.med. Henrik Daa Schrøder samt indstilling fra Udvalget vedrørende Akademiske Afhandlinger om at tildele cand.med. *Michael Broksgaard Jensen* Ph.D.-graden for afhandlingen Glial reactions following axonal degenera-

tion: Role of cytokines. Den 31. maj 2000 holdt Michael Broksgaard Jensen forelæsning over emnet Ændringer i glia efter axonal degeneration: Betydningen af cytokiner. Fakultetet tildelte herefter Ph.D.-graden den 6. juni 2000.

Levnedskrivelse:

Michael Broksgaard Jensen, født den 12. juli 1963. Matematisk-fysisk student fra Amtsgymnasiet i Odder 1982. Diplomeksamen i medicinsk forskning fra Aarhus Universitet 1991. Lægevidenskabelig embedseksamen fra Aarhus Universitet 1992. Kandidatstipendiat 1992-93 ved Afdeling for Anatomi og Cytologi, Institut for Medicinsk Biologi, Odense Universitet. Vejleder: Professor, dr.med. Jens Zimmer Rasmussen. Herefter turnus i Fyns Amt. Optaget som Ph.D.-studerende i 1994 ved Afdeling for Anatomi og Cytologi, Odense Universitet med et toårigt ophold ved Montreal Neurological Institute, McGill University, Montreal, Canada. I 1999 ansat i introduktionsstilling i neuromedicin på Rigshospitalet. Kongresdeltagelse, foredrag samt publikationer inden for områderne cellebiologi, basal histologi, basal neuroanatomi og fysiologi.

Dekanen for Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet godkendte den 27. marts 2000 en indstilling fra et bedømmelsesudvalg bestående af professor, dr.med. Gudrun Boyesen, professor, dr.med. Torben Schrøder og professor, dr.med. Tom Bendix samt indstilling fra Udvalget vedrørende Akademiske Afhandlinger om at tildele cand.med. *Peter Bjørn Licht* Ph.D.-graden for afhandlingen Vertebral artery blood flow during chiropractic treatment of the cervical column. Den 16. juni 2000 holdt Peter Licht forelæsning over emnet Blodgennemstrømning i arteria vertebralis under manipulation af cervical columna. Fakultetet tildelte herefter Ph.D.-graden den 22. juni 2000.

Levnedskrivelse:

Peter Bjørn Licht (f. Axelsen), født den 3. september 1962. Matematisk-fysisk student fra Sct. Knuds Gymnasium i Odense 1982. Lægevidenskabelig embedseksamen fra Københavns Universitet 1990. Diverse kliniske ansættelser på Sjælland, Fyn og i Jylland. Uddannelsesstilling i klinisk fysiologi og nuklearmedicin 1996-98. Uddannelsesstilling i kirurgi 1999-2001.

Dekanen for Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet godkendte den 7. juni 2000 en indstilling fra et bedømmelsesudvalg bestående af overlæge, dr.med. Thomas Gjørup, lektor, dr.med. Flemming Bro og professor, dr.med. Ove B. Schaffalitzky de Muckadell samt indstilling fra Udvalget vedrørende Akademiske Afhandlinger om at tildele cand.med. *Merete Skamling* Ph.D.-graden for afhandlingen Metoder til evaluering af diagnostiske teknologier i almen praksis. Den 27. juni 2000 holdt Merete Skamling forelæsning over emnet Metoder til evaluering af diagnostiske teknologier i almen praksis. Fakultetet tildelte herefter Ph.D.-graden den 7. juli 2000.

Levnedskrivelse:

Merete Skamling, født den 16. januar 1965 i Sønderborg. Matematisk-fysisk studentereksamen fra Tønder Statskole 1983. Diplomeksamen i Lægevidenskabelig Forskning 1991. Lægevidenskabelig embedseksamen fra Odense Universitet 1992. Turnus i Middelfart og i almen praksis i Brenderup, Fyn. I perioden 1994-99 tilknyttet Forskningsenheden for Almen Medicin ved Syddansk Universitet og Lungemedicinsk Forskningsenhed ved Århus Kommunehospital. Fra 1999 ansat i almen medicinsk blokstilling ved Sygehus Fyn, Svendborg.

Dekanen for Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet godkendte den 23. juni 2000 en indstilling fra et bedømmelsesudvalg bestående af professor, dr.med. Arne Schouboe, lektor, lic.scient. Jan Egebjerg og professor Ove A. Nedergaard, Ph.D. samt indstilling fra Udvalget vedrørende Akademiske Afhandlinger om at tildele cand.scient. *Birthe Jakobsen Storgaard* Ph.D.-graden for afhandlingen Modulation of glutamate receptor expression in organotypic brain slice cultures by long-term agonist and antagonist exposure. Den 22. september 2000 holdt Birthe Jakobsen Storgaard forelæsning over emnet Ekspresion af glutamatreceptorer i organotypiske hjernevævskulturer efter lang tids udsættelse for agonister og antagonist. Fakultetet tildelte herefter Ph.D.-graden den 2. oktober 2000.

Levnedskrivelse:

Birthe Jakobsen Storgaard, født den 27. januar 1967. Matematisk-naturfaglig studentereksamen fra Ikast Amtsgymnasium 1986. Naturvidenskabelig kandidateksamen fra Odense Universitet 1996. Ph.D.-studerende ved Anatomi og Neurobiologi, Institut for Medicinsk Biologi, Syddansk Universitet 1996-99. Aktuelt ansat som forskningsadjunkt samme sted.

Dekanen for Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet godkendte den 23. juni 2000 en indstilling fra et bedømmelsesudvalg bestående af overlæge, dr.med. Anette Gjerris, Göran Isacson, Ph.D. og professor, dr.med. Thorvil Sørensen samt indstilling fra Udvalget vedrørende Akademiske Afhandlinger om at tildele cand.med. *Ulla Ager-skov Andersen* Ph.D.-graden for afhandlingen Psychopharmacologic and other medical treatment in persons who committed suicide - a register linkage study. Den 29. september 2000 holdt Ulla Ager-skov Andersen forelæsning over emnet Psykofarmakologisk og anden medicinsk behandling hos selvmordere. Fakultetet tildelte herefter Ph.D.-graden den 2. oktober 2000.

Levnedskrivelse:

Ulla Ager-skov Andersen, født den 10. juli 1959. Matematisk-fysisk studentereksamen fra Fyns Studenterkursus i 1981. Lægevidenskabelig embedseksamen fra Odense Universitet i 1991. Turnusreservelæge i Fyns Amt 1991-92. Herefter ansættelse som reservelæge ved de psykiatriske afdelinger på sygehusene i Svendborg og Middelfart

frem til 1995. Fra 1995-99 ansat som kandidatstipendiat ved Afdeling for Klinisk Farmakologi, Syddansk Universitet. Sideløbende hermed undervisningsstilling i klinisk farmakologi. Siden 2000 ansat i undervisningsstilling i specialet psykiatri.

Dekanen for Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet godkendte den 21. august 2000 en indstilling fra et bedømmelsesudvalg bestående af adj. professor, dr.med. Per Stahl Skov, lektor, cand.scient. Robert Nielsen og klinisk lektor, dr.med. Palle Wang samt indstilling fra Udvalget vedrørende Akademiske Afhandlinger om at tildele cand.scient. *Tina Brandt Jensen* Ph.D.-graden for afhandlingen CO_2/HCO_3 -buffersystemets effekt på iontransport, cytoplasmatisk pH og histaminudskillelse i peritoneale mastceller fra rotter. Den 3. oktober 2000 holdt Tina Brandt Jensen forelæsning over emnet CO_2/HCO_3 -buffersystemets effekt på iontransport, cytoplasmatisk pH og histaminudskillelse i peritoneale mastceller fra rotter. Fakultetet tildelte herefter Ph.D.-graden den 16. oktober 2000.

Levnedskrivelse:

Tina Brandt Jensen, født den 30. november 1969. Matematisk-naturvidenskabelig studentereksamen fra Mølnes Legatskole i Odense 1988. Bachelor i cellebiologi fra Odense Universitet 1991. Gæsteforsker ved Afdeling for Farmakologi, Odense Universitet, og ved universitetet i Melbourne, Australien (fem måneder i 1993). Cand.scient. i cellebiologi fra Odense Universitet 1995.

Dekanen for Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet godkendte den 23. juni 2000 en indstilling fra et bedømmelsesudvalg bestående af professor, dr.med. Gert Almind, lektor, mag.scient.soc. Bjørn Holstein og klinisk lektor, Ph.D. Bent Nielsen samt indstilling fra Udvalget vedrørende Akademiske Afhandlinger om at tildele cand.med. *Charlotte Tulinius* Ph.D.-graden for afhandlingen Vi bliver ved med at ryge - hvorfor? Om rygningens mange betydninger i hverdagslivet - belyst især ved deltagerobservation og interview i danske børnefamilier. Den 11. oktober 2000 holdt Charlotte Tulinius forelæsning over emnet Vi bliver ved med at ryge - hvorfor?. Fakultetet tildelte herefter Ph.D.-graden den 19. oktober 2000.

Levnedskrivelse:

Charlotte Tulinius, født den 20. juli 1961 i Fredericia. Samfundssproglig studentereksamen 1980 fra Statsgymnasiet Schneekloth i Brøndby. Skolarstipendiat ved Neurofysiologisk Institut, Københavns Universitet 1988. Cand.med. fra Københavns Universitet, vinter 1991/92. Kliniske ansættelser ved Herlev Amtssygehus, hos lægerne Derneke og Rungø i Svendborg og ved Odense Universitetshospital. Kandidatstipendiat ved Almen Medicin, Institut for Sundhedstjenesteforskning, Odense Universitet, 1995-1999 og tilknyttet som associeret forsker ved Afdeling for Almen Medicin, Institut for Folkesundhedsvidenskab, Københavns Universitet 1996-

2000 og som forskningsassistent samme sted 2000-2001. Fra 2001-2003 optaget på MHPE-uddannelsen ved universitetet i Maastricht.

Dekanen for Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet godkendte den 21. august 2000 en indstilling fra et bedømmelsesudvalg bestående af professor, dr.med. Torsten Toftegård Nielsen, overlæge, dr.med. Peter McNair og professor, dr.med. Poul Flemming Højlund-Carlson samt indstilling fra Udvalget vedrørende Akademiske Afhandlinger om at tildele cand.med. *Benedikte Haastrup* Ph.D.-graden for afhandlingen Application of biochemical markers for early diagnosis and treatment in acute myocardial ischaemia. Den 20. oktober 2000 holdt Benedikte Haastrup forelæsning over emnet Anvendelse af biokemiske markører til tidlig diagnostik og behandling ved akut myokardieiskæmi. Fakultetet tildelte herefter Ph.D.-graden den 26. oktober 2000.

Levnedskrivelse:

Benedikte Haastrup, født den 20. maj 1960 i Faaborg. Matematisk-samfundsvidenskabelig studentereksamen fra Vestfyns Gymnasium 1978. Lægevidenskabelig embedseksamen fra Odense Universitet 1986. Klinisk videreuddannelse ved sygehusene i Faaborg, Svendborg og Odense. Kandidatstipendiat ved Kardiologisk Afdeling, Klinisk Institut, Odense Universitet fra oktober 1995 til august 1997. Aktuelt ansat som reservelæge ved Hjertemedicinsk Afdeling B, Skejby Sygehus. Videnskabelige artikler, kongresdeltagelse, foredrag samt undervisning inden for kardiologi.

Dekanen for Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet godkendte den 18. september 2000 en indstilling fra et bedømmelsesudvalg bestående af docent, dr.med. Henning Schmalbruch, lektor, dr.med. Flemming Fryd Johansen og forskningslektor, dr.med. Uffe Holmskov samt indstilling fra Udvalget vedrørende Akademiske Afhandlinger om at tildele cand.scient. *Rikke Gregersen* Ph.D.-graden for afhandlingen The role of tumor necrosis factor (TNF) in ischemia-induced nerve cell degeneration in mice. Den 30. oktober 2000 holdt Rikke Gregersen forelæsning over emnet Betydningen af „tumor necrosis factor“ for iskæmi-induceret nervecelledegeneration hos mus. Fakultetet tildelte herefter Ph.D.-graden den 6. november 2000.

Levnedskrivelse:

Rikke Gregersen, født 26. januar 1968 i Risskov. Matematisk-naturfaglig studentereksamen fra Risskov Amtsgymnasium 1987. Studieophold ved Centenary Institute of Cancer Medicine and Cell Biology, Sydney University, Sydney, Australien, februar-oktober 1992 og ved Department of Cell Biology, Vrije Universiteit, Amsterdam, Holland, august 1993-januar 1995 med videnskabelig undersøgelse af inflammatoriske reaktioner efter eksperimentel allergisk encephalomyelitis. Naturvidenskabelig kandidatexamen i eksperimentel cellebiologi fra Odense Universitet januar 1995. Forskerstuderende/Ph.D.-stipen-

diat ved Syddansk Universitet juni 1995-februar 1999. Det videnskabelige arbejde har fokuseret på mikroglia-cellereaktioner og cytokineffekter ved eksperimentelt slagtilfælde hos mus. Tidsskriftsartikler og foredrag/posterpræsentationer inden for samme emne. Deltaget i en række internationale kongresser, neurobiologiske symposier, kurser og møder inden for hjerneforskning. Barselsorlov september 1995-april 1996. Ansat som kandidatstipendiat på Anatomi og Neurobiologi, Institut for Medicinsk Biologi, Syddansk Universitet til videreførelse af forskning og varetagelse af undervisning ved fakultetet i perioden februar 1999-november 2000. Fra november 2000 ansat som forskningsstipendiat (postdoc) samme sted.

Dekanen for Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet godkendte den 23. juni 2000 en indstilling fra et bedømmelsesudvalg bestående af lektor, med.dr. Holger Nilsson, professor, med.dr. Lars Edvinsson og klinisk lektor, dr.med. Ib Abildgaard Jacobsen samt indstilling fra Udvalget vedrørende Akademiske Afhandlinger om at tildele cand.scient. *Tenna Juul Jensen* Ph.D.-graden for afhandlingen Prostanoids, nitric oxide and kinins: Modulators of vascular neuroeffector transmission. Den 3. november 2000 holdt Tenna Juul Jensen forelæsning over emnet Prostanoider, nitrogenoxid og kininens effekt på vaskulær neuroeffektor transmission. Fakultetet tildelte herefter Ph.D.-graden den 6. november 2000.

Levnedbeskrivelse:

Tenna Juul Jensen, født den 8. oktober 1968 i Esbjerg. Matematisk-samfundsfaglig studentereksamen fra Esbjerg Gymnasium 1987. Cand.scient. i celle- og molekylærbiologi fra Odense Universitet 1995. Foredrag, kongresdeltagelse og publicering af videnskabelige resultater inden for farmakologi samt undervisning inden for områderne biokemi, fysiologi og farmakologi.

Dekanen for Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet godkendte den 22. august 2000 en indstilling fra et bedømmelsesudvalg bestående af cand.stat. Mette Madsen, Jerker Liljestrand, Ph.D. og professor, dr.med. Leiv Bakketeig samt indstilling fra Udvalget vedrørende Akademiske Afhandlinger om at tildele cand.med. *Vibeke Rasch* Ph.D.-graden for afhandlingen Different aspects of women's reproductive choices. Den 26. oktober 2000 holdt Vibeke Rasch forelæsning over emnet Kvinders tilvalg og fravalg vedrørende gennemførelse af graviditet. Fakultetet tildelte herefter Ph.D.-graden den 6. november 2000.

Levnedbeskrivelse:

Vibeke Rasch, født den 28. juli 1962. Matematisk-naturfaglig studentereksamen fra Frederikshavn Gymnasium 1982. Lægevidenskabelig embedseksamen fra Odense Universitet 1990. Herefter kliniske ansættelser hovedsageligt på Odense Universitetshospital. Ph.D.-stipendiat ved Gynækologi og Obstetrik, Klinisk Institut, Syddansk Universitet i perioden 1996-99. I forbindelse med Ph.D.-

studiet feltophold i Tanzania i perioden 1996-97. Foredrag, kongresdeltagelse, undervisning samt publicering inden for området „sexual and reproductive health“. Siden november 2000 ansat som fondslønnet adjunkt ved Institut for Sundhedstjenesteforskning, Syddansk Universitet.

Dekanen for Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet godkendte den 12. september 2000 en indstilling fra et bedømmelsesudvalg bestående af Associate Professor Patrik Brundin, Ph.D., professor, dr.med. Morten Møller og klinisk lektor, dr.med. Henrik Daa Schrøder samt indstilling fra Udvalget vedrørende Akademiske Afhandlinger om at tildele cand.scient. *Annette Møller Dall* Ph.D.-graden for afhandlingen Tissue culture and transplantation studies of the pig nigrostriatal system. Den 1. december 2000 holdt Annette Møller Dall forelæsning over emnet Vævsdyrkning og transplantation af det nigrostriate system hos grise. Fakultetet tildelte herefter Ph.D.-graden den 6. december 2000.

Levnedbeskrivelse:

Annette Møller Dall (f. Dahl-Jørgensen), født den 30. marts 1969. Matematisk-fysisk studentereksamen 1988 fra Rosborg Gymnasium i Vejle. Cand.scient. (eksperimentel biologi/bioteknologi) fra Odense Universitet 1995. Specialeprojekt udført på Afdeling for Anatomi og Neurobiologi, Institut for Medicinsk Biologi, Syddansk Universitet. Projektet omhandlede effekten af vækstfaktorer og medie på væksten af væv fra basalganglierne i organotypisk skivekultur. Under kandidatstudiet (efteråret 1993) ansat som videnskabelig medarbejder ved Department of Neurosurgery, University Hospital Bern i Schweiz.

Dekanen for Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet godkendte den 15. september 2000 en indstilling fra et bedømmelsesudvalg bestående af overlæge, dr.med. et cand.mag. Henri Goldstein, overlæge, dr.med. Ole Hartling og professor, dr.med. Lars F. Gram samt indstilling fra Udvalget vedrørende Akademiske Afhandlinger om at tildele cand.med. *Anette Damkier* Ph.D.-graden for afhandlingen Kræftpatienters brug af alternativ behandling. Den 1. december 2000 holdt Anette Damkier forelæsning over emnet Kræftpatienters brug af alternativ behandling. Fakultetet tildelte herefter Ph.D.-graden den 6. december 2000.

Levnedbeskrivelse:

Anette Damkier, født den 21. marts 1961. Matematisk-fysisk studentereksamen fra Svendborg Statsgymnasium 1980. Lægevidenskabelig embedseksamen fra Odense Universitet 1988. Medicinsk og kirurgisk grunduddannelse ved Svendborg Sygehus og Odense Universitetshospital 1988-90. Herefter introduktions- og uddannelsesstilling på Onkologisk Afdeling R, Odense Universitetshospital. Stipendiat ved Onkologisk Forskningscenter, Odense Universitetshospital 1994-99. I. reservelæge ved Onkologisk Afdeling R, Odense Universitetshospital 1999-2000.

Per 1. november 2000 ansat som 1. reservelæge ved Onkologisk Afdeling ved Århus Kommunehospital.

Dekanen for Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet godkendte den 12. oktober 2000 en indstilling fra et bedømmelsesudvalg bestående af lektor, dr.med. Jørgen Hedemark Poulsen, lektor, dr.scient. Ivana Novak og professor, dr.med. Ole Skøtt samt indstilling fra Udvalget vedrørende Akademiske Afhandlinger om at tildele cand.med. *Jeppé Prætorius* Ph.D.-graden for afhandlingen *Acid/base transport in murine duodenal epithelial cells*. Den 11. december 2000 holdt Jeppé Prætorius forelæsning over emnet Syre-basetransport i duodenale epitelceller. Fakultetet tildelte herefter Ph.D.-graden den 12. december 2000.

Levnedskrivelse:

Ønsker ikke at optræde i årsberetningen med levnedskrivelse.

Dekanen for Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet godkendte den 8. september 2000 en indstilling fra et bedømmelsesudvalg bestående af professor, dr.med. Ronald Dahl, overlæge, dr.med. Hans Jørgen Malling og klinisk lektor, dr.med. Carsten Bindslev-Jensen samt indstilling fra Udvalget vedrørende Akademiske Afhandlinger om at tildele cand.med. *Finn Rasmussen* Ph.D.-graden for afhandlingen *Asthma, bronchial hyperreactivity, IgE sensitization and eosinophil activity in a cohort of young adults*. Den 6. december 2000 holdt Finn Rasmussen forelæsning over emnet Astma, bronkial hyperreaktivitet, IgE sensitivering og eosinofil aktivitet hos yngre voksne. Fakultetet tildelte herefter Ph.D.-graden den 20. december 2000.

Levnedskrivelse:

Finn Rasmussen, født den 20. august 1965 i Nyborg. Matematisk-fysisk studentereksamen fra Odense Kate-dralskole 1985. Lægevidenskabelig embedseksamen fra Odense Universitet 1993 og herefter turnus og klinisk uddannelse ved Odense Universitetshospital. Ph.D.-stipendiat ved Klinisk Institut, Syddansk Universitet i perioden 1996-99. Ansat som Senior Research Fellow ved McMaster University, Faculty of Health Sciences, Hamilton, Ontario, Canada i 2001. Stiler mod uddannelse inden for lungemedicin.

Dekanen for Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet godkendte den 10. november 2000 en indstilling fra et bedømmelsesudvalg bestående af professor, dr.med. Thomas Ledet, lektor Thorkil Ploug og professor, dr.med. Peter Bie samt indstilling fra Udvalget vedrørende Akademiske Afhandlinger om at tildele cand.med. *Michael Gaster* Ph.D.-graden for afhandlingen *In vitro modelsystem for human skeletmuskulatur*. Den 14. december 2000 holdt Michael Gaster forelæsning over emnet *In vitro modelsystem for human skeletmuskulatur*. Fakultetet tildelte herefter Ph.D.-graden den 20. december 2000.

Levnedskrivelse:

Michael Gaster, født den 17. juni 1964. Matematisk-fysisk studentereksamen fra Grindsted Gymnasium 1983. Lægevidenskabelig embedseksamen fra Odense Universitet 1991 og herefter klinisk ansættelse ved sygehusene i Kolding, Aabenraa og Odense. Guldmedalje i klinisk kemi 1989. Ph.D.-studiet blev gennemført i perioden 1996-99 ved fagområderne Medicinsk Endokrinologi og Patologi, Klinisk Institut, Odense Universitet.

Dekanen for Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet godkendte den 14. september 2000 en indstilling fra et bedømmelsesudvalg bestående af lektor, dr.med. Jørgen Lous, overlæge, dr.med. Poul Vase og professor, dr.med. Karsten Jørgensen samt indstilling fra Udvalget vedrørende Akademiske Afhandlinger om at tildele cand.med. *Eva Charlotte Jung Johansen* Ph.D.-graden for afhandlingen *Medicinsk kvalitetsudvikling af diagnostik og behandling af øresygdom i almen praksis*. Den 18. december 2000 holdt Eva Charlotte Jung Johansen forelæsning over emnet *Medicinsk kvalitetsudvikling af diagnostik og behandling af øresygdom i almen praksis*. Fakultetet tildelte herefter Ph.D.-graden den 21. december 2000.

Levnedskrivelse:

Eva Charlotte Jung Johansen, født den 22. juni 1961. Matematisk-naturfaglig studentereksamen 1980 fra Sct. Knuds Gymnasium i Odense. Lægevidenskabelig embedseksamen fra Odense Universitet 1989. Klinisk ansættelse ved Fåborg Sygehus, Sønderborg Sygehus, Skejby Sygehus og Odense Universitetshospital. Blokstilling 1994 ved Øre-, Næse-, og Halsafdelingen, Sygehus Fyn, Svendborg. Ph.D.-studerende ved Forskningsenheden for Almen Medicin, Institut for Sundhedstjenesteforskning, Syddansk Universitet i perioden november 1994 til september 1999. Speciallæge i oto-rhino-laryngologi i 1999.

Dekanen for Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet godkendte den 13. december 2000 en indstilling fra et bedømmelsesudvalg bestående af Associate Professor Lars Sundström, Ph.D., forskningsdirektør Jørgen Drejer, Ph.D. og klinisk lektor, dr.med. Mogens Laue Friis samt indstilling fra Udvalget vedrørende Akademiske Afhandlinger om at tildele stud.med. *Bjarne Winther Kristensen* Ph.D.-graden for afhandlingen *Excitotoxic effects of glutamate receptor agonists in organotypic brain slice cultures*. Den 18. december 2000 holdt Bjarne Winther Kristensen forelæsning over emnet *Excitotoxic effects of glutamate receptor agonists in organotypic brain slice cultures*. Fakultetet tildelte herefter Ph.D.-graden den 21. december 2000.

Levnedskrivelse:

Bjarne Winther Kristensen, født den 1. august 1973 i Thisted. Matematisk studentereksamen fra Sønderborg Amtsgymnasium 1992. Afsluttet lægestudiets 8. semester i 1996 på Syddansk Universitet. Lægevikariat på Ortopædkirurgisk Afdeling, Sønderborg Sygehus i sommeren

1996. Prægraduat forskerstuderende i 1996-97 med skolarstipendium fra Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd. Ph.D.-stipendium fra NeuroscienceCenter, Anatomi og Neurobiologi, Institut for Medicinsk Biologi, Syddansk Universitet, 1997-2000. Foredrag, kongresdeltagelse og publicering af videnskabelige resultater i internationale neurobiologiske tidsskrifter samt undervisning inden for områderne neurobiologi, splanchnologi og histologi. Fortsat lægestudiet på 9. semester i september 2000.

Dekanen for Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet godkendte den 13. november 2000 en indstilling fra et bedømmelsesudvalg bestående af overlæge, dr.med. Jens Bülow, professor, dr.med. William Paaske og professor, dr.med.vet. Merel Ritskes-Hoitinga samt indstilling fra Udvalget vedrørende Akademiske Afhandlinger om at tildele cand.med. *Lis Barfred* Ph.D.-graden for afhandlingen *Experimental perfusion before replantation. A study of reversibility of muscle ischaemia in amputated limbs in rats*. Den 21. december 2000 holdt Lis Barfred forelæsning over emnet *Perfusion før replantation. En undersøgelse af reversibilitet af muskelliskæmi hos rotter*. Fakultetet tildelte herefter Ph.D.-graden den 22. december 2000.

Levnedsbeskrivelse:

Lis Barfred, født den 2. maj 1946 på Frederiksberg. Lægesekretær 1966-1976. Lægevidenskabelig embeds-eksamen fra Odense Universitet 1982. Klinisk uddannelse på Odense Universitetshospital, Middelfart Sygehus, Esbjerg Centralsygehus samt Baragwanath University Hospital, Johannesburg, Sydafrika. Speciallæge i ortopædisk kirurgi 1995. Eksperimentelt videnskabeligt arbejde på Biomedicinsk Laboratorium, Odense Universitet siden 1991. Tidsskriftsartikler, foredrag internationalt samt undervisning om ulykkesforebyggelse, håndkirurgi og mikrokirurgi. Afdelingslæge i håndkirurgi ved Ortopædkirurgisk Afdeling O, Odense Universitetshospital, januar 1998. Klinisk lektor ved Syddansk Universitet august 1999.

Det Naturvidenskabelige og Tekniske Fakultet

Doktordisputatser

Den af *Frank Jensen*, Ph.D., indleverede afhandling „Aspects of Transition Structures in Computational Chemistry“ blev den 13. december 1999 antaget til forsvar for den naturvidenskabelige doktorgrad efter indstilling fra et bedømmelsesudvalg bestående af adjungeret professor John R. Sabin, Quantum Theory Project, University of Florida, professor Tommy Liljefors, Institut for Medicinalkemi, Danmarks Farmaceutiske Højskole og professor Mike A. Robb, School of Chemistry, King's College, London. Ved forsvaret den 14. januar 2000 fungerede Tommy Liljefors og Mike Robb som officielle opponenter. Graden blev konfereret den 21. februar 2000.

Levnedskrivelse:

Frank Jensen, født den 19. oktober 1961 i Herning. Matematisk-fysisk student fra Herning Gymnasium 1980. B.Sc. (fysik-kemi) fra Aarhus Universitet 1983, Ph.D. i kemi fra University of California, Los Angeles, USA 1987 med afhandlingen „Nonconcerted Diels-Alder reactions and [1,n]-sigmatropic shifts. Experimental and theoretical studies“. Adjunktvikar ved Kemisk Institut, Odense Universitet 1987-1988, adjunkt samme sted 1988-1992. Lektor fra 1992. Ophold ved Research School of Chemistry, Canberra, Australien januar-juli 1996. Har ud over afhandlingen publiceret ca. 60 videnskabelige artikler i internationale tidsskrifter foruden en lærebog i Computational Chemistry.

Ph.D.-afhandlinger

Dekanen nedsatte den 22. november 1999 et bedømmelsesudvalg bestående af lektor Susanne Mandrup, Odense, dr.med. Karsten Buschard, København samt Elisabeth Björk, Ph.D., Uppsala, Sverige til at bedømme den af *Susanne Birgitte Rasmussen* indleverede afhandling „Induction of β -cell rest in BB rats by use of potassium channel openers and T-cell dysfunction in the DP BB rat“. I bedømmelsesudvalgets arbejde deltog endvidere uden stemmeret Susanne Birgitte Rasmussens vejledere cand.med. Helle Markholst, Hagedorn Research Institute, København og lektor Karsten Kristiansen, Institut for Biokemi og Molekylær Biologi. Den 20. juni 2000 afholdt Susanne Birgitte Rasmussen en forelæsning over emnet „Regulation of Insulin Secretion“. Efter indstilling fra bedømmelsesudvalget tildelte dekanen herefter den 18. oktober 2000 Susanne Birgitte Rasmussen Ph.D.-graden.

Levnedskrivelse:

Susanne Birgitte Rasmussen, født 3. februar 1964 i Nykøbing Falster. Sproglig studentereksamen fra Nykøbing Falster Katedralskole 1982. Laboranteksamen fra Slagelse Tekniske Skole 1984. Laboratorieteknikereksamen fra Slagteriskolen i Roskilde 1985. Naturvidenskabelig kandidateksamen i cellebiologi fra Institut for Molekylær Biologi, Odense Universitet med speciale udført ved Novo Nordisk, maj 1996. Ph.D.-studerende i afdelingen for Immunogenetics, Novo Nordisk i perioden maj 1996-maj 1999, finansieret af Novo Nordisk.

Dekanen nedsatte den 14. december 1999 et bedømmelsesudvalg bestående af lektor Steffen Madsen, Odense, professor Bernd Pelster, Innsbruck, Østrig samt docent Hans Gesser, Århus til at bedømme den af *Morten Busk* indleverede afhandling „Acid-base and respiratory physiology in lower vertebrates“. I bedømmelsesudvalgets arbejde deltog endvidere uden stemmeret Morten Busks vejleder lektor Frank Bo Jensen, Biologisk Institut. Den 20. januar 2000 afholdt Morten Busk en forelæsning over emnet „Acid-base and respiratory consequences of bulk-feeding in vertebrates“.

Efter indstilling fra bedømmelsesudvalget tildelte dekanen herefter den 21. januar 2000 Morten Busk Ph.D.-graden.

Levnedskrivelse:

Morten Busk, født 28. juli 1965 i Svendborg. Matematisk-fysisk studentereksamen fra Svendborg Gymnasium, 1985. Naturvidenskabelig kandidateksamen i biologi-fysik Odense Universitet, efteråret 1996. Ph.D.-studerende ved Biologisk Institut, Odense Universitet, december 1996-december 1999 med forskningsophold hos Professor Nobert Heisler, december 1998-marts 1999, The University of Humboldt, Berlin, Tyskland. Ansat som post.doc. ved Biologisk Institut, Syddansk Universitet i perioden februar 2000-januar 2001. Fra februar 2001 ansat som post.doc. ved Department of Zoology, University of Cambridge, England.

Dekanen nedsatte den 21. december 1999 et bedømmelsesudvalg bestående af lektor Peder Thusgaard Ruhoff, Odense, professor Rolf Pfeiffer, Zürich, Schweiz samt senioringeniør Dario Floreano, Lausanne, Schweiz til at bedømme den af *Henrik Hautop Lund* indleverede afhandling „Biologically Inspired Robotics. From Biology to Robotics and Back“. I bedømmelsesudvalgets arbejde deltog endvidere uden stemmeret Henrik Hautop Lunds vejleder professor John Perram, Mærsk Mc-Kinney Møl-

ler Institutet for Produktionsteknologi. Den 29. marts 2000 afholdt Henrik Hautop Lund en forelæsning over emnet „Biologically Inspired Robotics“.

Efter indstilling fra bedømmelsesudvalget tildelte dekanen herefter den 13. april 2000 Henrik Hautop Lund Ph.D.-graden.

Levnedsbeskrivelse:

Henrik Hautop Lund, født 15. juli 1969. Cand.scient. i datalogi fra Aarhus Universitet. Forskningsassistent fra 1992-95 ved Psykologisk Institut på Det Nationale Forskningsråd i Rom. Forskningsadjunkt ved Afdeling for Kunstig Intelligens, University of Edinburgh, 1996-97. Grundlægger af LEGO Laboratoriet ved Aarhus Universitet i 1997. Professor ved Mærsk Mc-Kinney Møller Institutet for Produktionsteknologi fra 1. august 2000. Medlem af diverse forskningskomitéer i Europa (EU Future and Emergent Technology) og Japan (RoboCup og RoboFesta).

Dekanen nedsatte den 6. januar 2000 et bedømmelsesudvalg bestående af forskningslektor Bo Thamdrup, Odense, lektor Bente Lomstein, Århus samt lektor Gary Banta, Roskilde til at bedømme den af *Nikolaj Holmboe* indleverede afhandling „Effects of increased nutrient concentrations in coastal areas - with special emphasis on intertidal sediments in the tropical mangrove and the temperate salt marsh“. I bedømmelsesudvalgets arbejde deltog endvidere uden stemmeret Nikolaj Holmboes vejleder lektor Erik Kristensen, Biologisk Institut. Den 18. februar 2000 afholdt Nikolaj Holmboe en forelæsning over emnet „En sammenligning af næringsaltkredsløbene i tropiske mangrover og tempererede saltmarsker“.

Efter indstilling fra bedømmelsesudvalget tildelte dekanen herefter den 25. februar Nikolaj Holmboe Ph.D.-graden.

Levnedsbeskrivelse:

Nikolaj Holmboe, født 15. april 1969 i Horsens. Naturvidenskabelig kandidatexamen i biologi fra Biologisk Institut, Odense Universitet, maj 1996. Forskningsassistent på Biologisk Institut, Odense Universitet, juli 1996-juli 1997 i projekt finansieret af DANIDA med tjenestested i Thailand (Phuket Marine Biological Center, Phuket). Ph.D.-studerende ved Biologisk Institut, Odense Universitet, september 1997-september 1999. Forskningsadjunkt ved Biologisk Institut, Syddansk Universitet, marts-juni 2000.

Dekanen nedsatte den 18. januar 2000 et bedømmelsesudvalg bestående af professor John Perram, Odense, professor Lars Mathiassen, Aalborg samt professor Jan Bosch, Karlskrona, Sverige til at bedømme den af *Palle Nowack* indleverede afhandling „Structures and Interactions - Characterizing Object-Oriented Software Architecture“. I bedømmelsesudvalgets arbejde deltog endvidere uden stemmeret Palle Nowacks vejleder professor Bent Bruun Kristensen. Den 11. februar afholdt Palle Nowack en

forelæsning over emnet „Structures and Interactions - Characterizing Object-Oriented Software Architecture“. Efter indstilling fra bedømmelsesudvalget tildelte dekanen herefter den 21. februar 2000 Palle Nowack Ph.D.-graden.

Levnedsbeskrivelse:

Palle Nowack, født 8. oktober 1971 i Vildbjerg. Matematisk-fysisk studentereksamen fra Herning Gymnasium, 1990. Udlandsophold ved professor Ralph Johnson, University of Illinois, USA i perioden august 1995-december 1995. Civilingeniør i datateknologi fra Institut for Elektroniske Systemer, Aalborg Universitet, 1996. Ph.D.-stipendiat i datateknologi i perioden 1996-1999 finansieret af Statens Teknisk Videnskabelige Forskningsråd - i perioden juli 1996-august 1998 ved Institut for Elektroniske Systemer, Aalborg Universitet, i perioden september 1998-december 1999 ved Mærsk Mc-Kinney Møller Institutet for Produktionsteknologi, Syddansk Universitet. Udlandsophold ved professor Christine Mingins, Monash University, Melbourne, Australien i perioden juli 1997-januar 1998. Fra 1. januar 2000 deltidsansat som forskningsadjunkt ved Mærsk Mc-Kinney Møller Institutet for Produktionsteknologi, Syddansk Universitet og deltidsansat som edb-konsulent ved Nykredit Data.

Dekanen nedsatte den 19. januar 2000 et bedømmelsesudvalg bestående af professor John Perram, Odense, professor Ole Lehrmann, Århus samt professor Rolv Bræk, Trondheim, Norge til at bedømme den af *Torben Worm* indleverede afhandling „Software Architecture for Telecommunication Protocols“. I bedømmelsesudvalgets arbejde deltog endvidere uden stemmeret Torben Worms vejleder professor Bent Bruun Kristensen, Mærsk Mc-Kinney Møller Institutet for Produktionsteknologi. Den 18. februar 2000 afholdt Torben Worm en forelæsning over emnet „Software Architecture for Telecommunication Protocols“.

Efter indstilling fra bedømmelsesudvalget tildelte dekanen herefter den 13. marts 2000 Torben Worm Ph.D.-graden.

Levnedsbeskrivelse:

Torben Worm, født 25. juni 1966 i Thisted. Matematisk-fysisk studentereksamen fra Risskov Amtsgymnasium, 1985. Teknikumingeniør (svagstrøm) fra Aarhus Teknikum, 1990. Civilingeniør i datateknik, specialisering i programmeringssystemer fra Aalborg Universitet, 1995. Udlandsophold ved Dr. Douglas C. Schmidt, Washington University in St. Louis, 1998. Erhvervsforskerstipendiat ved Aalborg Universitet, 1997-98 og Syddansk Universitet, Odense, 1998-2000 finansieret af Ericsson DiAx A/S og Akademiet for de Tekniske Videnskaber.

Dekanen nedsatte den 9. februar 2000 et bedømmelsesudvalg bestående af professor John Perram, Odense, professor Ole Lehrmann Madsen, Århus samt professor Wolfgang Pree, Constance, Tyskland til at bedømme den af

Eyðun Eli Jacobsen indleverede afhandling „Concepts and Language Mechanisms in Software Modelling“. I bedømmelsesudvalgets arbejde deltog endvidere uden stemmeret Eyðun Eli Jacobsens vejleder professor Bent Bruun Kristensen, Mærsk Mc-Kinney Møller Institut for Produktionsteknologi. Den 9. marts 2000 afholdt Eyðun Eli Jacobsen en forelæsning over emnet „Concepts and Language Mechanisms in Software Modelling“. Efter indstilling fra bedømmelsesudvalget tildelte dekanen herefter den 16. marts 2000 Eyðun Eli Jacobsen Ph.D.-graden.

Levnedsbeskrivelse:

Eyðun Eli Jacobsen, født 2. marts 1970 i Torshavn, Færøerne. B.Sc. i datalogi og matematik fra Aalborg Universitet, 1993 og M.Sc. i datalogi fra Aalborg Universitet, 1996. Udlandsophold ved professor Ralph E. Johnson, University of Illinois at Urbana-Champaign, USA i perioden august-december 1995. Ph.D.-stipendiat ved Afdelingen for Datalogi, Aalborg Universitet, juli 1996-august 1998 og ved Mærsk Mc-Kinney Møller Institut for Produktionsteknologi, september 1998-august 1999, finansieret af Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd og Center for IT-forskning. Udlandsophold ved professor John Potter, Microsoft Research Institute, Macquarie University, Australien i perioden august 1997-januar 1998. Fra 1. april 2000 forskningsadjunkt ved Mærsk Mc-Kinney Møller Institut for Produktionsteknologi, Syddansk Universitet.

Dekanen nedsatte den 7. marts 2000 et bedømmelsesudvalg bestående af lektor Kenn Gerdes, Odense, docent Frank Jensen, Københavns samt Ph.D. Henrik Pedersen, København til at bedømme den af *Nikolaj Dam Mikkelsen* indleverede afhandling „RNA Stability and Degradation in *Escherichia coli*“. I bedømmelsesudvalgets arbejde deltog endvidere uden stemmeret Nikolaj Dam Mikkelsens vejleder lektor Stephen Southwaite, Institut for Biokemi og Molekylær Biologi. Den 5. maj 2000 afholdt Nikolaj Dam Mikkelsen en forelæsning over emnet „RNA Stability and Degradation in *Escherichia coli*“. Efter indstilling fra bedømmelsesudvalget tildelte dekanen herefter den 6. juni 2000 Nikolaj Dam Mikkelsen Ph.D.-graden.

Levnedsbeskrivelse:

Nikolaj Dam Mikkelsen, født 26. marts 1970 i Kolding. Naturfaglig studentereksamen fra Maribo Gymnasium i 1989. Naturvidenskabelig kandidatexamen i molekylær- og cellebiologi fra Institut for Molekylær Biologi, Odense Universitet, februar 1996. Ph.D.-studerende i molekylær- og cellebiologi samme sted i perioden marts 1996-februar 2000. Udlandsophold ved professor George A. Mackie, University of British Columbia, Canada i perioden juni-juli 1998.

Dekanen nedsatte den 22. marts 2000 et bedømmelsesudvalg bestående af lektor Peder Thusgaard Ruhoff, Odense,

professor Hendrik Van Brussel, Leuven, Belgien samt ingeniør Mats Cato, Lund, Sverige til at bedømme den af *Steffen Thorkildsen* indleverede afhandling „Path Planning for a Painting Robot“. I bedømmelsesudvalgets arbejde deltog endvidere uden stemmeret Steffen Thorkildsens vejledere professor John Perram, Mærsk Mc-Kinney Møller Institut for Produktionsteknologi samt ingeniør Michael Sellerup, Odense Stålskibsværft A/S. Den 17. maj 2000 afholdt Steffen Thorkildsen en forelæsning over emnet „Path Planning for a Painting Robot“. Efter indstilling fra bedømmelsesudvalget tildelte dekanen herefter den 21. juni 2000 Steffen Thorkildsen Ph.D.-graden.

Levnedsbeskrivelse:

Steffen Thorkildsen, født 23. november 1969 i Næstved. Cand. scient i fysik-kemi fra Odense Universitet, maj 1994. Speciale udarbejdet på Niels Bohr Institutets Tandem Accelerator Laboratorium (NBI-TAL), Københavns Universitet. Forskningsassistent ved NBI-TAL, juni 1994-september 1994. Forskningsassistent ved Lindø Center for Anvendt Matematik, Odense Universitet, august-december 1995. Ansat på Odense Stålskibsværft januar 1996-december 1999. Erhvervsforskerstipendiat ved Mærsk Mc-Kinney Møller Institut for Produktionsteknologi i samarbejde med Odense Stålskibsværft og Mærsk Container Industri, støttet af Akademiet for de Tekniske Videnskaber, januar 1996-december 1999. Udlandsophold hos Professor Tom Mullen ved Department of Physics and Astronomy, University of Manchester, juli-oktober 1997. Forskningsassistent ved Mærsk Mc-Kinney Møller Institut for Produktionsteknologi, Syddansk Universitet, januar 2000.

Dekanen nedsatte den 27. marts 2000 et bedømmelsesudvalg bestående af lektor Roman Zubarev, Odense, seniorforsker Henrik Skov, Roskilde, samt professor Ole John Nielsen, København til at bedømme den af *Marianne Glasius* indleverede afhandling „The Relative Contribution of Natural and Anthropogenic VOC to Smog Formation“. I bedømmelsesudvalgets arbejde deltog endvidere uden stemmeret Marianne Glasius' vejleder lektor Christian Lohse, Kemisk Institut. Den 26. maj 2000 afholdt Marianne Glasius en forelæsning over emnet „Biogenic and Anthropogenic Organic Compounds in the Troposphere“.

Efter indstilling fra bedømmelsesudvalget tildelte dekanen herefter den 11. maj 2000 Marianne Glasius Ph.D.-graden.

Levnedsbeskrivelse:

Marianne Glasius, født 28. august 1970 i Farsø. Matematisk-kemisk studentereksamen fra Vesthimmerlands Gymnasium i 1989. Naturvidenskabelig kandidatexamen i miljøkemi fra Kemisk Institut, Odense Universitet, februar 1996. Ph.D.-studerende samme sted, marts 1996-februar 2000, finansieret af Odense Universitet, Det Strategiske Miljøforskningsprogram og Europakommissionens Joint

Research Centre, Ispra, Italien. Ophold ved Environment Institute, Joint Research Centre, Ispra, Italien fra oktober 1997-juni 1998. Ansat som forsker ved Danmarks Miljøundersøgelser, Afdeling for Miljøkemi fra juni 2000.

Dekanen nedsatte den 31. marts 2000 et bedømmelsesudvalg bestående af lektor Palle Waage Jensen, Odense, professor Jan Amesz, Leiden, Holland samt professor R.J. Cogdell, Glasgow, England til at bedømme den af *Dorte Bjerre Steensgaard* indleverede afhandling „Structure and Function Relationships in Chlorosomes, the Light-harvesting Complex in Green Photosynthetic Bacteria“. I bedømmelsesudvalgets arbejde deltog endvidere uden stemmeret Dorte Bjerre Steensgaards vejleder lektor Mette Miller, Institut for Biokemi og Molekylær Biologi. Den 27. april 2000 afholdt Dorte Bjerre Steensgaard en forelæsning over emnet „Photosynthetic energy transfer in green and purple bacteria“. Efter indstilling fra bedømmelsesudvalget tildelte dekanen herefter den 11. maj 2000 Dorte Bjerre Steensgaard Ph.D.-graden.

Levnedsbeskrivelse:

Dorte Bjerre Steensgaard, født 7. august 1966 i Helsingør. Matematisk-samfundsfaglig studentereksamen fra Grenaa Gymnasium, 1985. Naturvidenskabelig kandidateksamen fra Odense Universitet i molekylær- og cellebiologi, 1996. Forskningsassistent på Biokemisk Institut, Odense Universitet, forår 1996. Ekstern Ph.D.-studerende ved Max-Planck-Institut für Strahlenchemie, Tyskland, 1997-2000. Ansat som post.doc. hos professor Alfred R. Holzwarth ved Max-Planck-Institut für Strahlenchemie, 2000-2001. Fra april 2001 ansat ved Novo Nordisk.

Dekanen nedsatte den 8. april 2000 et bedømmelsesudvalg bestående af lektor Kim Skak Larsen, Odense, professor Richard E. Cleve, Calgary, Canada samt Senior Research Scientist Lance Fortnow, Princeton, USA til at bedømme den af *Peter Christian Høyer* indleverede afhandling „Quantum Algorithms“. I bedømmelsesudvalgets arbejde deltog endvidere uden stemmeret Peter Christian Høyers vejleder lektor Joan Boyar, Institut for Matematik og Datalogi. Den 12. maj 2000 afholdt Peter Christian Høyer en forelæsning over emnet „Quantum Algorithms“.

Efter indstilling fra bedømmelsesudvalget tildelte dekanen herefter den 15. maj 2000 Peter Christian Høyer Ph.D.-graden.

Levnedsbeskrivelse:

Peter Christian Høyer, født 2. januar 1969. Naturvidenskabelig kandidateksamen i datalogi fra Institut for Matematik og Datalogi, Odense Universitet, oktober 1997. Ph.D.-studerende i datalogi samme sted i perioden august 1995-februar 2000 finansieret af Det Naturvidenskabelige og Tekniske Fakultet, Odense Universitet samt af Basic Research in Computer Science, Aarhus Universitet. Ophold ved professor Gilles Brassard, Université de Montréal,

Canada i perioden august 1996-august 1997 samt ophold ved Basic Research in Computer Science, Aarhus Universitet i perioden oktober 1998-februar 2000.

Dekanen nedsatte den 17. april 2000 et bedømmelsesudvalg bestående af lektor Per Morgen, Odense, professor Ib Chorkendorff, Lyngby samt senior manager Dan Auerbach, Californien, USA til at bedømme den af *Lars Diekhöner* indleverede afhandling „Dynamics of High Barrier Gas-Surface Reactions studied by Laser Assisted Associative Desorption“. I bedømmelsesudvalgets arbejde deltog endvidere uden stemmeret Lars Diekhöners vejledere professor Alan Luntz og lektor Victor V. Petrunin, begge Fysisk Institut. Den 18. maj 2000 afholdt Lars Diekhöner en forelæsning over emnet „Dynamics of High Barrier Gas-Surface Reactions studied by Laser Assisted Associative Desorption“. Efter indstilling fra bedømmelsesudvalget tildelte dekanen herefter den 23. maj 2000 Lars Diekhöner Ph.D.-graden.

Levnedsbeskrivelse:

Lars Diekhöner, født 22. august 1971 i Hamburg, Tyskland. Matematisk studentereksamen fra Svendborg Statsgymnasium i 1991. Ph.D.-studerende ved Fysisk Institut, Odense Universitet 1996-2000. Cand.Scient., 1998. Forskningsophold ved The University of Texas at Austin i november 1999.

Dekanen nedsatte den 26. april 2000 et bedømmelsesudvalg, bestående af lektor Ole Nørregaard Jensen, Odense, adjungeret professor Birte Svensson, Valby samt professor Ian Humphery-Smith, Utrecht, Holland til at bedømme den af *Martin Røssel Larsen* indleverede afhandling „Mass Spectrometry in proteome analysis - Identification and Characterization of proteins separated by gel electrophoresis“. I bedømmelsesudvalgets arbejde deltog endvidere uden stemmeret Martin Røssel Larsens vejleder Peter Roepstorff, Institut for Biokemi og Molekylær Biologi. Den 22. juni 2000 afholdt Martin Røssel Larsen en forelæsning over emnet „Analysis of post-translationally modified proteins in proteomics: Why and how?“. Efter indstilling fra bedømmelsesudvalget tildelte dekanen herefter den 26. juni 2000 Martin Røssel Larsen Ph.D.-graden.

Levnedsbeskrivelse:

Martin Røssel Larsen, født 13. marts 1970 i Vemmelev. Matematisk studentereksamen fra Slagelse Gymnasium, 1989. Naturvidenskabelig kandidateksamen i molekylær- og cellebiologi fra Institut for Molekylær Biologi, Odense Universitet, december 1996. Ph.D.-studerende ved Center for Proteomanalyse/Institut for Biokemi og Molekylær Biologi.

Dekanen nedsatte den 4. maj 2000 et bedømmelsesudvalg bestående af lektor Brigitte Boldyreff, Odense, Jan Fleckner, Ph.D., Bagsværd samt Dr. Christiane Kirchhoff,

Hamburg til at bedømme den af *Mette Valentin Jensen* indleverede afhandling „Acyl-CoA Binding Proteins in Cell Differentiation: - The Role of Acyl-CoA Binding Protein (ACBP) in Adipocyte Differentiation, - The Role of Endozepine-Like Peptide (ELP) in Spermatogenesis“. I bedømmelsesudvalgets arbejde deltog endvidere uden stemmeret Mette Valentin Jensens vejleder professor Jens Knudsen, Institut for Biokemi og Molekylær Biologi. Den 24. maj 2000 afholdt Mette Valentin Jensen en forelæsning over emnet „Gene Expression during Spermatogenesis“.

Efter indstilling fra bedømmelsesudvalget tildelte dekanen den 20. juni 2000 Mette Valentin Jensen Ph.D.-graden.

Levnedbeskrivelse:

Mette Valentin Jensen, født 13. juni 1970 i Randers. Matematisk-naturfaglig studentereksamen fra Randers Statsskole i 1989. Naturvidenskabelig kandidateksamen i Molekylær- og Cellebiologi fra Biokemisk Institut, Odense Universitet, oktober 1996. Ph.D.-studerende samme sted i perioden november 1996-april 2000. Udlandsophold ved Professor R. Ivell, Institute of Hormone and Fertility Research, University of Hamburg, Tyskland i perioden september 1998-juni 1999 samt februar 2000. Fra oktober 2000 post.doc.-stipendiat ved University of Texas Southwestern Medical Center, Dallas, USA finansieret af Novo Nordisk A/S.

Dekanen nedsatte den 17. maj 2000 et bedømmelsesudvalg bestående af professor Henrik Pedersen, Odense, professor Paolo di Vecchia, København samt professor Ulf Lindström, Stockholm til at bedømme den af *Morten Nielsen* indleverede afhandling „Constrained Instantons and Supersymmetric point particle models“. I bedømmelsesudvalgets arbejde deltog endvidere uden stemmeret Morten Niensens vejleder docent Niels Kjær Nielsen, Fysisk Institut. Den 29. juni 2000 afholdt Morten Nielsen en forelæsning over emnet „Mass corrections to Yang-Mills instantons, and the possibility of formulating massive supersymmetric point particle models by means of Wigner’s constraint“.

Efter indstilling fra bedømmelsesudvalget tildelte dekanen herefter den 3. juli 2000 Morten Nielsen Ph.D.-graden.

Levnedbeskrivelse:

Morten Nielsen, født 27. maj 1970 i Kolding. Matematisk-fysisk student fra Fredericia Amtsgymnasium, 1989. Højere handelseksamen fra Kolding Købmandsskole, 1990. Bachelor i fysik fra Odense Universitet, 1993. Certificate of Advanced Study in Mathematics ved University of Cambridge, England, 1994. Naturvidenskabelig kandidateksamen i fysik og matematik fra Odense Universitet, 1996. Fra juni 2000 ansat som hospitalsfysiker ved Odense Universitetshospital.

Dekanen nedsatte den 18. maj 2000 et bedømmelsesudvalg bestående af lektor Jesper Villadsen, Odense, professor Ola Bratteli, Oslo samt professor Jean Renault, Orle-

ons, Frankrig til at bedømme den af *Jacob von Bornemann Hjelmberg* indleverede afhandling „On Stability and Pure Infiniteness of C^* -algebras“. I bedømmelsesudvalgets arbejde deltog endvidere uden stemmeret Jacob von Bornemann Hjelmbergs vejleder professor Uffe Haagerup, Institut for Matematik og Datalogi. Den 10. august afholdt Jacob von Bornemann Hjelmberg en forelæsning over emnet „On Stability and Pure Infiniteness of C^* -algebras“.

Efter indstilling fra bedømmelsesudvalget tildelte dekanen herefter den 18. august 2000 Jacob von Bornemann Hjelmberg Ph.D.-graden.

Levnedbeskrivelse:

Jacob von Bornemann Hjelmberg, født 24. marts 1971 i Esbjerg. Matematisk-fysisk studentereksamen fra Esbjerg Gymnasium, 1990. Naturvidenskabelig bacheloreksamen i matematik fra Institut for Matematik og Datalogi, Odense Universitet, november 1993. Exam.Art. i Filosofi, Filosofisk Institut, samme sted, 1996. Studerende ved The Fields Institute of Mathematics, Toronto, Canada, 1995-1996. Ph.D.-studerende i matematik ved Institut for Matematik og Datalogi, Odense Universitet, september 1996-marts 2000. Modtager af Valdemar Andersens „Rejselegat for Matematikere“ til ophold ved blandt andet Institut for Matematik, Oslo Universitet i perioden januar 2000-november 2000. Post.doc. ved Institut for Sundhedstjenesteforskning, Syddansk Universitet, november-december 2000. Ansat som adjunkt ved Institut for Matematik og Datalogi, Syddansk Universitet, januar-juni 2000.

Dekanen nedsatte den 14. juni 2000 et bedømmelsesudvalg bestående af lektor Stephen Douthwaite, Odense, professor dr. Mathias Montenahr, Hamborg samt dr.scient. Jens Høiriis Nielsen, København til at bedømme den af *Mette Kusk* indleverede afhandling „A study on differential expressed genes in breast cancer“. I bedømmelsesudvalgets arbejde deltog endvidere uden stemmeret Mette Kusks vejleder lektor Mette Miller, Institut for Biokemi og Molekylær Biologi. Den 18. august 2000 afholdt Mette Kusk en forelæsning over emnet „Protein Kinase CK2 Subunit Interactions and CK2 Beta Interactions with other Proteins“.

Efter indstilling fra bedømmelsesudvalget tildelte dekanen herefter den 23. august 2000 Mette Kusk Ph.D.-graden.

Levnedbeskrivelse:

Mette Kusk, født 16. oktober 1969 i Århus. Matematisk-kemisk studentereksamen fra Randers Statsskole, 1989. Naturvidenskabelig kandidateksamen i kemi-bioteknologi fra Institut for Molekylær og Strukturel Biologi, Aarhus Universitet, maj 1996. Forskningsassistent hos Dr. Ove Wiborg, Afdeling for Molekylær Neurobiologi, Psykiatrisk Hospital, Risskov, maj-juli 1996. Ph.D.-stipendiat ved Biokemisk Institut, Odense Universitet, august 1996-juli 1999. Ophold ved Département de Biologie Moléculaire et Structurale, Centre d’Energie Atomique Grenoble, Frankrig, marts-september 1998. Ansat ved Institut for Medicinsk

Mikrobiologi og Immunologi, Aarhus Universitet, august 1999 finansieret af Scleroseforeningen i Danmark.

Dekanen nedsatte den 16. juni 2000 et bedømmelsesudvalg bestående af lektor Susanne Mandrup, Odense, dr.scient. Jens Høiriis Nielsen, København samt Ph.D. Jan Egebjerg Jensen, København til at bedømme den af *Tatjana Marie Albrechtsen* indleverede afhandling „Novel Genes Regulated by Insulin Sensitizers during Adipocyte Differentiation“. I bedømmelsesudvalgets arbejde deltog endvidere uden stemmeret Tatjana Albrechtsens vejleder professor Jens Knudsen, Institut for Biokemi og Molekylær Biologi. Den 3. august 2000 afholdt Tatjana Albrechtsen en forelæsning over emnet „White adipose tissue - development and function in diabetes“.

Efter indstilling fra bedømmelsesudvalget tildelte dekanen herefter den 2. oktober 2000 Tatjana Marie Albrechtsen Ph.D.-graden.

Levnedbeskrivelse:

Tatjana Marie Albrechtsen, født 21. december 1968 i Frederikshavn. Matematisk-kemisk studentereksamen fra Kolding Gymnasium, 1987. Naturvidenskabelig kandidatexamen i cellebiologi- kemi fra Biokemisk Institut, Odense Universitet, maj 1995. 1-årig scholarstipendium fra Kræftens Bekæmpelse fra april 1994. Ophold ved Center for Biotechnology, Karolinska Institutet, Stockholm, Sverige, maj 1995-november 1996 delvist finansieret af Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd fra juli 1995-juni 1996. Erhvervsforskerstipendiat ved Afdelingen for Molekylær Genetik, Novo Nordisk A/S og Institut for Biokemi og Molekylær Biologi, Odense Universitet i perioden januar 1997-juli 2000 finansieret af Novo Nordisk A/S og Akademiet for de Tekniske Videnskaber (ATV). Fra 1. december 1998 ansat ved Department of Molecular Genetics, Novo Nordisk A/S.

Dekanen nedsatte den 18. august 2000 et bedømmelsesudvalg bestående af forskningslektor Finn Kirpekar, Odense, lic.scient. Michael Ploug, København samt professor Alain van Dorsselaer, Strasbourg, Frankrig til at bedømme den af *Carsten Peter Sönksen* indleverede afhandling „Biomolecular Interaction studied by Surface Plasmon Resonance in Combination with Mass Spectrometry“. I bedømmelsesudvalgets arbejde deltog endvidere uden stemmeret Carsten Peter Sönksens vejleder lektor Peter Roepstorff, Institut for Biokemi og Molekylær Biologi. Den 14. september 2000 afholdt Carsten Peter Sönksen en forelæsning over emnet „Studies of biomolecular interactions by a combination of affinity techniques and mass spectrometry“.

Efter indstilling fra bedømmelsesudvalget tildelte dekanen herefter den 21. september Carsten Peter Sönksen Ph.D.-graden.

Levnedbeskrivelse:

Carsten Peter Sönksen født 16. august 1968 i Niebüll, Tyskland. Optaget på Odense Universitet 1990. Ophold

ved Institut de Biologie Moleculaire et Cellulaire, CNRS, Strasbourg, Frankrig i perioden marts-august 1999.

Dekanen nedsatte den 24. august 2000 et bedømmelsesudvalg bestående af lektor Carl Th. Pedersen, Odense, professor Arne Holm, Frederiksberg samt professor Jan Bergman, Huddinge, Sverige til at bedømme den af *Christian Lomholt* indleverede afhandling „Tetrathiafulvalene Macrocycles and Cage Molecules“. I bedømmelsesudvalgets arbejde deltog endvidere uden stemmeret Christian Lomholts vejleder docent Jan Becher, Kemisk Institut. Den 28. september afholdt Christian Lomholt en forelæsning over emnet „Funktionelle Cyclophaner“.

Efter indstilling fra bedømmelsesudvalget tildelte dekanen herefter den 3. oktober 2000 Christian Lomholt Ph.D.-graden.

Levnedbeskrivelse:

Christian Lomholt, født 18. februar 1970 i Kolding. Matematisk-kemisk studentereksamen fra Rødkilde Amtsgymnasium, 1989. B.Sc. i kemi fra Odense Universitet, 1993. Naturvidenskabelig kandidatexamen i kemi-økonomi fra Kemisk Institut, Odense Universitet, 1997. Ph.D.-studerende i kemi samme sted i perioden september 1995-september 2000. Forskningsassistent ved Cheminova Agro A/S i perioden januar-marts 1998. Ophold ved Department of Chemistry, University of Alabama i perioden juni-december 1998. Fra marts 2000 ansat som seniorforsker ved Exiqon A/S.

Dekanen nedsatte den 29. august 2000 et bedømmelsesudvalg bestående af professor Bent Bruun Kristensen, Odense, dr. Geoff Coulson, Lancaster, England samt Svend Frolund, Palo Alto, USA til at bedømme den af *Bo Nørregaard Jørgensen* indleverede afhandling „Object-Oriented Software Technology for Industrial Manufacturing systems“. I bedømmelsesudvalgets arbejde deltog endvidere uden stemmeret Bo Nørregaard Jørgensens vejleder professor Wouter Joosen, Mærsk Mc-Kinney Møller Institut for Produktionsteknologi. Den 15. december 2000 afholdt Bo Nørregaard Jørgensen en forelæsning over emnet „Object-Oriented Software Technology for Industrial Manufacturing systems“.

Efter indstilling fra bedømmelsesudvalget tildelte dekanen herefter den 19. december 2000 Bo Nørregaard Jørgensen Ph.D.-graden.

Levnedbeskrivelse:

Bo Nørregaard Jørgensen, født 30. december 1971 i Svendborg. Matematisk-naturfaglig studentereksamen fra Midt-fyns Gymnasium, 1990. Udlandsrejse til USA og Kina i 1991. B.Sc. i datateknologi fra Odense Universitet, august 1994. Software-konsulent for Odense Staalskibsværft A/S, Lindø, IT-udviklingsafdelingen i perioden januar-december 1995. Kandidatexamen i datateknologi fra Odense Universitet 1997. Gentagende forskningsophold ved Katholieke Universitet, Leuven, Belgien i perioden november 1996-juli 2000. Ph.D.-studerende ved Mærsk McKin-

ney Møller Institutet for Produktionsteknologi fra september 1997 til august 2000. Adjunkt ved samme institut fra september 2000.

Dekanen nedsatte den 7. september 2000 et bedømmelsesudvalg, bestående af lektor Kevin Francesconi, Odense, Lektor Lars Hagerman, Helsingør samt professor Michael Depledge, Plymouth, England til at bedømme den af *Ulrik Nørum* indleverede afhandling „Variability in trace element distribution in marine invertebrates“. I bedømmelsesudvalgets arbejde deltog endvidere uden stemmeret Ulrik Nørums vejleder professor Poul Bjerregaard, Biologisk Institut. Den 25. oktober 2000 afholdt Ulrik Nørum en forelæsning over emnet: „Physiological status and trace element metabolism in marine invertebrates“. Efter indstilling fra bedømmelsesudvalget tildelte dekanen herefter den 27. oktober 2000 Ulrik Nørum Ph.D.-graden.

Levnedbeskrivelse:

Ulrik Nørum, født 4. september 1969 i Haderslev. Matematisk-fysisk studentereksamen fra Kolding Gymnasium, 1989. B.Sc. i biologi, Odense Universitet, januar 1995. Forskningsophold, Institute of Terrestrial Ecology, Monks Wood, England, juli 1995-juni 1996. Cand.scient. i biologi-kemi, Odense Universitet, august 1998. Forskningsophold, Department of Chemistry, University of British Columbia, Canada, maj 1999-april 2000. Forskningsassistent, Biologisk Institut, Syddansk Universitet, september 2000. Adjunkt samme sted fra januar 2001 finansieret af Miljøstyrelsens Pesticidforskningsprogram.

Dekanen nedsatte den 5. oktober 2000 et bedømmelsesudvalg bestående af lektor Peter Højrup, Odense, professor Morten C. Kielland-Brandt, Valby samt lektor Steen Holmberg, København til at bedømme den af *Thomas Bartholdy Flensmark Neergaard* indleverede afhandling „Function of Acyl-CoA Binding Protein (ACBP) in Yeast (*Saccharomyces cerevisiae*)“. I bedømmelsesudvalgets arbejde deltog endvidere uden stemmeret Thomas Bartholdy Flensmark Neergaards vejleder professor Jens Knudsen, Institut for Biokemi og Molekylær Biologi. Den 17. november 2000 afholdt Thomas Bartholdy Flensmark Neergaard en forelæsning over emnet „Regulatory Interactions in Lipid Metabolism“.

Efter indstilling fra bedømmelsesudvalget tildelte dekanen herefter den 7. december 2000 Thomas Bartholdy Flensmark Neergaard Ph.D.-graden.

Levnedbeskrivelse:

Thomas Bartholdy Flensmark Neergaard, født 24. februar 1968 i Vejle. Matematisk-naturfaglig studentereksamen fra Mulernes Legatskoles Gymnasium, Odense, 1987. Ph.D.-stipendiat ved Biokemisk Institut, Odense Universitet fra august 1996. Naturvidenskabelig kandidateksamen i eksperimentel cellebiologi fra samme sted august 1998. Periodevis ophold ved Novo Nordisk, Insulin Research, Bagsværd.

Dekanen nedsatte den 25. oktober 2000 et bedømmelsesudvalg bestående af lektor Karsten Kristiansen, Odense, afdelingslæge Niels Heegaard, København samt professor Per Hakansson, Uppsala, Sverige til at bedømme den af *Dario Eluan Kalume* indleverede afhandling „Investigation of the Potential of Mass Spectrometric Techniques in Protein Structure Determination“. I bedømmelsesudvalgets arbejde deltog endvidere uden stemmeret Dario Eluan Kalumes vejleder professor Peter Roepstorff, Institut for Biokemi og Molekylær Biologi. Den 21. november 2000 afholdt Dario Eluan Kalume en forelæsning over emnet „The Role of Mass Spectrometry for Structure Determination of Biologically Active Peptides“. Efter indstilling fra bedømmelsesudvalget tildelte dekanen herefter den 12. december 2000 Dario Eluan Kalume Ph.D.-graden.

Levnedbeskrivelse:

Dario Eluan Kalume, født 9. april 1964 i Brasilia, Brasilien. Bachelor i biologi fra Universidade de Brasilia, 1987. Cand.scient. i molekylær biologi fra Universidade de Brasilia, august 1992. Ph.D.-studerende ved Syddansk Universitet, juli 1996 med finansiering gennem et stipendium fra det brasilianske forskningsråd, CAPES.

Dekanen nedsatte den 10. november 2000 et bedømmelsesudvalg, bestående af Annemarie Surlykke, Odense, professor Hans-Ulrich Schnitzler, Tübingen, Tyskland samt professor Cynthia F. Moss, Maryland, USA til at bedømme den af *Marianne Egebjerg Jensen* indleverede afhandling „The effect of acoustic interference and clutter objects on search signal design in echolocating bats“. I bedømmelsesudvalgets arbejde deltog endvidere uden stemmeret Marianne Egebjerg Jensens vejleder lektor Lee Miller, Biologisk Institut. Den 14. december 2000 afholdt Marianne Egebjerg Jensen en forelæsning over emnet „How are different types of bat echolocation signals adapted to acoustic constraints and habitat- and prey type, and hunting strategies“.

Efter indstilling fra bedømmelsesudvalget tildelte dekanen herefter den 19. december 2000 Marianne Egebjerg Jensen Ph.D.-graden.

Levnedbeskrivelse:

Marianne Egebjerg Jensen, født 9. februar 1969 i Ry. Matematisk student fra Silkeborg Amtsgymnasium, 1988. Bachelor i biologi fra Biologisk Institut, Odense Universitet, 1992. Naturvidenskabelig kandidateksamen i biologi-kemi fra Biologisk Institut, Odense Universitet, januar 1997. Ph.D.-studerende ved Center for Lydkommunikation, Biologisk Institut, Odense Universitet, maj 1997-november 2000. Udlandsophold på BCI, Smithsonian Tropical Research Institution, Panama hos Professor Elisabeth Kalko og på University of Maryland, USA hos Professor Cynthia Moss, oktober 1999 finansieret af Center for Lydkommunikation.

Det Samfundsvidenskabelige Fakultet

Doktordisputats

Den af lektor *Niels Christian Petersen* indleverede afhandling „The embedding of flow formulations for the TSP and some of its extensions into Benders decomposition algorithm: A practical approach for the solution of the TSP and a class of related routing problems to optimality in GAMS“ blev den 3. januar 2000 taget til forsvar for den erhvervsøkonomiske doktorgrad efter indstilling fra et bedømmelsesudvalg bestående af Oli B.G. Madsen, IMSOR, Danmarks Tekniske Universitet/Lyngby, Jaques Desrosiers, Universitet i Montreal, Quebec, Canada og Steffen Jørgensen, Institut for Organisation og Ledelse, Syddansk Universitet. Ved forsvaret den 28. april 2000 fungerede professor Jaques Desrosiers og lektor Oli B.G. Madsen som officielle opponenter. Graden blev konfereret på fakultetsrådets møde den 13. juni 2000.

Levnedbeskrivelse

Niels Christian Petersen, født 9. maj 1952 i Nørresundby. Studentereksamen 1971, Sundby- Hvorup Gymnasium, Nørresundby. Afgangseksamen som arkitekt fra Institut for By- og Landskabsplanlægning ved Kunstakademiet i København 1976 og derefter ansat som videnskabelig assistent på BSA ved Kunstakademiet. MAA 1979. Cand.rer.soc. fra Odense Universitet 1983. Licentiatstuderende ved Laboratoriet for Samfundsmedicinsk og Sundhedsøkonomisk Forskning og tildelt den økonomiske licentiatgrad 1988. Adjunkt og senere lektor ved Institut for Virksomhedsledelse, Odense Universitet, nu lektor ved Institut for Organisation og Ledelse, Syddansk Universitet, Odense. Tildelt Den fynske Erhvervsfunds Hæderspris 1990, STATOIL-prisen 1992. Foredrag, konference-deltagelse og publikation af artikler i internationalt højt estimerede tidsskrifter primært inden for området produktivitetmåling.

Ph.D.-afhandlinger

Dekanen nedsatte den 12. oktober 1999 et bedømmelsesudvalg bestående af professor, lic.jur. Bent Iversen, Odense, professor, dr. jur. Ruth Nielsen, København og lektor, Ph.D. Karsten Engsig Sørensen til at bedømme den af *Jan Timmermann Pedersen* indleverede afhandling „Det tyske proportionalitetsprincip og den danske magtfordrejningsgrundsætning“. Den 10. februar 2000 afholdt Jan Timmermann Pedersen en forelæsning over emnet „EF-domstolens kompetence med hensyn til prøvelse af retsakter udstedt på et ufuldstændigt retligt grundlag“. Efter indstilling fra bedømmelsesudvalget tildelte dekanen her-

efter den 15. februar 2000 Jan Timmermann Pedersen den samfundsvidenskabelige Ph.D.-grad.

Levnedbeskrivelse:

Jan Timmermann Pedersen, født den 25. september 1958. Hf-eksamen fra Nordfyns Forberedelseskursus 1988. Cand.jur. Aarhus Universitet 1995. Samme år indskrevet som Ph.D.-studerende ved Odense Universitet. I perioden august 1999 til februar 2000 ansat som forskningsadjunkt ved Syddansk Universitet. Fra 1. februar 2000 ansat som adjunkt ved Institut for Regnskab, Finansiering og Erhvervsjura ved Syddansk Universitet.

Dekanen nedsatte den 21. december 1999 et bedømmelsesudvalg bestående af professor Poul Israelsen, Kolding, lektor Charles Møller, Aalborg og professor Tage Skjøtt-Larsen, København til at bedømme den af *Jan Stentoft Arlbjörn* indleverede afhandling „A comparative Logistical Analysis: A Search for a Contingency Theory“. Den 3. april 2000 afholdt Jan Stentoft Arlbjörn en forelæsning over emnet „En diskussion af de teoretiske forudsætninger for opnåelse af konkurrencemæssige fordele gennem implementering af logistik/Supply Chain Management-tankegangen“. Efter indstilling fra bedømmelsesudvalget tildelte dekanen herefter den 5. april 2000 Jan Stentoft Arlbjörn den samfundsvidenskabelige Ph.D.-grad.

Levnedbeskrivelse:

Jan Stentoft Arlbjörn, født Nielsen 1. juli 1970. Matematisk-samfundsfaglig studentereksamen fra Middelfart Gymnasium. Cand.merc. i styring og ledelse fra Handelshøjskole Syd, Kolding i 1996. Ph.D.-stipendiat ved Institut for Regnskab, Revision og Skat inden for fagområdet logistik/Supply Chain Management i perioden 1996-1999. Fra oktober 1999 til maj 2000 ansat som konsulent hos Implement A/S. Fra maj 2000 ansat som forandringsagent hos Dandy A/S. Har ud over afhandlingen publiceret en række artikler om logistik og Supply Chain Management, såvel nationalt som internationalt.

Dekanen nedsatte i oktober 1999 et bedømmelsesudvalg bestående af Professor Trond Bjørndal, Norge, sekretariatsleder Peder Andersen, København og lektor Niels Vestergaard, Esbjerg til at bedømme den af *Carsten Lyng Jensen* indleverede afhandling „Behavioural Modelling of Fishermen in the EU“. Den 30. marts 2000 afholdt Carsten Lyng Jensen en forelæsning over emnet „Strukturpolitikken i EUs fælles fiskeripolitik og nationale investeringer i fiskerflåden“. Efter indstilling fra bedømmelsesudvalget tildelte dekanen herefter den 6. april 2000

Carsten Lyng Jensen den samfundsvidenskabelige Ph.D.-grad.

Levnedbeskrivelse

Carsten Lyng Jensen, født 29. maj 1964. Matematisk studentereksamen fra Esbjerg Gymnasium 1983. Cand.oecon. fra Århus Universitet 1990. Forskningsmedarbejder på Fiskeriøkonomisk Institut ved Syddansk Universitetscenter fra 1. december 1990 til 1. oktober 1999. I 1992-1993 ekstern underviser ved Handelshøjskole Syd, Esbjerg. I perioden fra 15. juni 1995 til 15. december 1995 udstationeret ved Department of Finance and Management Science, Saint Mary's University, Halifax, Canada. I perioden fra 1. oktober 1999 til 1. juni 2000 adjunkt ved Institut for Miljø- og Erhvervsøkonomi, Syddansk Universitet. Under orlov fra Syddansk Universitet fra 1. juni 2000 til 1. juni 2001 ansat som forsker ved Senter for Fiskeriøkonomi, Stiftelsen for samfunns- og næringslivsforskning (SNF), Bergen, Norge. Har ud over afhandlingen publiceret nationalt og internationalt samt udarbejdet projekter finansieret af EU, Nordisk Ministerråd (NMR), Grønlands Hjemmestyre m.m.

Dekanen nedsatte den 9. november 1999 et bedømmelsesudvalg bestående af professor Poul Erik Mouritzen, Odense, professor Henry Valen, Oslo og professor, dr.scient.pol. Lise Tøgeby, Århus til at bedømme den af *Ulrik Kjær* indleverede afhandling „Kommunalbestyrelsernes sammensætning“. Den 23. maj 2000 afholdt Ulrik Kjær en forelæsning over emnet „I hvilket omfang kan studiet af rekrutteringen af danske kommunalpolitikere bidrage til udviklingen af en mere generel rekrutteringsteori“. Efter indstilling fra bedømmelsesudvalget tildelte dekanen herefter den 24. maj 2000 Ulrik Kjær den samfundsvidenskabelige Ph.D.-grad.

Levnedbeskrivelse:

Ulrik Kjær, født 18. februar 1969. Matematisk-samfundsfaglig student 1987 fra Tornbjerg Gymnasium, Odense. Cand.oecon. fra Odense Universitet i 1994. Forskningsassistent ved Institut for Statskundskab (daværende Institut for Erhvervsret og Politologi), Odense Universitet, 1994-1995. Ph.D.-stipendiat ved Institut for Statskundskab (daværende Institut for Offentlig Organisation og Politik), Odense Universitet, 1996-1999. Fra september 1999 forskningsadjunkt ved Institut for Statskundskab, Syddansk Universitet og fra maj 2000 adjunkt samme sted. Har ud over afhandlingen publiceret artikler om kommunalpolitikeres sociodemografiske repræsentativitet, rekrutteringen af kvindelige kommunalpolitikere og exit pols.

Dekanen nedsatte 6. april 2000 et bedømmelsesudvalg bestående af professor Poul Rind Christensen, Kolding, lektor Bent Dalum, Aalborg og professor Anna Zielienska-Glebocka, Polen til at bedømme den af *Camilla Jensen* indleverede afhandling „Foreign direct investment and technological change in Polish manufacturing, 1989-98“. Den 22. september 2000 afholdt Camilla Jensen en fore-

læsning over emnet „Foreign Direct Investments in Transition Economies and Their Contribution to Technological Change and Growth - Empirical Evidence and Theoretical Perspectives Derived from a Study of Polish Manufacturing Industry“. Efter indstilling fra bedømmelsesudvalget tildelte dekanen herefter den 25. september 2000 Camilla Jensen den samfundsvidenskabelige Ph.D.-grad.

Levnedbeskrivelse

Camilla Jensen, født 4. december 1969. Matematisk-samfundsfaglig studentereksamen fra Rødkilde Gymnasium 1988. Cand.negot. fra Odense Universitet i 1994. Ansat som direktionssekretær i Spanien i perioden 1994-1995. Ph.D.-studerende ved Økonomisk Institut inden for fagområdet Europæiske Studier i perioden 1996-2000. I perioderne april til oktober 1997 og marts til september 2000 forskningsassistent samme sted. Fra september 2000 ekstern lektorvikar ved Københavns Universitet. Har ud over afhandlingen publiceret en artikel om udenlandske investeringers rolle for virksomhedernes innovationspotentiale i Polen.

Dekanen nedsatte den 16. maj 2000 et bedømmelsesudvalg bestående af lektor Peter Dahler-Larsen, Odense, professor, dr. philos. Erik Oddvar Eriksen, Oslo og professor Ove Kaj Pedersen, København til at bedømme den af *Vibeke Normann Andersen* indleverede afhandling „Reformer i Folkeskolen. Relationer mellem aktører i det lokale skolefelt“. Den 22. september 2000 afholdt Vibeke Normann Andersen en forelæsning over emnet „Kan man reformere sig frem til demokrati? En drøftelse af forholdet mellem demokrati og offentlig organisering med reference til brugerorienterede reformer“. Efter indstilling fra bedømmelsesudvalget tildelte dekanen herefter den 14. oktober 2000 Vibeke Normann Andersen den samfundsvidenskabelige Ph.D.-grad.

Levnedbeskrivelse

Vibeke Normann Andersen, født 18. maj 1968 i Randers. Sproglig-samfundsfaglig student fra Amtsgymnasiet i Paderup 1988. MA in Politics fra University of Warwick, UK i 1994. Cand.scient. adm. fra Aalborg Universitet, oktober 1995. Fra november 1995 ansat som forskningsassistent ved Institut for Politik, Økonomi og Forvaltning, Aalborg Universitet. Fra februar 1996-marts 2000 Ph.D.-stipendiat ved Institut for Statskundskab, Syddansk Universitet, Odense (incl. et års barselsorlov). I 1997 gæsteforsker ved Center for Ledelse, Organisation og Styling, Bergen Universitet, Norge. Fra marts 2000 ansat som forskningsassistent ved Institut for Statskundskab, Syddansk Universitet, Odense. Fra maj 2000 ansat som forskningsadjunkt ved Institut for Statskundskab, Syddansk Universitet, Odense. Har ud over Ph.D.-afhandlingen publiceret artikler om reformers og uddannelses betydning i samfundet.

Dekanen nedsatte den 17. april 2000 et bedømmelsesudvalg bestående af førsteamanuensis, dr. phil. Jan Abel Olsen, Norge, lektor John Cairns, Skotland og professor Kjeld Møller Pedersen, Odense til at bedømme den af *Ulla Slothuus* indleverede afhandling „Economic Evaluation in Health Care: Issues in Costing and Willingness To Pay Measurement With Applications to Arthritis and Heart Disease“. Den 31. august 2000 afholdt Ulla Slothuus en forelæsning over emnet „Eliciting preferences for the purpose of aiding health care decision makers: Which method (e.g. CR, CV, QALYs) should be used in which choice context? Are the methods for real world decisionmaking?“. Efter indstilling fra bedømmelsesudvalget tildelte dekanen herefter den 2. oktober 2000 Ulla Slothuus den samfundsvidenskabelige Ph.D.-grad.

Levnedsbeskrivelse

Ulla Slothuus, født den 15. maj 1971 i Gram. Matematisk-naturfaglig student fra Vejen Gymnasium 1990. Cand.oecon. fra Odense Universitet april 1996. Fra april 1996 til april 1997 ansat som forskningsassistent ved Center for Helsetjenesteforskning og Socialpolitik (CHS), Odense Universitet. Herefter Ph.D.-studerende ved Institut for Sundhedstjenesteforskning (IST), Syddansk Universitet fra april 1997 til marts 2000. Studieophold ved University of Florida 1. januar-1. juni 1998. Forskningsadjunkt ved IST april-december 2000.

Dekanen nedsatte den 21. juni 1999 et bedømmelsesudvalg bestående af professor Torben Bager, Kolding, lektor Heine Andersen, København og lektor Michael Fast, Aalborg til at bedømme den af *Jens Bøgetoft Christensen* indleverede afhandling „Livsverden & Organisationskultur - Ansatser til en fænomenologisk baseret organisationsforståelse“. Den 1. december 2000 afholdt Jens Bøgetoft Christensen en forelæsning over emnet „Relevansen af den fænomenologiske organisationsforståelse set i lyset af nutidens opbrud i kendte organisationsmønstre og med særlig vægt på forståelsen af intersubjektivitet og livsverden“. Efter indstilling fra bedømmelsesudvalget tildelte dekanen herefter den 21. december 2000 Jens Bøgetoft Christensen den samfundsvidenskabelige Ph.D.-grad.

Levnedsbeskrivelse

Jens Bøgetoft Christensen, født den 31. august 1967 i Svendborg. Matematisk-fysisk student fra Faaborg Gymnasium 1986. Fra 1986 til 1989 salgsleder hos A.C. Illum A/S. Ha-a fra Handelshøjskole Syd 1992. Cand.merc. i Styring og Ledelse fra Handelshøjskole Syd, 1996. Ph.D.-studerende ved Institut for Organisation og Ledelse, Syddansk Universitet fra 1996 til 1999. Herefter ansat som forskningsadjunkt og fra 1. januar 2001 som adjunkt ved Institut for Organisation og Ledelse, Syddansk Universitet.

Dekanen nedsatte den 20. juni 2000 et bedømmelsesudvalg bestående af lektor Torben Damgaard, Kolding,

lektor Erik Kloppenborg Madsen, Århus og professor George Cheney, USA til at bedømme den af *Lars Thording* indleverede afhandling „Professionalism and Marketing“. Den 25. oktober 2000 afholdt Lars Thording en forelæsning over emnet „Der ønskes en analyse og diskussion af marketings rolle i omstillingen af vor tids virksomheder, med fokus på følgende tema: marketing som tvetydigt organiseringsideal, herunder marketing som kontrolform og kommunikationsmåde“. Efter indstilling fra bedømmelsesudvalget tildelte dekanen herefter den 19. december 2000 Lars Thording den samfundsvidenskabelige Ph.D.-grad.

Levnedsbeskrivelse

Lars Thording, født 4. august 1969. Cand.negot (engelsk) fra Odense Universitet 1993. Ansat ved TietgenSkolen 1993-1995. Ph.D.-stipendiat ved Institut for Afsætningsøkonomi fra august 1995. Visiting scholar ved University College Dublin august 1996 til oktober 1996. Visiting scholar ved Arizona State University West oktober 1996 til juli 1997. Lektorer sammesteds 1997-2000. Forskningsadjunkt ved Institut for Marketing, Syddansk Universitet august til december 2000. Fra december 2000 ansat som adjunkt ved Institut for Marketing, Syddansk Universitet.

Det Humanistiske Fakultet

Doktordisputatser

Den af lektor *Ning de Coninck-Smith* indleverede afhandling „For Barnets Skyld. Byen, skolen og barndommen 1880-1914“ blev den 26. maj 2000 taget til forsvar for den filosofiske doktorgrad efter indstilling fra et bedømmelsesudvalg bestående af professor Bengt Sandin, Tema Barn, Universitetet i Linköping, professor Gunhild Nissen, Roskilde Universitetscenter og Docent Per Boje, Syddansk Universitet. Ved forsvaret den 26. maj 2000 fungerede Bengt Sandin og Gunhild Nissen som officielle opponenter. Det Humanistiske Fakultetsråd havde udpeget lektor Johs. Nørregaard Frandsen og professor Minna Skafte Jensen til at overvære forsvarshandlingen. Graden blev konfereret den 20. juni 2000.

Levnedsbeskrivelse:

Ning de Coninck-Smith er født i 1953. I 1983 uddannet som cand.mag. i historie og fransk fra Københavns Universitet. Lic. Pæd. ved Danmarks Lærerhøjskole 1989 på afhandlingen „Børn og skole i København 1870-1914“. Ning de Coninck-Smith har været ansat på Syddansk Universitet siden 1992. Først som stipendiat på Humanistisk forskningscenter Menneske og Natur på Høllufgaard og fra 1996 som lektor på Center for Kulturstudier, Syddansk Universitet. I det akademiske år 2000-2001 opholder hun sig som visiting scholar ved Department of History, University of California, Berkeley.

Ning de Coninck-Smith har holdt utallige foredrag om skolen, den moderne barndom og familieliv i historisk lys og skrevet en række videnskabelige og populærvidenskabelige artikler om disse emner. Hendes aktuelle forskningsinteresser omfatter barndommen i det 20. århundrede.

I 1998 modtog hun ERNA-prisen tildelt af Historisk Pædagogisk Forening.

Siden 1996 har hun været medlem af Forskningsforum.

Den af lektor *Bo Hakon Jørgensen* indleverede afhandling „>Siden hen<. - Om Karen Blixen“ blev den 4. februar 2000 taget til forsvar for den filosofiske doktorgrad efter indstilling fra et bedømmelsesudvalg bestående af professor Thomas Bredsdorff, Københavns Universitet, førsteamanuensis Tone Selboe, Universitetet i Tromsø og professor Finn Hauberg Mortensen, Syddansk Universitet. Ved forsvaret den 4. februar 2000 fungerede Tone Selboe og Thomas Bredsdorff som officielle opponenter. Det Humanistiske Fakultetsråd havde udpeget lektor Johs. Nørregaard Frandsen og lektor Inger-Lise Hjordt-Vetlesen til at overvære forsvarshandlingen. Graden blev konfereret den 29. februar 2000.

Levnedsbeskrivelse:

Bo Hakon Jørgensen, født 21. juni 1946 i Trinitatis Sogn, København. Studentereksamen fra Mulernes Legatskoles Gymnasium, Odense 1965. Studier ved Københavns Universitet 1965-73. Undervisningsassistent i Nordisk litteratur ved Københavns Universitet 1969-73. Cand.mag. et art. i Dansk og Film 1973. Kandidatstipendiat 1973-74 ved Københavns Universitet. Adjunkt i Nordisk litteratur ved Odense Universitet 1973-77. Lektor i Nordisk litteratur ved Odense Universitet 1977. Teater og litteraturanmelder ved Kristeligt Dagblad 1981. Medlem af repræsentantskabet ved Statens Kunstfond 1982-1988.

Ph.D.-afhandlinger

Det Humanistiske Fakultetsråd nedsatte på et møde den 19. oktober 1999 et bedømmelsesudvalg bestående af lektor Bertha Toft, docent Bodil Nistrup Madsen og førsteamanuensis Øivin Andersen til at bedømme den af *Holger Lindberg Jørgensen* indleverede Ph.D.-afhandling „Terminologisches Datenmanagement und thesaurusbasiertes Retrieval - Auf dem Wege zu einer Synthese“. Den 21. februar holdt Holger Lindberg Jørgensen et offentligt forsvar med henblik på erhvervelse af graden. Fakultetsrådet tildelte herefter den 29. februar Ph.D.-graden.

Levnedsbeskrivelse:

Holger Lindberg Jørgensen, født 26. maj 1961, cand.ling.merc. med tysk som hovedfag (EK) og fransk som bifag (EA) fra Handelshøjskolen i Århus 1988. Studier i Deutsch als Fremdsprache og tysk retsvidenskab ved Ruprecht-Karls-Universität Heidelberg 1983-84. Beskikket som statsautoriseret translatør og tolk i tysk 1988. Freelance translatør og tolk 1988-90. Adjunkt ved Bornholms Erhvervsskole og Det Danske Turistakademi 1990-92. Translatør ved firmaet Elsamprojekt A/S i Fredericia 1992-93 sideløbende med selvstændig translatørvirksomhed. Adjunkt uden forskningspligt i tysk ved Handelshøjskole Syd med primær tjenestested ved Institut for Erhvervsprog og Sproglig Informatik i Kolding 1994. Lektor uden forskningspligt samme sted ultimo 1997 parallelt med påbegyndelse af Ph.D.-forløb som led i højskolens forskningsuddannelsesplan for fastansatte heltidsundervisere. Efter dannelsen af Syddansk Universitet i 1998 lektor ved Institut for Erhvervsproglig Informatik og Kommunikation i Kolding. Fra medio 1999 faggruppelærer i tysk for de erhvervsproglige uddannelser vest for Lillebælt og fra januar 2000 studieleder for de erhvervs-

sproglige uddannelser under Åben Uddannelse vest for Lillebælt. Censor i Tysk ved landets øvrige udbydere af erhvervsproglige uddannelser. Censor i faget tysk ved Det Danske Turistakademi samt tillige medlem af akademiets eksamenskommission.

Det Humanistiske Fakultetsråd nedsatte på et møde den 19. juli 1999 et bedømmelsesudvalg bestående af lektor Anne Scott Sørensen, professor, overlæge Thorkil Sørensen og professor Birgitte Diderichsen til at bedømme den af *Lotte Augustesen* indleverede Ph.D.-afhandling „Slangen, Mørket og Det Feminine Selv i Udfoldelse. En kvindes fortælling; et analytisk forløb“. Den 7. februar holdt Lotte Augustesen et offentligt forsvar med henblik på erhvervelse af graden. Fakultetsrådet tildelte herefter den 29. februar Ph.D.-graden.

Levnedsbeskrivelse:

Har ikke fremsendt levnedbeskrivelse.

Det Humanistiske Fakultetsråd nedsatte på et møde den 21. september 1999 et bedømmelsesudvalg bestående af lektor Anne Scott Sørensen, lektor Birgitte Tufte og professor Kim Schrøder til at bedømme den af *Jesper Olesen* indleverede Ph.D.-afhandling „Børn som publikum“. Den 3. marts holdt Jesper Olesen et offentligt forsvar med henblik på erhvervelse af Ph.D.-graden. Fakultetsrådet tildelte herefter den 28. marts Ph.D.-graden.

Levnedsbeskrivelse:

Jesper Olesen, født 31. oktober 1964. Matematisk student fra Birkerød Statsskole 1983. Cand.comm. med dansk som andet fag fra Roskilde Universitetscenter 1990. Projektmedarbejder i Magistrenes Jobservice og derefter underviser i kommunikation og formidling på Lyngby Uddannelsescenter frem til 1995. Fik tildelt friplads på Institut for Sprog og Kultur på Roskilde Universitetscenter og påbegyndte arbejdet med en Ph.D.-afhandling om børn og medier. Modtog for perioden 1996-99 et kandidatstipendium under programmet Barndom og Børnekultur på Institut for Litteratur, Kultur og Medier på Odense Universitet. Ansat som forskningsadjunkt på samme institut på Syddansk Universitet, Odense fra 15. juni 1999.

Det Humanistiske Fakultetsråd nedsatte den 1. oktober 1998 et udvalg bestående af lektor Michael Bregnsbo (formand), lektor Gunnar Lind og senior lecturer David Hayton til bedømmelse af en af *Hugh Mayo* indleveret Ph.D.-afhandling „ROBERT MOLEWORTH'S ACCOUNT OF DENMARK: - ITS ROOTS AND ITS IMPACT“. Den 3. maj 2000 holdt Hugh Mayo et offentligt forsvar med henblik på erhvervelse af Ph.D.-graden.

Fakultetsrådet tildelte herefter Ph.D.-graden den 23. maj 2000.

Levnedsbeskrivelse:

Hugh Mayo, født 31. marts 1949 i England. Portsmouth Grammar School. B.A. (Economic Studies) University of Newcastle upon Tyne (1971), M.A. (1977) for „The Economic Effects of Containerisation on the Organisation of World Shipping“. Ansat hos ScanDutch I/S (1973-89) og beskæftiget med flere aspekter af containertransport mellem Europa og Fjernøsten i logistik-, operations- og markedsføringsafdelinger. Ph.D.-friplads ved Institut for Historie, Kultur og Samfundsbeskrivelse (1993-96). Foredrag og udgivelser: „Robert Molesworth - How Extraordinary an Envoy? or how disagreeable a Posting was Copenhagen (1689-92)?“ udgivet i Proceedings of the Eleventh Biennial Conference of the British Association of Scandinavian Studies, University of Hull (marts 1997). „Robert Molesworth: His „Account of Denmark“ and the origins of Irish Whiggism“ til the Early Modern British History Seminar, Cambridge University (februar 1999). „The (Anglo-) Irishness of Robert Molesworth's Commonwealthsman views“ til The Molesworth Circle, en del af Tenth International Congress on the Enlightenment, Dublin juli 1999.

Det Humanistiske Fakultetsråd nedsatte den 5. maj et udvalg bestående af professor Flemming Just (formand), lektor Palle Roslyng Jensen og museumsleder Henrik Skov Kristensen til bedømmelse af en af *Jens Andersen* indleveret Ph.D.-afhandling „Det tyske invasionsforsvar i Danmark 1940-45“. Den 24. oktober holdt Jens Andersen et offentligt forsvar med henblik på erhvervelse af Ph.D.-graden. Fakultetsrådet tildelte herefter Ph.D.-graden den 19. december.

Levnedsbeskrivelse:

Jens Andersen, født i Hjørring 12. juni 1968. Samfundsproglig studentereksamen fra Hjørring Gymnasium 1988. Cand.mag. i middelalderarkæologi og historie fra Aarhus og Københavns universiteter i 1995. 1996 projektansat udgravningsleder for Roskilde Museum. Ph.D.-stipendiat ved Institut for Historie, Kultur og Samfundsbeskrivelse 1996-2000. Projektansættelse ved Tøjhusmuseet 2000.

Det Humanistiske Fakultetsråd nedsatte den 18. august 1998 et udvalg bestående af lektor Teresa Cadierno, professor Kirsten Haastrup og professor Jan Hulstijn til bedømmelse af en af *Therese Hauge* indleveret Ph.D.-afhandling „Comprehension and Information Search in Second Language Reading. A Quantitative-qualitative Study of Young Adult Beginners“. Den 27. november holdt Therese Hauge et offentligt forsvar med henblik på erhvervelse af Ph.D.-graden. Det Humanistiske Fakultetsråd tildelte Ph.D.-graden den 19. december.

Levnedbeskrivelse:

Therese Hauge, født den 19. februar 1963 i Kastrup. Cand.mag. i engelsk og fremmedsprogspædagogik, Odense Universitet 1988. 1989-1993 undervisningsassistent ved Scandinavian Area Studies, Center for Engelsk og Center for Fremmedsprogspædagogik og Anvendt Lingvistik, Odense Universitet samt 1989-2000 foredragsholder især i forbindelse med efteruddannelse af indvandrerlærere. 1991-1992 videnskabelig medarbejder, Center for Fremmedsprogspædagogik og Anvendt Lingvistik, Odense Universitet. 1993-1994 faglig sekretær i Netværk i Fremmedsprogspædagogik finansieret af Statens Humanistiske Forskningsråd. 1993-1995 Ph.D.-stipendiat ved Institut for Sprog og Kommunikation, Odense Universitet. 1995 visiting research scholar ved Northern Arizona University, USA. 1996 videnskabelig medarbejder i EU-projektet Hagener Lese kurse finansieret af Sokrates/Lingua-programmet. 1997-2001 adjunkt ved Engelsk Institut, Aarhus Universitet. 1998 visiting professor ved Northern Arizona University, USA.

Det Humanistiske Fakultetsråd nedsatte den 28. marts et udvalg bestående af lektor Helle Porsdam, professor Richard Pells og professor Orm Øverland til bedømmelse af en af *Ole Bech-Petersen* indleveret Ph.D.-afhandling „Encounters. Danish Literary Travel in the United States“. Den 6. juni holdt Ole Bech-Petersen et offentligt forsvar med henblik på erhvervelse af Ph.D.-graden. Dekanen for Det Humanistiske Fakultetsråd tildelte Ph.D.-graden den 8. juni.

Levnedbeskrivelse:

Har ikke fremsendt levnedbeskrivelse.

Det Humanistiske Fakultetsråd nedsatte den 10. februar et udvalg bestående af lektor Inger-Lise Hjordt-Vetlesen, professor Per Kirkeby og lektor Frederik Stjernfelt til bedømmelse af en af *Anne Borup* indleveret Ph.D.-afhandling „Opbruddet fra modernismen - en litteraturhistorisk og tekstanalytisk undersøgelse af opbrudstendenser i dansk poesi 1965-1998“. Den 17. maj holdt Anne Borup et offentligt forsvar med henblik på erhvervelse af Ph.D.-graden.

Fakultetsrådet tildelte herefter Ph.D.-graden den 23. maj.

Levnedbeskrivelse:

Har ikke fremsendt levnedbeskrivelse.

Det Humanistiske Fakultetsråd nedsatte den 27. marts et udvalg bestående af lektor Jørgen Bang, lektor Bente Liebst og lektor Kirsten Trads Larsen til bedømmelse af en af *Anna Vibeke Lindø* indleveret Ph.D.-afhandling „Dialogisk diskursanalyse. En historisk, teoretisk og analytisk undersøgelse af sproglig opmærksomhed“. Den 25. august holdt Anna Vibeke Lindø et offentligt forsvar med henblik

på erhvervelse af Ph.D.-graden. Fakultetsrådet tildelte herefter Ph.D.-graden den 24. oktober.

Levnedbeskrivelse:

Anna Vibeke Lindø, født 1949. Nysproglig student fra Sct. Knuds Gymnasium, Odense 1969. Socialrådgiver fra Den Sociale Højskole 1974. Cand.phil. i Nordisk sprog og litteratur, Odense Universitet 1988. I årene 1988-95 ansat som undervisningsassistent ved Center for Nordiske Studier, Odense Universitet. Sideløbende hermed ansat ved Den frie lærerskole i Ollerup og Skaarup Statsseminarium. Fra 1995 ansat som amanuensis ved Institut for Sprog og Kommunikation, Odense Universitet, og i årene 1996-99 Ph.D.-stipendiat samme sted med projekt om dialogisk diskursanalyse. Siden februar 2000 adjunkt ved Institut for Sprog og Kommunikation, Syddansk Universitet, Odense. Medlem af forskergruppen for Ecology, Language and Ideology, Institut for Sprog og Kommunikation og har som medlem heraf holdt en række indlæg på såvel nationale som internationale kongresser om økologisk sprogvidenskab.

Det Humanistiske Fakultetsråd nedsatte den 21. december 1999 et udvalg bestående af lektor Johs. Nørregaard Frandsen, lektor Beth Juncker og lektor Birgitte Holm Sørensen til bedømmelse af en af *Carsten Jessen* indleveret Ph.D.-afhandling „Computeren i børns legekultur“. Den 15. september 2000 holdt Carsten Jessen et offentligt forsvar med henblik på erhvervelse af Ph.D.-graden. Fakultetsrådet tildelte herefter Ph.D.-graden den 24. oktober.

Levnedbeskrivelse:

Har ikke fremsendt levnedbeskrivelse.

Det Humanistiske Fakultetsråd nedsatte den 29. februar et udvalg bestående af lektor Erik Kulavig, lektor Mette Skak og lektor Niels-Erik Rosenfeldt til bedømmelse af en af *Rikke Haue* indleveret Ph.D.-afhandling „Sovjetiske diplomaters perceptioner af Danmark i 1930'erne“. Den 15. september holdt Rikke Haue et offentligt forsvar med henblik på erhvervelse af Ph.D.-graden.

Fakultetsrådet tildelte herefter Ph.D.-graden den 24. oktober.

Levnedbeskrivelse:

Rikke Haue, født 21. august 1969 i Odder. Student fra Odense Katedralskole, 1988. Cand.mag. i Russisk og Øst-europæiske samfundsforhold, Odense og Aarhus universiteter 1995. Ph.D.-stipendiat ved Odense Universitet, 1996-2000. Ekstern lektor ved Syddansk Universitet fra efteråret 2000. Har deltaget i flere konferencer samt udgivet publikationer.

Prisopgaver

Maja Grubbe Hildebrandt har fået tildelt universitetets guldmedalje for besvarelse af prisopgave med titlen „Analyse og repræsentation, Amerikanske teorier - Romanske sprog“ .

Kapitel 4

Kandidatproduktion

Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet

Kapitel 4

Kandidatproduktion

Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet

DEN LÆGEVIDENSKABELIGE KANDIDAT- EKSAMEN

Rasmus Rolf Albiniussen
Ahmad Almasi
Jette Sandvad Andersen
Thomas Kolbro Andersen
Berndt Johan Andersson
Babak Bagheri
Rikke Balsløv
Annika Berntsen
Mads Krister Birkler
Jesper Bjerg
Jakob Petter Bjertnæs
Jakob Eli Borch
Morten Borup
Drude Lind Bratlien
Maria Rachel Brink
Jesper Broesby-Olsen
Jacob Haaber Christensen
Erik Clasen-Linde
Anne Damsbo
Mehry Eizadishajani
Brian Elmengaard
Anja Esmark
Geir Pasi Gilje
Pernille Hahn
Marianne Hald
Ayad Ainalla Nouralla Heidari
Malene Søborg Heidemann
Christian Heiring
Anne Lindebo Holm
Martin Hulgaard
Janne Jensen
Jeanette Dupont Jensen
Jesper Khédri Jensen
Merete Jensen
Rikke Damgård Jensen
Malene Nygaard Johansen
Christian Selmer Jordening
Bhzad Kalali
Ulla Kelly
Karin Toft Stampe Kjeldsen
Thomas Knutzen
Christina Ellegaard Tjørnehøj Kra

Sune Rau Kristensen
Mette Ørskov Larsen
Stine Rosenkilde Larsen
Christian Lindhardt
Helle Martin
Iben Birgit Gade Matthiesen
Inge Alice Miranda
Jacob Moe
Sinne Simony Moe
Chris Kiarash Montebello
Anne Lerberg Nielsen
Inger Westh Nielsen
Torben Dybdahl Nielsen
Christa Haugaard Nyhus
Charlotte Mumm Nymark
Tine Nymark
Charlotte Kjær Olesen
Jesper Søndergaard Olesen
Mette Olesen
Malene Paaby
Betina Tange Pedersen
Maria Aagaard Pedersen
Tanja Pedersen
Nikolaj Raaber
Jeppé Nørgaard Rasmussen
Morten Banggaard Rasmussen
Rikke Rasmussen
Marion Sass
Doris Schledermann
Ane Sehested
Upender Singh
Katrina Ærboe Starklint
Nina Szomlajski
Niels-Peter Bjerg Søndergaard
Martin Bo Sørensen
Pernille Zeuthen Sørensen
Bo Theilgaard
Rikke Therkildsen
Lena Merete Helbo Taasti Thomsen
Christina Smith Tinghus
Keyvan Torkzad
Mette Elise Tunset
Are Bergsvein Tvinnereim
John Breum Tygesen

Walter Harder Ulrichsen
Preben Vestergaard
Lars Neumann Westerberg
Gholam Reza Zamani
Jon Eik Thorhaug Zwisler
Kristian Altern Øvrehus

KANDIDAT I KLINISK BIOMEKANIK

Jørn Olav Eichhorn
Claudia Franz
Laszlo Geza Halasz
Janus Hjøllund Hansen
Thomas Hviid Hyltoft
Jette Lund Jensen
Lisbet Jensen
Marianne Aakjær Lund
Charlotte Lindgaard Mikkelsen
Kasper Myhrvold
Berit Bøgh Pedersen
Marianne Krogsgaard Pedersen
Morten Piper
Mette Reuther
Birgitte Lawaetz Skovgaard
Lars Lynggård Stemming
Marianne Uldall Steinfath
Susanne Vendrup
Ia Christina Heuer Wimmelmann

BACHELOR I KLINISK BIOMEKANIK

Bjarne Smedegaard Andersen
Hanne Carstensen
Malene Duedahl
Trude Eriksen
Heidi Falk-Hansen
Bill Aplin Frederiksen
Mette Graae
Birgitte Eskelund Hansen
Kjetil Henningsen
Bue Tume Hesby
Mette Jensen
Tue Secher Jensen
Kristian Jørgensen
Bolette Kjærsgaard
Inger Pernilla Cecilia Kling
Thomas Nikolai Koefoed
Marianne Krogsgaard
Jonas Fredrik Lange
Anne Lau
Mette Brødsgaard Madsen
Lonni Mauritzen
Kristian Malterud Moen
Randi Pia Nemeth
Stine Ørskov Olsen
Anna Birgitta Hallgard Petersen
Kari Skovmand Petersen

Pia Gaarslev Rasmussen
Frederik Gothen Rolschau
Rikke Krüger Severinsen
Christel Sonerud
Lars Jakob Sørenly
Lisbeth Isbrandt Sørensen
Pia Havn Sørensen
Lasse Nørtoft Thomsen
Charlotte Wegener
Jacob West
Ellen Årtun

KANDIDATEKSAMEN I IDRÆT OG SUNDHED

Helle Bak
Peder Trolle Balsløv
Janne Bonde
Henning Høy Carstens
Anebine Danielsen
Stefan Hansen
Hans Christian Jørgensen
Martin Steen Langagergaard
Margit Juul Larsen
Søren Degnemark Larsen
Jacob Struve Nielsen
Janne Risbjerg Nielsen
Sonni Thelmark Nielsen
Tina Riegels-Nielsen
Christian Schrøder
Rikke Søndergaard
Jes Bak Sørensen
Jesper Ørum

BACHELOR I IDRÆT OG SUNDHED

Klaus Almind
Julie la Cour Andersen
Klaus Eskelund Andersen
Carsten Balle
Birgitte Veje Bredahl
Atle Troels Børsting
Rasmus Damkilde
Thomas Viskum Gjelstrup
Stine Hald
Mette Hansen
Pernille Mahon Hansen
Peter Hansen
Søren Hansen
Helle Jensen
Kim Jensen
Johnny Vaaben Johansen
Maria Lund Johansen
Troels Johnsen
Thomas Kaptain
Hans Peter Knudsen
Tine Kofod
Maj Kærgaard Kristensen
Ole Larsen
Leif Ludvigsen

*Bo Sjørup Busk Madsen
Kasper Lasthein Madsen
Sylvia Helena Miklas
Niels Christian Møller
Betina Juul Nielsen
Helle Nielsen
Niels Agesen Nielsen
Brian Vinther Olesen
Line Grønholt Olesen
Anja Kastrup Pedersen
Annemari Munk Povlsen
Morten Blok Rasmussen
Christina Rasmussen-Rubæk
Rune Riis
Søren Simonsen
Lise Rejnholt Sørensen
Malene Sørensen
Pernille Vedsted
Line Mørk Vestergaard*

BIFAGSEKSAMEN I LEGEMSØVELSE

*Lars Aagaard
Carsten Balle
Anja Bisgaard
Mads Ole Lind Christiansen
Rasmus Damkilde
Mads Fjendsbo
Ulrik Kaslund Frandsen
Maiken Schioldann Haase
Anne-Mette Hansen
Susanne Horn
Helge Riis Jørgensen
Kamilla Kim Kej
Tine Lauritzen
Thomas Michael Lyhne
Søren Martin
Ninette Joan Pihl
Dan Støjer
Peter Bech Sørensen
Tommy Sørensen
Esben Østerberg-Eller*

MOTION OG SUNDHEDSFREMME

*Sonja Andreasen
Pia Snedker Boman
Birthe Clausen
Charlie Sebastian Hansen
Randi Werliin Jensen
Ilse Barrit Klemp
Jette Margrethe Krarup
Anja Aalund Olsen
Inger Agnethe Spanner
Jette Staghøj
Birgitte Østerby*

SUNDHEDSFAGLIG SUPPLERINGSUDDANNELSE

*Kamila Beata Adellund
Lone Gade Andersen
Anette Bendixen
Anne Sophie Brodersen
Susan Minna Chatham
Louise Thule Christensen
Pernille Gudrun Fastholm
Jytte Hansen
Lise Hansen
Eva Helena Hansson
Susanne Josefine Dambæk Hønnerup
Line Merete Lund Jørgensen
Helle Køngerskov
Maja Laursen
Finn Marlet
Helene Bothilde Møller
Anja Trudslev Nielsen
Grethe Egmont Nielsen
Henriette Lemvig Nielsen
Marianne Eva Vamosi
Christina Jessen Winge
Helene Ørsted*

KONKURRENCE- OG ELITEIDRÆT

*Carsten Hassing
Jørgen Nielsen
Malene Hyun Rasmussen
Per Spang Sørensen
Finn Zachariassen*

Det Naturvidenskabelige og Tekniske Fakultet

NATURVIDENSKABELIGE KANDIDATEKSAMEN

Tenna Aggerholm - Individuelt studieforløb
Naturvidenskab

Susanne Bjørg Andersen - Biologi-Kemi

Thorbjørn Ravn Andersen - Datalogi

Trine Højberg Andersen - Fysik-Matematik

Lasse Baasch-Jensen - Fysik-Kemi

Anne Becher - Biologi-Kemi

Tina Bendixen - Biologi

Jannick Dyrlov Bendtsen - Molekylær- og Cellebiologi

Tanja Busk Bidstrup - Biomedicin

Christina Boel - Biologi-Kemi

Jørgen Boje - Biologi

Anne Dorthe Brandt - Biologi-Kemi

Rikke Brandt - Kombinationsuddannelse i Kemi

Lise Broch - Biologi

Nicolai Christian Bruun - Biologi-Kemi

Bo Toftmann Christensen - Fysik-Matematik

Heidi Kastrup Christensen - Biologi

Tommy Christensen - Eksperimentel biologi/økologi

Hanne Christiansen - Biomedicin

Lone Clowes - Biologi

Jakob Kragh Dalskov - Kombinationsuddannelse i Kemi

Dorthe Damgaard - Biologi-Kemi

Hans Henrik Danielsen - Biologi

Maiken Eriksen - Molekylær- og Cellebiologi

Martin Eriksen - Kombinationsuddannelse i matematik

Tina Rasmussen Fahrendorff - Biologi

Berit Lyck Fogh-Schultz - Molekylær- og Cellebiologi

Ulrik Kaslund Frandsen - Kombinationsuddannelse i Kemi

Niels Gunner Klitø Fritznér - Biologi-Kemi

Hanne Gervin - Kombinationsuddannelse i Biologi

Annemette Gregersen - Biomedicin

Hugo Ahlm Grønland - Molekylær- og Cellebiologi

Anne-Marie Hansen - Molekylær- og Cellebiologi

Mikala Winther Hansen - Biologi

Pia Juul Hansen - Fysik-Matematik

Thomas Hesselhøj Hansen - Kombinationsuddannelse i Kemi

Sanne Blanca Helm-Petersen - Molekylær- og Cellebiologi

Anna Pernille Olafsdatter Hermans - Biologi-Kemi

Dorthe Holm Hjøllund - Biologi

Maria Holmberg - Fysik/Molekylær- og cellebiologi

Dorte Holst - Molekylær- og Cellebiologi

Charlotte Devantier Jensen - Molekylær- og Cellebiologi

Gitte Alstrup Jensen - Kemi - Matematik

Kenneth Kragh Jensen - Biologi

Lene Bødewadt Jensen - Biologi-Kemi

Thomas Jensen - Fysik-Kemi

Jan Stenvang Jepsen - Molekylær- og Cellebiologi

Eva Ellehaug Jørgensen - Molekylær- og Cellebiologi

Linda Feveile Kløver-Kristensen - Fysik-Matematik

Mads Ulrik Kousgaard - Biologi

Erik Andreas Krenzen - Fysik-Kemi

Kasper Heftholm Kristensen - Anvendt matematik / Fysik

Kirsten Hagelsø Kusk - Biologi

Kate Lykke Lambertsen - Biomedicin

Christoffer Våben Larsen - Datalogi-Kemi

Janus Schreiber Larsen - Kemi - Molekylær- og cellebiologi

Peter Hjørringgaard Larsen - Biomedicin

Anna Kirstine Lauridsen - Kemi - Matematik

Alice Kathrine Lehm - Kemi - Molekylær- og cellebiologi

Christina Lindeskov - Biologi-Kemi

Rosanna Beth Lund-Larsen - Biologi

Anne Lützen - Biomedicin

Claus Møller Madsen - Datalogi-Fysik

Lars Mikkelsen - Kemi - Matematik

Ole Ladefoged Mikkelsen - Biologi

Per Mortensen - Biologi

Maria Munch Stidsen - Kemi - Matematik

Jakob Alfred Møller-Jensen - Molekylær- og Cellebiologi

Berit Noesgaard Nielsen - Kemi - Molekylær- og cellebiologi

Kit Nielsen - Biologi-Kemi

Klavs Nielsen - Biologi

Mia Korsdal Nielsen - Molekylær- og Cellebiologi

Morten Nyhave Nielsen - Datalogi-Matematik

Rolf Nielsen - Fysik-Matematik

Anne Grimsbjerg Pedersen - Biologi-Kemi

Morten Lind Petersen - Datalogi-Fysik

Niels Anders Illemann Petersen - Biologi

Ane Ploug-Sørensen - Kemi - Matematik

Betina Nyborg Poulsen - Fysik-Matematik

Ida Binow Poulsen - Biologi

Tommy Sanddal Poulsen - Datalogi-Matematik

Asta Møller Moltesen Przyswitt - Fysik-Matematik

Christa Horsbøl Rasmussen - Fysik-Matematik

Marianne Helene Rasmussen - Biologi

Peter Ring - Biologi

Pia Søndergaard Routhe - Datalogi-Matematik

Nina Drøjdahl Lomholt Ryg - Biomedicin

Annette Salomonsen - Biologi-Kemi

Gert Schouten - Anvendt matematik / Fysik

Holger Spanggaard - Kemi-økonomi

Allan Stensballe - Molekylær- og Cellebiologi

Pernille Sterling - Biologi

Susanne Gjølrup Sækmose - Molekylær- og Cellebiologi

Ritt Sønnichsen - Kombinationsuddannelse i matematik

Peter Virring Sørensen - Kemi - Molekylær- og cellebiologi

Rene Tanggaard - Biologi-Kemi
Jens Thostrup - Datalogi-Matematik
Henrik Toft - Kemi - Matematik
Henrik Toft-Hansen - Biomedicin
Erik Tveskov - Biologi
Lars-Bo Tækker - Fysik-Matematik
Troels Vastrup - Biologi
Jesper Voldby - Kemi - Molekylær- og cellebiologi
Hongbin Zhang - Individuelt studieforløb Naturvidenskab
Thorke Asbjørn Skjærlund Østergaa - Biologi

NATURVIDENSKABELIG BACHELOREKSAMEN

Amer Abou Saleh
Nanna Albæk
Bo Peter Alslev
Tom Erenskjold Andersen
Klaus Andresen
Visti Andresen
Bardur Arantsson
Peter Fryd Birkeland
Jens Knudsen Bjernemose
Trine Hjermitzlev Gregersen Boeri
Nicolai Buch-Andersen
Kim Aagaard Christensen
Morten Mosegaard Christensen
Lennart Damgaard
Kasper Døring
Gitte Ebersbach
Birgitte Elsnab
Mikkel Andreas Trier Frederiksen
Henrik Freund
Søren Friis
Michael Bakkestrøm Gade
Marcel Pierre Galdiers
Bruno Mølgaard Geertsen
Christopher Gersbo-Møller
Kristian Rune Møller Gregersen
Dorthe Lindegaard Hansen
Jonas Hansen
Lasse Wallentin Hansen
Line Lønborg Hansen
Olga Yosyfivna Hansen
Peter Skottrup Hansen
Hans Henrik Paulin Happe
Klaus Wittorff Haulrich
Lars Henriksen
Henrik Møller Hestbech
Christina Scheel Hjæresen
Minh Huy Hoang
Mads Vilhelm Hollegaard
Malene Berg Houbak
Silje Vermedal Høgh
Christian Dahl Jacobsen
Troels Boye Jacobsen
Bjarke Horst Jensen
Frank Emil Jensen
Kasper Reitzel Jensen
Lars Kock Jensen

Louise Aaen Jensen
Martin Køhl Jensen
Mette Sønderkov Jensen
Pia Søndergaard Jensen
Torben Jepsen
Carsten Emil Jespersen
Carsten Holt Jessen
Eva Ellehaug Jørgensen
Kristoffer Egelund Jørgensen
Lena Kanne Jørgensen
Mette Jørgensen
Morten Winkler Jørgensen
Lise Edelmann Keinicke
Alex Khan
Thomas Klitbo
Stig Klüver
Tine Knudsen
Michael Krag
Marianne Kristiansen
Nicholas Mortensen Kyhl
Allan Renneberg Larsen
Frank Bartnik Larsen
Jan Kaare Larsen
Jane Noesgaard Larsen
Kasper Larsen
Lau Lykkebak Larsen
Rasmus Lock Larsen
Rune Søgaard Larsen
Benny Lassen
Johan Lassen
Lars Bo Rathjen Lundberg
Dorte Lyager
Christian Toft Madsen
Søren Peder Madsen
Nanna Michaela Marker
Claus Matzen
Jonas Mengel-Jørgensen
Morten Breum Mikkelsen
Bjarke Moosgaard
Amanda Nguyen
Britta Kjær Nielsen
Erik Vind Nielsen
Jacob Nielsen
Jakob Jul Nielsen
Mette Nielsen
Morten Nielsen
Morten Hegner Nielsen
Pia Hønnerup Nielsen
Sanni Nielsen
Søren Færløv Nielsen
Guy Wayne Novotny
Birgitte Brinkmann Olsen
Per Tetzschner Klitten Olsen
Peter Olsen
Martin Overgaard
Benjamin Pedersen
Jesper Bannebjerg Pedersen
Kasper Hallenborg Pedersen

Rasmus Steen Pedersen
Bo Møller Petersen
Christian de Vos Petersen
Dorte Skovgaard Petersen
Jan Petersen
Jens Petersen
Jesper Korsgaard Petersen
Jørgen Petersen
Stine Juhl Petersen
Thorsten Høegsberg Petersen
Kenneth Beri Ploug
Allan Povlsen
Peter Vangsgaard Pretsch
Lotte Rasmussen
Søren Ulrik Rasmussen
Vikki Rasmussen
Brian Semon Semak
Tina Slothuus
Signe Inglev Steffansen
Allan Stensballe
Jacob Sterup
Peter Storkholm
Martin Søgaard
Anette Sørensen
Kirsten Sørensen
Søren Theodorsen
Christina Udesen
Jens Busk Vestergaard
Martin Dalgaard Villumsen
Ole Vænggård
Majken Camilla Trolle Wadum
Michael Christian Wamberg
Anders Warming
Mia Snehøj Weng
Sanne Wøhlk

MATEMATIK-ØKONOMI, KANDIDATER

Lene Helth Fogtmann
Mona Fjordside Jensen
Annemarie Jørgensen
Mette Lien Larsen
Morten Carl Madsen

CIVILINGENIØRUDDANNELSEN

Lasse Haahr Andersen
Thomas Andersen
Malene Brandt
Peter Aagaard Favrholt
Michael Evan Goodsite
Michael Grosse
Kamrooz Kalantar Hormoozi
Karina Dalgaard Jensen
Brian Johansen
Edel Johansen
Ulla Jørgensen
Loghman Mohammad-Easa
Christian Lund Nielsen
Hans Michael Nielsen

Hanne Nissen
Gitte Delcin Pedersen
Lene Petersen
Brian Kirstein Ramsgaard
Asbjørn Leth Vonsild

DIPLOMINGENIØRUDDANNELSEN

Markus Andersen
Michael Andreasen
Ole Jensen Bang
Taj Bernth
Per Boysen
Klaus Okkels Erler
Pia Escherich
Michael Møller Fabricius
Torsten Grambow
Kristoffer Riemann Hansen
Morten Hansen
Brian Hedemann
Thomas Bjerresgaard Iversen
Knud Anker Jepsen
Hans Christian Johnsen
Hans Jørgensen
Morten Klietsch
Marja Lamhauge
Kenneth Hansen Lund
Anders Jakob Madsen
Þorkell Lillie Magnússon
Ivan Mathiesen
Kim Oscar Borup Nielsen
Torben Nielsen
Per Nissen
Bente Olsen
Einar Jon Palsson
Anders Pedersen
Allan Petersen
Kenth Hedegaard Petersen
Søren Reinke
Michael Sahl-Andersen
Páll Daniel Sigurdsson
Mikkel Anthony Smith
Morten Skoubo Sørensen
Jørn Burchard Tychsen
Jesper Valbjørn
Per Østergaard

Det Samfundsvidenskabelige Fakultet

DEN ALMENE ERHVERVSØKONOMISKE EKSA-
MEN (HA)

Odense

Vagn Tage Alexandersen
Martin Bjørling-Poulsen
Anisa Bazara Buskov
Susanna Elisabeth Danielsen
Duong Thien Hai Do
Nicolas Drost
Mads Ulrik Dybbro
Brian Egtved
Jesper Holm Enghuus
Sandra Guscherowski
Jakob Bejstrup Hansen
Nikolaj Møller Hansen
Søren Roustgaard Hansen
Tina Dahl Hansen
Morten Heindahl
Marlene Hyre
Michael Freund Iversen
Rikke Pernille Iversen
Klaus Lindvig Jensen
Mikkel Ege Jensen
Thomas Steinfeldt Jensen
Heine Jepsen
Anja Maud Jespersen
Bo Masannek Jørgensen
Palle Halkier Jørgensen
Tomas Jørgensen
Karsten Kjælde
Dorthe Stengaard Kristensen
Lone Skou Kristensen
Steen Kristensen
Mette Käehne
Hanne Longsted Larsen
Kenneth Rødbro Larsen
Per Hadberg Larsen
Nils Stokholm Laursen
Rachelle Enemark Lund
Morten Kofoed Marker
Jimi Meshulam
Peder Thomas Moos
Jesper Lunderhoff Mortensen
Lars Bo Mortensen
Thomas Bøtke Mortensen
Ulrik Wolke Nielsen
Charlotte Klejnstrup Pedersen
Claus Fenger Pedersen
Michael Dragan Peric
Jesper Dahlsgaard Petersen
Lone Overbeck Petersen

Malene Petersen
Christa Mai Langkilde Rasmussen
Jane Rasmussen
Tina Rasmussen
Anders Ravn
Kristina Ringkjøbing
Lise Rud
Martin Schou
Stina Miskov Sievers
Michael Sig
Kasper Bay Simonsen
Lise Skibsted
Jacob Støving
Anders Hybholt Sørensen
Jannie Tholstrup
Christel Maria Thousing
Anders Thrane
Henrik Thuesen
Jakob Vestrup

Kolding

Birgitte Nybo Andersen
Lars Ryberg Andersen
Rikke Bonde
Jens Lauritz Bramsen
Søren Bredsgaard
Anne Sofie Lützen Brønd
Karin Sørensen Brønserud
Anita Haahr Christensen
Henrik Damgaard-Hansen
Martin Engmark
Lars Schmidt Hansen
Michael Hansen
Rosanne Lottie Hansen
Michael Arne Henningsen
Hoang Ho
Michael Holm Hynkemejer
Vivi Baun Højland
Claudia Hjerrild Høyer
Anne Boesen Jacobsen
Jacob Lindholm Jacobsen
Flemming Glavind Jensen
Marianne Thorup Jensen
Trine Hauge Johansen
Claus Juhl
Henrik Mølgaard Jørgensen
Jette Ellegaard Landberg
Lise Gedde Larsen
Claus Lehmann
Kim Lorenzen
Else-Marie Madsen

Susanne Møller
Allan Nielsen
Anne Dahl Nielsen
Lars Holm Nielsen
Lars Mørch Nielsen
Michael Nielsen
Frida Nyegaard
Trine Nøhr
Maria Orloff
Kim Pedersen
Jesper Saustrup Raalskov Petersen
Torben Nordlund Petersen
Thomas Poulsen
Jonna Katarina Rasmussen
Anita Røndbjerg
Jens Severinsen
Stella Grøndahl Skov
Pia Skovsen
Søren Risegaard Sohr
Henrik Svane
Morten Brundt Sørensen
Vibeke From Sørensen
Steen Thielsen
Heidi Vang Thomsen
Anni Stagaard Toft
Camilla Løwe Voss
Søren Krogh Voss

Esbjerg

Jane Bang Andersen
Gitte Beier
Jesper Eiby Christoffersen
Allan Lysgaard Færgemann
Lotte Philipp Genz
Jimmy Vinter Holmgaard
Tonny Keller
Arve Kråkenes
Anders Madsen
Abdinasir Hassan Mohamed
Van Binh Pham
Vanessa Rauch
Henrik Alexander Reinert
Frode Sivertsen
Mona Sørup
Judith Thomsen
Sabine Mørch Vilster

Sønderborg

Peter Christensen
Rie Clausen
Ann-Britt Duus
Brian Feldsted
Anne Henriette Freudendahl
Niklas Grønlund
Henrik Jensen
Peter Brøndum Jensen
Åge Brandt Kolsbjerg
Christina Steiniche Lund-Pedersen

Brian Hvilshøj Buchtrup Nielsen
Rikke Holst Evers Nielsen
Ditte Nue
Thomas Ryborg
Josef Flatebø Schlezinger
Michael Sørensen
David Robert Williams

DEN ERHVERVSØKONOMISKE KANDIDAT-
UDDANNELSE (CAND.MERC.)

Cand.merc i finansiering og planlægning - Odense
Christian Modler Overgård

Cand.merc i international management - Odense

Anders Bille
Thomas Gulløv
Henrik Romme Hansen
Anders Buch Jensen
Ying Hua Jeppesen
Frederik Kier
Jes Knudsen
Romulo Pinheiro

Cand.merc i international markedsføring - Odense

Bo Bisgaard Germansen
Kristian Gren
Henrik Sandemann Hjorth
Jesper Ifversen
Bjørn Bøje Jensen
Tage Højmosé Jeppesen
Morten Dines Johansen
Charlotte Suhr Jørgensen
Kim Max Laursen
Tue Lumbye
Jimmy Maymann
Søren Skjold Mogensen
Anders Frigaard Rasmussen
Anne Mette Rasmussen
Lars Byrial Ritlov
Martin Seemann
Knud Stampe
Susanne Walbom-Pramvig
Charlotte Østergaard

**Cand.merc i internationalisering og virksomheds-
ledelse - Odense**

Karsten Illemann Jeppesen
Jens Mandrup Melvang
Anton Gerard Schlichtkrull
Allan Hvenegaard Thomsen

Cand.merc i planlægning og organisation - Odense

Henrik Andersen
Pia Christensen
Thomas Frandsen
Thomas Morten Freund Iversen
Troels Myrup Jensen
Torben Skovrup Kristiansen

Steen Larsen
Lisbet Berenth Nielsen
Kirsten Thomsen

Cand.merc i regnskab og finansiering - Odense

Jesper Sølvblad Andersen
Kasper Bøgede Andersen
Martin Bødker
Claus Bo Højgaard
Jesper Cyril Jørgensen
Marlene Kaas
Dorthe Møller Madsen
Per Edeling Nielsen
Mads Aagaard Pedersen
Brian Krogh Skorstengaard
Thomas Thingholm

Cand.merc i regnskab og organisation - Odense

Høgni Hentze

Cand.merc i regnskab og planlægning - Odense

Bo Christensen

Cand.merc i styring og ledelse - Kolding

Dina Andersen
Ivan Andersen Commerou
Kjeld Friedrichsen
Louise Hansen
Niels Christian Hougaard
Benny Træger Hinøsen
Rikke Schmidt Jensen
Tove Hejbøl Jensen
Birgit Krog
Palle Larsen
Robert Mølgaard Larsen
Kim Nielsen
Brian Vestergård Olesen
Linda Pedersen
John Herskind Rasmussen
Jakob Schulze
Jakob Sjøstrøm
Jørgen Mølgaard Steffensen
Per Mølgård Thorsen

Cand.merc i international afsætning - Sønderborg

Arnt Jørund Andreassen
Ladislav Binko
Dagny Beate Dagsland
Ole Mygind Hansen
Trond Vegar Jenssen
Torben Lund
Martin Haugaard Olesen
Henrik Pasgaard
Jørgen Nordahl Pedersen
Egil Rønnevik
Anne Mette Sander
Trine Steen
Henrik Meyer Thomsen

Flemming Tind Velling
Shuang Winkel

Cand.merc i styring og ledelse - Sønderborg

Jørn Hintze Andersen
Niels Hother Madsen
Claus Mikkelsen
Tommas Bjørnbak Tygesen

REVISORKANDIDATEKSAMEN (CAND.MERC.AUD.)

Odense

Jesper Kamp Andersen
Thomas Clausen
Bibi Dideriksen
Merethe Krog Jensen
Tina Jensen
Claus Bo Jørgensen
Henrik Langballe Jørgensen
Jannick Kjersgaard Jørgensen
Jesper Bechsgaard Jørgensen
Jakob Juul Larsen
Joakim Juul Larsen
Palle Lund
Gitte Lund Nielsen
Camilla Wagner Pedersen
Claus Pedersen
Michael Podiss Petersen
Klaus Kvist Rasmussen
Søren Lundager Schroll
Martin Christian Korsgaard Sigers
Erik Nielsen Sørensen
Jette Sørensen
Jesper Tiedemann
Steen Storm Winther

Kolding

Jørgen J. Andreasen
Sune Jakob Boddum-Frederiksen
Claus Christensen Bredvig
Lars Brændgaard
Jens-Ole Bøggild
Bo Hjøllund Christensen
Torben Eskildsen
Jens Olav Fahlberg
John Bach Fevre
Lene Fjord
Brian Smidt Hansen
Dorthe Søndergaard Hansen
Flemming Hansen
Jesper Hansen
Anette Hinrichsen
Karsten Lundø Jakobsen
Ulrik Markussen
Jon Midtgaard
Michael Munk-Fredslund
Arne Grønfeldt Nielsen
Claus Niemann
Henrik Bøggild Pedersen

Jacob Berg Pedersen
John Nørum Pedersen
Steen Foged Pedersen
Peder Grønnegaard Rasmussen
Rene Outzen Rasmussen
Annette Schmidt
Henning Siersbæk
Joan Silberbauer
Bent Engelsen Skov
Jesper Theilgaard Sørensen
Morten Schougaard Sørensen
Jan Thietje
Rene Vergo
Jesper Bruun Jørgensen Ørnskov

ØKONOMISK KANDIDATEKSAMEN (CAND.OECON.)

Odense

Kenneth Bøgelund Ahrensberg
Berit Charlotte Andersen
Camilla Staal Axelsen
Mickael Bech
Martins Bitans
Hans Tonny Bøgehøj Bjerre
Nicolaj Christoffersen
Marianne Dumoulin
Charlotte Dyhr
Karina Edvardsen
Trine Elmer
Per Eskildsen
Max Jacob Scheel Fischer
Carsten Vestergaard Frandsen
Henrik Bahne Hansen
Kasper Møller Hansen
Martin Nordrup Hansen
Piret Hein
Carsten Holt
Anja Conny Jakobsen
Mette Gregers Jensen
Thomas Boye Jensen
Pernille Jørgensen
Thune Korsager
Andres Kuningas
Mette Hviid Laustsen
Kristian Lyndorff
Jannie Madsen
Kim Malchau
Merete Rønmos Nielsen
Randi Nielsen
Peter Ottosen
Marianne Parbst
Elly Hauge Pedersen
Uffe Helmut Pedersen
Steffen Petersen
Egle Pinkeviciute
Charlotte Poort
Anette Matthiesen Rasmussen
Arne Anders Lohmann Rasmussen
Niels Ravn

Faisal Shafiq Sethi
America Solange Sotelo
Lisbeth Wind Spenner
Helene Vestergård Sørensen
Annette Wolf
Helle Ågren

ØKONOMISK BACHELORUDDANNELSE

Odense

Lars Bonne Christensen
Lars Christiansen
Rikke Margrethe Friis
Jeppe Cornelius Gregersen
Linda Greftegreff Halvorsen
Klaus Otto Hansen
Morten Hansen
Anne Kristine Jakobsen
Poul Skov Jensen
Karina Sif Aaslev Johannesen
Jesper Klitgaard Jørgensen
Rene Vester Kjær
Anne Markworth
Ulrik Juhl Møller
Ulrik William Nash
Torsten Bruun Nicolaisen
Jacob Thiel Nielsen
Jens Martinus Pedersen
Kent Helge Damsgaard Pedersen
Maria Rueløkke Pedersen
Kim Hovedskou Rasmussen
Mogens Rasmussen
Mike Mamery Sanoh
Christian Radich Scheffel
Thomas Sivholm
Jesper Frost Thorhauge
Lasse Vest
Casper Winther

SPRØK

Kolding

Tanya Bensouda
Jannie Bojesen
Rasmus Buch-Larsen
Lotte Jin Frovin Crenzien
Jette Hovad
Mette Jersild
Lisa Jørgensen
Susanne Jørgensen
Heidi Risbøl Nielsen
Jannie Svendsen

Flensborg

Maja Andresen
Siegfried Bach
Ariane Bruhn
Dorothea Marie Decker
Magret Goldhammer
Stephan Hartung

Jana Hellwig
Tilly Hogrebe
Timo Klass
Martina Korte
Anne Krewitt
Julia Kurzweg
Bettina Lau
Sanna Renate Lehmann
Michael Lindenblatt
Taja Maria Lund
Merete Lutzka
Michael Mikkelsen
Jane Petersen
Janin Petersen
Ragna Sekora
Sandra Theede
Birgitt Thomsen
Martje Voss
Stefanie Wissner
Torben Christian Zenk

**HD-EKSAMEN I AFSÆTNINGSØKONOMI
Odense**

Morten Andersen
Robert Dahl Andersen
Henrik Behrens Boll
Claus Christensen
Kasper Dahl
Kim Tuxen Falborg
Ghita Merete Frederiksen
Dorte Skou Hansen
Mette Hindkjær
Allan Hvii
Bo Vig Jensen
Morten Ribel Kirckhoff
Kasper Kristensen
Michael Birger Stuer Lauridsen
Søren Kold Lebak
Erik Lundorff
Henrik Løgstrup
Martin Kræn Mølvgig
Allan Lawaetz Nielsen
Peter Lundegaard Nielsen
Carsten Pedersen
Line Rohde
Tina Tang-Jensen
Mette Paludan Truelsen
Søren Elkjær Vang
Rikke Wohlleben

Kolding

Anette Bargmann
Susanne Bilde Bruun
Henrik Schmidt Christensen
Pia Dæncker
Nina Egeskjold
Mark Frihagen
Berit Gram

Jette Hansen
Niels Hansen
Søren Thrane Hedegaard
Brian Hedevang
Lars Witt Jensen
Mads Aagaard Jensen
Claus Jepsen
Henrik Toft Johansen
Jesper Mølgaard Jørgensen
Karina Høj Jørgensen
Marianne Kodahl
Jan Lindberg Larsen
Per Enggrob Larsen
Søren Larsen
Hans Anton Lilleør
Dorthe Lund
Torben Mikkelsen
Casper Waad Svane Nielsen
Lars Søltoft Nielsen
Søren Oxenvad
Anders Hedegaard Pedersen
Britt Jæger Pedersen
Henrik Marinus Pedersen
Kasper Cort Pedersen
Majbrit Lund Petersen
Søren Schultz
Mette Stevnhoved
Allan Sørensen
Michael Sørensen
Pernille Thomsen
Jette Trillingsgård
Marie Trudslev
Jesper Vilstrup-Sørensen
Svetlana Vladimirovna Vinogradova

Esbjerg

Thomas Bendixen
Daniel Sigrist Christensen
Niels Henrik Enevoldsen Horsted
Ulrik Lolk-Ottosen
Morten Maibom
Hans Jørgen Møbjerg Nicolaisen
Gitte Linding Nielsen
Kenneth Voller Olsen
Marianne Ottosen
Allan Verner Rasmussen
Jane Dahm Rasmussen
Peter Michael Skouboe
Jørgen Sørensen
Rikke Øllgaard Ussing
Henrik Winther
Flemming Østergaard

Sønderborg

Peter Dahl
Morten Kamstrup
Henrik Therkelsen Kristensen
Per Sartor

Jørgen Peter Todsen

HD-EKSAMEN I FINANSIERING

Odense

Michael Lindkvist Clausen

Henrik Garbøl-Andersen

Frank Højgaard Hansen

Jan Michael Hansen

Jesper Kaas Horsbøl

Bjarne Wickstrøm Jensen

Christian Jensen

Henrik Lystrup Larsen

Jesper Møller

Kim Rene Nielsen

Søren Stingsted-Rasmussen

Michael Spangbjerg Teusch

Michael Erland Henckel Wanscher

HD-EKSAMEN I ORGANISATION

Odense

Erik Andersen

Henning Otto Christensen

Helle Charlotte Gaub

Peter Graugaard

Kim Falck Grony

Peter Østergaard Hansen

Hans Pahus Holst

Morten Børge Jacobsen

Bente Thrane Jensen

Simon Smidt Jensen

Martin Wulff Klitgaard

Brian Knudsen

Morten Tofte Liisborg

Merete Eis Lund

John Stenner Moritzen

Anita Olsen

Jørn Olsen

Mette Brinch Pedersen

Michael Poulsen

Lars Vaage Malig Rasmussen

Søren Stingsted-Rasmussen

Lisbeth Mai Østergaard

Kolding

Michael Jelling Andersen

Søren Andersen

Jesper Brødsgaard

Peter Christiansen

Marie Louise Dalgaard

Hans-Erik Melgaard Damerius-Terke

Brian Ørum Hansen

Kim Hansen

Lars Haahr Hansen

Trine Vesti Isø-Nielsen

Vibeke Iversen

Marianne Uhrskov Jensen

Flemming Rod Jeppesen

Niels Kamstrup

Karen-Marie Katholm

Peter Sandor Kovacs

Henrik Leimand

Flemming Madsen

Kim Rasmussen

Jacob Christian Rath

Ole Refshauge

Michael Ingemann Rix

Flemming Steen Skriver

Jørgen Smed

Gert Sørensen

Jette Lykke Sørensen

Lars Bøge Sørensen

Tina Thaysen Sørensen

HD-EKSAMEN I REGNSKABSVÆSEN

Odense

Kenneth Andersen

Randi Tholberg Andersen

Trine Kaad Andersen

Omar Christian Dalgaard Ashraf

Tanja Karina Bramsen

Jacob Christensen

Jacob Holmsgaard Fischer

Brian Haugaard Frederiksen

Anders Vestermark Hansen

Anne Hansen

Kenneth Skov Hansen

Malene Brøgger Hansen

Thomas Hansen

Allan Malmos Jeppesen

Claus Jørgensen

Helle Josephine Kristensen

Ulla Bartholdy Laursen

Sander Hornum Lund

Jan Erik Madsen

Nils Marquard Mortensen

Lene Kronborg Nielsen

Mette Hjuler Nielsen

Puk Kjær Nielsen

Mikael Olesen

Chalotte Dueholm Pedersen

Heintje Pedersen

Lis Løvendal Pedersen

Danny Lindberg Petersen

Henrik Petersen

Henrik Willer Petersen

Charlotte Rosenberg Poulsen

Thomas Ramsgaard Poulsen

Pia Noer Ramsgaard

Casper Rasmussen

Martin Dyhrberg Rasmussen

Majbrit Rønved

Michael Sonne

Jeppe Albin Sørensen

Lærke Thyssen

Kolding

Mie Bæk Abild
Bente Tang Albertsen
Bo Søborg Andersen
Margit Rattleff Andersen
Pernille Andersen
Jacob Dyhr Salonen Antonsen
Hans Henrik Aksel Bager
Jens Beck
Lars Friis Benmetzen
Lars Thulstrup Bruhn
Claus Huus Skov Christensen
Morten Møllergaard Christensen
Claus Degn
Allan Feddersen
Dorrit Kirckhoff Hansen
Jette Skov Hansen
Mette Vest Hansen
Ole Guldberg Hansen
Steen Skals Hansen
Trine Godt Hansen
Lars Hansson
Steffan Harndahl
Jesper Henriksen
Bo Hesselbæk
Flemming Hjortlund
Poul Jørgen Iversen
Mette Dreier Jacobsen
Conny Jørgensen
Malene Jørgensen
Jeanette Kjeldgaard
Carsten Friis Kristensen
Karsten Møller Kristensen
Kenneth Kundby Kristensen
Laila Kristensen
Martin Bjerregaard Kristensen
Martin Nygaard Kristensen
Henrik Ladeby
Allan Willy Larsen
Henrik Larsen
Janni Volsmann Larsen
Frank Lau
Claus Bach Leiszner
Stig Lyng Lilleøre
Frank Lindenberg
Helle Lindenberg
Anja Mærsk Lund
Roza Elizabeth Lund
Rikke Holmslykke Madsen
Anne Mikkelsen
Lars Mikkelsen
Ulrik Moeslund Olsen
Torsten Olsson
Birthe Hvid Pedersen
Per Pedersen
Søren Bach Petersen
Marianne Schmidt Rasmussen
Keld Riisberg

Dorte Simonsen
Bo Rasmussen Skjønnemand
Lars Andersen Stark
Claus Stjernholm
Nadja Strojeck
Gordon Phillip Telford
Jacob Peter Wind
Rikke Pilegaard With

Esbjerg

Jesper Alslev Andersen
Henry Christensen
Helle Elbæk
Jette Skou Iversen
Henriette Bilde Jensen
Preben Ladefoged Jepsen
Gitte Juul
Tine Elisabeth Bay Kjeldsen
Per Jakobsen Kristensen
Charlotte Larsen
Trine Pernille Lops
Flemming Bjødstrup Madsen
Thomas Dahl Madsen
Diana Nielsen
Mogens Lund Nielsen
Peter Møller Nielsen
Henrik Slavensky
Jørn Juel Strebøl
Carina Thiim
Christian Kragelund Troelsen

Sønderborg

Thomas Duus
Thomas Hansen
Allan Jørgensen
Allan Ries Kjærgaard
Annemette Priske Meier
Claus Peter Michelsen
Søren Kring Nielsen
Torben Schrøder-Jørgensen

MASTER OF PUBLIC MANAGEMENT - LEDELSE**Odense**

Mari-Anne Bjerre
Bjarne Christensen
Jytte Møller Christensen
Bente Dam
Søren Damm
Else Marie Skjøde Damsgaard
Ebbe Hildebrand Nistrup Hansen
Marianne Hansen
Lis Have
Ole Bredgaard Jacobsen
Bo Lodbjerg Jensen
Karsten Holm Folkvar Jensen
Marianne Juul Jensen
Poul Christian Jespersen
Anne Søndergaard Just

*Ole Karlsson
Carsten Lagoni
Ninna Leth-Sørensen
Kurt Harald Dallmann Lund
Mogens John Lundholm
Grete Lyager
Anker Mikkelsen
Jette Berre Molin
Never Stephen Motsi
Henrik Narud
Lisbeth Nebelong
Karen Marie Leth Nielsen
Anders Meinert Pedersen
Flemming Pedersen
Birte Roest
Ulrich Skytte
Hanne Sloth
Karen Sørensen
John Vilhelmsen
Dorrit West
Jette Haahr Østergaard*

Det Humanistiske Fakultet

MAGISTERKONFERENS (MAG.ART.)

Dorte Vang Eggensen
Helle Hovgaard Jørgensen
Jacob Nordgaard Pedersen

CAND.MAG.

Karen Ahrensbach - Historie/Samfundsfag(KU)
Claus Kildevæld Andersen - Tysk/Religion
Rikke Andersen - Engelsk/Psykologi(KU)
Tine Boe Andersen - Dansk/Fransk
Kirsten Thun Andersen - Fransk/Kunsthistorie (ÅÅU)
Christian Andrea - Fransk/Italiensk
Alice Riis Bach - Organisationskultur
Birgit Bauer - Historie/Semiotik
Eva Becher - Historie/Religion
Stine Bekker-Hansen - Religion/Spansk
Bo Alf Bergmann Bertelsen - Historie/Legemsøvelser
Jan Kjær Billund - Litteraturvidenskab/Virksomhedskommunikation
Helle Birch - Engelsk/Litteraturvidenskab
Pernille Bo - Erhvervsprog/Cand.mag
Jacob Boddum - Tysk (korr.mag.)
Christin Boel - Tysk (korr.mag.)
Jeppé Boller - Organisationskultur
Kathrine Borring - Engelsk (korr.mag.)
Sanne Hedegaard Brodersen - Kulturformidling
Anette Fly Christensen - Organisationskultur
Lene Terp Christensen - Historie/Engelsk
Søren Christensen - Tysk/Dansk
Charlotte Christensen - Erhvervsprog/Cand.mag
Kirsten Kristine Clausager - Litteraturvidenskab/Dansk
Dorte Clemmensen - Filosofi/Religion
Ditte Bach Couzy - Fransk/Dansk
Vibeke Erhardsen - Historie/Oldtidskundskab
Karen Amalie Vest Eriksen - Nordisk/Oldtidskundskab
Jørgen Erikslev - Fransk/Filosofi(ÅÅU)
Anders Ettrup - Italiensk/Fransk
Ole Lousen Frehr - Filosofi/Matematik
Thomas Frei - Nordisk/Historie
Kate Fuchs - Tysk/Historie
Signe Geneser - Engelsk/Kommunikation(USA)
Julie Gjerrild - Engelsk/Kunsthistorie(KU)
Annette Graf - Engelsk/Tysk
Mette Marie Hagesen - Historie/Oldtidskundskab
Mette Uhd Hansen - Nordisk/Virksomhedskommunikation
Hanne Bach Hansen - Dansk/Engelsk
Kasper Lezuik Hansen - Nordisk/Legemsøvelser (KU)
Lisa Lykke Hansen - Historie/Dansk
Lene Ilsøe Hansen - Engelsk/Kulturformidling

Jacob Nørbæk Hansen - Nordisk/Legemsøvelser
Rikke Hansen - Fransk/Dansk
Cathrine Else Marie Hasemann - Erhvervsprog/Cand.mag
Marianne Hejbøl - Nordisk/Køn og kultur
Lene Henriksen - Engelsk/Dansk
Jo Hermann - Latin/Dansk
Lenna Vogn Hentze - Organisationskultur
Maja Grubbe Hildebrandt - Fransk/Italiensk
Marie Hollesen - Sprog spansk
Elizabeth Pia Holm - Engelsk(korr.mag.)/Nordisk
Flemming Holm - Nordisk/Religion
Mette Holmegaard - Børne-/ungdomskultur
Anders Hougaard - Engelsk/Historie
Louise Horskjær Humphries - Sprog engelsk
Caroline Riisager Hviid - Engelsk/Dansk(KU)
Trine Normark Hyldgaard - Børne-/ungdomskultur
Søren Hymøller - Historie/Religion
Maj Højring - Litteraturvidenskab/Italiensk
Pall Isholm - Nordisk(Færøerne)/Anvendt visuel kommunikation
Eva Simone Jacobsen - Kulturformidling
Jane Sigrid Jakobsen - Dansk/Køn og kultur
Anette Jensen - Humaniora Almen historie
Lars Bo Jensen - Nordisk/Religion
Mette Vested Jensen - Kulturformidling
Peder Thøgersen Jensen - Engelsk/Dansk
Pia Thomsen Jensen - Fransk/Dansk
Tina Holmegaard Jensen - Engelsk (korr.mag.)
Pernille Jensen - Historie/Engelsk
Thomas Andreas Sønderstrup Jensen - Nordisk/Filmvidenskab(KU)
Lisbeth Jepsen - Tysk/Dansk
Lene Damholt Jørgensen - Engelsk (korr.mag.)
Rene Langdahl Jørgensen - Humaniora Almen historie
Kamilla Kim Kej - Nordisk/Legemsøvelser
Hanne Kej - Nordisk/Legemsøvelser
Lone Kjer - Engelsk/Humanistiske designstudier
Martin Damgaard Knudsen - Filosofi/Dansk
Christina Knudsen - Fransk/Spansk
Cecilie Ayoe Damgaard Konrad - Organisationskultur
Annette Højman Krejbjerg - Engelsk/Dansk
Jeppé Kristensen - Humaniora Samtidshistorie
Anne Kristiansen - Nordisk/Virksomhedskommunikation
Carsten Hjort Lange - Humaniora Almen historie
Flemming Larsen - Historie/Anvendt visuel kommunikation
Martin Borg Lauritzen - Historie/Religion
Thomas Børgesen Laursen - Filosofi/Anvendt visuel kommunikation
Katrine Lüsberg - Nordisk/Køn og kultur

Lone Margrethe Hedegaard Liljegre - Humaniora Almen historie
Michael Gade Linde - Engelsk/Legemsøvelser
Birgit Lund - Tysk/Oldtidskundskab
Jeanette Lund - Børne-/ungdomskultur
Jenny Cecilia Lundsgaard - Historie/Religion
Anne-Sofie Pii Lyng - Latin/Historie
Helle Bech Madsen - Engelsk/Anvendt visuel kommunikation
Søren Martin - Historie/Legemsøvelser
Henny Melgaard - Engelsk/Kulturformidling
Jesper Kristian Mogensen - Historie/Engelsk
Ulla Mossin - Engelsk/Spansk
Trine Møller - Engelsk/Anvendt visuel kommunikation
Gitte Hylldahl Nielsen - Historie/Kulturformidling
Janni Bækkelund Nielsen - Sprog engelsk
Kurt Gammelgård Nielsen - Filosofi/Tysk
Lene Thygesen Nielsen - Historie/Religion
Mette Østerdal Nielsen - Kulturformidling
Dorthe Nielsen - Tysk (korr.mag.)
Anne Line Rosenørn Nielsen - Dansk/Oldtidskundskab
Mai-Britt Østergaard Nielsen - Engelsk (korr.mag.)
Tina Skovsted Nielsen - Kulturarbejde og formidling/Etnologi(Sverige)
Clara Kastberg Nielsen - Nordisk/Religion
Henrik Holmskov Nielsen - Historie/Samtidshistorie
Birgitte Norup Olesen - Engelsk (korr.mag.)
Maria Korsbek Olsen - Engelsk/Filmvidenskab(KU)
Frederik Adam Osbirk-Jensen - Historie/Anvendt visuel kommunikation
Seth Osei-Mensah - Engelsk/Børne- og ungdomskultur
Maria Kyung Overgaard - Oldtidskundskab/Litteraturvidenskab
Grete Paulsen - Engelsk (korr.mag.)
Charlotte Ege Pedersen - Sprog engelsk
Lotte Pedersen - Historie/Kulturformidling
Tanja Pedersen - Kulturformidling
Tenna Petrea Hedegaard Pedersen - Børne-/ungdomskultur
Steen Peterhänsel - Fransk/Dansk
Anya Wihlborg Petersen - Erhvervsprog/Cand.mag
Marion Petersen - Tysk/Græsk-romersk sprog & kultur
Camilla Constance Grenaa Petersen - Engelsk/Historie
Benedikte Rodenkam Rasmussen - Nordisk/Religion
Lisbeth Rostgård Rasmussen - Børne-/ungdomskultur
Sigen Rasmussen - Fransk/Humanistiske designstudier
John Filip Rendboe - Historie/Filosofi
Lene Richter - Litteraturvidenskab/Engelsk
Anne-Mette Rosendahl - Engelsk (korr.mag.)
Helle Baagøe Saager - Organisationskultur
Pernille Schaltz - Børne-/ungdomskultur
Morten Skivild - Historie/International politik(ÅU)
Mette Skjødt - Nordisk/Kunsthistorie(ÅU)
Rikke Skaanes - Engelsk/Filosofi
Kirsten Falkesgaard Slot - Historie/Religion
Lykke Eva Storm-Henningsen - Historie/Økonomi
Gudjon Svansson - Erhvervsprog/Cand.mag
Tina Svarre - Nordisk/Spansk
Lisbeth Søbygaard - Tysk/Dansk
Lotte Sønderbye - Engelsk/Dansk
Dorte Burhøi Sørensen - Organisationskultur
Pernille Hegnby Sørensen - Nordisk/Oldtidskundskab
Gitte Neve Sørensen - Erhvervsprog/Cand.mag
Dorte Hansborg Sørensen - Nordisk/Psykologi(KU)
Elisabeth Sørup - Organisationskultur
Mette Thomsen - Engelsk/Humanistiske designstudier
Morten Tjalve - Dansk/Legemsøvelser
Mary Kathleen Tommerup - Historie(USA)/Engelsk
Lasse Top-Jensen - Historie/Tysk(Sverige)
Jakob Dan Torgersen - Organisationskultur
Anne Trap-Lind - Fransk/Nordisk
Trine Vorre - Engelsk/Anvendt visuel kommunikation
Helle Wittrup-Jensen - Fransk/Dansk
Stig Peter Vognæs - Børne-/ungdomskultur
Joachim Wrang - Humaniora filosofi
Mette Zerlang - Engelsk/Litteraturvidenskab
Claus Østergaard - Filosofi/Legemsøvelser

**ØKONOMISK-SPROGLIG KANDIDAT-
 UDDANNELSE (CAND.NEGOT.)**
Jens Ulrik Als
Anna Lyhne Andersen
Kristine Kaas Andersen
Mikkel Riisager Andersen
Lars Moth Baun-Nielsen
Jacob Bjerrisgaard
Niels Vestergaard Blom
Mikkel Bo Brunvold
Jesper Dahl
Aase Ejlersen
Ane Elholm-Christensen
Lise Lotte Møller Frederiksen
Karin Frier
Sabine Lassen Gjerlufsen
Susanne Gry Harmsen
Daniela Hasselbach
Annette Hermansen
Mette Hvorslev
Lise Iskov
Klaus Hejl Jacobsen
Jane Marie Jegind
Stine Sonnerup Jensen
Hanne Groth Johansen
Tom Steen Johnsen
Kennet Kildegaard
Anja Dorothea Kjær
Katja Klithammer
Anne Dorthe Schmidt Klyhn
Bolette Kornum
Lotte Kragelund
Jette Bjerregaard Kristensen
Mette Lund Kristensen
Mette Bille Larsen
Peter Larsen-Ledet
Maiken Claudi Lassen
Hanne Lauridsen

Karina Lauridsen
Karin Cecilie Gjerløw Låhne
Bent Blinkenberg Madsen
Anne-Christine Mandø
Lotte Lohmann Mikkelsen
Annika Mortensen
Søren Sloth Møller
Charlotte Nicolajsen
Anders Nielsen
Birgitte Gert Nielsen
Mette Ranum Nielsen
Niels Michael Nielsen
Torben Lyng Nielsen
Pernille Ørnboel Nygaard
Solveig Overgaard
Bente Agerskov Pedersen
Janne Dyreborg Pedersen
Rikke Værnholt Pedersen
Ulla Hvid Pedersen
Elaine Petersen
Lene Nørgaard Poulsen
Mads Dyrby Prebensen
Lars Vangsgaard Pretsch
Trine Qvist
Klaus-Peter Rasmussen
Pernille Lundahl Scharff
Morten Schmidt
Jeanette Smed
Anders Spodsberg
Karoline Briand Spodsberg
Pia Graabech Sørensen
Brian Thiim
Susie Tranekjær
Lise Wraae

ØKONOMISK-SPROGLIG BACHELOR-
UDDANNELSE (BACH.NEGOT.)

Jens Kristian Lund Andersen
Tino Vejlgård Andersen
Lars Barkholt
Peter Bauer
Troels Beltoft
Kenn Benkjær
Karen Lebahn Bentzen
Malene Ballum Birkebæk
Vicki Lyngholm Bohlbro
Anders Abildskov Brixen
Casper Christensen
Claus Ditlev Christensen
Nina Christensen
Majken Shirian Cochrane
Peter Andrew Enger Cochrane
Beinta Marianna Virgarsdottir Dal
Allan Drost
Signe Longsted Ellegaard
Maiken Boe Espersen
Anne Mette Fischer
Malene Mønster Frandsen

Gitte Østergaard Friis
Jørgen Rosenkrantz Fuglsang
Søren Fuglsang
Marie Louise Hangaard Gade
Mette Hansen
Rune Wind Hansen
Trine Lundgaard Hansen
Trine Merete Hedegaard
Mette Wendel Henriksen
Pernille Henriksen
Nicolaj Herskind
Anne Camilla Holm
Thomas Lars Hornbæk
Jesper Peter Hovendal
Jacob Høgild
Charlotte Christine Jacobsen
Anders Majland Jensen
Cathrin Britt Jensen
Hanne Bonde Ostenfeldt Jensen
Kim Jensen
Lars Jensen
Mai Skovsbjerg Jensen
Pernille Jensen
Søren Møller Jensen
Charlotte Lindgaard Johansen
Karen Louise Johansen
Pernille Korsbek Juul
Merete Thyra Jørgensen
Trine Birgitte Jørgensen
Thomas Kure Kjærgaard
Søren Holm Knudsen
Anders Kodahl
Bolette Kornum
Maria Jeanette Kristensen
Sofie Møller Kristensen
Tine Kristensen
Niels Krøjer
Irina Kustova
Benedicte Møllegaard Larsen
Hans Christian Larsen
Kitt Maria Rosenberg Larsen
Kristine Louise Lauridsen
Tina Lauridsen
Martin Thomas Liebel
Morten Lillemark
Ole Schiellerup Lind
Sanne Cecilie Lindhardt-Pedersen
Ditte Lolk
Søren Lundgreen
Jesper Lyneborg
Anne Markussen
Lone Vinther Mikkelsen
Ture Vahan Munksgaard
Anders Juhl Møller
Lars Kristian Gammeljord Nielsen
Michaela Nielsen
Tina Roed Nielsen
Mette Odgaard

Maya Miabelle Høvring Ollivierre
Karin Halsgaard Pedersen
Rikke Lillelund Pedersen
Michael Hein Pilgaard
Bente Poulsen
Jesper Poulsen
Marianne Haakonsson Qvick
Joern Radzio
Henrik Rasmussen
Leise Kjær Rasmussen
Mette Reitz
Anne-Marie Roed
Mehmet Savas
Anja Schaumburg
Christian Borgstrøm Schrøder
Stephan Praem Skovgaard
Stephan Gassier Skovlund
Inge Bibiana Rodriguez Smith
Niels Henrik Kok Sørensen
Pernille Dissing Sørensen
Pernille Tandrup
Peter Thesbjerg
Anja Thomsen
Karoline Thorsøe
Steven Victor Turbes
Thorvardur Godi Valdimarsson
Janis Vangsbæk
Swen Winkler
Sine Giverholt Åkerman

ERHVERVSSPROGLIG BACHELOR

Odense

Connie Duelund Andersen
Katharina Andersen
Linda Vestergaard Andersen
Pernille Andersen
Louise Lindberg Bak
Dorthe Mette Birch
Lisbeth Bjerrum
Dorte Christensen
Eva Christensen
Lina Christensen
Lone Kanstrup Christensen
Lotte Nyland Christensen
Maria Baagøe Christensen
Mette Nyland Christensen
Per Frimann Christensen
Tine Christensen
Dennis Friis
Lene Gludsted
Stina Groth-Rasmussen
Ann Jung Guldager Hansen
Ulla Brændholt Hansen
Jacob Jensen
Sanne Sundbæk Johansen
Elisabeth Ingeborg Kaalund
Pernille Kaasgaard
Thorsten Balle Kjeldsen

Ann Katrine Midtgaard Kjær
Maiken Rasmussen Kjærbye
Charlotte Ellemose Larsen
Jan Lindgreen
Janne Kjær Lund
Jeanette Therese Lund
Mona Wendel Madsen
Line Kyed Mikkelsen
Camilla Løhde Møller
Lone Charlotte Nielsen
Ann Prai Olsen
Maria Brandt Villemoes Pedersen
Sia Petersen
Marlene Külerich Rasmussen
Pernille Skouboe
Trine Roed Sommer
Peter Steffensen
Liselotte Stokholm
Georgia Timmermann
Mette Wrang

Kolding

Eilen Steen Andresen
Tine Ankersen
Claus Berg
Mette Bergholt Buhl
Anette Büitikofer
Diane Carina Eriksen
Lise Graves Fredborg
Annagrethe Fuglsang Fredsted
Christina Gohs
Stella Gregersen
Rikke Lind Iversen
Tina Guldbrandt Jakobsen
Lone Jensen
Sandra Winther Jensen
Anna Margrethe Helene Jørgensen
Maj-Britt Kreipke
Helle Kristensen
Karin Kristensen
Tina Krüger Vissing Laursen
Pia Madsen
Eva Gerd Sjølander Nielsen
Kirsten Bøtke Nielsen
Lars Kristian Nielsen
Allan Nissen
Tove O'Brien
Ann-Maria Pedersen
Dorte Bakbo Pedersen
Karina Nørgaard Pedersen
Lisbeth Røjkjær Pedersen
Dorthe Riddersholm Petersen
Susanne Rosenberg
Ulla Schmidt
Christina Schneider
Signe Skarequist
Anja Staub
Janicke Stramer

*Ditte Sveidahl
Charlotte Terkelsen
Mette Cathrine Terkildsen
Kirsten Reeckmann Thomsen
Christina Woersaa
Anne Birgitte Wüthrich*

Sønderborg (sprog og pædagogik)

*Inga Albertsen
Anita Erichsen
Hildur Hauksdóttir
Helle Hildebrand
Myrna Katalin Amelie Jesgulke
Arne Moeller
Alexander Sascha Natusch
Hanna Niemann
Heinke Petersen
Simona Petersen
Yrsa Petersen
Heidi Sand
Anja Schmidt
Maike Stein
Tanja Stefanie Voigt*

CAND.LING.MERC. I SPROGLIG INFORMATIK

*Line Abildgaard
Lene Andersen
Karin Annette Belhaj
Michelle Bøgebo
Lars Riis Christensen
Tanja Helene Donslund
Rikke Hansen
Pia Tvermose Henriksen
Oskar Bislund Holm
Erik Daugaard Nielsen
Maud Poulsen
Solveig Rank
Lone Sannemann
Heine Bech Simonsen*

**ED 2. DEL ENGELSK OG TYSK
- ODENSE**

*Lene Elisabeth Aakilde
Sylvia Belusa*

**SIDEFAG I VIRKSOMHEDSKOMMUNIKATION -
ODENSE**

*Dorthe Bernt Andersen
Lotte Christensen
Trine Søndergaard Hansen
Charlotte Kitt Kanberg
Winnie Marianne Lund
Henrik Gedde Moos
Karen Margrethe Nielsen
Lise-Lotte Poulsen
Ib Sørensen*

**BA-SUPPLERINGSUDDANNELSEN -
KOLDING**

*Karin Andersen
Sanne Angantyr
Jane Olsen Ballester
Susanne Buhl
Helen Højmark Cukijati
Dorte Fjalland
Helle Guldborg Pickering Jacobsen
Jette Wiborg Jensen
Tina Margrethe Johannesen
Kate Bonne Larsen
Greta Vibeke Lybro
Karin Nicolaisen
Vera Nicolaisen
Lis Annette Nielsen
Lone Brændgaard Pedersen
Helle Stensborg Torning*

**DEN ÉN SPROGLIGE KORRESPONDENT EKSAMEN
- KOLDING**

*Karina Bøg Drøjdal
Tina Bisgaard Poulsen
Charlotte Roed
Ulla Thrane*

**ERHVERVSSPROGLIG DIPLOMUDDANNELSE -
KOLDING**

*Berit Merete Briét
Jane Bejder Christensen
Nina Doege
Lykke Marianne Guldbrandt
Charlotte Lund Hansen
Susanne Bruun Hansen
Heidi Tvermose Henriksen
Karin Grøndal Henriksen
Mette Langelund Kjer
Ursula Klingner
Annemette Knudsen
Bettina Knudsen
Lena Koch
Mette Kock
Anne-Kristina Lowes
Karin Lundqvist
Hanne Vinther Malmberg
Sten Hedegård Nielsen
Mihaela Adina Nissen
Pascale Charlotte Rodenberg Olsen*

Kapitel 5

Internationalisering

Internationalisering af uddannelserne har høj prioritet på Syddansk Universitet, hvor der i 2000 er blevet ydet en stor indsats for at sikre en international dimension for universitetets studerende. Dette er dels sket ved at lette adgangen til studieophold i udlandet, dels ved at fremme den internationale dimension på universitetet i kraft af et øget internationalt fagudbud samt en omfattende udveksling af udenlandske gæstelærere og -studerende.

Hvor universitetet for få år tilbage havde stor overvægt i antallet af udgående studerende, er denne udvikling nu vendt således, at Syddansk Universitet i 2000 har haft overvægt i antallet af indkomne studerende. Universitetet har haft succes med at tiltrække udenlandske studerende - ikke mindst til de engelsksprogede kandidatlinier i Odense, men i høj grad også til de særligt tilrettelagte internationale programmer, som er blevet udbudt både i Odense, Esbjerg og Sønderborg.

Internationale fagudbud

Det Samfundsvidenskabelige Fakultet har med videreudviklingen af de to engelsksprogede kandidatlinier - henholdsvis en cand.merc.-linie i international virksomhedsledelse (Master of Science in Business Administration, International Management) og en cand.oecon.-linie i EU-økonomi (Master of Science in Economics, European Studies) - medvirket til en fortsat tilgang af internationale studerende til Syddansk Universitet.

Ud over optagelsen af udvekslingsstuderende til de nævnte kandidatlinier har Syddansk Universitet ved Det Samfundsvidenskabelige Fakultet tillige modtaget et større antal udenlandske studerende, som har ønsket at følge et fuldt undervisningsforløb på den engelsksprogede overbygning. Til den engelsksprogede cand.oecon.-linie i EU-økonomi (Master of Science in Economics, European Studies) har Det Samfundsvidenskabelige Fakultet i 2000 endvidere modtaget en udvalgt gruppe af studerende fra de tre baltiske lande samt Polen. Der er tale om et særligt tilrettelagt uddannelsessamarbejde mellem Syddansk Universitet, Udenrigsministeriet og EU-integrationsmyndighederne i Estland, Letland, Litauen og Polen, hvor formålet er - gennem videreuddannelse af unge baltiske og polakker - at styrke og forberede de tre baltiske lande samt Polen på EU-medlemskabet.

Scandinavian Area Studies (SAS), det særligt tilrettelagte program for udenlandske studerende udbudt af Det Humanistiske og Det Samfundsvidenskabelige Fakultet i

fællesskab, har på dets 12. år igen formået at tiltrække et større antal studerende til campus Odense.

På de jyske campusser i Esbjerg og Sønderborg har de internationale programmer i Business Administration, som er tilrettelagt specielt for udenlandske studerende, igen i år tiltrukket et stort antal udenlandske studerende.

På Det Naturvidenskabelige og Tekniske Fakultet har udbuddet af engelsksprogede kandidatkurser i Environmental Biology og de engelsksprogede overbygningsuddannelser Master of Science in Biotechnology og Gene Technology været med til at give fakultetet en international dimension. Det Naturvidenskabelige og Tekniske Fakultet har endvidere i løbet af 2000 udviklet og etableret et engelsksproget undervisningsforløb for udenlandske studerende, der under Undervisningsministeriets bekendtgørelse om „Stats- og virksomhedsstipendier til udenlandske ingeniørstuderende“ er blevet optaget på civilingeniøruddannelsens kandidatoverbygning. Både Syddansk Universitet, Odense og Syddansk Universitet, Sønderborg har i 2000 optaget studerende under denne ordning.

Mobilitetsstrømme:

Indkomne gæstestuderende og degree-studerende:

	Hum. SAS	Samf.	Nat/Tek.	Sund.	I alt	
2000	40	39	238	15	9	341

Udgående studerende:

	Hum. Negot	Samf.	Nat/Tek.	Sund.	I alt	
2000	125	46	40	9	86*	306

* inkl. korttidsophold

Sokrates-aktiviteter

I 2000 havde universitetet 202 bilaterale Sokrates-aftaler indeholdende et bredt spektrum af samarbejdsformer inden for europæisk uddannelsessamarbejde.

Inden for området studentermobilitet har dette år vist en stagnation i interessen blandt studerende ved Syddansk Universitet for at rejse ud som Sokrates-studerende, mens universitetet inden for området lærermobilitet har oplevet en stigning samt reciprocitet i aktiviteterne. Interessen for både udgående og indkomne lærermobilitet er vokset,

således at 54 undervisere i 1999/00 søgte om at komme på lærerudvekslingsophold inden for Sokrates-programmet - et tal, som er steget til 67 i 2000/01.

Generelt kan man sige, at Sokrates-aktiviteterne i 2000 har været igennem en konsolideringsfase, hvor intensivering af samarbejdet inden for en række samarbejdsaftaler har været i fokus.

Inden for området curriculumudvikling har det intensive program „EUROLOC - European Summerschool in Local Government Studies“ nu har modtaget Sokratesmidler i tre år, og det af Institut for Idræt og Biomekanik ansøgte intensive program „Physical Activity for the Elderly“ har i 2000 ligeledes modtaget støtte fra EU.

Endelig har universitetet deltaget i tematiske netværk under Sokrates-programmet inden for områderne medicin, biologi, idræt, kvinde- og kønsstudier, sprog og kultur.

Samarbejdsaftaler og netværk

Syddansk Universitet har i 2000 indgået Sokrates-aftaler med partneruniversiteter i Belgien, England, Finland, Frankrig, Grækenland, Holland, Irland, Italien, Nord-Irland, Norge, Polen, Portugal, Rumænien, Spanien, Sverige, Skotland, Tyskland, Ungarn, Wales og Østrig.

Inden for Nordplus-programmet samarbejder universitetet med et stort antal nordiske institutioner inden for medicin, idræt, statskundskab, erhvervsøkonomi, sprog og kultur.

Uden for de internationale udvekslingsprogrammer har universitetet desuden aftaler om bilateralt samarbejde med universiteter i Argentina, Australien, Canada, Indonesien, Japan, Kina, Macau, Mexico, Philippinerne, Polen, Rusland, Schweiz, Thailand, Tyrkiet, USA og Venezuela.

Endelig er universitetet medlem af SANTANDER-netværket omfattende 36 europæiske universiteter og 2 universiteter i USA. Det Samfundsvidenskabelige Fakultet er medlem af NIBES-netværket (Network of International Business and Economic Schools) omfattende 17 universiteter i Europa, Asien, Sydamerika, USA og Mellemøsten. Endvidere er Det Samfundsvidenskabelige Fakultet blevet medlem af EMBS netværket (European Master of Business Studies) omfattende 20 medlemsinstitutioner i syv EU lande og har videreført sit medlemskab af ASEA UNINET-netværket med 42 partnerinstitutioner i 12 lande i Europa og Asien.

Kapitel 6

Temaartikler

Infektionssygdomme - et globalt perspektiv

af Court Pedersen, *Klinisk Institut*.

Født i København d. 2. juli 1952. Cand. med. fra Københavns Universitet i 1979, og dr. med. fra samme sted i 1993. Speciallæge i infektionsmedicin (1994) og intern medicin (1995). Fra 1997 specialansvarlig overlæge (infektionsmedicin), medicinsk afdeling C, Odense Universitetshospital. Fra 1997 klinisk lektor, Klinisk Institut, og fra 1998 klinisk professor samme sted. Forfatter eller medforfatter til et stort videnskabeligt antal artikler, såvel i Danmark som internationalt. Aktuelt vejleder for flere Ph.D. studerende. Har modtaget flere priser for videnskabeligt arbejde. Har været redaktør ved Ugeskrift for Læger og Danish Medical Bulletin. Aktuelt ansvarshavende redaktør ved Lægemiddelkataloget, konsulent ved Justitsministeriet, medlem af Institutrådet for Statens Seruminstitut og medlem af AIDS-fondets bestyrelse.

Mikroorganismer, infektion og infektionssygdomme har altid været en del af den menneskelige hverdag, og historisk set har infektionssygdomme været ansvarlige for flere dødsfald end alle andre sygdomskategorier tilsammen. Epidemier med kolera, pest og kopper har dræbt millioner af mennesker igennem århundreder, og så sent som i 1918 døde skønsmæssigt 25 millioner i forbindelse med en stor influenza-pandemi.

Tiden efter 2. verdenskrig har globalt været karakteriseret ved en stadig øgning i den forventede levetid med en stigning fra 45 år i 1955 til 66 år i 1997. Denne fremgang har haft flere årsager, men et væsentligt forhold har været en kraftig reduktion i dødelighed forårsaget af infektionssygdomme.

Faktorer som bedre hygiejne, adgang til sikre fødevarer og rent vand, effektive antibakterielle og antiparasitære lægemidler, kontrol af smittebærende insekter og ikke mindst udvikling og omfattende anvendelse af vacciner har haft stor betydning. Eksempler på succeshistorier er kopper, som nu er udryddet, polio som næsten er udryddet, og mæsling-

er, hvor antallet af dødsfald som et resultat af vaccination er faldet fra 2,5 millioner til under 1 million om året. Tuberkulose var i den vestlige verden en af de hyppigste dødsårsager for 100 år siden, men spiller nu kun en mindre rolle som dødsårsag i vor del af verden. Omkring 1900 døde hver ottende amerikaner af tuberkulose, i dag kun 1 ud af 1700.

Gennem det meste af 1960'erne og de tidlige 1970'ere var stemningen vedrørende infektionssygdomme og deres bekæmpelse præget af optimisme, og delvis blændet af de mange succeser mente mange fremtrædende epidemiologer og samfundsforskere, at det kun var et spørgsmål om kort tid, inden infektionssygdomme ikke længere var noget betydende sundhedsproblem. Hvordan er det så gået, og hvad kan vi forvente i de kommende årtier?

Nye mikroorganismer og nye sygdomme

Der bliver til stadighed opdaget nye sygdomsfremkaldende mikroorganismer. Oftest drejer det sig om sygdomme, der er kendt i forvejen, men i nogle

tilfælde også om helt nye sygdomme (Tabel 1). Eksempler på vigtige „nye“ sygdomme med betydning for den globale sundhed er hiv/aids og kronisk hepatitis C. Andre vigtige opdagelser er *Helicobacter pylori* betydning for udvikling af mavesår og prioner som årsag til ny variant af Creutzfeldt-Jacob sygdom.

Hiv/aids

Hiv er det mest skræmmende eksempel på en ny sygdom, der takket være sit potentiale for hurtig spredning har medført betydelig morbiditet og mortalitet med store konsekvenser for såvel den enkelte som for familie, nærsamfund og det globale samfund. Selvom hiv-epidemien i den vestlige verden ikke har udviklet sig, som man frygtede i 1980'erne, så er det globalt gået værre end frygtet, og antallet af dødsfald er langt højere end det, der blev estimeret for mindre end 10 år siden. Ved udgangen af 2000 skønnede WHO, at der levede 36 millioner hiv-smittede mennesker i verden - heraf 25 millioner i Afrika syd for Sahara. I flere lande er mere end hver femte voksne nu smittet med hiv. I 1999 var hiv/aids skyld i 4,8 procent af samtlige dødsfald globalt, men i Afrika hele 20,6 procent (Tabel 2). Hovedparten af

hiv/aids-døde er unge voksne, og hiv/aids har allerede nu haft stor betydning for den forventede levealder i det centrale og sydlige Afrika. Der er ikke noget, der tyder på, at denne udvikling vil bedres i de kommende to årtier. Den gevinst, der blev opnået i 1960'erne og 1970'erne, er brugt. Med den nuværende smittespredning kan det som eksempler nævnes, at en 15-årig dreng i Botswana i dag med 85 procents sandsynlighed vil dø af hiv/aids. I lande som Zambia, Sydafrika og Zimbabwe vil risikoen være 60-80 procent. Hiv/aids vil få uoverskuelige konsekvenser for landene i denne del af Afrika, hvis der ikke sker en meget voldsom opbremsning i epidemien. Befolkningsstrukturen vil ændres dramatisk som illustreret ved et eksempel fra Botswana i Fig. 1. Om 20 år vil der være meget få indbyggere over 30-35 år. Det kan være svært at forholde sig til de mange tal om hiv/aids i Afrika, men ved at sammenligne situationen i Botswana og Danmark, fremgår det mere klart, hvilken vanskelig situation mange afrikanske lande befinder sig i (Tabel 3). Selvom det er ved at være sent og burde være sat i værk for flere år side, så er det på høje tid, at verdenssamfundet gør en helhjertet indsats for at vende udviklingen i Afrika.

Eksempler på nyidentificerede mikroorganismer og nye sygdomme siden 1973

Årstal	Mikroorganisme	Type	Sygdom
1973	Rota virus	Virus	Spædbørnsdiarre
1975	Parvo virus B19	Virus	Erythema infectiosum Aplastisk anæmi
1976	Cryptosporidium	Parasit	Diarre
1977	Ebola virus	Virus	Hæmorrhagisk feber
1977	Legionella pneumophila	Bakterie	Legionærsyge
1977	Campylobacter jejuni	Bakterie	Diarre
1982	E. coli O157:H7	Bakterie	Diarre, hæmolytisk uræmisk syndrom
1982	Borrelia burgdorferi	Bakterie	Borreliose
1983	Hiv	Virus	Aids
1983	Helicobacter pylori	Bakterie	Mavesår
1988	HHV-6	Virus	Exanthema subitum
1989	Hepatitis C virus	Virus	Leverbetændelse
1994	Sabia virus	Virus	Hæmorrhagisk feber
1995	HHV-8	Virus	Kaposi sarkom
1995	Prion	Prion	Ny variant af Creutzfeldt-Jacob sygdom

Tabel 1.

Hyppige dødsårsager 1999

(kilde UNAIDS, 2000)

	Afrika	Globalt
Hiv/aids	20,6%	4,8%
Nedre luftvejsinfektion	10,3%	7,1%
Malaria	9,1%	1,9%
Diarre-sygdomme	7,3%	4,0%
Sygdomme hos nyfødte	5,9%	4,2%
Mæslinger	4,9%	< 2%
Tuberkulose	3,4%	3,0%
Cerebrovaskulære sygdomme	3,2%	9,9%
Iskæmisk hjertesygdom	3,0%	12,7%

Tabel 2.

Vektorbårne infektioner

Det er mere end 100 år siden, at det for første gang blev påvist, at visse blodsugende arthropoder kunne sprede sygdomme som gul feber, malaria, pest, afrikansk sovesyge og dengue feber. Disse og andre vektorbårne sygdomme forhindrede i en lang årrække, at visse tropiske områder kunne udvikles, og forebyggelsesprogrammer baseret på kontrol af vektorerne gennem forbedret hygiejne og brug af insekticider blev sat i værk. Disse programmer var succesfulde, og i begyndelsen af 1960'erne havde man nået en situation, hvor vektorbårne sygdomme ikke længere ansås for et betydende problem uden for Afrika.

Hiv/aids i Danmark og Botswana, en sammenligning

(kilde UNAIDS, 2000)

	Danmark	Botswana
Befolkning	5.000.000	1.600.000
Hiv smittede i alt	5.000	290.000
Hiv smittede børn	< 50	10.000
Hiv positive kvinder	< 1%	36%
Forældreløse børn pga. hiv	< 50	66.000

Tabel 3.

Estimeret befolkningsstruktur, Botswana 2020, kvinder
(kilde UNAIDS, 2000)

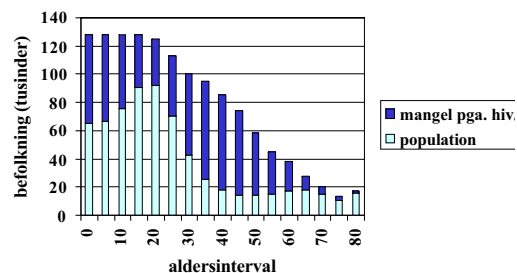

Fig. 1.

Malaria, der transmitteres via Anopheles-myggen, var næsten udryddet i Central- og Sydamerika, Stillehavsområdet og i Asien. Storbys gul feber og dengue feber, begge transmitteret af Aedes aegypti-myggen, var effektivt kontrolleret i Central- og Sydamerika og var udryddet i Nordamerika. Kontrolprogrammerne blev enten standset eller reduceret, og allerede i slutningen af 1960'erne sås de første tegn på, at udviklingen gik den gale vej. Et dramatisk eksempel er malaria i Sri Lanka. I 1962 og 1963 registreredes henholdsvis 31 og 17 tilfælde af malaria. I 1967 var tallet steget til 3500, og i 1968 og 1969 opstod en egentlig epidemi med henholdsvis 440.000 og 537.000 tilfælde, og sygdommen har ikke siden været under kontrol. I Indien har situationen udviklet sig i samme retning, og der er nu flere millioner tilfælde årligt.

Mens man opnåede kontrol over Aedes aegypti-myggen i Central- og Sydamerika i 1950'erne, så lykkedes det ikke at kontrollere myggen i Asien, og op gennem 1960'erne og 1970'erne sås spredte epidemiske udbrud af dengue feber i Asien. I løbet af de seneste 20 år har myggen spredt sig, og i dag findes den igen i stort set alle større byer i Sydamerika. Resultatet har været forudsigelig: Nye epidemier af dengue feber i Sydamerika. Situationen er i dag mindst lige så alvorlig som i 1930'erne, før man startede bekæmpelsesprogrammerne. Spredning af vektoren medfører også risiko for epidemier af gul feber, der er en langt alvorligere sygdom end dengue feber.

Eksempler på andre vektorbårne sygdomme, der globalt er i stigning, er borreliose og afrikansk sovesyge.

West Nile virus, der kan give encephalitis (hjernebetændelse) hos blandt andet fugle, heste og mennesker, blev første gang beskrevet i Uganda i 1937. Siden er sygdomsudbrud beskrevet i Mellemøsten,

Afrika og det vestlige Asien. Sygdommen er også påvist hos heste i Europa. Vektor er hovedsagelig Culex-myggen. Indtil august 1999 var sygdommen aldrig blevet observeret i Nordamerika. Pludselig indtraf 62 tilfælde hos mennesker i New York, 7 døde. Siden har virus bredt sig i Nordamerika, og man har indført intensiv overvågning og vektorbekæmpelse i håbet om at stoppe spredningen. West Nile virus er et godt eksempel på, at infektionssygdomme er globale. Fly er den ideelle transportmåde for vektorer og mikroorganismer. På mindre end et døgn kan en sygdom sprede sig fra en verdensdel til en anden. Hvis vektoren findes i området, kan mikroorganismen og dermed sygdommen vinde fodfæste og dermed blive en del af miljøet.

Andre infektioner

Kronisk virushepatitis, forårsaget af hepatitis B og hepatitis C virus, er globalt den hyppigste årsag til levercirrose (skrumpelever) og hepatocellulært carcinom (primær leverkræft). Hepatitis B kan kontrolleres via vaccination. Der findes ingen vaccination mod hepatitis C, som hovedsageligt spredes som blodbåren infektion mellem stofmisbrugere og via transfusion.

Tuberkulose er stadigvæk en vigtig årsag til morbiditet og mortalitet i mange udviklingslande, og selv i den vestlige verden er sygdommen i svag stigning. Resistens mod de ellers mest effektive lægemidler (rifampicin, isoniazid) er et alvorligt problem i flere udviklingslande. Sammen med hiv-infektionen har dette betydet, at incidensen af tuberkulose siden 1985 har været stigende globalt.

Hvad kan vi forvente de kommende årtier

Hiv/aids-epidemien vil også i de kommende årtier være den mest betydningsfulde infektionssygdom set i et globalt perspektiv. Udsigterne for flere afrikanske lande er skræmmende. Dårlig økonomi med minimale sundhedsbudgetter, underernæring, sammenbrud af infrastruktur og væbnede konflikter med folkevandring vil utvivlsomt medføre store problemer med håndtering af kendte sygdomme som tuberkulose og spædbørnsdiarre og medføre risiko for, at sygdomme som pest og kolera igen vil give anledning til epidemier.

Vektorbårne sygdomme vil få bedre muligheder for at brede sig. Tiltagende urbanisering, der generelt er mangelfuldt kontrolleret og planlagt, vil medføre dårlige boligforhold, forurening af vand og ophobning af affald, hvilket vil give ideelle livsbe-

tingelser for sygdomme, der transmitteres via insekter eller gnavnere. Flere studier har vist, at for eksempel bildæk indeholdende stillestående regnvand er ideelt ynglested for myg, og man mener endda, at en verdensomspændende handel med brugte dæk, der transporteres via containerskibe, er en af de væsentligste årsager til spredning af vektorbårne sygdomme. Andre menneskeskabte ændringer i naturen, dæmninger, overrislingsanlæg og skovrydning vil fremme livsbetingelserne for visse vektorer og vil medføre, at mennesker kommer i kontakt med vektorer, som de ellers har levet adskilt fra.

Hvad så med den vestlige verden? Infektionsdødsfald udgør i dag kun en mindre del af det samlede antal dødsfald sammenlignet med hjertekar sygdomme, men den faldende tendens er stoppet, og mange lande oplever nu en stigning i antallet af infektionsdødsfald. Vi vil opleve vor del af hiv/aids- og hepatitis-problemet, og som nævnt vil de sygdomme, der rammer andre kontinenter, kun være en flyrejse væk. Infektioner hos immunsvækkede og infektioner hos ældre vil blive et stigende problem. En fare er endvidere den stigende forekomst af multiresistente bakterier, hvor de begrænsede behandlingsmuligheder med antibiotika allerede i dag er et betydeligt problem. Endelig er det sandsynligt, at en lang række sygdomme, som i dag opfattes som ikke-infektive, vil vise sig at være udløst af mikroorganismer. Det gælder for eksempel atherosclerose (*C. pneumoniae*), reumatoid arthritis, insulinkrævende diabetes mellitus og Crohns sygdom. En ny variant af Creutzfeldt-Jacob sygdom, der skyldes det mest simple infektiøse agens (prion), har de seneste 5 år givet anledning til megen frygt. På nuværende tidspunkt er der ikke noget, der tyder på, at denne sygdom vil få konsekvenser for befolkningens sundhed generelt, men det fulde omfang af denne nye prionsygdom kendes endnu ikke.

Konklusion

Den drøm, at mennesket kan kontrollere og håndtere infektionssygdomme, så disse ikke er noget samfundsproblem, bliver ikke realiseret i de kommende årtier. Alle erfaringer fra de seneste 30-40 år viser, at der er behov for en vedvarende indsats omfattende såvel grundforskning som behandlingsforskning, epidemiologisk forskning med konstant overvågning af smitsomme sygdomme og ikke mindst en indsats, der bedrer vor forståelse for de konsekvenser, som ændringer i levevis har for udbredelsen af infektionssygdomme. Byrden af infektionssygdomme er i dag ikke ligeligt fordelt i verden. I både egen

og andres interesse bør den rige del af verden arbejde for en økonomisk udvikling, der vil fjerne eller mindske disse forskelle mellem verdensdele. Sygdomme, der i dag er et problem i mindre geografiske områder, kan blive hele verdens problem i morgen.

Kan brugere designe? Og skal de?

Af Jacob Buur, Mads Clausen Institutet for Produktinnovation

Jacob Buur, født i 1957. Professor i brugerorienteret produktudvikling. Civilingeniør (elektronik) fra Danmarks Tekniske Universitet 1984. Ph.D. i mekatronisk produktudvikling samme sted 1991. Adjunkt ved Danmarks Tekniske Universitet 1990-92. Leder af User Centered Design gruppen hos Danfoss A/S 1992-2000. Forsker i brugersamarbejde og innovative designprocesser.

Der er god ræson i at involvere brugere i udvikling af de produkter, de siden selv skal bruge. Det er faktisk den bedste måde at opnå brugervenlighed på. Og brugere kan sagtens være med til at designe - hvis designere vil opgave deres opfattelse af udvikling som individuelt skrivebordsarbejde og respektere nogle grundlæggende forhold omkring brugersamarbejde.

Brugergrænseflader og brugervenlighed tiltrækker sig stor opmærksomhed i disse år. Og det er der god grund til: Computer-teknologien er i rivende udvikling, og nye produkter kan kun vanskeligt forklare, hvad de gør, hvis man sammenligner med tidligere tiders mekaniske konstruktioner. Samtidig bliver produkter fra forskellige firmaer mere ens i det, de kan, så virksomhederne er tvunget til at profilere sig på andet end funktion.

Det er især computersystemer, pc-programmer og internet, der er i fokus, det vil sige fagområdet *Human Computer Interaction* (HCI). Problemerne med brugervenlighed er imidlertid lige så store for de håndgribelige produkter, der indeholder elektronik: mobiltelefoner, vaskemaskiner osv. – *Human Machine Interaction* (HMI). Efter en række produkter med betjeningsproblemer (videomaskiner, for nu at tage et eksempel) er mange virksomheder nået til den erkendelse, at det kræver en særlig indsats at opnå brugervenlighed. Designere, udviklingsingeniører, og dataloger er ikke i stand til at nå et tilstrækkeligt resultat alene. De må finde måder at involvere produktets fremtidige brugere på.

Fra brugertest til brugerdialog

Brugerinvolvering startede som *usability testing* - en evalueringsform, der udspringer af en psykologisk tradition: Når et nyt produkt (typisk et computerprogram) foreligger som prototype, inviteres brugere til individuelt at afprøve det i et *usability lab*. Det er et nøgternt kontorlignende lokale med envejsspejl, så testen kan iagttages fra et naborum, og med fjernstyrede videokameraer, der optager forløbet for senere analyse.

En usability test arrangeres typisk af „neutrale“ specialister - ofte med humanistisk baggrund. Det sker for, at designerne ikke skal kunne „påvirke“ testresultaterne med deres egne meninger. Det er specialisterne, der bestemmer, hvilke opgaver brugere skal løse. Brugere bliver bedt om at „tænke højt“, mens de arbejder, så specialisterne kan følge med i deres ræsonnementer (Rubin 1994).

Usability testing spredte sig fra de store computer-virksomheder i USA til andre lande og andre brancher. Danfoss, Kommunedata og Bang & Olufsen var de første i Danmark, der byggede laboratorier i begyndelsen af 90'erne. Men efterhånden er man mange steder blevet klar over, at usability testing ikke nødvendigvis fører til bedre produkter. Man finder godt nok en lang række problemer med produktets brugervenlighed, men testene leverer ikke løsningsforslag. Og det, at specialister går ind som mellemlid mellem brugere og designere, gør det mindre tillokkende for designerne at tage problemerne alvorligt og faktisk lave om på produktet.

Brugerinvolvering som psykologisk eksperiment: En varmemester tester en regulator i „usability lab”

I Skandinavien udviklede datalogiske miljøer op gennem 70'erne og 80'erne en alternativ retning under overskriften *experimental systemudvikling*. Den byggede på et politisk engagement med fagforeninger og kooperative idealer (arbejdere skal have kontrol over deres egen situation og den teknologi, de benytter sig af). Brugersamarbejdet blev her mere åbent og forpligtende: Det blev arrangeret i workshops (for eksempel som fremtidsværksted). På en brugerworkshop afsættes der tid til, at brugerne kan beskrive deres arbejde og de problemer, de ser, og designerne kan fremlægge nye produktideer. I en åben dialog arbejder man sig frem mod nye tekniske løsninger og nye arbejdsformer. Det kræver typisk en serie workshops fordelt gennem udviklingsprojektets løbetid (Greenbaum & Kyng 1991)

Retningen har siden vundet genklang i USA under begrebet *participatory design* – først blandt idealister, siden også i virksomheder. Det gjorde den ikke så meget for den politiske filosofi, men simpelthen fordi, den åbne form for brugersamarbejde fører bedre produkter med sig.

Det er denne retning, vi på Mads Clausen Institutet søger at udvikle.

Produktet bestemmer samarbejdet

Hvilken slags produkt, der er tale om, betyder selvfølgelig noget for, hvilket brugersamarbejde man kan udvikle. Jeg vil holde mig til de typer af produkter, vi hovedsageligt arbejder med på Mads Clausen Institutet: Elektroniske regulatorer og komponenter til industrianlæg. Det er for eksempel køleregulatorer til supermarkeder, motorstyringer til flaske-transportbånd, flowmålere til mejerier. De adskiller sig typisk fra computersystemer ved, at brugernes arbejde ikke er bundet til et skrivebord: Procesoperatører på et renselanlæg, for eksempel, bevæger sig

rundt på anlægget for at holde øje med processer og udstyr. Og VVS-installatører kører ud til steder, hvor der skal bygges nye varme anlæg, eller hvor der skal repareres på eksisterende. Det må brugersamarbejdet indrettes efter.

På den anden side adskiller industriprodukter sig også markant fra konsumprodukter. Brugere er på arbejde, produktet indgår i en ordnet arbejdspraksis, mens konsumprodukter (for eksempel underholdningselektronik) typisk bruges i folks fritid, og brugen er mere spontan og lystbetonet. På mange måder er det lettere at undersøge og forholde sig til menneskers arbejdsliv end til deres fritid.

Et andet forhold, der har væsentlig indflydelse på, hvordan man er i stand til at etablere brugersamarbejde, er, om produktet er masseproduceret eller skræddersyet. Industriprodukter er masseproducerede, og de fylder typisk kun en lille del af de professionelle brugeres arbejdsdag. Det betyder, at man ikke kan opnå samme tætte, forpligtende samarbejde med brugere, som man kan ved kontraktbaseret udvikling af computersystemer til bestemte organisationer. Brugere af industrikomponenter er repræsentanter for en stor gruppe, og der kan gå år, inden de måske køber det produkt, de selv har været med til at designe.

Den velforberejede designer

Et af problemerne ved usability testing er, at de opgaver, brugerne bedes løse, ofte har mere med produktets funktioner at gøre end med de reelle brugssituationer. En forudsætning for enhver form for brugersamarbejde er, at designerne sætter sig grundigt ind i *brugernes arbejdspraksis* - det vil sige ikke blot i produktets betjening, men hvordan produktet føjer sig ind i brugernes arbejdsdag. Og det er meget sværere, end det lyder!

Også her har man tidligere arbejdet ud fra en psykologiske tradition, som imidlertid kommer til at spænde ben for en tilstrækkelig forståelse. Man har arbejdet med task analysis - det vil sige søgt at forstå menneskelige aktiviteter som en kæde af små, formålsbestemte opgaver, som man i tayloristisk forstand kan kortlægge for så at lade et nyt produkt understøtte eller erstatte dem. Det er forudsætningen om, at der ligger et rationelt ræsonnement bag enhver menneskelig handling, det er galt med. Antropologen Suchmann (1987) viste meget overbevisende - baseret på observation af brugere af fotoko-

pimaskiner - at menneskers aktiviteter ikke kan forstås alene som planlagte handlinger. Som mennesker agerer vi i nuet og som svar på den situation, vi står i. Menneskelige handlinger er „situerede“.

Etnografiske feltstudieteknikker har fået voksende betydning inden for brugerorienteret design i de senere år. Med deres forudsætning om ikke at lægge egne forståelsesrammer ned over den observerede kultur er de i stand til at levere et mere nuanceret billede af brugeres arbejdspraksis end interviews og spørgeskemaer, der nøjes med at udspørger brugerne om, hvordan de handler og hvorfor. Og det, selvom man i industrien må nøjes med at måle feltstudier i dage, hvor etnografer måler dem i måneder og år, (Sperschneider & Bagger 2000).

Brugersamarbejde som etnografisk feltstudie: Designeren følger en procesoperatør på arbejde

Brugeren i trykke rammer

Netop fordi menneskelige handlinger er situerede, fungerer samarbejdet med brugere om design allerbedst, når brugerne er på hjemmebane - i *brugskontekst*. Når procesoperatører står i deres eget anlæg, kan de direkte relatere diskussionerne om design til steder og udstyr, som findes der. Som designere er vi tættere på at forstå de billeder og erfaringer, brugere taler ud fra.

Det udnytter vi helt praktisk ved at arrangere designsessioner ude hos brugerne i deres naturlige omgivelser. Designerne medbringer designforslag og prototyper, brugerne hjælper med at se, om de kan passes ind i arbejdsgangene eller videreudvikles. Så selvom etnografiske metoder er værdifulde, så er designerens rolle anderledes: Etnografen vil forstå verden, designeren vil forandre den.

Situationen - ikke blot produktet

Når designere udvikler nye produkter, er der en hel

del mere på spil end irritationen ved at trykke på forkerte knapper og at fare vild i display-menuer. Nye elektroniske produkter laver om på brugernes arbejdspraksis - i større eller mindre grad. En overvågningscomputer på et rensningsanlæg, for eksempel, binder procesoperatørerne til et kontrolrum i den tid, de ellers ville gå runder på værket. Som designer udvikler man ikke bare et teknisk produkt, men også en ny arbejdssituation. Det er disse forhold, der er vigtige at få frem i samspillet med brugere: Designeren har forstand på teknikken, men det er brugeren, der kender til arbejdspraksis, og som kan forestille sig og vurdere ændringer.

Brugersamarbejde som skuespil: En industrielektriker spiller et fremtidsscenario på sit varmekværk med en simpel produktmodel som rekvisit

I brugersamarbejde er det derfor ikke tilstrækkeligt at arbejde med produktmodeller og prototyper. Man må også skabe „prototyper“ af de fremtidige arbejdssituationer. Her har der udviklet sig en vældig interesse for *brugsscenerier*. Designere forsøger at arbejde med „hele“ arbejdssituationer frem for blot betjening. I simpleste form er brugsscenerier, tekstbeskrivelser eller skitserede drejebogsforløb (Carroll 1995). I en mere udbygget form som er de skuespil og improviserede videofilm.

Skuespil og rekvisitter

Hvis designerne selv tør springe ud i at dramatisere scenerier, kan man opnå en engageret og vedkommende designdiskussion med brugerne. Og det er ikke det store skuespillertalent, der er brug for, men respekt og engagement, så brugerne kan se, hvordan man forestiller sig fremtidens arbejdssituationer. Hvis man gør det godt, får brugerne måske lyst til selv at gå ind i spillet og foreslå forbedringer (Binder 1999). Her bygger vi på en tradition fra *forumteater* - en dramaform, hvor mennesker (sammen med professionelle skuespillere) spiller sig til at forstå og forbedre deres sociale situation på for eksempel en arbejdsplads.

Sammen med scenarier får ting stor betydning i samarbejdet med brugere: Brugernes værktøjer og komponenter, designernes produktmodeller og skitser. Prototyper tjener her ikke så meget til test af produktet, snarere til formidling af designideer. Man taler ligefrem om *tingsliggørelse* (Binder 1996). Designideer ligger gemt i det konkrete - ikke i abstrakte argumenter. Som designer er man på jagt efter overraskelserne, og ting fremkalder associationer hos brugerne, som vi ikke ville få frem gennem spørgsmål. Tingene bliver til rekvisitter i et spil, og det bliver en hel sport at udarbejde „ting at tænke med“.

Forskning i designpraksis

Menneske-maskine interaktion er et felt i rivende udvikling - både teknologisk og metodisk. Den måde, designere arbejdede på for blot et par år siden, er allerede overhalet af nye, bedre arbejdsformer. Men ikke nok med det - også den grundlæggende opfattelse af brugere og interaktion ændrer sig løbende.

De centrale forskningsspørgsmål inden for brugerorienteret produktudvikling handler om, hvad der kendetegner bruger og brugskontekst, hvad der kendetegner en designproces, og hvordan man kan få de to ting til at udvikle sig i symbiose med hinanden.

Feltet udvikles i høj grad i industrien, fordi det er forskning i praksis, der er afgørende. Men industriresultater er sjældent tilgængelige for en bredere kreds - ikke fordi resultaterne opfattes som fortrolige, men fordi det ikke er meriterende for industriansatte at publicere. Derfor giver det tætte samarbejde på Mads Clausen Institut mellem forskere og Danfoss' User Centered Design gruppe god mening. Som forskere har vi direkte adgang til konkrete industriprojekter og kan eksperimentere med nye arbejdsformer.

Er det ikke gammeldags at udforske industriprodukter? Nej, tværtimod. Det, vi kender som „computere“, er under stærk udvikling i disse år. Den generelle pc bliver erstattet af en bred vifte af informationsapparater, som er tilpasset bestemte opgaver: Brevskrivning, kommunikation, informationsøgning osv. (Norman 1998). Vi omgiver os allerede i dag med håndholdte computere, digitale kalendere og intelligente mobiltelefoner. I industrien er der en tilsvarende bevægelse mod, at komponenter får større og større regnekraft, og at de bliver koblet på net, så de fungerer selvstændigt i netværk. Det er alle de nye

produkter, der har brug for brugerinvolvering i udviklingsprojekterne, hvis de skal gøre virkelig nytte.

Sammenfatning

Kan brugere designe? Ja, når

- vi arrangerer et åbent samarbejde, hvor bruger- og designerkompetencer mødes på lige fod,
- vi er velforberedte og har sat os grundigt ind i brugernes arbejdspraksis.
- vi diskuterer sammenhængende brugsscenarier, frem for blot betjening,
- vi besøger brugerne på hjemmebane, det vil sige i brugskontekst,
- vi gør os umage med at skabe „ting at tænke med“ i form af prototyper og modeller.

Og skal de?

Ja, den kompetence, som brugere står med, er afgørende for, at produkter på rette måde kommer til at støtte og udvikle brugernes arbejdspraksis.

Referencer

- Binder, T. (1999) Setting the Stage for Improvised Video Scenarios. Proceedings of CHI 99, Pittsburgh.
- Binder, T. (1996) Participation and reification in design of artifacts - an interview with Etienne Wenger. I: AI & Society, Vol. 10. London: Springer.
- Carroll, J. (1995) Scenario-Based Design: Envisioning work and technology in system development. New York: John Wiley & Sons.
- Greenbaum, J. and Kyng, M. (eds.) (1991) Design at work : cooperative design of computer systems, Hillsdale, N.J. : Lawrence.
- Norman, D.A. (1998) The Invisible Computer: Why good products can fail, the Personal Computer is so complex, and Information Appliances are the solution. MIT Press, Cambridge, Massachusetts
- Rubin, J. (1994) Handbook of Usability Testing: How to plan, design, and conduct effective tests. John Wiley & Sons, New York.
- Sperschneider, W. and Bagger, K. (2000) Ethnographic fieldwork under Industrial Constraints: Towards Design-in-Context. NordiCHI 2000 Proceedings, STIM-DI, Stockholm
- Suchman, L. (1987), Plans and Situated Actions: The Problem of Human-Machine Communication, Cambridge University Press, New York.

Indvandring og erhvervsudvikling

Af Torben Bager, Institut for Organisation og Ledelse

Torben Bager er professor i organisation og ledelse ved Syddansk Universitet, Kolding. Han er Ph.D. i sociologi fra Københavns Universitet og blev i 1997 dr.merc. ved Handelshøjskolen i København på en disputats om andelsorganisering. Har i de senere år især forsket i entrepreneurship, yngre virksomheders vækstprocesser og indvandreraktiviteter - blandt andet i form af to projekter ved Forskningscenter Ledelse, Organisation og Kompetence. Er leder af Institut for Organisation og Ledelse, Syddansk Universitets studieleder for MBA-uddannelsen samt bestyrelsesmedlem og aktiv forsker ved Center for Småvirksomhedsforskning.

Indvandringen til Danmark gennem de seneste årtier påvirker samfundsøkonomien og erhvervsudviklingen på en række måder. Nationaløkonomisk set betyder indvandringen en tilgang til arbejdsstyrken, som påvirker den potentielle samlede arbejdsindsats og løndannelsen. Desuden påvirkes det private forbrug og de offentlige finanser. Om de offentlige finanser påvirkes negativt eller positivt, afhænger især af arbejdsmarkedsdeltagelsen. Hovedmønsteret er her, at arbejdsmarkedsdeltagelsen øges med antal år efter indvandring, at den er betydeligt lavere for førstegenerationsindvandrere end for deres mere veluddannede børn, og at den er højere for personer fra udviklede vestlige lande end fra lande i Mellemøsten og oversøiske lande. Nettopåvirkningen af de offentlige finanser har svinget betydeligt over årene. I 1970'erne var nettopåvirkningen efter alt at dømmen positiv, medens den i de senere år har været negativ (i 1996 ca. 10 mia. kroner, jf. Bager og Rezaei 1998). Den positive beskæftigelsesudvikling siden 1993 er efterhånden også slået igennem blandt indvandrerne, men med stor variation på tværs af indvandrergrupper, alderstrin og uddannelsesniveauer (Mogensen 2001).

I denne artikel vil jeg koncentrere mig om indvandringens påvirkning af erhvervsudviklingen på virksomhedsniveau, som viser sig på to måder: Ved integrationsproblematikken på arbejdspladsen og ved dannelsen af indvandreraktiviteter.

Integrationen af indvandrere på arbejdspladsen

Begrebet indvandrere bruges i denne artikel som fællesbetegnelse for flygtninge, familiesammenførte og de egentlige indvandrere - altså en betegnelse

for alle personer i Danmark med udenlandsk baggrund.

Problematikken om integration på arbejdspladsen og den hertil knyttede diskussion om mangfoldighedsledelse (på engelsk: Diversity Management) følger samme basale hovedmønster som den generelle diskussion om indvandrernes integration i samfundet. Også her kan man skelne mellem begreberne assimilering, segregering og integration (Togeby 1997). Assimilering betyder kort fortalt, at indvandrere opsluges af majoriteten, segregering betyder, at etniske grupper lever adskilt - så at sige i hver sin „verden“, og integration er en mellemform, hvor indvandrere er en del af majoritetsbefolkningens økonomiske, politiske, sociale og kulturelle liv samtidig med, at de fastholder deres egne sociale og kulturelle mønstre på en række områder. Jøderne i Danmark er et godt eksempel på sidstnævnte.

Når man i daglig tale siger, at indvandrere skal integreres på arbejdspladsen, tales der ofte med to tunger. Nogle bruger ordet integration som synonym for assimilation, andre taler om integration i ovenstående betydning - altså at indvandrere nok skal integreres, men at det skal ske med respekt for kulturel forskellighed.

Tørklædesagen i 2000 er en god illustration af problemstillingen. Skal kassedamen have lov at bære tørklæde med den religiøse symbolik, der knytter sig hertil, eller skal hun uniformeres og ligne majoriteten? Som bekendt endte sagen med, at FDB og andre supermarkeds kæder måtte trække i land og tillade tørklæder. Samtidig benyttede andre virksomheder - blandt andet IKEA - lejligheden til at score nogle nemme mediepoint ved at indrykke annoncer om, hvor tolerante og multikulturelle de er - eller, måske snarere, gerne vil opfattes.

Sidstnævnte illustrerer et andet interessant aspekt - nemlig at integrationsdebatten ikke kan adskilles fra den bredere globaliseringsdebat. Indvandring er under nutidens vilkår uløseligt vævet sammen med globaliseringen af samfundslivet i almindelighed og økonomien i særdeleshed. Sagt på anden vis ville mange danske virksomheder - selv om vi overhovedet ikke havde haft indvandring - have været tvunget til at overveje deres arbejdsprog og samarbejdsformer, fordi så mange af dem i dag har datterselskaber i andre lande eller indgår i større koncerner, hvor hovedkvarteret befinder sig udenlands. Dertil kommer, at stadig flere virksomheder er blevet tvunget ud på de udenlandske markeder og derfor må lære, hvordan man begår sig i forhold til anderledes handelstraditioner og samværsformer.

Det er veldokumenteret, at de danske virksomheder har været langsomme til at integrere indvandrere på arbejdspladsen. Der har været en høj grad af usikkerhed over for indvandrere og i mange tilfælde også egentlig diskrimination. Selv veluddannede indvandrere med høje eksamens karakterer har løbet panden mod det danske arbejdsmarkeds solide mure. Nogle af dem er søgt over i selverhverv, andre har taget job, de er klart overkvalificerede til.

Erkendelsen af denne diskrimination på arbejdsmarkedet er i dag udbredt. Regeringen har forsøgt sig med nye tiltag som den såkaldte *Isbryderordning*, der giver støtte til veluddannede indvandreres ansættelse i kvalifikationskrævende jobs. Bemærkelsesværdigt er det også, at der er dannet en ny forening, der har som hovedmål at arbejde for integration af indvandrere på arbejdsmarkedet.

I virksomhederne er disse tiltag og denne debat efterhånden ved at sætte sig tydelige spor. Stadig flere virksomheder søger at formulere en integrationspolitik, og det centrale spørgsmål er efterhånden ikke længere, om man skal ansætte indvandrere, men hvordan man skal behandle de indvandrere, der allerede er ansat. Skal de behandles på fuldstændig samme måde som andet personale, eller skal man have særlige tiltag og særlige ordninger rettet mod denne gruppes særlige problemer? Og skal man opfatte forskellighed som et problem eller som en ressource?

I sidstnævnte spørgsmål gemmer sig en ledelsesdiskussion, som med afsæt i amerikanske erfaringer og teorier har bredt sig til Europa. I USA er teorien om Diversity Management knyttet snævert til traditionen for positiv særbehandling af svage grupper på arbejdsmarkedet - herunder indvandrere. Herhjemme kendes en tilsvarende diskussion fra kønsdebat-

ten, hvor den ene fløj argumenterer, at positiv særbehandling på arbejdsmarkedet kan være et nødvendigt skridt for at få kvinderne ind på mandsdominerede dele af arbejdsmarkedet (herunder universiteternes topstillinger), og den anden argumenterer, at man derved gør kvinderne en bjørnetjeneste, fordi de må leve med rygtet om, at de mere er ansat på grund af deres køn end deres kvalifikationer. Præcis de samme argumenter kan anvendes for og imod positiv særbehandling af indvandrere på arbejdsmarkedet. I USA har man i mange årtier haft en nærmest skyttegravslignende strid på dette punkt, der også var et vigtigt element i kampen om præsidentposten i 2000.

Denne sociale tænkning er nu ved at blive forladt med teorien om Diversity Management, som snarere må betegnes som en effektivitetstænkning (Thomas 1990). Hovedargumentet er, at i en globaliseret økonomi er det en fordel for virksomhederne at have en kulturel mangfoldighed i arbejdsstyrken, fordi man derved bedre kan løfte en række nye udfordringer af sproglig og kulturel art, og fordi man får mere kreativitet og forandringsevne ind i virksomheden ved at bygge på forskellighed. Dette argument høres også i den danske erhvervsdebat - især inden for de mere sprælske og internationaliserede dele af erhvervslivet, herunder IT-branchen og den kulturelle sektor.

Denne synsvinkel er en betydningsfuld nytænkning i forhold til teori om organisationskultur og ledelse, som i de tidlige funktionalistiske og rationalistiske versioner byggede på klare forestillinger om det værdifulde ved en konsistent og sammenhængende organisationskultur - ofte benævnt korpsånd i daglig tale (Schein 1986). Forestillingen var her den stik modsatte - altså at man bedre og mere effektivt kunne lede virksomhedens kultur ved at søge at svejse den sammen, så mangfoldigheden blev så lille som muligt.

Danske virksomheder er i høj grad stadig præget af denne ledelsesoptimistiske og rationalistiske forestilling om organisationskultur, men tvivlen synes trods alt at brede sig i disse år. Globaliseringsdebatten gør sit til at skubbe til vognen, men den konkrete udfordring, der består i, at stadig flere arbejdspladser har stadig flere indvandrere ansat, yder også sit bidrag til den ledelsesmæssige nytænkning. Store danske virksomheder som Tele Danmark, Post Danmark og Dandy har i de seneste år indset behovet for at (re)formulere deres politik på dette område.

Dannelsen af indvandrer virksomheder

Indvandring har gennem århundreder sat sig konkrete spor i dansk økonomi i form af virksomheds-etablering. Der går en lige linje fra svundne tiders jødiske købmænd og industrifyrster til nutidens tyrkiske grønthandlere, pakistanske kioskejere, hollandske mælkeproducenter og kinesiske restauratører.

Ude omkring i verden har indvandrere også ydet markante bidrag til modtagerlandenes økonomiske udvikling. Traditionelle indvandringslande som USA og Canada kappes om at tiltrække veluddannede og driftige indvandrere fra andre verdensdele, og østasiatiske vækstøkonomier som Thailand, Malaysia, Singapore og Indonesien må i høj grad takke indvandrede minoriteter (især kinesere) for deres eksplosive økonomiske udvikling i de sidste årtier.

I gennemsnit starter indvandrere i Danmark i dag flere personligt ejede virksomheder end danskerne. Resultatet kender vi fra gadebilledet i form af „etniske“ butikker, spisesteder og rejsebureauer. Andre er mindre synlige - for eksempel transportfirmaer, revisionsfirmaer, oversættelsesbureauer, rengøringsfirmaer, konsulentfirmaer og meget andet.

Skruer vi tiden tilbage til omkring 1970, så gadebilledet ganske anderledes ud. Dengang fandtes der kun et ganske begrænset antal etniske restauranter og spisesteder i København og meget få i provinsen. Især kineserne var aktive i den tidlige periode. Den første kineserrestaurant åbnede under stor mediebevågenhed i København i 1949, og siden spredtes denne „eksotiske“ model til andre dele af hovedstadsområdet og efterhånden også til provinsbyerne. I 1960'erne var kineserne igen på forkant med udviklingen i form af åbningen af de nu så velkendte grillbarer, der snuppede en betydelig del af det voksende fast food marked. I 1970'erne og 1980'erne tog udviklingen for alvor fart, og mange forskellige indvandrergrupper blev inddraget. Etniske restauranter, spisesteder, grønthandlere og kiosker spredtes hastigt ud over det ganske land.

I 1996 var der ifølge registertal ca. 12.000 indvandrerejede virksomheder med en samlet beskæftigelse på ca. 50.000 (både ansatte og ejere). I disse tal indgår kun personligt ejede virksomheder. Der er i tillæg hertil et antal selskabsejede virksomheder, der domineres af bestemte indvandrergrupper. Deres antal kendes ikke, men det vurderes at være ganske begrænset indtil videre - i hvert fald for indvandrere fra Mellemøsten og oversøiske lande.

Hovedparten af de personligt ejede indvandrer-

virksomheder er små. Kun 12 procent har mere end 4 ansatte og kun 18 procent har over 1 mio. kroner i omsætning. De har især spredt sig på erhvervsområder, hvor der stilles lave kapitalkrav, hvor aflønningen pr. arbejdstime er lav, hvor der er tale om produkter med et etnisk-kulturelt indhold, og hvor virksomheden i betydeligt omfang er orienteret mod kunder fra samme indvandrergruppe og andre minoriteter.

Alt i alt må man derfor sige, at indvandrer virksomheder har en marginal placering i det danske erhvervsmønster. Nærmere analyser af brancheskift og omsætningsudviklingen i 1990'erne viser, at der kun er få tegn på, at indvandrer virksomhederne er i stand til at bryde ud af deres marginale og indkapslede position. Årsagen er en kombination af sociale og erhvervsmæssige mekanismer - herunder solidaritets- og gensidighedsmekanismer inden for de etniske grupper, som nok styrker muligheden for at starte nye virksomheder, men til gengæld svækker muligheden for at få opbygget et alsidigt netværk og få etablering i andre brancher end de typisk „etniske“.

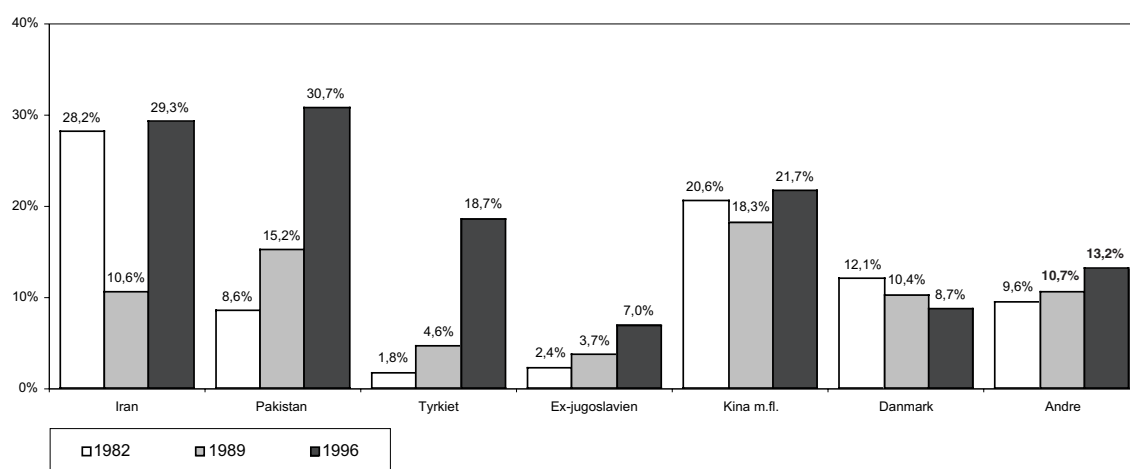
Figur 1 (næste side) over andelen af selvstændige i fem udvalgte indvandrergrupper i 1982, 1989 og 1996 afspejler indirekte den vækst, der har været i antal indvandrerbutikker siden 1980'erne (Bager & Rezaei 2001). De udvalgte fem indvandrergrupper - pakistanere, tyrkere (inkl. kurdere fra Tyrkiet), (ex)jugoslavere, iranere og kinesere - er alle vokset i antal siden 1980'erne, og alligevel er der sket en kraftig vækst i andelen af selvstændige i de fleste grupper. For kineserne, der allerede i 1982 var på et meget højt niveau af selvstændighed, er der dog nærmest tale om stagnation. Faldet for iranere fra 1982 til 1989 skyldes, at den store flytningstilstrømning fra Iran først foregik midt i 1980'erne.

I 1996 ejede de fem indvandrergrupper i alt ca. 4.000 virksomheder. Det etniske islæt i disse virksomheder varierer meget. Nogle har kun et svagt etnisk islæt, medens andre er stærkt etniske i den forstand, at de via ejerens oprindelse, de ansattes oprindelse og produkternes egenskaber er knyttet til en bestemt etnisk gruppe. Over tid kan de etniske indvandrer virksomheder dog ændre karakter: Den store kinesisk-ejede virksomhed Daloon startede med at producere kinesiske forårsruller, men producerer nu også æbleskiver og andre ærkedanske produkter; pizzariaerne ejedes i starten næsten udelukkende af italienere, men er i dag ejet af vidt forskellige grupper.

Figuren afspejler også et andet interessant fæno-

Selvstændiges andel af de aktive på arbejdsmarkedet (%). 18-59 årige, udvalgte lande og år

Figur 1

men - nemlig at andelen af selvstændige varierer stærkt fra den ene gruppe til den anden. Særlig markant er dette, når (ex)jugoslavere sammenlignes med pakistanere, idet de begge kom til landet i samme periode omkring 1970 og stort set var lige mange, indtil krigen i (ex)Jugoslavien brød ud i 1990'erne. De to grupper har med andre ord været udsat for de samme arbejdsmarkedsforhold og det samme velfærdssystem, men har valgt vidt forskellige strategier for deres udvikling. Forklaringen herpå kender vi endnu ikke til bunds, men der er næppe tvivl om, at pakistanernes stærke iværksættertradition hjemmefra har spillet en rolle, ligesom der synes at være en sneboldseffekt: Når først en etnisk gruppe får etableret et antal småvirksomheder, kan de inspirere og understøtte hinanden til at etablere flere inden for samme erhvervsområde. Dette viser sig blandt andet ved en markant etnisk specialisering inden for bestemte brancher - for eksempel pakistaneres dominans inden for kioskbranchen og tyrkeres inden for grønthandel.

Hvad er perspektivet i alt dette så? Vil indvandrer-virksomheder fortsætte med at være små og marginaliserede, eller vil de med tiden vokse sig store og mere profitable? Erfaringer fra udlandet (blandt andet fra Storbritannien, hvor vækstprocessen startede et par årtier før vores), tyder på, at vi efterhånden vil se flere mellemstore og videntunge virksomheder, der ejes eller kontrolleres af indvandrere. Herhjemme synes især mange iranere med deres solide uddannelsesbaggrund at have potentialet til at

skabe en mere avanceret form for indvandrer-virksomheder. Desuden vil vi i de kommende år se stadig flere af de veluddannede andengenerationsindvandrere (som snarere burde kaldes førstegenerationsdanskere) overtage virksomhederne eller egenkaptalen fra forældregenerationen.

Litteratur

- Bager, T. og S. Rezaei. Indvandrer-virksomheder i Danmark (under udgivelse i CESFOs rapportserie (www.sam.sdu.dk/cesfo), 2001).
- Bager, T. og S. Rezaei, red. Indvandringens økonomiske konsekvenser i Skandinavien. Esbjerg: Sydjysk Universitetsforlag, 1998.
- Mogensen, G. V. „Nyeste registertal bekræfter, at indvandrernes integration på arbejdsmarkedet er bedret.“ *Nyt fra Rockwool Fondens Forskningsenhed* (januar 2001): 1-3.
- Schein, E. Organisationskultur og ledelse. København: Valmuen, 1985.
- Thomas, R.R. Jr. „From affirmative action to Affirming Diversity.“ *Harvard Business Review* (March-April 1990): 107-117.
- Togeby, L. Fremmedhed og fremmedhad i Danmark - Teorier til forklaring af etnicentrisme. Columbus, 1997.

Medier i virkeligheden

Af Kirsten Drotner, Institut for Litteratur, Kultur og Medier

Kirsten Drotner, født 1951. Dr.phil. og professor i medievidenskab ved Institut for Litteratur, Kultur og Medier. Cand.mag. i engelsk og dansk fra Aarhus Universitet 1977. I perioden 1977-90 kandidat-, seniorstipendiat og forskningslektor ved Aarhus Universitet, Planlægningsrådet for Forskningen og Statens humanistiske Forskningsråd. I 1985 konferering af den filosofiske doktorgrad fra Aarhus Universitet. I perioden 1990-2000 lektor ved Institut for Film- og Medievidenskab, Københavns Universitet og siden 1994 leder af det tværfaglige Center for Børne- og Ungdomsmedier, som i perioden 1994-98 blev finansieret af Statens humanistiske Forskningsråd. Fra 2000 professor i medievidenskab ved Syddansk Universitet. Med til at etablere *Young: Nordic Journal of Youth Research* og tidsskriftets hovedredaktør 1994-95. Medlem af Filminstitutets repræsentantskab 1994-97, eksternt medlem af Statsministeriets Medieudvalg i 1995 og medlem af Kulturministeriets Udviklingsfond 1999-2001. I efteråret 1999 Bonnier-gæsteforsker ved Stockholms Universitet. Fra 2001 medlem af Public-service Rådet under Kulturministeriet.

Har selv og sammen med andre udgivet 11 bøger og en lang række artikler i Danmark, Norden, England og USA om mediehistorie, kvalitativ metode, medier og køn, samt børn, unge og medier. Seneste monografier er *Unge, medier og modernitet: pejlinger i et foranderligt landskab*, Borgens forlag, 1999 samt *Medier for fremtiden: børn, unge og det nye medielandskab*, Høst & Søn, 2001.

En af forårets mest omtalte mediebegivenheder i Danmark var *Big Brother* - programmet, som satte ti mennesker sammen i et hus i 100 dage overvåget af 26 kameraer og med ugentlige udskilningsløb; programmet, som satte den ellers marginale kanal TVDanmark 2 på især de yngre danskeres mediedagsorden; og programmet, som for alvor udnyttede hele mediekredsløbet med tv, internet, fyldig omtale i dagblade (*BT* havde en særtaftale med TvDanmark), i ugeblade som *Se og Hør* og *Kig Ind* samt i andre tv- og radioprogrammer. Hermed udviklede danske *Big Brother* sig som i de øvrige europæiske lande, hvor programmet har været vist siden sin start i Holland i 1999.

Som mediefænomen og social begivenhed er *Big Brother* karakteristisk for nye tendenser i nutiden - og måske fremtiden. Disse tendenser er vigtige at indkredse og systematisere - både fordi de er pejlemærker for vores medieudvikling og for vores kultur, og fordi de stiller nye krav til de måder, hvorpå vi kan søge at analysere og forstå tendenserne - kort sagt til forskningen. Det sidste er naturligvis essentielt i en universitetssammenhæng.

Mediemæssigt er programmet såkaldt koncept-tv - det vil sige tv, der bygger på et bestemt koncept eller format, som udviklerne har rettighederne til at sælge, og som køberne derefter tillemper mere eller mindre til lokale forhold. *Big Brother* er således udviklet af det hollandske tv-selskab Veronica og overtaget af Endemol, der foreløbig har solgt konceptet til de fleste europæiske lande samt Argentina, Australien, Sydafrika og USA. Koncept-tv vinder frem i takt med, at mediesituationen bliver mere kompleks: Der bliver flere og flere tv-kanaler, interaktiviteten breder sig på tv, i radio og via internettet, og bestemte formater kan distribueres ad forskellige kanaler. Indhold bliver en afgørende konkurrencefaktor for medieproducenterne snarere end teknikken og transmissionen.

Genremæssigt er *Big Brother* såkaldt reality-tv - det vil sige tv, der tager udgangspunkt i hverdagens almindelige mennesker, der befinder sig i usædvanlige situationer. Det kan være på grund af for eksempel katastrofer og uheld, eller fordi de har specielle jobs som eksempelvis strippere eller flykontrollører. Det kan også være iscenesatte situationer, hvor

almindelige mennesker bringes sammen under ualmindelige forhold. Et af de første eksempler på den slags tv er serien *Real World*, som satellitkanalen MTV introducerede i USA i 1990. Her blev en gruppe unge valgt til at bo sammen i et hus i tre måneder, og seerne kunne følge deres indbyrdes konflikter og venskaber i daglige udsendelser, der blev redigeret som en fiktionsserie. Serien flyttede senere til blandt andet New York, London og Stockholm, og herhjemme var *Real World* tydelig inspirationskilde for DR-successen *Nye anden* om livet på en kollegiegang.

Siden er folk som bekendt bragt sammen ikke blot i huse, men også på øde øer og i overfyldte barer, i polaregne og dobbeltsenge. At virkeligheden ofte overgår fiktionen, er en gammel sandhed, som reality-tv udnytter og udvikler på nye måder, der medvirker til at stille spørgsmål ved, hvad der er virkeligt, og hvad vi som seere kan stole på. Med sin blanding af fakta og fiktion er *Big Brother* karakteristisk for usædvanlige måder at fortælle på i medierne - måder, der udvikles i takt med, at medielandskabet differentieres, og konkurrencen om modtagerens gunst skærpes.

Som kulturel og social begivenhed vidner *Big Brother* om, at medierne i dag er helt centrale i vores hverdagskultur, hvor de er med til at sætte en moralsk dagsorden. Medierne er ikke blot midler, hvormed information formidles om en „ydre“ verden. Nej, medierne medvirker selv på afgørende vis til at skabe og udvikle vores erfaringer om verden, idet de leverer byggesten til vores tolkning af os selv og andre. *Big Brother* har været med til at sætte både en offentlig og en privat dagsorden om eksempelvis forholdet mellem offentligt og privat og forholdet mellem anonymitet og kendthed. Denne dagsorden skabes navnlig, idet serien inddrages i det øvrige mediekredsløb og ved, at folk taler sammen om serien.

Det er imidlertid betegnende, at den offentlige dagsorden primært sættes af folk over 30 år, som i reglen kun nødtigt inddrages på at følge serien, hvorimod den private dagsorden sættes af folk under 30 år, der ser programmet, diskuterer personerne via internettet og med vennerne og ringer ind for at stemme nominerede kandidater hjem. *Big Brother* er et tydeligt eksempel på, at kompleksiteten i medieudviklingen medvirker til for alvor at sætte modtagerne i centrum - og modtagere, der i stigende grad også bliver (med)skabere af programindhold via mulighederne for interaktivitet.

Medier skaber globalisering

Tendenserne i medie- og kulturudviklingen, som *Big Brother* eksemplificerer, er ikke begrænset til Danmark. Alene betegnelserne koncept- og reality-tv antyder, at der er tale om internationale tendenser og om tendenser, der kendes fra andre medieprodukter som eksempelvis dokumentarfilm, reportager i aviser og web-steder på internettet.

Globaliseringen af mediekulturen er blevet kraftigt forstærket i de seneste 20 år med fremvæksten af satellittv og -radio, internationaliseringen af musik- og computerspilsproduktionen, og - helt afgørende - udviklingen af internettet. Men det ville være forkert herud fra at konkludere, at mediekulturen så tidligere har været et nationalt eller endog lokalt foretagende. Siden Gutenberg udbredte trykpressen i 1500-tallet, har det ældste medium - bogen - krydset landegrænser, fordi udgivelserne enten var skrevet på latin - datidens internationale sprog for de lærde - eller fordi de blev oversat, hvilket blev det almindelige fra 1800-tallet og frem. Også filmen, som vi nu regner til et af de „gamle“ medier, var fra starten en international og kommerciel, produktion. Set i lyset af nutidens diskussion om, hvorvidt medieglobaliseringen indebærer en amerikanisering, er det værd at erindre sig, at 92% af alle film, der blev vist i Danmark i 1922, var af udenlandsk oprindelse. Medierne har altså fra starten været med til at skabe globalisering, og denne udvikling er ingenlunde et barn af satellitter eller internettet.

Alligevel er der forskel på dengang og nu - dels fordi medieglobaliseringen i dag omfatter stort set alle med adgang til elektricitet, dels fordi globaliseringen omfatter mange flere medier end tidligere, og dels fordi de nye kommunikationsmidler som internettet åbner mulighed for, at man ikke blot kan modtage medieindhold, andre har skabt, men at man også i stigende grad selv har mulighed for at skabe medieindhold i mere eller mindre udviklet form.

Som nævnt er medierne med til at danne vores erfaringer, de formidler ikke blot erfaringer og information. Den stadigt mere globale medieudvikling indvirker også på vores erfaringsdannelse. Med den engelske sociolog Anthony Giddens kan man tale om, at de globale medier medvirker til, at vi oplever en *udstrækning af tid og rum*, idet handlinger og situationer, der sker langt væk, kan opleves (næsten) samtidigt mange steder, fordi de kommer til os via vores tv-skærm, på internettet eller i radioen meget hurtigt. Et godt eksempel er globale (medie)begivenheder som De olympiske Lege eller

Melodi Grand Prix, der kan opleves i store dele af verden via flere medier og næsten på samme tid. Giddens taler ligeledes om, at medierne medvirker til, at vi oplever en *kondensering af tid og rum*, idet vi kan bruge medierne til at krydse virkelige og virtuelle grænser. Eksempelvis kan vi via mobiltelefon hurtigt komme i kontakt med hinanden uanset, hvor vi er.

Fører disse internationale udviklinger til, at medieudbudet bliver mere ens (nogle vil sige mere amerikansk)? Udvikler vi os endog til globale mediebrugere? Eller er der tværtimod tale om, at differentieringen i medielandskabet medfører en individualisering af mediebruget? Eller måske en polarisering mellem dem, der bruger nye medier som internet, computer og interaktivt tv, og så dem, der bruger gamle medier som „almindeligt“ tv, radio og trykte medier?

Globale medier, globale brugere?

Det er ikke overraskende, at spørgsmål om global eller transnational - medieudvikling umærkeligt fører til spørgsmål om brugerne og til bredere sociale spørgsmål om individualisering eller polarisering. For som nævnt sætter differentieringen af medierne modtagerne i centrum: Hvad vælger forskellige grupper og hvorfor? Hvad er konsekvenserne af disse valg?

At besvare spørgsmål som disse har været formålet med det første komparative forskningsprojekt vedrørende mediebrug i Europa. Jeg forestod den danske del af projektet, der omfattede 12 lande, havde ca. 11.000 informanter i aldersgruppen 6-16 år og inddrog både kvantitative og kvalitative metoder. Med kvantitative metoder som eksempelvis spørgeskemaer er man i stand til at afdække fælles mønstre for et bredt spektrum af problemstillinger. Med kvalitative metoder som eksempelvis observation og interviews er man i stand til at afdække variation og gå i dybden med analyser af et mere snævert spektrum af problemstillinger. En kombination af metodiske tilgange giver derfor gode muligheder for at få nuancerede tolkninger af den komplekse medieudvikling.

Det var naturligt at fokusere på de yngre aldersgrupper af to grunde: De er ofte de første til at eksperimentere med nye medier, og deres erfaringer vil i høj grad bæres med i udviklingen og prioriteringerne af fremtidens medier. At undersøge børns og unges mediebrug er således at undersøge et eksperimentarium for fremtiden.

En af undersøgelsens hovedkonklusioner er, at

Europas børn og unge lever i, hvad man kan kalde en multimediekultur. De fleste bruger mange medier, og en del bruger medierne sammen. Vi ser altså ikke en polarisering mellem børn og unge, der primært anvender nye medier, og andre, der primært anvender gamle medier. Nye medier som pc og internet har ikke erstattet gamle medier som bøger, blade og tv. Ja, faktisk er tv tidsmæssigt stadig hverdagsmedium nummer ét, og det er et demokratisk medium, idet tv anvendes af stort set alle uanset alder, køn og social baggrund.

En anden vigtig konklusion er, at de fleste brugere først og fremmest går efter bestemte typer indhold, mens få vælger et bestemt medium, fordi de finder det spændende i sig selv. Er man interesseret i sport, scanner man medielandskabet for muligheder for at opfylde denne interesse, og brugerne sammensætter i vidt omfang deres mediemenu ud fra interesser og skiftende behov. Set i et brugerperspektiv giver det derfor kun ringe mening for eksempel at betragte computeren som ét medium - den skifter betydning alt efter, om den anvendes til at skrive engelsk stil, spille spil, tegne dukketøj ved hjælp af et grafikprogram eller chatte via internettet. Den mere komplekse mediekultur ser ud til at pege i retning af, at medieanvendelsen differentieres yderligere.

En tredje vigtig konklusion vedrører mere konkret spørgsmålet om, hvorvidt vi har at gøre med en global mediegeneration. De transnationale eller globale medier ændrer nemlig ikke blot ved vores opfattelse af tid og rum, som Giddens fremhæver. De berører i høj grad også vores oplevelse af sociale relationer. Det gør de først og fremmest fordi, de øger mulighederne for, at det kendte og hjemlige mødes med det ukendte og fremmede. Tv-satellitter bringer billeder ind i vores stue fra de fjerneste egne af verden, og via internettet kan vi chatte med folk i Kina uden at rejse dertil.

Som multimediebrugere pendler europæiske børn og unge konstant mellem det kendte og det ukendte. Men det kendte er for dem ikke nødvendigvis de formater, der produceres i hjemlandet. Eksempelvis foretrækker mange større børn og unge amerikanske tv-serier og film, fordi disse er skabt over genreformler, som brugerne finder naturlige efter at have set mange af slagsen. Og hvorfor har de set disse film og serier mange gange? Fordi de ofte har et indhold, som de yngre generationer finder mere relevant end de hjemlige produktioner. Det gælder ikke mindst i små nationer som Danmark, hvor det kan være vanskeligt at opretholde et varieret medieudbud, der også appellerer til de yngre.

Set i et brugerperspektiv kan man altså ikke sætte lighedstegn mellem det velkendte og det nationalt eller lokalt producerede. Man kan heller ikke sige, at nutidens børn og unge tilhører en global generation, hvis man hermed mener en generation af mediebrugere, der foretrækker det ukendte og fremmede. Derimod kan man sige, at den stigende medieglobalisering medvirker til, at brugene til stadighed må opøve evner til at manøvrere mellem det velkendte og det ukendte uanset produktets oprindelsessted.

Nye krav til forskningen

Det omtalte forskningsprojekt om europæiske børns og unges mediebrug blev oprindeligt skabt, fordi vi var interesserede i at udforske, hvad indførelsen af computeren betyder for brugerne. Herved ville vi skabe en nutidig opfølgning på to af medieforskningens pionerarbejder, der i slutningen af 1950'erne analyserede, hvad der skete, da tv blev udbredt i henholdsvis Storbritannien og USA. Det blev imidlertid hurtigt klart, at vi ikke kunne kopiere fortidens undersøgelsesdesign, der havde fokuseret på ét medium og ét land. Som nævnt har den nye undersøgelse inkluderet hele mediespektret og en række lande. Denne perspektivforskydning er nødvendiggjort af medieudviklingen selv. Forskydningen er samtidig et vigtigt pejlemærke for de udfordringer, medievidenskaben og de hertil knyttede universitetsuddannelserne står midt i.

Medievidenskab defineres traditionelt via sine forskningsobjekter som eksempelvis aviser og blade, film, radio og tv. Op gennem 1900-tallet har international medieforskning udviklet sig inden for samfundsvidenskaberne og har i hovedsagen fokuseret på studier af enkelte medier som aviser og tv. I nogle få lande som Norge og Danmark har humaniora udgjort den vigtigste videnskabelige tradition, men også her har fokus været på enkelte medier. I de seneste 10-15 år er der alvor skabt nye forskningsmiljøer omkring computer og IT, og her har udgangspunktet som oftest været teknisk eller naturvidenskabeligt. Disse traditioner bliver i dag udfordret af to tendenser i medieudviklingen.

For det første går udviklingen i retning af konvergens, hvor vores telefoner og tv, vores radio, film og trykte medier smelter sammen til én teknologisk platform. Konvergensens mindsker betydningen af selve mediemaskinerne og øger tilsvarende betydningen af, hvad man kan gøre med de forskellige muligheder - altså præcis en øget vægt på indhold og på brugere, som vi nævnte ovenfor. Konvergensens indebærer samtidig, at det bliver lettere for brugerne

at interagere med medierne. Mest begrænset sker denne interaktivitet ved, at man selv for eksempel vælger kameravinkler i sportsudsendelser og selv sammensætter sin mediemenu. Mere udfoldet sker interaktiviteten ved, at man selv producerer via medierne ved for eksempel at skrive e-mail og lave egne hjemmesider, redigere ferie billeder og musik.

For det andet går medieudviklingen i retning af globalisering med væksten i internetkommunikation som det mest betydningsfulde element. Globaliseringen øger mulighederne for at kunne distribuere indhold i forskellige formater og gøre det på tværs af virtuelle og virkelige landegrænser - altså præcis en øget vægt på mødet med og interaktionen mellem det kendte og det ukendte. Samtidig bæres medieglobaliseringen af kommercielle selskaber med hovedvægt på at skabe underholdning. Så mødet mellem det kendte og det ukendte rummer ligeledes et møde mellem nationale medieproducenter, der i Europa har rod i en såkaldt public-service tradition med vægt på bredde og mangfoldighed, og globale eller transnationale medieproducenter med vægt på at optimere et eller nogle få typer medieindhold.

Et integrativt og interaktivt perspektiv

Til sammen stiller mediekonvergens og -globalisering nye - og ganske omfattende - krav til medievidenskaben og medieuddannelserne. Disse krav kan sammenfattes i to perspektiver, nemlig integration og interaktion. *Et integrativt perspektiv* i medievidenskab og -uddannelse betyder, at man udvikler systematiske teorier og begreber, der gør det muligt at tolke og forstå multimediekulturen - altså sammenhængen og synergien mellem de „gamle“ medier, som medieforskere traditionelt har interesseret sig for, og så de „nye“ medier, der har II-forskernes interesse. Indholdsmæssigt betyder det blandt andet et opgør med at definere medier som massemedier (tv, radio) og IT som teknologi. Organisatorisk betyder det blandt andet en øget dialog og et intensiveret samarbejde mellem etablerede miljøer og videnstraditioner. Det gælder først og fremmest humaniora og samfundsvidenskab, men også naturvidenskab, som i dag rummer nøglen til en forståelse af, hvorledes computermedierne allerede i deres programmering skaber betydning.

Et interaktivt perspektiv i medievidenskab og -uddannelse betyder, at man videreudvikler både teoretisk og empirisk viden om, hvorledes medierne medvirker til at skabe mening, idet vi anvender dem enten som modtagere eller som producenter. Medievidenskaben har de seneste to årtier udviklet teorier

og metoder til at forstå, hvorledes mening skabes i mødet mellem en medietekst og dens brugere. Denne såkaldte receptionsforskning må udvides til også at omfatte, hvad man kunne kalde produktionsforskning: Hvad er det, vi lærer i vores, ofte uformelle, omgang med medierne? Og hvordan indvirker disse uformelle læreprocesser på mere formelle læreprocesser, som de foregår i arbejdslivet, i skolen og på universitetet?

At besvare sådanne spørgsmål kræver, at medierne undersøges og forstås i forhold til de ofte komplekse sociale og kulturelle sammenhænge, hvori de opstår, og som de selv er med til at forme. Sådanne undersøgelser kræver åbenhed i forhold til videnstråder, der ligger uden for den enkelte forskers og de enkelte forskningsmiljøers tilgange og traditioner. At mediernes kulturelle og sociale sammenhænge samtidig rækker ud over lokale og nationale grænser, kræver endvidere en udbygget international dialog og en intensivering af internationale forskningssamarbejder. Jo mere kompleks mediekulturen bliver, desto mere nuanceret og tværvidenskabelig må forskningen være.

Nye mediemuligheder ved Syddansk Universitet

Ved Syddansk Universitet har vi udviklet en ny medieuddannelse, der netop er skabt ud fra et integrativt og et interaktivt perspektiv. Uddannelsen er under godkendelse i Undervisningsministeriet, og får vi grønt lys herfra, kan vi optage de første grundfagsstuderende i september 2002. Uddannelsen hører hjemme ved Det humanistiske Fakultet, og den bygger på og samarbejder med eksisterende uddannelsesmiljøer på medie- og IT-området ved Syddansk Universitet inden for såvel humaniora som samfunds- og naturvidenskab.

Modsat de øvrige danske universiteter har der ikke tidligere eksisteret en samlet medieuddannelse ved Syddansk Universitet. Vi har derfor mulighed for at opbygge et forsknings- og uddannelsesmiljø, der tager højde for udviklingstendenser på medieområdet som konvergens og globalisering, og vi har mulighed for at gå nye organisatoriske veje, fordi vi er uhildede af etablerede traditioner inden for henholdsvis medie- og IT-forskning. Sidst, men ikke mindst, søger vi at skabe et pædagogisk studiemiljø, der giver vore studerende mulighed for at opøve kompetencer i både at producere og analysere og gøre det ud fra en grundlæggende forståelse af, at medierne virker sammen og gør det i forhold til

bredere sociale og kulturelle sammenhænge. Det er naturligvis vort håb, at vi hermed skaber bæredygtige og innovative videnskabelige og pædagogiske rammer, så studerende kan tage en både bred og fleksibel uddannelse, der gør dem i stand til varetage en række forskellige erhvervsfunktioner i fremtidens foranderlige medie- og kommunikationsmiljøer.

Programmet *Big Brother* har som bekendt sit navn fra George Orwells roman *1984*, hvor alle overvåges elektronisk: *Big Brother is watching you*. Et sådant centralt perspektiv er det heldigvis ikke muligt at have på nutidens komplekse mediekultur. En vision for en fremtidig medieuddannelse kunne netop være at give de studerende redskaber til at forstå, hvordan man i dag kan producere et globalt mediekoncept med det navn, men samtidig uden muligheder for at indfri de implikationer, der ligger i begrebet.

Den europæiske undersøgelse, der omtales i artiklen, er udgivet i Sonia Livingstone og Moira Bovill, Red. *Children and their Changing Media Environment: A European Comparative Study*. New York: Earlbaum, 2001.

Den danske undersøgelse er udgivet i Kirsten Drotner *Medier for fremtiden: børn, unge og det nye medielandskab*. København: Høst & Søn, 2001.

Kapitel 7

Nekrolog

Jesper Storm

Fysikeren Jesper Storm døde pludselig, kun 38 år gammel. Med Jesper Storms bortgang har den eksperimentelle, tværfaglige fysik lidt et smerteligt tab. Jesper blev cand.scient. i fysik fra Odense Universitet i 1994 og fik Ph.D.-graden sammesteds i 1998. Han ydede originale bidrag inden for overfladefysik, men han evnede også at angribe fysiske problemer inden for andre fag. Især hans arbejder inden for den eksperimentelle biofysik vakte international opmærksomhed. I mere end 50 år havde en række sansefysiologer forgæves forsøgt at forstå biofysikken hos den mest følsomme kendte mekanoreceptor, insekternes subgenualorgan. På baggrund af eksperimentelle data gennemførte Jesper en teoretisk analyse af dette sansesystems mekanik. Det andet område, hvor Jesper satte sine tydelige spor, var i undersøgelserne af biernes dansesprog, der var emnet for Ph.D.-afhandlingen. Han kunne her ved hjælp af en avanceret laserteknik bl.a. vise, at modeller af dansende bier genererer nogle snævre jet-luftstrømme. Ved skæbnens ironi blev sådanne jet-strømme påvist hos levende dansere nogle få dage efter Jespers død.

Allerede som student opnåede Jesper en formidabel evne til at nyttiggøre computere, og han var ophavsmand til et regnskabssystem, som flere institutter nød godt af. Men Jesper veg ikke tilbage for at lære biologiske metoder, som f. eks. dressur af bier i adfærdsforsøg, når forskningen krævede det. Med sit åbne sind var Jesper et naturligt midtpunkt blandt kollegerne, hvis arbejde ofte fik et løft af hans rigdom af ideer. Jesper Storm arbejdede i en årrække med grundforskning på Odense Universitet. I de senere år var han ansat i Forsvarets Forskningstjeneste, hvor han især var interesseret i at udvikle mere sikre metoder til at opdage og uskadeliggøre landminer. Han havde dog stadig kontakt til biofysikken og foretog så sent som i dette forår en måneds supplerende eksperimenter på Biologisk Institut.

Hos Biologisk Instituts medarbejdere går tankerne til hans hustru Jeanette og til de tre drenge. Æret være Jesper Storms minde !

*Ole Næsbye Larsen
Axel Michelsen*

Kapitel 8

Ledelse og kollegiale organer

Rektorat

Rektor *Henrik Tvarnø*
Prorektor *Jens Hohwü*
Prorektor *Flemming Just*

Konsistorium

Rektor *Henrik Tvarnø*

Eksterne repræsentanter:

Amtsborgmester *Otto Herskind Jørgensen*
Vakant

Repræsentanter for ledelsessiden:

Prorektor *Jens Hohwü*
Prorektor *Flemming Just*
Dekan *Flemming G. Andersen*
Dekan *Mogens Hørder*
Dekan *Tage Koed Madsen*
Dekan *Jens Oddershede*

Repræsentanter for de videnskabelige medarbejdere og lærere:

Professor *Poul Israelsen*
Docent *Bjarne G. Sørensen*

Repræsentanter for de teknisk-administrative medarbejdere:

Laborant *Erling Lund Knudsen*
IT-medarbejder *Palle Leick*

Repræsentanter for de studerende:

Stud.scient. *Søren Alex Bak*
BA-studerende *Tommy Hansen*
Stud.oecon. *Anna Langkilde*
Stud.mag. *Kristian Sundbo Olsen*

Medlemmer uden stemmeret:

Universitetsdirektør *Helge Muhle Larsen*
Overbibliotekar *Aase Lindahl*

Det Sundhedsvidenskabelige Fakultetsråd

Perioden 1. januar-31. december 2000
Dekan, professor *Mogens Hørder*

Repræsentanter for de heltidsbeskæftigede lærere og videnskabelige medarbejdere:

Professor *Henning Beck-Nielsen*
Professor *Bente Finsen*
Lektor *Jørn Hansen*
Professor *Jørgen Jespersen*
Lektor *Graham Leslie*
Lektor *Jesper Bo Nielsen*

Eksterne medlemmer:

Direktør *Steen Friberg Nielsen*
Stiftsamtmænd *Ninna Würtzen*

Repræsentanter for det teknisk/administrative personale:

Laborant *Kirsten Junker*
Afdelingslaborant *Lis Teusch*
Laborant *Brit Thobo-Carlson*

Repræsentanter for de studerende:

Mikkel Hellberg Dorff
Peer Gregersen
Rasmus Dahl Larsen

Det Naturvidenskabelige og Tekniske Fakultetsråd

Perioden 1. januar-31. december
Dekan, professor *Jens Oddershede*

Eksterne medlemmer:

Administrerende direktør *Clas N. Andersen*, Roulunds Fabriker A/S
Rektor *Steen Hoffmann*, Sct. Knuds Gymnasium og HF-kursus

Repræsentanter for de videnskabelige medarbejdere:

Lektor *Frede Østergaard Andersen*
Professor *Peter Kornerup* (fra 1. september)
Lektor *Frants Lauritsen*
Lektor *Jens Onsgaard* (indtil 31. august)
Lektor *Paul Stein*

Lektor *Peder Thusgaard Ruhoff*
Sektorleder *Erik Urth*

Repræsentanter for det teknisk/administrative personale:

Laborant *Susanne Juhl Hansen*
Laboratorietekniker *Kirsten Laursen*
Laborant *Dorthe Dolleris Petersen*

Repræsentanter for de studerende:

Stud.scient. *Signe Inglev Steffansen*
Stud.scient. *Ann Zahle Larsen*
Stud.scient. *Sofus Bach Poulsen*

Det Samfundsvidenskabelige Fakultetsråd

Perioden 1. januar - 31. december 2000
Dekan, professor *Tage Koed Madsen*

Repræsentanter for de heltidsbeskæftigede lærere og videnskabelige medarbejdere:

Professor *Mogens N. Pedersen*
Professor *Christen Sørensen*
Professor *Nis Jul Clausen*
Professor *Torben Eli Bager*
Professor *Poul Rind Christensen*
Lektor *Niels Vestergaard*
Lektor *Per V. Freytag*
Lektor *Jens-Jørgen Jensen*
Lektor *Andreas P. Cornett*

Eksterne medlemmer:

Politimester *Lars Rand Jensen*

Repræsentanter for det teknisk/administrative personale:

Kontorfuldmægtig *Poul Viereck*
Korrespondent *Inga Jacobsen*
Korrespondent *Christina Langkilde*

Repræsentanter for de studerende:

Cand.merc.-stud. *Poul Basse*
Scient.pol.-stud. *Louise Broe*
Scient.pol.-stud. *Martin Ejnar Hansen*

Det Humanistiske Fakultetsråd

Perioden 1. januar-31. december
Dekan, lektor *Flemming G. Andersen*
Prodekan, lektor *Annelise Grinsted*

Repræsentanter for de heltidsbeskæftigede lærere og videnskabelige medarbejdere:

Lektor *Lars Johnsen*
Lektor *Gitte Rasmussen*
Lektor *Bjarne le Fevre Jakobsen*
Lektor *Johs. Nørregaard Frandsen*
Lektor *Marianne Børch*
Lektor *Helle Porsdam* (til 21. august)
Lektor *Per H. Hansen* (fra 22. august)

Repræsentanter for det teknisk/administrative personale:

sekretær *Anne-Christina Nielsen*
overassistent *Rita Haugaard Jacobsen*
overassistent *Bodil Kjærsgaard*

Repræsentanter for de studerende:

stud. mag. *Tom Richter Hansen*
stud. mag. *Thomas Henriksen*
stud. mag. *Christian Schmitt*

Eksterne repræsentanter:

Rektor *Lene Pind*
Statsautoriseret revisor *Thomas Pedersen* (til 22. maj)
Museumsinspektør *Torsten Sadowsky* (fra 23. maj)

Kapitel 9

Repræsentantskab

Borgmester *Anker Boye*, Odense
Borgmester *Per Bødker Andersen*, Kolding
Borgmester *Johnny Søtrup*, Esbjerg
Borgmester *A.P. Hansen*, Sønderborg

Amtsborgmester *Karen Nøhr*, Fyns Amt
1. viceamtsborgmester *Erik Rasmussen*, Vejle Amt
Amtsborgmester *Laurits Tørnæs*, Ribe Amt
Amtsdirektør *Finn Hansen*, Sønderjyllands Amt

Rektor *Poul Erik Madsen*, Fredericia Amtsgymnasium og
HF-Kursus (formand)
Generalkonsul *Henrik Becker-Christensen*, Kgl. Dansk
Generalkonsulat, Flensburg
Forstander *Annemarie Morris*, Rødding Højskole
Direktør *Karsten Ohrt*, Brandts Klædefabrik
Sygehusdirektør *Hans Chr. Thyregod*, Centralsygehuset
i Esbjerg

Adm. direktør *Kurt Christiansen*, Kansas Wenaas A/S
Koncerndirektør *Hans Kirk*, Danfoss A/S
Fabrikschef *Kurt Lyngø*, A/S Boligbeton (udtrådt august
2000)
Direktør *Hans Berg Madsen*, Esbjerg Fiskeindustri a.m.b.a.
Statsautoriseret revisor *Erik Mølgaard*, KPMG C. Jesper-
sen Statsautoriserede revisorer
Direktør *Ulf Smith*, Hydro Aluminium Tønder a.s. (ud-
trådt februar 2000)
Direktør *Laurids Lauridsen*, Hydro Aluminium Hycot,
Løgumkloster (indtrådt marts 2000)
Afdelingsformand *Keld Westring*, Dansk Metalarbejder-
forbund Odense

Studerende *Kristian Sundbo Olsen*, Odense
Studerende *Henning V. Tømmerholt*, Odense
Studerende *Mike Bonz Hansen*, Sønderborg
Studerende *Tom Richter Hansen*, Odense (indtrådt august
2000)

Kapitel 10

Universitetets fakulteter

Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet

Under Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet hører følgende institutter:

Institut for Medicinsk Biologi (IMB)
Institut for Sundhedstjenesteforskning (IST)
Retsmedicinsk Institut
Institut for Idræt og Biomekanik (IOB)
Klinisk Institut (KI)
Biomedicinsk Laboratorium

Under Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet hører endvidere følgende forskningsenheder:

Forskningsenheden for Sundheds sociologi, Esbjerg
Forskningsenheden for Tromboseforskning, Esbjerg

Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet har andel i følgende tværfakultære institutter:

Center for Anvendt Sundhedstjenesteforskning og Teknologivurdering (CAST)
Institut for Statistik og Demografi (se årsberetning fra Det Samfundsvidenskabelige Fakultet)
Center for Proteomanalyse (se årsberetning fra Det Naturvidenskabelige Fakultet)

Under Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet hører følgende studienævne:

Studienævn for Medicin
Studienævn for Klinisk Biomekanik
Studienævn for Idræt
Studienævn for Den Sundhedsfaglige Supplerings- og Kandidatuddannelse

Det Sundhedsvidenskabelige Fakultetssekretariat

Ledelses- og dekan kontor
Fakultetssekretær *Hans Evermann*
Erhvervsproglig fuldmægtig *Elisabeth Lohmann*
Assistent *Anette Kiilstofte*

Sekretariatet for de prægraduate uddannelser

Kontorfuldmægtig *Jane Westergaard*
Overassistent *Christina Pytlick*
Assistent *Susanne Nicolaisen*
Assistent *Trine Abeloe*

Sekretariatet for de postgraduate uddannelser

Erhvervsproglig fuldmægtig *Gitte Halling*
Korrespondent *Anne Grete Petersen*

Det pædagogiske udviklingsprojekt

Pædagogisk konsulent *Birgitta Wallstedt*
Ekstern pædagogisk konsulent *Dick Mårtenson* (afgået ved døden 29. oktober)
Korrespondent *Anne Grete Petersen*

IT-funktionen

IT-medarbejder *Torben Pieler*
IT-medarbejder *Uffe Gaden*
Teknisk tegner *Margrethe Krog*

Undervisningsprisen

Undervisningsprisen ved Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet blev i år uddelt til praktiserende læge Niels Christian Jensen.

INSTITUT FOR MEDICINSK BIOLOGI (IMB)

Instituttet består af 3 forskningsenheder:

Anatomi og Neurobiologi
Fysiologi og Farmakologi
Immunologi og Mikrobiologi

Institutedelse

Instituteder:

Professor *Jens Zimmer Rasmussen*

Institutbestyrelsen:

Professor *Jens Zimmer Rasmussen* (formand), professor *Peter Bie*, professor *Bente Finsen*, docent *Torben Johansen*, lektor *Børge Teisner*, laboratorietekniker *Bodil Kristenseen*, laborant *Lise Schrøder* og stud.med. *Kathrine Medum*.

Institutsekretariat:

Institutsekretær *Anne Marie Bredmose*

Regnskabsassistent *Rikke Clausen*

Kontorelev *Rene Callesen* (overgået til administrationen 15. maj)

Kontorelev *Tanja Beese Nielsen* (tiltrådt 15. august)

Administrativt er IMB opdelt i 3 sektioner: A: Immunologi og Mikrobiologi (sektionsansvarlig lektor *B. Teisner*), B: Fysiologi og Farmakologi (sektionsansvarlig docent *Torben Johansen*), C: Anatomi og Neurobiologi, Winsløwparken og Campus (sektionsansvarlig professor *Bente Finsen*).

Forskningsledere

Professor *Bente Finsen*, Anatomi og Neurobiologi

Forskningslektor *Uffe Holmskov*, Immunologi og Mikrobiologi

Professor *Ole Skøtt*, Fysiologi og Farmakologi

Oprensningen

Medhjælper *Anne Birthe Lindal Hansen*

IKT-medarbejder

Herluf Rasmussen

Værkstedgruppen

Ingeniør *Ole Johansen* (konsulent, fratrædt 31. december)

Ingeniørassistent *Arne Larsen*

Laboratoriebetjent *Bent Bækdal*

Laboratoriebetjent *Børge Nielsen* (fratrædt 31. maj)

Laboratoriebetjent *Kaj Nielsen*

Elektronikmekanikerelev *Jimmy Nielsen* (overgået til Institut for Biokemi og Molekylær Biologi 1. august)

Anatomi og Neurobiologi

Professor, dr.med. *Bente Finsen*
Professor, dr.med. *Jens Zimmer Rasmussen* (instituttleder)
Professor emeritus, dr.phil. *Leif Rasmussen*
Lektor *Hans Albert Bøye*, Ph.D.
Lektor *John Chemnitz* (medlem af Studienævnet for Klinisk Biomekanik)
Lektor *Jan Bert Gramsbergen*, Ph.D.
Lektor, dr.med.vet. *Ellen Holm Nielsen*
Forskningsadjunkt, cand.scient. *Birthe Jakobsen*, Ph.D. (tiltrådt 1. februar)
Adjunkt, cand.scient. *Annette Møller Dall*, Ph.D. (tiltrådt 1. december)
Forskningsstipendiat, cand.scient. *Rikke Gregersen*, Ph.D. (barselsorlov fra 17. december)
Forskningsadjunkt, civilingeniør *Jens Noraberg*, Ph.D.
Forskningsstipendiat, cand.scient. *Morten Meyer* (tiltrådt 1. september; Ph.D.-stipendiat til 31. august)
Forskningsstipendiat, cand.scient. *Peter Schousboe*, Ph.D. (udstationeret fra 1. oktober)
Fakultetsgæsteprofessor *Anthony J. Castro*, Ph.D.
Gæsteprofessor *Trevor Owens*, Ph.D.
Gæstestuderende, stud.pharm. *Joost van Roosmalen* (23. juni-13. oktober)
Gæstestuderende, stud.med. *Simone Sangiorgi* (1.-30. september)
Gæsteforsker, stud.med. *Bjarne Winther Kristensen*, Ph.D. (Ph.D.-studerende til 30. oktober)
Gæsteforsker, stud.med. *Line Lunde* (skolarstipendiat til 31. august)
Laborant *Dorthe Frederiksen Bramsen* (tidligere Frederiksen)
Laborant *Rikke Christiansen* (fratrådt 30. juni)
Hospitalslaborant *Randi Godskesen*
Undervisningssekretær *Rigmor Jepsen*
Laborant *Lene Jørgensen*
Instruktionslaborant *Dorte Lyholmer*
Laboratorietekniker *Inge Emilie Nielsen*
Hospitalslaborant *Anni Petersen* (tidligere Jensen)
Laborant *Susanne Petersen*
Laboratorietekniker *Inger Margrethe Rasmussen*
Sekretær *Elsebeth Orthmann* (deles med Immunologi og Mikrobiologi)

Ph.D.-studerende pr. 31. december:
Morten Blaabjerg (skolarstipendiat til 31. august)
Christian Bonde Pedersen (skolarstipendiat til 31. august)
Thomas Brevig
Nina Drøjdahl Lomholt Ryg (barselsorlov fra 15. august)
Pernille Jansen
Kate Lykke Lambertsen

Morten Meyer
Frantz Rom Poulsen

Der har i forårssemestret og efterårssemestret været ansat i alt 6 undervisningsassistenter og 99 instruktører, som i alt har undervist i 2797 konfrontationstimer.

Gæsteforelæsninger afholdt af forskningsenheden

Gæsteprofessor, dr. Trevor Owens, Montreal Neurological Institute, McGill University, Canada (30. marts). Ph.D. Ishar Dalmau, Dept. of Cell Biology and Physiology, Autonomous University of Barcelona, Spanien (17. august). Pharm.stud. Joost van Roosmalen, Biological Psychiatry, Groningen University, Holland (26. september). IMCC gæstestudent Simone Sangiorgi, Laboratorio di Morfologia Umana, Carlo Cattaneo, Varese, Italien (28. september). Lektor, dr.med. Flemming Fryd Johansen, Molekylær Neuropatologi, Københavns Universitet (3. oktober). Assoc. prof., Ph.D. Lars Sundstrøm, Dept. of Clinical Neurological Sciences, Southampton General Hospital, England (19. december),

Medarbejdernes aktiviteter uden for forskningsenheden

M. Blaabjerg deltog med foredrag i Neuroscience PharmaBiotec symposium, Vejstruplund (10.-11. februar), med poster i 2nd Meeting of the Federation of European Neuroscience Societies, Brighton, England (24.-28. juni), med poster i 30th Annual Meeting, Society for Neuroscience, New Orleans, USA (4.-9. november) og i konferencen Biotech & Life Sciences: Research-based Start-up Companies, Århus (27. november).

C. Bonde Pedersen deltog med foredrag i Neuroscience PharmaBiotec symposium, Vejstruplund (10.-11. februar) og i symposium om Transplantation and Parkinson's Disease, Århus Kommunehospital (6. april). Han deltog med poster i 2nd Meeting of the Federation of European Neuroscience Societies, Brighton, England (24.-28. juni) og med poster i Society for Neuroscience, 30th Annual Meeting, New Orleans, USA (4.-9. november).

B. Finsen var inviteret foredragsholder ved Department of Anatomy and Cell Biology, McGill University, Montreal, Canada (3. februar). Hun deltog i Neuroscience PharmaBiotec symposium, Vejstruplund (10.-11. februar) og i Dansk Selskab for Neurovidenskab, forårsmøde, København (6. marts). Hun var med ved fondsdeltagermøde, Scleroseforeningen, Dronningens Ferieby, Grenaa (13. april). Hun deltog med poster i IV European meeting

on glial cell function in health and disease, Barcelona, Spanien (24.-27. maj). Hun har undervist ved postgraduat kursus i dyreforsøgskundskab, Biomedicinsk Laboratorium, Syddansk Universitet, Odense (28. august) og i postgraduat kursus i mikrokirurgi, Biomedicinsk Laboratorium, Syddansk Universitet, Odense (13. oktober). I efteråret 2000 har hun sammen med J.B. Gramsbergen arrangeret Neurobiologi-seminarer ved Anatomi og Neurobiologi, Syddansk Universitet, Odense. Hun har desuden været medarrangør af symposiet Molecular Mechanisms of Neuronal Stress and Degeneration arrangeret af Dansk Selskab for Biokemi og Molekylærbiologi og Dansk Selskab for Neurovidenskab (27. november). Hun har været bedømmer på læge Ane Ahn Petersens Ph.D.-afhandling Characterization and clinical relevance of soluble ICAM-1 in multiple sclerosis, Københavns Universitet (24. august) og på cand.med. Milena Penkows Ph.D.-afhandling Central Nervous System Inflammation, Københavns Universitet (17. november). Hun er formand for NatSund udvalget, medlem af institutbestyrelsen for Institut for Medicinsk Biologi, medlem af Fakultetsrådet, Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Syddansk Universitet, Odense og medlem af bestyrelsen for Dansk Selskab for Neurovidenskab. Hun er dansk repræsentant i European School for Neuroimmunology (ESNI).

J.B. Gramsbergen deltog med poster i mødet Sensors for Brain Mapping, Lund, Sverige (6.-8. juni). Han arrangerede møde med EU-partnere vedrørende forberedelse af projektansøgning til EUs 5. Rammeprogram, Wuppertal, Tyskland (24.-25. februar).

R. Gregersen deltog med foredrag i Neuroscience PharmaBiotec symposium, Vejstruplund (10.-11. februar) og med poster i 8th International TNF Congress, Trondhjem, Norge (17.-21. maj).

B. Jakobsen deltog med foredrag i Neuroscience PharmaBiotec symposium, Vejstruplund (10.-11. februar) og holdt foredrag ved 30th Ann. Meeting of Society for Neuroscience, New Orleans, USA (4.-9. november). Hun har arrangeret og undervist i kurset Advanced course on organotypical slice cultures, Center for Neuroscience and Cell Biology, University of Coimbra, Portugal (10.-14. april).

B.W. Kristensen deltog med foredrag i Neuroscience PharmaBiotec symposium, Vejstruplund (10.-11. februar), med poster i International Conference on Neuroprotection and Neurorepair, Magdeburg, Tyskland (1.-4. marts) og i 2nd Meeting of the Federation of European Neuroscience Societies, Brighton, England (24.-28. juni).

K.L. Lambertsen holdt foredrag ved Neuroscience PharmaBiotec symposium, Vejstruplund (10.-11. februar). Hun deltog med poster i IV European meeting on glial cell function in health and disease, Barcelona, Spanien (24.-27. maj).

M. Meyer deltog i NsGene A/S Kick-off meeting, Trolleholm Slot, Lund, Sverige (4.-5. februar). Han holdt foredrag ved Neuroscience PharmaBiotec symposium, Vejstruplund (10.-11. februar). Han deltog i Symposium on Spasticity, Rigshospitalet, København (15. marts) og i

symposium om Transplantation and Parkinson's Disease, Århus Kommunehospital (6. april). Han deltog med poster i Sixth International Congress of Parkinson's Disease and Movement Disorders, Barcelona, Spanien (11.-15. juni) og med poster i 2nd Meeting of the Federation of European Neuroscience Societies, Brighton, England (24.-28. juni). Han deltog med foredrag i 11th Annual General Meeting of Network of European CNS Transplantation and Restoration (NECTAR), Hannover, Tyskland (15.-17. september), holdt inviteret foredrag i Danish Society for Medical Genetics, Cell and Gene Therapy, Århus (13. oktober) og deltog med foredrag i Society for Neuroscience, 30th Annual Meeting, New Orleans, USA (4.-9. november).

E. Holm Nielsen deltog i konferencen Biotech and Life Sciences, Århus (29. november).

J. Noraberg deltog med foredrag ved Neuroscience PharmaBiotec symposium, Vejstruplund (10.-11. februar), med poster i 2nd Meeting of the Federation of European Neuroscience Societies, Brighton, England (24.-28. juni) og med foredrag ved 18th Scandinavian Society for Cell Toxicology (SSCT) Annual Workshop, Sollentuna, Sverige (7.-10. September). Han var repræsenteret med poster i 11th International Workshop in In Vitro Toxicology (INVITOX), Alicante, Portugal (25.-28. oktober) og 30th Annual Meeting, Society for Neuroscience, New Orleans, USA (4.-9. november). Han deltog i halvårsmøde for partnere inden for EU BioTech-projekt, Münster, Tyskland, (26.-27. februar).

F.R. Poulsen var i forbindelse med EU projekt på forskningsophold ved Department of Experimental Medicine (DI.ME.S), Section of Pharmacology and Toxicology, University of Genua, Italien (17.-30. januar), hvor han også holdt foredrag. Han deltog i Neuroscience PharmaBiotec symposium, Vejstruplund (10.-11. februar), i Videnskabeligt Symposium om gang og spasticitet, København (15. marts), med poster i 2nd Meeting of the Federation of European Neuroscience Societies, Brighton, England (24.-28. juni) og med poster i 30th Annual Meeting of the Society for Neuroscience, New Orleans, USA (4.-9. november).

N.D. Ryg deltog med poster i IV European meeting on glial cell function in health and disease, Barcelona, Spanien (24.-27. maj).

J. Zimmer Rasmussen har deltaget i følgende: NsGene A/S Kick-off meeting, Trolleholm Slot, Lund, Sverige (4.-5. februar), som ordstyrer i Neuroscience PharmaBiotec symposium, Vejstruplund (10.-11. februar), med foredrag i det årlige koordineringsmøde vedrørende EU-projekt om mikroelektrode-assays og skivekulturer af lymfevæv, Münster, Tyskland (25.-27. februar), med inviteret foredrag i International Conference on Neuroprotection and Neurorepair, Magdeburg, Tyskland (2.-4. marts), med poster i 7th Annual Meeting of the American Society for Neural Transplantation and Repair, Clearwater, Florida (27.-30. april), i Dansk Selskab for Neurovidenskabs møde vedrørende brain imaging and cognition, Sandbjerg Gods, Sundeved (7.-9. maj), med poster i In vitro Toxicology

logy Industrial Platform (INVITIP) møde vedrørende samlet præsentation af EU-støttede projekter i in vitro toksikologi, Innsbruck, Østrig (16.-18. juni), som bidragsyder til flere poster i 2nd Meeting of the Forum of European Neuroscience Societies (FENS), Brighton, England (24.-28. juni), med inviteret foredrag i symposium vedrørende „cochlear implants“ og neuronal plasticitet, Århus Kommunehospital (7. september), i 11th Annual General Meeting of Network of European CNS Transplantation and Restoration (NECTAR), Hannover, Germany (15.-17. september), i afsluttende møde vedrørende treårigt EU-støttet projekt ved mikroelektrodeassays, organotypiske skivekulturer af hjernevæv og in vitro teknologi, Genua, Italien (22-28. september), med foredrag ved INVITOX-årsmøde, Alicante, Spanien (25.-29. oktober) og med flere poster i 30th Annual Meeting of the American Society for Neuroscience, New Orleans, USA (5.-9. november). Han har været ekstern bedømmer af cand.scient. Lars Torups Ph.D.-afhandling Cerebral ischemia and serotonin, Københavns Universitet (7. april), dipl.psych. Gitte Wörtweins Ph.D.-afhandling Neural mechanisms of recovery from brain damage, Københavns Universitet (30. maj) og cand.med. Torsten Meldgaard Madsens Ph.D.-afhandling Studies on the mechanisms underlying development of seizures, Københavns Universitet (20. december). Han er formand for Medicinske Universitetslæreres Forening (MULF) under FAS, medlem af FAS' bestyrelse, medlem af ACs forretningsudvalg og ACs bestyrelse, medlem af bestyrelsen for Medicinsk Historisk Selskab på Fyn, medlem af styregruppen for Antropologisk Database, Syddansk Universitet, Odense (ADBOU), medlem af Patentudvalget ved Syddansk Universitet, medlem af bestyrelsen i Nordic Society for Research in Brain Aging (NORAGE), medlem af bestyrelsen for Grosserer M. Brogaard og Hustrus Mindefond og projektleder under Neuroscience PharmBiotec Research Centre med Farmaceutisk Højskole som værtsinstitution. Han er dansk delegeret i EUs COST B10 action vedrørende Brain Damage and Repair.

Eksterne bevillinger og donationer

M. Blaabjerg, B.W. Kristensen og J. Zimmer Rasmussen har modtaget 30.000 kroner fra Novo Nordisk Fonden og 20.000 kroner fra Ingemann O. Buck's Fond til projektet Metabotrope glutamatreceptorer: Involvement i eksцитотoksicitet, ekspressionen af neurotrofiske faktorer og neuron morfologi. Han har desuden modtaget 6.000 kroner fra Hotelejer Edvard Johnsen og Hustrus Fond.

C. Bonde Pedersen har modtaget 10.080 kroner fra Overlægerådet til apparatur. Han har sammen med Jens Norberg modtaget 30.000 kroner fra Fonden til Lægevidenskabens Fremme til undersøgelse af neurodegenerative mekanismer ved oxygen og glukose deprivation i skivekulturer.

B. Finsen har i publikationsstøtte modtaget 2.646 kroner fra publikationsudvalget, Syddansk Universitet, Odense. Hun har modtaget 25.000 kroner fra Grosserer M.

Brogaard og Hustrus Mindefond, 140.000 kroner fra Novo Nordisk Fonden og en treårig rammebevilling på 250.000 kroner pr. år (1999-2001) fra Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd til projektet Neuroimmunologiske aspekter ved degenerative CNS lidelser samt 116.000 kroner fra Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd til skolarstipendium til samme projekt. Hun har derudover modtaget 302.000 kroner fra Scleroseforeningen til Ph.D.-stipendium til stud.med. Rune Ladeby til projektet Dyreeksperimentelle studier af mekanismer for de- og regeneration af oligodendrocytter og myelin ved dissemineret sklerose og 150.000 kroner fra Direktør Ejnar Jonassens Fond til samme projekt.

J.B. Gramsbergen har til projektet Mekanismer for neurodegeneration, neuroprotektion og regeneration samt modulering af signalsystemer i organotypiske hjerneski-vekulturer modtaget en treårig rammebevilling på 250.000 kroner pr. år (1999-2001) fra Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd samt andre 111.600 kroner til et skolarstipendium til Jakob Torp Madsen til projektet Mitochondrial dysfunction, oxidative stress, and neuroprotection in ventral mesencephalon (VM) and VM-striatal slice cultures. Han har endvidere modtaget 50.000 kroner, 20.000 kroner og 30.000 kroner fra henholdsvis Novo Nordisk Fonden, Fonden til Lægevidenskabens Fremme og Overlægerådets Legatudvalg til projektet Online monitoring of energy metabolism and neurotoxicity in brain slice cultures using enzyme-based flow injection amperometric analysis.

E. Holm Nielsen har sammen med S-E. Svehag modtaget 600.000 kroner (1999-2000) fra Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd samt andre 200.000 kroner. Hun har modtaget 60.000 kroner fra A.J. Andersen og Hustrus Fond og 30.000 kroner fra Fonden til Lægevidenskabens Fremme til undersøgelse af amyloidogenetiske faktorer ved Alzheimers sygdom. Til undersøgelse og forebyggelse af influenzavirus-infektion har hun modtaget 10.000 kroner fra Kong Christian den Tiendes Fond.

B. Jakobsen har modtaget 987.830 kroner til et treårigt innovations postdoc stipendium fra Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd medfinansieret med 384.000 kroner af NsGene A/S.

B.W. Kristensen har modtaget 25.000 kroner fra Beckett-Fonden til projekt vedrørende beskyttelse mod glutamat receptor-induceret nervecelledød.

K.L. Lambertsen har modtaget 15.000 kroner fra Overlægerådets Legatudvalg, 20.000 kroner fra Fhv. Direktør Leo Nielsen og Hustru Karen Magrethe Niensens Legat for Lægevidenskabelig Forskning, 8.000 kroner fra Carl og Ellen Hertzs Legat til Dansk Læge- og Naturvidenskab, 5.060 kroner fra Arvid Nilssons Fond, 24.000 kroner fra Familien Hede Niensens Fond og sammen med Rikke Gregersen 10.000 kroner til projektet Interferon-gamma og tumor nekrose faktors patofysiologiske rolle ved neurodegenerative sygdomme.

L. Lunde har modtaget 5.000 kroner fra Familien Hede Niensens Fond til deltagelse i kongres.

M. Meyer har modtaget 392.991 kroner fra Fonden af

17.12.1981 til et etårigt seniorstipendium, 98.200 kroner fra Novo Nordisk Fonden og 20.000 kroner fra A.P. Møller and Hustru Chastine Mc-Kinney Møllers Fond til projektet Nye genteknologiske metoder til forbedring af dopaminerge nervecellers overlevelse og funktion efter transplantation. Han har modtaget 135.000 kroner fra Carlsbergfondet til udvikling af neuroner og glia fra multipotente neurale stamceller.

A. Møller Dall har modtaget 100.000 kroner fra Dansk Parkinsonforening, 50.000 kroner fra Familien Hede Nielsens Fond, 50.000 kroner fra Dagmar Marshalls Fond, 150.000 kroner fra Fonden af 2.7.1984 til bekæmpelse af Parkinsons syge, 25.000 kroner fra Grosserer A.V. Lykfeldt og Hustrus Legat, 75.000 kroner fra Direktør Ib Henriksens Fond og 10.000 kroner fra Aslaug og Carl Friis' Legat til projekt vedrørende udvikling af xenogent donorvæv til neuronal transplantation.

J. Noraberg har til projektet Organotypiske skivekulturer af hjernevæv som in vitro model for neurotoksikologisk og farmakologisk screening og studier af stoffers virkningsmekanismer modtaget et treårigt postdoc stipendium på 1,6 mio. kroner fra Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd med start 1. januar 2000.

F.R. Poulsen har modtaget 10.000 kroner fra Familien Hede Nielsens Fond til kongresdeltagelse. Til projekt vedrørende elektroshock- og epilepsi-inducerede forandringer i organotypiske, hippocampale skivekulturer har han modtaget 50.000 kroner fra Novo Nordisk Fonden og 25.000 kroner fra Fonden til Neurologisk Forskning. Til samme projekt har Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd bevilget 33.000 kroner i forbindelse med forskningsophold ved Anatomy and Neurobiology, University of California at Irvine, USA, april-juni 2001. Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd har i tillæg dertil bevilget 15.000 kroner.

N.D. Ryg har modtaget 20.000 kroner fra Familien Hede Nielsens Fond til computerudstyr. Hun har modtaget 299.157 kroner fra Fonden af 17.12.1981 til et etårigt kandidatstipendium.

P. Schousboe har til projekt vedrørende initiering af cellemigration/proliferation i den extracellulære matrix modtaget 15.000 kroner fra Tømrermester Alfred Andersen og Hustrus Fond, 35.000 kroner fra Agnes og Poul Friis' Fond, 20.000 kroner fra Fonden til Lægevidenskabens Fremme samt 81.200 kroner fra Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd til studieophold ved Walter and Elisa Hall Institute of Medical Research, Melbourne, Australien.

J. Zimmer Rasmussen har sammen med B. Finsen, E. Holm Nielsen og S-E. Svehag modtaget 1,6 mio. kroner fra Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråds NA-STRÅ-program (1997-2001) til et forskningsprojekt vedrørende neurotrofiske og -toksiske mekanismer i hjernen.

Publikationer

Andreassen OA, Finsen B, Østergaard K, West MJ, Jørgensen HA. Reduced number of striatal neurons ex-

pressing preprosomatostatin mRNA in rats with oral dyskinesias after long-term haloperidol administration. *Neurosci. Lett.* 2000; 279: 21-24.

Bauer M, Meyer M, Grimm L, Meitinger T, Zimmer J, Gasser T, Ueffing M, Widmer HR. Nonviral glial cell-derived neurotrophic factor gene transfer enhances survival of cultured dopaminergic neurons and improves their function after transplantation in a rat model of Parkinson's disease. *Hum. Gene Ther.* 2000; 11: 1529-1541.

Bonde C, Kristensen BW, Blaabjerg M, Johansen TE, Zimmer J, Meyer M. GDNF and neublastin protect against NMDA-induced excitotoxicity in hippocampal slice cultures. *NeuroReport* 2000; 11: 4069-4073.

Brevig T, Holgersen J, Widner H. Xenotransplantation for CNS repair: immunological barriers and strategies to overcome them. *TINS* 2000; 23: 337-344.

Chemnitz J. Almen anatomi. Oversigt over organsystemer. Odense: Odense Universitets Trykkeri, 2000: 85 s.

Brevig T, Kristensen T, Zimmer J. Induction of human T-cell proliferation by porcine fetal brain cells: Role of astrocytes and macrophages/microglia. *Transpl. Proc.* 2000; 32: 961-962.

Brevig T, Pedersen EB, Finsen B. Molecular and cellular mechanisms in immune rejection of intracerebral neural transplants. I: Goodie J, red. *Neural Transplantation in Neurodegenerative Disease: Current Status and New Directions.* (Proceedings of Novartis Foundation Symposium 231). England: John Wiley and Sons Ltd, 2000: 166-177.

Chemnitz, J. Bevægeapparatets anatomi. Undervisningsprogrammer. Odense: Odense Universitets Trykkeri, 2000: 87 s.

Chemnitz, J. Bevægeapparatets muskler. Undervisningsprogrammer. Odense: Odense Universitets Trykkeri, 2000: 61 s.

Danielsen EH, Cumming P, Andersen F, Bender D, Brevig T, Falborg L, Gee A, Gillings NM, Hansen SB, Hermansen F, Johansen TE, Dahl-Jørgensen A, Jørgensen HA, Meyer M, Munk O, Pedersen EB, Poulsen PH, Rodell AB, Sakoh M, Simonsen CZ, Smith DF, Sørensen JC, Østergaard L, Zimmer J, Gjedde A, Møller A. The DaNeX study of embryonic mesencephalic, dopaminergic tissue grafted to a minipig model of parkinson's disease: Preliminary findings of effect of MPTP poisoning on striatal dopaminergic markers. *Cell Transplantation* 2000; 9: 247-259.

Finsen B, Jensen MB, Lomholt ND, Hegelund IV, Poulsen FR, Owens T. Axotomy induced glial reactions in normal and cytokine transgenic mice. I: Matsas R, Tsacopoulos M, red. *Advances in Experimental Medicine and Biology: The Function of Glial Cells in Health and Disease: Dialogue between Glia and Neurons*, 2000: 157-171.

Gramsbergen JB, Sandberg M, Kornblit B, Zimmer J. Pyruvate protects against 3 nitropropionic acid neurotoxicity in corticostriatal slice cultures. *NeuroReport* 2000; 11: 2743-2747.

- Gregersen R, Finsen B.* Mikroglia cellen gennem et hundrede år. I: Temaartikel. Årsberetning 1999. Odense: Syddansk Universitet, 2000: 63-68.
- Gregersen R, Lambertsen K, Finsen B.* Microglia and macrophages are the major source of tumor necrosis factor in permanent middle cerebral artery occlusion in mice. *J. Cerebr. Blood Flow Metabol.* 2000; 20: 53-65.
- Guzman R, Lövblad KO, Meyer M, Spenger C, Schroth G, Widmer HR.* Imaging the rat brain on a 1.5 T clinical MR-scanner. *J. Neurosci. Meth.* 2000; 97: 77-85.
- Holm Nielsen E, Nybo M, Junker K, Toftedal Hansen P, Rasmussen JM, Svehag SE.* Localization of human serum amyloid P component and heparan sulfate proteoglycan in in vitro-formed A β fibrils. *Scand. J. Immunol.* 2000; 52: 110-112.
- Jensen MB, Hege Lund IV, Lomholt ND, Finsen B, Owens T.* IFN γ enhances microglial reactions to hippocampal axonal degeneration. *J. Neurosci.* 2000; 20: 3612-3621.
- Jensen MB, Poulsen FR, Finsen B.* Axonal sprouting regulates myelin basic protein gene expression in denervated mouse hippocampus. *Int. J. Dev. Neurosci.* 2000; 18: 221-235.
- Juul Sørensen I, Holm Nielsen E, Schrøder L, Voss A, Horváth L, Svehag SE.* Complexes of serum amyloid P component and DNA in serum from healthy individuals and systemic lupus erythematosus patients. *J. Clin. Immunol.* 2000; 20: 408-415.
- Kielberg V, Rasmussen L, red.* Proteiner - oprensning og karakterisering. Gads Forlag 2000: 200 s.
- Meyer M, Johansen J, Gramsbergen J-B, Johansen TE, Zimmer J.* Improved survival of embryonic porcine dopaminergic neurons in coculture with a conditionally immortalized GDNF-producing hippocampal cell line. *Exp. Neurol.* 2000; 164: 82-93.
- Noraberg J, Arlien-Søborg P.* Neurotoxic interactions of industrially used ketones. *Neuro Toxicology* 2000; 21: 409-418.
- Perrier JF, Noraberg J, Simon M, Hounsgaard J.* Dedifferentiation of intrinsic response properties of motoneurons in organotypic cultures of the spinal cord of the adult turtle. *Eur. J. Neurosci.* 2000; 12: 2397-2404.
- Petersen R, Finsen B, Andreassen OA, Zimmer J, Jørgensen HA.* No changes in dopamine D1 receptor mRNA expressing neurons in the dorsal striatum of rat with oral movements induced by long-term haloperidol administration. *Brain Res.* 2000; 859: 394-397.
- Poulsen FR, Lagord C, Courty J, Pedersen EB, Barritault D, Finsen B.* Increased synthesis of Heparin Affin Regulatory Peptide (HARP) by astrocytes in the perforant path lesioned mouse fascia dentata and hippocampus. *Exp. Brain Res.* 2000; 135: 319-330.
- Rasmussen M, Rasmussen L.* Phospholipases C and D in the commitment to survival or death in the early lag phase of *Tetrahymena* cultures. *Cell Biochem. Funct.* 2000; 18: 133-139.
- Rasmussen M, Rasmussen L.* Are cells rescued from „low density death“ by a cooperation between phospholipases C and D? *Cell Biol. Int.* 2000; 24: 121-123.
- Rosenblad C, Grønberg M, Hansen C, Blom N, Meyer M, Johansen J, Dagø L, Kirik D, Patel UA, Lundberg C, Trono D, Björklund A, Johansen TE.* In vivo protection of nigral dopamine neurons by lentiviral gene transfer of the novel GDNF-family member neuroblastin/artemin. *Mol. Cell Neurosci.* 2000; 15: 199-214.
- Storgaard J, Kornblit BT, Zimmer J, Gramsbergen JBP.* 3-nitropropionic acid neurotoxicity in organotypic striatal and corticostriatal slice cultures is dependent on glucose and glutamate. *Exp. Neurol.* 2000; 164: 227-235.
- Widmer HR, Schaller B, Meyer M, Seiler RW.* Glial cell line-derived neurotrophic factor stimulates the morphological differentiation of cultured ventral mesencephalic. *Exp. Neurol.* 2000; 164: 71-81.
- Zimmer J, Kordower JH.* Guest editorial. *Exp. Neurol.* 2000; 164: 1.
- Zimmer J, Kristensen BW, Jacobsen B, Noraberg J.* Excitatory amino acid neurotoxicity and modulation of glutamate receptor expression in organotypic brain slice cultures. *Amino Acids* 2000; 19: 7-21.

Fysiologi og Farmakologi

Professor, dr.med. *Peter Bie*
Professor emeritus, dr.med. *Lars Garby*
Professor *Ove A. Nedergaard*, Ph.D.
Professor, dr.med. *Ole Skøtt*
Docent, fil.lic. et dr. *Anthony M. Carter*
Docent, dr.med. *Torben Johansen*
Lektor, dr.med. et med.vet. *Niels Einer-Jensen*
Lektor, dr.med. *Ulla Glenert Friis*, Ph.D.
Lektor *Boye Lagerbon Jensen*, Ph.D. (adjunkt til 31. august)
Lektor, lic.scient. *Finn O. Jørgensen*
Lektor, lic.scient. *Søren Wamberg*
Afdelingslaborant *Inge T. Andersen*
Hospitalslaborant *Mette Fredenslund* (orlov fra 1. september)
Laborantev *Puk Dalmann Hansen* (tiltrådt 1. september)
Bioanalytiker *Ulla Melchior Hansen* (tiltrådt 1. marts)
Laborant *Karin Kejling* (tiltrådt 1. juli)
Laborantev *Maria Jolanta Knudsen* (1. januar-31. december)
Laboratorietekniker *Bodil Kristensen*
Korrespondent *Bente Kuhlmann*
Afdelingslaborant *Lise Larsen* (fratrådt 31. oktober)
Laborant *Ole Madsen*
Laboratorietekniker *Annette Kragh Rasmussen*
Afdelingslaborant *Lis Teusch*
Korrespondent *Bodil Theilade*

Ph.D.-studerende pr. 31. december:
Ditte Andreasen
Kirsten Hansen
Pernille Bjørg Hansen
Niels C.F. Sandgaard
Helle Thiesson (tiltrådt 1. oktober)

Der har været ansat 11 instruktører, som har undervist 1123 konfrontationstimer.

Gæsteforelæsninger afholdt af forskningsenheden

Divisional Director, dr.med. Peter Høngaard Andersen, Biological Research, H. Lundbeck A/S, Valby (2. marts), professor Edward J. Johns, Department of Physiology, University of Birmingham, Storbritanien (3. marts), dr. Daniel Casellas, Groupe Rein et Hypertension, Institut Universitaire de Recherche Clinique, Montpellier, Frankrig (3. marts), professor Pontus Persson, Department of Physiology, Humboldt University, Berlin, Tyskland (3. marts), professor F. Javier Salazar, Department of Physi-

ology, University of Murcia, Spanien (3. marts), dr. Agostino Viridis, Department of Medicine, University of Pisa, Italien (3. marts), afdelingsleder, dr.med. Paul P. Leyssac, Medicinsk Fysiologisk Institut, Panum Institut, Københavns Universitet (9. marts), professor, dr.med. Christian Aalkjær og stud.med. Thomas Hansen, Fysiologisk Institut, Aarhus Universitet (30. marts), professor, dr.pharm. Sten Christensen, Farmakologisk Institut, Københavns Universitet (6. april), Ulla Kopp, Ph.D., associate professor, Department of Internal Medicine, University of Iowa, College of Medicine, USA and Gerald F. DiBona MD, professor and vice chairman, Department of Internal Medicine, University of Iowa, College of Medicine, USA (27. april), L. Gabriel Navar, Ph.D., professor and chairman, Dept. Physiology, Tulane University, New Orleans, Louisiana, USA (27. april), lektor, lic.pharm. Bjarne Fjalland, Institut for Farmakologi, Danmarks Farmaceutiske Højskole, København (4. maj), Ed van Bavel, Department of Medical Physics, Academic Medical Center, Amsterdam, Holland (28. juni), docent, dr.scient. Harald S. Hansen, Institut for Farmakologi, Danmarks Farmaceutiske Højskole, København (21. september), cand.scient. Lene Niemann-Nejsum, Cellebiologisk Afdeling, Anatomisk Institut, Aarhus Universitet (28. september), lektor Ulf Simonsen, Ph.D., Farmakologisk Institut, Aarhus Universitet (12. oktober), professor, dr.med. Ole Schmitz, Klinisk Farmakologisk Center, Farmakologisk Institut, Aarhus Universitet (26. oktober), Peter Norsk, DAMEC, Rigshospitalet, København (30. oktober), Lars Bo Johansen, Medicinsk Afdeling, Amager Hospital (30. oktober), Morten Schou, DAMEC, Rigshospitalet, København (30. oktober), Anders Gabrielsen, DAMEC, Rigshospitalet, København (30. oktober), Peter Norsk, DAMEC, Rigshospitalet, København (30. oktober), afdelingslæge Steen Hasselbalch, Hukommelsesklinikken, Neurocentret, Rigshospitalet, København (23. november).

Andre arrangementer afholdt af forskningsenheden

Gæster ved afdelingen.
Lene Niemann Nejsum, forskningsassistent, Cellebiologisk Afdeling, Aarhus Universitet med henblik på oplæring i mikrodissektion. Lone Brønd Jensen, Farmakologisk Institut, Københavns Universitet med henblik på oplæring i mikrodissektion. Ed van Bavel og Oana Sorop, Dept. Medical Physics, Academic Medical Center, Amsterdam, Holland (27.-30. juni, 27. november -8. december).

Medarbejdernes aktiviteter uden for forskningsenheden

D. Andreasen deltog i Sandbjerg Meeting on cardiovascular function and ion transport, Sandbjerg Gods (14.-16. juni) med foredrag og i Dansk Hypertensionsselskabs Årsmøde, Hindsgavl Slot (28.-29. april) samt *Frontiers in physiology*, Scandinavian and American Physiological Societies Joint Meeting, Stockholm, Sverige (16.-19. august).

P. Bie deltog i Experimental Biology Meeting, San Diego, USA (8.-11. april) med posters og i Dansk Hypertensionsselskabs Årsmøde (28.-29. april) som foredragsholder og med posterbidrag ved Joint Meeting, Scandinavian and American Physiological Societies, Stockholm, Sverige (16.-19. august). Han deltog med posterbidrag i First Cardiorenal Meeting, Jackson, Mississippi (8.-11. november) og deltog som medlem af European Council on Cardiovascular Research i rådets møde i Nordwijkerhout, Holland (13.-15. oktober). Han holdt forelæsning ved humanbiologiuddannelsen ved Københavns Universitet (27. september). Han fungerede som formand for bedømmelsesudvalg i forbindelse med Michael Gasters Ph.D.-afhandling (14. december). Endvidere var han medlem af bedømmelsesudvalg i forbindelse med besættelse af stilling som lektor i farmakologi og en stilling som vikar for lektor i fysiologi ved Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Københavns Universitet. Han er medlem af Svenska Medicinska Forskningsrådets Planeringsgrupp för Experimentell och Klinisk Njurforskning og bestyrelsen for Dansk Hypertensionsselskab samt kasserer for og medlem af Executive Committee i Federation of European Physiological Societies. Han er konsulent ved udviklingen af det europæiske bidrag til den internationale rumstation ved European Space Agency, Nordwijk, Holland og medlem af studienævnet for de sundhedsvidenskabelige supplerings- og kandidatuddannelser ved Syddansk Universitet.

A.M. Carter opholdt sig som adjungeret professor ved Lawson Research Institute, University of Western Ontario, London, Ontario, Canada (4.-21. marts, 22. juni-20. august, 8.-21. oktober). Han deltog i North American Trophoblast Meeting, Chicago, Illinois, USA (22. marts) og møde i Society for Gynecologic Investigation samme sted (23.-25. marts). Han var inviteret foredragsholder ved konference vedrørende Placental Monitoring Studies and Ecotoxicological Aspects of Disease, Krakow, Polen (13.-15. maj) og deltog i møde vedrørende Environmental Factors Related to Allergic Diseases in Childhood samme sted (17.-18. maj). Han afholdt en gæsteforelæsning ved Center for Women's Health Research, University of Colorado at Denver, Colorado, USA (29. juni), deltog i møde i Physiological Society, Aberdeen, Skotland (6.-8. september). Han har desuden deltaget med foredrag og som workshop chairman ved møde i International Federation of Placenta Associations, Rochester, New York, USA (3.-8. oktober). Han deltog i Perinatal Group Meeting ved Den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole, Frederiksberg (6.

december). Han har været medlem af Scientific Program Committee af Society for Gynecologic Investigation og af International Organizing Committee af International Federation of Placenta Associations. Han er fortsat medlem af bestyrelsen af International Federation of Placenta Associations samt International Scientific Committees af 9th Meeting of the European Placenta Group, Sorrento, Italy, 2001 og 8th Meeting af International Federation of Placenta Associations, Melbourne, Australien, 2002.

N. Einer-Jensen var på studieophold på Obstetriske-Gynækologisk afdeling, Bari Universitetshospital, Bari, Italien (23.-30. januar) vedrørende undersøgelser af lokal udveksling fra vagina til uterus hos kvinder. Han deltog i en ARHNe workshop i Dar Es Salaam, Tanzania om adolescents reproductive health V (29. februar-5. marts). Han deltog med foredrag i konferencen Fertility 2000 i Edinburgh (30. juli-3. august) og holdt foredrag på IHF Institute for Hormone and Fertility Research, Hamburg, Tyskland (7. september). Han deltog i den afsluttende ARHNe workshop Nairobi, Kenya (28. september-7. oktober) og i workshop Teaching in the Physiology Laboratory, Perth, Australien (26. oktober-4. november). Han holdt foredrag ved ESHRE konference, Bologne, Frankrig, ved International Conference On the Female Reproductive Tract, Frauenchiemsee, Tyskland (27. maj) og ved SSF konference, Utrecht, Holland (15.-16. december).

U.G. Friis deltog i Årsmøde i Dansk Hypertensionsselskab, Hindsgavl (28.-29. april). Hun var inviteret foredragsholder til årsmøde for Scandinavian Physiological Society, Stockholm, Sverige (16.-20. august). Hun deltog i interview af kvote 2 ansøgere til medicinstudiet (16. maj). Hun er fagkoordinator for faget Human Patofysiologi og medlem af Studienævnet.

K. Hansen deltog i kursus Receptor Farmakologi, Charlottenlund (30. marts-2. april) og i Dansk Hypertensionsselskabs Årsmøde, Middelfart (28.-29. april) med poster, First International Conference on Biology, Chemistry and Therapeutic Applications of Nitric Oxide, San Francisco, USA (2.-9. juni) med poster, og i 59th NATO Course on Nitric Oxide: Basic Research and Clinical Application, Erice, Sicilien, Italien (7.-17. september) med foredrag.

P.B. Hansen holdt foredrag ved Dansk Hypertensionsselskabs Årsmøde, Hindsgavl (28.-29. april) og deltog i Sandbjerg Meeting on cardiovascular function and ion transport (14.-16. juni), internordisk kursus i regulering af vaskulær struktur og funktion, Nordisk Forskningsakademi og Aarhus Universitet, Sandbjerg Slot (17.-21. juni). Hun deltog med poster i Joint Meeting of the Scandinavian Physiological Society and the American Physiological Society, Stockholm, Sverige (16.-19. august).

B.L. Jensen deltog i Dansk Hypertensionsselskabs Årsmøde, Hindsgavl (28.-29. april) med poster, Sandbjerg Meeting on cardiovascular function and ion transport, Sandbjerg (14. juni). Han holdt inviteret foredrag ved International meeting on Cyclooxygenase 2 and renal function, Regensburg, Tyskland (26.-28. maj) og deltog med poster i Joint meeting of the Scandinavian and

American physiological societies, Stockholm, Sverige (16.-19. august), holdt foredrag ved American Society of Nephrology's Årsmøde, Toronto, Canada (11.-16. oktober). Han var på forskningsophold ved Fysiologisk Institut, Regensburg Universitet, Tyskland (20. maj-5. juni) og har undervist ved CME-kursus i Nyrefysiologi og Patofysiologi, Århus (24.-25. oktober).

T. Johansen var på studieophold ved Department of Physiology, University College London, England (5.-11. august). Han deltog i Joint Meeting of the Scandinavian and American Physiological Societies i Stockholm, Sverige (16.-20. august). Han var koordinator for faget patofysiologi, medlem af NatSund-udvalget og medlem af biblioteksudvalget ved Videncentret.

F. Jørgensen deltog i The Physiological Society's Joint Meeting with the Hungarian Physiological Society, Budapest, Ungarn (27.-29. maj).

O.A. Nedergaard deltog i Kardiovaskulært Årsmøde, Kolding (28.-29. januar), Dansk Hypertensionsselskabs Årsmøde, Middelfart (28.-29. april) med to poster og First International Conference on Biology, Chemistry and Therapeutic Applications of Nitric Oxide, San Francisco, USA (3.-7. juni) med poster. Han holdt foredrag på Loma Linda University, Medical School, Loma Linda, USA (30. maj), University of Calgary Medical School, Calgary, Canada (15. august), University of Alberta, Edmonton, Canada (17. august) og University of British Columbia, Vancouver, Canada. Han deltog i 10th Meeting on Adrenergic Mechanisms, Porto, Portugal (24.-27. september) med poster og var foredragsholder ved et Ph.D.-kursus om Forskning i Farmakologi, Aarhus Universitet (13. november). Han var kursusleder og foredragsholder ved fakultetets forskeruddannelseskurser i Written and Oral Communication in Biomedicine (4. april-9. maj) og Written Communication in Biomedicine (24. oktober-5. december). Han er medlem af bestyrelsen for Odense Universitetsfond, medlem af Det Sundhedsvidenskabelige Fakultets rejsestipendieudvalg, medlem af National Advisory Board for the 5th Congress of the European Association for Clinical Pharmacology and Therapeutics, Odense, 2001 og medlem af International Scientific Advisory Board for the 9th International Catecholamine Symposium, Kyoto, Japan, 2001. Han var medlem af et bedømmelsesudvalg ved besættelsen af et professorat i neurofarmakologi ved Aarhus Universitet. Han er dansk delegeret ved International Union of Pharmacology. Han er Associate Editor of Pharmacological Reviews.

L.R. Rasmussen deltog i Minisymposium on Genetic Engineering: From Molecule to Clinical Therapy, Sønderborg (22.-24. september).

O. Skøtt deltog i Seminar der Medizinischen Klinik mit Schwerpunkt Nephrologie, Charité Hospital, Humboldt-Universität, Berlin, Tyskland (3.-4. februar), holdt forelæsning ved Åbent Hus arrangement, Syddansk Universitet, Odense (4. marts), var medarrangør af Dansk Hypertensionsselskabs Årsmøde, Hindsgavl Slot (28.-29. april) og mødeleder og bidragsyder til poster og foredrag samt seminar ved Göteborgs Universitet, Sverige (18.

maj). Han var inviteret mødeleder ved symposium om cyclooxygenaser, Regensburg, Tyskland (26.-28. maj), inviteret foredragsholder ved møde om kardiovaskulære ionkanaler, Sandbjerg Slot (14.-16. juni), medarrangør, mødeleder og bidragsyder til poster og foredrag ved Joint Congress, American Physiological Society and Scandinavian Physiological Society, Stockholm, Sverige (16.-20. august). Han deltog som mødeleder med poster ved European Council on Cardiovascular Research, Noordwijkerhout, Holland (13.-15. oktober). Han holdt forelæsninger ved postgraduat forskerkursus, Syddansk Universitet (9. maj), Humanbiologiuddannelsen, Københavns Universitet (25. september), Continuing Medical Education i Klinisk Fysiologi, Aarhus Universitet (24. oktober). Han var formand for udvalg ved Mark Ainsworths disputats, Odense (17. marts), opponent ved Jenny Sörenssons disputats, Göteborgs Universitet, Sverige (19. maj), medlem af bedømmelsesudvalg vedrørende Finn Gustafssons Ph.D.-afhandling, København (20. oktober), formand for udvalg ved Jeppe Prætorius' Ph.D.-afhandling (11. december), medlem af bedømmelsesudvalg vedrørende adjunktur i farmakologi, Aarhus Universitet og lektorat i farmakologi ved Københavns Universitet. Han var medlem af Svenska Medicinska Forskningsrådets Planeringsgrupp för Eksperimentell och Klinisk Njurforskning, skandinavisk repræsentant i Council of Federation of European Physiological Societies og medlem af dettes Nominating Committee, medlem af Scientific Advisory Committee for Japan-European Nephrology Forum, i bestyrelsen for Dansk Hypertensionsselskab til april 2000, i bestyrelsen for Gudrun Krauses legat og Tømmermester Alfred Andersens og Hustrus Fond, Associate Editor, Acta Physiologica Scandinavica, medlem af udvalg nedsat af Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd vedrørende sundhedsvidenskabelig grundforskning med særlig henblik på biomedicinsk forskning ved de videregående uddannelsesinstitutioner, forskningsleder ved Fysiologi og Farmakologi, medlem af Udvalget vedrørende Videnskabelige Afhandlinger, Syddansk Universitet, delkursusleder i patofysiologi for biomedicinere, undervisningsansvarlig for kursus i strukturel og funktionel biomedicin C.

T.R. Uhrenholt deltog i British Pharmacology Society's Winter Meeting i Cambridge, England med poster (4.-7. januar), inviteret foredrag, Fysiologisk Institut, Aarhus Universitet (20. januar) og i Dansk Hypertensionsselskabs Årsmøde, Middelfart (28.-29. april) med poster.

S. Wamberg deltog i Dansk Hypertensionsselskabs årsmøde, Hindsgavl Slot (28.-29. april), i symposium vedrørende anvendelse af stabile isotoper i komparative studier over mælkeproduktion hos gris, mink og ræv ved Nordisk Kontaktorgan for Jordbrugsforskning, Drøbak, Norge med foredrag (5.-7. maj), i IX. Congress, International Society for Animal Clinical Chemistry, Toulouse, Frankrig med poster (17.-23. juli), i Joint meeting of the Scandinavian and American Physiological Societies: Frontiers in Physiology, Stockholm, Sverige (16.-20. august) og i 15th symposium on Energy Metabolism in Animals, Scaticon, Helsingør med foredrag (11.-16. september).

Han holdt foredrag ved kursus i Experimental Microsurgical Techniques, Biomedicinsk Laboratorium (12. oktober).

Eksterne bevillinger og donationer

D. Andreasen har modtaget 10.000 kroner fra Kong Christian den tiendes Fond til projektet Differentiering af reninproducerende celler undersøgt ved differential display.

P. Bie har til projekt Renale fysiologiske virkninger af angiotensin fragmenter fået bevilget 111.600 kroner fra Det Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd (2000-2001) og til projekt: Angiotensin og NO medieret natriumudskillelse i den humane nyre 111.600 kroner fra Det Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd (2000-2001), fra Hørslev-Fonden 84.320 kroner, fra Hjerteforeningen 88.000 kroner i støtte til projekt Simultaneous measurements of the concentrations of angiotensin II, angiotensin III, angiotensin III (3-8) and angiotensin (4-8) in human plasma and urine og fra Det Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd 2 mio. kroner (1998-2001) til projektet Funktionelle relationer mellem saltindtag, blodtryk og nyrefunktion: Normalitet versus eksperimentel og klinisk hypertension.

A.C. Carter har fra Overlægerådets Legatudvalg fået bevilget 22.000 kroner til indkøb af forsøgsdyr.

U.G. Friis har til elektrofysiologisk karakterisering af reninfrisætning fra enkelt juxtaglomerulære celler modtaget 150.000 kroner fra Carlsbergfondet, 130.000 kroner fra Hjerteforeningen og 29.000 kroner fra Novo Nordisk Fonden og har til indkøb af apparatur modtaget 29.600 kroner fra Fonden af 17.12.1981.

K. Hansen modtog 10.000 kroner fra Fonden til Lægevidenskabens Fremme og 10.000 kroner fra Else Poulsens Mindelegat til brug for farmakologisk vaskulær forskning.

B.L. Jensen har til projekt Lokalisering og fysiologisk regulering af prostaglandin receptorer i nyren fra Det Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd fået 200.000 kroner, fra Novo Nordisk Fonden 75.000 kroner, fra Fru Ruth T.E. König Petersens Forskningsfond for Nyresygdomme 21.000 kroner, fra Overlægerådets Legatudvalg 10.000 kroner, fra Lægeforeningens Forskningsfond 35.000 kroner.

T. Johansen modtog 85.000 kroner fra Grosserer M. Brogaard og Hustrus Mindefond til studier af Compound 48/80 induceret histamin sekretion; virkning på pHi og modulation af cytosol Na⁺.

O.A. Nedergaard modtog til farmakologisk vaskulær forskning 40.000 kroner, fra Fonden af 1870, 100.000 kroner fra Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd, 70.000 kroner fra Carlsbergfondet og 60.000 kroner fra Hjerteforeningen.

O. Skøtt har modtaget 200.000 kroner fra Novo Nordisk Fonden og 750.000 kroner fra Hjerteforeningen til projektet Mekanismer for reninsekretion og kontraktion i nyrens afferente arterioler, 95.000 kroner fra Nordisk Forenings Komité til projektet Reninproducerende celler: Differen-

tering og sekretionsmekanismer og 900.000 kroner (2000-2002) fra Det Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd til projektet Mekanismer for reninsekretion og kontraktion i nyrens afferente arterioler.

H.C. Thiesson har modtaget 10.000 kroner fra Kong Christian den tiendes Fond og 20.000 kroner fra Dansk Hypertensionsselskab til projektet Renale mekanismer ved patofysiologisk salt-retention.

T. Uehnholt modtog 15.000 kroner fra Tømrermester Alfred Andersens og Hustrus Fond og 35.000 kroner fra Hjerteforeningen til farmakologisk vaskulær forskning.

S. Wamberg har modtaget 150.000 kroner fra Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd og 75.000 kroner fra Novo-Nordisk Fonden til projektet Ultralangsomme homeostatiske reaktioner på saltrestriktion. Et langtidsstudium på ubedøvede hunde.

Publikationer

Ahlstrøm Ø, Wamberg S. Milk intake in blue fox (*Lepus lagopus*) and silver fox (*Ulpes vulpes*) cubs in the early suckling period. *Comp. Biochem. Physiol.* 2000; Part A: 225-236.

Andersen JL, Andersen LJ, Sandgaard NC, Bie P. Volume expansion natriuresis during servo control of systemic blood pressure in conscious dogs. *Am. J. Physiol. Regul. Integr. Comp. Physiol.* 2000; 278: R19-27.

Andersen LJ, Jensen TU, Bestle MH, Bie P. Gastrointestinal osmoreceptors and renal sodium excretion in humans. *Am. J. Physiol. Regul. Integr. Comp. Physiol.* 2000; 278: R287-294.

Andreasen D, Jensen BL, Hansen PB, Kwon T-H, Nielsen S, Skøtt O. The α_1G subunit of a voltage-dependent Ca²⁺ channel is localized to distal nephron and collecting tubules of the rat kidney. *Am. J. Physiol.* 2000; 279: F997-F1005.

Bie P, Sandgaard NC. Determinants of the natriuresis after acute, slow sodium loading in conscious dogs. *Am. J. Physiol. Regul. Integr. Comp. Physiol.* 2000; 278: R1-10.

Bie P. Investigations of humans in space: adequate from a scientific point of view? *Eur. J. Clin. Invest.* 2000; 30: 1034-1035.

Briggs D, Purves R, Einer-Jensen N. ECG, pulse, and heart sounds, a teaching experiment. Published December, 2000 on the Internet: www.adinstruments.com/cust/teaching/txpmts.html (select heart sounds).

Carter AM. Conference Report: Placental Monitoring Studies and Ecotoxicological Aspects of Disease, Cracow, Poland, 13-15 May 2000. *Environmental Factors Related to Allergic Diseases in Childhood*, Cracow, Poland, 17-18 May 2000. *Placenta* 2000; 21: 874-875.

Carter AM. Placental oxygen consumption. Part I: in vivo studies – a review. *Placenta* 2000; 21, suppl. A: 31-37.

Carter AM. Placental oxygen transfer and the oxygen supply to the fetus. *Fetal and Maternal Medicine Review* 2000; 11: 151-161.

Castrop H, Kammerl M, Mann B, Jensen BL, Krämer BK, Kurtz A. Cyclooxygenase 2 and neuronal nitric oxide

- synthase expression in the renal cortex are not interdependent in states of salt deficiency. *Pflügers Archiv* 2000; 441: 235-240.
- Einer-Jensen N, Khorooshi MH.* Cooling of the brain through oxygen flushing of the nasal cavities in intubated rats: An alternative model for treatment of brain injury. *Exp. Brain Res.* 2000; 130: 244-247.
- Einer-Jensen N, Larsen L.* Transfer of tritiated water, thyrosine and propanol from nasal cavity to cranial arterial blood in rats. *Exp. Brain Res.* 2000; 130: 216-220.
- Einer-Jensen N, Hunter RHF.* Physiological and pharmacological aspects of local transfer of substances in the ovarian adnexa in women. *Human Reproduction Update* 2000; 6: 132-138.
- Einer-Jensen N, Larsen L.* Local transfer of diazepam, but not of cocaine, from the nasal cavities to the brain arterial blood in rats. *Pharmacol Toxicol* 2000; 87: 276-278.
- Frey BA, Grisk O, Bandelow N, Wussow S, Bie P, Rettig R.* Sodium homeostasis in transplanted rats with a spontaneously hypertensive rat kidney. *Am. J. Physiol. Regul. Integr. Comp. Physiol.* 2000; 279: R1099-1104.
- Friis UG, Jensen BL, Hansen PB, Andreasen D, Skøtt O.* Exocytosis and endocytosis in juxtaglomerular cells. *Acta Physiol. Scand.* 2000; 168: 95-99.
- Gabrielsen A, Sorensen VB, Pump B, Galatius S, Videbaek R, Bie P, Warberg J, Christensen NJ, Wroblewski H, Kastrup J, Norsk P.* Cardiovascular and neuroendocrine responses to water immersion in compensated heart failure. *Am. J. Physiol. Heart Circ. Physiol.* 2000; 279: H1931-1940.
- Gabrielsen A, Warberg J, Christensen NJ, Bie P, Staderager C, Pump B, Norsk P.* Arterial pulse pressure and vasopressin release during graded water immersion in humans. *Am. J. Physiol. Regul. Integr. Comp. Physiol.* 2000; 278: R1583-1588.
- Galatius S, Wroblewski H, Sorensen VB, Bie P, Arendrup H, Kastrup J.* Calf blood flow during prolonged tilt in idiopathic dilated cardiomyopathy and after cardiac transplantation. *Am. J. Physiol. Heart Circ. Physiol.* 2000; 278: H239-248.
- Greenleaf JE, Petersen TW, Gabrielsen A, Pump B, Bie P, Christensen NJ, Warberg J, Videbaek R, Simonson SR, Norsk P.* Low LBNP tolerance in men is associated with attenuated activation of the renin-angiotensin system. *Am. J. Physiol. Regul. Integr. Comp. Physiol.* 2000; 279: R822-829.
- Hallberg L, Hulthen L, Garby L.* Iron stores and haemoglobin iron deficits in menstruating women. Calculations based on variations in iron requirements and bioavailability of dietary iron. *Eur. J. Clin. Nutr.* 2000; 54: 650-657.
- Han VKM, Carter AM.* Spatial and temporal patterns of expression of messenger RNA for insulin-like growth factors and their binding proteins in the placenta of man and laboratory animals. *Placenta* 2000; 21: 289-305.
- Hansen PB, Jensen BL, Andreasen D, Friis UG, Skøtt O.* Vascular smooth muscle cells express the $\alpha 1A$ subunit of a P/Q-type voltage-dependent calcium channel and it is functionally important in renal afferent arterioles. *Circ. Res.* 2000; 87: 896-902.
- Hendriks WH, Wamberg S.* Milk intake in suckling kittens (*elis catus* remains constant from one to four weeks of age. *J. Nutr.* 2000; 130: 77-82.
- Hofbauer K-H, Jensen BL, Kurtz A, Sandner P.* Tissue Hypoxygenation activates the adrenomedullin system in vivo. *Am. J. Physiol.* 2000; 278: R513-R519.
- Huang W, Sjöquist M, Skøtt O, Stricker EM, Sved AF.* Oxytocin-induced renin secretion in conscious rats. *Am. J. Physiol.* 2000; 278: R226-R230.
- Hunter RHF, Bøgh IB, Einer-Jensen N, Müller S, Greve T.* Intra-ovarian temperature gradients in mammals: Pre-ovulatory graafian follicles are cooler than neighbouring stroma in pig ovaries. *Human Reproduction*, 2000; 15: 273-283.
- Leyssac PP, Holstein-Rathlou N-H, Skøtt O.* Renal blood flow, early distal sodium concentration and plasma renin concentration during osmotic diuresis. *Am. J. Physiol.* 2000; 279: R1268-R1276.
- Lomholt M, Nedergaard OA.* Prejunctional muscarinic receptor modulation of noradrenaline release from sympathetic neurones in rabbit aorta. *Pharmacol Toxicol* 2000; 86: 264-269.
- Nedergaard OA* Effect of α -conotoxin GVIA on noradrenaline release from postganglionic sympathetic neurones in rabbit aorta. *Pharmacol Toxicol* 2000; 86: 30-35.
- Niemeyer MI, Hongaard C, Hoffman EK, Jørgensen F, Stutzin A, Sepulveda FV.* Characterisation of a cell swelling-activated K^+ -selective conductance of Ehrlich mouse ascites tumour cells. *J. Physiol.* 2000; 524: 757-767.
- Norsk P, Christensen NJ, Bie P, Gabrielsen A, Heer M, Drummer C.* Unexpected renal responses in space. *Lancet.* 2000; 356:1577-1578.
- Praetorius J, Andreasen D, Jensen BL, Ainsworth MA, Friis UG, Johansen T.* NHE1, NHE2, and NHE3 contribute to regulation of intracellular pH in murine duodenal epithelial cells. *Am. J. Physiol. Gastrointest. Liver Physiol.* 2000; 278: G197-G206.
- Sandgaard NC, Andersen JL, Bie P.* Hormonal regulation of renal sodium and water excretion during normotensive sodium loading in conscious dogs. *Am. J. Physiol. Regul. Integr. Comp. Physiol.* 2000; 278: R11-18.
- Skipor J, Grzegorzewski W, Krzymowski T, Einer-Jensen N.* Local transport of testosterone from the nasal mucosa to the carotid blood and the brain in the pig. *Polish J. of Vet. Sciences* 2000; 3: 19-22.
- Skøtt O, Jensen BL.* Cellular and renal control of renin secretion. First Ibero-American Congress of Nephrology in Internet. Spanish Society of Nephrology.

- www.uninet.edu/cin2000/conferences/OleS/OleS.html.
- Sørensen CM, Leyssac PP, Skøtt O, Holstein-Rathlou N-H.* The role of the renin-angiotensin system in regulation and autoregulation of renal blood flow. *Am. J. Physiol.* 2000; 279: R1017-R1024.
- Tauson A-H, Fink R, Forsberg M, Lagerkvist G, Wamberg S.* LH release in mink (*Mustela vison*). Pattern of the LH surge and effect of metabolic status. *Reprod. Nutr. Dev.* 2000; 40: 229-247.
- Wamberg S, Hendriks WH.* Nutrient intake of 1-4 week old suckling kittens (*Felis catus*): A model for artificial rearing of young Felidae. I: Nijboer J, Hatt J-M., Kaumanns W, Beynen AC, Ganslosser U, red. *Zoo Animal Nutrition* No 1. Fürth: Filander Press, 2000: 189-196.
- Watenpaugh DE, Pump B, Bie P, Norsk P.* Does gender influence human cardiovascular and renal responses to water immersion? *J. Appl. Physiol.* 2000; 89: 621-628.

Immunologi og Mikrobiologi

Professor, dr.med.vet. *Sven-Erik Svehag*
Lektor, speciallæge, dr.med. *Vagn Bonnevie-Nielsen* (orlov fra 1. juni)

Lektor *Graham Leslie*, Ph.D., B.Sc.

Lektor, cand.scient., lic.med. *Karsten Skjødt*

Lektor, læge *Børge Teisner*

Lektorvikar, overlæge *Claus Koch* (1. juli-30. november)

Forskningslektor, dr.med. *Uffe Holmskov*, Ph.D.

Forskningsstipendiat, cand.scient. *Charlotte Harken Jensen*, Ph.D.

Forskningsassistent, cand.scient. *Ane Christine Møller* (tiltrådt 2. august)

Forskningsstipendiat, cand.med. et scient. *Claus H. Nielsen*, Ph.D. (udstationeret 1. januar-30. april)

Gæstestipendiat, cand.scient. *Nina Vitashenkova* (barsels-/forældreorlov til 31. december)

Gæsteforsker, cand.med. *Weigun Kang* (14.-29. februar og fra 17. oktober)

Gæsteforsker, cand.med. *Inge Krebs*, Ph.D. (16.-29. oktober)

Bioanalytiker *Inger Andersen*

Bioanalytiker *Jette Brandt*

Laborant *Nanna Bøgesvang*

Laborant *Bettina S. Jepsen*

Laborant *Lene Egedal Johansen* (fratrådt 31. december)

Bioanalytiker *Kirsten Junker*

Bioanalytiker *Anette Kliem*

Laborant *Vivi Møller*

Bioanalytiker *Lise Schrøder*

Laboratoriefuldmægtig *Ida Tornøe*

Laborant *Lars Vitved*

Laborantelev *Anita Bendixen* (fratrådt 31. januar)

Laborantelev *Jane Clausen* (tiltrådt 1. januar)

Laborantelev *Susanne Hillbrandt* (tiltrådt 1. februar)

Sekretær *Elsebeth Orthmann* (deles med Anatomisk og Neurobiologi)

Ph.D.-studerende pr. 31. december:

Marianne Due (barselsorlov til 18. april)

Charlotte Floridon

Jørn Grønlund (udstationeret fra 1. september)

Søren Hansen (udstationeret 1. januar-1. juli)

Mette Lausen (barselsorlov til 27. marts, udstationeret 23. oktober-18. november)

Rikke Leth-Larsen (barselsorlov 1. marts-1. november)

Grith Lykke Lyster

Jens Madsen

Thomas Krogh Meibom

Anders Schlosser (udstationeret 10. februar-23. marts)

Medarbejderes aktiviteter uden for forskningsenheden

V. Bonnevie-Nielsen deltog med poster i Immunology 2000, Seattle, Canada (12.-16. maj) og med poster i Innate Immunity Workshop, Santorini, Grækenland (11.-15. oktober).

U. Holmskov holdt inviteret foredrag i Dansk Selskab for Veterinær Patologi og Hygiejne, Den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole, København (23. februar). Han besøgte sammen med I. Tornøe og J. Madsen MRC Immunochemistry Unit, University of Oxford, England for at etablere samarbejde omkring lunge surfactant protein D (SP-D)-projektet (20.-23. marts). Han holdt foredrag ved Department of Oral Biology, Academic Centre for Dentistry, Amsterdam, Holland (31. marts) og fremlagde sammen med G. Lykke Lyster og J. Madsen resultater vedrørende lunge surfactants protein D's rolle ved inflammatoriske tilstande hos firmaet Maxygen, København (3. november). Han deltog i koordinationsmøde vedrørende EU-bevilling i Oxford, England (6.-8. december). Han har været bedømmer af Ms. Alpana Prasads D.Phil.-afhandling Immune function and structural analysis of recombinant bovine conglutinin and human lung surfactant protein-D, Oxford, England (2. oktober) og været formand for bedømmelsesudvalget for cand.scient. Rikke Gregersens Ph.D.-afhandling The role of tumor necrotic factor (TNF) in ischemia induced nerve cell degeneration in mice, Syddansk Universitet, Odense (31. oktober).

C.H. Nielsen holdt inviteret foredrag ved Afdeling for Vækst og Reproduktion, Rigshospitalet, København (10. marts) samt på Endokrinologisk Afdeling M, Odense Universitetshospital (22. marts). Hun deltog med foredrag og poster i 11th International Congress of Endocrinology (ICE2000), Sydney, Australien (29. oktober-2. november).

G. Leslie var repræsenteret med poster i 18th International Complement Workshop, Salt Lake City, USA (23.-27. juli). Han er medlem af European Complement Network's Advisory Board.

C.H. Nielsen deltog med 2 poster ved XVIIIth International Complement Workshop, Utah, USA (23.-27. juli) og var inviteret foredragsholder ved Nordic BD og Medicon Valley's FACS Users Meeting, Malmø, Sverige (25.-26. oktober).

S-E. Svehag deltog i konference om Biotech and Life Sciences, Århus (29. november). Han har været medlem af et bedømmelsesudvalg vedrørende en af cand.scient. Thomas Vorup Jensen indleveret Ph.D.-afhandling, Aarhus Universitet (10. maj). Han har siddet i redaktionen for

3. udgave af lærebogen Basal og Klinisk Immunologi, FADLs forlag.

B. Teisner deltog i stabsmøde på Roche Diagnostics, Penzberg, Tyskland med foredrag om markører (23.-24. februar). Han var inviteret foredragsholder ved mødet Bone markers: Biochemical and Clinical Perspectives, Geneve, Schweiz (23.-25. marts) og inviteret til møde om Proteomics in Reproductive Biology, The Royal London Hospital, England (9.-11. oktober).

Eksterne bevillinger og donationer

V. Bonnevie-Nielsen har til sit forskningsprojekt Antiviral defense system in type 1 diabetes modtaget 225.000 kroner fra Alberta Children's Hospital Foundation og 225.000 kroner fra British Columbia Research Institute for Children's and Women's Health.

U. Holmskov har til sine igangværende forskningsprojekter vedrørende kollektiner og deres funktion modtaget 800.000 kroner fra Alfred Benzon Fonden, 1,2 mio. kroner fra Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd, 208.000 kroner fra Strukturdirektoratet, 485.000 kroner fra EUs 5. rammeprogram, 300.000 kroner fra Novo Nordisk Fonden, 200.000 kroner fra Hjerteforeningen, 81.000 kroner fra Dansk Lungeforening, 50.000 kroner fra Fonden til Lægevidenskabens Fremme, 50.000 kroner fra Savværksejer Jeppe Juhl og Hustrus Mindefond og 50.000 kroner fra Overlægerådets Legatudvalg. Han har sammen med Karsten Skjødt modtaget 210.000 kroner fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd.

C.H. Jensen har til undersøgelse af ekspression og funktion af EGF-multidomæne proteinet FA1/dlk i relation til vævsregeneration hos mennesker og rotter modtaget 75.000 kroner fra Novo Nordisk Fonden, 10.000 kroner fra Overlægerådets Legatudvalg, 100.000 kroner fra Augustinus Fonden og 404.965 kroner fra Carlsbergfondet.

G. Leslie har på vegne af Immunologi og Mikrobiologi modtaget 30.000 kroner fra Fabrikant Mads Clausens Fond og 50.000 kroner fra Augustinus Fonden til indkøb af et flowcytometer. Han har til projektet vedrørende naturlig antistoffers og komplements medvirken i udvikling af immunitet modtaget 882.000 kroner fra Lundbeckfonden, 135.000 kroner fra Gigtföreningen, 30.000 kroner fra Fonden til Lægevidenskabens Fremme, 15.000 kroner fra Direktør Jacob Madsen og Hustrus Fond, 25.000 kroner fra Købmand Sven Hansen Fond, 15.000 kroner fra Kong Christian den tiendes Fond og sammen med C. H. Nielsen modtaget 50.000 kroner fra A. J. Andersen og Hustrus Fond, 25.000 kroner fra Helen og Einar Bjørnøvs Fond, 10.000 kroner fra Mimi og Viktor Larsens Fond samt 10.000 kroner fra Henny og Holger Holgersens Mindelegat.

C.H. Nielsen har til sit forskningsprojekt vedrørende naturlige autoantistoffers betydning for regulering af autoimmunitet modtaget 50.000 kroner fra Kathrine og Viggo Skovgaards Fond og 15.000 kroner fra Kong Christian den tiendes Fond.

K. Skjødt har til sine forskningsprojekter vedrørende

det immunologiske system ved laverestående dyr modtaget 30.000 kroner fra Den Læge- og Naturvidenskabelige Komité under Novo Nordisk Fonden, 121.000 kroner fra Ministeriet for Fødevarer, Landbrug & Fiskeri, 30.000 kroner fra Novo Nordisk Fonden, 20.000 kroner fra Fonden til Lægevidenskabens Fremme og 50.000 kroner fra Danmarks Jordbrugsforskning.

S-E. Svehag har sammen med B. Finsen, E. Holm Nielsen og J. Zimmer Rasmussen modtaget 1,6 mio. kroner fra Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråds NASTRA program (1997-2001) til undersøgelse af trofiske og toksiske mekanismer i hjernen. Fra Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd har han sammen med E. Holm Nielsen modtaget 600.000 kroner (1999-2000) samt andre 200.000 kroner til undersøgelse af potentielle inhibitorer af amyloidproteiners fibrillogenese. Han har modtaget 60.000 kroner fra A. J. Andersen og Hustrus Fond og 30.000 kroner fra Fonden til Lægevidenskabens Fremme til undersøgelse af amyloidogenetiske faktorer ved Alzheimers sygdom. Til undersøgelse og forebyggelse af influenzavirus-infektion har han modtaget 10.000 kroner fra Kong Christian den tiendes Fond.

B. Teisner har til igangværende forskningsprojekter vedrørende markører for collagen metabolisme og EGF-multidomæne proteiner modtaget 400.000 kroner fra Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd, 450.000 kroner fra Integrated Health Care Solution Basel, 27.000 kroner fra Fonden til Lægevidenskabens Fremme, 75.000 kroner fra Novo Nordisk Fonden og 17.000 kroner fra Overlægerådets Legatudvalg. Til specielle undersøgelser af PINP som markør for cancer har han modtaget 51.500 kroner fra Else og Aage Grønbeck-Olsens Legat, 52.000 kroner fra Arvid Nilssons Fond og 50.000 kroner fra Sigvald og Edith Rasmussens Mindelegat.

Publikationer

Bendtzen K, Poulsen LK, Wiik A, Svehag S-E. Immunpatogenese og inflammation. I: Bendtzen K, Marker O, Svehag S-E, Svejgaard A, Kilian M, red. Basal og Klinisk Immunologi. København: FADLs Forlag, 2000, 3. udgave: 163-196.

Bendtzen K, Andersen V, Kharazmi A, Koch C, Koch Ch, Svehag S-E, m.fl. Immunologiske metoder. I: Bendtzen K, Marker O, Svehag S-E, Svejgaard A, Kilian M, red. Basal og Klinisk Immunologi. København: FADLs Forlag, 2000, 3. udgave: 371-405.

Berg T, Leth-Larsen R, Holmskov U, Højrup P. Structural characterization of human lung surfactant protein A (SP-A). *Biochem. Biophys. Acta* 2000; 1543: 159-173.

Bonnevie-Nielsen V, Martensen PM, Justesen J, Kyvik KO, Kristensen B, Levin K, m.fl. The antiviral 2',5'-oligoadenylate synthetase in pancreatic islets from diabetic BB rats. *Immunology* 2000; 96: 11-18.

Floridon C, Nielsen O, Hølund B, Sunde L, Westergaard JG, Thomsen SG, Teisner B. Localisation of E-cadherin in villous, extravillous and vascular trophoblasts

- during intrauterine, ectopic and molar pregnancy. *Mol. Hum. Reprod.* 2000; 6: 943-950.
- Floridon C, Jensen CH, Thorsen P, Sunde L, Westergaard JG, Thomsen SG, Teisner B.* Does fetal antigen 1 (FA1) identify cells with regenerative, endocrine and neuroendocrine potentials? A study of FA1 in embryonic, fetal and placental tissue, and in maternal circulation. *Differentiation* 2000; 66: 49-59.
- Floridon C, Nielsen O, Hølund B, Sunde L, Westergaard JG, Thomsen SG, Teisner B.* Does Plasminogen Activator Inhibitor 1 (PAI-1) control trophoblast invasion? A study of fetal and maternal tissue in intrauterine ectopic and molar pregnancies. *Placenta* 2000; 21: 754-762.
- Grønlund J, Vitved L, Lausen M, Skjødt K, Holmskov U.* Cloning of a novel scavenger receptor cysteine-rich type I transmembrane molecule (M160) expressed by humane macrophages. *J. Immunol.* 2000; 165: 6406-6415.
- Hansen S, Thiel S, Holt P, Holmskov U, Jensenius JC.* Purification and characterization of murine MBL-A and C from mouse serum. *J. Immunol.* 2000; 164: 2610-2618.
- Holm Nielsen E, Nybo M, Junker K, Toftedal Hansen P, Rasmussen JM, Svehag S-E.* Localization of human serum amyloid P component and heparan sulfate proteoglycan in in vitro-formed A β fibrils. *Scand. J. Immunol.* 2000; 52: 110-112.
- Holmskov U.* Collectins and collectin receptors in innate immunity. *APMIS* 2000; 108: 1-59.
- Juul Sørensen I, Holm Nielsen E, Schrøder L, Voss A, Horváth L, Svehag S-E.* Complexes of serum amyloid P component and DNA in serum from healthy individuals and systemic lupus erythematosus patients. *J. Clin. Immunol.* 2000; 20: 408-415.
- Koch C, Svehag S-E.* Komplementsystemet. I: Bendtzen K, Marker O, Svehag S-E, Svejgaard A, Kilian M, red. *Basal og Klinisk Immunologi.* København: FADLs Forlag, 2000, 3. udgave: 57-68.
- Madsen J, Kliem A, Tornøe I, Skjødt K, Koch C, Holmskov U.* Localization of lung surfactant protein D (SP-D) on mucosal surfaces in human tissue. *J. Immunol.* 2000; 164: 5866-5870.
- Mollenhauer J, Herberitz S, Holmskov U, Tolnay M, Krebs I, Merlo A, Schrøder HD, Maier D, Breitling F, Grone H-J, Poustka A.* DMBT1 is highly unstable and play a role in immune defence, tumour surveillance, cellular interactions and epithelial differentiation. *Cancer Res.* 2000; 15: 1704-10.
- Møller MB, Kania PW, Ino Y, Gerdes AM, Nielsen O, Louis DN, Skjødt K, Pedersen NT.* Frequent disruption of the RB1 pathway in diffuse large B cell lymphoma: prognostic significance of E2F-1 and p16INK4A. *Leukemia* 2000; 14: 898-904.
- Nielsen CH, Fischer EM, Leslie RGQ.* Complement's role in the acquired immune response. *Immunology* 2000; 99: 4-12.
- Prakobphol A, Xu F, Hoang VM, Larsson T, Bergstrom J, Johansson I, Frangsmyr L, Holmskov U, m.fl.* Salivary agglutinin, which binds streptococcus mutans and helicobacter pylori, is the lung scavenger receptor cysteine-rich protein gp-340. *J. Biol. Chem.* 2000; 275: 39860-39866.
- Stover C, Schleyden J, Grønlund J, Speicher MR, Schwaebler W, Holmskov U.* Assignment of the gene encoding M160, a novel scavenger receptor to human chromosome 12p13.3 by in situ hybridization and somatic cell hybrid analysis. *Cytogenet. Cell. Genet.* 2000; 90: 246-247.
- Schiødt I, Jensen CH, Kjærsgaard E, Gaarsdal E, Nikolajsen K, Johnsen HE.* Flow cytometric detection of growth factor receptors in autografts and analysis of growth factor concentrations in autologous stem cell transplantation. Possible significance on platelet recovery. *Bone Marrow Transplantation* 2000; 26: 525-32.
- Suzuki Y, Sugiyama R, Fukumine N, Usuda S, Itoh H, Isaka K, Takayama M, Teisner B.* Clinical applications of serum placental protein 14 (PP14). *J. Obstet. Gynecol. Res.* 2000; 26: 295-302.
- Vitved L, Holmskov U, Koch C, Teisner B, Hansen S, Skjødt K.* The homologue of mannose-binding lectin in the carp family cyprinidae is expressed at high level in spleen and the deduced primary structure predicts affinity for galactose. *Immunogenetics* 2000; 51: 955-64.

INSTITUT FOR SUNDHEDSTJENESTE- FORSKNING (IST)

Instituttet består af fem forskningsenheder:

Almen Medicin, hvortil er knyttet Specialeuddannelsen i Almen Medicin, Forskningsenheden for Almen Medicin (FEA) samt Audit Projekt Odense (APO).

Epidemiologi

Klinisk Farmakologi

Miljømedicin

Sundhedsøkonomi

Instituttledeelse:

Instituttleder:

Lektor *Bernard Jeune*

Institutbestyrelse:

Sekretær *Elise Beck-Nielsen* (fratrådt 30. marts)

Professor *Kim Brøsen*

Professor *Terkel Christiansen*

Lektor *Niels Damsbo*

Professor *Philippe Grandjean*

IT-medarbejder *Lars Hvidberg* (fra 1. april)

Studerende *Marte Lie Høvik* (fratrådt 31. december)

Lektor *Bernard Jeune* (formand)

Laborant *Annelise Nielsen*

Studerende *Dorte Lange Nielsen* (fratrådt 31. december).

Institutsekretariat:

Institutsekretær *Anne Rosenkrantz de Lasson*

Regnskabsansvarlig *Inge Bøgelund*

Gæsteforelæsninger afholdt af instituttet:

Cand.med., Ph.D. Dorthe Grabau, Patologisk Afdeling, Hvidovre Hospital holdt foredrag om Mammografiscreening (Overlevelsesanalyser) på MPM-studiet (15. april).

Almen Medicin

- Professor *Niels Bentzen* (orlov fra 1. marts)
Lektor, cand.med. *Niels Damsbo*
Lektor, mag.scient. *Beth Elverdam* (udstationeret 6. april-8. maj)
Forskningslektor, dr.med. *Jakob Kragstrup* (forskningsleder)
Adjunkt, cand.med. *Jørgen Nexøe*, Ph.D. (fratrådt 30. september)
Adjunkt, klinisk lærer, cand.med. *Henrik Schroll* (tiltrådt 1. september)
Ekstern lektor, cand.med. *Martin Andersen*
Ekstern lektor, cand.scient.anth. *Lotte Louise Bach*
Ekstern lektor, cand.med. *Anette Damkier*
Ekstern lektor, cand.med. *Søren Friberg*
Ekstern lektor, klinisk lærer, cand.med. *Erik Haarløv* (fratrådt 30. juni)
Ekstern lektor, cand.med. *Britt Toftgaard Jensen*
Ekstern lektor, klinisk lærer, cand.med. *Niels Chr. Jensen*
Ekstern lektor, klinisk lærer, cand.med. *John Kjersgaard Johansen*
Ekstern lektor, klinisk lærer, cand.med. *Martin Munk*
Ekstern lektor, forskningsmedarbejder, cand.scient.anth. *Morten Kromann Nielsen* (forskningsassistent til 30. juni)
Ekstern lektor, forskningsassistent, cand.scient.anth. *Nete Veje Olsen* (fratrådt 30. juni)
Ekstern lektor, klinisk lærer, cand.med. *Per Holm Pedersen*
Ekstern lektor, klinisk lærer, cand.med. *Kim MacKenzie Rønhof* (fratrådt 30. juni)
Ekstern lektor, cand.med. *Brit Sigh*
Ekstern lektor, cand.scient.kult.soc. *Lise Skov*
Ekstern lektor, cand.med. *Elsebeth Stenager*
Ekstern lektor, cand.med. *Annette Tornøe*
Klinisk lærer, cand.med. *Niels Abildtrup*
Klinisk lærer, cand.med. *Steen Agerbo*
Klinisk lærer, cand.med. *Erik Nyborg Andersen*
Klinisk lærer, cand.med. *Janne Andersen* (tiltrådt 1. september)
Klinisk lærer, cand.med. *Lars Skytte Andersen*
Klinisk lærer, cand.med. *Orla Andersen*
Klinisk lærer, cand.med. *Søren Bach*
Klinisk lærer, cand.med. *Bodil Bech*
Klinisk lærer, cand.med. *Jørn Benthin*
Klinisk lærer, cand.med. *Hans Haldrup Bertelsen* (tiltrådt 1. september)
Klinisk lærer, cand.med. *Stig Ulrich Bertelsen*
Klinisk lærer, cand.med. *Pernille Bjerrum*
Klinisk lærer, cand.med. *Jørn Bjørnsen*
Klinisk lærer, cand.med. *Troels Bové*
Klinisk lærer, cand.med. *Anne Brahe*
Klinisk lærer, cand.med. *Kim Brokhattingen* (tiltrådt 1. september)
Klinisk lærer, cand.med. *Ole Busch*
Klinisk lærer, cand.med. *Torsten Bøttern*
Klinisk lærer, cand.med. *Irma Calonius* (tiltrådt 1. september)
Klinisk lærer, cand.med. *Judy Christensen* (tiltrådt 1. september)
Klinisk lærer, cand.med. *Ninna Dall*
Klinisk lærer, cand.med. *Bent Damgaard*
Klinisk lærer, cand.med. *Bent Damsbo*
Klinisk lærer, cand.med. *Thue Ditlevsen* (tiltrådt 1. september)
Klinisk lærer, cand.med. *Jens Anton Filtenborg*
Klinisk lærer, cand.med. *Jytte Frøkjær*
Klinisk lærer, cand.med. *Jesper Gerdes*
Klinisk lærer, cand.med. *Nils Gerdes* (tiltrådt 1. september)
Klinisk lærer, cand.med. *Kate Grønning*
Klinisk lærer, cand.med. *Jørgen Halgrener*
Klinisk lærer, cand.med. *Finn Olander Hansen*
Klinisk lærer, cand.med. *Lise-Lotte Hansen*
Klinisk lærer, cand.med. *Oluf S. Hansen*
Klinisk lærer, cand.med. *Vivi Hansen*
Klinisk lærer, cand.med. *Kjeld Harsløf*
Klinisk lærer, cand.med. *Erik Holk*
Klinisk lærer, cand.med. *Per Holm* (fratrådt 31. januar)
Klinisk lærer, cand.med. *Ole Holm-Thomsen*
Klinisk lærer, cand.med. *Hans Husted* (tiltrådt 1. september)
Klinisk lærer, cand.med. *Meiske Håkansson*
Klinisk lærer, cand.med. *Erik Haarløv*
Klinisk lærer, cand.med. *Bodil Iversen*
Klinisk lærer, cand.med. *Flemming Jakobsen*
Klinisk lærer, cand.med. *Gorm Jensen*
Klinisk lærer, cand.med. *Hans Jakob Jensen*
Klinisk lærer, cand.med. *Jens Søndergaard Jensen*
Klinisk lærer, cand.med. *Morten Steen Jensen*
Klinisk lærer, cand.med. *Ole Johansen*
Klinisk lærer, cand.med. *Finn Johanssen* (tiltrådt 1. september)
Klinisk lærer, cand.med. *Ole Vissing Jørgensen*
Klinisk lærer, cand.med. *Esben Kappel* (tiltrådt 1. september)
Klinisk lærer, cand.med. *Morten Kjærsgaard*
Klinisk lærer, cand.med. *Birthe Knudsen*
Klinisk lærer, cand.med. *Holger Knudsen*
Klinisk lærer, cand.med. *Karen Ejlsmark Knudsen* (tiltrådt 1. september)

Klinisk lærer, cand.med. *Ib Koldbæk* (tiltrådt 1. september)

Klinisk lærer, cand.med. *Peder G. Korsgaard*

Klinisk lærer, cand.med. *Niels Kortegaard*

Klinisk lærer, cand.med. *Tove Kristjansen* (tiltrådt 1. marts)

Klinisk lærer, cand.med. *Torben Krogh*

Klinisk lærer, cand.med. *Aase Krogh* (tiltrådt 1. september)

Klinisk lærer, cand.med. *Lars G. Krøldrup*

Klinisk lærer, cand.med. *Per Aas Larsen*

Klinisk lærer, cand.med. *Anders Lassen* (tiltrådt 1. september)

Klinisk lærer, cand.med. *Jens Lind-Hansen*

Klinisk lærer, cand.med. *Peter Lindegaard*

Klinisk lærer, cand.med. *Knud Erik Lindø*

Klinisk lærer, cand.med. *Bent Linnet*

Klinisk lærer, cand.med. *Karin Lis Lomborg* (fratrådt 31. januar)

Klinisk lærer, cand.med. *Karen Margrethe Lønborg*

Klinisk lærer, cand.med. *Peter Luxhøi* (tiltrådt 1. september)

Klinisk lærer, cand.med. *Finn Torp Madsen*

Klinisk lærer, cand.med. *Jens Ancher Madsen*

Klinisk lærer, cand.med. *Annette Marboe*

Klinisk lærer, cand.med. *Peter Marboe* (tiltrådt 1. september)

Klinisk lærer, cand.med. *Marianne M. Mathiesen* (tiltrådt 1. september)

Klinisk lærer, cand.med. *Hans Mortensen*

Klinisk lærer, cand.med. *Anders Munck*

Klinisk lærer, cand.med. *Mogens Møller*

Klinisk lærer, cand.med. *Niels Karsten Mørkbak*

Klinisk lærer, cand.med. *Morten Toft Nielsen*

Klinisk lærer, cand.med. *Per Nyhuus*

Klinisk lærer, cand.med. *Nick Nyland*

Klinisk lærer, cand.med. *Ole J. Nørgaard*

Klinisk lærer, cand.med. *Per Essebo Olsen* (tiltrådt 1. september)

Klinisk lærer, cand.med. *Erik Otte*

Klinisk lærer, cand.med. *Erik Pedersen* (tiltrådt 1. september)

Klinisk lærer, cand.med. *Jens Vestergaard Pedersen*

Klinisk lærer, cand.med. *Jørgen Kjeldgaard Pedersen*

Klinisk lærer, cand.med. *Leif Egholm Pedersen* (tiltrådt 1. september)

Klinisk lærer, cand.med. *Finn Petersen* (tiltrådt 1. september)

Klinisk lærer, cand.med. *Mogens Carl Petersen* (tiltrådt 1. september)

Klinisk lærer, cand.med. *Elna Qvistgaard*

Klinisk lærer, cand.med. *Holger Rasmussen*

Klinisk lærer, cand.med. *John Hammer Rasmussen*

Klinisk lærer, cand.med. *Jørgen Ravn* (tiltrådt 1. september)

Klinisk lærer, cand.med. *Steen Richardt*

Klinisk lærer, cand.med. *Frode Ritter-Petersen*

Klinisk lærer, cand.med. *Kristian Romme*

Klinisk lærer, cand.med. *Jens Rosbach* (tiltrådt 1. september)

Klinisk lærer, cand.med. *Bente Rosenskjold* (tiltrådt 1. september)

Klinisk lærer, cand.med. *Dan Rost*

Klinisk lærer, cand.med. *Jette Ruby*

Klinisk lærer, cand.med. *Anne Vibeke Schiødt*

Klinisk lærer, cand.med. *Ketty Schmidt*

Klinisk lærer, cand.med. *Michael Schmidt* (tiltrådt 1. september)

Klinisk lærer, cand.med. *Uffe Schrøder* (tiltrådt 1. september)

Klinisk lærer, cand.med. *Jørgen Seidelin* (tiltrådt 1. september)

Klinisk lærer, cand.med. *Poul Sigh*

Klinisk lærer, cand.med. *Halvard Skott*

Klinisk lærer, cand.med. *Niels Sterling*

Klinisk lærer, cand.med. *Kurt Stokholm*

Klinisk lærer, cand.med. *Allan Sørensen* (tiltrådt 1. september)

Klinisk lærer, cand.med. *Else Kragh Sørensen*

Klinisk lærer, cand.med. *Tage Sørensen*

Klinisk lærer, cand.med. *Per Thorborg*

Klinisk lærer, cand.med. *Søren Thorborg*

Klinisk lærer, cand.med. *Lili Tronegård-Madsen* (tiltrådt 1. september)

Klinisk lærer, cand.med. *Knud Vadsø-Jensen* (tiltrådt 1. september)

Klinisk lærer, cand.med. *Steen Vejlø*

Klinisk lærer, cand.med. *Carsten Voetmann*

Klinisk lærer, cand.med. *Søren Øgaard*

Klinisk lærer, cand.med. *Finn Østergaard* (tiltrådt 1. september)

Undervisningssekretær *Ulla Nylandsted Simonsen* (30 timer)

Sekretær, korrespondent *Lise Keller Stark* (enhedssekretær, 18,5 timer)

Ph.D.-afhandlinger under bedømmelse pr. 31. december:
Kirsten Rasmussen

Ph.D.-studerende pr. 31. december:
Lone Friis

Der har i forårssemestret været ansat 27 gæstelærere. Disse har undervist i alt 183 konfrontationstimer.

Andre arrangementer afholdt af forskningsenheden

Der har været afholdt fælles almen medicinsk forsker- og institutmøde med fagområderne fra Århus og København, Århus (3.-4. februar).

Medarbejdernes aktiviteter uden for forskningsenheden

N. Bentzen er gæsteforsker ved Sektion for allmenmedisin, ISM, Universitetet i Tromsø, Norge. Tiltrådte professorat i almen medicin ved Universitetet i Trondheim (1. marts). Han var medlem af den videnskabelige komité for den 11. Nordiske Kongres i Almen Medicin i København (13.-16. august). Han er medlem af Forskningsudvalget for Fonden Vedrørende Finansiering af Forskning i almen praksis og sundhedsvæsenet i øvrigt og medlem af Helsefondens videnskabelige bedømmelsesudvalg. Han er med i projektgruppen for Audit Projekt Odense (APO). Han er formand for WONCA International Classification Committee, reviewer for Ugeskrift for Læger og medlem af European Journal of General Practice editorial board.

N. Damsbo deltog i 11. Nordiske Kongres i Almen Medicin, København (13.-16. august). Han deltog sammen med S. Friberg i Association for Medical Education in Europe Conference, Beer Sheva, Israel (27.-30. august). Var censor ved eksamen i almen medicin ved Københavns og Aarhus Universitet. Han er medlem af P.L.O.s og DSAMs Multipraksisudvalg (MPU) til bedømmelse af videnskabelige projekter, som ønskes udført i almen praksis. Underviste på Specialeuddannelsen i Almen Medicin i Odense. Han er med i projektgruppen for Audit Projekt Odense (APO) samt følgegruppen for projekt Ydelsesfri dag i Vejle Amt, og han deltog i baggrundsgruppen for projektet Sikkerhed for aktive børn i Fyns Amt. Han har været medlem af bedømmelsesudvalg i forbindelse med vurdering af ansøgere til to stillinger som videnskabelige medarbejdere ved Forskningsenheden for Almen Medicin i Odense. Han er reviewer ved Ugeskrift for Læger og Scandinavian Journal of Primary Health Care.

B. Elverdam var udstationeret ved Case Western Reserve University, Cleveland, Ohio, USA (6. april-8. maj). Deltog i 11. Nordiske Kongres i Almen Medicin med oplægget Patientfortællinger om og i almen praksis og var leder af workshop om Almen praksis fra en antropologisk synsvinkel og holdt oplægget Almen praksis som kultur, København (13.-16. august). Hun deltog i Conference on Medical Interaction, Syddansk Universitet (18.-20. oktober) med oplægget Personal narratives in general practice - patients' and doctors'. Underviste på specialeuddannelsen for læger i Fyns Amt og er censor ved Institut for Antropologi, Københavns Universitet. Hun er medlem af det psykosociale forskningsudvalg under Kræftens Bekæmpelse.

S. Friberg deltog i 11. Nordiske Kongres i Almen Medicin med oplæggen Implementering af klinisk vejledning om Type 2-DM i Fyns Amt og Forskellige metoder til indsamling af data for DM patienter i almen praksis i Fyns Amt, København (13.-16. august). Er diabeteskoordinator i amtsdiabetesprojekt i Fyns Amt. Han deltager i delprojekt i Mor/Barn-projektet vedrørende kvalitetssikring af vandrejournaler på Fyn. Han deltager i treårig supervisoruddannelse i DSAM-regi. Han underviste på et af Lægeforeningens efteruddannelseskurser og på fire af

Lægekredsforeningens efteruddannelseskurser. Underviste på Specialeuddannelsen i Almen Medicin i København og Odense og underviste i arbejdsmedicin på Den Sociale Højskole i Odense. Han er kvalitetsudviklingskonsulent for Kvalitetsudviklingsudvalget for Almen Medicin i Fyns Amt.

B. Toftgaard Jensen holdt foredrag i kommunalt regi om det sociallægelige samarbejde. Hun deltog i kommunale/amtskommunale grupper om forebyggelse og sundhedsfremme, behandlingstilbud til traumatiserede flygtninge. Er medlem af kontaktudvalg mellem Lægeforeningen og Kommunernes Landsforening, medlem af arbejdsgruppe vedrørende skadesreduktion under Narkotikarådet, medlem af Socialmedicinsk ad hoc redaktion i Månedsskrift for Praktisk Lægegerning. Hun var redaktør og medforfatter på Lærebog i Socialmedicin, 2. udgave.

J. Nexø deltog i 11. Nordiske Kongres i Almen Medicin med foredraget Influenzavaccination af ældre. Praktiserende lægers risikoperception, og med posteren Influenzavaccinationer i Danmark i sæsonen 1999-2000, København (13.-16. august). Deltog i seminar om influenza arrangeret af Statens Serum Institut med oplægget MTV rapport om influenzavaccination af ældre: konklusioner af betydning for praksissektoren, Århus (14. september), København (18. september). Han deltog i konferencen Options for the control of influenza IV arrangeret af European Scientific Working group on Influenza (ESWI) med posteren Decision on influenza vaccination among the elderly, Kreta, Grækenland (23.-28. september). Var medforfatter på MTV rapport Influenzavaccination af ældre, Statens Institut for Medicinsk Teknologivurdering.

H. Schroll underviste ved Lægemedielinformationsmøde om iskæmisk hjertesygdom i almen praksis, Odense Universitetshospital, Odense (21. marts). Han deltog i 11. Nordiske Kongres i Almen Medicin, hvor han var mødeleder og arrangør af symposiet Ældre patienter i almen praksis og holdt oplæg om Metoder til registrering og analyse af diagnoseklassificerede kontaktførløb i almen praksis, København (13.-16. august). Afholdt kurser om ICPC-kodning for praktiserende læger. Han underviste på Specialeuddannelsen i Almen Medicin i Odense og er censor ved eksamen i almen medicin ved Københavns og Aarhus Universitet. Er medlem af baggrundsgruppen for Datakonsulentordningen, der muliggør dataudtræk i den enkelte praksis Med henblik på kvalitetssikring og forskning, og medlem af ICPC-gruppen, som arbejder på at fremme kommunikationen mellem den primære og sekundære sundhedssektor ved brug af Udvidet ICPC-klassifikation for almen praksis. Er DSAMs repræsentant i et udvalg nedsat af P.L.O. og DSAM med henblik på at udvikle og fremme brugen af elektroniske programmer i almen praksis.

Eksterne bevillinger og donationer

B. Elverdam er projektleder på projektet Den „sunde“ familie - den „sunde“ krop - et tværvidenskabeligt studie i samspillet mellem biologi og kultur i det (post)moderne

samfund og har i forbindelse med projektet modtaget en bevilling på 2,25 mio. kroner fra Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd for perioden 1996-2001. B. Elverdam har desuden modtaget 170.160 kroner fra Fonden Vedrørende Finansiering af forskning i almen praksis og sundhedsvæsenet i øvrigt (Forskningsfonden) til forskning i Almen praksis som et kulturelt system for perioden 2000-2001. Forskningsassistent, fuldmægtig M. Kromann Nielsen har modtaget 200.000 kroner fra Sygekassernes Helsefond til forskningsprojektet Unge og sundhed - en kvalitativ undersøgelse af sociale konteksters betydning for ændringer i unges levede sundhedsadfærd.

SPECIALEUDDANNELSEN I ALMEN MEDICIN

Kursusleder, cand.med. *Jesper Schramm*
Sekretær *Inger Carter*

Der har været afholdt et 150 timers teoretisk specialeuddannelseskursus i Almen Medicin for 21 yngre læger og fire semesterforløb (140 timer) af blokcurser for 60 yngre læger.

Medarbejdernes aktiviteter

J. Schramm er som kursusleder for Specialeuddannelsen i Almen Medicin i Odense medlem af DSAMs kursusudvalg og af DSAMs uddannelsesudvalg. Han er praksiskonsulent ved Obstetrisk-Gynækologisk Afdeling ved Haderslev Sygehus og medlem af Lægemiddelkomitéen samme sted.

FORSKNINGSENHEDEN FOR ALMEN MEDICIN

Forskningsenheden for Almen Medicin blev oprettet ultimo 1993 med tilknytning til Institut for Sundhedstjenesteforskning. Enheden er oprettet og finansieret af Fonden Vedrørende Finansiering af Forskning i almen praksis og sundhedsvæsenet i øvrigt, hvis bestyrelse er sammensat af Sygesikringen og Praktiserende Lægers Organisation. Enheden iværksætter og vejleder vedrørende forskningsprojekter i almen lægepraksis. Målgruppen for forskningen er primært ældre patienter i almen praksis. Audit Projekt Odense er tilknyttet Forskningsenheden.

Adjungeret professor, dr.med. *Jakob Kragstrup* (forskningsleder, fondslønnet)
Seniorforsker *Lars Bjerrum*, Ph.D. (fondslønnet)
Videnskabelig medarbejder, praktiserende læge *Erik Falck* (fondslønnet)
Forskningskonsulent, praktiserende læge *Bjarne Lühr Hansen* (fondslønnet)
Seniorforsker *Jørgen Nexøe*, Ph.D. (fondslønnet)
Videnskabelig medarbejder, cand.scient. *Henrik Støvring* (fondslønnet)
Statistiker *Kirstin Vach* (fondslønnet)

Videnskabelig medarbejder, cand.med. *Esther Vad* (fondslønnet, fratrædt 31. marts)
Videnskabelig medarbejder, cand.scient. *Charlotte Worm* (fondslønnet, fratrædt 31. marts)
Videnskabelig medarbejder, praktiserende læge *Birgit Åbom* (fondslønnet)
Sekretær, korrespondent *Grethe Bjerre* (fondslønnet, fratrædt 31. oktober)
Edb-medarbejder, stud.med. *Jakob Dahlrot* (fondslønnet)
Edb-medarbejder, stud.dat.tech. *Benny Jørgensen* (fondslønnet)
Kontorfuldmægtig, korrespondent *Lise Keller Stark* (18,5 timer, fondslønnet)

Ph.D.-studerende pr. 31. december:
Tina Eriksson (fondslønnet)
Dorte Gilså Hansen (fondslønnet)
John Larsen (fondslønnet)
Gitte Rohr (fondslønnet)
Henrik Schroll (fondslønnet)
Jens Søndergaard (fondslønnet)

AUDIT PROJEKT ODENSE

Projektgruppe:
Professor *Niels Bentzen*
Adjungeret professor, dr.med. *Jakob Kragstrup* (fondslønnet)
Lektor, cand.med. *Niels Damsbo*
Praktiserende læge, cand.med. *Jens Jørgen Damsgaard* (fondslønnet)
Projektleder, praktiserende læge *Anders Munck* (fondslønnet)
Associeret medlem, cand.pharm. *Kirsten Schæfer* (fondslønnet)

Øvrige medarbejdere ved projektet:
Forskningsmedarbejder *Lars Bjerrum* (fondslønnet)
Forskningsmedarbejder, cand.med. *Lena Hamm* (fondslønnet)
Forskningsmedarbejder, cand.med. *Dorte Gilså Hansen* (fondslønnet)
Forskningsmedarbejder, cand.med. *Jørgen Holm* (fondslønnet)
Forskningsmedarbejder, cand.med. *Nick Nyland* (fondslønnet)
Forskningsmedarbejder, cand.med. *Claus-Henrik Rasmussen* (fondslønnet)
Edb-assistent *Susanne Berntsen* (deltid, fondslønnet)
Sekretær *Yvonne Sommerlund* (deltid, fondslønnet, fratrædt 13. juni)
IT-elev *Louise Andersen* (fondslønnet)

Generelt om projektet

Audit Projekt Odense (APO) er et selvstændigt projekt i Forskningsenheden for Almen Medicin.
APO er et ressourcecenter for kvalitetsudvikling og

efteruddannelse i almen praksis, men har også berøring med andre personalekategorier i den primære sundheds-tjeneste – for eksempel praktiserende fysioterapeuter.

Et auditprojekt omfatter:

- En prospektiv registrering på et specielt udviklet skema, der er velegnet til at indsamle data til belysning af egen praksis vedrørende udredning og behandling af centrale sygdomsgrupper.
- Opfølgningsaktiviteter omfattende vurdering af registreringsresultater på et primært opfølgningskursus, afdækning af kvalitetsproblemer og efterfølgende kursusvirksomhed med henblik på kvalitetsforbedring.
- Slutevaluering efter 1-2 år for at evaluere, om målet med projektet er nået.
- I forlængelse af auditprojekter kan der udføres vejledningsarbejde og afledt forskning.

APO har i år 2000 gennemført følgende audit:

- Muskel-/skeletsygdomme på Island. 14 islandske praktiserende læger (januar).
- Nordisk audit om Psykiske problemer i almen praksis. Bornholms Amt, Frederiksberg Kommune, Fyns Amt, Københavns Amt, Københavns Kommune, Nordjyllands Amt, Ribe Amt, Sønderjyllands Amt og Vejle Amt. 2. registrering i et auditforløb. 184 deltagere (marts).
- Nordisk audit om Psykiske problemer i almen praksis. 1. registrering i et auditforløb. 60 læger fra førnævnte amter (marts).
- Kommunikation mellem almen praksis og ældreplejen i Rødovre Kommune. 2. registrering i et auditforløb, der startede i 1998. 8 læger og 23 plejegrupper (maj).
- Type 2 diabetes i almen praksis. Ribe Amt. 2. registrering i et auditforløb. 28 deltagere (maj).
- Alkohol i almen praksis. Roskilde Amt. 1. registrering i et auditforløb. 16 deltagere (forår).
- Alkohol i almen praksis. Roskilde Amt. 2. registrering i et auditforløb. 13 deltagere (efterår).
- Psykiske problemer i almen praksis. Frederiksborg Amt. 2. registrering i et auditforløb. 19 læger (september).
- Type 2 diabetes i almen praksis. Roskilde Amt. 1. registrering med retrospektiv journalgennemgang samt udsendelse af spørgeskemaer til patienter. 48 deltagere (september).
- Sekundær profylakse ved iskæmisk hjertesygdom i almen praksis. Ringkøbing Amt. 28 deltagere (oktober).
- Infektioner i almen praksis. Sønderjyllands Amt og Ribe Amt. 2. registrering i et auditforløb. 35 deltagere (december).
- Infektioner i almen praksis med speciel fokus på diagnostika og patientperspektivet. Fyns Amt, Nordjyllands Amt og Viborg Amt. 94 deltagere (december).
- Derudover 8 projekter påbegyndt i 1999, som blev færdiggjort og afleveret i år 2000.

Andre arrangementer afholdt af APO

Seminar om Samarbejde om allergipatienter, Hindsgavl Slot. 80 deltagere - allergologer, allergisygeplejersker, praktiserende læger og administratorer fra alle amter (7.-8. januar).

Workshoppen Forskning og/eller kvalitetsudvikling? arrangeret i samarbejde med Almen Medicinsk Forskningsenhed, Frederiksborg Amt og Kvalitetsudviklingsudvalget, Frederiksborg Amt, Hillerød (16. maj).

Almen Medicinsk temadag med emnet Har Danmark verdens bedste almen praksis? arrangeret i samarbejde med de øvrige almen medicinske institutioner, Odense (26. maj).

Vejlederkursus for Det Danske Auditnetværk, Skjoldenæsholm (7.-8. september).

Dansk auditnetværk

APOs netværk af auditvejledere har repræsentanter fra alle landets amter samt København og Frederiksberg kommuner. Der er i årets løb afholdt 2 netværksmøder. I netværket udveksles erfaringer fra de forskellige amtslige projekter til gensidig inspiration. Endvidere foregår der koordination af landsdækkende projekter. Netværket har et tæt samarbejde med de amtslige lægemiddelkonsulenter og er i de fleste amter deltagere i „kvalitetsfirkløveret“.

Nordisk auditnetværk

APO har siden 1993 forestået et nordisk auditnetværk med deltagelse af auditprojekter i Karlshamn og Luleå (Sverige), Trondheim (Norge), Reykjavik (Island) samt Helsinki (Finland). Der har været afholdt nordisk auditmøde, København (august samt 8.-9. december).

Medarbejdernes aktiviteter

N. Bentzen underviste i forskning i almen praksis - derunder audit - på specialeuddannelsens grundkursus 3 i Tromsø (maj).

L. Bjerrum foretog videnskabelig bearbejdelse af datamateriale fra projektet Sekundær profylakse ved iskæmisk hjertesygdom i Ringkøbing Amt.

N. Damsbo deltog i projektgruppens arbejde og holdt foredraget Hvad kan den prægraduate uddannelse yde på Almen Medicinsk Temadag med titlen Har Danmark verdens bedste praksis?, Odense (26. maj).

J.J. Damsgaard deltog med posteren Resultater fra kvalitetsudviklingsprojektet om kvindens overgangsalder i Roskilde Amt i 5. Europæiske Kongres om menopause i København (juli). Han deltog med foredraget Antibiotikabehandling af infektioner i almen praksis samt indlæg om Det danske Auditnetværk samt præsenterede posteren Hormonprojektet i Roskilde Amt ved Nordisk Kongres for Almen Medicin, København (august). Er tilknyttet Kvalitetsudviklingsudvalget i Roskilde Amt som projektvejleder i auditprojekter og har været medlem af DSAMs Kvalitetsudviklingsudvalg.

L. Hamm holdt foredraget Kvaliteten af sekundær profylakse ved iskæmisk hjertesygdom bedømt ud fra et

auditprojekt ved 11. Nordiske Kongres i Almen Medicin, København (august).

D.G. Hansen holdt foredrag om Praktiserende lægers håndtering af patienter med psykiske problemer ved 11. Nordiske Kongres i Almen Medicin, København (august). På samme kongres holdt hun foredrag om Erfaringer fra fælles nordisk psykiatridi. Underviste på opfølgingsmøde vedrørende nordisk audit om psykiske problemer i almen praksis, Fyns Amt med indlægget Nordiske resultater fra 1. registrering. Hun deltog med indlægget Perspektiver i en ny nordisk audit, metodemæssige vanskeligheder og lokal kvalitetsudvikling på møde i Nordisk Auditnetværk, København (december).

J. Holm forestod diabetesaudit i Svendborg Kommune. Han holdt foredraget Patientperspektivet i en diabetesaudit ved 11. Nordiske Kongres i Almen Medicin, København (august).

A. Munck deltog i seminar om smågruppebaseret auditvirksomhed, Luleå, Sverige (3.-6. februar) og i 11. Nordiske Kongres i Almen Medicin, hvor han forestod symposiet Udviklingstendenser i nordiske auditprojekter, København (13.-16. august). Han holdt foredrag på Danske Fysioterapeuters årsmøde om Audit som redskab til kvalitetsudvikling (22. september). Han var vært ved 25 praktiserende lægers besøg på APO med fokus på det danske sundhedsvæsen og kvalitetsudvikling (23.-25. november). Forestod omfattende indenlandsk kursus- og foredragsvirksomhed. Han var medlem af DSAMs følgegruppe vedrørende kliniske vejledninger, formand for DSAMs arbejdsgruppe til udarbejdelse af vejledning vedrørende osteoporose, medlem af Hjerteforeningens hovedbestyrelse og af Følgegruppen for kvalitetsudviklingsudvalget i Fyns Amt.

N. Nyland har omarbejdet sin Ph.D.-afhandling De praktiserende læger i Danmark 1800-1910 til bogform, som er udgivet af Audit Projekt Odense.

C.-H. Rasmussen holdt foredraget Patientforsinkelse ved indlæggelse for formodet akut koronart syndrom på Nordisk Kongres i Almen Medicin, København (august). Han underviste på specialeuddannelsen for kardiologisygeplejersker i Fyns og Sønderjyllands amter med indlægget Den præhospital fase ved akut koronart syndrom (september).

K. Schæfer deltog med posteren Psychopharmacology in general practice, A quality improvement project in the County of Roskilde i den 16. Internationale Konference om farmakoepidemiologi, Barcelona (august). Hun deltog i Almen Medicinsk Kongres, København (august) og var medarrangør af APOs workshop på Skjoldenæsholm (september).

Eksterne bevillinger og donationer

APO har en basisbevilling på 575.000 kroner pr. år fra Fonden vedrørende finansiering af forskning i almen praksis og sundhedsvæsenet i øvrigt. APO modtog 250.000 kroner fra medicinalfirmaet Durascan Medical Products til forskning og udvikling. Løbende udgifter til registrering, kursusaktivitet mv. er brugerfinansieret.

A. Munck modtog Magda og Svend Aage Friedrichs hæderspris på 100.000 kroner for forskning i almen praksis.

Publikationer (Almen Medicin, Forskningsenheden for Almen Medicin og Audit Projekt Odense)

Almind G, Bentzen N, Mabeck CE. Kaj Bernhard Rasmussen 14.4.1918-13.1.2000. *Practicus* 2000; 135: 56-57.

Bentzen N. Forventninger til almen medicineren i det nye årtusinde. *Ugeskr. Læger* 2000; 162: 112-15.

Bergman U, Andersen M, Vaccheri A, Bjerrum L, Wettermark B, Montanaro N. Deviations from evidence-based prescribing on non-steroidal anti-inflammatory drugs in three European regions. *Eur. J. Clin. Pharmacol.* 2000; 56: 269-72.

Bjerrum L, Søgaard J, Hallas J, Kragstrup J. Store forskelle i forekomsten af polyfarmaci mellem praktiserende læger. *Ugeskr. Læger* 2000; 162: 2037-40.

Bjerrum L, Grinsted P, Petersen PH, Søgaard P. Standardised procedures can improve the validity of susceptibility testing of uropathogenic bacteria in general practice. *Scand. J. Prim. Health Care* 2000; 18: 242-46.

Bjerrum L, Bergman U. Wide variation in the number of different drugs prescribed by general practitioners. *Scand. J. Prim. Health Care* 2000; 18: 94-98.

Bjerrum L, Grinsted P, Petersen PH, Søgaard P. Resistensbestemmelse i almen praksis - duer det til noget? *Ugeskr. Læger* 2000; 162: 4660-62.

Bjerrum L, Grinsted P. Hvordan behandles ukompliceret blærebetændelse? *Ugeskr. Læger* 2000; 162: 197-98.

Bjerrum L. Polyfarmaci - hvad er farmaceutens rolle? *Farmaceuten* 2000; 15: 10-16.

Bjerrum L. Når de gamle tager for meget medicin. *Sygeplejersken* 2000; 4: 34-39.

Diederichsen HZ, Skamling M, Diederichsen A, Grinsted P, Antonsen S, Petersen PH, Munck AP, Kragstrup J. Randomised controlled trial of CRP rapid test as a guide to treatment of respiratory infections in general practices. *Scand J Prim Health Care* 2000; 18: 39-43.

Elverdam B. Idealbilleder - Krop, fitnesskultur og slanketure. I: Larsen KH, Pedersen BL, Pedersen AT, red. *Kvinder - køn, krop og kultur.* København: Gyldendal, 2000: 328-38.

Elverdam B. Den statsdirigerede sundhed - politisk håndtering af sygdom. I: Clausen C, Lærum H, red. *Velfærdsstaten i krise.* København: Tiderne skifter, 2000: 151-67.

Elverdam B. Det er min mands drøm, så hvorfor fa'en skal han opgive det på grund af mig? - et blik på hverdagslivet med „de nye sygdomme“. I: Andersen JH, Elverdam B, Hilden J, Nielsen CV, red. *De nye sygdomme - en debatbog.* København: Den Almindelige Danske Lægeforening, 2000: 61-82.

Johansen ECJ, Lildholdt T, Damsbo N, Eriksen EW. Tympanometry for diagnosis and treatment of otitis media in general practice. *Family Practice* 2000; 17

- (4): 317-22.
- Kragstrup J.* The writing on the web? *Scand. J. Prim. Health Care* 2000; 18: 65.
- Larsen J, Vaccheri A, Andersen M, Montanaro N, Bergman U.* Lack of adherence to lipid lowering drug treatment. A comparison of utilisation patterns in defined populations in Funen, Denmark, and Bologna, Italy. *Br. J. Clin. Pharmacol.* 2000; 49: 463-71.
- Lous J, Damsbo N, Schmidt VM, Jansen UM.* Udvalg vedrørende Multipraksisundersøgelser går på nettet. *Ugeskr. Læger* 2000; 162: 710.
- Lærum H, Elverdam B.* Lægens rolle - lægens blik og dilemmaer. I: Andersen JH, Elverdam B, Hilden J, Nielsen CV, red. *De nye sygdomme - en debatbog.* København: Den Almindelige Danske Lægeforening, 2000: 83-102.
- Moltke A, Jensen BT.* Sygedagpenge. Det sociallægelige samarbejde. *Månedsskr. Prakt. Lægegering* 2000; 78: 1381-91.
- Moltke H, Jensen GS.* Kommunikation mellem almen praksis og ældreplejen - analyse ved tværfaglig parallel medical audit. *Månedsskr. Prakt. Lægegering* 2000; 6: 845-53.
- Munck A.* Audit i forbindelse med færdighedskursus. *Månedsskr. Prakt. Lægegering* 2000; 78: 1459-62.
- Munck A.* Medical audit according to the APO method - a simple tool for quality development in primary health care. I: *Kommunalläkaren (finsk årbog)*, 2000/01: 128-31.
- Munck A, Bentzen N.* Forskning og kvalitetsudvikling. I: *Vejledning for praksisreservelæger og tutorlæger.* København: Dansk Selskab for Almen Medicin, 2000: 25-27.
- Nexøe J.* Hvilken samfundsgevinst er der ved at influenzavaccinere raske mennesker? *InfoMed - efteruddannelse for praktiserende læger* 2000; 11: 32.
- Nyland N.* De praktiserende læger i Danmark 1800-1910. Odense: Audit Projekt Odense. Forskningsenheden for Almen Medicin, Syddansk Universitet, 2000.
- Oberländer L, Elverdam B.* Malaria in the United Republic of Tanzania: cultural considerations and health-seeking behaviour. *Bulletin of the World Health Organization* 2000; 78: 1352-57.
- Pedersen JK, Damsbo N.* Litteratursøgning i Medline på nettet. *Månedsskr. Prakt. Lægegering* 2000; 3: 427-38.
- Puggaard L, Larsen LB, Støvring H, Jeune B.* Maximal oxygen uptake, muscle strength and walking speed in 85-year-old women: effects of increased physical activity. *Aging (Milano)* 2000; 12 (3): 180-89.
- Skamling M.* Metoder til evaluering af diagnostiske teknologier i almen praksis. Ph.D.-afhandling. *Månedsskr. Prakt. Lægegering.*
- Stenager E.* Socialmedicinske handlemuligheder over for patienter med særlige socialmedicinske lidelser. I: Andersen JH, Elverdam B, Hilden J, Nielsen CV, red. *De nye sygdomme - en debatbog.* København: Den Almindelige Danske Lægeforening, 2000.
- Stenager E.* Lov om aktiv socialpolitik. Kontanthjælp aktivisering. *Klinisk Socialmedicin.* København: Munksgaard, 2000.
- Stenager E, Frederiksen ML, Balsløv K, Jensen K.* Socialmedicin og psykiatriske lidelser. *Månedsskr. Prakt. Lægegering* 2000; 78: 1217-30.
- Stenager E, Stenager E.* Physical illness and suicidal behaviour. I: Hawton K, van Heeringen K. *International handbook of suicide and attempted suicide.* London: Wiley, 2000.
- Søndergaard J.* Behandling med Mebendazol (Vermox®) under amning. *Fynske Læger* 2000: 35.
- Åbom B, Obling N, Rasmussen H, Kragstrup J.* Utilsigtet akut indlæggelse af døende. *Ugeskr. Læger* 2000; 162: 5768-71.

Epidemiologi

Professor *Leiv S. Bakketeig*
Professor *James W. Vaupel*, Ph.D. (deltid)
Forskningsprofessor, lic.scient. *Jesper Lier Boldsen* (deltid, se Demografisk Forskningscenter)
Forskningsprofessor, dr.med. *Kaare Christensen*, Ph.D. (forskningsleder, delvist fondslønnet)
Lektor, cand.med. *Bernard Jeune* (instituttleder)
Lektor, cand.med. *Kirsten Ohm Kyvik*, Ph.D.
Klinisk lektor, cand.med. *Niels Vilstrup Holm*, Ph.D. (fondslønnet, deltid)
Adjunkt, cand.scient. *Jacob Hjelmberg*, Ph.D. (fondslønnet, 15. november-31. december)
Adjunkt, cand.med. *Vibeke Rasch*, Ph.D. (fondslønnet, tiltrådt 1. november, se Klinisk Institut)
Forskningsadjunkt, cand.med. *Kjeld Andersen*, Ph.D. (se Demografisk Forskningscenter)
Forskningsadjunkt, cand.scient. *Hans Chr. Petersen*, Ph.D. (se Demografisk Forskningscenter)
Forskningsadjunkt, cand.mag. *Christine E. Swane*, Ph.D. (fondslønnet, 1. september-31. december)
Kandidatstipendiat *Lene Christiansen* (fondslønnet, tiltrådt 1. september)
Forskningsassistent, cand.oecon. *Jannie Madsen* (fondslønnet, scholarstipendiat indtil 12. marts, fratrådt 26. august)
Forskningsassistent, cand.mag. *Jakob Ousager*
Forskningsassistent, cand.mag. *Jytte Skaaning* (fondslønnet, deltid, fratrådt 31. marts, tiltrådt 1. maj, fuldtid, fratrådt 31. august)
Forskningsassistent, cand.scient. *Charlotte Høy Worm* (fondslønnet, 1. januar-31. marts)
Gæsteforsker, cand.med. *David Gaist*, Ph.D. (forskningsadjunkt indtil 31. maj)
Gæsteforsker, cand.med. *Ester Garne* (fondslønnet)
Sekretær *Elise Beck-Nielsen* (fondslønnet, fratrådt 31. marts)
Korrespondent *Kirsten M. Gauthier* (enhedssekretær)
Laborant *Gudrun Hauge* (fondslønnet)
IT-medarbejder *Lars Hvidberg*
IT-medarbejder *Henrik Skjærup Jensen* (fondslønnet, fratrådt 31. januar)
Sekretær *Jytte Duerlund Jensen* (fondslønnet, tiltrådt 15. oktober)
IT-medarbejder *Hoang Minh Khanh* (fondslønnet, tiltrådt 1. marts)
Kontorfuldmægtig, cand.interpret. *Anne Rosenkrantz de Lasson* (instituttleder)
Projektsygeplejerske *Biddy Madsen* (fondslønnet)
IT-medarbejder *Kirsten Pagh* (fondslønnet)
IT-medarbejder *Birgit Wich* (fondslønnet)

Ph.D.-afhandlinger under bedømmelse pr. 31. december:
Karen Andersen-Ranberg
Thomas Heiberg Brix (se Klinisk Institut)
Jan Hartvigsen (ansat af Nordisk Institut for Kiropraktik og Klinisk Biomekanik)
Niels Lyhne (se Klinisk Institut)
Axel Skytthe (se Demografisk Forskningscenter)
Zhenglian Wang

Ph.D.-studerende pr. 31. december:
Søren Bak
Annette Erlangsen (fondslønnet, tiltrådt 1. september)
Henrik Frederiksen
Charlotte Kristiansen (fondslønnet)
Hanne Nybo (ansat hele året, men fondslønnet 1. august-31. december)
Karoline Schousboe

Gæsteforskende Ph.D.-studerende pr. 31. december:
Pia Skov Hansen (se Klinisk Institut)
Marianne Juel Kjeldsen (se Klinisk Institut)

Gæsteforelæsninger afholdt af forskningsenheden

Post.doc. Heiner Maier, Max Planck Institute for Demographic Research, Rostock, Tyskland: Psychosocial Determinants of Survival (16. marts). Professor, dr.philos. Hans Th. Waaler, Stiftelse for Helsetjenesteforskning, Sentralsykehuset i Akershus, Norge: Kropsenhøje og levealder. Nåtids og fremtid (30. marts).

Medarbejdernes aktiviteter uden for forskningsenheden

K. Andersen-Ranberg deltog med foredraget *Findes der raske 100-årige?* i Dansk Gerontologisk Selskabs Årsmøde i Middelfart (28. april). Hun var inviteret foredragsholder for hjemmesygeplejersker og praktiserende læger i Brøndby kommune med foredraget *Hundredårige i Danmark. Raske overlevende eller levende døde? Myter eller fordomme?* (april). Hun deltog med foredraget *Healthy centenarians - do they exist?* i 15th Nordic Gerontological Congress i Reykjavik, Island (4.-7. juni). Deltog med foredraget *Standard methods in clinical examinations of centenarians* i Workshop on Centenarians i Alghero på Sardinien, Italien (16.-17. oktober). Hun var inviteret foredragsholder for medlemmer af Københavns Lægeforening, Lægekredseforeningerne i Københavns, Roskilde, Frederiksborg amter samt på Bornholm, Grønland og Færøerne med foredraget *Hvordan/hvem opnår en høj*

levelalder? på MEDICOM i Brøndby (28. november). Hun er medlem af både den videnskabelige og den organiserende hovedkomité i forbindelse med planlægning og afholdelse af den 16. Nordiske Gerontologi Kongres i Århus år 2002 og hun var formand for Mødeudvalget under Dansk Selskab for Geriatri.

L.S. Bakketeig var opponert ved cand.med. Petra Otterblad Olaussons doktordisputats Teenage childbearing: pregnancy outcomes and long-term consequences for the mothers ved Karolinska Institutet i Stockholm (21. januar). Han deltog i Euronatal mødet International perinatal audit i Leiden, Holland (27.-30. januar). Han arrangerede og underviste på Ph.D.-kursus i epidemiologi i Odense (januar) og holdt foredrag om forskningsplanlægning ved WHO forskningskursus i Tel Aviv, Israel (6.-8. marts). Han underviste på Ph.D.-kursus i genetisk epidemiologi, Odense (20. marts) og holdt foredrag vedrørende kliniske databaser på Odense Universitetshospital (22. marts). Holdt forelæsninger i forskningsmetodik ved forskerkursus på Høgskolen i Buskerud, Kongsberg, Norge (11. april). Deltagelse i forskningskonference ved National Institute of Child Health and Human Development, National Institutes of Health, Bethesda, Maryland, USA (24.-25. april). Han var inviteret foredragsholder ved Nordic Conference of Obstetrics and Gynecology, Oslo, hvor han holdt åbningsforedraget (4. juni). Han var opponert ved cand.med. Susanne Albrechtsens doktordisputats Breech delivery in Norway. Clinical and epidemiological aspects ved universitetet i Bergen, Norge (7. juni). Han deltog i 1. Nordiske Epidemiologikongres, Bergen, Norge (12.-15. juni). Han var central i etableringen af kursusaktiviteter og kursusledelse ved sommerskole i MTV (21.-23. august). Han deltog med foredraget Suboptimal Perinatal Care and Mortality in Europe - International Audit in 10 European Countries i International Epidemiological Association (IEA) European Regional Meeting, Kaunas, Litauen (24.-26. august). Han var inviteret som indleder ved Dansk Epidemiologisk Selskabs årsmøde på Hindsgavl Slot (8. september). Han var hovedkursusleder for et NorFA-kursus i Perinatal Epidemiologi på Magleås Kursuscenter, Høsterkøb (23.-30. september). Han var formand for bedømmelsesudvalgene for Peer Brehm Christensens Ph.D.-afhandling Blood-borne viral infections in Funen. A seroepidemiological study (12. maj), Charlotte G. Mørtz Ph.D.-afhandling The prevalence of atopic dermatitis, hand eczema, allergic contact dermatitis, type IV and type I sensitisation in 8th grade school children in Odense (26. maj) og cand.med. Vibeke Raschs Ph.D.-afhandling Different aspects of women's reproductive choices (26. oktober). Han var vejleder for diplomstuderende Gitte Bjørn Hvilsom, der forsvarede sin opgave Are C-Reactive Protein and Ferritin Serological Markers of Preterm Delivery? (27. november). Han var central ved skrivning af en praktisk lærebog i MTV. Han deltog i slutrapporteringen fra to internationale projekter, et EU-projekt Perinatal mortality in Europe, an international audit og et WHO-projekt om evaluering af en ny svangreomsorgsmodel ved et klusterrandomiseret

internationalt studie. Han har undervist ved forskeruddannelse for klinikere i Vejle og i Odense. Han var medlem af bedømmelsesudvalgene vedrørende stillingsbesættelser for et lektorat i epidemiologi i Århus, et professorat i klinisk epidemiologi i Århus, et professorat i demografi i Odense og et professorat i folkesundhedsvidenskab i Odense. Han var formand for begge de sidstnævnte udvalg. Han var bedømmer ved udnævnelsen af professor Fiona Stanley som medlem af det australske Academy of Sciences. Han deltager i planlægningen af et nyt studietilbud i Folkesundhedsvidenskab i Esbjerg med start efteråret 2001. Han er videnskabelig rådgiver ved MTV-institutet, Sundhedsstyrelsen, medlem af Editorial board i Paediatric and Perinatal Epidemiology og referee for en række andre videnskabelige tidsskrifter.

K. Christensen var formand for bedømmelseskomiteen for cand.med. Niels Bilenbergs Ph.D.-afhandling The Child Behavior Checklist (CBCL) and related Material: Standardization and Validation in Danish Population Based and Clinically Based Samples (31. januar). Han var inviteret af det amerikanske forskningsråd, National Research Council til at deltage i forskningsrådets projekt Collecting Biological Indicators and Genetic Information in Household Surveys og i forbindelse hermed deltog han i en workshop i Washington D.C. (10.-11. februar), hvor han fremlagde resultater opnået i de survey-undersøgelser, som er foretaget af Demografisk Forskningscenter. Var medforfatter på de to foredrag Born together and die together, live together and die together: the role of the partner and the role of the twin on longevity at very old ages og Genetic influences on fertility behavior: A theoretical interpretation based on a century of twin data og han deltog i the 2000 Annual Meeting of The Population Association of America i Los Angeles (23.-25. marts). Han deltog med plenumforedraget Hvorfor ældes vi så forskelligt? i Dansk Gerontologisk Selskabs årsmøde i Middelfart (28.-29. april). Han deltog med et inviteret foredrag Why we age so differently i web-seminaret i gerontologi, Aging Population - Body, health and identity in old age, ved Syddansk Universitet, Odense (1.-2. maj). Var medlem af bedømmelseskomiteen for cand.med. Dorthe Hansens Ph.D.-afhandling Livsbegivenheders betydning for kønsratio og medfødte misdannelser. En registerbaseret undersøgelse (3. maj). Han deltog med foredraget Gene-environment interaction studies underway in European Centres: Denmark i the European Science Foundation Conference, Gene-environment interaction in early human development: demonstration project on orofacial clefts, 3rd International Collaborative Workshop i Dundee, Skotland (19.-20. maj). Han deltog med foredraget Waiting time to pregnancy (WTP) - a fitness trait? i the Third Conference on Lowest Low Fertility with a special focus on The Biodemography of Fertility ved Max Planck Institute for Demographic Research, Rostock, Tyskland (14.-15. august). Han blev tildelt LLG-prisen 2000 fra Landsforeningen Læbe-Ganespalte (23. september). Han holdt tre forelæsninger Data sources for research: The Danish Twin Registry, Perinatal outcomes: Malformat-

ions og Methods in perinatal epidemiology: What can we learn from twin studies på NorFa kursus i Perinatal Epidemiologi på Magleås Kursuscenter, Høsterkøb (25.-26. september). Han deltog med et inviteret foredrag Genetic-epidemiological aspects on an aging population i the Research Programme in Economic Demography, Recent Mortality Development and Population Forecasting in Western Societies ved Lunds Universitet, Sverige (2. oktober). Han deltog desuden med det inviterede foredrag Genetic factors associated with individual life duration: heritability i et seminar om Human longevity, individual life duration, and the growth of the oldest-old population, som var arrangeret af the International Union for the Scientific Study of Population, Committee on Longevity and Health (IUSSP) i Montpellier, Frankrig (23.-25. oktober). Han deltog med foredraget Modeling genetic influences on age-related hearing impairment using the Danish National Twin Registry i the 128th APHA Annual Meeting & Exposition: Eliminating Health Disparities i Boston, Massachusetts (12.-16. november). Han deltog med foredragene Telomere Length and X-inactivation among elderly twins og Cognitive function and subjective well-being as predictors of survival og med de tre poster Age gene polymorphism in relation to physical performance and cognition in aging twins, Cognitive impairment in nonagenarians: The Danish 1905-cohort study og The Danish 1905-cohort survey - functional capacity and mortality in 2262 nonagenarians i the Gerontological Society of America 53rd Annual Scientific Meeting i Washington D.C. (17.-21. november). Han deltog med foredraget Genetics of Longevity i symposiet Biomolecular aspects of aging - the social and ethical implications afholdt af Ernst Schering Research Foundation i Berlin (8.-9. december). Han er Scientific Review Board Member for Demographic Research og fungerer som ad hoc referee for tidsskrifterne Acta Psychiatrica Scandinavica, American Journal of Human Genetics, American Journal of Medical Genetics, Cleft Palate-Craniofacial Journal, Clinical Genetics, Danish Medical Bulletin, European Journal of Human Genetics, European Journal of Population, Journal of Aging and Health, Journal of Medical Genetics, Lancet, Scandinavian Cardiovascular Journal og Twin Research. Han har fungeret som reviewer for National Institute of Health, National Institute of Dental and Craniofacial Research (NIDCR), Bethesda, Maryland. Han er medlem af den videnskabelige ledelse for Det Danske Tvillingregister, bestyrelsen for Ældreforskningscenteret ved Syddansk Universitet, Odense, bestyrelsen for Demografisk Forskningscenter og bestyrelsesmedlem ved Dansk Gerontologisk Selskab. Han er forskningsleder for forskningsenheden for epidemiologi og Deputy Director for det internationale forskningsprogram Oldest-Old Mortality (årligt budget ca. 15 mio. kroner) med basis ved Terry Sanford Institute, Duke University, Durham, North Carolina. Han er desuden medlem af en arbejdsgruppe nedsat af US National Research Council, Washington D.C. og medlem af en advisory group for family studies of longevity nedsat af National Institute of Aging, Bethesda,

Maryland. Han har holdt syv populærvidenskabelige foredrag og skrevet en populærvidenskabelig artikel.

A. Erlangsen deltog i European Educational Programme in Epidemiology, 13th Residential Summer Course i Firenze, Italien (26. juni-14. juli). Hun har holdt præsentationen Suicide in old age: Disparities between the old and the very old ved The 8th European Symposium on Suicide and Suicidal Behaviour i Bled, Slovenien (6.-9. september). Hun har desuden deltaget i adskillige kurser, hovedsagligt demografi og metodelære, ved the International Max Planck Research School for Demography, Rostock, Tyskland (fra 16. oktober).

H. Frederiksen deltog i Dansk Selskab For Medicinsk Uddannelses 1. årsmøde i Odense (3. november). Han deltog desuden med posteren ACE gene polymorphism in relation to physical performance, cognition and survival in aging twins i 53rd Annual Meeting in The Gerontology Society of America, Washington D.C. (17.-21. november). Han deltog endvidere i flere af Foreningen af Yngre Lægers forsknings- og uddannelsesudvalgsmøder som medlem af udvalget. Han var endvidere frem til juni medlem af bestyrelsen for Lægekredsforeningen for Fyns Amts.

D. Gaist vandt førstepris med foredraget Risk of subarachnoid haemorrhage in first degree relatives of patients with subarachnoid haemorrhage: follow-up study based on national registries in Denmark ved Mogens Fogh foredragskonkurrence ved Dansk Neurologisk Selskabs 100 års jubilæumsmøde (29. februar). Han holdt foredraget Studier af ældre tvillinger ved Dansk Gerontologisk Selskabs årsmøde i Middelfart (28. april) og underviste på Ph.D.-kursus i registerforskning, Syddansk Universitet (21. november). Han var ad hoc referee for tidsskrifterne Epidemiology og Cephalalgia.

E. Garne deltog i Euroscan Study Group's møde om Evaluering af prenatal ultralydsscanning i Europa, Strassbourg, Frankrig (28.-30. januar). Hun var sammen med C. Stoll og M. Clementi medforfatter på foredraget Evaluation of prenatal diagnosis of congenital heart diseases by ultrasound: experience from 20 European registries på European Human Genetics Conference 2000, Amsterdam, Holland (maj). Hun deltog med foredraget How do we define congenital heart diseases and which cases should be included in studies of risk factors? i European Teratology Society Conference, Ferrara, Italien (12. september). Deltog i NorFA kursus i Perinatal Epidemiologi på Magleås Kursuscenter, Høsterkøb (23.-30. september). Hun deltog med foredraget Medfødte hjertesygdomme - hvordan går det? i høstmøde for Dansk Pædiatrisk Selskab i Sønderborg (11. november).

J. Hartvigsen holdt foredraget Forskning og evidensbaseret kiropraktik for kiropraktorer i turnustjeneste på Nordisk Institut for Kiropraktik og Klinisk Biomekanik, Odense (8. februar). Han deltog i Second International Meeting on the Genetic Epidemiology of Complex Traits, Cambridge, England (1.-3. april). Han deltog med foredraget Physical workload and low back pain ved International Conference for Spinal Manipulation, Bloomington,

Minnesota (22.-25. september) og foredraget Fysisk arbejdsbelastning og lændesmerter hos yngre tvillinger på møde for Dansk Selskab for Kiropraktik og Klinisk Biomekanik på Hotel Scandic, København (17. november). Han er redaktionel medarbejder ved Helse og ministerielt beskikket censor ved afsluttende specialer på biomekanik uddannelsen, Syddansk Universitet.

N.V. Holm er udpeget til medlem af Sundhedsministeriets følgegruppe vedrørende kræftsygdomme, som udgav National Kræftplan. Status og forslag til initiativer i relation til kræftbehandlingen (februar). Han deltog i The Fourth Congress of the European Association of Neurooncology i København (3.-6. juni). Han bedømte Lars Erik Brylids Ph.D.-afhandling A genetic-epidemiological study of hand eczema in young adult twins fra Københavns Universitet, og han var medbedømmer ved det offentlige forsvar (23. juni). Han er udpeget til medlem af Fyns Amts Kræftstyregruppe, som udgav Den Fynske Kræftplan (juni). Han deltog i 19th Annual Meeting of the European Society for Therapeutic Radiology and Oncology, Istanbul, Tyrkiet (19.-23. september) og i Nordisk Cancerunions Symposium om kræftplaner og kræftbehandling, Helsingør (6.-7. oktober). Han arrangerede og var mødeleder ved Fynsk Medicinsk Selskabs møde om Den fynske og Den nationale kræftplan og holdt foredraget Den nationale kræftplan og arbejdet i Kræftstyregruppen (6. november). Han er medlem af den videnskabelige ledelse for Det Danske Tvillingregister. Han er udpeget til Sundhedsstyrelsens arbejdsgruppe vedrørende decentralisering af strålebehandling. Han var af Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet udpeget som formand for bedømmelsesudvalget for Jesper Durups Ph.D.-afhandling TNM staging and assessment of resectability in oesophageal, gastric, and pancreatic cancer patients using laparoscopic ultrasonography (LUS) and LUS-guided biopsy. Han er formand for Dansk Selskab for Onkologi.

B. Jeune deltog i Dansk Gerontologisk Instituts 10 års jubilæumskonference på Hotel H.C. Andersen, Odense (2. februar). Han holdt sammen med K. Christensen foredraget Hvorfor ældes vi forskelligt? for ansatte i ældresektoren på Odense Kommunes Kursuscenter (2. maj). Han deltog i Første Nordiske Epidemiologikonference, Bergen, Norge (11.-14. juni), og han holdt det inviterede foredrag Reported supercentenarians in the Nordic countries på workshoppen Supercentenarians på Max Planck Institute for Demographic Research, Rostock, Tyskland (15.-16. juni). Han holdt forelæsningsen Om at vælge - en livsfilosofisk diskurs til dimittendafslutningen for lægestuderende, Lægekredsforeningen og Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Syddansk Universitet (30. juni). Han var medforfatter på posteren Anticoagulant treatment of atrial fibrillation in a county på International Society of Thrombosis and Haemostasis, Paris (6.-7. juli). Deltog i Advisory Panel on Exceptional Longevity (APEL) Meeting, Lister Hill Auditorium, National Institute of Health, Bethesda, Maryland (18.-19. juli). Han foretog sammen med neurologer en undersøgelse af forekomsten af Parkinsons sygdom på Grønland (25. august-20. september).

Han holdt sammen med K. Andersen-Ranberg det inviterede foredrag Standard Methods in Clinical Examinations of Centenarians på 6th ARLES Workshop on Centenarians, Alghero, Italien (16.-17. oktober). Han holdt det inviterede foredrag Explanation of the decline in mortality among oldest-old: a medical point of view på konferencen Longévité humaine, durée de vie individuelle et croissance de la population très âgée, International union for the scientific study of population - committee on longevity and health, Theatrum Anatomicum, Faculté de Médecine, Montpellier, Frankrig (23.-25. oktober). Han deltog i paneldiskussion på Dansk Center for Molekylær Gerontologis årsmøde i Århus Kongreshus (31. oktober). Han holdt foredrag og ledede en session om den prægraduate forskningsuddannelse på Forskningens Dag, Emil Aarestrup Auditoriet, Odense Universitetshospital (2. november). Han var medforfatter på posteren The Danish 1905-Cohort Survey - Functional Status and Mortality in 2262 Nonagenarians på 53rd Annual Scientific Meeting of The Gerontological Society of America, Washington D.C. (17.-21. november). Han var medvejleder på Peer Brehm Christensens Ph.D.-afhandling Bloodborne viral infections in Funen. Han redigerede sammen med J.W. Vaupel serien Odense Monographs on Population Aging, Volumes 7 og 8, og han var reviewer på manuskripter til Scandinavian Journal of Public Health, Aging, Population og Journal of Gerontology, reviewer på ansøgning fra en forskningsenhed ved Institut National de la Santé et de la Recherche Médicale (INSERM) og lektor på Odense Universitetsforlag. Han er medlem af redaktionen for Gerontologi og Samfund, Skleroseforeningens Registerudvalg, Fyns Amtskommunes arbejdsgruppe vedrørende organiserede undersøgelser til forebyggelse af livmoderhalskræft, bestyrelsen for Centerrådet ved Center for Forskning og Udvikling på Ældreområdet, Kommunehospitalet, København, bestyrelsen for Videncentret på Ældreområdet, Institut for Gerontologi, København, den nationale bestyrelse for Master of Public Health uddannelserne, Opfølgingsudvalgets bibliometrigruppe under Det Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd, National Institute of Aging's Advisory Panel on Exceptional Longevity (APEL), Fondation IPSEN's Longevity Jury og medkoordinator af Alliance for Research on Longevity and Exceptional Survival (ARLES). Han er medlem af ledelsesgruppen ved sundhedsvidenskab, er centerleder for Ældreforskningscentret, er institutleder for Institut for Sundhedstjenesteforskning og for det tværfakultære Institut for Statistik og Demografi, er vicedirektør for fordybelsestypet på den nye studieordning og medlem af koordinationsudvalget. Han underviste på MPH-uddannelsen i Århus og på forskellige Ph.D.-kurser.

K.O. Kyvik var sammen med T.H. Brix, P.S. Hansen og L. Hegedüs medforfatter på abstractet Cigarette smoking and risk of clinically overt thyroid disease - a population based twin case-control study på Dansk Endokrinologisk Selskabs årsmøde i Herlev (14.-15. januar). Hun deltog i Danmarks Grundforskningsfonds konference Dansk Registerforskning på Christiansborg (31. januar).

Hun var på site visit i Det Catalanske Diabetesregister i Sundhedsministeriet i Barcelona, Spanien (3.-5. marts). Hun var arrangør af Ph.D.-kurset Genetisk Epidemiologi - et grundkursus på Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet (20.-24. marts). Hun deltog i Nordisk konference om medicinsk uddannelse i Århus (9.-11. april). Sammen med T.H. Brix og L. Hegedüs var hun medforfatter på abstractet Is low birthweight a risk factor for the development of clinically overt thyroid disease? på Dansk Thyroidea Selskabs 31. videnskabelige møde på Frederiksberg (28. april). Hun holdt det inviterede foredrag The epidemiology of Type 1 diabetes in Europe under et site visit i Leicester Diabetes Registry ved University of Leicester, England (10.-12. maj). Var sammen med T.H. Brix og L. Hegedüs medforfatter på abstractet Low birthweight is not associated with clinically overt thyroid disease - a twin study ved Merck European Thyroid Symposium, Budapest, Ungarn (22.-25. juni). Hun var sammen med B. Dalsgaard, F. Rasmussen og N.-C.G. Hansen medforfatter på abstractet Do healthy twins have healthy lungs? ved European Respiratory Society Annual Congress, Firenze, Italien (31. august-3. september). Hun holdt foredrag om den yngste del af Det Danske Tvillingregister ved Cancerregisterets besøg i Odense (13. september) og deltog i European Association for the Study of Diabetes 36th Annual Meeting, Jerusalem, Israel (17.-19. september), hvor hun arrangerede arbejdsmøde med deltagerne i det EU-støttede multicenterprojekt Insulin dependent Diabetes in young Adults in Europe. Sammen med M.J. Kjeldsen, K. Christensen og M.L. Friis er hun medforfatter på abstractet Genetic and environmental influence in the etiology of epilepsy på 4th European Congress on Epileptology, Firenze, Italien (7.-12. oktober). Hun er sammen med T.H. Brix og L. Hegedüs medforfatter på abstracterne Birthweight and risk of clinically overt thyroid disease - a twin case-control study og Major role of genes in the etiology of Graves' disease in females. A population based twin study på 12th International Thyroid Congress i Kyoto, Japan (22.-27. oktober). Hun holdt de inviterede foredrag The genetic epidemiology of type 1 and type 2 diabetes - implications for preventive strategies og Twin registries - tools for unravelling the aetiology of complex diseases under besøg på King Faisal Specialist Hospital & Research Centre i Riyadh, Saudi Arabien (10.-15. november). Sammen med T.H. Brix, K. Christensen og L. Hegedüs var hun medforfatter på abstractet Major role of genes in the etiology of Graves' disease - a population based twin study på Dansk Thyroidea Selskabs 32. videnskabelige møde i Århus (17. november). Var arrangør af Ph.D.-kurset Registerforskning på Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet (21. november). Hun deltog i ENDITs møde Genes and the Environment In Type 1 diabetes - The European perspective, Gentofte (1.-2. december) og er Primary investigator på det EU-støttede multicenterprojekt Insulin dependent Diabetes in young Adults in Europe - the IDA study. Hun er endvidere study co-ordinator for det europæiske multicenterprojekt Autoimmune diabetes across the life spectrum - the cradle to grave project. Var

referee for Diabetologia, Diabetes Care og BMJ. Hun er medlem af den videnskabelige ledelse og daglig administrativ leder af Det Danske Tvillingregister, ligesom hun af fakultetet udpeget til at være faglig ansvarlig for optagelsen ved interview på medicinstudiet, Syddansk Universitet og til at være medlem af udvalget til revision af de personalepolitiske retningslinier ved Syddansk Universitet. Hun er formand for 4. semester evalueringsudvalget og medlem af eksamenskommissionen for kernepensum-eksamen på 1. del af medicinstudiet. Hun har holdt 2 populærvidenskabelige foredrag i perioden.

J. Madsen deltog i det nordiske Ph.D.-kursus Quality of Life Measurement in Health Economics Research i Odense (5.-7. maj) og i Dansk Forum for Sundhedsøkonomi i København (17. maj). Hun var sammen med N. Serup-Hansen og I.S. Kristiansen medforfatter til paperet Future health care costs - Do health care costs during the last year of life matter? som hun præsenterede på 21st Nordic Health Economist Study Group Meeting i Lund, Sverige (25.-26. august) og deltog i Ph.D.-kurset QALY's welfare economics/welfarism and Principal agent models på Lunds Universitet, Sverige (27.-28. august).

H. Nybo deltog med foredraget The Danish 1905-cohort survey - a nationwide genetic epidemiological survey of all Danes born in 1905 i Dansk Gerontologisk Selskabs årsmøde i Middelfart (28. april) og 15th Nordic Gerontological Congress i Reykjavik, Island (4.-7. juni). Hun deltog i symposiet ICIDH-2 a new classification of disability i Odense (4. september). Hun præsenterede posterne The Danish 1905-cohort survey - functional status and mortality in 2,262 nonagenarians på Forskningsdag, Syddansk Universitet (2. november). Hun deltog med posterne The Danish 1905-cohort survey- functional status and mortality in 2,262 nonagenarians og The Danish 1905-cohort survey - cognitive impairment in nonagenarians i the 53th Annual Scientific Meeting i the Gerontological Society of America, Washington D.C. (17.-22. november).

J. Ousager deltog i kongresserne 1st International Conference on Ethics Education in Medical Schools på Haifa University, Eilat, Israel (13.-16. februar), Scanning the Horizon in Medical Education afholdt af Association for Medical Education in Europe, Beer Sheva, Israel (26.-31. august) og 11. Netværkskonferanse i Universitetspædagogikk afholdt af Pedagogisk Forskningsinstitutt, Universitetet i Oslo, Norge (19.-20. oktober). Han har herudover primært beskæftiget sig med undervisning, undervisningsudvikling og samling af undervisningsmaterialer.

K. Schousboe er på studieophold ved Det Australske Tvillingregister (fra 1. oktober).

C.E. Swane har med foredraget The meaning of the ageing body in the every day life narratives of centenarians deltaget i 15. Nordiske Kongres i Gerontologi i Reykjavik, Island (4.-7. juni). Hun har inden for Ældreforskningsprogrammet arbejdet på forskningsprojektet Et liv i hundrede år. Et kulturstudie af meget gamle menneskers hverdagsliv.

J.W. Vaupel deltog i Fifth Meeting of the Panel on

Population Projections i Washington D.C. (11.-12. januar) og med foredraget How Are the Industrial Countries Aging, and Are Our Projections Reliable? i Global Aging Initiative møde, Washington, DC (25.-26. januar). Han ledte Workshop on Collecting Biological Indicators and Genetic Information in Household Surveys afholdt af National Research Council (NRC), Washington D.C. (10.-11. februar). Han deltog i National Advisory Council on Aging (NACA) møde, Bethesda, Maryland (8.-9. februar), i IAG Review Panel Conference, Bethesda, Maryland (3. marts), i Population Association of America (PAA) møde, Los Angeles, Californien (23.-25. marts), i Mortality Surfaces møde på Duke University, Durham, North Carolina (27.-28. marts), i Committee on Population (CPOP), National Academy of Sciences møde, Washington D.C. (13.-14. april), i Retirement Research Consortium Conference on Social Retirement, Washington D.C. (17.-18. maj), i NACA møde og Behavioral and Social Research (BSR) Program Review møde, Washington D.C. (24.-25. maj), i Institut National d'Études Démographiques (INED) møde, Paris (5.-6. juni), i National Institute on Aging (NIA) Advisory Panel on Exceptional Longevity møde, Bethesda, Maryland (18.-19. juli). Han deltog med foredraget Longevity as an Artifact of Civilization i International Epidemiological Association (IEA) European Regional mødet From Molecules to Public Health i Kaunas, Litauen (24.-26. august), i NACA møde, Washington D.C. (26.-27. september), i seminaret Recent Mortality Development and Population Forecasting in Western Societies, Lund, Sverige (2. oktober). Han ledte 6th ARLES mødet Workshop on Centenarians, Alghero, Italien (16.-17. oktober). Han er leder af Max Planck Institute for Demographic Research i Rostock, Tyskland (siden 1996) og Senior Research Scientist ved Sanford Institute, Duke University, Durham, North Carolina (siden 1992). Desuden er han medlem (Presidential appointment) af National Advisory Council on Aging, National Institutes of Health (siden 1998). Han er Program Director for Oldest-Old Mortality: Demographic Models and Analyses, et P01 program project grant fra the National Institute on Aging, US National Institutes of Health (siden 1990). Han er medlem af Scientific Advisory Board, German Socio-Economic Panel (siden 1999). Han er formand for Advisory Board, European Association for Population Studies (siden 1999). Han er sammen med Lamberto Dini, Walter F. Mondale and Karl-Otto Pöhl medlem af Commission On Global Aging, Global Aging Initiative (siden 1999). Han er forlægger for Demographic Research, en online journal of research and commentary in the population sciences (siden 1998). Han er formand for Scientific Advisory Board, Demografisk Forskningscenter, Syddansk Universitet, Odense (siden 1998). Han er medlem af Scientific Advisory Board, Chinese National Research Center on Aging (siden 1998). Han er medlem af Standing Committee on Population, National Research Council, US National Academy of Sciences (siden 1999). Han er medlem af Committee on Population Forecasting, National Research Council, US National

Academy of Sciences (1998-2000). Han er formand for Committee on the Use of Biological Indicators in Social Science Surveys, National Research Council, US National Academy of Sciences (1999-2000).

C.H. Worm har med foredraget Effects of a multi-component exercise program on physical function in community-dwelling frail elderly 75+ years old deltaget i 15th Nordic Gerontological Congress i Reykjavik, Island (4.-7. juni).

Eksterne bevillinger og donationer

K. Andersen-Ranberg modtog 11.000 kroner fra Institut for Serviceudvikling i støtte til dækning af kongresafgift, opholds- og rejseudgifter i forbindelse med deltagelse i den 15th Nordic Gerontological Congress i Reykjavik, Island.

L.S. Bakketeig modtog 308.000 kroner til afholdelse af et NorFA Research Course in Perinatal Epidemiology (23.-30. september). Han modtog 200.000 kroner fra Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet til projektet Lav fødselsvægt og alvorlig sygelighed i småbørnsalderen (1999-2000). Han modtog desuden 111.600 kroner fra Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd i støtte til projektet Serologiske markører for preterm fødsel (1999-2000).

K. Christensen har modtaget en bevilling på 5,3 mio. kroner (1998-2000) fra National Institute of Dental and Craniofacial Research, National Institute of Health, USA til studie af gen-miljø interaktioner i forbindelse med læbe-ganespalte, og han har fra National Institute of Aging, National Institute of Health, USA modtaget 13,2 mio. kroner (1999-2003) til at foretage interviewundersøgelse af ældre danske tvillinger som led i det internationale forskningsprogram Oldest-Old Mortality: Demographic Models and Analyses, hvor J.W. Vaupel har modtaget 70 mio. kroner (1999-2003) fra National Institute of Aging, National Institute of Health, USA. K. Christensen modtog 500.000 kroner fra Velux Fonden af 1981 til indkøb af digitale kameraer til brug ved interviewundersøgelser.

H. Frederiksen modtog 3.715 kroner i støtte fra Institut for Serviceudvikling til dækning af kongresafgift, opholds- og rejseudgifter i forbindelse med deltagelse i the 53th Annual Scientific Meeting i the Gerontological Society of America, Washington D.C.

J. Hartvigsen modtog 80.000 kroner fra Fonden til Fremme af Kiropraktisk Forskning og Postgraduat Uddannelse til indledende arbejde vedrørende etableringen af en klinisk database for rygpatienter i primærsektoren.

B. Jeune bestyrer på Ældreforskningscentrets vegne en 5-årig rammebevilling fra forskningsrådene på 11 mio. kroner (1996-2001). B. Jeune modtog sammen med A. Erlangsen en bevilling på 134.000 kroner fra Sygekassernes Helsefond til Ph.D.-projektet Forskelle mellem selvmord hos yngre og ældre i Danmark.

K.O. Kyvik modtog 2 mio. kroner fra Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd til projektet Betydningen af Gener, familiemiljø og individuelt Miljø for udvikling af Insulinresistenssyndromet abdominal Adipositas

og hermed associerede KARdiovaskulære risikofaktorer (GEMINAKAR) (1997-2001) og 370.000 ECU til projektet Insulin dependent Diabetes mellitus in young Adults - The IDA study (1998-2001).

H. Nybo modtog 14.823 kroner i støtte fra Institut for Serviceudvikling til dækning af kongresafgift, opholds- og rejseudgifter i forbindelse med deltagelse i the 53th Annual Scientific Meeting i the Gerontological Society of America, Washington D.C.

K. Schousboe modtog til projektet GEMINAKAR 25.000 kroner fra Direktør Kurt Bønnelycke og hustru Gretes fond, 40.000 kroner fra Direktør E. Danielsen og hustrus fond, 15.000 kroner fra Fru Asta Foridon Boldings legat, 60.000 kroner fra Aage og Johanne Louis-Hansens Mindefond, 35.000 kroner fra Lægeforeningens Forskningsfond og 20.000 kroner fra Fonden til Lægevidenskabens Fremme. Desuden modtog hun 25.000 kroner fra Codan Forsikring og 25.000 kroner fra Reinholdt W. Jorcks fond til studieophold og 10.000 kroner fra Aage og Johanne Louis-Hansens Mindefond til indkøb af computere.

Publikationer

Andersen CK, Andersen K, Kragh-Sørensen P. Cost function estimation: the choice of a model to apply to dementia. *Health Econ.* 2000; 9 (5): 397-409.

Andersen K, Lolk A, Nielsen H, Kragh-Sørensen P. Prævalens og incidens af demens i Danmark. *Ugeskr. Læger* 2000; 162 (33): 4386-90.

Bak S, Friis ML. Dødelighed ved epilepsi. *Ugeskr. Læger* 2000; 162: 3578-81.

Bakketeig LS. Hilsen fra epidemiologiens mekka. *Tidsskr. Nor. Lægeforen.* 2000; 120: 2046.

Basso O, Olsen J, Holm NV, Skytthe A, Vaupel JW, Christensen K. Handedness and Mortality: A Follow-Up Study of Danish Twins Born between 1900 and 1910. *Epidemiology* 2000; 11 (5): 576-80.

Bohr V, Riis P, Schroll M, Pedersen KD, Hendriksen C, Jeune B, m.fl. Refleksioner efter Internationalt År for Ældre 1999. *Ugeskr. Læger* 2000; 162: 1707.

Boldsen JL. Human demographic evolution - is it possible to forget about Darwin? *Odense: Demografisk Forskningscenter, Research Report 17, 2000.*

Bonnevie-Nielsen V, Martensen PM, Justesen J, Kyvik KO, Kristensen B, Levin K, m.fl. The antiviral 2',5'-oligoadenylate synthetase is persistently activated in type 1 diabetes. *Clinical Immunology* 2000; 96 (1): 11-18.

Brix TH, Hansen PS, Kyvik KO, Hegedüs L. Cigarette smoking and risk of clinically overt thyroid disease - a population based twin case-control study. *Arch. Int. Med.* 2000; 160: 661-66.

Brix TH, Kyvik KO, Hegedüs L. A population based study of chronic autoimmune hypothyroidism in Danish twins. *J. Clin. Endocrinol. Metab.* 2000; 85: 536-40.

Brix TH, Kyvik KO, Hegedüs L. Birth weight is not associated with clinically overt thyroid disease - a

population based twin case-control study. *Clinical Endocrinology* 2000; 53: 171-76.

Bryld LE, Agner T, Kyvik KO, Menné T. Hand Eczema in Twins - a questionnaire investigation. *Br. J. Dermatology* 2000; 142: 298-305.

Christensen K. Biological Material in Household Surveys: The Interface between Epidemiology and Genetics. I: Committee on Population. Finch CE, Vaupel JW and Kinsella K, red. *Cells and Surveys. Should Biological Measures Be Included in Social Science Research?* National Research Council. Commission on Behavioral and Social Sciences and Education. Washington D.C.: National Academy Press, 2000: 42-63.

Christensen K. Hvorfor ældes vi forskelligt? København: Gyldendal, 2000.

Christensen K. Læbe-gane-spalte i Danmark i det 20. århundrede. Epidemiologiske og genetisk-epidemiologiske studier. Inviteret parallelpublikation. *Tandlægebladet* 2000; 104 (14): 868-79.

Christensen K. Ønsket om et langt og rask liv. *Gerontologi og samfund.* September 2000; 3: 55-57.

Christensen K, Kristiansen M, Hagen-Larsen H, Skytthe A, Bathum L, Jeune B, Andersen-Ranberg K, Vaupel JW, m.fl. X-linked genetic factors regulate hematopoietic stem-cell kinetics in females. *Blood* 2000; 95 (7): 2449-51.

Christensen K, McGue M, Yashin AI, Iachine IA, Holm NV, Vaupel JW. Genetic and Environmental Influences on Functional Abilities Among Danish Twins Aged 75 Years and Older. *J. Gerontol. Med. Sci.* 2000; 55A (8): M446-M452.

Clementi M, Tenconi R, Bianchi F, Stoll C and Euroscan Study Group (Ester Garne). Evaluation of prenatal diagnosis of cleft lip with or without cleft palate and cleft palate by ultrasound: experience from 20 European registries. *Prenat. Diagn.* 2000; 20: 870-75.

Finch CE, Vaupel JW. Introduction: Collecting Biological Indicators in Household Surveys. I: Committee on Population. Finch CE, Vaupel JW og Kinsella K, red. *Cells and Surveys - Should Biological Measures be Included in Social Science Research?* National Research Council. Commission on Behavioral and Social Sciences and Education. Washington D.C.: National Academy Press, 2000: 1-8.

Fratiglioni L, Launer LJ, Andersen K, Breteler MM, Copeland JR, Dartigue J, m.fl. Incidence of dementia and major subtypes in Europe: A collaborative study of population-based cohorts. *Neurology* 2000; 54 (11 Suppl. 5): 10-15.

Frederiksen, H. YL'ere på vej til Praksis. *Ugeskr. Læger* 2000; 24: 3518-19.

Gaist D, Bathum L, Skytthe A, Kold-Jensen T, McGue M, Vaupel JW, Christensen K. Strength and Anthropometric Measures in Identical and Fraternal Twins: No Evidence of Masculinization of Females with Male Co-Twins. *Epidemiology* 2000; 11 (3): 340-43.

- Gaist D, Vaeth M, Tsiropoulos I, Christensen K, Corder E, Olsen J, *m.fl.* Risk of subarachnoid haemorrhage in first degree relatives of patients with subarachnoid haemorrhage: a follow-up study based on national registries in Denmark. *Br. Medical J.* 2000; 320: 141-45.
- Gerdes LU, Jeune B, Andersen-Ranberg K, Nybo H, Vaupel JW. Estimation of apolipoprotein E genotype-specific relative mortality risks from the distribution of genotypes in centenarians and middle-aged men. The apolipoprotein is a „frailty gene“, not a „longevity gene“. *Genet. Epidemiol.* 2000; 19: 202-20.
- Hadley EC, Albert SM, Bailey-Wilson J, Baron J, Cawthon R, Christian JC, Corder EH, Franceschi C, Kestenbaum B, Kruglyak L, Lauderdale D, Lubitz J, Martin GM, McClearn GE, McGue M, Miles T, Mineau G, Ouellette G, Pedersen NL, Preston SH, Page WF, Province M, Schächter F, Schork NJ, Vaupel JW, *m.fl.* NIA Aging and Genetic Epidemiology Working Group. Genetic Epidemiologic Studies on Age-Specified Traits. *Am. J. Epidemiol.* 2000; 152: 1003-8.
- Hartvigsen J, Kyvik KO. Idiopathic scoliosis in twins studied by DNA fingerprinting, letter. *J. Bone Joint Surg. Br.* 2000; 82-B: 308.
- Hartvigsen J, Leboeuf-Yde C, Lings S, Corder EH. Is sitting-while-at-work bad for your low back? A systematic, critical literature review. *Scand. J. Public Health* 2000; 28: 230-39.
- Jagger C, Andersen K, Breteler MM, Copeland JR, Helmer C, Baldereschi M, *m.fl.* Prognosis with dementia in Europe: A collaborative study of population-based cohorts. *Neurology* 2000; 54 (11 Suppl 5): 16-20.
- Jeanclous E, Schork NJ, Kyvik KO, Kimura M, Aviv A. Telomere length inversely correlates with pulse pressure and is highly familial. *Hypertension* 2000; 36: 195-200.
- Jeune B. Om at vælge - en livsfilosofisk diskurs. Festforelæsning til dimittend-afslutningen den 30. juni 2000. *Fynske Læger* 2000; 20 (5): 20-22, 27-29.
- Jeune B, Andersen-Ranberg. What can we learn from centenarians? I: Martin P, Rott C, Hagberg B, Morgan K, red. Centenarians. Autonomy versus dependence in the oldest old. Facts, Research and Intervention in Geriatrics Serie. Paris: Serdi Edition. New York: Springer Publishing Company, 2000: 9-24.
- Johansen HC, Skytthe A. Danish infant mortality 1835-1935. Odense: Demografisk Forskningscenter, Research Report 20, 2000.
- Kohler HP, Christensen K. Genetic influences on fertility behavior: Findings from a Danish twin study. I: Rodgers JC, Rowe DC and Miller WB, red. Genetic Influences on Fertility and Sexuality. Kluwer Academic Publishers, 2000: 67-84.
- Kyvik KO, Bache I, Green A, Beck-Nielsen H, Buschard K. No association between birth weight and Type 1 (insulin dependent) diabetes mellitus. A twin-control study. *Diabetic Medicine* 2000; 17: 158-62.
- Leboeuf-Yde C, Kyvik KO. Is it possible to differentiate people with or without low-back pain on the basis of tests of lumbopelvic dysfunction? *J. Manipulative and Physiol. Ther.* 2000; 23 (3): 160.
- Letenneur L, Launer LJ, Andersen K, Dewey ME, Ott A, Copeland JR, *m.fl.* Education and the risk for Alzheimer's disease: sex makes a difference. EURODEM pooled analyses. EURODEM Incidence Research Group. *Am. J. Epidemiol.* 2000; 151 (11): 1064-71.
- Lichtenstein P, Holm NV, Verkasalo PK, Iliadou A, Kaprio J, Koskenvuo M, Pukkala E, Skytthe A, *m.fl.* Environmental and heritable factors in the causation of cancer - analyses of cohorts of twins from Sweden, Denmark, and Finland. *N. Engl. J. Med.* 2000; 343: 78-85.
- Lobo A, Launer LJ, Fratiglioni L, Andersen K, Di Carlo A, Breteler MM, *m.fl.* Prevalence of dementia and major subtypes in Europe: A collaborative study of population-based cohorts. *Neurology* 2000; 54 (11 Suppl. 5): 4-9.
- Lolk A, Nielsen H, Andersen K, Andersen J, Kragh-Sørensen P. CAMCOG as a screening instrument for dementia: the Odense study. *Cambridge Cognitive Examination. Acta Psychiatr. Scand.* 2000; 102 (5): 331-35.
- Madsen J, Serup-Hansen N. Alder, død og sundhedskostninger. En analyse af omkostninger ved forbrug af sygehusydelse som funktion af alder, køn og afstand til død samt prediktion af de fremtidige sundhedskostninger. Odense: Syddansk Universitet. Health Economics Papers 2000; 4.
- Magnus P, Bakketeig LS. Projektarbeid i helsefagene. Oslo: Gyldendal Akademisk, 2000.
- Olesen AW, Jeune B, Boldsen J. A continuous decline in menarcheal age in Denmark. *Hum. Biology* 2000; 27: 377-86.
- Orholm M, Binder V, Sørensen TIA, Rasmussen LP, Kyvik KO. Concordance of inflammatory bowel disease among Danish twins. Results of a nationwide study. *Scand. J. Gastroenterol.* 2000; 10: 1076-81.
- Panum I, Thorsen P, Jeune B, Møller BR, Vestergaard BF. An epidemic of parvovirus B19 in a population of 3596 pregnant women: a study of socio-demographic and medical risk factors. *Brit. J. Obstet. Gyn.* 2000; 107: 637-43.
- Petersen HC. On statistical methods for comparison of intrasample morphometric variability - Zalaváár revisited. *Am. J. Phys. Anthropol.* 2000; 113: 79-84.
- Poustrup A, Jeune B. Prevention of fall injuries requiring hospital treatment among community-dwelling elderly. *Eur. J. Public Health* 2000; 10: 45-50.
- Puggaard L, Larsen JB, Støvring H, Jeune B. Maximal oxygen uptake, muscle strength and walking speed in 85-year-old women: Effects of increased physical activity. *Aging Clin. Exp. Res.* 2000; 12: 180-89.
- Samuelsson S, Hansen ET, Osler M, Jeune B. Prevention of secondary cases of meningococcal disease in Den-

- mark. *Epidemiol. Infect.* 2000; 124: 433-40.
- Skadhauge LR, Christensen K, Kyvik KO, Sigsgaard T.* Genetiske og miljømæssige faktorerers betydning for asthma. Et populationsbaseret studie af 11.688 danske tvillingpar. *Ugeskr. Læger* 2000; 162 (26): 3726-29. (Inviteret parallelpublikation).
- Skjærven R, Gjessing HK, Bakketeig LS.* Birthweight by gestational age in Norway. *Acta Obstet. Gynecol. Scand.* 2000; 79: 440-49.
- Skjærven R, Gjessing HK, Bakketeig LS.* New standards for birthweight by gestational age using family data. *Am. J. Obstet. Gynecol.* 2000; 183: 689-96.
- Sommerfelt K, Andersson HW, Sonnander K, Ahlsten G, Ellertsen B, Markestad T, Jacobsen G, Hoffman HJ, Bakketeig LS.* Cognitive development of term small for gestational age children at five years of age. *Arch. Dis. Child.* 2000; 83: 25-30.
- Stoll C, Wiesel A, Quisser-Luft A, Froster U, Bianca S, Clementi M, Euroscan Study Group (Ester Garne).* Evaluation of the prenatal diagnosis of limb reduction deficiencies. *Prenat. Diagn.* 2000; 20: 811-18.
- Sørensen HT, Nielsen GL, Christensen K, Tage-Jensen U, Ekborn A, Baron J, Euromap Study Group.* Birth outcome following maternal use of metoclopramide. *J. Clin. Pharmacol.* 2000; 49: 264-68.
- Vaupel JW.* Setting the Stage: A Generation of Centenarians? *The Washington Quarterly* 2000; 23: 197-200.
- Vaupel JW, Canudas Romo V.* How mortality improvement increases population growth. I: Dockner EJ, Hartl RF, Luptacik M, Sorger G, red. *Optimization, Dynamics, and Economic Analysis: Essays in Honor of Gustav Feichtinger, Heidelberg.* New York: Physica-Verlag, 2000: 345-52.
- Vaupel, JW, Kohler H-P.* Demography and its Relation to Other Disciplines. I: Zdeněk P, red. *Positions of Demography Among Other Disciplines.* Prague: Charles University in Prague, Faculty of Science, 2000: 19-26.
- Wermuth L, von Weitzel-Mudersbach, Jeune B.* A two-fold difference in the age-adjusted prevalence of Parkinson's disease between the island of Als and the Faroe Islands. *Eur. J. Neurol.* 2000; 7: 655-60.
- Whiteman DC, Murphy MFG, Verkasalo PK, Page WF, Floderus B, Skytthe A, Holm NV.* Breast cancer in male twins: joint analyses of four twin cohorts in Denmark, Finland, Sweden and the United States. *Br. J. Cancer* 2000; 83: 1231-33.

Klinisk Farmakologi

Professor, overlæge, dr.med. *Kim Brøsen*
Professor, overlæge, dr.med. *Lars F. Gram* (forskningsleder)

Gæsteprofessor *Malcolm Maclure*, Ph.D.

Lektor, cand.med. *Morten Andersen*, Ph.D.

Adjunkt, cand.scient. *Flemming Nielsen*, Ph.D. (fondslønnet, tiltrådt 1. april (deltid))

Klinisk lektor i farmakoterapi, dr.med. *Jesper Hallas* (fondslønnet) (overlæge, Medicinsk Afdeling C, Odense Universitetshospital)

Klinisk lektor i farmakoterapi, cand.med. *Jesper Schramm* (fondslønnet)

Forskningsstipendiat, cand.scient. *Birgitte Buur Rasmussen*, Ph.D. (fondslønnet)

Forskningsassistent, cand.med. *Lene Jarlbæk* (fondslønnet)

Analysekemiker, kemiingeniør *Lone Lindal Hansen* (fondslønnet, fratrædt 31. januar)

Gæsteforsker, cand.med. *Ulla Agerskov Andersen* (1. januar-31. december) (reservelæge, Neurologisk Afdeling N, Odense Universitetshospital)

Gæsteforsker, cand.med. *Lars Bjerrum*, Ph.D. (1. januar-31. december) (seniorforsker, Forskningsenheden for Almen Medicin og Novartis, Barcelona)

Gæsteforsker, cand.med. *Hanne Madsen*, Ph.D. (1. januar-31. december) (reservelæge, Medicinsk Afdeling C, Odense Universitetshospital)

Gæsteforsker *Grace Pfaffenbach* (fondslønnet, tiltrådt 28. marts)

Gæsteforsker, cand.med. *Jens-Ulrik Rosholm*, Ph.D. (1. januar-31. december) (reservelæge, Geriatrik Afdeling G, Odense Universitetshospital)

Gæsteforsker, dr.med. *Søren H. Sindrup* (1. januar-31. december) (overlæge, Neurologisk Afdeling N, Odense Universitetshospital)

Forskningsmedarbejder, cand.pharm. *Annette Foged* (fondslønnet, tiltrådt 1. april)

Systemadministrator, cand.scient., MCP *Thomas Steen Christensen* (fondslønnet)

Laborant *Birgitte Damby* (delvis fondslønnet)

Korrespondent, ED *Henrik Horneberg* (enhedssekretær)

Laborantelev *Lene Karstensen* (1. januar-31. december)

Projektsygeplejerske *Loni Ledderer* (fondslønnet)

Projektsygeplejerske *Anne Lee* (fondslønnet)

Laborant *Annelise Nielsen*

Kontomedarbejder *Erik Nielsen* (jobtræning) (20. januar-31. december)

IT-medarbejder, cand.scient. *Lena Astrid Nielsen* (fondslønnet)

Korrespondent *Bodil Theilade* (fondslønnet)

Sektion for Klinisk Farmakologi (SKF), Afdeling KKA, Odense Universitetshospital:

Chefkemiker, lic.pharm. *Niels Anders Klitgaard*

Klinisk farmaceut, cand.pharm. *Annette Arnberg* (fondslønnet, fratrædt 31. marts)

Klinisk farmaceut, cand.pharm. *Ulla Hedegaard* (fondslønnet, tiltrådt 1. februar)

Center for Klinisk Farmakologi i Odense (CeKFO) omfatter Klinisk Farmakologi (IST) og Sektion for Klinisk Farmakologi (SKF), Klinisk Kemisk Afdeling (KKA), Odense Universitetshospital (OUH). To professorer, en lektor, en laborant, en sekretær samt en gæsteprofessor er universitets aflønnede, alle øvrige er fondslønnede.

Ph.D.-afhandlinger under bedømmelse pr. 31. december:
Per Damkier

Thomas Peter Enggaard

John Teilmann Larsen

Ph.D.-studerende pr. 31. december:

Tanja Busk Bidstrup (fondslønnet)

Palle Mark Christensen (tiltrådt 1. maj, forskningsassistent 1. marts-30. april (fondslønnet))

Per Damkier (kandidatstipendiat på Klinisk Farmakologi indtil 31. august (fondslønnet), fra 1. september reservelæge på SKF, Afdeling KKA, Odense Universitetshospital)

Thomas Peter Enggaard (fondslønnet, fratrædt 30. april)

Niels Viggo Jensen (kandidatstipendiat på Klinisk Farmakologi indtil 31. august (fondslønnet), fra 1. september reservelæge på SKF, Afdeling KKA, Odense Universitetshospital)

Ulrik Stenz Justesen (tiltrådt 1. december)

John Larsen (fondslønnet)

John Teilmann Larsen (ansat på SKF, Afdeling KKA, Odense Universitetshospital, fratrædt 31. august)

Jens Søndergaard (fondslønnet)

Andre arrangementer afholdt af forskningsenheden

Forskningsenheden har inden for Center for Klinisk Farmakologi i Odense (CeKFO) deltaget i etablering og drift af Lægemiddelinformationscentralen, der tilbyder læger i Sydregionen udredning af case-relaterede farmakoterapeutiske spørgsmål.

Medarbejdernes aktiviteter uden for forskningsenheden

M. Andersen underviste ved Ph.D.-kursus på Danmarks Farmaceutiske Højskole (6. april). Han deltog som foredragsholder ved VII World Conference on Clinical Pharmacology and Therapeutics, Firenze (16.-20. juli) og som ordstyrer ved en videnskabelig session ved 16th International Conference of Pharmacoepidemiology, hvor han også var medlem af den videnskabelige komité, Barcelona (16.-20. august). Deltog med foredrag ved møder arrangeret af WHO, København (2.-3. november) og af Dansk Selskab for Klinisk Farmakologi (30. november). Han var formand for bestyrelsen i Dansk Selskab for Farmakoepidemiologi og deltog i selskabets årsmøde (16. november). Han var medlem af European Drug Utilisation Research Group's executive committee, medredaktør af EURO DURG Bulletin, medlem af Lægemiddelkatalogets Faglige Forretningsudvalg og af National advisory board for the 5th Congress of the European Association for Clinical Pharmacology and Therapeutics. Han var desuden medlem af studienævn for medicin og universitetets kantineudvalg.

L. Bjerrum underviste i farmakoterapi ved speciallægeuddannelsen i almen medicin og deltog i kursus om metaanalyser, Barcelona (29.-30. april). Ved VII World Conference on Clinical Pharmacology and Therapeutics deltog han med foredrag og poster, Firenze (16.-20. juli). Deltog med foredrag ved 11. Nordiske Kongres i Almen Medicin, København (13.-16. august) og ved 16th International Conference of Pharmacoepidemiology, Barcelona, (16.-20. august). På samme konference bidrog han med 5 posters. Han bidrog med 3 efteruddannelsesartikler i bladet InfoMed - et efteruddannelsesblad for praktiserende læger.

K. Brøsen holdt foredrag i Kolding (29. januar), og han underviste på A-kurser i Biologisk Psykiatri i København og på forskeruddannelseskursus i Århus (7. og 10. februar). Han deltog i møde for International Advisory Board for S-citalopram i Rom (24.-26. februar). Han holdt foredrag ved et møde arrangeret af Lundbeck i Maastricht (29. marts), og han deltog i Verdenskongres i Pharmaceutical Sciences i San Francisco (16.-20. april). Han deltog i ekspertmøde for COST-B15 aktionen i Berlin (5.-6. maj). Var med til at besætte et professorat i klinisk farmakologi ved Uppsala Universitet (juni). Han var medlem af International Advisory Board og var ordstyrer og foredragsholder ved en videnskabelig session på VII World Conference on Clinical Pharmacology and Therapeutics, Firenze (16.-20. juli). Han holdt foredrag ved et møde arrangeret af DIA i Prag (2. oktober), organiserede et A-kursus i lægemiddelelimination i Odense (13.-15. november), og han var medlem af et bedømmelsesudvalg for en doktordisputats ved Linköping Universitet (23. november). Han holdt foredrag i Newcastle, Australien (5. december), i Christchurch, New Zealand (11. december) og i Adelaide, Australien (15. december). Sidder i Advisory Boards hos H. Lundbeck A/S, Den Danske Bank og Pfizer A/S. Han

er medlem af Management Committee for COST-B15 aktionen (Bruxelles). Er formand for Lægemiddelkatalogets Faglige Forretningsudvalg og Syddansk Universitets IKT-udvalg. Han er vicepræsident for European Association for Clinical Pharmacology and Therapeutics (EACPT) og præsident for den 5. EACPT kongres i Odense (12.-15. september 2001).

P.M. Christensen deltog med foredrag ved Dansk Endokrinologisk Selskabs årsmøde (14.-15. januar) og ved International Bone and Hormone Meeting, 10th Annual Scientific Meeting, Hamilton Island, Queensland, Australien (4.-7. november). Han deltog med poster ved VII World Conference on Clinical Pharmacology and Therapeutics, Firenze (15.-20. juli). Fra 1. oktober visiting academics ved Social and Public Health Economics Research Group, Department of Public Health and Community Medicine, The University of Sydney, Australien.

P. Damkier deltog i American Society for Clinical Pharmacology and Therapeutics Annual Meeting, Los Angeles (14.-18. marts).

T.P. Enggaard deltog med en poster ved III Congress of the European Federation of IASP Chapters, Nice, Frankrig (26.-29. september).

L.F. Gram var inviteret foredragsholder ved World Conference of Psychiatry, Paris (26.-30. juni), 11th International Conference on Pharmaceutical Medicine, Berlin (4.-7. juni), IUPHAR Congress of Clinical Pharmacology and Therapeutics, Firenze (15.-19. juli) samt Esteve Foundation Symposium IX Optimal Dose Identification, Barcelona (4.-7. oktober). Han er formand for styregruppen for Danish University Antidepressant Group (DUAG). Forskningsenheden for Klinisk Farmakologi fungerer som koordinationscenter for denne forskningsgruppe. Han var formand for Lægemiddeludvalget, Odense Universitets-hospital og næstformand i Bivirkningsnævnet (Lægemiddelstyrelsen).

J. Hallas var inviteret foredragsholder ved Norsk Lægemiddelepideologisk årsmøde, Oslo (17. marts), ved 1. Nordiske Kongres i Epidemiologi, Bergen (12.-15. juni) og ved Dansk Epidemiologisk Selskabs årsmøde (8. september). Han sad i bedømmelsesudvalget for 2 Ph.D.-afhandlinger ved Aarhus Universitet.

U.S. Justesen deltog i HIV-symposium arrangeret af Glaxo Wellcome, Skt. Petersborg (14.-15. december).

J. Larsen deltog i studietur til Belgien og Holland med henblik på at studere opbygning og drift af universitetspraksis (4.-7. juni). Han deltog i 4th Congress of The European Association for Clinical Pharmacology and Therapeutics med posteren Utilisation of lipid lowering drugs among people with myocardial infarction 1994-1997 in Funen county, Denmark, Firenze (16.-20. juli). Han præsenterede posteren Use of hormone replacement therapy 1993-1998 in the county of Funen, Denmark. A pharmacoepidemiological investigation of utilisation and compliance ved 11. Nordiske Kongres i Almen Medicin, København (13.-16. august). Han deltog med posteren Utilisation of lipid lowering drugs correlated to serum cholesterol values among people with myocardial infarc-

tion 1994-1997 in Odense, Funen County, Denmark i 15th International Conference on Pharmacoepidemiology, Barcelona (20.-23. august). Dltog i årsmøde i Dansk Selskab for Farmakoepidemiologi med foredraget Lipidsænkende behandling til patienter udskrevet efter AMI i Odenseområdet 1994-1997. Et koblingsstudie, København (16. november). Han holdt foredraget General Practice. An important part of the Danish Health Care System for delegerede fra sundhedsministeriet i Bangladesh og Verdensbanken, Odense (30. november).

M. Maclure arbejdede dels i Klinisk Farmakologi dels i Forskningsenheden for Almen Medicin (30. april-7. maj, 6.-11. august og 26. august-4. september).

B.B. Rasmussen deltog med en poster i Drug Metabolism Workshop ISSX 2000 i St. Andrews, Skotland (12.-16. juni). Hun deltog i Microsomes and Drug Oxidation i Stresa, Italien (10.-14. juli). Blev valgt som kasserer ved Dansk Selskab for Klinisk Kemisk Farmakologi.

S.H. Sindrup holdt foredrag ved VIIth World Congress on Clinical Pharmacology and Therapeutics, Firenze (19. juli) og deltog med poster ved IIIrd EFIC Congress, Nice (28. september).

J. Søndergaard deltog med foredrag for Lægemedeludvalget i Vejle Amt. (14. januar), ved fælles forskningsdag og instituttmøde i almen medicin, Aarhus Universitet (3. februar) og ved Lægemedelhøring på Odense Universitetshospital (11. april). Deltog i temadag ved Forskningsenheden for Almen Medicin (26. maj) og var på studietur til universitetspraksis ved Loewen Universitet, Gent Universitet og Groeningen Universitet (5.-8. juni). Han holdt foredrag ved VIIIth World World Congress on Clinical Pharmacology and Therapeutics, Firenze (18. juli), og han deltog med foredrag og poster ved Nordisk Kongres i Almen Medicin (13.-16. august). Han holdt foredrag ved Forskningens Dag, Syddansk Universitet (2. november) og ved fællesmøde mellem Dansk Selskab for Klinisk Farmakologi og Institut for Rationel Farmakoterapi, København (30. november).

Eksterne bevillinger og donationer

For perioden 1996-2000 har afdelingen modtaget en rammebevilling fra Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd og Forskningsministeriet på 6 mio. kroner pr. år til opbygning af Center for Klinisk Farmakologi i Odense (CeKFO), der vil være ramme om en forstærket indsats med henblik på forskning og forskningsbaseret uddannelse inden for klinisk farmakologi. Afdelingen har sammen med Forskningsenheden for Almen Medicin modtaget en fireårig rammebevilling for perioden 1997-2001 fra Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd på 500.000 kroner pr. år med henblik på sundhedstjenesteforskning i relation til lægemiddelanvendelse i primærsektoren.

L.F. Gram har på vegne af Danish University Antidepressant Group (DUAG) modtaget et legat fra H. Lundbeck A/S på 11.650.000 kroner til projektgruppens igangværende forskning inden for depressionsbehandling og -profylakse til anvendelse 1997-2006.

K. Brøsen har fra Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd modtaget scholarstipendium på 111.600 kroner til stud.med. S. Laugesen.

J. Søndergaard har fra Apotekerfonden for en 5-årig periode modtaget 1.093.000 kroner til undersøgelse af kvalitet i brugen af nye migrænemidler – udvikling og evaluering af en apoteksbaseret indsats (1998-2002).

N.V. Jensen har fra Sundhedsstyrelsen modtaget en 3-årig bevilling på i alt 1.000.000 kroner til undersøgelse af modeller for vurdering af sundhedsøkonomi og livskvalitet ved pallierende cancerbehandling (1998-2002).

Publikationer

Andersen UA, Andersen M, Rosholm JU, Gram LF. Contacts to the health care system prior to suicide: a comprehensive analysis using registers for general and psychiatric hospital admissions, contacts to general practitioners and practising specialists and drug prescriptions. *Acta Psychiatr. Scand.* 2000; 102: 126-34.

Arendt-Nielsen L, Pedersen P, Poulsen L, Andersen OK, Bjerring P, Coste I, Insuasty J, Sindrup SH, m.fl. A 5-HT antagonist (UP 26-91) versus codeine and placebo in a human experimental pain study. *Pain Res. Manage* 2000; 14: 135-40.

Bergman U, Andersen M, Vaccheri A, Bjerrum L, Wettermark B, Montanaro N. Deviations from evidence-based prescribing of non-steroidal anti-inflammatory drugs in three European regions. *Eur. J. Clin. Phar.* 2000; 56: 269-72.

Bjerrum L, Søgaard J, Hallas J, Kragstrup J. Store forskelle i forekomsten af polyfarmaci mellem praktiserende læger. *Ugeskr. Læger* 2000; 162: 2037-40.

Bjerrum L, Bergman U. Wide variation in the number of different drugs used in general practice. A prescription database study. *Scand. J. Prim. Health Care* 2000; 18: 94-98.

Bjerrum L. Polyfarmaci - Hvad er farmaceutens rolle? *Farmaceuten* 2000; 15: 10-16.

Bjerrum L. Når de gamle tager for meget medicin. *Sygeplejersken* 2000; 4: 34-39.

Bytzer P, Hallas J. Drug-induced symptoms of functional dyspepsia. A symmetry analysis of one million prescriptions. *Aliment Pharmacol. Ther.* 2000; 14: 1479-84.

Christensen PM, Brøsen K, Damkier P. Nifedipin (Adalat) behandling og amning. *Fynske Læger*, januar 2000.

Christensen PM, Hedegaard U, Brøsen K. Behandling af børneorm i første trimester. *Ugeskr. Læger* 2000; 162: 6552.

Damkier P, Brøsen K. Quinidine as a probe for CYP3A4 activity: intrasubject variability and lack of correlation with probe-based assays for CYP1A2, CYP2C9, CYP2C19 and CYP2D6. *Clin. Pharmacol. Ther.* 2000; 68: 199-209.

Damkier P, Jensen NV, Enggaard TP. Behandling med A- og D-vitamin under graviditet. *Fynske Læger*, marts

- 2000.
- Damkier P.* Trombocytopeni under behandling med Leponex“ (clozapin) og SSRI-medikamenter. Fynske Læger, juli 2000.
- Damkier P.* Interaktion mellem lipidsænkende HMG-CoA reductasehæmmende lægemidler og makrolid-antibiotika. Fynske Læger, juli 2000.
- Damkier P, Jensen NV.* Lithium-behandling under graviditet og amning. Fynske Læger, september 2000.
- Damkier P, Hedegaard U, Larsen J, Gram LF.* Lægemidler med lang halveringstid kan fremkalde interaktioner efter seponering. Fynske Læger, november 2000.
- Enggaard TP, Damkier P.* Mirtazapin og paræstesier. Fynske Læger, marts 2000.
- Gram LF, Hallas J, Andersen M.* Pharmacovigilance based on prescription databases. *Pharmacol. Toxicol.* 2000; 86: 13-15.
- Gram LF.* Malignt neuroleptika-syndrom ved behandling med de nye atypiske antipsykotika risperidon og olanzapin. *Ugeskr. Læger* 2000; 162: 1914-15.
- Gram LF.* Er knoglemarvshæmning en særlig risiko ved behandling med olanzapin (Zyprexa)? *Ugeskr. Læger* 2000; 162: 5961.
- Hedegaard U.* Lægemedelinformationscentralen giver fynske læger et hurtigt svar. Fynske Læger, juli 2000.
- Jarlbæk L, Gram LF, Arnberg A.* Bivirkninger ved kortvarig steroidbehandling. *Ugeskr. Læger* 2000; 4: 528-29.
- Jensen NV, Arnberg A, Gram LF.* NSAID og udvikling af ulcus. Er der forskel på de enkelte præparaters risiko for udvikling af øvre dyspepsi og ulcus. Statusartikel. *Ugeskr. Læger* 2000; 162: 3149.
- Jensen NV, Arnberg A, Gram LF.* NSAID og udvikling af ulcus. *Ugeskr. Læger* 2000; 162: 3749.
- Larsen JT, Gram LF.* Seksuel dysfunktion og vægtøgning ved behandling med SSRI-medikamenter. Fynske Læger, januar 2000.
- Larsen J, Vaccheri A, Andersen M, Montanaro N, Bergman U.* Lack of adherence to lipid-lowering drug treatment. A comparison of utilization patterns in defined populations in Funen, Denmark and Bologna, Italy. *Br. J. Clin. Pharmacol.* 2000; 49: 463-71.
- Maclure M, Mittleman MA.* Should we use a case-crossover design? *Ann. Rev. Public Health* 2000; 21: 193-221.
- Rasmussen BB, Brøsen K.* Is therapeutic drug monitoring a case for optimising outcome and avoiding interactions of the selective serotonin re-uptake inhibitors. *Ther. Drug Monit.* 2000; 22: 143-54.
- Sindrup SH, Jensen TS.* Pharmacological treatment of pain in polyneuropathy. *Neurology* 2000; 55: 915-20.
- Søndergaard J.* Behandling med mebendazol (Vermox“) under amning. Fynske Læger 2000: 35.
- Aalykke C, Hallas J, Lauritsen K.* H. Pylori and risk of ulcer bleeding among users of NSAID. (Letter). *Gastroenterology* 2000; 118: 451-52.

Miljømedicin

Professor, dr.med. *Philippe Grandjean* (forskningsleder)

Gæsteprofessor *Olaf Malm* (fratrådt 15. februar)

Gæsteprofessor *Roberta F. White*, Ph.D. (deltid)

Lektor, cand.scient. *Jesper Bo Nielsen*, Ph.D.

Forskningslektor, overlæge *Pål Weihe* (deltid)

Lektor, cand.scient. *Helle Raun Andersen*, Ph.D. (adoptionorlov indtil 22. februar, adjunkt indtil 19. november) (fondslønnet)

Adjunkt, cand.med. *Tina Kold Jensen*, Ph.D. (tiltrådt 1. december)

Adjunkt, cand.scient. *Flemming Nielsen*, Ph.D. (deltid fra 1. april) (fondslønnet)

Gæsteforsker, cand.med. *Lars Skadhauge*, Ph.D.

Laborant *Brita Andersen*

Miljøtekniker *Jan Beyer*

Laboratorietekniker *Ranja Bjerring*

Overassistent *Inge Bøgelund* (enhedssekretær, regnskabsansvarlig)

Laborantelev *Charlotte Nielsen* (tiltrådt 1. juli)

Laborant *Tina Ejde Nielsen* (laborantelev indtil 30. juni) (fondslønnet)

Laborant *Vibeke Kvist Pedersen* (fondslønnet)

Overassistent *Pia Skovlund* (deltid)

Ingeniørassistent *Erik Østergaard*

Ph.D.-studerende pr. 31. december:

Thomas Høj Rasmussen

Medarbejdernes aktiviteter uden for forskningsenheden

H.R. Andersen deltog sammen med P. Grandjean, F. Nielsen, J.B. Nielsen og T.H. Rasmussen i Workshop om Hormones and Endocrine Disruptors in Food and Water - Possible Impact on Human Health på Rigshospitalet i København (27.-30. maj).

P. Grandjean underviste i Risikovurdering ved speciallægekursus i arbejdsmedicin og samfundsmedicin, København (2. marts). Samme dag holdt han foredrag om Human health aspects of seafood contamination with methylmercury and persistent organochlorine compounds, International Council for Exploration of the Sea, København. Han holdt foredrag om Sundhedsrisici fra forureningsstoffer i fisk, Danmark Fiskeriundersøgelser (8. marts). Han deltog som inviteret diskussionsdeltager i Endocrine disruptors and children's health, New York Academy of Medicine, USA (16.-17. marts). Han holdt foredrag om Mercury from marine food - health hazard or just a red herring ved COGCI, Kemisk Institut, København (14. april). Han var inviteret foredragsholder om Validity of mercury exposure biomarkers, National Insti-

tute of Environmental Health Sciences Symposium on Biomarkers in Arctic Environmental Health, Anchorage, Alaska, USA (1.-3. maj). Han deltog som ordstyrer i Workshop om Hormones and Endocrine Disruptors in Food and Water - Possible Impact on Human Health på Rigshospitalet i København (27.-30. maj). Han holdt foredrag om Evidence of developmental neurotoxicity from two Faroese birth cohorts, Agency for Toxic Substances and Disease Registry, Atlanta, USA (6. juni). Han var inviteret foredragsholder om Neurotoxic potentials of developmental exposure to methylmercury, 5th NHEERL Symposium, Research Triangle Park, USA (6.-8. juni). Var inviteret foredragsholder om Health effects of sea-food contamination with methylmercury and PCBs in the Faroes, Atlantic Coast Contaminants Workshop, Jackson Laboratory, Maine, USA (22.-24. juni). Han deltog som ordstyrer og foredragsholder om Delayed neurotoxicity due to developmental exposure to methylmercury, International Conference on Heavy Metals in the Environment, Ann Arbor, Michigan, USA (6.-10. august). Han holdt foredrag om Neurobehavioral development up to 5.5 years after prenatal exposure to methylmercury and PCB, International Society of Environmental Epidemiology, Annual Meeting, Buffalo, New York, USA (19.-22. august). Han holdt foredrag om Risiko for brystkræft fra østrogen i miljøet på NovoNordisk, Hvidøre, København (23. oktober), om Dieldrin and breast cancer, Collegium Ramazzini, Carpi, Italien (27.-29. oktober) og om Risikovurdering på Miljøkontrollen, Københavns kommune (6. november). Deltog sammen med R.F. White og var ordstyrer og foredragsholder om Delayed neurotoxicity following developmental exposure to methylmercury i 128th Annual Meeting of the American Public Health Association, Boston, USA (12.-16. november). Er Sundhedsstyrelsens sagkyndige i toksikologi. Han er desuden blandt andet medlem af bestyrelsen for Forskningsenheden for Maritim Medicin, Syddansk Universitet, Esbjerg, medlem af Arbejds miljørådets forsknings- og forsøgsudvalg, Miljøstyrelsens udvalg vedrørende pesticidforskning og udvalg vedrørende arktisk forskning, centerrådet for Sundhedsministeriets Miljømedicinske Forskningscenter og formand for Sundhedsministeriets arbejdsgruppe vedrørende risikopåvirkelse. Han er desuden adjungeret professor i Public Health (Environmental Health) og Neurology ved Boston University School of Medicine, censor i miljø- og arbejdsmedicin i Århus og København, medlem af redaktionen blandt andet af American Journal of Industrial Medicine, Archives of Toxicology, Critical Reviews in Toxicology, Danish Medical Bulletin, Environmental Research, International Journal of Occupatio-

nal and Environmental Health, International Journal of Occupational Medicine & Environmental Health og Ugeskrift for Læger (videnskabeligt panel).

T.K. Jensen er gæsteforsker ved Imperial College School of Medicine at St. Mary's, London, UK.

F. Nielsen deltog med posteren Leaching of endocrine disrupters from medical devices i Workshop om Hormones and Endocrine Disrupters in Food and Water - Possible Impact on Human Health på Rigshospitalet i København (27.-30. maj).

J.B. Nielsen deltog som ordstyrer og holdt foredragene No kinetic interactions between absorbed mercury and silver in mice after low dose exposure og Toxic metals and selenium in blood from pilot whales and sperm whales samt posteren Omeprazol changes the absorption and disposition of orally administered cadmium and zinc in mice i 6th International Symposium on Metal Ions in Biology and Medicine, Puerto Rico (7.-10. maj). Han deltog i Workshop om Hormones and Endocrine Disruptors in Food and Water - Possible Impact on Human Health på Rigshospitalet i København (27.-30. maj). Han deltog som inviteret foredragsholder med foredrag om human risikovurdering i relation til jordforurening ved møde arrangeret af Amtsrådsforeningen i Forskerparken ved Aarhus Universitet (15. juni). Han deltog i e.hormone 2000 (Symposium on endocrine disruptors), New Orleans, USA (15.-19. oktober). Han deltog med foredraget Cholinesterase activity in female greenhouse workers - influence of work practices and use of oral contraceptives samt posteren Effect of four detergents on the in-vitro barrier function of human skin i 10th Annual Conference of International Society of Exposure Analysis, Monterey, USA (23.-27. oktober). Er medlem af Arbejdstilsynets videnskabelige kvalitetsudvalg for grænseværdier. Han er udpeget af Sundhedstilsynet som medlem af styregruppen bag projekt til evaluering af rådgivningsindsats for beboere i lettere forurenede områder, medlem af det rådgivende koordinationsudvalg for Sundhedsministeriets Miljømedicinske Forskningscenter og rådgiver for Øresundskomiteen vedrørende miljømedicinske problemstillinger og grænseværdier. Han er medlem af bestyrelsen for Dansk Selskab for Farmakologi og Toksikologi, medlem af Det Miljømedicinske Udvalg under Dansk Selskab for Administrativ Medicin, medlem og deltager i det EU-finansierede Dermal Exposure Network og medlem af Editorial Board in Toxicology. Han er medlem af fakultetsrådet, medlem af fakultetets rejses stipendieudvalg, medlem af universitetets VUE-udvalg, medlem af universitetets lønudvalg for HK-laboranter, medlem af instituttets undervisningsudvalg, medlem af den permanente eksamenskommision for den integrerede eksamen samt medlem af Nat.-Sund.-udvalget. Han er daglig leder af det fællesfakultære cellelaboratorium i Winsløwparken 15. Han var medlem af bedømmelsesudvalg ved lektoratbesættelse ved Aarhus Universitet.

T.H. Rasmussen deltog med posteren Leaching of endocrine disrupters from medical devices i Workshop om Hormones and Endocrine Disrupters in Food and

Water - Possible Impact on Human Health i København (27.-30. maj).

R.F. White holdt kursus i Occupational and environmental neurotoxicology ved American College of Occupational and Environmental Medicine, Philadelphia, USA (16. maj). Hun deltog som foredragsholder om Long-term significance of developmental toxicity i 128th Annual Meeting of the American Public Health Association, Boston, USA (12.-16. november). Hun er Director, Boston Environmental Hazards Center, Professor of Neurology, Environmental Health and Psychology, Boston University Schools of Medicine and Public Health, and College of Arts and Sciences.

Eksterne bevillinger og donationer

H.R. Andersen har sammen med E.B. Jørgensen, Aarhus Universitet og A.M. Vinggaard, Veterinær- og fødevarerectoratet modtaget 6.000.000 kroner fra Forskningsrådet (1. januar 1999-31. december 2003) til projektet eksponering for hormonforstyrrende stoffer blandt gartneriansatte kvinder.

P. Grandjean har fra Forskningsrådene til projektet Forureningsstoffers neurotoksiske effekter modtaget 2.000.000 kroner (1. januar 1998-31. december 2001), ekstrabevilling fra Det Strategiske Miljøforskningsprogram til medvirken i Forskningscenter for Østrogenlignende Stoffer på 1.214.000 kroner (1. oktober 1999-31. december 2000), fra Secretariat of the Nordic Arctic Research Programme (NARP) 769.000 kroner til projektet Changing patterns of biomagnified pollutants in the northern marine environment (1. januar 1999-31. december 2001). P. Grandjean har på Boston University modtaget godt 1,5 mio. USD fra National Institutes of Health for 2000-2005 til projektet Mercury-associated neurobehavioral deficit in children, hvoraf der i 2000 er overført 98.762 USD til Odense.

T.K. Jensen har fra Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd modtaget 2.100.000 kroner til projektet Reproduktion, graviditet, fødsel og senere sundhed (1. oktober 2000-31. marts 2004).

J.B. Nielsen har fra Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd modtaget 111.600 kroner til skolarstipendium til R.H. Larsen til projektet Inter- og intraindividuel variation i hudpenetration af Fentanyl, fra Miljøstyrelsen 89.600 kroner til samarbejdsaftale vedrørende jordforurening.

P. Weihe har fra Sygekassernes Helsefond modtaget 200.000 kroner til projektet Nervesystemets udvikling hos pubertetsbørn, som før fødslen har været udsat for methylkviksvølv.

Publikationer

Andersen HR, Abell, A. Bekæmpelsesmidler. I: Simonsen L, Midtgård U, Knudsen LE, red. Kemikalier og Produkter i Arbejds miljøet, bd. 1. København: Arbejds miljøinstituttet, 2000: 100-52.

Andersen HR, Grandjean P. Hurtigmatoder til måling af

- østrogen effekt. *Naturens Verden*, Særnummer om Pesticider - Konsekvenser for Miljøet, Februar 2000: 66-71.
- Andersen HR, Nielsen JB, Grandjean P.* Toxicologic evidence of developmental neurotoxicity of environmental chemicals. *Toxicology* 2000; 144: 121-27.
- Arnesen S, Nielsen JB, Jacobsen JA, Strand J, Grandjean P.* Butyltin-forbindelser - en risiko for danskere? *Miljø og Sundhed* 2000; 15: 14-16.
- Budtz-Jørgensen E, Grandjean P, Keiding N, White RF, Weihe P.* Benchmark dose calculations of methylmercury-associated neuro behavioural deficits. *Toxicol. Lett.* 2000; 112-3: 193-99.
- Elias MF, Beiser A, Wolf PA, Au R, White RF, D'Agostino RB.* The preclinical phase of Alzheimer's disease: A 22-year prospective study of the Framingham Heart Cohort. *Arch. Neurol.* 2000; 57: 808-13.
- Fängström B, Athanasiadou M, Bergman Å, Grandjean P, Weihe P.* Levels of PCBs and hydroxylated PCB metabolites in blood from pregnant Faroe Island women. *Organohalogen Compounds* 2000; 48: 21-24.
- Grandjean P.* Læger og mediernes adfærd - Beluring eller medieflip? *Ugeskr. Læger* 2000; 161: 4888.
- Grandjean P.* Malersyndrom, masseforgiftninger og miljømedicin. *Ugeskr. Læger* 2000; 162: 42-43.
- Høyer AP, Jørgensen T, Brock JW, Grandjean P.* Organochlorine exposure and breast cancer survival. *J. Clin. Epidemiol.* 2000; 53: 323-30.
- Høyer AP, Jørgensen T, Grandjean P.* Breast cancer and dieldrin (letter). *Lancet* 2000; 356: 1852-53.
- Høyer AP, Jørgensen T, Grandjean P, Hartvig HB.* Repeated measurements of organochlorine exposure and breast cancer risk (Denmark). *Cancer Causes Contr.* 2000; 11: 177-84.
- Jensen TK, Scheike T, Keiding N, Schaumburg I, Grandjean P.* Selection bias in determining the age dependence of waiting time to pregnancy. *Am. J. Epidemiol.* 2000; 152: 565-72.
- Nielsen GD, Nielsen JB, Andersen KE, Grandjean P.* Effect of industrial detergents on the barrier function of human skin. *Int. J. Occup. Environ. Health* 2000; 6 (2): 138-42.
- Nielsen JB.* Influence of four detergents on in vitro barrier function of human skin. *Int. J. Occup. Environ. Health* 2000; 143-47.
- Nielsen JB, Hultman P.* No kinetic interaction between absorbed mercury and silver in mice after low dose exposure. I: Centeno JA, m.fl., red. *Metal Ions in Biology and Medicine*. Paris: John Libbey Eurotext, 2000: 284-86.
- Nielsen JB, Nielsen F.* Dermal in vitro penetration of methiocarb, paclobutrazol and pirimicarb. *Occup. Environ. Med.* 2000; 734-37.
- Nielsen JB, Nielsen F, Jørgensen PJ, Grandjean P.* Toxic metals and selenium in blood from pilot whales (*Globicephala melas*) and sperm whales (*Physeter catodon*). *Mar. Poll. Bull.* 2000; 40: 348-51.
- Nielsen JB, Nielsen F, Jørgensen PJ, Grandjean P.* Mercury, lead, cadmium and selenium in blood from pilot whales and sperm whales. I: Centeno JA, m.fl., red. *Metal Ions in Biology and Medicine*. Paris: John Libbey Eurotext, 2000: 186-88.
- Proctor SP, Letz R, White RF.* Validity of a computer-assisted neurobehavioral test battery in toxicant encephalopathy. *Neurotoxicology* 2000; 21: 703-14.
- Sartorelli P, Andersen HR, Angerer J, Corish J, Drexler H, Göen T, m.fl.* Percutaneous penetration studies for risk assessment. *Environ. Toxicol. Pharmacol.* 2000; 8: 133-52.
- Skadhauge LR.* Genetic and environmental influence on asthma. A population-based study of Danish Twins. Odense: Eget forlag, 2000.
- Skadhauge LR, Christensen K, Kyvik KO, Sigsgaard T.* Genetiske og miljømæssige faktorerers betydning for udvikling af asthma. *Ugeskr. Læger* 2000; 162: 3726-29.
- Sørensen JA, Andersen O, Nielsen JB.* Omeprazol changes the absorption and disposition of orally administered cadmium and zinc in mice. I: Centeno JA, m.fl., red. *Metal Ions in Biology and Medicine*. Paris: John Libbey Eurotext, 2000: 610-12.
- Steuerwald U, Weihe P, Jørgensen PJ, Bjerve K, Brock J, Heinzow B, Budtz-Jørgensen E, Grandjean P.* Maternal seafood diet, methyl mercury exposure, and neonatal neurological function. *J. Pediatr.* 2000; 136: 599-605.

Sundhedsøkonomi

Professor *Terkel Christiansen* (forskningsleder)
Professor *Kjeld Møller Pedersen*
Lektor, cand.oecon. *Dorte Gyrd-Hansen*, Ph.D. (adjunkt til 30. januar, barselsorlov til 24. juli)
Lektor, dr.med. *Ivar Sønbo Kristiansen*
Adjunkt, cand.oecon. *Peter Bo Poulsen*, Ph.D.
Adjunkt, cand.oecon. *Ulla Slothuus*, Ph.D. (Ph.D.-studerende til 31. marts)
Adjunkt *Hindrik Vondeling*, Ph.D.
Forskningsadjunkt, cand.polit. *Ulrika Enemark*, Ph.D. (fondslønnet, orlov til 31. oktober, fratrædt 1. november)
Ekstern lektor, ingeniør, HD, *Torben Jørgensen*
Forskningsassistent, cand.mag. *Christina Reedtz Funder* (fondslønnet)
Gæsteforsker *Richard Brooks* (fratrædt 1. september)
Korrespondent *Helle Møller Jensen* (enhedssekretær, barselsorlov indtil 15. april)
Sekretær *Bente Willer Ottosen* (delvis fondslønnet, tiltrædt 15. juni)
Korrespondent *Charlotte Bruun Pedersen* (barselsvikar indtil 30. april)
Sekretær *Dorte Elmelund Sørensen* (fratrædt 1. marts)

Ph.D.-afhandlinger under bedømmelse pr. 31. december:
Kristian Øllegaard Andersen

Ph.D.-studerende pr. 31. december:
Christian Kronborg Andersen
Mickael Bech
Peter Bindsvlev Iversen
Kim Ullerup Wittrup-Jensen

Der har i forårssemestret og efterårssemestret været ansat i alt 3 instruktører, som har undervist i alt 240 konfrontationstimer.

Gæsteforelæsninger afholdt af forskningsenheden

H.J. Adér, Vrije Universiteit, Amsterdam, Holland: How to properly handle the incremental cost-effectiveness ratio in health care research (22. maj).

Emma Frew, University of Nottingham, UK: Results of a survey of willingness-to-pay for colorectal cancer screening (16. august).

Stirling Bryan, University of Birmingham, UK: Magnetic resonance imaging for investigation of the knee joint: an assessment of the impact on patient outcomes using EuroQol EQ-5D (23. august).

David Banta, The Netherlands Organisation for Applied Scientific Research (TNO), Leiden:

Changing the Basis of Practice and Policy from Opinion to Evidence: a Global Challenge (17. oktober).

Andre arrangementer afholdt af forskningsenheden

Kjeld Møller Pedersen forelæste om Offentlig og privat ledelse ved et institutseminar (28. november).

Medarbejdernes aktiviteter uden for forskningsenheden

C. Kronborg Andersen har i forbindelse med sit Ph.D.-forløb opholdt sig ved Health Economics Research Unit, University of Aberdeen, Skotland (17. januar-14. juli). Han deltog i The 57th Economists' Study Group meeting, Nottingham, England (10.-12. juli), hvor han præsenterede paperet Modelling the cost-effectiveness of new medical technologies: SPECT scans in diagnosing Alzheimer's dementia. Han deltog i The 6th Nordic Health Econometrics Workshop, hvor han præsenterede paperet Cost of dementia: Impact of disease progression, Lund, Sverige (24. august). Han deltog i The 21st Nordic Health Economists' Study Group Meeting med paperet Modelling the cost-effectiveness of new medical technologies: SPECT scans in diagnosing Alzheimer's dementia, Lund, Sverige (25.-26. august). Han deltog i Fyns Amts seminar med titlen Forstærket indsats for udredning af demens i Fyns Amt, Odense Seminarium (1. november).

M. Bech deltog i 7. møde i Dansk Forum for Sundhedsøkonomi, DSI (Institut for Sundhedsvæsen), København (17. maj). Han præsenterede paperet Review and Evaluation of Economic Models of Hospitals Addressing Reimbursement Questions i 21st Nordic Health Economists' Study Group Meeting, Lund, Sverige (25.-26. august). Han deltog i 6. møde i Dansk Forum for Sundhedstjenesteforskning, Århus (27. oktober). Han deltog i en Workshop med titlen The use of incentives in Health Care Organisations, Bergen, Norge (17.-18. november).

R. Brooks deltog i Health Economists' Study Group, Newcastle (januar) og Nottingham (juli) og han holdt et seminar med titlen The Economics of Wound Care på Vestfold College, Norge (maj). Han deltog i 7. møde i Dansk Forum for Sundhedsøkonomi, DSI (Institut for Sundhedsvæsen), København (17. maj). Han deltog i Nordic Health Economists' Study Group, Lund, Sverige (25. - 26. august).

T. Christiansen deltog i The Ecuity Group's workshop i Dublin, Irland (8.-10. maj). Han præsenterede paperet

Demand for private health insurance and demand for health care by privately insured in Denmark på 7. møde i Dansk Forum for Sundhedsøkonomi, København (17. maj). Han deltog i workshop om Cross-National Differences in Treatments, Costs, and Outcomes in Ischemic Heart Disease med dansk bidrag, OECD, Paris (15.-16. juni). Han deltog i workshop i The European TECH network (Technology Change in Health Care), OECD, Paris (17. juni). Han præsenterede paperet Income-related inequalities in health - a sensitivity analysis på Nordic Health Economists' Study Group Meeting, Lund, Sverige (25.-26. august). Han arrangerede sammen med K.M. Pedersen seminar om Recent trends in health economics finansieret af Nordisk Samarbejdsnævn for Medicinsk Forskning, Lund, Sverige (27.-28. august). Han deltog i en TECH workshop, Stanford University, Californien (7.-9. september), og han var medlem af det videnskabelige udvalg og ordstyrer ved konferencen Reducing Social Inequalities in Health arrangeret af Københavns Kommune (27.-28. september). Han deltog i kollokviet La valeur et le financement de la santé, Europe Blanche XXII, Paris (13.-14. oktober). Han deltog i forskerpanel på mødet Hvordan kan amterne bruge Sundhedstjenesteforskning og MTV? arrangeret af STF-udvalget og MTV-Institutet, København (20. november). Var referee for tidsskrifterne Health Economics, Social Science and Medicine, Scandinavian Journal of Public Health samt Acta. Han foretog desuden bedømmelse af abstracts til konferencen Reducing Inequalities in Health. Han var medlem af de styrende organer for MPH-uddannelsen ved Aarhus og Københavns Universiteter, medlem af det Rådgivende Forskningsudvalg, Dansk Sygehus Institut, medlem af det Rådgivende Udvalg for Den Samfundsmedicinske Forskningsfond for Ringkøbing og Ribe Amter samt medlem af Udvalget vedrørende Sundhedstjenesteforskning under det Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd.

D. Gyrd-Hansen præsenterede sammen med J. Søgaard paperet Estimation of utility associated with participation in cancer screening programmes ved Second European Conference on the Economics of Cancer, Bruxelles (3.-5. september). Sammen med U. Slothuus præsenterede hun The public's preferences for health care. A Danish survey ved The Annual meeting of the Society for Medical Decision Making, Cincinnati, Ohio (24.-27. september). Hun præsenterede Værdisættelse af risiko reduktioner. Kan præferencer med rimelighed afdækkes gennem hypotetiske betalingsviljer? ved 6. møde i Dansk Forum for Sundhedstjenesteforskning, Skejby Sygehus, Århus (27. oktober).

P.B. Iversen deltog i 7. møde i Dansk Forum for Sundhedsøkonomi, DSI (Institut for Sundhedsvæsen), København (17. maj). Han deltog i 21st Nordic Health Economists' Study Group Meeting, Lund, Sverige (25.-26. august), i konference om beslutningsprocesser i sundhedsvæsenet, København (11. september) samt i 6. møde i Dansk Forum for Sundhedstjenesteforskning, hvor han præsenterede posteren Relevans og brug af sundhedsøkonomiske evalueringer ved prioritering og policy-formule-

ring for de ældre. Betydningen af værdier, præferencer og kriterier, Århus (27. oktober).

I.S. Kristiansen holdt foredraget Interaksjon mellom leger og legemiddelindustri ved Kursus for almenlæger, Stavanger (12. februar). Han holdt foredraget Helseøkonomiske aspekter ved prioritering av pasienter, Den nasjonale komite for behandling af patienter i udlandet, Oslo (16. maj). Han holdt foredraget Helseøkonomi og forebyggende kardiologi, Norsk Kardiologisk Selskap, Bergen (23. maj). Han var medlem af en doktorgradskomite for en Ph.D.-afhandling ved Universitetet i Uppsala (oktober). Han holdt foredraget Gjelder det lavere standarder for forskning relatert til tobakkskader enn annen type forskning? Institutt for samfunnsmedisin, Universitetet i Tromsø (20. november). Han forelæste om Behandling av osteoporose - et helseøkonomisk perspektiv ved Primærmedisinsk uke, Oslo (28. november). Han holdt foredraget Hvordan opfatter læger og patienter begrebet risiko? HERO (Health Economics in Oslo) (5. december). Han præsenterede paper/poster ved ISTAHC konferencen, Haag, Holland, (23. juni), Nordisk kongres i almen medicin, København (18. august), Nordic Health Economists' Study Group Meeting, Lund, Sverige (25. august), Society of Medical Decision Making, Annual Meeting, Cincinnati, USA (25. september) og American College of Rheumatology, Annual Meeting, Philadelphia, USA (30. oktober). Var medlem af en norsk komité, som laver retningslinjer for behandling af osteoporose for det norske Sundhedsministerium. Han var medlem af en svensk komité, som laver retningslinjer for behandling af osteoporose for SBU, Stockholm (Statens Beredning for Utvärdering av medicinsk teknologi).

K.M. Pedersen holdt foredrag ved Seminar i sundhedsøkonomi - indlæg om udbudsreformer, Det økonomiske Råd, København (12. januar). Han holdt foredrag om Politisk-administrativ håndtering af nye behandlinger - prioritering eller rationering, Dansk Medicinsk Selskabs årsmøde, København (21. januar). Han holdt foredraget Arbejds miljø og sundhedsfremme - arbejdsmiljø og sundhedsøkonomi, Arbejds miljørådet, Snekkersten (9. marts). Han holdt foredraget Funktionsbærende enheder, Dansk Selskab for Sygehusledelse årsmøde, Kolding (5. maj). Deltog med opponent-indlæg ved 7. møde i Dansk Forum for Sundhedsøkonomi, DSI (Institut for Sundhedsvæsen), København (17. maj). Han holdt foredraget Verdens bedste almen praksis? - Gamle dyder i en ny tid, Temadag for Almen Praksis, Syddansk Universitet, Odense (26. maj). Han var Session-leder og opponent ved 21st Nordic Health Economists' Study Group Meeting, Lund, Sverige (24.-26. august). Han var sammen med T. Christiansen arrangør af seminar om Recent Trends in Health Economics, finansieret af de Nordiske Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd, Lund, Sverige (27.-28. august). Han deltog i seminar om Beslutningsprocesser i Sundhedsvæsenet arrangeret af Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd og Statens Institut for Medicinsk Teknologivurdering, hvor han præsenterede paperet Økonomisk Evaluering og beslutningsprocesser, København (11. septem-

ber). Han deltog i EuroQol-møde, hvor han fremlagde to papers (skrevet sammen med R. Brooks og C. Gudex) Qualitative exploration of meaning attached to key words in EQ-5D og Randomised Wording Experiment on the EQ-5D self-classifier, Pamplona, Spanien (28.-29. september). Han gav et ekspertindlæg vedrørende sundhedsøkonomiske ønsker til almen praksis, konsensus-konference om Almen Praksis' Fremtid, København (30. oktober). Han holdt foredrag om Praktisk brug af sundhedstjenesteforskning - hvordan kommer vi videre i sundhedsvæsenet - anvendelse og forskning, Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd/MTV-Instituttet, København (20. november). Han holdt foredraget Nutidens og fremtidens rammer - hvilke krav mødes udviklingsønskerne på sygehuse med, Samarbejde om udvikling på Sygehuse, SUS, Odense (22. november). Holdt foredrag om Prioritering i sundhedsvæsenet, Dansk Selskab for Sårheling, Ringkøbing (25. november). Han var referee for Scandinavian Journal of Primary Care og for Health Economics og desuden bedømmer af abstracts på The Second European Conference on the Economics of Cancer. Endelig har han holdt 27 præsentationer/foredrag af formidlende karakter og skrevet tre populærvidenskabelige artikler.

P.B. Poulsen holdt en gæsteforelæsning med titlen Sundhedsøkonomi - kan forebyggelse og sundhedsfremme betale sig? på kurset Sundhedsfremme - teorier og metoder arrangeret af Sundhedsområdets Kursus- og Udviklingscenter i Nordjyllands Amt (1. februar). Han holdt gæsteforelæsning på Sygeplejeskolen i Odense med titlen Sundhedsøkonomi (9. februar). Han deltog i Dansk Fertilitetsselskabs årsmøde, hvor han præsenterede foredraget Cost-effectiveness analyse af clomifen-IVF sammenlignet med standard-IVF, Odense (4. marts). Han deltog i årsmøde for Medicinsk Teknologivurdering, Odense (4. april). Han underviste på Ph.D.-kurset Research Traditions in the Health Sciences over titlen Health Services Research with special focus upon Health Economic Analysis, Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Syddansk Universitet (11. maj). Han deltog i 7. møde i Dansk Forum for Sundhedsøkonomi, DSI (Institut for Sundhedsvæsen), København (17. maj). Han deltog i 16th Annual Meeting in the International Society for Technology Assessment in Health Care, ISTAHC konference, Haag, Holland (19.-21. juni). Han arrangerede i samarbejde med Statens Institut for Medicinsk Teknologivurdering og Forskeruddannelsen ved Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Syddansk Universitet sommerskole i Medicinsk Teknologivurdering, hvor han forelæste med titlen Det Økonomiske element i en MTV, Gammel Avernæs (21.-23. august). Han deltog i 22nd Annual Meeting of the Society for Medical Decision Making, hvor han præsenterede posteren Cost-effectiveness of friendly IVF using clomiphene citrate, Cincinnati, USA (24.-27. september). Han deltog i 6. møde i Dansk Forum for Sundhedstjenesteforskning, Skejby Sygehus, Århus (27. oktober), hvor han fungerede som chairman på en session. Han holdt gæsteforelæsningen MTV i et internationalt perspektiv på Danmarks Farmaceutiske Højskole (7. november). Var viden-

skabelig sekretær for Det Videnskabelige Råd i Statens Institut for Medicinsk Teknologivurdering. Han var medlem af Det Faglige Råd i Sekretariatet for Referenceprogrammer under Dansk Medicinsk Selskab. Han var medlem af Arbejdsgruppe om Galdestensbehandling under Sekretariatet for Referenceprogrammer under Dansk Medicinsk Selskab. Han var medlem af Fyns Amts Udvalg for Medicinsk Teknologivurdering og Tidlig Varsling (udtrådt af udvalget den 1. oktober).

U. Slothuus deltog i 7. møde i Dansk Forum for Sundhedsøkonomi, DSI (Institut for Sundhedsvæsen), København (17. maj). Hun forsvarede Ph.D.-afhandlingen Economic Evaluation in Health Care: Issues in Costing and Willingness To Pay Measurement With Applications to Arthritis and Heart Disease (31. august). Hun deltog i Society for Medical Decision Making, Annual Meeting, Cincinnati, USA (24.-27. september). Hun var desuden reviewer for tidsskriftet Health Economics.

H. Vondeling deltog i årsmødet for Medicinsk Teknologivurdering, Odense (4. april) og i 7. Møde i Dansk Selskab for Sundhedsøkonomi, DSI (Institut for Sundhedsvæsen), København (17. maj). Han var medvejleder for W. Oortwijn ved Vrije Universiteit Amsterdam, Holland, hvor hun forsvarede sin Ph.D.-afhandling First things first. Priority setting for health technology assessment (31. maj). Han deltog i 16th Annual Meeting of the International Society for Technology Assessment in Health Care, hvor han i samarbejde med R.C.W. Hutubessy, D. van der Windt, B.W. Koes og L.M. Bouter holdt foredraget Corticosteroid injections or physiotherapy in treatment of the painful stiff shoulder: an economic evaluation alongside a randomised trial in primary care, Haag, Holland (18.-21. juni). Ved samme konference holdt W. Oortwijn i samarbejde med H. Vondeling, T. van Barneveld, C. van Vught og L.M. Bouter foredraget Priority setting for HTA in the Netherlands. Ved samme konference deltog H. Vondeling sammen med K. Douw og L.S. Bakketeig som gæsteforelæser om emnet European Survey of HTA Courses i det første møde i ECHAI (European Collaboration for Assessment of Health Interventions) Subgroup 5 on Education and training (19. juni). Han deltog i 21st Nordic Health Economists' Study Group Meeting, Lund, Sverige (25.-26. august) og 6. møde i Dansk Forum for Sundhedstjenesteforskning, Skejby Sygehus, Århus (27. oktober). Han var chairman for sessionen Diffusion of expensive health technologies ved Third International Conference on Priorities in Health Care, Amsterdam, Holland (22.-24. november).

K.U. Wittrup-Jensen har i forbindelse med sit Ph.D.-forløb opholdt sig på Centre for Health Program Evaluation (CHPE) i Melbourne, Australien (1. februar-31. maj). Han deltog i NOS-M seminaret QALY's, welfare economics/welfarism and principal-agent models, Lund, Sverige (27.-29. august). Han deltog i ISPOR 3rd Annual European Conference, hvor han i samarbejde med R. Brooks, C. Gudex og K.M. Pedersen præsenterede posteren Measurements of health status in Denmark, Antwerpen, Belgien (5.-7. november), og i Ph.D.-kurset The use of

incentives in health care organisations, Bergen, Norge (17.-18. november).

Eksterne bevillinger og donationer

T. Christiansen har modtaget 120.000 kroner til projektet Ældreomkostninger fra det tværrådslige forskningsprogram (forskningsstyrelsen) Forskning i sundhedsøkonomi.

Ligeledes har I.S. Kristiansen modtaget 315.000 kroner til projektet Oplevelse af sygdomsrisiko fra det tværrådslige forskningsprogram (forskningsstyrelsen) Forskning i sundhedsøkonomi.

K.M. Pedersen, R. Brooks, C. Gudex og K.U. Wittrup-Jensen har modtaget 1,5 mio. kroner til et projekt om måling af danskernes præferencer for sundhed fra Rockwool-Fonden (1999-2000). K.M. Pedersen og K.U. Wittrup-Jensen har modtaget 200.000 kroner til projektet Undersøgelse af værdisætning i 15 D og SF12 fra Det Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd.

Publikationer

Andersen CK, Andersen K, Kragh-Sørensen P. Cost function estimation: The choice of a model to apply to dementia. *Health Econ.* 2000; 9: 397-409.

Bech M, Gyrd-Hansen D. Cost implication of routine mammography screening of women 50-69 years in the County of Funen, Denmark. *Health Policy* 2000; 54: 125-41.

Borghouts JAJ, Janssen HAM, Koes BW, Muris JWM, Vondeling H, Knottnerus JA, m.fl. The economic burden of chronic neck pain in The Netherlands. I: *Borghouts JAJ*, red. Neck pain in general practice. Prognosis, management and costs. Wageningen: Ponsen & Looijen B.V., 2000: 85-98.

Borghouts JAJ, Koes BW, Vondeling H, Bouter LM. Cost-of-illness of neck pain in The Netherlands in 1996. I: *Borghouts JAJ*, red. Neck pain in general practice. Prognosis, management and costs. Wageningen: Ponsen & Looijen B.V., 2000: 37-52.

Eriksen BO, Førde OH, Kristiansen IS. Cost savings and health losses from reducing inappropriate admissions to a department of internal medicine. *Int. J. Technol. Assess. Health Care* 2000; 16: 1147-57.

Frandsen AG, Gyrd-Hansen D, Petersen S, Slothuus U. Danskernes ønsker til sundhedsvæsenet. Odense: Odense Universitetsforlag, 2000.

Giuffrida A, Gosden T, Forland F, Kristiansen IS, Sergison M, Leese B, m.fl. Target payments in primary care: effects on professional practice and health care outcomes (Cochrane review). *Cochrane Database Syst. Rev.* 2000; CD000531.

Gosden T, Forland F, Kristiansen IS, Sutton M, Leese B, Giuffrida A, m.fl. Capitation, salary, fee-for-service and mixed systems of payment: effects on the behaviour of primary care physicians. Cochrane review. *Cochrane Database Syst. Rev.* 2000; CD002215.

Groeneveld Y, Vondeling H, Petri H. Effects and costs of routine care for type 2 diabetes patients in the Netherlands: general practice with and without assistance of a Diabetes Service. I: *Groeneveld Y*, red. Introduction of structured diabetes care in general practice. Enschede: Febodruk BV, 2000: 69-87.

Gyrd-Hansen D. Cost benefit analysis of mammography screening in Denmark based on discrete ranking data. *Int. J. Technol. Assess. Health Care* 2000; 16 (3): 811-21.

Hotvedt R, Kristiansen IS. Doctor-staffed ambulance helicopters: to what extent can the general practitioner replace the anaesthesiologist? *Br. J. Gen. Pract.* 2000; 50: 41-42.

Kolstrup N, Kristiansen IS. Samfundsmedicinens vurdering af samarbejde og arbejdsbelastning i kommunehelsetjenesten. *Tidsskr. Nor. Lægeforen.* 2000; 120: 1970-73.

Kristiansen IS. Bør medisinske feil unngås for enhver pris? Medisinske feil i et helseøkonomisk lys. *Tidsskr. Nor. Lægeforen.* 2000; 120: 3178-83.

Kristiansen IS. Er 113 et stort tall? I: *Swenssen E*, red. Diagnose: Risiko. Oslo: Universitetsforlaget, 2000: 73-85.

Kristiansen IS. Helping patients integrate research evidence (letter to the editor). *JAMA* 2000: 2594.

Kristiansen IS. Interpretation of the „number needed to be treated“: A theoretical and empirical investigation. *Med. Decision Making* 2000; 20: 481.

Kristiansen IS. Metaanalyser: statistisk alkymi for det 21. århundrede? (editorial). *Tidsskr. Nor. Lægeforen.* 2000; 120: 2615.

Kristiansen IS. Medisinske feil - et helseøkonomisk perspektiv. I: *Syde A, Førde R, Førde OH*, red. Medisinske feil. Oslo: Gyldendal Akademisk, 2000: 145-54.

Kristiansen IS, Clausen J, Christiansen T, Sjøgaard J. A global analysis of technological change. Minnesota: Minnesota University Press, 2000.

Kristiansen IS, Pedersen KM. Helsevesen i de nordiske land - er likhetene større enn ulikhetene? *Tidsskr. Nor. Lægeforen.* 2000; 120: 2023-29.

Kristiansen IS, Poulsen PB. Milliardbesparelser ved telemedisin: tro eller faktum? En oversikt over økonomiske analyser av telemedisinske applikasjoner. *Tidsskr. Nor. Lægeforen.* 2000; 120: 2305-11.

Oortwijn WJ, Ament AJHA, Vondeling H. Use of societal criteria in evaluation of health technology assessment research proposals in the Netherlands: development and testing of a checklist. I: *Oortwijn WJ*, red. First things first. Setting priorities for Health Technology Assessment. Leiden: De Brink BV, 2000: 113-37.

Oortwijn WJ, Banta D, Vondeling H, Bouter L. Priority setting for health technology assessment in the Netherlands: actors and activities. I: *Oortwijn WJ*, red. First things first. Setting priorities for Health Technology Assessment. Leiden: De Brink BV, 2000: 93-112.

- Oortwijn WJ, Vondeling H, van Barneveld T, van Vught C, Bouter LM.* Comparison of two priority setting procedures for health technology assessment. I: Oortwijn WJ, red. First things first. Setting priorities for Health Technology Assessment. Leiden: De Brink BV, 2000: 159-75.
- Oortwijn WJ, Vondeling H, Bouter L.* The use of societal criteria in priority setting for health technology assessment in the Netherlands: initial experiences and future challenges. I: Oortwijn WJ, red. First things first. Setting priorities for Health Technology Assessment. Leiden: De Brink BV, 2000: 139-58.
- Pedersen KM.* Nr. 34 på hitlisten. Er der grund til bekymring? En åbenhjertig redegørelse og kommentar. Ugeskr. Læger 2000; 162: 4703-9.
- Poulsen PB, Ingerslev HJ, Højgaard A.* Cost-Effectiveness of „Friendly IVF“ Using Clomiphene Citrate. Med. Decis. Making 2000; 20 (4): 478.
- Selmer RM, Kristiansen IS, Haglerod A, Graff-Iversen S, Larsen HK, Meyer HE, m.fl.* Cost and health consequences of reducing the population intake of salt. J. Epidemiol. Community Health 2000; 54: 697-702.
- Slothuus U.* An Evaluation of Selected Literature on the Measurement of Costs in Health Economic Evaluations. Health Economics Papers. Odense: Syddansk Universitets Trykkeri, 2000: 3.
- Slothuus U.* Economic Evaluation: Theory, Methods & Application. Health Economics Papers. Odense: Syddansk Universitets Trykkeri, 2000: 5.
- Slothuus U, Brooks RG.* Willingness to Pay in Arthritis: A Danish Contribution. Rheumatol. 2000; 39: 791-99.
- Slothuus U, Larsen ML, Junker P.* Willingness to Pay for Arthritis Symptom Alleviation. Comparison of Closed-Ended Questions With and Without Follow-up. Int. J. Technol. Assess. Health Care 2000; 16 (1): 60-72.
- van Bokhorst-de van der Schueren MAE, Langendoen SI, Vondeling H, Kuik DJ, Quak JJ, van Doorslaer E, Wagstaff A, van der Burg H, Christiansen, T m.fl.* Equity in the delivery of health care in Europe and the US. J. Health Econ. 2000; 19: 553-83.
- van Bokhorst-de van der Schueren MAE, Langendoen SI, Vondeling H, Kuik DJ, Quak JJ, van Leeuwen PAM.* Perioperative enteral nutrition and quality of life of severely malnourished head and neck cancer patients: a randomized clinical trial. I: van Bokhorst-de van der Schueren MAE, red. Malnutrition in head and neck cancer patients. Haarlem: CLIPS Drukkerij/dtp-producties, 2000: 115-134. Også publiceret i Clin. Nutr. 2000; 19 (6): 437-44.

RETSMEDICINSK INSTITUT

Professor, statsobducent *Jørgen Lange Thomsen* (instituttleder)

Vicestatsobducent *Peter Juel Thiis Knudsen*

Retskemiker, cand.scient. *Dorte Rollmann* (orlov fra 1. juli)

Lic.pharm. *Søren Felby* (tiltrådt 1. august)

Forskningsassistent *Tine Plato Hansen*, Ph.D.-studerende (fratrådt 31. maj)

Forskningsassistent *Susan Sprogøe-Jakobsen*, Ph.D.-studerende

Lægevikar *Tom Jainsson* (1. januar-31. december)

Instruktør, stud.med. *Henriette Roed* (1. maj-4. august)

Instruktør, stud.med. *Lilan Engel* (7. august-31. december)

Sekretær *Gudrun Andersen*

Konservator *Bjarne Bangsø*

Ledende bioanalytiker *Marianne Brosbøl*

Sekretær *Susanne Jørgensen* (tiltrådt 1. februar)

Laborant *Susanne Johannsen*

Konservator *Peter Knudsen*

Laborant *Franziska Lange* (tiltrådt 1. januar)

Laborant *Merete Maiborg Larsen*

Sekretær, overassistent *Lis Schmidt*

Bioanalytiker *Signe K. Sørensen*

Laboratorietekniker *Helle Terp*

Instituttsekretær *Solveig Wandorf*

Ph.D.-studerende pr. 31. december:

Susan Sprogøe-Jakobsen

Gæsteforelæsning afholdt af instituttet

Afdelingsleder *Niels Morling*, Retsgenetisk Afdeling, Retsmedicinsk Institut, Københavns Universitet holdt gæsteforelæsning med titlen Retsgenetik (27. oktober).

Adjunkt, cand.med. *Niels Lynnerup*, Retsantropologisk Afdeling, Retsmedicinsk Institut, Københavns Universitet holdt forelæsning med titlen Retsantropologi (11. december).

Medarbejdernes aktiviteter uden for instituttet

G. Andersen deltog sammen med *L. Schmidt* i kursus for personale tilknyttet Center for voldtægtsofre Fyns Amt, Fåborg (13.-14. november).

L. Engel deltog sammen med *P. Knudsen*, *P.J.T. Knudsen*, *S. Sprogøe-Jakobsen* og *J.L. Thomsen* i Dansk Selskab for Retsmedicins kursus Vold mod halsen, København (27.-28. oktober) og hun deltog i Fællesudvalgets kursus Moderne anvendt retsmedicin, København (13. november).

T. Plato Hansen deltog sammen med *J.L. Thomsen* i Dansk Selskab for Patologisk Anatomi og Cytologis årsmøde, Viborg (17.-19. marts). Deltog sammen med *S. Sprogøe-Jakobsen* i internatkursus med emnet personundersøgelser arrangeret af Retsmedicinsk Institut i Århus (24.-25. marts). Hun deltog i Dansk Selskab for Patologisk Anatomi og Cytologis efteruddannelseskursus i gastrointestinal patologi, Odense (8.-9. april).

S. Jørgensen deltog i kursus for personale tilknyttet Center for Voldtægtsofre Fyns Amt, Fåborg (27.-28. november).

P.J. Thiis Knudsen er lægefaglig rådgiver om sårballistiske forhold til Rigspolitietschefen og Forsvarskommandoen og underlagte myndigheder og er medlem af Rigspolitiets Identifikationsberedskab. Er formand for NATO Task Group on Behind Armour Blunt Trauma. Deltog i exhumeringer i Kosova (7.-18. august). Medlem af bestyrelsen for Dansk Militærmedicinsk Selskab og dansk repræsentant i Confédération Interalliée des Officiers Médicaux de Réserve (CIOMR). Deltog med foredraget Exhumations in Kosova, i CIOMR Mid Winter Meeting, Bruxelles (10-12. februar), Pathological results of NATO BAPT experiments i PASS2000, Colchester, UK (5.-8. september), med poster Exhumations in Kosova, CIOMR-Congress, Berlin (29. juli-4. august) og med indbudt foredrag Behind Armour Blunt Trauma - the NATO perspective i ATACCC 2000 Conference, Fort Walton Beach, USA (25.-29. september). Underviste i sårballistik og ballistisk beskyttelsesmateriale ved kurser i traumatologi I og II samt basiskursus for civilt sundhedsfagligt personel ved Forsvarets Sanitetsskole. Underviste i retmedicinske opgaver ved internationale operationer ved kursus International Support Staff-Officers Course, Sessvollmoen, Norge (7. april). Underviste i retsmedicinske opgaver ved Center for Voldtægtsramte Kvinder, Kolding (18.-19. september) og ved Center for Voldtægtsofre, Fyns Amt, Fåborg (11.-12. december). Underviste ved kursus i Moderne Anvendt Retsmedicin, Brøndby (13. november). Deltog i Dansk Selskab for Retsmedicins kursus Vold mod halsen, København (27.-28. oktober).

P. Knudsen deltog for ICTY i FN-regi ved opgravning, obduktioner og mulig identificering af lig fra massegrave i Bosnien (23. juli-8. august) og i Dansk Selskab for Retsmedicins kursus Vold mod halsen, København (27.-28. oktober).

D. Rollmann er medlem af politiets arbejdsgruppe vedrørende narkotikarelaterede dødsfald og er sammen med *J.L. Thomsen* medlem af Samarbejdsudvalget vedrørende Retsmedicinske Ydelser under Justitsministeriet. Hun deltog i et samarbejde mellem de danske retsmedicinske institutter, Sundhedsstyrelsen og politiet om projektet

Narkotika på gadeplan. Deltog sammen med J.L. Thomsen med foredrag Narko- og lægemiddelmisbrug: rets-kemiske aspekter ved Farmakologi Seminar, Syddansk Uni-versitet, Fysiologi og Farmakologi (27. april).

L. Schmidt deltog i kursus for personale tilknyttet Center for Voldtægts ofre Fyns Amt, Fåborg (13.-14. november).

S. Sprogøe-Jakobsen deltog i internatkursus omhand-lende klinisk retsmedicin arrangeret af Retsmedicinsk Institut i Århus (24.-25. marts). Deltog sammen med J.L. Thomsen i XIV Nordiske Kongres i Retsmedicin, Island (25.-28. juni) med posteren Hougen HP, Eriksson A, Knudsen PJT, Leth P, Lynnerup N, Sprogøe-Jakobsen S. Forensic Pathology in Kosovo. Deltog i Dansk Selskab for Retsmedicins kursus Vold mod halsen, København (27.-28. oktober).

J.L. Thomsen er formand for Dansk Selskab for Rets-medicin. Han er sagkyndig i retsmedicin i Retslægerådet og medlem af det faglige underudvalg under Justitsmini-steriet samt medlem af Rigspolitichefens Identifikationsbe-redskab. Han er medlem af styregruppen for Center for Voldtægtsramte, Odense fra 2000. Han er medlem af Standing team of forensic experts under FN. Er sammen med S. Wandorf medlem af de retsmedicinske institutters edb-udvalg. Han er fagredaktør af Nordisk Rettsmedisin fra 1996. Han deltog med foredraget Torturundersøgelser foretaget af Retsmedicinsk Institut - procedurer, erfaringer etc. ved temadag om tortur og torturundersøgelser, Udlændingestyrelsen, København (20. januar). Deltog med foredrag Thomsen JL, Kristensen IB, Ottosen P. Diabetisk Fedtnyre, i Dansk Selskab for Patologisk Ana-tomi og Cytologis årsmøde, Viborg (17.-19. marts). Han deltog i seminar om den fremtidige organisation og doku-mentation af seksuelle overgreb mod børn, Børneforum Fyn, Odense Universitetshospital (29. maj). Deltog i Nor-disk Kongres i Retsmedicin, Reykjavik med foredrag Thomsen JL, Kristensen IB, Ottosen P. Diabetisk Fedtnyre, Island (25.-28. juni). Underviste ved Dansk Selskab for Retsmedicins kursus Vold mod halsen, København (27.-28. oktober). Underviste i retsmedicinske opgaver ved Center for Voldtægts ofre, Fyns Amt, Fåborg (13. november og 26.-27. november). Underviste ved kursus i Moderne Anvendt Retsmedicin i emnet Alkohol i retsme-dicinsk belysning, Fællesudvalget, DADL, Brøndby (13. november). Deltog i Dansk Selskab for Patologisk Ana-tomi og Cytologis kursus Malignant Lymphoproliferative Disorders, København (18.-19. november).

S. Wandorf deltog i kursus for personale tilknyttet Center for Voldtægts ofre, Fyns Amt, Fåborg (11.-12. december).

Eksterne bevillinger og donationer

D. Rollmann og J. Lange Thomsen har modtaget 78.000 kroner fra Sundhedsstyrelsen til projekt Narkotika på gadeplan.

S. Sprogøe-Jakobsen har modtaget 75.690 kroner fra Hjerteforeningen til projektet Aldersbestemmelse af myo-kardieinfarkter ved hjælp af immunhistokemi.

Publikationer

Eriksson A, Hougen HP, Knudsen PT, Leth P, Lynnerup N, Sprogøe-Jakobsen S. Dansk-svenskt rettsmedicinsk arbejde i Kosovo, 1999. I. Administrative erfaringer. Nordisk Rettsmedicin 2000; 6: 69-73.

Eriksson A, Hougen HP, Knudsen PT, Leth P, Lynnerup N, Sprogøe-Jakobsen S. Dansk-svenskt rettsmedicinsk arbejde i Kosovo, 1999. II. Rättsmedicinska fynd og erfaringer. Nordisk Rettsmedicin 2000; 6: 74-79.

Hougen HP, Franzmann M, Hansen SH, Knudsen PT, Morild I. Retsmedicinsk arbejde i Kosova i 2000. Nordisk Rettsmedicin 2000; 6: 100-101.

Steenoft A, Simonsen KW, Kringsholm B, Dragsholt C, Worm K, Hansen AC, Müller IB, Toft J, Kaa E. Forgiftningsdødsfald blandt narkomaner i Danmark 1997. Ugeskr. Læger 2000; 162 (39): 5201-5208.

Thomsen JL. The significance of various analytical meth-ods with reference to the causes and manners of Death in Alcoholics. Forensic Sci. Int. 2000; 110: 139.

Thomsen JL, Felby S, Theilade P, Nielsen E. Alkoholisk ketoacidose. Ugeskr. Læger 2000; 162: 1859.

Thomsen JL, Hansen TP. Lipids in the proximal tubules of the Kidney in diabetic Coma. Am. J. Forensic Med. Pathol. 2000; 21: 416.

Thomsen JL. The manner of death in alcoholics. Nordisk Rettsmedicin, 2000; 6: 46.

Thomsen JL. Månedsskriftet efter år 2000? Månedsskr. Prakt. Lægegern. 2000; 77.

Thomsen JL. The role of the pathologist in human right abuses. Leder. J. Clin. Pathol. 2000; 53: 569.

INSTITUT FOR IDRÆT OG BIOMEKANIK

Instituttet består af forskningsenhederne:

Fysiologi og Biomekanik
Idræt, Fysisk Aktivitet og Pædagogik
Idræt, Krop og Sundhed
Klinisk Biomekanik

Institutedelse:

Instituteder:
Lektor *Jørgen Povlsen*

Institutbestyrelse:
Lektor *Jørgen Povlsen* (formand)
Professor *Gisela Sjøgaard*
Bioanalytikerunderviser *Brit Thobo-Carlsen*
Lektor *Anders Halling* (fratrådt 31. juli)
Lektor *Per Jørgensen* (tiltrådt 15. august)

Øvrigt teknisk-administrativt personale:

Kontorelev *Conni Andreasen* (tiltrådt 15. august)
Studienævnssekretær *Eva Justesen* (tiltrådt 1. januar)
Laboratorietechniker *Benthe Jørgensen*
Ingeniør *Lars Vincents Jørgensen*
Bioanalytiker *Susanne Jørgensen* (lønnet af Team Danmark)
Bioanalytiker *Kirsten Kjær*
Kontorelev *Majbritt Juul Nielsen* (fratrådt 28. april)
Instituttsekretær *Rikke Berg Pedersen*
Sekretær *Lone Holm Petersen*
Ingeniør *Mads Rasmussen*
Ingeniørassistent *Jørgen Reuter*
Bioanalytikerunderviser *Brit Thobo-Carlsen*
Bioanalytiker *Elisabeth Vang*

Gæsteforelæsninger afholdt af instituttet

Professor Kaare Christensen, Institut for Sundhedstjenesteforskning, Syddansk Universitet, Why we age so differently (1. maj).

Professor Simon Biggs, Keele University, England, Body and Masquerade in Old Age (1. maj).

Professor Stephen Katz, Trent University, Canada, Ageing Identities and Marketing Literature (1. maj).

Professor Archie Young, Glasgow University, Scotland, Improving muscle function in old age (2. maj)

Professor Taina Rantanen, University of Jyväskylä, Finland, Muscle strength and physical activity in old age implications for disability prevention (2. maj).

Professor Micheal Sagiv, Wingate University, Israel, Cardiorespiratory function – training and elderly (2. maj).

Andre arrangementer afholdt af instituttet

Instituttet arrangerede med K. Froberg, L. Puggaard og J. Povlsen som koordinører et internationalt web-baseret seminar om Ageing Population - Body, Health and Identity in Old Age med deltagelse fra Canada, Finland, England, Island og Danmark (1.-3. maj).

Instituttet afholdt med F. Berggren som koordinator ugekursus for japanske studerende fra Tamagawa University, Japan (11.-15. september).

Medarbejdernes aktiviteter uden for instituttet

B. Thobo-Carlsen var medlem af Det Sundhedsvidenskabelige Fakultets Rejsestipendieudvalg samt af Det Sundhedsvidenskabelige Fakultetsråd.

Fysiologi og Biomekanik

Professor, dr.med. *Gisela Sjøgaard*, Ph.D. (forskningsleder, fratrådt 31. december)

Lektor *Karsten Froberg*

Lektor, cand.scient. *Ole Lammert*

Lektor, cand.scient. *Klavs Madsen*, Ph.D.

Lektor, cand.scient. *Preben K. Pedersen*

Lektor, cand.scient. *Lis Puggaard*, Ph.D.

Forskningsadjunkt, cand.brom. *Kirsten Schroll Bjørnsbo*, Ph.D. (fondslønnet)

Forskningsadjunkt, cand.scient. *Lone Hansen*, Ph.D. (halv tid)

Testleder, cand.scient. *Kurt Jensen* (lønnen af Team Danmark)

Testleder, cand.scient. *Lars Johansen* (lønnen af Team Danmark)

Amanuensis *Jesper Franch* (3/4 tid)

Ekstern lektor *Henrik D. Villadsen*

Forskningsassistent *Lisbet Aagaard Rasmussen* (fratrådt 19. marts)

Ph.D.-studerende pr. 31. december:

Malene Bagger (forskningsassistent 1. november-25. december)

Paolo Caserotti (tiltrådt 1. december, forskningsassistent indtil 31. marts)

Ernst Albin Hansen

Lise Hedegaard Laursen (tiltrådt 1. februar)

Niels Wedderkopp

Gæsteforelæsninger afholdt af forskningsenheden

Senior lecturer Michael J. McKenna, Ph.D., Melbourne, Australien holdt gæsteforelæsningen Potassium and Ca²⁺ regulation in skeletal muscle during exercise and muscle disorder (30. marts).

Professor Jerzy A. Zoladz, Ph.D., Krakow, Polen holdt gæsteforelæsningen The change point in VO₂-power output relationship - physiological background and functional significance (12. oktober).

Medarbejdernes aktiviteter uden for forskningsenheden

M. Bagger var med foredrag om overtræning inviteret foredragsholder ved forskerseminar arrangeret af Idrættens Forskningsråd, Sorø (13.-14. januar). Hun deltog med posterpræsentationen Bagger M, Christensen T, Pedersen PK. Increased training duration vs increased training intensity as factors in development of overtraining og var medforfatter på posterpræsentationen Christensen T, Bagger M, Juel C, Højlund K, Pedersen PK. Effects of inten-

sified running training on muscular buffering capacity and muscular Na⁺/H⁺ exchanger ved 5th Annual Congress of the European College of Sports Science, Jyväskylä, Finland (19.-23. juli).

K. Schroll Bjørnsbo deltog med foredraget Bjørnsbo KS, Lüders K, Lammert O, Puggaard L. The effect of training intervention on appetite and food intake in 75-year-old Danes og var medforfatter på en række andre præsentationer (se under L. Puggaard) ved 15. Nordisk Gerontologisk Kongres, Reykjavik, Island (4.-7. juni).

P. Caserotti deltog med foredraget Caserotti P, Aagaard P, Simonsen EB, Puggaard L. Training effects on muscle power in 75-year-old Danish people i 15. Nordisk Gerontologisk Kongres, Reykjavik, Island (4.-7. juni).

J. Franch var med foredraget Nyeste viden om kredsløbstræning inviteret foredragsholder ved årsmødet for Danske Fysioterapeuters faggruppe for Idrætsfysioterapi (25. februar). Han var i forbindelse med forskningsarbejde med dr.scient. J. Jensen på studierejse til Statens Arbejdsmiljø Institut, Oslo, Norge (1.-4. december). Han fungerede som koordinator ved Idrættens Træner Akademi.

K. Froberg var indbudt rådgiver i forbindelse med udarbejdelse af curriculum for bachelor- og masteruddannelse i Fysisk aktivitet og helse ved Høgskulen i Sogn og Fjordane i Sogndal, Norge (19. januar). Han deltog som inviteret foredragsholder med indlægget Employment in Sport på kongres i Ragusa, Sicilien (19.-20. februar). Han deltog med indlæg om nyere forskningsresultater vedrørende Børn, unge og fysisk aktivitet i Seminariernes Idrætslærerforenings årsmøde i Skårup (29. februar-2. marts). Han deltog med indlægget Nyere viden om børn og fysisk aktivitet i konference afholdt af Sydslesvigs Idrætslærerforening i Flensborg (27. april). Han deltog i møde i ODL netværket ITES (Information Technologies in European Sport and Sport Science), Luxembourg (26.-28. maj). Han deltog i symposium over emnet Cardiovascular risk factors in children: the European Youth Heart Study ved American College of Sports Medicine Annual Meeting, Indianapolis, USA (30. maj-4. juni). Han deltog i 5th Annual Congress of the European College of Sports Science, Jyväskylä, Finland (20.-23. juni) og deltog med indlægget Candidate cardiovascular risk factors and their predictors in children and youth - results from the EYHS research project i Islands Lærerforenings årsmøde i Laugarvatn. Han var for netværket Nordplus-Idræt ansvarlig for afholdelse af det fjerde intensive ugekursus i Island (13.-20. august). Han var Danmarks repræsentant på European Workshop for the Design and Development of Health Enhancing Physical Activity Strategies and

Policies afholdt i Tampere, Finland (15.-17. september). Han deltog i koordinerende møde i fælleseuropæisk netværksgruppe vedrørende Ageing, Paris, Frankrig (14.-15. oktober). Han deltog med indlægget European opportunities for collaboration i kongres vedrørende Health Enhancing Physical Activity and Active Living for You and Your Community i Belfast, Irland (22.-25. oktober) og med indlægget Co-operation possibilities in sports employment in Europe - the ENSSHE model i seminar i Budapest (9.-12. november). Han deltog med indlægget Western children: fitness in decline? i The Second World Conference for Media Professionals in a Globalised Sports Society, København (12.-16. november). Han har været på lærerudveksling og deltog med indlægget The european master's degree in physical activity for the elderly - an inter-university co-operation programme i kongres om Ageing, Physical Activity and Health i Kaunas, Litauen (28. november-1. december). Han er lektorbedømmer i forbindelse med seminarieadjunktens overgang til seminarielektorer inden for faget Idræt og deltog i 7 bedømmelser. Han er præsident for organisationen European Network of Sports Sciences in Higher Education (ENSSHE) og var i den forbindelse administrativt ansvarlig for et EU-støttet tematisk netværksprojekt om Dissemination of Results from the European Observatory of Sports Employment. Han er formand for Syddansk Universitets Internationale udvalg og Institut for Idræt og Biomekaniks internationale koordinator. Han er medlem af styregruppen i forskningsnetværket European Youth Heart Study Group med ansvar for Presentations and Publications Working Group samt medlem af styregruppen for forskningsprojektet Ballerup Skoleidrætsprojekt. Han er referee på tidsskriftet Scandinavian Journal of Medicine and Science in Sports. Han er medlem af repræsentantskabet for eliteidrætsinstitutionen Team Danmark. Han er medlem af Sundhedsstyrelsens udvalg om Motion i folkeskolen. Han er formand for styregruppen for Idrættens Træner Akademi og medlem af repræsentantskabet for Landsudvalget for Skoleidræt. Han har skrevet to populærvidenskabelige artikler.

E.A. Hansen deltog med foredraget Hansen EA, Sjøgaard G. Freely chosen pedaling rate is affected by crank inertial load i 5th Annual Congress of the European College of Sports Science, Jyväskylä, Finland (19.-22. juli). Han deltog med posterpræsentationen Hansen EA, Nielsen JS, Sjøgaard G. Pedal rate has no effect on gross efficiency during cycling with freely chosen pedal rate i fællesmødet for Nordisk Forening for Fysiologi og American Physiological Society, Stockholm, Sverige (16.-19. august).

K. Jensen var inviteret som rådgiver for Japanese Amateur Rowing Association i Tokyo, Japan (13.-20. april). Han deltog med præsentationen Jensen K, Jørgensen S, Johansen L. Evaluation of a new metabolic cart for exercise testing i European College of Sports Science Annual Congress i Jyväskylä, Finland (19.-22. juli) og med foredraget Elitetræning 1996-2000 og fremover som foredragsholder ved KU-seminar i Sorø (29. oktober).

Han var inviteret som keynotespeaker med foredraget Standardization and comparison of physiological test procedures ved XXIX FISA coaches conference Sevilla, Spanien (9.-12. november) og med foredraget Træningsplanlægning, testning og årsprogram for roere ved Nordisk Træner Konference i Bagsværd (1.-3. december).

L. Johansen deltog i 2000 International Pre-Olympic Scientific Congress, Brisbane, Australien (7.-12. september).

O. Lammert var officiel opponent ved en Ph.D.-bedømmelse af Birgitte Klausen The effect of age and gender on energy balance and weight gain på Landbohøjskolen, København (29. august). Han deltog i ITES' (Information Technologies in European Sport and Sport Sciences) møde i Paris, Frankrig (8.-10. december) og var peer-review reader for European Journal of Applied Physiology, American Journal of Human Biology og European Journal of Clinical Nutrition.

K. Madsen deltog i forskerkonferencen Idrætsforskning mellem humaniora og naturvidenskab arrangeret af Idrætsforsk i samarbejde med Idrættens Forskningsråd, Sorø (13.-14. januar). Han deltog med foredraget Madsen K, Lindstrøm T, Kirkegaard H, Sjøgaard G. Sarcoplasmic reticulum Ca-ATPase activity in skeletal muscle studied during changes in temperature and activity level i Frontiers in Physiology, fællesmøde for Nordisk Forening for Fysiologi og American Physiological Society, Stockholm, Sverige (16.-19. august). Han deltog i ITES' (Information Technologies in European Sport and Sport Sciences) møde i Paris, Frankrig (8.-10. december). Han var medlem af Idrættens Forskningsråd frem til februar.

P.K. Pedersen deltog i forskerkonferencen Idrætsforskning mellem humaniora og naturvidenskab arrangeret af Idrætsforsk i samarbejde med Idrættens Forskningsråd, Sorø (13.-14. januar). Han var vejleder for cand.scient. Niels Ørtenblads Ph.D.-afhandling Sarcoplasmic reticulum Ca²⁺ uptake and release: effects of fatigue, recovery and training, forsvaret ved Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Syddansk Universitet (28. april). Han var medforfatter på to posterpræsentationer (omtalt under M. Bagger) ved 5th Annual Congress of the European College of Sports Science, Jyväskylä, Finland (19.-23. juli). Han var inviteret deltager i det internationale symposium Mechanisms to secure tissue oxygenation in humans; adaptive and evolutionary aspects arrangeret af Copenhagen Muscle Research Centre i Videnskabernes Selskab, København (27.-29. november). Han deltog i minisymposium om Højdemedicin - profylakse, behandling og sidste nye forskning arrangeret af Dansk Selskab for Infektionsmedicin m.fl. på Rigshospitalet, København (29. november). Han virkede som peer-review reader for European Journal of Applied Physiology, Journal of Physiology (London), Medicine and Science in Sports and Exercise og Scandinavian Journal of Medicine and Science in Sports samt som international reviewer for en amerikansk lærebog i medicinsk fysiologi og en proceedings om Running and Science - in an Interdisciplinary Perspective. Han er medlem af Ph.D.-studienævnet for Sundhedsvi-

denskab, medlem af censorkorpset for idrætsuddannelserne i Danmark, medlem af og formand for styringsgruppen for Team Danmarks Testcenter ved Syddansk Universitet og medlem af brugerudvalg vedrørende udbygning af Syddansk Universitet. Han er medlem af Rådet for de Højere Idrætsuddannelsesinstitutioner i Norden og deltog i møder på Island og i Århus. Han er medlem af Team Danmarks forskningsudvalg og af bestyrelsen for Tømrermester Alfred Andersen og Hustrus Fond.

L. Puggaard deltog med foredraget Puggaard L, Lüders K, Lammert O, Bjørnsbo KS. Interdisciplinary research of 75-year-old women and men from the city of Odense - effects of training og var medforfatter ved de mundtlige foredrag Kjør K, Puggaard L, Lammert O. Body composition in elderly subjects. Evaluation of bioimpedance analysis - leg to leg/arm to leg vs. DXA scanning, Vestergaard S, Era P, Puggaard L. Training effects on reaction abilities in 75-year-old Danish people, Lüders B, Puggaard L. Cross-sectional study of a group of old master athletes: anthropometric, physiological and cardiovascular parameters, Bjørnsbo KS, Lüders K, Lammert O, Puggaard L. The effect of training intervention on appetite and food intake in 75-year-old Danes, Caserotti P, Aagaard P, Simonsen EB, Puggaard L. Training effects on muscle power in 75-year-old Danish people samt Worm C, Vad E, Støvring H, Puggaard L, Lauritzen J, Kragstrup J. Effects of a multi-component exercise programme on functional ability in community-dwelling frail elderly ved 15. Nordisk Gerontologisk Kongres, Reykjavik, Island (4.-7. juni). Hun var præsenteret med posteren Puggaard L, Lammert O. Age-related decrease in energy expenditure at rest parallels reductions in mass of internal organs ved 2nd European Congress on Biogerontology, Sct. Petersborg, Rusland (25.-28. august). Hun deltog med foredraget Puggaard L. Training as an instrument to ensure independent living in elderly people i 20ème Congrès National, Fédération Internationale de Médecine du Sport, Paris, Frankrig (6.-8. december). Hun er medlem af styringsgruppen for EU forskningsnetværket European Group of Researchers in Elderly and Physical Activity (EGREPA), med i forskningsnetværk inden for gerontologi i Danmark samt medlem af censorkorpset for idrætsuddannelserne i Danmark. Hun er medlem af Team Danmarks bestyrelse udpeget af kulturministeren, formand for Team Danmarks Forskningsudvalg samt medlem af Kulturministeriets Udvalg for Idrætsforskning indstillet af Danmarks Idræts-forbund og Team Danmark. Hun er endvidere bestyrelsesmedlem i Dansk Gerontologisk Selskab, repræsenterer Danmark i Nordisk Gerontologisk Fagråds biologiske sektion og er bestyrelsesmedlem i Ældreforskningscentret ved Syddansk Universitet. Hun har endvidere holdt 14 populærvideenskabelige foredrag og skrevet fire populærvideenskabelige artikler samt tre bogkapitler.

G. Sjøgaard deltog i PROCID Consortium meeting (EU Concerted Action Project: Prevention of muscle disorders in operation of computer input devices) i Zürich, Schweiz (24.-28. marts) og i Stockholm, Sverige (13.-17. september). Hun var inviteret chairman ved International

Acta Physiologica Scandinavica Symposium vedrørende Skeletal Muscle Diseases - Common Denominators, Nässlingen, Sverige (17.-21. maj). Hun deltog med tre posterpræsentationer, heraf én som førsteforfatter Sjøgaard G, Christensen H, Sjøgaard K. Double discharges in human EDC muscle during double clicking of computer mouse og to som medforfatter (se også K. Madsen og E.A. Hansen) i fællesmødet for Nordisk Forening for Fysiologi og American Physiological Society, Stockholm, Sverige (16.-19. august). Hun var med indlægget Preventiva strategier ved arbejdspladsrelateret muskuloskeletale sygdom inviteret foredragsholder ved Sydsvenska arbetsmiljödagar, Hässleholm, Sverige (4. oktober). G. Sjøgaard var med indlægget Motor unit activity in human forearm muscle during simulated computer work foredragsholder ved International Motor Control Symposium, Varna, Bulgarien (8.-12. oktober) og var med foredraget The role of muscle activity and mental load in the development of pain and degenerative processes on the cellular level during computer work inviteret foredragsholder ved NIVA Fifth International Seminar on Current Trends in Research on Work-related Musculoskeletal Disorders and their Prevention, København (30. oktober-3. november). Hun deltog i konference for forskningslektorer ved Syddansk Universitet på Byggecentrum (17. november). Hun deltog i professorbedømmelse af fem ansøgere ved NIWL Stockholms Universitet, Sverige og i docentbedømmelse ved Umeå Universitet, Sverige. Hun deltog i lektorbedømmelse af ansøgere til en stilling ved Aalborg Universitet og en lektorbedømmelse ved Københavns Universitet. Hun deltog i Ph.D.-bedømmelser ved Københavns Universitet (Lars O.D. Christensen Evidence for transcortical responses in the lower limb of man, forsvaret 3. oktober) samt i to bedømmelser ved Aarhus Universitet (Kristian Overgaard The role of the Na⁺-K⁺ pump in the maintenance of excitability and contractility in skeletal muscle (forsvaret 5. december) og Annette Kjærgaard Udvikling af nakke-skuldersmerter hos kvinder med ensidigt, gentaget arbejde (forsvaret 8. december)). Hun var international bedømmer for to projekter under National Institute of Occupational Safety and Health, USA og et ved Workplace Safety and Insurance Board of Ontario, Canada. Hun deltog endvidere i ekstern høring vedrørende rapporten Evaluation of physical workload standards/guidelines from a Nordic perspective under Nordisk Ministerråd og i en projektbedømmelse for the Swiss National Science Foundation. Hun deltog i bedømmelse af seks ansøgere til Ph.D.-projektet Samspil mellem muskelaktivitet og ilttension ved Arbejds miljøinstituttet, København. Hun var pædagogikumvejleder for cand.scient. Lone Hansen. Gisela Sjøgaard er editor for the European Journal of Applied Physiology og associate editor for Acta Physiologica Scandinavica. Hun er medlem af Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd (SSVF). Hun er invited Fellow i European College of Sport Science (ECSS) og medlem af the International Shoulder Group, ISG. Hun er medlem af advisory board for the Laboratory of Muscle Physiology, Department of Reumatology, Bispebjerg

Hospital samt medlem af the International Commission on Occupation Health (ICOH) og dets videnskabelige udvalg vedrørende Musculoskeletal disorders. Hun er medlem af styringsgruppen for EC concerted action PRO-CID (Prevention of Muscle Disorders in the Operation of Computer Input Devices) og referee vedrørende the European DGV document Risk factors for work-related neck and upper limb musculoskeletal disorders. Hun er medlem af Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Syddansk Universitets Search Committee.

Eksterne bevillinger og donationer

M. Bagger har modtaget 57.792 kroner fra Team Danmark til løn i forbindelse med færdiggørelse af projektet Training and training planning: Immunological responses and markers of overtraining in relation to intensified training and recovery.

K. Froberg har på instituttets og universitetets vegne fra EU modtaget 800.000 kroner til Thematic Network projektet: Dissemination of Results from European Observatoire of Sports Employment.

E.A. Hansen har modtaget 10.000 kroner fra Team Danmark, 10.000 kroner fra Kulturministeriets Udvalg for Idrætsforskning samt 10.000 kroner fra Niels Aarestrup og hustru Petrine Aarestrups Legat til studieophold ved University of Calgary, Canada.

O. Lammert har i samarbejde med lektor Niels Grunnet og professor Bjørn Quistorff, Institut for Medicinsk Biokemi og Genetik, Panuminstituttet, Københavns Universitet, modtaget 125.000 kroner fra Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd til undersøgelse af virkningen af overfodring med kulhydratrig kost. Bevillingen administreres af Københavns Universitet.

K. Madsen har modtaget 450.000 kroner i forskningsstøtte fra Kulturministeriets Udvalg for Idrætsforskning (2000-2002).

P.K. Pedersen har modtaget 29.900 kroner fra Team Danmark til forskningsprojekt vedrørende Individuelle forskelle i maksimal lactate steady state ved cykling.

L. Puggaard har modtaget 300.000 kroner fra Kulturministeriets Udvalg for Idrætsforskning til projektet Ældre og træning. Implementering og forebyggelse (2000-2002). Hun har modtaget 950.000 kroner fra Socialministeriet til evaluering af projektet Styrk din krop sammen med andre ældre (2000-2003).

G. Sjøgaard har modtaget 2.002.000 kroner fra SSFR til Syddansk Universitets projektandel (Biofeedback of muscle activity for the prevention of muscle disorders in IT work) i Center for Medicoteknik. Koordinator er Aalborg Universitet (1997-2001).

Publikationer

Dich J, Grunnet N, Lammert O, Faber P, Bjørnsbo KS, Larsen LO, Neese R, Hellerstein MK, Quistorff B. Virkningen af isokalorisk overindtagelse af kulhydrat eller fedt på legemsvægt, fedtmasse, de novo lipogenese og energiomsætning hos normale unge mænd. Uge-

skr. Læger 2000; 162 (36): 4794-4801.

Froberg K, Leroux N. ENSSHE and the trends in sport and employment in Europe. ICSSPE Bulletin 2000; 30: 39-42.

Froberg K. Fysisk aktivitet, fitness og børns sundhedstilstand – hvad ved vi? Focus Idræt 2000; 5-6: 158-65.

Gaster M, Franch J, Staer P, Beck-Nielsen H, Smith T, Schrøder HD. Induction of GLUT-1 protein in adult human skeletal muscle fibers. Am. J. Physiol. Endocrinol. Metab. 2000; 279: E1191-95.

Jensen BR, Laursen B, Sjøgaard G. Aspects of shoulder function in relation to exposure demands and fatigue – a mini review. Clin. Biomech. 2000; 15: 17-20.

Jensen BR, Pilegaard M, Sjøgaard G. Motor unit recruitment and rate coding in response to fatiguing shoulder abductions and subsequent recovery. Eur. J. Appl. Physiol. Occup. Physiol. 2000; 83: 190-99.

Jensen K. Praktiske hensyn omkring tilrettelæggelsen af træningen. I: Jørgensen PB, Schrøder C, Meyerhoff T, red. Gode råd på rejsen - håndbog for dansk eliteidræt. København: Team Danmark, 2000: 18-20.

Jensen K. Aerob/anaerob træning, pedalfrekvens og testning. Puls 2000; 4: 3-6.

Jensen K., Johansen L, Liewendal F, Thomsen E, Højmoose P. Fysisk kapacitetsprofil hos kvindelige fodboldlandsholdsspillere før og efter supplerende styrke- og konditionstræning. Puls 2000; 4: 18.

Lammert O, Grunnet N, Faber P, Bjørnsbo KS, Dich J, Larsen LO, Neese R, Hellerstein MK, Quistorff B. Effects of isoenergetic overfeeding of either carbohydrate or fat in young men. Brit. J. Nutr. 2000; 84: 233-45.

Lammert O, Madsen JS, Kornum PC, Vedsted P. Delvis erstatning af traditionelle universitetsforelæsninger med selvstudier af interaktive cd-rom'er. Det Sundhedsvidenskabelige Fakultets Pædagogiske Serie, Syddansk Universitet 2000; 4: 1-20.

Larsen SE, Hansen HS, Froberg K, Nielsen JR. Left ventricular structure and function in young elite cyclists. Ped. Exerc. Sci. 2000; 12: 382-87.

Laursen B, Ekner D, Simonsen EB, Voigt M, Sjøgaard G. Kinetics and energetics during uphill and downhill carrying of different weights. Appl. Ergon. 2000; 31: 159-66.

Petry K, Froberg K. European network of sport science in higher education. Vierteljahresschrift der Deutschen Vereinigung für Sportwissenschaft 2000; 15 (3): 16-17.

Pilegaard M, Jensen BR, Sjøgaard G, Sjøgaard K. Consistency of motor-unit identification during force-varying static contractions. Eur. J. Appl. Physiol. Occup. Physiol. 2000; 83: 231-34.

Puggaard L, Larsen JB, Støvring H, Jeune B. Maximal oxygen uptake, muscle strength and walking speed in 85-year-old women: effects of increased physical activity. Aging Clin. Exp. Res. 2000; 12: 1-10.

Puggaard L. Muskelfunktion hos ældre: effekt af træning,

- Ugeskr. Læger 2000; 162 (15): 2198-2200.
- Sejersted OM, Sjøgaard G.* Dynamics and consequences of potassium shifts in skeletal muscle and heart during exercise. *Physiol. Rev.* 2000; 80: 1411-81.
- Sjøgaard G, Jørgensen LV, Ekner D, Sjøgaard K.* Muscle involvement during intermittent contraction patterns with different target force feedback modes. *Clin. Biomech.* 2000; 15: 25-29.
- Sjøgaard G, Lundberg U, Kadefors R.* The role of muscle activity and mental load in the development of pain and degenerative processes at the muscle cell level during computer work. *Eur. J. Appl. Physiol. Occup. Physiol.* 2000; 83: 99-105.
- Ørtenblad N, Lunde PK, Levin K, Andersen JL, Pedersen PK.* Enhanced sarcoplasmic reticulum Ca^{2+} release following intermittent sprint training. *Am. J. Physiol. Reg. Integr. Comp. Physiol.* 2000; 279: R152-60.
- Ørtenblad N, Sjøgaard G, Madsen K.* Impaired sarcoplasmic reticulum Ca^{2+} release rate after fatiguing stimulation in rat muscle. *J. Appl. Physiol.* 2000; 8: 210-17.

Idræt, Fysisk Aktivitet og Pædagogik

(forskningsenhed fra 15. august)

Lektor, cand.scient. *Bjarne Andersen*
Lektor, cand.mag. *Søren Andkjær*
Lektor *Finn Berggren* (studieleder fra 1. januar)
Lektor, gymnastikdirektør *Johan Borghäll*
Lektor, cand.scient. *Anders Halling* (leder af praktisk-pædagogisk enhed, fratrædt 31. juli.)
Lektor, cand.mag. *Per Jørgensen*, Ph.D. (forskningsleder, tiltrædt 15. august)
Lektor, cand.pæd.psyk. *Kurt Lüders*
Adjunktvikar, cand.phil. *Charlotte Skov Agergaard* (barselsorlov fra 10. september)
Adjunkt, cand.scient. *Susanne Ravn*
Adjunkt, cand.scient. *Lars Elbæk Sørensen*
Adjunkt, cand.scient. *Charlotte Worm* (tiltrædt 1. august)
Cand.scient. *Mette Skov* (tiltrædt 1. august, kombinationsstilling med Tornbjerg Gymnasium)
Cand.mag. *Paw Stylsvig Jeppesen* (tiltrædt 1. august, kombinationsstilling med Tornbjerg Gymnasium)

Gæsteforelæsninger afholdt af forskningsenheden

Eske Holm, danser og forfatter, gæsteforelæsning og praktisk workshop (5. april).

Andre arrangementer afholdt af forskningsenheden

F. Berggren organiserede Ishøj Kommunes Fritidskonference 2000, Syddansk Universitet (15.-16. september).

S. Ravn arrangerede workshop med danseren Kenneth Vogel fra Out of Control (28. oktober) og studiegruppe i Dans og performance – træning (september-oktober).

Medarbejdernes aktiviteter uden for forskningsenheden

C.S. Agergaard underviste på kursus for udvikling af idrætsundervisningen på Holluf Pile Skole, Odense (2. september). Hun deltog i konferencen Krop og kompetence på Aarhus Universitet (14.-15. september).

B. Andersen deltog i 15. Nordiske Gerontologi Kongres, Reykjavik, Island (4.-7. juni). Han deltog med foredraget Ældre og fysisk aktivitet i ældrekonferencen Op-træning eller nedtur arrangeret af Landsforeningen for Senioridræt, København (7. september). Han deltog med foredraget Ældre og fysisk aktivitet i Sundhedsstyrelsens konference Ældre og fysisk aktivitet, København (6. december). Han deltog i bedømmelsesudvalg i forbindelse med bedømmelse af idrætsadjunkt/lektorer til lektorer uden forskningspligt ved Institut for Idræt, Københavns Universitet.

S. Andkjær deltog med foredraget Friluftsliv, pædagogik og uddannelse i seminar arrangeret af Dansk Forum for Natur og Friluftsliv på Køng Idrætshøjskole (10. marts). Han deltog med foredraget Pædagogiske perspektiver for fremtidens friluftsliv i konferencen Dansk friluftsliv i det nye årtusinde arrangeret af Foreningen af Frie Ungdoms- og Efterskoler, Landsforeningen Ungdomsringen, Landsforeningen af Ungdomsskoleledere, Nyborg (27.-28. marts).

F. Berggren holdt foredraget Active Living in and Through Schools på Odense Seminarium, Odense (28. februar). Han deltog med poster i American Journal of Health Promotion, 11th Annual Conference Individual Well-Being and Organizational Productivity: Relationships are the Key, Colorado Springs, Colorado, USA (6.-11. marts). Han holdt oplæg om Fysisk aktivitet som Dialog på Ishøj Kommunes Kulturel Forvaltnings møde om Dialogprojektet i Odense (25. marts). Han holdt foredrag om Buschauffører og Fysisk Aktivitet på SID's konference om motion på arbejdet i Maribo (27. april). Han var oplægsholder om Ryggen på Arbejde på Sund By-netværkets konference om rygproblemer, Nyborg (3. maj). Han var gæsteforelæser om Health and Physical Activity på Det Europæiske Firmaidrætsforbunds generalforsamling, Frankfurt, Tyskland (2.-4. maj). Han holdt oplægget Cykling og Sundhed på Trafikministeriets konference om Cykling og miljø, Nyborg (17. maj). Han holdt oplæg om Motion på fremtidens arbejdsplads, medarbejderkonference, Handels- og Kontorfunktionærernes Forbund, Christiansminde (26.-27. maj). Han var gæsteforelæser om Physical Activity and Workplace Health Promotion og om Project Odense – National Danish Cycling City, Porto University, Porto, Portugal (1.-4. juli). Han deltog med oplæg om Cycling and Health på EU's European Academy for Urban Health Conference, Berlin, Tyskland (7.-9. juli). Han holdt gæsteforelæsning om Physical Activity and Gymnastics in Denmark på Universidad Nacional Pedro Henriquez Urena (UNPHU), Santo Domingo, Den Dominikanske Republik (17. august). Han deltog med oplæg om Cycling and Health Promotion i IIHP (International Institute for Health Promotion) Conference, American University, Washington D.C., USA (18.-22. oktober). Han holdt oplæg om Health Promotion, Physical Activity and Cycling på HEPA/WHO's International Conference on Health Enhancing Physical Activity, Belfast, Nordirland (22.-24. oktober). Han holdt oplæg om Dansk Firmaidrætsforbunds rolle i fremtiden ved DFIF's formandsmøde, Nyborg (18. november). Han er international rådgiver for WHO/EURO vedrørende implementering af fysisk aktivitet. Han er koordinator for WHO's

internationale møder om Active Living in and Through Schools og Active Living at the Worksite. Han er koordinator af Åben Uddannelse Motion og Sundhedsfremme på Institut for Idræt og Biomekanik. Han er medlem af National Faculty ved United States Sports Academy, Daphne, Alabama, USA. Han er instituttets kontaktperson til Danske Gymnastik- og Idrætsforeninger (DGI) og er medlem af DFIF's rådgivende organ for sundhedsfremme på arbejdspladsen (Virksomheds-Trim). Han er medlem af International Institute for Health Promotion (IIHP), American University, Washington D.C. samt medlem af IIHP's Committee for Health Promotion at the Worksite. Han er Syddansk Universitets repræsentant i styregruppen for Odense - Danmarks Nationale Cykelby. Han sidder i Sundhedsstyrelsens udvalg vedrørende projekt Børn, mad og måltider. Han er instituttets repræsentant i Fyns Amt, Sundhedssekretariatet, Initiativ for ulykkesforebyggelses arbejdsgruppe for Idrætsskader og fremme af fysisk aktivitet. Han indgår i Arbejdsmiljøinstituttets Forskningsgruppe vedrørende Buschaufførers arbejdsmiljø. Han indgår sammen med Skårup Seminarium og Fyns Amt, Sundhedssekretariat i en forskningsgruppe vedrørende produktudvikling af idrætsredskaber og ulykkesforebyggelse. Han indgår sammen med lektor Kurt Lüders i den tværvidevidenskabelige forskningsgruppe Den Sunde Familie, Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet.

J. Borghäll underviste i bevægelsesfilosofi og filosofiske bevægelser på Fysioterapiskolen i Næstved (10. januar). Han var instruktør og koreograf på skuespillet Konkylien på Teatret Katakomben, Odense (25. januar). Han underviste i caribisk dans og kultur på Mulernes Legatskole, Odense (22. februar) og afholdt kurset Kommunikationen i konsultationen - om verbal og nonverbal kommunikation for medicinstuderende ved Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Vissenbjerg (16.-17. marts). Han var på studieophold, hvor han studerede krop og myter, meditativ bevægelse, spiritual healing og primal rhythm, på Esalen Institut i Californien, USA (20. marts-7. april). Han underviste i Glemselens pædagogik på Center for voksenpædagogik, Ringe (1. maj) og om Kropssprog og kommunikation for Dansk Socialrådgiverforening, Hillerød (3. maj). Han holdt oplæg Kan danskere danse salsa? på Skårup Statsseminarium, Skårup (12. maj). Han underviste i Bevægelsespædagogik på Gerlev Idrætshøjskole, Gerlev (26.-27. juli). Han underviste i Bevægelsesfilosofi og filosofiske bevægelser på Fysioterapiskolen i Næstved (7. september). Han holdt kursus om Glemselens pædagogik for lærerne på Fysioterapiskolen, Næstved (8. september). Han holdt kursus Glemselens pædagogik, bevægelsesfilosofi og filosofiske bevægelser for Seminariernes Idrætslærerforening på Sundhedshøjskolen, Diget (12.-13. september). Han underviste idrætslærerne i Kropslæsning og kommunikation på Tønder Gymnasium, Tønder (15. november). Han deltog og underviste på en konference for idrætslærere Movimento é comunicazione, Rovereto, Italien (24.-26. november). Han underviste i efteråret på Performerlinien på Det Fynske Musikkonservatorium i Odense. Han er redaktionsmedlem af Tidsskrift for

Idræt og underviser på skuespillerskolen ved Odense Teater.

A. Halling holdt foredraget Team Building in Complex Sportgroups ved Sports Psychology Conference in the New Millennium i Halmstad, Sverige (24.-27. maj). Han er udpeget af kulturministeren til arbejdsgruppen for det Idrætspolitiske Idéprogram.

P. Jørgensen deltog med paper Body and Sport in the Modernising Process i The Fifth Congress of the History of Sport in Europe (CESH), Madrid, Spanien (17.-20. november). Han er medlem af arbejdsgruppe til etablering af masteruddannelse i fagpædagogik (idræt) under Dansk Institut for Gymnasiepædagogik. Han er medlem af censorkorpset for idrætssuddannelserne i Danmark. Han leverede artikler om sport til nationalencyclopedien. Han er medlem af Dansk Idrætshistorisk Forenings bestyrelse og medlem af Idrætshistorisk Årbogs redaktionskomite. Han har deltaget på to konferencer uden paper, holdt tre foredrag og skrevet to populærvidevidenskabelige artikler.

K. Lüders deltog i forskerkonferencen Idrætsforskning mellem humaniora og naturvidenskab afholdt af Idrættens Forskningsråd, Sorø (13.-14. januar). Han deltog i web-seminar vedrørende Aging Population – Body, Health and Identity in Old Age arrangeret af Institut for Idræt og Biomekanik, Syddansk Universitet (1.-2. maj). Han deltog i Ph.D.-kursus i sundhedsvidenskab vedrørende Forskningsmetoder inden for sundhedsvidenskab, Syddansk Universitet (8.-11. maj). Han deltog med foredraget Effects of Physical Training on Psychological and Social Ability in 75-year-old Men and Women i 15th Nordic Gerontological Congress on Physical Activity, Aging and sports: Two worlds – two ages i Reykjavik, Island (4.-7. juni). Han deltog med foredraget Psyko-sociale faktorerers betydning for træning – barrierer og muligheder i ældrekonferencen Op træning eller nedtur arrangeret af Landsforeningen for senioridræt, København (7. september). Han deltog i tværvidevidenskabeligt forskningsseminar Krop og kompetence, Center for Kulturforskning, Aarhus Universitet (14.-15. september). Han deltog i seminar om Friluftslivets betydning for børn og unge, Institut for Idræt, Københavns Universitet (4. november). Han deltog i seminar vedrørende The Essence of Sport arrangeret af Institut for Idræt og Biomekanik, Syddansk Universitet, Odense (17. november). Han sidder i redaktionskomiteen for tidsskriftet Focus Idræt. Han var sammen med studiekontoret ansvarlig for udvælgelse og optagelse af nye studerende ved Institut for Idræt og Biomekanik. Han fungerede som faglig vejleder ved Institut for Idræt og Biomekanik. Han sidder i en af Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet nedsat arbejdsgruppe, der arbejder med en ny optagelsesprocedure ved Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet. Han sidder som repræsentant for Institut for Idræt og Biomekanik i arrangementsgruppen for Prøv en studiedag/Åbent Hus.

S. Ravn deltog med paper Dans i faglig udvikling ved den 5. Nordiske Danseforsker Konference afholdt på Københavns Universitet, Amager (27.-30. januar). Hun deltog i The 10th Copenhagen Dance Seminar afholdt på

Dansens Hus i København (3.-14. juli). Hun deltog med poster Creative Dance – Enriching Practice ved The 5th Annual Congress of the European College of Sports Science, Jyväskylä, Finland (19.-23. juli). Hun var gæsteunderviser om fysisk træning for skuespillere for 4. års skuespillerelever på Statens Teaterskole, København (28. august-1. september). Hun gæsteunderviste på Idrotts Högskolan, Stockholm, Sverige (27.-30. november). Hun tog eksamen i Scenedansens Historie på faget Dansens Æstetik og Historie på Københavns Universitet. Hun er medstifter og medlem af bestyrelsen i forening Dans i Uddannelse.

L. Elbæk Sørensen afholdt gymnastikkursus for studerende fra Odense Seminarium (7. januar). Han deltog i forskerkonferencen Idrætsforskning mellem humaniora og naturvidenskab afholdt af Idrættens Forskningsråd, Sorø (13.-14. januar). Han deltog i Ph.D.-kurset Movement and Movement Culture in an Ecological Perspective – Theories and Methods på Institut for Idræt, Københavns Universitet (10.-14. april). Han holdt foredraget Udvikling af pædagogiske modeller til IT-undervisning af universitetsstuderende i praksisfag ved udviklingsseminar på Institut for Idræt, Københavns Universitet (20. juni). Han afholdt kursus i Drengegygnastik for DGI på Gymnastikhøjskolen i Ollerup (26.-27. august). Han deltog i seminaret Krop & Kompetence på Center for Kulturforskning, Aarhus Universitet (14.-15. september). Han afholdt kursus i Børnegygnastik for DGI Sydhavsøerne i Errindlev Hallen, Errindlev (1. oktober). Han holdt foredraget Idræts-skader på godt og ondt for Dansk Idrætspsykologisk Selskab på seminaret idrætsskader på Institut for Idræt, Københavns Universitet (28. oktober). Han deltog i seminaret International Visitors Workshops 2000 om ProblemBaseret Læring (PBL) i Maastricht, Holland (23.-24. november). Han holdt foredraget Perspektiver på inddragelse af IT i idrætsundervisningen i gymnasieskolen på seminaret Hvordan kan IT støtte idrætsundervisningen på Nørsgaards Højskole, Bjerringbro (12.-13. november). Han er fagredaktør på området redskabsgygnastik for tidskriftet Focus Idræt. Han sidder i bestyrelsen for Fyns Sports College i Svendborg. Han er medlem af Institut for Idræt og Biomekaniks IT-udvalg.

Eksterne bevillinger og donationer

S. Andkjær har for perioden 2000-2002 fået bevilget 50.000 kroner fra DGI's Forskningsudvalg og 100.000 kroner fra Friluftsrådet til projektet Friluftsliv i det 21. århundrede.

F. Berggren har modtaget 40.000 kroner fra DFIF til udvikling og implementering af området Motion på arbejdspladsen.

P. Jørgensen har modtaget 10.292 kroner fra Kulturministeriets Udvalg for Idrætsforskning til konference og oversættelse af paper til 5th CHESH-konference i Madrid 2000.

Publikationer

- Andersen B.* Idræt om dagen – en bevægelse. Odense: Odense Universitetsforlag, 2000.
- Andersen B, Halling A.* Boldspilundervisning 4 – Boldspil-model. Focus Idræt 2000; 1.
- Andersen B, Puggaard L.* Ældreidræt – fortid, nutid, fremtid. I: Avlund K, Dyrholm I-L, Holstein B, Ingerslev J, red. Forebyggelse i alderdommen. Dafolo Forlag & Dansk Gerontologisk Selskab, 2000: 33-40.
- Andkjær S.* Skøjt på ski. Focus Idræt 2000; 1: 18-21.
- Andkjær S.* Livredning – den tredje kompetence. Focus Idræt 2000; 2: 63-66.
- Andkjær S, m.fl.* Store Vanddag. Focus Idræt 2000; 3: 80-86.
- Andkjær S, Madsen K.* I form med friluftaktiviteter. Focus Idræt 2000; 5-6: 182-85.
- Andkjær S.* Guide til havkajaksejlad. Adventure World 2000; 29: 26-29.
- Berggren F.* Active Living in Denmark – the 80/20 Syndrome, Global Perspectives, American Journal of Health Promotion 2000.
- Berggren F.* Har Internationale sundhedsstrategier sammenhæng med et motionsprojekt i Kværndrup? Focus Idræt 2000; 5-6.
- Berggren F, Bjørn M.* Foam Funnies. Odense: GymProgres Forlag, 2000.
- Berggren F, Elbæk L, Bjørn M, Markvardsen N.* Video, Springtræet – Den interaktive vej til Springaktiviteter. Odense: GymProgres Forlag, 2000.
- Berggren F, Thomas Skovgaard.* Motion på arbejdet, Focus Idræt 2000; 5-6: 197-203.
- Borghäll J.* Om at genfinde den naive kontakt med verden, fire brikker til en expressiv diskurs. Tidsskrift for Idræt 2000; 4: 100-104.
- Borghäll J.* Den tabte krop, interview med Joben Ashäll. Tidsskrift for Idræt 2000; 4: 105-108.
- Borghäll J.* En expressiv kultur, en fortælling fra Puerto Plata. Tidsskrift for Idræt 2000; 4: 110-111.
- Borghäll J.* Uddrag fra en expressiv encyklopædi. Tidsskrift for Idræt 2000; 4: 112-15.
- Halling A.* Foreningslivet – en død sild eller lokalsamfundets sociale samlingspunkt? Årsskrift for Nordjyllands Idrætshøjskole, 1999.
- Halling A, Juul E.* Boldspilundervisning 5 – Slagspil. Focus Idræt 2000; 3.
- Jørgensen P.* Coubertins Olympiske Lege – Den olympiske bevægelse 1894-1940, i Den olympiske idé. Danmarks Olympiske Akademi (DOA) 2000: 16-28, 50-56, 63.
- Lüders K.* Alsidig træning – kritik af en myte. Focus Idræt 2000; 3: 104-107.
- Lüders K.* Akrobatik i svømmehallen. Focus Idræt 2000; 4: 114-17.
- Lüders K, m.fl., red.* Hvordan kommer nationen i form? Focus Idræt 2000; 5-6: 147-219.
- Ravn S.* Collage fra New York. Focus Idræt 2000; 1: 28-32.

Ravn S. Rytmask gymnastik – Moderne Dans, to genrer inden for samme fag. *Terpsichore* 2000; 3: 48-51.

Sørensen L Elbæk. Grundtræning kan åbne døren til redskabsgymnastikken. *Focus Idræt* 2000; 1.

Sørensen L Elbæk. Biomekaniske betragtninger ved afsæt til rotation. *Focus Idræt* 2000; 3.

Idræt, Krop og Sundhed

Lektor, cand.phil. *Hans Bonde*, Ph.D. (fratrådt 31. juli)
Lektor *Helle Ploug Hansen*, Ph.D. (studieleder fra 1. januar)

Lektor, lic.phil. *Jørn Hansen* (forskningsleder)
Lektorvikar, lic.scient.soc. et mag.art. *Søren Nagbøl*

Lektor, cand.mag. *Jørgen Povlsen* (instituttleder fra 1. januar)

Adjunkt, cand.mag. *Verner Møller*, Ph.D. (forskningsstipendiat 1. januar-30. juni)

Forskningsassistent *Lisbeth Rostgaard*

Ekstern lektor *Merete Bender Bjerrum* (tiltrådt 1. september)

Ekstern lektor, cand.psyk. *Kirsten Roessler*, Ph.D.

Ph.D.-studerende pr. 31. december:

Morten Hoff

Simon Simonsen (forskningsassistent 1. januar-31. august)

Thomas Skovgaard

Jens Troelsen (forskningsassistent 1. januar-30. juni)

Gæsteforelæsninger afholdt af forskningsenheden

Professor John M. Hoberman, Ph.D., University of Texas, Austin, USA, professor John Bale, Ph.D., Keele University, England, professor John Nauright, Ph.D., Charles Sturt University, Australien, forskningsmedarbejder, dr.phil. Henning Eichberg, Idrætsforsk. Gerlev og lektor Niels Kayser Nielsen, Ph.D., Aarhus Universitet var gæsteforelæsere ved seminaret *The Essence of Sport* (17. november).

Andre arrangementer afholdt af forskningsenheden

Professor John Nauright, Head of Human Movement Studies Unit, Charles Sturt University, Australien var gæsteprofessor ved forskningsenheden (16. oktober-15. november).

Medarbejdernes aktiviteter uden for forskningsenheden

H. Bonde holdt foredrag på konference om maskulinitetsforskning, Sociologisk Institut (27. januar). Han er medlem af undervisningsministerens Sundhedsuddannelsesråd og Advisory editor på tidsskrifterne *Men and Masculinities* (SAGE) og *The International Journal of the History of Sport* (Cass). Han leverede artikler om maskulinitet, idræt og historie til *Nationalencyklopædien*. Han var medlem af Studienævnet for Idræt. Han er formand for

bedømmelsesudvalg vedrørende adjunktur i idræt og kulturanalyse. Han er censor inden for kvinde- og kønsforskning. Han er censor ved Institut for Idræt, Aarhus Universitet.

H. Ploug Hansen deltog i og fremlagde et videnskabeligt paper *Cancer, Body, Body Consciousness, and Rehabilitation. An Analysis of the Relation between individual experiences and cultural discourses* ved Nordic Workshop in Medical Anthropology, Danmark (26.-29. januar). Hun var af Nordic Cancer Union & Nordic Association of Psychosocial Oncology inviteret til at deltage i workshoppen *Clinical Trials From the Patients' Point of View*, Stockholm (18.-19. februar). Hun var medlem af bedømmelsesudvalget for cand.med. Ulla Jeppesens Ph.D.-afhandling *Stor risiko eller lille chance - faktorer der har betydning, når kvinder vælger mellem deltagelse og ikke-deltagelse i den forebyggende undersøgelse for livmoderhalskræft* og deltog ved forsvar på Aarhus Universitet (10. marts). Hun deltog i Medical Anthropology Celebration Conference for professoren Ronald Frankenberg ved Brunel University, London (22.-25. juni). Hun deltog i og fremlagde to videnskabelige papers *Patients, Bodies and Discourses of Power* og *Cancer, Gender and Body. An Anthropological Study of Rehabilitation of People in Denmark who have or have had cancer* ved Fifth World Congress of Psycho-oncology, Melbourne, Australien (3.-7. september). Hun er medlem af arbejdsgruppe vedrørende *De Mellemlange Videregående Sundhedsuddannelsers mulighed for forskningstilknytning til Syddansk Universitet* samt medlem af Sundhedsfagligt Forum, Odense Universitetshospital. Hun er censor ved Antropologi, Københavns Universitet, Etnografi ved Aarhus Universitet, Sygeplejevidenskab ved Aarhus Universitet samt ved Kvinde- og Kønsstudier, Syddansk Universitet. Hun er referee ved det nordiske tidsskrift *Vård i Norden* og den videnskabelige sektion af *Tidsskrift for Sygeplejersker*, Danmark. Hun var medlem af Det Psykosociale Forskningsudvalg, *Kræftens bekæmpelse* (1. januar 1995-31. december). Hun er medlem af og sekretær for den Nordiske Forening for Psykosocial Onkologi samt medlem af følgegruppe vedrørende *Den Nationale delstrategi for sygeplejeforskning i Danmark* under Dansk Sygeplejeråd. Hun er medlem af det videnskabelige udvalg under Dansk Sygeplejeråd til vurdering af forskningsansøgninger. Hun er medlem af Netværk for Kulturanalyse i Danmark, Institut for Antropologi. Hun holdt 10 populærvidenskabelige foredrag ved forskellige konferencer for fagfolk fra de mellemlange videregående sundhedsuddannelser.

J. Hansen deltog i og bidrog selv med et foredrag om *Knivsberg – det tyske mindretals Fest- og Turnplads i*

Danmark i forskerkonferencen Idrætsforskning mellem humaniora og naturvidenskab af holdt af Idrættens Forskningsråd, Sorø (13.-14. januar). Han var medarrangør af og holdt selv forelæsningen Den olympiske bevægelses globalisering – en periodiseringsdiskussion på Danmarks Olympiske Akademis session De betroede mænd – IOC og den olympiske bevægelses fremtid, Institut for Idræt, Københavns Universitet (3.-4. marts). Han var på studierejse vedrørende projektet Transformationsprozesse im Sport til Berlin/Potsdam Institut für Sportwissenschaft, Universität Potsdam, Tyskland (20.-26. marts). Han holdt forelæsningen A Historical Sociology for Sports and Health in the Welfare State og var ansvarlig for vejledningen i en gruppesession ved Ph.D.-kurset Movement and Movement Culture in an Ecological Perspective – Theories and Methods, Institut for Idræt, Københavns Universitet (10.-14. april). Han deltog med foredraget The Symbolic Meaning of Places for Sports and Gymnastics in a Frontier Area i North American Society for Sport History's Convention i Banff, Alberta, Canada (26.-30. maj). Han var inviteret til at deltage i og holdt forelæsningen Transformationsprozesse im Sport der dänischen und deutschen Minderheiten im Grenzbezirk Schleswig von 1939 bis zur gegenwart ved Jahrestagung der Sektion Sportgeschichte der dvs med temaet Transformation des deutschen Sports seit 1939, Göttingen, Tyskland (16.-18. juni). Han deltog i og holdt foredraget The Development of Physical Education, Sport and Health in the Welfare State. From Class Society to the Differentiated Society ved en konference arrangeret af International Society for Comparative Physical Education and Sport i Sunshine Coast, Australien (29. august-3. september). Var gæstelærer under Sokrates-ordningen og holdt blandt andet seminar for Ph.D.-studerende ved Department of Exercise and Health Sciences, University of Bristol, England (25.-29. september). Han deltog i konferencen 1+1=3. Kulturel mangfoldighed og kulturlivets udvikling arrangeret af Kulturministeriet, København (5.-7. oktober). Han medvirkede i og holdt forelæsningen Oversigt over de sidste 25 års humanistiske og samfundsvidenskabelige idrætsforskning samt oplægget Hvilket landskab tegner der sig for det kommende års humanistiske og samfundsvidenskabelige idrætsforskning? ved konferencen I clinch med Idrætsforskningen arrangeret af Danske Gymnastik og Idrætsforeninger på Odense Vandrerhjem, Odense (26.-27. oktober). Han var på studierejse til Deutsches Hygiene-Museum, Dresden, Tyskland (16.-19. november). Er medlem af bedømmelsesudvalg vedrørende lektoransættelse uden forskningspligt ved Institut for Idræt, Københavns Universitet. Han er formand for Kulturministeriets Udvalg for Idrætsforskning og medlem af Det Sundhedsvidenskabelige Fakultetsråd samt Det Sundhedsvidenskabelige Fakultets search committee. Han er medlem af bestyrelsen for Idrætsforsk, Gerlev, medlem af Den Jyske Historikers redaktionsråd samt medlem af National Faculty of The United States Sports Academy, Daphne, Alabama USA. Han var medlem af Team Danmarks Forskningsudvalg og medlem af Team Danmarks eks-

perpanel til trænerbladet PULS. Han er formand for Dansk Idræthistorisk Forening - Krop og Kultur og sidder i redaktionsrådet for Idræthistorisk Årbog. Han er censor ved idrætsuddannelserne i Danmark. Var vejleder for cand.phil. Keld Brandt på forskningsprojektet Kulturel udvikling mellem værdi og struktur i den organiserede idræt finansieret af Danske Gymnastik- og Idrætsforeningers forskningsråd.

Morten Hoff deltog med præsentation af paper Krop og aldring – et fænomenologisk perspektiv ved doktorantseminar afholdt ved Etnologiska Institutionen, Lunds Universitet, Sverige (2. marts). Han deltog i og præsenterede paper Body, Aging and Physical Acticity ved Ph.D.-kursus Movement and Movement Culture in an Ecological Perspective - Theories and Methods afholdt ved Institut for Idræt, Københavns Universitet (10.-14. april). Han deltog med præsentation af paper Experiencing the Ageing Body i konference ISCPES 2000. University of the Sunshine Coast, Australien (29. august-3. september). Han præsenterede paper Body and Aging for studerende fra Tamagawa Universitetet ved Institut for Idræt og Biomekanik, Syddansk Universitet (15. september). Han deltog i Ph.D.-kursus The Qualitative Research Interview afholdt af Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Københavns Universitet (21.-27. september). Han deltog i forskningsseminar I clinch med Idrætsforskningen afholdt af DGIs forskningsudvalg (26.-27. september). Han deltog i følgegruppe omkring projektet Street Action støttet af Det Idrætspolitiske Idéprogram afviklet ved Ungdomshuset Nørregade, Odense (7. december).

V. Møller medvirkede og deltog i en paneldebat på baggrund af oplægget Sport som æstetik ved forskerkonferencen Idrætsforskning mellem humaniora og naturvidenskab af holdt af Idrættens Forskningsråd, Sorø (13.-14. januar). Han var med paperet Sport and Aesthetics på studieophold ved Keele University, England (25.-28. januar). Han holdt foredragene Skal vi acceptere doping og anden misbrug for at leve op til egne og andres krav for foreningen Familie og Samfund på Agerskov Ungdomsskole (31. januar) og Kroppen og den postmoderne sundhedskult på praktiserende lægers filosofiseminar Legeme - lyst – lidelse afholdt på Løgumkloster Refugium (5.-8. marts). Han holdt gæsteforelæsningen Sundhedsbegrebets uhåndgribelighed på Sociologisk Institut, Københavns Universitet (24. marts). Han holdt desuden foredragene Dopingens (u)rimelighed på Skårup Seminarium, Skårup (31. marts), Dopingbrug –misbrug og –tvang på Tornbjerg Gymnasium, Odense (11. april), Fra motionsidræt til ekstremidræt for foreningen TRIM, Den jyske Idræthøjskole, Vejle (13. maj), Dommerlinjer for Fyns Håndbold Forbund i Højby-hallen (3. juni) samt Dopingens (u)rimelighed på Rønshoved Højskole (15. juni). Han deltog med paperpræsentationen The Attraction and Condemnation of Drug Taking in Sports. Cycle Sport as Example på ISCPES 2000 konferencen på University of the Sunshine Coast, Australien (27. august-2. september). Endelig holdt han foredragene Sundhed og idræt for Seminarielærernes Idrætsforening på Sundhedshøjskolen

Diget ved Skagen (15. september), Videnskabens beherskelsestrang på praktiserende lægers filosofiseminar Legeme - lyst – lidelse afholdt på Fuglsang, Lolland (17.-20. september), Kroppen og det (post)moderne på Kolding Pædagogseminarium (9. oktober), Dopingdjævlen og den sunde fornuft afholdt på DGI's forskningskonference på Odense Vandrerhjem, Odense (26-27. oktober), Dopingdebattens paradokser på Århus Idrætshøjskole, Århus (31. oktober), Hysteria and Hypocrisy in the Doping Debate på The Second World Conference for Media Professionals in a Globalised Sports Society i København (12.-16. november). Han arrangerede et internationalt seminar med titlen The Essence of Sport på Syddansk Universitet, Odense (17. november).

S. Nagbøl fortsatte sammen med projektkoordinator docent, dr.philos. Jan O. Tangen, Institut for Idræt og friluftsliv, Department of Arts and Sciences i Bø, Telemark, Norge udviklingsarbejdet med forskningsprojekt og model for kernemiljøfunktion og kompetenceopbygning på genstandsområdet Idrættsanlegg og Idrættsutøvelse. Han har gennem forelæsninger, hovedfagsundervisning og workshops bidraget med kompetenceopbygning og forskning ved ovennævnte forskningsprogram (12.-19. februar, 10.-13. september). Han var med gennemgang af Norbert Elias' Nachlaß på studieophold i Deutsches Literaturarchiv, Marbach am Neckar, Tyskland (24.-30. marts). Han holdt foredrag Funktionalismen, kulturradikalismen og PH's syn på Lys i forelæsningsrækken Den kulturradikale udfordring. Kulturradikale strømninger og reaktionerne på dem gennem 100 år, Brandes Selskabet (14. marts). Han holdt foredrag Zeiterleben und Raumerlebnis im Lichte der Zivilisationsprozess på Ph.D.-kurset Movement and Movement Culture in an Ecological Perspective – Theories and Methods, Institut for Idræt, Københavns Universitet (10.-14. april). Han holdt foredraget Krop, sprog og socialisering på konferencen Sprogets blomster – om de mange intelligenser arrangeret i samarbejde mellem Stige Skole og DPU i Odense, Odense Centralbibliotek (29. september). Han var keynote speaker med foredraget Les apport du fonds Elias de Marbach på Colloque International Norbert Elias Questions au Procès de civilisation, Le Centre d'Études et de Recherches sur les Pratiques et Politiques Éducatives, Université de Haute Bretagne, Rennes, Frankrig (2., 13., 14. oktober). Han var oplægsholder på DGI-konference I clinch med idrætsforskningen, Odense Vandrerhjem, Odense (26.-27. oktober). Han holdt foredraget Arkitekturens betydning for menneskers livssituation ved konference på Psykiatrisk Afdeling, Rigshospitalet, København (22. november). Han holdt foredraget Om Norberts Elias processociologi, Kritisk Forum, Institut for Statskundskab, Aarhus Universitet (29. november). Er peer reviewer for The Sociological Review, Keele University, Blackwell Publishers. Han er medlem af Deutsche Schilergesellschaft, Marbach am Neckar.

J. Povlsen holdt foredraget Forestillingen om alderdom – i fortiden, nutiden og fremtiden, Sundhedscentret Ryttergaarden, Odense Kommune (18. januar). Han holdt

foredraget Kunst, Kamp og Latter – nye metoder i boldspilundervisningen på Odense Seminarium, Odense (24. januar). Han deltog i og holdt foredraget Aldringens dualisme eller kompleksitet? Dansk Gerontologisk Selskab, Middelfart Feriecenter (29. april). Han holdt foredraget Alderdommen som kulturel konstruktion på Silkeborg Højskole, Silkeborg (2. juni). Han holdt foredraget Alderdommen set i en kulturel belysning, Fysioterapeuternes temadag, Odense Universitetshospital, Odense (9. november). Holdt foredraget Alderdom og aldring i fortid, nutid og fremtid, Ældre- og Handicapforvaltningen, Odense Kommunes Kursuscenter, Odense (28. november). Han deltog i seminar vedrørende Nordplus i gerontologi, Helsehögskolan i Jönköping (1.-3. december). Er medlem af IT-udvalget ved Syddansk Universitet. Han er medlem af Repræsentantskabet for Dansk Institut for Gymnasiepædagogik og medlem af Odense Kommunes eliteidrætsudvalg. Han er medlem af Master- og diplomudvalg ved Syddansk Universitet samt medlem af Syddansk Universitets brobygningsudvalg med gymnasieskolen. Han er medkoordinator for European Master's i Physical Activity and the Elderly. Han er medlem af bestyrelsen for Ældreforskningscenteret ved Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Syddansk Universitet og formand for brugerudvalg vedrørende udbygning af Syddansk Universitet. Han har været medlem af bedømmelsesudvalg med henblik på ansættelse af forskningsleder ved Idrætsforsk i Gerlev og bedømmelsesudvalg med henblik på ansættelse af to forskningsmedarbejdere ved Idrætsforsk, Gerlev. Han er medlem af dansk forskernetværksgruppe for humanistisk aldringsforskning.

L. Rostgård deltog i arbejdsgruppe vedrørende publikation om pigenkulturer.

S. Sjørup Simonsen arrangerede seminar om Sproglig følsomhed i det kliniske arbejde med særligt henblik på sprogteoretiske og økologivistiske analyser og holdt sammen med Anna Vibeke Lindø foredraget Dialoger på menneskelig grund i Selskabet for Sprog og Sundhed - SANITAS ET LINGUA (5. april). Han fremlagde paper med de foreløbige resultater af forskningsprojektet Maskulinitet & Sundhed - Et humanistisk sundhedsforskningsprojekt på den 4. Nordiske Mandeforskningsworkshop Nordiske velfærdsmodeller og maskulinitetsforståelser, Roskilde Universitetscenter, Roskilde (11. april). Han gav en gæsteforelæsning med titlen Antydninger af en økologisk sundhedsteori ved symposium arrangeret af forskergruppen for Ecology, Language and Ideology, Institut for Sprog og Kommunikation, Syddansk Universitet (14. april). Han holdt foredraget Pædagogisk etik i relation til psykisk udviklingshæmmede på Odense Socialpædagogiske Seminarium, Odense (8. maj). Han holdt foredraget Det sociale arbejdes etik i forhold til Loven om social service, Odense Socialpædagogiske Seminarium, Odense (16. august). Han holdt gæsteforelæsning med titlen Minimal Requirements for an Ecological Theory of Science på Institut for Sprog og Kommunikation, Syddansk Universitet (3. november). Han deltog i og holdt sammen med Anna-Vibeke Lindø Dialectics and Varie-

ties of Agency - the Ecology of Subject, Person and Agent ved Österreichischen Linguistiktagung ved Universität Graz, Østrig (8.-12. december). Han var medlem af Enheden for UddannelsesUdvikling(EUU), Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Syddansk Universitet. Han var medlem af forskergruppen ELI - Research Group for Ecology, Language & Ideology, Syddansk Universitet. Han var medlem af bestyrelsen i Selskabet for Sprog og Sundhed SANITAS ET LINGUA, Syddansk Universitet.

T. Skovgaard opholdt sig ved og deltog i seminaret Interactive forum on Global Workplace Health Promotion og i Ph.D.-kursus Advanced Studies in Public Policy: Politics of Health Care ved American University, Washington D.C., USA (marts-maj). Han deltog med foredraget The good, the beautiful and the truly healthy – a discursive story on school, sport and health in the wake of Scandinavian modernity i konferencen Comparative Sports Science and Physical Education, Maroochydore, Australien (august). Han er medlem af Ph.D.-studienævnet for Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet og sidder i bestyrelsen for Dansk Idræthistorisk Forening - Krop og Kultur.

J. Troelsen deltog med oplægget Børn, skole, cykler og sundhed på Dansk Cyklist Forbunds årskongres, Odense (18.-19. marts). Han deltog og holdt oplæg på Ph.D.-kurset Movement and Movement Culture in an Ecological Perspective – Theories and Methods, Institut for Idræt, Københavns Universitet (10.-14. april). Han deltog på konferencen Cyklen - byens transportløsning arrangeret af Trafikministeriet, Nyborg (17. maj). Han var medarrangør af seminaret Odense – Danmarks Nationale Cykelby, Ollerup (10.-11. august). Han deltog på konferencen Trafikdage på Aalborg Universitet ved Transportrådet og Trafikforskningsgruppen, Aalborg Universitet (28.-29. august).

Publikationer

- Hansen HP.* Kulturperspektiv og forskning i omsorg. Omsorg. Nordisk Tidsskrift for Palliativ Medicin 2000; 2: 8-12.
- Hansen HP.* Tegn på Sygepleje. Tidsskrift for Sygeplejersker 2000; 40: 26-27.
- Hansen J.* Globaliseringen og den olympiske bevægelse – en periodiseringsdiskussion. Puls 2000; 2: 15-17.
- Hansen J.* Knivsberg. Den tysksindede befolknings Fest- og Turnplads i Sønderjylland ca. 1920-1945. Idræthistorisk Årbog 1999: 71-89.
- Hansen J, Nielsen NK, red.* Sports, Body and Health. Odense: Odense University Press, 2000.
- Hansen J, Nielsen NK.* Body, Health and Physical Education 1870-1930. I: Hansen J, Nielsen NK, red. Sports, Body and Health. Odense: Odense University Press, 2000: 21-46.
- Hansen J, Skovgaard T, red.* Folkekultur og Finkultur, Idræthistorisk Årbog 1999. Odense: Odense Universitetsforslag, 2000.
- Hansen J, Skovgaard T.* Dope, Den gyldne Golden, tyske

borgere og engelsk sport. Litteraturorientering. Idræthistorisk Årbog 1999: 195-202.

- Møller V.* Healthy Living between the Perilous and the Preventive. I: Hansen J, Nielsen NK, red. Sports, Body and Health. Odense: Odense Universitetsforlag, 2000: 59-69.
- Møller V.* Demokratiet, markedet og foreningsfremtiden. Folkeoplysning 2000; 4: 7-10.
- Nagbøl S.* Om idræt, sociologi og historie i oplevelses-samfundet i Folkekultur og Finkultur. Idræthistorisk Årbog 1999: 157-94.
- Povlsen J.* Representations of the body in old age - cultural and social change. I: Hansen J, Nielsen NK, red. Sports, Body and Health. Odense: Odense Universitetsforlag, 2000: 71-87.
- Simonsen SS.* Sundhedens filosofi - klinisk videnskabsteori med særligt henblik på metodeproblematikken. Århus: Forlaget Klim, 2000.
- Simonsen SS, Lindø A.* The Dialectics and Varieties of Agency - the Ecology of Subject, Person and Agent. I: Lindø A, Bundsgaard J, red. Dialectical Ecolinguistics. Three Essays for the Symposium 30 Years of Language and Ecology in Graz December 2000. Odense: Syddansk Universitet, 2000: 37-53.
- Timm H, Hansen HP, Morgall J, Sigmund H.* Patienten; Feltarbejde, interview- og spørgeskemaundersøgelser. I: Kristensen FB, Hørder M, Poulsen PB, red. Metodehåndbog for Medicinsk Teknologivurdering 2001. Statens Institut for Medicinsk Teknologivurdering (internetudgave), 2000: 36-55.
- Troelsen J.* Cyklens genopdagelse. Focus Idræt 2000; 5-6: 172-80.

Klinisk Biomekanik

Professor, dr.med. *Tom Bendix* (forskningsleder)
Professor, dr.med. *Claus Manniche*
Lektor, cand.med. et manu *Niels Grunnet-Nilsson*, Ph.D.
(studieleder fra 1. februar)
Amanuensis, cand.manu. *René Fejer* (tiltrådt 1. juli)
Klinisk lektor, kiropraktor *Jens Jacobsen*
Klinisk lektor, kiropraktor *Peter Kryger-Baggesen*
Ekstern lektor *Susanne Bjerggaard* (tiltrådt 1. februar)
Ekstern lektor, kiropraktor *Charlotte Gregersen*
Ekstern lektor, cand.manu. *Efe Gøkpınar* (tiltrådt 1. februar)
Ekstern lektor *Lisbeth Hartvigsen*
Ekstern lektor, kiropraktor *Carsten Hviid*
Ekstern lektor, kiropraktor *Peter Højgaard*
Ekstern lektor, kiropraktor *Alan Jordan*, Ph.D. (tiltrådt 1. september)
Ekstern lektor, kiropraktor *Bo Kempf*
Ekstern lektor, kiropraktor *Mette Kilsgaard*
Ekstern lektor, kiropraktor *Vibeke Nøhr*
Ekstern lektor, kiropraktor *Erik Poulsen*
Ekstern lektor, kiropraktor *Anders Tromholt*
Ekstern lektor, *Susanne Skov Vendrup* (tiltrådt 1. september)
Forskningsassistent, cand.med. *Joan Solgaard Sørensen*

Ph.D.-studerende pr. 31. december:
Lise Hestbæk (tiltrådt 1. september)
Per Kjær (tiltrådt 1. september)
Hanne Albert (tiltrådt 15. november)

Andre arrangementer afholdt af forskningsenheden

Professorerne T. Bendix og C. Manniche arrangerede professorseminar Low Back Pain - current status, and best-evidence care taking. Back pain - current status ved T. Bendix, A biomechanical perspective on low back pain ved senior researcher Michael Adams, Ph.D., Department of Anatomy, University of Bristol, England, Can 'overtreatment' worsen low back pain? ved overlæge, dr.med. Åge Indahl, Kysthospitalet, Stavern, Norge, LBP and best-evidence care taking ved C. Manniche (17. november).

Forskningsenhedens medarbejdere arrangerede tværfagligt stormøde med høring af patientforløbsprogrammet Lumbago-ischiass på Scandic Hotel. Indlægsholdere fra ambulatoriet var Dorthe Lemvig, J. Jacobsen, Kristian S. Kristiansen, T. Bendix og C. Manniche. Mødeleder var C. Manniche (2. maj).

Der blev arrangeret temadag for medlemmer af Tværfagligt Reumatologisk Selskab over emnet Tværfaglig indsats ved „ondt i ryggen“ (15. september).

Der blev afholdt tværfaglig implementerings-workshop over emnet lumbago-ischiass forløbsprogrammet i Rygambulatoriet, Ringe (6. november).

Forskningsenhedens medarbejdere planlagde og afholdt en række foredragsaftener med deltagelse af forskellige sundhedsfaglige personalegrupper - blandt andet for lægesekretærer samt praktiserende læger, fysioterapeuter og kiropraktorer.

Forskningsenhedens medarbejdere har afholdt heldagskurser for socialrådgivere fra kommunale social- og sundhedsforvaltninger i fynske kommuner.

Medarbejdernes aktiviteter uden for forskningsenheden

T. Bendix deltog med foredraget Whiplash Associated Disorders - WAD's that? ved Skandinavisk Symposium for Læger i Almen Praksis arrangeret af Searle, Scanticon, Helsingør (28. januar). Han holdt foredraget Rygproblemet, en status - Biomekanikuddannelsen - og Rygforskning ved Nye initiativer, der rygger arrangeret af Searle på Restaurant Knap, Aabenraa (29. februar). Holdt foredrag om Rygproblemer, rygsmerter og hvad så? ved Landsforeningen for Arbejdsmarkedsmedarbejderes Årskonference 2000, Scanticon Comwell, Rebild Bakker (16. marts). Han holdt foredraget Om rygproblemet ved Danmarks Ryg landsgeneralforsamling, Slotsøbadet, Kolding (8. april) og holdt indlægget Almen ryg sygdom/rygproblem ved Ondt i ryggen temadag for læger på Sygeplejeskolen, Odense Universitetshospital, Odense (3. maj). Han holdt foredraget Hvad ved vi egentlig om ondt i ryggen? ved Kan ryggen li' arbejde? ved Sund By-netværket i Danmark, Hotel Nyborg Strand, Nyborg (3. maj). Han deltog i og var invited speaker med foredraget Rehabilitation i Spine Experts ved 6th Teesside Spine Symposium, West Yorkshire, England (7-8. juni). For sygehusansatte involveret i behandling og administration af det kroniske rygprogram i Farsø holdt han foredraget Behandling af patienter med kroniske ryg sygdomme: Overordnet status og strategi ved temamøde om behandling af patienter med kroniske ryg sygdomme, Hotel Scanticon Comwell, Rebild Bakker, Skørping (22. august). Han holdt foredraget Ryglidelser: Epidemiologi, forekomst, årsager ved Akursus i Ryg sygdomme og Social Neurologi for kommende specialister i neurofag, Rigshospitalet, København (26. september). Han holdt foredraget Rygproblemet - rygbehandling hovedsageligt for fysioterapeuter ved McKenzie Årsmøde, Hotel Scanticon, Kolding (29. september). Han holdt foredraget Low Back Pain - why such an unfavour-

able outcome? ved Low Back Pain seminar for Reumatologisk Selskab, Søhøjlandets Ferie- og Aktivitets-center, Gjern (30. september). Han holdt foredraget Læg krop til næsten hvad som helst ved Læg ikke krop til hvad som helst - Den Sønder-jyske Arbejdsmiljø Uge 2000 i SID's regi, Amtsgården, Aabenraa (23. oktober) og holdt endvidere foredraget Rygsmerter og Rygtræning ved Lægedage 2000 for praktiserende læger, Bella Center, København (31. oktober). Han holdt jubilæumspræsentationen Kiropraktikkens rolle i fremtiden ved Dansk Selskab for Kiropraktik og Klinisk Biomekanik 75-årsjubilæum på Hotel Scandic, København (10. november). Deltog og var med Bendix A, Bendix T. The Pride Program - randomized controlled studies on functional restorations invited speaker ved Back pain and disability - Unravelling The Puzzle kongres arrangeret af Physical Medicine Research Foundation, Vancouver, British Columbia, Canada, Occupational & Industrial Orthopedic Center and Spine Center, Hospital for Joint Diseases, Mt. Sinai, i New York, USA (30. november-2. december). Han er medlem af bedømmelsesudvalg ved cand.med. Patrick Hanssons indlevering af disputats, Københavns Universitet. Han er hovedvejleder for Ph.D.-studerende Per Kjær, Syddansk Universitet, Fynske rygge, hvad har de ondt af?

N. Grunnet-Nilsson deltog som invited speaker i Workshop on Randomized Controlled Trials, Consortium for Chiropractic Research, Minneapolis, USA (25.-26. februar) og som invited speaker med foredraget Treatment of musculoskeletal headaches i en tværfaglig hovedpinekonference i Oslo (22.-23. september) samt som invited speaker med foredraget Inverse publication bias i Foundation for Chiropractic Education and Researchs årlige konference i Minneapolis, USA (23.-24. september). Han deltog som medlem af en review gruppe på emnet Physical treatments for chronic headache i The 8th Cochrane Colloquium i Cape Town, Sydafrika (24.-29. oktober) samt som invited speaker ved World Federation of Chiropractics årlige konference i Miami, USA (7.-12. oktober). N. Grunnet-Nilsson er medlem af redaktionskomiteen for European Journal of Chiropractic, England samt redaktionspanelet for Journal of Manipulative and Physiological Therapeutics, USA. Han er medlem af Sundhedsstyrelsens Sagkyndige Råd. Han er sagkyndig rådgiver for Sundhedsstyrelsen vedrørende kiropraktik samt medlem af the Research Council i World Federation of Chiropractic. N. Grunnet-Nilsson er desuden medredaktør på lærebogen Principles and practice of chiropractic McGraw-Hill publishers og modtog prisen som Researcher of the year 2000 fra the Foundation for Chiropractic Education and Research, Boston, USA.

L. Hestbæk holdt foredraget Kritisk Litteraturlæsning ved kursus for kiropraktorer ved Nordisk Institut for Kiropraktik og Klinisk Biomekanik (26. oktober) og holdt foredraget Lændesmerterens naturlige forløb ved Dansk Kiropraktorforenings årsmøde (10. november).

J. Jacobsen holdt indlæg ved Dansk Selskab for Kiropraktik og Klinisk Biomekanik (8. april). Han var instruktør ved Dansk Kiropraktor Forenings kursus i Mekanisk

Diagnostisering (2.-3. september). Han holdt foredraget Kvalitetssikringsprojekt om lumbago-ischias ved Dansk Kiropraktor Forenings årsmøde (10. november). Han var repræsentant for Rygambulatoriet/RygForskningsCentret ved Syddansk Universitets interne kursus for forskningslektorer i Fyns Amt (17. november).

A. Jordan holdt foredraget Rehabilitation in Primary Health Care Clinics ved symposium Rehabilitation in primary practice sponsored by the British Chiropractic Association, Bournemouth, England (februar) samt foredraget Cervicogenic Headache, the Role of Rehabilitation ved Seminar om Hovedpine arrangeret af Norsk Kiropraktorforening, Norsk Fysioterapiforening og Norsk Medicinsk Selskab (oktober). Han holdt foredraget The Role of Rehabilitation in the Treatment of Chronic Neck ved Neck pain symposium sponsored by the Canadian Memorial Chiropractic College and Sonnybrook Hospital, Toronto, Canada (november). Han var medredaktør af www.rygdoktor.dk samt formand for Ph.D.-udvalget for Jan Hartvigsens disputats.

P. Kjær arrangerede kurset Udvidet diagnostik og mobilisering af col. lumbalis, pelvis og UE, Danske Fysioterapeuter Faggruppe for Manuel Terapi, Odense (4.-6. februar, 18.-20. februar). Han holdt foredraget Stabilitets-træning med fokus på mm. multifidi og m. transversus abdominis, Danske Fysioterapeuters 3. kreds, Hillerød Sygehus, Hillerød (1. marts) samt foredraget Specifik segmentær stabilitetstræning - rationale og evidens, Danske Fysioterapeuters Faggruppe for Manuel Terapi - årsmøde 2000, Vejle Fjord (18.-20. marts). Han holdt foredraget Samarbejde med læger og kiropraktorer - Et eksempel fra praksis ved Danske Fysioterapeuters Rygudvalg - Ryg-temadag, Skejby Sygehus (12. april). Han arrangerede kursus i MFR på Ribe Sygehus (28.-29. april). Han holdt foredrag om Aktuelle problemstillinger inden for rygområdet - reproducerbarhed på Fysioterapeutskolens i Odense (2. maj). Han holdt foredraget MFR according to the criteria of Susan Harris for Dansk Selskab for Forskning i Fysioterapi, Odense Kongrescenter, Odense (5. maj). Han arrangerede kursus i MFR, Kursusafdelingen Rigshospitalet, København (10.-11. maj). Han holdt foredraget Central and local initiatives to implement Danish Institute for Health Technology Assessment recommendations for the treatment of low back pain in clinical practice, Nordic Symposium in Physiotherapy - Evidence based physiotherapy, research and clinical practice, Reykjavik, Island (22. juni). Han arrangerede kursus i MFR, Kursusafdelingen Vejle Amts Sygehusvæsen, Give Sygehus (5.-26. august). Han arrangerede kursus vedrørende Udvidet diagnostik og mobilisering af col. lumbalis, pelvis og UE, Danske Fysioterapeuters Faggruppe for Manuel Terapi, København (29. september-1. oktober, 3.-15. oktober). Han holdt foredrag om Epidemiologisk design ud fra Fynske rygge - hvad har de ondt af? på Fysioterapeutskolens i Odense (17. november).

P. Kryger-Baggesen var medlem af COST-ACTION 13-programmets MC-gruppe initieret af den europæiske kommission med henblik på udarbejdelse af et fælles

europæisk referenceprogram for behandling af ondt i ryggen. Han var med i undergruppen Treatment of acute low back pain.

C. Manniche holdt foredrag på Ort.kirurgisk A-kursus, Århus (18. april). Han holdt foredrag over emnet Rygtræning, status ved Temadag for læger (alle 3 søjler), Næstved (2. september). Han var mødeleder og deltog med indlæg om Active rehabilitation in back pain ved IASP-kongres. Pain in Europe 3, Nice, Frankrig (26.-29. september). Han holdt foredraget over emnet MTV-rapporten ved Svensk Kiropraktorforenings årsmøde, Hook (14. oktober). Han deltog i American Congress of Rheumatology 2000, Philadelphia, USA (29. oktober-2. november). Han holdt foredrag om Liggekomfort ved Teknologisk Instituts temamøde, Hotel Nyborg Strand, Nyborg (8. november). Han holdt foredrag om Rygambulatoriet ved Ringe Kommunes Temadag for sundhedsfaglige og sociale fagpersoner i amter og kommuner, Ringe (28. november). Derudover holdt han i alt 11 foredrag for praktiserende læger med titlen Ti spørgsmål til professoren i Odense, København, Århus, Esbjerg, Holstebro, Kolding og Silkeborg. Han er formand for arbejdsgruppe og publicering vedrørende Manniche C, Kryger-Baggesen P, Bendix T, m.fl. Low Back Pain frequency, management and prevention from an HTA perspective. Danish Institute for HTA. Copenhagen 2000. Han er formand for den landsdækkende kliniske database Dansk Discusbase og er medlem af COST-ACTION 13-programmets MC-gruppe initieret af den europæiske kommission med henblik på udarbejdelse af et fælles europæisk referenceprogram for behandling af ondt i ryggen. Han er medredaktør for den nye lærebog i reumatologi 2001. FADL's Forlag. Han er konsulent for redaktionsgruppen for ny lærebog Rygsygdomme for fysio- og ergoterapeutstuderende, FADL's Forlag 2001. Han var medlem af bedømmelsesudvalg nedsat af Tandlægehøjskolen, København i forbindelse med besættelse af et professorat i klinisk oral fysiologi. Han var medlem af bedømmelsesudvalg i forbindelse med læge Berit Schiøttz-Christensens indlevering af Ph.D.-afhandling. Han var medlem af ansættelsesudvalg i forbindelse med ansættelse af cheflæge ved Rygcentret, Københavns Kommune. Han er censor ved faget Medicinsk Videnskabsteori ved Københavns Universitet. Han er hovedredaktør for den professionelle website www.rygdoktor.dk. Han er medvejleder for Ph.D.-studerende Henrik Wulff Christensen, Syddansk Universitet, om Thoracale smerter. Monitorering og manuel behandling. Han er medvejleder for Ph.D.-studerende Tom Petersen, Københavns Universitet om Klassifikation af lænderygsyndromer. Han er hovedvejleder for Ph.D.-studerende Lise Hestbæk, Syddansk Universitet om Rygepidemiologi, Rygsmerter hyppighed og spontane forløb. Han er hovedvejleder for Ph.D.-studerende Hanne Albert, Syddansk Universitet vedrørende Discusprolaps. Det naturlige forløb. Monitoreret med gentaget MR-scanning.

J. Solgaard Sørensen holdt foredrag vedrørende MR fremtidsudsigter ved internt MR-kursus for personalet på Røntgendiagnostisk Afdeling på Odense Universitetsho-

spital, Odense (21. januar). Hun holdt foredrag Solgaard Sørensen J, Andersen P, Tågehøj Jensen F, Christensen T, Pedersen B. Sikkerhed ved visuel bedømmelse af hippocampusgliose vurderet ud fra T2- og FLAIR på generalforsamling i Dansk Epilepsiselskab på Rigshospitalet, København (10. april). Hun holdt foredrag om Klinisk anvendelse af MR for personalet på røntgenafdelingen i Svendborg (24. november, 15. december).

Eksterne bevillinger og donationer

Niels Grunnet-Nilsson har fra Fonden til fremme af kiropraktisk forskning og postgraduat uddannelse modtaget en bevilling på 96.000 kroner til et Cochrane Collaborati-on review af kronisk hovedpine.

IMK's almene fond har bevilget 500.000 kroner til whiplash projekt, RygForskningsCentret, Sygehus Fyn Ringe/Syddansk Universitet.

Danske Forsikring og Pension har givet 8,5 mio. kroner til et 2-center whiplash-projekt, hvor RygForskningsCentret, Sygehus Fyn Ringe/Syddansk Universitet samarbejder med Smerteforskningscentret, Århus Kommunehospital. Der er afsat ca. 3,5 mio. kroner til RygForsknings-Centret.

Publikationer

Bendix T. Whiplash - Whiplash-Associated Disorders. www.ryg-doktor.dk, 2000.

Bendix T, Bendix A, Labriola M, Hastrup C, Ebbehøj N. Functional restoration versus outpatient physical training in chronic low back pain. A randomized comparative study. *Spine* 2000; 25: 2494-500.

Bendix A, Bendix T, Hastrup C. Prædikative faktorer for effekt ved tværfaglig, intensiv rygrehabilitering. *Ugeskr. Læger* 2000; 162: 182-6.

Blankholm AD, Lundorf E, Solgaard Sørensen J, Kværness J, Pedersen EM. EPI-TOF MR-angiography has superior CNR and SNR compared to standard FFE-TOF carotid MR-angiography. ISMRM (International Society for magnetic Resonance in Medicine) Eight Scientific Meeting and Exhibition, april 2000, Colorado, USA.

Jensen J, van Dijk J. Den danske kandidatgrad i klinisk biomekanik (kiropraktik). *Ugeskr. Læger* 2000; 162 (30): 4074-76.

Jordan A. Nakkeundersøgelse og behandling. www.rygdoktor.dk, 2000.

Jordan A. Nyttænkning i forsøgsdesign. www.rygdoktor.dk, 2000.

Jordan A. Kvantificering af smerte og behandling. www.rygdoktor.dk, 2000.

Kjær P. Temaafsnit om McKenzie undersøgelse og behandling. www.rygdoktor.dk, 2000.

Kjær P. Statusrapport om manuel terapi. *Danske Fysioterapeuters Fagblad* 2000.

Kjær P. Klinik og forskning. *MT-nyt* 2000; 2.

Lundorf E, Solgaard Sørensen J, Wara P, Kruse A. MR-

- kolangiografi hos patienter med mistanke om choledochussten. Ugeskr. Læger 2000; 162 (17): 2436-38.
- Manniche C.* Forskningsprioritering i Gigtforeningen. Lægemagasinet 2000; 4.
- Manniche C.* Lænderyg. www.rygdoktor.dk, 2000.
- Manniche C.* Liggekomfort. www.rygdoktor.dk, 2000.
- Nilsson N, Bove G.* Evidence that tension-type headache and cervicogenic headache are two distinct disorders. Journal of Manipulative and Physiological Therapeutics 2000; 23 (4): 288-89.
- Wiberg J, Nilsson N.* Infants with colic may have had a faster delivery: A short preliminary report. Journal of Manipulative and Physiological Therapeutics 2000; 23 (3): 208-9.
- Wickstöm G, Bendix T.* The „Hawthorne Effect“ - what did the original Hawthorne studies actually show? Scandinavian Journal of Work and Environmental Health 2000; 26: 363-67.

KLINISK INSTITUT (KI)

Instituttet består af følgende forskningsenheder:

Anæstesiologi
Arbejds- og Miljømedicin
Børne- og ungdomspsykiatri
Dermato-venerologi
Geriatrici
Hæmatologi
Infektionsmedicin, Intern Medicin, Lungemedicin, Reumatologi
Kardiologi
Kirurgisk Gastroenterologi, Kirurgisk Endokrinologi
Klinisk Biokemi og Klinisk Genetik
Klinisk Fysiologi og Nuklearmedicin
Klinisk Immunologi
Klinisk Mikrobiologi
Medicinsk Endokrinologi
Medicinsk Gastroenterologi
Nefrologi
Neurokirurgi
Neurologi
Obstetrik og Gynækologi
Oftalmologi
Onkologi
Ortopædkirurgi
Oto-rhino-laryngologi
Patologi
Plastikkirurgi
Voksenpsykiatri
Pædiatri
Radiologi
Thorax-karkirurgi
Urologi

Klinisk Instituts bestyrelse:

Instituttleder, professor, dr.med. *Ove B. Schaffalitzky de Muckadell*
Professor, dr.med. *Poul Fl. Højlund-Carlsen*
Professor, dr.med. *Peter Junker*
Professor, dr.med. *Per Kragh-Sørensen*
Professor, dr.med. *Anne Katrin Sjølie*
Stud.med. *Anders Jordy*

Anæstesiologi

Klinisk lektor, cand.med. *Poul Klint Andersen*

Klinisk lektor, cand.med. *Morten Hansen*

Klinisk lektor, cand.med. *Torsten Lang-Jensen*

Klinisk lektor, dr.med. *Jepp Lund*

Klinisk lektor, dr.med. *Henrik Schmidt*

Gæsteforsker, cand.med. *Claus Andersen*, Ph.D. (overlæge, Odense Universitetshospital)

Gæsteforsker, cand.med. *N.J. Fisker* (overlæge, Odense Universitetshospital)

Gæsteforsker, cand.med. *G. Handberg* (afdelingslæge, Odense Universitetshospital)

Gæsteforsker, cand.med. *H.S. Helbo Hansen* (overlæge, Odense Universitetshospital)

Gæsteforsker, cand.med. *M.S. Hüttel* (overlæge, Odense Universitetshospital)

Gæsteforsker, cand.med. *M.K. Jensen* (afdelingslæge, Odense Universitetshospital)

Gæsteforsker, cand.med. *P. Lindholm* (afdelingslæge, Odense Universitetshospital)

Gæsteforsker, cand.med. *B.H. Nielsen* (afdelingslæge, Odense Universitetshospital)

Gæsteforsker, cand.med. *K. Novel* (afdelingslæge, Odense Universitetshospital)

Gæsteforsker, cand.med. *E. Rønholdt* (afdelingslæge, Odense Universitetshospital)

Gæsteforsker, cand.med. *C. Scherer* (kursusreservelæge, Odense Universitetshospital)

Ph.D.-studerende pr. 31. december:

Stephan Alpiger

Tom Giedsing Hansen

Medarbejdernes aktiviteter uden for forskningsenheden

S. Alpiger har deltaget i The American Society of Anaesthesiologists Annual Meeting 2000, San Francisco, USA (14.-18. oktober) med 1 abstract.

C. Andersen har været i organisationskomitéen af og chairman på 2 sektioner ved 15th Annual Meeting of the European Association of Cardiothoracic Anaesthesiologists EACTA 2000, Århus (21.-24. juni) og deltaget med 3 poster. Har deltaget i Worldwide Pain Conference, San Francisco, USA (15.-21. juli) med 4 poster.

P.K. Andersen er formand for Dansk Selskab for Intensiv Terapi og formand for Det Regionale Specialuddannelsesråd for intensiv sygepleje i Fyns, Vejle, Ribe og Sønderjyllands Amt. Har holdt foredrag om Biomedical Engineering University Education in Denmark - is the standard optimal? DATV DMTS møde, Aalborg Universitet (9. maj). Har holdt foredrag Personaleknaphed - er

der en løsning? ved Tværfaglig seminar afholdt af Dansk Selskab for Sygehusledelse, Århus (23.-24. november).

N.J. Fisker har deltaget i 15th Annual Meeting of the European Association of Cardiothoracic Anaesthesiologists EACTA 2000, Århus (21.-24. juni) med 1 abstract.

G. Handberg er sekretær i udvalget for postoperativ rehabilitering under DASAIM. Har deltaget i 12th World Congress of Anaesthesiologists, Montreal, Canada (4.-9. juni) med 3 abstracts. Har arrangeret kursus i Akut Smerbehandling ved Odense Universitetshospital.

M. Hansen er medlem af Beredskabskomitéen ved Odense Universitetshospital og den Koordinerende Arbejdsgruppe vedrørende Sygehus-beredskabet i Fyns Amt.

T.G. Hansen har deltaget i The 27th Annual Meeting for the Association of Paediatric Anaesthetists, Great Britain and Ireland (23.-25. marts) med 1 abstract. Holdt foredrag ved DASAIM efterårsmøde, København (6. november).

H.S. Helbo Hansen har deltaget i 8th Annual Meeting of European Society of Anaesthesiologists, Vienna, Austria (1.-4. april) som inviteret speaker med foredraget Effects of obstetric anaesthesia on fetal well-being. Medlem af Editorial Advisor Board for International Journal of Obstetric Anaesthesia.

M.S. Hüttel er formand for Dansk Anæstesiologers Organisation, formand for Transfusionsrådet, Fyns Amt. Har været i organisationskomitéen af og chairman på 2 sektioner ved 15th Annual Meeting of the European Association of Cardiothoracic Anaesthesiologists EACTA 2000, Århus (21.-24. juni) samt deltaget med 2 abstracts. Deltaget i First Annual Meeting in Network for Advancement of Transfusion Alternatives, Barcelona, Spanien (31. januar til 2. februar). Holdt indlæg Anæstesi til Nyretransplantation på Nyremøde, Odense (25. maj). Medarrangør MTV møde Kirurgien i opbrud, Odense (21. november).

M.K. Jensen har deltaget i 15th Annual Meeting of the European Association of Cardiothoracic Anaesthesiologists EACTA 2000, Århus (21.-24. juni) med 1 abstract. Holdt inviteret foredrag Thoracic epidural analgesia does not change morbidity or mortality after cardiac surgery ved Dansk Thoraxkirurgisk selskabs 30 års jubilæums-møde (26. maj).

T.L. Jensen er kursusleder på Traumekursus, Odense Universitetshospital, Præhospital-kursus, Fyns Amt, Kursus for koordinerende læger i samarbejde med Vejle, Ribe og Sønderjyllands Amt. Instruktør og underviser på ATLS-kurser. Formand for Beredskabskomitéen i Fyns Amt.

Medlem af bestyrelsen i Dansk Selskab for anæstesiologi og Intensiv Medicin, Dansk Tværfagligt Traumeselskab, Dansk Katastrofemedicinsk Selskab.

P. Lindholm har deltaget i 15th Annual Meeting of the

European Association of Cardiothoracic Anaesthesiologists EACTA 2000, Århus (21.-24. juni) med 2 abstracts.

J. Lund er vejleder for 1 Ph.D.-studerende. Kursusleder ved Sundhedsstyrelsens A-kursusrække i anæstesiologi. Inspektor ved Sundhedsstyrelsens Inspektor-ordning. Eksaminator ved European Academy of Anaesthesiology's Diplomeksamen, Uppsala, Sverige (14.-15. juni).

B.H. Nielsen har deltaget i 15th Annual Meeting of the European Association of Cardiothoracic Anaesthesiologists EACTA 2000, Århus (21.-24. juni) med 1 abstract.

K. Novel har deltaget i 15th Annual Meeting of the European Association of Cardiothoracic Anaesthesiologists EACTA 2000, Århus (21.-24. juni) med 1 abstract.

E. Rønholdt har forsvaret sin disputats Liver Transplantation in Man Gastrointestinal Perfusion and Inflammatory Response ved Gøteborg Universitet, Sverige (24. maj).

C. Scherer har deltaget i Worldwide Pain Conference, San Francisco, USA (15.-21. juli) med 1 poster.

H. Schmidt har været i organisationskomitéen af og chairman på 2 sektioner ved 15th Annual Meeting of the European Association of Cardiothoracic Anaesthesiologists EACTA 2000, Århus (21.-24. juni). Inviteret foredragsholder ved EACTA 2000 med foredraget Autotransfusion in Heart Surgery. Har forsvaret sin disputats Autotransfusion of Mediastinal Blood after Coronary Artery Bypass Grafting ved Københavns Universitet (4. februar). Inviteret foredrag Alternativer til blodtransfusion ved A-kursus. Er vejleder for 1 Ph.D.-studerende.

Publikationer

Andersen C, Pold R, Nielsen HD. Fugt i el-stik medfører el-udfald på operationsstue. Ugeskr. Læger 2000; 162: 799-800.

Andersen C, Hüttel M, Schmidt H. A new device preventing migration of epidural catheters. Acta Anaesthesiol Scand 2000; 44: 496.

Christensen P, Clemensen P, Andersen PK, Henneberg S. Thermodilution versus inert gas rebreathing methods for estimation of effective pulmonary blood flow. Crit Care Med 2000; 28: 51-56.

Fong S, Hansen TG. Perioperative hypotension following plasma volume expansion with albumin in an angiotensin-converting enzyme inhibited infant. Br J Anaesthesia 2000; 84: 537-38.

Handberg G m.fl. Paracetamol. Ny viden om virkningsmekanismer samt smertelindrende og antiinflammatorisk effekt sammenlignet med ikke steroid antiinflammatorika. Ugeskr. Læger 2000; 162: 4285-88.

Hansen JJ, Jepsen SB, Lund J. Symptomatisk heliumbehandling af øvre og nedre luftvejsobstruktion. Ugeskr. Læger 2000; 162: 6669-71.

Hansen TG, Ilett KF, Lim S-I, Reid C, Bergesio R, Hackett LP. Pharmacokinetics and clinical efficacy of long-term epidural ropivacaine infusion in children. Br J Anaesthesia 2000; 85: 347-53.

Hansen TG, Jepsen SB, Nielsen FT, Carlsen NLT. Conti-

nuous veno-venous haemodiafiltration (CVVHDF) in a neonate with stage Ivs neuroblastoma and acute renal failure. Acta Paediatrica 2000; 89: 1500-01.

Hansen TG, Ilett KF, Reid C, Lim SI, Hackett LP, Bergesio R. Caudal ropivacaine in infants: Population pharmacokinetics and plasma concentrations. Paediatric Anaesthesia 2000; 10: 701.

Jørgensen HS, Bach LF, Helbo-Hansen HS, Nielsen PA. Warm or cold saline for volume preload before spinal anaesthesia for caesarean section. Int J Obst Anaesthesia 2000; 9: 20-25.

Lindholm P, Sommer SS, Andersen C, Fisker J. Development of malignant hyperthermia during cardiopulmonary bypass. J Cardiothoracic Vascular Anaesthesia 2000; 14: 576-78.

Lund J, Halldin MAB, Lindahl SGE. Anæstesi. Ugeskr. Læger 2000; 162: 5361.

Schmidt H. Autotransfusion of mediastinal blood after coronary artery bypass grafting. Danish Med Bull 2000; 47: 79-93.

Urhonen E, Jensen EW, Lund J. Changes in rapidly extracted auditory evoked potentials during tracheal intubation. Acta Anaesthesiol Scand 2000; 44: 743-48.

Yndgaard S, Andersen LW, Andersen C, Petterson G, Baek L. The effect of modified ultrafiltration on the amount of circulation endotoxins in children undergoing cardiopulmonary bypass. J Cardiothoracic Vascular Anaesthesia 2000; 14: 399-401.

Arbejds- og miljømedicin

Klinisk lektor, dr.med. *Jesper Bælum*
Gæsteforsker *Svend Lings*, Ph.D. (overlæge, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker *Lars Rauff Skadhauge*, Ph.D. (1. reservelæge, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker *Preben Larsen*, Ph.D.-studerende (Det Strategiske Miljøforskningsprogram)
Gæsteforsker, cand. psych. *Jens-Erik Röd* (psykolog, Odense Universitetshospital)

Andre arrangementer afholdt af forskningsenheden

Professor Stephen Rappaport, Department of Environmental Sciences and Engineering, University of North Carolina. Evolution of strategies for exposure assessment (2. februar). Professor John Cherrie, University of Aberdeen. Estimating life time to fibres and dust. Possibilities and problems (2. februar).

Medarbejdernes aktiviteter uden for forskningsenheden

J. Bælum har været bedømmer på Ph.D.-afhandlingerne: Pernille Hauschildt, Exposure of humans in climate chamber experiments. Exposure to dusts and exposure to emissions from floor materials, Aarhus Universitet. Harald W. Meyer: Skoleundersøgelsen i København. Et indeklima-studie, Københavns Universitet. Anette Kjærgaard: Udvikling af nakke-skuldsmærter hos kvinder med ensidigt gentaget arbejde, Aarhus Universitet. Han har været medlem af bedømmelsesudvalget for adjungeret lektorat i arbejdsmedicin, Aarhus Universitet. Han har været kursusleder på speciallægekursus i arbejdsmedicin og censor i Miljømedicin i det fælles censorkorps. Har deltaget i 6th International Congress of Occupational Health, Singapore, Malaysia (31. august) med foredraget Bælum J, Andersen HR, Moeller A. Advising greenhouse workers during pregnancy og poster Bælum J, Paabye N, Larsen P, Skadhauge L. Does peeling onions cause asthma? To populærvidenskabelige artikler og tre foredrag.

S. Lings deltog med foredraget Trafikulykker hos bilførere med epilepsi ved fællesmøde i Dansk Selskab for Ulykkes- og Skadeforebyggelse, Dansk Selskab for Samfundsmedicin og Dansk Epidemiologisk Selskab, Århus (10. maj) og med foredraget Sygdomme og bilkørsel ved National Conference om Forebyggelse af ulykker, vold og selvmord, Odense (13. november). Deltog endvidere i The DSC2000 International Driving Simulation Conference, Paris, Frankrig (6.-8. september).

J.E. Röd deltog i Åben Forskerdag - år 2000, Syddansk

Sundhedsvidenskabeligt Forskningsforum med foredraget Et forskningsprojekt om trusler og vold i de lukkede statsfængsler, Esbjerg (25. september).

Eksterne bevillinger og donationer

P. Larsen og J. Bælum har modtaget 54.600 kroner fra Arbejds miljørådets Servicecenter til Bacillus Thuringiensis - et biopesticid, en mulig sundhedsrisiko. J.E. Röd og J. Bælum har modtaget 193.000 kroner fra Arbejds miljørådets Service Center til projektet Trusler og vold mod ansatte i lukkede statsfængsler.

Publikationer

Lings S, Leboeuf-Yde C. Whole body vibration and low back pain. A systematic critical review of the epidemiologic literature 1992-1999. *Int Arch Occup Environ Health* 2000; 73: 290-7.

Hartvigsen J, Leboeuf-Yde C, Lings S, Corder EH. Is sitting-while-at-work associated with low back pain? A systematic critical literature review. *Scand J Public Health* 2000; 28: 230-9.

Lings S, Grandjean P. Aluminiums neurotoksicitet. Forskningsrapport. København: Arbejds miljørådets Service Center, 2000.

Skadhauge LR. Genetic and environmental influence on asthma. A population based study of Danish twins. Faculty of Health Sciences, University of Southern Denmark (Ph.D.-afhandling).

Skadhauge LR, Christensen K, Kyvik KO, Sigsgaard T. Genetiske og miljømæssige faktorerens betydning for astma. Et populationsbaseret studie af 11.688 danske tvillingepar. *Ugeskr. Læger* 2000; 162: 3726-9.

Børne- og ungdomspsykiatri

Klinisk lektor, cand.med. *Kirsten Hørder*
Klinisk lektor, cand.med. *Jørgen P. Jakobsen*
Klinisk lærer, cand.med. *Lisbeth Sandal Kortegaard* (fratrådt 1. november)

Klinisk lærer, cand.psych. *Lisbeth Kristensen*
Klinisk lærer, cand.med. *Birgitte Vange*
Klinisk assistent *Lise Jeppesen* (fratrådt 31. august)
Klinisk assistent *Dorthe Petersen* (fratrådt 30. august)
Videnskabelig medarbejder, cand.med. *Niels Bilenberg*, Ph.D. (fondslønnet) (deltidsansat)
Videnskabelig medarbejder, professor, dr.med. *Christopher Gillberg* (Göteborgs Universitet) (deltidsansat)
Videnskabelig medarbejder, cand.med. *Jette Asmussen* (fondslønnet) (17. januar-31. maj)
Videnskabelig medarbejder, cand.med. *Gitte Dehlholm*, Ph.D. (fondslønnet) (1. november-31. december)
Videnskabelig medarbejder, cand.psych. *Anette Ege* (fondslønnet) (fratrådt 31. august)
Videnskabelig medarbejder, cand.med. *Gerd Jørgensen* (fondslønnet) (1. juni-31. august)
Videnskabelig medarbejder, cand.psych. *Susan Møller Rasmusen* (fondslønnet) (tiltrådt 1. september)
Videnskabelig medarbejder, cand.med. *Mette Scheel-Hincke* (fondslønnet) (1. januar-28. februar)
Forskningssekretær *Bente Anthony*
Stud.psych. *Marian Gravenkjær*
Lægeseekretær *Dorthe Hald*
Stud.psych. *Rikke Lambek*
Gymnasieelev *Rasmus Lorentzen*
Stud.psych. *Henriette Rønhof*

Ph.D.-studerende pr. 31. december:
Lisbeth Sandal Kortegaard

Der har været 1 undervisningsassistent, der har læst 20 timer.

Andre arrangementer afholdt af forskningsenheden

Der har været afholdt forskningsseminar om metodologiske problemer i forbindelse med Ph.D.-projekter og andre studier (28.-29. februar, 6.-7. juni og 13.-14. november).

Medarbejdernes aktiviteter uden for forskningsenheden

N. Bilenberg har forsvaret sin Ph.D.-afhandling *The child Behavior Checklist (CBCL): Standardisering og validering i danske populationsbaserede og klinisk baserede stikprøver* (31. januar). Har deltaget i Nordic Asso-

ciation of psychiatric epidemiologi - NAPE konference, Helsinki, Finland (7.-10. september) og holdt foredraget *CBCL as screening in a two-phase epidemiologic study* (8. september). Har deltaget i Nordisk forskerkursus for børne- og ungdomspsykiatere, NORFA Barn og unges mentale helse - fælles undersøgelsesmetoder for barne- og ungdomspsykiatrisk forskning i Norden, Oslo, Norge (9.-13. oktober) og holdt foredraget *A two-phase epidemiologic study design* (4. oktober). Har endvidere holdt 2 populære videnskabelige foredrag og skrevet manual til brugere af det danske CBCL-materiale.

K. Hørder har deltaget i workshop vedrørende EU COST B6 projektet *Psykoterapi af spiseforstyrrelse i teenagealderen*, Dresden, Tyskland (6.-7. oktober). Har deltaget i temadage vedrørende behandling af spiseforstyrrelser på Odense Universitetshospital (31. januar og 11. september). Har arrangeret møde i Fyns Medicinsk Selskab: *Anorexia nervosa og bulimia nervosa* og holdt foredraget *Behandlingen af anorexia nervosa og bulimia nervosa*, Odense Universitetshospital (6. marts). Har holdt foredrag i Børneforum Fyn, Odense Universitetshospital - *Spiseforstyrrelser hos børn og unge - Den fynske model* (27. marts). Har deltaget i 3. Nordiske Kongres for spiseforstyrrelser, København (11.-13. september) og holdt foredraget *Spiseforstyrrelser hos børn* (12. september). Har undervist på Sundhedsvidenskabelig Kandidatuddannelse, Syddansk Universitet, Odense (10. august) og på speciallægeuddannelsen i børne- og ungdomspsykiatri, Odense Universitetshospital - *Spiseforstyrrelser hos børn og unge* (12. september). Holdt foredrag ved Sundhedsstyrelsens Konference *At arbejde med patientforløb og kvalitetsudvikling i sundhedsvæsenet, Patientforløbsprogram for anorexia nervosa*, København (20. januar). Har deltaget i Dansk Psykiatrisk Selskabs forskningskursus *Rating scales og diagnostiske skalaer i børne- og ungdomspsykiatri*, Middelfart (20. og 21. januar).

J.P. Jakobsen har deltaget i 1. Nordiske kongres mod børnemishandling og omsorgssvigt *Barn och Trauma*, Linköping, Sverige (22.-24. maj).

L. Kortegaard har deltaget i 12. Nationale Conference om Autisme, Socialministeriet, Odense (18.-19. april).

L. Kristensen har holdt foredraget *Personality assessment in young persons with eating disorders* ved 3. Nordiske kongres om spiseforstyrrelser, København (12. oktober). Har holdt oplæg ved temadag i Center for Spiseforstyrrelser, Odense Universitetshospital *Ætiologiske faktorer og risikofaktorer ved udviklingen af anorexia nervosa og bulimia nervosa* (31. januar) og *Psykoterapi på børne- ungeområdet* (11. september).

Eksterne bevillinger og donationer

K. Hørder har fra Sundhedsministeriets Psykiatripulje til styrkelse af forskningsindsatsen inden for børne- og ungdomspsykiatri fået bevilget 2,7 mio. kroner (1998-2000).

Dorthe Petersen har modtaget 25.000 kroner fra enkefru C. Hermansens Mindelegat til projekt Adfærd hos børn født i 1991 i Fyns Amt.

Publikationer

Bygholm Christensen H, Bilenberg N. Behavioural and emotional problems in children of alcoholic mothers and fathers. *European Child and Adolescent Psychiatry* 2000; 9: 219-226.

Vange B, Wang A-R. Om betydningen af sammenhæng og brud for børns og unges udvikling.

Wang A-R, Vange B. Børne- og ungdomspsykiatri - sammenhæng på langs og på kryds og tværs. I Sundhedskomiteens Psykiatriudvalg: Sammenhæng og brud i psykiatrien. København: Lægeforeningens forlag, 2000: 32-41 og 68-82.

Kortegard L.S. Tvillingeundersøgelse. I: Andreasen J, Christiansen E, red. Spiseforstyrrelser (en tværfaglig antologi). Frydenlund, 2000: 77-85.

Dermato-venerologi

Professor, dr.med. *Klaus Ejner Andersen*
Klinisk lektor, dr.med. *Carsten Bindsvlev-Jensen*, Ph.D.
Klinisk lektor, dr.med. *Flemming Brandrup*
Klinisk lektor, cand.med. *Hans Henning Ibsen* (tiltrådt 1. januar)
Klinisk lektor, dr.med. *Hanne Boje Rasmussen*
Klinisk lærer, dr.med. *Karsten Fogh* (tiltrådt 1. september)
Klinisk lærer, dr.med. *Hans Lomholt*, (tiltrådt 1. juli)
Klinisk lærer, cand.med. *Evy Paulsen*, Ph.D. (fratrådt 31. august)
Klinisk lærer, cand.med. *Henrik Sølvsten*, Ph.D.
Klinisk lærer, cand.med. *Annette Wolff-Sneedorff*, Ph.D. (fratrådt 30. juni)
Gæsteforsker, cand.med. *Charlotte Gotthardt Mørtz*, Ph.D. (reservelæge, Ringsted Sygehus)
Projektkoordinator *Ulla Bindsvlev-Jensen*
Lægeseekretær *Jytte Eslykke*
Sygeplejerske *Marianne Hald* (tiltrådt 1. marts)
Bioanalytiker *Ulla Johannesen* (tiltrådt 1. december)
Sygeplejerske *Anne Marie Larsen*
Sygeplejerske *Marianne Pedersen* (tiltrådt 1. april)

Ph.D.-studerende pr. 31. december:
Hanne Jøhnke

Andre arrangementer afholdt af forskningsenheden

Afdelingen arrangerede møder for henvisende dermatologer med dia cases og foredrag, Odense (5. april og 8. november).

Afdelingen arrangerede endvidere årsmøde i Dansk Dermatologisk Selskab med professor Anders Vahlquist, Sverige som inviteret gæsteforelæser. Han holdt foredrag med titlen The clinical and etiologic spectra of keratinising disorders, Odense (28.-29. april).

Afdelingen arrangerede i samarbejde med praksiskonulent Susanne Bader kursus for praktiserende læger i Praktisk dermatologi i praksis, Odense (20. november).

Medarbejdernes aktiviteter uden for forskningsenheden

K.E. Andersen deltog som repræsentant for Dansk Dermatologisk Selskab i seminar arrangeret af Audit Projekt Odense vedrørende samarbejde om allergipatienter, Hindsgavl Slot, Middelfart (8. januar). Han var opponert ved Helen Wahlkvists doktorafhandling: Predictive testing for contact allergy, comparison of some guinea pig and mouse protocols including dose-response designs,

Karolinska Institutet, Stockholm, Sverige (14. januar). Han deltog endvidere i Teknologirådets workshop Forebyggelse af allergi - elementer til en handlingsplan med foredrag med titlen Kontaktallergi, København (10. februar). K.E. Andersen deltog i American Academy of Dermatology og i årsmøde i American Society of Contact Dermatitis med 2 foredrag Time/dose relationships in elicitation of isoeugenol contact allergy og Andersen KE, Clemmensen O. Immersion oil contact allergy, an unsuspected source of epoxy allergy. San Francisco, USA (9.-16. marts). K.E. Andersen var underviser på Training course in Safety Assessment of Cosmetics in the EU arrangeret af Faculty of medicine and pharmacy, Vrije Universiteit og holdt foredrag: Human studies in safety assessment of cosmetics: ethics and safety issues, Bruxelles, Belgien (11. april). Han underviste i Quality control of patch test materials på kursus Fundamentals of patch testing arrangeret af European Society of Contact Dermatitis, Amsterdam, Holland (13. maj) og deltog i 5th Congress of the European Society of Contact Dermatitis med følgende foredrag In vivo methods for predicting allergenicity; Time-concentration-dose relationships in elicitation of allergic contact dermatitis to isoeugenol, Amsterdam, Holland (11.-13. maj). K.E. Andersen underviste på temamøde arrangeret af Afdelingen for Sikkerhed og Arbejds miljø i emnet Arbejdsbetingede hudlidelser (herunder latex-allergi). Hvad kan man gøre for at forebygge? Odense (15. maj). K.E. Andersen deltog i Occupational skin care management, State-of-the-art workshop arrangeret af European Contact Dermatitis Society og American Contact Dermatitis Society med foredraget Occupational issues of allergic contact dermatitis, Zurich, Schweiz (1.-3. september). Han underviste på A-kursus i Kontakteksem og arbejdsdermatologi i emnerne Prediktiv testning og dosis/response, København (21. september). Han var inviteret til at holde 2 foredrag ved Symposium on Plant Dermatoses: Andersen KE, Paulsen E. Occupational contact dermatitis in gardeners og Occupational cactus allergy, Royal Botanic Gardens, Kew, Richmond, London, England (22. september). Han var medarrangør og mødeleder (sammen med K. Kragballe) i kursus Systemisk terapi inden for dermatologi, Århus (27. september). K.E. Andersen ledede mødet i Working Group 8, Irritation and sensitization, Technical Committee 194, International Standard Organization, Dansk Standard, København (25.-26. oktober). Han underviste endvidere på A-kursus i dermatologi i emnet Kontakurticaria, Århus (3. november). K.E. Andersen deltog i møde i European Environmental Contact Dermatitis Research Group, Bologna, Italien (11. november). K.E. Andersen er medlem af

Udvalget vedrørende Akademiske Afhandlinger, medlem af European Environmental Contact Dermatitis Research Group, medlem af Den Danske Kontaktdermatitisgruppe og korresponderende medlem af Det Svenske og Finske Dermatologiske Selskab samt medlem af Editorial and Publications Committee, American Contact Dermatitis Society. Han er endvidere bestyrelsesmedlem i Odense Universitets Forskningsfond. Han er convener for Working Group 8: Biological evaluation of medical devices, Test for irritation and sensitization under Technical Committee 194, International Standard Organization. Han er endvidere medlem af Kosmetikrådet, Miljøstyrelsen og EU-Kommissionens Videnskabelige Komite for Kosmetiske Produkter og andre Forbrugsvarer end Levnedsmidler. Han er vejleder for 2 Ph.D.-studerende og deltager i EU-projekt Fragrance chemical allergy: a major environmental and consumer health problem in Europe (QLK4-1999-01558). K.E. Andersen er medlem af editorial board for tidsskrifterne Contact Dermatitis og American Journal of Clinical Dermatology.

C. Bindslev-Jensen har deltaget som repræsentant for Dansk Selskab for Allergologi i seminar arrangeret af Audit Projekt Odense vedrørende samarbejde om allergipatienter med foredraget Høfeber og antihistaminer, Hinds-gavl Slot, Middelfart (7.-8. januar). Han deltog endvidere som inviteret foredragsholder i Journées Parisiennes D' allergologie med foredrag i emnet Antihistamines in urticaria, Paris, Frankrig (13.-14. januar). C. Bindslev-Jensen deltog i Dansk Dermatologisk Selskabs Efteruddannelseskursus med foredraget Antihistaminer, hvad skal vi bruge og hvordan virker de?, Vejle (26.-28. januar). Han deltog endvidere som mødeleder arrangeret af Fynsk Medicinsk Selskab Allergi på Fyn - status og fremtid, Odense (7. februar). C. Bindslev-Jensen var foredragsholder med emnet Food allergy and genetic modified organism ved Organisation of Economic Collaboration Development, Spring Summit, Edinburgh, Skotland (28. februar-1. marts). Han deltog i kursus arrangeret af Lægekredsforeningen for Ribe Amt med foredragene Allergi og Atopisk dermatit, Vejers (24.-25. marts). C. Bindslev-Jensen arrangerede møde i European Academy of Allergy and Clinical Immunology (EAACI) og deltog med foredraget Genetic engineering and food allergy, Odense (1. april). Han var mødearrangør i Dansk Selskab for Allergologi og holdt foredrag om Allergidiagnostik, Odense (15. april). Han underviste på A-kursus i emnet Medicinsk-allergiske sygdomme med speciel vægt på fødemiddelallergi, København (24.-26. maj) samt underviste på A-kursus i pædiatri, Odense (23.-24. oktober). Han var inviteret foredragsholder ved EAACIs årsmøde med foredraget Genetic engineering and food allergy, Lissabon, Portugal (4. juli). Arrangerede årsmøde i Dansk Selskab for Allergologi, Kolding (17.-19. august) og deltog endvidere i New Trends in Allergy V, International Symposium med foredraget Oral provocation tests, Davos, Schweiz (15.-17. september). C. Bindslev-Jensen var mødearrangør ved Joint Meeting, Dansk Selskab for Allergologi og Dansk Dermatologisk Selskab med titlen Urtica-

ria, København (23. september) og han deltog i fællesmøde om blodtyper og allergi arrangeret af Klinisk Immunologisk Selskab og Dansk Selskab for Allergologi og holdt foredraget Fødevareoverfølsomhed og allergi for bi og hveps, Odense (30. november). Han var mødearrangør i Dansk Selskab for Allergologi vedrørende emnet Epidemiologi, København (2. december). C. Bindslev-Jensen deltog som inviteret foredragsholder i internationalt symposium arrangeret af Korean Food and Drug Administration med foredraget Genetic engineering and food allergy, Seoul, Korea (12. december). Han er formand for Dansk Selskab for Allergologi, medlem af Ernæringsrådet, chairman for Interest group on adverse reactions to food under European Academy of Allergy and Clinical Immunology, koordinator for Odense Universitetshospitals Allergicenter. Han er vejleder for 4 Ph.D.-studerende. Deltager i EU-projekt under FAIR-2 (CT97-3224). Projektleder på projekt A-1 under Danish Allergy Research Center, BIORISC og Epi-Pat samt forfatter på Lægemiddelkataloget.

F. Brandrup deltog i KKA-Seminar sammen med Lene Christiansen, Alice Jensen, Anette Bygum, Mogens Hørder og Niels Erik Petersen med foredrag i emnet Association between cytochrome P4501A2 polymorphisms and porphyria cutanea tarda, Odense (4. januar). Han deltog i Psoriasis-seminar, Borupgaard, Snekkersten (2.-3. marts) samt Jubilæumssymposium om lægemiddelinformation, Lægemiddelkataloget, København (31. marts). Underviste på A-kursus i emnet Erythema multiforme, toksisk epidermal nekrolyse, mb. Sweet, Staphylococ scalded skin syndrome, pyoderma gangraenosum, København (25. maj). Han deltog endvidere i Kursus i pædiatrisk dermatologi for yngre pædiatere med foredrag i emnet Genodermatoser (arvelige hudsygdomme) samt karanomalier - diagnostik og behandling, Roskilde (26. august). Han deltog endvidere i European Hair Research Society med foredrag i emnet A gene for hypotrichosis simplex of the scalp maps to chromosome 6p21.3, Marburg, Tyskland (15.-17. september). F. Brandrup deltog i kursus om Systemisk terapi inden for dermatologi med foredrag i emnet Klorokiner, Århus (27. september) og sammen med R.C. Betz, Y.-A. Lee, A. Bygum i 5th Annual Meeting arrangeret af The American Society of Human Genetics med foredrag med titlen Mapping of the scalp - limited form of hypotrichosis simplex to chromosome 6p21.3 and exclusion of this region for the generalized form, Philadelphia, USA (3.-7. oktober). Han deltog i Lægedag Fyn 2000, Odense (6. oktober) og var kursusleder og underviser på A-kursus Genetik, genodermatoser og børnedermatologi, Odense (15.-17. november). Han er endvidere hovedforfatter til emnerne vedrørende dermato-venerologi i Den Store Danske Encyklopædi og forfatter og referent ved Lægemiddelkataloget.

K. Fogh er kasserer samt medlem af uddannelsesudvalget i Dansk Dermatologisk Selskab.

H.H.W. Ibsen har ved møde om Systemisk terapi inden for dermatologi holdt foredrag i emnet Dapson, Århus (27. september). Han har endvidere undervist på A-kursus i emnet Ichthyosis, Odense (15.-17. november).

H. Jøhnke deltog i årsmøde i Dansk Dermatologisk Selskab med foredrag i emnet Den fynske fødselskohorte, Odense (28.-29. april). Endvidere deltog hun i årsmøde i Danish Allergy Research Centre, Odense (14. juni) samt årsmøde i Dansk Selskab for Allergologi, Kolding (17.-19. august) samt møde for henvisende dermatologer med foredraget Præliminære resultater af total IgE, specifik IgE og histamin release for udvalgte allergener, Odense (8. november).

H. Lomholt har ved Lyme borreliose møde holdt foredrag sammen med L. Halkier-Sørensen i emnet Kutane manifestationer af borreliose, København (14. september). Han er endvidere sekretær i Foreningen af Yngre Dermatologer.

C.G. Mørtz har holdt foredrag i Fynsk Medicinsk Selskab Allergi på Fyn - status og fremtid, i emnet Tværsnitsundersøgelse af 8. klasser i Odense, Odense (7. februar). Hun har endvidere deltaget i epidemiologimøde arrangeret af Dansk Selskab for Allergologi med foredraget Allergi hos en skolebørnskohorte i Odense, København (2. december).

E. Paulsen har undervist SID Odense Gartnerne i emnet Eksem og allergi, Odense (4. april). E. Paulsen har deltaget som inviteret foredragsholder i 5th Congress of the European Society of Contact Dermatitis med foredraget Tracing of Compositae sensitizers in clinical studies, Amsterdam, Holland (11.-13. maj). Hun har endvidere deltaget som inviteret foredragsholder i Symposium on Plant Dermatoses med foredraget Compositae dermatitis in Denmark, Royal Botanic Gardens, Kew, Richmond, London (22. september). Hun var inviteret til at deltage i 9th Congress of the European Academy of Dermatology and Venerology med foredraget Paulsen E, Andersen KE. Quality control of patch test materials, Geneve, Schweiz (14. oktober). Hun er endvidere medlem af Den Danske Kontaktdermatitisgruppe og reviewer for tidsskriftet Contact Dermatitis.

H.B. Rasmussen har deltaget i kliniske kurser arrangeret af Dansk Dermatologisk Selskab Efteruddannelseskursus som medarrangør, Vejle (26.-28. januar), Gentofte (22. marts) samt Odense (28.-29. april). H.B. Rasmussen har deltaget i European Union of Medical Specialists (UEMS), Barcelona, Spanien (1.-2. april). Hun har endvidere undervist på Undervisning af praktiserende læger 150 timers kursus i emnet Dermatologiske problemer i almen praksis, Odense (6. april og 14. december). Hun har holdt foredrag på Møde for praktiserende læger Fyns og Sønderjyllands Amter i emnerne Chrysosporium infektion og Sårcenter ved Odense Universitetshospital, Odense (8. november). H.B. Rasmussen er optaget på Master of Public Management-studiet, sundhedslinien. Er endvidere medlem af Dansk Selskab for Sårheling og medlem af Forsknings- og Rådgivningsudvalg under Danske Sklerodermi og Raynaud Forening. H.B. Rasmussen er endvidere formand for Diagnoseregistreringsudvalg under Dansk Dermatologisk Selskab. Hun er delegeret ved European Union of Medical Specialists samt medlem af Continuat Medical Education udvalg under Dansk Dermatologisk

Selskab. Medlem af udvalg til udarbejdelse af Kræftplan for hudkræft foranlediget af Kræftplan Fyn. Desuden medlem af ERFA-gruppe for Modul Tjenestetid.

Eksterne bevillinger og donationer

K.E. Andersen har modtaget 132.500 ECU fordelt over 3 år fra EU (Contract QLRT-1999-01558) som deltager i projektet Fragrance chemical allergy: a major environmental and consumer health problem in Europe. C. Bindslev-Jensen har modtaget 10.000.000 kroner fordelt over 4 år fra Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd til projektet Development and implementation of control procedures for genetically modified foods with special reference to allergenicity. Endvidere har C. Bindslev-Jensen modtaget 12.000.000 kroner fordelt over 4 år fra Fødevareministeriet til projekt Epi-pat med henblik på undersøgelse af fødevareoverfølsomheds hyppigheder. H.B. Rasmussen har modtaget 75.000 kroner til opstart af tværfagligt sårcenter ved Odense Universitetshospital.

Publikationer

- Andersen KE.* Håndeksem. Lægemagasinet 2000; 7: 19-21.
- Andersen KE.* Mechanical trauma and hand eczema. I: Menné T, Maibach H, red. Hand eczema, second edition. Boca Raton: CRC, 2000: 129-131.
- Arnau EG, Andersen KE, Bruze M, Frosch PJ, Johansen JD, Menné T, m.fl.* Identification of lilibal® as a fragrance sensitizer in a perfume by bioassay-guided chemical fractionation and structure-activity relationships. Contact Dermatitis 2000; 43: 351-358.
- Betz RC, Lee Y-A, Bygum A, Brandrup F, Bernal AI, Toribio J, Alvarez JI, Kukuk GM, Ibsen HHW, Rasmussen HB, m.fl.* A gene for hypotrichosis simplex of the scalp maps to chromosome 6p21.3. Am J Hum Genet 2000; 66: 1979-1983.
- Bindslev-Jensen C.* Do sedating H₁-antihistamines still have a role to play in the management of chronic idiopathic urticaria? Rev fr Allergol 2000; 40: 78-81.
- Bindslev-Jensen C, Finzi A, Greaves M, Camarasa J, Ortonne J-P, Schöpf E, m.fl.* Chronic urticaria: diagnostic recommendations. JEADV 2000; 14: 175-180.
- Brandrup F.* Hudproblemer i tropen. Månedsskr. Prakt. Lægegern. 2000; 78: 15-24.
- Bygum A, Brandrup F.* Iron overload in porphyria cutanea tarda. Br J Dermatol 2000; 143: 1116.
- Bygum A, Brandrup F.* Kæmpecellearteritis med skalpnærose. Ugeskr. Læger 2000; 162: 2566-2567.
- Bygum A, Brandrup F, Christiansen L, Petersen NE.* Porphyria cutanea tarda. Oversigts-artikel. Ugeskr. Læger 2000; 162: 2020-2024.
- Christiansen L, Bygum A, Jensen A, Brandrup F, Thomsen K, Hørdler M, m.fl.* Uroporphyrinogen decarboxylase gene mutations in Danish patients with porphyria cutanea tarda. Scand J Clin Lab Invest 2000; 60: 611-615.

- Christiansen L, Bygum A, Jensen A, Thomsen K, Brandrup F, Hørder M, m.fl.* Association between CYP1A2 polymorphism and susceptibility to porphyria cutanea tarda. *Hum Genet* 2000; 107: 612-614.
- Deleuran M, Clemmensen O, Andersen KE.* Contact lupus erythematosus. *Contact Dermatitis* 2000; 43: 169-185.
- Drachmann B, Rasmussen HB, Gøtke I, Clausen AM, Lykkegård S, Byrjalsen C.* Seminar: Integration af udenlandske læger i det danske sundhedsvæsen. Nye forslag til en ordentlig velkomst. *Ugeskr. Læger* 2000; 162: 6322-6324.
- Frankild S, Vølund A, Wahlberg JE, Andersen KE.* Comparison of the sensitivities of the Buehler test and the guinea pig maximization test for predictive testing of contact allergy. *Acta Derm Venereol* 2000; 80: 256-262.
- Hansen E.R, Buus S, Deleuran M, Andersen KE.* Treatment of atopic dermatitis with mycophenolate mofetil. *Br J Dermatol* 2000; 143: 1324-1326.
- Ibsen HHW, Andersen KE.* Månedens billede. *Ugeskr. Læger* 2000; 162: 6858.
- Isaksson M, Andersen KE, Brandão FM, Bruynzeel DP, Bruze M, Diepgen T, m.fl.* Patch testing with budesonide in serial dilutions. A multicentre study of the EECDRG. *Contact Dermatitis* 2000; 42: 352-354.
- Isaksson M, Andersen KE, Brandão FM, Bruynzeel DP, Bruze M, Camarasa JG, m. fl.* Patch testing with corticosteroid mixes in Europe. A multicentre study of the EECDRG. *Contact Dermatitis* 2000; 42: 27-35.
- Jensen PKA, Sørensen CB, Andresen BS, Brandrup F, Veien N, Buus SK, m.fl.* Keratinsygdomme. *Ugeskr. Læger* 2000; 162: 1867-1872.
- Lebech AM, Hansen K, Brandrup F, Clemmensen O, Halkier-Sørensen L.* Diagnostic value of polymerase chain reaction for detection of borrelia burgdorferi DNA in clinical specimens from patients with erythema migrans and lyme neuroborreliosis. *Molecular Diagnosis* 2000; 5: 139-50.
- Lomholt H, Lebech AM, Hansen K, Brandrup F, Halkier-Sørensen L.* Longterm serological follow-up of patients treated for chronic cutaneous borreliosis or culture positive erythema migrans. *Acta Derm Venereol* 2000; 80: 362-366.
- Lomholt H, Thestrup-Pedersen K.* Paraneoplastic skin manifestations of lung cancer. *Acta Derm Venereol* 2000; 80: 200-202.
- Løntoft E, Bischoff-Andersen M, Grindsted P, Rasmussen HB, Bastholt L, Clemmensen O, m.fl.* Hudkræft. I: Frandsen P, red. Den fynske kræftplan, bind 2. Odense: Fyns Amt, 2000: 74-80.
- Mørtz CG, Bygum A.* Asymmetrisk perifleksuralt eksan-tem i barnealderen. *Ugeskr. Læger* 2000; 162/14: 2050-2051.
- Nielsen GD, Nielsen JB, Andersen KE, Grandjean P.* Effects of industrial detergents on the barrier function of human skin. *Int J Occup Environ Health* 2000; 6: 138-142.
- Nielsen NH, Mørtz CG.* Epidemiologien ved kontakteksem. *Ugeskr. Læger* 2000; 162: 6847-6849.
- Ortolani C, Ballmer-Weber B, Hansen KS, Spano M, Wüthrich B, Bindslev-Jensen C, m.fl.* Hazelnut allergy: A double-blind, placebo-controlled food challenge multicenter study. *J. Allergy Clin Immunol* 2000; 105/3: 577-581.
- Pedersen SS, Brandrup F.* Månedens billede. Lepra. *Ugeskr. Læger* 2000; 162: 6267.
- Sørensen CB, Ladekjær-Mikkelsen A-S, Andresen BS, Brandrup F, Veien NK, Buus SK, m.fl.* Epidermolysis bullosa simplex: Korrelation mellem genotype og fænotype hos danske patienter. *Ugeskr. Læger* 2000; 162: 1873-1876.
- Zachariae R, Zachariae C, Ibsen H, Mortensen JT, Wulff HC.* Dermatology life quality index: Data from Danish inpatients and outpatients. *Acta Derm Venereol* 2000; 80: 272-276.

Geriatric

Klinisk lektor, cand.med. *Karen Andersen-Ranberg*

Klinisk lektor, cand.med. *Lars Erik Matzen*

Medarbejdernes aktiviteter uden for forskningsenheden

K. Andersen-Ranberg har afholdt foredrag om Healthy centenarians - do they exist? ved Nordisk Kongres i Gerontologi, Reykjavik, Island (4.-7.juni). Desuden har hun holdt foredraget Standard Methods in Clinical Examinations of Centenarians ved 5th Workshop on Centenarians, Alghero, Sardinien, Italien (16.-17. oktober).

L.E. Matzen og K. Andersen-Ranberg har deltaget i Nordisk Kongres i Gerontologi, Reykjavik, Island (4.-7.juni).

Publikationer

Christensen K, Kristiansen M, Hagen-Larsen H, Skytthe A, Bathum L, Jeune B, Andersen-Ranberg K, Vaupel JW, Ørstavik KH. X-linked genetic factors regulate hematopoietic stem-cell kinetics in females. Blood 2000; 95: 2449-51.

Gerdes U, Jeune B, Andersen-Ranberg K, Nybo H, Vaupel J. Estimation of apolipoprotein E genotype-specific relative mortality risks from the distribution of genotypes in centenarians and middle-aged men: Apolipoprotein E gene is a „frailty gene“ not af „longevity gene“. Genet Epidemiol Oct. 2000;19: 202-210.

Hæmatologi

Klinisk lektor, dr.med. *Bjarne Egelund Christensen*

Klinisk lektor, dr.med. *Kai Gjerløff Schmidt*

Medarbejdernes aktiviteter uden for forskningsenheden

B. Egelund Christensen har undervist på A-kursus i kemoterapi for onkologer på Patienthotellet, Odense Universitetshospital (1. marts) med emnet Autolog knoglemarvstransplantation med perifere stamceller - purging. Han har deltaget i Nordisk Hæmatologisk Vårmøde i København (10.-12. maj). Var formand for arbejdsgruppe (forår) med bidrag til Den Fynske Kræftplan inden for området hæmatologi . Han har deltaget i Onkologisk-Hæmatologisk Regionsmøde, Odense (5. oktober) med bidragene Vurdering af behandlingsresultater: Hvorfor populationsbaserede undersøgelser; Behandling af maligne lymfomer. Placering af kemoterapi og strålebehandling. Aktuelle status (baseret på LYFO-materiale) Udviklingsperspektiver i Region Syd; Stamcelletransplantationer: Status og udviklingstendenser. Han var formand for bedømmelsesudvalg vedrørende en af cand.med. Jan Buttrup Larsen indleveret Ph.D-afhandling Immunhistokemiske, organtypiske og cytogenetiske studier af hypofyseadenomer forsvaret (15.maj) Syddansk Universitet. Han er lægelig sekretær i LYFO, som fra januar er blevet landsdækkende. (Dansk populationsbaseret registrering af maligne lymfomer).

K. Gjerløff Schmidt har med bidraget AML: Behandlingsresultater i Region Syd deltaget i temamøde om akut myeloid leukæmi på Københavns Amts Sygehus, Herlev (21. marts). Han har med bidragene Up-front treatment of AML patients with „FLEGMA“ og Relationship between age and treatment outcome in a total population of adult AML patients deltaget i 31st Nordic Haematological Spring Meeting, København (10.-13. maj). Desuden har han med bidraget Intensiv AML-behandling i Region Syd. Resultater og perspektiver deltaget i Onkologisk-Hæmatologisk Regionsmøde, Odense (5. oktober). Han har med bidraget Diagnostik og behandling af essentiel trombocytose deltaget i Dansk Hæmatologisk Selskabs møde (14. september). Deltog i American Society of Hematology, 42nd meeting, San Francisco (1.-5. december). Han er medlem af det af Dansk Hæmatologisk Selskab nedsatte forretningsudvalg, som varetager driften af den landsdækkende Akut Myeloid Leukæmi database.

Publikationer

Christensen BE, Jønsson V, red. Infektioner hos hæmatologiske og onkologiske patienter, 2. udgave. Odense Universitetsforlag, 2000.

Infektionsmedicin, Intern medicin, Lungemedicin og Reumatologi

Infektionsmedicin

Professor, dr.med. *Court Pedersen*
Klinisk lektor *Lena Hagelskjær Kristensen*
Klinisk lektor, dr.med. *Svend Stenvang Pedersen*
Gæsteforsker, cand.med. *Maren Kathrine Hornstrup* (1. reser-
velæge, med. afd. Fredericia Sygehus)
Gæsteforsker, cand.med. *Sigurdur Skarphedinsson* (re-
servelæge, KMA, Odense Universitetshospital)
Forskningssygeplejerske *Lene Hergens*
Forskningssygeplejerske *Anne Sorknæs*

Ph.D.-studerende pr. 31. december:
Niels Fisker (pr. 1. september)
Anette Holm (pr. 1. august)
Christian Mogensen (pr. 1. september)
Lone Mygind (pr. 1. august)

Medarbejdernes aktiviteter uden for forskningsenheden

L. Hergens er kasserer i faglig sammenslutning af infektionsmedicinske sygeplejersker, FS27, som arrangerer landskurser og temadag inden for specialet. Er underviser i procedurerelaterede forholdsregler på afdelingens interne medicinske sygeplejerskeuddannelse.

L. Hagelskjær Kristensen har deltaget i Dansk Selskab for Kliniske Mikrobiologers årsmøde med foredraget Lemierre's syndrom og andre *Fusobacterium necrophorum* - infektioner i Danmark. Har deltaget i Danske Hoved- og Halskirurgers årsmøde med foredraget Det Kliniske spektrum af øre-næse-halsinfektioner med *Fusobacterium necrophorum*, inkl. Lemierre's syndrom. Hun har undervist på A-kursus i infektionsmedicin.

C. Pedersen har deltaget i flere internationale kongresser og møder. Han har undervist ved A-kursus i klinisk mikrobiologi, infektionsmedicin og gynækologi/obstetrik. Han er hiv/hepatitis-konsulent i Direktoratet for Kriminalforsorgen, medlem af bestyrelsen for AIDS-Fondet, medlem af bestyrelsen for Dansk Selskab for Infektionsmedicin samt medlem af projektgruppe vedrørende MTV-projektet behandling af kronisk hepatitis C. Han har været medlem for bedømmelsesudvalget vedrørende ansættelse af overlæge i Klinisk Mikrobiologi samt medlem af bedømmelsesudvalg vedrørende 2 overlægestillinger i Klinisk Mikrobiologi ved Statens Seruminstitut. Han har endvidere deltaget i bedømmelse og ansøgninger til lektorater og forskningsstipendier. Han har været bedømmer på flere Ph.D.-afhandlinger ved Københavns Universitet samt formand for bedømmelsesudvalg ved doktorafhandling ved Syddansk Universitet. Han har endvidere deltaget i internationalt forskningssamarbejde

vedrørende hiv og aids. Han er vejleder for 2 eksterne Ph.D.-studerende, Toke Barfod, Københavns Universitet, og Søren Jensen Fangel, Århus Universitet. Han er redaktør, videnskab og praksis, Ugeskrift for Læger og Danish Medical Bulletin.

S. Stenvang Pedersen er studieleder for medicin, formand for Studienævn for medicin. Han har deltaget i flere internationale kongresser. Han er deltaget i auditprojekt Odense. Han har undervist ved flere A-kurser samt ved Lægeforeningens kurser vedrørende infektionssygdomme. Han har tillige undervist ved OLAU-II kursus i klinisk videreuddannelse for yngre læger. Han har været bedømmer af flere Ph.D.-afhandlinger og har været censor i klinisk farmaci ved Danmarks Farmaceutiske Højskole.

Anne D. Sorknæs er sekretær i FS18, som arrangerer landskursus og andre kurser for lungesygeplejersker. Hun har skrevet afsnit i Klinisk Sygepleje om KOL.

Eksterne bevillinger og donationer

C. Pedersen har fået 586.000 kroner fra Apotekerfonden til anvendelse i perioden 2000-2003. Han har endvidere fået 132.000 kroner fra Danmarks Lungeforening. Lone Mygind har fået 12.350 kroner fra Højbjerg Fonden. Anette Holm har fået 85.000 kroner fra Fonden for Lægevidenskabelig Forskning, mv. ved Fyns Amts Sygehusvæsen samt 10.000 kroner fra Odense Universitets Forskningsfond. Ulrik Justesen har fået 200.000 kroner fra AIDS-Fondet. Han har endvidere fået 30.000 kroner fra Jens Peter Nielsens Mindelegat og 10.000 kroner fra Odense Universitets Forskningsfond.

Publikationer

Blaxhult A, Kirk O, Pedersen C, Dietrich M, Barton SE, Gatell JM, Mulcahy F, Hirschel B, Mocroft A, Lundgren J. Regional differences in presentation of AIDS in Europe. *Epidemiol Infect* 2000; 125: 143-51.

Cascade collaboration. Effect of ignoring the time of HIV seroconversion in estimating changes in survival over calendar time in observational studies: results from Cascade AIDS 2000; 14: 1899-1906.

Cascade collaboration. Changes in the uptake of antiretroviral therapy and survival in people with known duration of HIV infection in Europe: results from Cascade HIV Medicine 2000; 1: 224-231.

Collaborative group on AIDS incubation and HIV-survival including the Cascade EU Concerted Action. Time from HIV-1 seroconversion to AIDS and death before widespread use of highly-active antiretroviral therapy: a collaborative reanalysis. *Lancet* 2000; 355: 1131-1137.

- Collaborative group on AIDS incubation and HIV-survival including the Cascade EU Concerted Action.* Survival after introduction of HAART in people with known duration of HIV-1 infection. *Lancet* 2000; 355: 1158-1159.
- Dirks C, Horn H, Christensen L, Pedersen C.* CNS infection with *Clostridium septicum*. *Scand J Infect Dis* 2000; 31: 320-22.
- Eugen-Olsen J, Benfield T, Axen TE, Parner J, Iversen J, Pedersen C, Nielsen JO.* Effect of the serotonin receptor agonist, Buspiron, on immune function in HIV-infected individuals: A six-month randomized, double-blind, placebo-controlled trial. *HIV Clinical Trials* 2000; 1: 20-26.
- Hansen PB, Penkowa M, Kirk O, Skinhøj P, Pedersen C, Lisse I, Kiss K, Zhou X, Hamilton-Dutoit S.* HIV-associated malignant lymphoma in Eastern Denmark diagnosed from 1990 to 1996: Clinical features, histopathology and association with EBV and HHV-8. *Eur J Haematology* 2000; 6: 368-75.
- Justesen U, Brøsen K, Pedersen C.* Hiv-protesehæmmere og interaktioner. *Ugeskr. Læger* 2000; 162: 4677-4681.
- Justesen U, Pedersen C.* Lactatacidose type B. *Ugeskr. Læger* 2000; 162: 4664-4665.
- Jørgensen LB, Katzenstein TL, Gerstoft J, Mathiesen LR, Pedersen C, Nielsen C.* Genotypic and phenotypic nevirapine resistance correlates with virological failure during salvage therapy including abacavir and nevirapine. *Antiviral therapy* 2000; 5: 187-94.
- Katzenstein T, Kirk O, Pedersen C, Lundgren JD, Nielsen H, Obel N, Nielsen C, Mathesen L, Gerstoft J.* The Danish Protease Inhibitor Study. A randomized study comparing the virological efficacy of three protease-inhibitor containing regimens. *J Infect Dis* 2000; 182: 744-50.
- Kirk O, Gatell J, Pedersen C, Proenca R, Brettle RP, Barton S, Sudre P, Phillips AN, Lundgren JD.* Infections with *Mycobacterium tuberculosis* and *Mycobacterium avium* among HIV-infected patients after the introduction of highly active antiretroviral therapy. *Am J Resp Crit Care* 2000; 162: 865-72.
- Kolmos HJ, Pedersen C.* Parasitologisk diagnostik. Kryptosporidiose. *Ugeskr. Læger* 2000; 162: 4676.
- Mocroft A, Katlama C, Johnson A, Pradier C, Antunes F, Mulcahy F, Chiesi A, Phillips AN, Kirk O, Lundgren JD for the EuroSIDA Study Group.* AIDS across Europe, 1994-98: the EuroSIDA Study. *Lancet* 2000; 356: 291-96.
- Pedersen C.* Ebola-feber. *Ugeskr. Læger* 2000; 162: 626-27.
- Pedersen SS, Brandrup F.* Månedens billede. *Ugeskr. Læger* 2000; 162: 6267.
- Pedersen SS.* Empirisk antibiotika behandling af sepsis. *Ugeskr. Læger* 2000; 162: 2862-64.
- Schantz V, Pedersen C, Homburg Mikkelsen K, Hansen ER.* *Mycobacterium avium* complex infektion hos patient med idiopatisk CD4+ T-lymfocytopeni. *Ugeskr. Læger* 2000; 162: 359-60.

Intern medicin

Klinisk lektor, dr.med. *Ib Abildgaard Jacobsen*
Gæsteforsker, cand.med. *Jesper Hallas* (overlæge, med. afd., Odense Universitetshospital)

Medarbejdernes aktiviteter uden for forskningsenheden

J. Hallas har deltaget i kongres: Pharmacoepidemiology, current opportunities and challenges. Inviteret foredragsholder på 1. nordiske kongres i epidemiologi, Bergen, Norge (12.-15. juni). Han har været i Ph.D.-bedømmelsesudvalg for Ishay Barat, Lægemedler og 75-årige. En beskrivelse af forbruget, en undersøgelse af sikkerheden og en vurdering af aspekter af uhensigtsmæssigt forbrug, Århus Universitet, Charlotte Olsen, Use of Danish prescription databases in epidemiological studies of drug safety during pregnancy, Århus Universitet. Han har holdt foredrag om Lægemedlledatabasen i Odense, OPED. Formål og anvendelse. Inviteret foredragsholder på årsmødet for Norsk Lægemedlepidemiologi, Oslo, Norge (17. marts).

I. Abildgaard Jacobsen er formand for Dansk Medicinsk Selskab. Medlem af Lægeforeningens Forskningsfonds videnskabelige bedømmelsesudvalg. Han har deltaget i 3rd International Symposium on Angiotensin II Antagonism, London, England (28. februar-2. marts). Han har deltaget i Fifteenth Scientific Meeting of the American Society of Hypertension, New York, USA (16.-20. maj). Han har deltaget i Tenth European Meeting on Hypertension, Göteborg, Sverige (29. maj-3. juni). Endvidere formand for bedømmelsesudvalget vedrørende cand.scient. Tenna Juul Jensens afhandling Prostanoids, Nitric Oxide and Kinins: Modulators of Vascular Neuroeffector Transmission.

Publikationer.

- Aalykke C, Hallas J, Lauritsen KH* Pylori and risk of ulcer bleeding among users of NSAID. *Gastroenterology* 2000; 118: 451-2.
- Bytzer P, Hallas J.* Drug-induced symptoms of functional dyspepsia. A symmetry analysis of one million prescriptions. *Aliment Pharmacol Ther* 2000; 14: 1479-84.
- Gram LF, Hallas J, Andersen M.* Pharmacovigilance based on prescription databases. *Pharmacol Toxicol* 2000; 86: 13-5.

Lungemedicin

Klinisk lektor, cand.med. *Henriette Enevoldsen*
Klinisk lektor, cand.med. *Niels-Chr. G. Hansen*
Forskningssygeplejerske *Bettina Dalsgaard*

Ph.D.-studerende pr. 31.december:
Finn Rasmussen

Medarbejdernes aktiviteter uden for forskningsenheden

B. Dalsgaard har ved European Respiratory Society, annual congress, Firenze, Italien (30. august-3. september) deltaget med posteren Do healthy twins have healthy lungs?

H. Enevoldsen har deltaget i European Respiratory Society, annual congress, Firenze, Italien (30. august-3. september).

N.C.G. Hansen har deltaget i International Conference of American Thoracic Society, Toronto, Canada (5.-10. maj). Han har ved European Respiratory Society, annual congress, Firenze, Italien (30. august-3. september) deltaget med posteren Rise time to peak expiratory flow in young and middle-aged twins may be related to prematurity and maternal tobacco smoking during pregnancy.

F. Rasmussen har deltaget i International Conference of American Thoracic Society, Toronto, Canada (5.-10. maj) med posterne Predictors of airway obstruction in a population of schoolchildren og Wheezing before the age of two years and the development of asthma, rhinitis, IgE sensitization, and hyperresponsiveness to methacholine in young adulthood. Han har desuden deltaget i European Respiratory Society, annual congress Firenze, Italien (30. august-3. september) med posteren Longitudinal changes in allergen skin test reactivity in a random population sample 6 years apart: The Odense schoolchild study. Ved møde i Dansk selskab for Allergologi (6. december) holdt foredrag med titlen Astma hos skolebørn.

Publikationer

Mortensen J, Enevoldsen H, Friberg L, Backer V, Olesen K, Eigved A, Ottorai P, Hansen H, Clementsen P, Nybo B, Nielsen H, Breno J. 4. Preliminary Findings of a Prospective Study of FDG-PET in Patients with Possible Lung Cancer. *Clin Positron Imaging.* 2000; 3: 158.

Milman N, Lund JO, Graudal N, Enevoldsen H, Evald T, Norgard P. Diagnostic value of routine radioisotope bone scanning in a series of 63 patients with pulmonary sarcoidosis. *Sarcoidosis Vasc Diffuse Lung Dis.* 2000; 17: 67-70.

Olesen AV, Erlandsen, Rasmussen F. How does lung function develop through adolescence in children with airway obstructive illness compared to healthy children. I: *Lundbye-Christensen S, red. Symposium i Anvendt statistik.* Aalborg Universitet, 2000: 223-234.

Rasmussen F, Lambrechtsen J, Siersted HC, Hansen HS, Hansen NC. Increased eosinophil cation protein levels in sensitized non-asthmatics is linked to subsequent hyperresponsiveness to methacholine. The Odense schoolchild study. *Int Arch of Allergy Immunol* 2000; 121: 129-136.

Rasmussen F, Siersted HC, Lambrechtsen J, Hansen HS, Hansen NCG. Impact of airway lability, atopy, and tobacco smoking on the development of asthma-like

symptoms in asymptomatic teenagers. The Odense schoolchild study. *Chest* 2000; 117: 1330-35.

Rasmussen F. Asthma, bronchial hyperreactivity, IgE sensitization and eosinophil activity in a cohort of young adults. Ph.D. Thesis.

Reumatologi

Professor, dr.med. *Peter Junker*

Klinisk lektor, dr.med. *Leif Ejstrup*

Klinisk lektor, dr.med. *Jens Møller Rasmussen*

Ph.D.-studerende pr. 31. december:

Hanne Merete Lindegaard

Helle Laustrup

Tine Lund (pr. 1. november)

Introduktionsstipendiat

Ole Birger Pedersen (pr. 1. september)

Medarbejdernes aktiviteter uden for forskningsenheden

L. Ejstrup har holdt foredrag i Psoriasisforeningen om psoriasisgigt (28. juni). Han har deltaget i COX2-møde i Stockholm, Sverige (12.-13. maj). Han har deltaget i First EULAR Annual Congress of Rheumatology i Nice, Frankrig (20.-24. juni) og Second International Spondylarthropathy Congress i Gent, Belgien (4.-7. oktober). Han er medlem af Dansk Reumatologisk Selskabs Videreuddannelsesudvalg samt Sundhedsstyrelsens kontaktperson vedrørende vurdering af ansøgere til overlægestillinger ved reumatologiske afdelinger. Han har været referent ved Ugeskrift for Læger og er af Sundhedsstyrelsen udpeget som inspektør af reumatologiske afdelinger. Han fungerer som sagkyndig i Patientklagenævnet.

P. Junker har i forbindelse med præsentation af forskergruppens arbejde Association of mannose-lectin variant alleles with systemic lupus erythematosus and infections in a population based cohort deltaget i 64th American College of Rheumatology Meeting, Philadelphia, USA (28. oktober-2. november). Han har holdt foredraget Dagens reumatologi. Landvindinger og landemærker i Det Medicinske Selskab i København (19. september) og foredraget Laboratoriediagnostik ved autoimmune sygdomme i Lægekredsforeningen for Fyns Amt, Hotel Fåborg Fjord (21. november). P. Junker er forfatter ved Lægemiddelkataloget. Han har været medlem af to bedømmelsesudvalg vedrørende Ph.D.-afhandlinger og har været formand for bedømmelsesudvalget vedrørende et professorat i pædiatri ved Syddansk Universitet, Odense Universitetshospital. P. Junker er medlem af Dansk Reumatologisk Selskabs lærebogsudvalg, medlem af konsistoriums publikationsudvalg, medlem af projektgruppe under Statens Institut for Medicinsk Teknologivurdering vedrørende behandling af leddegigt og medlem af rygfagligt koordinationsudvalg i Fyns Amt. Endvidere er han medlem af bestyrelsen for Klinisk Institut, Syddansk

Universitet, medlem af Overlægerådets Legatudvalg, medlem af bidragsudvalget i Fonden Til Lægevidenskabens Fremme, medlem af Lægeforeningens Forskningsfonds videnskabelige bedømmelsesudvalg, medlem af bestyrelsen for gårdejer af Stenløse Peder Laurits Pedersens Legat til støtte for lægevidenskabelig forskning, bestyrelsesmedlem i Karen Hansens Mindefond og medlem af Gigtforeningens hovedbestyrelse. Han er medlem af censorkorpset i intern medicin, har fungeret som sagskyndig for Retslægerådet og er medlem af Advisory Board, Scandinavian Journal of Rheumatology.

H. Laustrop har på Syddansk Sundhedsvidenskabeligt Forskningsforums møde i Esbjerg holdt foredraget Lupus i Fyns Amt (25. september).

H.M. Lindegaard har været repræsenteret på First Annual EULAR Congress of Rheumatology, Nice, Frankrig (20.-24. juni) med arbejdet The sensitivity of low-field dedicated extremity magnetic resonance imaging in wrist and metacarpophalangeal joints of patients with early untreated rheumatoid arthritis. Har endvidere på Syddansk Sundhedsvidenskabeligt Forskningsforums møde i Esbjerg (25. september) holdt foredraget: MR-skanning af fingerled ved tidlig, ubehandlet reumatoid artrit.

O.B. Pedersen har deltaget i Second International Spondylarthropathy Congress, Gent, Belgien, (4.-7. oktober).

J.M. Rasmussen har deltaget i 64. Annual Scientific Meeting of the American College of Rheumatology, Philadelphia, PA (28. oktober-1. november). Han er formand for bestyrelsen for Medicinsk Selskab for Fyns Stift. Han er medlem af bestyrelsen og kasserer i Dansk Reumatologisk Selskab og medlem af bestyrelsen i Dansk Medicinsk Selskab. Han er medlem af forskningsudvalg under Dansk Sklerodermi og Raynaud forening. Han er medlem af bestyrelsen i Foreningen til fremme Bevæge-apparatets Årti 2000-2010 i Danmark. Han har været medlem af Specialistnævnets arbejdsgruppe vedrørende udarbejdelse af målbeskrivelser og logbøger i den lægelige videreuddannelse. Han har deltaget i OLAU II kursus modul 1 (17.-21. januar), modul 2 (3.-7. april) og modul 3 (25.-28. september) arrangeret af Den Almindelige Danske Lægeforening.

Publikationer

Junker P. Reumatoid arthritis - en akut medicinsk tilstand. Ugeskr. Læger 2000; 162: 24-25.

Junker P. Hæmning af deformering (invaliditet) ved reumatoid artrit. Ugeskr. Læger 2000; 162: 1578-1579.

Junker P, Hansen M. De inflammatoriske reumatiske sygdomme. Et område i bevægelse. Ugeskr. Læger 2000; 162: 4123.

Junker P, Andersen LS, Sørensen SF, Knudsen T, Oxholm PC, Petersen J, Rasmussen JM, Thomsen BS. Inflammatoriske reumatiske sygdomme. Klassifikation, diagnostik og behandling. Ugeskr. Læger 2000; 162: Suppl. 8.

Junker P, Freisleben-Sørensen S, Petersen J, Rasmussen JM, Thomsen B, Oxholm P, Knudsen T, Andersen LS. Inflammatoriske reumatiske sygdomme. En klaringsrapport (Dansk Selskab for Intern Medicin). Ugeskr. Læger 2000; Klaringsrapport nr. 8.

Slothuus U, Larsen ML, Junker P. Willingness To pay for arthritis symptom alleviation. Comparison of closed-ended questions with and without follow-up. Int J Technol Assess Health Care 2000; 16: 60-72.

Sørensen IJ, Nielsen EH, Schrøder L, Voss A, Svehag SE. Complexes of serum amyloid P component and DNA in serum from healthy individuals and systemic lupus erythematosus patients. J Clin Immunol 2000; 20: 408-415.

Kardiologi

Professor, dr.med., forskningsansvarlig *Torben Haghfelt*
Klinisk lektor, dr.med. *Henrik Steen Hansen*

Gæsteforsker, klinisk lektor, dr.med. *Mogens Møller*

Gæsteforsker *Henrik Wulff Christensen* (Ph.D.-studerende i klinisk fysiologi og nuklearmedicin, Odense Universitetshospital)

Gæsteforsker *Mogens Stig Djurhuus*, Ph.D. (1. reservelæge ved Hjertemedicinsk Klinik B, Rigshospitalet)

Gæsteforsker *Sabine Gill*, Ph.D. (reservelæge ved Geriatrisk Afdeling G, Odense Universitetshospital)

Gæsteforsker *Benedikte Haastrup*, Ph.D. (reservelæge ved Kardiologisk Afdeling, Skejby Sygehus)

Gæsteforsker *Ulrik Hintze*, Ph.D. (reservelæge ved Kardiologisk Afdeling B, Odense Universitetshospital)

Gæsteforsker, dr.med. *Hans Mickley* (overlæge ved Kardiologisk Afdeling B, Odense Universitetshospital)

Gæsteforsker *Henrik Nissen*, Ph.D. (1. reservelæge ved Kardiologisk Afdeling B, Odense Universitetshospital)

Gæsteforsker, dr.med. *Knud Erik Pedersen* (overlæge ved Kardiologisk Afdeling B, Odense Universitetshospital)

Gæsteforsker, dr.med. *Erik Hertel Simonsen* (overlæge ved Kardiologisk Afdeling B, Odense Universitetshospital)

Gæsteforsker *Claus Havregaard Sørensen* (læge ved Den Kliniske Forskningsenhed, Ringkøbing Amt)

Gæsteforsker, dr.med. *Per Thayssen* (overlæge ved Kardiologisk Afdeling B, Odense Universitetshospital)

Gæsteforsker *Claus Tveskov*, Ph.D. (1. reservelæge, Kardiologisk Afdeling B, Odense Universitetshospital)

Gæsteforsker *Lars Videbæk*, Ph.D. (1. reservelæge ved Kardiologisk Afdeling B, Odense Universitetshospital)

Gæsteforsker *Henrik D. Villadsen*, HD, Ph.D. (1. reservelæge ved Kardiologisk Afdeling B, Odense Universitetshospital)

Forskningslaborant *Birgitte Toft Jensen*

Forskningsssygeplejerske *Janne Milton Jørgensen*

Forskningssekretær *Vibeke Dahl Jørgensen*

Forskningsssygeplejerske *Lis Munk*

Forskningslaborant *Birthe Poulsen*

Forskningslaborant *Ida Rosenlund*

Forskningsssygeplejerske *Helle Tveskov*

Forskningssekretær *Bente Wichmann*

Forskningsssygeplejerske, phil.mag. *Birthe Østergaard*

Ph.D.-studerende pr. 31. december:

Regina Eichhorst

Anne Louise Gaster

Lisette Okkels Jensen

Jens Brock Johansen

Kirsten Mikkelsen

Andre arrangementer afholdt af forskningsenheden

Forskningsenheden har afholdt temamøde for overlæger/ yngre læger under speciallægeuddannelse inden for specialerne kardiologi, endokrinologi, nefrologi, neurologi, geriatri, thoraxkirurgi og karkirurgi med emnet Aterotrombotisk hjertekarsygdom, Hotel Radisson H.C. Andersen, Odense (8. september), temamøde for praktiserende læger, speciallæger og hospitalslæger i Fyns Amt med emnet ACE-hæmmer-behandling af patienter med iskæmisk/aterosklerotisk hjertekarsygdom, Klinikbygningen, Odense Universitetshospital (12. september), møde med emnet Hjertesvigt for hospitalslæger, Klinikbygningen, Odense Universitetshospital (31. oktober), temamøde for praktiserende læger og hospitalslæger med emnet Betablokker-behandling ved hjertesvigt, Klinikbygningen, Odense Universitetshospital (28. november) samt internatmøde med emnet Status på forskning ved Kardiologisk Afdeling B/Kardiologisk Forskningsenhed for læger tilknyttet Kardiologisk Afdeling B/Kardiologisk Forskningsenhed, Hvedholm Slot, Faaborg (24.-25. november).

Medarbejdernes aktiviteter uden for forskningsenheden

H.W. Christensen har holdt foredrag om projekt FUMU på internatmøde afholdt af Kardiologisk Afdeling B (24.-25. november), på Forskningsdag, Syddansk Universitet, Odense (2. november) samt ved Dansk Kiropraktor Forenings årsmøde (10. november). Har undervist i Apopleksi Cerebri - aspekter med relation til kiropraktorpraksis på turnusuddannelsen for cand.manu. (10. januar) og undervist i Den kliniske undersøgelse samme sted (14. maj). Har med abstractet Diagnostik og behandling af brystmerter afledt fra det muskuloskeletale apparat hos patienter med formodet stabil angina pectoris deltaget i Åben Forskerdag ved Syddansk Universitet (25. september).

S. Djurhuus har været referee ved tidsskrifterne *Magnesium Research* og *Diabetic Medicine* og medlem af den videnskabelige komité ved 9th International Symposium on Magnesium Vichy, Frankrig (10.-15. september).

A.L. Gaster har deltaget i kurserne Voksenpædagogik for læger, AOF, Odense (januar), How to apply coronary physiology in the catheterization laboratory, European Heart House, Nice, Frankrig (april) og Basale ultralydsteknikker, Århus Universitet (april). Har sammen med P.

Thayssen, T. Haghfelt, P.F. Højlund-Carlson med posteren Use of Intravascular Ultrasound-guided percutaneous Coronary Intervention in Unselected Lesions deltaget i TCT Washington.

S. Gill har deltaget med posteren Non-invasive reperfusion assessment by continuous vectorcardiography after thrombolytic therapy in AMI enables early prognostication and is superior to repeated ECG i 3rd International Congress on Coronary Artery Disease from prevention to intervention, Lyon, France (oktober) og forsvaret Ph.D.-afhandling med titlen Early non-invasive findings in the acute ischaemic syndrome and their significance for long term prognosis with special focus on continuous dynamic vectorcardiography ved Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Syddansk Universitet (14. januar).

B. Haastrup har forsvaret Ph.D.-afhandling med titlen Application of biochemical markers for early diagnosis and treatment in acute myocardial ischaemia ved Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Syddansk Universitet (20. oktober).

T. Haghfelt har tilrettelagt og ledet A-kursus i kardiologi på Odense Universitetshospital (24.-28. januar) og har herudover været mødeleder og foredragsholder ved såvel nationale som internationale kardiologimøder, specielt vedrørende emnerne akut iskæmisk syndrom, præventiv kardiologi og kongestiv hjerteinsufficiens. Han er herudover medlem af diverse styringsgrupper vedrørende internationale multicenterundersøgelser med undersøgelse af patienter med kongestiv hjertesvigt. Har skrevet populærvidenskabelige artikler i Dagens Medicin, Månedsskrift for Praktiserende Læger, Fyns Lægekredsforenings blad mv. vedrørende først og fremmest akut iskæmisk syndrom og hjertesvigt. Har deltaget i følgende kardiologkongresser: American Collage of Cardiology, Anaheim, USA (10.-16. marts), Nordisk Cardio-vascular Symposium, København (24.-25. marts), European Resuscitation Council's møde (31. maj-3. juni) European Society of Cardiology, working group on congestive heart failure møde, Venedig, Italien (28. juni-1. juli), European Society of Cardiology Congress, Amsterdam, Holland (25.-30. august) og American Heart Association møde, New Orleans, U.S.A. (10.-16. november). I forbindelse med ovenstående møder været chairman eller foredragsholder. Er medlem af Ugeskrift for Lægers videnskabelige panel, præsident for Scandinavian Resuscitation Council, Medlem af Executive Committee for European Resuscitation Council (udpeget af European Society of Cardiology). Han er Fellow of the American College of Cardiology og Fellow of the European Society of Cardiology samt American Heart Association. Medlem af redaktionskomiteerne for tidsskrifterne Cardiology (USA), Intercontinental Cardiology (Panama), Resuscitation (USA) og Scandinavian Cardiovascular Journal. Formand for Bønnelykkefondens bestyrelse og formand for arbejdsgruppe nedsat af Dansk Kardiologisk Selskab vedrørende Kvalitative og kvantitative minimumskrav ved modtagelse af akutte hjertepatienter. Har været/er medlem af Ph.D.-bedømmelsesudvalg vedrørende cand.med. Jess Lambrechtsens Ph.D.-

afhandling Development of Cardiovascular Risk Factors from Childhood to Adulthood with special emphasis on blood pressure: The Odense School Child Study, medlem af bedømmelsesudvalg vedrørende cand.med. Niels Wedderkops Ph.D.-afhandling Atherosclerotic Cardiovascular Risk Factors in Danish Children and Adolescents. A Community based approach with a special reference to Physical Fitness and Obesity, medlem af bedømmelsesudvalg vedrørende cand.med. Jacob Møllers Ph.D.-afhandling The myocardial performance index. Prognostic and clinical implications after first myocardial infarction samt medlem af bedømmelsesudvalget vedrørende cand.med. Henrik Rydes Ph.D.-afhandling Effekten af afholdenhed på hjertets funktion, rytme og neurohumorale aktivering hos alkoholafhængige mænd. Er endvidere vejleder vedrørende 2 projekter som led i prægraduat sundhedsvidenskabelig forskeruddannelse, (stud.med. Jordi Dahl Er der behov for en Brystsmerteklinik på Odense Universitetshospital og stud.med. Winnie Hedevang Olesen Kontinuerlig Iskæmimonitorering og Hjertefrekvens Variabilitet hos patienter med Akut Koronar Syndrom). Endvidere hovedvejleder vedrørende Ph.D.-projekterne Anne Louise Gaster Intravascular ultralyd og intracoronar Doppler-undersøgelse som supplement til koronararteriografi, Lisette Okkels Jensen Aterosklerotisk plaquereduktion med Simvastatin visualiseret med intravaskulær ultralyd hos patienter med iskæmisk hjertesygdom, Regina Eichhorst Hjerteepikrisens effekt på risikobyrdnen hos patienter med iskæmisk hjertesygdom (Shared-Care-Koncept), Kirsten Mikkelsen Neurohormonanalyse hos hjertesvigtpatienter og Claus H. Sørensen Akut iskæmisk syndrom og depression. Herudover hovedvejleder vedrørende cand.med. Sabine Gills Ph.D.-afhandling Early non-invasive findings in the acute ischaemic syndrome and their significance for long term prognosis with special focus on continuous dynamic vectorcardiography, der blev forsvaret (14. januar), cand.med. Benedikte Haastrups Ph.D.-afhandling Application of biochemical markers for early diagnosis and treatment in acute myocardial ischaemia, der blev forsvaret (20. oktober).

H.S. Hansen var inviteret foredragsholder ved XXII Congress of the European Society of Cardiology med foredraget Epidemiology of Hypertension in the Young, Amsterdam, Holland (26.-30. august), og inviteret foredragsholder ved Scandinavian University Program The Continuum of Coronary Care med foredraget Role of Lipid-lowering Treatment Today and in the Future, Oslo Universitet, Norge (29. september). Han har som inviteret foredragsholder deltaget i Dansk Kardiologisk Selskabs 6. årsmøde med foredraget Medicinsk behandling af angina, ender det i polyfarmaci (12.-13. maj). Som inviteret foredragsholder har han deltaget i MTV-konference med foredraget Interventionel kardiologi: Behandling med stents og ballonudvidelse, Odense (29. november). Han har endvidere deltaget i The Paris Course on Revascularization, Paris, Frankrig (23.-26. maj) og American Heart Association's 73rd Scientific Sessions, New Orleans, Louisiana, USA (12.-15. november). Han har været vejle-

der for cand.med. Jess Lambrechtsens Ph.D.-afhandling Development of Cardiovascular Risk Factors from Childhood to Adulthood with Special Emphasis on Blood Pressure, forsvaret ved Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Syddansk Universitet (19. januar). Han var formand for bedømmelsesudvalget ved cand.med. Ulrik Hintzes Ph.D.-afhandling om QT/RR-hælningskoefficientens prognostiske betydning efter myokardieinfarkt, Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Syddansk Universitet (2. juni). Han har været medlem af redaktionen nedsat af Dansk Cardiologisk Selskab om Sekundær og primær forebyggelse af koronar hjertesygdom med særligt henblik på dyslipidæmi. Han har undervist på A-kursus i kardiologi, Odense (25.-27. januar) samt ved specialeuddannelsen i almen medicin, Odense (1. november). Han har holdt 3 forelæsninger om kardiologi for biomekanik-studerende. Han var medarrangør og ordstyrer ved forskermøde, Syddansk Sundhedsvidenskabeligt Forskningsforum, Esbjerg (25. september) og ved Dansk Cardiologisk Selskabs efteruddannelseskursus Kardiologi i år 2000, Faaborg (23.-25. november). Han er medlem af vurderingsudvalg ved besættelse af intern medicinske undervisningsstillinger og medlem af den faglige planlægningsgruppe for Syddansk Sundhedsvidenskabeligt Forskningsforum. Han er medlem af Dansk Selskab for Intern Medicins møde- og efteruddannelsesudvalg og Dansk Cardiologisk Selskabs efteruddannelsesudvalg. Han er medlem af den danske styringskomité for ASCOT-undersøgelsen.

U. Hintze har forsvaret Ph.D.-afhandling med titlen QT/RR-hælningskoefficientens prognostiske betydning efter myokardieinfarkt ved Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Syddansk Universitet (2. juni).

J.B. Johansen har afleveret Ph.D.-afhandling med titlen Tilt-table test mediated syncope in patients with unexplained syncope. An evaluation of cardiac autonomic control, som er indstillet til offentligt forsvar (16. marts 2001). Bedømmere er professor, dr.med. Peter Bie, Fysiologisk Institut, Syddansk Universitet, Odense, associate professor, Ph.D. John M. Karemaker, Department of Physiology, Academic Medical Center, University of Amsterdam, Holland, overlæge, dr.med. Steen M. Pehrson, Kardiologisk Afdeling P og laboratorium, Amtssygehuset i Gentofte.

H. Mickley har deltaget i Kursus i præsentationsteknik, Proces Rådgivning, Skodsborg (4.-5. februar). Herudover deltaget i følgende kongresser: 49th Annual Scientific Session, American College of Cardiology, Anaheim, Californien, USA (12.-15. marts), the Global Atorvastatin Investigator Meeting, Chicago, Illinois, USA (4.-5. maj), XXIIth Congress of the European Society of Cardiology, Amsterdam, Holland (27.-30. august) samt 9th World Meeting on Impotence Research, Perth, Australien (26.-30. november). Medforfatter på posteren Prognostic importance of different Holter variables in survivors of first acute myocardial infarction: 10 to 12 years of follow-up, der blev præsenteret ved the 3rd International Congress on Coronary Artery Disease, Lyon, Frankrig (2.-5. oktober). H. Mickley har udfærdiget undervisningshæftet Hjertelig

sex til brug for praktiserende læger og er dansk koordinator for det internationale SAGE multicenter studium (Study Assessing Goals in the Elderly). Kardiologisk repræsentant i dansk, tværfagligt Advisory Board vedrørende Erektile Dysfunktion. Vejleder for Diplom- og Ph.D.-studerende. Medlem af Dansk Cardiologisk Selskabs arbejdsgrupper vedrørende Arbejdstest og Rehabilitering samt suppleant for Dansk Cardiologisk Selskabs §14-repræsentant under Sundhedsstyrelsen. Medlem af Overlægeforeningens Repræsentantskab samt Overlægerådets Legatudvalg, Odense Universitetshospital.

K. Mikkelsen har deltaget i European Society of Clinical Investigation 34. møde, Århus (17.-20. maj), European Society of Hypertension - Tenth European Meeting on Hypertension, Göteborg, Sverige (29. maj-3. juni), Heart Failure update, Venice, Italien (28. juni-1. juli), European Society of Cardiology, 25. møde, Amsterdam, Holland (26.-30. august) og American Heart Association 73. kongres, New Orleans, USA (12.-15. november).

M. Møller er chef for Dansk Pacemaker og ICD Register, medlem af European Society of Cardiology's arbejdsgrupper om Cardiac Pacing og om Cardiac Arrhythmias samt formand for Dansk Cardiologisk Selskabs arbejdsgruppe om Pacemaker og ICD behandling. Han har som inviteret foredragsholder deltaget i 21st Annual Scientific Sessions of the North American Society of Pacing and Electrophysiology, Washington, USA (17.-20. maj), som chairman og inviteret foredragsholder i Cardiotim 2000, 12th International Congress, Nice, Frankrig (14.-17. juni), i 73rd Scientific sessions of the American Heart Association, New Orleans, USA (12.-15. november) og som foredragsholder ved IX International Symposium on Progress in Clinical Pacing, Rom, Italien (5.-8. december). Han har bedømt Ph.D.-afhandling ved Aarhus Universitet (6. april) og ved Københavns Universitet (24. november) samt været hovedvejleder for 2 Ph.D.-studerende med afhandling indleveret ved Syddansk Universitet i det forløbne år.

H. Nissen har med foredraget Molecular Genetics in Preventive Cardiovascular Medicine: Current applications and perspectives deltaget i Pfizer Cardiovascular Seminar, Hotel Hesselet (26. november).

E.H. Simonsen har deltaget i de nationale og internationale forskningsprogrammer SAFE PACE 2 (Syncope and falls in the elderly, pacing and carotid sinus evaluation. A randomized controlled trial of cardiac pacing in older patients with falls and carotid sinus hypersensitivity) og DANPACE (En dansk multicenterundersøgelse med deltagelse af alle danske pacemakercentre), har været medlem af bedømmelsesudvalg vedrørende cand.med. Jens Cosedis Niensens Ph.D.-afhandling Optimal pacing mode in patients with sick sinus syndrome. On the consequences of implanting a ventricular lead, vedrørende cand.med. Eva Vang Ebbenhøjs Ph.D.-afhandling Effects of metoprolol on autonomic function and blood pressure in ACE-inhibitor treated type 1 diabetic patients ved Aarhus Universitet, været vejleder vedrørende Ph.D.-projektet Jens Brock Johansen Tilt-table test mediated

syncope in patients with unexplained syncope. An evaluation of cardiac autonomic control og chairman ved symposium om Syncope and syncope management, ESC, Amsterdam, Holland (august).

Eksterne bevillinger og donationer

R. Eichhorst har fået 75.000 kroner af Hjertereforeningen til projektet HERMES -Hjerteepikrisens effekt på risikobydden hos patienter med iskæmisk hjertesygdom.

K.V. Mikkelsen har fået 1 års kandidatstipendium og 50.000 kroner til Ph.D.-projekt af Hjertereforeningen om Hjertheinsufficiens og Neurohormoner. Til samme projekt har A.J. Andersen og hustrus fond doneret 50.000 kroner.

Publikationer

Arnsbo P, Møller M. For The Danish Pacemaker Register. Updated appraisal of pacing lead performance from the Danish Pacemaker Register: The reliability of bipolar pacing leads has improved. *Pacing Clin Electrophysiol* 2000; 23: 1401-06.

Ashkenazy Y, Lewkowicz M, Levitan J, Hintze U, Møller M, Særmærk K, m.fl. Comparison of recent methods of analyzing heart rate variability. *Fractals* 2000; 8: 315-22.

Djurhuus MS, Skøtt P, Vaag A, Andersen P, Parving HH, Klitgaard NAH. Hyperglycemia enhance renal magnesium excretion in Type 1 diabetic patients. *Scand J Clin Lab Invest* 2000; 60: 403-10.

Gaster AL, Jylling E, Hagerup L, Sahlholdt EC. Prognosen efter primært akut myokardieinfarkt. *Ugeskr. Læger* 2000; 162: 340-45.

Gill S, Hastrup B, Haghfelt T, Dellborg M, Clemmensen PM. Early reperfusion assessment and repeated thrombolysis in acute myocardial infarction estimated by repeated standard electrocardiography. A randomized, double-blind, placebocontrolled pilot study. *Cardiology* 2000; 94(1): 58-65.

Haghfelt T. Ischemic heart disease - focus on treatment and prevention, future visions. *Ugeskr. Læger* 2000; 162(1): 40-1.

Huikuri H, Makikallio TH, Peng CK, Goldberger AL, Hintze U, Møller M. Correlation properties of R-R interval dynamics and mortality in patients with depressed left ventricular function after myocardial infarction. *Circulation* 2000; 101: 47-53.

Hintze U, Vach W, Videbæk J, Møller M. Prognostic properties of QT/RR dynamics in survivors of myocardial infarction with reduced systolic function. *Pacing Clin Electrophysiol* 2000; 23: 619.

Johansen JB, Bexton RS, Simonsen EH, Markowitz T, Erickson MK. Clinical experience of a modified rate drop response algorithm in the treatment of vasovagal and carotid sinus syncope. *Europace* 2000; 2: 245-50.

Johansen JB, Mølgaard H, Simonsen EH. Investigation of patients with syncope. *Tidsskr. Nor Laegeforen* 2000; 120(7): 808-9.

Køber L, Thomsen PEB, Møller M, Torp-Pedersen C, Carlsen J, Sandøe E, m.fl. Effect of dofetilide in patients with recent myocardial infarction and left ventricular dysfunction: A randomised trial. *Lancet* 2000; 356: 2052-58.

Larsen LA, Svendsen IH, Jensen AM, Kanters JK, Andersen PS, Møller M, m.fl. Long QT syndrome with high mortality rate caused by a novel G572R missense mutation in KCNH2. *Clin. Genetics* 2000; 57: 125-30.

Larsen SE, Hansen HS, Froberg K, Nielsen JR. Left ventricular structure and function in elite cyclists. *Pediatr Exerc Sci* 2000; 12: 382-7.

Madsen J, Grande P, Saunamäki K, Thayssen P, Kasis E, Eriksen UH, Rasmussen K, Haunsø S, Nielsen, TT, Haghfelt TH, m.fl. DANAMI. En dansk undersøgelse af invasive versus medicinsk behandling af trombolysesebehandlede patienter med postinfarkt iskæmi. *Ugeskr. Læger* 2000; 5624-28.

Madsen JK, Grande P, Saunamäki K, Thayssen P, Kasis E, Eriksen UH, Rasmussen K, Haunsø S, Nielsen TT, Haghfelt T, Hansen PF, Hjelm E, Paulsen PK, Alstrup P, Arendrup HC, Niebuhr-Jørgensen U, Andersen LI. [No title available]. *Ugeskr. Læger* 2000; 162(44): 5924-28.

May O, Arildsen H, Damsgaard EM, Mickley H. Cardiovascular autonomic neuropathy in insulin-dependent diabetes mellitus: prevalence and estimated risk of coronary heart disease in the general population. *Journal of Internal Medicine* 2000; 248: 483-91.

Mickley H. Skal kardiogent shock ved akut myokardieinfarkt behandles invasivt? *Ugeskr. Læger* 2000; 162: 5884 (Leder).

Mickley H. Sex, sildenafil og hjertepatienten. *Hospital Health Care* 2000; 5-6: 19-22.

Mickley H. What does the FRISC II trial tell us about the treatment of non-Q-wave myocardial infarction. *Cardiology* 2000; 94: 77-80 (Editorial).

Mortensen OS, Madsen JK, Haghfelt T, Grande P, Saunamäki K, Haunsø S, Hjelm E, Arendrup H. Health related quality of life after conservative or invasive treatment of inducible postinfarction ischaemia. *Heart* 2000; 84(5): 535-40.

Møller M, Haghfelt T. Profylaktisk behandling med implanterbar defibrillator. *Ugeskr. Læger* 2000; 62: 4160-61.

Nauck MS, Scharnagl H, Nissen H, Schaurmann C, Matern D, Nauck MA, Wieland H, Marx W. FH-Freiburg: a novel missense mutation (C317Y) in growth factor repeat A of the low density lipoprotein receptor gene in a German patient with homozygous familial hypercholesterolemia. *Atherosclerosis* 2000; 151(2): 525-34.

Nielsen TT, Haghfelt TH, Haunsø S, Thayssen P. Iskæmisk hjertesygdom og integreret rehabilitering. *Ugeskr. Læger* 2000; 3828.

Pedersen TR, Wilhelmsen L, Færgeman O, Strandberg TE, Thorgeirsson G, Troedsson L, Kristianson J, Berg

- K, Cook Tj, Haghfelt T, Kjekhus J, Miettinen T, Olsson AG, Pyorala K, Wedel H.* Follow-up study of patients randomized in the Scandinavian simvastatin survival study (4S) of cholesterol lowering. *Am J Cardiol* 2000; 86(3): 257-62.
- Rasmussen F, Lambrechtsen J, Siersted HC, Hansen HS, Hansen NC.* Increased eosinophil cation protein level in sensitized nonasthmatics is linked to subsequent hyperresponsiveness to methacholine. The Odense Schoolchild Study. *Int Arch Allergy Immunol* 2000; 121: 129-36.
- Rasmussen F, Siersted HC, Lambrechtsen J, Hansen HS, Hansen NCG.* Impact of airway lability, atopy, and tobacco smoking on the development of asthma-like symptoms in asymptomatic teenagers. The Odense Schoolchild Study. *Chest* 2000; 117: 1330-5.
- Thiart R, Scholtz C, Vergotine, J, Hoogendijk C, Villiers J de, Nissen H, Brusgaard K, m.fl.* Predominance of a 6-bp deletion in exon 2 of the LDL receptor gene in Africans with familial hypercholesterolaemia. *J Med Genet* 2000; 37(7): 514-19.
- Torp-Pedersen C, Møller M, Thomsen PEB, Køber L, Sandøe E, Egstrup K, m.fl.* For the Diamond Study Group. Dofetilide til patienter med hjerteinsufficiens og dårligt fungerende venstre ventrikel. *Ugeskr. Læger* 2000; 162: 5948-53.
- Torp-Pedersen C, Møller M, Køber L, Camm AJ.* Dofetilide in congestive heart failure. *Eur Heart J* 2000; 21: 04-06 (hot line editorial).

Kirurgisk Gastroenterologi, Kirurgisk Endokrinologi

Professor, dr.med. *Ole Kronborg*
Klinisk lektor, dr.med. *Henning Overgaard Nielsen*
Klinisk lektor, dr.med. *Svend Arne Pedersen*
Lægeseekretær *Kirsten Grinsted* (fondslønnet)
Laborant *Maria Østergaard Jensen* (fondslønnet)
Lægeseekretær *Darley Pedersen* (fondslønnet)

Ph.D-studerende pr. 31. december:
Morten Rasmussen

Medarbejdernes aktiviteter uden for forskningsenheden

O. Kronborg har været inviteret som foredragsholder over emnerne screening for tyktarmskræft, forstadier til tarmkræft og opfølgning efter radikal kirurgi ved internationale møder i Oslo, Norge (januar), Paris, Frankrig (februar), Sydney, Australien (marts), Vilnius, Litauen (marts), Uppsala, Sverige (marts), Barcelona, Spanien (juni), Maastricht, Holland (oktober), Perth, Scotland (november). Han har arrangeret session om kolorektal-cancer ved årsmødet i Dansk Kirurgisk Selskab og undervist postgraduat ved nordisk kursus i endoskopi i Oslo, Norge (SADE). Han er medlem af Editorial Board i flere internationale tidsskrifter, er medlem af Det Videnskabelige Udvalg i Kræftens Bekæmpelse, Det Videnskabelige Panel i Ugeskrift for Læger, WHO's Center for forebyggelse af tyktarmskræft. Formand for DCCG (Danish Colorectal Cancer Group).

H. Overgaard Nielsen har deltaget i WHO's Regional Committee for Europe 5th session som repræsentant for The International Society of Surgery, København (september).

S.A. Pedersen har deltaget i det franske børnekirurgiske selskabs årsmøde, Paris, Frankrig (september) og det amerikanske gastroenterologiske selskabs årsmøde, San Diego, USA (maj).

Publikationer

Bonithon-Kopp C, Kronborg O, Giacosa A, Rãth U, Faivre, J. Calcium and fibre in prevention of colorectal adenoma recurrence: a randomised intervention trial. *Lancet* 2000; 356: 1300-1306.

Greenberg PD, Bertario L, Gnauck R, Kronborg O, Hardcastle JD, Epstein MS, Sadowski D, Sudduth R, Zuckermann GR, Rockey DC. A Prospective multi-center evaluation of new fecal occult blood tests in patients undergoing colonoscopy. *Am J Gastroenterol* 2000; 95: 1331-1338.

Kronborg O. Colon polyps and cancer. *Endoscopy* 2000; 32: 124-130.

Kronborg O. Screening for early colorectal cancer. *World J Surg* 2000; 24: 1069-1074.

Kronborg O. Er colonindhældningens dage talte - ved opfølgning efter polypektomi? *Ugeskr. Læger* 2000; 162: 4159.

Kronborg O. Colorectal cancer follow-up. *European J Surg Oncol* 2000; 26: 321.

Kronborg O and The European Group for Colorectal Cancer Screening. Recommendation to include colorectal cancer screening in Public Health Policy. *European J Oncol* 2000; 5: 71-72.

Kronborg O, Ugstad M, Fuglerud P, Johne B, Hardcastle J, Scholefield JH, Vellacott K, Moshakis V, Reynolds JR. Faecal calprotectin levels in a high risk population for colorectal neoplasia. *Gut* 2000; 46: 795-800.

Klinisk Biokemi og Klinisk Genetik

Professor, dr.med. *Mogens Hørder*
Professor, lic.scient. *Torben Arvid Kruse*
Klinisk lektor, cand.med. *Steen Antonsen*, Ph.D.
Klinisk lektor, cand.med. *Anne-Marie Gerdes*, Ph.D.
Klinisk lektor, dr.med. *Søren Risom Kristensen*
Klinisk lektor, cand.med. *Niels Erik Petersen*, Ph.D.
Klinisk lektor, cand.med. *Kirsten Rasmussen*
Klinisk lektor, dr.med. *Palle Wang*
Ekstern lektor, dr.med. *Ivan Brandslund*
Klinisk lærer, cand.med. *Lise Bathum*, Ph.D.
Klinisk lærer, cand.scient. *Ole Blaabjerg*
Klinisk lærer, cand.med. *Bo Jørgensen*
Klinisk lærer, cand.polyt. *Poul Jørgen Jørgensen*
Klinisk lærer, lic.pharm. *Niels Anders Klitgaard*
Klinisk lærer, cand.med. *Lotte Nyelandsted Krogh*
Klinisk lærer, mag.scient. *Per Hyltoft Petersen*
Gæsteforsker, molekylærbiolog *Lars Dyrskjød Andersen*
(Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker, molekylærbiolog *Klaus Brusgaard*, Ph.D.
(Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker, cand.scient *Hans Atli Dahl* (Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker, cand.med. *Mogens Stig Djurhuus*, Ph.D.
(Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker, cand.med. *Per Grinsted* (Odense Universitetshospital)

Ph.D.-studerende pr. 31. december:

Charlotte Brasch Andersen
Lene Christiansen
Christine Dalgård
Jonna Skov Madsen
Mette Nyegaard

Der har i forårssemestret og efterårssemestret været ansat 7 undervisningsassistenter (Bioanalytikerundervisere). Disse har undervist i alt 140 timer.

Andre arrangementer afholdt af forskningsenheden

Der har været afholdt 18 KKA-seminarer med 45 indlæg. Seminarerne har til formål at redegøre for planlagte og igangværende udviklings- og forskningsarbejde - såvel afdelingens eget som det, der foregår i samarbejde med eller på initiativ af andre afdelinger.

Medarbejdernes aktiviteter uden for forskningsenheden

C.B. Andersen har deltaget på Danish Allergy Research

Center, DARC's årsmøde med foredraget Genetiske Risikofaktorer i Allergiske Sygdomme, Odense (14. juni). Hun har deltaget på følgende Ph.D.-kurser: Grundkursus i Genetisk Epidemiologi, Syddansk Universitet (20.-24. marts), Genetisk Epidemiologi, Århus Universitet (8.-12. maj) og Molekylær Medicin, Skejby Sygehus (22.-25. maj).

L. Bathum har deltaget i EU konference om Biological Aging, Belgien (6.-10. maj) og Syddansk Forskerforum med foredraget Giver bærerstatus for hæmokromatose risiko for tidlig død? Hun er medlem af bestyrelsen for Fyns Medicinsk Selskab og Uddannelsesudvalg I (UUI) under Dansk Selskab for Klinisk Biokemi. Hun har deltaget i følgende kurser: Kursus i Grundlæggende Genetisk Epidemiologi, Odense (20.-24. marts), Voksenpædagogisk kursus for læger, Odense (6.-9. april). Hun har undervist i farmakogenetik i A-kursus i Lægemiddelelimination (20. november) og Ph.D.-kursus i farmakogenetik (6. december).

K. Brusgaard har deltaget i 6th Scandinavian meeting of Atherosclerosis, Århus med poster, i XX International Meeting on Atherosclerosis, Stockholm med abstract, med indlæg, i 17th international meeting on diabetes, Mexico City, Mexico, med to posters, i Dansk Endokrinologisk årsmøde med indlæg, GeneChip seminar, Symbion, København, Real time PCR seminar, Symbion, København, Real time PCR brugermøde, Stockholm, Sverige, Diabetesgruppens juleseminar med poster, Odense Universitetshospital. Han er speciale-vejleder for 3 speciale-studerende og en Ph.-D.

L. Christiansen har deltaget i Dansk Dermatologisk Selskabs årsmøde med foredraget Porphyria cutanea tarda. Betydning af genmutationer for sygdommens manifestation.

H.A. Dahl har deltaget i 8th World Congress on Psychiatric Genetic med posteren A search for susceptibility for Panic Disorder in a genetic isolate, Versailles, Frankrig (26.-31. august). Han har holdt foredrag om søgning efter gener af betydning for psykiatriske sygdomme i den færøske befolkning, Det Færøske Hus, København (8. marts). Han har deltaget i Workshopen Fiskeri og forskning med foredraget Genomscreening i isolerede befolkninger, Vágar, Færøerne (14.-15. oktober), debatmøde om genetisk forskning på Færøerne, arrangeret af Færøernes Forskningsråd på Fróðskaparsetur Føroya, Færøerne (1. december).

M.S. Djurhuus er medlem af den videnskabelige komité ved 9th International Symposium on Magnesium, Vichy, Frankrig (10.-15. september).

A.M. Gerdes har holdt foredrag om Arvelig coloretal

cancer, Nyborg Sygehus (15. november) og om Arvelig mammacancer, Aabenraa Sygehus (20. november). Hun har deltaget i møde om Genetisk testing og arvelig cancer, arrangeret af Dansk Selskab for Medicinsk Genetik, Sandbjerg Gods (25.-26. november). Hun er formand for cancergenetisk udvalg under Dansk Selskab for Medicinsk Genetik, medlem af genetisk udvalg under Danish Breast Cancer Cooperative Group, medlem af EU-projektet International BRCA-Carrier Cohort Study.

M. Hørder er dekan ved Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Syddansk Universitet. Han er medlem af Sundhedsstyrelsens Sagkyndige Råd og sagkyndig rådgiver i Sundhedsstyrelsen vedrørende laboratorietechnik, formand for Det Videnskabelige Råd, Statens Institut for Medicinsk Teknologivurdering, medlem af Videreuddannelsesudvalget for speciallæger, Dansk Selskab for Klinisk Kemi, formand for udvalg nedsat af Forskningsministeren og Sundhedsministeren vedrørende opfølgning på redøgørelse for Medicinsk Sundhedsforskning, medlem af Specillægekommisionen, udpeget af Forskningsministeriet til bestyrelsen for John F. Kennedy Institutet, medlem af Redaktionskomitéen, Ugeskrift for Læger, formand for arbejdsgruppe vedrørende forskningstræning under speciallæge-uddannelsen, Specillægekommisionen, medlem af bestyrelsen Dansk Selskab for Medicinsk Undervisning. Han er medarrangør og underviser ved Forsker Sommerskole om MTV, Gl. Avernæs (21.-23. august), oplægsholder ved Symposium om Medicinsk Sundhedsforskning arrangeret af forsknings- og sundhedsministeren, Panum Institutet (17. januar), oplægsholder ved seminar om Medicinsk Sundhedsforskning, Syddansk Sundhedsvidenskabeligt Forskerforum, Esbjerg (25. september). M. Hørder er vejleder for Ph.D.-studerende B. Haastrup, L. Christiansen og C. Dalgård.

B. Jørgensen har deltaget i Dansk Selskab for Klinisk Kemis 357. møde med foredraget Decentral analysering af biokemiske markører - muligheder og problemer (11. februar), Dansk Selskab for Klinisk Kemis 358. møde (24. marts), European Conference on the Management of Coronary Heart Disease, Nice, Frankrig (17.-19. april), 18th International AACC/IFCC Symposium, Critical Care Testing in the New Millenium med foredragene Implementation of af Point-of-Care analyser for INR determination in general practice (sammen med J.G. Hansen m.fl.) og Recalibration of the point-of-care test Cardiac T Quantitive with Elecsys Troponin T 3rd generation (sammen med P.O. Collinson m.fl.) (4.-5. juni), DEKS Brugermøde 2000 (4.-5. oktober), Femte Brugermøde i EQUALIS, Stockholm (19. oktober). Han var inviteret taler ved Dansk Karkirurgisk Selskabs Årsmøde med foredraget Forebyggelse af trombose ved konservativ behandling og postoperativt (3. november), deltog i The Vascular Surgical Society of Great Britain and Ireland Annual Meeting med foredraget Systemic levels of plasminantiplasmin complexes (PAP) are correlated with the expansion rate of small abdominal aortic aneurysms, London, England (1. december). Han underviste sammen med T. Haghfelt og O.C. Røder i emnet Aterotrombose ved videnskabelig

workshop (29. marts) og underviste lægerne ved Medicinsk afdeling, Sygehus Fyn Svendborg i emnet Perifer Arterel Lidelse ved staff-meeting (11. april). Han underviste sammen med P.H. Petersen, J.F. Lassen og J. Kjeldsen firmarepræsentanter fra USA og Skandinavien i analysekvalitet af point-of-care udstyr med fokus på INR (24. oktober). Han var kursusleder og underviser ved MERU-kursus om Udredning og behandling af trombose sygdomme for hospitalsansatte bioanalytikere (14. december). Han har medvirket i et pilotprojekt inden for medicinsk teknologivurdering vedrørende Tidlig varsling i regi af Center for Anvendt Sundhedstjenesteforskning (CAST), Syddansk Universitet. Han er landskoordinator for Skandinavisk utprøvning av laboratorieudstyr for primærhelsetjenesten (SKUP). Han er formand for arbejdsgruppe nedsat af Fyns Amt vedrørende kvalitetssikring af laboratorieundersøgelser, der kan anvendes i almen praksis. Han udgør sammen med B. Gahrn-Hansen, A. Munck og P. Grinsted redaktionsgruppe vedrørende laboratoriehåndbog til almen praksis.

P.J. Jørgensen har været på studierejser vedrørende automation/robotisering af klinisk biokemi, Arnhem, Holland (18.-19. maj), Zürich, Schweiz (6.-7. juni), Regensburg, Tyskland (13.-14. juni), Linköping, Sverige (15.-16. august) og Stavanger, Norge (23.-24. november). Han er dansk koordinator af projektet Skandinavisk afprøvning af laboratorieudstyr til primærsektoren. Han er medlem af bestyrelsen i Dansk Selskab for Klinisk Kemi, Styregruppen for Dansk Institut for Ekstern Kvalitetssikring på sygehuslaboratorier, Sundhedsstyrelsens referencegruppe vedrørende medicinsk apparatur og medicinsk teknologivurdering.

N.A. Klitgaard er medvejleder for Ph.D.-studerende Ulrik Stenz Justesen. Han er programkoordinator for Hæmoglobin A1c under Dansk Institut for Ekstern kvalitetssikring på Sygehuslaboratorier.

S.R. Kristensen var mødeleder ved mødet Biokemiske markører ved akut koronar syndrom, arrangeret af Dansk Selskab for Klinisk Biokemi, København (11. februar), foredragsholder ved samme lejlighed med indlæggene Patogenese ved iskæmisk hjertesygdom. Biokemiske markørers rolle og Diagnostik af AMI efter hjerteoperation. Har vi nået løsningen? Han har undervist i Epidemiologi og klinisk biokemi på Forskningsseminar arrangeret af Dansk Selskab for Trombose og Hæmostase, Vejle fjord (7.-8. april), undervist i Trombofili på Kursus i Trombose og Hæmostase arrangeret af Dansk Selskab for Trombose og Hæmostase (13.-14. april). Han har været på studietur til følgende lande for at se på laboratorieautomatisering: Arnhem, Holland (10.-11. maj), Paris, Frankrig (27.-29. maj), Zürich, Schweiz (6.-7. juni), Regensburg, Tyskland (13.-14. juni) og Linköping, Sverige (21.-22. august). Han var bedømmer på Ph.D.-afhandling indleveret af cand.scient. Mette Gaustadnes Hyperhomocysteinemia and thrombosis. Studies of genetic implications, Aarhus Universitet, forsvar (18. august). Han har undervist i Factor V Leiden på NORFA-kurset The haemostatic system and cardiovascular disease - genetic, biochemical

and clinical aspects, Esbjerg (1.-6. oktober). Han vejleder følgende Ph.D.-studerende: cand.med. Jonna Skov Madsen, cand.med. Jane Skjøth-Rasmussen, cand.med. Benedikte Hastrup, som forsvarede sin afhandling Application of biochemical markers for early diagnosis and treatment in acute myocardial ischaemia, Syddansk Universitet (20. oktober).

T.A. Kruse har undervist på følgende Ph.D.-kurser: Grundkursus i Genetisk Epidemiologi, Syddansk Universitet (23. marts), Genetisk Epidemiologi, Århus Universitet (8.-12. maj), Eksperimentel og Molekylær Biologisk Forskning, Århus Universitet (5. maj og 27. oktober) og på A-kurset Genetik, Genodermatoser og Børnedermatologi, Odense Universitetshospital (15. november). Han var chairman ved mødet Hereditary Cancer, Dansk selskab for Cancerforskning, København (5. maj), oplægsholder ved Etisk Råds Høring om Genpatenter, København (2. maj), oplægsholder ved Danske Videnskabsjournalister Fra forsker til forside, København (2. november). Han har deltaget i 50th Annual Meeting of the American Society of Human Genetics, Philadelphia, USA (3.-7. oktober), 8th World Congress of Psychiatric Genetics, Versailles, Frankrig (27.-31. august), forskningsmøde på Molecular Dynamics, Sunny Vale, Californien, USA (8. oktober), deltaget i møde i forskergruppen Collaboration on Allergy Genetics 12 (COAG12), Philadelphia, USA (5. oktober). Han er medlem af bedømmelsesudvalg for professorat i genetisk audiologi, Københavns Universitet, DBCG's genetiske udvalg, DBCG's tumorbiologiske udvalg, HUGO og American Society of Human Genetics. Han er projektleder i Danish Allergy Research Center og i Humant MicroArray Center under Dansk Bioteknologisk Instrumentcenter, contractor på EU-projektet Trinucleotide expansion in bipolar affective disorder, bestyrelsesmedlem i Kræftens Bekæmpelses forskningsprogram Kost, kræft og helbred, Collaborating Investigator ved CEPH, Paris, Frankrig. Han er vejleder for følgende Ph.D.-studerende: Mette Nyegaard, Charlotte Brasch Andersen, Annette Haagerup, Troels G. Bruun, Birte Degn, Marlene Lauritzen og Marianne Benn.

J.S. Madsen har deltaget i 5th European congress on menopause, København (1.-5. maj). Hun har undervist i evidensbaseret klinik, Medicinsk Afdeling, Fredericia Sygehus (19. januar), holdt oplæg om undervisning i evidensbaseret medicin på et undervisningsseminar arrangeret af det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Syddansk Universitet (3. april), undervist i kritisk litteraturvurdering ved Kursus i Medicinsk Teknologivurdering, Odense (25.-26. april), sammen med Malene Fabricius undervist i informationssøgning og kritisk litteraturvurdering ved en introduktionsdag om Medicinsk Teknologivurdering afholdt af MTV-instituttet, Esbjerg (14. november), sammen med Inger B. Andersen holdt oplæg om evidensbaseret medicin for Lægekredsforeningen i Vejle Amt (7. september) og fungeret som tutor ved kursus i evidensbaseret medicin i forbindelse med kursus i forskningsmetodologi (efter oplæg ved Peter Matzen og Inger B. Andersen), Vejle (8. november). Hun har undervist i

klinisk kontrollerede undersøgelser på sygeplejerskernes specialuddannelser intensiv sygepleje og anæstesi. Hun er medlem af arbejdsgruppe i evidensbaseret klinisk biokemi under Dansk Selskab for Klinisk Biokemi.

M. Nyegaard har deltaget i Application of Array Technology in Research and Diagnostics, Århus Universitetshospital, Skejby (3.-4. november), The 8th World Congress of Psychiatric Genetics med posteren Bipolar affective disorder and chromosome 18q23, Versailles, Frankrig (27.-31. august).

N.E. Petersen har deltaget i Nordisk Porfyrissymposium, Solstrand Fjordhotel, Norge (2.-4. juni), XXVII Nordiske Kongres i Klinisk Kemi, Bergen, Norge (4.-8. juni), Porphyrins and Porphyrrias 2000, Institut Pasteur, Paris, Frankrig (10.-13. september), Dansk Selskab for Medicinsk Uddannelses Årsmøde, Tomorrow's Doctors, Odense (3. november), Workshop, Designing Learning Outcomes, Odense Universitetshospital (8. december). Han har deltaget i Overlægenes ledelelses- og administrationsuddannelse (OLAU) modul II og III. Han var arrangør af og foredragsholder ved Dansk Selskab for Klinisk Biokemisk møde nr. 358, Molekylærgenetiske undersøgelser i det danske sundhedsvæsen, Frederiksberg Hospital (24. marts), arrangør af molekylærgenetisk session på Dansk Institut for Ekstern Kvalitetssikrings (DEKS) brugermøde, Odense Congress Center (5. oktober). Han var bedømmer af Ph.D.-afhandling, Aarhus Universitet (11. oktober). Han er formand for arbejdsgruppe under DSKB, Kvalitetssikring af molekylærgenetiske metoder og webmaster for DSKB.

P.H. Petersen har deltaget i: The extra-analytical phase, 1st International Meeting, Setting quality goals based on clinical strategies and situations, Area de Laboratorio, Fundación Hospital Alcorcón, Madrid, Spanien (1.-2. marts), 27th Nordic Congress in Clinical Chemistry, Basic principles for estimation of analytical quality specifications based on clinical outcome. Requirements for analytical quality to use common reference intervals, Bergen, Norge (5.-8. juni), AACC Congress, EDUTRAK, Different approaches to create analytical quality specifications (Analytical goals), San Francisco, USA (23.-27. juli), 6th Conference on Quality in the spotlight, Antwerp, Belgium (19.-20. oktober). Han er medlem af The IFCC Committee on Plasma Proteins, ISO-212 WG-3, Analytical Quality Committee under DSKB. Konsulent for Norsk senter for kvalitetssikring av laboratorievirksomhet utenfor sykehus, NOKLUS, Bergen.

K. Rasmussen har deltaget i temamøde om molekylærgenetisk undersøgelse i det danske sundhedsvæsen med indlægget Kvalitetsaspekter vedrørende information og svarafgivelse ved udførelse af molekylærgenetisk analyser, København (24. marts), høring om præ-implantationsdiagnostik, Skejby (29. august), DEKS-brugermøde med indlægget Anvendelse af genetiske analyser ved genetisk rådgivning, Odense (5. oktober), Praktiserende Lægers efteruddannelsesuge, Lægedage, med indlæg ved debatmøde Sundhed/risiko for alle efter år 2000, København (30. oktober-3. november), Dansk Selskab for Medi-

cinsk Genetik's temamøde om genetisk testning, Sandbjerg (25.-26. november). Hun har gennemført efteruddannelseskursus Etniske minoriteter i det danske sygehusvæsen, Temadag 1 og 2, Fyns Amt. Hun har undervist på postgraduat i Medicinsk Genetik (6. april), Sundhedsstyrelsens A-kurser ved speciallægeuddannelse i Klinisk Genetik, Næstved (21. august), Dermatologi, Odense (15. november). Hun har undervist ved 2 efteruddannelseskurser for paramedicinske grupper og holdt en række populærvideenskabelige foredrag og temadage. Hun er medlem af uddannelsesudvalg, § 14-udvalg og kvalitetssikringsudvalg i Dansk Selskab for Medicinsk Genetik, Bestyrelsen for cytogenetisk centralregister, Den Almindelige Danske Lægeforenings Lægeetiske nævn, Arbejdsgruppe i Sundhedsstyrelsen vedrørende Prænatal diagnostik .

P. Wang har deltaget i Association for Medical Education in Europe (AMEE) Kongres, Israel (27.-30. august), XVII International Congress of Allergology and Clinical Immunology, Australien (15.-20. oktober). Han er dansk redaktør af Klinisk Kjemii i Norden.

Eksterne bevillinger og donationer

L. Bathum har modtaget 7.500 kroner fra Overlægerådets Legatudvalg, Odense Universitetshospital og 25.200 kroner fra Fonden for Lægevidenskabelig forskning ved Fyns Amts Sygehusvæsen til projektet Spiller mutationer i hæmokromatose-genet en rolle i human aldring?

K. Brusgaard og Mogens Hørder har modtaget 66.000 kroner fra Novo Nordisk, 41.000 kroner fra Novo Nordisk forskningskomite, 730.000 kroner fra Toyota fonden, 195.000 kroner fra P. Carl Petersens Fond og 15.000 kroner fra Ingeman O. Buch's Fond.

L. Christiansen har modtaget 15.000 kroner fra Else Poulsens Mindelegat til projektet Spiller mutationer i hæmokromatose-genet en rolle i human aldring?

C. Dalgård har modtaget 15.000 kroner fra Tømmermester Alfred Andersen og Hustrus Fond, 30.000 kroner fra Else Poulsens Mindelegat (Overlægerådets Legatudvalg) og 30.000 kroner fra Savværksejer Jeppe Juhl og hustru Ovita Juhls Mindelegat til projektet Effects of a dietary antioxidant intervention on acute phase proteins and haemostasis risk indicators associated with cardiovascular disease.

A.M. Gerdes har modtaget 30.275 kroner fra EU-projekt International BRCA-Carrier Cohort Study til arvelig mammacancer.

T. Kruse har modtaget 352.000 kroner fra EU, BIO-MED 2 til projektet Cloning of genes containing expanded trinucleotide repeats in bipolar affective disorder, 2.078.000 kroner fra Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd til projektet Genetics of Allergy, Danish Allergy Research Centre, 500.000 kroner fra Lundbeck Fonden (sammen med H. Ewald) til projektet Lokalisation og identifikation af gener af betydning for psykiatriske sygdomme i den færøske befolkning, 300.000 kroner fra Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd (sammen med H. Ewald) til projektet Identifikation af kandidatge-

ner for neuropsykiatriske sygdomme i den færøske befolkning, 300.000 kroner fra Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd til projektet Aldringsmodificerende gener: Identifikation af genotyper med indflydelse på aldring. Har endvidere modtaget 140.000 kroner (9,6 mio. over 3 år) fra Forskningsstyrelsen til Humant MicroArray Center og 80.000 kroner fra William Nielsens Fond, Hædersgave.

Publikationer

Bjerrum L, Grinsted P, Hyltoft Petersen P, Søgaard P. Resistensbestemmelse i almen praksis - duer det til noget? Ugeskr. Læger 2000; 162: 4660-2.

Bjerrum L, Grinsted P, Hyltoft Petersen P, Søgaard P. Standardised procedures can improve the validity of susceptibility testing of uropathogenic bacteria in general practice. Scand J Prim Health Care 2000; 18: 242-6.

Bugge M, Bruun-Petersen G, Brøndum-Nielsen K, Friedrich U, Hansen J, Jensen G, Jensen PKA, Kristoffersen, Lundsteen C, Niebuht E, Rasmussen KR, Rasmussen K, Tommerup N. Disease associated balanced chromosome rearrangements: a resource for large scale genotype-phenotype delineation in man. J Medical Gen, November 2000; 37: 858-65.

Bygum A, Brandrup F, Christiansen L, Petersen NE. Porphyria cutanea tarda. Ugeskr. Læger 2000; 162: 2020-4.

Christiansen L, Bygum A, Jensen A, Thomsen K, Brandrup F, Horder M, Petersen NE. Association between CYP1A2 polymorphism and susceptibility to porphyria cutanea tarda. Hum Genet 2000; 107: 612-4.

Christiansen L, Bygum A, Jensen A, Brandrup F, Thomsen K, Hørder M, Petersen NE. Uroporphyrinogen decarboxylase gene mutations in Danish patients with porphyria cutanea tarda. Scand J Clin Lab Invest 2000; 60: 611-16.

Diederichsen HZ, Skamling M, Diederichsen A, Grinsted P, Antonsen S, Petersen PH, Munck AP, Kragstrup J. Randomised controlled trial of CRP rapid test as a guide to treatment of respiratory infections in general practice. Scand J Prim Health Care; 2000; 18: 39-43.

Djurhuus MS, Skøtt P, Vaag A, Andersen P, Parving HH, Klitgaard NA. Hyperglycemia enhance renal magnesium excretion in Type 1 diabetic patients. Scand J Clin Lab Invest 2000; 60: 403-10.

Ewald H, Kruse TA. Genetisk mapping af sygdomsgener. Ugeskr. Læger 2000; 162: 4129-33.

Gaist D, Bathum L, Skytthe A, Jensen TK, McGue M, Vaupel JW, Christensen K. Strength and anthropometric measures in identical and fraternal twins: No evidence of masculinization of females with male co-twins. Epidemiology 2000; 11: 340-3.

Gerdes AM. Genetisk baseret information af familier. Ugeskr. Læger 2000; 162: 3362-3.

Haagerup A, Hertz JM, Christensen MF, Binderup H, Kruse TA. Cathepsin K gene mutations and 1q21

- haplotypes in patients with pycnodysostosis in an outbred population. *Eur J Hum Genet*; 8: 431-6.
- Hansen AB, Jørgensen B, Jensen E, Kristensen SR. Behandling af trombofili. *Hospital Health Care* 2000; 4: 10-3 og *Lægemagasinet* 2000; 14: 13-5.
- Hansen JG, Pedersen KO, Jørgensen B. Måling af INR i almen praksis. *NOLK* 2000; 1: 38.
- Henny J, Petitclerc C, Fuentes-Arderiu X, Hyltoft Petersen P, Queraltó JM, Schiele F, Siest G. Need for revisiting the concept of reference values. *Clin Chem Lab Med* 2000; 38: 589-95.
- Hyltoft Petersen P, Sandberg S. Hvilke krav bør sættes til analytisk kvalitet og kvaliteten af brugen af laboratoriedata - en udfordring til NFKK. *Klinisk Kemi i Norden* 2000; 4: 6-9.
- Hyltoft Petersen P, Sandberg S, Fraser CG, Goldschmidt H. A model for setting analytical quality specifications and design of control for measurements on the ordinal scale. *Clin Chem Med Lab* 2000; 38: 545-51.
- Hørder M. Den gode læge. Tale til nye lægevidenskabelige kandidater, december 1999. *Fynske Læger* 2000; 2: 7-8.
- Hørder M. Stadier på uddannelsens vej. Tale til nye lægevidenskabelige kandidater, januar 2000. *Fynske Læger* 2000; 2: 9-11.
- Hørder M. Den kritiske balance mellem de to kulturer i studiet. *Ugeskr. Læger* 2000; 162: 6979-80.
- Jankala H, Eriksson CJP, Petersen NE, Harkonen M, Maki T. Role of acetaldehyde in the induction of heart left ventricular atrial natriuretic peptide gene expression in rats. *Alcohol* 2000; 35: 331-5.
- Jensen E, Hansen AB, Jørgensen B, Kristensen SR. Diagnostik af venøs tromboemboli. Nu og i fremtiden. *Hospital Health Care* 2000; 4: 4-5.
- Jensen E, Kristensen SR, Hansen AB, Jørgensen B. Kompressionsstrømper - Forebyggelse af posttrombotisk syndrom. *Hospital Health Care* 2000; 14: 20-1 og *Lægemagasinet* 2000; 14: 21-2.
- Johnson AM, Whicher JT, Ledure TB, Carlström A, Itoh Y, Hyltoft Petersen P. Effect of a new international reference preparation for proteins in human serum (certified reference material 470) on results of the college of American pathologists surveys for plasma proteins. *Arch Pathol Lab Med* 2000; 124: 1496-1501.
- Jørgensen B. Claudicatio intermittens - En forældreløs sygdom? *Hospital Health Care* 2000; 3: 20-23.
- Jørgensen B, Kristensen SR, Jensen E, Hansen AB. Praktiske aspekter af AK-behandling. *Hospital Health Care* 2000; 4: 14-9 og *Lægemagasinet* 2000; 14: 16-20.
- Kantanen J, Olsaker I, Holm LE, Lien S, Vilkki J, Brusgaard K, Eythorsdottir E, Danelle B, Adalsteinsson S. Genetic Diversity and population structure of 20 North European Cattle Breeds. *The American Genetic Association*; 2000; 91: 446-57.
- Kantanen J, Olsaker I, Brusgaard K, Eythorsdottir E, Holm L-E, Sigbjørn L, Danell B, Adalsteinsson S. Frequencies of genes for coat colour and horns in Nordic cattle breeds. *Genetics Selection Evolution* 2000; 32: 561-76.
- Kassem M, Kruse TA, Wong FK, Larsson C, Teh BT. Familiar isolated hyperparathyroidism - a variant of MEN 1. *Jour Clin Endo Met* 2000; 85: 165-7.
- Kristensen SR, Hansen AB, Jensen E, Jørgensen B. Udredning for trombofili: Hvem, hvad, hvornår. *Hospital Health Care* 2000; 4: 6-9 og *Lægemagasinet* 2000; 14: 10-2.
- Laursen RV, Kristensen SR, Angelo-Nielsen K. Makrokreatinkinase som diagnostisk faldgrube ved AMI-diagnostik. *Ugeskr. Læger* 2000; 162: 5930-1.
- Loman N, Johannsson O, Bendahl PO, Dahl N, Einbeigi Z, Gerdes AM, Borg Å, Olsson H. Prognosis and clinical presentation of BRCA2-associated breast cancer. *Eur J Cancer* 2000; 36: 1365-73.
- Madsen JS, Haastrup B, Grinsted P, Hørder M. Tumor-markører. *Månedskr. Prakt Lægegern* 2000; 1147-55.
- Madsen JS, Wallstedt B, Brandt CJ, Hørder M. Spørgsmålet som vidensnøgle. Udvikling af en undersøgelsesmetode, der tilgodeser læring af evidensbaseret arbejdsgang. *Enheden for Uddannelsesudvikling, rapport nr. 3, Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Syddansk Universitet, 2000.*
- Mortensen FV, Jørgensen B, Christiansen HM, Sloth-Nielsen J, Wolff B, Hessov I. Short chain fatty acid enemas stimulate plasminogen activator inhibitor after reconstructive surgery on the abdominal aorta. A double-blinded placebo controlled study. *Thromb Res* 2000; 98: 361-6.
- Müller-Bardorff M, Sylvén C, Rasmanis G, Jørgensen B, Collinson PO, Waldenhofer U, m.fl. Evaluation of a point-of-care system for quantitative determination of troponin T and myoglobin. *Clin Chem Lab Med* 2000; 38: 67-74.
- Møller MB, Kania PW, Ino Y, Gerdes AM, Nielsen O, Louis DN, Skjødt K, Pedersen NT. Frequent disruption of the RB1 pathway in diffuse large B cell lymphoma: Prognostic significance of E2F-1 and p16. *Leukemia* 2000; 14: 898-904.
- Nielsen JB, Nielsen F, Jørgensen PJ, Grandjean P. Toxic Metals and Selenium in Blood from Pilot Whales (*Globicephala Melas*) and Sperm Whales (*Physeter Catodon*). *Marine Pollution Bulletin* 2000; 40: 348-51.
- Petersen NE, Käehne M, Christiansen L, Brock A, Hother-Nielsen O, Rasmussen K. DGGE analysis of the coproporphyrinogen oxidase gene: two new mutations in DNA from Danish patients with hereditary coproporphyruria. *Scand J Clin Lab Invest* 2000; 60: 617-26.
- Petersen NE, Brock A. Akutte Porfyrier. *Ugeskr. Læger* 2000; 162(11): 1525-7 og *Tidsskr. Nor Lægeforen* 2000; 120: 1421-3.
- Siboni K, Hørder M. Lægevidenskabelige kandidater fra Odense Universitet 1972-1998. *Ugeskr. Læger* 2000; 162: 1547-1551.
- Skovsted TA, Schlunssen V, Schaumburg I, Wang P, Skov PS. Basophile histamine release induced by wood dust

- from oak, pine and beech in exposed woodworkers. *Allergy and Clinical Immunology International* 2000; Suppl. 2: 18.
- Skovsted TA, Schlunssen V, Schaumburg I, Wang P, Skov PS.* Hypersensitivity to wood dust. *Allergy* 2000; 55: 1089-90.
- Sölétormos G, Hyltoft Petersen P, Dombernowsky P.* Progression criteria for cancer antigen 15.3 and carcinoembryonic antigen in metastatic breast cancer compared to computer simulation of marker data. *Clin Chem* 2000; 46: 939-49.
- Sölétormos G, Hyltoft Petersen P, Dombernowsky P.* Assessment of CA 15.3, CEA and TPA concentrations during monitoring of breast cancer. *Clin Chem Lab Med* 2000; 38: 453-63.
- Steuerwald U, Weihe P, Jørgensen PJ, Bjerve K, Brock J, Heinzow B, Budtz-Jørgensen E, Grandjean P.* Maternal seafood diet, methylmercury exposure and neonatal neurologic function. *J Pediatr* 2000; 136: 599-605.
- Sørensen CB, Ladekjær-Mikkelsen A-S, Andresen BS, Brandrup F, Veien NK, Buus SK, Kruse TA, Jensen PKA, Eiberg H, Bolund L, Gregersen N.* Epidermolysis bullosa simplex: Korrelation mellem genotype og fænotype i danske patienter. *Ugeskr. Læger* 2000; 162: 1873-6.
- Thiart R, Scholtz CL, Vergotine J, Hoogendijk CF, Villiers JN de, Nissen H, Brusgaard K, Gaffney D, Hoff MS, Vermaak WJ, Kotze MJ.* Predominance of a 6 bp deletion in exon 2 of the LDL receptor gene in Africans with hypercholesterolaemia. *J Med Genet* 2000; 37: 514-9.
- Thunell S, Harper P, Brock A, Petersen NE.* Porphyrins, porphyrin metabolism and porphyries II. Diagnosis and monitoring in the acute porphyries. *SJCLI* 2000; 60: 51-59.
- Tsiropoulos I, Kristensen O, Klitgaard NA.* Salvia and Serum Concentration of Lamotrigine in Patients with Epilepsy. *Ther Drug Monitor* 2000; 22: 517-21.
- Udesen A, Løntoft E, Kristensen SR.* Monitoring of free tram flaps with microdialysis. *J Reconstruct Microsurg* 2000; 16: 101-6.
- Eyben FE von, Blaabjerg O, Madsen E, Petersen PH, Smith-Sivertsen C, Gullberg B.* Serum lactate dehydrogenase isoenzyme 1 and tumour volume are indicators of response to treatment and predictors of prognosis in metastatic testicular germ cell tumours. *Bri Jour Cancer* 2000; 83: 1255-9.

Klinisk Fysiologi og Nuklearmedicin

Professor, dr.med. *Poul Flemming Højlund-Carlsen* (fagkoordinator)

Klinisk lektor, cand.med. *Jens Marving*

Klinisk lærer, cand.med. *Peter Grupe* (tiltrådt 1. oktober)

Klinisk lærer, cand.med. *Allan Johansen* (fratrådt 31. marts)

Klinisk lærer, cand.med. *Henrik Boel Jørgensen*

Klinisk lærer, cand.med. *H. Pedersen* (tiltrådt 1. marts)

Klinisk lærer, cand.med. *J. Simonsen* (tiltrådt 1. april)

Gæsteforsker, cand. med. *Peter Licht*, Ph.D. (kursusreservelæge, Thorax-Karkirurgisk Afdeling T, Odense Universitetshospital)

Gæsteforsker, cand.med. *Steen Bonnema* (1. reservelæge, Medicinsk-Endokrinologisk Afdeling M, Odense Universitetshospital)

Gæsteforsker, cand.med. *Jørn Bo Thomsen* (Øre-Næse-Halsafdeling F, Odense Universitets-hospital)

Sekretær *Anette Albæk*

Ph.D-studerende pr. 31. december:

Peter Bartram

Henrik Wulff Christensen

Gæsteforelæsninger afholdt af forskningsenheden

Dr. John Buscombe, Department of Nuclear Medicine, Royal Free Hospital, London, England: Scintimammography, A guide to good practice, Nuklearmedicinsk afdeling, Odense Universitetshospital (10. februar).

Andre arrangementer afholdt af forskningsenheden

Der har været afholdt ét internt efteruddannelseskursus med deltagelse af læger, biokemiker, fysikere, bioanalytiker og sekretærer (21. marts).

Medarbejdernes aktiviteter uden for forskningsenheden

P. Bartram har holdt forelæsning (24.oktober) i Videnskabsteori for 3. semester (medicin) 1. del.

S. Bonnema har deltaget i 12th International Thyroid Congress, Japan (oktober) med foredraget Resuming antithyroid drugs post-treatment has no influence on the final outcome of radioiodine therapy in hyperthyroid patients. A randomized study. Ved møde i Dansk Thyreoidea Selskab (november) holdt foredraget Genoptagelse af antithyreoide midler efter radiojodbehandling af hyperthyreoide patienter har ingen indflydelse på effektiviteten

- et randomiseret studium. Har undervist i thyreoideasygdomme ved landsdækkende efteruddannelse for laboranter, Dansk Selskab for Klinisk Fysiologi og Nuklearmedicin, Odense (februar).

H.W. Christensen har holdt foredrag om projekt FUMU på internatmøde (24.-25. november) for Kardiologisk Afdeling B og ved Dansk Kiropraktor Forenings årsmøde, Århus (10. november). Har undervist på turnusuddannelsen for cand.manu.'er i emnet Apoplexia Cerebri – aspekter med relation til kiropraktorpraksis (10. januar), i Den kliniske undersøgelse (14. maj). Har deltaget med abstract ved Åben Forskerdag, Syddansk Universitet (25. september) med titlen Diagnostik og behandling af brystsmarter afledt fra det muskuloskeletale apparat hos patienter med formodet stabil angina pectoris. Er specialevejleder for biomekanikstuderende ved Syddansk Universitet.

P.F. Højlund-Carlsen er medlem af Hjerteforeningens Forskningsudvalg, bestyrelsesmedlem i Klinisk Institut, medlem i styregruppen for Den kliniske onkologiske eksperimentelle forskningsenhed, Odense Universitetshospital, bestyrelsesmedlem i Center for Anvendt Sundhedstjenesteforskning og Teknologivurdering, Syddansk Universitet (CAST). Endvidere medlem af multinationalt konsortium (hjemsted Lunds Universitet, leder L. Edenbrandt) vedrørende anvendelse af web-baseret, intelligent computerteknik i den medicinske beslutningsproces (<http://www.weaidu.com>). Har været inviteret af Vejle Amts Sundhedsudvalg til at holde foredraget Prioritering i sygehusvæsenet, Kolding (23. marts), ved lukket møde for kardiologi og klinisk fysiologi og nuklearmedicin, Skejby Sygehus, Århus (27. april) holdt foredrag om de første resultater af projekt FUMU/MILES. Ved lægemøde Onkologisk-hæmatologisk Afdeling R, Odense Universitetshospital (3. maj) holdt foredrag om PET ved cancerdiagnostik. Ved møde om lands- og landsdelsfunktioner i kardiologi og hjertekirurgi i Region Syddanmark, Klinikbygningen, Odense Universitetshospital, Odense (15. september) holdt foredraget Myokardiescintigrafi/MILES - projekt. Har ved Åben Forskerdag - år 2000, Syddansk Sundhedsvidenskabeligt Forskningsforum, Esbjerg (25. september) deltaget med abstract Brystsmarter og myokardieperfusion hos patienter med stabil angina pectoris. Har ved Lægekredsforeningen for Fyns Stift (2. oktober) holdt foredraget Medicinsk prioritering. Været mødeleder ved andendagen af Årsmøde i Dansk Selskab for Klinisk Fysiologi og Nuklearmedicin, Esbjerg Centralsygehus, Esbjerg (28. oktober). Har deltaget i konference i Dansk Selskab for Medicinsk Prioritering (6.-7. april) om gen-diagnostik og genterapi - perspektiver og prioritering i det

danske sundhedsvæsen. Har deltaget i IV International Meeting - Nuclear Cardiology today 2000 and beyond, Cesena, Italien (25.-27. maj). Har deltaget i den Europæiske Nuklearmedicinske Kongres, Paris, Frankrig (3.-6. september) samt deltaget i seminar om IT til sundhedssektoren, Oracle Danmark (21. september). Har deltaget i Onkologisk-hæmatologisk Afdeling R, Odense Universitetshospitals regionsmøde (5. oktober). Har været hovedvejleder for Peter Licht under hans Ph.D.-studie. Er hovedvejleder for Ph.D.-studerende Peter Bartram og Ph.D.-studerende Henrik Wulff Christensen og medvejleder for Ph.D.-studerende Anne Louise Gaster. Har været formand for udvalget til bedømmelse af cand.scient. Niels Ørtenblads Ph.D.-afhandling Optagelse og frigørelse af Ca²⁺ i sarcoplasmatiske reticulum, forsvaret ved Syddansk Universitet (28. april).

A. Johansen har undervist radiografelever i nuklearmedicin og bioanalytikere ved kursus i endokrinologi, DSKFNM og i thyreoideascintigrafi. Odense Universitetshospital, februar 2000. A. Johansen har holdt foredraget Myokardiescintigrafi og koronararteriografi hos patienter med kendt eller formodet stabil angina pectoris ved Åben Forskerdag, Syddansk Sundhedsvidenskabeligt Forskningsforum, Esbjerg (25. september). Er medvejleder på projektet Kan blodgennemstrømningen målt ved triplex-skanning bruges til at skelne mellem benigne og maligne lymfeadenopater på halsen? Projektet gennemført af Jørn Bo Thomsen på den prægraduate, sundhedsvidenskabelige forskeruddannelse, Syddansk Universitet, 2000.

P.B. Licht erhvervede den medicinske Ph.D.-grad på baggrund af afhandlingen Vertebral Artery Blood Flow during Chiropractic Treatment of the Cervical Column, forsvaret ved Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Syddansk Universitet (16. juni). P.B. Licht har holdt følgende foredrag med abstracts: Ved Association of International Vascular Surgeons, Zermatt, Schweiz (marts): Percutaneous balloon dilatation of symptomatic carotid stenosis in a selective group of patients. Ved the 14th Annual Meeting for European Society of Cardio-thoracic Surgery, Frankfurt, Tyskland (oktober): Tracheal Cancer in Denmark - a Nationwide Study. Ved tværfagligt symposium: Cervicogenic Headache, Oslo, Norge (september): Vertebral Artery Blood Flow during Chiropractic Treatment of the Cervical Column. Har undervist ved Nordisk Institut for Kiropraktik og Klinisk Biomekanik og turnusundervisning i cerebrovaskulære komplikationer ved cervikal manipulationsbehandling. Har deltaget i følgende kongresser: American Institute of Ultrasound in Medicine 44th Annual Convention, San Francisco, USA (april), Symposium on Cervicogenic Headache, Oslo, Norge (september), 14th Annual Meeting European Association of Cardio-thoracic Surgery, Frankfurt, Tyskland (oktober).

J. Marving er medlem af ekspertgruppe vedrørende MTV-vurdering af PET, MTV-Instituttet, Sundhedsstyrelsen. Er formand for vurdering- og ansættelsesudvalget vedrørende yngre lægers videreuddannelse i specialet klinisk fysiologi og nuklearmedicin. Er medlem af kursus-

udvalget, Dansk Selskab for Klinisk Fysiologi og Nuklearmedicin. Er medlem af arbejdsgruppe vedrørende referenceprogram for thyreoideacancer, Odense Universitetshospital. Har deltaget i videnskabeligt møde om mammoscintigrafi og sentinel node på Klinisk Fysiologisk/Nuklearmedicinsk Afdeling, KAS Herlev. Har deltaget i møde om nuklearkardiologi, Skejby Sygehus (27. april). Har været arrangør af videnskabeligt møde vedrørende mammoscintigrafi, Nuklearmedicinsk Afdeling, Odense Universitetshospital (10. februar). Har undervist i radiojodbehandling ved kursus i endokrinologi for bioanalytikere/sygeplejersker i specialet klinisk fysiologi/nuklearmedicin, Nuklearmedicinsk Afdeling, Odense Universitetshospital (11. februar). Har undervist i sentinel node proceduren med særligt henblik på strålehygiejne, staff meeting, Patologisk Institut, Odense Universitetshospital (10. maj). Har undervist i renografi, clearance og knoglescintigrafi, Urologisk Afdeling L, Odense Universitetshospital (20. september). Undervist ved temadag om sentinel node procedure, Danske Bioanalytikere, Odense Universitetshospital (3. oktober). Undervist om knoglesystemets biologi og knoglescintigrafi for diplomstuderende bioanalytikere, Århus (8. november). Har været på studierejse med henblik på gammakameraudstyr til nuklearkardiologi (emissions/transmissionscintigrafi), Worshester, Massachusetts, USA (13.-15. juni). Har deltaget på kursus for vejledere for yngre læger, Videreuddannelsen, Fyns Amt (14.-15. november). Har deltaget i 2. Internationale Sentinel Node Congress, Santa Monica, Californien, USA (1.-4. december). J. Marving er medvejleder for Ph.D.-studerende Peter Bartram.

J.B. Thomsen holdt følgende foredrag ved Scandinavian Society for Head and Neck Oncology 12th Annual Meeting: Triplex ultrasound of swelling in the neck, Århus (28.-30. april).

Publikationer

Høiland-Carlson PF, Amtorp O. Invasiv revaskularisering af angina pectoris: Behov for nytænkning? Ugeskr. Læger 2000; 162: 3437-42.

Høiland-Carlson PF, Amtorp O. Tredive år med koronar revaskularisering ved stabil angina pectoris. Ugeskr. Læger 2000; 162: 3443-49.

Licht PB, Christensen HW, Høiland-Carlson PF. Is there a role for premanipulative testing before cervical manipulation? J Manipulative Physiol Ther 2000; 23: 175-179.

Licht PB. Vertebral Artery Blood Flow during Chiropractic Treatment of the Cervical Column. Ph.D.-afhandling. Syddansk Universitet. Eget forlag. 16. juni 2000. 120 sider.

Klinisk Immunologi

Klinisk lektor, cand.med. *Jørgen Georgsen*
Klinisk lektor *Søren Thue Lillevang*, Ph.D.
Gæsteforsker, cand.med. *Niels Fisker* (reservelæge, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker, dr.med. *Tom Kristensen* (overlæge, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker, cand.polyt. *Marianne Lange*, Ph.D. (molekylærbiolog, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker, cand.med. *Javad Molaverdilou* (reservelæge, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker, cand.med. *Bjarne Kuno Møller* (afdelingslæge, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker, cand.med. *Ulrik Sprogøe-Jakobsen*, Ph.D. (afdelingslæge, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker, cand.med. *Ingrid Titlestad*, Ph.D. (1. reservelæge, Vejle Sygehus)
Gæsteforsker, cand.med. *Kjell Titlestad*, Ph.D. (1. reservelæge, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker, cand.med. *Redas Trepiakas* (reservelæge, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker, cand.med. *Jan Villadsen* (1. reservelæge, Odense Universitetshospital)

Ph.D.-studerende pr. 31. december:
Thomas Brevig
Keld M. Homburg
Marianne Antonius Jakobsen
Claus Marcher

Til undervisningen har været ansat 1 undervisningsassistent (bioanalytiker), der har undervist i alt 24 timer.

Medarbejdernes aktiviteter uden for forskningsenheden

N. Fisker deltog i New horizons in HCV screening, Paris, Frankrig (marts).

J. Georgsen deltog i 1st Annual Meeting of the Network for Advancement of Transfusion Alternatives, Barcelona, Spanien (31. januar-1. februar), 26th Congress of the International Society of Blood Transfusions kongres, Wien, Østrig (9.-14. juli), Brugermøde, Dansk Institut for Ekstern Kvalitetssikring for Sygehuslaboratorier, Odense (5. oktober), 53th Annual Meeting of the American Association of Blood Banks, Washington D.C., USA (4.-8. november).

T. Kristensen deltog i 26th Congress of the International Society of Blood Transfusion ISBT 2000, Wien, Østrig (9.-14. juli).

S.T. Lillevang deltog i 26th EBMT meeting, Innsbruck (5.-8. marts), 7th Workshop & Conference on Human

Leukocyte Differentiation Antigens, Harrogate, England (20.-24. juni), HUGO Mutation Detection Training Course, Leeds, England (2.-5. september).

B.K. Møller deltog i 14th European Histocompatibility Conference, Montpellier, Frankrig (4.-7. april), 7th Conference on Human Leukocyte Differentiation, Harrogate, England (20.-24. juni).

K. Titlestad deltog i 26th Congress of the International Society of Blood Transfusion, Wien, Østrig (9.-14. juli).

U. Sprogøe-Jakobsen deltog i 26th Congress of the International Society of Blood Transfusion, Wien, Østrig (9.-14. juli).

Eksterne bevillinger og donationer

C. Marcher har modtaget 30.000 kroner fra Grosserer M. Brogaard og hustrus Mindefond og 11.400 kroner fra Det Sundhedsvidenskabelige Fakultetsråd.

N. Fisker har modtaget 600.000 kroner fra SmithKline Beecham.

Publikationer

Aladdin H, Larsen CS, Møller BK, Ullum H, Buhl MR, Gerstoft J, Skinhøj P, Pedersen BK. Effects of subcutaneous interleukin-2 therapy on phenotype and function of peripheral blood mononuclear cells in human immunodeficiency virus infected patients. *Scand J Immunol* 2000; 51(2): 168-75.

Brevig T, Kristensen T, Zimmer J. Induction of human T-cell proliferation by porcine fetal brain cells: role of astrocytes and macrophages/microglia. *Transplant Proc* 2000; 32: 961-962.

Ellingsen T, Buus A, Møller BK, Stengaard-Pedersen K. In vitro migration of mononuclear cells towards synovial fluid and plasma from rheumatoid arthritis patients correlates to RANTES synovial fluid levels and to clinical pain parameters. *Scand J Rheumatol* 2000; 29(4): 216-21.

Ellingsen T, Storgaard M, Møller BK, Buus A, Andersen PL, Obel N, Stengaard-Pedersen K. Migration of mononuclear cells in the modified Boyden chamber as evaluated by DNA quantification and flow cytometry. *Scand J Immunol* 2000; 52(3): 257-63.

Georgsen J, Kristensen T. La prueba cruzada electrónica. Requisitos e implantación. *Sociedad Española de Transfusión Sanguínea* 2000; 38: 5-8.

Georgsen J, Kristensen T. The electronic crossmatch - principles and implementation. *J SETS* 2000; 38: 5-11.

Kemp E, Dieperink H, Horn T, Johansen A, Jensen J, Kemp G, Larsen S, Lillevang ST, Svendsen M, Freilow

- E, Kuhlmann I, Kemp K.* WF10 in xenotransplantation – a potential new approach. *Transplant Proc* 2000; 32: 1018-19.
- Kristensen T.* Ny tider - nye holdninger. *Donor Nyt* 2000; 59: 2-4.
- Larsen CS, Østergaard L, Møller BK, Buhl MR.* Subcutaneous interleukin-2 in combination with anti-retroviral therapy for treatment of HIV-1-infected subjects. *Scand J Infect Dis* 2000; 32(2): 153-60.
- Lillevang ST, Andersen CB.* Immunpatologi. I: Baandrup U, m.fl., red. *Almen Patologi, Teori og praksis*. København: FADLs forlag, 2000.
- Titlestad K.* Computerised Monitoring of Transfusion Practices - A Survey of Two University Hospitals. Ph.D.-afhandling. Det sundhedsvidenskabelige Fakultet. Aarhus Universitet. 2000. Eget forlag.

Klinisk mikrobiologi

Professor, dr.med. *Hans Jørn Kolmos*
Klinisk lektor, dr.med. *Bente Gahrn-Hansen*
Klinisk lektor *Thøger Gorm Jensen*, Ph.D.
Klinisk lektor, dr.med. *Per Søgaard*
Klinisk lærer, cand.med. *Elsebeth Tvenstrup Jensen*
Klinisk lærer, cand.med., B.S. *Sigurður Skarphéðinsson*
Gæsteforsker *Anna Knudsen* (amtshygienesygeplejerske)
Gæsteforsker, M.P.H. *Barbro Nielsen* (hygienesygeplejerske)
Gæsteforsker, dr.med. *Jette E. Kristiansen* (overlæge)
Gæsteforsker, professor emeritus, dr.med. *Knud Siboni*

Medarbejdernes aktiviteter uden for forskningsenheden

B. Gahrn-Hansen underviste i infektioner ved årsmøde for danske dermato-venerologer, Munkebjerg (28. januar) og ved efteruddannelseskursus for dermatologiske sygeplejersker i infektioner og hygiejne, Odense Universitetshospital (2. februar), ved A-kursus for pædiatere i infektioner hos nyfødte, Odense Universitetshospital (22. marts), om infektioner ved kursus for alment praktiserende læger, Odense Universitetshospital (28. marts), ved A-kursus for ortopædkirurger, Esbjerg (16. maj), om infektioner i ortopædkirurgien, Svendborg (26. maj), ved det teoretiske kursus for vordende almenmedicinere i laboratoriemedicin, Odense Universitetshospital (28. august) og på MERU-kursus for bioanalytikere i infektiøs hepatitis, Odense Universitetshospital (4. december). Hun underviste i urinvejsinfektioner for biomedicinstuderende og ved klinisk konference om malaria, Syddansk Universitet (11. oktober). Hun bidrog med poster ved 9th ISSSI, Kolding (14.-16. juni) (Gahrn-Hansen B, Bruun B. *S. aureus* producers versus non-producers of beta-lactamase og Skov R, Elsberg CS, Møller JK, Gahrn-Hansen B, m.fl. Dissemination of a MRSA clone in Denmark), og ved SSAC, Stockholm, Sverige (maj) (Bruun B, Gahrn-Hansen B. Mecillinam susceptibility as an indicator of beta-lactamase production in *S. aureus*). Hun deltog i 40th Interscience Conference on Antimicrobial Agents and Chemotherapy, Toronto, Canada (17.-20. september). Hun var semesterudvalgsformand for 8. semester, medlem af Studienævnet for Medicin ved Syddansk Universitet og hovedvejleder for Ph.D.-studerende Hanne M. Holt. Hun var tilforordnet Specialistanævnet (Klinisk Mikrobiologi), formand for vurderings- og ansættelsesudvalget vedrørende besættelse af blokstillinger i klinisk mikrobiologi, medlem af det faglige bedømmelsesudvalg vedrørende besættelse af overlægestilling ved Klinisk Mikrobiologisk Af-

deling, Aalborg Sygehus. Hun var medlem af bestyrelsen for Henrik og Emilie Ovesen Foundation.

E.T. Jensen holdt foredrag om diaré med Norwalk virus på Hygiejnekomitéens årsmøde, Odense Universitetshospital (26. september). Hun bidrog ved udarbejdelse af vejledningen Legionella i varmt brugsvand. Overvågning, udredning og forebyggelse af legionærsygdom (CAS, Statens Serum Institut, 2000) og var censor i mikrobiologi ved tandlægeuddannelserne i København og Århus. Hun deltog i A-kurser i antibiotika, mykologi og klinisk farmakologi og i årsmødet i Den Danske Klub for Centralsterilisering og Sygehushygiejne, Nyborg (8.-10. november).

T.G. Jensen var medlem af Uddannelsesudvalget og af IUPAC-udvalget under Dansk Selskab for Klinisk Mikrobiologi, af udvalg DS 2451-4 under Dansk Standard: Overvågning. Udredning af udbrud. Foretaget af en Klinisk mikrobiologisk afdeling. Han deltog i arbejdet med udfærdigelse af MedCom-standarden Det gode kliniske mikrobiologisvar, i 30-timers kurset Pædagogik og formidling, Odense (30.oktober-3. november) og i workshop om Kvalitetshåndbogen for hygiejnestandard, Middelfart (14.-15. marts).

A. Knudsen var formand for instruksudvalget under Hygiejnekomitéen for Fyns Amt, for hygiejneudvalget i Sygehus Fyn, for udvalg til udarbejdelse af standarder i operationsafdelinger i Sygehus Fyn, for udvalg DS 2451-2 under Dansk Standard: Håndhygiejne, for udvalg DS 2451-6 under Dansk Standard: Infektionsprofylakse ved brug af urininkontinens hjælpemidler til engangsbrug, medlem af udvalg DS 2451-1 under Dansk Standard: Almen lægepraksis, næstformand i Dansk Selskab for Hygienesygeplejersker. Hun deltog i workshop om Kvalitetshåndbogen for hygiejnestandard, Middelfart (14.-15. marts), i Årsmøde i Norsk Forum for Sygehushygiejne, Stavanger, Norge (27.-29. september), i Årsmøde i Den Danske Klub for Centralsterilisering og Sygehushygiejne, Nyborg (8.-10. november).

H.J. Kolmos var formand for Hygiejnekomitéen for Fyns Amt og medvirkede ved udformning af nyt kommissorium for komitéen. Han underviste om fremmedlegemerelaterede og gastrointestinale infektioner på A-kurser i klinisk mikrobiologi, Menstrup (10. marts og 5. maj), om urinvejsinfektioner for læger, Nyborg Sygehus (19. april), om mikroskopets brug i almen praksis, Lyngby (4. april), om sygehushygiejne for anæstesiologer, Odense Universitetshospital (21. juni), om Legionella for Fyns Amts sygehusudvalg (9. oktober), om bakteriologi i kroniske sår på „Nordisk Sårskole“, Sårhelingscentret, Bispebjerg Hospital (1. november), om PCR versus serologiske prøver (luftvejsinfektioner) på kursus i laboratoriemedicin

for Lægekredsforeningen i Fyns Amt, Faaborg (21. november), om Chlamydia pneumoniae og hjerte-karsygdom i Infektionsmedicinsk Klub, Odense Universitetshospital (30. november). Han deltog som inviteret foredragsholder i 6th International BODE Hygiene Days, Wien, Østrig (7.-10. september) med indlægget The role of the clinical microbiology laboratory in infection control - a Danish perspective, i 2nd Meeting of the Working Group on Antimicrobial Resistance under the European Commission, Luxembourg (25. september) med indlægget Key elements for community wide principles on the prudent use of antimicrobial agents in humans, i 9th Clinical Microbiology Postgraduate Course on Control of Hospital Infections in Intensive Care Units, Zagreb, Kroatien (4.-11. november) med indlægget Antibiotic policies in ICU. Han deltog herudover i Temadag for Hygiejnesygeplejersker om Creutzfeldt-Jakob sygdom, København (11. maj), i Fagligt Forum for Sygehushygiejne, København (12. maj). Han var medlem af bestyrelsen i International Federation for Infection Control (IFIC), deltog som medlem af scientific committee i planlægningen af 3rd International Conference of the International Federation of Infection Control (IFIC), Cairo, Ægypten (2001) og i planlægningen af satellit-møde under 5th CEACPT om Antimicrobial activity of non-antibiotics, Odense (2001). Han var medlem af H:S IAMA-studiegruppen (Infektion Aterosklerose Makrolid Antibiotika), medlem af Ugeskrift for Lægers videnskabelige panel, formand for legatkomiteen for Schering-Plough Prisen for Kliniske Mikrobiologer, beskikket censor i mikrobiologi ved Aarhus Universitet; formand for Syddansk Universitets bedømmelsesudvalg ved besættelse af stilling som klinisk professor i klinisk immunologi ved Klinisk Institut, Syddansk Universitet, bedømmer af tre ansøgninger om Ph.D.-studium ved Syddansk Universitet, herunder tovholder for bedømmelsesudvalgene i forbindelse med de to, formand for bedømmelsesudvalg ved besættelse af overlægestilling i klinisk mikrobiologisk afdeling, Odense Universitetshospital, medlem af SKUP-Danmark (Skandinavisk Afprøvning af Laboratoriestyr til Primærsektoren), medlem af laboratoriekonsulentordningens arbejdsgruppe III.

J.E. Kristiansen var generalsekretær i International Society of Antimicrobial Activity of Non-antibiotics (ISAAN). Hun medvirkede ved igangsætningen af forskningsprojekt inden for rammerne af European Cooperation in the Field of Scientific and Technical Research, COST Action B16, Reversal of antibiotic resistance by inhibition of trans-membrane transport i samarbejde med andre europæiske forskergrupper. Hun deltog som inviteret foredragsholder i 8th Biennial Conference on Anti-infective Agents and Chemotherapy, München, Tyskland (12.-15. marts) med indlægget The potential role of phenothiazines in the management of antibiotic resistance of bacterial infections, i The Beijing International Symposium on Antibiotics, Beijing, Kina (16.-17. december) med indlægget Antimicrobial activity of Drugs not designed to be antibiotics/chemotherapeutics. Reversal of resistance

in microorganisms - a new possibility. Hun medvirkede i planlægningen af satellit-møde under 5th CEACPT om Antimicrobial activity of non-antibiotics, Odense (2001) og i ISAAN session på 22nd International Congress of Chemotherapy, Amsterdam, Holland (2001).

B. Nielsen var medlem af udvalg DS 2451-4 under Dansk Standard: Overvågning. Udredning af udbrud. Foretaget af en Klinisk Mikrobiologisk Afdeling. Hun deltog i Temadag for Hygiejnesygeplejersker om Creutzfeldt-Jakob sygdom, København (11. maj), i Fagligt Forum for Sygehushygiejne, København (12. maj), i Temadage om MRSA arrangeret af Svensk Förening for Hygiejnsjukskøterskor, Kungälv, Sverige (9.-11. september), i Årsmøde i Den Danske Klub for Centralsterilisering og Sygehushygiejne, Nyborg (8.-10. november).

K. Siboni var medlem af Referencegruppen vedrørende Resistensbestemmelse, Dansk Selskab for Klinisk Mikrobiologi (DSKM), formand for udvalg DS 2451-4 under Dansk Standard: Overvågning. Udredning af udbrud. Foretaget af en Klinisk Mikrobiologisk Afdeling, formand for dansk-fransk mikrobiologisk Komité Paul Horstmann, knyttet til DSKM. Han organiserede forelæsnings af professor Roland Leclercq, Centre Hospitalière Universitaire de la Côte de Nacre, F-14222 Caen, Frankrig, inviteret af Ambassade de France au Danemark, om Resistance to glycopeptides in Enterococcus and Staphylococcus i Institut français, København (13. juni) og i Klinisk Mikrobiologisk Afdeling, Odense Universitetshospital (14. juni). Han deltog i International Symposium on Staphylococcus aureus i Kolding (14.-16. juni). Han besøgte Paris, Frankrig (27.-29. september) for at fortsætte samarbejdet med professor C-J Soussy, CHU Henri Mondor, F-94010 Créteil, Frankrig om at sammenligne Pasteur-Mérieux metoden til resistensbestemmelse med Rosco-metoden og for at invitere foredragsholdere til 2001.

S. Skarphéðinsson deltog ved Åben Forskerdag år 2000, Syddansk Sundhedsvidenskabeligt Forskningsforum, Esbjerg, med foredraget Human granulocytar ehrlichiose på Fyn, i International Conference on Emerging Infectious Diseases 2000 Atlanta, Georgia, USA (16.-19. juli) med poster (Skarphéðinsson S, Søgaard P, Pedersen P. Human Granulocytic Ehrlichiosis in Denmark. Program & Abstracts Book 21/79).

P. Søgaard var medlem af bedømmelseskomiteen for Schering-Plough Prisen for Kliniske Mikrobiologer og af uddannelsesudvalget for Lægekredsforeningen på Fyn. Medarrangør af Lægedag Fyn, Odense (6. oktober) og kursus i laboratoriemedicin, Faaborg (21. november). Han underviste på Lægemedelstyrelsens kursus i mikrobiologi for yngre læger, Middelfart (5. oktober) og på A-kursus i mikrobiologi, Århus (8. juni).

Eksterne bevillinger og donationer

S. Skarphéðinsson modtog 30.000 kroner fra Fonden for lægevidenskabelig forskning mv. ved Fyns Amts Sygehushygiejne og 10.000 kroner fra Ingemann O. Buck's fond.

Publikationer

- Bennedsen M, Bertelsen L, Lind I, the IAMA Group.* The performance of three different microimmunofluorescence assays for the detection of Chlamydia pneumoniae antibodies (Poster). I: Saikku P, red. Proceedings Fourth Meeting of the European Society for Chlamydia Research. Helsinki: 2000. ISBN 88-86524-41-2.
- Bjerrum L, Grinsted P, Petersen PH, Sogaard P.* Standardised procedures can improve the validity of susceptibility testing of uropathogenic bacteria in general practice. *Scand J Prim Health Care* 2000; 18: 242-6.
- Bjerrum L, Grinsted P, Petersen PH, Sogaard P.* Resistensbestemmelse i almen praksis – duer det til noget? *Ugeskr. Læger* 2000; 162: 4660-2.
- Gahrn-Hansen B, Petersen C.* Plasmodium falciparum-malaria. Parasitologisk diagnostik. *Ugeskr. Læger* 2000; 162: 508.
- Gahrn-Hansen B, Petersen C.* Enterobius vermicularis. Parasitologisk diagnostik. *Ugeskr. Læger* 2000; 162: 1246.
- Gahrn-Hansen B, Petersen C.* Schistosomiasis. Parasitologisk diagnostik. *Ugeskr. Læger* 2000; 162: 3212-3.
- Gahrn-Hansen B, Petersen C.* Trichuriasis. Parasitologisk diagnostik. *Ugeskr. Læger* 2000; 162: 4188.
- Gahrn-Hansen B, Petersen C.* Hymenolepis nana (dværgbændelormen). Parasitologisk diagnostik. *Ugeskr. Læger* 2000; 162: 5960.
- Gahrn-Hansen B, Petersen C.* Filariasis. Parasitologisk diagnostik. *Ugeskr. Læger* 2000; 162: 6571-2.
- Hansen JG, Gahrn-Hansen B.* Behandling af øvre luftvejsinfektioner. *Ugeskr. Læger* 2000; 162: 4373-6.
- Hansen S, Als-Nielsen B, Damgaard M, Helø OH, Petersen L, Jespersen CM & the CLARICOR Trial Group.* Intervention with clarithromycin in patients with stable coronary heart disease. The CLARICOR trial design. *Heart Drug* 2001; 1: 14-9.
- Johansen HK, Jensen TG, Dessau RB, Lundgren B, Frimodt-Møller N.* Antagonism between penicillin and erythromycin against Streptococcus pneumoniae in vitro and in vivo. *Journal of Antimicrobial Chemotherapy* 2000; 46: 973-80.
- Kemp M, Lisby JG, Kolmos HJJ.* Aterosklerose, infektioner og immunresponser. *Ugeskr. Læger* 2000; 162: 3057.
- Knudsen A, Grinsted P.* Hygiejne i lægepraksis – et kvalitetssikringsprojekt. *Månedsskr. Prakt Lægegern* 2000; 78: 1335-44.
- Kolmos HJJ, Pedersen C.* Giardiasis. Parasitologisk diagnostik. *Ugeskr. Læger* 2000; 162: 2452.
- Kolmos HJJ, Pedersen C.* Ascaris lumbricoides. Parasitologisk diagnostik. *Ugeskr. Læger* 2000; 162: 3748.
- Kolmos HJJ, Pedersen C.* Kryptosporidiose. Parasitologisk diagnostik. *Ugeskr. Læger* 2000; 162: 4676.
- Kolmos HJJ, Pedersen C.* Amoebiasis. Parasitologisk diagnostik. *Ugeskr. Læger* 2000; 162: 5226.
- Kolmos HJJ.* Sygehushygiejne - i orkanens øje. *Ugeskr. Læger* 2000; 162: 5197. Korrespondancesvar: Sygehushygiejne - supplerende oplysninger. *Ugeskr. Læger* 2000; 162: 5938-9.
- Nielsen NJ, Gahrn-Hansen B, Munck A.* Diagnostik og behandling af infektioner i almen praksis på Bornholm. *Månedsskr. Prakt Lægegern* 1999; 77: 1699-1703.
- Siboni K, Hørder M.* Lægevidenskabelige kandidater fra Odense Universitet 1972-1998. *Ugeskr. Læger* 2000; 162: 1547-51.
- Siboni K, red.* Hygiejnekomiteen for Fyns Amt. Årbog 1999, Odense: 2000, 208 sider.
- Siboni K.* Registrant for lægevidenskabelige kandidater fra Odense Universitet 1972-98. I: Siboni K, red. Hygiejnekomiteen for Fyn. Årbog 1999, Odense: 2000: 179-203.
- Vogel BF, Holt HM, Gerner-Smidt P, Bundvad A, Sogaard P, Gram L.* Homogeneity of Danish environmental and clinical isolates of Shewanella algae. *Appl Environ Microbiology* 2000; 66: 443-8.

Medicinsk Endokrinologi

- Professor, dr.med. *Henning Beck-Nielsen*
Gæsteforsker, Director *Frank P. Alford*, MDMSci (Department of Endocrinology and Diabetes, Sct. Vincent's Hospital, Melbourne, Australien)
- Klinisk lektor, dr.med. *Claus Hagen* (overlæge, Endokrinologisk Afdeling M, Odense Universitetshospital)
- Klinisk lektor, dr.med. *Laszlo Hegediüs* (overlæge, Endokrinologisk Afdeling M, Odense Universitetshospital)
- Gæsteforsker, cand.med. *Bo Abrahamsen*, Ph.D. (1. reservelæge, Medicinsk Afdeling, Sygehus Fyn, Svendborg)
- Gæsteforsker, cand.med. *Marianne Andersen*, Ph.D. (1. reservelæge, Endokrinologisk Afdeling M, Odense Universitetshospital)
- Gæsteforsker, cand.med. *Finn Noe Bennedbæk*, Ph.D. (1. reservelæge, Endokrinologisk Afdeling M, Odense Universitetshospital)
- Gæsteforsker, cand.med. *Steen Joop Bonnema*, Ph.D.-studerende (afdelingslæge, Endokrinologisk Afdeling M, Odense Universitetshospital)
- Gæsteforsker, cand.med. *Kim Torsten Brixen*, Ph.D. (overlæge, Endokrinologisk Afdeling M, Odense Universitetshospital)
- Gæsteforsker, cand.med. *Tina Di Caterino* (reservelæge, Endokrinologisk Afdeling M, Odense Universitetshospital)
- Gæsteforsker, cand.med. *Helle Døssing* (afdelingslæge, Øre-, næse-, halsafdeling F, Odense Universitetshospital)
- Gæsteforsker, dr.med. *Anette Fløgstad* (kursusreservelæge, Endokrinologisk Afdeling M, Odense Universitetshospital)
- Gæsteforsker, cand.med. *Dorte Glintborg* (reservelæge, Endokrinologisk Afdeling M, Odense Universitetshospital)
- Gæsteforsker, dr.med. *Aase Handberg*, Ph.D. (reservelæge, Medicinsk Afdeling V, Århus Kommunehospital)
- Gæsteforsker, cand.med. *Dorte Hansen*, Ph.D.-studerende (Pædiatrisk Afdeling H, Odense Universitetshospital)
- Gæsteforsker, cand.med. *Finn Lund Henriksen*, Ph.D. (kursusreservelæge, Medicinsk Afdeling C, Odense Universitetshospital)
- Gæsteforsker, cand.med. *Jan Erik Henriksen*, Ph.D. (1. reservelæge, Endokrinologisk Afdeling M, Odense Universitetshospital)
- Gæsteforsker, cand.med. *Anne Pernille Hermann*, Ph.D. (1. reservelæge, Endokrinologisk Afdeling M, Odense Universitetshospital)
- Gæsteforsker, dr.med. *Ole Hother-Nielsen* (overlæge, Endokrinologisk Afdeling M, Odense Universitetshospital)
- Gæsteforsker, dr.med. *Iben Brock Jacobsen* (reservelæge, Endokrinologisk Afdeling M, Odense Universitetshospital)
- Gæsteforsker, dr.med. *Anne E. Jarløv* (1. reservelæge, Medicinsk Afdeling E, HS Frederiksberg Hospital)
- Gæsteforsker, dr.med. *Steen Karstrup* (overlæge, Billeddiagnostisk Afdeling, Roskilde Amtssygehus)
- Gæsteforsker *Kirsten Ohm Kyvik*, Ph.D. (adjunkt, Institut for Sundhedstjenesteforskning, Epidemiologi, Syddansk Universitet, Odense Universitet)
- Gæsteforsker, cand.med. *Lars Nickelsen* (reservelæge, Endokrinologisk Afdeling M, Odense Universitetshospital)
- Gæsteforsker, cand.med. *Claus Nielsen*, Ph.D. (forskningsstipendiat, Institut for Medicinsk Biologi, afdeling for Medicinsk Mikrobiologi, Syddansk Universitet, Odense)
- Gæsteforsker *René Klinkby Støving*, Ph.D. (reservelæge, Nefrologisk Afdeling Y, Odense Universitetshospital)
- Gæsteforsker, dr.med. *Allan A. Vaag*, Ph.D. (overlæge, Steno Diabetes Center, Gentofte)
- Gæsteforsker, lic.med. *Jørgen Vinten* (lektor, Medicinsk Fysiologisk Institut, Panum Institut, Københavns Universitet)
- Gæsteforsker, cand.med. *Dorte Worm*, Ph.D. (kursusreservelæge, Medicinsk Endokrinologisk afdeling, H:S Hvidovre Hospital)
- Gæsteforsker, cand.med. *Knud Bonnet Yderstræde*, Ph.D. (1. reservelæge, Medicinsk Afdeling, Kolding Sygehus)
- Bioanalytiker *Karin Dyrgaard*
Bioanalytiker *Henny Hansen*
Bioanalytiker *Lone Hansen*
Bioanalytiker *Kirsten Jørgensen*
Bioanalytiker *Anette Riis Madsen*
Bioanalytiker *Charlotte B. Olsen*
Bioanalytiker *Else P. Rettmer*
Bioanalytiker *Kirsten R. Westermann*
Forskningssekretær *Janne B. Dyhr*, EA (barselsorlov fra 15. april)
Forskningssekretær *Elsebeth Byrge* (vikar fra 11. april)
- Ph.D.-studerende pr. 31. december:
Michael Gaster (Ph.D.-forsvar 14. december)
Pia Skov Hansen
Thomas Heiberg Brix
Kurt Højlund
Dorte Møller Jensen
Kent Kramme
Klaus Levin

Thomas Buschmann Nielsen

Pernille Poulsen (Lungemedicinsk Klinik, HS:Hvidovre Hospital, Diabetesforskningscentret)

Lis Saalbach Stilgren

Peter Stæhr

Medarbejderens aktiviteter uden for forskningsenheden

B. Abrahamsen har deltaget i 7th Bath Conference on Osteoporosis, England (april) med foredraget Correlations Between Changes in BMD Measured at Different Skeletal Sites in Perimenopausal Women - Implications for Assessment of Bone Loss and Therapy Response. B.Abrahamsen modtog her prisen Young Investigator Award 2000.

M. Andersen har deltaget i ICE 2000 11th International Congress of Endocrinology, Sydney, Australia (oktober), hvor hun var forfatter til abstractet Bone mineral density in patients with GH deficiency, the effect of up to 6 years of GH therapy, og medforfatter på et abstract af Støvning, RK Indirect evidence for decreased hypothalamic somatostatinergic tone in anorexia nervosa. Hun har deltaget i Dansk Endokrinologisk Selskabs Årsmøde, Herlev (januar) med foredraget Secretory capacity and the effect of 6 months therapy with Octreotide and Dostinex on clinically non-secreting pituitary adenomas. Ved 2nd Annual Endocrine Specialist Symposium, Snekkersten (oktober) holdt hun foredraget Bone mineral density in patients with GH deficiency, the effect of up to 6 years of GH therapy. Ved Endokrinologiske Pædiateres stiftende generalforsamling (oktober) blev foredraget GH deficiency and cortisol holdt. Der blev blandt andet undervist i fysiologi, patofysiologi og grafisk datapræsentation.

H. Beck-Nielsen er formand for Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd, formand for Lægernes Forskningsforening (Codan), formand for Fyns Amts Diabetes Udvalg, inspektør for Sundhedsstyrelsen, medlem af styregruppen for European Group of Insulin Resistance (EGIR), medlem af Nordisk Forsknings Komité, medlem af Lands- og Landsdelsrådet, Fyns Amt, medlem af opfølgingsudvalget i Sundhedsministeriet samt medlem af Speciallægekommissionen. Bedømmelser: H. Beck-Nielsen har været medlem af bedømmelsesudvalget ved tre professorater i Medicinsk Endokrinologi ved Det Finske Akademi. Vejleder for cand.med. Ph.D.-studerende Michael Gaster, som afsluttede sit Ph.D.-forløb med forsvaret (14.december) med titlen Insulin resistens i cellekulturer af human skeletmuskulatur - betydning af induktion og genetik. Han har undervist på A-kursus i Medicinsk Endokrinologi i Odense (forår og efterår) samt i Patofysiologi for biomedicinere ved Det Naturvidenskabelige Fakultet samt holdt Ph.D.-kursus om Insulin Resistent Syndromet. Foredrag: Dansk Transplantations Selskabs Årsmøde, København (13. januar) status for Ø-celletransplantationer i Danmark, Københavns Medicinske Selskab (4. marts) Dansk Sundhedsvidenskabelig Forsknings Fremtid, Medicinsk Selskab på Fyn (3. april) Ny speciallægeuddannel-

se som foreslået af Speciallægekommissionen, Internationalt møde, Monte Carlo (5. maj) Insulin resistens og type 2 diabetes, Pathophysiology 2000, Birmingham, England (15.-17. maj) The role of glycogen synthase activity in insulin resistance in skeletal muscle and Type II Diabetes og Dronning Ingrid's Festforelæsning, Aabenraa Sygehus (25. maj) Sukker - livets Salt, Biokemisk Forening, Odense (30. maj) glykogenstofsiftet hos type II diabetikere, Ph.D.-dag, Århus Universitets sundhedsvidenskabelige fakultet (3. november) Dansk Sundhedsvidenskabelig Forsknings Status, Novo Nordisk, Gentofte (30. november) The role of glycogen synthase in development of Type II diabetes. Derudover har H. Beck-Nielsen deltaget i the 17th International Diabetes Federation Congress (IDF), Mexico City, Mexico (7.-12. november) samt i Medicinsk Endokrinologisk Selskabs Årsmøde, Ålborg (14.-15. januar) som chairman.

F.N. Bennedbæk har deltaget i Dansk Endokrinologisk Selskabs Årsmøde, KAS, Herlev (14.-15. januar). Han har deltaget i 31. møde i Dansk Thyreoidea Selskab, Frederiksberg Hospital (28. april). Han har deltaget i Aterotrombotisk hjerte-kar-sygdom, Kardiologisk Afdeling B, Odense Universitetshospital (8. september). Han har deltaget i Møde for yngre endokrinologer, Århus Amtssygehus (28. september) og 2dn Annual Endocrine Specialist Symposium, Snekkersten (6.-7. oktober). På 32. møde i Dansk Thyreoidea Selskab, Århus Amtssygehus (17. november) deltog han med foredraget Laser-ablation af benigne solide thyreoideaknuder.

S.J. Bonnema har holdt eget foredrag Danske endokrinologers udredning og behandling af nontoksisk multinodøs struma belyst ved en spørgeskemaundersøgelse i Dansk Thyreoidea Selskab (28. april) og Genoptagelse af antithyreoid midler efter radiojodbehandling af hyperthyreoid patienter har ingen indflydelse på effektiviteten - et randomiseret studium Dansk Thyreoidea Selskab (november). Han har deltaget i 12th International Thyroid Congress, Japan (oktober) med eget foredrag Resuming antithyroid drugs post-treatment has no influence on the final outcome of radioiodine therapy in hyperthyroid patients. A randomized study. Han deltog i kurset Laboratoriekursus i Endokrinologi, Aker Sykehus, Norge. Han har undervist på den landsdækkende efteruddannelse for laboranter i thyreoideasygdomme arrangeret af Dansk Selskab for Klinisk Fysiologi og Nuklearmedicin, Odense (februar).

T.H. Brix har på Dansk Endokrinologisk Selskabs Årsmøde, Herlev (14-15. januar) deltaget med foredraget Cigarette smoking and risk of clinically overt thyroid disease - a population based twin case-control study. Han har deltaget ved Dansk Thyreoidea Selskabs 31. videnskabelige møde, Frederiksberg Hospital (28. april) med foredraget Is low birth weight a risk factor for the development of clinically overt thyroid disease? Han har deltaget i Merck European thyroid Symposium, Budapest, Ungarn (22.-25. juni) med foredraget Low birth weight is not associated with clinically overt thyroid disease - a twin study. Ved 12th International Thyroid Congress, Kyoto,

Japan (22.-27. oktober) har han deltaget med foredragene Birth weight and risk of clinically overt thyroid disease - a twin case-control study samt Major role of genes in the etiology of Graves' disease in females - a population-based twin study. Dette sidste foredrag holdt han også ved Dansk Thyreoidea Selskabs 32. videnskabelige møde, Århus Amtssygehus (17. november).

K. Brixen er medlem af bestyrelsen i og kasserer for Dansk Endokrinologisk Selskab samt medlem af Osteoporoseforeningens forskningsudvalg. Har har undervist i Endokrinologisk Fysiologi, opgave gennemgang på Syddansk Universitet, Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet. Han har endvidere undervist i emnet Rådgivning af MEN-patienter på videreuddannelsen i Klinisk Genetik, Århus Amt (23. februar). Han har undervist i Endokrine sygdommes manifestation i bevægelsesapparatet på efteruddannelseskursus for kiropraktorer, Odense (25. november). Han har været underviser og kursusleder på Lægekredsforeningens kursus Osteoporose -hvem - hvad - hvornår, Vejstruplund (13. april) og Endags-kursus for Yngre Læger, Odense (4. december). Han har undervist om Multipel endokrin neoplasi på A-kursus i Endokrinologi, Århus (27. marts) og om Medicinalforskning på Ph.D.-kursus ved Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Århus Universitet (21. november). Han har været mødeleder ved Dansk Endokrinologisk Selskabs årsmøde (14. januar) og deltaget i World Congress on Osteoporosis 2000, Chicago, USA, (15.-18. juni) og 22nd Annual Meeting of the American Society for Bone and Mineral Research, Toronto, Canada (22.-26. september). Han har holdt foredragene Effects of exogenous growth hormone on the human skeleton. Workshop arrangeret af Center for Vækst og Regeneration, Århus Universitet (10. april) og ADFR-behandling/status år 2000, Dansk Selskab for Knogle- og Tandforskning (Dansk Knoglemedicinsk Selskab) København (2. september). Endelig har han været bedømmer for cand.scient. Marie Kveiborgs Ph.D.-afhandling Cellular and molecular mechanisms of bone loss in aging, Aarhus Universitet (25. august). Han er vejleder for Ph.D.-studerende cand.med. Kent Kramme, Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Syddansk Universitet.

M. Gaster har erhvervet den medicinske Ph.D.-grad på baggrund af afhandlingen In vitro modelsystem for human muskulatur forsvaret ved Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Syddansk Universitet (14. december). Ved 36th Annual Meeting of the European Association for the Study of Diabetes (EASD), Jerusalem, Israel (17.-21. september) har han deltaget som medforfatter på poster GLUT4 is reduced in slow muscle fibers of type 2 diabetic patients.

C. Hagen har været medvejleder for cand.med. Jan Buttrup Larsen, hvis Ph.D.-afhandling Human pituitary adenomas and immunohistochemical organotypic and cytogenic study blev forsvaret ved Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet (april). Han har været anvendt af Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Københavns Universitet med henblik på optagelse af Ph.D.-studerende. Han har været anvendt ved Scandinavian Workshop on Acro-

megali i et ekspertpanel til angivelse af retningslinier for behandling af akromegali (marts). Han har været bedømmer af cand.med. Peter Vestergaards Ph.D.-afhandling Prediction of changes in bone mineral density in early postmenopausal women (maj) Århus Universitet. Han er medlem af KIMS National Board. Han har deltaget i Dansk Endokrinologisk Selskabs årsmøde (14.-15. januar) som chairman og medforfatter på foredraget Secretary capacity and effect of six months therapy with octreotide and dostinex on clinically non-secreting pituitary adenomas. Han har undervist på CONSUL meeting i Pituitary adrenal and gonadal diseases, Göteborg, Sverige (maj). Været medforfatter på to foredrag ved American Society of Bone and Mineral Research Fracture risk in patients with Cushing's syndrome og Fractures in patients with pituitary diseases. Holdt foredrag i mødeforum for yngre endokrinologer, Århus (september). Diagnostik og behandling af prolaktinom. Været medarrangør og chairman ved Second Annual Endocrine Specialist Symposium i Pituitary insufficiency - substitution therapy and bone, Snekkersten (oktober). Været medforfatter på foredrag i Dansk Knoglemedicinsk Selskab (november), Frakturer hos patienter med spiseforstyrrelser. Han har deltaget i 11th International Congress of Endocrinology, Sydney, Australien (november). Været medforfatter på foredragene Indirect evidence for decreased somatostatinergic tone in anorexia nervosa og Bone mineral density in patients with GH-deficiency (GHD). The effect of up to six years of GH-therapy and fracture risk in Cushing syndrome. Undervist på A-kursus i Intern Medicin, Endokrinologi, KAS Herlev (januar og november). Han er medvejleder for diplomstuderende Joanna Ganc (prægratua sundhedsvidenskabelig forskningsuddannelse).

A. Handberg har deltaget som medlem af COST (EU netværksprogram) action 17 ved stiftende møde i Brussels, Belgien (marts) i forskningsprogrammet Insulin resistance, obesity and diabetes mellitus in the elderly. Hun har deltaget i symposium i Oslo, Norge (7.-10. oktober) med en videnskabelig præsentation af de involverede laboratorier i COST med indlægget Glucose transporter expression and muscle fiber type in human skeletal muscle. Hun har også deltaget i World Diabetes Day i Aalborg (14. oktober) med Forskningen på Sygehusene.

P.S. Hansen har deltaget i undervisning af biologer på kurset Human Patofysiologi.

L. Hegedüs har været vejleder for overlæge Anne Jarløv vedrørende hendes (august) forsvarede doktorafhandling Observer variation in the diagnosis of thyroid disorders criteria for and impact on diagnostic decision-making. Han er hovedvejleder på Thomas Heiberg Brix' Ph.D.-studium Autoimmune thyreoidea sygdomme blandt yngre danske tvillinger - et studie over ætiologien til Graves' sygdom Hashimotos thyreoiditis og primært mykxødem, indleveret september. Han er også hovedvejleder for Steen Bonnemas Ph.D.-studium Aspects of radioiodine therapy in thyroid disease - with special reference to the management of non-toxic goitre and optimization of the treatment of hyperthyroidism evaluated by rando-

mized trials samt Pia Skov-Hansens Ph.D.-studium Den relative betydning af arv og miljø for variationen af thyreoideaparametre - belyst ved undersøgelse af raske danske tvillinger. Han er medvejleder for Karen Andersen-Ranbergs Ph.D.-studium 100-årige i Danmark. En klinisk-epidemiologisk undersøgelse af en dynamisk kohorte samt Dorte Hansens Ph.D.-studium Autoimmunitet hos børn med diabetes mellitus. En populationsbaseret undersøgelse over forekomsten af autoantistoffer samt autoimmun sygdom hos patienter med nydiagnosticeret eller længerevarende diabetes mellitus og endelig medvejleder for Ph.D.-studerende Lis Stilgren vedrørende projektet Molekylære virkningsmekanismer for parathyreoideahormon på skelettet før og efter operation for primær hyperparatyroidisme. Han har været bedømmer på Susanne B. Nøhrs Ph.D.-afhandling Jod og graviditet. Jodindtagelse og thyreoideafunktion hos gravide og nyfødte i Danmark. Behov for og konsekvens af jodtilskud ved Århus Universitet (15. december). Endvidere er han formand for bedømmelsesudvalget Vedrørende Lisbeth S. Kortegaards Ph.D.-afhandling Arvelighed af spiseforstyrrelser, belyst ud fra en uselekteret tvillingepopulation indleveret ved Syddansk Universitet. Han har som medforfatter til foredraget Brix TH, m.fl. Cigarette smoking and risk of clinical overt thyroid disease - a population based twin case-control study deltaget ved Dansk Endokrinologisk Selskabs Årsmøde i Herlev (14.-15. januar). Ved samme møde fungerede han som chairman. Som medforfatter til Brix TH, m.fl. Is low birth weight a risk factor for the development of clinically overt thyroid disease? samt Bonnema S, m.fl. Danske endokrinologers udredning og behandling af non-toksisk multinodøs struma - en spørgeskemaundersøgelse. Han har deltaget ved Dansk Thyreoidea Selskabs 31. videnskabelige møde, Frederiksberg Hospital (28. april). Endvidere har han deltaget som inviteret foredragsholder ved Merck European Thyroid Symposium i Budapest, Ungarn med foredraget Genetic predisposition versus environmental factors in autoimmune thyroid disease (22.-25. juni) og ved samme møde været medforfatter på Brix TH, m.fl. Low birth weight is not associated with clinically overt thyroid disease - a twin study. Han har været medforfatter på Hansen D, m.fl. High prevalence of coeliac disease in Danish IDDM patients ved World Congress of Pediatric, Gastroenterology, Hepatology and Nutrition, Boston, USA (9.-14. august). I forbindelse med 12. International Thyroid Congress, Kyoto, Japan (22.-27. oktober) har han deltaget som inviteret foredragsholder med Environmental and genetic factors in thyroid disease. Ved samme møde var han medforfatter til Bonnema S, m.fl. Resuming antithyroid drugs post-treatment has no influence on the final outcome of radioiodine therapy in hyperthyroid patients. A randomized study, samt Brix TH, m.fl. Birth weight and risk of clinically overt thyroid disease - a twin case-control study og endelig Brix TH, m.fl. Major role of genes in the etiology of Graves' disease in females. A population-based twin study. Ved Dansk Thyreoidea Selskabs 32. videnskabelige møde, Århus Amtssygehus (17.

november) har han været medforfatter til Brix TH, m.fl. Major role of genes in the etiology of Graves' disease - a population based twin study og Bonnema S, m.fl. Genoptagelse af antithyreoider midler efter radiojodbehandling af hyperthyreoid patienter har ingen indflydelse på effektiviteten - et randomiseret studie og Bennedbæk F, m.fl. Laserablation af benigne solitære solide thyreoideaknuder (17. november). Han har været inviteret foredragsholder ved 2nd Annual Endocrine Specialist Symposium, Scanticon, Snekkersten (6.-7. oktober) med indlægget Radioiodine therapy of Graves' disease. Indications, effects and side-effects. Han har arrangeret et symposium i anledning af besøg af Robert D. Utiger, editor ved New England Journal of Medicine ved Thyreoideaforskningsenheden (17. maj). Han har været medforfatter på Hansen D, m.fl.'s indlæg Høj hyppighed af cøliaki hos danske børn med diabetes mellitus ved Dansk Pædiatrisk Selskabs Høstmøde (oktober). Han har undervist ved Århus i Medicinsk Endokrinologi vedrørende Thyreoideasygdomme, KAS, Herlev (13.-17. november) samt undervist på kursus i Human Patofysiologi, Endokrinologi for 6. semesters cellebiologi-studerende (oktober). Sammen med Peter Laurberg har han stået for det skriftlige oplæg vedrørende for lavt og for højt stofskifte præsenteret i TV-udsendelsen Lægens Bord, Helse (december). L. Hegedüs er medlem af eksekutivkomiteen for Det Europæiske Thyreoideaselskab, medlem af bestyrelsen for Dansk Endokrinologisk Selskab (afgået maj) samt tilfornordnet ved Sundhedsstyrelsens Specialistnævn i Endokrinologi. Han har i årets løb været referee på 20 endokrinologiske manuskripter ved internationale peer-review tidsskrifter.

J.E. Henriksen er vejleder for læge, Ph.D.-studerende Karoline Schousboe, Tvillingeregistret, Syddansk Universitet ved projektet Betydningen af arvelighed, familiemiljø og individuel miljø for udvikling af insulinresistens og abdominal adipositas, samt for læge, Ph.D.-studerende Regina Eichhorst, Kardiologisk Afdeling B, Odense Universitetshospital ved projektet HERMES; hjerte-epikrisens effekt på risikobyrdens hos patienter med iskæmisk hjertesygdom, et MTV projekt, og for praktiserende læge, Ph.D.-studerende Poul Erik Heldgaard, Ørum ved projektet Insulinresistens i almen praksis. Undersøgelse af en praksispopulation; indskrevet ved Københavns Universitet. J.E. Henriksen har ligeledes været opponert ved Catherine Hauerslev Foss' Ph.D.-afhandling Impact of parental type 2 diabetes on 24-hour ambulatory blood pressure, the cardiac autonomic nervous system and endothelial function forsvaret ved Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet (14. november). Ligeledes har han deltaget i International Congress of Endocrinology, Sydney, Australien (29. oktober-2. november).

A.P. Hermann har ved Dansk Knoglemedicinsk Selskabs jubilæumsmøde, Sølyst, Klampenborg (2. september) deltaget med foredraget Livsstilens betydning for osteoporose. Hun har undervist på kurset Human Patofysiologi (efteråret).

O. Hother-Nielsen er medlem af Diabetesforeningens Lægeråd, medlem af European Group of Insulin Resistan-

ce. Er sekretær i CONSUL Komitéen for nordisk speciallægeuddannelse i Endokrinologi, der arrangerer nordiske endokrinologikurser for kommende speciallæger. Han har deltaget i det 12. Nordiske Endokrinologikursus Hypofyse-, binyre- og gonadesygdomme, Göteborg, Sverige (22.-26. maj). Sammen med H. Beck-Nielsen og P. Stæhr har han arrangeret International Symposium on the Quantification and Regulation of Glucose Production in Vivo, Kongebrogården, Middelfart (september). Han har været chairmann og deltaget med forelæsning om The tracer dilution method in the study of glucose production in humans - current knowledge and major pitfalls. O. Hother-Nielsen er ekstern lektor ved Institut for Medicinsk Biologi, Fagområdet for Fysiologi, Syddansk Universitet med henblik på varetagelse af undervisningen i diabetes og metabolisme. Han har undervist ved Ph.D.-kurset The insulin resistance syndrome, Clinical, Metabolic, Molecular and Methodological Aspects, Odense (maj). Sammen med Kim Brixen har han afholdt endagskursus for yngre læger om Praktisk Endokrinologi (4. december). Desuden har han afholdt kurser om diabetes for praktiserende læger, diabetessygeplejersker, lægemiddelkonsulenter m.m. I 36th Annual Meeting of the European Association for the Study of Diabetes (EASD), Jerusalem, Israel (17.-21. september) samt 17th International Diabetes Federation Congress (IDF), Mexico City, Mexico (5.-10. november) har han deltaget. Han er vejleder for Ph.D.-studerende, cand.med. Peter Stæhrs projekt om regulering af leverens glukoseproduktion.

K. Højlund har deltaget i 33th Annual Meeting of the Scandinavian Society for the study of Diabetes (SSSD), Oslo, Norge (maj) med foredraget Reference intervals for glucose, beta-cell polypeptides and counterregulatory factors during prolonged fasting. K. Højlund har deltaget i Annual Meeting 2000 of the European Group for the Study of Insulin Resistance (EGIR), Zandvoort, Holland (maj) med foredraget Familial hyperinsulinemia associated with clinical hypoglycaemia and insulin resistance samt deltaget i Månedsmødet ved Insulin Research gruppen, Dept. of Molecular Biology, Novo Nordisk A/S, Bagsværd (maj) med foredraget Familiær hyperinsulinæmi associeret med klinisk hypoglykæmi og insulin resistens. Han har ved 60th Annual Meeting of the American Diabetes Association (ADA), San Antonio, USA (9.-13. juni) deltaget med posteren Reference intervals for glucose, beta-cell polypeptides and counterregulatory factors during a 72-hour fast og ved 36th Annual Meeting of the European Association for the Study of Diabetes (EASD), Jerusalem, Israel (17.-21. september) deltaget med posteren Familial hyperinsulinemia associated with clinical hypoglycaemia and insulin resistance. Han har ved Forskningsens Dag, Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet deltaget med foredraget Study of the phosphorylation state of glycogen synthase in skeletal muscle from healthy and insulin resistant subjects by proteome analysis. Han har endvidere deltaget i Dansk Endokrinologisk Selskabs Årsmøde, Herlev (januar) samt i International Symposium on the Quantification and Regulation of Glucose

Production In Vivo, Middelfart (september). Ved 5th Annual Congress of the European College of Sport Science, Jyväskylä, Finland (juli) har han været medforfatter på posteren Effect of Intensified Running Training on Muscular Buffering Capacity and Muscular Na⁺/H⁺ Exchanger. Ved GRS 2000 (Growth Hormone Research Society), Göteborg, Sverige (september) var han medforfatter på foredraget Three days of fasting reduces circulating free but not total IGF. A possible role for circulating free IGF in the feedback regulation of GH.

D.M. Jensen har deltaget i Dansk Endokrinologisk Selskabs Årsmøde, Herlev (januar) med foredraget Glucose levels during OGTT and maternal and perinatal outcome in 2904 Danish women with a high risk of gestational diabetes. Hun har deltaget i 36th Annual Meeting of the European Association for the Study of Diabetes (EASD) Jerusalem, Israel (17.-21. september) med foredraget Glucose levels during OGTT and maternal and perinatal outcome in 2904 Danish women with a high risk of gestational diabetes. Hun har endvidere deltaget i Diabetes in Pregnancy Study Group 31st Annual Meeting, Nof Ginosar, Israel (21.-24. september) med foredraget Maternal glucose tolerance and risk for maternal and fetal morbidity, Impact of borderline glucose intolerance and gestational diabetes mellitus (GDM). Hun præsenterede ved Forskningsens Dag (november) Ph.D.-projektet Betydningen af gestationel diabetes for graviditet, fødsel og perinatal udkomme. Evaluering af diagnostiske kriterier og screeningsprocedure i Danmark.

K. Kramme har deltaget i 7th Bath Conference on Osteoporosis in Bath, England (april) med foredraget The Change in BMD during Treatment of Osteomalacia. Han har deltaget i American Society of Bone and Mineral Research 23rd gathering in Toronto, Canada (september) med posteren The Change in BMD. K. Kramme har også undervist ved Lægevidenskab, 11.semester, Syddansk Universitet, klinikundervisning på Afdeling M, Odense Universitetshospital, Osteoporose-lektion (januar-december).

K. Levin har ved 36th annual meeting of the European Association for the Study of Diabetes, Jerusalem, Israel (17.-21. september) været medforfatter på foredraget Similar magnitude of initial insulin signalling in muscle at similar insulin levels in subjects with or without Type 2 diabetes and first degree relatives samt på posteren Familial hyperinsulinaemia associated with clinical hypoglycaemia and insulin resistance. Ved 17th International Diabetes Federation Congress, Mexico City, Mexico (5.-10. november) har han præsenteret posteren Increased insulin mediated glycogen synthase activation is not responsible for the elevated glucose storage seen in type 2 diabetic patients treated with troglitazone. Ved 60th scientific session, American Diabetes Association, San Antonio, USA (9.-13. juni) har han været medforfatter på følgende poster: Insulin signalling in skeletal muscle of subjects with or without Type 2 diabetes and first degree relatives og Time dependency of activation of the insulin signalling cascade in human skeletal muscle during euglycemic

hyperinsulinemic clamps. K. Levin har endvidere været gæsteforelæser ved Ph.D.-kurset The Metabolic Syndrome, metabolic, molecular and clinico-pathophysiological aspects (maj).

P. Poulsen har deltaget i Dansk Endokrinologisk Årsmøde, Herlev (januar) med foredraget Impact of the Xba1 polymorphism of the muscle glycogen synthase gene on the insulin resistance syndrome in twins og været medforfatter på foredrag Polymorphism in apolipoprotein B codon 2488 influences plasma glucose and insulin after oral glucose load in twins. Ved Scandinavian Society for the Study of Diabetes (SSSD), Oslo, Norge (5.-7. maj) holdt hun inviteret foredrag Heritability of non insulin dependent diabetes mellitus (NIDDM) and abnormal glucose tolerance - A population-based twin study og med poster Impact of the Xba1 polymorphism of the muscle glycogen synthase gene on the insulin resistance syndrome in twins. Hun var medforfatter på Polymorphism in Apolipoprotein B codon 2488 influences insulin levels in elderly Danish twins, præsenteret ved European Association of the Study of Diabetes (EASD), Jerusalem, Israel (17.-21. september) samt ved International Diabetes Federation (IDF), Mexico City, Mexico (5.-10. november) med posteren Impact of zygosity and age on in vivo insulin action in twins.

L. Stilgren har deltaget i 7th Bath Conference on Osteoporosis, Bath, England (april) med foredraget Osteoprotegerin (OPG) mRNA levels in transiliac bone biopsies from healthy peri- and postmenopausal women og ved ASBMR 22nd Annual Meeting, Toronto, Canada (21.-27. september) med samme som poster, Stilgren LS, Marks SC Jr, Eriksen EF, Beck-Nielsen H, Abrahamsen B.

P. Stæhr har deltaget i Annual meeting of the American Diabetes Association, San Antonio, Texas, USA (9.-13. juni). Som arrangør deltog han i International symposium on the quantification and regulation of glucose production in vivo på Kongebrogården, Middelfart (13.-15. september).

R.K. Støvning har ved kongressen The 11th International Congress of Endocrinology, Sydney, Australien (30. oktober) præsenteret posteren Indirect evidence for decreased somatostatinergic tone in anorexia nervosa. Har holdt foredraget Somatiske følgevirkninger ved spiseforstyrrelser ved et møde arrangeret af Fyns Medicinske Selskab, Odense Universitetshospital (6. marts).

Eksterne bevillinger og donationer

F.N. Bennebak har fået 40.000 kroner fra Musikforlæggerne Agnes og Knut Mørks Fond. S.J. Bonnema har fået 45.000 kroner fra Musikforlæggerne Agnes og Knut Mørks Fond. M. Gaster har fået fra Novo Nordisk Fonden 71.300 kroner, fra Diabetesforeningen 65.000 kroner, fra Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd 257.500 kroner samt fra Novo Nordisk 427.000 kroner. P.S. Hansen har fået 80.000 kroner fra Musikforlæggerne Agnes og Knut Mørks Fond. Hun har fra Fonden for lægevidenskabelig forskning ved Fyns Amts Sygehusvæsen fået 45.000

kroner, fra Fonden til Lægevidenskabens Fremme (A.P. Møller og Hustru Chastine Mc-Kinney Møllers Fond til almene Formaal) 15.000 kroner samt fra Novo Nordisk Fonden, Den Læge- og Naturvidenskabelige Komité 50.000 kroner. L. Hegedüs har fået fra Agnes og Knut Mørks Fond 65.000 kroner. Han har fået fra K.A. Rohdes Fond 65.000 kroner og fra Oxagen Ltd. 250.000 kroner. J.E. Henriksen har fået 200.000 kroner fra Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd. O. Hother-Nielsen har fået fra Novo Nordisk Fonden 112.000 kroner, fra Novo Nordisk A/S 50.000 kroner samt fra Statens Sundhedsvidenskabelige Fakultet 30.000 kroner til afholdelse af Symposiet International Symposium on the Quantification and Regulation of Glucose Production in Vivo på Kongebrogården, Middelfart. K. Højlund har fået 15.000 kroner fra Fonden til Lægevidenskabens Fremme og fra Grosserer M. Brogaard og Hustrus Mindefond 25.000 kroner. D.M. Jensen har fået 20.000 kroner fra Handegartner Ove Villiam Buhl Olesen og ægtefælle Edith Buhl Olesens Mindelegat. Hun har endvidere fået 66.459 kroner fra Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Syddansk Universitet 1998. K. Kramme har fået 25.000 kroner fra Eli Lilly's Osteoporoseforskningsfond samt fra Pharmavinci 15.000 kroner. P. Poulsen har fået fra Nordisk Forsknings Komité, Novo Nordisk Fonden 100.000 kroner, fra Aage og Johanne Louis-Hansens Fond 38.000 kroner, fra Diabetesforeningen 125.000 kroner, fra Den Læge- og Naturvidenskabelige Komité, Novo Nordisk Fonden 120.000 kroner. Endvidere er hun hædret med Young Investigators Award 2000, Scandinavian Society for the Study of Diabetes med 10.000 NOK. P. Stæhr har fra Diabetesforeningen fået 125.000 kroner, fra Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd 200.000 kroner samt fra Eli Lilly's Diabetologiske Forskningsfond 25.000 kroner.

Publikationer:

Abrahamsen B, Bonnevie-Nielsen V, Ebbesen EN, Gram J, Beck-Nielsen H. Cytokines and Bone Loss in a Five-year Longitudinal Study Hormone Replacement Therapy Suppresses Serum sIL-6R and Increases IL-1ra. The Danish Osteoporosis Prevention Study. *J Bone Miner Res* 2000; 15: 1545-1554.

Abrahamsen B, Shalhoub V, Larson EK, Eriksen EF, Beck-Nielsen H, Marks S.C. jr. Cytokine RNA levels in transiliac bone biopsies from healthy early postmenopausal women. *Bone* 2000; 26: 137-145.

Abrahamsen B, Rohold A, Henriksen, JE, Beck-Nielsen H. Correlations between Insulin Sensitivity and Bone Mineral Density in Non-diabetic Men. *Diabetic Medicine* 2000; 17: 124-129.

Beck-Nielsen H, Hother-Nielsen O. Obesity in Type 2 diabetes mellitus. Chapter 56, I: LeRoith D, Taylor SI, Olefsky JM, red. Diabetes mellitus. A fundamental and clinical text. Second Edition. Hagerstown: Lippincott, Williams & Wilkins, MD. 2000: 567-575.

Benedbæk FN, Hegedüs L. Management of the solitary

- thyroid nodule. Results of a North American survey. *J. Clin. Endocrinol. Metab.* 2000; 85: 2493-2498.
- Bonnema SJ, Bennedbæk FN, Wiersinga WM, Hegedüs L.* Management of the nontoxic multinodular goitre: a European questionnaire study. *Clinical Endocrinology* 2000; 53: 5-12.
- Brixen K, Hansen TB, Hauge E, Vahl N, Jørgensen JOL, Christiansen JS, Mosekilde L, Hagen C, Melsen F.* Growth hormone treatment in adults with adult-onset growth hormone deficiency increases iliac crest trabecular bone turnover: A 1-year, double-blind, randomized placebo-controlled study. *J. Bone Mineral Res.* 2000; 15: 293-300.
- Brix TH, Kyvik KO, Hegedüs L.* A population based study of chronic autoimmune hypothyroidism in Danish twins. *J. Clinical Endocrinology Metab.* 2000; 85: 536-540.
- Brix TH, Kyvik KO, Hegedüs L.* Low birth weight is not associated with clinically overt thyroid disease: a population based twin case control study. *Clinical Endocrinology* 2000; 53: 171-176 .
- Brix TH, Hansen PS, Kyvik KO, Hegedüs L.* Cigarette smoking and risk of clinically overt thyroid disease. A population based twin case-control study. *Arch. Intern. Med.* 2000; 160: 661-666.
- Brix TH, Hegedüs L.* Genetic and environmental factors in the aetiology of simple goitre. *Ann. Med.* 2000; 32: 153-156.
- Brix TH, Hegedüs L.* Genetic predisposition versus environmental factors in autoimmune thyroid disease. I: Peter F, Wiersinga WM, Hostalek U, red. *The Thyroid and Environment.* Stuttgart: Schattauer, 2000: 105-119.
- Djurhuus MS, Skøtt P, Vaag A, Hother-Nielsen O, Andersen P, Parving HH, Klitgaard NAH.* Hyperglycaemia enhance renal magnesium excretion in Type 1 diabetic patients. *Scand. J. Clin. Lab. Invest.* 2000; 60: 403-410.
- Døssing H, Hegedüs L.* Intratracheal ektopisk thyreoidea. *Månedensbillede. Ugeskr. Læger* 2000; 162: 3346.
- Døssing H, Bennedbæk FN, Hegedüs L.* Diagnostik og behandling af den solitære knude i glandula thyreoidea. *Månedsskr. Praktisk Lægegerning* 2000; 78: 1589-1596.
- Fenger M, Poulsen P, Beck-Nielsen H, Vaag A:* The XbaI-polymorphism in intron 14 of human glycogen synthase in twins with and without type II diabetes mellitus. *Diabetic Medicine* 2000; oktober, 17 (10): 735-40.
- Gaster M, Frank MJ, Staehr P, Beck-Nielsen H, Smith T, Schrøder HD.* Induction of GLUT-1 protein in adult human skeletal muscle fibers. *Am. J. Physiol. Endocrinol. Metab.* 2000; 279: E1191-E1195.
- Gaster M., Handberg A, Beck-Nielsen H, Schroder HD.* Glucose transporter expression in human skeletal muscle fibers. *Am. J. Physiol. Endocrinol. Metab.* 2000; 279(3): E529-E538.
- Gaster M, Poulsen P, Handberg A, Schroder HD, Beck-Nielsen H.* Direct evidence of fiber type-dependent GLUT-4 expression in human skeletal muscle. *Am. J. Physiol. Endocrinol. Metab.* 2000; 278(5): E910-916.
- Gaster M, Poulsen P, Handberg Aa, Schrøder HD, Beck-Nielsen H.* Relationship between glucose transporter 4 (GLUT4) and fiber type in human muscle. *Am. J. Physiol.* 2000; 5: E910-E916.
- Godballe C, Bastholt L, Gerdes A-M, Marving J, Krogdahl A, Jørgensen K, Hegedüs L.* Referenceprogram for behandling af thyreoideacancer ved Center for Hoved- og halsonkologi, Odense Universitetshospital. 2000; Eget forlag: 1-40.
- Hegedüs L.* Radiojodbehandling af benign thyreoidea sygdom. *Ugeskr. Læger (Editorial)* 2000; 162: 307.
- Hegedüs L.* Nonisotopic techniques of Thyroid Imaging. I: Braverman LE, Utiger R, red. *Werner and Ingbar's The Thyroid: A fundamental and clinical text*, 8th ed. Philadelphia: Lippincott, Williams and Wilkins, 2000: 432-440.
- Hegedüs L, Bonnema S.* Rekombinant human TSH. International forskning. *Ugeskr. Læger* 2000; 162: 3347.
- Hegedüs L, Laurberg P.* Hypothyreose. Diagnostik og behandling. *Månedsskr. Praktisk Lægegerning* 2000; 78: 1019-1026.
- Hegedüs L, Gerber H.* Multinodular goiter. I De Groot LJ, Jameson JL., red. *Endocrinology* 4th edition. Philadelphia; W.B. Saunders Company, 2000: 1517-1528.
- Henriksen JE, Levin K, Thye-Rønn P, Alford F, Hother-Nielsen O, Juul Holst J, Beck-Nielsen H.* Glucose mediated glucose disposal in insulin-resistant normoglycemic relatives of Type 2 diabetic patients. *Diabetes* 2000; 49: 1209-1219.
- Jarløv AE.* Observer variation in the diagnosis of thyroid disorders: criteria for and impact on diagnostic decision making. (Thesis) *Dan. Med. Bull* 2000; 47: 328-339.
- Jensen DM, Beck-Nielsen H, Westergaard JG, Mølsted-Pedersen L, Damm P.* The clinical impact of Gestational Diabetes Mellitus. *Läkartidningen* 2000; februar 23, 97(8): 840-2, 845 (Månedens nordiske artikel).
- Jensen DM, Sørensen B, Feilberg-Jørgensen N, Westergaard JG, Beck-Nielsen H.* Maternal and perinatal outcomes in 143 Danish women with gestational diabetes mellitus and 143 controls with a similar risk profile. *Diabet. Med.* 2000; april 17 (4): 281-6.
- Laurberg P, Hegedüs L.* Hypothyreose. Diagnostik og behandling. *Månedsskr. Praktisk Lægegerning* 2000; 78: 1117-1127.
- Mosekilde, Le, Beck-Nielsen H, Sørensen OH, Nielsen SP, Charles P, Vestergaard P, Hermann AP, Gram J, Hansen TB, Abrahamsen B, Ebbesen EN, Stilgren L, Jensen LB, Brot C, Hansen B, Tofteng CL, Eiken P, Kolthoff* Hormonal replacement therapy reduces forearm fracture incidence in recent postmenopausal women - results of the Danish Osteoporosis Prevention Study *Maturitas* 2000; 36: 181-193.

- Bonnevie-Nielsen V, Martensen PM, Justesen J, Kyvik KO, Kristensen B, Levin K, Beck-Nielsen H, Dyrberg T.* The antiviral 2'.5'-oligoadenylate synthetase is persistently activated in Type 1 diabetes. *Clin. Immunol.* 2000; 96: 11-18.
- Petersen NE, Kaehne M, Christiansen L, Brock A, Hother-Nielsen O, Rasmussen K.* DGGE analysis of the coproporphyrinogen oxidase gene: two new mutations in DNA from danish patients with hereditary coproporphyruria. *Scand. J. Clin. Lab. Invest.* 2000; 60: 617-625.
- Støvning RK, Hangaard J, Hansen-Nord M, Hagen C.* Revisión de los cambios endocrinos en la anorexia nervosa. *Revista de Toxicomanias* 2000; 24: 3-19. (Spansk parallelpublikation af: A review of endocrine disturbances in anorexia nervosa. *J. Psychiatr. Res.* 1999; 33: 139-52.
- Worm D, Vinten J, Vaag A, Henriksen JE, Beck-Nielsen H.* The nicotinic acid analogue acipimox increases plasma leptin and decreases free fatty acids in Type 2 diabetic patients. *European Journal of Endocrinology* 2000; 143: 389-395.
- Ørtenblad N, Lunde PK, Levin K, Andersen JL, Pedersen PK.* Enhanced sarcoplasmic reticulum Ca²⁺ release following intermittent sprint training. *Am. J. Physiol. Regulatory Integrative Comp. Physiol.* 2000; 279: R152-R160.

Medicinsk Gastroenterologi

Professor, dr.med. *Ove B. Schaffalitzky de Muckadell* (instituttleder)

Klinisk lektor, cand.med. *Troels Havelund*, Ph.D.

Klinisk lektor, dr.med. *Karsten Lauritsen*

Gæsteforsker, cand.med. *Claus Aalykke*, Ph.D. (1. reservelæge, Medicinsk Gastroenterologisk Afdeling S, Odense Universitetshospital)

Gæsteforsker, cand.med. *Jane Møller Hansen*, Ph.D. (afdelingslæge, Medicinsk Afdeling V, Århus Universitetshospital)

Gæsteforsker, cand.med. *Jens Kjeldsen*, Ph.D. (1. reservelæge, Medicinsk Afdeling, Vejle Sygehus)

Gæsteforsker, cand.med. *Helle Thiesson* (Ph.D.-studerende, Institut for Medicinsk Biologi, Fysiologi og Farmakologi, Syddansk Universitet)

Scholarstipendiat, stud.med. *Klaus Hansen*

Forskningspsygeplejerske *Gitte Bay Christensen* (fondslønnet)

Forskningspsygeplejerske *Grete Eskesen* (fondslønnet)

Laborant *Birgitte Nørrelund* (fondslønnet)

Forskningssekretær *Rigmor Petersen* (fondslønnet)

Ph.D.-studerende pr. 31. december:

Annamarie Touborg Lassen

Mette Wildner-Christensen

Medarbejdernes aktiviteter uden for forskningsenheden

C. Aalykke deltog i American Gastroenterological Association's møde Digestive Disease Week i San Diego, Californien, USA (22.-24. maj), hvor han holdt foredrag med titlen Role of NSAID in inflammatory bowel disease. A 5-year follow-up study. Han deltog også i The King's Liver Disease Course, Institute of Liver Studies, King's College Hospital, London, England (4.-8. december).

T. Havelund har deltaget i symposiet Hepatology 2000 i München, Tyskland (4.-6. maj). Han har deltaget i og været mødeleder ved XXXII Nordic Meeting of Gastroenterology i Göteborg, Sverige (18.-21. juni). Han har til bladet Helse (november) skrevet en populærvidenskabelig artikel med titlen Udposning på spiserøret.

J. Kjeldsen har deltaget i American Gastroenterological Association's møde Digestive Disease Week i San Diego, Californien, USA (20.-24. maj) og har været på en uges studieophold ved Professor Lucas Greiner, III Medizinische Klinik, Klinikum Wuppertal, Tyskland. Han har holdt foredrag med titlen Comparable efficacy of pantoprazole and omeprazole to prevent relapse in patients with GERD ved Dansk Gastroenterologisk Selskab og Dansk Selskab for Hepatologis årsmøde i København (29. sep-

tember). Han har endvidere undervist biomedicinstuderende ved Syddansk Universitet om inflammation (16. november).

A.T. Lassen har deltaget i American Gastroenterological Association's møde Digestive Disease Week i San Diego, Californien, USA (20.-24. maj), hvor hun præsenterede posteren Use of antisecretory medication one year before and one year after Helicobacter pylori eradication. Hun har ved Dansk Gastroenterologisk Selskabs provinsmøde i Odense (6. april) holdt foredraget H. pylori eradikation og forbrug af syrehæmmende medicin. Har deltaget som foredragsholder ved fællesmøde med praktiserende læger fra Odense om emnet Helicobacter pylori og dyspepsi udredning (13. november). Hun har også deltaget som inviteret foredragsholder ved Årsmøde for danske gastroenterologer i Kolding (28. oktober) om emnet Refluks: Hvem skal opereres?. Har endvidere undervist på Sundhedsstyrelsens A-kursus i Medicinsk Gastroenterologi i Dyspepsi udredning, peptisk ulcus og Helicobacter pylori, Aalborg (9. oktober).

K. Lauritsen deltog i American Gastroenterological Association's møde Digestive Disease Week i San Diego, Californien, USA (21.-25. maj) som led i præsentationen af gruppens arbejder Efficacy of pantoprazole compared with omeprazole in prevention of relapse of reflux esophagitis: Double-blind, randomized multicenter trial; Health related quality of life and disease activity with ulcerative colitis before and during high dose prednisolone treatment; 7-day triple therapy withesomeprazole, amoxicillin and clarithromycin for H. pylori eradication in duodenal ulcer disease; Role of NSAID use in inflammatory bowel disease - a 5-year follow-up study, og Prognosis of Helicobacter pylori-negative duodenal ulcer disease. Results from a clinical trial with 2 years follow-up. Han holdt en inviteret forelæsning med titlen An evidence-based appraisal of gastro-oesophageal reflux disease management (6. juni) ved det ungarske gastroenterologiske selskabs årsmøde i Balatonaliga, Ungarn, og han var mødeleder ved et internationalt symposium i Paris, Frankrig (9. juni) Can the patient be the owner of his treatment, og holdt en forelæsning Experience in gastro-oesophageal reflux disease. Holdt også et inviteret foredrag ved det 32. Nordiske Gastroenterologmøde i Göteborg, Sverige (19. juni) med titlen Do we exaggerate the use of medical therapy in patients with gastro-oesophageal reflux disease. Han deltog som formand for Dansk Gastroenterologisk Selskabs udvalg til monitorering af Helicobacter pylori-eradikationsterapi i Danmark i en international konsensuskonference i Maastricht, Holland (21.-22. september). Han var arrangør og mødeleder af Dansk Gastroenterologisk Selskabs årsmøde, København (29. septem-

ber) og mødeleder ved videnskabeligt møde i Dansk Oesophagusklub, København (4. oktober). Han deltog endvidere i 8th United European Gastroenterology Week i Bruxelles, Belgien (25.-30. november), hvor følgende af gruppens arbejder præsenteredes: Mosapride in the treatment of functional dyspepsia; Comparable efficacy of pantoprazole and omeprazole to prevent relapse in patients with GERD; Efficacy of switching from prednisolone to budesonide controlled ileal release capsules in high-dose steroid-dependent patients with Crohn's disease; Safety of switching systemic steroids to budesonide controlled ileal release capsules in steroid-dependant patients with inactive Crohn's disease og Effect of switching to budesonide on the quality of life of patients with steroid-dependent Crohn's disease. Han underviste om ulcusbehandling på Sundhedsstyrelsens A-kursus i klinisk farmakologi i Menstrup (15. marts, 4. oktober og 13. december) og om mesalazinpræparater, steroider og anden immunosuppressiv behandling ved kronisk inflammatorisk tarmsygdom på Sundhedsstyrelsens A-kursus i Medicinsk og Kirurgisk Gastroenterologi på Sandbjerg Slot, Sønderjylland (4. maj). Han har også været formand for Dansk Gastroenterologisk Selskab og medlem af Colitis-Crohn-Foreningens lægelige råd. Desuden var han medlem af redaktionen af Inflammatory Bowel Diseases og forfatter af afsnit i Lægemiddelkataloget vedrørende Ulcusmidler; Antacida; Anticholinergika; H₂-receptorantagonister; Syrepumpehæmmere; Sukralfat; Ranitidinbismuthcitrat; Prostaglandinanaloger; Midler mod meteorisme; Midler mod meteorisme i kombination med antacida; Antirefluxmidler; Peristaltikfremmende (prokinetiske) midler; Spasmolytika med virkning på mavetarmkanalen; Midler til behandling af akut blødende øsofagusvaricer.

O.B. Schaffalitzky de Muckadell er institutleder ved Klinisk Institut og formand for Fakultetets Udvalg vedrørende Akademiske Afhandlinger. Han er medlem af Dansk Gastroenterologisk Selskabs Endoskopiudvalg, af bestyrelsen for Fynsk Medicinsk Selskab samt medlem af Sønderjyllands Forskningsråd. Er endvidere medlem af Novo Nordisk Læge- og Naturvidenskabelige Forskningsfonds bedømmelsesudvalg, medlem af bestyrelse og bedømmelsesudvalg for P. Carl Petersens Fond samt er udpeget medlem af Forskningsministeriets Bibliometri-gruppe. Har endvidere været medlem af Editorial Board Scandinavian, Journal of Gastroenterology og Danish Medical Bulletin samt Ugeskrift for Lægers videnskabelige panel. Har også været sagkyndig ved Retslægerådet og også været specialnævnets tilforordnede i medicinsk gastroenterologi. Har i forbindelse med modtagelse af Hagedorn Prisen og medalje ved Dansk Selskab for Intern Medicins møde (3. marts) holdt foredrag med titlen Det uendelig store og det uendelig små i gastroenterologien. Har deltaget i American Gastroenterological Association's møde Digestive Disease Week i San Diego, Californien, USA (20.-24. maj), hvor gruppens arbejde Helicobacter pylori eradication in management of dyspepsia blev præsenteret. Har deltaget i Association for Medical

Education in Europe (AMEE) årlige møde i Béer Sheva, Israel (27.-30. august). Har været formand for bedømmelsesudvalg til lektorat i farmakologi og fysiologi samt formand for bedømmelsesudvalget ved cand.med. Merete Skamlings Ph.D.-afhandling i Metoder til evaluering af diagnostiske teknologier i almen praksis. Han har desuden deltaget i 2 disputatsbedømmelsesudvalg ved Københavns Universitet. Har deltaget i kursus i endoterapi ved kronisk pankreatit i Bruxelles, Belgien (5.-6. juni). Har undervist ved Scandinavian Association of Digestive Endoscopy's kursus i avanceret endoskopi i Odense (17.-19. januar). Han har holdt introduktionsforelæsninger i Filosofi og Videnskabsteori for medicin- og biomekanik-studerende, Syddansk Universitet (1. februar og 1. september). Har på Dansk Gastroenterologisk Selskabs Endoskopiudvalgs kursus i basal endoskopi undervist i Terapeutiske procedurer i ventrikel og duodenum samt i ERCP (27. september). Har tillige været arrangør, mødeleder og underviser på Sundhedsstyrelsens A-kursus i Medicinsk og Kirurgisk Gastroenterologi på Sandbjerg Slot i Sønderjylland (1.-4. maj) samt været arrangør og underviser på kursus i klinisk forskning for Ph.D.-studerende i Odense (10. maj) og i kursus i klinisk forskning arrangeret af det Sundhedsvidenskabelige Fakultet for Region Syd i Vejle (5. december). Han har desuden undervist i Helicobacter pylori diagnostik og behandling ved KAF-udvalgets møde for praktiserende læger i Odense (13. november). Han har også deltaget i workshop med professor Phil Race: Designing learning outcomes i Odense (8. december). Han har været vejleder for Ph.D.-studerende Carl Brandt, Annmarie Touborg Lassen, Helle Rasmussen, Helle Thiesson og Mette Wildner-Christensen samt stud.med. Klaus Hansen (prægraduat sundhedsvidenskabelig forskeruddannelse).

M. Wildner-Christensen har ved Dansk Gastroenterologisk Selskabs provinsmøde i Odense holdt foredrag om Diagnostik af H. pylori infektion hos patienter med blødende ulcus (6. april). Hun har deltaget i American Gastroenterological Association's møde Digestive Disease Week i San Diego, Californien, USA (20.-24. maj). Har deltaget i European Educational Programme in Epidemiology ved The 13th Residential Summer Course i Firenze, Italien (26. juni-18. juli).

Eksterne bevillinger og donationer

Klaus Hansen har modtaget 35.000 kroner fra Lundbeck Fonden, 15.000 kroner fra Fonden til Lægevidenskabens Fremme, 12.000 kroner fra Kong Christian den Tiendes Fond og 35.000 kroner fra Kvalitetsudviklingsudvalget for Almen Praksis i Fyns Amt.

O.B. Schaffalitzky de Muckadell har modtaget 1,26 mio. kroner (over 3 år) fra Statens Institut for Medicinsk Teknologivurdering til undersøgelse af Strategier for udredning af dyspepsi i praksis samt Hagedorn Prisen på 80.000 kroner.

Mette Wildner-Christensen har modtaget AstraZenecas rejselegat på 18.000 kroner.

Publikationer

- Aalykke C, Hallas J, Lauritsen K. H. pylori and risk of ulcer bleeding among users of NSAIDs. *Gastroenterology* 2000; 118: 451-2.
- Bytzer P, Aalykke C, Rune S, Weywadt L, Gjørup T, Eriksen J, *m.fl.* Eradication of *Helicobacter pylori* compared with long-term acid suppression in duodenal ulcer disease. A randomized trial with 2-year follow-up. The Danish Ulcer Study Group. *Scand. J. Gastroenterol.* 2000; 35: 1023-32.
- Bytzer P, Hansen JM, Rune S, Bonnevie O, Breinstrup H, Schaffalitzky de Muckadell OB, *m.fl.* Identifying responders to acid suppression in dyspepsia using a random starting day trial. *Aliment. Pharmacol. Ther.* 2000; 14: 1485-94.
- Cortot A, Colombel JF, Rutgeerts P, Lauritsen K, Malchow H, Hamling J, Winter T, van Gossum A, Persson T, Pettersson E. Switch from systemic steroids to budesonide in steroid-dependent patients with inactive Crohn's disease. *Drugs Today* 2000; 36: 33-7.
- Henriksen JH, Schaffalitzky de Muckadell OB. Secretin, its discovery, and the introduction of the hormone concept. *Scand. J. Clin. Lab. Invest.* 2000; 60: 463-72.
- Kjeldsen AD, Kjeldsen J. Gastrointestinal bleeding in patients with hereditary hemorrhagic telangiectasia. *Am. J. Gastroenterol.* 2000; 95: 415-8.
- Lassen AT, Pedersen FM, Bytzer P, Schaffalitzky de Muckadell OB. *Helicobacter pylori* test-and -eradicate versus prompt endoscopy for management of dyspeptic patients: a randomized trial. *Lancet* 2000; 356: 455-60.
- Lassen AT, Pedersen FM, Bytzer P, Schaffalitzky de Muckadell OB. Author's reply. *Lancet* 2000; 356: 1684.
- Lauritsen K. Mavesår, non-ulcus dyspepsi og gastroøsofageal refluks sygdom. *Lægemiddelstyrelsen: Rationel Farmakoterapi* 2000(9): 1-4.
- Lauritsen K. Halsbrand - forekomst og praktisk håndtering. En vejledning baseret på Genval konsensusrapporten. *Hospital Health Care* 2000; 3: 14-8.
- Schaffalitzky de Muckadell OB. Mavesår - en sygdom på retur? *Ugeskr. Læger* 2000; 162: 48-49.
- Wandall EP, Damkier P, Møller Pedersen F, Wilson B, Schaffalitzky de Muckadell OB. Survival and incidence of colorectal cancer in patients with ulcerative colitis in Funen County diagnosed between 1973 and 1993. *Scand. J. Gastroenterol.* 2000; 35: 312-17.
- Van Zanten SV, Lauritsen K, Delchier J, Labenz J, De Argila CM, Lind T, Treichel HC, Stubberöd A, Cocke-ram A, Hasselgren G, Göthe L, Wrangstadh M, Sinclair P. One-week triple therapy with esomeprazole provides effective eradication of *Helicobacter pylori* in duodenal ulcer disease. *Aliment. Pharmacol. Ther.* 2000; 14: 1605-11.
- Wildner-Christensen M, Schaffalitzky de Muckadell OB. *Helicobacter pylori* diagnostik - hvordan og hos hvem? *Ugeskr. Læger* 2000; 162: 3743-7.

Nefrologi

Klinisk lektor, dr.med. *Hans Dieperink*
Klinisk lektor, dr.med. *Bente Jespersen*
Gæsteforsker, dr.med. *Sven Arvid Birkeland* (overlæge, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker, cand.med. *Claus Bistrup* (1. reservelæge, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker, cand.med. *Jørgen Jensen* (1. reservelæge, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker, cand.med. *Else Nielsen* (afdelingslæge, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker, cand.med. *Finn Thomsen Nielsen* (afdelingslæge, Rigshospitalet, København)
Gæsteforsker, cand.med. *Helle Thiesson* (Ph.D.-studerende, IMB)
Laborant *Kirsten Beisheim*
Laborant *Dina Stæhr Dræby* (fondslønnet)
Laborant *Hannelore Lemming*
Laborant *Mette Svendsen*

Ph.D.-studerende pr. 31. december:
Leila Maklouf

Medarbejdernes aktiviteter uden for forskningsenheden

S.A. Birkeland har deltaget i Skandinavisk Transplantations Selskabs kongres i Helsinki, Finland (11.-12. maj) samt i XVIII Congress of the Transplantation Society, Rom, Italien (27. august-1. september) med foredraget Steroid-free immunosuppression after kidney transplantation with ATG induction and cyclosporine and mycophenolate mofetil maintenance therapy.

C. Bistrup har deltaget i 3rd international symposium on angiotensin II antagonism i London, England (januar) og i Dansk Nefrologisk Selskabs årsmøde, Herlev (6. maj) samt i 33rd annual scientific meeting i American Society of Nephrology, Toronto, Canada (13.-16. oktober). Endvidere har han deltaget i Acute peritoneal Dialysis i Oulu, Finland (november).

H. Dieperink er vejleder for Leila Makloufs Ph.D.-projekt med titlerne: 1) Mechanism of Islet Allograft Destruction: Role of Islet Specific Autoimmunity, 2) Mechanism of Islet Allograft Rejection: Role of T cell Subsets.

J.E. Jensen har deltaget i 33rd annual scientific meeting i American Society of Nephrology, Toronto, Canada (13.-16. oktober).

B. Jespersen har deltaget i 4th International Conference on New Trends in Clinical and Experimental Immunosuppression, Geneve, Schweiz (17.-20. februar) og i XVIII International Congress of the Transplantation Society,

Rom, Italien (27. august-1. september). Er desuden vejleder for Helle Thiesson på Ph.D.-projektet Renale mekanismer ved patofysiologisk saltretention.

E. Nielsen har deltaget i Renal Protection and Predialysis Care, Stockholm, Sverige (6.-7. april) samt i Vitamin D and renal bone disease, Wien, Østrig (29. april) og i European Dialysis Transplantation Association, Nice, Frankrig (17.-20. september).

F. Thomsen Nielsen har deltaget i Dansk Nefrologisk Selskabs årsmøde, Herlev (6. maj) med præsentation af poster Effect of grapefruit juice on Sandimmune Neoral absorption among stable renal allograft recipients samt i 33rd annual scientific meeting i American Society of Nephrology, Toronto, Canada (13.-16. oktober).

L. Maklouf har deltaget i Oral presentation at the JDIFI center for islet transplantation at Harvard Medical School, Boston, USA med foredraget Role of islet specific autoimmunity in islet allograft destruction (februar) og har deltaget i Course on Clinical Nephrology at Harvard Medical School, Boston, USA (april) samt i Annual Meeting of the American Society of Transplantation, Illinois, USA (maj).

H. Thiesson har deltaget i Dansk Nefrologisk Selskabs årsmøde, Herlev (6. maj) med foredraget The effect of L-NMMA on renal and systemic hemodynamics in cirrhotic patients with ascites samt i 33rd annual scientific meeting i American Society of Nephrology, Toronto, Canada (13.-16. oktober).

Publikationer

Birkeland SA, Løkkegaard H, Storm HH: Cancer risk in patients on dialysis and after renal transplantation (Research Letter) Lancet 2000; 355: 1886-7.

Nielsen E: Hantavirus-sygdom under graviditet. Ugeskr. Læger 2000; 162: 5218.

Kemp E, Dieperink H, Horn T, Johansen A, Jensen J, Kemp G, Larsen S, Lillevang S, Svend M, Freilow E, Kuhlmann I, Kemp K: WF10 in xenotransplantation - a potential new approach. Transplant. Proc. 2000; 32(5): 1018-9.

Neurokirurgi

Professor, dr.med. *Per Bjerre*
Klinisk lektor, dr.med. *Frank Gårskjær*
Klinisk lektor, cand.med. *Anders Kruse*
Klinisk lektor, cand.med. *Jesper Lundberg*
Gæsteforsker *Mette Schulz*, Ph.D (kursusreservelæge,
Neuromedicinsk Afdeling, Odense Universitetshospital)

Ph.D-studerende pr. 31. december:
Jane Skjøth-Rasmussen

Gæsteforelæsninger afholdt af forskningsenheden

Professor, dr.med. Urban Ungerstedt, Karolinska Institutet, Sverige: Microdialysis monitoring in clinical praxis (14. november).

Andre arrangementer afholdt af forskningsenheden

F. Gårskjær arrangerede og var mødeleder ved et videnskabeligt møde i Dansk Neurokirurgisk Selskab med titlen Behandling af cerebrale aneurysmer (23. november). Docent Gunnar Vickholm, Sahlgrenska Sjukhuset, Sverige holdt inviteret forelæsning med emnet Resultat af de første ca. 1000 GDC procedurer i Skandinavien. F. Gårskjær holdt foredraget Beslutningsprocessen ved coiling versus operation, og P. Bjerre indledte mødet med foredraget Behandlingsperspektiver ved neurovaskulære lidelser.

Medarbejdernes aktiviteter uden for forskningsenheden

P. Bjerre deltog som inviteret i symposiet Acromegaly, Scandinavian Workshop, København, arrangeret af Ipsen Scandinavia a/s (24.-25. marts) og var chairman ved en session. Han deltog i 4th Congress of the European Association of Neurooncology, København (3.-6. juni) og i 7th European Workshop on Pituitary Disease, Oxford, England (10.-13. september). Deltog endvidere i Hands-on-Course in Intracranial Microsurgery, Karolinska Sjukhuset, Stockholm, Sverige (7.-9. december). Var medlem af bedømmelsesudvalget for en af C. Andersen indleveret disputats til Århus Universitet med titlen Aspects of Glucocorticoid Effects on Brain Tumors and Peritumoral Edema. Var officiel opponent ved forsvaret (28. juli). Underviste på Ph.D.-kursus i Etik (14. april) og ved neurologisk-neurokirurgisk A-kursus (24. januar og 25. oktober). P. Bjerre er formand for udvalget for praktikant-

tjeneste, formand for vurderings- og ansættelsesudvalget for Neurokirurgi og medlem af Specialistnævnet (fratrådt 31. december) som repræsentant for Syddansk Universitet. Var formand for gruppen Kræft i Hjernen under Fynsk Kræftplan. Han har været referee for Ugeskrift for Læger og medlem af Ugeskrift for Lægers videnskabelige panel. Er endvidere neurokirurgisk sagkynding for Patientklagenævnet.

F. Gårskjær deltog i det årlige GDC (Guglielmi Detachable Coil) møde, Sahlgrenska Sjukhuset, Göteborg, Sverige (2.-3. marts) og i International Subarachnoid Aneurysm Trial Investigator Meeting, Oxford, England (28.-29. september). Han er formand for udvalget vedrørende referenceprogram for arteriovenøse malformationer og koordinator af afdelingens deltagelse i International Subarachnoid Aneurysm Trial (ISAT).

A. Kruse deltog i 52nd Annual Meeting of the Scandinavian Neurosurgical Society, Trondhjem, Norge (1.-4. juni). Afholdt et inviteret foredrag med titlen Surgical Treatment of Odontoid Fracture. Deltog endvidere i 1st World Spine Meeting, Berlin, Tyskland (28. august - 1. september). Han deltog i Dansk Neurokirurgisk Selskabs Møde, København (4. marts) og holdt sammen med K. Thomsen foredraget Anterior transthorakal operation for thorakal diskusprolaps. Deltog i Årsmødet for Statens Institut for Medicinsk Teknologivurdering, Odense (4. april), i temadag for hygiejniske forholdsregler ved Kreutzfeldts Jacob sygdom, København (11. maj) arrangeret af Dansk Selskab for Hygiejne Sygeplejersker og var arrangør af Dansk Rygkirurgisk Selskabs Møde, Odense (29. september) og holdt sammen med O. Vilholm foredraget Tokuhashi Score ved spinale ekstradurale metastaser. Har undervist ved neurologisk-neurokirurgisk A-kursus (26. januar og 26. september). Er bestyrelsesmedlem ved Dansk Rygkirurgisk Selskab og medlem af det Rygfaglige Koordinationssudvalg for Fyns Amt.

J. Skjøth-Rasmussen deltog i Nordisk kursus i børne-neurokirurgi, Beitostølen, Norge (8. - 12. marts) og i 14. Nordiske CBF Symposium, Nebel, Danmark (4. - 6. oktober) med foredraget Cerebral blodgennemstrømning og mikrodialysemonitorering hos patienter med subarachnoidalblødning. Var på studiebesøg på Neurokirurgisk Afdeling, Karolinska Sjukhuset, Stockholm og Uppsala, Sverige (19. - 25. november). Holdt ved 7th International Symposium of Cerebral Vasospasm, Interlagen, Schweiz (11.-16. juni) sammen med L.P. Vang, M. Schulz, M. Tange og P. Bjerre foredraget Detection of Aneurysm Subarachnoid Hemorrhage induced Cerebral Vasospasm by Intracerebral Microdialysis Monitoring.

Eksterne bevillinger og donationer

P. Bjerre og J. Skjøth-Rasmussen modtog fra SSVF en 3-årig bevilling på 500.000 kroner til TAP-assistance og vareindkøb vedrørende bed-side monitorering af cerebral metabolisme og blodforsyning hos patienter med subarachnoidalblødning med henblik på tidlig detection af vasospasmer.

J. Skjøth-Rasmussen har modtaget 50.000 kroner fra Eva og Henry Frenkels Mindefonds legat til studierejse og vareindkøb i forbindelse med Ph.D.-projektet.

Publikationer

Bjerre P. Udredning af patienter med intrakranial sygdom. Ugeskr. Læger 2000; 162: 5325.

Søe M, Bjerre P. Intrakranial endoskopi. Ugeskr. Læger 2000; 162: 5477-79.

Schulz MK, Vang LP, Tange M, Bjerre P. Cerebral Microdialysis Monitoring. Distinction of normal and ischemic cerebral metabolism in aneurysm subarachnoidal hemorrhage. J. Neurosurg. 2000; 93: 808-14.

Neurologi

Klinisk lektor, dr.med. *Mogens Laue Friis*
Klinisk lektor, cand.med. *Ole Kristensen*
Klinisk lektor, dr.med. *Søren Hein Sindrup* (tiltrådt 1. september)
Klinisk lærer, cand.med. *Masoud Falah* (tiltrådt 1. november)
Klinisk lærer, cand.med. *David Gaist*
Klinisk lærer, cand.med. *Anne-Mette Homburg*
Klinisk lærer, cand.med. *Claus Madsen*
Klinisk lærer, cand.med. *Poul Von Weitzel-Mudersbach* (tiltrådt 1. september)
Klinisk lærer, cand.med. *Lisette Willumsen* (tiltrådt 1. oktober)

Ph.D.studerende pr. 31. december:

Søren Bak
Marianne Juel Kjeldsen

Medarbejdernes aktiviteter uden for forskningsenheden

D. Gaist har holdt foredraget Risk of subarachnoid haemorrhage in first degree relatives of patients in Denmark. Dansk Neurologisk Selskab. 100 års jubilæumsmøde. Mogens Fog foredragskonkurrencen: Vinder af førstepris: Nationalmuseet. København (februar).

M.L. Friis har deltaget i 23rd International Epilepsy Congress, Prag, Tjekkiet (september) og American Epilepsy Society 54th Annual Meeting, Los Angeles, USA (december). Har sammen med M.J. Kjeldsen aflagt besøg hos professor Linda A. Corey på det midt-atlantiske tvillingeregister, Virginia Commonwealth University, Virginia, USA for at koordinere det fælles projekt Genetic epidemiology of seizures: A twin study (april).

O. Kristensen har deltaget i American Academy of Neurology 52nd Annual Meeting, San Diego, California, USA (april-maj).

C. Madsen har deltaget i American Academy of Neurology (AAN) 52nd Annual Meeting, San Diego, California, USA (april-maj), Congress of the European Committee for Treatment and Research in Multiple Sclerosis, Toulouse, Frankrig (september), 125th Annual Meeting American Neurological Association, Boston, Massachusetts, USA (oktober) og Studierejse til University Health Care Center, Department of Neurology, MS division, University Hospital, Syracuse, New York, USA (oktober).

M.J. Kjeldsen har deltaget i Second International Meeting on the Genetic Epidemiology of Complex Traits, Cambridge, England (april), 4th European Congress on Epileptology, Firenze, Italien (oktober) og American Epilepsy Society 54th Annual Meeting, Los Angeles, USA (december).

S.H. Sindrup har holdt foredraget Sindrup SH, Madsen C, Bach FW, Jensen TS. St. John's wort in painful polyneuropathy. VIIth World Congress on Clinical Pharmacology and Therapeutics. Firenze, Italien (juli).

Eksterne bevillinger og donationer

M.J. Kjeldsen har modtaget 10.000 kroner fra Dansk Epilepsiselskab.

Publikationer

Arendt-Nielsen L, Pedersen P, Poulsen L, Andersen OK, Bjerring P, Coste I, Insuasty J, Sindrup SH. Drewes AM. A 5-HT antagonist (UP 26-91) versus codeine and placebo in a human experimental pain study. *Pain Res. Manage* 2000; 14: 135-140.

Bak S, Friis, ML. Dødelighed ved epilepsi. *Ugeskr. Læger* 2000; 162: 3578-81.

Gaist D, Bathum L, Skytthe A, Kold Jensen T, McGue M, Vaupel JW, Christensen K. Strength and anthropometric measures in identical and fraternal twins: no evidence of masculinization of females with male co-twins *Epidemiology* 2000; 11: 240-4.

Gaist D, Væth M, Tsiropoulos I, Christensen K, Corder E, Olsen J, Sørensen HT. Risk of subarachnoid haemorrhage in first degree relatives of patients with subarachnoid haemorrhage: follow-up study based on national registries in Denmark. *British Medical Journal* 2000; 320: 141-5.

Falah M, Rask K, Sindrup SH, Madsen C. Syndrom med hovedpine, transitoriske neurologiske udfald og lymfocytose i spinalvæsken. *Ugeskr. Læger* 2000; 162: 186-188.

Kjeldsen, MJ, Kyvik KO, Christensen K, Friis ML. Genetic and environmental influence in the etiology of epilepsy: A population-based study of 11,900 Danish twin pairs. *Epilepsia* 2000; 41 (suppl Florence): 160.

Ross C, Clemmesen KM, m.fl. The Danish Multiple Sclerosis Group (Kristensen O, Participant) Immunogenicity of Interferon-Beta in Multiple Sclerosis Patients: Influence of Preparation, Dosage, Dose frequency and Route of Administration. *Ann. Neurol.* 2000; 48: 706-712.

Smith TAA. Prognosen for Guillan-Barrés syndrom bedømt klinisk og neurofysiologisk. *Ugeskr. Læger* 2000; 162: 4805-4807.

Smith TAA, Nielsen KD, Poulsgaard L. Ulnar Neuropathy at the Elbow: Clinical and Electrophysiological outcome of surgical and conservative treatment. *Scand. J. Plast Reconstr. Hand Surg.* 2000; 34: 145-148.

Obstetrik og Gynækologi

Professor, dr.med. *Jes Grabow Westergaard*
Klinisk lektor, dr.med. *Steen Ahrons*
Klinisk lektor, dr.med. *Aksel P. Lange*
Klinisk lektor, cand.med. *Torben Munk*
Klinisk lektor, dr.med. *Birger Møller*
Klinisk lektor, cand.med. *Per Emil Rasmussen*
Klinisk lektor, cand.med. *Bente Sørensen*
Klinisk lektor, cand.med. *Sten Grove Thomsen*
Klinisk lektor, dr.med. *Lars Grabow Westergaard* (orlov
31. december)

Klinisk lektor, cand.med. *Hanne Wielandt*, Ph.D
Klinisk lærer, cand. med. *Anne Marie Holm*
Klinisk lærer, cand.med. *Torlak Stokholm Jensen*
Klinisk lærer, cand. med. *Jan Schultz Larsen*
Klinisk lærer, cand.med. *Niels Lund*
Klinisk lærer, cand.med. *Lone Petersen*
Klinisk lærer, cand.med. *Sven Rex*
Klinisk lærer, cand.med. *Randi Skov*
Klinisk lærer, cand.med. *Kirsten Søgaard*
Gæsteforsker, cand.med. *Jeanette T. Christensen* (kursus-
reservelæge, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker, cand.scient. *Karin Erb* (biolog, Fertilitets-
klinikken, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker, cand.scient. *Steen Broch Laursen*, Ph.D.
(biolog, Fertilitetsklinikken, Odense Universitetsho-
spital)
Gæsteforsker, cand.med. *Vibeke Rasch*, Ph.D.

Ph.D.-studerende pr. 31. december:

Eske Bendtsen
Charlotte Floridon
Annette Wind Olesen

Medarbejdernes aktiviteter uden for forskningsenheden

E. Bendtsen har deltaget i International Workshop Hormones and endocrine disruptors in Food and Water: Possible Effects on Human Health, Rigshospitalet, København (27.-30. maj). Han har deltaget i 16th Annual Meeting of the European Society of Human Reproduction and Embryology (ESHRE) og dér i samarbejde med S. Laursen og L.G. Westergaard, C. Yding Andersen, A.G. By-skov, præsenteret posteren Number of germ cells in human fetal gonads. (Awarded as „Best poster of the Meeting”), Bologna, Italien (25.-28. juni).

J.T. Christensen har deltaget i The 8th World Congress og Gynecological Endocrinology og dér i samarbejde med J. Boldsen og J.G. Westergaard holdt foredraget Is a central mechanism of action contributing to the contra-

ceptive effect of the IUD, Florence, Italien (6.-9. december).

K. Erb har været medarrangør af Dansk Fertilitets-selskabs Årsmøde i Odense (4.-5. marts), Dansk Biologmøde i Odense (22. maj), Nordic Biologist Meeting i København (17. november). Hun har deltaget i ESHRE kongres-sen, Bologna, Italien (25.-28. juni). Desuden deltaget i XIII Nordic IVF Congress, Reykjavik, Island og her været chairman ved sessionen: Implantation - the zona assisted hatching and single embryo transfer (2.-5. august). Hun har deltaget i American Society for Reproductive Medicine Annual Meeting, San Diego, USA (22.-25. oktober).

C. Floridon har deltaget i The XVI World Congress of Gynaecology and Obstetrics (FIGO 2000), Washington DC, USA og har her sammen med L. Sunde, J.G. Westergaard, S.G. Thomsen og B. Teisner holdt foredraget Does Plasminogen activator inhibitor 1 (PAI-1) control trophoblast invasion? A study of intrauterine, tubal and molar pregnancies og sammen med L. Sunde, J.G. Westergaard, S.G. Thomsen og B. Teisner holdt foredraget E-cadherin in villous, extravillous and vascular trophoblasts during intrauterine, tubal and molar pregnancy. Hun har på samme kongres været chairman på sessionen: Trophoblast invasion.

A.P. Lange har deltaget i XXXII NFOG Kongres i Oslo, Norge (3.-6. juni). I den 17. Europæiske Perinatal-kongres i Porto, Portugal (28.-30. juni). I FIGO World Congress, Washington DC, USA (4.-8. september) samt i Nordiske Perinataldage, Trondhjem, Norge (16.-17. november). Han er redaktør for Nordisk Forening for Gynækologi og Obstetris medlemsblad NFOG Bulletin og adjungeret medlem af NFOGs bestyrelse. Han er medlem af Lægeforeningens Udvalg for kvalitetssikring, medlem af redaktionskomitéen for Lægeforeningens medicinfor-tegnelse. Har desuden været referee for Acta Obstet. Gynecol. Scand. og Ugeskrift for Læger. Han er underviser på A-kursus i Gynækologi, Obstetrik og Pædiatri samt censor ved den afsluttende eksamen for jordemødre.

J.S. Larsen har deltaget i JUGA International Urogy-naecology Association's verdenskongres i Rom, Italien (oktober).

S.B. Laursen har deltaget i 3rd International Symposium on Preimplantation Genetics, Bologna, Italien (20.-22. juni). I XII Nordic IVF Congress, Reykjavik, Island (2.-5. august) og Dansk Fertilitets-selskabs Årsmøde, Odense (4.-5. marts).

N. Lund har deltaget i FIGO World Congress, Washington DC, USA og dér i samarbejde med P.E. Andersen, P. Justesen, C. Floridon holdt foredraget Uterine artery embolisation as treatment modality for uterine fibroids (4.-8. september).

B.R. Møller har været medarrangør af South Baltic Sea Conference, Simrishamn, Southeast Skåne, Sverige (16.-20. juli) og medarrangør af 5th European Congress on Menopause, København, hvor han har holdt foredraget Efficacy and safety of long-cycle hormone replacement therapy on endometrial hyperplasia, bleeding control and compliance during a 5-year observation period (1.-5. juli).

A.W. Olesen har holdt foredrag ved Forskningens Dag, Syddansk Universitet med titlen Graviditas prolongata.

V. Rasch har deltaget i 3rd Meeting of East, Central & Southern Africa Association of Obstetrical & Obstetrical & Gynecological Societies, Dar es Salaam, Tanzania og dér holdt foredraget Characteristics of women with spontaneous and induced abortion in Dar es Salaam samt foredraget Teenagers with illegally induced abortion in Dar es Salaam. Hun har deltaget i Seminarerne Quantitative and qualitative methods in reproductive health research and Impact of violence and harmful practices on reproductive health, Gotland, Sverige og dér holdt foredraget Illegally induced abortion - a major problem among Adolescent girls in Dar es Salaam. Hun har forsvaret sin Ph.D.-afhandling Different Aspects of Women's Reproductive Choices ved Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Syddansk Universitet (26. oktober).

P.E. Rasmussen har deltaget i Meeting on Endocrine Basis of Reproductive Function, Tampa, Florida, USA (20.-22. januar). Workshop vedrørende diagnose og klassifikation for behandling af endometriose, Kolding (9.-10. marts). Konference om gendiagnostik og genterapi, Dansk Selskab for Medicinsk Prioritering, Vejle (6.-7. april). VII Nordic IVF Congress, Reykjavik, Island (2.-5. august). Female Reproduction - Molecules in Medicine, 12th Simpson Symposia, Edinburgh, UK (16.-19. august). Andrology in the nineties, Leuven, Belgien (20.-24. september) og Nordic Expert Meeting Cryopreservation of human oocytes, Amsterdam, Holland (2.-3. november). Har desuden holdt foredrag om intrauterin insemination for gynækologiske speciallæger, Esbjerg (20. juni).

R. Skov har deltaget i XIII Nordic IVF Congress, Reykjavik, Island (2.-5. august). Ferring Symposium vedrørende fertilitet, Korsør (31. marts-1. april).

B. Sørensen har deltaget i møde vedrørende New Aspects in gynecological oncology, Vejle (13. juni). 5th European Congress on Menopause, København (1.-5. juli). Dansk Selskab for Medicinsk Uddannelses Årsmøde i Odense (11. november) samt i 8th World Congress og Gynecological Endocrinology, Florence, Italien (4.-8. december). Hun har afholdt foredrag og temadag for jordemødre og læger med titlen Smertelindring ved fødslen. Opioider som smertelindring ved fødslen, Odense (11. februar). Hun er desuden medforfatter på følgende foredrag: D.M. Jensen, B. Sørensen, P. Damm, J. Klebe, J.G. Westergaard, L. Mølsted-Pedersen, H. Beck-Nielsen. The clinical impact of various glucose levels in pregnancy. A study of 2904 non-diabetic Danish women with risk factors for gestational diabetes mellitus ved Annual Meeting in Danish Endocrine Society, København (januar), D.M. Jensen, P. Damm, B. Sørensen, J.

Klebe, J.G. Westergaard, L. Mølsted-Pedersen, H. Beck-Nielsen. The clinical impact of various maternal glucose levels in non-diabetic pregnancy ved 36th Annual Meeting of the European Association for the study of diabetes (EASD), Jerusalem, Israel (17.-21. september), D.M. Jensen, P. Damm, L. Mølsted-Pedersen, J.G. Westergaard, J. Klebe, B. Sørensen, H. Beck-Nielsen. Maternal glucose tolerance and risk for maternal and fetal morbidity: Impact of borderline glucose intolerance and gestational diabetes mellitus (GDM). Diabetes in Pregnancy Study Group ved 31st Annual Meeting, Nof Ginosar, Israel (21.-24. september).

S.G. Thomsen har været medarrangør af kursus Obstetric Ultrasound, Syddansk Universitet, Sønderborg (28.-29. april). Han har deltaget i NEUC ultralydssymposium, Göteborg, Sverige (9.-10. november). Deltaget i kursus Diploma in Fetal Medicine, London, UK og har her bestået diplomkursus, London, UK (28. august-9. september). Han har deltaget i ultra-lydskursus vedrørende skeletsygdomme og syndromlære, København (23. oktober). Han har holdt foredrag i Børneforum, Fyn med titlen: Undersøgelse af børn udsat eller mistænkt for seksuelle overgreb, Odense (29. maj).

J.G. Westergaard har deltaget i XXXII Kongres, Nordisk Forening for Obstetrik og Gynækologi, Oslo, Norge (3.-6. juni). Han har deltaget i XVI World Congress in Obstetrics and Gynecology (FIGO), Washington DC, USA (4.-9. september) samt 11th International Congress of Endocrinology, Sydney, Australien (29. oktober-2. november). Han har været på studierejse i Australien og herunder aflagt besøg og holdt gæsteforelæsninger på The Royal North Shore Hospital, Sydney, St. George's Hospital, Sydney og The University Hospitals of Western Australia, Perth (25. oktober-11. november). Han har deltaget i Annual Meeting of Australian Professors in Gynaecology and Obstetrics, Sydney, Australien og her holdt foredrag om Specialisering og Subspecialisering i Nordisk Gynækologi og Obstetrik. Han har været medlem af bestyrelsen for Dansk Selskab for Obstetrik og Gynækologi (DSOG). Videnskabelig sekretær i DSOGs bestyrelse, formand for DSOGs Ekspertuddannelsesudvalg samt medlem af DSOGs udvalg for Obstetriske Kvalitetssikring. Han har været medlem af bedømmelsesudvalg til besættelse af Professorat i Gynækologisk Endokrinologi ved Københavns Universitet. Han er associate Editor ved Acta Obstet. Gynecol. Scand. Han har været referee ved Hum. Reprod., Obstet. Gynecol., Eur. J. Obstet. Gynecol. og Ugeskrift for Læger.

L.G. Westergaard har været medarrangør af Symposium Optimizing the ovarian stimulation in ART, Ferring Symposium 2000 og har her holdt foredraget Optimizing the ovarian stimulation in ART: The Role of LH and hCG. Var inviteret som foredragsholder ved ESHRE 2000, Bologna, Italien og har her holdt foredraget Features of ART ovulation induction with HMG and or recombinant FSH, Bologna, Italien (26. juni). Han har deltaget som inviteret foredragsholder ved 17th World Congress and Ovulation induction, Bologna, Italien og her holdt fore-

draget Ovulation induction with HMG (12.-14. oktober). Har været inviteret foredragsholder til mødet Recent progress in ovulation induction, Buenos Aires, Argentina og her holdt foredraget Ovulation induction in assisted reproduction: hMG versus rec. FSH, Buenos Aires, Argentina (23.-24. november).

H. Wielandt har deltaget i Barselsseminarium, Odense Universitetshospital (25.-26. april). I Quantitative and Qualitative methods in Reproductive Health Research og Impact of violence and harmful practices on Reproductive Health, Gotland, Sverige (23.-27. august). Hun har deltaget i 8th World Congress of Gynaecological Endocrinology, Firenze, Italien (6.-9. december). Hun er desuden medforfatter på posteren Exposure to tobacco smoke during fetal life and early pregnancy in a birth cohort of atopic predisposed infants sammen med A. Estman, M. Tobiassen, A. Høst. A prospective study. Dept. of Pediatrics, Odense University Hospital and Dept. of Obstetrics and Gynaecology, Odense University Hospital. Præsenteret ved XVII International Congress of Allergology and Clinical Immunology, Sydney, Australien (15.-20. oktober). Hun er medlem af Redaktionskomitéen ved tidsskriftet Lithuanian Obstetrics and Gynecology. Hun er medlem af Den Videnskabetiske Komité for Vejle og Fyns Amter samt suppleant i bestyrelsen for Videns- og forskningscenter for Alternativ Behandling (udpeget af Lægeforeningen).

Eksterne bevillinger og donationer

Annette Wind Olesen har modtaget 10.000 kroner fra direktør Jacob Madsen og hustru Olga Madsens Fond til projektet Graviditas prolongata. Fra Institut for Epidemiologi og Socialmedicin, Århus Universitet har hun modtaget 20.000 kroner. Fra Fonden for Lægevidenskabelig Forskning, Fyns Amts Sygehusvæsen har hun modtaget 19.060 kroner.

Vibeke Rasch har fået bevilliget 1.716.736 kroner fra Rådet for Ulandsforskning til dækning af driftsudgifter samt egen løn i 2 år i forbindelse med forskningsprojektet Postabortion care - prevention of repeated, unwanted pregnancies and of STD's/HIV in a group of women with a high risk sexual behaviour.

Publikationer

Andersen PE, Lund N, Munk T, Justesen P, Elle B, Floridon C. Uterine artery embolisation as treatment for uterine fibroids. *Acta Obstet. Gynecol.* 2000; 79: 905-10.

Floridon C, Nielsen O, Hølund B, Sunde L, Westergaard JG, Thomsen SG, Teisner B. Localisation of E-cadherin in villous, extravillous and vaskular trophoblasts during intrauterine, ectopic and molar pregnancy. *Mol. Hum. Reprod.* 2000; 6: 943-50.

Floridon C, Jensen CH, Thorsen P, Nielsen O, Hølund B, Sunde L, Westergaard JG, Thomsen SG, Teisner B. Does Fetal antigen 1 (FA1) identify cells with regenerative, endocrine and neuroendocrine potentials? A

study of FA1 in embryonic, fetal and placental tissue, and in maternal circulation. *Differentiation* 2000; 66: 49-59.

Floridon C, Nielsen O, Hølund B, Sunde L, Westergaard JG, Thomsen SG, Teisner B. Does plasminogen activator inhibitor 1 (PAI-1) control trophoblast invasion? A study of fetal and maternal tissue in intrauterine, ectopic and molar pregnancies. *Placenta* 2000; 21: 754-62.

Jensen DM, Sørensen B, Feilberg Jørgensen N, Westergaard JG, Beck-Nielsen H. Maternal and perinatal outcomes in 143 Danish women with gestational diabetes mellitus and 143 controls with a similar risk profile. *Diabet. Med.* 2000; 17 (4): 281-6.

Jensen IP, Thorsen P, Jeune B, Møller BR, Vestergaard BF. An epidemic of parvovirus B19 in a population of 3596 pregnant women: a study of sociodemographic and medical risk factors. *Br. J. Obstet. Gynaecol.* 2000; 107: 637-43.

Knudsen LB, Wielandt H. I: Larsen KH, Pedersen BL, Pedersen AT. red. Kvinder. Køn, krop og kultur. København: Gyldendal.

Knudsen LB, Wielandt H. Legally Induced Abortion - Experiences from Denmark. Danish Center for Demographic Research, Syddansk Universitet, Odense, Research Report 18.

Lacroix M, Sørensen B. Forekomst af enterovirus vermicularis hos børn indlagt på et centralsygehus. *Ugeskr. Læger* 2000; 162: 1236-38.

Lange AP. Småt duer ikke, når det gælder. Månedsskr. Praktisk Lægegering 2000; 78: 211-15.

Lange AP. Fremtidens fødselshjælp - evidensstyranni eller sund fornuft. Månedsskr. Praktisk Lægegering 2000; 78: 869-73.

Olesen AW, Jeune B, Boldsen JL. A continuous decline in menarcheal age in Denmark. *Annals of Human Biology* 2000; 27 (4): 377-86.

Rasch V, Muhammad H, Urassa E, Bergstrom S. Self-Reports of Induced Abortion: An Empathetic Setting Can Improve the Quality of Data. *Am. J. Public Health* 2000; 90: 1141-44.

Rasch V, Muhammad, Urassa E, Bergstrom S. The problem of induced abortion - Results from a hospital-based study conducted at district level in Dar es Salaam. *Trop. Med. & Health* 2000; 5 (7): 495-502.

Rasch V, Silberschmidt M, Mchumvu Y, Mmary V. Adolescent Girls with illegally Induced Abortion in Dar es Salaam: The discrepancy Between Sexual Behaviour and Lack of Access to Contraception. *Repro. Health Matters* 2000; 852-62.

Westergaard LG, Laursen SB, Yding Andersen C. Increased risk of early pregnancy loss by profound suppression of luteinizing hormone during ovarian stimulation in normogonadotrophic women undergoing assisted reproduction. *Hum. Reprod.* 2000; 15: 1003-08.

Westergaard LG. The European Orgalutran Study Group: Treatment with the gonadotrophin-releasing hormone antagonist in women undergoing ovarian stimulation

with recombinant follicle stimulating hormone is effective, safe and convenient: results of a controlled, randomized, multicentre trial. *Hum. Reprod.* 2000; 15: 1490-98.

Wielandt H. Fetal or Perinatal death - the impact on antenatal care and delivery in the following pregnancy. I: Proceeding from two NorFa Workshops on Reproductive Health Research 2000: 23-27.

Wielandt H. Lægerolle og køn. *Ugeskr. Læger* 2000; 162: 2220-23.

Oftalmologi

Professor, dr.med. *Anne Katrin Sjølie*
Klinisk lektor, cand.med. *Kelvin Kamp Mortensen*
Klinisk lektor, dr.med. *Kresten Work*
Klinisk lærer *Niels Løgstrup*, Ph.D.
Klinisk lærer, cand.med. *Flemming Møller*
Gæsteforsker, cand.med. *Tom Eggert* (overlæge ved Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker, cand.med. *Preben Hecht* (overlæge ved Odense Universitetshospital)

Ph.D.-studerende pr. 31. december:
Majbrit Lind Laursen (fra 1. september)
Niels Lyhne
Kamilla Rothe Nissen

Medarbejdernes aktiviteter uden for forskningsenheden

T. Eggert er bestyrelsesmedlem i Danske Øjenlægers Organisation og i Værn om Synets lokalforening Fyn. Han deltog i Dansk Oftalmologisk Selskabs efteruddannelseskursus i Kolding (3.-5. marts), holdt foredrag om grå stær på Øjendagen (16. marts), deltog i internationalt glaucommøde i Barcelona, Spanien (17.-19. marts), var leder og foredragsholder ved Legacy User's Club 1. møde, København (12. maj), deltog i XXXIV Nordiske Øjenlægemøde på Island (17.-21. juni).

K. Kamp Mortensen har deltaget i Frankfurt Retina Meeting i Frankfurt, Tyskland (8.-9. april), i Management of AMD and Photodynamic Therapy Symposium i Firenze, Italien (8.-9. september) samt i Subspeciality Day, Retina 2000 i Dallas, USA (20.-21. oktober).

F. Møller er videnskabelig sekretær i Dansk Oftalmologisk Selskab. Han præsenterede poster ved XXXIV Nordiske Øjenlægemøde i Island (17.-21. juni).

A.K. Sjølie er formand for Dansk Oftalmologisk Selskab, og chairman for styringskomitéen DIRECT – et multicenterstudie, og medlem af Nordisk Oftalmologisk Komité, European Board of Ophthalmology og UEMS. Hun har arrangeret efteruddannelseskursus i Dansk Oftalmologisk Selskab om vitreoretinal kirurgi på Scanticon i Kolding (3.-5. marts) og afholdt videnskabelige møder i Århus, Odense og København (21. januar, 16. september, 14. oktober, 2. december). Hun har undervist ved kurset Screening and treatment of diabetic retinopathy i København (26. maj). Var inviteret key note lecturer med foredraget Blindness in Type 2 diabetes ved møde i European Association for the Study of Diabetic Eye Complications i København (27.-28. maj). Hun var foredragsholder ved mødet Diabetic retinopathy 2000 i Napoli, Italien (7.-9. september), ligesom hun holdt foredraget Risikofaktorer

ved diabetisk retinopati ved møde afholdt i samarbejde mellem Dansk Pædiatrisk Selskab og Dansk Oftalmologisk Selskab i Odense (25. august). Hun har deltaget i Association for Research in Vision and Ophthalmology i Fort Lauderdale, Florida, USA (1.-4. maj) samt i XXXIV Nordiske Øjenlægemøde i Island (17.-21. juni) herunder som arrangør af og underviser ved kursus om Screening and treatment of diabetic retinopathy. Hun har været i bedømmelsesudvalget for Monica Lövestam-Adrians doktorafhandling Diabetic Retinopathy in Type 1 Diabetes Mellitus, Lund Universitet, Sverige (19. maj) og opponert ved Lars B. Bäcklunds doktorafhandling Early Diagnosis of Diabetic Retinopathy by Mass Examinations in Primary Health Care, Karolinska Institutet, Stockholm, Sverige (30. maj). Er vejleder for 3 Ph.D.-studerende.

K. Work har deltaget i Hawaii 2000 omfattende katarakt, glaukom og refraktionskorrektion (21.-26. januar). Han har medvirket i Workshop om fotorefraktiv kirurgi, fototerapeutisk kirurgi og lasic. Han er dansk chairman for The International Laser User Group og medlem af The International Laser Steering Committee. Han er Sundhedsstyrelsens sagkyndige rådgiver i øjensygdomme og rådgiver for Lægemiddelstyrelsen.

Eksterne bevillinger og donationer

M.L. Laursen har til Ph.D.-projektet Diabetiske Øjenkomplikationer; epidemiologi og indsats fået 79.000 kroner. fra A.J. Andersen og Hustrus Fond til indkøb af en diodelaseradapter. Hun har endvidere fra Synoptik Fonden fået 34.095 kroner til indkøb af en ETDRS-synstavle samt en computer.

A.K. Sjølie har fra Velux Fonden fået 1.630.000 kroner til indkøb af Optical Coherence Tomography apparatur til forskningsenheden til forebyggelse af diabetesrelateret blindhed samt aflønning af Ph.D.-studerende samt forskningssekretær.

Publikationer

Bek T, Møller F, Klausen B. Short term follow-up after macular laser treatment for diabetic maculopathy. *Acta Ophthalmologica Scandinavica* 2000; 78: 539-542.

Hansen TE. Dansk kataraktkirurgi 1999; *Oftalmolog* 3, september 2000.

Møller F, Bek T. Lack of correlation between visual acuity and fixation stability after photocoagulation for diabetic maculopathy. *Grafe's Archive for Clinical and Experimental Ophthalmology* 2000; 238: 566-570.

Olsen BS, Sjølie AK, Hougaard P, Johannesen J, Borch-Johnsen K, Marinelli K, m.fl. A 6-year nationwide cohort study of glycaemic control in young people

with Type 1 diabetes Risk markers for the development of retinopathy, nephropathy, and neuropathy. *J. of Diabetes and its Complications* 2000; 14: 295-300.

Aagaard J, Hansen TE. Holmium laser sclerostomy. A three year follow-up. *Annals of Ophthalmology* 2000; 32(2): 113-115.

Onkologi

Administrerende overlæge, dr. med. *Kamma Bertelsen*

Klinisk lektor *Lars Bastholt*, Ph.D.

Klinisk lektor *Olfred Hansen*, Ph.D.

Klinisk lektor *Niels Vilstrup Holm*, Ph.D.

Klinisk lektor *Per Pfeiffer*, Ph.D.

Ekstern lektor *Anette Damkier*, Ph.D.

Gæsteforsker *Søren Cold*, Ph.D. (overlæge, Odense Universitetshospital)

Gæsteforsker *Steinbjørn Hansen*, Ph.D. (reservelæge, Odense Universitetshospital)

Gæsteforsker *Niels Viggo Jensen*, (reservelæge, Odense Universitetshospital)

Gæsteforsker *Peter Sørensen*, (konstitueret overlæge, Odense Universitetshospital)

Medarbejdernes aktiviteter uden for forskningsenheden

K. Bertelsen deltog i Danmarks Grundforskningsfonds konference om Dansk Registerforskning i Fremtiden (31. januar). Deltog i Nordisk Cancer Unions Workshop på Långholmens Conference Center i Stockholm, Sverige om emnet Clinical trials from the patients point of view (18.-19. februar). K. Bertelsen underviste på A-Kursus i Kemoterapi som blev afholdt på Patienthotellet på Odense Universitetshospital om cancer ovarii og videnskabsetik (14. marts). Syddansk Universitet afholdte Ph.D.-kursus i Medicinsk etik og videnskabsteori hvor hun talte om Information af forsøgspersoner (5. april). På Modulkursus 3 for projektsygeplejersker på Kursuscentret SIXTUS i Middelfart underviste hun i Videnskabsetiske retningslinier - herunder beskyttelse af forsøgspersoner (7. april). Dansk Selskab for Medicinsk Informatik og Sundhedsstyrelsen afholdt på Hotel SAS/Radisson i København temamøde om kliniske databaser, hvor hun informerede om DEMCA - Landsdækkende klinisk database i krise (13. april). Deltog i American Society of Clinical Oncology ASCO kongressen i New Orleans, Louisiana, USA (20.-23. maj), i 5th European Conference of the National Ethics Committees i Palais de l'Europe, Room 1, Strasbourg, Frankrig (4.-5. september). Fortalte om Reasons for informing study persons/not informing study persons på 2nd Annual Workshop on Pharmacogenetics på DIA Drug Information Association kongressen afholdt på Hotel Don Giovanni i Prag, Tjekkiet (3. oktober). På Hotel Høsbjør, Furnes, Norge holdt NEM Den nasjonale forskningsetiske komité for medicin seminar, hvor hun holdt foredrag om Look to Denmark: Ny policy om eksplisitt vurdering av forskningskvalitet og erfaringer i det danske REK-system (1. november). På konferencen i anledning af det videnskabsetiske komitésystems 20 års jubilæum i Landstings-

salen på Christiansborg fortalte hun om Det videnskabs- etiske komitésystem anno 2000 (10. november). Har hele året været formand for Den Centrale Videnskabsetiske Komité i København, Danmark.

S. Cold har deltaget i EORTC Breast cancer meeting, Bruxelles, Belgien (26.-29. september). Har deltaget i San Antonio, Spanien, 23rd. annual Breast cancer symposium (6.-9. december).

A. Damkier forsvarede 1. december Ph.D.-afhandlingen Kræftpatienters brug af alternativ behandling. A. Damkier har deltaget i følgende arrangementer: 6. nordiske kongres, Nordisk forening for palliativ vård, Trondheim, Norge (24.-27. maj), hvor hun holdt foredraget Alternativ behandling - kræftpatienters erfaringer og onkologers holdninger, 19th Annual ESTRO meeting, Istanbul, Tyrkiet (19.-23. september) og Temadag Alternativ behandling, Kræftens Bekæmpelse, Århus (7. december). Hun var ved samme konference chairman på sessionen Hvad skal vi med alternativ behandling - kræftpatienters og behandleres perspektiv. A. Damkier har i forbindelse med Ledelseskongference for Nykøbing-Falster Sygehus afholdt foredraget Hvordan kan vi være med til at skabe en bedre sammenhæng i behandlingsforløbet for patienter, der både anvender etableret og alternativ behandling?, Marielyst (5. maj).

O. Hansen er medlem af Kræftstyregruppens Skannerudvalg under Sundhedsstyrelsen, 2000.

S. Hansen har deltaget med foredraget Prognostic impact of angiogenesis in breast cancer patients på NOS-M symposium on Angiogenesis, Schæffergården, København, (7. januar). Har deltaget med foredraget Microves- sel density as compared to the Chalkley count in a prognostic study of angiogenesis in breast cancer patients ved årsmøde i Dansk Selskab for Patologisk Anatomi og Cytologi, Viborg (17.-19. marts). Har deltaget med fore- draget The prognostic value of angiogenesis, PAI-1 and uPA in breast cancer patients på 2nd European Breast Cancer Conference, Bruxelles, Belgien (26.-30. septem- ber).

N.V. Holm deltog i The Fourth Congress of the Euro- pean Association of Neurooncology, København (3-6. juni), 19th Annual Meeting of the European Society for Therapeutic Radiology and Oncology, Istanbul, Tyrkiet (19.-23. september) og i Nordisk Cancerunions Symposi- um om kræftplaner og kræftbehandling, Helsingør (6.-7. oktober). Arrangerede og var mødeleder ved Fynsk Medi- cinsk Selskabs møde 6. november om Den fynske og Den nationale kræftplan og holdt foredraget Den nationale kræftplan og arbejdet i Kræftstyregruppen. Er medlem af Den daglige ledelse og følgegruppen for Det Danske Tvillingregister. Han er udpeget til medlem af Sundheds-

ministeriets følgegruppe vedrørende kræftsygdomme som i udgav National Kræftplan. Status og forslag til initiativer i relation til kræftbehandlingen (februar). Han er udpeget til medlem af Fyns amts Kræftstyregruppe som udgav Den Fynske Kræftplan (juni). Han er udpeget til Sundhedsstyrelsens arbejdsgruppe vedrørende decentralisering af strålebehandling. Var af Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Syddansk Universitet udpeget som formand for bedømmelsesudvalget af en Ph.D.-afhandling indsendt af Jesper Durup over emnet TNM staging and assessment of resectability in oesophagal, gastric, and pancreatic cancer patients using laparoscopic ultrasonography (LUS) and LUS-guided biopsy. Han har bedømt Lars Erik Brylids Ph.D.-afhandling A genetic-epidemiological study of hand eczema in young adult twins fra Københavns Universitet og han var medbedømmer ved det offentlige forsvar (23. juni). I forårs- og efterårssemestret holdt han forelæsninger for medicinstuderende ved Syddansk Universitet i Genetik, Epidemiologi og Onkologi og har i efteråret holdt forelæsninger i Epidemiologi for studerende på Suppleringsuddannelsen. Har i beretningsperioden været formand for Dansk Selskab for Onkologi.

P. Pfeiffer holdt foredrag om Analcancer - udredning og behandling. Dansk Gastroenterologisk Selskab, Odense Universitetshospital (6. april). P. Pfeiffer, O. Kronborg holdt foredrag om Behandling af patienter med fikseret cancer recti. Dansk Kirurgisk Selskabs årsmøde, (november). Han holdt foredrag om Kemoterapi til patienter med ventrikelcancer, Dansk Kirurgisk Selskabs årsmøde, (november). A. Jakobsen, P. Pfeiffer holdt foredrag om UFT + Preoperative radiotherapy in patients with rectal cancer, Proc ESMO. Han holdt foredrag om Behandling af patienter med lokal avanceret rectumcancer, Hamburg, Tyskland (12. oktober). P. Pfeiffer, A. Jakobsen holdt foredrag om Concurrent UFT/L-Leucovorin and Curative Intended Radiotherapy (60 GY) in Patients with Locally Advanced Rectal Cancer (LARC): A Phase I/II Trial. B. Glimelius, T. Linne, P. Pfeiffer, M. Kjaer, T. Skovsgaard, Blandine Boussard, Dalila Oulid-Aissa, S. Pyrhönen holdt foredrag om A phase III of CPT-11 combined with 5-fluorouracil (5FU)/folinic acid (FA) Nordic schedule as first line therapy in patients (pts) with metastatic colorectal cancer (MCRC), Hamburg, Tyskland (oktober). P. Pfeiffer, A. Jakobsen holdt foredrag om UFT/L-Leucovorin and high-dose radiotherapy in patients with locally advanced rectal cancer, Amsterdam, Holland (november). P. Pfeiffer, Colorektal cancer, ASCO kongresavis 2000 og Øvre gastrointestinal cancer, ASCO kongresavis 2000. Planlagde regionsmøde i Region Syd. Optimal udredning og behandling af patienter med gastrointestinal cancer, Odense (5. oktober). Han har haft undervisning af sygeplejersker i strålebehandlingsafsnittet. Strålebehandling af urologiske, gynækologiske og rektale cancer, Odense Universitetshospital (28. februar). Han har haft tilvalgskursus i Onkologi for medicinstuderende, Kolorektal cancer, Odense Universitetshospital (21. november). P. Pfeiffer har deltaget i 10. ICACT. Ny behandling af gastrointestinal cancer, Paris, Frankrig (januar). Han har deltaget i Nor-

disk Biokemisk Moduleringsklub, Rosendal, Norge (4.-5. maj) og i ASCO, New Orleans, USA (19.-23. maj). Han har ligeledes deltaget i ESMO, Hamburg, Tyskland (12.-16. oktober) og i NCI-EORTC-AACR, Amsterdam, Holland (7.-10. november). Har deltaget i Dansk Kirurgisk Selskabs 27. årsmøde, København (24.-25. november) og har været Opponent på Ph.D. Development of an EGFR mRNA analysis - A possible marker in human bladder cancer, (21. januar).

P. Sørensen, O. Hansen har deltaget i The location of recurrences in patients with non-small cell lungcancer treated with involved-field irradiation. Poster. 9th World Conference on Lung Cancer, Tokyo, Japan (11.-15. september).

Eksterne bevillinger og donationer

S. Cold har modtaget til projektet Mulig forebyggelse af kræft med selen (pilotprojekt) 200.000 kroner fra Kræftens Bekæmpelse, 20.000 kroner fra Lily Benthine Lunds Fond og 45.000 kroner fra Grosserer M. Brogaard og hustru Mindefond, Odense.

P. Sørensen har modtaget 10.000 kroner fra Novartis (rejsselegat).

Publikationer

- Basso O, Olsen J, Holm NV, Skytthe A, Vaupel JW, Christensen K.* Handedness and mortality: A follow-up study of Danish twins born between 1900 and 1910. *Epidemiology* 2000; 11: 576-580.
- Bække J, Rytter C, Mouridsen HT, Madsen EL, Møholt K, Bastholt L.* A phase II trial of recombinant interferon alpha-2b and cisplatin in metastatic melanoma. *Acta Oncology* 2000; 39(5): 625-628.
- Christensen K, McGue M, Yashin A, Iachine I, Holm NV, Vaupel JW.* Genetic and environmental influences on functional abilities in Danish twins aged 75 years and older. *J. Gerontol. A Biol. Sci. Med. Sci.* 2000; 55: 446-52.
- Den Centrale Videnskabsetiske Komité (formand K. Bertelsen) og Forskningsministeriet.* Vejledning om biomedicinske forsøg. Udgivet af Forskningsministeriet og trykt af K. Larsen & Søn A/S, 2000.
- Eriksen JG, Bastholt L, Krogdahl A, Hansen O, Jørgensen KE.* Esthesioneuroblastoma: What is the Optimal Treatment? *Acta Oncol.* 2000; 39.
- Hansen S, Grabau DA, Sørensen FB, Bak M, Vach W, Rose C.* The prognostic value of angiogenesis by Chalkley counting in a confirmatory study design on 836 breast cancer patients. *Clin. Cancer Res.* 2000; 6(1): 139-146.
- Hansen S, Grabau DA, Sørensen FB, Bak M, Vach W, Rose C.* Vascular grading of angiogenesis: prognostic significance in breast cancer. *Br. J. Cancer* 2000; 82(2): 339-347.
- Berek JS, Bertelsen K, du-Bois A, Brady MF, Carmichael J, Eisenhauer EA, Gore M, Grenman S, Hamilton TC, Hansen SW, Harper PG, Horvath G, Kaye SB, Luck*

- JH, Lund B, McGuire WP, Neijt JP, Ozols RF, Parmar MK, Piccart MJG, van Rijswijk R, Rosenberg P, Rustin GJ, Sessa C, Thigpen JT, Trope C, Tuxen MK, Vergote I, Vermorken JB, Willemse PH.* Epithelial ovarian cancer (advanced stage): consensus conference (1998). *Gynecol. Obstet. Fertil.* 2000; 28(7-8): 576-83.
- Jensen NV, Arnberg A, Gram LF.* NSAID og udvikling af ulcus. Er der forskel på de enkelte præparaters risiko for udvikling af øvre dyspepsi og ulcus. Statusartikel, *Ugeskr. Læger* 2000; 162: 26:3149.
- Lichtenstein P, Holm NV, Verkasalo PK, Iliadou A, Kaprio J, Koskenvuo M, Pukkala E, Skytthe A, Hemminki K.* Environmental and heritable factors in the causation of cancer: analyses of cohorts of twins from Sweden, Denmark, and Finland. *N. Engl. J. Med.* 2000; 343: 78-85.
- Piccart MJ, Bertelsen K, James K, Cassidy J, Mangioni C, Simonsen E, Stuart G, Kaye S, Vergote I, Blom R, Grimshaw R, Atkinson R, Swenerton K, Tropé C, Nardi M, Kaern J, Tumolo S, Timmers P, Roy JA, Lhoas F, Lindvall B, Bacon M, Birt A, Andersen JE, Zee B Paul J, Baron B, Pecorelli S.* Randomized intergroup trial of cisplatin-paclitaxel versus cisplatin-cyclophosphamide in women with advanced epithelial ovarian cancer: three-year results. *J. Natl. Cancer Inst.* 2000; 92(9): 699-708.
- Schmidt H, Geertsen PF, Fode K, Rytter C, Bastholt L, von der Maase H.* Subcutaneous Interleukin-2 and Interferon-alfa plus Cisplatin with and without Prophylactic Cimetidine in 87 Patients with Metastatic Malignant Melanoma: A Phase II Study. *Melanoma Research* 2000; 10: 66-77.
- Thorn JJ, Hansen HS, Specht L, Bastholt L.* Osteoradionecrosis of the Jaws: Clinical Characteristics and Relation to the Fields of Irradiation. *J. Oral Maxillofac. Surg.* 2000; 58: 1088-1093.
- Whiteman DC, Murphy MFG, Verkasalo PK, Page WF, Floderus B, Skytthe A, Holm NV.* Breast cancer in male twins: joint analyses of four twin cohorts in Denmark, Finland, Sweden and the United States. *Br. J. Cancer* 2000; 83: 1231-33.

Ortopædkirurgi

Klinisk lektor, cand.med. *Lis Barfred*
Klinisk lektor, cand.med. *Tune Ipsen*
Klinisk lektor, cand.med. *Ole Ovesen*
Klinisk lektor, cand.med. *Ole Skov, Ph.D.*
Klinisk lektor, dr.med. *Karsten Thomsen*
Gæsteforsker, cand.med. *Mikkel Andersen* (reservelæge, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker, cand.med. *Morten Blomgren Andersen* (reservelæge, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker, cand.med. *Finn Andersen-Randberg* (overlæge, Svendborg sygehus)
Gæsteforsker, cand.med. *Tamas Barsi* (reservelæge, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker, cand.med. *Henrik Daugaard* (reservelæge, Vejle sygehus)
Gæsteforsker, cand.med. *Claus Emmeluth* (reservelæge, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker, cand.med. *Christian Færgemann* (reservelæge, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker, cand.med. *Jan Bo Gynning* (reservelæge, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker, cand.med. *Carsten Holm* (reservelæge, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker, cand.med. *Shirzad Houshian* (reservelæge, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker, stud.med. *Ole Juul* (Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Syddansk Universitet)
Gæsteforsker, cand.med. *Peter Jørgsholm* (afdelingslæge, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker, cand.med. *Søren Skydt Kristensen* (overlæge, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker, cand.med. *Lars Binderup Larsen* (reservelæge, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker, cand.med. *Morten Schultz Larsen* (reservelæge, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker, cand.med. *Søren Larsen* (reservelæge, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker, cand.med. *Jan Beck Mikkelsen* (reservelæge, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker, cand.med. *Niels Henrik Maagaard Mortensen* (reservelæge, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker, cand. med. *Niels Wisbech Pedersen* (overlæge, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker, cand.med. *Thomas K. Poulsen* (reservelæge, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker, cand.med. *Niels Dieter Röck* (adm. overlæge, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker, cand.med. *Kim Schantz* (overlæge, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker, cand.med. *Henrik Schrøder* (overlæge, Odense Universitetshospital)

Gæsteforsker, cand.med. *Kurt Simesen* (overlæge, Odense Universitetshospital)

Ph.D.-studerende pr. 31. december:
Andreas Fricke
Maj Friis

Medarbejdernes aktiviteter uden for forskningsenheden

M.B. Andersen holdt foredraget Bone banking - answers from a questionnaire ved Dansk Ortopædisk Selskabs møde, Odense (6. maj).

F. Andersen-Randberg holdt foredraget Primary bipolar hemiarthroplasty versus osteosynthesis in displaced femoral neck fractures ved Dansk Ortopædisk Selskabs møde, Odense (6. maj).

L. Barfred holdt foredraget Treatment of ischaemia/reperfusion injuries in microvascular surgery i Dansk Mikrokirurgisk Selskab (10. marts). Var på studierejser til håndsektionen ved Universitetssygehuset i Lund, Sverige (6.-10. marts) og hos Dr. Rolf Habenicht på Kinderkrankenhaus Wilhelmstift, Hamburg, Tyskland (3.-6. maj). Deltog i Scandinavian-Hungarian Hand Society Meeting, Kuopio, Finland (16.-19. august). Deltog i Scandinavian Congenital Hand Meeting, Umeå, Sverige (23.-24. september). Var arrangør og underviser på kurset Mikrokirurgisk certifikat, Biomedicinsk Laboratorium, Syddansk Universitet (2.-6. oktober). Tilrettelægger og underviser i Ph.D.-forskningskurset Experimental Microsurgical Techniques. The rat as a model in physiological, pharmacological, and surgical research, Biomedicinsk Laboratorium, Syddansk Universitet (9.-13. oktober). Underviser på E-kursus i håndkirurgi, Odense (4.-5. december).

T. Barsi holdt foredraget Tilskadekomne buspassagerer i Odense 1996 til 1999 ved Dansk Selskab for Ulykkes- og skadeforebyggelses møde, Odense (23. november).

H. Daugaard holdt foredraget Scooter-45 related injuries ved Dansk Ortopædisk Selskabs forårsmøde, Odense (6. maj).

C. Emmeluth holdt foredraget Expansion-block K-wire a.m. Ishiguro for treatment of Mallet fracture ved Dansk Ortopædisk Selskabs møde, Odense (6. maj).

C. Færgemann deltog med foredragene A ten year study of non-occupational ladder and scaffold fall injuries og The mechanism and severity of non-occupational ladder fall injuries i The fifth World Conference on Injury Prevention and Control, New Delhi, Indien (5.-8. marts).

J.B. Gynning holdt i samarbejde med H. Schrøder foredraget Flexion contractures of the PIP joint treated

with a Compass hinge external fixTOR VED Dansk Ortopædisk Selskabs møde, Odense (6. maj).

C. Holm holdt foredraget Ultrasonographic examination of the abdomen in major trauma ved Dansk Ortopædisk Selskabs møde, Odense (6. maj).

S. Houshian holdt foredraget Wrist arthrodesis with the new AO titanium wrist fusion plate samt foredraget Missed injuries in the major trauma ved Dansk Ortopædisk Selskabs møde, Odense (6. maj). Ved samme møde præsenterede han posteren Nancy nailing of femoral shaft fractures in children. Posteren, der vandt posterprisen, var udarbejdet i samarbejde med N.W. Pedersen. Holdt foredraget Metacarpal and digital bone lengthening by callus distraction ved Nordic Orthopaedic Federation Congress, Tampere, Finland (7. juni).

T. Ipsen er næstformand i Dansk Håndkirurgisk Selskab. Underviste på A-kursus i håndkirurgi, Gentofte (6.-8. marts). Deltog i studietur i håndkirurgi i Hamburg, Tyskland (21.-23. marts). Underviste på A-kursus i ortopædiske infektioner, Esbjerg (16. maj). Var kursusleder på E-kursus i håndkirurgi, Odense (4.-5. december). Er medlem af Fyns Amts arbejdsgruppe vedrørende fyrværkeriskader. Er medlem af Beredskabsstyrelsens arbejdsgruppe vedrørende fyrværkeriskader.

O. Juul holdt i samarbejde med O. Ovesen, K. Thomsen og F. Andersen-Randberg foredraget SF-36 in hip arthritis compared to degenerative lumbar instability ved Dansk Ortopædisk Selskabs møde, Odense (5. maj).

P. Jørgsholm holdt foredraget Biomechanical comparison of osteotomy techniques ved Dansk Ortopædisk Selskabs møde, Odense (6. maj).

S.S. Kristensen deltog i studierejse omhandlende knee surgery for sports injuries og shoulder surgery for sports injuries, Dublin, Irland (6.-9. september). Er medlem af bestyrelsen i Dansk Selskab for Artroskopisk Kirurgi og Sportsmedicin. Var medarrangør af selskabets symposium Shoulder problems in athletes, Odense (9.-11. oktober).

L.B. Larsen holdt foredragene The development in injuries following severe road traffic accidents with motor vehicles samt A forty per cent reduction in road traffic injuries ved Dansk Ortopædisk Selskabs møde, Odense (6. maj). Han holdt foredragene Can bicyclists' collisions with motor vehicles be prevented? An epidemiological study based on hospital data samt Moderate and severe lesions sustained in road traffic accidents with motor vehicles in the period 1988 to 1998 in Odense, Denmark ved The 17th World Congress of the International Association for Accident and Traffic Medicine, Stockholm, Sverige (28.-31. maj). Han er formand for bestyrelsen i Dansk Selskab for Ulykkes- og skadeforebyggelse. Han er medlem af bestyrelsen i Dansk Selskab for Risikovurdering, han er medlem af Færdselsstatistikudvalget under Danmarks Statistik.

M.S. Larsen er formand for bestyrelsen for Dansk Tværfagligt Traumeselskab. Han deltog i kongressen AO advances in fracture treatment, Davos, Schweiz (december).

J.B. Mikkelsen holdt foredraget Trafikanalyser i Nordisk Vejteknisk Forbund, Danmarks Tekniske Højskole, København (5. april). Han holdt foredraget External rotation or Kocher's manoeuvre for reduction of anterior shoulder dislocation samt præsenterede poster Reduction of antebrachium fractures in children using local anaesthesia ved Dansk Ortopædisk Selskabs møde, Odense (5.-6. maj). Han er medlem af Havarikommissionen vedrørende trafikulykker under Trafikministeriet. Han er instruktør på Advanced Trauma Life Support.

O. Ovesen holdt foredraget Periacetabular osteotomy a.m. Ganz. Preliminary results ved Dansk Ortopædisk Selskabs møde, Odense (5. maj). Han var medforfatter af foredraget Bone banking - answers from a questionnaire holdt af M. Blomgren Andersen ved Dansk Ortopædisk Selskabs møde, Odense (6. maj). Han holdt foredraget The diagnostic value of digital subtraction arthrography and bone scan in revision hip arthroplasty ved Nordic Orthopaedic Congress, Tampere, Finland (8. juni).

N.W. Pedersen præsenterede posteren The trochanteric flip osteotomy udarbejdet i samarbejde med Ole Ovesen ved Dansk Ortopædisk Selskabs møde, Odense (5.-6. maj).

T.K. Poulsen holdt foredraget Hip fractures in the County of Funen, Denmark. Incidences from 1973 to 1979 compared with 1997 and 1998 ved Dansk Ortopædisk Selskabs møde, Odense (6. maj) samt ved Nordic Orthopaedic Federations 50th Congress, Tampere, Finland (8. juni).

N.D. Röck deltog i Association of American Orthopaedic Surgeon's (AAOS) kongres i Orlando, Florida, USA (15.-19. marts). Han holdt foredraget The Funen hip fracture register ved Dansk Ortopædisk Selskabs møde, Odense (6. maj). Han deltog i Nordisk møde om NOMESCO Classification of External Causes of Injuries (NCECI), Uppsala, Sverige (3. oktober). Han er formand for Dansk Ortopædisk Selskabs arbejdsgruppe vedrørende DRG/kode- og registreringsvejledninger. Han er medlem af bestyrelsen i Dansk Selskab for ulykkes- og skadeforebyggelse. Han er lægeforeningens repræsentant i Rådet for Større Færdselssikkerhed. Han er medlem af Sundhedsstyrelsens udvalg vedrørende Kvalitetsmåling. Han er formand for bestyrelsen i Erik L. Nordentofts Legat.

K. Schantz holdt foredraget Primary care provided by medical doctors in an emergency department according to level of education and background ved Dansk Ortopædisk Selskabs møde, Odense (6. maj).

H. Schrøder var i samarbejde med J.A. Sørensen kursusleder på kursus i mikrokirurgi, Syddansk Universitet (2.-6. oktober). Han underviste i nervelæsioner ved E-kursus i håndtraumatologi, Odense (4.-6. december).

K. Simesen deltog i AAOS annual meeting, Orlando, Florida, USA (15.-19. marts). Har undervist vedrørende myelomeningocele ved temadag i specialrådgivningen Fyns Amt (28. marts). Han holdt foredraget Orthopaedic treatment following selective dorsal rhizotomy ved Dansk Ortopædisk Selskabs møde i Odense (5. maj). Har undervist ved todages kursus for fysioterapeuter og bandagister

vedrørende børn med myelomeningocele og skinnebehandling, Odense (8.-9. juni). Han deltog med foredraget Rhizotomi ved cerebral parese ved børneortopædisk møde, Århus Kommunehospital (25. oktober). Han deltog i the Seventeenth Annual Congress on Current Concepts in Joint Replacement, Orlando, Florida, USA (14.-16. december).

O. Skov præsenterede posteren Outcome of severe and multiple trauma in Odense - a descriptive study over 3 years ved 5th World Conference on Injury Prevention and Control, New Delhi, Indien (5.-8. marts).

K. Thomsen var sammen med T. Tarp og B. Nielsen forfatter af foredraget Reduction of the radiation dose in x-ray examinations of children with scoliosis, som blev holdt af T. Torfing ved Dansk Ortopædisk Selskabs møde, Odense (5. maj). Han var medforfatter på foredraget Quality of coding - consequences of missed diagnosis - and procedure codes in relation to the DRG system som blev holdt af T. Nymark ved Dansk Ortopædisk Selskabs møde, Odense (6. maj). Han holdt foredraget SF-36 hos patienter med primær segmentel lumbal instabilitet ved Dansk Rygkirurgisk Selskabs årsmøde, Odense (29. september). Han var medforfatter af foredraget Præoperativ evaluering af patienter med metastase til columna som blev holdt af A. Kruse ved samme møde. Han var medforfatter af foredraget The long-term outcome after posterolateral lumbar spinal fusion. A randomized clinical study holdt af F.B. Christensen ved Dansk Ortopædisk Selskabs møde, København (27.-28. oktober).

Ulykkes Analyse Gruppens medarbejdere har orienteret om gruppens arbejde og været værter for en række interessegrupper og institutioner, herunder deltagerne i Hope Exchange Programme for Hospital Professionals (25. maj) samt deltagerne i Vejdirektoratets internationale Road Safety Course, Odense (1. december).

Publikationer

Andersen MØ, Thomsen K. Behandling af adolescent idiopatisk skoliose. Statusartikel. Ugeskr. Læger 2000; 162: 3573-77.

Andersen PS, Larsen MS. Rulleskøjteulykker. En register- og spørgeskemaundersøgelse. Ugeskr. Læger 2000; 162: 3325-28.

Barfred L. Experimental perfusion before replantation. A study of reversibility of muscle ischaemia in amputated limbs in rats. Ph.D.-afhandling, Syddansk Universitet, eget forlag, 2000: 1-99.

Færgemann C, Larsen LB. Non-occupational ladder and scaffold fall injuries. Accident Analysis and Prevention 2000; 32: 745-50.

Houshian S, Jørgsholm PB, Friis M, Schrøder H, Weeth R. Madelung deformity treated with Ilizarov technique. A report of two cases. Journal of Hand Surgery, British and European Volume, 2000; 25B, 4: 396-399.

Larsen LB, Barfred T. Radial nerve palsy following closed fracture of the humerus. Scand. J. Plast Reconstr. Hand Surg. 2000; 34: 363-6.

Larsen LB, Holm R. Længerevarende nakkesmerter efter færdselsuheld i bil. Den køns- og aldersspecifikke risiko beregnet efter skadestuedata. Ugeskr. Læger 2000; 162: 178-181.

Larsen MS, Leicht P, Lassen E. Osteosynthesis of intra-articular fractures in PIP-joints with K-wires. Scand. J. Plast Reconstr. Hand Surg. 2000; 34 (2): 149-53.

Larsen SE, Nielsen KS, Larsen MS, Kristensen SS. Treatment of femoral shaft fractures with Grosse-Kempf intramedullary nail. J. Orthop. Sci 2000; 5(4): 328-32.

Smith T, Nielsen KD, Poulsgaard L. Ulnar neuropathy at the elbow: clinical and electrophysiological outcome of surgical and conservative treatment. Scand. J. Plast Reconstr. Hand Surg. 2000; 34: 145-148.

Ulykkes Analyse Gruppen. Ulykker 1999. Tilskadekomne registreret på skadestuen, Odense Universitetshospital. Eget forlag, ultimo 2000, ISSN 0906-9208.

Oto-rhino-laryngologi

Professor, dr.med. *Karsten Ejning Jørgensen*
Klinisk lektor, cand.med. *Helle Døssing*
Klinisk lektor, cand.med. *Christian Godballe*
Klinisk lektor, cand.med. *Aksel Grøntved*
Konst. klinisk lektor, cand.med. *Ågot Møller Grøntved*
Klinisk lektor, cand.med. *John Jakobsen*
Konst. klinisk lektor, cand.med. *Mette Nyrop*
Klinisk lektor, cand.med. *Viggo Svane-Knudsen*
Konst. klinisk lektor, cand.med. *Ingolf Sveinbjørnsson*
Klinisk lektor, cand.med. *Frank Svendstrup*
Klinisk lærer, cand.med. *Ture Andersen*
Klinisk lærer, cand.odont. *Henning Lehmann Bastian*
Gæsteforsker, cand.odont. *Peter Marker* (overtandlæge,
Odense Universitetshospital)

Ph.D.-studerende pr. 31. december:
John Jacobsen

Medarbejdernes aktiviteter uden for forskningsenheden

T. Andersen var leder af audiologikursus på Grønland. Han har holdt foredraget Støjs betydning for hørelsen ved Teknologirådets Konference på Christiansborg (juni). Han har desuden været medlem af bedømmelsesudvalg ved en Ph.D.-afhandling med titlen The Threshold of Hearing af Morten Lydolf ved Teknisk-Naturvidenskabeligt Fakultet, Aalborg Universitet.

H.L. Bastian holdt følgende foredrag: Infektioner i den orale region. Foredragsaften for praktiserende tandlæger på Fyn, Patologisk Institut, Odense Universitetshospital (26. september), Infektioner i den orale region. Lægedag Fyn 2000, Odense Congress Center (6. oktober), Præsentation af Kæbekirurgisk afdeling K, Odense Universitetshospital, CO₂-laserens anvendelse til behandling af diverse patologiske tilstande i mundslimhinden, Dansk Selskab for Tand-, mund- og kæbekirurgi, Amaliegade, København (9. oktober). Han har undervist klinikassistenter på Fyn i Oral cancer, diagnostik og behandling og Implantologi, Patologisk Institut (7. oktober). Han har desuden deltaget ved følgende kongresser/kurser: Studietur til Kæbekirurgisk Afdeling, Schwerin, Tyskland (10.-12. april), ITI-World Congress, Lucerne, Schweiz (19.-22. oktober), FDI-World Congress, Paris, Frankrig (29. november-2. december).

A. Grøntved har holdt gæsteforelæsnings Rhinosinuit, diagnose i Dansk Selskab for Otolaryngologi - Hovedhalskirurgi ved Temamøde på Rigshospitalet, København (11. november), Kompetenceudvikling. Kontaktpersonordning, Udviklingskonference ved Amtsrådsforeningen, Odense (22. november). På Sundhedsstyrelsens initiativ

af DSOHH nedsat referencegruppe vedrørende Obstruktiv Søvnapnø (10. april).

J. Jakobsen har deltaget i følgende møder og kurser: 1st International Copenhagen Course on Computer Aided Endoscopic Surgery of the paranasal Sinus and the Skull Base. Copenhagen (14.-15. april), 12th annual meeting in Scandinavian Society for Head and Neck Oncology, Århus (28.-30. april). Har desuden undervist i Klinisk anvendelse af ultralyd ved hoved- og halsundersøgelser, YOKursus, Gl. Avernæs (23.-24. september) samt i Ultralydsundersøgelse af halsen. Teoretisk kursus i oto-rhino-laryngologi (A-kursus), Syddansk Universitet (20. september).

K.E. Jørgensen deltog i Professormøte i Stockholm (29.-30. januar). Han deltog ved følgende kongresser: Scandinavian Society for Head and Neck Oncology (SSHNO) XII, Århus (28.-30. april), 4th European Congress of Oto-rhino-laryngology Head and Neck Surgery, ICC Berlin 15.-18. maj). Han har holdt/været medforfatter til følgende foredrag: Triplex ultrasound of swellings in the neck. J.B. Thomsen, A. Johansen, P.F. Hoiland-Carlsen, J. Karstoft, C. Godballe, L. Bastholt, K.E. Jørgensen. SSHNO XII Århus (29. april), Primary Treatment of T1 and T2 laryngeal cancer. K. Jørgensen, O. Hansen, L. Bastholt. SSHNO XII, Århus (29. april), Dose-response in RT of early laryngeal cancer. O. Hansen, L. Bastholt, K. Jørgensen. SSHNO XII Århus (29. april), Management of head and neck cancer in the Nordic countries - Denmark. K. Jørgensen. SSHNO XII Århus (30. april); The cold nodule - a diagnostic challenge. K. Jørgensen 4th European Congress of Oto-Rhino-Laryngology Head and Neck Surgery, ICC Berlin (18. maj). Han har desuden været formand for følgende bedømmelsesudvalg vedrørende: Ph.D.-afhandling af Eva Charlotte Jung Johansen. Medicinsk kvalitetsudvikling af diagnostik og behandling af øresygdom i almen praksis (1999-2000) samt Ph.D.-afhandling af Thomas Heiberg Brix: Genetic and environmental factors in the ethiology of autoimmune thyroid disease. A population-based twin study (2000-2001).

P. Marker har holdt følgende foredrag: Oral medicin: gingivale forandringer. Foredragsaften for praktiserende tandlæger på Fyn. Patologisk Institut, Odense Universitetshospital (26. september), Oral præcancer og orale manifestationer af dermatologiske sygdomme (6. oktober), Gingivale manifestationer af generelle/lokalt betingede sygdomme, Dansk Selskab for Tand-, mund og kæbekirurgi, Amaliegade, København (9. oktober), Kæbecyster og Slimhinde-sygdomme i munden. Klinikassistenter på Fyn, Patologisk Institut (7. oktober). Han har desuden deltaget i følgende kongresser/kurser: Studietur

til Kæbekirurgisk Afdeling, Schwerin, Tyskland (10.-12. april), ITI-kursus: Implantologi. Tandlægeskolen i Bern, Schweiz (4.-7. maj), XV Congress of The European Association for Cranio-Maxillofacial Surgery. Edinburgh, Skotland (5.-8. september), årsmøde i Foreningen af specialtandlæger i tand-, mund- og kæbekirurgi, Kæbeanomali-er: komplikationer, kvalitetssikringsprojekter (3.-4. november).

Eksterne bevillinger og donationer

C. Godballe har 1. oktober fået tildelt 60.000 kroner fra Kvalitetssikringspuljen, Odense Universitetshospital til projektet: Kvalitetssikringsdatabase for thyreoideakirurgi udført på Øre-, næse- og halsafdelinger i Danmark.

Publikationer

Andersen T. Støjs betydning for hørelse. Teknologirådets rapport 2000.

Faber CE, Grøntved AM. Cochlear Implantation and Change in Quality of Life. *Acta Otolaryngol.* 2000; Suppl. 543: 151-153.

Crau C, Johansen LV, Jakobsen J, Geertsen P, Andersen E, Jensen BB. Cervical lymph node metastases from unknown primary tumours. Results from a Danish national survey. *Radiotherapy & Oncology* 2000; 55: 121-129.

Crau C, Johansen LV, Jakobsen J, Geertsen P, Andersen E, Jensen BB. Cervical lymph node metastases from unknown primary tumours: results from a Danish national survey. *Clinical Otolaryngol.* 2000; 25: 71-85.

Grøntved AM, Karup P. Complaints and Satisfaction after Uvulopalatopharyngo-plasty. *Acta Otolaryngol.* 2000; Suppl. 543: 190-192.

Grøntved ÅM. pH monitoring in patients with benign voice disorders. *Acta Otolaryngol.* 2000; Suppl. 543: 229-231.

Hansen HS, Torring H, Godballe C, Jager-AC, Nielsen FC. Is thyroidectomy necessary in RET mutations carries of the familial medullary thyroid carcinoma syndrome? *Cancer* 2000, 89(4): 863-7.

Jakobsen J, Svendstrup F. Functional Endoscopic Sinus Surgery in Chronic Sinusitis: a Series of 237 Consecutively Operated Patients. *Acta Oncologica* 2000; Suppl 543: 158-161.

Jørgensen K. The Cold Nodule - A Diagnostic Challenge. *Laryngologie* 2000; 79(suppl 1): 130.

Jørgensen K. Editor for Proceedings of the Nordic Otolaryngological Society's XXIVth Congress. *Acta Otolaryngol.* 2000; Suppl. 543: 1-256.

Kier-Swiatecka IE, Marker P, Bastian HL, Krogdahl A. En oversigt og præsentation af et tilfælde. *Tandlægebladet* 2000; 104 nr. 12.

Kjeldsen AD, Grøntved AM. Tympanoplasty with Ionomeric Cement. *Acta Otolaryngol.* 2000; Suppl. 543: 130-131.

Marker P, Nielsen A, Bastian HL. Fractures of the mandibular condyle. Part 1: Patterns of distribution of types and causes of fractures in 348 patients. *British Journal of Oral and Maxillofacial Surgery* 2000; 38: 417-421.

Marker P, Nielsen A, Bastian HL. Fractures of the mandibular condyle. Part 2: Results of treatment of 348 patients. *British Journal of Oral and Maxillofacial Surgery* 2000; 38: 422-426.

Marker P, Svane-Knudsen V, Jørgensen KE, Nielsen A, Hansen O. Immediat aflukning af resektionskaviteten efter partiel maksillektomi af den tandløse patient. *Tandlægebladet* 2000; 104 nr. 7.

Nyrop M, Svendstrup F, Jørgensen KE. Endoscopic CO₂ Laser Therapy of Zenker's Diverticulum - Experiences from 61 patients. *Acta Otolaryngol.* 2000; Suppl. 543: 232-234.

Quist M, Grøntved AM. Auditory Ossicles in Archaeological Skeletal Material from Medieval Denmark. *Acta Otolaryngol.* 2000; Suppl. 543: 83-85.

Svane-Knudsen V, Halkier-Sørensen L, Rasmussen G, Ottosen P. Stratum Corneum Barrier Lipids in Cholesteatoma. *Acta Otolaryngol.* 2000; Suppl. 543: 139-142.

Patologi

Professor, dr.med. *Claus Fenger*
Klinisk lektor, *Ole Clemmensen*
Klinisk lektor, *Gitte Birk Kerndrup*
Klinisk lektor *Anette Lynge Nielsen* (fratrådt 1.oktober)
Klinisk lektor *Bjarne Nielsen*, Ph.D.
Klinisk lektor, dr.med. *Karen Ege Olsen*
Klinisk lektor, dr.med. *Peter D. Ottosen*
Klinisk lektor, dr.med. *Niels Tinggaard Pedersen*
Klinisk lektor, dr.med. *Henrik Daa Schrøder*
Klinisk lærer, cand.med. *Martin Bak*
Klinisk lærer, *Per Ibsen* (afdelingslæge) (tiltrådt 1. september)
Klinisk lærer, dr.med. *Kirsten Kock*
Gæsteforsker, dr.med. *Berit Hølund* (overlæge, Patologisk Institut, Odense Universitetshospital)

Ph.D.-studerende pr. 31. december:
Michael Gaster (Ph.D.-forsvar 14. december)
Tine Plato Hansen
Charlotte Floridon Jensen
Anne-Vibeke Lænkholm
Michael Boe Møller
Birgitte Strange Preiss

Medarbejderens aktiviteter uden for forskningsenheden

M. Bak har med posteren Axelsson CK, Disruption of lymph nodes associated with axillary dissection prepared by liposuction - is there a problem? samt som medforfatter til foredragene S. Hansen, D.Å. Grabau, W. Vach, F.B. Sørensen, C. Rose. Microvessel density as compared to the Chalkley count in a prognostic study of angiogenesis in breast cancer patients, A.-V. Lænkholm, K.E. Olsen. Fine needle aspiration of breast tumours and axillary lymph nodes processed by ThinPrep 2000®. Are the samples reliable for cytological diagnosis and immunocytochemistry? deltaget i DSPAC's Årsmøde i Viborg (17.-19. marts). Han var medforfatter til posteren C. Rose, S. Hansen, D.Å. Grabau, W. Vach, F.B. Sørensen. Microvessel density as compared to the Chalkley count in a prognostic study of angiogenesis in breast cancer patients præsenteret ved 36th Annual Meeting of the American Society of Clinical Oncology, New Orleans, USA (20.-23. maj) samt til posteren S. Hansen, F.B. Sørensen, D.Å. Grabau, W. Vach, C. Rose. Prognostic value of angiogenesis assessed by different methods in breast cancer patients præsenteret ved NCI-EORTC Conference: From discovery to clinical practice, Nyborg (28. juni-1. juli). Han har deltaget i 2nd International Sentinel Node Congress i Santa Barbara, California, USA (1.-4. december).

Han har været vejleder for Ph.D.-studerende Anne-Vibeke Lænkholm.

O.J. Clemmensen sidder i forretningsudvalget for Dansk Melanom Gruppe. Han har deltaget i og bidraget med indlæg om Acrodermatitis chronica, Nekrobiotisk xantogranulom og Dermatofibrosarcoma protuberans ved Dermatopatologisk Seminar, Stockholm, Sverige (24. marts) samt om Inflammatorisk og neoplastisk dermatologi ved Bioanalytikernes årsmøde, Odense (30. september). Han har deltaget i Dansk Selskab for Patologisk Anatomi og Cytologis Årsmøde, Viborg (17.-19. marts), Histopathology Meeting of the „European Organization for Research and Treatment of Cancer (EORTC) - Cutaneous Lymphoma Project Group“, Graz, Schweiz (13.-14. september) og 21st Symposium of the international society of dermatopathology, Graz, Schweiz (14.-16. september). Han deltog i kurserne Gastrointestinal Pathology, Dansk Selskab for Patologisk Anatomi og Cytologi, Odense (8.-9. april) og Malignant Lymphoproliferative Disorders, Dansk Selskab for Patologisk Anatomi og Cytologi (18.-19. november). Han underviste ved Akursus i Dermatopatologi for uddannelsessøgende i Patologisk Anatomi, København (2.-3. november).

C. Fenger var medforfatter på foredragene J. Schmidt, O. Nielsen, O. Kronborg, N.E. Petersen, S. Mandrup, K. Kristiansen. PPAR γ and co-factors in human colon cancer, Nuclear Receptor 2000 Symposium. Steamboat Springs, Colorado, USA (25.-31. marts), T.P. Hansen, B. Juel-Kjeldsen, O.D. Jørgensen, O. Kronborg. The prognostic value of the Urokinase Plasminogen Activating System in colorectal carcinomas: an immunohistochemical study, Danish Cancer Society. Millennium Symposium. Molecular mechanisms of sporadic and hereditary cancer and high throughput molecular screening, København (27.-30. august). Deltog med foredraget M. Frisch, A.J.C. van den Brule, P. Sørensen, C.J.L.M. Meijer, J.M.M. Wallboomers, H.O. Adami, M. Melbye, B. Glimelius. Histological features in anal squamous carcinomas and their relation to human papillomaviruses, i 1st Intercontinental Congress of Pathology and VIII Annual Meeting of the Portuguese Society of Cytology & XV National Congress of the Spanish Society of Cytology, Madeira, Portugal (1.-5. maj). Deltog med posters og foredragene S. Husby, A.L. Nielsen. Microvillus inclusion disease, O. Kronborg. Det Fynske adenomstudie: adenokarcinomer, O. Nielsen. Immunhistokemisk test til påvisning af DNA mismatch repair genprodukter - en metodeoptimering, T.P. Hansen, B. Juel-Kjeldsen, O.D. Jørgensen. O. Kronborg. The prognostic value of the Urokinase Plasminogen Activating System in colorectal carcinomas: an immunohistochemical study, R. Leth-

Larsen, O. Nielsen, I. Tornøe, U. Holmskov. Expression of variant forms of gp-340/DMBT1 in the small and large intestine and in carcinoma coli, R.G. Nielsen, N. Qvist, S.A. Petersen, S. Husby. Diagnostisk udbytte ved GI-endoskopi hos børn under 1 år: en 2-års opgørelse i DSPAC's Årsmøde, Viborg, (17.-19. marts). Var medforfatter på foredraget S. Husby, S. Murch, K. Lillquist, J. Walker-Smith. Chylomicron inclusion disease with intracellular protein abnormalities and a severe clinical course, a novel cause of intractable diarrhea of infancy, World Congress of Pediatric Gastroenterology, Hepatology and Nutrition, Boston, USA (6.-9. august). Er medlem af WHO's forfattergruppe for klassifikation af fordøjelseskana-lens tumorer og af Dansk Kirurgisk Selskabs Kolorektal cancer gruppe. Var i Brisbane, Australien, for at studere pre- og postgraduat undervisning ved University of Queensland (20.-23. januar). Arrangør af kursus i Molekylær Biologi, Molekylær Biologisk Institut, Syd-dansk Universitet, Odense 1999-2000 og kursus i gastro-intestinal Patologi, Odense (8.-9. april). Underviste ved A-kursus i Gastroenterologi for uddannelsessøgende i Pædiatri, Hvidovre (29. november), ved Dansk Gastroen-terologisk Selskabs kurser i endoskopi, Gentofte (22. september) og ved MERU-kursus i leversygdomme, Oden-se Universitetshospital (4. december). Deltog i DSPAC's kursus Malignant Lymphoproliferative disorders, Køben-havn (18.-19. november). Er leder af blok 2 „Cellevekst og cancer“, 6. semester og censor i Patologisk Anatomi ved Københavns og Aarhus Universiteter. Er hovedvejle-der for Ph.D-studerende Tine Plato Hansen og medvejle-der for Morten Kobæk Larsen og Rasmus Gaardskær Nielsen.

B. Hølund er daglig leder af screeningen mod livmo-derhalskræft i Fyns Amt. Hun er medforfatter af foredra-get D. Ejersbo, S. Maling. Chlamydia trachomatis diagno-sis: A cooperative study of PAP-smears and ELISA ved 24th World Congress of Medical Technology, Vancou-ver, Canada (18.-23. juni). Hun har deltaget i 27th Euro-pean Congress of Cytology, Lillehammer, Norge (16.-19. september). Hun er certificeret som bruger af Thin-Prep (Cytyc) systemet ved kursus afholdt i Luzern, Schweiz (8.-10. november). Er medvejleder for Ph.D.-studerende Charlotte Floridon Jensen.

G.B. Kerndrup har afholdt minisymposium med titlen New molecular genetic methods and their applications in cancer cytogenetics med følgende foredrag: Cand.med. Eigil Kjeldsen, Klinisk Genetisk Afdeling, Århus Kom-munehospital. New cytogenetic methods in cancer genet-ics. An overview, professor Oskar A. Haas, Children's Cancer Research Institute, Sankt Anna Kinderspital, Wien, Østrig. Applications of methylation sensitive PCR. Dr.med. Gitte B. Kerndrup, Patologisk Institut, Odense Universi-tetshospital. Spectral karyotyping in haematopoietic ma-lignancies. Cand.med. Ursula Friedrich, Human Genetisk Institut, Århus Universitet. Microdissection of marker chromosomes in a melanoma cell line, Odense (10. maj). Har arrangeret 2nd International Symposium on Myelo-dysplastic Syndromes in Childhood, Hindsgavl Slot, Mid-

delfart (11.-14. maj) og 7th Yearly Meeting of The Euro-pean Working Group on Myelodysplastic Syndromes in Childhood (EWOG-MDS), Hindsgavl Slot, Middelfart (14.-15. maj). Har deltaget ved 2 årlige møder i Nordic Society of Paediatric Haematology and Oncology (NOP-HO) Cytogenetik Udvalg, Oslo, Norge (11. september) og 5th Yearly Meeting of the EWOG-MDS Morphology Board, Utrecht, Holland (20-22. oktober). Har deltaget i bedømmelse af Ph.D-afhandlingen Karen Dybkjær Ole-sen (Århus Universitet). Expression of CD13 and CD33 in acute myeloid leukemia. Medlem af følgende nationale og internationale styringsgrupper: Dansk Hæmatologisk Sel-skabs AML Database Gruppe, NOPHO Cytogenetik Ud-valg, EWOG-MDS Morphology Board og EWOG-MDS Molecular Genetics Board. Hun har blandt andet deltaget i følgende møder med foredrag: Kromosomanalyse ved akut myeloid leukæmi (inviteret foredragsholder) Tema-dag, Hæmatologisk Afdeling, Amtssygehuset i Herlev (21. marts), Hypoplastic MDS - separate entity with specific morphologic characteristics? 2nd International Symposium on Myelodysplastic Syndromes in Child-hood, Hindsgavl Slot, Middelfart (11.-14. maj), How can we improve karyotyping in non-Hodgkin lymphomas? Åben Forskerdag, Syddansk Universitet, Esbjerg (25. september), Cytogenetisk analyse og klonalitetstudier ved kroniske myeloproliferative tilstande (inviteret fore-dragsholder), Dansk Hæmatologisk Selskab, Rigshospi-talet, København (14. september), Does multiparameter cytogenetics contribute to the detection of genetic altera-tions in acute myeloid leukaemia? Onkologisk Regions-møde, Odense (5. oktober), Results of multiparameter genetic analysis in acute myeloid leukaemia, AML-møde, Dansk Hæmatologisk Selskab, Århus (9. november), Genetisk diagnostik og prognostisering ved kræftsyg-domme i Danmark. Ved høring i Den Nationale Kræftsty-regruppe, Sundhedsstyrelsen. København (22. novem-ber).

K. Kock har deltaget i 14th International Congress FETUS AS A PATIENT, Rom, Italien (1.-5. april). Hun har deltaget i 4th International Multidisciplinary Con-gress EUROGIN 2000, Paris, Frankrig (5.-9. april) med foredraget A quality assessment of liquid-based cervical cell samples. Hun er medforfatter på foredrag P. Frederik-sen, E.S. Hansen, A. Lange. Cardiac Tamponade as a Complication of Central Venous Catheterisation afholdt på 18th International Congress of legal Medicine, Santia-go, Spanien (6.-9. september).

M.B. Møller har deltaget i Dansk Selskab for Patolo-gisk Anatomi og Cytologis Årsmøde, Viborg (17.-19. marts), i 2nd International Symposium on Myelodysplastic Syndromes in Childhood, Hindsgavl Slot (11.-14.maj) og i NCI-EORTC Symposium: From Discovery To Clinical Practice: Diagnostics Innovation, Implementation, and Evaluation, Nyborg (28. juni-1. juli). Han har yderligere deltaget i Millenium Symposium: Molecular Mechanisms of Sporadic and Hereditary Cancer, and High Throughput Molecular Screening, Kræftens Bekæmpelse med poste-ren P.W. Kania, Y. Ino, A.-M. Gerdes, O. Nielsen, D.N.

Louis, K. Skjødt, N.T. Pedersen. E2F-1: a marker of treatment failure and poor prognosis in diffuse large B-cell lymphoma, København (27.-30. august). Han har deltaget i efteruddannelseskursus Malignant lymphoproliferative disorders, Dansk Selskab for Patologisk Anatomi og Cytologi, København (18.-19. november). Han har endvidere deltaget i American Society of Hematology 42nd Annual Meeting med posteren O. Nielsen, N.T. Pedersen. Cyclin D3 expression in non-Hodgkin's lymphoma: correlation with other cell-cycle regulators and clinical features, San Francisco, USA, (1.-5. december).

K.E. Olsen deltog i Dansk Selskab for Patologi og Cytologis Årsmøde, Viborg (17.-19. marts) med foredraget A.V. Lænkholm, M. Bak. Fine needle aspiration of breast tumours and axillary lymph nodes processed by ThinPrep2000. Are the samples reliable for cytological diagnosis and immunocytochemistry?. Deltog desuden i DSPAC's efteruddannelseskursus i Gastrointestinal Patologi (8.-9. maj) og Lymfom (18.-19. november) samt i NCI-EORTC Conference From Discovery to Clinical Practice: Diagnostics Innovation, Implementation, and Evaluation, Nyborg (28. juni-1. juli), i Dansk Selskab for Medicinsk Uddannelses årsmøde inkl. workshop om Case-metodik-metode, Odense (3. november) og i workshop med professor Phil Race, Designing Learning Outcomes, Odense (8. december).

P. Ottosen har deltaget i Årsmødet i Dansk Selskab for Patologisk Anatomi og Cytologi, Viborg (17.-19. marts) og har været medforfatter på foredraget J.L. Thomsen, I.B. Kristensen. Diabetisk fedtnyre. Har deltaget i Dansk Nefrologisk Selskabs Årsmøde, Herlev (5.-6. maj) med posteren O. Nielsen. Subtyping of collagen IV alpha chains is possible in paraffin embedded renal biopsies. Ved samme møde været medforfatter på to foredrag J.L. Larsen, T. Ledet, H. Dieperink. Quantification of collagen type I, III and IV in kidney tissue, samt foredraget F. Thomsen Nielsen, J.K. Bjerregaard, H. Dieperink. Morphological changes in the rat kidney after rapamycin treatment. Har deltaget i Årsmødet i American Society of Nephrology, Toronto, Canada (11.-16. oktober). Har været hovedvejleder for skolarstipendiat stud med. Jesper Juul Larsen, som har gennemført den prægraduate sundhedsvidenskabelige forskeruddannelse fra september 1999 til september 2000 og har fået godkendt en opgave med titlen Morfologiske og biokemiske ændringer i rottenyren ved immunosuppressiv behandling.

N. Tinggaard Pedersen sidder i forretningsudvalget for Lymfomregister (LYFO), som er landsdækkende. Han er reviewer for flere internationale tidsskrifter. Han har deltaget i og bidraget med foredrag eller postere ved følgende kongresser, årsmøder og symposier. European Association of Haemopathology, London, England (6.-11. maj), Dansk Selskab for Patologisk Anatomi og Cytologi, København (18.-19. november), The American Society of Hematology, San Francisco, USA (1.-6. december). Han har undervist på tværfagligt A-kursus, København (14.-17. februar), praktiserende læger i speciel hæ-

matologi, København (5. maj), A-kursus for patologer, hudlymfomer, København (2. november), arrangør af temadag maligne lymfomer for bioanalytikere, Odense (28. november), tilrettelæggelse af blok 1, 6. semester Inflammation, Syddansk Universitet.

B.S. Preiss har holdt foredrag G.B. Kerndrup, K.G. Schmidt, H. Brincker, B.E. Christensen, I. Christiansen, P. Gram-Hansen, N.T. Pedersen, T.M. Andersen, N.T. Clausen, S. Pulzynski med titlen Cytogenetic Aberrations in Acute Myeloid Leukemia: A Population Based Material from Region South, Denmark, Dansk Selskab for Patologisk Anatomi og Cytologi's Årsmøde, Viborg (17-19. marts). Hun har deltaget i følgende møder med postere G. Kerndrup. Spectral Karyotyping (SKY) in Acute Myeloid Leukemia, Millenium Symposium of the Danish Cancer Society, København (27-30. august). Hun har desuden deltaget i følgende møder: Hæmatologisk Regionsmøde, Odense (10. april), 2nd International Symposium on Myelodysplastic Syndromes in Childhood, Hindsø (11-14. maj) og Lægedag Fyn, Nyborg (6. oktober). Hun har deltaget i følgende efteruddannelseskursus: Gastrointestinal Patologi, Dansk Selskab for Patologisk Anatomi og Cytologi, Odense (8-9. april) og maligne lymfoproliferative sygdomme, Dansk Selskab for Patologisk Anatomi og Cytologi, København (18-19. november). Hun har været på udenlandsk studierejse for at høre om erfaringer med ekspression- og funktionsundersøgelse af multi-drug-resistens profil hos patienter med akut myeloid leukæmi ved University Hospital Rotterdam, Holland (8-10. november).

H.D. Schrøder har deltaget i XIVth International Congress of Neuropathology, Birmingham, England (3.-6. september), og bidraget med posteren N-CAM expression in lesion rat muscle samt deltaget som inviteret foredragsholder i Dansk Pædiatrisk Selskabs Høstmøde (10.-11. november) med foredraget Mental retardering - etiologisk diagnostik: Muskelbiopsi. Han har været medlem af bedømmelsesudvalg for disputatsen Arne Andreassen Image analysis aligning and 3-D reconstruction of the serial sections samt været medbedømmer på Ph.D.-afhandlingerne Annette Møller Dall Tissue culture and transplantation studies of the pig nigrostriatal system, Mette Møller Nielsen Biological characterisation of Soft Tissue Sarcomas - STS og Michael Broksgaard Jensen Glial reactions following axonal degeneration: Role of cytokines. Han har afholdt populærvideenskabelige foredrag i forbindelse med Muskelsvindfondens medlemsarrangementer. Han er suppleant til Klinisk Instituts bestyrelse og medlem af bestyrelsen for fonde under Overlægerådet, Odense Universitetshospital.

Publikationer

Agrup M, Stål O, Olsen K, Wingren S. C-erbB-2 overexpression and survival in early onset breast cancer. Breast Cancer Res. Treat. 2000 Sep.; 63(1): 23-9.
Binzer MN, Brattström L, Ottosen P, Videbæk H, Stenager E. Kliniske, radiologiske histopatologiske samt gene-

- tiske fund i en dansk „CADASIL”-familie. Ugeskr. Læger 2000; 162: 1739-1742.
- Deleuran M, Clemmensen O, Andersen KE.* Contact lupus erythematosus. *Contact Dermatitis* 2000; 43: 169-185.
- Fenger C.* Cellens biologi og patologi. I: Baandrup U, Clausen PP, Fenger C, Græm N, Jacobsen GK, red. *Almen Patologi, teori og praksis*. København: FadL's forlag, 2000: 89-146.
- Fenger C.* Obduktion i år 2000. Ugeskr. Læger 2000; 162: 5755-5757.
- Fenger C.* Patoanatomisk undersøgelse. I: Gottrup F, Bech K, red. *Almen Kirurgi*, København: FadL's forlag, 2000: 145-150.
- Fenger C.* Patologisk anatomi. I: Baandrup U, Clausen PP, Fenger C, Græm N, Jacobsen GK, red. *Almen Patologi, teori og praksis*. København: FadL's forlag, 2000: 27-50.
- Fenger C, Frisch M, Jass JJ, Williams GT, Hilden J.* Anal cancer subtype reproducibility study. *Virchows Archiv* 2000; 436: 229-233.
- Fenger C, Frisch M, Marti MC, Parc R.* Tumours of the anal canal. I: Hamilton SR, Aaltonen LA, red. *WHO: Pathology & Genetics. Tumours of the Digestive System*. Lyon: IARC Press, 2000: 147-155.
- Forestier E, Johansson B, Borgström G, Kerndrup G, Johansson J, Heim S.* Cytogenetic findings in a population-based series of 787 childhood acute lymphoblastic leukemias from the Nordic countries. *Eur. J. Hematol.* 2000; 64: 194-200.
- Forestier E, Johansson B, Gustafsson G, Borgström G, Kerndrup G, Johansson J, Heim S.* Prognostic impact of karyotypic findings in childhood acute lymphoblastic leukemia: a Nordic series comparing two treatment periods. *Br. J. Haematol.* 2000; 110: 147-53.
- Gaster M, Poulsen P, Handberg A, Schrøder HD, Beck-Nielsen H.* Direct evidence of fiber type-dependent GLUT-4 expression in human muscle. *Am. J. Physiol. Endocrinol. Metab.* 2000; 278(5): E910-6.
- Gaster M, Franch J, Staehr P, Beck-Nielsen H, Smith T, Schrøder HD.* Induction of GLUT-1 protein in adult human skeletal muscle fibers. *Am. J. Physiol. Endocrinol. Metab.* 2000; 279(5): E1191-5.
- Gaster M, Handberg A, Beck-Nielsen H, Schrøder HD.* Glucose transporter expression in human skeletal muscle fibers. *Am. J. Physiol. Endocrinol. Metab.* 2000; 279(3): E529-38.
- Grabau DA, Thorpe SM, Knoop A, Vach W, Schrøder HD, Blicher-Toft M, Al-Suliman NN, Graversen, HP, Rose C.* Immunohistochemical assessment of oestrogen and progesterone receptors: correlations with the DCC method and clinical outcome in primary breast cancer patients. *The Breast* 2000; 9: 208-217.
- Grønbaek K, de Nully Brown P, Møller MB, Nedergaard T, Ralfkiaer E, Møller P, Zeuthen J, Guldberg P.* Concurrent disruption of p16^{INK4a} and the ARF-p53 pathway predicts poor prognosis in aggressive non-Hodgkin's lymphoma. *Leukemia* 2000; 14: 727-1735.
- Hansen S, Grabau DA, Sørensen FB, Bak M, Vach W, Rose C.* The prognostic value of angiogenesis by Chalkley counting in a confirmatory study design on 836 breast cancer patients. *Clinical Cancer Research* 2000; 6: 139-46.
- Hansen S, Grabau DA, Sørensen FB, Bak M, Vach W, Rose C.* Vascular grading of angiogenesis: prognostic significance in breast cancer. *Br. J. Cancer* 2000; 82: 339-47.
- Hølund B, Grinsted P, Fangel-Poulsen E.* Screening mod livmoderhalskræft i Fyns Amt. *Månedskr. Praktisk Lægegerning* 2000; 78: 257-262.
- Illum L, Bak M, Olsen KE, Kryh D, Berg V, Axelsson CK.* Sentinel node localization in breast cancer patients using intradermal dye injection. *Acta Oncol.* 2000; 39(3): 423-8.
- Illum L, Bak M, Olsen KE, Kryh D, Berg V, Axelsson CK.* Sentinel node localization in breast cancer patients using intradermal dye injection. *Acta Oncol.* 2000; 39: 423-8.
- Jo SM, Danscher G, Schrøder HD, Won MH, Cole TB.* Zinc-enriched (ZEN) terminals in mouse spinal cord: immunohistoche autometallography. *Brain Res.* 2000 7; 870(1-2): 163-9.
- Larsen MK, Thorup I, Diederichsen A, Fenger C, Hoitanga MR.* Review article on colorectal cancer and its metastases in animal models: Comparative aspects to humans. *Comparative Medicine* 2000; 50:16-26.
- Lebech A-M, Hansen K, Brandrup F, Clemmensen O, Halkier-Sørensen L.* Diagnostic value of PCR for detection of *Borrelia burgdorferi* DNA in clinical specimens from patients with erythema migrans and Lyme neuroborreliosis. *Molecular Diagnosis* 2000; 5: 139-150.
- Lindebjerg J, Fenger C.* Cøliaki med subepithelial aflejring af collagen. Ugeskr. Læger 2000; 162: 3615-16.
- Mollenhauer J, Herbertz S, Holmskov U, Tolnay M, Krebs I, Merlo A, Schrøder HD, Maier D, Breiting F, Wiemann S, Grone HJ, Poustka A.* DMBT1 encodes a protein involved in the immune defense and in epithelial differentiation and is highly unstable in cancer. *Cancer Res.* 2000 15; 60(6): 1704-10.
- Møller MB.* p27 in cell cycle control and cancer. *Leuk. Lymphoma* 2000; 39: 19-27.
- Møller MB, Kania PW, Ino Y, Gerdes A-M, Nielsen O, Louis DN, Skjødt K, Pedersen NT.* Frequent disruption of the RB1 pathway in diffuse large B-cell lymphoma: prognostic significance of E2F-1 and p16^{INK4A}. *Leukemia* 2000; 14: 898-904.
- Nordgren A, Sørensen AG, Pedersen NT, Blennow E, Larsson C, Lagercrantz S.* New chromosomal breakpoints in nonHodgkin's lymphomas revealed by spectral karyotyping and G-banding. *International Journal of Molecular Medicine* 2000; 5: 485-492.
- Olsen KE.* Kapitel 3, afsnit om Amyloidose. I: Baandrup U, Clausen PP, Fenger C, Græm N, Jacobsen GK, red. *Almen Patologi, teori og praksis*. København: FadL's

- forlag, 2000: 142-146.
- Plesner KB, Jacobsen BB, Kock KF, Rix M, Rosthøj S.* Granulosecelletumorer hos børn. Ugeskr. Læger 2000; 162: 3731-3.
- Schrøder HD, Danscher G, Jo SM, Su H.* Zinc-enriched boutons in rat spinal cord. Brain Res. 2000 16; 868(1): 119-22.
- Svane-Knudsen V, Halkier-Sørensen L, Rasmussen G, Ottosen P.* Stratum corneum barrier lipids in cholesteatoma. Acta Otol. 2000; suppl. 543: 139-142.

Plastikkirurgi

Klinisk lektor *Jens Ahm Sørensen*, Ph.D.
Gæsteforsker, cand.med. *Ann Udesen* (afdelingslæge, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker, cand.med. *Peter A. Siemssen* (afdelingslæge, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker, cand.med. *Vivi Bakholdt* (1. reservelæge, Odense Universitetshospital)

Udesen A, Løntoft E, Kristensen SR. Monitoring of free TRAM-flaps with microdialysis. *I Rec. Micro. Surg.* 2000; 16, 2.

Medarbejdernes aktiviteter uden for forskningsenheden

J.A. Sørensen har holdt følgende foredrag: Reference-program for behandling af kræftsygdomme i mundhulen, Hotel H.C. Andersen, Odense (5. oktober), Lipostructure (fedttransplantation), efterårsinternatmøde i DSPR, Hinds-gavl (6.-7. oktober), posters: 6th International Symposium on Metal Ions in Biology and Medicine, San Juan, Puerto Rico (7.-10. maj). Han har afholdt følgende undervisning: Kursus i operativ kirurgi, plastikkirurgi, Biomedicinsk Institut, Odense Universitetshospital (10. februar), sårbehandling, A-kursus i operativ kirurgi, Odense Universitetshospital (28. marts), A-kursus i operativ kirurgi (ortopædkirurgi), plastikkirurgi, Skejby Sygehus, Århus (11. april), færdighedskursus i kirurgisk teknik, A-kursus i ortopædkirurgi, Skejby Sygehus, Århus (14. april), plastikkirurgisk behandlingstilbud ved knogle- og bløddelsdefekter, A-kursus i frakturbehandling, Dansk Ortopædisk Selskab (8. november). Han har deltaget i følgende kurser: 3. Karolinska Postgraduate Course, Challenges in Maxillofacial Reconstructive surgery, Stockholm, Sverige (20. juni). Fourth International Course on Perforator and Super Thin Flaps, Canniesburn Plastic Surgery Unit, Glasgow, Scotland (7.-9. september). Diverse: Paneldeltagelse ved optagelse af medicinstuderende (15.-17. maj), medlem af arbejdsgruppen til Den Fynske Kræftplan vedrørende hoved-halskræft (forår 2000).

P.A. Siemssen har deltaget i EFSM-kongres, Portugal (Mikrokirurgisk Kongres) (1.-4. juni).

V. Bakholdt har deltaget i årsmøde, Dansk Mikrokirurgisk Selskab, forårs- og efterårs møde, Dansk Selskab for Plastik- og Rekonstruktionskirurgi, Nordisk Plastikkirurgisk kongres, Island, 2 A-kurser: Klinisk beslutningsteori og forskningsmetodologi.

Publikationer

Sørensen JA, Andersen O, Nielsen JB. Omeprazol changes the absorption and disposition of orally administered cadmium and zinc in mice. *Metal Ions in Biology and Medicine* 2000; 6: 610-12.

Voksenspsykiatri

Professor, dr.med. *Per Kragh-Sørensen*
Professor, dr.med. *Thorvil Sørensen*
Klinisk lektor, cand.med. *Annette Lolk*, Ph.D.
Klinisk lektor, cand.med. *Bent Nielsen*, Ph.D.
Klinisk lærer, cand.med. *Kristian Øllegaard Andersen*
(fratrådt 31. august)
Klinisk lærer, cand.med. *Jens Egersgaard* (fratrådt 31. august)
Klinisk lærer, cand.med. *Finn Eschen* (fratrådt 31. august)
Klinisk lærer, cand.med. *Hanne Horsbøll* (fratrådt 31. august)
Klinisk lærer, cand.med. *Kirsten Ilkjær* (fratrådt 31. august)
Klinisk lærer, cand.med. *Connie Thurøe Nielsen* (fratrådt 31. august)
Klinisk lærer, cand.med. *Ove Lindegaard Pedersen*
Klinisk lærer, cand.med. *Kurt Bjerregaard Stage*, Ph.D.
(fratrådt 1. april)
Gæsteforsker *Kjeld Andersen*, Ph.-D. (adjunkt, Syddansk Universitet)
Gæsteforsker, cand.psych. *Henry Nielsen*, Ph.D. (neuro-psykolog, Odense Universitetshospital)
Forskningssygeplejerske *Jette Bruun* (fondslønnet)
Forskningssekretær *Vivi Holst Hansen* (fratrådt 31. december)
Sygeplejefaglig konsulent *Anne Kragh-Sørensen* (sygeplejerske, Odense Universitetshospital)

Ph.D.-studerende pr. 31. december:
Malene Grubbe Hildebrandt
Annette Søgaard Nielsen

Der har været 3 undervisningsassistenter, der tilsammen har læst 12 timer.

Gæsteforelæsninger

Professor, dr.med. Mogens Møllergaard, København: Depressioner og deres inddeling. (14. februar).

Medarbejdernes aktiviteter uden for forskningsenheden

P. Kragh-Sørensen har deltaget i følgende internationale møder: Lundbeck International Neuroscience Foundation on 3rd Faculty Member Meeting, Muscat, Oman (2.-4. marts), Sixth International Stockholm/Springfield Symposium on Advances in Alzheimer Therapy, Stockholm, Sverige (5.-8. april), NorAge Meeting, København, (11.-12. maj), American Psychiatric Association 2000 Annual Meeting, Chicago, USA (13.-18. maj), Neo Therapeutics Advance Study Investigators Meeting, Cannes, Frankrig

(23.-25. maj), 26. Nordiske Psykiater Kongres, København (23.-26. august) samt som chairman ved Pharmacia Symposium, Seville, Spanien (27.-28. oktober) og i Commercening a New Era in the Management of AD, 1st International Forum on Mood and Anxiety Disorders, Monte Carlo, Frankrig (29. november-2. december). Han har deltaget i følgende nationale møder: Lions Club, Odense (10. april) med foredraget År 2000 - status på Alzheimerområdet, i seminaret Forstærket indsats for udredning af demens i Fyns Amt - en medicinsk teknologivurdering, Odense (1. november) samt i høringen En værdig tilværelse for demente, arrangeret af Det Radikale Venstre og Socialdemokratiet, Fyn (9. november). Han er daglig leder af Center for Demens- og Depressionsforskning. Han er delkursusleder og underviser ved U-kurser, Dansk Psykiatrisk Selskab. Han er medlem af Klinisk Instituts bestyrelse samt medlem af Styregruppen ved Ældreforskningscentret, Odense Universitetshospital. Han er næstformand i Alzheimerforeningens bestyrelse og forskningsudvalg. Under Sundhedsstyrelsen er han medlem af Arbejdsgruppe til udarbejdelse af faglige retningslinier for lægers ordination af de nye antidepressiva og neuroleptika og Arbejdsgruppe vedrørende den fremtidige tilrettelæggelse af sundhedsvæsenets indsats vedrørende udredning og behandling af demens. Han er medlem af følgende i forbindelse med demensforskningen: Arbejdsgruppen for Demensudredning i Fyns Amt, Styringsgruppen vedrørende MTV-rapport om demensudredning i Fyns Amt samt Arbejdsgruppen, som har udarbejdet medicinsk teknologivurdering om anvendelse af billeddiagnostik ved demensudredning i Danmark og Arbejdsgruppen med henblik på udarbejdelse af klinisk database for demensudredning og behandling. Han er medlem af The Neurologic Diseases in the Elderly Research Group og medlem af EURODEM EC Concerted Action Epidemiology and Prevention of Dementia. Han er medlem af Lægemedeludvalget, Odense Universitetshospital samt Styregruppen for Danish University Antidepressant Group (DUAG). Han er medlem af netværkssamarbejdets styregruppe (Danish Drug Monitoring Network) samt præsident i Nordic Society for Research in Brain Ageing (NorAge 1999). Desuden er han i redaktionen af Primary Care Psychiatry og af International Journal of Psychiatry in Clinical Practice. Han er referee for Pharmacologica et Toxicologica, Psychopharmacology, for Acta Psychiatrica Scandinavica, for Nordic Journal of Psychiatry, for Ugeskrift for Læger og for European Neuropsychopharmacology. Han er hovedvejleder for 1 Ph.D.-studerende og vejleder for 2 Ph.D.-studerende. Formand for bedømmelsesudvalg ved Ph.D.-afhandling og medlem af professorbedømmelsesudvalg vedrørende klinisk professorat i

neurologi ved Københavns Universitet og professorat i socialpsykiatri ved Københavns Universitet. Han blev udpeget af den faglige redaktionskomité ved Tidsskrift for Anvendt Psykiatri/Neurologi til modtager af Vigilant-pris år 2000, København (20. december).

A. Lolk har deltaget i American Psychiatric Association 2000 Annual Meeting, Chicago, USA (13.-18. maj) og i World Alzheimer Congress 2000, Washington DC, USA (9.-18. juli) og hun har med foredraget Medicinsk behandling af adfærdsforstyrrelser hos demente: Indikationer og behandlingsprincipper deltaget i Demensdagene på Rigshospitalet (11.-12. april) samt undervist på specialistkursus i demens, undervist på lægedag Fyn og praktiserende læger. Modtog 3. præmie for en poster med titlen Screening for dementia by district nurses præsenteret på 26th Nordic Psychiatrists' Congress, København (23.-26. august). Hun er delkursusleder og underviser ved U-kursus i gerontopsykiatri, Dansk Psykiatrisk Selskab samt medlem af bedømmelsesudvalget vedrørende 1 Ph.D.-afhandling.

B. Nielsen har holdt flere foredrag vedrørende kvalitetsudvikling af skizofrene patienters pleje og behandling samt foredrag nationalt og internationalt vedrørende behandling af alkoholmisbrug. Han har været underviser på U-kurser omhandlende alkoholmisbrugsbehandling. Han er formand for bedømmelsesudvalg vedrørende 1 Ph.D.-afhandling og vejleder for Ph.D.-studerende Kristian Øllegaard Andersen og Anette Søgaard Nielsen. Har endvidere modtaget Sundhedsvæsenets Kvalitetspris, Dansk Selskab for Kvalitetsudvikling i Sundhedsvæsenet.

T. Sørensen har siddet i 2 Ph.D.-bedømmelsesudvalg og har blandt andet været formand i bedømmelsesudvalg vedrørende cand.med. Ulla Agerskov Andersens Ph.D.-afhandling Psychopharmacologic and other medical treatment in persons who committed suicide - a register linkage study, Syddansk Universitet (29. september). Han er medlem af Dansk Selskab for Psykoanalytisk Psykoterapi og underviser ved selskabets supervisoruddannelse, er delkursusleder og underviser ved U-kurser og I-kurser, Dansk Psykiatrisk Selskab. Han har været kursusleder ved etik-kursus for Ph.D.-studerende ved Syddansk Universitet og medlem af bedømmelsesudvalget vedrørende kvote-2 studerende, Syddansk Universitet. Han er medlem af Arbejdsgruppen vedrørende en forstærket behandlingsindsats over for personer, der er dømt for seksualkriminalitet, og medlem af Sundhedsstyrelsens Arbejdsgruppe vedrørende målsætningen for kvalitet i distriktspsykiatrien samt Sundhedsstyrelsens Rådgivningsgruppe vedrørende psykiatri. Han er bestyrelsesmedlem i Dansk Psykoanalytisk Selskab, medlem af bestyrelsen for Institut for Personlighedsteori, bestyrelsesmedlem i PsykiatriFonden samt fondsbestyrelsesmedlem i Skizofrenifonden. Han er medlem af lærerkollegiet i Psykoterapeutisk Arbejdsgruppe på Fyn, samt medlem af lærerkollegiet i den første danske supervisoruddannelse ved Dansk Psykiatrisk Selskab og medlem af specialuddannelsesrådet for specialuddannelse i Psykiatrisk Sygepleje i Region Syd og på Fyn. Han er ligeledes medlem af behandlingsnetværket i Sex og Sam-

fund og medlem af redaktionen for Månedsskrift for Praktisk Lægegering. Han er vejleder for Ph.D.-studerende Kristian Øllegaard Andersen.

Eksterne bevillinger og donationer

Center for Demens- og Depressionsforskning har fra Sundhedsministeriets Psykiatripulje modtaget 190.000 kroner som støtte til Kvalitetssikring vedrørende diagnostik, behandling og pleje i depressionsklinik, fra Danish University Antidepressant Group 150.000 kroner til DUAG-5 projektet Langtidsbehandling af depressioner. Ebba & Verner Andersens forskningsfond har doneret 350.000 kroner til støtte til lønudgift til forskningssygeplejerske og sekretær, Pharmacia & Upjohn har givet 425.000 kroner til projektet Medicinsk Teknologivurdering af antidepressiv behandling i en Depressionsklinik.

M.G. Hildebrandt har til sekretærhjælp i forbindelse med forskningsprojektet Kønsforskelle og Depression modtaget 25.000 kroner fra Eli og Egon Larsens Fond.

P. Kragh-Sørensen har til Christina Degenkolws graduate forskning modtaget 32.000 kroner af Eli og Egon Larsens Fond.

A. Lolk har modtaget 103.000 kroner fra Sygekassernes Helsefond til oversættelse af The Cambridge Examination for Mental Disorders of the Elderly.

B. Nielsen har modtaget 2,5 mio. kroner fra alkoholpuljen under Sundhedsstyrelsen. Bevillingen skal anvendes til randomiseret undersøgelse omhandlende Minesota-behandling versus ambulante behandling i det offentlige regi.

Publikationer

Andersen CK, Andersen K, Kragh-Sørensen P. Cost Function Estimation: the choice of a model to apply to dementia. *Health Econ.* 2000; 9(5): 297-409.

Andersen K, Lolk A, Nielsen H, Kragh-Sørensen P. Prævalens og incidens af demens i Danmark. *Ugeskr. Læger* 2000; 162 (33): 4386-4390.

Fratiglioni L, Launer LJ, Andersen K, Breteler MMB, Copeland JRM, Dartiques JF, m.fl. Incidence of dementia and major subtypes in Europe: A collaborative study of population-based cohorts. *Neurology*, 2000; 54 (11, suppl. 5): 10-15.

Hemmingsen R, Parnas J, Gjerris A, Reisby N, Kragh-Sørensen P, red. Lærebog i Klinisk Psykiatri, 2. udgave. København: Munksgaard, 2000.

Jagger C, Andersen K, Breteler MMB, Copeland JRM, m.fl. Prognosis with dementia in Europe: A collaborative study of population-based cohorts. *Neurology*, 2000; 54 (11, suppl. 5): 16-20.

Kragh-Sørensen P, Andersen K, Lolk A, Nielsen H. Definition and epidemiology of dementia: Rates and Risk Factors for Dementia: Evidence or Controversy? I: Maj M, Satorius N, red. *Dementia. Chapter 1.8.* (WPA Series Evidence and Experience in Psychiatry, bd. 3). John Wiley & Sons Ltd, 2000: 52-55.

- Launer LJ, Hofman A, Kragh-Sørensen P, Andersen K, m.fl.* Frequency and Impact of Neurologic Diseases in the Elderly of Europe. *Neurology*, 2000; 54 (11, suppl. 5).
- Letenneur L, Launer LJ, Andersen K, Dewey ME, Ott A, Copeland JR, Dartiquew JF, Kragh-Sørensen P, m.fl.* Education and the risk for Alzheimers disease: sex makes a difference. EURODEM pooled analyses. *Am. J. Epidemiolo.* 2000; 151: 1064-1071.
- Lobo A, Launer LJ, Fratiglioni L, Andersen K, m.fl.* Prevalence of dementia and major subtypes in Europe: A collaborative study of population-based cohorts. *Neurology* 2000; 54 (11, suppl. 5): 4-9.
- Lolk A, Nielsen H, Andersen K, Andersen J, Kragh-Sørensen P.* CAMCOG as a screening instrument for dementia: The Odense Study. *Acta Psychiatr. Scand.* 2000; 102: 331-335.
- Nielsen B, Sørensen P, Balsløv K, Sigsgaard A.* Skizofrene patienters pleje og behandling: Et kvalitetsudviklingsprojekt. Fyns Amt, 2000.
- Nielsen B, Blok Sørensen P, Balsløv K, Sigsgaard A.* Kvalitetsudvikling af skizofrene patienters pleje og behandling. *Ugeskr. Læger* 2000; 162: 1223-1226.
- Stage KB.* Farmakologisk behandling af depression. *Lægemagasinet for praktiserende læger* 2000; 1: 51-54 og *Hospital Health Care* 2000; 1: 8-10.
- Stage KB.* Behandling af søvnforstyrrelser. *Lægemagasinet for praktiserende læger* 2000.
- Søgaard Nielsen A, Nielsen B, Petersen P.* Behandlingsbehov for alkoholmisbrugere, hvis forældre havde et alkoholmisbrug. *Ugeskr. Læger* 2000; 162, 34: 4540-4544.
- Nielsen B, Søgaard Nielsen A, Wraae O.* Factors Associated with Compliance of Alcoholics in Outpatient Treatment. *J. Nerv. Ment. Dis.* 2000; 188: 101-107.

Pædiatri

Professor, dr.med. *Steffen Husby*
Forskningsprofessor, dr.med. *Søren Pedersen*
Klinisk lektor, dr.med. *Niels Carlsen*
Klinisk lektor, cand.med. *Susanne Halken*
Klinisk lektor, dr.med. *Arne Høst*
Klinisk lektor, dr.med. *Bendt Brock Jacobsen*
Klinisk lektor, cand.med. *Hans Peter Jacobsen*
Klinisk lektor, dr.med. *Jens Kamper*
Klinisk lektor, cand.med. *Carsten Pedersen*
Klinisk lærer, cand.med. *Nils Foged*
Klinisk lærer, cand.med. *Mogens Hejl*
Klinisk lærer, cand.med. *Gunner Nielsen*
Klinisk lærer, dr.med. *Henrik Oxhøj*
Gæsteforsker, cand.med. *Lone Agertoft* (projektansat forskningslektor, Kolding Sygehus)
Gæsteforsker, cand.med. *Ester Garne* (forskningslektor, Kolding Sygehus)

Ph.D.-studerende pr. 31. december:

Dorthe Hansen

Lene Annette Norberg

Rasmus Gaardskær Nielsen

Medarbejdernes aktiviteter uden for forskningsenheden

L. Agertoft har holdt foredrag ved 14th Danish Post Graduate Course of Pediatric Asthma and Allergy, Kolding (28. februar), deltaget i American Academy of Allergy and Immunology 56th Annual Congress med foredraget One year treatment of mild asthma in children with Budesonide and Nedocromil sammen med M. Friberg og S. Pedersen, San Diego, Californien, USA (marts). Deltaget ved American Thoracic Society med foredrag sammen med S. Pedersen Long term treatment with inhaled Budesonide does not adversely affect final height: A prospective controlled study, Toronto, Canada (maj), deltaget i World Congress on Osteoporosis med foredraget Bone Density in children with asthma receiving long-term treatment with inhaled Budesonide og foredraget Bone mineral density in asthmatic children treated with inhaled Budesonide or Nedocromil. A one 1-year randomized study, sammen med S. Pedersen, Chicago, USA (juni), deltaget i The World Congress of Lung Health med foredraget Long term growth in children with inhaled Budesonide or Nedocromil sammen med S. Pedersen, Firenze, Italien (august/september), deltaget i Pediatric Advisory Committee Meeting med foredragene Inhaled Corticosteroids: Safety in children og inhaled corticosteroids: Review of final height data, Whistler, Canada (17.-

18. november). Er medlem af Dansk Pædiatrisk Selskabs Allergiudvalg.

N. Carlsen er medlem af Dansk Pædiatrisk Selskabs Hæmatologi og Onkologi Udvalg og NOPHOs (Nordisk Forening for Pædiatrisk Hæmatologi og Onkologi) bestyrelse samt NOPHOs Arbejdsgrupper for Neuroblastomer og Epidemiologi. Har deltaget i NOPHOs 18. årsmøde i Aalborg (26.-30. maj) og bestyrelsesmødet i Oslo, Norge (22.-23. november). Har ved SIOPs XXXII møde i Amsterdam, Holland (5.-7. oktober) været medforfatter til posterpræsentationen A.M.B. Jylling, G. Kerndrup, N. Carlsen, m.fl. 2 1/2 year old girl with WAGR-syndrom and Nephrogenic rest. Han har deltaget i SIOP's European Neuroblastoma Study Group og har deltaget i møder i Lissabon, Portugal (30.-31. marts) og Lausanne, Schweiz (14.-15. september).

S. Halken har holdt foredrag ved World Allergy Organization XVII Congress Cow's milk allergy and sensitisation to milk and egg in atopic predisposed infants fed human milk, extensively or partially hydrolysed formulas. A prospective randomised study sammen med A. Høst, K. Skamstrup Hansen, H.P. Jacobsen, A. Estmann, L.G. Hansen, S. Kier, K. Lassen, S. Mortensen, K.K. Ibsen, O. Østerballe, og Sensitisation in children with asthma compared to children without any atopic symptoms. A prospective birth cohort study of unselected Danish children from birth to 10 years of age sammen med A. Høst, H.P. Jacobsen, S. Mortensen, A. Estmann, Sydney, Australien (15.-20. oktober). Har deltaget i European Academy for Allergology and Clinical Immunology's XIX Congress, Lissabon, Portugal (1. marts), World Congress on Lung Health, Firenze, Italien (30. august- 3. september) samt European Society for Pediatric Allergy and Clinical Immunology Symposium on Food Allergy, Venedig, Italien (17.-19. november). Er formand for Dansk Pædiatrisk Selskabs Udvalg for Pædiatrisk Allergologi og Pulmonologi, medlem af Dansk Pædiatrisk Selskabs DRG arbejdsgruppe og medlem af bestyrelsen for Dansk Selskab for Allergologi, medlem af Sundhedsstyrelsens kontaktgruppe vedrørende spædbarnsernæring, medlem af tværfaglig arbejdsgruppe under Teknologirådet. Arbejdet i sidstnævnte er afsluttet med udsendelse af rapporten Handlingsplan for forebyggelse af overfølsomhed og allergiske sygdomme i Danmark 2001-2005.

D. Hansen har holdt foredrag ved Autoimmunitetsmøder, Pharmacia & Upjohn, København (april og maj). Hun har deltaget med poster ved World Congress of Pediatric Gastroenterology, Hepatology and Nutrition med abstract High prevalence of coeliac disease in Danish IDDM patients, sammen F. Bennedbak, L.K. Hansen, M. Højer-Madsen, L. Hegedüs, B. Brock Jacobsen og S. Husby,

Boston (6.- 9. august) samt med abstract ved Dansk Pædiatrisk Selskabs Høstmøde, Sandbjerg Slot (10.-11. november).

S. Husby har deltaget i American Gastroenterology Associations årlige møde med posteren Frequency of phasic pH pattern during 24 h. esophageal pH measurements in infants and children with gastroesophageal reflux disease, sammen med R.G. Nielsen, S.A. Pedersen og L. Rasmussen i San Diego, USA (20.-23. maj). Han har deltaget i Nordic Association for Paediatric Gastroenterology and Nutrition's årlige møde med foredraget Diagnostic benefit of gastrointestinal endoscopy in infants below one year of age, sammen med R.G. Nielsen, C. Fenger, S.A. Pedersen og N. Qvist, Helsinki, Finland (10. juni). Han har deltaget i World Congress of Pediatric Gastroenterology, Hepatology and Nutrition) med posterne Chylomicron Inclusion Disease with Intracellular Protein Abnormalities and a Severe Clinical Course, a Novel Cause of Intractable Diarrhea of Infancy sammen med S. Murch, C. Fenger, K. Lillquist, J. Walker-Smith og med High Prevalence of Coeliac disease in Danish IDDM Patients sammen med D. Hansen, F.N. Bennedbæk, L.K. Hansen, M. Højer-Madsen, L. Hegedüs og B.B. Jacobsen, Boston, USA (6.-9. august). Han har været mødeleder og foredragsholder ved symposium i børnegastroenterologi for danske børnelæger, Middelfart (29.-30. oktober). Han har været delkursusleder ved A-kursus i pædiatrisk ernæring og gastroenterologi, København (27. november -1. december). Han har deltaget i bedømmelse af stilling som klinisk assistent ved Rigshospitalet (december), er medlem af censorkorpset for Landbohøjskolens uddannelse i Human Ernæring samt medlem af lægerådet i Colitis Crohn foreningen.

A. Høst var inviteret foredragsholder ved European Academy of Allergy and Clinical Immunology's XIX Congress med foredrag om Food allergy, oral challenges samt chairman ved symposium om Early development of atopy og foredrag om Maternal factors, human milk and development of atopy, Lissabon, Portugal (1.-5. juli). Han har deltaget i Dansk Selskab for Allergologis årsmøde, Koldingfjord (18.-19. august) og deltaget i World Congress on Lung Health and 10th European Respiratory Society Annual Congress, Firenze, Italien (30. august-3. september). Han var inviteret foredragsholder ved Svensk Selskab for Pædiatrisk Allergologis årsmøde med foredrag om Allergiforebyggelse i går, i dag og i morgen, Stockholm, Sverige (8. september), han har deltaget i World Allergy Organization's XVII Congress og sammen med S. Halcken, K.S. Hansen, H.P. Jacobsen, A. Estmann, L.G. Hansen, K. Lassen, S. Mortensen, K.K. Ibsen og O. Østerballe holdt foredrag om Cow's milk allergy and sensitisation to milk and egg in atopic predisposed infants fed human milk, extensively and partially hydrolysed formulas. A prospective randomised study samt sammen med S. Halcken, H.P. Jacobsen, S. Mortensen, A. Estmann holdt foredraget Sensitisation in children with asthma compared to children without any atopic symptoms. A prospective birth cohort study of unselected Danish children

from birth to 10 years of age, Sydney, Australien (15.-20. oktober). Han har holdt foredrag ved Dansk Pædiatrisk Selskabs efteruddannelseskursus, Sønderborg (10.-11. november). Han var inviteret foredragsholder ved European Society of Pediatric Allergy and Clinical Immunology's Luisa Businco Symposium on Food allergy med foredrag om Primary and secondary allergy prevention, Venedig, Italien (17.-19. november). Endvidere inviteret foredragsholder ved Dansk Selskab for Lunge-medicinsk årsmøde, Snekkersten (25. november). Han var inviteret foredragsholder ved Dansk Selskab for Allergologis møde om allergi og epidemiologi, Rigshospitalet, København (2. december). Har været delkursusleder ved Dansk Pædiatrisk Selskabs A-kursus i allergologi og pulmonologi, Odense (23.-26. oktober). Han var opponent ved Manuel Soto-Quiros' forsvar af doktorafhandlingen Epidemiological studies of the very high prevalence of asthma and allergy in Costa Rican schoolchildren, Göteborg Universitet, Sverige (6. juni) samt opponent ved David Hurst's forsvar af doktorafhandlingen The middle ear: the inflammatory response in children with otitis media with effusion and the impact of atopy, clinical and histochemical studies, Uppsala Universitet, Sverige (20. december). Han er medlem af Editorial Board for Pediatric Allergy and Immunology, er vicepræsident for European Society of Pediatric Allergy and Clinical Immunology, medlem af Dansk Pædiatrisk Selskabs bestyrelse (næstformand), bestyrelsesmedlem i Danish Allergy Research Center (DARC). Endvidere har han været medlem af Dansk Medicinsk Selskabs arbejdsgruppe vedrørende Højt specialiserede enheder samt medlem af Sundhedsstyrelsens udvalg vedrørende Miljøintervention ved husestøvmideallergi.

B. Brock Jacobsen har været medlem af bestyrelsen for Børnecancerfonden indtil 1. juli samt været medlem af Dansk Pædiatrisk Selskabs Endokrinologi udvalg indtil 1. september. Er medlem af bestyrelsen for Den Danske Studieggruppe for Diabetes i Barnealderen (DSGD) og bestyrelsesmedlem for Det Danske Register for Børne- og Ungdomsdiabetes. Har bedømt Susanne B. Nøhrs Ph.D.-afhandling Jod og Graviditet. Jodindtagelse og thyreoideafunktion hos gravide og nyfødte i Danmark, Aarhus Universitet (15. december). Har været medlem af et lægefagligt bedømmelsesudvalg vedrørende en overlæge-/professorstilling ved børneafdelingen, Odense Universitetshospital (februar), har deltaget i bedømmelse af klinisk assistent stilling under Rigshospitalets Forskningsudvalg (november) og været medlem af udvalg vedrørende § 14-vurdering af overlæge ved børneafdelingen, FAS i Hillerød (oktober). B. Brock Jacobsen har undervist på A-kursus i pædiatrisk endokrinologi, vækst og udvikling, Rigshospitalet, København (17. november). Har undervist på kursus i endokrinologi for pædiatriske sygeplejersker (14. januar og 11. maj), arrangør Pharmacia & Upjohn, København. Deltog i 11th International NovoNordisk hGH Symposium, Sorrento, Italien (30. marts-2. april). Deltog i 39th Annual Meeting for the European Society for Paediatric Endocrinology (ESPE) i Brussel, Belgien

(17.-19. september) med to posters Thyroid biochemistry of primary neonatal screening samples in ethiological subgroups of congenital hypothyroidism (medforfattere H. Simonsen, S. Villumsen) og The prevalence of TSH receptor gene mutation in Juvenile thyrotoxicosis in Denmark (medforfattere L. Lavard, H. Perrild, G. Vassard). Er medforfatter til følgende posters/foredrag High prevalence of coeliac disease in Danish IDDM patients (sammen med D. Hansen, F.N. Bennedbæk, L.K. Hansen, M. Højer-Madsen, L. Hegedüs, S. Husby) ved World Congress of Pediatric Gastroenterology, Hepatology and Nutrition, Boston, USA (6.-9. august) og Persistent hyperinsulinaemic hypoglycemia of infancy. A survey for mutations in Danish children with nesidioblastosis (sammen med K. Brusgaard, T. Hansen, F. Barbetti, H. Beck-Nielsen) ved the 17th International Diabetes Federation Group meeting, Mexico (5.-10. november). Var medarrangør og mødeleder ved 10. Novo-Nordisk Børneendokrinologi Symposium, Århus (26-28. november).

J. Kamper er associeret medlem af Dansk Pædiatrisk Selskabs Neonatologiudvalg og formand for neonatologiudvalgets neonatale database (NeoBase)-udvalg. Han er medlem af følgegruppe til projekt om obstetrisk kvalitet i regi af Evalueringscenter for Sygehuse og af følgegruppe til Fødeplanudvalget for Fyns Amt. Han deltog i European Society of Pediatric Research's årlige møde på Rhodos, Grækenland med foredrag School performance of very low birth weight infants (M. Dahl, J. Kamper) (23.-27. september). Han deltog i 9. landssymposium i neonatologi på Klarskovgård, Korsør (20.-22. oktober) og i Dansk Pædiatrisk Selskabs høstmøde på Sandbjerg Slot (10.-11. november). Endelig deltog han i Vermont Oxford 1st Annual Quality Congress i Washington, USA (3. december) og i Hot Topics in Neonatology sammesteds (4.-6. december). Han arrangerede kvartalsvise møder med amtets sundhedsplejersker. Han var mødeleder og foredragsholder ved A-kursus i neonatologi ved speciallægeuddannelsen i pædiatri i Odense (20.-23. marts).

G. Nielsen har undervist ved A-kursus i neonatologi for vordende speciallæger i pædiatri, holdt foredrag på højskolen i Snoghøj ved offentligt møde om børnevaccinationer (10. maj). Deltaget i Annual General Meeting in Association for European Paediatric Cardiology, Strassbourg, Frankrig (14.-17. juni) og holdt foredrag i Dansk Pædiatrisk Selskab - Den fynske antivaccinationsbevægelse. Hvad kan vi lære? (6. oktober).

L.A. Norberg har deltaget med abstract og foredrag ved DARC årsmøde, Kolding (august). Endvidere deltaget med abstract, poster og foredrag ved EAACI's sommerkursus Genetic and environmental predictors for the development of asthma, rhinoconjunctivitis and other atopic diseases in mucous membranes in childhood, Rom, Italien (september). Har deltaget ved DPS's høstmøde, Sønderborg (november).

H. Oxhøj har undervist ved Postgraduat kursus i klinisk respirationsfysiologi (Dansk Lungemedicinsk Selskab og Dansk Selskab for Klinisk Fysiologi og Nuklearmedicin), Rigshospitalet, København (21.-24. februar) samt i basal

respirationsfysiologi ved A-kursus i Dansk Anæstesiologisk Selskab, Skejby (6. november). Holdt foredrag i EACTA sammen med C. Andersen og M. Hüttl Anaesthesia for paediatric heart catheterizations: Does continuous Fentanyl infusion do better than Sevoflurane? Århus (21.-24. juni), har deltaget i XXXII Nordic Paediatric Cardiology Meeting, Reykjavik, Island (22.-23. september) samt deltaget i møde i Dansk Selskab for Medfødte Hjertesygdomme, Odense (16. november). Er medlem af bedømmelsesudvalget vedrørende Klaus Phanareths Ph.D.-afhandling Clinical aspects in the treatment of acute severe asthma and COPD focusing on the inhalation therapy. Medlem af overlægerådet ved Odense Universitetshospital samt medlem af Fyns Amts Udvalg for Medicinsk Teknologivurdering og Tidlig Varsling.

S. Pedersen har deltaget i Nordic Allergy Symposium, The Connection between the lower and the upper airways in rhinitis and asthma med foredraget Steroid treatment in children, Stockholm, Sverige (januar). Holdt foredrag ved 14th Danish Post Graduate Course of Pediatric Asthma and Allergy, Kolding (februar). Deltaget i American Academy of Allergy and Asthma Immunology med foredragene What are the real issues today? Risk versus benefits in use of decision making for children, Are all dry-powder inhalers created equal, European experience with a safe use of inhaled corticosteroids in children, What do we know about steroid safety?, Inhaled steroids and growth, what do short term trials tell us? og sammen med L. Agertoft One year treatment of mild asthma in children with Budesonide and Nedocromil, San Diego, Californien, USA (marts). Deltaget i symposium Asthma begins in childhood (ABC III) med foredraget Long-term outcomes in pediatric asthma, Cannes, Frankrig (marts). Ved American Thoracic Society sammen med L. Agertoft holdt foredraget Long term treatment with inhaled Budesonide does not adversely effect final height: A prospective controlled study, Toronto, Canada (maj), holdt foredrag sammen med L. Agertoft ved World Congress on Osteoporosis med Bone density in children with asthma receiving long-term treatment with inhaled Budesonide og Bone mineral density in asthmatic children treated with inhaled Budesonide or Nedocromil. A one 1-year randomized study, Chicago, USA (juni). Foredrag ved Educator's workshop on inhalation therapy med Use of dry powder inhalers in children with asthma - European Perspective, New York, USA (juli). Holdt følgende foredrag ved The Hong Kong Society of Pediatric Respiriology and Hong Kong College of Pediatricians Foundation Postgraduate Course in Childhood Asthma: Early childhood wheezing, Role of different controllers in asthma, Delivery systems, Prevention of asthma, Early childhood wheezing, Patient education and self management, Delivery devices, Hong Kong, Kina (august). Deltaget i Annual Meeting of the European Respiratory Society med foredraget Early treatment of childhood asthma, foredraget Safety, the long and the short of inhaled steroids in children, foredraget Growth during one year of treatment with different Beclomethasone (BDP), foredraget Fresh designs on tailoring therapy

for children with asthma, foredraget Asthma control in children og sammen med L. Agertoft Long-term growth in children treated with inhaled Budesonide or Nedocromil, Firenze, Italien (september). Deltaget i American Academy of Pediatrics. Tricks and Treat Symposium med foredraget Safety and Efficacy of inhaled Corticosteroids in children: The long and short about inhaled Budesonide and growth, Chicago, USA (oktober). Deltaget i Asthma Educators Summit Meeting med foredraget The safety and efficacy of inhaled Corticosteroids in children: The long and short about inhaled Budesonide and growth, Las Vegas, USA (november) og deltaget i symposium i Singapore Thoracic Society and Singapore Pediatric Society med foredraget Inhaled steroids and add-on therapy in children samt How should we use long-acting Beta₂-agonists in children with asthma? Singapore (november).

Eksterne bevillinger og donationer

D. Hansen har fra Musikforlæggerne Agnes og Knut Mørks Fond modtaget 20.000 kroner, fra Gerda og Aage Haenschs Fond modtaget 31.900 kroner og fra Dagmar Marshalls Fond modtaget 31.900 kroner.

L.A. Norberg - DARC-A1 - projektet (Danish Allergy Research Center) har fra Højbjerg Fonden modtaget 12.300 kroner, og fra Else Poulsens Mindelegat modtaget 25.000 kroner.

Publikationer

- Agertoft L, Pedersen S.* Effect of long-term treatment with inhaled budesonide on adult height in children with asthma. *N. Engl. J. Med.* 2000; 343(15): 1064-9
- Asher I, Boner A, Chuchalin A, Custovic A, Dagli E, Haus M, Hemmo-Lotem, Holgate PG, Barry PW, Fouroux B, Pedersen S, O'Callaghan C.* Nebulizers in Childhood. *Eur. Respir. Rev.* 2000; 10: 76, 527-535.
- Høst A, m.fl.* Prevention of allergy and asthma: interim report. *Allergy* 2000; 55: 1069-88.
- Halken S, Hansen KS, Jacobsen HP, Estmann A, Fælling AE, Hansen LG, Kier SR, Lassen K, Lintrup M, Mortensen S, Ibsen KK, Østerballe O, Høst A.* Comparison of a partially hydrolyzed infant formula with two extensively hydrolyzed formulas for allergy prevention: a prospective, randomized study: *Pediatr. Allergy Immunol.* 2000; 11: 149-61.
- Halken S, Høst A.* The lessons of noninterventional and interventional prospective studies on the development of atopic disease during childhood. *Allergy* 2000; 55: 793-802.
- Hansen LK, Brock Jacobsen B, Christensen E.* Zellwegers syndrom- en peroxisomal sygdom. *Ugeskr. Læger* 2000; 162: 4648-51.
- Hansen TG, Jepsen SB, Nielsen FT, Carlsen NLT.* Continuous veno-venous haemodiafiltration in an infant with a stage IV s Neoblastoma and acute renal failure. *Acta pædiatri* 2000; 89: 1500-1501.

- Husby S.* Normal immune responses to ingested foods. *J. Pediatr. Gastroenterol. Nutr.* 2000; 30 Suppl. S 13-9.
- Høst A, Halken S.* The role of allergy in childhood asthma. *Allergy* 2000; 55: 600-8.
- Iversen L, Taudorf E, Halken S, Knudsen L, Skov P, Lydeking-Olsen E, Espersen A, Agner T.* Handlingsplan for forebyggelse af overfølsomhed og allergiske sygdomme i Danmark 2001-2005. ISBN: 87-90221-50-8.
- Brock Jacobsen B.* Odense Børnehospital. Historien om det første børnehospital uden for København. Et 100 års jubilæum. *Dansk Medicinsk-historisk Selskabs Årbog* 2000; 155-168.
- Brock Jacobsen B, Høst A.* Rachitis hos unge indvandrere (leder). *Ugeskr. Læger* 2000; 162: 6194.
- Jensen PB, Ekelund B, Nielsen FT, Baumbach L, Pedersen FB, Oxhøj H.* Changes in cardiac muscle mass and function in hemodialysis patients during growth hormone treatment. *Clin. Nephrol.* 2000; 53: 25-32.
- Kjeldsen AD, Oxhøj H, Andersen PE, Green A, Vase P.* Prevalence of pulmonary arteriovenous malformations (PAVMs) and occurrence of neurological symptoms in patients with hereditary haemorrhagic telangiectasia. *J. Int. Med.* 2000; 248: 255-62.
- Lavard L, Perrild H, Brock Jacobsen B, Højer-Madsen M, Bendinelli G, Vitti P.* Prevalence of thyroid peroxidase, thyroglobulin and thyrotropin receptor antibodies in a longterm follow-up of juvenile Graves disease. *Autoimmunity* 2000; 32: 167-72.
- Mygind N, Dahl R, Pedersen S.* Allergiske luftvejssygdomme. *Medicinsk kompendium*, 15. udgave 2000.
- Nikander K, Agertoft L, Pedersen S.* Breath-synchronized nebulization diminishes the impact of patient-device interfaces (face mask or mouthpiece) on the inhaled mass of nebulized budesonide. *J. Asthma* 2000; 37(5): 451-9 .
- Olsen BS, Sjølie AK, Hougaard P, Johannesen J, Borch-Johnsen K, the Danish Study Group of Diabetes in Childhood.* A 6-year nationwide cohort study of glycaemic control in young people with type 1 diabetes risk markers for the development of retinopathy, nephropathy, and neuropathy. *J. Diabetes Compl.* 2000; 14: 295-300.
- Oxhøj H, Kjeldsen AD, Nielsen G.* Screening for Pulmonary arteriovenous Malformations. *Scand. Cardiovasc. J.* 2000; 34: 281-5.
- Pedersen, S.* Asthma in Children. *Lægemiddelkataloget* 2000; 375-385.
- Pedersen S.* Why does airway inflammation persist? Is it failure to treat early? *Am. J. Respir. Crit. Care Med.* 2000; 61 (3 Pt 2): 182-5.
- Pedersen S.* Comparative study designs and what they show. *Respir. Med.* 2000; 94: 40-3.
- Pedersen S.* Risk-Benefit of Asthma Therapy: Topical Corticosteroids I: Busse W, Holgate S. *Asthma & Rhinitis.* 2000: 1961-92.
- Pedersen S.* Management of acute asthma in children. I:

- O'Byrne P, Thomson N, Manual of asthma management. W.B. Saunders & Company, 2000: 399-421.
- Plesner K, Brock Jacobsen B, Friis K, Rix M, Rosthøj S.* Granulosacelle tumorer hos børn. Ugeskr. Læger 2000; 162: 3731-33.
- Silverman M, Pedersen S, Grigg J.* Measurement of airway inflammation in children. Introduction. Am. J. Respir. Crit. Care Med. 2000; 162(2 Pt 2): 1-2.
- Wilson N, Pedersen S.* Inflammatory markers in clinical practice. Am. J. Respir. Crit. Care Med. 2000; 162(2 Pt 2):48-51.

Radiologi

Klinisk lektor, lic.med. *Poul Erik Andersen* (fratrådt 30. juni)

Klinisk lærer, cand.med. *Peter Bøgeskov Andersen*

Klinisk lærer, cand.med. *Leslie Christensen*

Klinisk lærer, dr.med. *Jens Karstoft*

Klinisk lærer, cand.med. *Dorthe Ulrik Knudsen*

Klinisk lærer, cand.med. *Jørgen Nepper-Rasmussen*

Klinisk lærer, cand.med. *Mette Ramsdal Poulsen*

Klinisk lærer, cand.med. *Walter Schwartz*

Klinisk lærer, cand.med. *Karen Skjødt*

Klinisk lærer, cand.med. *Birgitte Svolgaard*

Medarbejdernes aktiviteter uden for forskningsenheden

P.E. Andersen har undervist ved radiografernes efteruddannelseskursus i thoraxkirurgiske sygdomme på Odense Universitetshospital (5. februar). Han har holdt foredrag ved Dansk Forening for Interventionel Radiologis møde i Embolisering af uterus fibromer på Skejby Sygehus, Århus (7. april) og undervist ved Dansk Radiologisk Selskabs efteruddannelseskursus i thoraxdiagnostik Embolisation af pulmonale arteriovenøse malformationer på Rigshospitalet, København (14. april). Endvidere undervist ved radiologisk A-kursus i røntgenfysik og radiobiologi i Introduktion, kursusorientering på Københavns Amts Sygehus i Herlev (23. oktober). Han har deltaget som det sundhedsvidenskabelige hovedområdes repræsentant som leder af forsvar for Ph.D.-graden i sundhedsvidenskab af cand.med. Peter Lichts afhandling Vertebral artery blood flow during chiropractic treatment of the cervical column (16. juni). Han har afholdt foredraget Embolisering af uterine leiomyomer ved Lægedag Fyn arrangeret af Lægerekredsforeningen på Odense Congress Center (6. oktober). Deltog i studie- og besigtigelsesrejse til Presbyterian Hospital of Dallas og Baylor University Medical Center at Irving, Dallas, Texas samt Dartmouth Hospital, New Hampshire og New England Medical Center, Boston Massachusetts, USA med henblik på digitalt angiografisk udstyr (15.-22. november). Endvidere afholdt foredraget Aflukning af blodforsyningen til tumorer o.a. ved konference om sundhedsvæsenets nye teknologiske horisonter: Kirurgien i opbrud - konsekvenser af de nye endovaskulære behandlinger arrangeret af Fyns Amts Udvalg for Medicinsk Teknologivurdering samt overlægerådet ved Odense Universitetshospital (29. november). Han er fellow i Cardiovascular and Interventional Radiological Society of Europe (CIRSE).

Publikationer

Andersen PE, Kjeldsen AD, Oxhøj H, Vase P. Percutaneous transluminal treatment of pulmonary arteriovenous malformations. *J. Intervent. Radiol.* 1999; 14: 164-70.

Andersen PE. Basal og klinisk radiologi - thorax. København: FadL's forlag, 2000, 128 sider.

Kjeldsen AD, Oxhøj H, Andersen PE, Green A, Vase P. Prevalence of pulmonary arteriovenous malformations (PAVMs) and occurrence of neurological symptoms in patients with hereditary haemorrhagic telangiectasia (HHT). *J. Int. Med.* 2000; 248: 255-62.

Thorax-karkirurgi

Klinisk lektor, dr.med. *Lars Ib Andersen*
Klinisk lektor, dr.med. *Søren Kruse-Andersen*
Klinisk lektor, cand.med. *Ole Røder*
Gæsteforsker *Jan Aagaard* (overlæge, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker *Kurt Andersen* (overlæge, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker *Gert Lerbjerg Hansen* (overlæge, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker *Eva Holtved* (1. reservelæge, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker *Erik Jakobsen* (afdelingslæge, Odense Universitetshospital 1. januar 2001)
Gæsteforsker *Bent Møller Jensen*, Ph.D. (overlæge, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker, cand.med. *Ole Dan Jørgensen* (1. reservelæge, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker *Lars Ladegaard* (overlæge, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker, cand.med. *Peter Pallesen* (afdelingslæge, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker *Calle Thøgersen* (ledende klinisk ingeniør, Odense Universitetshospital)
Gæsteforsker, cand.med. *Henrik Ømark* (1. reservelæge, Odense Universitetshospital)

Medarbejdernes aktiviteter uden for forskningsenheden

J. Aagaard har deltaget i kongres i Society of Thoracic Surgeons, 36th annual meeting, Fort Lauderdale, Florida, USA (31. januar -2. februar) og i VIII International Symposium on Cardiac Bioprosthesis, Cancun, Mexico (3.-5. november).

K. Andersen har holdt foredrag i The National Danish Lung Cancer Registry, SATS, Linnköping, Sverige (26. august). Endvidere foredrag om Mediastinal lymfeknude staging af patienter med lungecancer ved anvendelse af endoskopisk ultralyd (EUS) og EUS-vejledt biopsi i Dansk kirurgisk Selskab (marts). I European Endosonography Club, Rom, Italien holdt foredrag om EUS in lung disease (17. november). Af møder deltaget i AATS' årsmøde, Toronto, Canada (april). Har været hovedforfatter til afsnittet om lungekræft i den nationale kræftplan, Sundhedsstyrelsen, medforfatter til referenceprogrammet for Undersøgelse og Behandling af Lungekræft i Danmark, Sundhedsstyrelsen. Er formand for Arbejdsgruppen vedrørende Undersøgelse og Behandling af Lungekræft i den Fynske Kræftplan, formand for Dansk Lungecancer Gruppe, DLCCG, driftsansvarlig for Dansk Lunge Cancer Register, DLCCR. Er medlem af det Nationale

Indikatorprojekt for Lungekræft, medlem af kirurgigruppen ved Evalueringscenter for Sygehuse, medlem af Screeningsgruppen samt Early warning gruppen under DLCCG. Er endvidere videnskabelig konsulent ved Ugeskrift for Læger og inspektør ved Sundhedsstyrelsen. Er medlem af Det Amtslige Videreuddannelsesudvalg, overlægerådets bestyrelse og patientforløbsprogrammet for lungekræft.

L.I. Andersen har holdt foredrag ved temamøde om aterosklerotisk hjertekarsygdom arrangeret af afdeling B, Odense Universitetshospital (8. september). Emnet var Diabetes og hjertesygdom, revaskularisering hos diabetikere. Skal alle tilbydes koronar-bypass-operation? Desuden talrige foredrag i offentlig regi, blandt andet for Hjerteforeningen. Er formand for Hjerteforeningens lokalkomite i Odense, formand for Dansk Thoraxkirurgisk Selskabs arbejdsgruppe vedrørende torakale aortalidelser og behandling af samme. Konsulent for Retslægerådet samt for Patientforsikringen. Har endvidere undervist ved A-kursus i operativ kirurgi, Odense Universitetshospital (8. februar). Hovedvejleder for 1. reservelæge Lis Barfred, Ortopædkirurgisk Afdeling, Odense Universitetshospital ved arbejdet Experimental perfusion before replantation: a study of reversibility of muscle ischaemia in amputated limbs in rats. Ph.D.-studiet afsluttet og forsvaret (21. december). Hovedvejleder for stud.med. Nanna Danielsson for et koronararterie-bypass-graft efterundersøgelserprojekt strækkende sig fra 1995-1999 med spørgeskemaundersøgelse samt journalgennemgang (prægraduat sundhedsvidenskabelig forskeruddannelse). Har deltaget i kursus i homografteroperationer, Hairfield, England (september).

S. Kruse-Andersen er forskningsleder og har undervist ved A-kursus i operativ kirurgi, Biomedicinsk Laboratorium, Syddansk Universitet (10. februar) samt Institut for Eksperimentel Klinisk Forskning, Skejby Sygehus (14. januar og 22. september). Medarrangør af Nordisk kursus i Gastrointestinal Motilitet holdt i SAGIM-regi (Scandinavian Association for Gastrointestinal Motility) Oslo (23.-25. marts). Module Chairman ved samme kursus for modulet om esophagus samt underviser ved de praktiske øvelser i gastrointestinelle motilitetsundersøgelser. Deltaget i 32th Nordic Conference of Gastroenterology and 23rd Nordic Endoscopic Meeting and 11th SAGIM Scientific Session, Göteborg, Sverige (19.-21. juni). Desuden deltaget i 3rd meeting of the Danish Esophagus Club (et symposium med international deltagelse), København (4. oktober) med foredragene New methods for analysis of prolonged esophageal motility recordings samt Diagnostic work-up in patients with intermittent bolus obstruction of the esophagus. Medlem af en arbejds-

gruppe under Scandinavian Association for Gastrointestinal Motility (SAGIM), som har til opgave at udarbejde forslag til nordisk standardisering af computerbaseret motilitetsanalyse i gastro-intestinalkanalen. Videnskabelig konsulent ved Ugeskrift for Læger samt ved tidsskriftet *Respiratory Medicine*. Medlem af censorkorpset i kirurgi. Medlem af bestyrelsen for Scandinavian Association for Gastrointestinal Motility (SAGIM).

O. Røder præsenterede i Vestdanske karkirurgers Klub på Skejby Sygehus resultaterne efter endovaskulær behandling af infrarenale aortaaneurismer i samarbejde med overlæge N. Rohr og P. Justesen, Odense Universitetshospital (13. januar). Præsenterede ved et møde i Zermatt, Schweiz for internationale karkirurger et foredrag om Perkutan transluminal angioplastik af symptomgivende carotisstenoser i samarbejde med F. Baudier, P. Licht og P. Justesen, Odense Universitetshospital (23. marts). Arrangeret et møde med danske karkirurger om iliaca aneurismer i Nyborg (11. oktober). Har deltaget i Karkirurgisk Selskabs årsmøde i Aalborg, hvor der blev holdt foredrag om poplitea aneurismer (11. oktober). Deltog i Skandinavisk Selskab for Karkirurger i Gentofte (26. maj) samt et symposium på Rigshospitalet omhandlende infektioner i karkirurgien. Er medlem af bestyrelsen for Karkirurgisk Selskab samt Karbaseforeningen.

C. Thøgersen har holdt foredrag ved årsmøde om medicinsk teknologivurdering, Statens Institut for Medicinsk Teknologivurdering i emnet Medicinsk apparatur og medicinsk teknologivurdering (april). Har holdt foredrag ved kursus i økonomi og styring, Konsulent- og Uddannelsesafdelingen, Fyns Amt i emnet Decentral økonomistyring i en klinisk afdeling (15. november). Har deltaget i kongressen 5es Journées du Collège Français de Perfusion, Paris, Frankrig (15-17. juni). Har undervist i Heattercoolere/Heatexchangers ved Den Danske Perfusionist Skole, Aarhus Universitet (30. november) og i Teknologi i intensive afdelinger som efteruddannelse for Intensivsygeplejersker, Efteruddannelsen, Fyns Amt (13. oktober). Endvidere undervist i Teknologi, monitorering og el-sikkerhed ved specialuddannelsen for sygeplejersker i anæstesiologisk sygepleje, Efteruddannelsen, Odense Universitetshospital (9. december). Har deltaget i arbejdskonference for Thorax-karkirurgisk afdeling T's ledelse og samarbejdsudvalg (16-17. november). Deltaget i uddannelsen cand.scient.med. ved Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet på Aarhus Universitet. Har endvidere modtaget bevis for uddannelse og praktisk erfaring som klinisk ingeniør fra Sundhedsstyrelsen (15. januar). Var medarrangør og mødeleder ved 18. Medicotekniske Fælleskursus, Brødstrup, Danmark (20.-21. september), bestyrelsesmedlem og web-redaktør for Dansk Medicoteknisk Selskab. Medlem af en arbejdsgruppe for Statens Institut for Medicinsk Teknologivurdering, som har udarbejdet en vejledning med titlen Medicinsk apparatur og medicinsk teknologivurdering. Medlem af IEEE Biomedical Engineering Group, American Society for Healthcare Engineering, Dansk Thoraxkirurgisk Selskab, Dansk Medicoteknisk Kontaktudvalg, Dansk Selskab for Digital

Signalbehandling, Dansk Selskab for Medicinsk Informatik, Uddannelsesudvalget for kliniske ingeniører samt Procesteknisk Selskab, Elektroteknisk Gruppe og Dansk Selskab for Mikroelektronik under Ingeniørforbundet i Danmark.

Publikationer

Ainsworth AP, Ruager AR, Holtved E. Neonatal pneumothorax. *Ugeskr. Læger* 2000; 49: 6679-82.

Andersen PV, Aagaard J. Low-dose warfarin in patients with Carbomedics heart valve prosthesis. *Asian Cardiovasc. and Thoracic Annals* 2000; 8: 11-14.

Andreassen JJ, Mortensen PE, Andersen LI, Arendrup HC, Ilkjær LB, Kjølner M, Thayssen P. Emergency coronary artery bypass surgery after failed percutaneous transluminal coronary angioplasty. *Scand. Cardiovasc. J.* 2000; 34: 242-46.

Jensen MK, Andersen PJ, Rohr N Røder OC. Torakal aortobifemoral bypass ved kronisk underextremitieskæmi. *Ugeskr. Læger* 2000; 162: 5219-20.

Madsen JK, Grande P, Saunamäki K, Thayssen P, Kessis E, Erichsson UH, Rasmussen K, Haunsø S, Nielsen TT, Haghfelt TH, Hansen PF, Hjelm E, Poulsen PK, Alstrup, P, Arendrup HC, Niebuhr-Jørgensen, U, Andersen LI, DANAMI-studiegruppen. DANAMI, en dansk undersøgelse af invasiv versus medicinsk behandling af trombolisebehandlede patienter med post infarkt iskæmi. *Ugeskr. Læger* 2000; 162: 5924-8.

Urologi

Professor, dr.med. *Steen Walter* (overlæge)

Medarbejdernes aktiviteter uden for forskningsenheden

S. Walter har deltaget i European Urological Association's møde i Brüssel, Belgien (april). Har deltaget i International Continence Society's møde i Tammerfors, Finland. Afdelingen var repræsenteret ved foredrag ved begge møder. Han er medlem af Redaktionskomitéen Danish Medical Bulletin og Redaktionskomitéen i det videnskabelige panel i Ugeskrift for Læger. Medlem af den Internationale Komité vedrørende Outcome in Urinary Incontinence under den Internationale Continence Society's standardiseringskomité. Medlem af Dansk Standardiseringsråds underudvalg vedrørende hjælpemidler for urininkontinente og stomiopererede patienter. Medlem af Dansk Standards Komité vedrørende hygiejniske forhold hos urininkontinente patienter. Medlem af Den Almindelige Danske Lægeforenings Forskningskomité samt i bedømmelsesudvalget for professor I.C. Christoffersens Mindefond. Er i Redaktionskomitéen i Inkontinensforeningen og deltager aktivt i denne forenings informationer og møder. Er formand for Dansk Urologisk Selskab og medlem af Præsidiet for Nordisk Urologisk Forening. Deltager fortsat i udredningsarbejdet for database for urininkontinente i fællesskab med kollegaer fra Dansk Selskab for Obstetrik og Gynækologisk og Dansk Urologisk Selskab. Har været med til at udarbejde Vejledende Retningslinier for urininkontinente patienter i neurologisk regi og i geriatrisk regi. Sidder i International Continence Society's gruppe vedrørende benign hypertrophia prostatae symptomer og behandling. Har undervist flere steder i Danmark, Norden og Europa om emner inden for urologi og urininkontinens, neurogen blæredysfunktion og følger af disse sygdomme samt om infravesikal obstruktion. Medlem af Censorkorpset i kirurgi ved Københavns Universitet og Aarhus Universitet. Klinisk vejleder for Frank Henning Pedersen, der arbejder med stendannelse hos kvinder, og Gitte Rohr, der vurderer urininkontinens hos ældre.

Eksterne bevillinger og donationer

S. Walter har modtaget 525.000 kroner fra tømmerhandler Johannes Fogs Fond til indkøb af ultralydsudstyr til vurdering og behandling af patienter med blære- og prostatalidelser.

Publikationer

- Eickhoff JH, Frimodt-Møller N, Walter S, Frimodt-Møller K.* Ciprofloxacin og pivoampicillin ved epididymis acuta hos mænd over 40 år, Ugeskr. Læger 2000; 62: 936.
- Jensen G, Walter S.* Urininkontinens en vejledning - og hvad så? Ugeskr. Læger 2000; 162:109.
- Walter S, Lose G.* Skal vi fortsat acceptere at nye operationer indføres uden revalisering Ugeskr. Læger 2000; 162: 3471.
- Walter S:* Hjælp jeg skal giftes. Ugeskr. Læger 2000; 162: 6268.

BIOMEDICINSK LABORATORIUM

Professor, dr.med.vet. *Merel Ritskes-Hoitinga*
Dyrlæge *Helle Juul Rasmussen*
Laborant *Karen Bentsen*
Dyretekniker *Anne Mette Durand*
Dyretekniker *Marianne Haastrup*
Dyretekniker *Janus Hansen* (vikar fra 1. november)
Dyretekniker *Ket Hansen*
Forskningsassistent *Inger Marie Jegstrup* (tiltrådt 1. oktober)
Dyretekniker *Henriette Jørgensen*
Laborant *Karin Kejling* (fondslønnet)
Dyretekniker *Mette Kragsig*
Sekretær *Bente Haugaard Kristensen*
Dyretekniker *Line Kristensen* (tiltrådt 1. februar)
Dyreassistentlev *Mette Marie Larsen*
Dyretekniker *Lars Madsen*
Laborant *Inger Nissen*
Hospitalslaborant *Birgitte Nørrelund* (fondslønnet)
Dyretekniker *Camilla Rasmussen*
Dyrlæge *Finn Østergaard Sørensen* (vikar fra 14. august)
Rengøringsassistent *Gurli Sahl*
Dyreassistentlev *Pernille Louise Simonsen* (tiltrådt 1. november)
Dyretekniker *Dina Stæhr*
Ledende Dyretekniker *Jesper Stæhr*
Laborant *Mette Svendsen*
Hospitalslaborant *Hanne Thayssen* (fratrådt 1. september)
Dyreassistentlev *Lone Dahl Thomsen*
Rengøringsassistent *Jytte Poulsen* (fratrådt 1. september)
Dyreassistentlev *Rene Vestergaard*

Ph.D.-studerende pr. 31. december:

Peter Bollen

Morten Kobæk-Larsen

Andre arrangementer afholdt af laboratoriet

Laboratoriet har arrangeret postgraduate kurser i dyreforsøgskundskab (21. august-1. september), A-kursus i operativ kirurgi (7.-12. februar), praktisk kursus i laparoskopisk kirurgi (30.-31. oktober), kursus i eksperimentel mikrokirurgi (9.-14. oktober) og karkirurgisk kursus mikrokirurgi (2.-6. oktober).

Jesper Stæhr har modtaget diverse grupper med i alt 400 personer, hovedsageligt skoleelever og uddannelsessøgende til rundvisning på Biomedicinsk Laboratorium.

Videoen *Så længe de lever*, som blev lavet på Biomedicinsk Laboratorium sidste år i samarbejde med Dyrenes Beskyttelse, blev præsenteret ved lektor Dorte Bindsvlev for universitet og andre interesserede.

Laboratoriet har organiseret et forsøgsdyrsdyrlægenetværks møde i Odense i samarbejde med M&B (4. december).

Der har været afholdt følgende foredrag: Professor Michael Festing, Medical Research Council Toxicology unit, Leicester UK: *Designing better animal experiments*, Director Johannes Wilbertz, Karolinska Center for Transgene Technologies, Stockholm: *Transgenic and Knock-out mice - Production, Breeding and Problems*.

Medarbejdernes aktiviteter uden for laboratoriet

J. Ritskes-Hoitinga har undervist ved dyreforsøgskurser på Panum Institutet, Københavns Universitet (18. januar, 1. maj), ved Aarhus Universitet (28. januar), ved KVL (15. juni, 2. oktober), ved Karolinska Institutet, Stockholm Universitet, Sverige (27. september) og ved kursus in vivo farmakologi på KVL (30. maj). J. Ritskes-Hoitinga og P. Bollen har undervist i et seminar om laboratory animal nutrition organiseret af 3F ved Astra Zeneca, Mölndal, Sverige (28. november). Hun har med foredragene *The need for defined and refined feeding methods*, *Characterization of a new reeler mouse phenotype*, *Research profile of the professorship in laboratory animal science* at Odense University and *The licensing of projects by the Danish Animal Experiment Board* deltaget i Scand-LAS symposium i Djuronäset, Sverige (4.-8. maj). Hun har med foredragene *Kan kvalitetssystemer hjælpe den tilsynsførende dyrlæge og Åbenhed omkring dyreforsøg* deltaget i temadagen arrangeret af Dyreforsøgstilsynet for forsøgsdyrlæger i København (10. marts) og med foredraget *Wat kunnen managers leren van diergedrag hos Netwerk Zen & Management*, Odense (31. marts). Hun har været formand af et bedømmelsesudvalg til Ph.D.-afhandlingen *Experimental perfusion before replantation A study of reversibility of muscle ischaemia in amputated limbs in rats* af Lis Barfred, offentligt forsvar Odense (21. december). Hun har været referee/bedømmer af videnskabelige artikler til tidsskrift *Scandinavian Journal for Laboratory Animal Science*. Hun er medlem af programma-comissie voor alternatieven, ZON, Den Haag, Holland (siden 1. februar), repræsentant af SVJF i Rådet for Dyreforsøg (siden 15. februar), medlem af uddannelsesudvalget indstillet af Rådet for Dyreforsøg til at forbedre den nye uddannelsesbekendtgørelse (11. januar-1. oktober), bestyrelsesmedlem og Vice-president of the working groups i FELASA board (Felasa = Federation of European Laboratory Animal Science Associations) (siden 1. februar), formand i Felasa working group on quality systems for animal units (siden 1. februar) og medlem af Council of

Management af tidsskriften *Laboratory Animals* (UK). Medlemskab af foreningerne NVP, AALAS, LASA, Scand-LAS, suppleant dansk repræsentant i Scand-LAS bestyrelse.

J. Stæhr har deltaget i 4 LIF møder (Lægemiddel Industri Foreningen) hvor han er med i arbejdsgruppen omkring sikring af personale, dyr og bygninger. Han har deltaget i Aalas Meeting i San Diego (5.- 9. november), hvor han deltog i forelæsninger samt workshops med emnerne klimastyring, indretning af dyrestalde, management og indretning af operationsstuer.

M. Kobæk-Larsen har deltaget med foredraget Experimental model of colon cancer liver metastases for evaluation of immune therapy ved Scand-LAS (SCANDinavia society of Laboratory Animal Science) symposium Research and Laboratory animal science in the new millennium, Stockholm, Sverige (4.-7. maj) og med posteren Refinement of colorectal cancer metastases models ved Forskningsdag ved Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Syddansk Universitet, som indløste en præmie for den næstbedste poster.

P. Bollen har afholdt to posterrepræsentationer, Bone mineralization of restrictedly and unrestrictedly fed Göttingen minipigs og Surface electrocardiography in miniature swine: comparison of limb and Nehb-Spörri axial lead systems på Scand-LAS Symposium Research and Laboratory Animal Science in the new millennium, Djurönalet, Sverige (4.-7. maj). Han har afholdt en posterrepræsentation med title Effect of sex on metabolisable energy intake and nitrogen retention in Göttingen minipigs, 15th symposium on energy metabolism in animals, Snekkersten, Danmark (11.-16. september). En forelæsning om speciale griseracer i biomedicinsk forskning blev afholdt på kurset Eksperimentel Kirurgisk Teknik hos grise (9.-12. oktober), Afdelingen for Eksperimentel Klinisk Forskning, Skejby Sygehus, Århus. Posterpræsentationen Surface electrocardiography in miniature swine: comparison of limb and Nehb-Spörri axial lead systems blev afholdt på AALAS National Meeting, San Diego, USA (5.-9. november).

Eksterne bevillinger og donationer

Peter Bollen har fortsat modtaget bevilling fra Akademiet for de tekniske Videnskaber (ATV). I år 2000 er der udbetalt 72.350,00 kroner.

Morten Kobæk-Larsen har til sit Ph.D.-projekt vedrørende karakterisering af en dyremodel af colorectal cancer og metastaser modtaget 40.000 kroner fra Augustinus Fonden, 88.000 kroner fra Løvens Kemiske Fabriks Forskningsfond, 88.000 kroner fra Apotekerfonden, 88.000 kroner fra Arvid Nilssons Fonden og 35.112 kroner fra Direktør Ib Henriksens Fond.

Publikationer

Bollen PJA, Hansen AK, Juul Rasmussen H. The Laboratory Swine. Boca Raton: CRC Press, 2000.

Bollen PJA. Surgery, anesthesia and experimental

techniques in swine. Book review. *Lab. Anim.* 2000; 34 (1): 115.

Bollen PJA, Johnson D, Nicolaisen C, Hansen L, Glerup P, Detweiler D, Kinter L. Surface electrocardiography in miniature swine: comparison of limb and Nehb-Spörri axial lead systems. *Abstract. CT 2000*; 39 (4): 71.

Bollen PJA. Age difference in thickness of the epidermis of miniature and domestic swine. *Letter. Comp. Med.* 2000; 50 (6): 585.

Bollen PJA, Chwalibog A, Tauson A-H, Meyer O, Ritskes-Hoitinga J. Effects of sex on metabolisable energy intake and nitrogen retention in Göttingen minipigs, poster. Energy metabolism symposium, september, København.

Bollen PJA, Lemmens AG, Beynen AC, Meyer O, Ritskes-Hoitinga J. Bone mineralization of restrictedly and unrestrictedly fed Göttingen minipigs, poster. Scand-LAS symposium, maj, Djurönalet, Sverige.

Buschmann Nielsen T, Bonnet Yderstraede K, Juul Rasmussen H, Beck Nielsen H. Isolation of neonatal porcine islet tissue and transplantation into diabetic mice. A methodological evaluation. *Scand. J. Lab. Anim. Sci.* 2000; 27 (3): 129-137.

Kobæk Larsen M, Diedrichsen A, Fenger C, Ritskes-Hoitinga J. Review of colorectal cancer and its metastases in rodent models: comparative aspects with those in humans. *Comparative Medicine*, 2000; 50 (1): 16-27.

Ph.D.-afhandlinger:

Barfred Lis. Experimental perfusion before replantation (22. december)

Frankild Søren. Dose-response studies in guinea pig allergy tests (28. januar)

Licht Peter. Vertebral artery blood flow during chiropractic treatment of the cervical column (16. juni)

Disputats:

Ainsworth Mark A. Duodenal musosal bicarbonate secretion: secretion mechanisms, Physiological and pathophysiological importance (17. marts)

Forskningsenheden for Sundhedssociologi – Esbjerg

Lektor, mag.scient.soc. *Flemming Svejstrup* (ansat på 4/7 tid)

Ph.D.-studerende pr. 31. december:
Sascha Qvortrup

Medarbejdernes aktiviteter uden for forskningsenheden

F. Svejstrup var ansat på deltid (4/7) til dels at færdiggøre Sydjysk Universitetscenters tidligere social- og sundhedsafdelings udrednings- og vejledningsfunktioner over for de regionale opdragsgivere samt dels at være med til at forberede den nye uddannelse i Folkesundhedsvidenskab ved Syddansk Universitet, Esbjerg. Han har i beretningsperioden afsluttet og fremlagt en system- og brugerundersøgelse af det psykiatriske behandlingsområde i Ribe Amt og har forberedt sidste del af en evaluering af en forsøgsordning vedrørende Esbjerg Kommunes lægefunktioner til børn og unge. Han har for Sundhedsstyrelsen arbejdet med et projekt vedrørende undervisning af astmapatienter, selfmanagement og compliance. Han har for Uddannelsescentret for Sundhedsvæsenet i Vejle Amt gennemført en efteruddannelse i forskningsmetodik (august 1999-marts 2000) og har undervist ved Efteruddannelsen/Odense Universitetshospital i MTV - kvalitative metoder (17. maj). Han har deltaget i konferencen Hverdagsmedicin – læring og mestring hos kroniske syge, Billund (25.-26. september).

S. Qvortrup var på forskningsophold ved Humboldt Universitat, Berlin (1. februar-1. juli). Hun var pa Summer Programme pa Theory, Culture & Society, Nottingham Trent University (7.-24. august).

Eksterne bevillinger og donationer

F. Svejstrup fik en bevilling fra Ribe Amt pa 176.000 kroner til gennemforelse af en system- og brugerundersogelse af det psykiatriske behandlingsomrade.

F. Svejstrup fik en bevilling fra Esbjerg Kommune pa 93.586 kroner til afslutning af evaluering af forsogsordning vedrorende lagefunktioner hos born og unge.

Publikationer

Thyme B, Svejstrup F. System og brugerundersogelse af psykiatrien i Ribe Amt. Ribe Amt og Syddansk Universitet, Esbjerg, 2000.

Forskningsenheden for Tromboseforskning

Professor, dr.med. *Jørgen Jespersen*
Lektor, dr.med. *Jørgen Gram*
Lektor, professor *Cornelis Kluft*, Ph.D.
Lektor, MSc. *Moniek de Maat*, Ph.D.
Adjunkt, cand.scient. *Else-Marie Bladbjerg*, Ph.D.
Adjunkt *Johannes Sidelmann*, Ph.D.
Bioanalytiker *Gunhild Andreassen*
Bioanalytiker *Anette Larsen*
Korrespondent *Liddy Larsen*
Bioanalytiker *Asta Nørregård*
Bioanalytiker *Kathrine Overgaard*

Ph.D.-studerende pr. 31. december:

Anna-Marie Bloch Münster (finansieret af Ribe Amt)
Aage Kristian Olsen (finansieret af Ribe Amt) (i samarbejde med Den Kongelige Veterinær- og Landbohøjskole)
Jonna Skov Madsen (i samarbejde med Klinisk Biokemisk Afdeling, Odense Universitetshospital)

Disputatsarbejde

Kresten Rubeck Petersen (i samarbejde med Rigshospitalet/Frederiksberg Hospital)
Jesper Dan Nielsen (i samarbejde med Kirurgisk Afdeling, Esbjerg Centralsygehus)

Arrangementer afholdt af forskningsenheden

Afdelingen har været repræsenteret i Organisationskomiteen og den Videnskabelige komite for 5th European Congress on the Menopause (European Menopause and Andropause society - EMAS) i København (1.-5. juli).

Afdelingen stod for afholdelse af Ph.D.-kurset The haemostatic system and cardiovascular disease, - genetic, biochemical, and clinical aspects, som fandt sted på Syddansk Universitet, Esbjerg. Lærerkollegiet bestod af internationale kapaciteter fra en lang række europæiske lande, og kurset havde deltagelse af 29 studerende fra Danmark, Sverige, Holland og Portugal (1.-6. oktober).

Afdelingen afholdt kursus for bioanalytikere i regi af Danske Bioanalytikere (dbio). Kurset fandt sted på Centralsygehuset i Esbjerg (31. oktober-3. november).

Medarbejdernes aktiviteter uden for forskningsenheden

E.-M. Bladbjerg underviste gymnasieklasse i DNA-teknologi på Esbjerg Centralsygehus (10. januar). Hun deltog sammen med J. Jespersen i kongressen Genteknologi og genterapi, Vejle (6.-7. april). Hun deltog sammen med L.F. Andersen, J. Gram, S.O. Skouby og J. Jespersen

med foredraget HRT and blood coagulation factor VII: Estrogen and progestin effects ved 5th European Congress on Menopause, København (2. juli). Hun underviste ved Ph.D.-træningskurset The haemostatic system and cardiovascular diseases - genetic, biochemical and clinical aspects, Syddansk Universitet, Esbjerg (1.-6. oktober) samt ved efteruddannelseskursus i Koagulationssystemet og det fibrinolytiske system - Kliniske og metodologiske aspekter for bioanalytikere. Esbjerg Centralsygehus (31. oktober -3. november). Hun har været fagkonsulent ved tidsskriftet Thrombosis and Haemostasis og hun er vejleder ved Ph.D.-studium ved Afdeling for Klinisk Biokemi, Esbjerg Centralsygehus i samarbejde med den Kongelige Veterinær- og Landbohøjskole, København og medlem af Pædagogisk udvalg, Syddansk Universitet, Esbjerg.

J. Gram var inviteret som deltager i International Congress on Plasma Proteins, London (9.-11. februar), han har sammen med J. Jespersen og J. Sidelmann undervist ved kursus i trombose og hæmostase, Dansk Selskab for Trombose og Hæmostase og Dansk Selskab for Klinisk Kemi, Vejle fjord Kursuscenter (13.-14. april) og ved kursus i Koagulation, Grindsted Sygehus (10. maj) samt ved Ph.D.-kursus i insulin resistens ved Syddansk Universitet, Odense (24. maj). Han deltog i Novos kongres med foredraget Fibrinolyse og trombosdannelse, København (5. juni). Han har deltaget i 5th European Congress on Menopause, København med foredraget Inflammation in atherosclerosis and acute coronary syndromes (1.-5. juli) og har undervist ved Ph.D.-træningskurset The haemostatic system and cardiovascular diseases - genetic, biochemical and clinical aspects ved Syddansk Universitet, Esbjerg (1.-6. oktober) samt ved efteruddannelseskursus i Koagulationssystemet og det fibrinolytiske system - Kliniske og metodologiske aspekter for bioanalytikere, Esbjerg Centralsygehus (31. oktober -3. november). Har deltaget i symposiet Molecular Topics in Dialysis, Monte Carlo (13.-15. december). Er vejleder ved Ph.D.-studium ved Syddansk Universitet i et samarbejde med Afdeling for Klinisk Biokemi, Odense Universitetshospital samt ved Ph.D.-studium ved Syddansk Universitet i et samarbejde med Medicinsk Afdeling, Esbjerg Centralsygehus. Han har været fagkonsulent ved tidsskrifterne Fibrinolysis & Proteolysis, Journal of Internal Medicine og Thrombosis and Haemostasis. Han er officiel dansk repræsentant i Council i European Thrombosis Research Organisation (ETRO), der hører under Europarådet, og medlem af bestyrelsen for Dansk Selskab for Trombose og Hæmostase.

J. Jespersen har sammen med J. Gram og J. Sidelmann undervist ved kursus i trombose og hæmostase, Dansk Selskab for Trombose og Hæmostase og Dansk Selskab

for Klinisk Kemi, Vejleffjord Kursuscenter (13.-14. april). Han har undervist ved Ph.D.-træningskurset The haemostatic system and cardiovascular diseases - genetic, biochemical and clinical aspects ved Syddansk Universitet, Esbjerg (1.-6. oktober) samt ved efteruddannelseskursus i Koagulationssystemet og det fibrinolytiske system - Kliniske og metodologiske aspekter for bioanalytikere, Esbjerg Centralsygehus (31. oktober -3. november). Han var inviteret som deltager i International Congress on Plasma Proteins, London (9.-11. februar) ved Hjerteforeningens konference Women and Heart Disease, København (28. marts) og ved Second Amsterdam Menopause Symposium, Amsterdam (16.-19. april). Han har deltaget i Temamøde - Selvmonitoreret antikoagulationsbehandling, Aalborg Sygehus (1. maj), ved First North Sea Conference on Thrombosis and Haemostasis and 46th Annual Meeting of the Scientific and Standardization Committee of the International Society on Thrombosis and Haemostasis, Maastricht (12.-16. juni), ved 5th European Congress on Menopause, København (1.-5. juli) sammen med J. Gram og E.-M. Bladbjerg. Han deltog i XVI FIGO World Congress of Gynecology and Obstetrics, Washington D.C. (3.-8. september), i 1st International Haemostasis Conference, Sevilla (20.-22. september), i IMS Workshop, Royal Society of Medicine, London (12.-14. oktober) samt i 2nd ECAT Participants Meeting, Leiden (10. november). J. Jespersen har holdt foredragene Trombofiliudredning, Løvens Kemiske Fabrik, Kunstpavillonen, Esbjerg (30. maj) og sammen med L. Poller, F.E. Preston, A.M.H.P. van den Besselaar, A. Tripodi, F.J.M. van der Meer, S. Bryan foredraget European concerted action on anticoagulation (ECAA). Assessment of benefit of computer-assisted anticoagulant dosage samt foredraget Evidence-based medicine and anticoagulant treatment ved First North Sea Conference on Thrombosis and Haemostasis & 46th Scientific and Standardization Committee Meeting of the ISTH, Maastricht (12.-16. juni). Han har holdt foredraget Evidence-based medicine and anticoagulant therapy - clinical and laboratory aspects ved 1st International Dade Behring Coagulation Conference, Sevilla, (22.-24. september) samt foredraget Evidens-baseret medicin og antikoagulationsbehandling og sammen med J.F. Lassen foredraget Monitorering af peroral AK-behandling, Dansk Selskab for Trombose og Hæmostase, Aarhus Amtssygehus, Århus (10. oktober) samt foredragene Monitoring of D-dimer and the probability of DVT ved 2nd ECAT Participants Meeting, Leiden (10. november), Forslag til forskningspolitik ved Staff-meeting, Esbjerg Centralsygehus (7. december) samt Behovet for evidens-baseret adfærd i den perorale antikoagulations klinik. Trombofili, Fællesudvalget under Lægekredsforeningen for København mv., Symbion Science Park, København (14.-15. december). Har været bedømmer ved Ph.D.-afhandling ved Aarhus Universitet. Han er vejleder ved Ph.D.-studium ved Syddansk Universitet, Odense i et samarbejde med Afdeling for Klinisk Biokemi, Odense Universitetshospital. Han har været fagkonsulent ved følgende tidsskrifter: Arteriosclerosis, Thrombosis, and Vascular Biology, Thrombosis and Haemostasis, Fibrinolysis & Proteolysis og Circulation.

Er dansk repræsentant for International Federation of Clinical Chemistry (IFCC). Desuden er han medlem af Styringskomiteen inden for Biomed and Health Programme under European Concerted Action on Anticoagulation (ECAA)(1994 -), Styringskomiteen inden for EUs Standardization, Measurement, and Testing Programme, Normalisation and Standardisation of Home Prothrombin Time Monitors, subkomiteen Haemostatic Function and Cardiovascular Diseases under Scientific and Standardization Committee inden for International Society on Thrombosis and Haemostasis, Executive board af Scandinavian Menopause Society, arbejdsgruppe vedrørende praktiske aspekter af antikoagulationsbehandling - Dansk Selskab for Trombose og Hæmostase, arbejdsgruppe vedrørende retningslinier for antikoagulationsbehandling i kardiologien under Dansk Cardiologisk Selskab og Dansk Selskab for Klinisk Kemi og Ribe Amts Sundhedsforskningsudvalg. Han har været initiativtager og er medlem af styregruppen vedrørende Thrombobase-projektet på Fyn (Fyncom). Projektet støttes af to EU-forskningsprogrammer Biomed II og Telematik. Han er medlem af Scientific Advisory Board af studiet Open-label, randomized study to evaluate the effects of eight oral contraceptive (OC) regimens on coagulation and fibrinolysis, University Hospital, Essen, National Advisory Board vedrørende 5th European Association for Clinical Pharmacology and Therapeutics (EACPT), Odense, september 2001, Scientific and Organising Committees for 14th IFCC European Congress of Clinical Chemistry and Laboratory Medicine, Prag, juni 2001, Det videnskabelige Udvalg for Kvalitetssikring (nedsat 1997) under Dansk Selskab for Klinisk Kemi, Working Group on Calibrated Plasmas within ISTH/SSC Subcommittee on control of anticoagulation, IFCC/ISTH's fælles komité vedrørende standardisering af koagulationsanalyser (C-SCT), Det centrale vurderings/ ansættelsesudvalg i klinisk biokemi (1998) under Sundhedsstyrelsens Specialnævn, Fakultetsrådet ved Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Syddansk Universitet, American Association for Clinical Chemistry, European Menopause and Andropause Society, American Heart Association's Council on Arteriosclerosis, Thrombosis, and Vascular Biology, Editorial Board af det officielle tidsskrift Thrombosis and Haemostasis, (senior adviser) Advisory Board (Class 1996) for International Society for Fibrinolysis and Thrombolysis, International Organizing Committee - 15th International Congress on Fibrinolysis and Thrombolysis, Hamamatsu, juni 2000, Japan. Han er co-editor ved The International Society for Fibrinolysis and Thrombolysis's officielle tidsskrift Fibrinolysis & Proteolysis, han er udpeget af International Society on Thrombosis and Haemostasis (ISTH/SSC Committee) som medlem af Working Group on Diagnostic Standards, er tilforordnet ved Sundhedsstyrelsens Specialnævn vedrørende klinisk biokemi og udpeget til Advisor for the ECAT Foundation, International Thrombophilia External Quality Assessment Scheme. Han er initiativtager og medlem af European Network on

Peroral Anticoagulant Treatment - etableret ved møde i Bologna (februar 1997), er kasserer og medlem af Organising and Scientific Committees samt medarrangør og chairman ved 5th European Congress on the Menopause (European Menopause and Andropause Society - EMAS), København (1.-5. juli 2000). Han er sammen med Jørgen Gram udpeget af International Society on Thrombosis and Haemostasis (SSC, fibrinolysis) til at forestå standardiseringsarbejde for kvantiteter relateret til det fibrinolytiske system. Han er medarrangør og chairman ved First North Sea Conference on Thrombosis and Haemostasis and 46th Scientific and Standardization Committee Meeting of the ISTH, Maastricht, (12.-16. juni). Han var ordstyrer og deltager i paneldiskussion ved Åben Forskerdag - år 2000, Syddansk Sundhedsvidenskabeligt Forskningsforum (SSF), Esbjerg Conferencecenter (25. september). Han var inviteret som chairman og moderator ved 2nd ECAT Participants Meeting, Leiden (10. november) og valgt som formand for Forskningsudvalget ved Centralsygehuset Esbjerg Varde.

C. Klufft har undervist ved Ph.D.-træningskurset The haemostatic system and cardiovascular diseases - genetic, biochemical and clinical aspects ved Syddansk Universitet, Esbjerg (1.-6. oktober).

M. de Maat underviste ved Ph.D.-træningskurset The haemostatic system and cardiovascular diseases - genetic, biochemical and clinical aspects, Syddansk Universitet, Esbjerg (1.-6. oktober).

A.-M. Bloch Münster har deltaget i World Congress on Lung Health and 10th ERS Annual Congress, Firenze (30. august-3. september). Hun har sammen med J.I. Jensen, J. Gram og B. Bech afholdt foredraget Activation of coagulation following a standardized gunshot in a trauma induced lung injury pig model ved Åben Forskerdag, Syddansk Universitet, Esbjerg (25. september) og hun har deltaget i kongressen Home Treatment of Venous Thromboembolism and New Perspectives, Amsterdam (18. november).

Aa.K. Olsen har deltaget i Dansk Selskab for Trombose og Hæmostases 4. Forskerseminar, Vejlefyord Kursuscenter (31. marts-1. april), i kursus i smertebehandling af forsøgsdyr, København (26.-27. april). Han har desuden deltaget i Ernæringskongres, Middelfart (12.-13. maj), hvor han sammen med L.F. Larsen, P. Marckmann, E.-M. Bladbjerg og A.K. Hansen har afholdt foredraget Etablering af grisemodel til belysning af måltiders akutte effekt på blodpropdannelse samt i Scand-Las symposium, Stockholm (3.-7. maj). Har undervist i forsøgsdyrskundskab ved Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole, København (21.-22. juni, 26.-29. juni og 28. september) og ved Syddansk Universitet, Odense (28.-29. august). Han har deltaget i Åben Forskerdag, Syddansk Universitet, Esbjerg, (25. september), hvor han sammen med E.-M. Bladbjerg, A.K. Hansen, L.F. Larsen, J. Jespersen og P. Marckmann afholdt foredraget Fedtrige enkeltmåltider aktiverer ikke koagulationsfaktor VII i blodet hos minigrise.

J. Sidelmann har sammen med J. Jespersen og J. Gram undervist ved kursus i trombose og hæmostase, Dansk

Selskab for Trombose og Hæmostase og Dansk Selskab for Klinisk Kemi, Vejlefyord Kursuscenter (13.-14. april) samt ved efteruddannelseskursus i Koagulationssystemet og det fibrinolytiske system - Kliniske og metodologiske aspekter for bioanalytikere, Esbjerg Centralsygehus (31. oktober-3. november). Han har været fagkonsulent ved tidsskrifterne Fibrinolysis & Proteolysis og Thrombosis and Haemostasis.

Eksterne bevillinger og donationer

Afdelingen modtog i 2000 økonomisk støtte fra Esbjerg Fonden i form af en 3-årig bevilling til gennemførelse af projektet Effekten af FXIII-polymorfier på fibrinstruktur og den plasmin-inducerede nedbrydning af fibrin.

Publikationer

Bladbjerg EM, Gram J, Jespersen J. Plasma concentrations of blood coagulation factor VII measured by immunochemical and amidolytic methods. *Scand. J. Clin. Lab. Invest.* 2000; 60: 161-8.

Bladbjerg EM, Münster A-M, Keller N, Marckmann P, Jespersen J. Dietary factor VII activation does not increase plasma concentrations of prothrombin fragment 1+2 in patients with stable angina pectoris and coronary atherosclerosis. *Arterioscler. Thromb. Vasc. Biol.* 2000; 20: 2494-9.

Bladbjerg EM, Larsen LF, Østergaard P, Jespersen J. In vitro effects of heparin and tissue factor pathway inhibitor (TFPI) on factor VII assays. Possible implications for measurements in vivo after heparin therapy. *Blood Coagul. Fibrinol.* 2000; 11: 739-45.

Gram J, Bladbjerg E-M, Møller L, Sjøel A, Jespersen J. Tissue-type plasminogen activator and C-reactive protein in acute coronary heart disease. A nested case-control study. *J. Intern. Med.* 2000; 247: 205-12.

Gram J, Klufft C, Jespersen J. Standardization of measurement of components of the fibrinolytic system - Introduction and Current Status. *eJIFCC* 2000; 12 (2). www.ifcc.org/ejifcc/vol12no2/standcompfibsyst.html

Gram J, Klufft C, Barrowcliffe TW, Declerck P, Francis CW, Gaffney P, Jespersen J. PGM guidelines for description of criteria and methods for testing of specificity of assay methods for quantities in the fibrinolytic system. *eJIFCC* 2000; 12 (2). www.ifcc.org/ejifcc/vol12no2/PGMguidelines.html

Jespersen J. Standardization of coagulation and fibrinolysis methods. The Editors Column. *eJIFCC* 2000; 12 (2). www.ifcc.org/eJIFCC/Vol12no2.html

Jespersen J. Nye veje i standardisering/harmonisering af centrale variabler i det hæmostatiske system - The Joint IFCC/ISTH-SSC Committee on the Standardization of Coagulation Tests - Questions and Answers. *Medlemsnyt DSKK* 2000; 1: 6-10.

Jespersen J, Bertina RM, Haverkate F, red. Laboratory Techniques in Thrombosis. A Manual. 2nd revised edition of ECAT Assay Procedures (Paperback). Dordrecht: Kluwer Academic Publishers BV, 2000.

- Kluft C, on behalf of a working group within the Subcommittee on Fibrinolysis, of the Scientific and Standardisation Committee of the International Society on Thrombosis and Haemostasis (Declerck PJ, Jespersen J, Gram J, Kluft C). Criteria and search for specific assays for active plasminogen activator inhibitor 1 (PAI-1) in plasma. eJIFCC 2000, 12 (2). www.ifcc.org/ejifcc/vol12no2/PAI-1assays.htm*
- Kluft C, Gram J, Jespersen J. Standardisation of fibrinolysis methods. EQA-News 2000; 11: 181-3.*
- Larsen LF, Marckmann P, Bladbjerg E-M, Østergaard PB, Sidelmann J, Jespersen J. The link between high-fat meals and postprandial activation of blood coagulation factor VII possibly involves kallikrein. Scand. J. Clin. Lab. Invest. 2000; 60: 45-54.*
- Lassen JF, Jespersen J. INR-målinger i almen praksis og kvaliteten af peroral AK-behandling. Ugeskr. Læger 2000; 162: 3108-10.*
- Münster AMB, Bendstrup E, Jensen JJ, Gram J. Jet and ultrasonic nebulization of single chain urokinase plasminogen activator (scu-PA). J. Aerosol Med. 2000; 13: 325-33.*
- Nielsen JD, Husted SE, Lassen JF, Nielsen HK, Hansen KFW, Antonsen S, Jespersen J. Antikoagulationsbehandling. Ugeskr. Læger 2000; 162: 1247-52.*
- Nielsen JD, Holm-Nielsen A, Jespersen J, Vinther CC, Nielsen IW, Gram J. The effect of low dose acetylsalicylic acid on post-operative haemorrhage after transurethral prostatectomy. A prospective, randomized, double-blind, placebo-controlled study. Scand. J. Urol. Nephrol. 2000; 34: 194-8.*
- Petersen KR, Jørgensen M, Vinberg N, Gram J, Skouby SO, Tønnesen KH, Jespersen J. Decreased synthesis of tissue plasminogen activator antigen in users of oral contraceptives. Fibrinolysis & Proteolysis 2000; 14: 315-21.*
- Policydokument for Dansk Selskab for Klinisk Kemi - udarbejdet af Møller, HJ, Brock A, Sørensen S, Jespersen J på vegne af selskabets bestyrelse i perioden 1995-1999. Klinisk Kjem i Norden 2000; 2: 23-8.*
- Sidelmann J, Booth NA, Hoffmann J, Nesheim ME, Rosén S. Criteria for specific measurement of plasminogen (enzymatic; procedure) in human plasma. eJIFCC 2000; 12 (3). www.ifcc.org/ejifcc/vol12no3/plasminogen.htm*
- Sidelmann JJ, Gram J, Jespersen J, Kluft C. Fibrin clot formation and lysis: basic mechanisms. Semin. Thromb. Hemost. 2000; 26: 605-18.*
- Münster AMB, Bendstrup E, Jensen JJ, Gram J. Jet and ultrasonic nebulization of single chain urokinase plasminogen activator (scu-PA). J. Aerosol Med. 2000; 13: 325-33.*

CAST - Center for Anvendt Sundhedstjenesteforskning og Teknologivurdering

Centerleder, cand.polit. *Jan Sørensen*
Adjunkt, cand.scient. *Hindrik Vondeling*, Ph.D.
Forskningsadjunkt, cand.rer.soc. *Eva Draborg*, Ph.D. (tiltrådt 1. marts)
Forskningsassistent, MSc. (Health Science) *Karla Douw*
Forskningsassistent, cand.oecon. *Rikke Juul Larsen* (fratrådt 31. juli)
Konsulent, cand.oecon. *Torben Larsen* (tiltrådt 15. oktober)
Forskningsassistent, cand.oecon. *Jens Gundgaard* (tiltrådt 1. november)
Konsulent/fuldmægtig, cand.oecon. *Jens Olsen* (tiltrådt 1. november)
Korrespondent *Charlotte Bruun Pedersen*
Assistent *Dorte Elmelund Sørensen* (fratrådt 28. februar)

Medarbejdernes aktiviteter uden for centret

K. Douw har deltaget i møde for Dansk Forum for Sundhedstjenesteforskning, Århus (27. oktober).

E. Draborg har deltaget i Årsmøde 2000 om Medicinsk Teknologivurdering, Odense (4. april) og møde med de regionale MTV-enheder og MTV-instituttet, Hvidovre (4. oktober). Hun har holdt indlæg på Gå-hjemmøde for Vejle Amts Sundhedsforvaltning, Vejle (21. marts) og for Fyns Amts Forebyggelsesråd, Odense (15. juni).

R. Juul Larsen har deltaget i MTV-institutts årsrunde, Odense (4. april) og Dansk Forum for Sundhedsøkonomi, København (17. maj).

J. Olsen har undervist ved MTV-introduktionskursus ved Sønderborg Sygehus (6. december).

J. Sørensen har sammen med T. Jørgensen været kursusleder ved et todages kursus om Medicinsk Teknologivurdering for FOA-klubben ved Odense Universitets-hospital (28.-29. marts) og været kursusleder ved et fire-dages kursus om Medicinsk Teknologivurdering for Fyns Amts Sygehusvæsens Efteruddannelse (26.-27. april, 17. maj og 30. maj), ved MTV-introduktionskurser ved Esbjerg Centralsygehus (14. november) og ved Sønderborg Sygehus (6. december). Desuden har han undervist ved kursus om sundhedsøkonomi for Ringkjøbing Amt (6-8 marts) og ved kvalitetskoordinatoruddannelsen ved Frederiksberg Sygehus (20.-21. marts), ved introduktionskursus i MTV, Randers Centralsygehus (21. november) samt ved en række OLAU II-LAK-kurser. Han har også undervist i medicinsk teknologivurdering ved Fyns Amts Sygehusvæsens Efteruddannelseskursus i Sundhedsøkonomi, Gl. Avernæs (26. oktober) samt været tutor ved

MTV-institutts Sommerschool i MTV, Gl. Avernæs (21.-23. august). Desuden har han været vejleder for læge Annemarie Bondegaard Thomsens Ph.D.-uddannelse ved Københavns Universitet. Han har været bedømmer for den Europæiske Kommission vedrørende 5. rammeprogram Quality of Life program (22.-25. maj), censor ved BA-eksamen i Folkesundhedsvidenskab ved Københavns Universitet (11. januar) og 2. års eksamen ved Master of Public Health, Århus (30. august). Han har givet indlæg ved møder med Amtsrådsforeningens MTV-netværk (28. februar), Fyns Amts MTV-udvalg (30. november), Nordiske sundhedsøkonomer, Lund (24.-26. august) samt konsensuskonference om Doppler-undersøgelser, København (12. maj) og konference om endovaskulære behandlinger, Odense (29. november). Desuden har han deltaget i MTV-institutts temadag om MTV, Odense (4. april), møde ved UK Health Economics Study Group, Nottingham (10.-12. juli), deltaget i arbejdsseminarer med Forskningscenter for Kvalitetssikret Lægemedelanvendelse (FKL), Nyborg Strand (8.-9. maj) og København (27. november) samt kursus om Advanced Methods of Cost-effectiveness analysis, Oxford University (5.-7. juli). Endelig er han medlem af MTV-institutts arbejdsgruppe vedrørende MTV af behandling og diagnostik af patienter med ledde-gigt og MTV-institutts referencegruppen for projekt om etablering af et dansk system for tidlig varsling af nye og kommende medicinske teknologier.

H. Vondeling var med-vejleder for Wija Oortwijn ved Vrije Universiteit Amsterdam, Holland, hvor hun forsvarede sin Ph.D.-afhandling First things first. Priority setting for health technology assessment (31. maj). Han deltog i 16th Annual Meeting of the International Society for Technology Assessment in Health Care, hvor han i samarbejde med R.C.W. Hutubessy, D. van der Windt, B.W. Koes og L.M. Bouter holdt foredraget Cortico-steroid injections or physiotherapy in treatment of the painful stiff shoulder: an economic evaluation alongside a randomised trial in primary care, Haag, Holland (18.-21. juni). Ved samme konference holdt Wija Oortwijn i samarbejde med H. Vondeling, T. van Barneveld, C. van Vught og L.M. Bouter foredraget Priority setting for HTA in the Netherlands. Også ved denne konference deltog H. Vondeling i samarbejde med K. Douw og L. Bakketeig som gæsteforelæser om emnet European Survey of HTA Courses i det første møde i ECHAI (European Collaboration for Assessment of Health Interventions) Subgroup 5 on Education and training (19. juni). Han var chairman for sessionen Diffusion of expensive health technologies ved

Third International Conference on Priorities in Health Care, Amsterdam, Holland (22.-24. november). Endvidere deltog han i følgende konferencer: Det årlige møde i MTV-Instituttet, Odense (4. april), 7. møde i Dansk Forum for Sundhedsøkonomi, København (17. maj), 21st Nordic Health Economists' Study Group Meeting, Lund, Sverige (25.-26. august) og 7. årlige møde i Dansk Selskab for Sundhedstjenesteforskning, Skejby (27. oktober).

Eksterne bevillinger og donationer

J. Sørensen har på vegne af CAST indgået en rammeaftale med EvalueringsCenter for Sygehuse om projektsamarbejde over tre år. Han har fra Odense Kommune modtaget 300.000 kroner til evaluering af Koordinationsudvalgets igangsatte projekter og 250.000 kroner til evaluering af Erhvervstræningsskolen, 58.000 kroner fra Ribe Amt og Den Samfundsmedicinske Forskningsfond etableret af Ribe og Ringkjøbing amtsråd til evaluering af undervisningsprogram om brystselvundersøgelse, 115.000 kroner fra Vejle Amt til at støtte gennemførelsen af et pilotprojekt om kostvejledning og zoneterapi for personer med leddegigt samt 245.000 kroner fra Staten Institut for Medicinsk Teknologivurdering til gennemførelse af kompetenceopbygning i medicinsk teknologivurdering ved Sygehus Fyn, Center Vest.

Publikationer

Birk Olsen M, Larsen RJ, Sørensen J. Evaluering af GODAs, Fyns Amts og Odense Kommunes gæstelærerprogram 1999-2000, CAST-rapport, november 2000.

Enheden for Uddannelsesudvikling

Chefkonsulent, cand.scient. *Birgitta Wallstedt*
Ekstern pædagogisk konsulent *Dick Mårtenson*
Klinisk lektor, cand.med. *Lasse Bugge*
Erhvervsproglig korrespondent *Anne Grete Petersen*

Enheden har givet støtte til tre udviklingsprojekter ved Institut for Idræt og Biomekanik, et projekt ved Institut for Medicinsk Biologi og to projekter ved Klinisk Institut. Der har været afholdt fire kortere, pædagogiske kurser og to pædagogiske seminarer. Hertil kommer deltagelse i afholdelse af adjunktpædagogikum og andre pædagogiske kurser i regi af Center for Forskningsformidling og efteruddannelse.

Følgende uddannelsesudviklingsprojekter er i gang: Bachelor- og kandidatuddannelse i folkesundhedsvidenskab, samarbejde med de mellemlange videregående sundhedsuddannelser, Informations- og kommunikationsteknologi i fakultetets uddannelser (professor, dr.med. Peter Bie, lektor Ole Lammert), kommunikationsundervisning i den lægevidenskabelige kandidatuddannelse (klinisk lektor, dr.med. Magnus Petersen), Laboratorium for Klinisk Færdigheder (klinisk lektor Erik Skovbjerg), udvikling af nye optagelsesprocedurer (lektor Niels Grunnet-Nilsson), studiestart på den lægevidenskabelige kandidatuddannelse (klinisk lektor Lasse Bugge), kvalitetsudvikling af praktikanttjenesten i den lægevidenskabelige kandidatuddannelse (klinisk lektor Lasse Bugge), Medicinsk Videnskabsteori og Etik (forskningsassistent Jakob Ousager).

Gæsteforelæsninger

Professor R.S.G. Holdrinet, University Medical Centre, Nijmegen University, Holland: The Medical Curriculum in Nijmegen (16. august).

Professor Sally Brown, The Institute for Learning and Teaching in Higher Education, England: A „fit for purpose“ approach to assessment (8. december).

Professor Phil Race, The Institute for Learning and Teaching in Higher Education, England: Designing learning Outcomes (8. december).

Medarbejdernes aktiviteter uden for fakultetet

Medarbejdere fra enheden har deltaget i seks internationale pædagogiske og medicinsk-pædagogiske konferencer.

B. Wallstedt har siddet i Styregruppen for MHPE (Master of health professions education) og i Task Force for Med-Net (Medical education and didactics network in Europe).

Publikationer

Madsen JS, Wallstedt B, Brandt CJ, Hørdler M. Spørgsmålet som vidensnøgle. Udvikling af en undervisningsmetode, der tilgodeser læring af evidensbaseret arbejdsgang. Rapport nr. 3 i Den pædagogiske Rapportserie, Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Syddansk Universitet.

Lammert O, Madsen JS, Kornum PX, Vedsted P. Delvis erstatning af traditionelle forelæsninger med selvstudier af interaktive cd-rommer. Rapport nr. 4 i Den pædagogiske Rapportserie, Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Syddansk Universitet.

Studienævn for Medicin

Studieleder *Svend Stenvang Pedersen*

Studienævnet har medvirket ved udarbejdelse af og godkendt forslag til ny studieordning for den lægevidenskabelige bacheloruddannelse og studieordning for den lægevidenskabelige kandidatuddannelse.

En væsentlig del af studienævnets opgaver har været at sikre en tilfredsstillende implementering af de nye studieelementer, der successivt introduceres som led i overgangen til ny studieordning. Som led heri har studienævnet engageret sig i den løbende proces med at definere og formulere beskrivelse af de mål og kompetencer, de studerende skal erhverve i form af viden, færdigheder og holdninger.

Studienævnet har aktivt medvirket til at sikre, at overgangen til en ny studieordning ikke medfører store vanskeligheder for studerende, der følger gammel studieordning, men som er forsinkede.

Studienævnet har iværksat et analysearbejde af de forhold, der kan medføre et u hensigtsmæssigt studieforløb for studerende, specielt i begyndelsen af studiet.

Undervisningsministeriet fremsendte i året forslag til bekendtgørelse for de lægevidenskabelige uddannelser. Studienævnet havde en række indvendinger mod forslaget. Dette er senere trukket tilbage, og der afventes et nyt forslag.

Medlemmer af studienævnet deltager i evalueringen af den undervisning, der meddeles på hvert enkelt semester, og har i samarbejde med Enheden for Uddannelsesudvikling udarbejdet en ny evalueringsform for blokundervisning.

Medlemmer af studienævnet har deltaget i Association for Medical Education in Europe's årlige konference, Israel (27.-30. august).

Studienævn for Klinisk Biomekanik

Studieleder *Niels Grunnet-Nilsson*

Studienævn for Klinisk Biomekanik arbejder fortsat med at indføre mere studenteraktiverende undervisningsformer i det omfang, det skønnes pædagogisk og fagligt hensigtsmæssigt, ligesom der arbejdes med at koordinere den eksisterende problembaserede undervisning bedre.

Studienævnet er desuden opmærksom på nødvendigheden af at fremme et positivt studiemiljø med en klar fagidentitet hos de studerende. Dette blandt andet på baggrund af, at studienævnet i efteråret foretog en spørgeskemaundersøgelse blandt biomekanikstuderende på bachelordelen, og resultaterne fra denne undersøgelse tyder på, at en del af frafaldet af biomekanikstuderende i studiets første år skyldes en oplevelse af manglende faglig identitet - man „drukner“ så at sige i det store hav af medicinstuderende.

Studienævnet har løbende undersøgt aftagernes vurdering af det samlede 5-årige studium gennem udsendelse af spørgeskemaer til dimittenter og deres turnussupervisorer 6 måneder efter kandidateksamen, ligesom studienævnet er i løbende dialog med ledelsen af den kiropraktiske turnusuddannelse i Danmark.

Som en opfølgning på dette afholdt studienævnet med støtte fra Enheden for Uddannelsesudvikling i august et endags seminar/workshop med deltagelse af studienævnet, lærergruppen i klinisk biomekanik, turnusassistenter og deres supervisorer samt ledelsen af turnusuddannelsen. Som et resultat af seminaret har studienævnet iværksat arbejdet med at undersøge mulighederne for en omlægning af undervisningen i biomekanikfagene.

Studienævn for Idræt

Studieleder *Finn Berggren*

Studienævnet flyttede den åbne uddannelse Motion og Sundhedsfremme til Syddansk Universitet, Esbjerg, hvor det første forløb blev gennemført med 24 studerende. Der er yderligere blevet oprettet et åbent uddannelsesforløb i Motion og Sundhedsfremme i Esbjerg i efteråret 2000. I samarbejde med Danmarks Idrætsforbund og Team Danmark er det andet forløb inden for Idrættens Trænerakademi igangsat som åben uddannelse.

Der arbejdes fortsat - gennem en systematisk evalueringprocedure - med kvalitetssikring af uddannelserne på alle niveauer. Der er taget initiativ til en styrkelse af de studerendes mulighed for en øget kvalificering inden for områderne Exercise and Fitness og Friluftsliv ved at udbyde og justere moduler på tredje år i studiet. Det er sket på baggrund af en øget interesse for disse områder både nationalt og internationalt.

Der er derfor også udviklet et EU-støttet netværk inden for Exercise and Fitness, som studienævnet deltager i, ligesom der er søgt og bevilget midler gennem Nordplus til curriculum -udvikling af en fælles nordisk friluftslivsuddannelse på bachelor-niveau.

Studienævnet har koordineret et Web-seminar Ageing Population - Body, Health and Identity in Old Age, afholdt på Syddansk Universitet, Odense (1. - 2. maj) med deltagelse af 15 studerende. Underviserne var professor Kaare Christensen, Syddansk Universitet, professor Simon Biggs, Keele University, England, professor Stephen Katz, Trent University, Peterborough, Ontario, Canada, professor Archie Young, University of Edinburgh, Scotland, professor Taina Rantanen, University of Tampere, Finland og professor Michael Sagiv, Tel-Aviv University, Israel. Studienævnet har deltaget i koordinerende møde i Paris (14.-15. oktober) om IP in Physical Activity for Elderly People med deltagelse af repræsentanter fra 11 europæiske universiteter. Inden for netværket Health and Fitness er der gennemført udveksling af studerende og lærere til 4 EU-universiteter. Studienævnet deltager i et EU-støttet ODL-netværk ITES (Information Technologies in European Sport and Sport Science). I den forbindelse deltog Studienævnet i møde i Luxembourg (26.-28. maj) samt i en høring i Paris (8.-10. december). Studienævnet har deltaget i det tredje Nordplus-Idræt Intensive ugekursus i Island (14.-20. august). I ugekurset deltog i alt 27 studerende og 19 lærere fra 11 institutioner, heraf 5 studerende og 2 lærere fra Institut for Idræt og Biomekanik. Derudover har studienævnet søgt om Socrates/Erasmus-midler til opbygningen af et EU-netværk inden for Children and Exercise. 24 andre EU-universiteter har ytret ønske om at deltage i netværket.

Studienævnet varetog organiseringen af et særligt tilrettelagt ugekursus - uge 37 - for studerende fra Tamagawa University, Japan.

Studienævnet var repræsenteret ved IHHPs (International Institute of Health Promotion) årsmøde på American University, Washington D.C. for at indgå i planerne om et udvekslingsprogram for europæiske og amerikanske studerende.

Årets største og endnu uafsluttede opgave for studienævnet har været udarbejdelse af strukturen for uddannelsens nye studieordning og studievejledning.

Koordinator for de kliniske konferencer

Klinisk lektor, cand.med. *Ulf Schönsted-Madsen* (koordinator for kliniske konferencer)

Medarbejderens aktiviteter

Ulf Schönsted-Madsen har deltaget i Dansk Selskab for Otologi-Hoved-Halskirurgi (DSO-HH) Internatmøde vedrørende Continued Medical Education (CME), Kolding (20.-22. januar), i Nordic Allergy Symposium The connection between the lower and the upper airways in rhinitis and asthma, Stockholm (28. januar) og i Lægekredsforeningen for Fyns Amts møde om levnedsmiddelbårne infektioner, Odense (28. februar). Har undervist på A-kursus i almen medicin, Odense med emnet Øre-næsehals sygdom i almen praksis (6. marts og 13. april). Han har deltaget i Astra-Seneca uddannelsesdag Otitis media på tærsklen til det nye årtusinde. Nye behandlingsmuligheder, Albertslund (10. marts). Han deltog i Novartis aftensmøde Behandling af næsen, det oversete centrum i ansigtet med foredraget Sygdomme i næsen (allergi/forkølelse) forebyggelse og behandling. Misbrug af næsespray og hvordan dette kan håndteres i skranken, Odense (29. marts) og i Hoved-OrtoCentret, Rigshospitalet Kursus i oto-akustiske emissioner, København (14. april). Han var medarrangør af og deltager i Dansk Rhinologisk Selskabs årsmøde 2000 med foredrag og var ordstyrer af sektionen Pædiatrisk sinuit i øre-næse-halslægepraksis. Han var endvidere ordstyrer ved sektionen Septumrhinoplastik hos børn, Nyborg (4.-5. maj). Han deltog i Almen medicins temadag Har Danmark verdens bedste almen praksis? Hvordan kan den udvikles i et sammenhængende sundhedsvæsen? Odense (26. maj), og han har tilrettelagt og deltaget i Danske Otologer i Praksis (DOP) internatkursus: 1) Administration af speciallægepraksis. 2) Kommunikation i speciallægepraksis, Middelfart (1.-4. juni). Han har endvidere undervist medarbejdere hos Schering-Plough i emnet Næser og allergisk rhinit, Farum (16. august). Han var medarrangør og deltager i DSO-HH efteruddannelseskursus Current concepts in chronic otitis, Kolding (14.-16. september). Han underviste i MedComs temaaften med indlægget Speciallægens anvendelse af edb og EDIFACT, Kolding (14. september). Han var medarrangør og indleder af Bernafons seminar om otoakustiske emissioner samme sted. Medarrangør og deltager i Øre-næse-hals-konferencen i Budapest, Ungarn. Han holdt her foredraget Chronic headache related to nasal obstruction (28. september-1. oktober). Han deltog i DSO-HH 876. møde, Rigshospitalet, København (7. oktober) og i Monospéciale møde under Comité Principale, Union Européenne des Médecins Spécialistes (UEMS) Continuous Medical Education (CME), Luxembourg (12.-15. oktober).

Han har deltaget i Eksklusivkursus 2 for otologer, Fredericia (27. oktober) og deltaget i MedComs Introduktion til anvendelse af edb og EDIFACT i almen læge- og speciallægepraksis, hvor han holdt foredraget Hvordan anvender speciallægen edb og EDIFACT, København (2. november). Han var medarrangør og chairmann ved Schering-Ploughs møde Program for priktesten - udredning og behandling af allergi, Hørsholm (10. november). Han deltog i DSO-HH 877. møde med foredraget Septumrhinoplastik og hovedpine, Rigshospitalet, København (11. november). Han var medarrangør og deltager i Møde for Otologer i Fyns Amt, Odense (23. november). Ved 11. Internationaler Kurs für endonasale Nasennebenhöhlenchirurgie holdt han foredragene Verwendung des Operationsmikroskopes bei der Nasennebenhöhle (NNH)-Chirurgie og Spätergebnisse der mikrochirurgischen endonasalen NNH-Chirurgie, Bochum, Tyskland (4.-7. december). Han er forfatter til temahæftet Øre-, næse- og hals sygdomme i almen praksis og holdt i den forbindelse temamøder i Ribe (11. september), Hobro (9. oktober), Hellerup (23. oktober), Køge (30. oktober), Brabrand (13. november) og Hellerup (27. november). Han er formand for foreningen Fyns Amts Heltidspraktiserende Otologer (FAHO) og har i den forbindelse arrangeret og deltaget i følgende møder: Tinnitus, som det opleves af patienten, Odense (13. januar), kurser i om svimmelhed af forskellig genese, Odense (22. marts), Introduktion til metoden otoakustiske emissioner. Afsløring af høretab hos nyfødte, børn og voksne, Odense (11. april), Akupunktur i otologiens tjeneste, state of the art, Helnæs, Fyn (25. august), Allergisk diagnostik og kursus i priktest, Odense (10. november) og Otologi i almen praksis Odense (12. december). Han er dansk delegat til Union Européenne des Médecins Spécialistes (UEMS) monospécialesektion Oto-rhino-laryngologi og er her chairman for CME/Continued professional development (CPD), medlem af Foreningen af Praktiserende Speciallægers repræsentantskab (FAPS) og af efteruddannelsesudvalget i Dansk Selskab for Otolaryngologi, Hoved-Halskirurgi (DSO-HH) samt CME-udvalget i DSO-HH. Han er næstformand i Dansk Rhinologisk Selskab (DRS) og i foreningen Danske Otologer i Praksis (DOP).

Det Naturvidenskabelige og Tekniske Fakultet

Under Det Naturvidenskabelige og Tekniske Fakultet hører følgende institutter, centre og laboratorier:

Center for Agro-Industriell Bioteknologi
Institut for Biokemi og Molekylær Biologi
Biologisk Institut
Institut for Elektronik og Data
Fysisk Institut
Kemisk Institut
Mads Clausen Instituttet for Produktinnovation
Institut for Matematik og Datalogi
Mærsk Mc-Kinney Møller Instituttet for Produktionsteknologi
Laboratoriet for Naturligt Interaktive Systemer
Institut for Produktion og Maskinteknik
Center for ProteomAnalyse
Institut for Teknisk Fysik

Det Naturvidenskabelige og Tekniske Fakultetssekretariat:

Overassistent *Janne Ilbjerg*
Overassistent *Vibeke Jeppesen*
Fakultetssekretær, cand.jur. *Karen Margrethe Kristensen*
Overassistent *Lone Kjærgård Larsen*
Kontorfuldmægtig *Liselotte Nielsen*
Overassistent *Tine Nielsen*
Overassistent *Lone Poulsen*
Overassistent *Ulla Rytter*
Fuldmægtig, cand.scient. *Mette Thybo*

Faglig vejleder *Anne Dorthe Haaning Andersen*
Faglig vejleder *Astrid Ejlersen*
Faglig vejleder *Ulrik Brandt Hansen*
Faglig vejleder *Signe Inglev Steffansen*

Ingeniørsektorkontoret

Overassistent *Birgit Andersen*
Korrespondent *Joan Gabel*
Kontorchef, HD, *Mathias Madsen*
Overassistent *Niels Mikkelsen*

Undervisningsprisen

Adjunkt Ling Miao, Fysisk Institut tildeltes ved universitetets årsfest i oktober Det Naturvidenskabelige og Tekniske Fakultets undervisningspris.

CENTER FOR AGRO-INDUSTRIEL BIOTEKNOLOGI

Lektor, lic.pharm. *Pauli Kiel* (centerleder)

Laboratoriefuldægtig *Margrethe Andersen* (fondslønnet, 1. september-30. november)

Korrespondent *Ellen Karlsen* (tiltrådt 1. august)

Forskningsassistent *Mette Kristensen* (fondslønnet, tiltrådt 1. august)

Medarbejderes aktiviteter uden for centret

P. Kiel, M. Andersen og **M. Kristensen** har deltaget med 2 poster *Conversion of Agricultural Crops and Residues to Lactic Acid for Polylactate Production* og *Continuous Lactic Acid Fermentation of Brown Juice from Grass, Clover and Alfalfa in the Green Biorefinery* i Danish Biotechnology Conference VI: Perspectives of Modern Biotechnology, Munkebjerg, Vejle (30.–31. maj). De vandt førstepræmie for sidstnævnte poster.

P. Kiel og **M. Andersen** har været på studieophold vedrørende lysinfermentering hos firmaet AECI Bioproducts (Pty) Ltd, Durban, Sydafrika (18. juli–12. august).

M. Kristensen har deltaget i kurset *Modern methods in chemical engineering*, Aalborg Universitet, Esbjerg (14–18. august).

Eksterne bevillinger og donationer

P. Kiel har fået 210.000 kroner fra Direktoratet for FødevareErhverv, Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri til projektet *Biobaserede fødevareemballager til løn og anskaffelse af HPLC-udstyr*.

Publikationer

Andersen M, Kiel P. Integrated Utilisation of Green Biomass in the Green Biorefinery, Industrial Crops and Products 2000; 11: 129-137.

INSTITUT FOR BIOKEMI OG MOLEKYLÆR BIOLOGI

- Professor, dr.rer.nat.habil. *Olaf-Georg Issinger*
Professor *Jens Kristian Knudsen*
Professor *Matthias Mann* (aflønnet af Center for Eksperimentel BioInformatik, Danmarks Grundforskningsfond)
Professor *Peter Roepstorff*
Professor *Poul Valentin-Hansen*
Adjungeret professor *Flemming Martin Poulsen* (Kemisk Afdeling, Carlsberg Laboratorium, fratrådt 31. januar)
Adjungeret professor *Birte Svensson* (Kemisk Afdeling, Carlsberg Laboratorium)
Docent, mag.scient. *Hans Peter Degn*
Lektor, dr.rer.nat.habil. *Brigitte Susanne Boldyreff*
Lektor, *Raymond P. Cox*, Ph.D.
Lektor *Stephen Roger Douthwaite*, Ph.D.
Lektor, lic.techn. *Kenn Gerdes*
Lektor, cand.scient. *Kay Gulløv*
Lektor, cand.scient. *Jan Krogh Hansen*
Lektor, lic.scient. *Peter Højrup*
Lektor, lic.scient. *Jens Jørgen Lønsmann Iversen*
Lektor *Ole Nørregaard Jensen*, Ph.D. (adjunkt indtil 14. juni, lektorvikar 15. juni-31. august)
Lektor, cand.scient. *Karsten Kristiansen* (instituttleder)
Lektor *Susanne Mandrup Larsen*, Ph.D.
Lektor *Frants Roager Lauritsen*, Ph.D.
Lektor *Anne-Mette Thylstrup Miller*, Ph.D.
Lektor, cand.scient. *Lars Folke Olsen*
Lektor, cand.scient. *Ole Sand*
Lektor *Lotte Søgaard-Andersen*, Ph.D. (studieleder)
Lektor, mag.scient. *Peder Grove Sørensen*
Lektorvikar *Hansjörg Lehnherr*, Ph.D. (fratrådt 31. marts)
Forskningslektor *Finn Kirpekar*, Ph.D. (indtil 31. januar aflønnet af Carlsbergfondet, 1. juni-31. juli aflønnet af midler fra Roussel Santé R&D, 1. august-30. september aflønnet over ordinær drift, fra 1. oktober aflønnet af Danmarks Biotechnologiske Instrumentcenter).
Forskningsadjunkt *Jens Skorstengaard Andersen*, Ph.D. (indtil 31. august aflønnet af EU-midler, fra 1. september aflønnet af Center for Eksperimentel Bioinformatik, Danmarks Grundforskningsfond)
Forskningsadjunkt *Jordi Bosch Figueras*, Ph.D. (fratrådt 30. november, aflønnet af EU-midler)
Forskningsadjunkt *Thomas Franch*, Ph.D. (tiltrådt 1. juli, aflønnet af Carlsbergfondet)
Forskningsadjunkt *Nils J. Færgeman*, Ph.D. (tiltrådt 1. februar)
Forskningsadjunkt *Barbara Gaigg*, Ph.D. (fratrådt 31. marts)
Forskningsadjunkt *Barbara Guerra*, Ph.D. (aflønnet af Kræftens Bekæmpelse)
Adjunkt *Christian Isak Jørgensen*, Ph.D. (forskningsadjunkt indtil 31. oktober)
Forskningsadjunkt *Leif Kongskov Larsen*, Ph.D. (fratrådt 30. april)
Forskningsadjunkt *Esther Kudzai Mutenda*, Ph.D. (tiltrådt 1. oktober, aflønnet af midler fra Forskningsstyrelsen)
Forskningsadjunkt *Alexandre Victorovich Podtelejnikov*, Ph.D. (fratrådt 31. december, aflønnet af Center for Eksperimentel BioInformatik, Danmarks Grundforskningsfond)
Forskningsadjunkt *Juri Rappsilber* (indtil 14. juni forskningsassistent, aflønnet af Center for Eksperimentel BioInformatik, Danmarks Grundforskningsfond; fra 15. juni aflønnet af EU-midler)
Forskningsadjunkt *Petra Schrotz-King*, Ph.D. (orlov 28. marts-23. oktober, aflønnet af Center for Eksperimentel BioInformatik, Danmarks Grundforskningsfond)
Forskningsadjunkt *Stefan Schröder*, Ph.D. (tiltrådt 1. august, aflønnet af Center for Eksperimentel BioInformatik, Danmarks Grundforskningsfond)
Forskningsassistent *Tenna Aggerholm* (1.-30. maj, aflønnet af Erhvervsfremmestyrelsen)
Forskningsassistent *Blagoy Blagoev* (fratrådt 29. februar, aflønnet af Center for Eksperimentel BioInformatik, Danmarks Grundforskningsfond)
Forskningsassistent *Anne-Margrethe Krogsdam Christensen* (1. januar-30. juni)
Forskningsassistent *Hugo Ahlm Grønlund* (1. februar-31. juli)
Forskningsassistent *Jacob Bo Hansen* (tiltrådt 1. oktober, aflønnet af Danmarks Biotechnologiske Instrumentcenter)
Forskningsassistent *Dario Kalume* (10. april-10. juli, aflønnet af Novo Nordisk A/S)
Forskningsassistent *Irina Kratchmarova* (1. april-30. juni, aflønnet af Center for Eksperimentel BioInformatik, Danmarks Grundforskningsfond)
Forskningsassistent *Mingfu Liu* (aflønnet af Roussel Santé R&D)
Forskningsassistent *Hanne Dahl Mortensen* (aflønnet af EU-midler)
Forskningsassistent *Carsten Sønksen* (1. marts-31. maj)
Forskningsassistent *Jesper Voldby* (tiltrådt 1. oktober, aflønnet af Center for Eksperimentel BioInformatik, Danmarks Grundforskningsfond)
Forskningsassistent *Majken Westergaard* (tiltrådt 20. oktober, aflønnet af Løvens kemiske Fabrik)
Akademisk medarbejder *Shao-En Ong* (tiltrådt 15. juli, aflønnet af Center for Eksperimentel BioInformatik, Danmarks Grundforskningsfond)
Gæsteforsker *Benedetta Mattei*, Ph.D. (1. januar-30. sep-

- tember)
- Gæsteforsker *Inessa Ermakova* (11.-25. marts, opholdet finansieret af Professor Dr Werner Petersen Stiftung, Kiel).
- Gæsteforsker *Thomas Franch*, Ph.D. (1. januar-30. juni, aflønnet af RNA Tech ApS)
- Gæsteforsker *Jianmin Huang*, Ph.D. (23. maj-6. juni, group leader, Applied Phytologics Inc., Sacramento, USA)
- Gæsteforsker *Nieves Ibarrola*, Ph.D. (fra 1. oktober, opholdet finansieret af Ministerio Di Education y Cultura, Madrid)
- Gæsteforsker *Thomas J.D. Jørgensen*, Ph.D. (aflønnet af Finsen Laboratoriet)
- Gæsteforsker *Lise Madsen*, Ph.D. (1. februar-1. april, opholdet finansieret af Norges Forskningsråd og NORFA)
- Gæsteforsker *Ariane Minet*, Ph.D. (fra 1. oktober-31. december, opholdet finansieret af Plasmid Fondet)
- Gæsteforsker *Danielle Moinier*, Ph.D. (19.-30. august, opholdet finansieret af Marseille Biochemistry Institute)
- Gæsteforsker *Carlos Borrego More*, Ph.D. (3. juli-24. august, aflønnet af Girona Universitet, Spanien)
- Gæsteforsker *Esther Kudzai Mutenda*, Ph.D. (19. august-1. september, adjunkt fra University of Durban-Westville, Sydafrika)
- Gæsteforsker *Akhilesh Pandey*, Ph.D. (aflønnet af Massachusetts Institute of Technology, USA)
- Gæsteforsker *Suraj Peri*, Ph.D. (fra 1. december, opholdet finansieret af Plasmid Fondet)
- Gæsteforsker *Bernhard Sommer* (3.-29. september, opholdet finansieret af Graz Universität)
- Gæsteforsker *Akane Tsujimoto*, Ph.D. (1. september-20. november, opholdet finansieret af Sumitomo Pharmaceuticals, Japan)
- Gæsteforsker *Joëlle Vinh*, Ph.D. (til 30. august)
- Gæsteforsker *Peter Åkerblad*, Ph.D. (27. november-21. december, opholdet finansieret af AstraZeneca)
- Laborantpraktikant *Fie Probst Andersen* (tiltrådt 1. februar)
- Laborantpraktikant *Iben Tandskov Andersen* (fratrådt 31. januar)
- Laboratorietekniker *Jens Roswalld Andersen* (orlov fra 1. september)
- Laborantpraktikant *Lene Drud Andersen* (tiltrådt 1. september)
- Laboratorietekniker *Niels Møller Andersen* (fratrådt 31. juli, aflønnet af midler fra SSVF)
- Laborant *Søren Andersen*
- Laborantpraktikant *Helena Moos Christensen* (1. januar-31. december)
- Maskinarbejder *Torben Christensen*
- Laboratorietekniker *Anne-Mette Wennermark Christensen*
- Laborant *Inger Christiansen*
- Laboratorietekniker *Jette Clemmensen*
- Overassistent *Tina Hansen Dreyman*
- Laborantvikar *Anita Dueholm* (tiltrådt 1. maj)
- Fuldmægtig, cand.jur. *Elisabeth Ehmer* (aflønnet af Center for Eksperimentel BioInformatik, Danmarks Grundforskningsfond)
- Laboratoriemedhjælper *Henny Krogh Friborg*
- Laboratoriemedhjælper *Bente Friis*
- Laborant *Connie Gram*
- Laborantpraktikant *Henriette Elkjær Hansen* (tiltrådt 11. september)
- Laboratoriemedhjælper *Jytte Hansen*
- Laborant *Lykke Haastrup Hansen* (orlov fra 1. november)
- Laborant *Yvonne Hansen*
- Laborant *Pia Hovendal*
- Laborantvikar *Lene Andrup Jakobsen* (tiltrådt 18. september, aflønnet af midler fra Roussel Santé R&D)
- Laboratorietekniker *Hans Hugo Jensen*
- Institutsekretær, kontorfuldmægtig *Lisbeth Lindevang Johansen* (orlov 1. januar-31. maj)
- Laborant *Jonna Sørine Jørgensen*
- Kontorfuldmægtig *Kæthe Jørgensen* (institutsekretær indtil 31. maj)
- Elektronikmekanikerlærling *Jan Hertzum Kirchhoff* (fratrådt 29. februar)
- Laborant *Christina Bruun Kirkegaard* (orlov fra 1. maj)
- Laboratorietekniker *Helle Kamstrup Kjær*
- Laborantpraktikant *Ronnie Klimsøe* (tiltrådt 17. januar)
- Laborant *Erling Lund Knudsen*
- Elektroniktekniker *Søren Elsner Knudsen* (fratrådt 29. februar)
- Laborantpraktikant *Janni Boritz Kristiansen* (fratrådt 31. januar)
- Tegner/grafiker *Nina Krogh*
- Laboratorietekniker *Kirsten Elisabeth Laursen*
- Laborantvikar *Vagn Jørgen Frøhlke Limkilde* (tiltrådt 1. august)
- Laborantpraktikant *Dorthe Lorenzen* (fratrådt 31. august)
- Kemotekniker *Anita Lunding*
- Korrespondent *Charlotte Visbech Madsen*
- Laborantpraktikant *Helle Madsen* (fratrådt 31. juli)
- Laborantpraktikant *Mette Bank Madsen* (1. januar-31. december)
- Ingeniørassistent *Svend Aage Madsen* (fratrådt 30. november)
- Laboratoriemedhjælper *Minerva Fernandez Mallo* (aflønnet af Center for Eksperimentel BioInformatik, Danmarks Grundforskningsfond)
- Kontorfuldmægtig *Helle Marquard Mortensen* (overassistent til 31. oktober, fra 1. november aflønnet af Danmarks Bioteknologiske Instrumentcenter)
- Laborantpraktikant *Heidi Kirk Nielsen* (tiltrådt 1. september)
- Elektronikmekanikerlærling *Jimmy Lindhardt Nielsen* (1. august overflyttet fra Institut for Medicinsk Biologi)
- Ingeniørassistent *Jørgen Bang Nielsen*
- Laborant *Mogens Møller Nielsen* (tiltrådt 1. februar, aflønnet af Center for Eksperimentel BioInformatik, Danmarks Grundforskningsfond)

Laborant *Pia Nyborg Nielsen* (aflønnet af Center for Eksperimentel BioInformatik, Danmarks Grundforskningsfond)
Laborant *Tina Lisberg Nielsen* (fratrådt 31. juli)
IT-medarbejder *Mikkel Olrik* (tiltrådt 1. september)
Laboratoriemester *Ernst Ovesen*
Elektroniktekniker *Peter Ovesen*
Laborant *Jack Preben Pedersen*
Laborant *Jane Serup Pedersen*
Fotograf *Doris Gahner Petersen*
Laborant *Dorthe Dolleris Petersen*
Ingeniørassistent *Klaus Lehn Petersen*
Laboratorietekniker *Kate Rafn*
Laborantpraktikant *Lisbeth Aakær Rasmussen* (tiltrådt 1. september)
Laborant *Lene Skou*
Laborantpraktikant *Asbjørn Svendsen* (fratrådt 31. juli)
Laborantpraktikant *Kathrine Tabermann* (1. januar-31. december)
Maskinarbejderlærling *Minh Vuong Truong* (fratrådt 19. december)
Maskinarbejderlærling *Franz Robert Weigt*
Laborant *Eva Welander-Raabjerg*
Elektroniktekniker *Niels Erik Winther* (fratrådt 31. december, aflønnet af Center for Eksperimentel BioInformatik, Danmarks Grundforskningsfond)

Ph.D.-studerende pr. 31. december:

Tenna Aggerholm
Jesper Heeno Andersen
Kristian Sass Bak-Jensen
Hans Christian Beck
Blagoy Blagoev
Anne-Margrethe Krogsdam Christensen
Susanne Kjelstrup Christensen
Maiken Lyng Eriksen
Lobvi E.M. Fernandez
Esben Nørgaard Flindt
Jesper Franch
Klaus Stensgaard Frederiksen
Henrik Fyrst
Anne-Marie Hansen
Jacob Bo Hansen
Torben Helledie
Karin Hjernø
Dorte Holst
René Hummel
Lars Jelsbak
Morten Tovborg Jensen
Charlotte Sværke Jørgensen
Eva Ellehaug Jørgensen
Trine Nørgaard Jørgensen
Irina H. Kratchmarova
René Lametsch
Jane Nøhr Larsen
Morten Krog Larsen
Søren Stig Larsen

Sune Lobedanz
Sabrina Melchior
Marie Mikkelsen
Hans Thorleif Møller
Jakob Møller-Jensen
Kim V.B. Pedersen
Susanne Kartin Pedersen
Anders Aamann Rasmussen
Jørgen Sauer
Jette Wagtberg Sen
Hanno Steen
Allan Stensballe
Inge Dørk Villsen
Hongbin Zhang
Henrik Ørsnes
Ole Østergaard

Gæste Ph.D.-studerende:

Cornelia Czupalla (19.-30. juni og 7.-14. august, opholdet finansieret af Free University of Berlin)
Oksana Gritsenko (25. september-9. oktober, opholdet finansieret af Moscow State University).
Sven Kjellstrøm (1. januar-29. februar, opholdet finansieret af Lunds Universitet).
Jong Bae Park (17. januar-16. februar, opholdet finansieret af Pohang University of Science and Technology, Kyungpook, Korea)
Ann-Sofi Petersson (løbende, ophold finansieret af Sahlgrenska Universitetssjukhuset, Göteborg)
Andrei Petrov (7. februar-1. maj, opholdet finansieret af Moscow State University)
Rhys Roberts (4.-20. december, opholdet finansieret af Cambridge University, England).
Anne Svendsen (7. februar-7. maj, opholdet finansieret af Danmarks Tekniske Universitet)
Jimmy Ytterberg (20. marts-6. juli og 21. august-8. september, opholdet finansieret af Stockholm Universitet)

Der har i forårssemestret og efterårssemestret været ansat i alt 2 eksterne lektorer, 1 undervisningsassistent og 10 instruktører. Disse har undervist i alt 749 konfrontationstimer.

Endvidere har 12 Ph.D.-studerende i forårssemestret og efterårssemestret undervist i alt 1200 konfrontationstimer.

Gæsteforelæsninger

Professor Shmuel Shaltiel, The Weizmann Institute of Science, Rehovot, Israel: Vitronectin and CKII in the control of fibrinolysis and cell adhesion (26. januar).

Dr. Roger Schneider, Technical University Graz, Østrig: The importance of acyl chains in regulating membrane structure and function (28. februar).

Dr. Ehud Gazit, Massachusetts Institute of Technology, Cambridge, Massachusetts, USA: The plasmid addiction

module of phage P1: Regulation of specific protein-protein and protein-DNA interactions and by protein folding and stability (7. marts).

Dr. Gerhard Mittenhuber, Ernst-Moritz-Arndt-Universität, Greifswald, Tyskland: Comparison of stress responses in Gram-negative versus Gram-positive bacteria and a putative relationship of stress responses to the expression of toxin-antitoxin systems (14. april).

Professor Keith Weaver, University of South Dakota, Vermillion, USA: Novel type of antisense RNA-regulated post-segregational killing system from Gram-positive bacteria (26. april).

Professor Glen Frerichs, Westminster College, Fulton, Missouri, USA: A new pH oscillator: The chlorite-sulfite-sulfuric acid system in a CSTR (2. juni).

Professor John M. Olson, University of Massachusetts, USA: Evolution of photosynthetic reaction centers (7. juni).

Professor Henk Stunnenberg, University of Nijmegen, Holland: About malaria gametogenesis and mechanisms of eukaryotic gene transcription (7. juni).

Dr. Christian Ungermann, Biochemie-Zentrum Heidelberg, Tyskland: Mechanisms of vacuole membrane fusion (10. juli).

Dr. Bernhard Müller, Max Planck Institute for Developmental Biology, Tübingen, Tyskland: RGM - a potent repellent for neuronal growth cones (25. juli).

Dr. Bernd Fakler, University of Tübingen, Tyskland: Ca²⁺-activated (SK) K⁺ channels: Ion channels operated by multiple protein-protein interactions (25. juli).

Professor Tohru Marunouchi, Fujita Gakuen Health University, Nagoya, Japan: The requirement of Notch2 signal for the formation of roof plate evidenced by chimera analysis (7. august).

Dr. Christopher Hogue, University of Toronto, Canada: Bioinformatics and proteomics: The BIND database of protein interactions (7. august).

Dr. Harald Bredholt, Trondheim University, Norge: Accumulation of compatible solutes and expression of the *E. coli otsBa* genes in *P. putida* (9. august).

Dr. Arcadio Garcia de Castro, University of Cambridge, England: Anhydrobiotic engineering (9. august).

Prof. Juan L. Ramos, Centro de Investigaciones Biológicas, Granada, Spanien: Identification of plant signals for the development of bacterial containment systems (9. august).

Professor Mathias Montenarh, Universität des Saarlandes, Homburg, Tyskland: Interaction of the growth suppressor p53 with kinases and phosphatases: An alternative way of cellular growth regulation (17. august).

Professor Werner Lubitz, University of Vienna, Østrig: Bacterial ghosts as carrier and targeting system for biological agents (25. august).

Professor Jens Christian Skou, Aarhus Universitet: Identifikation af Na, K-pumpen og dens funktion (12. oktober).

Dr. Nick Morrice, University of Dundee, Skotland:

Protein phosphorylation site identification; an MS-Edman approach (17. oktober).

Prof. Dr. Jacek R. Wisniewski, Universitetet i Göttingen, Tyskland: Architecture of HMGI/Y/IC-DNA complexes is modulated by phosphorylation (3. november).

Professor Richard G. Brennan, Oregon Health Sciences University, Portland, USA: Specific recognition of DNA by the purine repressor: The roles of indirect readout, van der Waals contacts and coil-to-helix transitions (11. december).

Andre arrangementer afholdt af instituttet

M. Miller og L. Søgaard-Andersen arrangerede sammen med B. Korsgaard, Biologisk Institut, Inspirationsdag ved Syddansk Universitet for biologilærere i gymnasiet (27. januar).

J. Krogh Hansen og J. Knudsen arrangerede sammen med Erling Christiansen, Lipidforum i Oslo, 3rd Nordic Meeting on Medical and Biochemical Aspects of Lipid Metabolism på Hindsgavl Slot (31. marts-1. april).

L. Folke Olsen var medarrangør af Second International Conference on Discrete Chaotic Dynamics in Nature and Society ved Syddansk Universitet (9.-13. maj).

M. Mann var medarrangør af 2nd Workshop on Functional Genomics i Paris, Frankrig (18.-19. maj).

B. Svensson holdt tiltrædelsesforelæsnings Proteins in beer - a shortcut to perfect integration (26. maj).

K. Kristiansen og S. Mandrup arrangerede for Biokemisk Forening symposiet Molecular Mechanisms of Diabetes ved Syddansk Universitet (30. maj).

K. Gerdes var vært for EU-gruppen PERSIST og arrangerede i den forbindelse et minisymposium ved Syddansk Universitet (9. august).

T.J.D. Jørgensen var medarrangør af Dansk Selskab for Massespektrometri møde ved Syddansk Universitet (19. oktober).

L. Folke Olsen var arrangør af Dansk Selskab for Teoretisk Biologi workshop Non-linear cell communication and synchronization ved Syddansk Universitet (5. december).

Medarbejdernes aktiviteter uden for instituttet

BIOMEDICINSK FORSKNING OG MOLEKYLÆRCELLEBIOLOGI

B. Boldyreff deltog i Trans-Tech Meeting, Karolinska Institut, Stockholm, Sverige (15.-17. maj). Hun var på forskningsophold ved Institut für Pathologie, Universität des Saarlandes, Homburg, Tyskland (6.-30. juni) og samtidig gæsteforsker ved Institut für Medizinische Biochemie und Molekularbiologie ved samme universitet efter invitation fra Rektorkollegiet/Deutscher Akademische Austauschdienst. Hun var på forskningsophold ved Commissariat à l'Énergie Atomique i Grenoble, Frankrig (1.-14. juli). Hun var medlem af Biokemisk Forenings bestyrelse (til september 2000).

B. Guerra deltog sammen med O.-G. Issinger i Miami

Winter Symposium DNA, RNA and Cancer i Miami, USA (5.-9. februar) og præsenterede posteren Another job for CK2 β . Ved Dipartimento di Chimica Biologica, University of Padova, Italien, holdt hun foredraget Fas-associated protein factor 1 (FAF-1) a new interacting partner of protein kinase CK2 (13. juli).

O.-G. Issinger deltog i Miami Winter Symposium DNA, RNA and Cancer i Miami, USA (5.-9. februar). Han deltog i Biophysical Society Meeting i New Orleans, USA (13.-16. februar). Han holdt foredrag på Veterans Hospital i Minneapolis, USA (17. februar). På Novo holdt han foredraget G5: A new inhibitor of CK2 (5. april). Ved Farmakologisk Institutet, Teknisk Universitet i München, Tyskland holdt han foredraget CK2 from structure to function (13. april). Samme foredrag holdt han ved Molekylærbiologisk Institut, Aarhus Universitet (25. april). Ved Institute for Microbiology and Genetics, Biocenter, Universitat Wien, Østrig holdt han foredraget Protein kinase CK2: A kinase in need of control (30. maj). Ved Second p53/Cell Cycle Workshop i Slot Lejondahl, Sverige holdt han foredraget p38 mediates CK2-catalyzed p53 phosphorylation (9.-11. juni). På Lundbeck holdt han foredraget G5: A new inhibitor of CK2 (28. juni). Han holdt foredrag på Dept. Biochemistry, Padova, Italien CK2 from structure to function (13. juli). Hos Løvens kemiske Fabrik holdt han foredraget G5: A new inhibitor of CK2 (23. oktober).

EKSPERIMENTEL MIKROBIOLOGI

S.K. Christensen deltog i EMBO workshoppen Bacterial Neural Networks i Dublin, Irland og holdt foredrag med titlen *relBE* of *E. coli* modulates the global rate of translation during amino acid starvation (23.-26. september).

S. Douthwaite deltog i Fifth International Conference on the Macrolides, Azalides, Streptogramins, Ketolides and Oxazolidinones i Sevilla, Spanien med bidragene Structure-activity relationship of the ketolide telithromycin (HMR 3647) (Douthwaite S, Mauvais P, Champney S, Bryskier A), The C11,12-carbamate side-chain of the ketolide antimicrobial telithromycin (HMR 3647) enhances binding to both MLS-sensitive and -resistant ribosomes (Douthwaite S, Mauvais P, Hansen LH), Oxazolidinone resistance mutations in 23S ribosomal RNA of *Escherichia coli* reveal the central region of domain V as the primary site of drug action (Xiong L, Kloss P, Douthwaite S, Andersen NM, Swaney S, Shinabarger DL, Mankin AS) (26.-28. januar). Han var inviteret til at holde foredraget Mode of action of ketolide antibiotics ved mødet Novel Ketolide Antibiotics i New York, USA (18.-22. februar). Han deltog i International Forum on Ketolides i Paris, Frankrig (31. marts-3. april), hvor han holdt foredraget Mechanism of action of the novel ketolide antibiotics og ledede workshoppen Inhibition of bacterial protein synthesis by MLS and ketolide antibiotics. Han deltog i et planlægningsmøde om deltagelse i EU's 5. rammeprogram Quality of Life and Management of Living Resources i Paris, Frankrig (2. maj). Han deltog i 10th

European Congress of Clinical Microbiology and Infectious Diseases i Stockholm, Sverige (28.-31. maj), hvor han holdt foredraget The ketolides - innovation by design samt præsenterede posteren Role of the C11,12-alkyl/aryl caramate extension in the enhanced binding of the ketolide telithromycin (HMR 3647) to bacterial ribosomes (Douthwaite S, Andersen NM). Han deltog i 2nd International Symposium on RNA Structure på University of California, Santa Cruz, USA (12.-16. juli), hvor han præsenterede posteren Macrolide-ketolide antibiotic binding site is formed by structures in domains II and V of 23S ribosomal RNA (Douthwaite S, Hansen LH, Liu M, Kirpekar F). Han var inviteret foredragsholder på International Conference on Antimicrobial Agents and Chemotherapy i Toronto, Canada med foredraget The ketolides - a new family of antimicrobials (17.-20. september). Han deltog i Second Symposium on Structural Aspects of Protein Synthesis i Rensselaerville, New York, USA (21.-24. september), hvor han præsenterede posteren The tylosin resistance gene *tlrB* of *Streptomyces fradiae* encodes a methyltransferase that targets the large ribosomal subunit RNA (Liu M, Hansen LH, Kirpekar F, Douthwaite S). Han deltog i møde ved Centre National de la Recherche Scientifique i Gif-sur-Yvette, Frankrig om Molecular mechanisms of macrolide antibiotic action and resistance: Applications in drug development, som er et projekt inden for EU's 5. rammeprogram og holdt foredraget Methods for investigating the interactions of ligands with RNAs (16.-18. oktober). Han var inviteret til at holde foredraget Screening methods for measuring the interactions of macrolides with their rRNA targets på mødet Advances in Macrolide Development hos GlaxoWellcome i Verona, Italien (3.-4. december).

T. Franch holdt foredraget U turns in regulatory RNAs ved Department of Chemistry, Leiden Universitet, Holland (30. marts).

K. Gerdes var underviser på Ph.D.-kurset Protein-protein and Protein-DNA Interactions in Transcription på Panum Institutet, København og holdt foredraget Prokaryotic centromeres (11. februar). Han deltog i minisymposiet RNA and Programmed Cell Death ved Gorlaeus Laboratories, Leiden University, Holland og holdt foredraget Novel class of translational inhibitors - a possible role in prokaryotic stress response (30. marts). Han deltog i møde på Rigshospitalet, København (12. april) og holdt foredraget The toxin gene *relE* of *E. coli*. Han var underviser ved Ph.D.-kursus på Institut for Strukturel og Molekylær Biologi, Aarhus Universitet (13. april) og holdt foredraget Novel class of translational inhibitors - a possible role in prokaryotic stress response. Han var inviteret til Department of Microbiology, BMC, Uppsala University, Sverige og holdt foredraget Prokaryotic toxin-antitoxin loci: programmed cell death or stress response elements (9. maj). Han deltog i American Society of Microbiology's årsmøde i Los Angeles, USA (21.-26. maj). Han var foredragsholder ved MECBAD-workshoppen Plasmid Transfer på Laboratorium for Mikrobiologi, Danmarks Tekniske Universitet (21. august) og holdt

foredraget Programmed cell death by hok/sok of plasmid R1: Transient translational repression by a metastable RNA structure. Han var keynote-speaker ved Plasmid Biology 2000 Symposium i Prag, Tjekkiet (19.-25. september) og holdt foredraget Programmed cell death takes a turn. Han besøgte Dr. Dave Lane, CNRS, Toulouse, Frankrig og holdt foredraget Function of toxin-antitoxin loci in prokaryotes: Programmed cell death or stress response elements (17. november). Han var opponert ved Charlotta Ingvaldsdals Ph.D.-eksamen ved Department of Microbiology, BMC, Uppsala University, Sverige (10. maj) med titlen The involvement of the structures of antisense RNA, target RNA, and their complexes in plasmid R1 copy number regulation. Han var bedømmelsesudvalgsmedlem ved Thomas Bentins Ph.D.-eksamen på Panum, Københavns Universitet (1. september) med titlen Transcription in vitro under the influence of topological constraints.

L. Jelsbak deltog sammen med E. Ellehaug Jørgensen, S. Lobedanz, A.A. Rasmussen og L. Søgaard-Andersen i 27th International Conference on the Biology of the Myxobacteria i Winter Park, USA og holdt foredraget The C-signal induces a cell density dependent decrease in the cellular reversal frequency during *M. xanthus* fruiting body morphogenesis (3.-6. august).

C.I. Jørgensen deltog sammen med T. Møller og K. Pedersen i 2000 meeting on Molecular Genetics of Bacteria & Phages (22.-27. august) i Cold Spring Harbor, New York, USA og holdt foredraget Protein-protein communication and induced fit: The DNA binding domain of CytR plays a dual role in the formation of nucleoprotein complexes with the global regulator CRP.

E. Ellehaug Jørgensen deltog i 27th International Conference on the Biology of the Myxobacteria i Winter Park, USA (3.-6. august).

M. Liu var inviteret til at holde foredraget The tylosin resistance gene tlrB of *Streptomyces fradiae* encodes a ribosomal RNA methyltransferase ved Department of Medical Microbiology and Immunology, University of Alberta, Edmonton, Canada (11. august).

S. Lobedanz deltog i 27th International Conference on the Biology of the Myxobacteria i Winter Park, USA og holdt foredraget Induction and coordination of multicellular morphogenesis and sporulation by the C-signal, a cell surface-associated morphogen, during fruiting body morphogenesis in *M. xanthus* (3.-6. august).

T. Møller deltog i 2000 meeting on Molecular Genetics of Bacteria & Phages i Cold Spring Harbor, New York, USA (22.-27. august), hvor han præsenterede posteren Regulation of Spot 42 RNA from *Escherichia coli*. Han var deltager i Euroconference on Bacterial Neural Networks i Dublin, Irland, hvor han holdt foredraget Spot 42 RNA from *Escherichia coli* (23.-26. september).

J. Møller-Jensen holdt foredraget Control of toxin expression by a metastable RNA structure - the *hok/sok* locus of plasmid R1 ved Department of Chemistry, Leiden Universitet, Holland (30. marts)

K. Pedersen deltog i 2000 meeting on Molecular Gene-

tics of Bacteria & Phages i Cold Spring Harbor, New York, USA (22.-27. august), hvor han præsenterede posteren Transcriptional activation of toxin-antitoxin systems by amino acid starvation.

A.A. Rasmussen deltog i 27th International Conference on the Biology of the Myxobacteria i Winter Park, USA, hvor han holdt foredraget Identification of a histidine protein kinase important for development in *M. xanthus* (3.-6. august).

L. Søgaard-Andersen deltog i 27th International Conference on the Biology of the Myxobacteria i Winter Park, USA (3.-6. august).

P. Valentin-Hansen var deltager i 100th General Meeting of the American Society for Microbiology (21.-25. maj) i Los Angeles, USA og besøgte ved samme lejlighed Stanford University Medical Centre (18.-20. maj). Han holdt foredraget Repression of transcription initiation ved Howard Hughes Medical Institute's 2000 Meeting of International Research Scholars (20.-23. juni), Chevy Chase, Maryland, USA. I forbindelse med dette møde var han på forskningsbesøg ved New York University of Medicine, New York, USA (24.-27. juni). Han var inviteret som deltager i Nordita workshop on genetic intelligence of phages (24.-26. august) i København. Han har været medlem af bedømmelsesudvalg for Ph.D.-afhandlingerne Transcription in vitro under the influence of topological constraints, Thomas Bentin, Center for Biomolecular Recognition, Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Københavns Universitet samt Characterization of DeoR controlled regulation of transcription in *Bacillus subtilis*, Xianmin Zeng, Mikrobiologisk Institut, Danmarks Tekniske Universitet. Han var i bedømmelsesudvalget vedrørende besættelse af professorat i nucleotidsstofskiftet med særlig henblik på enzymerne i dette stofskifte ved Molekylærbiologisk Institut, Københavns Universitet. Han er formand for Fuhrmann Fonden.

EUKARYOT GENEKSPRESSION OG DIFFERENTIERING

A.-M. Krogsdam Christensen besøgte sammen med I. Kratchmarova og K. Kristiansen Exiqon A/S, Trørød (3. juli). Hun besøgte sammen med K. Kristiansen Novo Nordisk, Måløv (10. november).

J.B. Hansen deltog sammen med T. Helledie, K. Kristiansen og S. Mandrup i symposiet Nuclear receptors 2000, Steamboat Springs, Colorado, USA med posteren Ligand-induced phosphorylation of PPAR γ and RXR α (Petersen RK, Hansen JB, Jensen SS, Mandrup S, Kristiansen K) (25.-31. marts).

T. Helledie deltog i symposiet Nuclear receptors 2000, Steamboat Springs, Colorado, USA med posteren Identification of a functional PPAR response element in intron 1 of the acyl-CoA binding protein gene (Helledie T, Jensen SS, Boysen MS, Larsen JN, Rasmussen TN, Larsen LK, Kristiansen K, Mandrup S) (25.-31. marts). T. Helledie og S. Mandrup besøgte Dr. S. Alexson, Dept. of Clinical Chemistry, Huddinge Hospital, Stockholm, Sve-

rige (16. maj) og deltog i Trans-Tech Meeting, Stockholm, Sverige (17.-19. maj).

I. Kratchmarova besøgte Exiqon A/S, Trørød (3. juli).

K. Kristiansen holdt en gæsteforelæsning på Aarhus Universitet med titlen Peroxisome proliferator activated receptors (PPARs): Regulators of cellular growth and differentiation (10. februar). Deltog sammen med S. Mandrup i symposiet Molecular control of adipogenesis and obesity i Taos, New Mexico, USA (16.-22. februar). Besøgte Dept. Biologia Fonamental, Universitat de les Illes Balears, Palma de Mallorca for at udarbejde EU-ansøgning (25.-28. februar). Han deltog i symposiet Nuclear receptors 2000, Steamboat Springs, Colorado, USA (25.-31. marts). Besøgte sammen med S. Mandrup Merck Research Laboratories, Rahway, New Jersey, USA, hvor de orienterede om gruppens forskningsprojekter (4. april). Var i forbindelse med etablering af samarbejde inviteret til BioImage, Glaxo, hvor han holdt seminaret The role of peroxisome proliferators in adipocyte differentiation (29. juni). Han besøgte Exiqon A/S, Trørød, hvor han holdt seminaret Regulation of PPAR activity (3. juli). Besøgte i forbindelse med samarbejde Løvens kemiske Fabrik, Ballerup, hvor han holdt seminaret The role of nuclear receptors in skin differentiation (11. september). Han var inviteret til EU-COST-mødet om Body weight and energy expenditure - Functional food and nutrition technology og symposiet Functional food and energy expenditure, hvor han holdt foredraget Regulation of adipogenesis and PPAR γ activity, Wageningen, Holland (28.-30. september). Han besøgte i forbindelse med videnskabelige samarbejder Statens Institutt for Folkehelse, Oslo, Norge (26. oktober) og Institutt for Klinisk Biokemi, Haukeland Sykehus, Bergen, Norge, hvor han holdt foredraget The role of peroxisome proliferator-activated receptors in epidermal differentiation and psoriasis (27.-29. oktober). Han deltog i EU meeting on functional genomics relating to human health i Bruxelles, Belgien (8. november). Han besøgte Novo Nordisk, Måløv, hvor han holdt seminaret Yeast as a model system for analysis of ligand-dependent PPAR-mediated transactivation (10. november). Var inviteret til Statens Institutt for Folkehelse, Oslo, Norge, hvor han holdt foredraget The roles of peroxisome proliferator-activated receptors in skin and colon (16. november). Han var endvidere inviteret til seminaret Fatty acids, antioxidants and transcriptional regulation, Institute for Nutrition Research, Oslo, Norge, hvor han holdt foredraget Functional aspects of peroxisome proliferator-activated receptors (17. november). Deltog i seminar under Forskningsinitiativet Molekylær Cellepatologi og Genterapi, Silkeborg, hvor han holdt foredraget Regulation of mitochondrial proliferation (23.-24. november). Han besøgte Instituto di Morphologia Umana Normale Anatomia, Università di Ancona, Italien i forbindelse med udarbejdelsen af en EU-ansøgning (30. november-2. december). Har været medlem af bedømmelsesudvalg for 5 Ph.D.-afhandlinger ved Aarhus Universitet. Morten Præstegaard: Regulated expression of the human protein synthesis elongation factor 1 A-1 gene: Roles of p53 and the retinoblastoma protein

family, Lotte Bjergbæk: Functional and mechanistic studies of human topoisomerase II α , Yong Wang: Enzymatic and mechanistic characterization of human topoisomerase II α and II β , Michael Lisby: The molecular mechanism of type IB DNA topoisomerases and the catalytic inhibitor camptothecin, Agnieszka Danielewicz: Expression of the human elongation factor 1A isoforms in three eukaryotic systems: *Saccharomyces cerevisiae*, *Podospira anserina* and human cell culture. Har været medlem af bedømmelsesudvalget for en adjunktstilling ved Aarhus Universitet. Er medlem af bestyrelsen for Fuhrmann Fonden og Odense Universitets Forskningsfond. Han er konsulent for BioImage A/S og videnskabelig rådgiver for Evolva Ltd.

S. Mandrup besøgte Novo Nordisk A/S for at diskutere samarbejdsprojekter og holdt oplægget The function of PPARs and SREBP in the regulation of lipid metabolism and function of pancreatic β -cells (3. februar). Hun deltog i symposiet Molecular control of adipogenesis and obesity i Taos, New Mexico, USA (16.-22. februar). Hun deltog i symposiet Nuclear receptors 2000, Steamboat Springs, Colorado, USA (25.-31. marts) og besøgte Merck Research Laboratories, Rahway, New Jersey, USA (4. april). Hun besøgte Dr. S. Alexson, Dept. of Clinical Chemistry, Huddinge Hospital, Stockholm, Sverige (16. maj) og deltog i Trans-Tech Meeting, Stockholm, Sverige (17.-19. maj). Hun holdt foredraget PPARs and SREBPs - regulators of β -cell metabolism and function? ved Biokemisk Forenings symposium Molecular Mechanisms of Diabetes, Odense (30. maj). Hun besøgte professor Henrik G. Stunnenberg, University of Nijmegen, Holland for at diskutere samarbejde (31. juli-1. august). Hun besøgte Dr. Johannes Wilbertz, Karolinska Institute, Sverige for at diskutere samarbejde (22. september) og deltog i symposiet Nuclear receptors in health and disease, Huddinge, Sverige (24.-27. september). Hun holdt foredraget PPAR og lipidmetabolisme i Endokrinologisk Forening, Odense Universitetshospital (28. november). Er valgt som Sydansk Universitets repræsentant i Biokemisk Forening.

FOTOSYNTETSE

J.H. Andersen deltog sammen med R.P. Cox, J.B. Figueras og M. Miller i koordineringsmøde for TMR-network vedrørende Green Bacterial Photosynthesis i Barcelona, Spanien (25. august). Han deltog sammen med R.P. Cox, J.B. Figueras og M. Miller i 10th International Symposium on Phototropic Prokaryotes i Barcelona, Spanien (26.-31. august), hvor han bidrog med 2 poster. Han deltog i Fifth Nordic Congress on Photosynthesis i Helsingør (28.-30. oktober) sammen med R.P. Cox, J.B. Figueras og M. Miller, hvor han holdt foredraget A functional oriented comparison of FmoA sequences predicts the structural basis for differences in spectral properties of this protein.

R.P. Cox og M. Miller besøgte Institut for Matematik og Fysik, Roskilde Universitet, hvor R.P. Cox holdt foredraget Membrane organization in photosynthetic systems (29. maj). Han organiserede sammen med M. Miller og professor J. Imhoff, Universitetet i Kiel en sommerskole

i Molecular Microbial Ecology, der blev afholdt i Kiel (24. juli-4. august). Han deltog i koordineringsmøde for TMR-network vedrørende Green Bacterial Photosynthesis i Barcelona, Spanien (25. august). Han deltog i 10th International Symposium on Phototrophic Prokaryotes i Barcelona, Spanien (26.-31. august), hvor han præsenterede posteren Continuous measurements of light-induced sulfide uptake by green sulfur bacteria using a polarographic sulfide electrode og var medforfatter på 4 andre posterbidrag. Han deltog i Fifth Nordic Congress on Photosynthesis i Helsingør (28.-30. oktober).

J.B. Figueras deltog i koordineringsmøde for TMR-network vedrørende Green Bacterial Photosynthesis i Barcelona, Spanien (25. august). Han deltog i 10th International Symposium on Phototrophic Prokaryotes i Barcelona, Spanien (26.-31. august.), hvor han præsenterede posteren Diversity of green sulfur bacterial reaction centers through comparisons of the *pscB* genes og var medforfatter på 5 andre poster. Han deltog i Fifth Nordic Congress on Photosynthesis i Helsingør (28.-30. oktober).

M. Miller holdt foredraget A glimpse into the diversity of green sulfur bacteria reaction centers through comparisons of reaction center proteins på Carlsberg Laboratoriet (13. april). Hun holdt foredraget Structure and function of light-harvesting systems in green sulfur bacteria på Institut for Matematik og Fysik, Roskilde Universitet (29. maj). Hun deltog med en poster i Gordon Research Conference on Biophysical Aspects of Photosynthesis i Meriden, New Hampshire, USA (13.-18. juni). Hun besøgte Department of Molecular and Cell Biology, Penn State University, Pennsylvania, USA (19.-20. juni) og holdt foredraget Diversity of the photosynthetic apparatus in green sulfur bacteria (20. juni). Hun deltog i koordineringsmøde for TMR-network vedrørende Green Bacterial Photosynthesis i Barcelona, Spanien (25. august). Hun deltog i 10th International Symposium on Phototrophic Prokaryotes i Barcelona, Spanien (26.-31. august), hvor hun holdt foredraget Diversity of the photosynthetic apparatus in green sulfur bacteria og var medforfatter på 5 posterbidrag. Hun var medlem af Scientific Advisory Committee for Fifth Nordic Congress on Photosynthesis og deltog i møde i Helsingør (28.-30. oktober). Hun er medlem af Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd.

D.B. Steensgaard deltog i 21st Danish NMR Meeting i Karrebæksminde (27.-28. januar) og holdt foredraget The structure of the photosynthetic antenna from green sulfur bacteria studied with CP-MAS ¹³C NMR dipolar correlation spectroscopy.

FYSISK BIOKEMI

H. Degn deltog i 8th International Meeting on Chemical Sensors i Basel, Schweiz (2.-5. juli) med foredraget Monitoring low-volatile organic compounds in aqueous solution by rotating ball inlet mass spectrometry.

F.R. Lauritsen besøgte Helsinki Universitet, Finland (21.-27. juni) med henblik på etablering af forskningssamarbejde. Han deltog i ATV-mødet Måling - overvågning og kemiske analyser i felten, Gentofte (8. november) og holdt

foredraget On-site måling af flygtige organiske stoffer i luft, vand og jord. Han er medlem af bestyrelsen for Center for Vandkvalitetssensorer (VAKS).

L. Folke Olsen deltog i styregruppemøde i European Science Foundation-programmet Nonlinear Chemistry in Complex Reactors: models and experiments i Strassbourg, Frankrig (1.-2. marts). I forbindelse med Second International Conference on Discrete Chaotic Dynamics in Nature and Society på Syddansk Universitet (9.-13. maj) holdt han foredraget Dynamics in biology: Living on the edge of chaos. Han var medlem af den videnskabelige programkomité for Gordon Conference on Oscillations and Dynamic Instabilities in Chemical Systems, Roger Williams University, Bristol, Rhode Island, USA (20.-25. august). Han deltog i European Workshop on Glycolysis ved Kemisk Institut, Københavns Universitet (8. december). Han har holdt 1 populærvidenskabeligt foredrag. Han er fortsat sekretær i Dansk Selskab for Teoretisk Biologi, og han er medlem af styregruppen for European Science Foundation-programmet Nonlinear Chemistry in Complex Reactors: Models and experiments.

LIPID

N.J. Færgeman og J. Knudsen deltog med 2 poster i 41st International Conference on the Biochemistry of Lipids i Halle, Tyskland (13.-16. september). Var på et 2-ugers studieophold ved Biochemie-Zentrum Heidelberg, Tyskland (17.-29. september).

J. Krogh Hansen var på studierejse til det lægevidenskabelige fakultet ved Universitetet i Tromsø, Norge (11.-17. november). Formålet var at drage nytte af de norske erfaringer med en studiemodel, der på mange måder ligner den nye uddannelse i Odense.

J. Knudsen holdt foredraget Function of acyl-CoA-binding protein in lipid metabolism and regulation of gene expression på 3rd Nordic Meeting on Medical and Biochemical Aspects of Lipid Metabolism på Hindsgavl Slot (1. april). Han deltog med 2 poster i 41st International Conference on the Biochemistry of Lipids i Halle, Tyskland (13.-16. september).

PROTEININTERAKTION

J.S. Andersen og H. Steen besøgte Division of Gene Regulation and Expression, Wellcome Trust Biocentre, School of Life Sciences, University of Dundee, Scotland (16.-23. april).

N. Ibarrola deltog sammen med A. Pandey i konferencen Transcriptome 2000 i Paris (6.-8. november).

M. Mann var inviteret til at holde foredraget Mass spectrometric and proteomic approaches for discovering novel signaling molecules ved Skirball Institute, New York University School of Medicine, New York, USA (18. februar). Han var inviteret som foredragsholder til kurset Proteomics ved National University of Singapore, hvor han holdt tre foredrag (12.-15. marts). Han var inviteret til at holde forelæsningsen Proteomics: The beginning of a new era ved Human Genome Organization, Vancouver, Canada (9.-12. april). Han var inviteret til at

holde en forelæsning under Boehringer Ingelheim Fondkonferencen Signal Processing through Protein Complexes (12.-16. april) med titlen Analysing signaling pathways and complexes by mass spectrometric methods, Titisee, Schwarzwald, Tyskland. Han var inviteret til at holde forelæsningen Mass Spectrometry as a tool in functional proteomics ved 11th International Symposium on Pharmaceutical and Biomedical Analysis i Basel, Schweiz (17. maj). Han holdt foredraget Interaction proteomics by mass spectrometric methods ved 2nd Workshop on Functional Genomics i Paris, Frankrig (18.-19. maj). Han var inviteret til at holde forelæsning ved 18th International Congress of Biochemistry & Molecular Biology (20.-24. juni) i Harrowgate, England med titlen Defining gene function via the mass spectrometric analysis of multiprotein complexes (Mann M, Rappsilber J, Andersen J, Pandey A, Blagoev B, Podtelejnikov A). Han var inviteret til at holde forelæsning ved Umeå Universitet, Sverige (30. juni). Han var inviteret til at holde foredraget Determining gene function by proteomics (14. juli) ved Sanger Center, Hinxton Hall, England, samt inviteret til at holde foredraget Proteomics under konferencen Beyond the Genome (16.-20. juli) i Birmingham, England. Han var inviteret til at holde foredraget Proteomics via mass spectrometric analysis of multi-protein complexes på University of Pennsylvania, Boylton, Pennsylvania, USA (20. august). Han var inviteret til at holde hovedforelæsningen på den første mødedag under European Life Science Organization-konferencen Genomics, a new dimension in studying the cell (2.-6. september) i Geneve, Schweiz, med titlen Proteomics. Han holdt forelæsninger ved Texas A&M University, Department of Chemistry, College Station, Texas, USA (25.-27. september). Han var inviteret til at holde forelæsning ved Brigham and Women's Hospital, Boston, USA med titlen Mass spectrometry for studying proteins and proteomes (28. september). Han var inviteret til at holde Oncology Series talk (21. november) med titlen Novel proteomics methods to map protein-protein interactions and signaling pathways ved Dana Faber Cancer Institute, Boston, USA. Han var inviteret til at holde forelæsning med titlen Proteomics to dissect multi-protein complexes (28. november) ved Max Plank Institute for Biochemistry, Martinsreid, Tyskland. Han holdt hovedforelæsning under the German Annual Genomics Meeting (30. november-1. december) i Heidelberg, Tyskland med titlen Impact of proteomics on the functional elucidation of the genome. Han var inviteret til at holde forelæsning med titlen The impact of mass spectrometry based proteomics on functional genomics (15. december) ved University of Florida, Talahassee, USA. Han er medlem af redaktionskomiteerne for de videnskabelige tidsskrifter Analytical Chemistry, Journal of the American Society for Mass Spectrometry, Genome Research samt Proteomics. Han er forskningsdirektør ved Protana A/S. Han er gæstprofessor i cellebiologi ved Harvard Medical School, gæstprofessor ved Whitehead Institute, Massachusetts Institute of Technology samt gæstprofessor ved Texas A&M University.

A. Pandey deltog i konferencen Transcriptome 2000 i Paris (6.-8. november).

A.V. Podtelejnikov deltog i konferencen i Bioinformatik i Helsingør (27.-30. april), hvor han præsenterede posteren Linking genome and proteome by mass spectrometry. Stage 2. Identifixation of novel human protein by genome searching (Podtelejnikov A, Mortensen P, Küster B, Mann M). Sammen med J. Rappsilber deltog han i 48th ASMS Conference on Mass Spectrometry and Allied Topics, Long Beach Californien, USA (11.-15. juni), hvor han præsenterede posteren Fishing for novel human genes. Mass spectrometry as a tool for gene prediction (Podtelejnikov A, Mortensen P, Andersen J, Küster B, Mann M) samt i ELSO 2000-møde i Geneve, Schweiz (2.-6. september) med posteren Mining the human genome by mass spectrometry (Podtelejnikov A, Steen H, Rappsilber J, Küster B, Mortensen P, Budin K, Mann M).

J. Rappsilber deltog i 48th ASMS Conference on Mass Spectrometry and Allied Topics, Long Beach, Californien, USA (11.-15. juni) med posterne Nanoelectrospray and real-time database searches (Rappsilber J, Andersen JS, Mortensen P, Budin K, Pedersen C, Mann M) og Mass spectrometry enables direct protein identification in large genomes (Küster B, Mortensen P, Andersen JS, Podtelejnikov A, Budin K, Pandey A, Rappsilber J, Steen H, Mann M) samt i ELSO 2000-møde i Geneve, Schweiz (2.-6. september) med posteren Mass spectrometry enables direct protein identification in large genomes (Andersen J, Lyon CE, Leung AKL, Fox A, Lam YW, Lamond AI, Steen H, Rappsilber J, Mann M).

H. Steen besøgte Division of Gene Regulation and Expression, Wellcome Trust Biocentre, School of Life Sciences, University of Dundee, Scotland (16.-23. april). Han deltog i seminaret Proteomics in Modern Medicine på Christian-Albrechts Universität, Kiel, Tyskland hvor han holdt forelæsningen Nanoelectrospray and quadrupole-TOF mass spectrometry: A pivotal tool for proteomics (20. juni). H. Steen deltog i 15th International Mass Spectrometry Conference i Barcelona, Spanien (27. august-1. september) med posterne Similarity between condensed phase and gas phase chemistry: Fragmentation of peptides containing oxidized cysteine residues and its implications for proteomics (Steen H, Mann M) og CID/PSD MALDI TOF MS, MALDI QqTOF MS/MS and ESI Q-TOF MS/MS analyses of microcystins (cyclic heptapeptides) and nomenclature of their associated fragments (Vinh J, Robillot C, Steen H, Le Caer JP, Roepstorff P). Han holdt forelæsningen New vistas in tyrosine phosphorylation analysis by tandem mass spectrometry i Bio-Mass Spectrometry-Club, German Cancer Research Center, Heidelberg, Tyskland (6. december).

PROTEINSTRUKTUR OG -FUNKTION

L.E.M. Fernandez deltog sammen med P. Roepstorff i konferencen Desorption 2000 i St. Malo, Frankrig (3.-7. september).

P. Højrup deltog i Association of Biochemical Resource Facilities Symposium 2000 i Bellevue, Washington,

USA (19.-22. februar). Han var forelæser ved 2 heldagskurser i AB-C-regi med foredraget Homology Searches – Application and Evaluation (31. marts og 27. oktober). Han deltog i BioInformatics 2000-møde i Helsingør (27.-30. april). På Rigshospitalet holdt han foredraget BLAST homology searches (26. maj). Sammen med H. Dahl Mortensen deltog han i Innate Immunity Workshop på Santorini, Grækenland med posteren Protein structure and modification of human mannan-binding lectin (MBL) (Hønnerup P, Mortensen HP, Holmskov U, Højrup P) (11.-15. oktober). På Københavns Universitet holdt han foredraget Introduction to bioinformatics (5. december).

O. Nørregaard Jensen var inviteret til at holde foredraget Characterization of phosphoproteins by mass spectrometry: Advances and challenges ved et møde i Swedish Mass Spectrometry Society i Lund (3. marts). Han deltog i BioRecNet: Workshop on Biomolecular Recognition within Proteomics, i Stockholm, Sverige med foredraget Investigation of protein complexes and phosphoproteins by affinity-based purification and mass spectrometry (9.-10. maj). Han var gæsteforedragsholder med foredraget Analytical strategies for identification and characterization of phosphoproteins på Micromass/BioRad ProteomeWorks Tour i Köln og Frankfurt, Tyskland og i København (5.-7. juni). Sammen med D. Kalume og P. Roepstorff deltog han i 48th ASMS Conference on Mass Spectrometry and Allied Topics i Long Beach, Californien, USA (11.-15. juni), hvor han præsenterede posterne Electron capture dissociation of phosphopeptides (Stensballe A, Haselmann KF, Olsen JV, Roepstorff P, Zubarev RA, Jensen ON), Simplified sample preparation for peptide mass mapping: In-gel digestion on the MALDI probe (Stensballe A, Jensen ON) og Phosphopeptide analysis using a MALDI QqTOF mass spectrometer (Bennett K, Stensballe A, Podtelejnikov AV, Jensen ON). Deltog sammen med B. Mattei, J. Vinh og T.J.D. Jørgensen i 15th International Mass Spectrometry Conference i Barcelona, Spanien, hvor han var inviteret til at holde foredraget New approaches to phosphopeptide analysis by mass spectrometry (27. august-1. september). Han holdt gæsteforedraget Identification and characterization of post-translationally modified proteins in proteomics ved Medicon Valley Academy BioConference 2000 i Malmö, Sverige (20.-21. september) samt foredraget Mass spectrometry in proteomics: Applications and challenges i Namur, Belgien (26. september). Sammen med F. Kirpekar besøgte han firmaet Micromass i Manchester, England med henblik på indkøb af forskningsinstrumenter (4.-5. oktober). Ved Department of Chemistry, Swedish Agricultural University i Uppsala forelæste han over emnet Mass spectrometry in protein chemistry and proteomics (10. oktober). Han deltog i Dansk Biokemisk Forenings årsmøde ved Gl. Avernæs, hvor han organiserede et symposium om Bioinformatics og Mass Spectrometry og holdt forelæsningsen Mass spectrometry tools in proteomics (12. oktober). På Dansk Selskab for Massespektrometri og proteomanalyse: Strategier for proteinidentifikation og -

karakterisering (19. oktober). Han besøgte sammen med F. Kirpekar og P. Roepstorff firmaerne PerSeptive Biosystems i Boston, USA og MDS Sciex i Toronto, Canada med henblik på indkøb af forskningsinstrumenter (26.-30. november). Han holdt i denne forbindelse foredrag med titlen New approaches to phosphopeptide analysis by MS/MS for the Greater Boston Area Mass Spectrometry Interest Group.

T.J.D. Jørgensen deltog i European Research Conference: Molecules of Biological Interest in the Gas Phase i Les Houches, Frankrig (13.-18. maj) med posteren Receptor-ligand interactions assessed by hydrogen/deuterium exchange combined with electrospray ionization mass spectrometry. Han deltog i 15th International Mass Spectrometry Conference i Barcelona, Spanien (27. august-1. september) med posteren Destruction cross sections of specific vs. nonspecific noncovalent complexes. Modtog på konferencen en forskerpris (Best Student Paper Award) fra tidsskriftet International Journal of Mass Spectrometry. Han var inviteret til at holde foredraget Dynamics of urokinase receptor interaction with peptide antagonists - studies by amide-hydrogen exchange and mass spectrometry på Carlsberg Laboratoriet i København (7. december).

F. Kirpekar besøgte Institut für Medizinische Physik, Universität Münster, Tyskland med henblik på forskningssamarbejde (18.-20. april). Han deltog i 18th Informal Meeting on Mass Spectrometry i Prag, Tjekkiet (30. april-3. maj) med foredraget RNA modifications analysed on a MALDI Q-TOF mass spectrometer (Kirpekar F, Krogh TN). Besøgte firmaet Micromass i Manchester, England med henblik på indkøb af forskningsinstrumenter (4.-5. oktober). Han besøgte firmaerne PerSeptive Biosystems i Boston, USA og MDS Sciex i Toronto, Canada med henblik på indkøb af forskningsinstrumenter (26.-30. november). Han holdt i denne forbindelse foredrag med titlen MALDI MS and MS/MS of RNA. Han holdt foredrag på Haderslev Katedralskole om genteknologi (25. september).

D.E. Kalume deltog i 48th ASMS Conference on Mass Spectrometry and Allied Topics i Long Beach, Californien, USA (11.-15. juni) med posteren Investigation of tyrosine nitration by mass spectrometry (Petersson ASN, Kalume DE, Caidahl K, Roepstorff P).

B. Mattei deltog sammen med P. Roepstorff i EU Pectin Consortium Meeting, Pectins and Pectolytic Enzymes i København, hvor hun holdt foredrag (31. marts). Hun deltog i 15th International Mass Spectrometry Conference i Barcelona, Spanien, hvor hun præsenterede posteren The binding interface between endopolygalacturonase and its plant protein inhibitor studied by surface plasmon resonance, limited proteolysis and mass spectrometry (Mattei B, Cervone F, Roepstorff P) (27. august-1. september).

H. Dahl Mortensen deltog i Innate Immunity Workshop på Santorini, Grækenland med posteren Protein structure and modification of human mannan-binding

lectin (MBL) (Hønnerup P, Mortensen HD, Holmskov U, Højrup P) (11.-15. oktober).

K. E. Mutenda deltog i Europectin Meeting i Leeds, England med foredraget Identification and sequence determination of pectin interaction complexes by mass spectrometry (30. november-1. december).

P. Roepstorff var inviteret til at holde foredraget Polyacrylamide gel electrophoresis and mass spectrometry, ideal partners in the post genome era ved CNRS, Centre de Microbiologie, Marseille, Frankrig (20.-21. januar). Samme foredrag holdt han ved University of Liverpool, School of Biological Sciences, England (9. marts). Han deltog i EU Pectin Consortium Meeting i København (31. marts), hvor han holdt foredraget Characterization of polymers by MS. Ved Proteome Information Exchange Meeting i Münster, Tyskland deltog han som session chairman (4. marts). Han deltog i et strategipanel omhandlende proteomanalyse nedsat af European Science Foundation (19. april). Var inviteret til at holde foredraget Mass spectrometry in protein studies from genome to function ved Institut for Molekylær og Strukturel Biologi, Aarhus Universitet (27. april). Han var inviteret af INSERM til at forelæse ved forskerskolen i Paris, Frankrig (2.-3. maj). Han var medlem af rektorkollegiets delegationsrejse i anledning af 50-året for dansk-kinesiske diplomatiske forbindelser (7.-19. maj) og holdt i forbindelse hermed et foredrag ved et fællesmøde med the Chinese Academy of Sciences. Han holdt som inviteret forelæser plenarforedraget The role of mass spectrometry in studies of proteins from genome via proteome to protein function ved SCI 2000, XX Congresso Nazionale della Società Chimica Italiana, Rimini, Italien (4.-9. juni). Han deltog i 48th ASMS Conference i Long Beach, Californien, USA (11.-15. juni) og afholdt gæsteforlæsningsen Mass spectrometry: a key analytical tool in protein studies. Samme foredrag holdt han ved LUMB/W&N Symposium on Novel Protein Technology for Biomedical Research ved Leiden University Medical Center, Holland (26. juni). Han var inviteret til at deltage i Fifth International Symposium on P450 Biodiversity i Helsingør med foredraget Proteome analysis, a new tool in functional genomics (5. juli). Han var inviteret forelæser ved EMBO 2D PAGE and Mass Spectrometry in Cell Biology-kurset ved EMBL i Heidelberg, Tyskland med foredraget Mass spectrometry, a key analytical tool in protein studies (1. august). Ved Kemiska Föreningen i Lund, Sverige holdt han foredraget Proteomics and mass spectrometry: novel analytical tools in functional genomics (31. august). Han deltog i og var chairman ved Desorption 2000 Workshop in St. Malo, Frankrig (3.-7. september). Ved Technische Universität i Berlin, Tyskland, ved EBNIC/CEBC Meeting on Human Genomics and Technologies var han inviteret til at holde foredraget The next level after genomics (9. september). Han holdt foredraget Mass spectrometry in protein studies from genome to function i forbindelse med ESBES-3: European Symposium on Biochemical Engineering Science i København (10.-13. september) samt foredraget The role of mass spectrometry in protein studies from

genome to function ved ATC, Associazione Ticinese dei Chimici Meeting i Schweiz (25. september). Fra 9.-15. oktober besøgte han Sydkorea, hvor han var inviteret til at holde foredragene Proteome analysis and mass spectrometry, new tools in functional genomics ved Department of Life Science, Pohang University of Science and Technology, samt plenarforedraget Mass spectrometry in protein studies from genome to function ved 12th Annual Meeting of the Korean Society for Molecular Biology. Ved Rigi-Meeting 2000, Annual Meeting of the Swiss Group for Mass Spectrometry, Neuchâtel holdt han et inviteret foredrag med titlen Mass spectrometry in protein studies from genome to function (2. november). Holdt gæsteforedrag Post-translational modifications are essential and require global analysis on the protein level ved Naturvetenskapliga Forskningsrådets Vetenskapsforum om The complex system of life – Functional genomics and the revolution in life sciences i Sigtuna, Sverige (16.-19. november) og foredraget Proteomics. Where are we and where do we go? for the Greater Boston Mass Spectrometry Discussion Group, PerSeptive Biosystems i Framingham, USA (27. november). Han var gæsteforedragsholder ved 11th International Symposium on ALS/MND arrangeret af Muskelsvindfonden i Århus med foredraget Introduction to proteomics (4. december). Sad i panelet til evaluering af Institut Pasteur i Paris (1.-2. oktober). Har været medlem af bedømmelsesudvalg til professorat på Københavns Universitet samt ekstern bedømmer i forbindelse med besættelse af forskningsprofessorater ved Sveriges Naturvetenskapliga Forskningsrådet. Han har været ekstern opponent i følgende Ph.D.-afhandlinger: Kristina Håkansson: Method and Technique Development in Peptide and Protein Mass Spectrometry, Uppsala Universitet (4. april) og Madelina Oppermann: Chemical and mass spectrometrical methods in protein analysis, Karolinska Institutet, Stockholm (15. december). Han er medlem af bestyrelsen for Danmarks Fiskeriundersøgelser samt medlem af Life Science and Technology Panel under NATO Scientific Affairs Division. Han er formand for bestyrelsen for Danish Center for NMR Spectroscopy of Biological Macromolecules og i bestyrelsen for Center for faststof NMR ved Aarhus Universitet. Han er medlem af styringsgruppen for det bioteknologiske konsortium Wallenberg Consortium North i Sverige og har i forbindelse hermed deltaget i møder i Stockholm, Sverige (28.-30. juni og 14.-16. november). Han er medlem af redaktionskomiteerne for følgende videnskabelige tidsskrifter: Journal of Mass Spectrometry, Mass Spectrometry Reviews, Journal of the American Society for Mass Spectrometry, Molecular Biotechnology, Proteomics. Han er centerleder for Center for Eksperimentel BioInformatik og for Danmarks Bioteknologiske Instrumentcenter.

C.P. Sönksen deltog i 18th Biochemistry and Molecular Biology Conference i Birmingham, England (16.-17. juli), hvor han præsenterede posteren The combination of Biacore and mass spectrometry applied on low molecular weight HIV-protease inhibitors. Han deltog i fællesmødet for ASBMB/ASPET 2000 i Boston, USA (4.-8. juni) med

foredraget How to combine Biacore and mass spectrometry: Strategies, problems and solutions.

J. Vinh holdt et foredrag ved Journées Françaises de Spectrométrie de Masse, Lille, Frankrig (3.-5. juli), hvor hun blev tildelt SFMS 2000-prisen (Société Française de Spectrométrie de Masse) for sin forskning i massespektrometri i årene 1996-2000. Hun var inviteret til at holde et foredrag ved Société Française d'Electrophorese i Tours, Frankrig med titlen Use of mass spectrometry for proteome analysis: last development and main limitations (Vinh J, Larsen MR) (24.-25. oktober). Hun deltog i International Mass Spectrometry Conference i Barcelona, Spanien (2.-14. september), hvor hun præsenterede posteren: CID/PSD MALDI TOF MS, MALDI QqTOF MS/MS and ESI Q-TOF MS/MS analyses of microcystins (cyclic heptapeptides) and nomenclature of their associated fragments (Vinh J, Robillot C, Steen H, Le Caer JP, Roepstorff P).

TEKNISK MIKROBIOLOGI

J.J. Lønsmann Iversen deltog i 3rd European Symposium on Biochemical Engineering Science med to poster (10.-13. september).

ANDRE MEDARBEJDERE

O. Sand har holdt 16 populærvidenskabelige foredrag.

Eksterne bevillinger og donationer

B. Blagoev modtog fra Plasmid Fondet 7.000 kroner til rejse.

B. Boldyreff modtog 180.000 kroner, 3. del af en 3-årig rammebevilling på 600.000 kroner fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd til projektet Overexpression and knockout of protein kinase CK2 β in mice.

R.P. Cox og M. Miller modtog 180.000 kroner, 3. del af en 3-årig rammebevilling på 576.000 kroner fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd til projektet Grønne og purpur fototrofe bakteriers molekylære mikrobiologi. De har fra EU-programmet Training and Mobility of Researchers modtaget 73.850 ECU, 4. del af en 4-årig bevilling på i alt 1.404.400 ECU til fordeling mellem 5 partnere til projektet Green bacterial photosynthesis: Structure, function and regulation of light-harvesting systems and core-complexes. Fra EU-programmet Interreg II har de modtaget 265.000 kroner, 2. del af en 3-årig bevilling på i alt 795.000 kroner til projektet Molecular Ecology of Green Bacteria in Baltic Sediments.

S. Douthwaite modtog sammen med lektor Birte Vester, Københavns Universitet 250.000 kroner som en rammebevilling fra Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd til projektet Ribosome targeting antibiotics: Mechanisms of interaction and resistance (2000-2001). Han modtog 70.000 kroner fra Carlsbergfondet til drift til projektet Mining genomes to discover new RNA-specific modification enzymes samt 54.000 kroner fra Novo Nordisk Fonden til instrumenter til samme projekt. Han modtog 29.800 USD fra Hoechst Marion Roussel (Aventis-Pharma) til projektet Defining the interaction of

ketolide antibiotics with bacterial ribosomal RNA. Han deltager i gruppeprojektet Molecular mechanisms of macrolide antibiotic action and resistance: Applications in drug development inden for EUs 5. rammeprogram sammen med Dr. Dominique Fourmy, CNRS, Frankrig og professor Jaanus Remme, Tartu University, Estland. EU-bevillingen til Syddansk Universitet er på 297.000 Euro og begyndte i december 2000.

T. Franch modtog 364.583 kroner fra Carlsbergfondet til løn og driftsmidler.

K. Gerdes modtog sammen med GX Biosystems A/S, København, Consejo Superior de Investigaciones Científicas, Estación Experimental del Zaidan, Spanien og Norges Teknisk-Naturvitenskapelige Universitet en EU-bevilling fra Biotechnology Research and Technological Development Programme (Specific RTD Programme) på i alt 212.400 ECU (1998-2000). Han modtog to bevillinger på hver 15.000 kroner fra Plasmid Fondet til invitation af Dr. Ehud Gazit og Dr. Keith Weaver til et kortere ophold ved Syddansk Universitet.

P. Højrup modtog yderligere 75.000 kroner fra Novo Nordisk Fonden til projektet Primær strukturbestemmelse af de mæmmale kollektiner: Conglutinin, Kollektin-43, Mannan bindende Protein, Surfaktant protein-A, og Surfaktant Protein-D.

N. Ibarrola modtog 110.000 kroner fra Ministerio De Educación y Cultura, Madrid, Spanien til løn.

O.-G. Issinger modtog 210.000 kroner, 2. del af bevilling på i alt 1,23 mio. kroner sammen med John Nielsen, Danmarks Tekniske Universitet fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd til projektet Characterization of the structure and function of protein kinase CK2, Design and Synthesis for New Protein Kinase Inhibitor by Combinatorial Chemistry. Han har modtaget 709.967 kroner, 2. del af en bevilling på 1.303.967 kroner fra Kræftens Bekæmpelse.

J.J. Lønsmann Iversen har til projektet Increase of flux through the pentose phosphate pathway in the filamentous fungus *Aspergillus niger* i samarbejde med afdelingen Molecular Genetics of Industrial Microorganisms, Wageningen, Holland modtaget 350.000 kroner til løn og drift fra Forskerakademiet og EU (Eurofung, 5. ramme-program). Han har fra Dansk Biomasse A/S og Novozymes A/S fået bevilget 50.000 kroner, 1. del af i alt 200.000 kroner til delvis finansiering af fire udenlandske civilingeniørstuderendes to års afsluttende studium ved instituttet.

O. Nørregaard Jensen modtog 96.000 kroner fra Carlsbergfondet til udvikling af nye analytiske strategier.

T.J.D. Jørgensen modtog 43.087 kroner fra Carlsbergfondet til anskaffelse af apparatur.

F. Kirpekar modtog 5.000 kroner fra Plasmid Fondet til konferencedeltagelse i Prag. Han var 1. marts-31. december deltidsansat på NKT Research A/S med arbejdssted på Institut for Biokemi og Molekylær Biologi, Syddansk Universitet og modtog i denne forbindelse 60.000 kroner til projekt vedrørende kemisk aktiverede overflader.

J. Knudsen modtog 300.000 kroner fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd, 1. del af en 3-årig bevilling

på i alt 1,278 mio. kroner til projektet The physiological function of acyl-CoA-binding protein (ACBP) in lipid metabolism, protein acylation, vesicular transport and gene regulation. Han modtog 262.600 kroner fra SUE-programmet til projektet Development, manufacturing, and application of DNA arrays. Beløbet er en del af en 4-årig bevilling på i alt 7 mio. kroner til fordeling mellem 4 partnere. Han modtog 30.000 kroner fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd og 30.000 kroner fra Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd til afholdelse af 3rd Nordic Meeting on Medical and Biochemical Aspects of Lipid Metabolism på Hindsgavl Slot, Fyn.

I. Kratchmarova modtog 10.000 kroner fra Plasmid Fondet som støtte til deltagelse i konference i USA.

K. Kristiansen har via Karen Elise Jensens Fonds forskningsinitiativ Molekylær Cellepatologi og Genterapi modtaget 250.000 kroner. Fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd modtog han en bevilling på 700.000 kroner (1999-2001) til gennemførelse af projektet Phosphorylation-dependent regulation of PPAR/RXR-mediated transactivation. Han har modtaget 50.000 kroner fra Plasmid Fondet til dækning af rejse- og opholdsomkostninger for Ariane Minet. Han modtog 15.000 kroner fra Biosensor A/S igennem en samarbejdsaftale. K. Kristiansen og S. Mandrup har fra Novo Nordisk Fonden modtaget 70.000 kroner til støtte for projektet Phosphorylation-dependent regulation of PPAR/RXR-mediated transactivation. K. Kristiansen og M. Westergaard modtog til støtte for projektet The roles of PPAR δ and NF- κ B in keratinocyte differentiation and function 66.177 kroner fra Løvens kemiske Fabriks Forskningsfond og 50.000 kroner fra Kgl. Hofbuntmager Aage Bangs Fond.

F.R. Lauritsen modtog 300.000 kroner af en 3-årig rammebevilling på i alt 1,394 mio. kroner fra Erhvervsfremmestyrelsen i forbindelse med hans deltagelse i Center for Vandkvalitetssensorer (VAKS).

F.R. Lauritsen og L. Folke Olsen modtog 100.000 kroner, 2. del af en 3-årig rammebevilling på 450.000 kroner fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd til projektet Små substituerede benzeneres betydning for biologiske systemer.

S. Mandrup modtog en rammebevilling på 720.000 kroner fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd som støtte til projektet Targeted disruption of genes in embryonic stem cells (1998-2000). Hun modtog 15.000 kroner fra Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd til dækning af driftsudgifter. Ligeledes modtog hun 20.000 kroner til medfinansiering af laboratoriestyr til projektet Phosphorylation-dependent regulation of PPAR/RXR-mediated transactivation. Til støtte for mødet Molecular Mechanisms of Diabetes modtog S. Mandrup 10.000 kroner fra GlaxoWellcome, 10.000 kroner fra Novo Nordisk Farmaka Danmark A/S, 7.500 kroner fra Eli Lilly Danmark A/S, 4.000 kroner fra Novo Nordisk A/S samt 2.000 kroner fra Servier Danmark A/S.

M. Mann modtog en EU PAGES-bevilling på 187.000 ECU. Han modtog fra Kræftens Bekæmpelse 566.000 kroner og fra Wilhelm und Maria Meyenburg Stiftung

223.000 kroner. CEBI (Center for Eksperimentel BioInformatik) er i 2000 i EU anerkendt som et uddannelsessted (Marie Curie Training Site) i perioder fra 3 til 12 måneder af Ph.D.-studerende fra andre EU- eller associerede lande. M. Mann er koordinator på dette projekt og har modtaget en bevilling på 230.000 ECU over en 4-årig periode.

B. Mattei modtog 8.000 kroner fra Plasmid Fondet som støtte til deltagelse i konference i Barcelona.

L. Folke Olsen modtog 49.944 kroner fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd som støtte til afholdelse af Second International Conference on Discrete Chaotic Dynamics in Nature and Society, Syddansk Universitet, Odense (9.-13. maj).

A. Pandey modtog fra National Cancer Institute, NIH, USA 159.326 USD som del af en bevilling til projektet Signal transduction through the erythropoietin receptor.

S. Peri modtog 27.000 kroner fra Plasmid Fondet til rejse- og opholdsudgifter.

J. Rappsilber modtog fra EU et Marie Curie fellowship på i alt 623.613 kroner over en 2-årig periode.

P. Roepstorff har som centerleder for CEBI (Center for Eksperimentel BioInformatik) bestående af Proteinstruktur og -funktionsgruppen og Eukaryot genekspression og differentieringsgruppen samt Proteininteraktionslaboratoriet, alle Institut for Biokemi og Molekylær Biologi, samt Center for ProteomAnalyse modtaget en bevilling fra Danmarks Grundforskningsfond på 35 mio. kroner (1998-2002). Som centerleder for DABIC (Danmarks Bioteknologiske Instrumentcenter) har P. Roepstorff modtaget 42,7 mio. kroner (2000-2003) til projekter på Institut for Biokemi og Molekylær Biologi og Center for ProteomAnalyse ledet af P. Roepstorff, S. Douthwaite, K. Gerdes, F. Kirpekar, M. Mann og K. Kristiansen samt S. Fey og P. Mose Larsen. Samtidig modtog han 1,5 mio. kroner til dækning af administrationsomkostninger for Danmarks Bioteknologiske Instrumentcenter. Sammen med Dr. Brian Anderton, Institute of Psychiatry, London, England deltager P. Roepstorff og forskere fra fire andre europæiske institutioner i et fælles Prion Signal Transduction projekt. P. Roepstorff har modtaget en EU-bevilling på 194.400 ECU (1998-2001) til dette formål. Sammen med Danisco A/S og Danmarks Tekniske Universitet har Peter Roepstorff af Forskningsstyrelsens Centerkontraktprogram modtaget en bevilling på 883.530 kroner til projektet Elucidation of Functional Groups in Pectin (1999-2002). Sammen med 3 andre danske institutioner har Peter Roepstorff fra Forskningsstyrelsens SUE-Program modtaget 2,3 mio. kroner (2000-2004) til projektet The Barley Proteome. Ligeledes har P. Roepstorff, sammen med Den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole og Danmarks Jordbrugsforskning modtaget en bevilling fra Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris Strukturdirektorat (Bioteknologi i Fødevarerforskningen) til projektet Modification of hemicelluloses for improving the baking quality of wheat på 1,4 mio. kroner (1999-2003). I forlængelse af det Bioteknologiske Forskningsprograms bevilling af 1996-1999 til projektet Relationship between architecture and functionality of glycosylated multidomain polysacchari-

dehydrolases with emphasis on covalent structure, conformational stability and binding site cooperativity (RAP-FUS) har P. Roepstorff i 2000 modtaget 271.800 kroner til færdiguddannelse af Ph.D.-studerende J. Nøhr Larsen og J. Sauer. P. Roepstorff har modtaget støtte gennem en række samarbejdsaftaler med industrivirksomheder: Fra Bayer AG modtog han DEM 30.000 i forbindelse med en samarbejdsaftale og fra AstraZeneca, Lund, Sverige modtog han 130.000 kroner til udveksling af analytisk know-how. Han modtog 5.000 og 70.000 kroner fra henholdsvis Nycomed Amersham Imaging, Oslo, Norge og Cerbios-Pharma SA, Barbengo, Schweiz i forbindelse med overførsel af ekspertise og know-how. Han modtog 25.000 kroner fra Sumitomo Pharmaceuticals, Japan. P. Roepstorff modtog 100.000 kroner fra Novo Nordisk A/S til invitation af kinesiske studenter/postdocs på trænings- og uddannelsesbesøg.

L. Søgaard-Andersen modtog 4 mio. kroner fra Forskningsstyrelsens FREJA-program til projektet Genetic control of differentiation and development in bacteria (1999-2002). Hun modtog 59.000 kroner fra Novo Nordisk Fonden til projektet Analysis of intracellular differentiation of the human pathogen *Listeria monocytogenes* by proteome analysis. Hun modtog 12.560 kroner fra Plasmid Fondet til deltagelse i Gordon Research Conference.

Publikationer

- Aigner S, Lingner J, Goodrich KJ, Grosshans CA, Shevchenko A, Mann M, *m.fl.* Euplotes telomerase contains an La motif protein produced by apparent translational frameshifting. *EMBO J.* 2000; 19: 6230-39.
- Ajuh P, Kuster B, Panov K, Zomerdijsk JC, Mann M, Lamond AI. Functional analysis of the human CDC5L complex and identification of its components by mass spectrometry. *EMBO J.* 2000; 19: 6569-81.
- Alexiadis V, Waldmann T, Andersen J, Mann M, Knippers R, Gruss C. The protein encoded by the proto-oncogene DEK changes the topology of chromatin and reduces the efficiency of DNA replication in a chromatin-specific manner. *Genes. Dev.* 2000; 14: 1308-12.
- Andersen JS, Mann M. Functional genomics by mass spectrometry. *FEBS Lett.* 2000; 480: 25-31.
- Arentz-Hansen H, Körner R, Molberg Ø, Quartsten H, Vader W, Kooy YMC, Lundin KEA, Koning F, Roepstorff P, *m.fl.* The intestinal T cell response to α -gliadin in adult celiac disease is focused on a single deamidated glutamine target by tissue transglutaminase. *J. Exp. Med.* 2000; 191: 603-12.
- Averbeck NB, Jensen ON, Mann M, Schagger H, Osiewicz HD. Identification and characterization of PaMTH1, a putative O-methyltransferase accumulating during senescence of *Podospora anserina* cultures. *Curr. Genet.* 2000; 37: 200-08.
- Bailer SM, Balduf C, Katahira J, Podtelejnikov A, Rollenhagen C, Mann M, *m.fl.* Nup116p associates with the Nup82p-Nsp1p-Nup159p nucleoporin complex. *J. Biol. Chem.* 2000; 275: 23540-48.
- Battistutta R, Sarno S, de Moliner E, Marin O, Issinger O-G, Zanotti G, Pinna LA. The crystal structure of the complex of Zea mays α subunit with a fragment of human β subunit provides the clue to the architecture of protein kinase CK2 holoenzyme. *Eur. J. Biochem.* 2000; 267: 5184-90.
- Behrendt N, Jensen ON, Engelholm LH, Mørtz E, Mann M, and Danø K. A urokinase receptor-associated protein with specific collagen binding properties. *J. Biol. Chem.* 2000; 275: 1993-2002.
- Bennett KL, Matthiesen T, Roepstorff P. Probing protein surface topology by chemical surface labeling, crosslinking and mass spectrometry. I: Chapman JR, red. *Methods in Molecular Biology - Mass Spectrometry of Proteins and Peptides*, bd. 46. New Jersey: Humana Press Totowa, 2000: 113-32.
- Berg T, Leth-Larsen R, Holmskov U, Højrup P. Structural characterisation of human proteinosis surfactant protein A. *Biochim. Biophys. Acta* 2000; 1543: 159-73.
- Bianco A, Sönksen CP, Roepstorff P, Briand J-P. Solid-phase synthesis and structural characterization of highly substituted hydroxyproline-based 2,5-diketopiperazines. *J. Organ. Chem.* 2000; 65: 2179-221.
- Black PN, DiRusso CC, Sherin D, MacColl R, Knudsen J, Weimar JD. Affinity labeling fatty acyl-CoA synthetase with 9-p-azidophenoxy nonanoic acid and the identification of the fatty acid-binding site. *J. Biol. Chem.* 2000; 275: 38547-53.
- Bojesen G, Hvelplund P, Jørgensen TJD, Nielsen SB. Probing the lowest coordination number of dianionic platinum-cyanide complexes in the gase phase. Dynamics of the charge dissociation process. *J. Chem. Phys.* 2000; 113: 6608-12.
- Boltalina OV, Hvelplund P, Jørgensen TJD, Larsen MC, Larsson MO, Sharoitchevko DA. Electron capture by fluorinated fullerene anions in collisions with Xe atoms. *Phys. Rev. A* 2000; 62: 023202-1-7.
- Broekhuis CH, Neubauer G, van der Heijden A, Mann M, Proud CG, van Venrooij WJ, *m.fl.* Detailed analysis of the phosphorylation of the human La (SS-B) autoantigen. (De)phosphorylation does not affect its subcellular distribution. *Biochemistry* 2000; 39: 3023-33.
- Budnik BA, Jensen KB, Jørgensen TJD, Haase A, Zubarev RA. Benefits of 2.94 μ m infrared matrix-assisted laser desorption/ionization for analysis of labile molecules by Fourier transform mass spectrometry. *Rapid Comm. Mass Spectrom* 2000; 14: 578-84.
- Charroux B, Pellizzoni L, Perkinson RA, Yong J, Shevchenko A, Mann M, *m.fl.* Gemin4. A novel component of the SMN complex that is found in both gems and nucleoli. *J. Cell Biol.* 2000; 148: 1177-86.
- Chen CY, Gherzi R, Andersen JS, Gaietta G, Jurchott K, Royer HD, Mann M, *m.fl.* Nucleolin and YB-1 are required for JNK-mediated interleukin-2 mRNA stabilization during T-cell activation. *Genes. Dev.* 2000; 14: 1236-48.
- Di Cesare A, Paris S, Albertinazzi C, Dariozzi S, Andersen

- J, Mann M, m.fl.* p95-APP1 links membrane transport to rac-mediated reorganization of actin. *Nat. Cell Biol.* 2000; 2: 521-30.
- DiRusso CC, Connell EJ, Færgeman NJ, Knudsen J, Hansen JK, Black PN.* Murine FATP alleviates growth and biochemical deficiencies of yeast fat1Delta strains. *Eur. J. Biochem.* 2000; 267: 4422-33.
- Douthwaite S, Hansen LH, Mauvais P.* The macrolide-ketolide inhibition of MLS-resistant ribosomes is improved by alternative drug interaction with domains II of 23S rRNA. *Mol. Microbiol.* 2000; 36: 183-92.
- Douthwaite S, Vester B.* Macrolide resistance conferred by alterations in the ribosome target site. I: Garrett, m.fl., red. *The Ribosome: Structure, Function, Antibiotics and Cellular Interactions.* Washington DC: American Society for Microbiology, 2000: Kap. 35: 431-39.
- Dyllick-Brenzinger M, Liu M, Winstone TL, Taylor DE, Turner RJ.* The role of cysteine residues in tellurite resistance mediated by the TehAB determinant. *Biochem. Biophys. Res. Commun.* 2000; 277: 394-400.
- Elholm M, Garras A, Neve S, Tornehave D, Lund TB, Skove J, Flatmark T, Kristiansen K, m.fl.* Long-chain acyl-CoA esters and acyl-CoA binding protein are present in the nucleus of rat liver cell. *J. Lipid Res.* 2000; 41: 538-45.
- Erve JCL, Jensen ON, Valentine HS, Venkataraman A, Valentine WM.* Disulfiram generates a stable N,N-diethylcarbamoyl adduct on Cys-125 of rat hemoglobin beta-chain in vivo. *Chem. Res. Toxicol.* 2000; 13: 237-44.
- Fath S, Milkereit P, Podtelejnikov AV, Bischler N, Schultz P, Bier M, Mann M, m.fl.* Association of yeast RNA polymerase I with a nucleolar substructure active in rRNA synthesis and processing. *J. Cell Biol.* 2000; 149: 575-90.
- Foti S, Maccarrone G, Saletti R, Roepstorff P, Gilbert S, Tatham AS, Shewry PR.* Verification of the cDNA deduced sequence of glutenin subunit 1Dx5 and an Mr58 000 repetitive peptide by matrix-assisted laser desorption/ionisation spectrometry (MALDI-MS). *J. Cereal Science* 2000; 51: 173-83.
- Frandsen TP, Lok F, Mirgorodskaya E, Roepstorff P, Svensson B.* High enzymatic characterization, and nucleotide sequence of a high-isoelectric-point α -glucosidase from barley malt. *Plant Physiol.* 2000; 123: 275-86.
- Franch T, Gerdes K.* U-turns and regulatory RNAs. *Current opinion in Microbiol.* 2000; 3: 159-64.
- Færgeman NJ, Ballegaard T, Knudsen J, Black PN, DiRusso CC.* Possible roles of long-chain fatty Acyl-CoA esters in the fusion of biomembranes. *Subcell Biochem.* 2000; 34: 175-231.
- Garrett, RA, Douthwaite S, Liljas A, Matheson AT, Moore PB, Noller HF, red.* *The Ribosome: Structure, Function, Antibiotics and Cellular Interactions.* 2nd edition (565 pages) Washington D.C.: American Society for Microbiology, ISBN: 1-55581-184-1.
- Gerdes K.* Toxin-antitoxin modules may regulate synthesis of macromolecules during nutritional stress. *J. Bacteriol.* 2000; 182: 561-72.
- Gerdes K, Møller-Jensen J, Jensen RB.* Plasmid and chromosome partitioning: Surprises from phylogeny. *Mol. Microbiol.* 2000; 37: 455-66.
- Gmachl M, Gieffers C, Podtelejnikov AV, Mann M, Peters JM.* The RING-H2 finger protein APC11 and the E2 enzyme UBC4 are sufficient to ubiquitinate substrates of the anaphase-promoting complex. *Proc. Natl. Acad. Sci. USA* 2000; 97: 8973-78.
- Gobom J, Kraeuter K-O, Persson R, Steen H, Roepstorff P, Ekman R.* Detection and quantification of neurotensin in human brain tissue by matrix-assisted laser desorption/ionization time-of-flight mass spectrometry. *Anal. Chem.* 2000; 72: 3320-26.
- Greenfield TJ, Ehli E, Kirshenmann T, Franch T, Gerdes K, Weaver KE.* The antisense RNA of the par locus of pAD1 regulates the expression of a 33 amino acid toxic peptide by an unusual mechanism. *Mol. Microbiol.* 2000; 37: 652-60.
- Gulyaev AP, Franch T, Gerdes K.* Coupled nucleotide covariations reveal dynamic RNA interaction patterns. *RNA* 2000; 6: 1483-91.
- Haselmann KF, Ketola RA, Laturus F, Lauritsen FR, Grøn C.* Occurrence and formation of chloroform at Danish forest sites. *Atmospheric Environ* 2000; 34: 187-93.
- Hauser MJB, Lunding A, Olsen LF.* On the role of methylene blue in the oscillating peroxidase-oxidase reaction. *Phys. Chem. – Chem. Phys.* 2000; 2: 1685-92.
- Heegaard NHH, Larsen MR, Muncrief T, Wiik A, Roepstorff P.* Heterogeneous nuclear ribonucleoproteins C1/C2 identified as autoantigens by biochemical and mass spectrometric methods. *Arthritis Res.* 2000; 2: 407-14.
- Helledie T, Antonius M, Sørensen RV, Bernlohr DA, Kølvrå S, Kristiansen K, Mandrup S.* Lipid-binding proteins modulate ligand-dependent transactivation by peroxisome proliferator-activated receptors and localize to the nucleus as well as the cytoplasm. *J. Lipid Res.* 2000; 41: 1740-51.
- Jelsbak L, Søgaard-Andersen L.* Pattern formation: fruiting body morphogenesis in *Myxococcus xanthus*. *Curr. Opin. Microbiol.* 2000; 6: 637-42.
- Jensen ON.* Modification-specific proteomics: Strategies for systematic studies of post-translationally modified proteins. I: Blackstock W, Mann M, red. *Proteomics: A Trends Guide.* London: Elsevier Science, 2000: 36-42.
- John NE, Andersen HU, Fey SJ, Larsen PM, Roepstorff P, Larsen MR, m.fl.* Cytokine- or chemically derived nitric oxide alters the expression of proteins detected by two-dimensional gel electrophoresis in neonatal rat islets of Langerhans. *Diabetes* 2000; 49: 1819-29.
- Jørgensen MM, Jensen ON, Holst HU, Hansen JJ, Corydon TJ, Bross P, m.fl.* Grp78 is involved in retention of

- mutant low density lipoprotein receptor protein in the endoplasmic reticulum. *J. Biol. Chem.* 2000; 275: 33861-68.
- Kalume DE, Stenflo J, Czerwiec E, Hambe B, Furie BC, Furie B, Roepstorff P. Determination of the covalent structure of two conotoxins from conus textile by MALDI-TOF and ESI MS. *J. Mass Spectrom* 2000; 35: 145-56.
- Kirpekar F, Douthwaite S, Roepstorff P. Mapping post-transcriptional modifications in 5S ribosomal RNA by MALDI mass spectrometry. *RNA* 2000; 6: 296-306.
- Knudsen J, Neergaard TB, Gaigg B, Jensen MV, Hansen JK. Role of acyl-CoA binding protein in acyl-CoA metabolism and acyl-CoA-mediated cell signaling. *J. Nutr.* 2000; 130: 294-98.
- Kosova B, Panté N, Rollenhagen C, Podtelejnikov A, Mann M, Aebi U, Hurt E. Mlp2p, A component of nuclear pore attached intranuclear filaments, associates with Nic96p. *J. Biol. Chem.* 2000; 275: 343-50.
- Kramer ER, Scheuringer N, Podtelejnikov AV, Mann M, Peters JM. Mitotic regulation of the APC activator proteins CDC20 and CDH1. *Mol. Biol. Cell* 2000; 11: 1555-69.
- Kriajevska M, Bronstein I, Scott D, Tarabykina S, Fischer-Larsen M, Issinger O-G, Lukanidin E. Metastasis-associated Mts1 (S100A4) inhibits CK2-mediated phosphorylation and self-assembly of the heavy chain of nonmuscle myosin. *Biochim. Biophys. Acta* 2000; 1498: 252-63.
- Kristensen AK, Brunstedt J, Madsen MT, Nielsen JE, Kreiberg JD, Roepstorff P, *m.fl.* Characterization of a new antifungal non-specific lipid transfer protein (nsLTP) from sugar beet leave. *Plant Science* 2000; 155: 31-40.
- Kristoffersen P, Jensen GB, Gerdes K, Puskur J. Bacterial toxin - antitoxin gene system as containment control in yeast cells. *J. Appl. Environ Microbiol.* 2000; 66: 5524-26.
- Kummer U, Baier G, Olsen LF. Robustness in a model for calcium signal transduction dynamics. I: Hofmeyr J, Rohwer JM, Snoep JL, red. *Proceedings of BTK2000 - Animating the Cellular Map.* Stellenbosch: Stellenbosch University Press, 2000: 171-76.
- Kummer U, Olsen LF, Dixon CJ, Green AK, Bornberg-Bauer E, Baier G. Switching from simple to complex oscillations in calcium-signalling. *Biophys. J.* 2000; 79: 1188-95.
- Kussmann M, Roepstorff P. Sample preparation techniques for peptides and proteins analyzed by MALDI-MS. I: Chapman, JR, red. *Methods in Molecular Biology*; 146 - Mass Spectrometry of Proteins and Peptides. New Jersey: Humana Press Totowa, 2000: 405-24.
- Kuster B, Shainskaya A, Pu HX, Goldshleger R, Blostein R, Mann M, *m.fl.* A new variant of the gamma subunit of renal Na,K-ATPase. Identification by mass spectrometry, antibody binding, and expression in cultured cells. *J. Biol. Chem.* 2000; 275: 18441-46.
- Larsen MR, Roepstorff P. Mass spectrometric identification of proteins and characterization of their post-translational modifications in proteome analysis. *Fresenius' J. Anal. Chem.* 2000; 366: 677-90.
- Laturnus F, Lauritsen FR, Grøn C. Chloroform in a pristine aquifer system: Towards an evidence of biogenic origin. *Water Resour. Res.* 2000; 36: 2999-3009.
- Lau D, Künzler M, Braunwarth A, Hellmuth K, Podtelejnikov A, Mann M, Hurt E. Purification of protein A-tagged yeast ran reveals association with a novel karyopherin family member, Pdr6p. *J. Biol. Chem.* 2000; 275: 467-71.
- Lauritsen FR, Mendes MA, Aggerholm T. Direct detection of large fat-soluble biomolecules in solution using membrane inlet mass spectrometry and desorption chemical ionization. *Analyst* 2000; 125: 211-15.
- Lauritsen FR, Rose J. Determination of steroid hormones by membrane inlet mass spectrometry and desorption chemical ionization. *Analyst* 2000; 125: 577-81.
- Layh-Schmitt G, Podtelejnikov A, Mann M. Proteins complexed to the P1 adhesin of *Mycoplasma pneumoniae*. *J. Microbiol.* 2000; 146: 741-47.
- Limberg G, Körner R, Buchholt HC, Christensen TMIE, Roepstorff P, Mikkelsen JD. Analysis of different de-esterification mechanisms for pectin by enzymatic fingerprinting using endopectin lyase and endopolygalacturonase II from *A. niger*. *Carbohydrate Research* 2000; 327: 293-307.
- Limberg G, Körner R, Buchholt HC, Christensen TMIE, Roepstorff P, Mikkelsen JD. Quantification of the amount of galacturonic acid residues in blocksequences in pectin homogalacturonan by enzymatic fingerprinting with exo- and endo-polygalacturonase II from *Aspergillus niger*. *Carbohydrate Research* 2000; 327: 321-32.
- List K, Jensen ON, Bugge TH, Lund LR, Ploug M, Danø K and Behrendt N. Plasminogen-independent initiation of the pro-urokinase activation cascade in vivo. Activation of pro-urokinase by glandular kallikrein (mGK-6) in plasminogen deficient mice. *Biochemistry* 2000; 39: 508-15.
- Liu M, Kirpekar F, van Wezel GP, Douthwaite S. The tylosin resistance gene *tlrB* of *Streptomyces fradiae* encodes a methyltransferase that targets G748 in 23S rRNA. *Mol. Microbiol.* 2000; 37: 811-20.
- Liu M, Turner RJ, Winstone TL, Saetre A, Dyllick-Brenzinger M, Jickling G, Tari LW, Weiner JH, Taylor DE. *Escherichia coli* TehB requires S-adenosylmethionine as a cofactor to mediate tellurite resistance. *J. Bacteriol.* 2000; 182: 6509-13.
- Mann M. The post-genomic world. *Anal. Chem.* 2000; 72: 565A.
- Mann M. Mass spectrometry resurrects protein-based approaches in functional genomics. *Novartis Found Symp.* 2000; 229: 27-29.
- Meibom KL, Kallipolitis BH, Ebricht, RH, Valentin-Hansen P. Identification of the subunit of cAMP receptor

- protein (CRP) that functionally interacts with CytR in CRP-CytR-mediated transcriptional repression. *J. Biol. Chem.* 2000; 275: 11951-56.
- Metzner M, Rücknagel KP, Knudsen J, Küllertz G, Müller-Uri F, Dietrich B. Isolation and characterization of two acyl-CoA-binding proteins from proembryogenic masses of *Digitalis lanata* Ehrh. *Planta* 2000; 210:683-85.
- Mirgorodskaya E, Krogh TN, Roepstorff P. Characterization of protein glycosylation by MALDI-TOFMS. I: Chapman JR, red. *Methods in Molecular Biology - Mass Spectrometry of Proteins and Peptides*, bd. 46. New Jersey: Humana Press Totowa, 2000: 273-92.
- Mirgorodskaya OA, Kozmin YP, Titov MI, Körner R, Sönksen CP, Roepstorff P. Quantitation of peptides and proteins by matrix-assisted laser desorption/ionization mass spectrometry using ¹⁸O-labeled internal standards. *Rapid Comm. Mass Spectrom* 2000; 14: 226-32.
- Mirgorodskaya OA, Olsufyeva EN, Kalume DE, Jørgensen TJD, Roepstorff P, Pavlov AY, m.fl. The dimerization of semisynthetic eremomycon derivatives studied by the electrospray ionization mass spectrometry and its effect on their antibacterial activity. *Biorgan. Khimia* 2000; 26: 630-39.
- Mygind PH, Christiansen G, Roepstorff P, Birkelund S. Membrane protein PmpG and PmpH are major constituents of *Chlamydia trachomatis* L2 outer membrane complex. *FEMS Microbiol. Lett.* 2000; 186: 163-69.
- Møller AC, Lunding A, Olsen LF. Further studies of the effect of magnetic fields on the oscillating peroxidase-oxidase reaction. *Phys. Chem. - Chem. Phys.* 2000; 2: 3443-46.
- Møller AC, Olsen LF. Perturbations of simple oscillations and complex dynamics in the peroxidase-oxidase reaction using magnetic fields. *J. Phys. Chem. B* 2000; 104: 140-46.
- Møller-Jensen J, Jensen RB, Gerdes K. Plasmid and chromosome partitioning in prokaryotes. *Trends in Microbiol.* 2000; 8:313-20.
- Niefind K, Guerra B, Ermakowa I, Issinger O-G. Crystallization and preliminary characterization of crystals of human protein kinase CK2. *Acta Crystallographica* 2000; D56: 1680-84.
- Nouwens AS, Cordwell SJ, Larsen MR, Molloy MP, Gillings M, Willcox MDP, m.fl. Complementing genomics with proteomics: The membrane subproteome of *Pseudomonas aeruginosa* PA01. *Electrophoresis* 2000; 21: 3797-3809.
- O'Harte FP, Boyd AC, McKillop AM, Abdel-Wahab YH, McNulty H, Barnett CR, Conlon JM, Højrup P, Flatt PR. Structure, antihyperglycemic activity and cellular actions of a novel diglycated human insulin. *Peptides* 2000; 21: 1519-26.
- Pandey A, Andersen JS, Mann M. Use of mass spectrometry to study signaling pathways. *Science's STKE*: www.stke.org/cgi/content/full/OC_sigtrans;2000/37/p11.
- Pandey A, Fernandez MM, Steen H, Blagoev B, Nielsen MM, Roche S, Mann M, m.fl. Identification of a novel immunoreceptor tyrosine-based activation motif (ITAM) - containing molecule, STAM2, by mass spectrometry and its involvement in growth factor and cytokine receptor signaling pathways. *J. Biol. Chem.* 2000; 275: 38633-39.
- Pandey A, Mann M. Proteomics to study genes and genomes. *Nature* 2000; 405: 837-46.
- Pandey A, Ozaki K, Baumann H, Levin SD, Puel A, Farr AG, m.fl. Cloning of a receptor subunit required for signaling by thymic stromal lymphopoietin. *Nature Immunol.* 2000; 1: 59-64.
- Pandey A, Podtelejnikov AV, Blagoev B, Bustelo RX, Mann M, Lodish HF. Analysis of receptor signaling pathways by mass spectrometry: Identification of Vav-2 as a substrate of the epidermal and platelet-derived growth factor receptors. *Proc. Natl. Acad. Sci. USA* 2000; 97: 179-84.
- Peltier J-B, Friso G, Kalume DE, Roepstorff P, Nilsson F, Adamska I, m.fl. Proteomics of the chloroplast: Systematic identification and targeting analysis of lumenal and peripheral thylakoid proteins. *Plant Cell* 2000; 12: 319-41.
- Permentier HP, Schmidt KA, Kobayashi M, Akiyama M, Hager-Braun C, Neerken S, Miller M, m.fl. Composition and optical properties of reaction center core complexes from the green sulfur bacteria *Prosthecochloris aestuarii* and *Chlorobium tepidum*. *Photosynth. Res.* 2000; 64: 27-39.
- Persson S, Sönksen CP, Frigaard N-U, Cox RP, Roepstorff P, Müller M. Pigments and proteins in green bacterial chlorosomes studied by matrix-assisted laser desorption ionization mass spectrometry. *Eur. J. Biochem.* 2000; 267: 450-56.
- Powell KA, Valova VA, Malladi CS, Jensen ON, Larsen MR, Robinson PJ. Phosphorylation of dynamin I on Ser-795 by protein kinase C blocks its association with phospholipids. *J. Biol. Chem.* 2000; 275: 11610-17.
- Prokhorenko VI, Steensgaard DB, Holzwarth AR. Exciton dynamics in the chlorosomal antennae of the green sulfur bacteria *Chloroflexus aurantiacus* and *Chlorobium tepidum*. *Biophys. J.* 2000; 79: 2105-20.
- Rappsilber J, Siniossoglou S, Hurt EC, Mann M. A generic strategy to analyze the spatial organization of multi-protein complexes by cross-linking and mass spectrometry. *Anal. Chem.* 2000; 72: 267-75.
- Ring PC, Wan H, Schou C, Kristensen AK, Roepstorff P, Robinson C. The 18-kDa form of cat allergen *Felis domesticus* 1 (Fel d 1) is associated with gelatin- and fibronectin-degrading activity. *Clin. Experim. Allergy* 2000; 30: 1085-96.
- Roepstorff P. MALDI-TOF mass spectrometry in protein chemistry. I: Jollès P, Jörmvall H, red. *Proteomics in Functional Genomics*. Basel: Birkhäuser Verlag, 2000: 81-97.

- Sayed M, Kim SO, Baljinder SS, Issinger O-G, Pelech S. Stress induced activation of protein kinase CK2 by direct interaction with p38 MAP kinase. *J. Biol. Chem.* 2000; 275: 16569-73.
- Scheffzek K, Stephan I, Jensen ON, Illenberger D, Gierschik P. The Rac-RhoGDI complex and the structural basis for the regulation of Rho proteins by RhoGDI. *Nat. Struct. Biol.* 2000; 7: 122-26.
- Shaw AC, Christiansen G, Roepstorff P, Birkelund S. Genetic differences in the *Chlamydia trachomatis* tryptophan synthase alpha-subunit can explain variations in serovar pathogenesis. *Microbes. Infect.* 2000; 2: 581-92.
- Shevchenko A, Chernushevich I, Wilm M, Mann M. De Novo peptide sequencing by nanoelectrospray tandem mass spectrometry using triple quadrupole and quadrupole/time-of-flight instruments. *Methods Mol. Biol.* 2000; 146: 1-16.
- Sosinowski T, Pandey A, Dixit VM, Weiss A. Src-like adaptor protein (SLAP) is a negative regulator of T cell receptor signaling. *J. Exp. Med.* 2000; 191: 463-74.
- Staroske, T, O'Brien DP, Jørgensen TJD, Roepstorff P, Williams DH, Heck AJR. The formation of heterodimers by vancomycin group antibiotics. *Chem. Eur. J.* 2000; 6: 504-09.
- Steensgaard DB, van Walree CA, Permentier H, Baneras L, Borrego CM, Garcia-Gil J, *m.fl.* Fast energy transfer between BChl *d* and BChl *c* in chlorosomes of the green sulfur bacterium *Chlorobium limicola*. *Biochim. Biophys. Acta* 2000; 1457: 71-80.
- Steensgaard DB, Wackerbarth H, Hildebrandt P, Holzwarth AR. Diastereoselective control of bacteriochlorophyll *e* aggregation. S-BChl *e* is essential for the formation of chlorosome-like aggregates. *J. Phys. Chem. B* 2000; 104: 10379-86.
- Stensballe A, Jensen ON, Olsen JV, Haselmann KF, Zubarev RA. Electron capture dissociation of singly and multiply phosphorylated peptides. *Rapid Commun. Mass Spectrom.* 2000; 14: 1793-1800.
- Tchorzewski M, Boldyreff B, Issinger O-G, Grankowski N. Analysis of the protein-protein interactions between the human acidic ribosomal P-proteins: evaluation by the two hybrid system. *Int. J. Biochem. Cell Biol.* 2000; 32: 737-46.
- Teilum K, Kragelund BB, Knudsen J, Poulsen FM. Formation of hydrogen bonds precedes the rate-limiting formation of persistent structure in the folding of ACBP. *J. Mol. Biol.* 2000; 301: 1307-14.
- Valentin M, Balvers M, Pusch W, Weinbauer GF, Knudsen J, Ivell R. Structure and expression of the mouse gene encoding the endozepine-like peptide from haploid male germ cells. *Eur. J. Biochem.* 2000; 267: 5438-49.
- van Aalten DM, DiRusso CC, Knudsen J, Wierenga RK. Crystal structure of FadR, a fatty acid-responsive transcription factor with a novel acyl coenzyme A-binding fold. *EMBO J.* 2000; 19: 5167-77.
- van Aalten DM, Knudsen J, DiRusso CC, Kokko T, Wierenga RK. Crystallization and X-ray diffraction studies of the fatty-acid responsive transcription factor FadR from *Escherichia coli*. *Acta Crystallogr. D Biol. Crystallogr.* 2000; 56: 469-71.
- Vancompernelle K, Boonefaes T, Mann M, Fiers W, Grooten J. Tumor necrosis factor-induced microtubule stabilization mediated by hyperphosphorylated oncoprotein 18 promotes cell death. *J. Biol. Chem.* 2000; 275: 33876-82.
- Walikonis RS, Jensen ON, Mann M, Provance DW Jr, Mercer JA, Kennedy MB. Identification of proteins in the postsynaptic density fraction by mass spectrometry. *J. Neurosci.* 2000; 20: 4069-80.
- Wallon G, Rappsilber J, Mann M, Serrano L. Model for statmin/OP18 binding to tubulin. *EMBO J.* 2000; 19: 213-22.
- Xiong L, Kloss P, Douthwaite S, Andersen NM, Swaney S, Shinabarger DL, *m.fl.* Oxazolidinone resistance mutations in 23S ribosomal RNA of *Escherichia coli* reveal the central region of domain V as the primary site of drug action. *J. Bacteriol.* 2000; 182: 5325-31.
- Zhu XD, Kuster B, Mann M, Petrini JH, Lange T. Cell-cycle-regulated association of RAD50/MRE11/NBS1 with TRF2 and human telomeres. *Nat. Genet.* 2000; 25: 347-52.
- Ørsnes H, Graft T, Degn H, Murray KK. Rotating ball inlet for on-line MALDI mass spectrometry. *Anal. Chem.* 2000; 72: 251-54.

Patenter

- Nielsen J, Lyngsø LO, Issinger O-G (1999) Benzoylamino-pyrimidine derivatives as potential protein kinase inhibitors. DK PA 199901893.

Biologisk Institut

- Professor *Poul Bjerregaard*
Professor *Donald E. Canfield*
Professor, dr.phil. *Axel Michelsen*
Professor *John Clifford Rankin*
Lektor, cand.scient. *Frede Østergaard Andersen*
Lektor, lic.scient. *Jakob Christensen-Dalsgaard*
Lektor *Mogens Flindt*, Ph.D.
Lektor *Kevin A. Francesconi*, Ph.D.
Lektor *Marianne Holmer*, Ph.D.
Lektor, dr.scient. *Frank Bo Jensen*
Lektor *Henning Skovgaard Jensen*, Ph.D.
Lektor, cand.scient. *Bodil Korsgaard*
Lektor, dr.scient. *Erik Kristensen*
Lektor, lic.scient. *Ole Næsbye Larsen* (instituttleder)
Lektor *Lee Anton Miller*, Ph.D.
Lektor *Tariq Mustafa*, Ph.D.
Lektor, dr.scient. *Hans Ulrik Riisgård*
Lektor, cand.scient. *Annemarie Surlykke*
Lektor, lic.scient. *Steffen Søndergaard Madsen*
Forskningslektor *Simon Boel Pedersen*, (aflønnet af Center for Lydkommunikation, Danmarks Grundforskningsfond)
Forskningslektor *Søren Nørby Pedersen*, Ph.D. (fratrådt 30. april, aflønnet af Det Strategiske Miljøforskningsprogram)
Forskningslektor *Bo Thamdrup*, Ph.D. (aflønnet af Center for Jordens Klima og Biogeokemiske Kredsløb, Danmarks Grundforskningsfond)
Forskningsadjunkt *Lisette Bachmann Christiansen*, Ph.D. (1. januar-31. maj, aflønnet af Det Strategiske Miljøforskningsprogram, pr. 1. juni aflønnet af Aarhus Amt)
Forskningsadjunkt *Kirsten Habicht*, Ph.D. (orlov fra 23. maj, aflønnet af EU)
Forskningsadjunkt *Joanna Holland* (1. juni-30. september, aflønnet af Center for Lydkommunikation, Danmarks Grundforskningsfond)
Forskningsadjunkt *Nikolaj Holmboe* (1. marts-31. juni aflønnet af Danida, 1.august-1.december aflønnet af EU)
Forskningsadjunkt *Tiina Elisa Lecklin*, Ph.D (15. maj-14. november, aflønnet af Center for Respirationsfysiologisk Adaptation, Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd)
Forskningsadjunkt *Jørgen Salomonsen*, Ph.D. (fratrådt 31. oktober, aflønnet af Dansk Center for Naturvidenskabsdidaktik)
Forskningsadjunkt *Michel Seidelin*, Ph.D. (4. januar-31. januar, aflønnet af Center for Respirationsfysiologisk Adaptation, Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd)
Forskningsadjunkt *Niels Skals*, Ph.D. (tiltrådt 1. februar, aflønnet af Center for Lydkommunikation, Danmarks Grundforskningsfond)
Forskningsadjunkt *Jakob Tougaard*, Ph.D. (orlov 1. november-31. december, aflønnet af Center for Lydkommunikation, Danmarks Grundforskningsfond)
Forskningsadjunkt *Jakob Zopfi*, Ph.D. (tiltrådt 1. april, aflønnet af Center for Jordens Klima og Biogeokemiske Kredsløb, Danmarks Grundforskningsfond)
Forskningsstipendiat *Morten Busk*, Ph.D. (tiltrådt 1. februar, aflønnet af Center for Respirationsfysiologisk Adaptation, Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd)
Forskningsstipendiat *Yanan Shen*, Ph.D. (aflønnet af Center for Jordens Klima og Biogeokemiske Kredsløb, Danmarks Grundforskningsfond)
Forskningsassistent, cand.scient. *Michael Bech* (20. februar-2. april, aflønnet af Danida)
Forskningsassistent *Anita Geiszinger*, Ph.D. (1. september-21. november, aflønnet af Danida)
Forskningsassistent, cand.scient. *Henrik Holbech* (tiltrådt 1. januar, aflønnet af Det Strategiske Miljøforskningsprogram indtil 31. oktober og af Miljø og Energiministeriet fra 1. november)
Forskningsassistent, cand.scient. *Kenneth Kragh Jensen* (15. september-15. december, aflønnet af Center for Lydkommunikation, Danmarks Grundforskningsfond)
Forskningsassistent *Karin Kure Kinnberg*, Ph.D. (1. januar-29. februar, 1. april-30. juni, aflønnet af Det Strategiske Miljøforskningsprogram)
Forskningsassistent, *Ulrik Nørsum*, Ph.D. (1. september-31. september, aflønnet af Det Strategiske Miljøforskningsprogram)
Akademisk medarbejder, cand.scient. *Christian Nielsen* (aflønnet af Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri)
Akademisk medarbejder, cand.scient. *Marianne Rasmussen* (6.-17. marts, aflønnet af Center for Lydkommunikation, Danmarks Grundforskningsfond)
Gæste Ph.D.-studerende *Ursula Verfuss* (1. januar-31. august)
Gæsteforsker *Jesper Storm* (21. februar-17. marts, aflønnet af Center for Lydkommunikation, Danmarks Grundforskningsfond)
Gæsteforsker *Else Holm Hansen* (2. marts-1. juni)
Gæsteforsker *Mats Amundin* (10.-16. april)
Gæsteforsker *Sandie Wilson* (25. januar-1. april, 19. april-30. juni)
Gæsteforsker *Chris M. Wood* (25. juni-16. juli)
Gæsteforsker *Martin Grosell* (23. juni-16. juli)
Gæsteforsker *Christer Hogstrand* (30. juni-17. juli)

Gæsteforsker *Nic Bury* (25. juni-16. juli)
 Gæsteforsker *Rod Wilson* (29. juni-16. juli)
 Gæsteforsker *Kristin Rohrseitz* (29. juni-13. juli)
 Gæsteforsker *Jo Holland* (17.-21. juli)
 Gæsteforsker *Mats Amundin* (3.-9. august)
 Gæsteforsker *Barrie J. Frost* (28. juli-6. august)
 Gæsteforsker *Marjorie Leek* (12.-22. august)
 Gæsteforsker *Robert Dooling* (12.-22. august)
 Gæsteforsker *Claudio Agnisola* (6. august-16. september)
 Gæsteforsker *Ole Kilpinen* (28. august-22. september, aflønnet af Center for Lydkommunikation, Danmarks Grundforskningsfond)
 Gæsteforsker *Franz Goller* (26. november-6. december)
 Gæsteforsker *Ursula Verfuss* (29. november-13. december)
 Elektroingeniør *Bent Bach Andersen*
 Korrespondent *Mette Andersen* (aflønnet af Center for Jordens Klima og Biogeokemiske Kredsløb, Danmarks Grundforskningsfond)
 Maskinarbejder *Finn Andreasen*
 Elektroniktekniker *Torben Andreasen*
 Laboratorietekniker *Annie Bach*
 Laboratorietekniker *Susanne Boeriths*
 Laborant *Hanne Brandt*
 Laboratorietekniker *Anette Christensen*
 Laborant *Birthe Christensen* (aflønnet af Det Strategiske Miljøforskningsprogram)
 Laboratorieassistent *Lis Christensen*
 Laborant *Vibeke Eriksen* (delvist aflønnet af Det Strategiske Miljøforskningsprogram)
 Laboratoriebetjent *Poul Henning Esbensen*
 Maskinlærling *Bjarne Grønbech Hansen* (fratrådt 28. juli)
 Maskinlærling *Ole Kronborg Hansen*
 Laborant *Vibeke Hepworth*
 Assistent *Tina Holm* (vikar til 31. juli, delvist aflønnet af Center for Lydkommunikation, Danmarks Grundforskningsfond og Carlsbergfondet)
 Laboratorietekniker *Bente Frost Jacobsen* (orlov fra 1. oktober)
 Laboratorieassistent *Jytte Jessen*
 Laboratoriebetjent *Lennart Johannesson*
 Laboratorietekniker *Carina Kronborg Jørgensen*
 Kontorfuldmægtig *Merete Jørgensen*
 Laborant *Janni Boritz Kristiansen* (tiltrådt 15. september)
 Assistent *Marianne Madsen*
 Laborant *Susanne Matzen* (fratrådt 31. december, aflønnet af EU)
 Laborant *Lone Morgen*
 Ingeniørassistent *Frank Mortensen* (aflønnet af Center for Lydkommunikation, Danmarks Grundforskningsfond)
 Laborant *Charlotte Nielsen* (tiltrådt 15. juli, laborantelev til 30. juni)
 Korrespondent *Lone Nørgaard* (orlov til 30. juli, delvist aflønnet af Center for Lydkommunikation, Danmarks Grundforskningsfond og Carlsbergfondet)
 Assistent *Musse Olesen*

Laborantelev *Camilla Højriis Pedersen* (tiltrådt 1. august)
 Laborantelev *Heidi Pedersen* (1. januar-31. december)
 Laboratorietekniker *Jette Porsgaard*
 Elektroniklærling *Charlotte Ryberg*
 Laboratorietekniker *Lilian Salling*
 Laborant *Peter Søholt* (aflønnet af Center for Jordens Klima og Biogeokemiske Kredsløb, Danmarks Grundforskningsfond)
 Elektroniklærling *Jan Sejer Sørensen*
 Betjent *Therese Therkildsen* (tiltrådt 1. maj)

Ph.D.-studerende pr. 31. december:

Thomas Andreassen
Morten Bondgaard
Tina Høj Rasmussen
Britta Gribsholt
Anna Heilskov
Morten Kannevorff
Anker Laubel
Christian Lindholst
Ole Ilsøe Nielsen
Kit Nissen
Jonas Teilmann
Uffe Thomsen
Naline Thongtham
Christian Tipsmark
Pinsak Suraswadi
Ketil Sørensen
Tritep Vichkovitten
Magnus Wahlberg

Der har i forårs- og efterårssemesteret været ansat 3 eksterne lektorer, 19 undervisningsassistenter og 9 instruktører. Disse har tilsammen undervist i 1.067 konfrontationstimer.

De Ph.D.-studerende har tilsammen undervist i 1.001 konfrontationstimer.

Gæsteforelæsninger

Professor Bernd Pelster, Institute of Zoology and Limnology, Department of Ecophysiology, Innsbruck University: Functions of swimbladder and gas glands in fish (21. januar).

Seniorforsker Carl Christian Hoffmann, Afdeling for Vandløb og Afstrømningsområder, Danmarks Miljøundersøgelser: Kobling af hydrologiske og biogeokemiske processer i vådområder (9. februar).

Dr. Barbara J MacGregor, Max Planck-Institut für Marine Mikrobiologie, Bremen, Tyskland: Seasonal and spatial variability in rRNA concentration in offshore Lake Michigan sediments: a proposed role for eukaryotic grazers in regulating sediment microbial activity (23. februar).

Professor Hermann Wagner, Institut für Biologi II, Aachen: Sound localization and representation of auditory space in the barn owl (28. april).

Professor David Archer, Department of Geophysical Sciences, University of Chicago, USA: A model of suboxic sedimentary diagenesis suitable for automatic tuning and gridded global domains (3. maj).

Directeur Kirsty Grant, CNRS, Gif sur Yvette, Frankrig: Complexity of long-term potentiation as studied in new CNS models (24. maj).

Dr. Even Jørgensen, Norwegian Institute for Nature Research (NINA), Department of Arctic Biology, Tromsø, Norge: PCB toxicokinetics during the winter emaciation in the anadromous Arctic charr (30. maj).

Dr. Eric E. Roden, University of Alabama, Tuscaloosa, USA: Reduction of Crystalline Iron Oxides by Iron-Reducing Bacteria (13. juni).

Dr. Joel E. Kostka, Florida State University, Tallahassee, USA: The Role of Bacterial Iron Reduction in the Carbon and Nutrient Cycles of Agricultural Soils (13. juni).

Dr. William R. Driedzic, Department of Biology, Memorial University of Newfoundland, Canada: Strategies of hypoxic survival in fish hearts (27. september).

Professor Geoffrey A. Manley, Institut für Zoologie, Technische Universität München, Tyskland: Cochlear mechanisms from a phylogenetic viewpoint (29. september).

Research Scientist Jakob Damgaard, Ph.D., Department of Evolutionary Biology, Zoologisk Institut, Københavns Universitet: The use of morphology and molecules in phylogenetic reconstruction (6. oktober).

Kurator, dr. Karl-Heinz Frommolt, Humboldt-Universität zu Berlin, Tyskland: Long distance vocalisations on Arctic foxes (*Alopex lagopus*) (20. oktober).

Ph.D.-studerende Trine Rolighed Thomsen, Environmental Engineering Laboratory, Aalborg Universitet: In situ studies of physiology and phylogeny of Eikelbooms Type 0041 in activated sludge (1. november).

Overlæge Mirza Mansoor Raza, Odense Universitetshospital: Årsager til kræft og muligheder for forebyggelse (3. november).

Ph.D.-studerende Per Bendix Jeppesen, Aarhus Universitetshospital: Traditional Plant Medicine as Treatment for Diabetes (17. november).

Ph.D.-studerende Frances Dyer, Environmental Geochemistry and Radiochemistry Group, School of Ocean and Earth Sciences, Southampton Oceanography Centre, England: A geochemical study of the Westerschelde salt marshes (22. november).

Dr. Tori Hoehler, NASA Ames Research Center, Moffett Field, USA: Biogeochemistry of H₂ in anaerobic and phototrophic microbial ecosystems (6. december).

Franz Goller, University of Utah, USA: Motor coordination of birdsong production (6. december).

Dr. Serge Thomas, Centre National de la Recherche Scientifique, Station Biologique de Roscoff, Frankrig: Identification of ionic channels in red blood cell membranes (8. december).

Andre arrangementer afholdt af instituttet

J. Christensen-Dalsgaard arrangerede Ph.D.-kurset Akustisk kommunikation, hvor han underviste sammen med andre medlemmer af Center for Lydkommunikation og udenlandske gæstelærere. 20 Ph.D.-studerende fra ind- og udland deltog i kurset (16.-25. august).

E. Kristensen arrangerede 4th ISLED (Influence of rising Sea Level on Ecosystem Dynamics of salt marshes) Workshop på Biologisk Institut (23.-25. november).

L.A. Miller, J. Tougaard og M. Wahlberg arrangerede efterårslaboratoriet Hvalbiologi i samarbejde med Fjord & Bæltcentret, Kerteminde for danske gymnasielever på Forskningscenter for Akvatisk Biologi (15.-19. oktober).

O.I. Nielsen, C. Hunding, L.F. Møller (undervisere) og H.U. Riisgård (planlægning) arrangerede efterårslaboratoriet Hav 2000 for gymnasielever på Forskningscenter for Akvatisk Biologi, Kerteminde (18.-22. oktober).

Medarbejdernes aktiviteter uden for instituttet

F.Ø. Andersen deltog i American Society of Limnology and Oceanography møde i København (5.-9. juni), hvor han præsenterede posteren: Nutrient availability and growth of the macroalgae *Ulva lactuca* in a eutrophic estuary og var medforfatter på yderligere en poster og to foredrag. Han har været medlem af bedømmelseskomiteen for Tenna Riis Ph.D.-afhandling Distribution and Abundance of Aquatic Macrophytes in Danish Streams ved Ferskvandsbiologisk Laboratorium, Københavns Universitet. Har desuden været medlem af redaktionskomiteen for tidskriftet Vand & Jord.

T.K. Andreassen har i perioden 1. maj-15. juli været på uddannelsesophold på Université de Rennes 1 Endocrinologie Moléculaire de la Reproduction, CNRS UPRES i Frankrig for at lære In Situ hybridiseringsteknikken samt andre molekylærbiologiske teknikker.

B. Bachmann har deltaget i 7th Federation of the European Chemical Societies Conference on Chemistry and the Environment - Metals Speciation in the Aquatic Environment, Porto, Portugal (27.-30. august).

P. Bjerregaard er centerleder for Forskningscenter for Østrogenlignende Stoffer under Det strategiske Miljøforskningsprogram og medlem af forskningsrådenes ekspertpanel vedrørende bekæmpelsesmidler. Han holdt foredragene Hormonforstyrrende stoffer og deres virkning i vandmiljøet ved Ingeniørforeningens Miljøtekniske Gruppe, Østjysk Region, Århus (22. marts), Effekter i det akvatiske miljø ved Levnedsmiddelselskabets møde Hormonlignende stoffer i maden, Ingeniørforeningen, København (11. september) samt Estrogenic effects in fish: In vivo test systems ved workshoppen International Framework, Austrian Research Co-operation on endocrine modulators, Wien (12. oktober). Han deltog i Europakommissionens workshop Health and environmental implications of endocrine disrupters, Bruxelles, Belgien (16. november) og præsenterede ved 3rd Society of Environ-

mental Toxicology and Chemistry World Congress, Brighton, England (21.-25. maj) posterne Kinnberg K, Korsgaard B, Bjerregaard P. Effects of the environmental estrogen 4-tert-octylphenol on offspring from female guppy *Poecilia reticulata* exposed during pregnancy og Christiansen LB, Povlsen A, Pedersen SN, Korsgaard B, Bjerregaard P. A study of intersex in wild populations of roach (*Rutilus rutilus*) and vitellogenin induction in caged rainbow trout (*Oncorhynchus mykiss*) in Danish rivers. Han præsenterede ved International Workshop on Hormones and Endocrine Disrupters in Food and Water: Possible impact on human health i København (27.-30. maj) følgende 3 poster: Bjerregaard P, Pedersen KH, Andersen D, Andersen SB, Pedersen KL, Pedersen SN, Korsgaard B. Estrogenic effect of orally administered propyl-paraben, 4-tert-octylphenol and bisphenol a in rainbow trout, Kinnberg K, Korsgaard B, Bjerregaard P. Effects Of The Environmental Estrogen 4-tert-octylphenol On Offspring From Viviparous Fish Exposed During Pregnancy og Lindholst C, Bjerregaard P, Pedersen SN. Toxicokinetics of bisphenol A in the rainbow trout (*Oncorhynchus mykiss*). Han deltog i et Ph.D.-bedømmelsesudvalg for Bjarne Styrishave In situ studies on the physiology and behaviour in two colour forms of shore crabs *Carcinus maenas* ved Roskilde Universitetscenter og i bedømmelsesudvalg vedrørende forskeransættelse ved Danmarks Miljøundersøgelser. Endelig har han i en række foredrag for gymnasielever redegjort for problemerne vedrørende hormonforstyrrende kemikalier.

M. Bondgaard har været på forskningsophold ved Department of Chemistry and Biochemistry, California State University, Long Beach, USA (marts-december).

D.E. Canfield holdt foredrag på følgende konferencer: The Annual Meeting of the Chemical Society of Holland, Utrecht, Holland (6. januar), The American Society of Limnology and Oceanography meeting, København (5.-11. juni), Chapman Conference on the Gaia hypothesis, Valencia, Italien (19.-23. juni). Holdt foredrag på Harvard University, USA (8. februar), på Danish Lithosphere Center, København Universitet (8. maj), Aarhus Universitet (20. oktober), University of Eilat Marine Station, Israel (19. december). Desuden holdt ansatte ved Center for Jordens Klima og Biogeokemiske Kredsløb i fællesskab foredrag på Geologisk Institut, København (22. februar), The Marine Biological Laboratories, Helsingør (1. marts), Danmarks Miljøundersøgelser, Roskilde (14. marts) samt Aarhus Universitet (24. marts). Holdt foredrag på Folkuniversitet (20. november). Han er medlem af redaktionskomitéen for tidsskrifterne *Limnology* and *Oceanography* og the *American Journal of Science*. Han er review redaktør på *Aquatic Microbial Ecology*. Endelig er han en af seks finansielle redaktører på det nye tidsskrift *Geobiology*. Han sad i programkomitéen ved The American Society of Limnology and Oceanography (ASLO) meeting i København (5.-11. juni) og i den lokale organisationskomité for The Annual Goldschmidt Meeting, Geochemical Society, som skal afholdes i København i 2004.

Endelig deltog han med et arrangement ved Dansk Naturvidenskabsfestival, Syddansk Universitet (1. oktober).

J. Christensen-Dalsgaard har sammen med Danavox' jubilæumsfonds bestyrelse forberedt det 19. Danavox symposium Genetics and the function of the auditory system (august 2001), hvor han har forestået den faglige planlægning. Desuden har han været arrangør på Ph.D.-kurset Akustisk kommunikation ved Biologisk Institut, Syddansk Universitet, Odense (16.-25. august).

L.B. Christiansen har deltaget i konferencen Third Society of Environmental Toxicology and Chemistry, Brighton, England (21.-25. maj) med posteren Christiansen LB, Povlsen A, Pedersen SN, Korsgaard B, Bjerregaard P. Intersex in wild populations of roach *Rutilus rutilus* in Danish rivers. Hun har desuden deltaget i workshoppen Hormones and Endocrine Disrupters in Food and Water: Possible Impact on Human Health på Rigshospitalet, København (27.-30. maj). Har udgivet en populærvidenskabelig artikel.

M.R. Flindt deltog i et forskningsophold i Phuket, Thailand (finansieret af Scientific Co-operation Programme under DANIDA) omhandlende projektet Mangrove and seagrass connections - transformations and transport of dissolved and particulate matter within and between these ecosystems and the surroundings (21.-30. januar), hvor han ud over feltarbejde i Bangrong Mangrove initierede modelarbejde på Phuket Marine Biological Center. Deltog i Dansk Center for Naturvidenskabsdidaktiks årsmøde (27.-28. maj) i Middelfart. Han var herefter til EU-projektmøde på Southampton Oceanographic Center, England (4.-10. marts) og var igen på Southampton Oceanographic Center (15.-21. maj) for at igangsætte et fælles forskningsprojekt i temaet Hydrodynamic and Plant Transport. Han har deltaget i American Society of Limnology and Oceanography's møde i København (5.-9. juni) med foredraget Plant transport - a neglected part of the nutrient mass balance - in estuaries. Herefter var han vært for årsmødet i EU-projektet Feedback Mechanisms Between Hydrolic Sediment Transport and Ecology, som blev afholdt i København (23.-25. juni). I sommeren bidrog han med undervisning på Ph.D.-kurset Mass balances in estuaries afholdt på Institute of Marine Research, University of Coimbra, Portugal (3.-15. juli), ligesom han var formand for bedømmelsesvalget ved Irene Martins forsvaret af Ph.D.-afhandlingen Macroalgae dynamics in the South Arm of the Mondego Estuary, Portugal den 5. juli ved University of Coimbra, Portugal. Deltog endvidere i bedømmelsesudvalg ved stillingsbesættelse af seniorforsker inden for marinmodellering ved afdeling for Havmiljø og Mikrobiologi, Danmarks Miljøundersøgelser, Roskilde i efteråret. Endelig er han review editor på tidsskriftet *Acta Oecologica*, Elsevier.

K. Francesconi har været på forskningsophold ved Curtin Universitet, Perth, Australien ved Phuket Marine Biological Center, Thailand samt på Karl-Franzens Universitet, Graz, Østrig (1. maj-31. august). Han var inviteret foredragsholder ved konferencen Trace Elements in Foods, hvor han holdt foredraget Biotransformation pro-

cesses for arsenic (9.-11. oktober). Han organiserede Metal Specialization Analytical Workshop på Phuket Marine Biological Center, Thailand (3.-12. december). Endelig var han inviteret foredragsholder ved Pacificchem i Honolulu, hvor han holdt foredraget Liquid chromatography-mass spectrometry for the determination of arsenic compounds (14.-17. december).

A. Geiszinger har deltaget i 7th Federation of the European Chemical Societies Conference on Chemistry and the Environment - Metals Speciation in the Aquatic Environment, Porto, Portugal (27.-30. august) samt i Whistler 2000 Speciation Symposium - Fourth International Symposium on Speciation of Elements in Biological, Environmental and Toxicological Sciences i Whistler, B.C. Canada (25.-30. juni), hvor hun modtog en pris fra Royal Society of Chemistry for bedste poster-præsentation.

B. Gribsholt har været på forskningsophold ved Dr. J. Kostka, Department of Oceanography, Florida State University, USA (1. oktober-29. januar) og holdt her en gæsteforelæsning (13. januar). Hun har deltaget i 3rd ISLED (Influence of rising Sea Level on Ecosystem Dynamics of salt marshes) workshop ved Southampton Oceanography Center, England (1.-4. marts). Hun har deltaget i American Society of Limnology and Oceanography's møde i København (5.-9. juni) med foredraget The impact of fiddler crabs and plant roots on sediment biogeochemistry in a Georgia salt marsh. Hun var på forskningsophold ved Florida State University, Florida, USA og Skidaway Institute of Oceanography, Georgia, USA (30. juli-11. august), ved University of Gent, Belgien (21.-27. august) og ved Netherlands Institute of Ecology, Centre for Estuarine and Coastal Ecology, Holland (28. august-2. september). Desuden deltog hun som medarrangør i den fjerde ISLED workshop i Odense (23.-25. november).

K. Habicht præsenterede posteren The evolution of the sulfur cycle through Earth's history på Dansk Havforskningsmøde i Roskilde (26.-29. januar). Hun holdt foredraget Sulfur isotope fractionation during sulfate reduction by natural populations of sulfate-reducing bacteria på American Society of Limnology and Oceanography's sommerkonference i København (5.-9. juni). Hun arrangerede sammen med B. Thamdrup og K. Finster, Aarhus Universitet en speciel session med titlen Microbial ecology and biogeochemistry of aquatic sediments.

H. Holbech har deltaget i workshoppen Hormones and endocrine disrupters in food and water: Possible Impact on Human Health på Rigshospitalet, København (27.-30. maj). Hun har deltaget i The Fourth Network Meeting on Development of Test Guidelines i Hurdalsjøen, Norge (9.-11. oktober). Han er medlem af Nordic Project group on zebrafish test development, under Nordisk Ministerråd og har deltaget i gruppens møder i Stockholm (13. april) og i Oslo (9. oktober).

N. Holmboe var på forskningsophold på Phuket Marine Biological Center, Thailand (1. marts-30. juni) samt på Netherlands Institute of Ecology, Holland (26. august-

3. september). Han deltog i workshop over projektet Influence of rising Sea Level on Ecosystem Dynamics of salt marshes (ISLED) på Biologisk Institut, Syddansk Universitet (23.-25. november) med foredraget The importance of iron reduction in decomposition of organic matter.

M. Holmer har deltaget i workshop i vandplanters fysiologi og økologi, Holbæk (28.-29. januar) med posteren Holmer M. Hvad bestemmer udbredelsen af ålegræs? Hun har deltaget i American Society of Limnology and Oceanography's møde i København (5.-9. juni), hvor hun var arrangør og mødeleder for session What is controlling the distribution of seagrasses? samt holdt foredraget Holmer M, Andersen FØ, Nielsen SL, Boschker HTS. Sulfur cycling in temperate and tropical seagrass sediments. Har været på forskningstogt i Skagerrak (7.-18. maj) samt på sabbatorlov på Institut Mediterrani d'Estudis Avançats, Spanien (fra 1. august).

F.B. Jensen deltog i Society for Experimental Biology's årlige hovedmøde på Exeter Universitet, England, hvor han holdt et foredrag med titlen Anion uptake and acid-base and ionic effects during isolated and combined exposure to hypercapnia and nitrite in the freshwater crayfish, *Astacus astacus* (25.-30. marts). Han var vært ved en international forskningsworkshop på Center for Akvatisk Biologi i Kerteminde med deltagelse af forskere fra McMaster Universitet, Hamilton, Canada, Exeter Universitet, England, King's College, London, England og Odense (25. juni-15. juli). Var inviteret foredragsholder ved kongressen Experimental Biology 2000 - Milestones and Goals, der blev afholdt på Queens College, Cambridge som et fællesmøde for fem forskellige fysiologiske selskaber (30. juli-3. august). Hans foredrag havde titlen Carbon Dioxide Transport and Red Blood Cell Anion Exchange Function. Efter denne kongres opholdt han sig ved Birmingham Universitet, England for at lave forsøg med gas- og iontransport i blodceller fra lungefisk (3.-8. august).

H.S. Jensen har deltaget i sommermøde for American Society of Limnology and Oceanography i København (5.-9. juni) og præsenteret foredraget Jensen HS, Bendixen T, Andersen FØ. Transformation of particle-bound phosphorus at the land-sea interface.

M. Kannevorff har deltaget i kurset Molecular Mechanisms of synaptic plasticity i Sverige (25.-31. maj) arrangeret under NorFA. Derudover har været på gæsteophold ved CNRS, Gif sur Yvette, Frankrig ved Dir. Kirsty Grant, som deltager i projektet Dynamics of sensory processing (13.-16. juni).

K. Kinnberg præsenterede på Third Society of Environmental Toxicology and chemistry World Congress, Brighton, United Kingdom posteren Kinnberg K, Korsgaard B, Bjerregaard P. Effects of the environmental estrogen 4-tert-octylphenol on offspring from female guppy *Poecilia reticulata* exposed during pregnancy (21.-25. maj). På workshoppen Hormones and Endocrine Disrupters in Food and Water: Possible Impact on Human Health, Rigshospitalet, København præsenterede hun posteren Kinnberg K, Korsgaard B, Bjerregaard P. Effects of

the environmental estrogen octylphenol on offspring from viviparous fish exposed during pregnancy (27.-30. maj).

B. Korsgaard har deltaget i konferencen Hormones and Endocrine Disruption på Rigshospitalet, København (27.-30. maj) med 3 posterbidrag. Hun har deltaget med inviteret foredrag The maternal-fetal relationship in the eelpout *Zoarces viviparus*: Impacts from the environment i IVth International Conference on Early Fish Development, Aberdeen, Skotland (23.-27. juli). Er medlem af Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd, af Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris udvalg for dansk akvakulturforskning samt samme ministeriums strukturvalg for Fiskepleje. Hun er medlem af Statens Jordbrugs- og Veterinærvidenskabelige Forskningsråds udvalg for Fiskeriforskning og af Miljøstyrelsens Rådgivende Pesticidforskningsudvalg. Derudover er hun medlem af Undervisningsministeriets tværgående fagkonsulentudvalg. Har været medlem af bedømmelsesudvalg for S. Maitras Ph.D.-afhandling Purification of miganal *Cirrhinus miganala* vitellogenin, på Visva Bahrati University, Indien samt medlem af bedømmelsesudvalg til lektorstilling ved den Kongelige Veterinære Landbohøjskole.

E. Kristensen har deltaget i 3rd ISLED (Influence of rising Sea Level on Ecosystem Dynamics of salt marshes) Workshop i Southampton, England (1.-3. marts). Han har med foredraget The impact of *Arenicola marina* on carbon and nitrogen biogeochemistry in a shallow Limfjord sediment (Denmark) deltaget i American Society of Limnology and Oceanography's møde i København (5.-9. juni). Han har været på ophold i Phuket, Thailand som Ph.D.-vejleder i forbindelse med projektet Mangrove and sea-grass connections - transformations and transport of dissolved and particulate matter within and between these ecosystems and the surroundings (11.-20. august). Han har med foredraget The role of fiddler crabs *Uca* spp. on sulfur and iron biogeochemistry in mangrove sediment and shrimp farm sludge deltaget i Meeting on Mangrove Macrobenthos, Mombasa, Kenya (7.-11. september). Han arrangerede og deltog i 4th ISLED (Influence of rising Sea Level on Ecosystem Dynamics of salt marshes) Workshop, på Biologisk Institut, Syddansk Universitet, Odense (23.-25. november). Han har holdt gæsteforedrag ved Afdeling for Mikrobiel Økologi, Biologisk Institut, Aarhus Universitet med titlen Bangrong - a mangrove forest in Thailand: Transformations and transport of C, N and P compounds in sediments and waterways (18. december). Han har deltaget i bedømmelsesudvalg ved Anna-Gerthe Underline Pedersens Ph.D.-antagelse i Århus Mineralization of organic matter in coastal marine systems - microbial incorporation of mineralized nitrogen. Han er review editor på tidsskriftet Aquatic Microbial Ecology og bestyrelsesmedlem ved Vadehavscentret, Ribe.

O.N. Larsen deltog i 4th International Workshop: Advances in Quantitative Laryngoscopy, Voice and Speech Research i Jena, Tyskland (7.-8. april). Han udførte feltmålinger på brogede fluesnappere nær Oslo i samarbejde med Dr. Helene Lampe, Oslo Universitet, Norge (1.-8. juni). Han besøgte University of Maryland at Col-

lege Park, USA (3.-12. november) for i samarbejde med Dr. Robert J. Dooling og Dr. Marjorie Leek at analysere laser vibrometer målinger af sangfuglehørelse optaget på Syddansk Universitet under disses forskningsophold (12.-22. august). Endelig deltog han i pilotmålinger af fysiske modeller af fuglenes stemmeorgan, syrinx, og planlagde fremtidigt forskningssamarbejde med Dr. Johan L. van Leeuwen ved University of Wageningen, Holland, hvor han også er Ph.D.-vejleder (13.-16. december). Han var formand for Udvalget vedrørende Videnskabsbutikken ved Syddansk Universitet (indtil 1. maj), medlem af GBIF-udvalget (Global Biodiversity Information Facility) ved Københavns Universitet samt medlem af bestyrelserne for Odense Zoologiske Have og Folkeuniversitetet i Odense - i begge tilfælde udpeget af Syddansk Universitet. Han afholdt ét populærvidenskabeligt foredrag.

C. Lindholst deltog i konferencen 3rd World Congress of the Society of Environmental Toxicology and Chemistry i Brighton, England (21.-25. maj) med posterne Lindholst C, Bjerregaard P, Pedersen SN. Toxicokinetics of bisphenol A in the rainbow trout *Oncorhynchus mykiss*. Derudover deltog han i workshoppen Hormones and Endocrine Disrupters in Food and Water: Possible Impact on Human Health i København (27.-30. maj).

S.S. Madsen deltog i 4th International Symposium on Fish Endocrinology i Seattle, USA (31. juli-3. august) med foredraget Rapid modulation of Na^+ , K^+ -ATPase activity in gill and kidney of a euryhaline teleost og med posterne Nielsen C, Björnsson BTh, Madsen SS. Genetic differences in smolt physiology, growth hormone endocrinology and migratory behaviour of Atlantic salmon og Tipsmark CK, Madsen SS. In vitro expression and modulation of Na^+ , K^+ -ATPase, V-type H^+ -ATPase and Na^+ , K^+ , 2Cl^- cotransporter mRNA by cortisol in brown trout gills. Han har været medlem af bedømmelsesudvalget for cand.med. Yasser Mahmouds Ph.D.-afhandling Phosphorylation of Na^+ , K^+ -ATPase by protein kinase A and protein kinase C: functional significance in regulation ved Biophysisk Institut, Aarhus Universitet. Han har holdt ét populærvidenskabeligt foredrag.

A. Michelsen arrangerede sektionen om hørelse ved United Engineering Foundations konference om Sensors and Sensing in The Natural and Fabricated Worlds i Barga, Italien (11.-16. juni), hvor han tillige holdt foredraget Twenty Ways to Build an Ear. Han har holdt foredragene Biophysics of Sound Communication ved 3rd Topical Meeting on Biophysics på Niels Bohr Institutet, København (5. april), The Dance Language of Honeybees ved Dansk Fysisk Selskabs årsmøde, Nyborg (8. juni), Hearing and Sound Communication in the Habitat ved et Ph.D.-kursus i Lund, Sverige (20. oktober) samt Hørelsens Fysik ved efteruddannelseskursus for gymnasiets fysiklærere, Gentofte (12. november). Han var fortsat medlem af Advisory board af Bioacoustics og J. comp. Physiol. A, formand for Den danske International Council of Scientific Union's Nationalkomite samt medlem af Carlsbergfondets direktion.

L.A. Miller afholdt gæsteforelæsning på Universitæt

Kiel, Tyskland The harbor porpoise: current research at Kerteminde, Denmark (9. juni). Hans gæste-Ph.D.-studerende U. Verfuss deltog i European Cetacean Society meeting, Cork, Irland med en poster Fish catch and echolocation behaviour of the harbour porpoise *Phocoena phocoena* (6.-8. april). Han deltog sammen med en hollandsk kollega, Ph.D.-studerende Jonas Teilmann og forskningsadjunkt Jakob Tougaard i feltundersøgelser over påvirkning af satellitmærkning hos marsvin i Neeltje Jans, Holland (14.-18. maj og 22.-23. juni). Han deltog i feltundersøgelser af bioakustik hos kaskelothvalen i Andenes, Norge (12.-25. juli). Han har afholdt populærvidenskabeligt foredrag og feltture om flagermus for Danmarks Naturfredningsforening (3. februar) og folkeskolens 4. klasse fra Ringe (11. maj). Han har afholdt et populærvidenskabeligt foredrag for gymnasielærere om forskningsresultater fra studier af marsvin (27. januar) og ved Åbent Hus på Syddansk Universitet, Odense (4. marts) og for studenterforeningen Linneaus (25. oktober). Han orienterede medlemmer af Statens Samfundsvidenskabelige Forskningsråd (14. september) og erhvervsledere fra Sønderjylland (15. september) om marsvinenes økologi og marsvineforskningen på Forskningscenter for Akvatisk Biologi, Kerteminde. Han sidder i redaktionskomitéen for tidskriftet *Aquatic Mammals*. Han er medlem af Steering Group of the Fjord & Bæltcenter's Porpoise Project. Han er udpeget af Syddansk Universitet til skolebestyrelsen for Midtfyns Gymnasium.

T. Mustafa har deltaget i 8th International Symposium on Natural Product Chemistry i Karachi, Pakistan (18.-22. januar) med to poster sammen med M. Ali fra Kuwait University med titlerne An evaluation of garlic as anti-aggregatory agents: raw versus boiled extracts og Effect of garlic powder on serum lipids and blood pressure in cholesterol-fed rats. Var på forskningsophold ved Department of General and Environmental Physiology, University of Naples i Napoli, Italien for at udvikle en metode for Working Heart Preparation against a Fixed Resistance (21. juni-3. juli). Han har deltaget i International Congress on the Biology of Fish i Aberdeen i Skotland (23.-28. juli) med et inviteret foredrag om An overview of the intrinsic control mechanisms in the coronary tree of trout isolated heart. Desuden har han deltaget i en workshop arrangeret af Danmarks Jordbrugs Forskning i Årslev om Metoder til at identificere stoffer med helbredsgavnlig effekt i vegetabiliske fødevarer med en diskussion om Spices as Anti-aggregatory Agents (17. august). Han er også blevet udnævnt medlem af initiativgruppen til udvikling af Plantemedicincenter Fyn og har deltaget i flere møder og projektskrivninger. Han har været medlem af en bedømmelseskomité for Tore Hartmunds Ph.D.-afhandling Force development and cellular energy state in heart muscle under different conditions - comparative aspects ved Zoofysiologisk Afdeling, Aarhus Universitet.

C. Nielsen præsenterede poster ved 4th International Symposium on Fish Endocrinology i Seattle, Washington, USA (31. juli-3. august) med titlen Genetic differences in

smolt physiology, growth hormone (GH) endocrinology and migratory behaviour of Atlantic salmon, *Salmo salar*.

O.I. Nielsen har været på udlandsophold i Ranong, Thailand (17. maj-25. juli). Han har med foredraget Impact of crab bioturbation on sediment metabolism in shrimp pond waste replanted with mangroves deltaget i konferencen Meeting in Mangrove Macrobenthos i Mom-basa, Kenya (7.-11. september).

U. Nørum afsluttede (29. april) et 12 måneders forskningsophold ved Department of Chemistry, University of British Columbia, Canada, hvor han arbejdede med sporelementfordeling i marine invertebrater.

J.C. Rankin tilbragte en måned (10. januar-9. februar) i Japan under et dansk-japansk udvekslingsprogram finansieret af Forskerakademiet og The Japan Society for the Promotion of Science. Han opholdt sig på The Ocean Research Institute, University of Tokyo, hvor han afholdt forelæsningsen The use of isotopes to measure ion fluxes across fish gills og besøgte The School of Fisheries Science, Kitasato Universitet og The National Center for Research in Aquaculture, Nansei. Han har undervist på forskellige kurser på The School of Biological Sciences, University of Wales Bangor under SOCRATES-programmet (28. februar-10. marts). Han deltog som dansk medlem af Council i møde i The European Association of Departments of Biology, Manchester, England (1.-3. juni). Han har holdt forelæsning om L'osmoregulation chez l'anguille: un éclairage nouveau d'une question ancienne ved Museum National d'Histoire Naturelle, Paris, Frankrig (30. juni). Han har med foredraget Can reduced plasma chloride concentration be used as a measure of environmental stress in freshwater teleost fishes? deltaget i mødet i The Society for Experimental Biology i Exeter, England (29. marts) og var medforfatter af et andet foredrag. Han har med foredraget Possible physiological roles for lamprey angiotensin deltaget i The 4th International Symposium on Fish Endocrinology, Seattle, USA (31. juli) og var medforfatter i to andre indlæg. Han har besøgt The Alert Bay Marine Laboratory, Vancouver Island, Canada for at planlægge et forskningsprojekt (28.-30. juli). Han er tilknyttet redaktionen for tidskriftet *Comparative Biochemistry and Physiology*. Desuden har han været med i et bedømmelsesudvalg for seniorforskeransættelse ved Danmarks Fiskeriundersøgelser.

T.H. Rasmussen deltog i konferencen The Third SETAC (Society of Environmental Toxicology and Chemistry) World Congress, Brighton, England (21.-25. maj) med posteren Christiansen T, Andreassen TK, Pedersen SN, Korsgaard B. Effects of estrogenic compounds on the embryonic development in ovario in the eelpout *Zoarces viviparus*. På den internationale workshop Hormones and Endocrine Disruptors in Food and Water: Possible Impact on Human Health, København, Danmark (27.-30. maj) præsenterede hun posteren Christiansen T, Andreassen TK, Pedersen SN, Bjerregaard P, Korsgaard B. Estrogenic chemicals affect the embryonic development in ovario in a teleost fish.

H.U. Riisgård har tilbragt omkring to måneder som

NorFA gæsteprofessor ved Kristineberg Marine Forskningsstation (Kongelige Svenske Videnskabsakademi). Han deltog i en konference om Physiological Consequences of feeding arrangeret af The Society for Experimental Biology i Exeter, England (27.-31. marts) og holdt et inviteret foredrag med titlen Comparative physiology of filter feeding in marine invertebrates (27. marts). Han var medarrangør af en europæisk workshop med titlen Feast or famine: How to be a successful marine benthic consumer ved Kristinebergs Marine Forskningsstation, Sverige (14.-28. oktober), hvor han holdt en forelæsning med titlen Switching between deposit- and suspension-feeding in marine zoobenthos (19. oktober). Han var indbyder til en session om Benthic filter-feeding and plankton dynamics - importance of currents and mixing på en konference arrangeret af American Society of Limnology and Oceanography (ASLO), København (5.-9. juni), hvor han holdt en forelæsning med titlen Filter feeding and plankton dynamics in a Danish fjord: importance of density-driven circulation (9. juni). Han er fortsat tilknyttet redaktionen af tre marinbiologiske fagtidsskrifter: Journal of North Atlantic Marine Science: Sarsia, Journal of Sea Research samt Marine Ecology Progress Series (MEPS). Desuden er han redaktør af MEPS Discussion Forum. Han er medlem af Selection Panel for Transnational Access to the Research Infrastructure Kristineberg Marine Research Station (TARI fordeler økonomisk støtte fra EU til forskere fra medlemslande). Endelig er han af Miljø- og Energi ministeriet beskikket som sagkyndigt medlem af Miljøklagenævnet.

Y. Shen opholdt sig på feltarbejde i Kina (17. oktober-21. november).

N. Skals var på forskningsophold ved Lunds Universitet, Sverige (1. februar-31. december). Han holdt foredraget Sex or death - the every night choice of a moth på Feromondagene i Lillsjödalen, Sverige (23.-24. marts). Desuden holdt han et populærvidenskabeligt foredrag på Entomologisk Årsmøde, Odense (13. februar).

A. Surlykke har været på følgende udenlandske studierejser: De sidste to måneder af 1 års sabattical ved Department of Psychology, University of Maryland, USA (1. januar-1. marts), studieophold ved Department of Psychology, University of Maryland for at færdiggøre forsøg og skrive sammen med professor Cynthia Moss (12.-26. juni), forskningsophold i Norge for sammen med blandt andre Bertel Møhl, Aarhus Universitet at studere kaskelothvalers sonar (13.-22. juli), forskningsophold på Barro Colorado Island, Panama for sammen med Dr. Jayne Yack at studere hørelse og adfærd hos Hedyllidae, natflyvende sommerfugle (29. oktober-9. november). Har holdt følgende foredrag: Seminar at Department of Zoology, Erindale College, University of Toronto, Mississauga, Canada med titlen Importance of acoustic constraints on bat echolocation and insect hearing (21. januar), i Kongelige Danske Videnskaberne Selskab med titlen Flagermus' biosonar og insekters hørelse (3. april) og foredrag ved Lunds Universitet, Sverige som del af Ph.D.-kurset Sensory Ecology: Acoustic communication between bats and in-

sects (20. oktober). Foredrag og ekskursion for Danmarks Naturfredningsforening med emnet Danmarks flagermus og deres ekkolod - Populærvidenskabelig Formidling (17. august).

K. Sørensen var på togt i Skagerrak og indre danske farvande med r/v Gunnar Thorson for at hente havbundsprøver (7.-18. maj). Deltog i konferencen American Society of Limnology and Oceanography Aquatic Sciences Meeting 2000 i København (5.-9. juni) med posteren Thermodynamic and kinetic requirements in anaerobic methane oxidizing consortia exclude hydrogen, acetate and methanol as possible electron shuttles. Afholdt foredrag på Max Planck Institutet, Bremen, Tyskland med samme titel som ovenstående poster.

B. Thamdrup deltog i 11. danske Havforsker møde, Roskilde med poster Thamdrup B, Dalsgaard T, Hansen JW. Kvælstoffjernelse med manganoxid i havbunden (26.-28. januar). Han deltog i AGU (American Geophysical Union) Fall Meeting, San Francisco med følgende poster: Thamdrup B. Rates and regulation of dissimilatory iron reduction in marine sediments og Thomsen U, Thamdrup B, MacGregor B, Stahl D, Canfield DE. Activity and abundance of iron, manganese, and sulfate reducing bacteria in an oligotrophic freshwater sediment (15.-19. december). Han deltog desuden i Goldchmidt 2000 International Geochemical Conference, Oxford med to poster: Thamdrup B, Dalsgaard T. Quantification of ammonium oxidation to dinitrogen coupled to manganese oxide reduction in marine sediment og Böttcher M, Thamdrup B, Vennemann TW. Stable isotope fractionation during anaerobic bacterial disproportionation of elemental sulfur: the influence of Fe(II), Fe(III), and Mn(IV) compounds (3.-8. september). Deltog i og var medarrangør sammen med K. Habicht af en special session på American Society of Limnology and Oceanography (ASLO) København (5.-9. juni), hvor han præsenterede følgende poster: Thamdrup B, Dalsgaard T. The role of manganese oxides in dinitrogen production in marine sediments, Thomsen U, Thamdrup B, MacGregor B, Canfield DE. Limitation of microbial iron reduction by reactive iron oxides in marine sediments og Finster K, Derakshani M, Thamdrup B, Liesack W. Genetic diversity of elemental sulfur disproportionating bacteria (5.-9. juni). Han deltog i Workshop on Denitrification, National Environmental Research Institute (Danmarks Miljøundersøgelser), Silkeborg, (15.-16. november). Var leder af forskningstogt arrangeret i samarbejde med Danmarks Miljøundersøgelser og Max-Planck-Institut für marine Mikrobiologie (MPI-Bremen) og finansieret af Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd med 370.000 kroner med F/S Gunnar Thorson til Skagerrak og Kattegat (7.-18. maj) samt deltager på forskningstogt med F/S Dana til Skagerrak (25.-26. oktober).

U. Thomsen var på togt i Skagerrak og indre danske farvande med r/v Gunnar Thorson for at hente havbundsprøver (7.-18. maj). Han deltog i konferencerne American Society of Limnology and Oceanography Aquatic Sciences Meeting 2000 i København (5.-9. juni) med foredraget

Limitation of microbial iron reduction by reactive iron oxides in marine sediments samt i American Geophysical Union 2000 fall meeting i San Francisco, USA (15.-19. december) med posteren Activity and abundance of iron-, manganese-, and sulfate reducing bacteria in an oligotrophic freshwater sediment. Han var på forskningsophold på MPI-Bremen, Tyskland, der også finansierede materialeforbruget, og holdt her foredraget med samme titel som ovenstående poster (25. oktober-5. december).

N. Thongtham deltog i National Mangrove Symposium i Thailand, hvor hun præsenterede posteren Removal of *Rhizophora leaves* R. *apiculata* by Sesarmid crabs in the Bangrong Mangrove forest, Phuket, Thailand (9.-12. juli). Samme poster blev også præsenteret i Meeting on Mangrove Macroenthos i Mombasa, Kenya (7.-11. september). Hun deltog i 9th International Coral Reef Symposium, Bali, Indonesia, hvor hun præsenterede posteren Coral rehabilitation studies in the Andaman Coast of Thailand (23.-27. oktober).

C. Tipsmark deltog i 4th International Symposium on Fish Endocrinology, University of Washington, Seattle, USA: In vitro expression and modulation of Na⁺,K⁺-ATPase, v-type H⁺-ATPase and Na⁺,K⁺,2 Cl⁻-cotransporter mRNA by cortisol in brown trout gills (31. juli-3. august).

J. Tougaard deltog i Annual Meeting of the European Cetacean Society i Cork, Irland med posteren Using echoes in orientation - why are odontocetes and bats something special? (2.-5. april). Han holdt foredraget Stochastic resonance and thresholds in biological receptors ved Innovationskolleg Theoretische Biologie, Humboldt Universität zu Berlin, Tyskland (16. maj). Han var på ekspedition til Andenes, Norge, med R/V Narhvalen under ledelse af lektor Bertel Møhl, Aarhus Universitet (9.-23. juni). Han medvirkede i radioprogrammet Natursyn med et interview om marsvins hørrelse og sonar (20. august). Ved Tierphysiologie, Universität Tübingen, Tyskland holdt han foredraget What determines thresholds of sensory systems? (27. november) og det samme ved Institut für Zoologie, Karl-Franzens Universität, Graz, Østrig (29. november), sidstnævnte i forbindelse med et forskningsophold samme sted (26. november-2. december). Han var i perioden ansat som gæsteprofessor ved Institut für Zoologie, Karl-Franzens Universität, Graz, Østrig (1. november-31. december). I forbindelse med Naturvidenskabsfestivalen afholdt han et populært foredrag (28. september). Han holdt et foredrag med titlen Hvaler og lyd - et metaforedrag på formidlermøde i Sammenslutningen af Danske Akvarier og Zoologiske Haver (DAZA), Fjord & Bæltcenteret, Kerteminde (22. november).

T. Vichkovitten var på forskningsophold ved Instituto Mediterráneo de Estudios Avanzados på Mallorca, Spanien (30. september-21. oktober).

M. Wahlberg har holdt følgende forelæsninger: The noisy nose of sperm whales, Københavns Universitet (17. marts), Sperm whale clicks, University of Pennsylvania, USA (7. november) og Sperm whale clicks recorded with

a receiver array, Cornell University, USA (17. november). Han har været på følgende udlandsophold: Visiting Scholar, Department of Earth and Environmental Sciences, University of Pennsylvania, USA (fra 1. november) for at samarbejde med John L. Spiesberger, Ph.D. om akustisk lokalisering, propagering og tomografi. Han har besøgt Bioacoustic research program, Cornell Lab of Ornithology, Cornell University, USA (16.-17. november) og Wood Hole Oceanographic Institute, USA (28.-29. november).

J. Zopfi deltog i ASLO (American Society of Limnology and Oceanography) 2000 Aquatic Sciences Meeting i København (5.-9. juni) med posteren Coupled nitrogen and sulfur cycling in *Thioploca* dominated sediments off Chile Han var inviteret til AGU (American Geophysical Union) fall meeting i San Francisco (15.-19. december) med foredraget Influence of water column dynamics on biogeochemical processes in the water column of Mariager Fjord (Denmark) og til Zürich Universitet, Schweiz med foredraget *Thioploca spp.*, and their influence on the biogeochemical nitrogen and sulfur cycles in the upwelling area off central Chile (22. december).

Eksterne bevillinger og donationer

F.Ø. Andersen har sammen med M. Holmer og E. Kristensen modtaget 333.150 kroner fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd til HPLC-udstyr. Han har endvidere sammen med lektor Ole Pedersen, Københavns Universitet og lektor Tom Vindbæk Madsen, Aarhus Universitet modtaget en treårig rammebevilling på 1.260.000 kroner fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd.

T.K. Andreassen har modtaget ca. 7.000 FRF af den Franske Ambassade til studieophold i Frankrig.

P. Bjerregaard modtog sammen med B. Korsgaard 1,3 mio. kroner fra Det strategiske Miljøforskningsprogram til sidste år af det fireårige projekt Vitellogenin som biomarkør ved screening for kemikaliers østrogene effekt: Induktion af vitellogenin, reproduktion og kønsudvikling. Modtog fra Miljø- og Energiministeriet 590.000 kroner til samme projekt. Modtog sammen med K. Francesconi anden del af en treårig rammebevilling på 600.000 kroner fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd til projektet Metals in aquatic organisms: Accumulation, biotransformation mechanisms, and biological roles. Modtog sammen med B. Korsgaard 500.000 kroner fra Aarhus Amt til projektet Hormoneffekter i vandmiljøet. Modtog 90.000 kroner fra Nordisk Ministerråds Kemikaliegruppe til projektet Short term tests for detection of endocrine disruptive effects.

Center for Jordens Klima og Biogeokemiske Kredsløb med D. Canfield som centerleder finansieres af Danmarks Grundforskningsfond med i alt 11,5 mio. kroner for perioden 1998-2002. Derudover har D. Canfield sammen med B. Buchardt-Larsen fra Geologisk Institut, Københavns Universitet modtaget 1,6 mio. kroner fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd til køb af forskningsudstyr.

J. Christensen-Dalsgaard har fra Forskningsstyrelsen modtaget en bevilling på 130.356 kroner til afholdelse af Ph.D.-kursus.

K. Francesconi oppebar bevilling fra DANIDA på 900.000 kroner (1996-2000) til projektet Contaminants in the Andaman Sea, Thailand. Desuden har han modtaget 280.000 kroner fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd til indkøb af atomabsorptionsspektrofotometer.

M. Flindt oppebærer (1998-2001) en EU-bevilling på 1,5 mio. kroner til projektet F-ECTS under MAST 3. Han fik bevilget 50.000 kroner fra det Engelske Forskningsråd til samarbejdsaktiviteter med Southampton Oceanographic Center. Han fik bevilget 285.000 kroner fra Amtsrådsforeningen til at udvikle et efteruddannelseskursus for miljømedarbejdere i den offentlige forvaltning inden for Landmiljø sammen med F.Ø. Andersen.

K.S. Habicht og D.E. Canfield oppebærer en bevilling fra EU til et forskningsstipendium på 995.000 kroner for perioden 1998-2000.

M. Holmer har modtaget 50.000 kroner fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd sammen med professor Ole Andersen, Roskilde Universitetscenter. Hun har modtaget et rejsestipendium på 81.200 kroner fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd.

F.B. Jensen og T. Mustafa er medlemmer af Center for Respirationsfysiologisk Adaptation, der er etableret af Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd ved en bevilling på 18 mio. kroner for 1995-2000.

H.S. Jensen har i en samarbejdsaftale med Vejle Amt om undersøgelse af fiskebestande i vandløb modtaget 15.000 kroner i støtte til specialeprojekter for Martin Jensen og Bjarke Jensen. Derudover har han i samarbejde med Viborg Amt modtaget 48.110 kroner til undersøgelse af fosforbelastning i tre af amtets søer, blandt andet støtte til specialeprojekt for Peter Storkholm.

B. Korsgaard, F.B. Jensen samt S.S. Madsen har modtaget 200.000 kroner fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd til projektet Miljøskift hos euryhaline benfisk: molekylære og cellulære mekanismer og effekter af pollutanter.

E. Kristensen oppebærer sammen med F.Ø. Andersen og M. Holmer en femårs bevilling (1996-2000) på 1,3 mio. kroner til projektet Mangrove and seagrass connections - transformations and transport of dissolved and particulate matter within and between these ecosystems and the surroundings under det DANIDA finansierede Scientific Co-operation Programme, Phuket Marine Biological Center Thailand (SCP). Han modtager desuden 2,1 mio. kroner over en treårig periode (1998-2000) i forbindelse med EU projektet ISLED (Influence of rising Sea Level on Ecosystem Dynamics of salt marshes). Han har sammen med D. Canfield, F.Ø. Andersen, M. Holmer, H.S. Jensen også modtaget en treårig bevilling (2000-2001) fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd på 0,6 mio. kroner til projektet Macroorganisms, microorganisms and chemical diagenesis in aquatic benthic systems. Endelig har han sammen med M. Holmer og F.Ø. Andersen modtaget 333.150 kroner fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd til projektet Alteration of organic matter by early diagenesis in coastal sediments.

A. Michelsen oppebærer sammen med J. Christensen-

Dalsgaard, L. Miller, O.N. Larsen og A. Surlykke en bevilling på 25 mio. kroner i perioden 1999-2003 til Center for Lydkommunikation finansieret af Danmarks Grundforskningsfond.

O.I. Nielsen har modtaget 1.559.969 kroner fra Rådet for Ulandsforskning til finansiering af sit Ph.D.-projekt (1998-2001).

H.U. Riisgård har fra Access to Research Infrastructure at KMRS fået betalt 15 skibstimer (værdi 15.000 kroner) med forskningsskibet R/V Arne Tiselius til indsamling af bunddyr i Norskerenden og har modtaget 24.000 kroner fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd til rejser og projektmaterialer.

N. Skals har modtaget en bevilling på 141.518 kroner fra Statens Jordbrugs- og Veterinærvidenskabelige Forskningsråd samt 102.200 NOK fra NorFA til sit forskningsprojekt ved Lunds Universitet.

B. Thamdrup modtog 370.000 kroner fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd til projektet Stofomsætning i de åbne havområders sedimenter. Mikrobiel økologiske og biogeokemiske havbundsundersøgelser i Skagerrak og Kattegat sammen med Henrik Fossing og Søren Rysgaard, Danmarks Miljøundersøgelser.

N. Thongtham har fra Danida modtaget 459.000 kroner til finansiering af dele af sit Ph.D.-studium i Danmark i perioden 1996-2000.

J. Zopfi modtog 540.000 kroner fra Swiss National Science Foundation til projektet Sulfur Isotope fractionation during microbial oxidation and disproportionation of inorganic sulfur compounds.

Publikationer

Ali M, Al-Qattan KK, Al-Enzi F, Khanafar RMA, Mustafa T. Effect of allicin from garlic powder on serum lipids and blood pressure in rats fed with a high cholesterol diet. *Prostaglandins Leukot. Essentl. Fatty Acids* 2000; 62: 253-259.

Andersen L, Bengtsson BE, Björk M, Gessbo Å, Holbech H, m. fl. Zebrafish for testing endocrine disrupting chemicals. *TemaNord* 2000:555, København: Nordic Council of Ministers, 2000: 1-65.

Andreassen TK, Korsgaard B. Characterization of a cytosolic estrogen receptor and its up-regulation by 17 beta-estradiol and the xenoestrogen 4-tert-octylphenol in the liver of eelpout *Zoarces viviparus*. *Comp. Biochem. Phys. C* 2000; 125: 299-313.

Bjerregaard P. Forskning i hormonforstyrrende stoffer. *Miljøforskning* 2000; 40: 4-6.

Bjerregaard P. Hvilke stoffer og stofgrupper har østrogen virkning? *Miljøforskning* 2000; 40: 14-20.

Bjerregaard P, Christiansen LB, Pedersen KL, Pedersen SN, Korsgaard B. Østrogene effekter i vandmiljøet. *Naturens Verden*, Særnummer februar 2000: 59-65.

Bjerregaard P, Korsgaard B. Østrogene virkninger i vandmiljøet. *Miljøforskning* 2000; 40: 11-13.

Bondgaard M, Nørum U, Bjerregaard P. Cadmium accumulation in the female shore crab *Carcinus maenas*

- during the moult cycle and ovarian maturation. *Mar. Biol.* 2000; 137: 995-1004.
- Boschker HTS, Wielemaker A, Schaub B, Holmer M.* Limited coupling of macrophyte production and bacterial carbon cycling in the sediments of *Zostera* meadows. *Mar. Ecol. Prog. Ser.* 2000; 203: 181-189.
- Brauner CJ, Seidelin M, Madsen SS, Jensen FB.* Effects of freshwater hyperoxia and hypercapnia and their influences on subsequent seawater transfer in Atlantic salmon (*Salmo salar*) smolts. *Can. J. Fish Aquat. Sci.* 2000; 57: 2054-2064.
- Bruun-Schmidt IØ, Madsen AB, Asferg T, Larsen ON.* Oddere Lutra lutra og dambrug i Danmark. *Flora og Fauna* 2000; 106: 79-89.
- Busk M, Jensen FB, Wang T.* Effects of feeding on metabolism, gas transport, and acid-base balance in the bullfrog *Rana catesbeiana*. *Am. J. Physiol.* 2000; 278: R185-R195.
- Busk M, Overgaard J, Hicks JW, Bennett AF, Wang T.* Effects of feeding on arterial blood gases in the American alligator *Alligator mississippiensis*. *J. Exp. Biol.* 2000; 203: 3117-3124.
- Canfield DE, Habicht KS, Thamdrup B.* The Archean sulfur cycle and the early history of atmospheric oxygen. *Science* 2000; 288: 658-661.
- Canfield DE, Habicht KS, Thamdrup B.* Response to: The Archean atmosphere and sedimentary sulfides. *Science* 2000; 289: 1297-1298.
- Christensen B, Vedel A, Kristensen E.* Carbon and nitrogen fluxes in sediment inhabited by suspension-feeding *Nereis diversicolor* and non suspension-feeding *Nereis virens* polychaetes. *Mar. Ecol. Prog. Ser.* 2000; 192: 203-217.
- Christiansen T, Kinnberg K, Bjerregaard P, Korsgaard B.* Gamma-Glutamyl transpeptidase as a possible marker of Sertoli cells in fish testes for studies of xenoestrogens. *Mar. Environ. Res.* 2000; 50: 213-216.
- Christiansen LB, Pedersen KL, Pedersen SN, Korsgaard B, Bjerregaard P.* Evaluation of rainbow trout vitellogenin induction as an in vivo screening system for xenoestrogens. *Environ. Toxicol. Chem.* 2000; 19: 1867-1874.
- Falkowski P, Scholes RJ, Boyle E, Canadell J, Canfield DE, Elser J, m.fl. (ICBP Carbon Working Group).* The global carbon cycle: A test of our knowledge of Earth as a system. *Science* 2000; 290: 291-296.
- Finster B, Thamdrup B.* Bakterier og svovl. *Aktuel Naturvidenskab* 2000; 3: 20-22.
- Francesconi KA, Khokiattiwong S, Goessler W, Pedersen SN, Pavkov M.* A new arsenobetaine from marine organisms identified by liquid chromatography-mass spectrometry. *Chem. Commun.* 2000: 1083-1084.
- Fullard JH, Otero LD, Orellana A, Surlykke A.* Auditory sensitivity and diel flight activity in Neotropical Lepidoptera. *Ann. Ent. Soc. Am.* 2000; 93: 956-965.
- Glud RN, Risgaard-Petersen N, Thamdrup B, Fossing H, Rysgaard S.* Benthic carbon mineralization in a high-Arctic sound (Young Sound, NE-Greenland). *Mar. Ecol. Prog. Ser.* 2000; 206: 45-58.
- Grosell M, Jensen FB.* Uptake and effects of nitrite in the marine teleost fish *Platichthys flesus*. *Aquat. Toxicol.* 2000; 50: 97-107.
- Hansen JW, Thamdrup B, Jørgensen BB.* Anoxic incubation of sediment in gas-tight plastic bags: a method for biogeochemical process studies. *Mar. Ecol. Prog. Ser.* 2000; 208: 273-282.
- Jensen FB, Koldkjær P, Bach A.* Anion uptake and acid-base and ionic effects during isolated and combined exposure to hypercapnia and nitrite in the freshwater crayfish, *Astacus astacus*. *J. Comp. Physiol. B* 2000; 170: 489-495.
- Kinnberg K, Korsgaard B, Bjerregaard P.* Concentration-dependent effects of nonylphenol on testis structure in adult platyfish *Xiphophorus maculatus*. *Mar. Environ. Res.* 2000; 50: 169-173.
- Kinnberg K, Korsgaard B, Bjerregaard P, Jespersen Å.* Effects of nonylphenol and 17 beta-estradiol on vitellogenin synthesis and testis morphology in male platyfish *Xiphophorus maculatus*. *J. Exp. Biol.* 2000; 203 (2): 171-181.
- Krahe R, Larsen ON, Ronacher B.* Directional hearing is only weakly dependent on the rise time of acoustic stimuli. *J. Acoust. Soc. Am.* 2000; 107: 1067-1070.
- Kristensen E.* Diagenesis at the oxic/anoxic interface in marine sediments, with emphasis on the role of burrowing animals. *Hydrobiologia* 2000; 426: 1-24.
- Kristensen E, Andersen FØ, Holmboe N, Holmer M, Thongtham N.* Carbon and nitrogen mineralization in sediment of the Bang Rong mangrove area, Phuket, Thailand. *Aquat. Microb. Ecol.* 2000; 22: 199-213.
- Kristensen E, Jensen MH, Bondenbender J, Papen H, Rennenberg H, Jensen KM.* Sulfur cycling of intertidal Wadden Sea sediments (Königshafen, Island of Sylt, Germany). *J. Sea Res.* 2000; 43: 93-104.
- Lindholst C, Pedersen SN.* Estrogenic response of bisphenol A in rainbow trout (*Oncorhynchus mykiss*). *Aquat. Toxicol.* 2000; 48: 87-94.
- Madsen AD, Goessler W, Pedersen SN, Francesconi KA.* Characterization of an algal extract by HPLC-ICPMS and LC electrospray MS for use in arsenosugar speciation studies. *J. Anal. Atom. Spectr.* 2000; 15: 657-662.
- Martins I, Pardal MA, Lillebø AI, Flindt MR, Marques JC.* Hydrodynamics as a major factor controlling the occurrence of green macroalgae blooms in an eutrophic estuary: A case study. *Estua. Coast. Shelf. Sci.* 2000; 51: 732-741.
- Michelsen A, Fonseca P.* Spherical sound radiation patterns of singing grass cicadas, *Tympanistalna gastrica*. *J. Comp. Physiol. A* 2000; 186: 163-168.
- Miller LA.* Bats, insects, and the evolution of hearing. *J. Acoust. Soc. Am.* 2000; 105: 1109.
- Moss CF, Surlykke A.* Target tracking by echolocation in a dynamic auditory scene. *J. Acoust. Soc. Am.* 2000; 107: 2934.
- Möhl B, Wahlberg M, Madsen PT, Miller LA, Surlykke A.*

- Sperm whale clicks: directionality and source levels revisited. *J. Acoust. Soc. Am.* 2000; 107 (1): 638-648.
- Nielsen C, Aarestrup K, Madsen SS. Udsætning af smolt. *Miljø- og Vandpleje* 2000; 26: 3-6.
- Onstad GD, Canfield DE, Quay PD, Hedges JJ. Sources of particulate organic matter in rivers from the continental USA: Lignin phenol and stable carbon isotope compositions. *Geochim. Cosmochim. Acta* 2000; 64: 3539-3546.
- Pardal MA, Marques JC, Metelo I, Lillebø AI, Flindt MR. Impact of eutrophication on the life cycle, population dynamics and production of *Ampithoe valida* (Amphipoda) along an estuarine spatial gradient Mondego Estuary, Portugal. *Mar. Ecol. Progr. Ser.* 2000; 196: 207-209.
- Pedersen KL, Pedersen SN, Christiansen LB, Korsgaard B, Bjerregaard P. The food and cosmetic preservatives ethyl-, n-propyl- and n-butyl 4-hydroxybenzoate (parabens) are estrogenic *in vivo*. *Pharmacol. Toxicol.* 2000; 86: 110-113.
- Pedersen SN, Francesconi KA. Liquid Chromatography Electrospray Mass Spectrometry with Variable Fragmentor Voltage gives Simultaneous Elemental and Molecular Detection of Arsenic Compounds. *Rapid Comm. Mass Spec.* 2000; 14: 641-645.
- Pedersen TV, Bjerregaard P. Cadmium influx and efflux across perfused gills of the shore crab *Carcinus maenas*. *Aquat. Toxicol.* 2000; 48: 223-231.
- Pergantis S, Wangkarn S, Francesconi KA, Thomas-Oates JE. Identification of Arsenosugars at the pg-level Using Nano-Electrospray Quadrupole Time-of-Flight Mass Spectrometry. *Anal. Chem.* 2000; 72: 357-366.
- Raber G, Francesconi KA, Irgolic KJ, Goessler W. A new method for the separation and determination of 'arsenosugars' with HPLC-ICP-MS. *Fres. J. Anal. Chem.* 2000; 367: 181-188.
- Rasmussen MH, Miller LA, Au WWL. The sounds and calculated source levels from the white-beaked dolphin recorded in Icelandic waters. I: Evans PGH, Raga JA, Cruz LJ, red. *European Research on Cetaceans Proc 13th Ann Conf ECS, European Cetacean Society, Valencia, Spain* 2000; 13: 43-47.
- Riisgård HU. The peer-review system: time for re-assessment? *Mar. Ecol. Progr. Ser.* 2000; 192: 305-313.
- Riisgård HU. The peer-review system. *American Society Limnology Oceanography Bulletin* 2000; 9: 20.
- Riisgård HU, Larsen PS. A comment on experimental techniques for studying particle capture in filter-feeding bivalves. *Limnol. Oceanogr.* 2000; 45: 1192-1195.
- Riisgård HU, Larsen PS. Comparative ecophysiology of active zoobenthic filter feeding, essence of current knowledge. *J. Sea Res.* 2000; 44: 169-193.
- Riisgård HU, Nielsen C, Larsen PS. Downstream collecting in ciliary suspension feeders: the catch-up principle. *Mar. Ecol. Progr. Ser.* 2000; 207: 33-51.
- Seidelin M, Madsen SS, Blenstrup H, Tipsmark CK. Time course changes in Na⁺,K⁺-ATPase expression in gills and pyloric caeca of brown trout *Salmo trutta* during acclimation to seawater. *Physiol. Biochem. Zool.* 2000; 73: 446-453.
- Shen Y, Schidlowski M, Chu X. Biogeochemical approach to understanding phosphogenic events of the terminal Proterozoic to Cambrian. *Palaeogeography, Palaeoclimatology, Palaeoecology* 2000; 158: 99-108.
- Shen Y, Schidlowski M. New C isotope stratigraphy from southwest China: Implications for the placement of the Precambrian-Cambrian boundary on the Yangtze Platform and global correlations. *Geology* 2000; 28: 623-626.
- Skals N, Surlykke A. Hearing and evasive behaviour in the greater wax moth, *Galleria mellonella* (Pyralidae). *Phys. Entomol.* 2000; 25: 354-362.
- Surlykke A, Moss CF. Echolocation behavior of big brown bats, *Eptesicus fuscus*, in the field and the laboratory. *J. Acoust. Soc. Am.* 2000; 108: 2419-2429.
- Thamdrup B, Dalsgaard T. The fate of ammonium in manganese oxide-rich sediment. *Geochim. Cosmochim. Acta* 2000; 64: 4157-4164.
- Thamdrup B, Rosselló-Móra R, Amann R. Microbial manganese, iron and sulfate reduction in Black Sea shelf sediments. *App. Environ. Microbiol.* 2000; 66: 2888-2897.
- Thamdrup B, Canfield DE. Benthic respiration in aquatic sediments. I: Sala O, Mooney H, Jackson R, Howarth R, red. *Methods in Ecosystem Science*. New York, Springer 2000: 86-103.
- Thamdrup B. Microbial manganese and iron reduction in aquatic sediments. *Advances in Microbial Ecology* 2000; 16: 41-84.
- Thomson M, Mustafa T, Ali M. Thromboxane-B₂ levels in serum of rabbits receiving a single intravenous dose of aqueous extract of garlic and onion. *Prostaglandins Leukot. Essentl. Fatty Acids* 2000; 63 (4): 217-221.
- Tougaard J. Stochastic resonance and signal detection in an energy detector - implications for biological receptor systems. *Biol. Cybern.* 2000; 83: 471-480.
- Yack JE, Otero LD, Dawson JW, Surlykke A, Fullard JH. Sound production and hearing in the blue cracker butterfly, *Hamadryas feronia* (Lepidoptera, Nymphalidae) from Venezuela. *J. Exp. Biol.* 2000; 203: 3689-3702.
- Aarestrup K, Nielsen C, Madsen SS. Relationship between gill Na⁺,K⁺-ATPase activity and downstream movement in domesticated and first-generation offspring of wild anadromous brown trout (*Salmo trutta*). *Can. J. Fish Aqua Sci.* 2000; 57: 2086-2095.
- Aarestrup K, Koed A, Nielsen C. Smolt passage forbi dambrug. *Miljø- og Vandpleje* 2000; 26: 9-12.

INSTITUT FOR ELEKTRONIK OG DATA

Lektor, civilingeniør *Niels Lervad Andersen*
Lektor, civilingeniør *Ib Christensen* (studieleder)
Lektor, civilingeniør *Anna Friesel*
Lektor, ingeniør *Svend Hansson*
Lektor, ingeniør *Henning Jensen* (instituteder)
Lektor, cand.scient. *Per Møller* (adjunkt indtil 30. november)
Lektor, ingeniør *Sven-Erik Petersen*
Ekstern lektor, civilingeniør *Claus Thybo*
Lektor, cand.scient. *Søren Top*
Lektor, ingeniør *Erik Urth* (sektorleder)
Laboratorietekniker *Chresten Hansen*
Sekretær, overassistent *Gerda Reppien*
Laboratorietekniker *Leif Schmidt* (fratrådt 30. april)

Der har været ansat 3 undervisningsassistenter ved instituttet. Disse har undervist i 166 konfrontationstimer.

Andre aktiviteter ved instituttet

I november fik instituttet fra Undervisningsministeriet to bevillinger på hver 200.000 kroner til at gennemføre to udviklingsprojekter, dels med Focon Electronic Systems A/S, dels med Danfoss Instrumentering, Danfoss A/S. Projektet med Focon Electronic Systems A/S omhandler kommunikationsprotokoller i forbindelse med blandt andet internetteknologi samt de nyeste hardware- og softwareteknikker til implementering af disse. Projektet med Danfoss Instrumentering omhandler kommunikationsprotokoller, der anvendes til internet-kommunikation, de på markedet værende software toolkits, samt fysisk opkobling af apparater til Internettet.

Medarbejdernes aktiviteter uden for instituttet

I. Christensen har deltaget i konferencen Software på tværs hos Teknologisk Institut i København (22.-23. marts samt 13.-14. november) og i den internationale konference Embedded Systems Conference Europe i Maastricht (7.-9. november).

A. Friesel var i beretningsperioden Ph.D.-studerende ved Mærsk Mc-Kinney Møller Institut for Produktions-teknologi. Hun har arrangeret praktikophold for polske ingeniørstuderende på virksomheder i og omkring Sønderborg. Hun har deltaget i kurserne Pedestrian Approach to Non-Linear Control Theory ved Aalborg Universitet (maj) og The Basic In-Site Course on FEA Modelling with ALGOR på Danfoss A/S (november). Desuden har hun deltaget i seminaret Control and Identification hos Danfoss A/S (juni).

S. Hansson har i samarbejde med lektor Per Møller

været regional koordinator for Dansk Naturvidenskabsfestival 2000 i Sønderjyllands Amt samt arrangeret Syd-dansk Universitet Sønderborgs aktiviteter i forbindelse med naturvidenskabsfestivalen. Han deltog i konferencerne Avanceret måleteknik, Dansk Automations-selskab i København (27. januar), Softwareudvikling på tværs, Teknologisk Institut i København (22.-23. marts og 13.-14. november) og Embedded Systems Conference Europe i Maastricht (7.-9. november).

H. Jensen var medlem af HF-gruppen under TUR-netværket Elektronik og Informations-Teknologi og har i den forbindelse deltaget i et seminar på Aalborg Universitet (13.-14. november) med titlen Ulineære mikrobølge-kredsløb. Han har desuden deltaget i et seminar (12. oktober) hos Analog Devices med titlen Mixed-Signal and DSP Techniques.

P. Møller var i beretningsperioden Ph.D.-studerende ved Mærsk Mc-Kinney Møller Institut for Produktions-teknologi. Han har deltaget i et kursus ved Danfoss med titlen FEA Modeling with ALGOR (30. oktober-1. november).

S.E. Petersen har deltaget i gruppen Avanceret digital signalbehandling under TUR-netværket.

E. Urth var medlem af Rektorforsamlingen for Ingeniørhøjskolerne, bestyrelsesmedlem i Hans Damm Research A/S og Damm Cellular Systems A/S. Desuden var han medlem af styregruppen for netværket Elektronik og Informationsteknologi, medlem af programgruppen for Erhvervs-knudepunkt Sønderborg og medlem af udvalget for Ingeniørkompetence i Sønderjylland. Erik Urth har deltaget i Mixed Signal and DSP Design-seminar i Vejle (12. oktober) og Embedded Engineering Electronics 2000 i München (21.-24. november).

Publikationer

Shiriaev A.S., Friesel A., Perram J. On Stabilisation of Rotational Modes of an Inverted Pendulum, 39th IEEE Conference on Decision and Control (CDC00), Sydney, Australia, December 12-15, 2000.

FYSISK INSTITUT

Adjungeret professor *Alan Cooper Luntz*
Adjungeret professor, dr.scient. *Jørgen Schou* (fra 1. september)

Professor, dr.rer.nat. *Peter Sigmund*
Docent, lic.scient. *Niels Kjær Nielsen* (studieleder for Ph.D.-uddannelsen)

Lektor, lic.techn. *Ib Knud Kristensen* (fratrådt 31. marts, ekstern lektor fra 1. september)

Lektor, lic.scient. *Arne Lykke Larsen* (adjunkt til 30. april, lektorvikar 1. maj-31. oktober)

Lektor, dr.scient. *Per Morgen*

Lektor, dr.scient. *Jens Havsgaard Onsgaard* (fratrådt 31. august)

Lektor, dr.scient. *Jørgen Boiden Pedersen*

Lektor *Victor V. Petrunin*, Ph.D.

Lektor, dr.habil. *Horst-Günter Rubahn*

Lektor, lic.scient. *Paolo Sibani* (instituttleder)

Lektor, dr.scient. *Peter Touborg*

Lektor, dr.scient. *Sven Mosbæk Tougaard*

Adjunkt *Lars Diekhöner*, Ph.D. (forskningsassistent 1. januar-31. marts, forskningsadjunkt 25. maj-7. juli og 28. september-29. oktober, adjunkt 1.-31. december)

Adjunkt *Ling Miao*, Ph.D.

Ekstern lektor, lic.scient. *Ove Splittorff*

Ekstern lektor *Henning Holme Mikkelsen*, Ph.D.

Gæsteforsker *Frank Balzer* (4.-30. juni, forskningsadjunkt 1. juli-31. oktober, fra 1. november, fondslønnet)

Gæsteforsker *Alexander B. Doktorov* (1.-31. maj, fondslønnet)

Gæsteforsker *Lev Glazov* (4. juli-3. september, fondslønnet)

Gæsteforsker *J.P. Godowski* (22. januar-13. februar)

Gæsteforsker *Santiago Heredia-Avalos* (29. juni-28. august, fondslønnet)

Gæsteforsker *Hisaharu Hayashi* (10.-19. september)

Gæsteforsker *Alexander Jablonski* (8.-15. oktober, fondslønnet)

Gæsteforsker *Leszek Jozefowski* (4. september-6. oktober og 19. november-17. december)

Gæsteforsker *Igor Kravetsky* (18. januar-13. april)

Gæsteforsker *Anatoly A. Neufeld* (20. marts-31. maj, fondslønnet)

Gæsteforsker *Noboru Suzuki* (6. august-31. september)

Gæsteforsker *Jing Zhang* (fra 6. april)

Gæsteforsker *Vladimir Bordo* (8. januar-5. februar, 1. april-30. juni og 1. september-30. november, fondslønnet)

Laboratoriebetjent *Erling Hartmann Andersen*

Akademisk medarbejder, dr.rer.nat. *Arnd Baurichter*

Kontorfuldmægtig *Karen Cauthery*

Ingeniørassistent *Per Winding Christensen*

Bioanalytiker *Tove Nyberg*

Ingeniør *Darios Nassiri Rizi*

Overassistent *Birgit Else Syrak Sørensen*

Ingeniørassistent *Torben Sørensen*

Ph.D.-studerende pr. 31. december:

Trine Andersen

Lone Bech

Bo Toftmann Christensen

Michael Christensen

Jesper Dall

Petur Martin Glerfoss

Martin Jermer Hansen

Henrik Mortensen

Der har i forårssemestret og efterårssemestret været ansat i alt 2 undervisningsassistenter og 12 studenterinstruktører. Disse har undervist i alt 545 konfrontationstimer. Herudover har der været ansat 7 Ph.D.-studerende, som i alt har undervist i 383 konfrontationstimer.

Gæsteforelæsninger af instituttet

Lektor C.Th. Pedersen, Kemisk Institut, Syddansk Universitet: Why is red wine red? (8. februar).

Forskningsprofessor J.M. Hvam, Forskningscenter COM, Mikroelektronik Centret, Danmarks Tekniske Universitet: Semiconductor nanostructures: From materials physics to devices (15. februar).

Dr. A. Khodjamirian, Niels Bohr Institutet for Astronomi, Fysik og Geofysik, Københavns Universitet: Use of Quantum Chromodynamics in B-Decays (16 februar).

Dr. F. Larsen, The Enrico Fermi Institute, University of Chicago, USA: Kaluza-Klein Black Holes in String Theory (23. februar).

Rektor S. Hoffmann, Sct. Knuds Gymnasium, Odense: Barrierer for udvikling (7. marts).

Professor I. Chorkendorff, Interdisciplinary Research Center for Catalysis (ICAT), Danmarks Tekniske Universitet: Heterogeneous Catalysis - A Surface Science Approach (14. marts).

Professor O.G. Mouritsen, MEMPHYS, Kemisk Institut, Danmarks Tekniske Universitet: Membranes - Nature's Preferred Nanostructure and Microencapsulation Technology (21. marts).

Professor J. Hertz, NORDITA, København: Modeling genetic regulatory networks (28. marts).

Lektor F. Jensen, Kemisk Institut, Syddansk Universitet: Computational chemistry. Status and perspectives (4. april).

Professor V.P. Frolov, University of Alberta, Canada: Scattering and capture of cosmic strings by a black hole (5. april).

Dr. R. Kühn, Institut für Theoretische Physik, Ruprecht-Karls-Universität, Heidelberg, Tyskland: Potential Energy Landscapes and Low-Temperature Anomalies in Schematic Glass Models (18. april).

Dr. V. Zaporozhchenko, Technische Fakultät der Christian-Albrechts-Universität, Kiel, Tyskland: Controlled Nucleation and Growth of Noble Metals and Polymers (2. maj).

Dr. G. Besold, Max Planck Institut for Polymer Research/Theory Group, Mainz, Tyskland: Approaches to multiscale modelling of soft-condensed matter (3. maj).

Dr. I. Vattulainen, Kemisk Institut, Danmarks Tekniske Universitet: Memories and Diffusion Barriers in Interacting Surface Systems (9. maj).

Dr. P. Lyngs Hansen, Laboratory of Physical and Structural Biology, National Institute of Child Health and Human Development, National Institutes of Health, Bethesda, Maryland, USA: Elasticity and Electrostatics of DNA (10. maj).

Direktør F. Aaserud, Niels Bohr Arkivet, København: Niels Bohr's Political Activities During World War II (23. maj).

Dr. S.M. Klimentov, General Physics Institute of the Russian Academy of Sciences, Moscow, Rusland: Photoelectric registration of multiphoton absorption spectra in wide-band gap crystals (20. juni).

Seniorforsker J. Schou, Afdelingen for Optik og Fluid Dynamik, Forskningscenter Risø: Particle bombardment of the lightest, most volatile and complicated target in vacuum, solid hydrogen (19. september).

Forskningslektor M. Drewsen, Institut for Fysik og Astronomi, Aarhus Universitet: Ion Coulomb Crystals: A strange state of matter (19. september).

Professor V.S. Letokhov, Institute of Spectroscopy of Russian Academy of Sciences, Laser Spectroscopy Department, Troitsk, Moscow, Rusland: How can we make an instrument with a forbidden resolution? From Laser Resonance Photoionization Microscopy to Fluorescence Resonance Energy Transfer Microscopy with Nanometer Spatial Resolution (10. oktober).

Forskningslektor C. Fløe Kristjansen, Niels Bohr Institutet for Fysik, Astronomi og Geofysik, Københavns Universitet: Kvantegravitation og Kombinatorik: Fra Big Bang til foldning af polymerer og membraner (24. oktober).

Dr. H. Heiselberg, NORDITA, København: From Big Bang to Relativistic Heavy-Ion Collisions and the Quark-Gluon Plasma (26. oktober).

Professor D. Cobden, Department of Physics, University of Warwick, England: Carbon nanotubes: Single molecule based quantum wire and quantum dots (31. oktober).

Lektor D. Posselt, Institut for Matematik og Fysik, Roskilde Universitetscenter: Interactions between stacked lipid membranes (7. november).

Projektleder A. Boisen, Mikroelektronik Centeret, Danmarks Tekniske Universitet: Molecular recognition and kinetics studies using micro-cantilevers (21. november).

Seniorforsker F. Prindahl, Dansk Rumforskningsinstitut, Københavns Universitet: What can Ørsted tell us about the Earth's magnetic field? First results from the Ørsted mission (28. november).

Dr. M. Schleberger, Universität Osnabrück, Tyskland: Atomic force microscopy of organic materials (12. december).

Lektor P. Hedegaard, Ørsted Laboratoriet, Københavns Universitet: Superledning vs. magnetisme (19. december).

Andre arrangementer afholdt af instituttet

P. Morgen og Syddansk Universitet var vært for et møde i EADTU's Science and Technology Netværks Executive Board (European Association of Distance Teaching Universities) (3.-4. juni).

H.-G. Rubahn og L. Miao organiserede Workshop on Organic Films (27. oktober) på Fysisk Institut, Odense med deltagere fra Tyskland, Aarhus Universitet, Københavns Universitet, og Danmarks Tekniske Universitet.

H.-G. Rubahn organiserede også sammen med V.G. Bordo Modern Topics in Surface Science B a Ph.D. colloquium (2.-3. november).

Medarbejdernes aktiviteter uden for instituttet

F. Balzer besøgte Physics Institute, Trinity College, Dublin, hvor han holdt foredraget Linear and Nonlinear Optics of Ultrathin Films (5.-9. december).

A. Baurichter deltog i Dansk Fysisk Selskabs årsmøde i Nyborg (8.-9. juni). Han holdt foredrag om Methane recombinative desorption and dissociation dynamics on Ru(0001) studied by LAAD ved 19th European Conference on Surface Science, Madrid, Spanien (5.-8. september). På Kemisk Institut, Oslo Universitet holdt han foredraget Hydrogenmolekyldannelse på interstellare støvpartikler i forbindelse med et mini-symposium om Fysik og kemi af interstellare støvpartikler (1. december). Desuden holdt han foredrag om H.C. Ørsteds betydning for den teknologiske udvikling (sammen med J. Onsgaard) i forbindelse med Dansk Naturvidenskabsfestival på Københavns Kommunes Hovedbibliotek (25. september), på Aalborg Katedralskole (26. september), ved Fysik/kemilærerforeningen Århus afdeling på Hasle Skole, Århus (27. september), på Teknisk Gymnasium (htx) ved EUC Sjælland, Næstved (28. september) og på Midtfyns Gymnasium (29. september).

L. Bech var på forskningsophold ved synkrotronen, ASTRID, Aarhus Universitet (30. marts-14. april, 25.-28. april, 21. august-1. september samt 13.-23. september). Hun deltog i Dansk Fysisk Selskabs årsmøde i Nyborg med posteren The importance of steps as active sites for catalytic reactions on alkali modified copper surfaces (sammen med P.J. Godowski, S.V. Hoffmann, P. Møller,

J. Onsgaard, C. Svensgaard og J.B. Wagner (8.-9. juni). Hun deltog i Nordic Summer School in Synchrotron Radiation, i Lund og Höör, Sverige (13.-20. juni) med posteren The influence of steps on the catalytic activity of copper surfaces. Hun deltog i 19th European Conference On Surface Science, Madrid, Spanien med posteren The importance of steps as active sites for catalytic reactions on alkali-modified Cu(112), Cu(115) and Cu(117) (sammen med J. Onsgaard, S.V. Hoffmann og P.J. Godowski) (4.-8. september).

L. Diekhöner deltog i Dansk Fysisk Selskabs årsmøde, Nyborg (8.-9. juni), hvor han præsenterede posteren Laser Assisted Associative Desorption of Nitrogen from Ru(0001) (sammen med H. Mortensen, A. Baurichter, A.C. Luntz og B. Hammer). Han holdt foredraget Dynamics of high barrier gas-surface reactions: Laser Assisted Associative Desorption of N₂ from Ru(0001) ved Center for Atomic-scale Materials Physics (CAMP), Institut for Fysik og Astronomi, Aarhus Universitet (23. august). Han besøgte professor K. Kerns gruppe ved Max-Planck-Institut für Festkörperforschung, Stuttgart, Tyskland, hvor han holdt foredraget Dynamics of High Barrier Gas-Surface Reactions studied by LAAD (25. oktober).

A.L. Larsen besøgte Observatoire de Paris, Frankrig (1.-26. januar 23. juni-7. juli). Han besøgte University of Szczecin, Polen, (22.-24. maj) og deltog i konferencen Chaos in Dynamical Systems, Miedzyzdroje, Polen (19.-21. maj), hvor han holdt foredraget Chaotic String Dynamics near Black Hole. Han deltog i konferencen Supersymmetry and Quantum Field Theory, Kharkov, Ukraine, hvor han holdt foredraget Non-Singular String-Cosmologies from Exact Conformal Field Theories (25.-29. juli). Han holdt foredraget Superstrengte og Teorien om Alting i Ungdommens Naturvidenskabelige Forening UNF (7. september), på Esbjerg Statskole (25. september), på Vejle Bibliotek (25. september) og på Støvring Gymnasium (27. september). Han holdt foredraget Superstrengteori før og nu ved LMFK-årsmødet, Odense (8. oktober) og holdt desuden festforelæsningsen Teoretisk fysiker i det 21. århundrede ved instituttets 30-års jubilæum - Åbent Hus arrangement (4. marts).

L. Miao deltog i Dansk Fysisk Selskabs årsmøde i Nyborg (8.-9. juni) og var diskussionsformand for en faststoffysiksession. Hun deltog også i The Third Congress of the European Biophysical Society i München, Tyskland (9.-13. september) og holdt et foredrag om Sterol Evolution and Membrane Physics. Hun gav et kollokvium Fluid Membranes: Nature's Design of Soft Interfaces på Institut for Matematik og Fysik, Roskilde Universitetscenter (7. december). Deltog i Dansk Naturvidenskabsfestival og gav foredraget The Fun and the Physics in Soap Bubbles and Films på Virum Gymnasium (28. september). Hun holdt et inviteret foredrag Soft Matter Physics ved Fysiklærerforeningens årsmøde (7. oktober). Deltog i bedømmelsen af S. Koremans Ph.D.-afhandling med titlen Structure and dynamics close to the main transition in photopholipid bilayers, Institut for Matematik og Fysik, Roskilde Universitetscenter og som

referee i ansættelsesbedømmelsen af ansøgerne til NORD-ITAs adjunktstilling i teoretisk biofysik. I forbindelse med forskningssamarbejde var hun på en række korte besøg ved Danmarks Tekniske Universitet (25. februar, 31. marts, 17. maj), Roskilde Universitetscenter (8. marts, 29. maj, 7. december, 12. december) og Den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole (24. januar, 19. juni, 25. august).

P. Morgen deltog i et møde i Paris under EADTU (European Association of Distance Teaching Universities) som medlem af organisationskomitéen for konferencen Wiring the Ivory Tower (4.-6. februar), som holdtes i Paris (28.-30. september), og i konferencen CHIPPS'2000 i Wandlitz, Tyskland (15.-17. maj) med et posterindlæg med titlen From oxygen adsorption to the growth of thin oxides on silicon surfaces. Han deltog i Dansk Fysisk Selskabs årsmøde i Nyborg med foredraget og demonstrationen Netfysik-Fysik på Nettet, foredraget Quantum well states in thin Ag films on Si(111) og posterne Thin PVD films for decorative purposes, og Brain tissue on semiconductors (8.-9. juni). I Dansk Naturvidenskabsfestival holdt han på Virum Gymnasium foredrag om nanofysik og nanokemi (26. september). Han deltog i konferencen Wiring the Ivory Tower i Paris som medarrangør og chairman for en dags sessioner samt i et evalueringsmøde efter konferencen (27. september-3. oktober). Han var inviteret af Fysiklærerforeningen til at holde foredraget Fysik i og for industrien ved årsmøde i Odense (7. oktober). Han opholdt sig efter invitation på Universidad de Costa Rica, San José, Costa Rica for at forhandle om et uddannelsesmæssigt og forskningsmæssigt samarbejde mellem dette universitet og Syddansk Universitet (15.-25. oktober). Han deltog i et kursus for gymnasielærere, omkring brugen af IKT i undervisningen (9. november). I maj måned oprettede han (sammen med lektor K. Pedersen, Aalborg Universitet) firmaet NanoS ApS. Er medlem af bevillingsrådet for Syddansk Innovation i Forskerparken og næstformand i styregruppen for DAOU, Danish Association of Open Universities, et samarbejde mellem Syddansk Universitet, Aarhus Universitet og Aalborg Universitet. Han er formand for et europæisk netværk, Science and Technology Distance Education Academic Network, under EADTU (European Association of Distance Teaching Universities).

H. Mortensen var på studieophold på Department of Chemistry, Tufts University, Medford, Massachusetts, USA (22. januar-26. februar). Han bidrog med foredraget The Dynamics of Methane Recombinative Desorption and Dissociation on Ru(0001) Studied by LAAD (sammen med A. Baurichter, L. Diekhöner og A.C. Luntz) til Dansk Fysisk Selskabs årsmøde i Nyborg (8.-9. juni). Desuden holdt han foredraget Fundamental Problems of Ruthenium Catalysed Ammonia Synthesis - studied by laser and molecular beam methods ved Ph.D.-kollokviet Modern Topics in Surface Science, Odense (2.-3. november).

N. Kjær Nielsen deltog i to møder arrangeret af Nordic Network for Supersymmetric String and Field Theories, København (4.-6. maj) og i Göteborg, Sverige (16.-18.

november) (sammen med P.M. Glerfoss). Han har i forbindelse med Dansk Naturvidenskabsfestival 2000 holdt foredraget Jupiters måner på Birkerød Gymnasium og HF (26. september), på Middelfart Gymnasium og HF-kursus (27. september) og på Munkebjergskolen, Odense (27. september). Han ledede en ekskursion med 9 studerende til Stenomuseet og Institut for Fysik og Astronomi, Århus (8. december).

J. Onsgaard holdt et kollokvium med titlen Reactions on alkali-modified copper surfaces, Institut for Fysik og Astronomi, Aarhus Universitet (16. februar). I flere perioder (24. januar-12. februar, 31. marts-14. april og 21. august-1. september) var han på forskningsophold ved synkrotronen, ASTRID, Aarhus Universitet. Han holdt gæsteforelæsningsen Reactions on modified metal surfaces, Aalborg Universitet (5. maj). Han var inviteret foredragsholder med foredraget Reactions on alkali-modified low-index and stepped copper surfaces ved XIX Seminar on Surface Science, Kudowa arrangeret af Wrocław University, Polen (18.-24. juni).

J. Boiden Pedersen var gæsteforsker ved RIKEN (The Institute of Physical and Chemical Research) Wako, Saitama, Japan (16.-28. november). Han holdt et inviteret foredrag med titlen Polarization phenomena in ESR spectra; manifestation, interpretation, and origin ved symposiumet Science, 2000 (20. november). Han afholdt et kollokvium med titlen Recombination yield of geminate radical pairs in high magnetic fields (sammen med M.J. Hansen) ved Molecular Photochemistry Laboratory, RIKEN, Japan (23. november). Han deltog i Dansk Center for Naturvidenskabsdidaktik (DCN)'s konference om naturvidenskab og didaktik, Middelfart (24.-25. maj).

V.V. Petrunin deltog i Adriatico Research Conference on Lasers in Surface Science, Trieste, Italy (11.-15. september). Samme sted præsenterede han posteren Rotational and vibrational state distribution of N_2 molecules scattered from Ru(0001) (sammen med E. Jensen, H. Mortensen, A. Baurichter, L. Diekhöner, A.C. Luntz).

H.-G. Rubahn holdt kollokviet Dynamics and morphology of supported metallic clusters på Institut for Fysik og Astronomi, Aarhus Universitet (10. januar). Han deltog med posteren Nonlinear evanescent wave spectroscopy at a gas-solid interface ved International Conference on Nonlinear Light Scattering Spectroscopy, og i XIX European CARS Workshop i Moskva, Rusland (20.-23. marts) (sammen med V.G. Bordo). Han deltog med posteren Two-photon evanescent wave spectroscopy: a novel technique for exploiting gas-surface dynamics in the boundary layer i konferencen Quantum Electronics and Laser Science Conference, QELS 2000, San Francisco, USA (7.-12. maj) (sammen med V.G. Bordo) og i konferencen Trends in Nanotechnology, TNT2000 i Toledo, Spanien med foredraget Second Harmonic Generation and shielding effects of alkali clusters on ultrathin organic films (16.-20. oktober).

P. Sibani deltog i workshop Physics of Glassy Systems, Les Houches, Frankrig (23.-28. januar), hvor han holdt foredraget Trap geometry and dynamics in glassy systems.

Han deltog i workshop Energy Landscapes, Institut für Physik, Technische Universität Chemnitz, Tyskland (23.-25. november), hvor han holdt det inviterede foredrag Landscape Structure and dynamics of glassy systems. Han opholdt sig på San Diego State University, San Diego, Californien, USA (1.-12. december), hvor han samarbejdede med professor P. Salamon og gav det samme foredrag. Deltog i bedømmelsen af A. Fachats doktorafhandling med titlen A Comparison of Random Walks with Different Types of Acceptance Probabilities, Technische Universität Chemnitz, Tyskland.

P. Sigmund holdt inviteret foredrag om Abbremsung schneller, schwerer Ionen ved et symposium om Teilchenspuren in Festkörpern ved Hahn-Meitner-Institut, Berlin (1.-2. marts) og om Stopping of Heavy Ions: Bohr Theory Revisited på en konference om Fundamental and Applied Aspects of Modern Physics, Lüderitz, Namibia (13.-17. november). Han talte om Nonperturbative Bohr Theory of Heavy-Ion Stopping ved Dansk Fysisk Selskabs årsmøde i Nyborg (8.-9. juni) og om Nonperturbative Theory of Charge-Dependent Heavy-Ion Stopping ved International Conference on the Physics of Highly Charged Ions i Berkeley, Californien, USA (30. juli-3. august). Han gav seminar om Stopping of Heavy Ions ved Weizmann Institute of Science, Rehovot, Israel (10. januar) og talte om Particle-Solid Interaction in the Sixties and the Zeroes ved et festkollokvium på Argonne National Laboratory, Chicago, USA (28. juli). Endelig holdt han foredrag om violinens fysik med assistance af E. Hartmann ved Kopernikuskursus på Rødding Højskole (5. juli). Han er i øvrigt fagkonsulent i fysik for Danmarks Nationalleksikon, medlem af spørgepanelet i fysik for Spørg Naturvidenskaben, formand for komitéen Stopping of Heavy Ions under International Commission on Radiation Units and Measurements (ICRU) og medlem af Videnskabernes Selskabs udvalg for udadrettet virksomhed.

S. Tougaard holdt det inviterede foredrag Experimental IMFP Determination: Aspects of Differential Inelastic Electron Scattering Effects ved IUVESTA International Workshop (International Union for Vacuum Science, Technique and Applications): Inelastic Mean Free Path of Electrons IMFP2000, Budapest (27.-29. januar), hvor han også bidrog med foredraget Software for Experimental Determination of Differential Electron Scattering Cross Sections from REELS og Intercomparison of Methods for separation of REELS elastic peak intensities for determination of the IMFP in Ag, Au, and Si: statistical analysis of measured and calculated IMFPs (sammen med M. Krawczyk, A. Jablonski, J. Pavluch, J. Toth, Zs. Benedek, M. Menyhard, G. Gergely) og Experimental determination of the surface excitation parameter by elastic peak electron spectroscopy (sammen med G. Gergely, M. Menyhard, S. Gurban, J. Toth, D. Varga). Han deltog i INCO (International Cooperation) Copernicus symposium: Determination of Standardized Parameters in Surface Analysis ved Hungarian Academy of Sciences, Budapest (23.-25. januar). Han deltog i Dansk Fysisk Selskabs årsmøde i Nyborg (7.-9. juni) med posterne The oxide morphology

and interface structure for SiO₂ on Si(100) and Si(111) studied from the details of photon electron spectra (sammen med B. Semak, C. Gundlach og P. Morgen) og Comparison of techniques for determination of Surface Nano-structures (sammen med T.S. Lassen, B. Semak, A. Jablonski og J.E. Fulghum). Han var chairman ved International Millenium Conference on Quantitative Surface Analysis: QSA-11, Surrey, England (3.-7. juli), hvor han desuden holdt foredragene Determination of Inelastic Electron Scattering Cross Sections and Applications in Quantitative XPS samt Experimental estimation of the surface excitation parameter for surface analysis (sammen med G. Gergely m.fl.) og Intercomparison of IMFP determination by Elastic Peak Electron Spectroscopy (sammen med M. Krawczyk m.fl.), Determination of overlayer thickness by QUASES analysis of photon excited KLL Auger spectra of Ni and Cu films (sammen med L. Köver, J. Toth, L. Daroczi, I. Szabo, G. Langer, M. Menyhard), Crystallinity of ITO and AZO thin films produced by laser ablation (sammen med E. Holmelund, B. Thestrup, J. Schou, E. Johnson, M.M. Nielsen), Comparison of Techniques for Determination of Surface Nano-Structures by XPS (med T.S. Lassen m.fl.) og Growth mechanisms for SiO₂ on Si(100) and (111) investigated by QUASES analysis (sammen med B. Semak m.fl.). Han deltog i 8th International Conference on Electron Spectroscopy and Structure, Berkeley, California, USA (8.-12. august) med foredraget Algorithm to Determine inelastic electron scattering cross sections from reflection electron energy loss spectra and posterne Applications in quantitative XPS og Growth mechanisms for SiO₂ on Si(100) and (111) investigated by QUASES analysis (sammen med B. Semak m.fl.). Han deltog i American Vacuum Society International Symposium, Boston, USA (2.-6. oktober) med foredragene Intercomparison of IMFPs Determined by Elastic Peak Electron Spectroscopy (sammen med M. Krawczyk, A. Jablonski, J. Pavluch, J. Toth, D. Varga, G. Gergely, M. Menyhard, A. Sulyok) og Comparison of ISS, XPS, and QUASES-XPS Techniques for Determination of Growth Mechanisms: Application to Thin Iron Oxide Films Deposited on SiO₂ (sammen med F. Yubero og A.R. Gonzales-Elipse), samt posteren SiO₂ Growth on Si(100) and (111) Investigated by QUASS- XPS analysis (sammen med B. Semak m.fl.). Han deltog i kurset Visual Basic- Videregående, Teknologisk Institut, Tåstrup (15.-18. maj) og i mødet Det problemorienterede Projektarbejde, Odense Teknikum (5. december). Han er leder af det internationale forskningsprojekt Tests of Algorithms for Data Processing in XPS under Versailles Project on Advanced Materials and Standards (VAMAS). Han leder det internationale EU-projekt under Kopernicus-programmet Determination of Standardized Parameters Describing the Electron Transport for Quantitative Surface Analysis by Electron Spectroscopies (EU-kontrakt No. ERBIC15CT960800). Han deltager i EU-projektet Synchrotron Microanalysis: accurate and traceable elemental analysis on the microscopic level (under 5th framework: EU contract: B6RD-CT-2000-00345 MICRO-

XRF). Han er medlem af ISO TC/201 committee (International Organization for Standardization Technical Committee) for Surface Analysis. Han er Associate editor for tidsskriftet Surface Science Spectra, medlem af Editorial Board for tidsskriftet Journal of Electron Spectroscopy and Related Phenomena og af Advisory Editorial Board for tidsskriftet Surface and Interface Analysis samt af International Advisory Committee for tidsskriftet Journal of Surface Analysis.

Eksterne bevillinger og donationer

Forskerakademiet har finansieret L. Diekhöners og H. Mortensens Ph.D. -stipendier.

A. Baurichter, V.V. Petrunin og A.C. Luntz har sammen med D. Field, Aarhus Universitet modtaget en treårig rammebevilling på i alt 1.360.000 kroner fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd til projektet Laboratory simulation of H₂ formation on interstellar grains.

A.L. Larsen modtog en pris på 6.000 kroner fra Ole Rømer Fonden.

L. Miao modtog sammen med O.G. Mouritsen, Danmarks Tekniske Universitet m.fl. en treårig rammebevilling på 300.000 kroner pr. år fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd til projektet Computer Simulation of Structured Fluids.

P. Morgen har fået bevilget støtte fra Syddansk Innovation til oprettelse og drift af NanoS ApS, og han har sammen med K. Pedersen, Aalborg Universitet, fra Carlsbergfonden fået bevilget 650.000 kroner til indkøb af en laser.

P. Morgen og J. Onsgaard modtag 150.000 kroner fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd til støtte for overfladestudier baseret på anvendelse af synkrotronstråling.

J. Onsgaard, H.-G. Rubahn og P. Sibani fik bevilget 153.471 kroner fra Dansk Center for Naturvidenskabsdidaktik til udfordrende begynderundervisning i Fysik.

J. Boiden Pedersen er sammen med P. Sibani tildelt en treårig rammebevilling på 420.000 kroner fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd til projektet Dynamics of complex systems in physics and chemistry. Den samme gruppe modtog endvidere en bevilling på 300.000 kroner til indkøb af en hurtig multiprocessor computer til projektet Computational physics of complex systems, ligeledes fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd.

J. Boiden Pedersen blev tildelt 80.000 kroner fra Dansk Center for Naturvidenskabsdidaktik som udviklingsstøtte til Pilotprojekt for didaktisk fornyelse ved hjælp af internettet. Et forsøg på at forbedre problemløsnings-fasen vha. en semi-interaktiv metode.

J. Boiden Pedersen har af SUN microsystems fået doneret en SUN Enterprise 250 server (250.000 kroner) til et projekt om webbaseret undervisning.

V.V. Petrunin modtog sammen med H.-G. Rubahn bevilling på 200.000 kroner fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd til projektet Laser spectroscopy and surface dynamics.

V.V. Petrunin og H.-G. Rubahn modtog en treårig rammebevilling på 1.456.000 kroner fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd til projektet Nonlinear optical surface and evanescent wave spectroscopy.

H.-G. Rubahn har fra Forskerakademiet fået bevilget 229.953 kroner til seks måneders ophold som gæstelektor for V.G. Bordo.

P. Sigmund, S. Tougaard og professor H.H. Andersen, Københavns Universitet har modtaget en rammebevilling på 130.000 kroner pr. år fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd til projektet Particle penetration and surface processes involving light and heavy charged particles; applications to quantitative surface analysis.

P. Sigmund modtog to bevillinger hver på 25.000 kroner fra henholdsvis Niels Bohr Legatet og Axel Tovborg Jensens Legat til arrangement af ICRUs (International Commission on Radiation Units and Measurements) årsmøde 2002 i Odense.

S. Tougaard har modtaget 193.000 kroner fra EU til Kopernicus-projektet Determination of Standardized Parameters Describing the Electron Transport for Quantitative Surface Analysis by Electron Spectroscopies (EU-kontrakt No. ERBIC15CT960800).

Publikationer

Balling P, Andersen HH, Brodie CA, Pedersen UV, Petrunin VV, Raarup MK, Steiner P, and Andersen T. High-resolution YUV spectroscopy of in the region near H(n=2) threshold. *Phys. Rev. A* 2000; 61: 022702, 1-11.

Balzer F, Jett S, Rubahn HG. Non-linear optically active metal clusters in nanoscaled systems including self-assembled organic films. *Thin Solid Films* 2000; 372: 78-84.

Balzer F, Rubahn HG. Interference effects in the optical second harmonic generation from ultrathin alkali films. *Opt. Comm.* 2000; 185: 493-9.

Boneß J, Rubahn HG. Geblitzte Oberflächen. *PhiuZ* 2000; 3: 121-8.

Baurichter A, Biino C, Clement M, Doble N, Elsener K, Fidecaro G, Freund A, m.fl. Channeling of high-energy particles in bent crystals - Experiments at the CERN SPS. *Nucl. Instr. Meth. B* 2000; 164-165: 27-43.

de Vega HJ, Larsen AL, Sánchez N. Non-Singular String-Cosmologies From Exact Conformal Field Theories. *Phys. Rev D* 2000; 61: 066003, 1-10.

Diekhöner L, Baurichter A, Mortensen H, Luntz AC. Observation of metastable atomic nitrogen adsorbed on Ru(0001). *J. Chem. Phys* 2000; 112: 2507-15.

Diekhöner L, Mortensen H, Baurichter A, Luntz AC, Hammer B. Dynamics of high barrier surface reactions: Laser Assisted Associative Desorption of N₂ from Ru(0001). *Phys. Rev. Lett.* 2000; 84: 4906-9.

Diekhöner L, Mortensen H, Baurichter A, Luntz AC. Coverage dependence of activation barriers: Nitrogen on Ru(0001). *J. Vac. Sci. Technol. A* 2000; 18: 1509-

13.

Dubus A, Jablonski A, Tougaard S. Evaluation of Theoretical Models for Elastic Electron Backscattering from Surfaces. *Progress in Surf. Sci.* 2000; 63: 135-75.

Ellegaard O, Møller SP, Schou J, Sigmund P. ICACS 18 - Proceedings of the 18. International Conference on Atomic Collisions in Solids. *Nucl. Instrum. Meth. B* 2000; 164-165: 1-1029.

Glazov L, Sigmund P. Energy-loss spectra of charged particles in the presence of charge exchange: Addendum on 6Li spectra. *Nucl. Instrum. Meth. B* 2000; 170: 39-44.

Hansen RN, Christensen M, Larsen AL. Comment on Formation of Primordial Black Holes by Cosmic Strings. *Phys. Rev. D* 2000; 61: 108701, 1-2.

Hansen MA, Neufeld AA, Pedersen JB. Recombination yield of geminate radical pairs in high magnetic fields; general results and application to free diffusion. *Chem. Phys* 2000; 260: 125-42.

Hansen RN, Christensen M, Larsen AL. Cosmic String Loops Collapsing to Black Holes. *Int. J. Mod. Phys.* 2000; A15: 4433-45.

Jensen J, Sigmund P. Electronic Stopping of Swift Partially-Stripped Molecules and Clusters. *Phys. Rev. A* 2000; 61: 032903-1-14.

Larsen AL, Sánchez N. Quantum Coherent String States in AdS₃ and SL(2,R) WZWN Model. *Phys. Rev. D* 2000; 62: 046003, 1-9.

Luntz AC. A simple model for associative desorption and dissociative chemisorption. *J. Chem. Phys.* 2000; 113: 6901-5.

Morgen P. Højt at flyve? I: At undervise med IKT (Universiteter i udvikling). Heilesen S, red. Samfundslitteratur, 2000: 103-16.

Mortensen H, Diekhöner L, Baurichter A, Jensen E, Luntz AC. Dynamics of ammonia decomposition on Ru(0001). *J. Chem. Phys.* 2000; 113: 6882-7.

Neufeld AA, Pedersen JB. The spectral forms of transient ESR spectra of radical pairs and the origin of the antiphase structure. *J. Chem. Phys.* 2000; 113: 1595-1604.

Nielsen L, Thewalt J, Miao L, Ipsen JH, Bloom M, Zuckermann MJ, m.fl. Sterol evolution and the physics of membranes. *Europhys. Lett.* 2000; 52: 368 74.

Nielsen, M, Nielsen, NK. Explicit construction of constrained instantons. *Phys. Rev. D* 2000; 61; 105020 1-15.

Nielsen, M, Nielsen, NK. Alternative approaches to the Casalbuoni-Brink-Schwarz superparticle. *Ann. Phys.* 2000; 285: 237-63.

Onsgaard J, Hoffmann SV, Godowski PJ, Moeller P, Wagner JB, Groso A, Baraldi A, m.fl. Dissociation of CO and formation of carbonate in a stepped, K-modified Cu(115) surface. *Chem. Phys. Lett.* 2000; 322: 247-54.

Paul H, Schinner A, Sigmund P. Electronic stopping of swift lithium and carbon ions. *Nucl. Instrum. Meth. B*

- 2000; 164-165: 212-9.
- Raarup MK, Pedersen UV, Petrunin VV, Balling P, Andersen T.* High-resolution VUV spectroscopy of an electron-cooled beam. *Phys. Rev. Lett.* 2000; 85: 4028-31.
- Schinner A, Sigmund P.* Polarization effect in stopping of swift partially-screened heavy ions: Perturbative theory. *Nucl. Instrum. Meth. B* 2000; 164-165: 220-9.
- Schön JC, Sibani P.* Energy and entropy of metastable states in glassy systems. *Europhys. Lett.* 2000; 49: 196-202.
- Sigmund P.* A general expression for the width of a charged-particle track. *Nucl. Instrum. Meth. B* 2000; 164-165: 401-7.
- Sigmund P.* Stopping power: Wrong Terminology. *International Commission on Radiation Units and Measurements (ICRU) News* 2000; 1: 5-6.
- Sigmund P.* Shell correction in Bohr stopping theory. *Europ. Phys. J. D* 2000; 12: 111-6.
- Sigmund P, Glazov L.* Pronounced composition gradients in alloys under low-energy ion implantation at high fluence. *Nucl. Instrum. Meth. B* 2000; 164-165: 453-9.
- Sigmund P, Schinner A.* Binary theory of heavy-ion stopping. *Europ. Phys. J. D* 2000; 12: 425-34.
- Tougaard S.* Algorithm for Analysis of Low Energy Resolution REELS; Determination of Inelastic Electron Scattering Cross Sections and Applications in Quantitative XPS. *Surf. Sci.* 2000; 464: 233-9.
- F. Yubero F, Gonzalez-Eliphe AR, Tougaard S.* Determination of Growth Mechanisms by XPS and ISS Spectroscopies: Application to Thin Iron Oxide Films Deposited on SiO₂. *Surf. Sci.* 2000; 457: 24-36.

KEMISK INSTITUT

- Professor, dr.scient. *Hans Toftlund Nielsen*
Professor, dr.scient. *Jens Oddershede*
Professor *Jesper Wengel* (orlov fra lektorstilling, ansat som ekstern lektor indtil 31. juli)
Adjungeret professor *John R. Sabin* (15. juni-15. august)
Docent, dr.scient. et h.c. *Jan Becher*
Lektor, cand.scient. *Torben Stroyer Hansen*
Lektor, lic.scient. *Jens Peter Jacobsen*
Lektor, dr.scient. *Frank Jensen*
Lektor, dr.scient. *Hans Jørgen Aagaard Jensen*
Lektor, cand.scient. *Palle Waage Jensen* (instituttleder)
Lektor *Henrik Koch*, Ph.D.
Lektor, cand.scient. *Christian Lohse*
Lektor *Christine Joy McKenzie*, Ph.D.
Lektor, cand.polyt. *Jørgen Møller*
Lektor, dr.phil. *Carl Th. Pedersen*
Lektor, lic.scient. *Erik Bjerregaard Pedersen*
Lektor, cand.pharm. *Gudrun Ploug-Sørensen*
Lektor, cand.scient. *Ole Simonsen*
Lektor, lic.techn. *Eivind Morten Skou* (studieleder)
Lektor, dr. *Paul C. Stein*
Lektor, dr.scient. *Erik Nørby Svendsen*
Lektor *Terence Warner*, Ph.D.
Lektor, lic.scient. *Ole Wernberg*
Lektor *Roman A. Zubarev*, Ph.D.
Adjunkt *Poul Nielsen*, Ph.D.
Forskningsadjunkt *Thomas Brimert*, Ph.D. (fratrådt 31. marts, aflønnet af Carlsbergfondet)
Forskningsadjunkt *Kenneth Bendix Jensen*, Ph.D. (1. februar-31. maj, delvist aflønnet af indtægtsdækket virksomhed)
Ekstern lektor, cand.scient. *Karen Schou* (1. februar-30. juni, atter tiltrådt 1. september)
Forskningsstipendiat *Benoit Chansou* (1. januar-30. juni, aflønnet af EU-bevilling)
Forskningsstipendiat *Gilles Gaubert* (tiltrådt 15. august, aflønnet af Exiqon A/S og Forskningsstyrelsen)
Forskningsassistent, cand.scient. *Torsten Bryld* (tiltrådt 15. september, opholdet finansieret af Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd)
Forskningsassistent, cand.scient. *Ulf Bech Christensen* (aflønnet af Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd og Statens Teknisk-Videnskabelige Forskningsråd)
Forskningsassistent *Viatcheslav Filitchev* (aflønnet af Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd og Teknisk-Videnskabelige Forskningsråd, gæste Ph.D.-studerende indtil 30. september, opholdet finansieret af Forskerakademiet)
Forskningsassistent *Marianne Glasius*, Ph.D. (1. marts-31. maj, aflønnet af Nordisk Ministerråd)
Forskningsassistent *Michael Leibold* (tiltrådt 1. oktober, aflønnet af EU-bevilling)
Forskningsassistent *Sabine Schenker* (fratrådt 30. juni, aflønnet af EU-bevilling, gæsteforsker indtil 30. april, opholdet finansieret af det schweiziske forskningsråd)
Gæsteforsker *Abdel-Aleem Abdel-Aleem* (1.-31. august, opholdet finansieret af DANIDA)
Gæsteforsker *Ravindra Babu* (tiltrådt 1. juli, opholdet finansieret af Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd)
Gæsteforsker *Todor Deligeorgiev* (tiltrådt 15. september, aflønnet af Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd)
Gæsteforsker *Lars Duelund* (opholdet finansieret af Lübeck's Medicinske Universitet, Tyskland)
Gæsteforsker *Ahmed A. El-Barbary* (1. juli-31. august, opholdet finansieret af DANIDA)
Gæsteforsker *Jonnes Taylor Gomes* (fratrådt 30. juni, opholdet finansieret af Odense Kommune)
Gæsteforsker, dr. *Michael Gorshkov*, (21.-28. oktober, opholdet finansieret af Institute of Energy Problems of Chemical Physics, Moskva)
Gæsteforsker *Khaled Hilmy* (tiltrådt 1. juli, opholdet finansieret af DANIDA)
Gæsteforsker *Abd El-Hamid Ismail* (tiltrådt 1. september, opholdet finansieret af DANIDA)
Gæsteforsker *Adel Ahmed Mohammed* (fratrådt 14. september, opholdet finansieret af Rektorkollegiet)
Gæsteforsker, professor *Keith Murray* (14. juli-25. august, opholdet finansieret af The Royal Chemical Society og australske midler)
Gæsteforsker *Ashok Prasad* (7. juni-27. august, opholdet finansieret af Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd)
Gæsteforsker, professor *Curt Wentrup* (1. september-1. november, opholdet finansieret af Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd og Fonden til fremme af international svovlforskning)
Erhvervsforsker-studerende *Kent Kammer Hansen* (opholdet finansieret af Dinex Filter Technology A/S og ATV)
Fuldmægtig, cand.scient. *Per Trolle Jørgensen* (aflønnet af DANIDA og Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd)
Fuldmægtig, cand.scient. *Jens Zacho Pedersen* (1. august-31. oktober, aflønnet af Miljøstyrelsen, forskningsstipendiat 1. januar-30. juni, opholdet finansieret af samarbejdsaftale med Dyrup)
Overassistent *Nina Alster* (tiltrådt 1. august, aflønnet af Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd, arbejdssted: Københavns Universitet)

Laborant *Irene Mose Andersen*
 Laborant *Hanne Christensen* (orlov fra 1. september)
 Laborant *Ella Dons*
 Assistent *Tove Fonager*
 Laborant *Brian Gregersen*
 Laboratoriemedhjælper *Birgit Gucwa*
 Laborant *Birthe Haack*
 Korrespondent *Inger Rose Hansen*
 Ingeniørassistent *Poul Bjerner Hansen*
 Laborant *Susanne Juhl Hansen*
 Laborant *Ulla Holm*
 Assistent *Birgit Jensen* (fratrådt 30. juni)
 Ingeniørassistent *Torben Hanquist Jensen*
 Laborant *Louise Anker Knudsen* (delvist aflønnet af Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd)
 Ingeniørassistent *Peter Friis Lange* (uddannelsesorlov fra 28. august)
 Laborant *Malene Larsson* (fratrådt 14. august)
 Laborant *Suzy Willsen Lena* (tiltrådt 1. august)
 Edb-medarbejder *Peter Malmberg* (tiltrådt 14. august)
 Laborant *Catherine Samantha Moritz* (tiltrådt 1. februar)
 Laborant *Carin Krog Nielsen*
 Ingeniørassistent *Jeppé Nielsen* (fratrådt 31. december)
 Laboratoriebetjent *Tommy Nørnberg*
 Overassistent *Dorthe Pedersen*
 Laborant *Inge Marie Pedersen*
 Laborant *Charlotte Kjær Rasmussen* (barselsorlov fra 28. september)
 Laborant *Berit Rosengaard* (tiltrådt 10. oktober, delvis aflønnet af Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd)
 Laborant *Ole Tang Sørensen*
 Laboratoriemedhjælper *Bodil Thomsen*
 Laborant *Jutta Thorlund*
 Laborant *Birthe Tulinius* (fratrådt 31. marts, aflønnet af Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd, arbejdssted: Virologisk Afdeling, Statens SerumInstitut)

Ph.D.-studerende pr. 31. december:

Kent Bondensgaard
Bogdan Budnik
Jakob Bunkenborg
Philip Børsting
Nanna Kristina Christensen
Thomas Enevoldsen
André Faldt
Kim F. Haselmann
Jan Oskar Jeppesen
Janus Schreiber Larsen
Rikke Lolck
Lars Mikkelsen
Naja Mogensen
Katrine Ellemann Nielsen
Lars Preuss Nielsen
Jesper Kielberg Pedersen

Lene Petersen
Michael Petersen
Karin Kirkegaard Rasmussen
Michael Raunkjær
Jean Schneider
Frans D. Therkelsen
Jørn Thyssen
Rie Popp Troelsen
Claus Vestergaard

Gæste Ph.D.-studerende:

Yasser Ali (tiltrådt 1. juli, opholdet finansieret af DAN-IDA)
Christian Christensen (opholdet finansieret af Durham University, England)
Gaëlle Trippé (5. september-1. november, opholdet finansieret af Université d'Angers, Frankrig)

Der har i forårssemestret og efterårssemestret været ansat i alt 9 undervisningsassistenter og 29 instruktører. Disse har undervist i alt 2.302 konfrontationstimer. 7 Ph.D.-studerende har i løbet af forårssemestret og efterårssemestret undervist i alt 584 konfrontationstimer.

Gæsteforelæsninger

Klaus Bæk Simonsen, Ph.D., The Scripps Research Institute, La Jolla, Californien: Biomimetic Total Synthesis of Trichodimerol and Related Bisorbicillinoids (18. februar).

Jieping Zhu, Institut de Chimie des Substances Naturelles, Gif-Sur-Yvette, Frankrig: Total Syntheses of RA-VII (Antitumor Agent) and Hapalysin (Anti MDR Agent) (10 april).

Professor Charles K. Zercher, University of New Hampshire, USA: Chemistry with Carbenoids: Oxonium Ylide Rearrangements and Chain Extension Reactions (6. juni).

Post.doc. Niels Svenstrup, The Scripps Research Institute, La Jolla, Californien: Molecules within Molecules - Synthetic Self-assembling Capsules and their Guests. (22. juni).

Professor Tom Ziegler, University of Calgary, Alberta, Canada: Density Functional Theory as a Practical Tool in Catalytic Studies (23. juni).

Dr. Stuart R. Batten, Monash University, Australien: Interpenetration, Networks and Dicyanamide (7. juli).

T. Nakamura, Hokkaido University, Japan: Supramolecular Aspects of Molecular Conductors (4. september).

J.F. Ogilvie, Simon Fraser University, Canada: Can We Really Observe Orbitals (30. august).

Dr. Peter Tregloan, University of Melbourne, Australien: Using the Medium for the Message (12. september).

Lyudmila Larina, Irkutsk Universitet, Rusland: The Chemistry of Trimethylsilylazoles (9. oktober).

Dr. Katherine Malatt, Sardinia Gold Mining, Italien: Gold Mining, Bacteria and the Environment (21. og 22. november).

Andre arrangementer afholdt af instituttet

Konsulent Marianne Berthelsen har i forårssemestret sammen med Paul C. Stein arrangeret et tværfagligt efteruddannelseskursus for kemilærere fra det almene og det tekniske gymnasium med titlen Hvad sker der inden for kemi i dag?, hvor størstedelen af instituttets videnskabelige medarbejdere har undervist.

J. Becher var leder og organisator af SMARTON 3-symposiet Molecular Engineering for Nano Chemistry på Hindsgavl Slot (25.-28. maj).

Kemisk Institut har været vært for Kemisk Forenings Årsmøde, et fællesmøde for sektionerne for organisk kemi og uorganisk kemi samt Dansk Forening for Molekylspektroskopi, Dansk Selskab for Miljøkemi samt Dansk Selskab for Historisk Kemi. Mødet blev arrangeret af F. Jensen, J. Wengel, O. Wernberg, J.P. Jacobsen, C. Lohse og H. Toftlund Nielsen (8. juni).

C. Th. Pedersen og J. Wengel arrangerede Efterårslaboratorium for gymnasieelever (15.-19. oktober).

Medarbejdernes aktiviteter uden for instituttet

I.G. Krogh Andersen, forskningslektor emeritus og **E. Krogh Andersen**, lektor emeritus deltog i 7th European Powder Diffraction Conference (EPDIC-7) i Barcelona (20.-23. maj).

J. Becher holdt plenarforedraget Tetrathiafulvalene-Based Supramolecular Chemistry. Recent Developments ved følgende universiteter i Japan: Hokkaido University (10. marts), Hiroshima University (13. marts) og Osaka University (15. marts). Han deltog i International Symposium on Chaos and Order in Chemistry i Nara, Japan med plenarforedraget Self-Assembly and Self-Organization: Tetrathiafulvalene-Based Supramolecular Chemistry (17. marts). Han deltog i International Conference on Porphyrins and Phthalocyanines i Dijon, Frankrig (25.-30. juni), i XIX European Colloquium on Heterocyclic Chemistry i Aveiro, Portugal (19.-22. juli), hvor C.Th. Pedersen også deltog, samt i COST-D11-mødet 3rd Workshop on Supramolecular Chemistry i Wien, Østrig med posteren The first Tetrathiafulvaleno-annelated Porphyrins (26.-29. oktober). Han er medlem af CISMI-Fondens og MO-DECS (Molecular Design of Chemical Systems) bestyrelser, regional coordinator for The Global Supramolecular Network samt medlem af redaktionskomiteen ved Journal of Heterocyclic Chemistry. Han er endvidere medlem af The Management Committee for COST D11 Action on Supramolecular Chemistry samt medlem af ESF (European Science Foundation), Steering Committee for SMARTON (Structuring, Manipulation, Analysis and Reactive Transformation of Nanostructures) samt bestyrelsen for Association Scientifique Franco-Danoise (ASFD).

K. Bondensgaard har foretaget miljøskifte ved University of Colorado at Boulder, USA (1. januar-30. august). Han har med posteren Determination of the Global Structure of a Hammerhead Ribozyme using Residual Dipolar Couplings deltaget i 41st Experimental Nuclear Magnetic

Resonance Conference, Asilomar Conference Center, Californien, USA (9.-14. april).

B. Budnik deltog sammen med K.F. Haselmann og R. Zubarev i 15th International Mass Spectrometry Conference i Barcelona, Spanien med posteren Determination of Ionization Energies of Singly and Multiply Protonated Polypeptides (27. august-1. september). Samme poster blev præsenteret ved Træf for Organisk Kemi Studerende (TOKS V) på Københavns Universitet (27.-28. oktober), hvor P. Børsting, N.K. Christensen, U.B. Christensen, K.F. Haselmann, P. Nielsen og F.D. Therkelsen også deltog.

P. Børsting deltog i Kemisk Forenings Årsmøde i Odense (8. juni). Ved Træf for Organisk Kemi Studerende (TOKS V) på Københavns Universitet præsenterede han en poster med titlen Synthesis of Conformationally Restricted Dinucleotides by Ring Closing Metathesis (27.-28. oktober).

N.K. Christensen har sammen med U.B. Christensen, P. Nielsen og J. Wengel deltaget i XIV International Roundtable on Nucleosides, Nucleotides and Their Biological Applications i San Fransisco, USA med posteren Synthesis and Evaluation of α -Configured Locked Nucleic Acid (α -LNA) (10.-14. september). Hun har med foredraget Bicyclic Nucleosides Designed for Parallel and Antiparallel Nucleic Acid Recognition deltaget i Træf for Organisk Kemi Studerende (TOKS V) på Københavns Universitet (27.-28. oktober).

U.B. Christensen deltog i Knud Lind Larsen Symposium Chirality in Chemistry i København (28.-29. januar), i Kemisk Forenings Årsmøde i Odense (8. juni) og i XIV International Roundtable on Nucleosides, Nucleotides and Their Biological Applications i San Francisco, USA (10.-14. september). Endvidere deltog han i Træf for Organisk Kemi Studerende (TOKS V) på Københavns universitet (27.-28. oktober) samt i symposiet Accelerating Medicinal Chemistry på Farmaceutisk Højskole i København (17. november).

M. Glasius har deltaget med en poster ved konferencen EUROTRAC 2 Symposium 2000 i Garmisch-Partenkirchen, Tyskland (27.-31. marts), hvor C. Lohse også deltog. Hun har holdt foredrag ved European Geophysical Society XXV General Assembly i Nice, Frankrig (25.-29. april). Hun har modtaget guldmedalje i kemi fra Københavns Universitet for afhandlingen Identification and Characterisation of Products from Reactions between Ozone and Terpenes.

T. Stroyer Hansen har deltaget i Kemisk Forenings Årsmøde i Odense med posteren Atmospheric Concentrations of Elemental Mercury in Denmark, Southern Greenland and the Faroe Island (8. juni). Han har endvidere sammen med C. Lohse deltaget i DSAR (Danish Society for Atmospheric Research)-mødet i København med posteren The Investigation and Dating of Transboundary Air Pollution Found in Southern Greenland (9. november).

K.F. Haselmann deltog i 15th International Mass Spectrometry Conference i Barcelona, Spanien med posteren Electron Capture Dissociation of O-glycosylated Poly-

peptides up to 7 kDa (27. august-1. september). Samme poster blev præsenteret ved Træf for Organisk Kemi Studerende (TOKS V) på Københavns Universitet (27.-28. oktober). Han deltog endvidere i et halvårligt Ph.D.-seminar på Københavns Universitet med foredraget Electron Capture Dissociation of Multiply Charged Polypeptides (15. december).

J.P. Jacobsen har sammen med K.E. Nielsen deltaget i det 21. Danske NMR-møde i Karrebæksminde (25.-26. januar). Han har endvidere deltaget i Symposiet for Biomakromolekylær NMR-spektroskopi i København, hvor han holdt et foredrag med titlen Structures of Locked nucleic Acids (LNA) (12. maj). Han har deltaget i Kemisk Forenings Årsmøde i Odense (8. juni) samt i XIX International Conference on Magnetic Resonance in Biological Systems i Firenze, Italien (20.-25. august), hvor K.E. Nielsen også deltog. Han er medlem af Styregruppen for Dansk Center for Naturfagsdidaktik og medlem af og næstformand for Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd. Endvidere er han medlem af Standing Committee for Physical and Engineering Sciences (PESC) i European Science Foundation (ESF), af Forskningsrådenes fællesudvalg til forberedelse af EUs 6. rammeprogram samt af Editorial Advisory Board for Bioconjugate Chemistry. Endelig er han medlem af bestyrelsen for Sct. Knuds Gymnasium og bestyrelsen for Dansk Forening for Molekylspektroskopi.

F. Jensen deltog med en poster i Xth International Congress of Quantum Chemistry i Menton, Frankrig, hvor H.J. Aagaard Jensen og J. Thyssen også deltog (5.-10. juni). Endvidere deltog han i PacificChem 2000 i Honolulu, Hawaii, USA med en poster (13.-19. december). Han er medlem af Forskningsrådenes Bonusudvalg samt Kemisk Forenings bestyrelse.

H.J. Aagaard Jensen deltog med to poster i Xth International Congress of Quantum Chemistry i Menton, Frankrig (5.-10. juni).

P. Waage Jensen har været medlem af opgavekommission og Scientific Jury i forbindelse med 32nd International Chemistry Olympiad i København (2.-11. juli). Han deltog i XVIIth International Conference on Raman Spectroscopy i Beijing, Kina, hvor han bidrog med to poster (20.-25. august). Han holdt et foredrag ved Kemilærerforeningens Årsmøde i Odense med titlen Ramanspektroskopi, kunst og arkæologi - en naturvidenskabelig metode anvendt i humanistiske sammenhænge (7. oktober). Han har været medlem af et bedømmelsesudvalg ved Institut for Kemi, Danmarks Tekniske Universitet vedrørende Susanne Brunsgaard Hansens Ph.D.-afhandling The Application of Micro Raman Spectroscopy for Analysis of Phase Equilibria in Multicomponent Systems (23. november). Han er medlem af redaktionskomitéen for Dansk Kemi.

J.O. Jeppesen har holdt foredraget Neutral π -Associated [2]Catenanes ved Department of Chemistry and Biochemistry, University of California, Los Angeles, USA (29. marts). Han har deltaget i DARPA (Defense Advanced Research Projects Agency) and ONR (Office

of Naval Research) Moletronics Annual Principal Investigator's Meeting i South Lake Tahoe, Californien, USA (9.-11. august). Han opholdt sig ved University of California, Los Angeles, USA under vejledning af Professor J. Fraser Stoddart (1. november 1999-1. september 2000).

P. Trolle Jørgensen deltog sammen med P. Nielsen, E.B. Pedersen, L. Petersen og F.D. Therkelsen i 7th Ibn Sina International Conference on Pure and Heterocyclic Chemistry i Alexandria, Ægypten (25.-28. marts).

H. Koch gav et inviteret foredrag ved Okazaki-konferencen Molecular Orbital Theory for the New Millennium i Okazaki i Japan (20.-22. januar). Endvidere har han været på forskningsophold ved University of Santiago de Compostela, Spanien (14.-24. januar og 4.-14. marts) samt ved University of Valencia, Spanien (1.-30. juni).

C. Lohse har deltaget i mødet Biogenic Emissions and Air Quality på Demokritos i Athen (22.-25. januar). Ved Åbent hus-arrangementet på Syddansk Universitet, Odense holdt han foredraget Bliver det koldere i Danmark? (4. marts). Han har deltaget i EUROTRAC 2 Symposium 2000 i Garmisch-Partenkirchen, Tyskland med posteren The Relative Contribution of Biogenic and Anthropogenic Sources to Tropospheric Carboxylic Acids and Particles (27.-31. marts). Han har endvidere deltaget i et møde i IGAS (Interessegruppen for Gasanalyse - en underafdeling af Dansk Selskab for Miljøkemi) om måling af luftbårne organiske forbindelser på Københavns Universitet med foredraget Prøvetagning og analyse - inde og ude. En oversigt. (4. april). Han har deltaget i Kemisk Forenings Årsmøde i Odense med posteren Atmospheric Concentrations of Elemental Mercury in Denmark, Southern Greenland and the Faroe Island (8. juni), og han deltog endvidere i XVIII IUPAC Symposium on Photochemistry i Dresden, Tyskland (22.-27. juli). Han har holdt 7 foredrag i forbindelse med Naturvidenskabsfestivalen: På Bornholms Amtsgymnasium og Erhvervsskole (27.-28. september), på Nyborg Gymnasium (29. september) og på Herning Gymnasium (6. oktober). Han har deltaget i DSAR (Danish Society for Atmospheric Research)-mødet i København med posteren The Investigation and Dating of Transboundary Air Pollution Found in Southern Greenland (9. november). Han er medlem af bestyrelsen for Dansk Transportforskning, Miljøministeriets rådgivende forskningsråd og Miljøministeriets rådgivende udvalg for Arktik. Han er desuden formand for Kemiprogrammet under SNF og STVF og medlem af Forskningsministeriets udvalg for jordobservation. Endelig er han universitetets kontaktperson i en samarbejdsaftale med Fyns Amt omkring luftforureningsmålinger.

C.J. McKenzie har været på studieophold ved Monash University, Melbourne, Australien (24. januar-30. marts). Under sit ophold deltog hun i Royal Australian Chemical Institute Conference, Canberra med posteren Novel Transition Metal Oxide Ions Derived from Co-ordination Compounds: Gas Phase or Solution Species? (7.-11. februar). Hun holdt foredraget Complexes with Labile Ligands as Models for Non-heme Metalloenzymes på University of Melbourne (28. februar) og på Monash University (14.

marts). Hun deltog i Kemisk Forenings Årsmøde i Odense med en poster (8. juni). Hun holdt foredraget Biologically Relevant Manganese and Iron Oxides and Peroxides ved Lunds Universitet i Sverige (10. juni). Hun deltog i International Conference on Coordination Chemistry i Edinburgh, Scotland med posteren Probing the Gas phase Structures of Co-ordination Compounds (9.-14. juli). Hun var medarrangør af Euresco-konferencen Design and Properties of Low Nuclearity Metal Complexes, Achievements and Challenges of Organometallic Complexes in Homogeneous Catalysis, der blev afholdt i Sant Feliu de Guixols, Spanien (2.-5. september). Hun har været medlem af et bedømmelsesudvalg ved Københavns Universitet vedrørende Jens Christian Rasmussens Ph.D.-afhandling Structural and Mechanistic Studies of Polypyridyl Complexes of Chromium (III) (2. maj).

H.Toftlund Nielsen har deltaget i Second Annual NOHEMIP Meeting, Centre pour l'UNESCO, Toulouse, Frankrig, hvor han holdt foredraget Model Compounds for Lipoxigenase (10.-12. marts). Han har endvidere deltaget i 3rd TMR-TOSS Meeting i Leiden, Holland (5.-7. maj). På Kemisk Forenings Årsmøde i Odense holdt han foredraget Ørstedes aftenforelæsning april 1820 (8. juni). På mødet Bioinorganic Chemistry i Lund holdt han foredraget Model Compounds for Lipoxigenase (9.-10. juni). Han har deltaget i Japanese-Danish Symposium på Københavns Universitet, hvor han efter invitation bidrog med foredraget Biphasic Behavior of the High-Spin to Low-Spin Interconversion for a Polypyridyl Fe(II) Complex (6. juli). Under et besøg ved Laboratoire de Chimie Inorganique CNRS, Université de Paris-Sud Orsay holdt han foredraget Model Compounds for Lipoxigenase (5. oktober). Han har været medlem af et bedømmelsesudvalg ved Université de Paris-Sud Orsay, Frankrig vedrørende Ariane J. Simaans Ph.D.-afhandling Synthèse et études spectroscopiques des complexes du fer comme modèles de mono et de dioxygénases (5. oktober). Han sidder i styregruppen for COST D21 Metalloenzymes and Chemical Biomimetics og i styregruppen for ESF-initiativet Molecular Magnetic Materials.

K.E. Nielsen har deltaget i det 21. Danske NMR-møde i Karrebæksminde (25.-26. januar). Desuden har hun deltaget i XIX International Conference on Magnetic Resonance in Biological Systems i Firenze, Italien med en poster med titlen LNA-Locked Nucleic Acid (20.-25. august).

P. Nielsen har deltaget i the 7th Ibn Sina International Conference on Pure and Applied Chemistry i Alexandria, Egypten (25.-28. marts). Han har desuden deltaget i minisymposiet Natural Product Chemistry på Danmarks Farmaceutiske Højskole, København med foredraget DNA-Analogues with Conformational Restriction: Design and Synthetic Aspects (11. maj). Han har derudover deltaget i Kemisk Forenings Årsmøde i Odense (8. juni) samt i XIV International Roundtable on Nucleosides, Nucleotides and Their Biological Applications i San Francisco, USA med posteren Tricyclic Nucleosides Derived from D-Glucose; Synthesis and Conformational Behaviour (10.-

14. september). Endelig deltog han i Træf for Organisk Kemi Studerende (TOKS V) på Københavns Universitet (27.-28. oktober). Han har siden 28. november været bestyrelsesmedlem i Organisk Kemisk Sektion, Kemisk Forening.

J. Oddershede bidrog med posteren Relativistic Calculations of NMR Shieldings and Spin-Spin Couplings ved det 40. Sanibelmøde i kvanteteori i St. Augustine, Florida, USA (26. februar-4. marts). Han deltog endvidere i mindesymposiet We can do that! for Professor M.C. Zerner ved University of Florida, Gainesville, USA (16.-18. november). Han har været medlem af Danmarks Forskningsråd, i bestyrelsen for driftsselskabet for Fjord & Bæltcentret, IT-Vest og Center for Industriel Produktion samt været formand for bestyrelsen for Center for ProteomAnalyse og bestyrelsen for Mærsk Mc-Kinney Møller Institutet for Produktionsteknologi. Han har været medlem af Undervisningsministeriets referencegruppe for udviklingsprogrammet for fremtidens ungdomsuddannelser og medlem af Odense Erhvervsråds styregruppe vedrørende IT-analyse Fyn. Han er fortsat advisory editor for Theoretical Chemistry Accounts og Advances in Quantum Chemistry. Han har været external examiner for S. Mahalaksmis Ph.D.-afhandling Investigation of Correlation Effects in the Formation and Decay of Electron Scattering Resonances ved Indian Institute of Technology, Bombay, Indien. Han har desuden i årets løb holdt 10 foredrag og indlæg relateret til ledelse og formidling af naturvidenskab og teknik.

C.Th. Pedersen holdt eksperimentalforelæsning for gymnasieelever fra Fyn og Syd- og Sønderjylland over emnet Hvordan ser man, at kemiske reaktioner finder sted? (12. januar). Han deltog i The European Chemistry Thematic Networks møde om The Image of Chemistry i Krakow, Polen (3.-6. maj). Han holdt foredraget Hvorfor er rødvin rød? på Kopernikus-seminar for gymnasieelever på Rødding Højskole (5. juli). Han deltog i XIXth European Colloquium on Heterocyclic Chemistry i Aveiro, Portugal med posteren Formation of Acylthioketenes and Thioacylketenes by Pyrolysis of 1,6-dioxa-6a-thiapentalenes (19.-22. juli). Han deltog endvidere i The International Symposium on Reactive Intermediates and Unusual Molecules i Wien, Østrig med foredraget Thermal (FVP) and Electron Induced Fragmentation of Multisulfur Heterocycles (26.-31. august). Endelig holdt han foredraget Kosmos og Astrokemi på Tornbjerg Gymnasium (25. september). Han har været medlem af bedømmelsesudvalg vedrørende to Ph.D.-afhandlinger ved The University of Queensland, Australien: Venkata Ramana Rao Vadlaptla: Synthesis of Quinolones & Studies on Ketene-Ketenimine Intermediates og Heidi Gade Andersen: Iminopropadienones and Ketenes: Synthesis and Reactions. Han har været medlem af et internationalt panel til evaluering af Chemistry Department, The University of Queensland. Han har været medlem af styringsgruppen for Den Internationale Kemiolympiade 2000. Han er medlem af redaktionskomitéerne for Sulfur Letters, Sulfur Reports og Dansk Kemi samt Den Danske Nationalko-

mité for Kemi. Han er formand for Kemisk Forenings Nomenklaturudvalg.

E. Bjerregaard Pedersen besøgte Menoufia University, Tanta University, Alexandria University og Cairo University i Ægypten vedrørende et ENRECA-projekt under DANIDA (20.-29. marts). Ved samme lejlighed deltog han i 7th Ibn Sina International Conference on Pure and Applied Heterocyclic Chemistry i Alexandria med et inviteret foredrag Non-Nucleoside Reverse Transcriptase Inhibitors (NNRTI). The interest in HEPT derivatives (24.-27. marts). Ved Kemisk Forenings Årsmøde i Odense holdt han foredraget Azasugars - New Synthesis and New Applications (8. juni). Han har været medlem af bedømmelsesudvalg vedrørende tre Ph.D.-afhandlinger: Ulrik Svane Sørensen, Danmarks Farmaceutiske Højskole: Synthesis and Pharmacological Characterization of Novel Glutamate Receptor Ligands (23. februar), Elisabeth Vang Carstensen, Danmarks Tekniske Universitet: Combinatorial Synthesis of Oligosaccharide Analogues (30. juni) og Michael Meldgaard, Københavns Universitet: Synthesis of Conformationally Restricted Nucleosides and Oligonucleotides (25. september). Han har været external referee på en ægyptisk Ph.D.-afhandling indleveret af Said M.M. Elsheikh, Beni-Suef Faculty of Science: Synthesis of Some Novel Azoles and Azines from 4- π -electron Systems (21. september).

L. Petersen har deltaget i 7th Ibn Sina International Conference on Pure and Heterocyclic Chemistry i Alexandria, Ægypten (25.-28. marts). Siden 1. oktober har hun været på studieophold hos Professor Jeremy Kilburn, University of Southampton, England.

J.R. Sabin deltog i 20th Werner Brandt Workshop i Gainesville, Florida, USA, hvor han holdt et foredrag over emnet Impact Parameter Dependence of Electronic and Nuclear Energy Loss of Swift Ions: $H^+ \rightarrow He$ and $H^+ \rightarrow H$ (10.-11. februar). Han deltog endvidere i International Conference on Electronic Structure: Prediction and Applications i Donostia, Spanien, hvor han holdt en forelæsning over emnet Calculation of Energy Loss and Charge Exchange Cross Sections for Ion/Atom and Ion/Molecule Collisions in the Kilovolt Energy Range samt præsenterede en poster med titlen Shape Dependent Molecular Properties (4.-6. oktober). Han var The University of Floridas repræsentant ved Löwdin Memorial Symposium i Uppsala, Sverige, hvor han holdt et foredrag til minde om Per Olov Löwdin med titlen Per Olov Löwdin, University of Florida & Quantum Theory Project og holdt en forelæsning over emnet Calculation of Energy Loss Cross Sections: $H^+ \rightarrow He$ (25. oktober). Han deltog i 16th International Conference on the Application of Accelerators in Research & Industry i Denton, Texas, USA, hvor han holdt en forelæsning over emnet Shape Dependent Molecular Properties: Energy Deposition (1.-4. november). Han er blevet udnævnt som redaktionsmedlem af Croatia Chemica Acta. Han er fortsat redaktør af Advances in Quantum Chemistry og medredaktør af The International Journal of Quantum Chemistry, medlem af The International Network for The Final Exam in Engineering

Physics ved Chalmers University of Technology, Göteborg, Sverige samt amerikansk koordinator for University of Southern Denmark/University of Florida Exchange Program. Han er fortsat medlem af organisationskomiteen for The Sanibel Symposia og The Werner Brandt Workshop.

O. Simonsen deltog i 31. Danske Krystallografmøde på Kemisk Institut, Københavns Universitet med posterbidraget En uventet kondensationsreaktion (30.-31. maj). Han var indtil 1. juli medlem af Den Danske Nationalkomité for Krystallografi.

E. Skou har besøgt Johnson-Matthey's forskningscenter i Reading, England (27.-28. januar). Han har været inviteret deltager i the Nordic Workshop on Materials for Electrochemical Energy Conversion, Geilo, Norge med foredraget Sr and Fe substituted $LaMnO_3$ as NO reduction catalysts (8.-12. marts), hvor også T.E. Warner deltog. Han har besøgt Det Tekniske Universitet i Graz, Østrig (6.-7. april). Han har deltaget i UNISCENES konference om universitetspædagogik i Tromsø, Norge (25.-26. maj). Han har deltaget i en af IPN (Ingeniørernes pædagogiske netværk) arrangeret studietur til Boston, USA med besøg på Worcester Polytechnic Institute og M.I.T. (15.-16. juni). Han har i forlængelse heraf deltaget i ASEE-konferencen Engineering Education Beyond the Millennium i St. Louis, USA (18.-22. juni). Han har besøgt National Institute of Chemistry i Ljubljana, Slovenien (23.-26. september). Han har deltaget i 10th International Conference on Solid State Protonic Conductors i Montpellier, Frankrig med posteren An Improved Method for the Determination of the Electrochemical Active Area on Porous Composite Electrodes (26.-29. september). Han har deltaget i 7th Euroconference on Ionics i Calcatoggio, Corsica med foredraget Electrochemical Reduction of NO and O_2 on Oxide Based Electrodes (1.-7. oktober). Han har holdt foredrag om brændselsceller ved et møde arrangeret af Ungdommens Naturvidenskabelige Forening i Odense (12. oktober). Han har været medlem af bedømmelsesudvalg vedrørende to Ph.D.-afhandlinger: Jeanett Norrbohm Sørensen, Institut for Kemi, Danmarks Tekniske Universitet: Establishment of a Primary Standard for Electrolytic Conductivity and New Reference Solutions (24. august) og Bodil Karlsmose Kliem, Institut for Geologi og Geoteknik, Danmarks Tekniske Universitet: Bonding of Heavy Metals in Soil (10. november). Han er medlem af bestyrelsen for Dansk Elektrokemisk Forening samt af følgegruppen for DK-SOFC (Solid Oxide Fuel Cells) 1996-99. Han er endvidere medlem af en international følgegruppe under NATO Science for Peace Programme (projekt: Lithium Rechargeable Batteries) og af Ingeniørudannelsernes Pædagogiske Netværk (IPN). Endelig er han medlem af Patentkonsortiet: Energi, miljø, transport og forsyning samt af International Advisory Board for Solid State Protonic Conductors X.

E. Nørby Svendsen deltog i XXV European Congress on Molecular Spectroscopy i Coimbra, Portugal, hvor han holdt foredraget Calculation of Spectroscopic Constants Using Neural Networks (27. august-1. september).

F.D. Therkelsen deltog i 7th Ibn Sina International Conference on Pure and Heterocyclic Chemistry i Alexandria, Ægypten (25.-28. marts). Han har endvidere deltaget i Træf for Organisk Kemi Studerende (TOKS V) på Københavns Universitet, hvor han afholdt foredraget Synthesis of new annelated MKC-442 Analogues (27.-28. oktober).

J. Thyssen har deltaget i Very Heavy Metals 2000, Presqu'île de Giens, Frankrig (30. maj-3. juni) og i Xth International Congress of Quantum Chemistry, Menton, Frankrig (5.-9. juni).

R. Troelsen har deltaget i et seminar om naturfagernes didaktik på Danmarks Lærerhøjskole, København (13.-14. januar) samt i et seminar om NORDLAB-DK med titlen Det praktiske og eksperimentelle arbejde i naturfagene på Ingeniørforeningens Mødecener i København (10. marts). Hun deltog endvidere i konferencen Naturvidenskab og didaktik arrangeret af Dansk Center for Naturvidenskabsdidaktik (DCN) i Middelfart (24.-25. maj) og i 5th European Science Education Summerschool – Bridging Research Methods and Research Aims med et oplæg med titlen The Role of the Experiment in Chemistry. Aims and Objectives in Tertiary Education i Gilleleje (6.-13. september).

T.E Warner besøgte Dr. Judith Driscoll, Department of Materials, Imperial College, London (18. februar). Han deltog i the Nordic Workshop on Materials for Electrochemical Energy Conversion, Geilo, Norge (8.-10. marts).

J. Wengel deltog i kongressen Perspectives in Interfacial Areas of Chemistry and Biology i New Delhi, Indien med det inviterede foredrag C-Branched and Bicyclic Oligonucleotide Analogues (26.-28. januar). Han deltog i kongressen IUPAC Symposium on Bioorganic Chemistry i Pune, Indien med det inviterede foredrag LNA and LNA Diastereoisomers - A Remarkable Family of High-Affinity Oligonucleotide Analogues (30. januar-3. februar). Han har desuden besøgt Aarhus Universitet og holdt et foredrag med titlen LNA (Locked Nucleic Acid) (2. marts), firmaet Parke-Davis i Ann Arbor, USA med foredraget LNA (Locked Nucleic Acid): High-affinity Targeting of DNA and RNA (12. april) og Department of Chemistry, The Ohio State University, Ohio, USA og der afholdt The Warner-Lambert Lecture 2000 med titlen LNA and stereoisomers (13. april). Han deltog i XIV International Roundtable, Nucleosides, Nucleotides and Their Biological Applications i San Francisco, USA med plenarforedraget LNA (Locked Nucleic Acid) and the α -L-ribo Stereoisomer: Properties, Structural Studies and Thermodynamics (10.-15. september) og endvidere i IBC Global Conferences: Oligonucleotide Technologies i Hamborg, Tyskland med det inviterede foredrag Use of LNA (Locked Nucleic Acid) and LNA Analogues (29.-30. november). Han har desuden afholdt tre populærvidenskabelige foredrag og skrevet én populærvidenskabelig artikel. Han har været medlem af et bedømmelsesudvalg vedrørende besættelse af lektorstilling i bioorganisk kemi ved Kemisk Institut, Den Kongelige Veterinær- og Landbohøjskole samt en lektorstilling i naturstofkemi ved

Institut for Medicinalkemi, Danmarks Farmaceutiske Højskole. Han har været medlem af bedømmelsesudvalg vedrørende tre Ph.D.-afhandlinger: Janne E. Tønder, Danmarks Farmaceutiske Højskole: Nicotine Analogues (23. marts), Kim B. Jensen, Aarhus Universitet: Stereoselective Diels-Alder Reactions (28. april) og Jakob T. Tolborg, Danmarks Tekniske Universitet: Solid-Phase Oligosaccharide Synthesis (14. december). Han har været formand for Organisk Kemisk Sektion, Kemisk Forening (indtil 1. november), og han er medlem af styregruppen for MO-DECS (Molecular Design of Chemical Systems).

O. Wernberg deltog i Årsmødet for The Royal Society of Chemistry, Inorganic Mechanisms Group i Zagreb, Kroatien, hvor han bidrog med posteren Preparation and X-ray Crystal Structure of the Novel Metallamacrocyclic, trans-[Pt₂(CN)₄{ μ -(PPh₂CH₂CH₂)₂S}₂]₂. An Unusual Route from a Chelated Mononuclear to a Bridged Binuclear Complex (6.-9. januar). Han er kontaktperson for Erasmus-Socrates netværk.

R. Zubarev har deltaget i EURESCO-konferencen Molecules of Biological Interest in the Gas Phase i Les Houches, Frankrig med det inviterede foredrag Interactions of Gas Phase Polypeptide Cations and Anions with Electrons (13.-18. maj). Han deltog i i Kemisk Forenings Årsmøde i Odense med det inviterede foredrag Ion-Electron Reactions in Fourier Transform Mass Spectrometry: Hydrogen Atom Wires and Non-Ergodic Fragmentation (8. juni). Han deltog endvidere i 48th Conference of the American Society for Mass Spectrometry i Long Beach, Californien med foredraget Electron-Ion Reactions of Multiply-Charged Polypeptides (11.-15. juni) samt i 15th International Mass Spectrometry Conference i Barcelona, Spanien med foredraget Electron-Ion Interaction: Production and Reactions of Gas-Phase Polypeptide Ions (27. august-1. september). Endelig deltog han i Desorption-2000 i Saint-Malo, Frankrig med foredraget Peptide Radical Cations as Possible Intermediate Species in MALDI and other Desorption Techniques (3.-7. september).

Eksterne bevillinger og donationer

M. Glasius har modtaget rejselegat på 6.000 kroner fra Ib O. Henriksens Fond.

J.P. Jacobsen har modtaget 240.000 kroner fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd til projektet Sequence Specific Recognition of DNA and RNA. Han har endvidere modtaget NATO fellowship på 195.000 kroner fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd til projektet Sequence Specific Recognition of DNA by Bis-Intercalation og modtaget 80.000 kroner fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd som aflastningsmidler.

F. Jensen, H.J. Aagaard Jensen, H. Koch og J. Oddershede har fået bevilliget 8.700 bonusenheder på UNI-Cs supercomputere fra Forskningsrådenes Bonusudvalg.

F. Jensen, H.J. Aagaard Jensen, H. Koch og J. Oddershede har sammen med to forskere ved Aarhus Universitet modtaget en årlig rammebevilling på 350.000 kroner fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd.

H.J. Aagaard Jensen, H. Koch og J. Oddershede har sammen med to forskere fra Aarhus Universitet og en forsker fra Københavns Universitet modtaget en bevilling på 761.123 kroner fra EU som partner i RTN (Research Training Networks)-netværket MOLPROP (Molecular Properties and Molecular Materials).

P. Waage Jensen har sammen med forskere fra Københavns Universitet, Den Kongelige Veterinær- og Landbohøjskole og Roskilde Universitetscenter modtaget en rammebevilling på 250.000 kroner fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd.

J.O. Jeppesen har modtaget 6.485 kroner i rejselegat fra MODECS (Molecular Design of Chemical Systems) til dækning af rejseudgifter i forbindelse med studieophold ved University of California, Los Angeles, Californien, USA.

C. Lohse har modtaget bevillinger til undersøgelser af luftforurening på 275.000 kroner, 104.000 kroner og 42.000 kroner fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd, ligesom han er med i en rammebevilling på 600.000 kroner fra Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd. Han har endvidere modtaget 175.000 kroner fra Statens Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd og 100.000 kroner fra Nordisk Ministerråd. Sammen med T. Stroyer Hansen har han modtaget 244.000 kroner og 228.000 kroner fra DANCEA (Danish Cooperation for Environment in the Arctic). Endelig har Fyns Amt støttet et samarbejdsprojekt med 209.000 kroner.

H. Toftlund Nielsen har modtaget 200.000 kroner fra Miljøministeriet til projektet Miljøvenlige Sikkativer. Han deltager derudover i to EU TMR-netværk, hvorfra han i alt har modtaget 200.000 kroner.

P. Nielsen har modtaget 60.000 kroner fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd til projektet Syntese og evaluering af konformationelt begrænsede og derivaterede nukleosider og oligonukleotider.

E. Bjerregaard Pedersen har sammen med Statens Seruminstitut modtaget 1.416.122 kroner fra Danida til et forskningsbistandsprojekt ved Menoufia University og Tanta University i Ægypten. Han har endvidere modtaget 750.000 kroner fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd/Statens Teknisk-Videnskabelige Forskningsråd til Establishment of Medicinal Chemistry i Odense.

E. Skou har fået bevilliget 28.500 kroner fra DK-SOFC (Solid Oxide Fuel Cells) til instituttets energiforskning.

E. Skou har sammen med H.J. Aagaard Jensen, P. Stein og T. Warner modtaget 45.000 kroner fra Ingeniøruddannelsens Pædagogiske Netværk til udvikling af kursusevalueringsskemaer.

J. Wengel har sammen med en forsker fra Københavns Universitet og en forsker fra Den Kongelige Veterinær- og Landbohøjskole modtaget 1.872.000 kroner som støtte fra Forskningsstyrelsen ved Programkomiteen for Bioteknologi til oprettelsen af minicentret med navnet Organic Chemical Biotechnology. Han har endvidere sammen med en forsker fra Københavns Universitet modtaget 1.300.000 kroner fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd og fra Statens Teknisk-Videnskabelige Forsk-

ningsråd til projektet med titlen Synthetic Bioorganic Chemistry. Han har desuden sammen med forskere fra Kræftens Bekæmpelse og Exiqon A/S fra Forskningsstyrelsen modtaget 1.000.000 kroner til projektet med titlen LNA as Cancer-Therapeutic Molecule.

R. Zubarev har fået 6.000 euro og 9.000 euro fra INTAS til to projekter. Han har endvidere modtaget 803.789 kroner til anskaffelse af apparatur fra Statens Teknisk-Videnskabelige Forskningsråd og 336.000 kroner fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd ligeledes til apparatur.

Instituttet har modtaget 25.000 kroner fra Novo Nordisk A/S til delvis finansiering af Efterårslaboratorium for gymnasieelever.

Publikationer

Ajify HMNM, Pedersen EB, Zahran MA. Novel and facile reaction to N⁶-alkylated adenosine via benzotriazole as a synthetic auxiliary. *J. Heterocycl. Chem.* 2000; 37: 339-41.

Akutagawa YA, Hasegawa T, Nakamura T, Inabe T, Christensen CA, Becher J. Tuning of intramolecular π - π overlap mode of tetrathiafulvalene bisannulated macrocycles. *Chem. Lett.* 2000; 132-33.

Anderson PA, Astley T, Hitchman MA, Keene FR, Moubarraki B, Murray KS, Skelton BW, Tiekink ERT, Toftlund H. Structures and spectra of bis-tripodal iron(II) chelates, [Fe L₂]²⁺. Magnetism and spin crossover in the (pz)₃CH case. *J. Chem. Soc. Dalton Trans.* 2000; 3505-12.

Apell SP, Aizpurua J, Sabin JR, Trickey SB. Stopping in molecular chains. *Nucl. Instrum. Meth. B* 2000; 164-165: 318-23.

Apell SP, Cabrera-Trujillo R, Oddershede J, Trickey SB, Sabin JR. Effect of shape on molecular directional Compton profiles. *J. Mol. Struct. Theochem.* 2000; 527: 157-63.

Bak KL, Koch H, Oddershede J, Christiansen O, Sauer SPA. Atomic integral driven SOPPA calculations of the excitation spectra of naphthalene and anthracene. *J. Chem. Phys.* 2000; 112: 4173-85.

Balzani V, Becher J, Credi A, Nielsen MB, Raymo FM, Stoddart JF. The electrochemically-driven decomplexation/recomplexation of inclusion adducts of ferrocene. *J. Org. Chem.* 2000; 65: 1947-56.

Bang KS, Nielsen MB, Zubarev R, Becher J. Tetrathiafulvalene-phenanthroline macrocycles as redox responsive sensors for metal ions. *Chem. Commun.* 2000; 215-16.

Becher J, Hazell A, McKenzie CJ, Vestergaard C. Divalent transition metal complexes of alkylpyridyl derivatized dmit ligands. *Polyhedron* 2000; 19: 665-72.

Bondensgaard K, Petersen M, Singh SK, Rajwanshi VK, Kumar R, Wengel J, Jacobsen JP. Structural studies of LNA:RNA duplexes by NMR: Conformations and implications for RNase H activity. *Chem. Eur. J.* 2000; 6: 2687-95.

- Budnik BA, Jensen KB, Jørgensen TJD, Haase A, Zubarev RA. Benefits of 2.94 μm infra-red matrix assisted laser desorption ionization for analysis of labile molecules by fourier transform mass spectrometry. *Rapid Commun. Mass Spectrom* 2000; 14: 578-84.
- Budnik BA, Zubarev RA. MH^{2+} ion production from protonated polypeptides by electron impact: Observation and determination of ionization energies and a cross-section. *Chem. Phys. Lett.* 2000; 316: 19-23.
- Bunkenborg J, Gadjev NI, Deligeorgiev T, Jacobsen JP. Concerted intercalation and minor groove recognition of DNA by a homodimeric thiazole orange dye. *Bioconjugate Chem.* 2000; 11: 861-67.
- Baasch-Jensen L, Jensen PW, Toftlund H. Raman studies of old danish china. I: Shang S-L, Zhu B-F, red. *Proceedings of the XVIIIth Conference on Raman Spectroscopy*, Beijing 2000. Chichester: J. Wiley & Sons, 2000: 1146-47.
- Cabrera-Trujillo R, Deumens E, Öhrn Y, Sabin JR. Impact parameter dependence of electronic and nuclear energy loss of swift ions: $\text{H}^+ \rightarrow \text{He}$ and $\text{H}^+ \rightarrow \text{H}$. *Nucl. Instrum. Meth. B* 2000; 168: 484-92.
- Cabrera-Trujillo R, Sabin JR, Öhrn Y, Deumens E. Charge exchange and quantum effects in the low energy region of stopping power. *Phys. Rev. A* 2000; 84: 5300-03.
- Cabrera-Trujillo R, Sabin JR, Öhrn Y, Deumens E. Direct differential cross section calculations for ion-atom and atom-atom collisions in the keV range. *Phys. Rev. A* 2000; 61: 32719-723.
- Cabrera-Trujillo R, Sabin JR, Öhrn Y, Deumens E. Stopping cross sections in the low - to intermediate energy range: Study of protons and hydrogen atoms on atomic N, O, and F. *Phys. Rev. A* 2000; 62: 52714-723.
- Carravetta V, Ågren H, Vahtras O, Jensen HJAa. Ab initio calculations of molecular resonant photoemission spectra. *J. Chem. Phys.* 2000; 113: 7790-98.
- Chansou B, Toftlund H, Pedersen JZ. Synthesis and characterization of polypyridyl iron complexes. I: Tuchagues JP, red. *Proceedings of the Second Annual NOHEMIP Meeting*, Centre pour l'UNESCO, Toulouse, 2000. Frankrig: CNRS, 2000: 11.
- Christensen CA, Bryce MR, Batsanov AS, Becher J. A novel hexakis(tetrathiafulvalene) derivative. *Chem. Commun.* 2000; 331-32.
- Christensen CA, Bryce MR, Becher J. New multi(tetrathiafulvalene) dendrimers. *Synthesis* 2000; 1695-1704.
- Christensen KAa, Jensen F. The basis set convergence of the density functional energy for H_2 . *Chem. Phys. Lett.* 2000; 317: 400-403.
- Dalgaard P, Hazell A, McKenzie CJ, Mobaraki B, Murray KS. Dicopper(II) complexes of a phenolate-hinged ditopic ligand with solvent-derived ancillary ligands bound at the potentially dimetallic exogenous site. *Polyhedron* 2000; 19: 1909-15.
- Damgaard D, Nielsen MB, Lau J, Jensen KB, Zubarev R, Levillain E, Becher J. Synthesis of linear oligo-TTFs and their [2]rotaxanes. *J. Mat. Chem.* 2000; 10: 2249-58.
- Duelund L, Toftlund H. Electron paramagnetic resonance characteristics of some non-heme low-spin iron(III) complexes. *Spectrochim. Acta Part A* 2000; 56: 331-40.
- El-Kafrawy SA, Zahran MA, Pedersen EB, Nielsen C. ¹H-Benzotriazole as synthetic auxiliary in a facile route to N^6 -(arylmethyl)-2'-deoxyadenosines: DNA intercalators inserted into three-way junctions. *Helvetica Chim. Acta* 2000; 83: 1408-16.
- Enevoldsen T, Visscher L, Saue T, Jensen HJAa, Oddershede J. Relativistic four-component calculations of indirect nuclear spin-spin couplings in MH_4 ($\text{M} = \text{C}, \text{Si}, \text{Ge}, \text{Sn}, \text{Pb}$) and $\text{Pb}(\text{CH}_3)_3$. *J. Chem. Phys.* 2000; 112: 3493-98.
- Ernholt BV, Thomsen IB, Lohse A, Plesner IW, Jensen KB, Hazell RG. Enantiospecific Synthesis of 1-Azafagomine. *Chem. Eur. J.* 2000; 6: 278-87.
- Flammang R, Pedersen CTh, Gerbaux P, Kobayashi Y, Shimizu T, Kamigata N. Flash vacuum pyrolysis of 1,2,5,6-tetrathiocin. *Sulfur Lett.* 2000; 24: 91-99.
- Glasius M, Lahaniati M, Calogirou A, Di Bella D, Jensen NR, Hjorth J. Carboxylic acids in secondary aerosols from oxidation of cyclic monoterpenes by ozone. *Environ Sci. Technol.* 2000; 34: 1001-10.
- Glasius M, Wessel S, Christensen CS, Jacobsen JK, Jørgensen HE, Klitgård KC, Petersen L, Rasmussen JK, Hansen TS, Lohse C. Sources to formic acid studied by carbon isotopic analysis and air mass characterization. *Atm. Environment* 2000; 34: 2471-79.
- Godtfredsen CH, Viswanadham G, Jørgensen PN, Wengel J, Jacobsen JP. NMR structure of a DNA duplex containing the modified nucleotide 3'-C-(hydroxymethyl)thymidine. *Asian Chem. Lett.* 2000; 4: 171-84.
- Gomez JT, Hazell A, McKenzie CJ. Crystal structure of 2,6-bis[bis-(2-pyridylmethyl)amino]methyl]-4-tert-butylphenol dihydrochloride diperchlorate. *Acta Crystallographica C* 2000; 56: 382-83.
- Goodsite M, Lohse C, Hansen TS, Shotyk W, Heinemeier J, Cheburkin A. The investigation and dating of transboundary air pollution found in southern Greenland. I: Nriagu J, red. *Proceedings of The 11th Annual International Conference on Heavy Metals in the Environment*, Ann Arbor, 2000. Michigan: University of Michigan, 2000: (cd-rom) Contribution no. 1030.
- Goodsite ME, Lohse C, Hansen TS, Shotyk W, Van der Knaap WO, Heinemeier J. The investigation and dating of transboundary air pollution found in southern Greenland. I: Johnson MS, red. *Proceedings of The First Informal Conference on Reaction Kinetics*, Helsingør, 2000. København: Københavns Universitet, 2000: Contribution no. T22. Also available on the World Wide Web: <http://K15.ki.ku.dk/noneck/>.
- Hansen JG, Bang KS, Thorup N, Becher J. Donor/Acceptor macrocycles incorporating tetrathiafulvalene and pyromellitic diimide. *Eur. J. Org. Chem.* 2000; 2135-44.

- Hansen JG, Feeder N, Hamilton DG, Gunter MJ, Gunter J, Becher J, Sanders JKM. Macrocyclization and molecular interlocking via Mitsunobu alkylation. *Org. Lett.* 2000; 2: 449-52.
- Hansen KK, Christensen H, Skou E, Skaarup N. The electrochemical reduction of NO and O₂ on Cu/CuO. *J. Appl. Electrochem.* 2000; 30: 193-200.
- Haselmann KF, Budnik BA, Zubarev RA. Electron capture dissociation of b²⁺ ions reveals the presence of the acylium ion structure. *Rapid Commun. Mass Spectrom* 2000; 14: 2242-46.
- Haselmann KF, Ketola RA, Laturnus F, Lauritsen FR, Grøn C. Occurrence and formation of chloroform at danish forest sites. *Atm. Environ* 2000; 34: 187-93.
- Haselmann KF, Laturnus F, Svensmark B, Grøn C. Formation of chloroform in a spruce forest soil - Results from laboratory incubation studies. *Chemosphere* 2000; 41: 1769-74.
- Hassing S, Mortensen OS, Svendsen EN. The correct form of the scattering tensor. I: Shang S-L, Zhu B-F, red. Proceedings of the XVIIIth Conference on Raman Spectroscopy, Beijing 2000. Chichester: J. Wiley & Sons 2000: 110-11.
- Hazell A, McKenzie CJ, Preuss Nielsen L. Synthesis, structural characterisation and electronic behaviour of iron(II) and nickel(II) complexes of N,N-(bis(2-pyridylmethyl)aniline). *Polyhedron* 2000; 19: 133-38.
- Horn DM, Zubarev RA, McLafferty FW. Automated de novo sequencing of proteins by tandem high-resolution mass spectrometry. *Proc. Natl. Acad. Sci.* 2000; 97: 10313-317.
- Horn DM, Zubarev RA, McLafferty FW. Automated reduction and interpretation of high resolution electrospray mass spectra of large molecule. *J. Am. Soc. Mass Spectrom* 2000; 11: 320-32.
- Håkansson AE, Koshkin AA, Sørensen MD, Wengel J. Convenient syntheses of 7-hydroxy-1-hydroxymethyl-3-(thymine-1-yl)-2,5-dioxabicyclo[2.2.1]heptanes: α -L-ribo- and α -L-xylo-configured LNA nucleosides. *J. Org. Chem.* 2000; 65: 5161-66.
- Håkansson K, Coorey RV, Zubarev RA, Talrose VL, Håkansson P. Low mass ions observed in plasma desorption mass spectrometry of high explosives. *J. Mass Spectrom* 2000; 35: 337-46.
- Håkansson K, Zubarev RA, Håkansson P, Laiko V, Dodonov AF. Design and performance of an electrospray ionization time-of-flight mass spectrometer. *Rev. Sci. Instrum.* 2000; 71: 36-41.
- Jensen F. The basis set convergence of the Hartree-Fock energy for H₃⁺, Li₂ and N₂. *Theo. Chem. Acc.* 2000; 104: 484-90.
- Jensen PW, Toftlund H, Rasmussen KL, Poulsen B, Nielsen OF. *Tesserae* from Halikarnassos. A Raman Investigation. I: Shang S-L, Zhu B-F, red. Proceedings of the XVIIIth Conference on Raman Spectroscopy, Beijing 2000. Chichester: J. Wiley & Sons 2000: 1148-49.
- Jeppesen JO, Perkins J, Becher J, Stoddart F. Self-assembly of an amphiphilic [2]rotaxane. *Org. Lett.* 2000; 2: 3547-50.
- Jeppesen JO, Takimiya K, Becher J. The First Electrochemically Active Cuppedophanes: Bis(tetrathiafulvalene)cuppedophanes. *Org. Lett.* 2000; 2: 2471-2473.
- Jeppesen JO, Takimiya K, Jensen F, Brimert T, Nielsen K, Thorup N, Becher J. Pyrrolo annelated tetrathiafulvalenes. *J. Org. Chem.* 2000; 65: 5794-5805.
- Jeppesen JO, Thorup N, Becher J. A novel thiopyran-4-thione synthesis and crystal structure of a thiopyran-4-thione. *J. Chem. Soc. Perkin Trans. 1* 2000; 1467-70.
- Jørgensen LB, Nielsen P, Wengel J, Jacobsen JP. The solution structure of a DNA duplex containing a single 1-(2-O,3-C-ethylene- β -D-arabinofuranosyl)thymidine nucleoside. *J. Biomol. Struct. Dyn.* 2000; 18: 45-57.
- Kellö V, Pyykko P, Sadlej A, Schwerdtfeger P, Thyssen J. The nuclear quadrupole moment of ⁹¹Zr from molecular data for ZrO and ZrS. *Chem. Phys. Lett.* 2000; 318: 222-31.
- Keszthelyi T, Grage MM-L, Offersgaard JF, Wilbrandt R, Svendsen C, Mortensen OS, Pedersen JK, Jensen HJAa. 2,2'-Bithiophene radical cation: An experimental and computational study. *J. Phys. Chem. A* 2000; 104: 2808-23.
- Koch H, Meras AS. Size intensive decomposition of orbital energy denominators. *J. Chem. Phys.* 2000; 113: 508-13.
- Kværnø L, Kumar R, Dahl BM, Olsen CE, Wengel J. Synthesis of abasic LNA (Locked Nucleic Acid) and two seco-LNA derivatives and evaluation of their hybridization properties compared with their more flexible DNA counterparts. *J. Org. Chem.* 2000; 65: 5167-76.
- Larsen JS, Christensen L, Ludvig G, Jørgensen PT, Pedersen EB, Nielsen C. Synthesis of annelated analogues of 6-benzyl-1-(ethoxymethyl)-5-isopropyluracil (MKC-442) using 1,3-oxazine-2,4(3H)-diones as key intermediates. *J. Chem. Soc. Perkin 1* 2000; 3035-38.
- Lohse C. Pesticider. Konsekvenser for miljøet. *Naturens Verden, særnummer* 2000; 1-77.
- Mayor-Lopez MJ, Lüthi HP, Koch H, Morgantini PY, Weber J. Coupled cluster calculations on ferrocene and its protonated derivatives: The final word on the mechanism of protonation of ferrocene. *J. Chem. Phys.* 2000; 113: 8009-14.
- Meldgaard M, Wengel J. Bicyclic nucleosides and conformational restriction of oligonucleotides. *J. Chem. Soc., Perkin Trans. 1* 2000; 3539-54.
- Minasov G, Teplova M, Nielsen P, Wengel J, Egli M. Structural basis of cleavage by RNase H of hybrids of arabinonucleic acids and RNA. *Biochemistry* 2000; 39: 3525-32.
- Nielsen MB, Becher J. Supramolekylær kemi. *Naturens Verden* 2000; 83: 30-40.
- Nielsen MB, Lomholt C, Becher J. Tetrathiafulvalene-

- based supramolecular chemistry; recent developments. *Forma* 2000; 15: 233-48.
- Nielsen MB, Lomholt C, Becher J. Tetrathiafulvalenes as building blocks in supramolecular chemistry II. *Chemical Soc. Rev.* 2000; 29: 153-64.
- Nielsen ML, Budnik BA, Haselmann KF, Olsen JV, Zubarev RA. Intramolecular hydrogen atom transfer in hydrogen-deficient polypeptide radical cations. *Chem. Phys. Lett.* 2000; 330: 558-62.
- Nielsen KE, Singh SK, Wengel J, Jacobsen JP. The solution structure of a Locked Nucleic Acid (LNA) hybridized to DNA: NMR study of the d(CTLGCTLTLCTLGC):d(GCAGAAGCAG) duplex containing four locked nucleotides. *Bioconjugate Chem.* 2000; 17: 228-38.
- Nielsen P, Dalskov JK. α -LNA; Locked Nucleic Acid with α -D-configuration. *Chem. Commun.* 2000; 1179-80.
- Nielsen P, Petersen M, Jacobsen JP. Tricyclic nucleosides derived from D-glucose. Synthesis and conformational behaviour. *J. Chem. Soc. Perkin Trans 1* 2000; 3706-13.
- Ogilvie JF, Oddershede J, Sauer SPA. The rotational g factor of diatomic molecules in state $^1\Sigma^+$ or 0^+ . *Adv. Chem. Phys.* 2000; 111: 475-536.
- Olsen AG, Rajwanshi VK, Nielsen C, Wengel J. Synthesis and evaluation of anti-HIV-1 activity of 3'-azido-3'-deoxy 2'-O,4'-C-methylene-linked bicyclic thymine nucleosides. *J. Chem. Soc. Perkin Trans 1* 2000; 3610-14.
- Palombari R, Krogh Andersen AM, Krogh Andersen IG, Krogh Andersen E. Cathodic insertion in tungsten(VI)oxide from aqueous media. *J. Chem. Soc. Dalton Trans* 2000; 4028-31.
- Pedersen CTh. William Christopher Zeise. *Journal of The 32nd International Chemistry Olympiad, Catalyzer* 2000; 8: 2-3.
- Pedersen OS, Pedersen EB. The flourishing syntheses of non-nucleoside reverse transcriptase inhibitors (NRTIs). *Synthesis* 2000; 479-95.
- Pedersen TB, Koch H. Theoretical electronic absorption and natural circular dichroism spectra of (-)-trans-cyclooctene. *J. Chem. Phys.* 2000; 112: 2139-47.
- Petersen M, Nielsen CB, Nielsen KE, Jensen GA, Bondensgaard K, Singh SK, Rajwanshi VK, Koshkin AA, Dahl BM, Wengel J. Conformation of Locked Nucleic Acid (LNA) hybridized to DNA. *J. Mol. Recognit.* 2000; 13: 44-53.
- Pfundheller HM, Bryld T, Olsen CE, Wengel J. Oligonucleotides containing novel 4'-C- or 3'-C-aminoalkyl branched thymidines. *Helv. Chim. Acta* 2000; 83: 128-51.
- Priemé A, Knudsen TB, Glasius M, Christensen S. Herbivory by the weevil, *Strophosoma Melanogrammum*, causes several-fold increase in emission of monoterpenes from young Norway spruce (*Picea abies*). *Atmos. Environ.* 2000; 34: 711-18.
- Raj HG, Parmar VS, Jain SC, Goel S, Tyagi YK, Sharma SK, Olsen CE, Wengel J. Mechanism of biochemical action of substituted 4-methylbenzopyran-2-ones. Part 6: Hydrolysis of 7,8-diacetoxy-4-methylcoumarin by a novel deacetylase in rat liver microsomes - a simple method for assay and characterization. *Bioorg. Med. Chem.* 2000; 8: 233-37.
- Raj HG, Parmar VS, Jain SC, Kohli E, Ahmad N, Goel S, Tyagi YK, Sharma SK, Wengel J. Mechanism of biochemical action of substituted 4-methylbenzopyran-2-ones. Part 7: Assay and characterization of 7,8-diacetoxy-4-methylcoumarin: Protein transacetylase from rat liver microsomes based on the irreversible inhibition of cytosolic glutathione S-transferase. *Bioorg. Med. Chem.* 2000; 8: 1707-12.
- Rajwanshi VK, Håkansson AE, Sørensen MD, Pitsch S, Singh SK, Kumar R, Nielsen P, Wengel J. The eight stereoisomers of LNA (Locked Nucleic Acid): A remarkable family of strong RNA binding molecules. *Ang. Chem. Int. Ed.* 2000; 39: 1656-59.
- Raaschou-Nielsen O, Hertel O, Vignati E, Berkowicz R, Jensen SS, Larsen VB, Lohse C. Evaluation of an air pollution model with respect to use in epidemiologic studies; comparison with measured levels of nitrogen dioxide and benzene. *J. Exp. Anal. and Env. Epi.* 2000; 10: 4-14.
- Sabin JR, Trickey SB, Apell SB, Oddershede J. Molecular shape, capacitance and chemical hardness. *Int. J. Quantum Chem.* 2000; 77: 358-66.
- Saue T, Jensen HJAa, Quaternion symmetry of the Dirac equation. I: Defranceshi M, Le Bris C, red. *Mathematical Models and Methods for Ab Initio Quantum Chemistry*. Berlin: Springer, 2000: 227-46.
- Schindler S, Walter O, Pedersen ZP, Toftlund H. Synthesis and characterization of a new dinuclear Bis(μ -Oxo)manganese(III)manganese(IV) complex. *Inorg. Chim. Acta* 2000; 303: 215-19.
- Shigemitsu Y, Jensen HJAa, Koch H, Oddershede J. Propagator calculations of electronic spectra of photochromic spirooxazines. *Mol. Cryst. and Liq. Cryst.* 2000; 345: 89-94.
- Skou E. Sr and Fe substituted LaMnO₃ as NO reduction catalyst. I: Aaberg RJ, red. *Proceedings of Nordic NEFP Workshop, Materials for Electrochemical Energy Conversion*, Geilo 2000. Norway: NEFP Energiforskningen, 2000: 73-77.
- Spanggaard H, Prehn J, Nielsen MB, Levillain E, Allain M, Becher J. Synthesis and spectroelectrochemical studies of Bis-tetrathiafulvalenes. *J. Am. Chem. Soc.* 2000; 122: 9486-94.
- Stensballe A, Jensen ON, Olsen JV, Haselmann KF, Zubarev RA. Electron capture dissociation of singly and multiply phosphorylated peptides. *Rapid Commun. Mass Spectrom* 2000; 14: 1793-1800.
- Sørensen AM, Nielsen P. Synthesis of conformationally restricted dinucleotides by ring closing metathesis. *Org. Lett.* 2000; 2: 4217-19.

- Sørensen MD, Meldgaard M, Rajwanshi VK, Wengel J.* Branched oligonucleotides containing bicyclic nucleotides as branching points and DNA or LNA as triplex forming branch. *Bioorg. Med. Chem. Lett.* 2000; 10: 1853-56.
- Takimiya K, Thorup N, Becher J.* A flexible cyclophane: Design, synthesis and structure of a multibridged tris-tetrathiafulvalene (TTF) macrocycle. *Chem. Eur. J.* 2000; 6: 1947-54.
- Thyssen J, Laerdahl, JK, Schwerdfeger P.* Fully relativistic coupled cluster treatment for parity-violating energy differences in molecules. *Phys. Rev. Lett.* 2000; 85: 3105-08.
- Toftlund H.* Danish contributions to chemistry - from Borch to Bjerrum. *Journal of The 32nd International Chemistry Olympiad, Catalyzer* 2000; 8: 1-3.
- Toftlund H.* Den analytiske kemis historie i Danmark indtil 1900. *Dansk Kemi* 2000; 4: 20-24.
- Toftlund H.* Diana-Træet og elektromagnetismen. I: Ben-chard M, red. *Krydsfelt Ånd og Natur i Guldalderen.* København: Gyldendal, 2000: 48-59.
- Toftlund H.* H.C. Ørstedes „Chemie“. *Dansk Kemi* 2000; 3: 27-30.
- Toftlund H.* Jern var jeg, kobber blev jeg. *Dansk Kemi* 2000; 10: 30-32.
- Venkatnathan A, Mishra MK, Jensen HJAa.* An investigation of basis set effects in the characterization of electron - atom scattering resonances using the dilated electron propagator method. *Theor. Chem. Acc.* 2000; 104: 445-54.
- Wahlestedt C, Salmi P, Good L, Kela J, Johnsson T, Hökflét T, Broberger C, Porreca F, Lai J, Ren K, Ossipov M, Koshkin A, Oerum H, Jacobsen MH, Wengel J.* Locked Nucleic Acids (LNA): A novel, efficacious and non-toxic oligonucleotide component for antisense studies. *Proc. Natl. Acad. Sci. USA* 2000; 97: 5633-38.
- Weihe H, Güdel H, Toftlund H.* Superexchange in magnetic insulators: An interpretation of the metal, metal charge transfer energy in the Anderson theory. *Inorg. Chem.* 2000; 39: 1351-62.
- Wigglesworth RD, Raynes WT, Kirpekar S, Oddershede J, Sauer SPA.* Nuclear magnetic shielding in the acetylene isotopomers calculated from MCSCF shielding surfaces. *J. Chem. Phys.* 2000; 112: 736-46.
- Wigglesworth RD, Raynes WT, Kirpekar S, Oddershede J, Sauer SPA.* Nuclear spin-spin couplings in the acetylene isotopomers calculated from ab initio correlated surfaces for $^1J(C,H)$, $^1J(C,C)$, $^2J(C,H)$ and $^3J(H,H)$. *J. Chem. Phys.* 2000; 112: 3735-46.
- Zubarev RA.* Electron capture dissociation of large biomolecules. I: Larsson M, Mitchell JBA, Schneider IF, red. *Proceedings of Dissociative Recombination, Theory, Experiments and Applications IV*, Singapore, 2000. World Scientific, 2000: 214-17.
- Zubarev RA, Budnik BA, Nielsen ML.* Tandem ionization mass spectrometry of biomolecules. *Eur. J. Mass Spectrom* 2000; 6: 235-40.

MADS CLAUSEN INSTITUTTET FOR PRODUKTINNOVATION

Professor *Jacob Buur*, Ph.D.
Professor *Roderick Melnik*, Ph.D. (tiltrådt 1. oktober)
Lektor *Morten Willatzen*, Ph.D. (tiltrådt 1. maj)
Direktør *Frand's Voss*, Ph.D. (Instituttleder)
Instituttsekretær, overassistent *Vicki Søllingvraa* (tiltrådt 1. maj)
Civilingeniør *Ingrid van Rijn* (aflønnnet af Danfoss A/S)
Humanistisk datalog *Kirsten Bagger* (aflønnnet af Danfoss A/S)
Arkitekt *Henriette Sjøgreen Kristensen* (aflønnnet af Danfoss A/S)
Arkitekt *Niels Thede Schmidt-Hansen* (aflønnnet af Danfoss A/S)
Antropolog *Werner Sperschneider* (aflønnnet af Danfoss A/S)
Teknisk assistent *Karin Andersen* (aflønnnet af Danfoss A/S)

Ph.D.-studerende pr. 31. december :

Birgit Fabius
Søren Top
Per Elgaard Pedersen (erhvervsforsker, Danfoss A/S)

Der har i efterårssemestret været ansat 2 eksterne lektorer. Disse har undervist i alt 560 skematimer.

Instituttet blev etableret i juli 1999. Flyttede i lokaler på Syddansk Universitet, Sønderborg, februar 2000. Uddannelsen til Civilingeniør i Mekatronik blev etableret med start september 2000, hvor vi første gang, uddannelsen blev udbudt, startede med 32 studerende.

Gæsteforelæsninger

Professor Keiichi Sato, Illinois Institute of Technology: Design Education at the Institute of Design (12. juli).

Ph.D.-studerende Julian Mack, Universität Hamburg, Informatik: Software-entwicklung als Expedition (8. december).

Andre arrangementer afholdt af instituttet

Arrangeret og afholdt Domestic Heating Workshop, et selvorganiseret designseminar for forskere og industrifolk. Formålet var at udforske nye måder at etablere designprocesser på (21.-23. juni).

Åbent Hus-arrangement for ca. 150 venner og samarbejdspartnere på Syddansk Universitet, Sønderborg og Danfoss A/S (10. august).

Indvielse af Mads Clausen Buste (28. november).

Medarbejdernes aktiviteter uden for instituttet

J. Buur har præsenteret bidrag på konferencer i Helsingør (12.-14. april), New York (17.-19. august), Coventry (11.-13. September), Stockholm (23.-25. oktober), New York (28. november-1. december). Specielt har han arrangeret en hands-on session om design-reflection på Designing Interactive Systems, DIS 2000, New York (17.-19. august) og en endags tutorial om video som designmateriale på Participatory Design Conference, PDC 2000, New York (28. november-1. december), begge dele sammen med Thomas Binder fra Interaktivt Institut i Malmø. Han har desuden holdt foredrag på Center for IT-forskning, Århus (19. januar), European Business Center, København (8. februar), Arkitektur og Design, Aalborg Universitet (23. februar), University of Blekinge, Ronneby (6. marts), ID-Forum, Horsens (13. marts), University of Blekinge, Ronneby (9. oktober), Universität Hamburg, Informatik (17. oktober), IT Højskolen, København (10. november), SigCHI.dk, Hørsholm (23. november).

B. Fabius har som led i sit Ph.D.-projekt gennemført 2 design-refleksionsseminarer med industrielle produktudviklere fra Danfoss (9. februar og 27. april). Hun har desuden præsenteret et poster paper på konferencen Co-Designing 2000 Coventry (11.-13. september).

F. Voss holdt indlæg ved konferencen det Digitale Sønderjylland på SDU, Sønderborg (27. november). Har deltaget i den jysk-fynske erhvervsreddegørelse, Center for Softwareinnovation (SWI) og Softwarekorridoren (1. oktober-31. december).

M. Willatzen har præsenteret paper Ultrasound propagation in flowing media, Worcester Polytechnic Institute, Worcester, Massachusetts, USA (2.-4. august).

Eksterne bevillinger og donationer

Mads Clausen Instituttet modtog 3 mio. kroner fra Bitten og Mads Clausen Fonden til etablering af instituttet. Modtaget 16 scholarships til civilingeniør-studerende på overbygningsuddannelsen.

Publikationer

Buur J, Søndergaard A. Video Card Game: An augmented environment for User Centred Design discussions. I: Rekimoto J, Ayatsuka Y. CyberCode. Designing Augmented Reality Environments with Visual Tags. In Proceedings of DARE 2000, Designing Augmented Reality Environments, ACM, 2000, Helsingør: University of Aarhus: 63-69.

Buur J, Øritsland TA. Taking the best from a company

- history - designing with interaction styles. I: Designing Interactive Systems: Processes Practices Methods Techniques, DIS 2000, ACM, New York: 27-38.
- Buur J, Bødker S. From usability lab to „design collaboratorium“: Reframing usability practice. I: Designing Interactive Systems: Processes Practices Methods Techniques, DIS 2000, ACM. New York: 297-307.
- Buur J, Binder T, Øritsland TA. Reflecting on Design Practice: Exploring Video Documentary of Designers in Action. I: Designing Interactive Systems: Processes Practices Methods Techniques, DIS 2000, ACM. New York: 450-451.
- Buur J, Pedersen J. Games and Movies – Towards Innovative Co-design with Users. I: Scrivener S, Ball L, Woodcock A, Collaborative Design, Proceedings of CoDesigning 2000. Great Britain: Springer, 2000: 93-100.
- Buur J, Øritsland TA. Interaction styles: An aesthetic sense of direction in interface design. I: Proceedings from the: 1st Nordic Conference on Computer-Human Interaction, NordiCHI 2000 Stockholm.
- Buur J, Binder T, Brandt E. Taking Video beyond „Hard Data“ in User Centred Design. I: CD-Rom: Proceedings of Participatory Design Conference, Designing Digital Environments, PDC 2000. New York: CPSR, 2000: 21-29.
- Fabius B, Buur J. The Story of the Size of a Screw: Experiments in Collaborative Design Learning. I: Scrivener S, Ball L, Woodcock A, CoDesigning 2000, Adjunct Proceedings. Great Britain: Springer, 2000: 215-220.
- Melnik R. Modelling Nonlocal Processes in Semiconductor Devices with Exponential Difference Schemes. *Journal of Engineering Mathematics* 2000; 38 (3): 233-263.
- Melnik R, Roberts AJ, Thomas KA. Mathematical and Numerical Analysis of Falk-Konopka-type Models for Shape-Memory Alloys (P). *Int. Journal of Differential Equations and Applications. Academic Publications* 2000; 1A (3): 291-300.
- Melnik R. Mathematical and Numerical Analysis of Falk-Konopka-type The Alternating-Triangular Algorithm for the Analysis of Blow-Up and Quenching Phenomena in Nonlinear PDEs. *International Journal of Mathematical Algorithms. Gordon & Breach* 2000; 2: 89-120.
- Melnik R. Topological Analysis of Eigenvalues in Engineering Computations. *Engineering Computations. MCB University Press* 2000; 17 (4): 386-416.
- Melnik R, Roberts AJ, Thomas KA. Computing Dynamics of Copper-Based SMA via Centre Manifold Reduction of 3D Models. *Computational Materials Science. Elsevier* 2000; 18: 255-268.
- Melnik R, Hao H. Quasi-Hydrodynamic Modelling and Computer Simulation of Coupled Thermo-Electrical Processes in Semiconductor Devices. *Mathematics and Computers in Simulation. Elsevier* 2000; 52 (3-4): 273-287.
- Melnik R. Generalised Solutions, Discrete Models and Energy Estimates for a 2D Problem of Coupled Field Theory. *Applied Mathematics and Computation. Elsevier* 2000; 107: 27-55.
- Melnik R, Hao H. Relaxation-Time Approximations of Quasi-Hydrodynamic-Type in Semiconductor Device Modelling. *Modelling and Simulation in Materials Science and Engineering. Institute of Physics UK* 2000; 8 (2): 133-149
- Melnik R, Melnik KN. Modelling Dynamics of Piezoelectric Solids in Two Dimensions. *Applied Mathematical Modelling. Elsevier* 2000; 24: 147-163 .
- Melnik R, Strunin DV, Roberts AJ. Numerical Modelling of Thermoelastic Processes Using Nonlinear Theories with Relaxation Time (P). ANZIAMJ. (Australian and New Zealand Industrial and Applied Mathematics Journal) 2000; 42E: C1356-C1378.
- Melnik R, Roberts AJ. Approximate Models of Dynamic Thermoviscoelasticity Describing Shape-Memory-Alloy Phase Transitions. I: New Methods in Applied and Computational Mathematics, Proceedings of the CMA ANU, bd. 38, 2000: 17-32.
- Melnik R, Oliviera S, Stewart D, red. Proceedings of the Centre for Mathematics and its Applications, ANU: New Methods in Applied and Computational Mathematics, bd. 38, 2000, ISBN 0 7 73155202 4.
- Sperschneider W, Bagger K. Ethnographic fieldwork under industrial constraints: Towards Design-in-Context. I: CD-rom: Proceedings from the: 1st Nordic Conference on Computer-Human Interaction, NordiCHI 2000 Stockholm.
- Willatzen M. Comments on ‘Ultrasonic flow metering based on transit time differentials which are insensitive to flow profile. *Acoustical Society of America*; 2000, 107: 1762-1765.
- Willatzen M. A tutorial presentation on the modeling of ultrasound reciprocal systems. Invited paper presented at the Ultrasound Transducer Engineering Conference, Pennsylvania State University, USA (2.-4. august).

INSTITUT FOR MATEMATIK OG DATALOGI

- Professor *Uffe Haagerup*
Professor *Peter Kornerup*
Professor *Henrik Pedersen*, dr.phil. (orlov fra 1. august)
Docent, lic.scient. *Hans Jørgen Munkholm*
Lektor, lic.scient. *Jørgen Bang-Jensen*
Lektor *Joan Faye Boyar*, Ph.D.
Lektor, dr.scient. *Edmund Christiansen* (instituttleder)
Lektor *Kim Skak Larsen*, Ph.D.
Lektor *Klaus Meer*, Ph.D. (tiltrådt 1. marts)
Lektor, dr. *Niels Jørgen Nielsen*
Lektor *Andrew Swann*, dr.phil.
Lektor *Bjarne Toft*, Ph.D.
Lektor *Jesper Villadsen*, Ph.D.
Lektor *Bent Ørsted*, Ph.D.
Adjunkt *Brian Vinter*, Ph.D.
Forskningsadjunkt *Steen Thorbjørnsen*, Ph.D. (fondslønnet)
Ekstern lektor, cand.scient. *Jeppe Buk* (1. februar-30. juni)
Ekstern lektor, cand.scient. *Ole Storm Pedersen* (tiltrådt 1. september)
Ekstern lektor, cand.scient. *Hans Georg Schmidt*
Forskningsadjunkt *Birte Feix*, Ph.D. (tiltrådt 1. juli, fondslønnet)
Forskningsadjunkt *Paul Mitchener*, Ph.D. (tiltrådt 1. august, fondslønnet)
Gæsteforsker, professor *Oleg Borodin* (5.-15. december, fondslønnet)
Gæsteforsker, professor *Charles Boyer* (12.-23. juni, fondslønnet)
Gæsteforsker, dr. *David Calderbank* (12.-23. juni og 4.-22. december, fondslønnet)
Gæsteforsker, professor *Peter G. Casazza* (8. marts-9. april, fondslønnet)
Gæsteforsker, professor *Ken Dykema* (1.-23. august, fondslønnet)
Gæsteforsker, dr. *Leah Epstein* (26. juni-3. juli, fondslønnet)
Gæsteforsker, professor *Yehoram Gordon* (31. juli-16. august, fondslønnet)
Gæsteforsker, dr. *Gregory Gutin* (22.-29. oktober, fondslønnet)
Gæsteforsker, professor *Jaeseong Heo* (24. september-27. oktober, fondslønnet)
Gæsteforsker, professor *Tibor Jordán* (30. november-8. december, fondslønnet)
Gæsteforsker, professor *Toshiyuki Kobayashi* (30. april-9. maj, 1.-31. august, delvist fondslønnet)
Gæsteforsker, professor *Khalid Koufany* (15. februar-10. marts, fondslønnet)
Gæsteforsker, professor *Piotr Mankiewicz* (16. september-9. oktober, fondslønnet)
Gæsteforsker, professor *Antoni Pierzchalski* (25. januar-12. februar, fondslønnet)
Gæsteforsker, professor *Ejstratos Prassidis* (13.-19. marts)
Gæsteforsker, professor *Gert Sabidussi* (4.-13. november, fondslønnet)
Gæsteforsker, dr. *Rob van Stee* (26. juni-3. juli, fondslønnet)
Gæsteforsker, professor *Zoltán Szígeti* (1.-8. december, fondslønnet)
Gæsteforsker, professor *Nicole Tomczak-Jaegermann* (16. september-9. oktober, fondslønnet)
Gæsteforsker, professor *Vadim Vizing* (23. oktober-3. november, fondslønnet)
Gæsteforsker, professor *Robin Wilson* (24. oktober-2. november, fondslønnet)
Sekretær, overassistent *Mette Andersen*
Bibliotekar, overassistent *Margit Christiansen*
Ingeniør *Einar la Cour Hougs*
Biblioteksmedhjælper, assistent *Ib Kugler*
Sekretær, kontorfuldmægtig *Lisbeth Larsen*
Driftsleder *Søren Larsen*, Ph.D. (driftsleder/ekstern lektor til 1. februar)
Systemprogrammør *Longina Przybyszewska*
Ph.D.-studerende pr. 31. december:
Jessica Carter
René dePont Christensen
Richard Cleyton
Lene M. Favrholt
Jens Svalgaard Frederiksen
Lars Jacobsen
Claus Michelsen
Morten Nyhave Nielsen
Morten Monrad Pedersen
Agata Przybyszewska

Der har været ansat 33 instruktorer. Disse har undervist i alt 2.106 konfrontationstimer. Herudover har der været ansat 4 Ph.D.-studerende, som i alt har undervist 216 konfrontationstimer.

Odense Matematiske Bibliotek har udlånt 467 bøger og tidsskrifter til andre biblioteker i ind- og udland. Tilsvarende institutioner har modtaget 1.048 kopier af artikler fra vore samlinger. Fra danske biblioteker har vi hjemlånt 86 bøger og tidsskrifter, og vi har modtaget kopi af 213 artikler fra biblioteker i ind- og udland. Biblioteket har ydet speciel assistance til 39 gymnasie- og hf-elever i forbindelse med deres store tredjeårs-opgave.

Gæsteforelæsninger

Professor Brian Steer, Oxford University, England: The Riemann-Hilbert Problem (5. april).

Professor Jyrki Katajainen, Københavns Universitet: From Internal to External Data Structures: Dynamic Heaps (11. april).

Professor Richard Cleve, University of Calgary, Canada: Quantum Information and Communication Complexity (11. maj).

Professor Lance Fortnow, NEC Research Institute, Princeton, New Jersey, USA: Diagonalization (11. maj).

Paul David Mitchener, Ph.D., Oxford University, England: C*-categories and their geometric applications (24. maj).

Professor Lars Kadison, Chalmers Tekniske Højskole/Göteborg Universitet, Sverige: Hopf action of centralizers on algebra extensions (12. oktober).

Lektor Ivan Tafteberg Jakobsen, Århus Statsgymnasium: Gaudí, naturen og helligånden (2. november).

Professor Andreas Goerdt, Technische Universität Chemnitz, Tyskland: Efficient Recognition of Random Unsatisfiable k-SAT Instances by Spectral Methods (28. november).

Lektor Klaus Grue, Københavns Universitet: Matematik og Beregninger (30. november).

Andre arrangementer afholdt af instituttet

J. Bang-Jensen arrangerede i dagene 1.-3. december konferencen Graph Theory at Nyborg Strand. Der var 25 deltagere, heriblandt 12 udenlandske forskere.

J. Bang-Jensen og B. Toft arrangerede 25. oktober et éndags grafteorimøde Graph Theory Day 2000 på Syddansk Universitet. I mødet deltog professorerne G. Gutin (London), T.R. Jensen (Hamburg), R. Wilson (London), V. Vizing (Ukraine) og G. Sabidussi (Canada).

U. Haagerup og S. Thorbjørnsen organiserede sammen med K. Dykema, Texas A&M University, USA, MaPhySto (Centre for Mathematical Physics and Stochastics, Århus) workshoppen Random Matrices and Free Probability Theory, 5.-9. juni på Sandbjerg Gods ved Sønderborg. Blandt foredragsholderne var V. Girko, Sao Paulo, L. Pasteur, Paris, J. Silverstein, Durham, North Carolina og D. Voiculescu, Berkeley, Californien.

H.J. Munkholm var formand for og H. Pedersen medlem af arrangementskomitéen for AMS (American Mathematical Society) Scand 2000 (First AMS-Scandinavian International Mathematics Meeting, XXIII Scandinavian Congress of Mathematicians), som fandt sted på Syddansk Universitet i perioden 13.-16. juni med ca. 270 deltagere, 9 plenarforelæsninger og 12 specialsessioner med ca 110 forelæsninger.

C. Michelsen, B. Toft og B. Ørsted deltog som arrangører af specialsessioner i henholdsvis Mathematics Education, Discrete Mathematics og Geometric Analysis/Partial Differential Equations.

B. Ørsted var hovedarrangør af sommerskolen/konferencen European School in Group Theory ved Syddansk

Universitet 14.-26. august med ca 40 deltagere, støttet af EU.

Medarbejdernes aktiviteter uden for instituttet

J. Bang-Jensen besøgte Brunel University, Uxbridge, England (24. april-4. maj). Besøgte Université Claude Bernard, Lyon, Frankrig (3.-5. juli) og holdt foredraget Connectivity of directed graphs and orientations. Deltog i Workshop on Colourings and Homomorphisms ved Simon Fraser University, British Columbia, Canada (17.-28. juli) med foredraget Connectivity of directed graphs. Besøgte Department of Mathematics and Statistics, University of Victoria, British Columbia, Canada (28. juli-4. august). Deltog i 6th Colloquium on Combinatorics i Marseille, Frankrig (28. august-2. september) med foredraget Problems concerning global connectivity of directed graphs. Fik sammen med G. Gutin i oktober 2000 udgivet bogen Digraphs: Theory, Algorithms and Applications fra Springer Verlag. Bogen er den første forskningsmonografi om digrafer. Deltog i 6th Workshop on Applied/Advanced Research in Combinatorial Optimization ved IT-højskolen, i København (3. november) med foredraget Convex-round and Concave-round Graphs).

J. Boyar er medlem af Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd.

J. Carter deltog i mødet Dansk forskning i matematikkens historie og filosofi, arrangeret af Dansk netværk i matematikkens historie og filosofi, afholdt ved Sømine stationen ved Holbæk (11.-12. november) med foredraget Spørgsmålet om matematikkens ontologi belyst ved en historisk case: K-teori. Deltog i mødet Naturfagernes Didaktik, arrangeret af og afholdt på Danmarks Lærerhøjskole, København (13.-14. januar). Deltog i special session i mathematics education ved AMS (American Mathematical Society) Scand konferencen ved Syddansk Universitet, Odense (14.-15. juni). Deltog i konferencen Existens i matematik arrangeret af netværket for matematikkens historie og filosofi afholdt på Roskilde Universitetscenter (24.-25. november). Afholdt kollokvium ved Institut for Matematik og Datalogi, Syddansk Universitet med titlen Matematikkens ontologi belyst ved en historisk case: K-teori (23. november). Hun deltog i Summer School in Philosophy of Mathematics, arrangeret af Netværket for matematikkens historie og filosofi, afholdt på Roskilde Universitetscenter (19.-23. juni).

E. Christiansen deltog i European Congress on Computational Methods in Applied Sciences (ECCOMAS 2000), Barcelona, Spanien (11.-14. september) med foredraget Accurate computation of collapse states. Deltog i Landsforeningen for Matematik-, Fysik- og Kemilæreres (LMFK) Årsmøde, Odense (7.-8. oktober) med foredraget En model for regulering af kropsvægt. Har desuden holdt 2 populærvidenskabelige foredrag.

L.M. Favroldt deltog sammen med M.N. Nielsen i konferencen STACS 2000, 17th Annual Symposium on Theoretical Aspects of Computer Science, i Lille, Frank-

rig (17.-19. februar) Hun deltog sammen med J.F. Boyar i 5. ARCO (Applied Research in Combinatorial Optimization) Workshop, København (26. maj), hvor hun holdt et foredrag med titlen On-Line Edge Coloring with a Fixed Number of Colors. Deltog sammen med M.N. Nielsen i SWAT 2000, The Seventh Scandinavian Workshop on Algorithm Theory, i Bergen, Norge (5.-7. juli). Her præsenterede M.N. Nielsen artiklen Fair versus Unrestricted Bin Packing. Var sammen med M.N. Nielsen til konferencen FST TCS 2000, 20th Conference on the Foundations of Software Technology and Theoretical Computer Science, New Delhi, Indien (13.-15. december). Her præsenterede hun artiklen On-Line Edge Coloring with a Fixed Number of Colors. Besøgte Susanne Albers ved Universität Dortmund, Tyskland (1. oktober-1. april 2001), hvor hun holdt foredraget On-Line Edge Coloring with a Fixed Number of Colors (14. november).

B. Feix besøgte Oxford University, England (18. september og 27. november), University of Hull, England (30. november), hvor hun holdt foredraget hyperKähler metrics on cotangent bundles, University of Glasgow, Skotland (1. december) med foredraget Projective special Kähler geometry. Hun deltog i IXth Oporto Meeting on Geometry, Topology and Physics, Oporto, Portugal (29. september-2. oktober) med foredraget hyperKähler metrics on cotangent bundles og deltog i Yorkshire Differential Geometry Day, Yorkshire, England (29. november).

U. Haagerup deltog i de to workshops Espace d'Opérateurs (5.-7. januar) og Probability Libres (10.-12. januar) i Paris og holdt foredrag ved den sidste af de to workshops med titlen Brown measures and free products with amalgamation over the 2×2 -matrices. Deltog i The American Mathematical Societys sectional meeting i Santa Barbara, USA (11.-12. marts) med foredraget Invariant Subspaces for Voiculescu's Circular Operator. Han var én af hovedforelæserne ved Instructional Course in Operator Algebras and Operator Spaces, Edinburgh, Skotland (5.-14. april), hvor han holdt 3 forelæsninger om emnet Free Probability, Random Matrices and Exact C^* -algebras. Han deltog sammen med S. Thorbjørnsen og J. Villadsen i Symposium in Honour of Gert Pedersen on the Occasion of his 60'th Birthday, København, (1.-4. maj) med foredraget The preduals of a type II-1 factor and a type II-infinity factor are not isomorphic as Banach Spaces. Deltog sammen med S. Thorbjørnsen i First AMS-Scandinavian International Meeting in Mathematics (13.-16. juli) og holdt forelæsning med titlen Application of Random Matrices in C^* -algebra Theory. Deltog i Dansk-Norsk værkstedsmøde om C^* -algebraer, København (11.-13. august), hvor han holdt forelæsning om Spectral decomposition of Voiculescu's circular element. Deltog sammen med J. Hjelmborg, A. Przybyszewska og S. Thorbjørnsen i konferencen Random Matrices i Oberwolfach, Tyskland (29. oktober-3. november) med foredraget Applications of Random Matrices to Operator Algebra Theory. Han deltog i konferencen Subfactors and Algebraic Aspects of Quantum Field Theory i Berkeley, USA (4.-8. december), hvor han holdt forelæsning med titlen

Old and New results on Spin models. Besøgte University of California i Los Angeles, Santa Barbara og Berkeley USA (6.-18. marts) og holdt gæsteforelæsninger ved alle tre Universiteter. Har siden 1. juli været formand for redaktionskomitéen for tidsskriftet Acta Mathematica, som udgives af Mittag-Leffler Institutet i Stockholm, Sverige og er principal investigator i Grundforskningscentret for Matematisk Fysik og Stokastik (MaPhySto), Aarhus Universitet.

J. Hjelmborg har afholdt fire seminarer ved Matematisk Institut i Oslo, Norge samt seminarer i Toronto, Canada og Reno, USA. Deltog i konferencen AMS Scand 2000 på Syddansk Universitet (13.-16. juni) og i International Centre for Mathematical Sciences, Edinburgh, Skotland (4.-15. april) sammen med U. Haagerup. Deltog i konferencen Simple C^* -algebras and Dynamical Systems, Mathematical Sciences Research Institute, Berkeley, USA (24.-30. september). Holdt foredraget Pure Infiniteness and Stability of C^* -Algebras ved Dansk-Norsk Operator-algebra Møde, København (11.-14. august).

P. Høyer besøgte CWI (Centrum voor Wiskunde en Informatica), Amsterdam, Holland (31. januar-12. februar). Han holdt foredrag over Quantum Algorithms ved QAIP (Quantum Algorithms and Information Processing) Kickoff Meeting, CWI, Amsterdam, Holland (6.-7. april). Han opholdt sig herudover ved Thomas B. Thriges Center for Kvantte Informatik, Aarhus Universitet.

L. Jacobsen deltog i konferencen 32nd IEEE Symposium on Theory of Computing, Portland, Oregon, USA (21.-23. maj) Besøgte professor Ian Munro ved University of Waterloo, Ontario, Canada (29. april-29. oktober).

P. Kornerup har været medlem af bedømmelsesudvalget for forsvaret af Ph.D.-afhandlingen Moyens arithmétiques pour un calcul fiable indleveret af Vincent Lefevre ved Ecole Normale Supérieure de Lyon, Frankrig (10. januar). Han har været medredaktør af et særnummer af tidsskriftet IEEE Transactions on Computers, der udkom i juli samt formand for programkomiteen og arrangør af konferencen Real Numbers and Computers på Schloss Dagstuhl, Saarland, Tyskland (17.-19. april). Han har været medlem af programkomitéen for konferencen Cryptographic Hardware and Embedded Systems, CHES-2000 samt deltaget i denne der fandt sted i Worcester, Massachusetts, USA (17.-18. august). Er desuden medlem af programkomitéen for ARITH-15, 15th IEEE Symposium on Computer Arithmetic, der finder sted i juni 2001. Han er medlem af Fagligt Forum for Statens Teknisk-Videnskabelige Forskningsråd samt af Forskningsrådenes udvalg vedrørende ESA Følgeforskning og Småsatellitter. Han deltager som Danmarks repræsentant i NATOs panel for Physical Sciences and Technology. Holdt foredraget En nødvendig og tilstrækkelig betingelse for parallel, konstant-tids konvertering og addition ved et afskeds-symposium for professor Christian Grams fratræden fra Danmarks Tekniske Universitet (23. juni).

K.S. Larsen deltog sammen med L. Jacobsen i Data Structures Seminar, Schloss Dagstuhl, International Conference and Research Center for Computer Science, Saar-

land, Tyskland (27. februar-3. marts) Er medlem af Patentkonsortiet for IT, telekommunikation, elektronik og måleteknik.

K. Meer deltog i 4th Conference on Real Numbers and Computers, Schloss Dagstuhl, Saarland, Tyskland (19. april) med foredraget Polynomials of bounded tree-width. Deltog XXIII Scandinavian Congress of Mathematicians, Syddansk Universitet (13.-16. juni) med foredraget Polynomials of bounded tree-width. Deltog i Conference in Honour of S. Smale's 70th Birthday, City University, Hong Kong (13. juli) med foredraget Using logic to design efficient algorithms. Deltog i workshoppen Algebraic Models of Computation, International Centre for Mathematical Sciences, Edinburgh, Skotland (7. september) med foredraget R-structures of bounded tree-width. Deltog i konferencen Continuous Algorithms and Complexity, Schloss Dagstuhl, Saarland, Tyskland (25. september) med foredraget R-structures of bounded tree-width. Op- holdt sig ved Universita degli Studi Siena, Faculty of Computer Science, Italien (16.-20. oktober), hvor han samarbejdede med professor Marco Gori og holdt foredragene An introduction to real number models of computation (17. oktober) og Descriptive complexity theory over the real numbers (18. oktober). Deltog i 3rd Graph Theory Meeting, Nyborg (2. december) med foredraget Polynomials of bounded tree-width. Deltog i NeuroCOLTs arbejdsgruppes årsmøde ved University of Graz, Østrik (5.-7. maj).

P. Mitchener deltog i Algebraic K-Theory Seminar ved l'Institut de Mathématiques de Jussieu, Paris, Frankrig (17. november) med foredraget K-theory of C^* -categories and its applications.

H.J. Munkholm deltog i First Euro-Mediterranean Topology Meeting, Bellaterra, Spanien (4.-7. juli) med poster Controlled K-theory of the Holink of a Tame End og i 3rd European Congress of Mathematicians, Barcelona, Spanien (10.-14. juli). Han er formand for censorkorpset i matematik ved de danske universiteter og medlem af Nationalkomiteen for Matematik.

M.N. Nielsen besøgte professor Allan Borodin, University of Toronto, Toronto, Canada (1. marts-1. oktober).

N.J. Nielsen besøgte Department of Mathematics, Technion, Haifa, Israel (3.-16. januar) i forbindelse med et forskningssamarbejde. Under opholdet holdt han en gæsteforelæsning med titlen The Maurey Extension Property for Banach Spaces with GL. Han deltog i symposiet The 28th Frolik School in Abstract Analysis, Prachatice, Tjekkiet (23.-30. januar), hvor han holdt foredraget Extension Properties of Bounded Operators. Deltog i kongressen Functional Analysis, Valencia 2000 i Valencia, Spanien (3.-7. juli). Besøgte de matematiske institutter ved henholdsvis University of Illinois, Champaign-Urbana og University of Missouri, Columbia, USA (16. august- 4. september) i forbindelse med et forskningssamarbejde. Begge steder holdt han forelæsning over emnet Extensions of Bounded Operators. Han var medlem af bedømmelsesudvalget nedsat i forbindelse med besættelsen af en adjunktstilling i matematik ved Aalborg Universitet.

H. Pedersen var gæst ved University of California, Riverside, USA (9.-30. januar) og holdt ved den lejlighed de to foredrag Quasi-Einstein Kähler Geometry og Deformations of Hypercomplex Structures. Han var medlem af udvalget som ansatte Sergei Merkulov i et professorat ved Stockholms Universitet, Sverige. Han deltog i Coordinator møde i Bruxelles, Belgien (8.-9. juni). Han holdt plenarforelæsningen New Examples of Quasi-Einstein Kähler Metrics ved konferencen 9th International Research Institute, Integrable Systems in Differential Geometry i Tokyo, Japan (17.-21. juli). Han deltog i konferencen International Conference on Geometry, Analysis and Applications, Varanasi, Indien (21.-24. august) med plenarforedraget Hypercomplex Geometry. Han besøgte Oxford University, England (1. august 2000-12. januar 2001) Var medarrangør af konferencen Year 2000 (7.-15. juni) Deltog i workshop Integrability in low dimensional conformal geometry, Edinburgh University, Skotland (12.-15. september) med foredraget Moduli of complex structures on generalized Kodaira surfaces, deltog i Symposium in Complex Geometry, Sugadaira, Japan (28. oktober-3. november) med foredraget Selfdual Einstein Metrics with Torus Symmetry. Ved Geometry and Analysis Seminar i Oxford, England (8. november), holdt han foredraget Heisenberg Groups, Kodaira Manifolds and Complex Deformations. Ved symposiet Facetter af Matematikken, Danmarks Tekniske Universitet, Lyngby (18.-19. november) holdt han foredraget Einstein løsninger med symmetri. Deltog i The Yorkshire Differential Geometry Day, York University, England (29. november) med foredraget Heisenberg Groups, Kodaira Manifolds and Complex Deformations. Holdt foredraget Selfdual Einstein Metrics with Torus Symmetry ved University of Hull, England (30. november). Besøgte Glasgow University, Skotland (1. december) med foredraget Heisenberg Groups, Kodaira Manifolds and Complex Deformations). Er Principal Coordinator på EU-netværket EDGE (European Differential Geometry Endeavour) som omfatter 9 contractors og et samlet beløb på 1.5 mio. Euro. Er dansk redaktør på Mathematica Scandinavica og redaktør på Glasgow Mathematical Journal. Han er medredaktør af bladet Matilde som udgives af Dansk Matematisk Forening. Er medlem af bestyrelsen for Mærsk McKinney Møller Institutet for Produktionsteknologi. Har i beretningsperioden holdt ét populærvidenskabeligt foredrag.

A. Swann opholdt sig ved Centre for Mathematical Sciences, Lund University, Sverige (9.-12. maj) hvor han holdt foredraget Geometry of Nilpotent Orbits (10. maj) og foredraget Weakening Holonomy (11. maj). Besøgte Mathematical Institute, Oxford University, England (26.-28. juli), hvor han arbejdede sammen med Dr. Andrew Dancer om hyperKähler geometri. Han besøgte Department of Mathematics, University of California at Riverside, USA (18.-25. november), hvor han holdt foredraget Projective Special Kähler Geometry (22. november) Deltog i bedømmelsesudvalget ved Henrik Hald Nørgaards Ph.D.-afhandling Seiberg-Witten-Floer Homology, Aarhus Universitet. Er medlem af bestyrelsen for Dansk

Matematisk Forening. Hari beretningsperioden skrevet én populærvideenskabelig artikel.

S. Thorbjørnsen deltog i Concentrated advanced course on Lévy processes, MaPhySto, Aarhus Universitet (24.-28. januar). Han afholdt foredraget Some aspects of the asymptotic behavior of large Gaussian random matrices ved Afdeling for Teoretisk Statistik, Københavns Universitet (9. februar). Han deltog i Workshop on Lévy processes, MaPhySto, Aarhus Universitet (22. februar) med foredraget Free Probability and selfdecomposability. Han afholdt foredraget Asymptotic bounds on the spectrum of operator valued Gaussian random matrices ved Institut for Matematiske Fag, Aalborg Universitet (2. marts). Han holdt foredraget Asymptotic bounds on the spectrum of operator valued Gaussian random matrices ved Workshop on Free Probability and Random Matrices, MaPhySto, Sandbjerg Gods (5.-9. juni). Han deltog i konferencen AMS-Scand 2000, Syddansk Universitet (13.-16. juni), hvor han holdt foredraget Selfdecomposability in Free Probability. Han holdt samme foredrag ved Dansk-Norsk Operator-algebra Værksted, Schæffergården, Gentofte (11.-13. august). Han deltog i Concentrated advanced course on Lévy processes and Branching Processes, MaPhySto, Aarhus Universitet (28. august-1. september) og samme sted i Informal workshop on Lévy Processes (4. september), hvor han holdt foredraget Selfdecomposability in Free Probability. Han deltog i Dansk Matematisk Forenings Årsmøde, Roskilde Universitetscenter (26. oktober), hvor han holdt foredraget Om Fri Sandsynlighedsteori og dens anvendelser. Han deltog i Symposium in honour of Ole E. Barndorff-Nielsen, Aarhus Universitet (16.-18. november).

B. Toft deltog i The Sixth International Conference on Graph Theory, Marseille Luminy, Frankrig (28. august-1. september) med det inviterede plenumforedrag Hadwiger's Conjecture og i Graph Theory Day 2000 ved Syddansk Universitet (25. oktober). Holdt foredraget Julius Petersens Grafteori ved Matematiklærerforeningens kursus i Diskret Matematik, Sophienberg Slot (7.-9. februar). Han har holdt 5 foredrag ved Folkeuniversitetet i Svendborg og Odense (15. marts, 1., 8., 15. og 21. november). Herudover 8 populærvideenskabelige foredrag på gymnasier og biblioteker. Er med i Folkeuniversitetets Programudvalg, Styrelsen for Naturvidenskabeligt Selskab på Fyn, medlem af redaktionen af Journal of Graph Theory.

J. Villadsen deltog i følgende to konferencer: AMS-Scandinavian International Mathematics Meeting (13.-16. juni) på Syddansk Universitet, Odense og Simple C^* -algebras and Non-commutative Dynamical Systems workshop (25.-29. september) på Mathematical Sciences Research Institute, Berkeley, Californien, USA.

B. Vinter holdt foredraget Scalable supercomputer architectures ved Department of Computer Science, University of Tromsø, Norge (20. oktober) og foredraget The Beowulf-style cluster computer - the personal super computer ved Datalogisk Institut, Aarhus Universitet (25. oktober). Har i beretningsperioden afholdt tre populærvideenskabelige foredrag.

B. Ørsted deltog i et endags symposium på Roskilde Universitetscenter: Interplay between global analysis, spectral geometry and mathematical physics, hvor han holdt foredraget Equivariant zeta functions for elliptic operators (17. marts). Deltog i konferencen Representation theory and complex analysis, Oberwolfach (23.-29. april), hvor han holdt foredraget Representations associated infinite-dimensional cones (24. april). Deltog som medarrangør i konferencen Naturvidenskab og Didaktik arrangeret af Dansk Center for Naturvidenskabsdidaktik, Middelfart (24.-25. maj). Deltog i konferencen Lie groups and Lie algebras ved Sophus Lie Seminar, Bedlewo, Polen (3.-9. september), hvor han holdt forelæsningsrækken Unitary representations of infinite-dimensional Lie groups of Hermitian type (4., 6. og 8. september). Han deltager i Syddansk Universitets Center for Forskningsformidling og Efteruddannelse. Han er ankerperson for Syddansk Universitet ved Dansk Center for Naturvidenskabsdidaktik. Er editor for Journal of Lie Group Theory.

Eksterne bevillinger og donationer

J. Bang-Jensen og B. Toft er sammen med kolleger ved universiteterne i Aalborg og København støttet af en rammebevilling i Diskret matematik fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd på i alt 696.000 kroner (1998-2000).

J. Boyar og K.S. Larsen har fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd modtaget en bevilling på 100.000 kroner for hvert af årene 1999-2001.

J. Boyar og K.S. Larsen har for perioden 1. juni 2000-31. maj 2003 sammen med kolleger ved Aarhus Universitet og 9 andre europæiske institutioner fået støtte fra EU's Fifth Framework til projekt IST-1999-14186: Algorithms and Complexity - Future Technologies (ALCOM-FT) på 666.667 Euro (4.974.000 kroner) årligt.

E. Christiansen deltager sammen med 18 andre forskere og Ph.D.-studerende fra andre danske universiteter i en rammebevilling fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd på 440.000 kroner årligt.

U. Haagerup modtog 100.000 kroner fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd til forskning i operatoralgebra ved Syddansk Universitet (del af SNFs rammebevilling til Operatoralgebra i Danmark). Han modtog ca 300.000 kroner fra Grundforskningscentret MaPhySto til ansættelse af en post doc i fri sandsynlighedsteori i 11 måneder.

J.v.B. Hjelmborg modtog Rejselegat for Matematikere til studieophold i udlandet.

P. Kornerup har fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd modtaget en bevilling på 60.000 kroner for hvert af årene 1999-2001. P. Kornerup og B. Vinter er sammen med kolleger ved universiteterne i København, Lyngby og Aalborg støttet af en rammebevilling fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd på i alt 900.000 kroner (2000-2002) vedrørende Netværkstjenester på Distribuerede Beregninger.

K. Meer har som deltager i EU-projektet 8556 NeuroCOLT II modtaget 16.000 kroner.

H.J. Munkholm har som formand for arrangementskomiteen for konferencen AMS Scand 2000 modtaget bevilinger fra følgende kilder (beløb anført i parentes): Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd (60.000 kroner), Norges Forskningsråd (22.727 kroner), Naturvetenskapelige Forskningsrådet, Sverige (41.169 kroner), Thomas B. Thriges Fond (30.000 kroner), Knud Højgaards Fond (50.000 kroner), de nationale matematiske foreninger i Danmark, Finland, Norge og Sverige (i alt 27.000 kroner), de matematiske institutter ved universiteterne i København, Lyngby, Roskilde, Aalborg og Århus (i alt 20.000 kroner), Center for Mathematical Physics and Stochastics, MaPhySto, Århus (20.000 kroner), Texas Instruments (10.000 kroner), Birkhäuser Verlag (5.000 kroner) og Pearson Education (5.000 kroner).

Som medlem af rammebevillingen Topologiske og Differentiable Strukturer fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd har han modtaget dels ca 7.000 kroner til egne rejseformål, dels 50.000 kroner til den netop omtalte konference. Endelig har han som dansk-norsk koordinator for EU projektet Algebraic K-Theory, Linear Algebraic Groups and Related Structures (TMR Network ERB FMRX CT-97-0107) modtaget ca 142.000 kroner til aflønning af post doc Paul Mitchener i perioden 1. august-31. december.

N.J. Nielsen har af Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd modtaget en rammebevilling på 144.000 kroner ligeligt fordelt over årene 1999-2001. Opholdet i Haifa blev støttet af Technion med 1.100 kroner plus bolig, medens opholdet i USA blev støttet af værtsinstitutionerne med 5.500 kroner til dækning af boligudgifter og lokal transport. I forbindelse med opholdet i Tjekkiet blev alle lokale udgifter dækket af den inviterende part.

H. Pedersens ophold i USA blev støttet af University of California at Riverside, Riverside, USA med USD 1.800. Han deltager i en forskningsgruppe på 8 personer, Geometry and Global Analysis with Applications, som støttes af en rammebevilling fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd med 300.000 kroner årligt. Han deltager i en forskningsgruppe på 8 personer, Computing Natural Shape, som støttes af en rammebevilling fra Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd med 6.999.600 kroner over 5 år. De to rejser og ophold i Japan blev betalt af det Japanske forskningsråd. Opholdet i Indien blev betalt af Banaras Hindu University, Indien. EU støttede med 68.726 Euro til post doc Birte Feix.

A. Swanns ophold i USA blev støttet med 9.000 kroner fra University of California at Riverside, USA.

B. Ørsted deltager i Algebraisk og Analytisk Repræsentationsteori, som er et projekt støttet af en rammebevilling under Statens Naturvidenskabelige Forskningsråd (ca. 300.000 kroner pr. år). Dansk deltager i European Schools in Group Theory, der er et projekt støttet af EU (ca. 64.000 Euro over 2 år) med henblik på afholdelse af sommerskoler for videregående studerende i emnet Lie grupper.

Publikationer

Andersen KD, Christiansen E, Conn AR, Overton ML. An efficient primal-dual interior-point method for minimizing a sum of Euclidean norms. *SIAM J. Sci. Comput.* 2000; 22: 243-62.

Anderson DR, Munkholm HJ. Continuously Controlled K-theory with Variable Coefficients. *J. Pure Appl. Alg.* 2000; 145: 215-66.

Anshus OJ, Bjørndalen JM, Larsen T, Vinter B. The Impact on Bandwidth and Latency Using a Gigabit Network supporting the Virtual Interface Architecture in Hardware. I: *Proceedings of Norsk Informatik Konference 2000.* Forlaget Tapir 2000: 139-46.

Anshus OJ, Bjørndalen JM, Larsen T, Vinter B. Comparing The Performance of the PastSet Distributed Shared Memory System using TCP/IP and M-VIA. *Proceedings of Workshop on Distributed Shared Memory '00.* ACM Press 2000: 83-90.

Arazy J, Ørsted B. Asymptotic expansions of Berezin transforms. *Indiana Univ. Math. Journ.* 2000; 49: 7-30.

Azar Y, Boyar J, Favrholt LM, Larsen KS, Nielsen MN. Fair versus Unrestricted Bin packing. I: *Halldorsson MM, red. Proceedings of the Seventh Scandinavian Workshop on Algorithm Theory (Lecture Notes in Computer Science; bd. 1851).* Berlin: Springer-Verlag, 2000: 200-13.

Bach E, Boyar J, Jiang T, Larsen KS, Lin G-H. Better Bounds on the Accommodating Ratio for the Seat Reservation Problem. I: *Du D-Z, Eades P, Estivill-Castro V, Lin X, Sharma A, red. Proceedings of the Sixth Annual International Computing and Combinatorics Conference (Lecture Notes in Computer Science; bd. 1858).* Berlin: Springer-Verlag, 2000: 221-31.

Bajard J-C, Didier L-S, Kornerup P, Rico F. Some improvements on RNS Montgomery Modular Multiplication. I: *Proc SPIE's International Symposium on Optical Science and Technology, 30th July-4th August 2000, San Diego, California, USA.* Bellingham, Wash.: Int. Soc. Opt. Eng. 2000; 4116: 214-25.

Bang-Jensen J. Problems concerning global connectivity of directed graphs. *Electronic Notes in Discrete Mathematics* 2000; 5: 4 sider.

Bang-Jensen J, Gutin G. *Digraphs. Theory, algorithms and applications.* London: Springer Monographs in Mathematics, 2000. xxii: 754 sider.

Bang-Jensen J, Jordán, T. Splitting off edges within a specified subset preserving the edge-connectivity of the graph. *J. Algorithms* 2000; 37: 326-43.

Bang-Jensen J, Huang J, Yeo A. Convex-round and concave-round graphs. *SIAM J. Discrete Math.* 2000; 13: 179-93.

Bang-Jensen J, Guo Y, Yeo A. Complementary cycles containing prescribed vertices in tournaments. *Discrete Math.* 2000; 214: 77-87.

Ben-David S, Meer K, Michaux C. A note on non-complete problems in NP_R . *J. Complexity* 2000; 16: 324-32.

Borodin OV, Kostochka AV, Toft B. Variable degeneracy

- Extensions of Brooks’ and Gallai’s theorems. *Discrete Math.* 2000; 214: 101-12.
- Boyar J, Damgård I, Peralta R.* Short non-interactive cryptographic proofs. *J. Cryptology* 2000; 13: 449-72.
- Boyar J, Peralta R, Pochuev D.* On the multiplicative complexity of boolean functions over the basis (AND, XOR, 1). *Theor. Comp. Science* 2000; 235: 43-57.
- Calderbank DMJ, Pedersen H.* Einstein-Weyl Geometry. I: LeBrun C, Wang M, red. *Surveys in Differential Geometry: Essays on Einstein Manifolds*. A supplement to the *Journal of Differential Geometry*, volume V. International Press, 2000: 387-423.
- Calderbank DMJ, Pedersen H.* Selfdual Spaces with Complex Structures, Einstein-Weyl Geometry and Geodesics. *Ann. Inst. Fourier* 2000; 50: 921-63.
- Elliott GA, Villadsen J.* Perforated ordered K_0 -groups. *Canad. J. Math.* 2000; 52 (6): 1164-91.
- Even G, Lyu CN, Matula DW, Nielsen AM.* An IEEE Compliant Floating-Point Adder that Conforms with the Pipeline Packet-Forwarding Paradigm. *IEEE Transactions on Computers* 2000; 49 (1): 33-47.
- Favrholdt LM, Nielsen MN.* On-Line Edge Coloring with a Fixed Number of Colors. *Foundations of Software Technology and Theoretical Computer Science 2000* (Lecture Notes in Computer Science; bd. 1974). Berlin: Springer Verlag, 2000: 106-16.
- Gutin G, Kostochka AV, Toft B.* On the Hájos number of graphs. *Discrete Math.* 2000; 213: 153-61.
- Haagerup U, Winsløw C.* The Effros-Marechal topology in the space of von Neumann algebras II. *J. Funct. Analysis* 2000; 171: 401-31.
- Haagerup U, Thorbjørnsen S.* Random matrices and non-exact C^* -algebras. I: Cuntz J, Echterhoff S, red. C^* -algebras. *Proceedings of the SFB-Workshop on C^* -algebras*, University of Munster, Germany, March 1999. Springer Verlag, 2000: 71-91.
- Haagerup U, Larsen F.* Brown’s spectral distribution measure for R-diagonal elements in finite von Neumann algebras. *J. Funct. Analysis* 2000; 176: 331-67.
- Haagerup U, Rosenthal HP, Sukochev FA.* On the Banach-isomorphic classification of L_p spaces of hyperfinite von Neumann algebras. *Comptes Rendus de l’Academie de Science de Paris* 2000; 1 (331): 691-5.
- Jongen HT, Meer K.* NP-complete and NP-hard problems. I: Hazewinkel M, red. *Encyclopaedia of Mathematics*. Kluwer Academic Publishers, 2000: 362-4.
- Jongen, HT, Meer K.* Flere artikler indenfor området Optimering. I: Walz G, red. *Lexikon der Mathematik*. Heidelberg: Spektrum-Verlag 1, 2000. I alt 7 sider.
- Koren I, Kornerup P, red.* Special Issue on Computer Arithmetic, *IEEE Transactions on Computers* 2000; 49: 625-766.
- Kornerup P, Zhou F.* Computing Moments by Prefix Sums. *Journal of VLSI Signal Processing* 2000; 25: 5-17.
- Larsen KS.* AVL Trees with Relaxed Balance. *Journal of Computer and System Sciences*, 2000; 61 (3): 508-22.
- Makowsky JA, Meer K.* On the complexity of combinatorial and metafinite generating functions of graph properties in the computational model of Blum, Shub and Smale. I: Clote PG og Schwichtenberg H, red. *Proceedings annual conference of Computer Science Logic CSL 2000*. (Lecture Notes in Computer Science; bd. 1862). Berlin: Springer-Verlag, 2000: 399-410.
- Makowsky JA, Meer K.* Polynomials of bounded treewidth. I: Krob D, Mikhalev AA, Mikhalev AV, red. *Formal Power Series and Algebraic Combinatorics*, *Proceedings of the 12th International Conference, FPSAC’00*, Moscow, Russia, June 2000. Berlin: Springer Verlag, 2000: 692-703.
- Meer K.* Counting Problems over R. *Theoretical Computer Science* 2000; 242 (1-2): 41-58.
- Meer K, Schreiber H.* Masssynthese vier-, sechs- und achtgliedriger ebener Kurbelgetriebe -Anwendung im Kfz-Karosseriebau. I: VDI, red. *Kurvengetriebe, Koppelgetriebe, gesteuerte Antriebe: Problemlösungen in der Bewegungstechnik; VDI-Getriebetagung 2000*. VDI-Gesellschaft Entwicklung, Konstruktion, Vertrieb. Düsseldorf: VDI-Verlag, 2000: 277-97.
- Pedersen H, Tønnesen-Friedman C, Valent G.* Quasi-Einstein Kähler Metrics. *Lett. Math. Phys.* 1999; 50: 229-41.
- Swann A.* Featured Review, Merkulov S, Schwachhöfer L. Classification of irreducible holonomies of torsion-free affine connections. *Ann. of Math.* 1999; 150: 77-149, *Math. Rev.* 2000m53065a+b, 2000.
- Thorbjørnsen S.* Mixed Moments of Voiculescu’s Gaussian Random Matrices. *J. Funct. Analysis* 2000; 176: 213-46.
- Toft B.* Nu blomstrer matematikken. I: Jørsboe OG, red. *Undervisningen i Matematik på DTU 1829-2000*. DTU, 2000: 93-8.
- Vinter B.* Embarrassingly Parallel Applications on a Java Cluster. *Proceedings of The European Conference on High Performance Computers and Networking* (Lecture Notes in Computer Science; bd. 1823). Springer-Verlag, 2000: 614-7.
- Ørsted B.* Generalized gradients and Poisson transforms. I: Séminaires et Congrès. *Société Mathématique de France* 2000; 4: 233-47.

MÆRSK MC-KINNEY MØLLER INSTITUTTET FOR PRODUKTIONSTEKNOLOGI

Professor *Wouter Joosen*
Professor *Bent Bruun Kristensen*
Professor *Henrik Hautop Lund* (tiltrådt 1. august)
Professor *John William Perram* (orlov 1. september-31. december)
Lektor, dr.phil. *Ivar Balslev*
Lektor *Henrik Gordon Petersen*, Ph.D.
Lektor *Peder Thusgaard Ruhoff*, Ph.D. (instituteder)
Adjunkt *Lars Kirkegaard Bækdal*, Ph.D. (orlov 1. juli-31. december)
Adjunkt *Bo Nørregaard Jørgensen*, Ph.D. (tiltrådt 1. september)
Adjunkt *Anton Shiriaev*, Ph.D.
Adjunkt *Dorthe Sølvason*, Ph.D.
Adjunkt *Torben Worm*, Ph.D. (tiltrådt 1. august)
Forskningsadjunkt *John Immerkær*, Ph.D.
Forskningsadjunkt *Eyðun Eli Jacobsen*, Ph.D. (tiltrådt 1. april, forskningsassistent 1. januar-31. marts, eksternt finansieret)
Forskningsadjunkt *Palle Nowack*, Ph.D. (tiltrådt 2. maj, eksternt finansieret)
Forskningsassistent *Arnold Kirkmand Christensen* (1. januar-21. januar, eksternt finansieret)
Forskningsassistent *Steen Michael Linder* (1. januar-31. marts, eksternt finansieret)
Forskningsassistent *Leonid Paramonov* (1. januar-29. februar, eksternt finansieret)
Forskningsassistent *Brian Kirstein Ramsgaard* (15. januar-29. februar, eksternt finansieret)
Forskningsassistent *Steffen Schmidt* (tiltrådt 27. oktober, eksternt finansieret)
Forskningsassistent *Steffen Thorkildsen* (1.-31. januar, eksternt finansieret)
Gæsteforsker, *Luigi Pagliarini* (1.-31. december)
Gæsteforsker, Ph.D.-studerende *Daniel May* (1. juli-31. december)
Gæsteforsker, Ph.D.-studerende *Brian Kinneer* (11.-25. august)
Ekstern lektor, cand.scient. *Kim Harding Christensen* (tiltrådt 1. september)
Ekstern lektor, cand.scient. *Niels Jul Jacobsen* (1. februar-30. juni, 1.-31. august)
Sekretær, overassistent *Dorthe Anicka*
Sekretær, overassistent *Maja Stokholm Jensen*
Elektroingeniør *Søren Peder Jensen*
Projektchef *Thomas Knudsen* (tiltrådt 1. juli)
Fuldmægtig *Marit Hvalsøe Schou* (1. januar-31. juli)
Teknologichef *Carl Erik Skjølstrup* (1.-31. januar)
Systemadministrator, ingeniør *Andreas Stephanou*
Systemadministrator, cand.scient. *Brian Børge Birkebæk Truelsen*

Ph.D.-studerende pr. 31. december:

Martin Damsbo
René Dencker Eriksen
Anna Friesel
Jian Li
Per Møller
Martin Mølbach Olsen
Leonid Paramonov
Morten Monrad Pedersen
Morten Lind Petersen
Kasper Stø
Allan Sørensen
Anders Stengaard Sørensen
Jeroen Michiel Wagenaar

Der har været ansat 7 instruktorer. Disse har undervist i alt 270 konfrontationstimer. 4 Ph.D.-studerende har undervist i alt 210 konfrontationstimer.

Gæsteforelæsninger

Lektor Morten Brøns, Matematisk Institut, DTU: Dynamics and Stability of Jet Motors and Pump Systems (9. februar).

Adjunkt Dolores Canamero, LEGO Lab, Aarhus Universitet og IIIA-CSIC Spanish Scientific Research Council: Building Emotions for Robots: Two case studies in action selection and social interaction (16. februar).

Andre arrangementer af instituttet

Mærsk Institutet var medarrangør af Produktionsteknologisk seminar på Syddansk Universitet (29. februar).

Mærsk Institutet har været medarrangør ved kurset SunTune – Performance Optimization and Parallelization on Sun Systems (14.-16. marts), som blev afholdt af Sun Microsystems Danmark, Nærum. Kurset foregik i Mærskbygningen. Brian Truelsen stod for den tekniske forberedelse af kurset. Følgende deltog i kurset fra instituttet: Peder Thusgaard Ruhoff, Brian Truelsen, Allan Sørensen, Martin Damsbo, Martin Mølbach Olsen, Michael Bach Jensen, Bo Thorsen og Jeroen Michiel Wagenaar.

Mærsk Institutet havde besøg af Hendes Majestæt Dronning Margrethe II (6. oktober).

Medarbejdernes aktiviteter uden for instituttet

I. Balslev deltog sammen med J.W. Perram i „SPIE“-konferencen (The Society of Photo-Optical Instrumentation Engineers), Photonics East, Boston, USA (5.-8. november). Han indtrådte i projektgruppen vedr. teknologi-

udvikling i gartnerierhvervet og tilhørende overordnet fokusgruppe med deltagelse af repræsentanter for erhvervslivet, Odense Kommune og Fyns Amt.

M. Damsbo holdt foredraget Evolutionary Computation in Chemistry på Department of Chemistry, Northwestern University, Evanston, Illinois, USA i forbindelse med opstart af forskningssamarbejde (15. september-6. oktober).

R.D. Eriksen holdt foredraget An overview of the Smart Classifier And Pose Estimator system ved Institute for Robotics and Intelligent Systems, University of Southern California, Los Angeles, USA (13. oktober).

A. Friesel har planlagt praktikophold for polske ingeniørstuderende på virksomheder i og omkring Sønderborg samt deltaget i seminaret Control and Identification, Danfoss A/S (juni).

E.E. Jacobsen deltog sammen med B.B. Kristensen og P. Nowack i The 22nd International Conference on Software Engineering (ICSE 2000), Limerick, Irland (4.-11. juni) og sammen med B.B. Kristensen i The 6th International Conference on Object Oriented Information Systems (OOIS'2000), London, England (18.-20. december).

B.N. Jørgensen deltog i følgende konferencer: Middleware2000, IFIP/ACM International Conference on Distributed Systems Platforms, New York, NY, USA (5.-7. april) og TOOLS East Europe 2000, Technology of Object-Oriented Languages and Systems, Sofia, Bulgarien (25.-28. oktober).

T. Knudsen har deltaget i Dansk Industris konference Fra global viden til lokal værdi (14. december). Han er medlem af Dansk Robotforenings bestyrelse. Han har skrevet artikel til DIRA NYT. Han har holdt foredrag om universitet/erhvervsliv samarbejde for Virksomhedsleder gruppe (20. november). Han har besøgt følgende virksomheder for præsentation og diskussion af muligt samarbejde: Mærsk Line (14. august), MANOX (7. september), CC. Jensen (11. september). Han har besøgt følgende virksomheder for præsentation af Mærsk Institutet og definering af samarbejdsprojekter: PRIDANA (15. august og 10. oktober), LEGO Engineering (17. august), Steff Houlberg (25. september), Slagteriernes Forskningsinstitut (25. oktober), DISA (26. oktober og 20. november), HANO Elektro (3. november), Grundfos (7. december). Han har endvidere besøgt Odense Staalskibsværft gentagne gange for opstart og analyse af mulige samarbejdsprojekter, besøgt Innovation Fyn for præsentation af Mærsk Institutet og aftale om samarbejde, besøgt Odense Erhvervsråd (29. august) og Vestsjællands Erhvervsråd (25. september) for præsentation af Mærsk Institutet, besøgt AMROSE flere gange for etablering af samarbejdsaftale om brug af AMROSE system.

B.B. Kristensen har deltaget i bedømmelseskomiteen for Ph.D.-forsvar M.Mattsson Evolution and Composition of Object-Oriented Frameworks, University of Karlskrona/Ronneby (4. februar). Endvidere har han sammen med Eydan E. Jacobsen og Palle Nowack deltaget i CIT projekt 74 Center for Objekt Teknologi (COT) specielt i

Objekt-orienteret simuleringsteknolog, som er titlen på delprojekt 74.3 inden for COT. Deltagerne i projektet 74.3 er GTS-institutterne Dansk Maritimt Institut og Dansk Teknologisk Institut, virksomhederne Odense Staalskibsværft, Maersk Training Centre og A.P.Møller samt Syd-dansk Universitet.

H.H. Lund var medarrangør af RoboCup i Melbourne, Australien (28. august-1. september), var session chair for Simulation of Adaptive Behavior (SAB2000) Paris, Frankrig (11.-12. september), reviewer på i3 meeting i Jönköping, Sverige (13.-15. september), inviteret hovedtaler på følgende konferencer og workshops: Parallel Problem Solving from Nature (PPSN VI) Paris, Frankrig (18.-20. september), International Conference on Intelligent Robots and Systems (IROS 2000) Takamatsu, Japan (1.-3. november) samt inviteret taler til EvaLife Workshop Århus (25.-26. september), Workshop on Edutainment Robots 2000 GMD-AiS, Sankt Augustin, Tyskland (27.-28. september), Læring 2000 København (6.-7. november). Han holdt foredrag ved RoboFesta Committee Meeting i Osaka, Japan (29.-31. oktober). Desuden holdt han tale følgende steder: Naturvidenskabsfestival, Sønderborg (26. september), Webgrrls, København (11. oktober), Designskolen Kolding, Kolding (13. december) samt robotarrangementer i forbindelse med Naturvidenskabsfestival på Flakhaven, Odense (23. september) samt på Støvring Gymnasium (27. september).

P. Nowack holdt foredraget Development Cases og arkitekturabstraktioner ved konferencen Objektteknologi i praksis afholdt af Center for IT-forskning, Teknologisk Institut i Taastrup (5. marts) samt holdt foredraget Arkitekturmodeller og 3MS ved Dansk Maritimt Institut, Lyngby (1. november). Han deltog i følgende konferencer: 34th International Conference on Technology of Object-Oriented Languages and Systems (TOOLS USA 2000), Santa Barbara, Californien, USA (30. juli-3. august) samt i 2. JAOO konference (Java and object orientation), Århus (25.-29. september).

M.M. Olsen har været på studieophold ved Katholieke Universiteit Leuven, Belgien (21. august-21. december).

J.W. Perram har været på orlov ved Department of Mathematics, Latrobe University, Australia (1. september-31. december). Han var gæst ved Institute Leibnitz, University Joseph Fourier, Grenoble (3.-7. april). Han deltog i ESGI (European Study Group with Industry) 2000 i Sheffield (10.-13. april) samt i stiftende møde for EURON (European Network of excellence in Robotics) (14. april). Han deltog i ICMAS (International conference on multi-agent systems) i Boston (9.-11. juli). Han præsenterede artikel om Institutets projekt i Boston (8. november). Var medarrangør af et produktionsteknologisk seminar ved universitetet (29. februar). Han holdt et seminar over Agent-oriented computing ved Department of Chemistry, Northwestern University Evanston, Illinois, USA (28. april). Han holdt et kollokvium Trajectory planning for painting robots ved Institute for Mathematics, University of Tartu, Estland (12. juni) samt et kollokvium Strategic

perspectives of research in computational mechanics ved School of Mathematics, University of Sydney (17. august).

H.G. Petersen deltog i følgende konferencer: 38th European Study Group with Industry (ESGI), DTU (19.-23. juni) samt i the IASTED (The International Association of Science and Technology for Development) International Conference on Robotics and Applications, Hawaii, USA (14.-16. august).

P.T. Ruhoff blev udpeget til daglig leder af Patentkonsortiet for Produktionsteknologi, materialer, byggeri og forbrugsgoder (22. februar). Han holdt foredraget E-uddannelserne ved Syddansk Universitet, ATV-møde på Danmarks Tekniske Universitet (3. maj). Han har sammen med de øvrige danske patentkonsortier været med til at arrangere kurset Patentering eller Publicering?, som blev afholdt på Syddansk Universitet, Odense (17. november). Han deltog i Edinburgh 2000 Association of University Technology Managers (AUTM) European Conference, Edinburgh, Skotland (3.-5. august). Han deltog i First SIAM Conference on Computational Science and Engineering i Washington D.C., USA (21.-24. september), hvor han præsenterede posteren Ruhoff PT, Wagenaar JM. A Constrained Particle Approach to Rigid Body Dynamics. Han har deltaget i Understanding, Drafting, Interpreting and Using International Technology Licensing Agreements, London, England (22.-23. november). Han var medlem af programkomite for AISC'2000 - Fifth International Conference Artificial Intelligence and Symbolic Computation. Han har i forbindelse med Dansk Naturvidenskabsfestival 2000 givet foredraget Penduler og Det Indiske Rebrick på Svendborg Bibliotek (26. september), Viborg Amtsgymnasium (27. september) og Silkeborg Tekniske Gymnasium (28. september) og foredraget Fra Newton's lov til Computeranimation på Risskov Gymnasium (28. september). Han holdt foredraget Anvendt Matematik: Fra Robotter til Computeranimation ved Lærerforeningen for matematik, fysik og kemi (LMFK)-årsmødet, Odense (7.-8. oktober). Han var medlem af Dansk Matematisk Forenings komité for Verdensmatematikåret 2000 og var ansvarlig for den danske hjemmeside <http://www.mip.sdu.dk/mat2000/>. Han besøgte Laboratory for Intelligent Mechanical Systems, Department of Mechanical Engineering og Department of Chemistry begge på Northwestern University, Evanston, Illinois, USA (6.-14. maj). Han har været med til at udarbejde et position paper til Forskningsministeriet med titlen Integrated Production - Future Industrial Research Themes.

M.H. Schou holdt oplæg i Kolding for matematiklærere om anvendt matematik på HTX (21. januar).

A.S. Shiriaev har deltaget og præsenteret papers på følgende konferencer: International Federation of Automatic Control (IFAC) Workshop on Lagrangian and Hamiltonian Methods, Princeton Universitet, Princeton, USA, hvor han holdt foredraget Stabilization of Invariant Sets in Nonlinear Systems: Chetaev's Bundles and Speed-Gradient (16.-18. marts), 2nd International Conference Control of Oscillations and Chaos, St.Petersburg, Rusland, hvor

han holdt foredraget On Global Properties of Passivity Based Control for Swinging Pendubot (5.-7. juli), 39th IEEE Conference on Decision and Control, Sydney, Australien, hvor han holdt foredragene On Passivity Based Control for Partial Stabilization of Underactuated Systems, sammen med O. Kolesnichenko, og On Stabilization of Rotational Modes of an Inverted Pendulum, sammen med A. Friesel, J. Perram, A. Pogromsky (12.-15. december).

K. Støy var på besøg på University of Southern California i forbindelse med et forskningsprojekt (15.-31. december)

D. Sølvason afholdt den 15. juni foredraget A report from a woman in applied mathematics ved AMS Scand 2000 afholdt ved Syddansk Universitet af Institut for Matematik og Datalogi (13.-16. juni).

A. Sørensen var på udlandsophold på Department of Mechanical Engineering, Northwestern University, USA (1. januar-19. maj). Han holdt foredraget Introduction to constrained mechanical systems på Department of Mechanical Engineering, Northwestern University, USA (11. april), holdt foredraget Constrained mechanics with applications på Department of Applied Mathematics, The University of Western Ontario, London, Canada (24. april), præsenterede posteren Dynamical optimization with applications to molecular structures på The 2000 Industrial Associates Meeting, Applications of Computational Chemistry, The Department of Chemistry, Northwestern University, USA (9.-10. maj), deltog i 38th European Study Group with Industry (ESGI38), Matematisk Institut, DTU (19.-23. juni), deltog i konferencen IROS 2000, Intelligent Robots and Systems, Takamatsu, Japan, hvor han holdt foredraget Experiments in Ergonomic Robot-Guided Manipulation (30. oktober-5. november).

J.M. Wagenaar var på studieophold hos IO Interactive, København (4. september-20. december).

Eksterne bevillinger og donationer

Mærsk Institutet modtog en støtte på 5 mio. kroner fra A.P. Møller og Hustru Chastine Mc-Kinney Møllers Fond til almene Formaal.

SWEAT-gruppen modtog 70.900 kroner fra Forskningsstyrelsens Forskeruddannelseskonto til rejse- og opholdsudgifter til gæstestipendiat Daniel May, Monash University, Melbourne, Australien.

J.W. Perram har sammen med Department of Mechanical Engineering, KU Leuven modtaget en bevilling på 92.000 under EUs FET program for projektet ASSESSing the role of Multi-Agent Coordination and Control as an independent engineering discipline (MAGECC).

P.T. Ruhoff har sammen med forskningspartnere fra Institut for Informatik og Matematisk Modellering, Danmarks Tekniske Universitet og Tetraplan A/S, København modtaget 1,5 mio. kroner fra Transportrådets Transforsk '99 program til forskningsprojektet Simulation af Vejtrafik (1999-2002).

H.G. Petersen har modtaget en bevilling på 282.880

under EUs femte rammeprogram Competitive and Sustainable Growth for projektet Flexible Welding Automation of Ship Erection (DOCKWELDER).

W. Joosen, H.G. Petersen, J.W. Perram og P.T. Ruhoff har modtaget 767.340 kroner fra Center for IT-Forskning til projektet SMART PAINTER (1997-2000).

J.W. Perram modtog 72.000 kroner fra Statens Teknisk-Videnskabelige Forskningsråd til dækning af ekstraomkostninger i forbindelse med sin orlov.

B.B. Kristensen modtog sammen med Dansk Maritimt Institut og Dansk Teknologisk Institut, virksomhederne Odense Staalskibsværft, Maersk Training Centre og A.P.Møller 23,5 mio. kroner, hvoraf de 3 mio. kroner er finansieret af CIT og 6.6 mio. kroner af Erhvervsfremme Styrelsen.

Publikationer

Balslev I, Døring K, Eriksen RD. Weighted Central Moments in Pattern Recognition, *Pattern Recogn. Lett.* 2000; 21: 381-384.

Bækdal LK, Balslev I, Jensen SP, Jørgensen BN, Ramsgaard BK, Kristensen BB, Olsen MM, Perram JW, Petersen HG, Petersen ML, Ruhoff PT, Skjølstrup CE, Sørensen AS, Waagenaar JM. RoBlock, a Prototype Autonomous Manufacturing Cell. Proceedings of SPIE, vol. 4196, Sensor Fusion and Decentralized Control Systems III, McKee GT, Schenker PS, red. SPIE The International Society for Optical Engineering, 291-298.

Bækdal LK, Kristensen BB. Perspectives and Complex Aggregates. Proceedings of the 6th International Conference on Object-Oriented Information Systems (OOIS'2000), London, England. Patel D, Choudhhury I, Patel S, de Cesare S, red. Springer-Verlag, 2000: 65-84.

Jacobsen EE. Architecture as Object Models of Software. Proceedings of the 6th International Conference on Object-Oriented Information Systems (OOIS'2000), London, England. Patel D, Choudhhury I, Patel S, de Cesare S, red. Springer-Verlag, 2000: 367-382.

Jørgensen BN, Truyen E, Matthijs F, Joosen W. Customization of Object Request Brokers by Application Specific Policies. In Proceedings of Middleware 2000, New York, USA. LNCS Springer 2000; 1795: 144-164.

Joosen W, Jørgensen BN, Linder SM, Olsen MM, Perram JW, Petersen HG, Ruhoff PT, Sørensen A, Sørensen AS, Waagenaar JM. Towards a generic controller for arbitrary robotic manipulators. In Proceedings of IASTED International Conference on Robotics and Applications, Honolulu, Hawaii, USA. IASTED/Acta Press 2000; 34-40.

Kolafa J, Perram JW, Bywater R. Essential Motions and Energetic Contributions of Individual Residues in a Peptide Bound to an SH3 Domain. *Biophys.* 2000; 79: 646-655.

Kolesnichenko OV, Shiriaev AS. On global properties of passivity based control for swinging of Pendubot. In

Proceedings of the 2d International Conference on 'Control of Chaos and Oscillations', St. Petersburg. IEEE, 2000; 1:33-36.

Miglino O, Lund HH. Testing Hypotheses of Animal Spatial Behaviours using Adaptive Mobile Robots. *Cognitive Processing* 2000; 1: 81-82.

Perram JW, Praestgaard E, Smith ER. Lattice model for ordering in two-dimensional plastic crystals. *PHYSICA A* 279 2000; 296-302.

Petersen HG. Easy and General Kinematics for Parallel Manipulators, Proceedings of the IASTED International Conference on Robotics and Applications. IASTED/Acta Press 2000; 29-33.

Ramsgaard BK, Balslev I, Arnsparang J. Mirror-Based Trinocular Systems in Robot-Vision. Samfeliu A, m.fl. Proceedings of International Conference on Pattern Recognition (3.-7. september) Barcelona 2000. IEEE Computer Society, Applications, Robotics Systems and Architectures 2000; 4: 499-502.

Ruhoff PT, Ratner MA. Algorithms for Computing Franck-Condon Overlap Integrals. *Intern. Quantum. Chem.* 2000; 77: 383-392.

Shiriaev AS. Some remarks on System Analysis via Integral Quadratic Constraints. *IEEE Transactions on Automatic Control* 2000; 45: 1527-1532.

Shiriaev AS, Fradkov AL. Stabilization of invariant sets for nonlinear non-affine systems, *Automatica* 2000; 36: 1709-1715.

Shiriaev AS. Stabilization of compact sets for passive affine nonlinear systems, *Automatica* 2000; 36: 1373-1380.

Shiriaev AS, Pogromsky A, Ludvigsen H, Egeland O. On global properties of passivity-based control of an inverted pendulum. *International Journal of Robust and Nonlinear Control* 2000; 10: 283-300.

Shiriaev AS. The notion of V-detectability and stabilization of invariant sets of nonlinear systems, *Systems & Control Letters* 2000; 39: 327-338.

Shiriaev AS, Friesel A, Perram J, Pogromsky A. On Stabilization of Rotational Modes of an Inverted Pendulum. In Proceedings of the 39th Conference on Decision and Control, Sydney. IEEE 2000; 5047-5052.

Shiriaev AS, Kolesnichenko OV. On passivity based control for partial stabilization of underactuated systems. In Proceedings of the 39th Conference on Decision and Control, Sydney. IEEE 2000; 2174-2179.

Shiriaev AS, Fradkov AL. Stabilization of invariant sets in nonlinear systems: Chetaev's bundles and Speed-Gradient. In Proceedings of IFAC Workshop on Lagrangian and Hamiltonian Methods for Nonlinear Control, Princeton. IEEE 2000; 50-55.

Sørensen A, Liu C, Kim SM, Lynch KM, Peshkin MA. Experiments in ergonomic robot-guided manipulation. Proceedings of IEEE/RSJ International Conference on Intelligent Robots and Systems, Japan 2000; 306-311.

Truyen E, Jørgensen BN, Joosen W. Customization of Component-based Object Request Brokers through Dynamic Reconfiguration. In Proceedings of TOOLS EUROPE 2000, Mont Saint-Michel, France. IEEE 2000; 181-194.

LABORATORIET FOR NATURLIGT INTERAKTIVE SYSTEMER (NIS-LABORATORIET)

Professor, dr.phil. *Niels Ole Bensen*
Forskningslektor *Laila Dybkjær*, Ph.D. (fondslønnet)
Adjunkt *Saturnino Luz*, Ph.D. (fratrådt 31. december)
Adjunkt *David M. Roy*, Ph.D. (fratrådt 31. august)
Forskningsadjunkt *Masood Masoodian* (fondslønnet, fratrådt 31. januar)
Forskningsassistent *Katja Hansen* (fondslønnet, tiltrådt 4. december)
Forskningsassistent *Marilyn Panayi-Roy* (fondslønnet, fratrådt 31. august)
Forskningsassistent *Malene Wegener* (fondslønnet, tiltrådt 1. oktober)
Sekretær, korrespondent *Merete Bertelsen* (fondslønnet)
Fuldmægtig *Lars Heide* (fondslønnet, fratrådt 15. maj)
EDB medarbejder *Helge Hellesøe* (fratrådt 30. november)
Fuldmægtig *Svend Kiilerich* (fondslønnet, tiltrådt 6. juni)
Projektmedarbejder *Torben Kruchow Madsen* (fondslønnet, tiltrådt 1. december)
Korrespondent *Nanett Mosumgaard* (fondslønnet, tiltrådt 5. maj)
Systemadministrator *Bent Nygaard* (tiltrådt 1. oktober)

Ph.D.-studerende pr. 31. december:
Holmer Hemsén

Laboratoriets arrangementer

NIS-Laboratoriet var vært for en workshop i EU Esprit Long-Term Research projektet Today's Stories (8-10. maj). Nogle af deltagerne, D. Grammenos, M. Ramalho, M. McKim, holdt foredraget Designing Future Technology ved Syddansk Universitet. Direktør for Zentropa, Niels Aalbæk Jensen, besøgte NIS-Laboratoriet (26. maj). Jørgen Høg, Boje Rinhard og Thomas Petersen fra Olicom Venture Capital besøgte NIS-Laboratoriet (21. juni). NIS-Laboratoriet var vært for en workshop i EU Esprit Long-Term Research projektet A thematic inhabited information space with intelligent communication services (Magic Lounge) (28. juli). Erik Bjørn Sørensen, The Danish Isles User Community og Marc Blasband, Compuleer besøgte NIS-Laboratoriet vedrørende i3nets Partnership Programme (8. august). Direktør for Zentropa, Niels Aalbæk Jensen, besøgte NIS-Laboratoriet (18. august) for at underskrive samarbejdsaftale. Direktør for TVropa, Anders Kjærulff, besøgte NIS-Laboratoriet (29. august) for at aftale oprettelsen af webTV-kanalen i3labTV. Direktør Lars Scheving og konsulent Henrik Petersen fra Burson-Marsteller, Denmark besøgte NIS-Laboratoriet for at dis-

kutere presse-samarbejde for det af NIS-Laboratoriet ledede European Network for Intelligent Information Interfaces (i3net) (1. september). Jens Otto Kjær Hansen fra Brinkmann & Image besøgte NIS-Laboratoriet vedrørende External Communication i i3net (7. september). NIS-Laboratoriet var vært for en demonstration af Magic Lounge-systemet for IT Forum Fyn (28. september). Repræsentanter for Forskerpark Aarhus besøgte NIS-Laboratoriet for at diskutere H.C. Andersen-projekt (2. oktober og 3. november). Repræsentanter for Dyrup-Sanderum Antenneforening besøgte NIS-Laboratoriet (2. oktober) for at diskutere installering af NIS-Laboratoriets Magic Lounge-system over foreningens 10 Mbs netværk. Research Group Leader Kari-Hans Kommonen, Media Lab, University of Art and Design, Helsinki, Finland besøgte NIS-Laboratoriet (2. november). Samir Chennoukh, Philips, Eindhoven, Holland besøgte NIS-Laboratoriet (20. november). Tim Marsh, Newcastle University, England besøgte NIS-Laboratoriet (4. december). Gennem foråret 2000 var NIS-Laboratoriet vært for ugentlige workshops med børn i forbindelse med Today's Stories projektet.

Medarbejdernes aktiviteter uden for instituttet

N.O. Bensen besøgte Ben Schneiderman ved University of Maryland, Washington, Maryland, USA (18. januar). Han deltog sammen med Laila Dybkjær som invited affiliates i workshop om USAs DARPA Communicator Project arrangeret af National Science Foundation og Defence Advanced Research Projects Agency, Charleston, South Carolina, USA (20.-21. januar). Han ledede workshop, hvori Laila Dybkjær og Saturnino Luz deltog, arrangeret af det af NIS-Laboratoriet ledede EU Esprit Long-Term Research projekt Spoken Language Dialogue Systems and Components. Best practice in development and evaluation (DISC), Amsterdam, Holland (21.-22. januar). Han deltog i workshop om EU Future and Emerging Technologies programmet The Disappearing Computer, Bruxelles, Belgien (1. februar). Han deltog sammen med Saturnino Luz i samarbejds møde med H.C. Andersen Museet i Odense (7. februar). Han deltog i møde i The Executive Board of the European Network in Language and Speech (ELSNET), Luxembourg (14.-15. februar). Han deltog i IS Fyn møde hos Kommunedata, Odense (17. februar). Han arrangerede og deltog sammen med Lars Heide i det af NIS-Laboratoriet ledede European Network for Intelligent Information Interfaces' (i3net) Coordina-

ting Group møde, Athen, Grækenland (29. februar). Han deltog sammen med Lars Heide i i3 (Intelligent Information Interfaces) Spring Days, Athen, Grækenland (1.-3. marts). Han deltog sammen med Laila Dybkjær i forberedende møde om projektforslaget Virtual Co-Driver (VICO), Stuttgart, Tyskland (17. april). Han mødtes med Niels Aalbæk Jensen, Zentropa i Filmbyen i Avedøre (25. april). Han holdt foredrag om NIS-Laboratoriets forskning ved IT-Konference i Odense, hvor også Laila Dybkjær deltog (15. maj). Han deltog i møde om European Network for Intelligent Information Interfaces (i3net) Partnership-programmet, Amsterdam, Holland (24. maj). Han deltog i møde mellem Springer Verlag og European Network for Intelligent Information Interfaces, Amsterdam, Holland (24. maj). Han arrangerede og deltog sammen med Nanett Mosumgaard i European Network for Intelligent Information Interfaces (i3net) Coordinating Group mødet, Amsterdam, Holland (25. maj). Han modtog Vanførefondens forskerpris på 100.000 kroner (25. maj). Han deltog sammen med Laila Dybkjær og David Roy i møde i den af NIS-Laboratoriet ledede Working Group for Natural Interactivity and Multimodality under National Science Foundation/EU Telematics/Language Engineering projektet International Standards for Language Engineering (ISLE), Athen (28. maj). Han var medlem af den videnskabelige programkomité for og deltog med foredraget What is Natural Interactivity? i workshop From Spoken Dialogue to Full Natural Interactive Dialogue. Theory, Empirical Analysis and Evaluation afholdt under The 2nd International Conference on Language Resources and Evaluation (LREC), Athen, Grækenland (29. maj). Han var medlem af den videnskabelige programkomité for og deltog med foredraget What is A Good Spoken Language Dialogue System? i workshop Using Evaluation within Human Language Technology Programs: Results and Trends under The 2nd International Conference on Language Resources and Evaluation (LREC), Athen, Grækenland (30. maj). Han var også medlem af de videnskabelige programkomitéer for workshop Meta-Descriptions and Annotation Schemes for Multimodal/Multimedia Language Resources (29.-30. maj) og workshop Data Architectures and Software Support for Large Corpora (30. maj), begge afholdt i forbindelse med LREC. Han var medlem af den videnskabelige programkomité for og gav sammen med Laila Dybkjær poster-præsentationen Annotating communication problems using the MATE workbench ved The 2nd International Conference on Language Resources and Evaluation (LREC), Athen, Grækenland (31. maj-2. juni). Han gæsteforelæste om modalitetsteori ved universitetet i Tampere, Finland (12.-13. juni). Han deltog i møde i The Executive Board of the European Network in Language and Speech (ELSNET), Pisa, Italien (18.-19. juni). Han deltog i møder om European Network for Intelligent Information Interfaces (i3net) Partnership-program og External Communications-program, Amsterdam, Holland (11. juli). Han arrangerede og deltog sammen med Nanett Mosumgaard og Svend Kiilerich i European Network for Intelligent

Information Interfaces (i3net) Coordinating Group mødet, Amsterdam, Holland (12. juli). Han deltog sammen med Laila Dybkjær i kick-off mødet for det af NIS-Laboratoriet ledede EU Telematics/Language Engineering projekt Collaboration in Language and Speech Science and Technology (CLASS), Luxemburg (25. juli). Han deltog sammen med Laila Dybkjær i kontraktforhandlinger for det af NIS-Laboratoriet ledede EU Telematics/Language Engineering projekt Natural Interactivity Tools Engineering (NITE) projekt, Luxemburg (26. juli). Han deltog i møde i Institut for Serviceudvikling vedrørende IT for bevægelseshæmmede, Odense (7. september). Han deltog med foredraget The i3 Community i workshop om The Disappearing Computer, Jönköping, Sverige (12. september). Han arrangerede og deltog sammen med Svend Kiilerich og Nanett Mosumgaard i European Network for Intelligent Information Interfaces' (i3net) Coordinating Group mødet, Jönköping, Sverige (12. september). Han arrangerede sammen med Nanett Mosumgaard og deltog med velkomstforedrag i i3 Annual Conference, Building Tomorrow Today, Jönköping, Sverige (13.-15. september). Han deltog i møde mellem EU Telematics/Language Engineering Accompanying Measures projekterne, Luxemburg (25. september). Han deltog med to foredrag om projektet Collaboration in Language and Speech Science and Technology (CLASS) i EU Telematics/Language Engineering Open House konferencen, Luxemburg, hvor også Laila Dybkjær deltog (25.-26. september). Han var inviteret deltager i EU-Kommissionen og Information Society Technologies Advisory Group (ISTAG) første workshop om Information Society Technologies (IST)-programmets hovedtema, Scenarios for Ambient Intelligence – circa 2010, for det 6th Framework Programme in Science and Technology, Bruxelles, Belgien (5.-6. oktober). Han var medlem af den videnskabelige programkomité for the First SIGDial Workshop on Discourse and Dialogue, hvor Laila Dybkjær gav foredrag i forbindelse med The 38th Annual Meeting of the Association of Computational Linguistics (ACL-2000), Hong Kong (2.-6. oktober). Han deltog sammen med Laila Dybkjær med poster-præsentationen The MATE Workbench. A tool in support of spoken dialogue annotation and information extraction i International Conference in Spoken Language Processing (ICSLP), Beijing, Kina (16.-20. oktober). Han deltog med det inviterede keynote foredrag Modality Theory – Some of It! i The 4th Swedish Symposium on Multimodal Communication (SSOMC), Stockholm (26-27. oktober). Han arrangerede og deltog sammen med Laila Dybkjær i workshop i EU Telematics/Language Engineering projektet Collaboration in Language and Speech Science and Technology (CLASS), Sophia Antipolis, Frankrig (9. november). Han deltog i møde i The Executive Board of the European Network in Language and Speech (ELSNET), Brighton, England (11.-13. november). Han arrangerede og deltog sammen med Nanett Mosumgaard og Svend Kiilerich i European Network for Intelligent Information Interfaces (i3net) Coordinating Group mødet, Amsterdam, Holland (16.

november). Han arrangerede og ledede på vegne af The European Network in Language and Speech (ELSNET) en brainstorming workshop om Research in Speech and Language 2000-2010, Katwijk aan Zee, Holland (23.-24. november). Han deltog i møde i Institut for Serviceudvikling vedrørende IT for bevægelseshæmmede, Odense (29. november). Han var inviteret deltager i EU-Kommissionen og Information Society Technologies Advisory Group (ISTAG) første workshop om Information Society Technologies (IST)-programmets hovedtema, Scenarios for Ambient Intelligence – circa 2010, for det 6th Framework Programme in Science and Technology, Bruxelles, Belgien (7.-8. december). Han var bedømmelsesudvalgsmedlem ved Linda Bells licentiatseminarium Linguistic Adaptations in Spoken and Multimodal Dialogue Systems, Institutionen för Tal, Musik och Hörsel, KTH, Stockholm (14. december).

M. Bertelsen deltog i i3 Annual Conference, Building Tomorrow Today, Jönköping, Sverige (13.-15. september).

L. Dybkjær besøgte David Traum ved University of Maryland, Washington, Maryland, USA for at diskutere SIGdial, the Association for Computational Linguistics Special Interest Group on Discourse and Dialogue, som hun er præsident for (18. januar). Hun ledede workshop, hvori N.O. Bernsen, M.B. Møller, M. Olsen og A. Schiffrin deltog, arrangeret af EU Telematics/Language Engineering projektet Multi-level Annotation Tools Engineering (MATE), Stuttgart, Tyskland (9.-11. februar). Hun deltog sammen med David Roy i kick-off mødet for EU Telematics/Language Engineering projektet International Standards for Language Engineering (ISLE), Luxembourg (28. februar). Hun holdt foredraget Introduktion til MATE (Multilevel Annotation Tools Engineering) workbench ved Datalingvistik Forenings årsmøde, Odense (22. maj). Hun arrangerede og ledede LREC2000 workshoppen om From spoken dialogue to full natural interactive dialogue. Theory, empirical analysis and evaluation, Athen, Grækenland (29. maj). Hun deltog med foredraget The MATE Workbench i LREC2000 workshoppen Data Architectures and Software Support for Large Corpora, Athen, Grækenland (30. maj). Hun var medlem af den videnskabelige programkomité for og deltog med foredraget A Methodology for evaluating spoken language dialogue systems and their components og demonstrerede The MATE Workbench ved Second International Conference on Language Resources and Evaluation (LREC2000) konferencen, Athen, Grækenland (31. maj-2. juni). Hun deltog som invited affiliate i workshop om USAs DARPA Communicator Project arrangeret af National Science Foundation og Defence Advanced Research Projects Agency, Philadelphia, Pennsylvania, USA (11.-13. september). Hun besøgte sammen med Niels Ole Bernsen ATP-Huset i Hillerød (19. september) og Tryg-Baltica i Ballerup (20. september). Hun deltog i Association for Computational Linguistics (ACL2000) konferencen med demonstrationen The MATE workbench, Hong Kong (3.-6. oktober). Hun deltog som præsident for Special Interest

Group on Discourse and Dialogue (SIGdial) i Association for Computational Linguistics (ACL) executive committee meeting og rapporterede om det seneste års SIGdial aktiviteter, Hong Kong (5. oktober). Hun var medarrangør af The First SIGdial Workshop on Discourse and Dialogue og deltog med foredraget The MATE Markup Framework, Hong Kong (7.-8. oktober). Hun deltog med foredraget Towards Corpus Annotation Standards. The MATE Workbench i workshop arrangeret af The International Committee for the Co-ordination and Standardisation of Speech Databases and Assessment Techniques for Speech Input/Output (COCOSDA), Beijing, Kina, hvor også N.O. Bernsen deltog (21. oktober). Hun deltog sammen med Niels Ole Bernsen i to møder med Erhvervsfremme Styrelsen og ATP-Huset, København (30. november, 22. december).

K. Hansen arrangerede og deltog sammen med Niels Ole Bernsen i møder vedrørende feltteks eksperimenter i EU Esprit Long-Term Research projektet Today's Stories på Nr. Broby Skole, Fyn (30.-31. oktober).

L. Heide og Nanett Mosumgaard deltog i Annual Conference Organising Committee-mødet for European Network for Intelligent Information Interfaces (i3net), Kastrup, (11. maj).

H. Hemsén deltog i temadagen Små, mobile brugergrænseflader arrangeret af SIGCHI.dk, Hørsholm (23. november).

S. Küllerich deltog i European Network for Intelligent Information Interfaces (i3net) Partnership Programme mødet med Nokia i Helsinki, Finland (9. august). Han deltog i European Network for Intelligent Information Interfaces (i3net) Partnership Programme mødet med 3M i Neuss, Tyskland (8. september). Han havde i European Network for Intelligent Information Interfaces (i3net) møde om i3labTV med TVropa i København (3. november). Han repræsenterede European Network for Intelligent Information Interfaces (i3net) ved udstillingen Information Society Technologies Conference & Exhibition (IST2000), Nice, Frankrig (4.-9. november). Han deltog i European Network for Intelligent Information Interfaces (i3net) Partnership Programme mødet med Messe Basel ved The Content Show.00 i Zürich, Schweiz (17. november). Han deltog for European Network for Intelligent Information Interfaces (i3net) ved udstillingen EDUC'MAT som pr-ansvarlig i Paris, Frankrig (21.-25. november). Han havde i European Network for Intelligent Information Interfaces (i3net) Partnership Programme møde med Merita-Nordbanken i Helsinki, Finland (13. december).

S. Luz og David Roy deltog i en workshop arrangeret af EU Esprit Long-Term Research projektet A thematic inhabited information space with intelligent communication services (Magic Lounge), Paris, Frankrig (10.-11. februar). Han deltog i USAs DARPA Communicator Project course, Boston, Massachusetts, USA (7.-8. marts). Han besøgte med sine IT-Vest studerende VR Reality CAVE, Aalborg Universitet (18. marts). Han deltog med poster-præsentationen A Software Toolkit for Sharing and Accessing Corpora Over the Internet i The 2nd Inter-

national Conference on Language Resources and Evaluation (LREC), Athen, Grækenland (1.-2. juni). Han deltog med foredraget Mapping Collaborative Text and Audio Communication i WebNet 2000: World Conference on the WWW and Internet, San Antonio, Texas, USA (10.-11. oktober). Han deltog i Technical Committee Meeting i National Science Foundation/EU Telematics/Language Engineering projektet International Standards for Language Engineering (ISLE), Philadelphia, Pennsylvania, USA (11. december). Han deltog med foredraget TEC: A Toolkit and API for Distributed Corpus Processing i EXPLORATION-2000: Workshop on Web-based Language Documentation and Description, Philadelphia, Pennsylvania, USA (12.-15. december).

N. Mosumgaard deltog i møde om European Network for Intelligent Information Interfaces (i3net) Annual Conference 2000 med local organiser Bo Gustafsson fra Jönköping Universitet, Jönköping, Sverige (28.-30. juni). Hun arrangerede og deltog i møde om European Network for Intelligent Information Interfaces (i3net) Annual Conference 2000, Amsterdam, Holland (7. august). Hun deltog i møde om European Network for Intelligent Information Interfaces (i3net) Annual Conference 2001, Karlsruhe, Tyskland (28.-29. september). Hun deltog i møde om European Network for Intelligent Information Interfaces (i3net) Annual Conference 2000 med local organiser Bo Gustafsson fra Jönköping Universitet, Jönköping, Sverige (16.-18. oktober). Hun deltog i møde om i3net Spring Days 2001, Porto, Portugal (21.-23. oktober).

M. Panayi-Roy deltog sammen med David Roy i workshop i EU Esprit Long-Term Research projektet Today's Stories ved Starlab, Bruxelles, Belgien (31. januar-2. februar). Hun deltog sammen med David Roy i workshop mellem EU Esprit Long-Term Research projekterne Today's Stories og KidsLab, Werkhoven, Holland (24.-27. maj). Hun deltog sammen med David Roy i workshop i EU Esprit Long-Term Research projektet Today's Stories ved Starlab, Bruxelles, Belgien (16.-18. juli).

Eksterne bevillinger og donationer

NIS-Laboratoriet har modtaget 487.800 kroner fra Erhvervsfremme Styrelsen til et forprojekt om markedsundersøgelser af kvaliteten af talegenkendelsessystemer på det internationale marked med henblik på at finde et system, som kan trænes for dansk talegenkendelse samt af danske institutioners og virksomheders behov for talesproglige dialogsystemer. NIS-Laboratoriet har modtaget 2.674.224 kroner fra EU-Kommissionens Human Language Technologies program til at lede forskningen i projektet Natural Interactivity Tools Engineering (NITE). Projektet skal i 2001 og 2002 udvikle en workbench, som kandidater til rollen som international standard for annotering af talesproglige og video-data-ressourcer til brug for udvikling af fremtidens naturligt interaktive systemer. NIS-Laboratoriet har modtaget 4.020.918 kroner til deltagelse i det af EU-Kommissionens Human Language Tech-

nologies program finansierede projekt Virtual Intelligent Co-Driver (VICO). Projektet, der ledes af Bosch GmbH og blandt andre har Daimler-Chrysler som deltager, skal i løbet af 2001-2004 udvikle en kommercialiserbar løsning på talesproglig navigation og Internet-adgang i biler. NIS-Laboratoriet skal udvikle sprog- og dialoghåndteringsmoduler for engelsk, tysk og italiensk. NIS-Laboratoriet har modtaget 129.058 kroner fra The European Language and Speech Network (ELSNET) til at organisere og afrapportere ELSNETs strategiske brainstorming workshop om Research Challenges in Speech and Language 2000-2010. NIS-Laboratoriet har modtaget 252.073 kroner fra The European Language and Speech Network (ELSNET) til at designe og styre implementering og vedligeholdelse af ELSNETs nye Technology Transfer website. Implementeringen foretages af VDI i Berlin, som står for EU-Kommissionens Human Language Technologies web portal.

Publikationer

Bernsen NO. What is natural interactivity? I: Dybkjær L, red. Proceedings of the Workshop From Spoken Dialogue to Full Natural Interactive Dialogue. Theory, Empirical Analysis and Evaluation. Paris: European Language Resources Association (ELRA), 2000: 34-37.

Bernsen NO. Natural Interactivity. *i3magazine* 2000; 9: 2-4.

Bernsen NO, Dybkjær L. A Methodology for evaluating spoken language dialogue systems and their components. I: Gavrilidou M, Carayannis G, Markantonatou S, Piperidis S, Steinhauer G, red. Proceedings of the 2nd International Conference on Language Resources and Evaluation (LREC'2000). Paris: European Language Resources Association, 2000: 183-188.

Bernsen NO, Dybkjær L. Is that a good spoken language dialogue system? I: Jacquemin C, Mariani J, Paroubek P, red. Proceedings of the Workshop Using Evaluation within HLT Programs: Results and Trends. Paris: European Language Resources Association, 2000: 47-49.

Bernsen NO, Dybkjær L. DISC - Overview of Results. *Elsnews* 2000; 9 (1): 12-13.

Bernsen NO, Dybkjær L. From single word to natural dialogue. I: Zerkowitz MV, red. *Advances in Computers*. London: Academic Press 2000; 52: 267-327.

Dybkjær L. SIGdial: Special Interest Group on Discourse and Dialogue. *Elsnews*, The Newsletter of the European Network in Language and Speech 2000; 9.3: 6.

Dybkjær L, red. Proceedings of the Workshop From Spoken Dialogue to Full Natural Interactive Dialogue. Theory, Empirical Analysis and Evaluation. Paris: European Language Resources Association 2000: 1-37.

Dybkjær L, Bernsen NO. The MATE Workbench. I: Broeder D, Cunningham H, Ide N, Roy D, Thompson H, Wittenburg P, red. Proceedings of the Workshop on

- Data Architectures and Software Support for Large Corpora. Paris: European Language Resources Association, 2000: 33-37.
- Dybkjær L, Bernsen NO.* The MATE Workbench. A tool in support of spoken dialogue annotation and information extraction. I: Yuan B, Huang T, Tank X, red. Proceedings of the International Conference for Spoken Language Processing, ICSLP'2000. Beijing: China Military Friendship Publishers 2000; 3: 977-980.
- Dybkjær L, Bernsen NO.* The MATE Markup Framework. I: Dybkjær L, Hasida K, Traum D, red. Proceedings of the 1st SIGdial Workshop on Discourse and Dialogue, Hong Kong. San Francisco: Morgan Kaufmann Publishers, 2000: 19-28.
- Dybkjær L, Bernsen NO.* Towards Corpus Annotation Standards. The MATE Workbench. I: Preprints of the COCOSDA'2000 Workshop on Language Resources and Technology Evaluation - International and Regional Perspectives, Beijing, 2000: 6.
- Dybkjær L, Bernsen NO.* The MATE Workbench. I: Kwong O, Pakhomov S, red. The 38th Annual Meeting of the Association for Computational Linguistics (ACL-2000), Demonstration Notes. San Francisco: Morgan Kaufmann Publishers, 2000: 15-16.
- Dybkjær L, Bernsen NO.* Optimising the usability of spoken language dialogue systems. I: Kuppevelt J v, Heid U, Kamp H, red. Special Double Issue on Best Practice in Spoken Language Dialogue Systems Engineering. Natural Language Engineering 2000; 6: 243-272.
- Dybkjær L, Baun Møller M, Bernsen NO, Grosse M, Olsen M, Schiffrin A.* Annotating communication problems using the MATE workbench. I: Gavrilidou M, Carayannis G, Markantonatou S, Piperidis S, Steinhaouer G, red. Proceedings of the 2nd International Conference on Language Resources and Evaluation (LREC'2000). Paris: European Language Resources Association (ELRA), 2000: 1557-1564.
- Dybkjær L, Hasida K, Traum D, red.* Proceedings of the 1st SIGdial Workshop on Discourse and Dialogue. San Francisco: Morgan Kaufmann Publishers, 2000: 1-169.
- Luz S.* A software toolkit for sharing and accessing corpora over the Internet. I: Gavrilidou M, Carayannis G, Markantonatou S, Piperidis S, Steinhaouer G, red. Proceedings of the 2nd International Conference on Language Resources and Evaluation (LREC'2000). Paris: European Language Resources Association (ELRA), 2000: 1749-1754.
- Luz S.* Using tableaux to automate the Lambek and other categorial calculi. Information and Computation. Meyer AR, red. New York: Academic Press, 2000; 162.1: 206-225.
- Luz S, Baker M.* TEC: A toolkit and API for distributed corpus processing. I: Bird S, Simmons G, red. Proceedings of Exploration-2000: Workshop on Web-Based Language Documentation and Description. Philadelphia: University of Pennsylvania, 2000: 108-112.
- Luz S, Masoodian M.* Mapping collaborative text and audio communication. I: Boot J, Marks G, Maurer H, Owen C, red. Proceedings of WebNet 2000: World Conference on the WWW and Internet. San Antonio, Texas: Association for the Advancement of Computing in Education, 2000: 769-770.
- Masoodian M, Luz S.* Heterogeneous client-server architecture for a virtual meeting environment. I: Kacsuk P, Podhorszki N, red. Proceedings 8th Euromicro Session on Parallel and Distributed Processing. Rhodes, Greece: IEEE Computer Society Press, 2000: 67-74.

INSTITUT FOR PRODUKTION OG MASKINTEKNIK

Lektor, ingeniør *Eric Behnke*
Lektor, euroingeniør *Ib Bergen*
Lektor *Arne Bilberg*, Ph.D.
Lektor, ingeniør *Arne Bjerre*
Lektor, ingeniør *Hans Brandt*
Lektor, ingeniør *Kjeld Svan Hansen*
Lektor, cand.scient. *Richard F. Læntver*
Lektor, ingeniør *Egon Villumsen* (instituttleder)
Laborant *Poul Agerbæk-Larsen*
Sekretær, overassistent *Antje Buch-Larsen*
Maskinarbejder *Per Jarman Jørgensen*
Ingeniør *Leif Madsen*

Andre aktiviteter ved instituttet

I 2000 er der indgået en samarbejdsaftale med Linak A/S om et udviklingsprojekt med titlen Den miljørigtige actuator. Der er bevilget 200.000 kroner i støtte til projektet fra Undervisningsministeriet. Projektet forventes afsluttet i 2001.

Medarbejdernes aktiviteter uden for instituttet

I. Bergen deltog i Vintermødet i Dansk Metallurgisk Selskab (5.-7. januar). Han deltog i seminaret "Ny læring på Ingeniørhøjskolen Odense Teknikum (27. januar). Han arrangerede i CATS-regi (Center for Anvendt Teknologi Sønderjylland-Schleswig) et seminar om valg af materialer, proces og overfladeteknologi (1. marts). Han deltager i et samarbejde mellem Center for Erhvervsudvikling, Designseminariet i Højer, Alucluster og Syddansk Universitet for fremme af industriel design. Han deltog med indlæg i Sønderjysk Forskningsforums Aluminiumkonference, Ecco Centret, Tønder (11. oktober). Han har i CATS-regi været involveret i en række problemløsningsopgaver for virksomheder i Sønderjylland og i Slesvig. Han er bestyrelsesmedlem i CATS.

A. Bilberg er på halv tid tilknyttet virksomheden LINAK A/S med arbejdstitlen teknologiarkitekt. Opgaverne består i strategiske overvejelser og projekter vedrørende anvendelse af ny teknologi, eksempelvis montageteknologi, logistik og informationsteknologi. Han er desuden hos LINAK koordinator og kontaktperson på studenterprojekter. Han sidder i planlægningsudvalgene til konferencerne Teknik & Data og ATV-Semapps Produktion 2000.

H. Brandt har under udvikling af den nye eksportingeniøruddannelse deltaget i det grænseoverskridende samarbejde med Flensburg Universitet. I et Interreg II-projekt er der sammen med uddannelsen Energie- und Umwelt-

management udarbejdet studieplaner, der giver de studerende mulighed for at erhverve et internationalt dobbelt-diplom. Desuden er han medlem af en styregruppe for de grænseoverskridende studier Sønderborg-Flensburg og medlem af „Prüfungsausschuss“ (studienævn) for EUM-studiet i Flensburg, hvor blandt andet koblingen mellem EUM- og eksportingeniør-studieordningerne drøftes.

R.F. Læntver er daglig leder af Center for Anvendt Teknologi i Sønderjylland-Schleswig (CATS), der er et grænseoverskridende samarbejde med Fachhochschule Flensburg støttet af Interreg II. Han repræsenterer diplomingeniøruddannelserne i Sønderborg i Ingeniøruddannelsernes Pædagogiske Netværk.

CENTER FOR PROTEOMANALYSE (CPA)

Lektor *Stephen J. Fey*, Ph.D.
Lektor, cand.scient. *Peter Mose Larsen* (instituttleder)
Forskningsadjunkt *Jorge S. Burns* (fratrådt 31. december)
Forskningsadjunkt *Thomas M. Leber*, Ph.D (fratrådt 30. april)
Forskningsadjunkt *Christophe Michel*, Ph.D (1. januar-31. december)
Akademisk medarbejder *Kenneth Bendix Jensen* (tiltrådt 1. december)
Akademisk medarbejder *Toke Gaarde Schmidt*, Ph.D.
Forskningsassistent *Martin Nielsen* (fratrådt 30. september)
Systemudvikler *Dan Beinthin Rasmussen*, Ph.D.
IT-medarbejder, cand.scient. *Jef Faridi*
Institutsekretær, korrespondent *Emma Espe-Pedersen*
Korrespondent *Kirsten Thonsgaard Leed* (tiltrådt 1. oktober)
Bioanalytiker *Lone Svargo Petersen* (tiltrådt 1. juli)
Laboratorietekniker *Andrea Maria Lorentzen*
Laboratorietekniker *Janne Kjølby Skalshøi* (tiltrådt 1. maj)
Laborant *Chris Christensen*
Laborant *Charlotte Skouboe* (fratrådt 31. januar)
Laborant *Viola Smed Mose Larsen*
Laborant *Lene Storgaard*
Laboratoriemedhjælp *Lotte Behrendt Hansen*
Billedbehandler *Sune Lund* (tiltrådt 1. november)

Ph.D. studerende pr. 31. december:

Arkadiusz Nawrocki
Martin Nielsen
Adelina Rogowska
Krzysztof Wrzesinski

Gæste Ph.D.- studerende pr. 31. december:

Ditte Andreasen, Odense Universitetshospital
Kurt Højlund, Odense Universitetshospital
Birthe Jakobsen, Odense Universitetshospital
Lars Pedersen, Danmarks Tekniske Universitet, Lyngby

Andre arrangementer afholdt af instituttet:

Besøg af rektor René Larsen og Ph.D.-studerende Dorthe Poulsen, Konservatorskolen, Det Kongelige Danske Kunstakademi med henblik på diskussion af et nyt projekt angående tidsbestemmelse af gamle dokumenter ved hjælp af proteomanalyse (6. januar).

Besøg af professor Henning Beck-Nielsen og Ph.D.-studerende Kurt Højlund, Odense Universitetshospital, med henblik på diskussion af vore fælles diabetes-projekter (7. januar).

Besøg af direktør Chr. Ulrik Maegaard, IWM Consulting A/S, Kerteminde med henblik på udvikling af nyt apparatur til Center for ProteomAnalyse.(7. januar).

På Center for ProteomAnalyse blev der afholdt flere møder med NKT Research Center, Ballerup og NKT Innovation, Brøndby for at drøfte et samarbejdsprojekt omkring videreudvikling og afprøvning af forskellige modeller til proteinseparation og proteomanalyse (24.-26. januar, 24. maj, 27. juni, 11. august, 5. september, 5. oktober, 1. november, 21. november, 23. november, 4. december, 21. december).

På Center for ProteomAnalyse blev der afholdt møder om forskningsprojektet Improved Proteome Analysis in Medical Biotech (IPAMB) støttet af Forskningsrådets særprogram Technology by Highly Oriented Research (THOR) (26. januar, 4. maj, 5. maj, 12. maj, 15. september, 20. oktober).

Besøg af direktør Malcolm Owens, Micromass Weesp, Holland, forskningschef John A. Rontree, Micromass Manchester, England, salgsschef for Skandinavien Thorleif Laval, Micromass Stockholm, Sverige samt lektor Ole Nørregaard Jensen, Ph.D, Syddansk Universitet, Institut for Biokemi og Molekylær Biologi med henblik på diskussion af fremtidige samarbejder (28. januar).

Besøg af professor Peter Ebbesen, Virus & Cancer, Kræftens Bekæmpelse, Århus med henblik på drøftelse af to nye cancerforskningsprojekter (8. februar).

Besøg af direktør Jan van Oostrum og drs. Dieter Müller og Urs Wirth, Novartis Pharma AG, Basel, Schweiz for drøftelse af dels det fælles projekt om humane hjerneceller dels to nye projekter (3. marts, 18. oktober).

Besøg af overlæge Kim Hørslev-Petersen, Kong Christian X's Gighospital, Gråsten og professor Peter Junker, Odense Universitetshospital, Klinisk Institut for drøftelse af et forskningsprojekt angående rheumatoid arthritis i forbindelse med Rostock-projektet (7. marts, 24. oktober).

Besøg af lektor Bjarne Ersbøll og Ph.D.-studerende Mikkel Stegmann, Danmarks Tekniske Universitet, Lyngby for gennemgang af status for udviklingen af det nye billedbehandlingsprogram (9. marts).

Besøg af første-reservelæge, dr. Lennart Friis-Hansen, Rigshospitalet, København for drøftelse af et „nyt“ projekt vedrørende colon cancer (10. marts).

Besøg af dr. Bob Luton, Genomic Solutions, Ann Arbor, Michigan, USA. På et weekendkursus for ti personer fra Center for ProteomAnalyse underviste Bob Luton i brugen af den nye version af BioImage. I forbindelse med besøget fik Center for ProteomAnalyse tildelt 10 gratis licenser til det nye program (11.-12. marts).

Besøg af professor Peter Jackson, Cambridge University, England i forbindelse med udviklingen af nye fluorescerende farvestoffer (17. marts).

Besøg af direktør Ilkka Hemmilä, teknisk direktør Harri Siitari og professor Jari Hovinen fra Wallac PerkinElmer Life Sciences, Turku, Finland for at drøfte og udbygge det igangværende samarbejde inden for fluorescens-teknologi (17. marts).

Besøg af dr. György Marko-Varga, AstraDraco, Lund, Sverige i forbindelse med den kvartalsvise opfølgning på de fælles forskningsprojekter. (21. marts, 14. december).

Besøg af overlæge Gert van Overgeem-Hansen, Kong Christian X's Gigtshospital, Gråsten, overlæge Wolfgang Böhme og dr. Steen Ladefoged, Sønderborg Sygehus samt overlæge Ulrich Fredberg, Silkeborg Sygehus, for drøftelse af et nyt projekt angående proteomanalyse af svære gigtssygdomme (24. marts).

Besøg af overlæge Hans Brændgaard, Demenscentret, Kommunehospitalet, Århus for gennemgang af de foreløbige resultater fra Parkinson projektet (13. april).

Besøg af project manager, dr. John Hoyland, PerkinElmer Life Sciences, Cambridge, England med henblik på at justere og optimere fluorescens-kameraet til IPAMB projektet (10.-12. maj).

Besøg af dr. Christine Reynet, NOVO Nordisk A/S, Bagsværd for gennemførelse af forskellige laboratorieforsøg i IPAMB projektet (11. maj).

Besøg af professor Stephen Oliver og professor Andrew Hays, Manchester University, England for drøftelse af forskellige projekter (15. og 16. maj).

Besøg af technology transfer manager Anton M.L. van Delft og direktør Rob L.H. Nelissen, Akzo Nobel N.V. Organon, Oss, Holland for drøftelse af et oplæg til en ny samarbejdskontrakt inden for autoimmune sygdomme (17. maj).

Besøg af dr. Inger Byrjalsen, Dennis Bang Henriksen, Ph.D. og Helene Solberg, Ph.D., Osteometer Biotech A/S, Herlev og lektor Ole Nørregaard Jensen, Ph.D., Syddansk Universitet, Institut for Biokemi og Molekylær Biologi for drøftelse af det videre samarbejde på projekter inden for osteoporose og forskellige typer kvinde-cancer (22. maj).

Besøg af ca. 30 Ph.D.-studerende fra hele Norden i forbindelse med et internationalt Ph.D.-kursus arrangeret af professor Henning Beck-Nielsen, Syddansk Universitet, Klinisk Institut (23. maj).

Besøg af vicepræsident Luc Sterkman og projektleder Jeroen Bezemer, Isotis, Bilthoven, Holland for drøftelse af et nyt projekt inden for knogle- og vævs-dannelse (7. juli).

Besøg af product manager Larry Keenan, Cell Robotics International, Albesquerque, New Mexico, USA for drøftelse af/orientering om udstyr til laser mikrokirurgi (8. september).

Besøg af professor Ilona Weinrich, Remagen University, Rhein Ahr Campus, Department of Mathematics, Koblenz, Tyskland og lektor Klaus Meer, Syddansk Universi-

tet, Institut for Matematik og Datalogi for drøftelse af algoritmer til billedanalyse (15. september, 2. november).

Besøg af direktør Ebbe Behrendt-Giørtz, Agfa-Gevaert A/S, Glostrup, for drøftelse af ny phosphor-imager-teknologi (19. september).

Møde på Syddansk Universitet med blandt andre direktør Stephen Atkinson, Orawax, Washington D.C., USA for drøftelse af mulighederne for at lave en opfølgning angående kommercialisering af bioteknologi (22. september).

Besøg af associate professor Wagner Fontes og Mariana Fontes Ph.D., University of Brazilia, Brasilien i forbindelse med arbejdet på tre projekter inden for samarbejdsaftalen mellem University of Brazilia og Syddansk Universitet (26.-30. september).

Besøg af professor Gunnel Svensäter, Tandvårdhögskolan, Malmö, Sverige og professor Ian Hamilton, Manitoba University, Canada for drøftelse af det fælles Strep-tococ-projekt (9. november).

Besøg af direktør Klaus Kristensen og forskningsleder Charlotte Saabye Elmstrøm, Pipeline Biotech A/S, Silkeborg for drøftelse af mulighederne for fremtidigt samarbejde (13. november, 20. december).

Besøg af speciallæge Henrik Isager, Odense for drøftelse af et nyt projekt inden for neurologi (17. november).

Besøg af marketingchef for proteomanalyse Bertil Djup-sund, Amersham Pharmacia Biotech, Löddeköpinge, Sverige samt konsulent Kate Poulsen og konsulent Tracy Vorby, Amersham Pharmacia Biotech, København for drøftelse af samarbejdsaftale for 2001 (22. november).

Besøg af professor Simone Seror, Université Paris-Sud, Institut de Genetique et Microbiologie, Paris, Frankrig for drøftelse af det igangværende samarbejde vedrørende *Bacillus subtilis* samt nye EU initiativer inden for proteomanalyse (27.-28. november).

Medarbejdernes aktiviteter uden for Centret

S.J. Fey og P. Mose Larsen har deltaget i flere møder på NKT Research Center, Ballerup/Brøndby (10. januar, 11. oktober, 19. oktober, 25. oktober). Var til møde på NOVO Nordisk A/S med henblik på diskussion af tox-projektet - her specielt billedbehandlingen (18. januar). Var sammen med P. Mose Larsen til møde på Osteometer Biotech A/S, Herlev for drøftelse af patentansøgning og resultater vedrørende det fælles endometrie-cancer-projektet samt to nye projekter (21. januar, 9. oktober). Deltog sammen med P. Mose Larsen i arrangementet Proteomics 2000 in North America med foredrag i Canada (Toronto) og USA (San Diego, Los Angeles og San Francisco - to arrangementer - i Californien, The Research Triangle i North Carolina og Ann Arbor i Michigan). Foredragenes emner var om billedbehandling, Proteome Analysis Group in Europe: *Saccharomyces Cerevisiae* (PAGES) projektet, diabetes diagnostik og behandling og proteomanalyse generelt (19. februar-2. marts). Begge modtog Årets Forskerpris på Fyens Stiftstidende (24. marts). S.J. Fey deltog i konferencen Genomics: New Discoveries and Commercial De-

velopments på Cambridge University, England med et foredrag. Konferencen var organiseret af The BioActive Sciences Group, Society of Chemical Industries (27.-29. marts). Holdt foredraget Proteomics: the guide for target identification and function analysis samt deltog i flere møder hos Novartis Pharma AG, Wien, Østrig for gennemgang af vort samarbejdsprojekt (9.-10. april). Deltog i The COST-B15 Expert Meeting: Development and validation of biomarkers i Leiden, Holland med foredraget Proteomics: The guide for Function Analysis & Target Identification (27.-29. april). Deltog med foredraget Practical applications of proteome analysis to infectious diseases i KA2-mødet Control of infectious diseases: How to exploit new technologies such as genomics and proteomics for the control of infectious diseases i Bruxelles, Belgien - et planlægningsmøde vedrørende Det Femte Rammeprogram (4.-6. juni). Deltog med foredraget An introduction to Proteomics ved Danmarks Tekniske Universitets internationale Ph.D.-kursus The metabolic syndrome - metabolic, molecular and clinico-pathological aspects, Schæffergården, Gentofte (17.-24. juni). Deltog med foredraget Proteome analysis: a signpost for the investigation of unknown genes in *Saccharomyces cerevisiae* and other organisms i konferencen Genomics Proteomics and Biomedicine ved Universidad Complutense de Madrid, Spanien (28.-30. juni). Deltog sammen med A. Rogowska og K. Wrzesinski i New Detection Technologies in Separation Science - 2nd Symposium of the Nordic Society for Separation Science, Danmarks Tekniske Universitet, Lyngby. S. Fey deltog med foredraget Proteomics: a new approach to the molecular dissection of disease og A. Rogowska med foredraget Proteome analysis of multidrug resistance phenomenon in yeast (18.-19. august). Deltog sammen med P. Mose Larsen i et møde på NeuroSearch, Ballerup for drøftelse af nye, neurologiske projekter. P. Mose Larsen gav foredraget Proteomics and Neurology (18. september). Deltog med to foredrag i 2. Statustreffen - BMBF-Leitprojektverbund: Proteom-Analyse des Menschen, Rostock Universitat, Tyskland (25.-26. september). Deltog med indlægget Proteomics: a new approach to the molecular dissection of disease i symposiet Proteomics - Myths and Reality, John Innes Centre, Norwich i forbindelse med abningen af et proteomcenter ved University of East Anglia, Norwich, England (28.-29. september). Deltog i Stiftung Caesar's arsmøde The 2nd Caesarium i Bonn, Tyskland med foredraget Proteomics in Molecular Pathology (1.-3. november). Arbejdede sammen med P. Mose Larsen, L.S. Petersen og V.S. Mose Larsen pa Kong Christian X's Gighospital, Grasten, for at vurdere et projekt angaende rheumatoid arthritis i forbindelse med Rostock projektet (7. november).

P. Mose Larsen holdt foredrag i forbindelse med Abent Hus-arrangementet ved Syddansk Universitet (4. marts). Deltog i CEBI møder pa Institut for Biokemi og Molekylar Biologi, Syddansk Universitet (20. marts, 23. marts). Deltog som jurymedlem i finalen i konkurrencen for Unge Forskere og Opfindere, der fandt sted i Kobenhavn (14. april). Var til møde pa NOVO Nordisk A/S, Bagsverd for

at diskutere et nyt oplæg til samarbejdsaftale (14. april). Deltog i Syddansk Universitets patentarrangement med foredraget Praktiske erfaringer med patentering af forskningsresultater (17. november).

J.S. Burns deltog med en forelæsning i et møde under The Lynn Sage Breast Cancer Research Program, Robert H. Lurie Comprehensive Cancer Center, Northwestern University, Chicago, Michigan, USA (14. september). Deltog med en poster i konferencen 2nd Annual Lynn Sage Breast cancer meeting, Robert H. Lurie Comprehensive Cancer Center, Northwestern University, Chicago, Michigan, USA (15.-17. september). Deltog i et møde ved Johnson Space Center, NASA, Houston, Texas, USA vedrørende drøftelse af fremtidige samarbejdsmuligheder (18. september).

C. Michel deltog i symposiet Skeletal Muscle and Health pa Bispebjerg Hospital, Kobenhavn (1. november).

V.S. Mose Larsen var pa IMB - Physiology and Pharmacology, Syddansk Universitet for at vejlede i indmarkning af blodkar (7. april).

Eksterne bevillinger og donationer

Center for ProteomAnalyse har faet bevilget i alt 12, 4 mio. kroner. Heraf er i 2000 modtaget 3.274.200 kroner til Det Bioteknologiske Instrumentcenter - herunder en tre-arig kontrakt til projektet Molecular Cell Science Center (MCSC): From Gene to Protein Function. Beløb i alt for kontraktperioden 42,7 mio. kroner til Syddansk Universitet.

Der er fortsatte kontrakter med:

Statens Forskningsrad, idet drs. Jorgen Vinten og Flemming Dela (Panum Institutet, Kobenhavns Universitet), professor Henning Beck-Nielsen og Aase Handberg, Ph.D. (Endokrinologisk Afdeling M, Odense Universitetshospital), drs. Jim McCormack og Christine Reynet (NOVO Nordisk A/S, Bagsverd) og dr. Klaus Herick (PerkinElmer Life Sciences, Cambridge, England) har modtaget 1.329.120 kroner fra Statens Forskningsrads serprogram Technology by Highly Oriented Research (THOR) til forskningsprojektet Improved Proteome Analysis in Medical Biotech (IPAMB). Projektet strækker sig over 4 ar (1998-2002), og bevillingen er pa i alt 7 mio. kroner.

EU, idet A. Blomberg, Ph.D. (Goteborg Universitet, Sverige), professor A. Gorg (Technische Universitat Munchen, Tyskland), professor M. Mann (CEBI, Syddansk Universitet, Odense), professor M. Boutry (Universite Catholique de Louvain, Belgien), director S.-E. Skold (Amersham Pharmacia Biotech, Uppsala, Sverige), director B. Mason (Life Science Resources, Cambridge, England) og director O. Vorm (Protana A/S, Odense) sammen med S.J. Fey og P. Mose Larsen i 1997 indgik en kontrakt pa 2.642.000 ECU for forskningsprojektet Proteome Analysis Group in Europe: *Saccharomyces cerevisiae* (PAGESES), der finder sted i den tre-arige periode 1997-2000 (forlanget 6 maneder til 2001). Center for ProteomAnalyse andel heraf andrager 638.000 ECU.

Bundesrepublik Deutschland, idet der med Rostock

Universität i 1999 er indgået kontrakt vedrørende forskningsprojektet BMBF Leitprojekt: Proteom-Analyse des Menschen/Aufbau eines Kompetenz-Zentrums. Projektet strækker sig over en fireårig periode (1999-2003), og bevillingen er på i alt 33.191.952 DEM. Center for ProteomAnalyses andel heraf andrager 1.489.948 DEM.

Astra, Sverige, idet der i 1997 er indgået en treårig kontrakt på 1 mio. kroner årligt til forskellige forskningsprojekter.

Zeneca Pharmaceuticals, Macclesfield, England, idet der i 1998 er indgået en treårig kontrakt omfattende   85.000 årligt til omkostninger i forbindelse med forskellige forskningsprojekter.

Novartis Pharma AG, Basel, Schweiz omfattende en etårig kontrakt med henblik på forskellige forskningsprojekter. Center for ProteomAnalyse har modtaget 653.107 kroner.

Osteometer Biotech A/S, Herlev omfattende en etårig kontrakt, og Center for ProteomAnalyse har i den forbindelse modtaget 308.272 kroner til forskellige forskningsprojekter.

GlaxoWellcome, Stevenage, England omfattende en seksmåneders kontrakt til forskellige forskningsprojekter. Center for ProteomAnalyse har modtaget 414.256 kroner.

Publikationer

Bjerre Christensen U, Mose Larsen P, Fey SJ, Andersen HU, Nawrocki A, Sparre T, Mandrup-Poulsen T, Nerup J. Islet Protein Expression Changes during Diabetes Development in Islet Syngrafts in BB-DP Rats and During Rejection of BB-DP Islet Allografts. *Autoimmunity*, 2000; 32: 1-15.

John NE, Andersen HU, Fey SJ, Mose Larsen P, Roepstorff P, Larsen MR, Poicot F, Carlsen AE, Nerup J, Green IC, Mandrup-Poulsen T. Cytokine or chemically-derived nitric oxide alters the expression of proteins detected by two-dimensional gel electrophoresis in neonatal rat islets of Langerhans. *Diabetes*, 2000; 49: 1819-29.

Wildgruber R, Harder A, Obermaier C, Boguth G, Weiss W, Fey SJ, Mose Larsen P, G rg A. Towards higher resolution: Two-dimensional electrophoresis of *Saccharomyces cerevisiae* proteins using overlapping narrow immobilized pH gradients. *Electrophoresis* 2000 Jul.; 21: 2610-6.

Dierick J-F, Pascal T, Chainiaux F, Eliasers F, Remacle R, Fey SJ, Mose Larsen P, Roepstorff P, Toussaint O. Transcriptome and proteome analysis in human senescent fibroblasts and fibroblasts undergoing premature senescence induced by repeated sub-lethal stresses. *Annals of New York Academy of Science*, 2000; 908: 302-305.

Patenter

Desuden er der indlagt i alt 34 nationale patentansøgninger på følgende områder:

Endometrium cancer

Diabetes

Hypertension

Proteomanalyse

Billedbehandlingssoftware

INSTITUT FOR TEKNISK FYSIK

Lektor *Søren Hassing*, Ph.D. (instituttleder; aflønnet af Ingeniørhøjskolen Odense Teknikum)

Lektor, cand.scient. *Ole Sonnich Mortensen*

Lektor, ingeniør *Claus Poulsen* (aflønnet af Ingeniørhøjskolen Odense Teknikum)

Adjunkt *Peter Møller Juhl*, Ph.D.

IT-driftsleder, cand.scient *Mikael Olsen* (aflønnet af Ingeniørhøjskolen Odense Teknikum)

Sekretær, overassistent *Ulla Pedersen*

Ph.D.-studerende pr. 31. december:

John Flint

Karsten Wedel Madsen

Andre arrangementer afholdt af instituttet

Søren Hassing, Peter Møller Juhl og Claus Poulsen deltog i Åbent Hus-arrangement på Ingeniørhøjskolen Odense Teknikum med en optisk og en akustisk måleopstilling (11. marts). Søren Hassing har sammen med Claus Poulsen og Mikael Olsen afholdt flere endags-arrangementer for gymnasieklasser samt afholdt tre 3.g-specialer i optik. Søren Hassing, Claus Poulsen og Peter Møller Juhl deltog i Dansk Naturvidenskabsfestival med tre aktiviteter i optik og akustik samt var post (med optikopstilling) ved den landsdækkende GPS-stafet. Instituttet deltog desuden i åbningsfesten på Flakhaven samt på Odense Bane-gård Center med måling af støj.

Peter Møller Juhl havde besøg fra Institut for Akustisk Teknologi, Danmarks Tekniske Universitet omkring forsknings- og undervisningssamarbejde (6. januar). Besøg af Hector Estrup og Troels Schultz, Københavns Teknikum omkring undervisningssamarbejde (22. maj). Møde med Johan Gramtorp, Erling Sandermand Olsen og Vicente Cutanda, Brüel og Kjær, Nærum omkring samarbejde i forbindelse med udvikling af nye transducere (22. maj og 26. september). Møde med Per Andersen, Oticon, Hellerup omkring formulering af erhvervsforskerprojekt (19. juni). Studiebesøg af Torben Poulsen samt studerende, Akustisk Teknologi, Danmarks Tekniske Universitet, (14. november). Erhvervsforskerstuderende Vicente Cutanda fra Danmarks Tekniske Universitet og Brüel og Kjær A/S besøgte instituttet i perioden 21. august-21. oktober. Professor Manuel Sobreira Seoane, University of Vigo, Spanien besøgte instituttet i perioden 11.-22. september. Instituttet har desuden afholdt møder omkring samarbejde med Dampa, Tommerup og Poul Andersens Maskinfabrik, Kerteminde.

Claus Poulsen har i efterårssemestret holdt foredrag for studerende fra byggeteknisk retningsområde ved Ingeniørhøjskolen Odense Teknikum vedrørende eksternt støj

fra jernbane til boligområde, måling og bekæmpelse. Samarbejdsprojektet med Roulunds Fabrikker vedrørende bremseseøj i skivebremser for lastbiler er fortsat. Projektet skal afvikles februar 2001. Der blev i efteråret gennemført en serie målinger i det lydhårde rum hos Dampa for at undersøge muligheden og fastlægge rammerne for et samarbejde. Dette begrundede, at en ansøgning på 145.000 kroner den 27. oktober blev sendt til Undervisningsministeriet, Uddannelsesstyrelsen, som bevilgede beløbet i en svarskrivelse af 4. november.

Medarbejdernes aktiviteter uden for instituttet

John Flint deltog i International Millenium Conference: Automotive Braking-Technologies For The 21st Century, Leeds, England (10-12. juli) med bidraget Modelling High Frequency Disc Brake Squeal. Han deltog i det 18. årlige Brake Colloquium i San Diego, USA med foredraget The Effect of Distributed Parameters Examined in a Model for Simulation of Disc Brake Squeal (1.-4. oktober).

Søren Hassing og Ole Sonnich Mortensen deltog i et endags-møde i Forskerparken Fyn. Mødedeltagere i øvrigt var Mrs. Y. Gonzales (vice president University of Costa Rica), Mr. M. Fernandez (Costa Ricas Ambassadør), Mrs. M.S. Ortiz (Costa Ricas EU-kontor), P. Saugman (Odense Kommunes EU-kontor), S. Jensen og K. Lehm, Forskerparken Fyn. Formålet med mødet var at undersøge mulighederne for forsknings- og undervisningssamarbejde mellem Syddansk Universitet og University of Costa Rica. Søren Hassing og Ole Sonnich Mortensen besøgte University of Costa Rica (15.-25. oktober).

Peter Møller Juhl deltog sammen med Søren Hassing og Claus Poulsen i Dansk Elektroakustisk Foreningsmøde i Århus (16. juni). Han var underviser på Danmarks Tekniske Universitet på Ph.D.-kurset Attenuation and Damping of Structureborne Sound (21. februar-3. marts). Han deltog i kongressen 7th International Congress on Sound and Vibration, Garmisch-Patenkirchen, Tyskland med foredraget Iterative solution of the direct collocation BEM equations (4.-7. juli). Han gav to forelæsninger på Danmarks Tekniske Universitet i kurset Videregående Akustik med titlerne The FEM for Structural and Acoustic Modelling (23. oktober) og The BEM for Acoustic Modelling (30. oktober) og var censor på erhvervsforskerprojektet Sound Source Reconstruction using Inverse Sound Field Calculations af Andreas Schuhmacher DTU/Brüel og Kjær (3. november).

O. Sonnich Mortensen afholdt seminarer om IT-afklaring for langvarigt uddannede ledige (15. marts og 28. november). Han besøgte Carleton University, Ottawa, Canada og University of Guelph, Canada i forbindelse med videnskabeligt samarbejde støttet af NATO (27. september-11. oktober).

Eksterne bevillinger og donationer

Der blev i efteråret gennemført en serie målinger i det lydharde rum hos Dampa for at undersøge muligheden og fastlægge rammerne for et samarbejde. Undervisningsministeriet har støttet projektet med 145.000 kroner

Publikationer

Jensen MS, Juhl P. Efficient acoustic BEM calculations on axis-symmetric bodies with non-axis-symmetric fields using elliptic integrals and fft. Proceedings of the international congress on noise control engineering, 4:2580-2584. Editor: Didier Cassereau. Udgiver: Société Française d'Acoustique (S.F.A.).

Juhl P. Iterative solution of the direct collocation BEM equations. Proceedings of the Seventh International Congress on Sound and Vibration, 4:2077-2084. Guidati G, Hunt H, Meller M, Heiss A, red. Udgiver: International Institute of Acoustics and Vibrations.

Juhl P. Non-Axisymmetric Acoustic Propagation in and Radiation from Lined Ducts in a Subsonic Uniform Mean Flow: An Axisymmetric Boundary Element Formulation. Acta Acustica 2000; 86: 860-869.

Hassing S, Mortensen OS, Svendsen EN. The Correct Form of the Scattering Tensor. Shu-Lin Zhang, red. Proceedings of the XVIIth International Conference on Raman Spectroscopy, Beijing 2000; 110-111. Forlag: John Wiley.

Hassing S. Distinction Between Different Inhomogeneous Lineshapes by Polarized Raman Excitation Spectra. Bang-Fen Zhu, red. Proceedings of the XVIIth International Conference on Raman Spectroscopy, Beijing 2000; 90-91. Forlag: John Wiley.

Keszthelyi T, Grage MML, Offersgaard JF, Wilbrandt R, Svendsen C, Mortensen OS, Pedersen JK, Jensen HJAa. 2,2'-Bithiophene Radical Cation: An Experimental and Computational Study. J. Phys. Chem. 2000; 104: 2808-2823.

BIOENERGIGRUPPEN

Fuldmægtig, cand.agro. *Teodorita Al Seadi*
Fuldmægtig, cand.agro. *Kurt Hjort-Gregersen* (ansat ved
Statens Jordbrugs- og Fiskeriøkonomiske Institut)
Afdelingsleder, cand.agro. *Jens Bo Holm-Nielsen*
Institutsekretær, overassistent *Gurli Inger Kirsten*

Andre arrangementer afholdt af instituttet

Bioenergigruppen arrangerede og T. Al Seadi ledede i samarbejde med NIRAS, Århus, et polsk studiebesøg (6.-7. marts).

J. B. Holm-Nielsen arrangerede og ledede en studietur for Dutch Waste Processing Association, 40 personer fra den hollandske affalds organisation. Bioenergi i Danmark, oplæg på SDU - Esbjerg og demonstrationsprojekt besøg i Jylland (23.-24. marts).

T. Al Seadi arrangerede og ledede et japansk studiebesøg og holdt foredraget: Danish farm scale biogas plants (29. august).

J. B. Holm-Nielsen var medarrangør sammen med Swedish National Energy Administration til Altener konference: Kick-off for a Future Development of Biogas Technology og holdt foredraget: Ongoing biogas projects and future programmes and trends in EU (udarbejdet af T. Al Seadi og Jens Bo Holm-Nielsen) Eskilstuna, Sverige (22.-24. November).

Medarbejdernes aktiviteter uden for instituttet

J.B. Holm-Nielsen deltog med foredraget: Manure based, centralised co-digestion plants - Danish experience (udarbejdet af T. Al Seadi og J.B. Holm-Nielsen) i et Altener arrangement „Biogas Seminar in Slovakia“ afholdt af vores samarbejdspartner i Waste for Energy Nett, Technische Universität Wien (TU Wien) i samarbejde med Energy Centre Bratislava. Bratislava, Slovakiet (26.-27. januar). Han deltog med foredraget: Manure based, centralised co-digestion plants - Danish experience (udarbejdet af T. Al Seadi og J.B. Holm-Nielsen) i et Altener arrangement „Production and use of biogas, energy recovery and enhancement of the cycle of waste treatment“ afholdt af vores samarbejdspartner i Waste for Energy Nett, Italian Biomass Association (ITABIA). Padova, Italien (29.-30. marts). Han deltog i en konference i Beijing, Kina med foredraget: Rapid Commercialisation of Renewable Energy System. Danish and European experience of Biogas Systems. Workshops og strategiplanlægning for biogas teknologiudvikling i Kina. United Nations Development Programme (UNDP) and Global Environmental Facility (GEF) projekt (2.-7. april). Han

deltog med foredraget: „Energy from Wastes - Environmental and Agricultural Advantages“ (udarbejdet af T. Al Seadi og J.B. Holm-Nielsen) i et Altener arrangement „Energy from Wastes Environmental & Agricultural Advantages“ afholdt af vores samarbejdspartner i Waste for Energy Nett, Center for Renewable Energy Sources (CRES). Kolimbari, Crete, Grækenland (17. april). Han deltog i et Altener arrangement „Biogas from Animal Manure: - Renewable Energy Production, - Environmental Sustainable Solutions, - Economical, Legal and Social Aspects“ afholdt af vores samarbejdspartner i Waste for Energy Nett, Energie Développement Environment (EDEN), Tarbes, Frankrig (12.-13. maj). Han deltog i projektet: Dansk Bioenergi til Verdensmarkedet i forbindelse med 1. Verdenskonference om Bioenergi, i samarbejde med Forskningscenter for Skov- og Landskab og Teknologisk Institut, Sevilla, Spanien (4.-9. juni). Ved samme konference præsenterede

T. Al Seadi posteren (udarbejdet af Teodorita Al Seadi, K. Hjort-Gregersen og J.B. Holm-Nielsen): The Impact of the legislative framework on the implementation and development of manure bases, centralised co-digestions systems in Denmark (4.-9. juni). Sammen med T. Al Seadi deltog han i et Altener arrangement: Biogas - opportunities and solutions, afholdt af The Food Chemistry Institute, The National Research-Development Institute for Industrial Ecology, The Design Institute for Environment Protection and The Politechnica University of Bucharest. T. Al Seadi med foredraget: Manure based biogas systems - opportunities and solutions in Denmark og J.B. Holm-Nielsen med foredraget: Renewable energy systems in the energy policy of the EU - 15 and exemplified from the Danish energy planning and other Nordic countries. How are we approaching the challenge of climate change and increased energy demand at the same time? Bucharest, Rumænien (26.-28. september). Endelig deltog J.B. Holm-Nielsen i Altener 2000 Conference & Exhibition: Campaign for Take-off, med foredraget: The activity and the results obtained by Altener Network „Waste for Energy Nett, (WfE) phase V - Biogas from waste and agriculture“ during the period 1999-2000. Toulouse, Frankrig (23.-25. oktober).

Eksterne bevillinger og donationer

Bioenergigruppen har fået 600.000 kr. fra Energistyrelsen for at deltage, i samarbejde med Statens Jordbrugs- og Fiskeriøkonomiske Institut, Danmarks Tekniske Universitet, Landbrugets Rådgivningscenter, Dansk Gasteknisk Center m.fl., i det tværministerielle biogasudviklingsprogram under ledelse af Energistyrelsen. Arbejdet omfatter

teknologi-vurdering og implementering af nye teknologier. Afholdelse af workshops, seminarer, konferencer og en række andre sekretariatsfunktioner er en integreret del af Bioenergi-gruppens videncenterfunktion, ligesom vejledning af studenterprojekter varetages. Projektperiode: 1994 - 2001. Hovedansvarlig: J.B. Holm-Nielsen

Bioenergigruppen har fået 200.000 kr. fra DG XVII, Generaldirektoratet for Energi i EU for opgaven som koordinator for EU netværk om håndtering af organisk affald og konvertering til energi, Altener Waste for Energy Nett - Biogas from Waste and Agriculture. Netværket består af energi- og biomassecentre i 11 EU lande. Hovedområderne er organisk affald til anaerobisk udrådning og energiomsætning, husdyrgødning, organisk industrielt affald og husholdnings-affald til genanvendelse og energidnyttelse. Projektperiode: 1996 – 2000. Hovedansvarlig: J.B. Holm-Nielsen.

Bioenergigruppen har fået 140.000 kr. fra DG XVII, Generaldirektoratet for Energi i EU for et projekt under Växjö Kommune. Biogas for the future, OPTI-gas. Projektperiode: 1999-2000. Hovedansvarlig: J.B. Holm-Nielsen.

Bioenergigruppen har fået 315.000 kr. fra DG XVII, Generaldirektoratet for Energi i EU for et projekt under Ulster Agricultural Organisation Society Ltd. (UAOS). Development of a Training Structure for the Adoption of Re and Biogas Production in Particular. Projektperiode: 1999-2000. Hovedansvarlig: J.B. Holm-Nielsen.

Bioenergigruppen har fået 50.000 kr. fra DG XVII, Generaldirektoratet for Energi i EU for et projekt under Tipperary Rural and Business Development Institute (TRBDI). Implementation, Development and Transfer of Biomass Expertise by the Tipperary Rural and Business Development Institute. Projektperiode: 1999-2000. Hovedansvarlig: J.B. Holm-Nielsen.

Bioenergigruppen har fået 150.000 kr. fra DG XVII, Generaldirektoratet for Energi i EU for et projekt under CRES-Center for Renewable Energy Sources. Greek Biogas Production from Pig Manure and Co-digestions - Evaluation of Anaerobic Digestion Projects in Livestock Units. Projektperiode: 1999-2000. Hovedansvarlig: J.B. Holm-Nielsen.

Bioenergigruppen har fået 90.000 kr. fra Energistyrelsen for et samarbejdsprojekt med Teknologisk Institut og Energi- og Forskningscenter for Skov og Landskab om at organisere og skabe rette rammebetingelser for et dansk cluster „Danish Bioenergy“ af danske bioenergivirksomheder indenfor et bredt teknologispekter i forbindelse med 1. World Conference of Bioenergy, Sevilla, Spanien (4.-9. juni).

Det Samfundsvidenskabelige Fakultet

De Samfundsvidenskabelige Institutter blev ændret med virkning fra 1. januar 2001 således, at der fra denne dato var følgende institutter:

Institut for Regnskab, Finansiering og Erhvervsjura
Institut for Organisation og Ledelse
Institut for Marketing
Institut for Statskundskab
Institut for Miljø- og Erhvervsøkonomi
Økonomisk Institut

Centre
Centre for European Studies
Center for Småvirksomhedsforskning (CESFO)
Demografisk Forskningscenter

Tværfakultære Centre og Institutter
Institut for Journalistik (instituttet er fælles med Det Humanistiske Fakultet)
Institut for Sundhedstjenesteforskning (instituttet er fælles med Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet og nævnt under dette)
Institut for Statistik og Demografi (instituttet er fælles for alle 4 fakulteter)

Fakultetssekretariatet i Odense

Fakultetssekretær, cand.jur. *Lisbeth Kristjansen*
Informationsmedarbejder, cand.oecon. *Tanja Nissen*
Overassistent *Eva Justesen* (fratrådt 31. december)
Assistent *Lena Haslestad Jeppesen*
Assistent *Gitte Engelbrecht Gregersen* (vikar fra 3. januar)
Fuldmægtig, cand.merc. *Bjarne Nielsen*
Fuldmægtig, cand.merc. *Jan Pedersen*
Edb-medarbejder *Martin G. R. Jørgensen*
Edb-support *Gitte Monefeldt*
Edb-support *Lene Baier Wedell*

Fakultetssekretariatet i Esbjerg

Kontorfuldmægtig *Lene Kjær* (fratrådt 14. februar)
Kontorfuldmægtig *Birgit Mikkelsen* (tiltrådt 1. marts)
Overassistent *Lis Petersen*
Assistent *Lise Abrahamsen* (tiltrådt 1. februar)
Kontorelev *Eva Rødgaard Nielsen* (tiltrådt 15. august)

Fakultetssekretariatet i Kolding

Kontorfuldmægtig *Annette Rahbek*
Overassistent *Annette Bruun Larsen*
Assistent *Lene Kaas Hansen*
Assistent *Mette Skov*
Assistent *Henny Voetman*
Assistent *Gitte Willms*
Kontorelev *Pia Havneemark Rasmussen*

Fakultetssekretariatet i Sønderborg

Kontorfuldmægtig *Poul Viereck*

Fuldmægtig, cand.jur. *Claus Gerlach Hansen* (fratrådt 30. april)

Overassistent *Gitte Juhl*

Assistent *Charlotte Agerschou*

Kontorelev *Lene Christensen*

Fakultetssekretariatet i Flensborg

Korrespondent *Nicole Beth*

Fuldmægtig *Helle Hede Jakobsen*

Sekretariat for Dagstudierne under Samfundsvidenskab i Odense:

Kontorfuldmægtig *Alice Borbély*

Overassistent, *Else Bisgaard*

Korrespondent *Sadie Lund Johansen*

Korrespondent *Charlotte Pilgaard Møller*

Overassistent *Tina Hall*

Assistent *Charlotte Stoltzenbach* (vikar til 31. marts)

Assistent *Sonja Binslev Lehrmann* (tiltrådt 15. januar)

Assistent *Lotte Petersen* (tiltrådt 1. august)

Assistent *Louise Andersen* (vikar fra 1. december)

Sekretariatet for Åben Uddannelse

Kontorfuldmægtig *Kirsten Nielsen*

Assistent *Mette Fuglsig*

Assistent *Lisa Nilsson*

Assistent *Gitte Brandt Nielsen* (vikar fra 1. juni)

Eksamenskontoret i Odense

Kontorfunktionær *Vibeke Ølund*

Assistent *Ulla S. Hansen* (fratrådt 30. april)

Assistent *Jannie Johnsen*

Assistent *Pernille Saaby*

Undervisningsprisen

Undervisningsprisen blev tildelt professor Nis Jul Clausen.

INSTITUT FOR REGNSKAB, FINANSIERING OG ERHVERVSJURA

Professor *Ole Bjørn*
Professor *John Asmus Christensen*, Ph.D.
Professor, dr.oecon. *Peter Ove Christensen*
Professor, lic.jur. *Nis Jul Clausen*, LL.M. (instituteder fra 1. januar)
Professor *Poul Israelsen*
Professor, lic.jur. *Bent Iversen*
Danske Bank-professor, lic.oecon. *Kristian Risgaard Miltersen* (aflønnet af Den Danske Bank, studieleder for Ph.D.-studiet)
Professor, lic.jur. *Hans Viggo Godsk Pedersen* (studieleder for de erhvervsøkonomiske dagstudier)
Docent, lic.oecon. *Bjarne Graabech Sørensen*
Lektor, cand.merc. *Jens Abild-Nielsen*
Lektor, cand.jur. *Heming Boysen*
Lektor, cand.merc. *Ole Christensen* (studieleder for Åben Uddannelse)
Lektor *Hans Frimor*, Ph.D. (orlov fra 11. august)
Lektor, cand.jur. *Leif Heiselberg*
Lektor, cand.polit. *Esbén Holstein*
Lektor, cand.oecon. *Jens Ocksen Jensen*
Lektor *Peter Bjørn Jensen*, Ph.D.
Lektor, cand.jur. *Jørgen Morton Jessen*
Lektor *Jytte Grambo Larsen*, Ph.D.
Lektor, cand.jur. *Bent Ole Gram Mortensen*, Ph.D. (adjunkt indtil 31. august)
Lektor *Claus Munk*, Ph.D.
Lektor, lic.oecon. *Mogens Nielsen*
Lektor *Susanne Pedersen*, Ph.D.
Lektor, cand.merc. *Erik Sønderkov*
Lektor *Lars Vangsgaard*, Ph.D.
Lektor *Bent Warming-Rasmussen*, Ph.D.
Adjunkt *Anders Damgaard*, Ph.D.
Adjunkt *Leif Højskov*, Ph.D.
Adjunkt *Jan Timmermann Pedersen*, Ph.D. (forskningsadjunkt indtil 1. februar, orlov 5. juni-3. september)
Amanuensis, cand.oecon. *Niels Bobjerg Bøgh* (tiltrådt 1. juli)
Amanuensis, cand.oecon. *Hans Henrik Hansen* (fratrådt 31. juli)
Dr. *Carolyn Windsor*, Griffith University, Australien (4.-24. oktober, støttet af FSRs Studie- og Understøttelsesfond)
Ekstern lektor, cand.merc. *Mads Achilles*
Ekstern lektor, cand.merc. *Carit Jacques Andersen*
Ekstern lektor *Jan Stentoft Arlbjørn*, Ph.D.
Ekstern lektor, civilingeniør *Bo Beck*
Ekstern lektor *Peter Birkholm*, Ph.D.
Ekstern lektor, cand.jur. *Birgitte Bjørn*
Ekstern lektor, cand.merc., cand.jur. *Flemming Christensen*

Ekstern lektor, cand.merc. *Jesper Christensen*
Ekstern lektor, professor *Jens Oluf Elling*
Ekstern lektor, statsautoriseret revisor *Flemming Eltang*
Ekstern lektor, cand.jur. *Bjørn Graae*
Ekstern lektor, cand.jur. *Henrik Werner Hansen*
Ekstern lektor, cand.jur. *Mogens Hansen*
Ekstern lektor *Palle Hansen*, HD
Ekstern lektor, statsautoriseret revisor *Preben Hansen*
Ekstern lektor, cand.merc. *Stig Holmelund*
Ekstern lektor, statsautoriseret revisor *Erik Høgh*
Ekstern lektor, cand.oecon. *Jens Hörlick*
Ekstern lektor, cand.polyt. *Holger Myrup Jensen*
Ekstern lektor, cand.jur. *Peter Flint Jensen*
Ekstern lektor, cand.jur. *Paul Jepsen*
Ekstern lektor, cand.jur. *Flemming Johnsen*
Ekstern lektor *Lars Kiertzner*, Ph.D.
Ekstern lektor, cand.jur. *Kjeld Klausen*
Ekstern lektor, statsautoriseret revisor *Flemming Heden Knudsen*
Ekstern lektor, cand.jur. *Bertha Schioldan Lund*
Ekstern lektor, cand.merc. *Torben Lübker*
Ekstern lektor, statsautoriseret revisor *Jens Møller*
Ekstern lektor, cand.scient.pol. *Kenneth Kyed Nielsen*
Ekstern lektor, statsautoriseret revisor *Lars Knage Nielsen*
Ekstern lektor, cand.merc. *Peder Harbjerg Nielsen*
Ekstern lektor, statsautoriseret revisor *Torben Nielsen*
Ekstern lektor *Ken Nyholm*, Ph.D.
Ekstern lektor, cand.merc. *Klaus Hans Pedersen*
Ekstern lektor, statsautoriseret revisor *Søren Pedersen*
Ekstern lektor *Leif Bork Petersen*, HD
Ekstern lektor *Carsten Rohde*, Ph.D.
Ekstern lektor, cand.merc. *Kresten Kragh Schmidt*
Ekstern lektor, statsautoriseret revisor *Erik W. Schrøder*
Ekstern lektor, cand.jur. *Michael Serup*
Ekstern lektor *Niels Steenholdt*, Ph.D.
Ekstern lektor, cand.merc. *Ole Stegmann-Mikkelsen*
Ekstern lektor, cand.merc. *Peter Stærmosé*
Ekstern lektor, cand.merc. *Allan Ammentorp Sørensen*
Ekstern lektor, statsautoriseret revisor *Per Therkelsen*
Ekstern lektor, cand.jur. *Hans Helge Beck Thomsen*
Ekstern lektor, cand.jur. *Sigurd Trolle*
Korrespondent *Lene Holbæk*
Institutsekretær *Inga Jakobsen*
Korrespondent *Ingeborg Uldahl*

Ph.D.-studerende pr. 31.december:
Jakob Bundgaard
Christian Riis Flor
Ole Friis (tiltrådt 1. januar)

Brian Fuglsbjerg
Martin Skovgaard Hansen
Mette Hansen
Lars Jensen (tiltrådt 1. april)
Nina Dietz Legind
Dan Moalem
David Moalem (tiltrådt 1. juli)
Thomas Arkan Nashat (tiltrådt 1. september)
Jens Smed Rasmussen
Michael Steinicke

Der har i 2000 været ansat i alt 60 undervisningsassistenter og 8 instruktører. Disse har undervist og vejledt svarende til i alt 2358 konfrontationstimer.

Gæsteforelæsninger afholdt af instituttet

Stud.jur. David Moalem, Aarhus Universitet: Civilretlige sanktioner i forbindelse med insiderhandel (3. februar).

Satsautoriseret revisor Claus Pørksen, KPMG C. Jespersen, Sønderborg: Dansk/tysk dobbeltbeskatningsoverenskomst (25. februar og 27. september).

Professor, dr.jur. Isi Foighel, København: Gælder menneskerettighederne? (7. marts).

Logistikchef John B. Pedersen, Mærsk Container A/S, Tinglev: Logistik på Mærsk Container Industri A/S, Tinglev (21. marts).

Statsautoriseret revisor Michael Jakobsen, PricewaterhouseCoopers, Hellerup: Finansielle instrumenter (4. april).

Post.doc. Hans Peter Bermin, Ph.D., Lund Universitet, Sverige: Local volatility changes in the Black-Scholes model (5. april).

Professor Brenda Porter, Cranfield School of Management, England: The audit expectation-performance gap - preliminary results of a 1999 study in the United Kingdom (4. maj).

Finansanalytiker Bjarke Jensen, Ph.D., BRF Kredit A/S, København: Option pricing in the jump-diffusion model with a random jump amplitude: a complete market approach (10. maj).

Associate professor Karl Hackenbrack, Fisher School of Accounting, University of Florida, USA: Audit production and pricing (16. og 18. maj).

Cand.scient.oecon. Jesper Andreasen, Ph.D., General Re Financial Products, London, England: Factor dependence of Bermudan swaption prices: fact or fiction? (26. maj).

Advokat Bjørn Ryberg, København: Immaterialret (22. juni).

Dr. Thomas Telfer, University of Auckland, New Zealand: Consumer law in New Zealand (22. august).

Dr. Carolyn Windsor, Griffith University, Australien: Do professional values influence the values of the multinational audit firms' organisational culture? An exploration of cultural dissonance (24. oktober).

Forskningsmedarbejder Peter Verdaasdonk, Eindhoven

University of Technology, Holland: Measurement of ERP End-user satisfaction (7. november).

Aktuar Mogens Steffensen, Forsikringsmatematisk Laboratorium, Københavns Universitet: Aspects of valuation of life insurance liabilities (9. november).

Lektor Peter Løchte Jørgensen, Ph.D., Institut for Økonomi, Aarhus Universitet: Life insurance liabilities at market value: an analysis of insolvency risk, bonus policy, and regulatory intervention rules in a barrier option framework (23. november).

Dr. Alex Stomper, Universität Wien, Østrig: Kapitalstrukturteori (30. november).

Lektor Søren Friis Hansen, Juridisk Institut, Handelshøjskolen i København: Koncernret (6. december).

Lektor Bjarne Højgaard, Ph.D., Institut for Matematiske Fag, Aalborg Universitet: Optimal risk control for a large insurance corporation (7. december).

Cand.jur. Birgit Feldtmann, doktorand ved Universitet Bremen, Tyskland: Introduktion til de væsentlige principper i tysk privatret og det tyske BGB (Bürgerliches Gesetzbuch) (12. december).

Adjunkt Thomas Møller, Forsikringsmatematisk Laboratorium, Københavns Universitet: Forsikring (14. december).

Konsulent Poul Thomsen, Sydbank A/S, Aabenraa: Valutastyring og internationale finansieringsformer (14. december).

Underdirektør Bjarne Larsen, Sydbank A/S, Aabenraa: Børsintroduktioner (19. december).

Medarbejdernes aktiviteter uden for instituttet:

O. Bjørn har holdt foredrag for Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Foreningen af Registrerede Revisorer, Skattechefforeningen, Foreningen af Danske Skatteanke nævn samt Skatterevisorforeningen i Danmark om forskellige skatteretlige emner. Han har siden 1995 været formand for Ligningsrådet og har i den egenskab deltaget i en række konferencer og møder afholdt af foreninger og organisationer inden for skatteadministrationen. Har endvidere været medlem af Skatteretsrådet, der er et permanent udvalg nedsat af skatteministeren.

J. Bundgaard har holdt foredraget Aktuel koncernbeskatning, herunder Danmark som holdingland, København (7.-8. december).

J. Christensen har deltaget som faculty i Coopers & Lybrand European Doctoral Colloquium i München, Tyskland (26.-28. marts) og i EAA-konference i München, Tyskland, hvor han var medlem af scientific committee, chairman ved en session om Economic Analytic Accounting og paneldeltager på et symposium med titlen Future Research in Accounting (29.-31. marts). Han tilrettelagde, var medlem af scientific committee samt chairman for EIASM Workshop on Accounting and Economics IV, som blev afholdt ved Deloitte & Touche i København med 40 deltagere fra 12 lande. Fra instituttet deltog O. Friis, H. Frimor, J.G. Larsen og M. Petersen (15.-16.

juni). Holdt en gæsteforelæsning på Universiteit Antwerpen, Belgien om Agency models and accounting research (4. juli). Han har været deltager i konferencen Kontrakter i Landbruget arrangeret af den Kongelige Veterinære Landbohøjskole, Sorø (28.-29. september). Endvidere har han deltaget i bedømmelsesudvalg og forsvarshandling af Ann Vanstraelens Ph.D.-afhandling på Universiteit Antwerpen, Belgien, The auditor's going concern opinion: an economic analysis of the decision-making process. Han har været medlem af Statens Samfundsvidenskabelige Forskningsråd, af the Editorial Board of the Review of Accounting Studies samt af the Editorial Board of the Journal of Management Accounting Research. Desuden har han været Associate Editor ved tidsskrifterne European Accounting Review og Management Accounting Research. Han har siddet i bestyrelsen for Odense Universitetsforlag. Han har desuden deltaget i bedømmelsesudvalg til et lektorat i regnskab ved Norges Handelshøjskole, Bergen.

P.O. Christensen har været på studieophold ved University of British Columbia, Vancouver, Canada (1. januar-3. august). Ved University of California at Berkeley, USA præsenterede han artiklen Cost of capital in residual income for performance evaluation (28. april). Han har sammen med A. Damgaard, M.S. Hansen, M. Hansen, K.R. Miltersen, C. Munk og B.G. Sørensen deltaget i 27th Annual Meeting of the European Finance Association i London, England (23.-27. august). Har desuden deltaget i Contemporary Accounting Research Conference, Vancouver, Canada (28.-29. oktober).

N.J. Clausen har som udpeget af forskningsministeren været formand for arbejdsgruppen vedrørende samfinansiering af forskning mellem universiteter og erhvervsliv, som har offentliggjort rapporten Samarbejdsaftaler mellem universiteter og erhvervsvirksomheder. Har været formand for et fagkyndigt udvalg til bedømmelse af en Ph.D.-afhandling ved Aalborg Universitet og medlem af et tilsvarende udvalg ved Københavns Universitet. Har været på forskningsophold ved School of Law, Duke University, USA (30. marts-11. april) og her deltaget som international discussant på konferencen Executive Compensation afholdt af School of Law, Wake Forest University (31. marts). Er medlem af Nordisk forskernetværk for Selskabsret og har i forbindelse hermed deltaget i Den 4. Nordiske Selskabsretskonference i Århus (4.-5. oktober), hvor han var chairman på Corporate Governance sessionen (5. oktober). Er medlem af editorial board for International and Comparative Corporate Law Journal samt medlem af redaktionskomitéen for Nordisk Tidsskrift for Selskabsret og for Finans/Invest.

A. Damgaard har præsenteret artiklen Optimal consumption and investment strategies with a perishable and an indivisible durable consumption good på Danske Bank Symposium on Asset Allocation and Value-at-Risk: Where Theory Meets Practice, Stavry Skov, Middelfart, hvor han deltog sammen med C.R. Flor, B. Fuglsbjerg, M.S. Hansen, K.R. Miltersen, C. Munk og B.G. Sørensen (20.-21. januar). Samme artikel præsenterede han ved Finance

Seminar på Handelshøjskolen i København (3. marts). Ved 27th Annual Meeting of the European Finance Association på London Business School, England deltog han med præsentation af artiklen Utility based option evaluation with proportional transaction costs (23.-26. august).

C.R. Flor har deltaget i The First World Congress of the Bachelier Finance Society, Paris, Frankrig med præsentation af A dynamic capital structure model with callable debt and renegotiations (28. juni-1. juli). Han har endvidere deltaget i Department of Finance seminar series på Handelshøjskolen i København med præsentation af artiklen Debt maturity, callability, and dynamic capital structure (24. november).

O. Friis har været på studieophold ved Ohio State University, Fisher College of Business, Columbus, USA (21. juni-31. december), herunder et studieophold ved University of Florida, Gainesville, USA (16.-27. december). Han var deltager i American Accounting Association's Annual Meeting i Philadelphia, USA (13.-16. august) og i Hall of Fame, Annual Meeting i Columbus, USA (10.-11. november). Har været viceformand for Regnskabsteknisk Udvalg under Foreningen af Statsautoriserede Revisorer (indtil ultimo maj) og har været pennefører på en ny dansk Regnskabsvejledning 1.

H. Frimor har præsenteret artiklen Auditing in agencies with moral hazard and renegotiation i forbindelse med en studierejse til Vancouver, Canada (7.-15. januar). Samme artikel præsenterede han ved EIASM Workshop on Accounting and Economics IV i København, hvor han også deltog som discussant (15.-16. juni).

B. Fuglsbjerg har præsenteret Variance reduction of Monte Carlo estimates of value at risk på Danske Bank Symposium on Asset Allocation and Value-at-Risk: Where Theory Meets Practice, Stavry Skov, Middelfart (20.-21. januar).

H.H. Hansen har deltaget i konferencen Statistics in the 20th Century, Orano University, Maine, USA (1.-17. juli).

M. Hansen har været på studieophold ved Anderson School of Management, University of California, Los Angeles, USA (1. januar-6. april). Hun deltog med præsentation af artiklen Minimum rate of return guarantees: the Danish case på konferencen First World Congress of the Bachelier Finance Society i Paris, Frankrig (28. juni-1. juli). Hun har desuden deltaget i EIASM's Doctoral Tutorial i London, England (23. august).

M.S. Hansen præsenterede artiklen Optimal portfolio policies and the bonus option in a pension fund ved EIASM's Doctoral Tutorial, London, England (23. august).

L. Heiselberg har deltaget i seminaret Etablering af et konkurrencedygtigt selskabsretligt system, Handelshøjskolen i Århus (24. marts) og har sammen med N.D. Legind og H.V.G. Pedersen deltaget i Den Nordiske Handelsrättslærer Konference i Vasa, Finland (30. august-2. september).

L. Højskov har holdt indlæg med titlen Revisors arbejde med væsentlighed, revisionsrisiko og revisionsbeviser på seminar arrangeret af Dansk Revisionsforskning (28.

januar). Har endvidere deltaget i et bedømmelsesudvalg til udpegning af den bedste hovedopgave på revisortil-lægsuddannelsen i Danmark (september/oktober).

P. Israelsen har siddet i bedømmelsesudvalg vedrørende professorat i Økonomistyring og BDO-professorat i Vækstvirksomheder og Entreprenørskab, Handelshøjskolen i Århus, Pluss-Bank-professorat i Bedriftsøkonomiske Fag, Handelshøjskolen i Agder, Norge og adjunktur i Økonomistyring, Handelshøjskolen i København. Har været Advisory Board medlem for Center for Virksomhedsudvikling og Ledelsesteknologi, Handelshøjskolen i København, redaktionsmedlem af tidsskriftet Økonomistyring og Informatik, reviewer for samme og Management Accounting Research. Han har deltaget i EAA-konferencen i München, Tyskland (29.-31. marts) og holdt et populærvidenskabeligt foredrag.

B. Iversen har deltaget i et Nordisk Forskerseminar om implementering af et fællesnordisk projekt om blandt andet mellemmandsforhold i civilretten, København (29. februar). Han har i sin egenskab af formand for patentudvalget ved Syddansk Universitet deltaget i årsmøde i Association of University Technology Managers i Edinburgh, Skotland (2.-6. august) og har i samme egenskab deltaget i kursus i International Technology Licensing Agreements, London, England (22.-24. november).

J.O. Jensen har i samarbejde med J. Johansen og A. Schultz-Nielsen fortsat sit hverv som hovedredaktør af Børsens Håndbog i Logistikledelse.

L. Jensen har deltaget i konferencen Social Science in the millennium i Köln, Tyskland (3.-6. oktober) samt deltaget i Symposium in honour of O.E. Barndorff-Nielsen, Aarhus Universitet (16.-18. november).

P.B. Jensen har deltaget i forskningsseminar tilknyttet symposiet Projektledelse 2000, hvor han præsenterede sin forskning, København (9. november).

J.G. Larsen har været på studieophold ved Harvard University, Boston, USA (3.-14. marts og 13.-21. november). Hun har deltaget i FSRs Uddannelsesseminar, Kolding (4.-5. april). I forbindelse med sin deltagelse i Workshop - Fordelingsregnskab og beregning af priser på sygehusydelser, arrangeret af DSI Institut for Sundhedsvæsen, København holdt hun foredraget Fordelingsregnskaber. Hvad koster patienten? - Fra teori til praksis (24. maj). Hun deltog med artiklerne Menu-based pricing og Post-contractual pre-decision information in a multi-task setting i EIASM Workshop on Accounting and Economics IV i København, hvor hun desuden var discussant (15.-16. juni). Er medlem af det landsdækkende Cand.merc.aud.-udvalg (§ 17-udvalget).

N.D. Legind har deltaget i Den Nordiske Handelsrettslærer Konference i Vasa, Finland (30.august-2. september). Hun har været på studieophold på Institutt for privatrett, Universitetet i Oslo, Norge (1. maj-30. juni).

K.R. Miltersen var inviteret deltager i SimCorps Symposium om Danish Mortgage Bonds - Advanced Pricing and Hedging Perspectives, København (18.-19. januar). Han arrangerede Danske Bank Symposium on Asset Allocation and Value-at-Risk: Where Theory Meets Practice,

Stavby Skov, Middelfart, som havde 61 deltagere (20.-21. januar). Han har været på forskningsophold hos Norske Liv, Oslo (11. februar), ved Norges Handelshøyskole i Bergen (12.-19. februar), ved Anderson School of Management, UCLA, Los Angeles, USA (4.-10. marts) og ved University of British Columbia, Vancouver, Canada (11.-23. marts). Han har været medarrangør af og opponent ved et Ph.D.-seminar på Johannes Gutenberg-Universitet i Mainz, Tyskland (5.-7. maj) og invited speaker ved Conference on Mathematical Finance University of Missouri, USA med præsentation af artiklen Dual-currency LIBOR market models (19.-21. maj). Han har været på forskningsophold ved Norges Handelshøyskole i Bergen (27.-30. maj). I forbindelse med konferencen First AMS-Scandinavian International Mathematics Meeting var han medarrangør af specialsessionen Stochastic Differential Equations and Financial Mathematics (13.-16. juni). Han deltog i AFIR 2000 Conference i Tromsø, Norge med præsentation af Minimum rate of return guarantees: the Danish case (20.-23. juni), i First World Congress of the Bachelier Finance Society, Paris, Frankrig med præsentation af Guaranteed investment contracts: distributed and undistributed excess return (28. juni-1. juli) og i Fourth International Congress on Insurance: Mathematics and Economics, Barcelona, Spanien, hvor han præsenterede A note on interest rate guarantees and bonus: the Norwegian case (24.-26. juli). Han deltog i EIASM's Doctoral Tutorial, London, England som opponent på to Ph.D.-proposals (23. august), og ved 27th Annual Meeting of the European Finance Association i London, England præsenterede han artiklen Dynamic capital structure with callable debt and debt renegotiations og var desuden discussant på en artikel (24.-26. august). Han har endvidere deltaget i Thiele Symposium på Københavns Universitet (31. august-1. september), i EDAMBA's årlige møde i Zagreb, Kroatien (7.-10. september) og i Conference on Evolutionary Game Theory 2000, Syddansk Universitet, Odense, (15.-16. september). Han var på forskningsophold ved Norges Handelshøyskole, Bergen (17.-22. oktober og 13.-19. november). Desuden har han været opponent ved to Ph.D.-proposals på Handelshøjskolen i Århus (8. december). Er medlem af European Finance Associations Executive Committee. Han er udnævnt til Professor II ved Norges Handelshøyskole i Bergen.

B.O.G. Mortensen har præsenteret artiklen Advantages and disadvantages in the use of voluntary environmental agreements in the electricity sector på CAVA workshop The integration of voluntary approaches into existing legal systems, Bruxelles, Belgien (24.-25. februar). Han deltog i møde i Dansk Forening for Europaret om Den seneste udvikling inden for EU-konkurrenceretten (1. marts) og i møde i Den Danske Energiretsforening om Liberalisering af det danske naturgasmarked (28. marts). Har holdt foredraget Skal affaldssektoren liberaliseres? Den Kommunale Højskole, Grenaa (30. marts). Han deltog i møde i Dansk Forening for Europaret om Forslag til ændring af det judicielle system i EU (26. april). Han præsenterede artiklen Risk assessment and standardisat-

ion - a legal view on problems arising in connection with transfer of regulation på CeSaM-seminaret: Trade & Environment, Århus (11. maj). Præsenterede artiklen Promotion of technical harmonisation on risk-based decision-making, på konference arrangeret af Europa-Kommissionen, Joint Research Centre og Institute for Systems, Informatics and Safety, Stresa, Italien (22.-24. maj) og præsenterede The 'single energy carrier' directives and district heating in Europe på the IAEE European Conference 2000 Towards An Integrated European Energy Market, Bergen, Norge (31. august-1. september). Han præsenterede artiklen på IIR-konferencen EnergiForum 2000 i København (20.-21. november). Han deltog i møde i Den danske Energiretsforening om Vigtige EF-domme (1. december). Yderligere er han sagkyndigt medlem af Energiklagenævnet i sager efter elforsyningsloven. Han har modtaget undervisningsprisen år 2000 af Foreningen af Erhvervsjurister, Odense.

C. Munk deltog i The First World Congress of the Bachelier Finance Society, Paris, Frankrig og præsenterede artiklen Optimal consumption and investment strategies with a perishable and an indivisible durable consumption good (28. juni-1. juli). Han har endvidere deltaget i 27th Annual Meeting of the European Finance Association, London, England (23.-26. august).

H.V.G. Pedersen har deltaget i Den Nordiske Handelsretslærer Konference i Vasa, Finland (30. august-2. september).

S. Pedersen er medlem af det landsdækkende Cand.merc.aud.-udvalg (§ 17-udvalget).

M. Petersen har præsenteret artiklen Design and use of performance measures in a divisionalized firm ved en gæsteforelæsning på Økonomisk institut ved Helsingin Yliopisto, Finland (18. maj), og samme artikel præsenterede han på EIASM Workshop on Accounting and Economics IV i København (15.-16. juni).

J.S. Rasmussen har været på studieophold ved Handelshøjskolen i København på Center for Virksomhedsudvikling og Ledelsesteknologi i 6 måneder.

M. Steinicke har været på studieophold på Duke University, North Carolina, USA (22. februar-28. august).

B.G. Sørensen har holdt en gæsteforelæsning på Banksektorens Efteruddannelsescenter i Skanderborg med titlen Finansieringsteori i det 20. århundrede (15. februar). Han er formand for universitetets kantineudvalg og medlem af publikationsudvalget. Han er medlem af HD-fællesudvalget og af redaktionsudvalget for Finans/Invest.

L. Vangsgaard har præsenteret projektet Småvirksomheders kapital og Lemon-effekter på CESFOs årsmøde på Sandbjerg Slot (27.-28. januar). Han har efterfølgende præsenteret en artikel med titlen Small Enterprise Capital and Lemon Effects på Small Business Research 11th Nordic Conference på Handelshøjskolen i Århus (18.-20. juni).

B. Warming-Rasmussen har deltaget på nationalt revisionsforskningsseminar på Ebeltoft Parkhotel (27. januar). På European Accounting Association konference deltog han med artiklen Disciplinary observance and

sanctions on German and Danish auditors, München, Tyskland (29.-31. marts). Han holdt foredrag over emnet Virksomhedernes fremtidige behov for revisorydelser på FSRs sommerkursus i Fåborg for statsautoriserede revisorer (22. august). Har endvidere været indbudt gæst på FRRs Open Space konference i Nyborg (16. november) og været gæsteforelæser med emnet Etik i skatteligningen på Forvaltningshøjskolens spydspidsuddannelse i København (15. november) og Århus (17. november). Har været reviewer for European Accounting Review. Han har været en af initiativtagerne til Creation of the European Auditing Research Network (EARNet) og endelig har han deltaget i lektorbedømmelsesudvalg ved Handelshøjskolen i København. Er medlem af Reviforas bedømmelseskomite for tildeling af Danica Prisen til landets tre bedste kandidatafhandlinger inden for fagområderne revision og regnskab.

Eksterne bevillinger og donationer

P.O. Christensen og finansieringsgruppen (A. Damgaard, K.R. Miltersen, C. Munk og B.G. Sørensen) er med i en netværksbevilling, Netværk i Matematisk Finansiering, fra Statens Samfunds- og Naturvidenskabelige Forskningsråd under prioriteringsområdet Dynamiske processer i økonomien. Bevillingen udgør 2.000.000 kroner for perioden 15. september 1998- 14. september 2002.

N.J. Clausen har modtaget 22.000 kroner fra Udenrigsministeriets Øststøttekontor til påbegyndelse af projekt om børssamarbejde mellem de nordiske lande og de baltiske lande. Har modtaget undervisningsprisen 2000 på 20.000 kroner ved Det Samfundsvidenskabelige Fakultet.

O. Friis har modtaget Tuborgfondets legat til unge forskere på 150.000 kroner til forskningsophold i USA.

K.R. Miltersen har modtaget en rammebevilling fra Danske Bank. Bevillingen udgør 750.000 kroner for perioden 1. december 1997-30. november 2002. Beløbet er givet i forbindelse med, at han blev udnævnt til Danske Bank-professor.

K.R. Miltersen og P.O. Christensen er med i netværksbevillingen Dansk Forskeruddannelsesnetværk i Finansiering fra Forskeruddannelseskantoret og Det Samfundsvidenskabelige Forskningsråd. Bevillingen udgør 1.100.000 kroner for perioden 1. juli 1999-30. juni 2004.

J.S. Rasmussen har modtaget 9.600 kroner fra FSRs Studie- og Understøttelsesfond til en empirisk undersøgelse af økonomistyringsændringers gennemslagskraft i organisationer.

B. Warming-Rasmussen har fra FSRs Studie- og Understøttelsesfond modtaget 10.000 kroner til støtte for forskningsophold for Dr. Carolyn Windsor, Griffith University, Australien.

Publikationer:

Bjørn, Ole. „Skatneres udvikling – behov og muligheder.“ *Skattepolitisk Oversigt* (2000): 138.

Bjørn, Ole. „Nogle problemer omkring beskatningen af igangværende arbejder.“ *Festskrift til Aage Michel-*

- sen. København: Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 2000. 165-77.
- Bjørn, Ole. „Udvalgte afgørelser fra domstolene, Landskatteretten, Skatteministeriet og Told- og Skattestyrelsen.“ *SR-Skat* 1, 2, 3, 4, 5 og 6. Forlaget FSR (2000).
- Bundgaard, Jakob. Tynd kapitalisering - en skatteretlig fremstilling. København: Thomson Gadjura, 2000.
- Bundgaard, Jakob. „Om CFC-beskatning og udenlandske mellemholdingselskaber.“ *Skat Udland* 2.13 (2000): 59-68.
- Bundgaard, Jakob. „Aspekter af civilrettens skatteretlige aspekter - belyst ved selskabsskattelovens § 11.“ *SR-skat* 3 (2000): 228-49.
- Bundgaard, Jakob. „Transfer pricing - systematik - bemærkninger foranlediget af TfS 2000.253 LSR.“ *Tidsskrift for Skatter og Afgifter* 39.736 (2000): 2440-48.
- Christensen, John, og Mogens Nielsen. Virksomhedens årsregnskab, 3. udg. Odense: Odense Universitetsforlag, 2000.
- Christensen, Peter O., og Gerald A. Feltham. „Market Performance Measures and Disclosure of Private Management Information in Capital Markets.“ *Review of Accounting Studies* 5 (2000): 301-29.
- Clausen, Nis Jul, Michael Møller, Claus Parum, og Karsten Engsig Sørensen. Capital Markets and Stock Exchanges in the Baltic Sea Region - Consequences of stock market concentration in Europe for the Baltic Sea Region - How to ensure an efficient and adequate capital allocation as a driver of transition in an enlarged Europe. København: Baltic Development Forum, 2000. (netpublikation: www.bdforum.org.)
- Clausen, Nis Jul. Sikkerhed i fordringer, 3. udg. København: Thomson GADJURA, 2000.
- Clausen, Nis Jul, og Paul Krüger Andersen. Børsretten. København: DJØF Forlag, 2000. (opdateres på www.djoef.dk/forlag eller www.sam.sdu.dk/~njc).
- Clausen, Nis Jul, og Karsten Engsig Sørensen. Ekspertundersøgelse vedrørende åbenhed om aktiebesiddelser. København: Finanstilsynet, 2000. (netpublikation: www.ftnet.dk).
- Clausen, Nis Jul, og Karsten Engsig Sørensen. „Regulation of Takeover Bids in Europe: the Impact of the Proposed 13th EC Company Law Directive on the Present Regulation in the EU Member States.“ *International and Comparative Law Corporate Journal* 1.2 (2000): 169-218.
- Clausen, Nis Jul. „Securities market co-operation: A new regulatory standard in the next millennium?“ *The Company Lawyer* 21, Special Twentieth Anniversary Issue (2000): 43-44.
- Clausen, Nis Jul. „Nye selskabsretlige fremstillinger i Danmark.“ *Nordisk Tidsskrift for Selskabsret* 2 (2000): 123-25.
- Clausen, Nis Jul, og Karsten Engsig Sørensen. „Samarbejde mellem fondsbørser.“ *Nordisk Tidsskrift for Selskabsret* 3.4 (2000): 252-71.
- Clausen, Nis Jul, og Hans Viggo Godsk Pedersen. „Om forældelse af tilbagesøgningkrav på afgifter.“ *Festskrift til Aage Michaelsen*. København: Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 2000. 139-50.
- Clausen, Nis Jul. „Det børsnoterede selskab“. *Selskabsret for praktikere*. København: Thomson GADJURA, 2000. 461-99.
- Frimor, Hans, og Joel S. Demski. „Performance Measure Garbling Under Renegotiation in Multi-Period Agencies.“ *Journal of Accounting Research (supplement)* 37 (1999): 187-214.
- Heiselberg, Leif. Lovsamling i Erhvervsret. Odense: Odense Universitetsforlag, 2000.
- Heiselberg, Leif. Regnskabslovgivning, 4. udgave. Odense: Odense Universitetsforlag, 2000.
- Heiselberg, Leif. Retlige aspekter af vareomsætning, 2. udgave. Odense: Odense Universitetsforlag, 2000.
- Højskov, Leif. „Materiality Judgements by Financial Analysts and Auditors“. *Indian Accounting Review*. The Indian Accounting Association Research Foundation 3.2 (2000): 59-78.
- Israelsen, Poul, og Per Nikolaj D. Bukh. „CSC Scandinavia – Controlling and Accounting for Time.“ *Cases in Management Accounting; Current Practices in European Companies*. Red. Tom Groot og Kari Lukka. London: Prentice Hall, 2000. 204-24.
- Iversen, Bent, m.fl. Danish Business Law, 2. udg. København: djøf FORLAG, 2000.
- Iversen, Bent. Panteret i fast ejendom og løsøre. København: Thomson. GadJuras Forlag, 2000.
- Jensen, Jens Oksen, Søren Holm-Rasmussen, og Lone Hansen. Økonomisk styring og virksomhedsanalyse - i et markedsorienteret perspektiv. Århus: Systime, 2000.
- Miltersen, Kristian R. „Valuation of Natural Resource Investments with Stochastic Convenience Yields and Interest Rates.“ *Project Flexibility, Agency, and Competition: New Development in the Theory and Application of Real Options*. Red. M.J. Brennan og L. Trigeorgis. New York: Oxford University Press, 2000. 183-204.
- Moalem, Dan. „Børsnoterede venture capital selskaber - oplysning om væsentlige forhold.“ *Revision & Regnskabsvæsen*. 7 (2000): 6-14.
- Mortensen, Bent Ole Gram. Elforsyningsloven med kommentarer. København: Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 2000.
- Munk, Claus. „The Valuation of Contingent Claims under Portfolio Constraints: Reservation Buying and Selling Prices.“ *European Finance Review* 3.3 (1999): 347-88.
- Munk, Claus. „Optimal Consumption/Investment Policies with Undiversifiable Income Risk and Liquidity Constraints.“ *Journal of Economic Dynamics and Control* 24.9 (2000): 1315-43.
- Munk, Claus, og Carsten Sørensen. „Optimal Consumption and Investment Strategies with Stochastic Interest Rates.“ Working paper 2000-9, Institut for Finansiering, Handelshøjskolen i København, 2000.

- Pedersen, Hans Viggo Godsk, Ruth Nielsen, Marianne Philip, Per Håkon Schmidt, og Ole Simonsen.* „Aktuel Erhvervsjura.“ *Revision & Regnskabsvæsen* 2 (2000): 55-73, 4 (2000): 46-57, 6 (2000): 52-65, 8 (2000): 41-57, 10 (2000): 54-63 og 12 (2000): 54-65.
- Pedersen, Jan Timmermann.* Proportionalitetsprincippet (Ph.D.-afhandling), København: DJØF, 2000.
- Pedersen, Susanne, m.fl.* Skattevejledning 2000 - Eksempler og oversigter. København: Forlaget Magnus, 2000.
- Steinicke, Michael.* „Bagatelgrænse ved anvendelsen af art. 28 - et udbudsretligt krav.“ *Europarättslig Tidsskrift* (2000): 17.
- Steinicke, Michael.* „Aftaleretten og offentlige udbud - samspil og konflikter.“ *Juristen* (2000): 302.
- Steinicke, Michael.* „Art. 28 - på vej mod de minimis?“ *EU-ret og Menneskeret* (2000): 201.
- Vangsgaard, Lars.* „En skatteskala med borgerløn“. *Økonomi og politik* 73.1, april (2000): 18-28.
- Warming-Rasmussen, Bent, og Svend Ørjan Jensen.* „Revisoretik.“ *Revision – koncept og teori*, 2. udgave. København: Forlaget FSR, 2000. 209-61.

INSTITUT FOR ORGANISATION OG LEDELSE

Professor, dr.merc. *Torben Bager* (instituttleder)
Professor *Poul Rind Christensen* (centerleder CESFO)
Professor, dr.merc. *Steffen Jørgensen*
Professor, dr.oecon. *Børge Obel*
Adjungeret professor, dr.oecon. *Niels Chr. Knudsen*
Gæsteprofessor *Richard M. Burton* (5.-12. marts)
Docent, cand.merc. *Axel Schultz-Nielsen*
Lektor *Bo Eriksen*, Ph.D.
Lektor *Grethe Heldbjerg*, Ph.D. (adjunkt indtil 31. august)
Lektor, cand.oecon. *Jørgen Clement Jensen*
Lektor, cand.merc. *Lars Jørgensen*
Lektor, cand.merc. *Asger Larsen*
Lektor, cand.scient.pol. *Birger Brodin Larsen*
Lektor *Christian Larsen*, Ph.D. (fratrådt 1. november, herefter ekstern lektor)
Lektor, lic.oecon. *Ole Bent Olesen*
Lektor, dr.merc. *Niels Chr. Petersen*
Forskningslektor, mag.scient.soc. *Karsten Boye Rasmussen*
Lektor, lic.merc. *Mikael Søndergaard*
Gæstektor *Erling Juul Rasmussen* (5.-28. september og 7.-30. november)
Adjunkt *Tor Beltov*, Ph.D.
Adjunkt *Jan P. Warhuus*, Ph.D. (orlov 1. februar-31. december, fratrådt 31. december)
Forskningsadjunkt *Jens Bøgetoft Christensen*, Ph.D.
Forskningsassistent, cand.scient.oecon. *Jette M. Christensen* (tiltrådt 1.august.)
Forskningsassistent, MSc FCIQB *Mick Hancock* (tiltrådt 1. januar)
Forskningsassistent, cand.merc. *Kim Klyver* (tiltrådt 1. januar)
Forskningsassistent *Steven Verjans* (Ph.D.-studerende indtil 1. november)
Amanuensis, cand.merc. *Jørgen Prip* (ekstern lektor indtil 1. august)
Amanuensis, cand.merc.int. *Elin Sørensen* (fratrådt 31. juli)
Ekstern lektor, cand.merc. *Mads Achilles* (tiltrådt 1. september)
Ekstern lektor, cand.merc. et jur. *Flemming Christensen*
Ekstern lektor, cand.psych. *Ebbe Folmann* (tiltrådt 1. september)
Ekstern lektor, cand.merc. *Ejnar Husum* (tiltrådt 1. september)
Ekstern lektor *Eleanor Jensen*, HD (tiltrådt 1. september)
Ekstern lektor, cand.merc. *Jan Kristiansen*
Ekstern lektor, cand.merc. *Hans Olesen* (tiltrådt 1. september)
Ekstern lektor, cand.samf.adm. *Ejnar Bo Pedersen* (tiltrådt 1. september)

Ekstern lektor, cand.oecon. *Karsten Wase Petersen* (fratrådt 30. juni)
Korrespondent *Mona Andersen*
Korrespondent *Bodil Salløv Agger* (tiltrådt 1. marts)
Assistent *Susanne Feldt Jørgensen*
Overassistent *Dorthe Krogh*
Overassistent *Aase Simonsen*
Fuldmægtig, cand.merc. *Lone Fajstrup Toftild*

Ph.D.-studerende pr. 31. december:
Dorthe Døjbak Majbritt Rostgaard Evald (tiltrådt 1. februar)
Thomas Gulløv (tiltrådt 1. marts, forskningsassistent indtil 29. februar)
Jeanette Lemmergaard (barselsorlov fra 1. februar)
Jesper Piihl
Shahamak Rezaei
Mette Schmidt (tiltrådt 1. januar, forskningsassistent indtil 29. februar)
Susanne Gren Svendsen (forskningsassistent indtil 31. august)

Der har i 2000 været ansat i alt 38 undervisningsassistenter og 31 instruktører. Disse har undervist og vejledt svarende til i alt 4254 konfrontationstimer.

Gæsteforelæsninger af instituttet

Cand.merc. Nils Asmussen, CUE Consult A/S, Århus: Uddannelsesevaluering – Kan vi gøre det bedre? (26. januar).

Adm. direktør Bjørn Zakarias Ekelund, Human Factors AS, Oslo, Norge: Teamsamarbejde (1. marts).

Professor Torben Pedersen, Institut for International Økonomi og Virksomhedsledelse, Handelshøjskolen København: Internationalization Revisited: The „Big Step“ Hypothesis (2. marts).

Management consultant Richard R. Gesteland, Wisconsin, USA: Cross-Cultural Business Behavior (16. marts).

Professor Marta B. Calàs, University of Massachusetts, Amherst, USA: Time/Space Compression? Challenges to Institutional Collaborations in the Information Age (23. maj).

Roger Pegum, John Moore University, Liverpool, England: International Accounting (21. maj-4. juni).

Adm. direktør Jørgen Lindegaard, Store Nord, København: Strategisk Udvikling og Forandringsprocesser (4. september).

Univ.doz., dr. Knut Haase, Christian-Albrechts-Uni-

versität, Kiel, Tyskland: Current and future research issues in logistics: Theory and practice (8. september).

Professor Ivan Light, University of California, Los Angeles, USA: Ethnic Economies (22. september).

Personalechef Tore Håkonsson, Terma Elektronik A/S, Lystrup: Kompetenceudvikling i Strategisk Perspektiv i Terma Elektronik (5. oktober).

Christoph Bey, University of Huddersfield, England: Strategic Management (6.-12. november).

Andre arrangementer afholdt af instituttet

B. Obel arrangerede Ph.D.-kursus, EDEN Doctoral Seminar, med titlen Organizational Design, Syddansk Universitet, Odense (5.-12. marts). Institutet arrangerede en forskningskonference med deltagelse af udviklingschef Kjeld Fredens, Vejlefjord og Change Agent, Ph.D. Jan Stentoft Arlbjörn, Dandy (30. august). B. Eriksen arrangerede konference om Ledelse og Kompetenceudvikling i den ny Økonomi, Syddansk Universitet, Odense (1. december).

Medarbejdernes aktiviteter uden for instituttet

T. Bager deltog som projektleder i et planlægningsseminar for Global Entrepreneurship Monitor projektet ved London School of Business (13.-15. januar) og et planlægningsmøde med Erhvervsfremme Styrelsen om samme projekt (4. april). Han deltog i årsmødet for Center for Småvirksomhedsforskning (27.-28. januar). Han holdt foredraget Svækkes selvstændighedskulturen i Danmark? ved HFI-konferencen (erhvervsskolerne i Danmark) (21. marts). Han præsenterede paperet Immigrant Businesses in Denmark: Captured in Marginal Business Fields ved 11th Nordic Small Business Conference i Århus (18.-20. juni). Han deltog som medarrangør i et seminar om registerbaseret forskning inden for Forskningscenter Ledelse, Organisation og Kompetence (18. august). Han præsenterede paperet The impact of migration and immigrant business at local, national and global level ved et seminar om tværorientatorisk forskning inden for Forskningscenter Ledelse, Organisation og Kompetence (5.-6. oktober). Han deltog i et forfatterseminar vedrørende en antologi i historisk sociologi med præsentation af artiklen Økonomisk sociologi, institutionalisme og historisk erhvervsanalyse (13. november). Han var formand for et bedømmelsesudvalg for et forskningsrådsprofessorat ved KVL inden for fødevarersektorens økonomi og deltog i en adjunktbedømmelse ved Handelshøjskolen i København. Han deltog i en række møder i forskningsrådenes særlige udvalg for fødevarerforskning: FELFO. Han virkede som reviewer i forbindelse med tidsskriftet Ledelse og Erhvervsøkonomi. Han forelæste ved University of Cape Town over emnet Entrepreneurship in Global Perspective (6. december).

T. Beltov deltog sammen med N.C. Petersen på ROUTE 2000 - International Workshop on Vehicle Routing, IMM/CCT, Danmarks Tekniske Højskole, Skodsborg (16.-19.

august). Han deltog sammen med O.B. Olesen og N.C. Petersen i The 21st Nordic Health Economists' Study Group Meeting i Lund, Sverige (25.-26. august).

P.R. Christensen har været bidragsyder til European Doctoral Programme in Entrepreneurship and Small Business Management, Växjö (4.-5. maj). Han er medlem af Organising Committee for 11th Nordic Small Business Conference (18.-20. juni), hvor han fungerede som chairman og præsenterede bidraget When Entrepreneurial and Administrative Management Meet. Han er medlem af Scientific Board for den årlige konference Nordic Workshop on Interorganisational Research, hvortil han bidrog med paperet Strategies for the Interfirm: Small Subcontractors Experience with Supplier Associations, Norwegian University of Science and Technology, Trondheim, Norway (18.-19. august). Han er medlem af bestyrelsen i European Council for Small Business, hvor han i beretningsperioden var sessionsleder ved RENT XIV-forskningskonferencen om entrepreneurship i Prag og bidrog med et paper om Small Sub-contractors' Adaptive and Innovative Learning in Supplier Associations (23.-24. november). Som temaleder og medlem af LOK-Forskningscentrets styregruppe har han deltaget i forskningscentrets bestyrelsesmøde (14. december). Han bidrog til LOK-Forskningskonferencen med et indlæg om Kompetenceudvikling i leverandørkæder. Han er medlem af bestyrelsen for LOS-Centerkontrakten. Han er medlem af den videnskabelige komité for Industriens Realkredit Fond (IRF) og medlem af regeringens faglige udvalg vedrørende innovationsmiljøer. Han er desuden medlem af redaktionskomitéen for tidsskriftet Entrepreneurship & Regional Development. Han er temaleder for LOK-Forskningscentrets tema 4 om virksomhedssamarbejde. Har som medlem af LOK-Forskningscentrets temaledergruppe deltaget i diverse koordinationsmøder og LOK-bestyrelsesmøde. Han har i perioden været eksternt medlem af 2 adjunkt/lektorbedømmelsesudvalg ved Handelshøjskolen i København og Aalborg Universitet og 1 professorbedømmelsesudvalg ved Aalborg Universitet. I perioden har han afholdt flere foredrag om mindre underleverandørers udviklingsbetingelser, om regional erhvervsudvikling og om kompetenceklynger. Han er medlem af repræsentantskabet i Kolding Erhvervsråd.

D. Døjbak deltog sammen med T. Gulløv, B. Obel og M. Søndergaard i Academy of Management 2000 Conference, A New Time, Toronto, Canada (4.-9. august).

B. Eriksen præsenterede papiret Commitment, Product Market Diversity, and Performance: An Intraindustry Analysis på et seminar på Handelshøjskolen i Århus (22. marts). Han deltog i The Strategic Management Society 20th Annual International Conference - Strategy in the Entrepreneurial Millennium, hvor han sammen med Thorbjørn Knudsen præsenterede paperet Commitment, Product Market Diversity, and Performance: An Intraindustry Analysis. Vancouver, B.C., Canada (15.-18. oktober). Han deltog i konferencen Learning, Incentives and Corporate Disaggregation: Theories and Methods for Understanding New Organizational Forms og præsentere-

rede papiret *Dynamics of Organizational Routine Change: The Case of Danish Medium-Sized Firms*, Handelshøjskolen i København, Dalgas Have, Frederiksberg (26.-27. oktober). Han arrangerede og deltog sammen med B. Obel i erhvervskonferencen *Ledelse og Kompetenceudvikling i den ny Økonomi*. Han bidrog med et foredrag med titlen *Skaber den lærende organisation effektive virksomheder?* Syddansk Universitet, Odense (1. december). Han deltog i LOK-forskningskonference, hvor han præsenterede papirerne *Dynamics of Organizational Routine Change: The Case of Danish Medium-Sized Firms* og *Organizational Learning in R&D Intensive Environments. Contributing Processes and Mechanisms*, Tåstrup (4.-5. december). Sammen med K.B. Rasmussen deltog han i konferencen *Mobilizing Self Renewing Organizations. Findings from the International Research Project: New Organizational Forms for the Information Age (NOFIA) 1995-2000*, hvor han præsenterede papiret *Danish Financial Services 1985-1997: Convergence and Reorientation*. Waseda University, Tokyo, Japan (10.-11. december).

M.R. Evald har deltaget i konferencerne *11th Nordic Conference on Small Business Research and Doctoral preconference*, Århus (18.-20. juni) og *RENT XIV Conference on Research in Entrepreneurship and Small Business and Doctoral Seminar*, Prag, Tjekkiet (22.-24. november).

T. Gulløv deltog i *Academy of Management 2000 Conference, A New Time*, Toronto, Canada (4.-9. august).

G. Heldbjerg har på Handelshøjskolen i Århus gæsteforelåst over emnet *Danske Jøders Erhverv i Historisk-Institutionel Belysning* (12. december).

L. Jørgensen har deltaget i åbent hus på Islands Universitet (5.-10. april). Han har deltaget i et koordinatormøde i *ASEA-UNINET* i Trento, Italien (6.-10. maj). Han har endvidere deltaget i 25 års jubilæet for Det økonomiske Fakultet ved University of Zaragoza (1.-6. juni). Han deltog i netværksmøde i Tampere, Finland (14.-17. september). Han har besøgt diverse universiteter og uddannelseskontorer i Beijing, Kina med det formål at øge kendskabet til Syddansk Universitet samt den engelsksprogede HA ved campus Sønderborg fra september 2001 (7.-15. oktober).

S. Jørgensen opholdt sig som led i forskningssamarbejde ved CentER, Tilburg University, Holland og gav samme sted en gæsteforelæsning med titlen *Conflict and Cooperation in a Marketing Channel* (15.-20. maj). Han deltog i *7th Viennese Workshop on Optimal Control, Dynamic Games, and Nonlinear Dynamics*, Wien, Østrig, og sammen med Peter M. Kort præsenterede han *Optimal Ordering and Pricing Policies when Demand Depends on the In-Store Inventory Level* (24.-26. maj). Han opholdt sig som led i forskningssamarbejde ved Institute of Econometrics, Operations Research, and Systems Theory, TU Wien, Østrig (14.-20. oktober). Han deltog i *39th IEEE Conference on Decision and Control*, Sydney, Australien og præsenterede sammen med Peter M. Kort *Optimal Pricing and Inventory Policies: Centralized and Decentralized Decision Making* (12.-15. december). Desuden del-

tog han i *9th International Symposium on Dynamic Games and Applications*, Adelaide og præsenterede sammen med G. Zaccour *Channel Coordination over Time: Incentive Equilibria and Credibility* (18.-21. december). Han er redaktør for *International Game Theory Review* og medlem af bestyrelsen for Center for Anvendt Logistik- og Transportforskning (CALT).

C. Larsen holdt foredraget *Optimering i Logistikkæder* på seminaret: *Produktionsteknologi som konkurrenceparameter*, arrangeret af John W. Perram, Maersk McKinney Møller Institut for Produktionsteknologi, afholdt på Syddansk Universitet, Odense (29. februar). Han deltog på EURO XVII konferencen i Budapest, hvor han præsenterede papiret *Extensions of the EPL model using more than one production rate* (16.-19. juli).

B. Obel arrangerede EDEN Doctoral Seminar med titlen *Organizational Design*, Syddansk Universitet, Odense (5.-12. marts). Opholdt sig som led i forskningssamarbejde på Fuqua School of Business, Duke University, Durham, North Carolina, USA i to perioder (17.-27. januar samt 9.-16. august). Han deltog i *Academy of Management Toronto 2000 Conference* (4.-9. august). Sammen med N.C. Petersen og O.B. Olesen deltog han i *INFORMS Annual Meeting on Integrating Theory & Application*, San Antonio, Texas, USA (5.-8. november) og holdt sammen med Richard M. Burton og Jørgen Lauridsen et foredrag om *The (Opportunity) Cost of Organizational Misfits* (7. november). Han deltog i *Erhvervsfremme Styrelsens konference om videnregnskaber: Få styr på virksomhedens viden - kompetencer, ressourcer og værdiskabelse*, Radisson SAS Scandinavia Hotel, København (23. november). Han holdt foredrag ved erhvervskonferencen *Ledelse og Kompetenceudvikling i den ny Økonomi* med titlen *Hvordan og hvorfor skilles fårene fra bukkene? Effektivisering af strategi og organisation*. Syddansk Universitet, Odense (1. december). Han er sammen med Professor Richard M. Burton, Duke University, USA blevet redaktør af bogserien *Information and Organizational Design*, Kluwer Academic Publishers, Massachusetts, USA. Han er redaktør af tidskrifterne *Ledelse og Erhvervsøkonomi* samt *Journal of Productivity Analysis*. Han er blevet indvalgt i bestyrelsen for European Institute for Advanced Studies in Management (EIASM), Bruxelles, Belgien. Han er medlem af styregruppen for Forskningsnettet, som er en virksomhed under Forskningsministeriet, der udbyder elektronisk datanetværk til den danske Forskningsverden.

O.B. Olesen deltog sammen med N.C. Petersen i *International DEA Symposium 2000, Measurement and Improvement in the 21st Century*, Brisbane, Australien, hvor han præsenterede papiret *Foundation of Chance Constrained Data Envelopment Analysis for Pareto-Koopmann Efficient Production Possibility Sets* (2.-4. juli). Han deltog i *The 21st Nordic Health Economists' Study Group Meeting* i Lund, Sverige (25.-26. august). Han deltog i *INFORMS Annual Meeting on Integrating Theory & Application*, San Antonio, Texas, USA, hvor han sammen med N.C. Petersen præsenterede papiret *Estima-*

tion of Elasticities of Output Substitutions by Combining a Distance Function Approach with a Full Dimensional Facet Approach (5.-8. november). Han har været referee for et antal internationale tidsskrifter, herunder Management Science, Operations Research, Journal of Productivity, Journal of Operation Research Society og Omega.

N.C. Petersen deltog i International DEA Symposium 2000, Measurement and Improvement in the 21st Century, Brisbane, Australien (2.-4. juli). Han deltog i ROUTE 2000 - International Workshop on Vehicle Routing, IMM/CCT, Danmarks Tekniske Højskole, Skodsborg og holdt foredraget Extensions of the two-commodity flow formulation for the ATSP (16.-19. august). Deltog i The 21st Nordic Health Economists' Study Group Meeting i Lund, Sverige, hvor han præsenterede papiret Productivity Measurement with Uncertain Price Information - the Case of Danish Hospitals (25.-26. august). Siden 1994 har han været referee for et antal internationale tidsskrifter, herunder Management Science, Operations Research og European Journal of Operations Research. Han er associate editor på tidsskriftet Journal of Productivity Analysis.

J. Piihl har deltaget i RENT XIV Conference on Research in Entrepreneurship and Small Business and Doctoral Seminar, Prag, Tjekkiet (22.-24. november).

K.B. Rasmussen forelæste om IT og organisation ved arrangement i forbindelse med LOK-projektet Flexible Response hos ISOVER, Vamdrup (30. maj). Han deltog ved konferencen IASSIST '2000 (International Association of Social Science Information Service and Technology), hvor han præsenterede papirerne Mailing List as a Virtual Community og (i samarbejde med Repke de Vries, NIWI, Amsterdam) Descriptive Figures and Hints for Further Research: IASSIST as a Virtual Community. Chicago, USA (5.-10. juni). Han deltog i SAS brugerkonference (24.-26. oktober). Ved brugerkonferencen modtog han på vegne af Syddansk Universitet SAS Academic Alliance Award 2000 for bedste nye initiativ i uddannelsessektoren ved indførelse af faget Virksomhedens data - data warehouse og data mining (25. oktober). Han modtog årets L & E pris - Civiløkonomernes forskningspris. Prisen blev tildelt for artiklen Den virtuelle Organisation (28. oktober). Han holdt et foredrag ved erhvervskonferencen Ledelse og Kompetenceudvikling i den ny Økonomi med titlen Den virtuelle Organisation, Syddansk Universitet, Odense (1. december). Han deltog i konferencen Mobilizing Self Renewing Organizations. Findings from the International Research Project: New Organizational Forms for the Information Age (NOFIA) 1995-2000. Waseda University, Tokyo, Japan (10.-11. december). Han deltog som panelmedlem og assessor i Joint Infrastructure Fund (JIF) under Economic and Social Research Council (ESRC) ved møder i London, England (1. februar og 28. september). Han har været referee for Ledelse & Erhvervsøkonomi. Han er co-editor for IASSIST Quarterly.

M. Schmidt deltog i konferencerne 11th Nordic Conference on Small Business Research and Doctoral preconference, Århus (18.-20. juni) og RENT XIV Conference on

Research in Entrepreneurship and Small Business and Doctoral Seminar, Prag, Tjekkiet (22.-24. november).

A. Schultz-Nielsen er hovedredaktør for tidsskriftet Ledelse & Erhvervsøkonomi og i samarbejde med J. Johansen og J.O. Jensen for Børsens Håndbog i Logistikledelse. Er formand for det landsdækkende HA-fællesudvalg. Er endvidere indtrådt i „Tietgenpris-Komiteen“. Deltog i den anledning i FUHUs årsmøde (10. maj) og senere i FUHUs 120 år jubilæum (3. november). Er medlem af Styregruppen og Følgegruppen for Transforsk99-projektet Konsekvenser af infrastruktur og det indre marked for udvalgte forsyningskæder.

M. Søndergaard deltog i ION Forskningskonference på McIntire Business School, University of Virginia, Charlottesville, USA og holdt et inviteret foredrag med titlen Corporate Business Diplomat: Essential Integrator for Global Corporations (24.-27. februar). Han deltog i Academy of Management 2000 Conference, A New Time, Toronto, Canada, hvor han præsenterede papiret The Virtual University: Lessons from International Management (4.-9. august). Han har været referee inden for undervisningsområdet International Management for Pearson Education. Han er medlem af Teaching Committee under International Management Division, Academy of Management.

Eksterne bevillinger og donationer

B. Eriksen og B. Obel har modtaget en bevilling fra Center for Ledelse, Organisation og Kompetence (LOK) på 2,2 mio. kroner til finansiering af et fireårigt (1999-2003) forskningsprogram med titlen Organizational Renewal.

B. Obel har modtaget en bevilling fra Erhvervsfremmestyrelsen på 500.400 kroner til projektet Regional Forandringskontrakt. Bevillingen løber fra 1. april 1999-30. november 2000.

S. Jørgensen og Management Science gruppen er med i en netværksbevilling, Netværk for Dansk Operationsanalytisk Forskning, fra Statens Samfundsvidenskabelige Forskningsråd. Bevillingen udgør 1.140.000 kroner og løber over 3 år (1999-2001).

N.C. Petersen er med i en netværksbevilling under Statens Forskningsråd på i alt 3.250.000 kroner, hvoraf N.C. Petersen har modtaget 610.000 kroner. Bevillingen løber over 4 år (2000-2004) og skal finansiere et projekt omkring måling af produktivitet og kvalitet i sygehussektoren.

K.B. Rasmussen modtog i december et legat fra UBVA.

A. Schultz-Nielsen deltager i en projektgruppe, der ultimo 1999 modtog støtte fra Transportrådet på små 2 mio. kroner til et projekt inden for Transforsk99 programmet. I beretningsperioden har der været god fremdrift i arbejdet, som forventes afsluttet ultimo 3. kvartal 2001.

I CESFO-regi er modtaget bevillinger for i alt ca. 12 mio. kroner i perioden 1999-2004. For en nærmere uddybning, se under CESFO i Årsberetningen.

Publikationer

- Bager, Torben og Jet Proost. „Voluntary Regulation and Farmers' Environmental Behaviour.“ *Agricultural Policy*, bd. 2. Red. Wyn P. Grant og John T. S. Keeler. Cheltenham: Edward Elgar Publishing Limited, 2000. 439-56.
- Christensen, Poul Rind og Poul H. Andersen. „Interpartner Diversity in Global Subcontractor Relationships.“ *European Journal of Purchasing and Supply Management*, 6, 2 (2000): 105-116.
- Christensen, Poul Rind. „Challenges and Pathways for Small Sub-Contractors in an Era of Global Supply Chain Restructuring.“ *The Networked Firm in a Global World. Small Firms in New Environments*. Red. Eirik Vatne og Michael Taylor. Aldershot: Ashgate, 2000. 67-93.
- Christensen, Poul Rind og Kristian Philipsen. „Når hverdagen spænder ben for fornyelsen.“ *CESFOs Årbog 1999-2000*: 40-50.
- Christensen, Poul Rind og Torben Damgaard. „Tilblivelse af netværkssamarbejde mellem virksomheder.“ *Effektiv tilblivelse af projekter. Håndbog fra Symposiet Projektledelse 2000*. Red. Morten Fangel, Hillerød: Foreningen for Danske Projektledere. 375-380.
- Døjbak, Dorthe og Bo Eriksen. Dynamics of Organizational Routine Change: The Case of Danish Medium-Sized Firms. LOK Working Paper nr. 4/2000. København: LOK Research Center.
- Heldbjerg, Grethe. „Generationsskifte: - der er mere mellem himmel og jord end økonomisk rationalitet.“ *CESFOs Årbog 1999-2000*: 69-78.
- Jørgensen, Steffen, Engelbert J. Dockner, Ngo Van Long og Gerhard Sorger. *Differential Games in Economics and Management Science*, Cambridge University Press. Cambridge: 2000.
- Jørgensen, Steffen, Herbert Dawid og Gustav Feichtinger. „Crime and Law Enforcement: A Multistage Game.“ *Advances in Dynamic Games and Applications*. Red. J.A. Filar, V. Gaitsgory, og K. Mizukami. *Annals of the International Society of Dynamic Games*, bd. 5. Boston: Birkhäuser, (2000): 341-359.
- Jørgensen, Steffen. „A Note on Transfer Price Bargaining.“ *Optimization, Dynamics, and Economic Analysis. Essays in Honor of Gustav Feichtinger*. Red. E.J. Dockner, R.F. Hartl, M. Luptacik, og G. Sorger. Heidelberg: Physica-Verlag, 2000. 239-245.
- Jørgensen, Steffen og Georges Zaccour. „Optimal Output Strategies in a Two-Stage Game with Entry, Learning-by-Doing and Spillovers.“ *Game Theory and Applications*, bd. 5. Red. L. A. Petrosjan, og V. V. Mazalov. New York: Nova Science Publishers, 2000: 65-72.
- Jørgensen, Steffen, Simon-Pierre Sigué og Georges Zaccour. „Dynamic Cooperative Advertising in a Channel.“ *Journal of Retailing* 76.1 (2000): 71-92.
- Jørgensen, Steffen og Peter M. Kort. „Optimal Pricing and Replenishment Policies when Consumer Demand Depends on the In-Store Inventory Level.“ *Proceedings of the 39th IEEE Conference on Decision and Control*. Sydney: Causal Productions, 2000: 85-90.
- Larsen, Christian og Søren Glud Johansen. „Computation of a near-optimal service policy for a single-server queue with homogeneous jobs.“ University of Southern Denmark, Department of Organization and Management. Working Paper No 01/2000.
- Obel, Børge og R. M. Burton. „Technology as a Contingency Factor.“ *Classics of Organization Theory*. Red. Jay M. Shafritz og J. Steven Ott. Florida: Harcourt College Publishers. 519-528.
- Obel, Børge, R. M. Burton og Jørgen Lauridsen. Tension and Resistance to Change in Organizational Climate: Managerial Implications for a Fast Paced World. LOK Working Paper nr. 3/2000. København: LOK Research Center.
- Obel, Børge og R. M. Burton. „The challenge of validation and docking.“ *Proceedings of the Workshop on Agent Simulation: Applications, Models, and Tools*. Red. Charles M. Macal, og David Sallach. 15.-16. oktober. The University of Chicago, USA: Decision and Information Sciences Division Office, Argonne National Laboratory, Argonne, Illinois, USA. 216-225.
- Obel, Børge, R. M. Burton og Jørgen Lauridsen. Fit and Misfits in the Multi-Dimensional Contingency Model: An Organizational Change Perspective. LOK Working Paper nr. 1/2000. København: LOK Research Center.
- Olesen, O.B. og N.C. Petersen. „Foundation of Chance Constrained Data Envelopment Analysis for Pareto-Koopmann Efficient Production Possibility Sets.“ *Proceedings fra International DEA Symposium 2000, Measurement and Improvement in the 21st Century, 2-4 July*. Brisbane: The University of Queensland, Australien. 313-349.
- Rasmussen, K.B. Datadokumentation. Metadata for samfundsvidenskabelige undersøgelser. Odense: Odense Universitetsforlag, 2000.
- Rasmussen, K.B. „Den virtuelle organisation.“ *Ledelse & Erhvervsøkonomi* 64.2 (juni 2000): 95-109.
- Schultz-Nielsen, Axel, m.fl. Det udvidede leverandørbrøb i dansk industri. Odense Universitetsforlag, 2000.
- Schultz-Nielsen, Axel og Niels Jørgensen. „Extended Supplier Co-Operation - A Life Cycle Perspective.“ *Operations Management. Cross Borders and Boundaries - The Changing Role of Operations*. 7th EurOMA Conference, Gent: Universitet Gent, 2000. 307-314.
- Schultz-Nielsen, Axel et al. „Extended supplier co-operation in a Danish context.“ *XII-th NOFOMA conference. Final Papers*. Aarhus School of Business, 2000. F 13, 1-17.
- Søndergaard, Mikael, Raymond Saner og Lichia Yiu. „Business Diplomacy Management: A Core Competency for Global Companies.“ *Organisations Entwicklung* 19.3 (2000): 52-59.
- Søndergaard, Mikael, Raymond Saner og Lichia Yiu. „Business Diplomacy Management: A Core Competency for Global Companies.“ *Academy of Management Executive* 14.1, (2000): 80-92.

INSTITUT FOR MARKETING

Professor, dr.sc.eco. *Dominique Bouchet*
Professor, *Niels Jørgensen*
Professor, dr.merc. *Tage Koed Madsen* (dekan)
Adjungeret professor, *Alladi Venkatesh*, Ph.D.
Gæsteprofessor *Mohan Lal Agrawal* (1. februar-30. april)
Gæsteprofessor *Ronald Lynn Decker* (12. november-22. december)
Lektor, lic.merc., DESS *Søren Askegaard* (studieleder cand.negot.)
Lektor, cand.oecon. *Hilmer Juhl Christensen* (fratrådt 31. juli)
Lektor, lic.merc. *Lars Thøger Christensen* (orlov fra 1. september)
Lektor, lic.scient.pol. *Andreas P. Cornett* (prodekan)
Lektor, *Per V. Freytag*, Ph.D. (instituttleder)
Lektor, *Torben Damgaard*, Ph.D.
Lektor, cand.polit. *H.C. Haugård*
Lektor *Svend Hollensen*, Ph.D.
Lektor, lic.merc. *Jan Møller Jensen*
Lektor, lic.merc. *Hans Rask Jensen*
Lektor *Kristian Philipsen*, Ph.D.
Lektor, cand.merc. *Marcus Jepsen Schmidt*
Lektor, lic.merc. *Per Servais*
Lektor, lic.merc. *Per Østergaard*
Adjunkt *Thorbjørn Knudsen*, Ph.D.
Adjunkt *Richard Jones*, Ph.D.
Adjunkt, cand.mag. *Erik Stavnsager Rasmussen* (kandidatstipendiat til 31. juli, forskningsassistent til 30. november)
Adjunkt, cand.merc. *Elin Sørensen* (tiltrådt 15. december)
Adjunkt *Lars Thording*, Ph.D. (forskningsadjunkt indtil 30. november)
Amanuensis, cand.merc. *Andre Barsøe Jensen*
Kandidatstipendiat, cand.merc. *Niels Høyer* (tiltrådt 1. oktober)
Ekstern lektor, cand.oecon. *Svend Buhrkall*
Ekstern lektor, cand.oecon. *Hilmer Juhl Christensen* (1. september-31. december)
Ekstern lektor, cand.oecon. *Zohair Diwan*
Ekstern lektor, cand.merc. *Klaus Holmsberg*
Ekstern lektor, cand.scient.pol. *Søren Peter Iversen* (fratrådt 31. august)
Ekstern lektor, cand.merc. *Peter Julius Jørgensen*
Ekstern lektor, cand.merc. *Niels Munch*
Ekstern lektor, cand.merc. *Thomas Mølgaard*
Ekstern lektor *Ole Bang Nielsen*, HD
Ekstern lektor, cand.merc. *Hans Aksel Pedersen*
Forskningsassistent, cand.merc. *Ann Højbjerg Clarke* (tiltrådt 1. august)

Forskningsassistent *Malene Haubjerg Scharling* (tiltrådt 1. marts)
Forskningsassistent, cand.merc. *Marianne Stenger* (fratrådt 31. januar)
Forskningsassistent, cand.merc. *Anna Marie Dyhr Ulrich* (fratrådt 31. januar)
Fuldmægtig *Lone Kirk Steenberg Jensen* (tiltrådt 1. februar)
Korrespondent, cand.phil. *Meta Andrés*
Korrespondent *Charlotte Lund Hansen*, ED
Korrespondent *Christina Langkilde*

Ph.D.-studerende pr. 31. december:

Niels Nolsøe Grünbaum
Dannie Kjeldgaard
Tue Lumbye
Peter Lehmann Madsen
Jean-Paul de Cros Peronard
Marianne Stenger
Marianne Figgé Stein
Diana Storm
Anna Marie Dyhr Ulrich

Der har i 2000 været ansat 15 undervisningsassistenter og to instruktører. Disse har undervist og vejledt svarende til 1055 konfrontationstimer.

Gæsteforelæsninger

Professor Mohan Lal Agrawal, XLRI Jamshedpur, Indien: *Impulse Buying in Services* (10. februar).
Lektor Michael Pettersson, Handelshøjskolen i København: *Virtuel undervisning* (1. marts).
Professor Mohan Lal Agrawal, XLRI Jamshedpur, Indien: *Advertising in India* (14. marts).
Cand.oecon. Claus Moseholm, Freelance: *Integreret markedsføring* (28. marts).
Direktør Peder Fredskild, Business to Business, Odense: *B2B Markedsføring på Internettet*.
Kontaktchef Jørn Jensen, Grey Odense: *Marketing i praksis* (30. marts).
Michelle R. Nelson, Ph.D.: *Communicating in Marketing Space - the World Wide Web* (4. april).
Professor Mohan Lal Agrawal, XLRI Jamshedpur, Indien: *Teaching Services Marketing in the East: The Indian experience and Blueprint* (12. april).
Konsulent Michael Larsen, Odense Erhvervsråd: *Markedsføringsplanlægning på B+B markedet* (11. april).
Brand Manager Jesper Rainer, Vingårdern A/S, Odense: *Kunde- og leverandørrelationer hos Vingården A/S* (8. maj).

Koncertrainee Bjørn Bøje Jensen, Nykredit, Odense: Nykredit: Marketing i praksis (16. maj).

Konsulent Berit Puggaard, Gallup, København: Index Danmark - Metode indhold og anvendelse (19. september).

Professor Tarla Rai Petersson, Texas A & M University, USA: Beyond Biosafety: Assessing Cultural and Ethical Conflicts Associated with GMO Foods (23. august).

Seniorkonsulent Camilla Fjeldsøe, GfK Danmark om GfK Consumerscan, København (husstandspaneler) (3. oktober).

Doktorand Anna Burstedt, Lund Universitet, Sverige: Ethnic Restaurants somewhere between the Local and the Global (4. oktober).

Ph.D.-stipendiat Søren Dejgaard, Handelshøjskolen i København. Elektronisk handel, elektroniske markeder og virtuelle virksomheder (26. oktober).

Chefkonsulent Niels Munch, PA Consult, Odense: Strategisk planlægning i praksis (8. november).

Salgschef Andreas Raaschou, RMB, Dansk Reklamefilm: Biografreklamer som reklamemedium (9. november).

Direktør Ole Bang Nielsen, Albani Bryggerierne, Odense: Markedsføringsplanlægning i praksis (22. november).

QRP Manager Poul Melbye, Dagbladet Politiken, København: Hvordan tilpasses printmediernes prissystemer i fremtiden? (23. november).

Markedschef Christian Simonsen, Mac Baren Tobacco Company A/S, Svendborg: Global markedsføring af tobak på konsumentmarkedet. Hvilke midler anvendes på hvilke markeder, og i hvor høj grad afskærer politiske restriktioner markedsføringsmulighederne (28. november).

Marketingchef Lars Hedal, Ecarisma A/S, København: E-Business (29. november).

Steen Hermann, Mediabureauet, Århus: Mediabureauets funktion i fremtiden (14. december).

Professor Ronald Lynn Decker, University of Wisconsin - Eau Claire, USA: Characteristics of Entrepreneurs: Can they be taught? (15. december).

Andre arrangementer afholdt af instituttet

T. Knudsen arrangerede Ph.D.-kurset Institutional Economics: Foundations and Prospects ved Syddansk Universitet, hvor professor Geoffrey M. Hodgson, University of Hertfordshire, Storbritannien underviste (21.-28. januar). I forbindelse med udgivelsen af Det udvidede leverandørbegreb i Dansk Industri blev der på instituttet i Sønderborg afholdt et gå-hjem-møde for praktikere og teoretikere under overskriften Leverandørsamarbejde i Dansk Industri (22. maj). T. Knudsen arrangerede seminarrækken Marketing Seminars. Forelæserne var professor Roger Koppel, Fairleigh Dickinson University, USA: Machlup and the Behavioralists (7. april), Stephen Dunn, Leeds University Business School, England: Fundamental Uncertainty and Transaction Costs in the long Run (28. April), professor Brian Loasby, University of Stirling, Storbritannien: Cognition, Organisation and Markets (12. maj),

professor Neil Kay, University of Strathclyde, Skotland: The Resource-Based Approach to Multinational Enterprise (26. maj). Ligeledes arrangerede T. Knudsen minisymposiet Bounded Rationality and the History of Game theory (9. juni). Forelæserne var professor Saiyid Abu Turab Rizvi, University of Vermont, USA: The Evolution of Game Theory, Ph.D.-studerende Mie Augier, Stanford University og Richard Swedberg, Stockholm Universitet: Game Theory and Sociology, professor Richard Swedberg, Stockholm Universitet: Sociology and Game Theory, Mie Augier, Stanford University og Thorbjørn Knudsen: Bounded Rationality. A Subset of Further Implications (for game theory). D. Bouchet arrangerede Ph.D.-seminaret The Cultural Dimension of Business Research (9.-17. juni). Forelæserne på kurset var professor Eric Arnould, the University of Nebraska-Lincoln, USA, Søren Askegaard, professor Russell W. Belk, University of Utah, Lars Thøger Christensen, professor A. Fuat Firat, Arizona State University West, USA, professor Güliz Ger, Bilkent University, Tyrkiet, professor Romain Lauffer, HEC School of Management, Frankrig og professor Linda Price, the University of Nebraska-Lincoln. T. Knudsen arrangerede konferencen Evolutionary Game Theory 2000 (15.-17. september). Oplægsholderne på konferencen var professor Jürgen W. Weibull, Stockholm School of Economics, Sverige, professor Lawrence E. Blume, Cornell University og Santa Fe Institute, USA, professor Klaus Ritzberger, Institute for Advanced Studies, University of Vienna, Østrig, lektor Birgitte Sloth, Københavns Universitet, professor Jörg Oechssler, University of Bonn, Tyskland, adjunkt Oddvar Kaarboe, Bergen Universitet, Norge, Ph.D.-studerende Alexander Tiemann, Vrije Universiteit, Nederlandene, professor Rabah Amir, Syddansk Universitet, Odense, Ph.D.-stipendiat Anne Stepanova, Syddansk Universitet, Odense, Associate Professor Burkhard Hehenkamp, Universität Dortmund, Tyskland, Ph.D.-stipendiat Anders Poulsen, University of Essex, Storbritannien, Assistant Professor Stefan Napel, Universität Karlsruhe, Tyskland, professor Josef Hofbauer, Universität Wien, Østrig, professor Theodore C. Bergstrom, University of California Santa Barbara, professor Arthur J. Robson, University of Western Ontario, Canada, Ph.D.-stipendiat Alexander Matros, Stockholm School of Economics, Sverige, Assistant Professor Alex Possajennikov, University of Dortmund, Tyskland, Assistant Professor Carlos Alos-Ferrer, University of Vienna, Østrig, Ph.D.-studerende Ulrich Berger, Vienna University of Economics and Business Administration, Østrig, Assistant Professor Reinoud Joosten, Max-Planck-Institute for Research into Economic Systems, Tyskland.

Medarbejdernes aktiviteter uden for instituttet

S. Askegaard har deltaget i forskningsseminaret Showtime in the Foodstore – a Seminar on Performance in Retailing i Grythyttan, Sverige med indlægget Some Reflections on the Globalization of Food (20.-21. januar).

Han holdt forskningspræsentation ved Lunds Universitet Product-Country-Images – hur upplevs produkter från olika länder eller som symboliskt kopplas till olika länder? (28. januar). Han deltog i forskningsseminaret Beyond Lifestyles arrangeret af Marknadstekniskt Centrum, Stockholm med oplægget Life Styles in Enacted Markets: A New Challenge (16. marts) og holdt forskningspræsentation ved Stockholms Universitet, Consumer Desire as a Roadsign at the Crossroad of Consumer Research (17. marts). Deltog i MAPP-programmets forskningskonference i Middelfart (20. marts) og i Afsætningsøkonomisk konference arrangeret af Handelshøjskolen i Århus (23.-24. marts). Han afholdt oplægget Forbrugeradfærd og metodeudvikling med udgangspunkt i mærkevaren ved konferencen Brand Management afholdt af Euroforum i København (10. maj). Han var i Stockholm som officiel opponert ved forsvaret af Ph.D.-afhandlingen Managing the Brand Association Base indleveret til Stockholms Universitet (26. maj). Han holdt forskningspræsentation for Skånes Livsmedelsakademi om Globalisering og den postmoderne konsumenten (24. august). Han var på forskningsophold ved Bilkent University, Ankara, Tyrkiet (18.-22. september), hvor han blandt andet afholdt en forskningspræsentation med titlen Corporate Identity and Corporate Image Revisited. Deltog i 5. HCR forskningsmøde i Salt Lake City, Utah (19. oktober) og efterfølgende i den 28. årlige konference for Association for Consumer Research, Salt Lake City, Utah (19.-22. oktober) med præsentation af følgende paper: Information? Yes! Processing? No! Consumers' Use of Ethical Product Labelling. Han holdt to hele dages gæsteundervisning på MBA-programmet Luxury Brand Management ved handelshøjskolen ESSEC, Cergy-Pontoise, Frankrig inden for emnet Consumer Research (14.-15. november). Han deltog i møde i Strasbourg inden for konsortiet European Master of Business Studies (17.-18. november). Han har været medvejleder for Thyra Uths Ph.D.-projekt ved Handelshøjskolen i Århus. Afhandlingen forsvarede den 7. april. Er tilfældig professor ved Lunds Universitet, Företagsekonomiska institutionen på deltidsbasis. Han har været reviewer for tidsskrifterne Journal of Consumer Research, International Journal of Research in Marketing og Consumption, Markets, and Culture samt for et bogprojekt hos forlaget Sage Publications. Han er medlem af editorial board ved tidsskriftet Consumption, Markets and Culture. Han var medlem af et Ph.D.-bedømmelsesudvalg ved Stockholms Universitet samt et lektor-bedømmelsesudvalg ved Handelshøjskolen i Århus. Han er medlem af Erhvervsministeriets udvalg for forbrugerforskning, medlem af styregruppen for det tværvideenskabelige forskningsprogram Transportbehov og adfærd tilknyttet Sociologisk Institut ved Københavns Universitet.

D. Bouchet var officiel opponert til Satu Hakkio-Lautamäkis disputatsforvar Produkt Knowledge in an Interdisciplinary Context. Analysing Product Meanings among the Member Roles of the Marketing Channel, Acta Wasaensia Nr. 75, Vaasa 2000, Vaasa Universitet, Finland (26. januar). Han holdt fire heldagsseminarer om

interkulturel kommunikation for The Euroadvisers of the EURES network støttet af the European Commission, arrangeret af den danske arbejdsmarkedsstyrelse i samarbejde med den franske Agence Nationale pour l'Emploi. De blev afholdt i Bordeaux (4. februar), Torino (3. marts), Stockholm (15. april) og Brussels (5. december). Har opholdt sig på Universitetet i Valladolid, Spanien (5.-10. februar) og (7.-13. marts). I februar holdt han en gæsteforelæsning på Filosofisk Institut om Relación hoy individuo-sociedad desde el punto de vista socio-antropológico samt Ph.D.-seminaret La dimensión cultural de la investigación comercial på Sociologisk Institut. I marts holdt han forskningsseminaret Lo sagrado en la perspectiva sociológica y antropológica på Filosofisk Institut samt et to-dages seminar med titlen Gestión de la cultura, identidad e imagen de la organización på universitetets executive MBA program Master en Consultoria y Gestión de Procesos Organizativos de la Escuela de Ciencias Empresariales de la Universidad de Valladolid arrangeret af Departamento de Sociología (Catedrática Florentina Moreno Peláez). Derudover holdt han et seminar om interkulturel kommunikation la percepción a través de la cultura y la visión deformada de otras culturas for FASA RENAULTs ledelse i Valladolid. På et fællesarrangement på Vestfyns Handelsskole i Assens holdt han foredraget Hvorfor er det så svært at integrere indvandrere i Danmark (21. marts). På halvårsmødet for Akademisk Psykiatrisk Forum afholdt på Copenhagen Admiral Hotel holdt han oplægget Konsekvenser af den danske akademiske konfliktskyhed (4. maj). Deltog i møde i Socialministeriets offentlige Forskningsudvalg om Velfærdsforskning, København (16. maj). Han deltog med oplægget Att hantera olikheter i matkulturer på internationella marknader i Hearing; Tillväxt och förnyelse i livsmedelssystemet - konvergens och dynamik i en framväxande global upplevelseekonomi, arrangeret af MTC (Marknads Teknisk Centrum) og KLIV (Kunskapsplattform för Livsmedelsbranschen), Stockholm, Sverige (22. maj). Han deltog i ISQOLS-konferencen, Girona, Spanien, med papert Doubt and Abundance will Set the Agenda for Future Consumers (20.-22. juli). Han var i Rouen i Frankrig for at holde et internationalt seminar i Interkulturel kompetence for medarbejderne i den internationale virksomhed CWO Volmatic (7. september). Deltog i konferencen Estrategias de la complejidad: pensar la identidad, afholdt i Valencia i Spanien (11.-15. september) og holdt oplægget Identidad, diferencia: la mediación del otro complementario y antagonista (12. september). På samme konference deltog han i en paneldiskussion med professor Edgar Morin, forfatteren Ismaïl Kadaré og redaktør Jean-François Dortier (13. september). Han deltog med oplægget Relationen mellem informationsteknologien og den samfundsmæssige og kulturelle udvikling på konferencen IT-Tinget om e-kultur afholdt i Bergen, Norge (27.-29. september). I Barcelona, Spanien, deltog han i det internationale symposium Pensar las complejidades del Sur arrangeret af Institut Català de la Mediterrània i samarbejde med Association pour la Pensée Complexe om Komplexitetsteori og Glo-

balisering, med oplægget *El espejo del norte en el lugar de la globalización complexe*. På samme symposium deltog han i en paneldiskussion om emnet *Què é el Sud en un món globalitzat? De la incomprensió a les illusions* (17.-20. oktober). Deltog med oplægget *Le monde des affaires dans les pays nordiques: différences culturelles?* på konference arrangeret af de franske ambassader i Danmark og Sverige, Réunion Régionale Nordique des Conseillers du Commerce Extérieur de la France, les 13 et 14 novembre à Copenhague (14. november). Han deltog i seminaret *Ungdomsforskertræf* arrangeret af Center for Ungdomsforskning, Roskilde Universitetscenter (23. november). Han holdt også et oplæg om *Violence and Crime in Denmark. An Analysis of the Danish Understanding of the Problem* på International Conference on Violence and Crime Reduction in Schools arrangeret af The Danish Cultural Institute og afholdt i København (23. november). Han deltog i Forskningsstyrelsens FIRST-seminar *Vejen til EUs forskningsmidler* afholdt i Parkens konferencenter, København (29. november). På International Conference *Public Transport in New European Regions. For an integrated cross-border region mobility* afholdt i København og Malmø arrangeret af UITP (International Association of Public Transport) holdt han oplægget *Culture Barriers to build up a Cross-Border Link* og deltog i en paneldiskussion over temaet *Building up the Øresund link* (4.-6. december). Han bidrog til Stockholm School of Economics' Senior Executive Management Program med et seminar om *Building bridges through cross-cultural communication. The importance of cultural fluency in management and marketing* afholdt på Losby Gods ved Oslo (6.-8. december). Sammen med professor Chris Rojek fra Nottingham Trent University og professor Kristian Kreiner (formand) fra Handelshøjskolen i København bedømte han Ph.D.-afhandling afleveret ved HHK over emnet *Mediated cultures: Production and consumption of Copenhagen and Singapore*. Blev af Det Samfundsvidenskabelige Fakultet udpeget som medlem af Odense Universitets Forskningsfond. Deltager i projektet *Den gode oplevelse*. Fra begreb til konkret værktøjer iværksat af Turismens UdviklingsCenter og Fyntour. Har været reviewer på en række internationale konferencer og internationale tidsskrifter, samt internationale forlagsudgivelser. Han er medlem af the editorial board of *Décisions Marketing Revue officielle de l'Association Française de Marketing, Consumption, Markets and Culture* og *La Création Sociale. Sociétés – Cultures – Imaginaires*. Han er Book Review Editor på *Consumption, Markets and Culture*. Han er suppleant til Justitsministeriets Dommerudnævnelsesrådet samt medlem af Socialministeriets offentlige Forskningsudvalg om Velfærdsforskning. Sammen med professor Alain d'Astous, Université de Sherbrooke, Canada har han været ansvarlig for Semiotic track i forbindelse med AFMs konference i Montréal. (AFM: Association Française de Marketing). Endelig har han afholdt ca. 50 foredrag og seminarer af mere populærvidenskabelig karakter.

L.T. Christensen gav gæsteforelæsningsen *Studying*

Organizational Communication ved Företagsekonomiska Institutionen, Stockholms Universitet (27.-28. april). Han præsenterede paperet *Self-Absorption and Self-Seduction in the Corporate Identity Game* ved The International Communication (ICA)'s 50th Annual Conference, Acapulco, Mexico (1.-5. juni). På Forum for Reklameforsknings seminar *Advertising Research in the Nordic Countries* (7.-8. juni) præsenterede han paperet *Intertextuality and Self-reference in Contemporary Advertising*. Har haft et fortløbende samarbejde med Odense Erhvervsråd om kortlægningen og udviklingen af IT-anvendelse i fynske virksomheder. Er revisor for tidsskrifterne *Organization Studies, Management Communication Quarterly* og *Journal of Macromarketing*. Han er medlem af International Communication Association og Marketing and Development.

A.H. Clarke deltog i den 6. afsætningsøkonomiske konference i Århus arrangeret af Institut for Markedsøkonomi, Handelshøjskolen i Århus (23.-24. marts).

A.P. Cornett har i beretningsperioden været formand for bestyrelsen for NS-RSA, Nordic Section of the Regional Science International. Han deltog i og var medlem af Programkomitéen for 6th Nordic-Baltic Conference in regional Science i Riga, Larvia (4.-7. oktober), hvor han ud over at være Session chair præsenterede paperet *The Baltic Rim Region an Integrated Part of the European Economic System?* Han har i beretningsperioden deltaget i Western Regional Science Association thirty-ninth annual meeting, Poipu, Kauai, Hawaii (26. februar-1. marts), hvor han præsenterede paperet *Regional Business Promotion in Europe Creating Industrial Districts - a Possible Objective for Regional Development Agencies? - Conceptual Remarks and some Danish Evidence* samt i European Regional Science Association, 40th European Congress, Barcelona, Spain (29. august-1. september) med bidraget *Regional Cohesion in an Enlarged European Union - an Analysis of Inter Regional Specialization and Integration*. Derudover deltog han i forskningsprojektet *Urban System and Urban Networking in the Baltic Rim Region*, der er delvist finansieret via et EU Interreg 2b projekt. Han har holdt foredrag på Nordregio, URSA: Northern Europes vital regions Seminar *Scheelminde Aalborg Regional Business Promotion in Europe: Creating Industrial Districts - a Possible Objective for Regional Development Agencies? - Conceptual Remarks and some Danish Evidence* (20. juni), University of Wisconsin Eau Claire Regional policy and regional development in the EU, Department of Economics, Armstrong State University Savannah, USA *The EU 2000 & The Euro from blue-print to reality & Regional Disparities and the EU Regional policy* (23.- 27. oktober).

T. Damgaard har deltaget i Center for Småvirksomhedsforsknings årsmøde på Sandbjerg Gods (27.-28. januar) og i den danske afsætningsøkonomiske konference i Aarhus (23.-24. marts). Han har deltaget i 11th Nordic Conference on Small Business Research, Aarhus, Danmark (18.-20. juni) som chairman for en session og fremlagt artiklerne *The Funeral of the Danish Undertaker?* og

When Entrepreneurial and Administrative Management Meet. Han har deltaget i 10th Nordic Workshop on Inter-organisational Research, Trondheim, Norge (18.-20. august) og fremlagt artiklerne The undertakers in the Nordic Countries: Who is going to Bury Whom? og Strategies for the Interfirm: Small Subcontractors Experiences with Supplier Association. Han har deltaget i symposiet Projektledelse 2000, København (10. november) og fremlagt artiklen Tilblivelse af netværkssamarbejde mellem virksomheder og i RENT 14th-konferencen, Prag, Tjekkiet (23.-24. november) med paper og præsentation af Small Subcontractors Adaptive and Innovative Learning in Supplier Associations. Han har deltaget i LOK-konferencen, Tåstrup (4.-5. december) med et oplæg om Tilblivelse af netværkssamarbejde mellem virksomheder.

P.V. Freytag har afholdt en række foredrag og forelæsninger af populærvidenskabelig karakter. Han deltog og holdt oplæg på et forskningsseminar i Frankfurt an der Oder (21.-24. juni). Holdt en gæsteforelæsning om Industriel markedsføring – normative implikationer, Handelshøjskolen i København (18. september). Deltaget i den danske afsætningsøkonomiske konference i Aarhus (23.-24. marts). Deltaget og fremlagt en artikel, været reviewer og chairmand på IMP konferencen i Bath (6.-9. september). Deltaget og fremlagt en artikel på Rent konferencen om småvirksomheder i Prag (23.-25. november).

S. Hollensen deltog i The 2000 Academy of International Business (AIB) U.S. Southwest Chapter Conference i San Antonio, Texas (16.-18. marts), hvor han som 'textbook author' holdt et indlæg om Global e-commerce. Han var også i efteråret medlem af bedømmelsesudvalget vedrørende et adjunktur ved Institut for Udenrigshandel, Handelshøjskolen i Århus. Han deltog desuden i IMP konference i Bath, England (7.-9. september).

N.N. Grünbaum deltog i den 6. afsætningsøkonomiske konference i Århus arrangeret af Institut for Markedsøkonomi, Handelshøjskolen i Århus (23.-24. marts). Han udarbejdede en undersøgelse i forbindelse med ITEK-projekt og deltog i afsluttende konference Hvad skal vi leve af fremover – og hvordan?, Syddansk Universitet, Sønderborg (29. maj). Han deltog i IMP konferencen i Bath (6.-9. september).

N. Høyer deltog i symposiet Projektledelse 2000 arrangeret af Foreningen for Dansk Projektledelse, København (9.-11. november) og i seminar i kompetencestrategi, CIP, Aalborg Universitet (14. December).

J.M. Jensen deltog i 6. afsætningsøkonomiske konference i Århus (23.-24. marts) og i diskussionspanel i forbindelse med vurdering af Ph.D. thesis proposal ved Institut for Markedsøkonomi på Handelshøjskolen i Århus (22. november). Han har været reviewer på bogprojekter fra forlaget Pitman Publishing og McGraw Hill.

H. Rask Jensen forelagde paperet Forbrugeradfærd som politisk deltagelse for Erhvervsministeriets Rådgivende Ekspertudvalg vedrørende Forbrugerforhold (1. marts). Senere deltog han i The Asia-Pacific Consumer Research Conference arrangeret af Association of Consumer Research i Surfers' Paradise, Australien (16.-19.

marts). Han præsenterede her paperet Staging Political Consumption: A Discourse Analysis of the Brent Spar Conflict as Recast by the Danish Mass Media. Han har endvidere deltaget i The 10th International Conference on Research in the Distributive Trades arrangeret af EAERCD i Barcelona, Spanien (13.-15. juli), og forelagde her paperet Sustainable competitive Advantage Through Superior Contributions to the Consumers' Production of Value. Har været foredragsholder på 2. weekendseminar for Åben Uddannelse i Humanøkologi på Århus Universitet (18.-19. november). På seminaret, som var arrangeret af AUC, forelæste han over emnet Et oplæg til studiet af politisk forbrug. Han er fortsat medlem af Forskningsforums Programkomité for Ernærings- og Levendsmiddelforskning (FELFO) udpeget af Statens Samfundsvidenskabelige Forskningsråd samt af Erhvervsministerens Rådgivende Ekspertudvalg Vedrørende Forbrugerforhold udpeget af Erhvervsministeren. Han fungerer på tredje år som external examiner ved Department of Marketing, Dublin City University, Irland.

R.I. Jones deltog i sin egenskab af formand for det samfundsvidenskabelige fakultets Internationale Udvalg (SIU) i SOCRATES-Konference Kiel, Tyskland (29. juni-1. juli). Han deltog i workshoppen Comparison of EU and US Arguments Regarding Environmental and Human Health Risks Associated with Genetically Modified Foods i forbindelse med 2nd Congress on Agricultural and Food Ethics, Den Kongelige Veterinær Landbohøjskole, København, (27. august). Han præsenterede paperet Business and Environmental Stakeholders: Building alliances around environmental issues til 9th Annual Business Strategy and the Environment Conference i Leeds, Storbritannien (18.-19. september) og paperet Environmental Stakeholders and Environmental Issues: How Stakeholders Matter ved Euro Environment 2000 i Aalborg (18.-20. oktober). Endelig deltog han i European Masters of Business Sciences (EMBS) Consortium - Steering Group møde Strasbourg (17.-18. november).

N. Jørgensen sidder i bestyrelsen for Center for Logistik og Transport samt i bestyrelsen for Institut for Transportstudier. Deltog i konference i Århus for afsætningsøkonomer i Danmark. Arrangeret af Institut for Markedsøkonomi, Handelshøjskolen i Århus (23.-24. marts). Han deltog i the 7th International Conference of the European Operations Management Association. Ghent, Belgien med fremlæggelse af artiklen Extended Supplier Co-operation – A Life Cycle Perspective (4.-7. juni). Han deltog i the International EAERCD Conference on Retail Innovation i Barcelona, Spanien med fremlæggelse af artiklen Selling groceries on the Internet (13.-14. juli). Deltagelse i the 16th Annual IMP Conference Bath, UK med fremlæggelse af artiklen Relationship-orientation as Self-Delusion and Money-Illusion (7.-9. september).

D. Kjeldgaard deltog konferencen 7th International Conference on Marketing and Development, Accra, Ghana (3.-8. januar), i 6. afsætningsøkonomiske Forskningskonference, Århus med præsentation af Ph.D.-projekt (23.-24. marts). Endvidere deltog han i 9th EDAMBA

Summer School, Château de Boans, Auch, Frankrig med artiklen The (?) Global (?) Youth (?) Segment (?). Studying Global Consumer Culture in Local Contexts (22.-27. juli) og i The 2000 Conference of the Association of Consumer Research Salt Lake City, USA, hvor han sammen med S. Askegaard præsenterede paperet Information? Yes! Processing? No! Consumers' Use of Ethical Product Labeling (19.-22. oktober).

T. Knudsen præsenterede artiklen Firm-Specific Cognitive Frames as Co-Determinants of Persistent Performance Differentials ved konferencen Uncertainty and ambiguity. Mental models and institutions (26.-27. maj) arrangeret af Roskilde Universitets Center af The Network of Institutional Theory. Han præsenterede sammen med Mie Augier artiklen Bounded Rationality: A Subset of Further Implications (for game theory) ved The minisymposium on the History of Game Theory arrangeret af instituttet (9. juni). Han præsenterede artiklen Linking Competitive Selection and Evolution of Team-Embodied Skills ved Druid's summer conference on the learning economy, firms, Regions and Nation specific institutions, Rebild (15.-17. juni). Underviste på Ph.D.-kurset Business & Ecology arrangeret af CEU Summer University, Budapest, Ungarn (10.-20. juli). Han præsenterede sammen med Markus Becker artiklen The Role of Routines in Reducing Uncertainty: Some Empirical Evidence ved the 2000 ACE-conference, Ribasabadella, Spanien (20.-23. juli). Han var på forskningsophold ved the Santa Fe Institute (1.-22. oktober). I den forbindelse præsenterede han paperet The Evolution of Cooperation in Structured Populations. Præsenterede sammen med Bo Eriksen artiklen Commitment, Product Market Diversity, and Performance: An Intraindustry Analysis ved Strategic Management Society Conference 2000, Vancouver, Canada (15.-18. oktober). Han præsenterede artiklen The Evolution of Cooperation in Structured Populations ved et forskningsseminar arrangeret af Department of Economics, University of Vermont, USA (23. oktober). Præsenterede paperet Why Tacit Knowledge Protects The Firm's Evolutionary Potential (And Why Codification Doesn't) på 2000-EA-EPE møde og sammen med G.M. Hodgson artiklen Capabilities, Learning & the Nature of the Firm på EAEPE 2000 Conference, Berlin, Tyskland (2.-4. november). Deltog i en arbejdsgruppe nedsat af erhvervsministeren og miljø- og energiministeren i foråret 2000, som fik til opgave at komme med et bud på, hvordan vi opnår en „grøn“ erhvervsudvikling, der både er til gavn for miljøet og for konkurrenceevnen. Deltog sammen med T.K. Madsen og B. Eriksen i forskningsprojektet Sustainability and International Competitiveness in Danish Manufacturing Companies under Center for Samfundsvidenskabelig Miljøforskning (CeSaM). Deltog med B. Eriksen i LINK-forskningsgruppen med forskningsprojektet Organizational Architecture and Technology Transfer finansieret af SSF.

T. Lumbye deltog i Afsætningsøkonomisk konference, Handelshøjskolen i Århus (23.-24. marts), i 8th International Colloquium in Relationship Marketing, Stockholm,

Sverige (6.-9. september) samt i The Cultural Dimension of Business Research IV (9.-17. juni).

T.K. Madsen har deltaget i 6. afsætningsøkonomiske konference i Århus (23.-24. marts), i Academy of International Business, 2000 Annual Meeting i Phoenix, Arizona, USA (18.-20. november) og i Symposium of Consortium of International Marketing Research samme sted (21. november). Er medlem af The Editorial Board for Journal of International Marketing og af Abstracts Editorial Board for International Journal of Research in Marketing. Han har derudover været reviewer for International Business Research og for Academy of International Business 2000 Annual Meeting og for Norges Forskningsråd i forbindelse med ansøgninger inden for marketingområdet. Er medlem af Forskerparken Fyns vurderingskomité tilknyttet Forskningsministeriets rammebevilling til forskerparker i Danmark, af bevillingsrådet for Syddansk Innovation, af consortium for International Marketing Research (CI-MaR), af Afsætningsøkonomisk Forskningsråd, af styregruppen for Odense Erhvervsråds projekt Viden til vækst samt af bestyrelsen for Den Fynske Fond for Erhvervsøkonomisk Forskning.

P.L. Madsen præsenterede en artikel på Afsætningsøkonomisk konference i Århus arrangeret af Institut for markedsøkonomi, Handelshøjskolen i Århus (23.-24. marts). Han har ligeledes deltaget med artikel på minivenskabskonference i Frankfurt an der Oder i Tyskland arrangeret af Lehrstuhl für Allgemeine Betriebswirtschaftslehre, insbesondere Internationales Marketing, European University Viadrina (22.-23. juni). Ligeledes har han deltaget med en artikel på den 14. RENT konference i Prag (23.-24. november). Han deltog i 16th Annual IMP konferencen i Bath, England (7.-9. september). Han har endvidere holdt to populærvidenskabelige foredrag.

J.P. Peronard har fra 1. august været på studieophold ved Department of Communication Studies, The University of Montana- Missoula, USA. Han deltog i The 2000 Conference of the Association of Consumer Research, Salt Lake City, USA (19.-22. oktober).

K. Philipsen deltog i Center for Småvirksomhedsforsknings årsmøde på Sandbjerg Gods (27.-28. januar) og i den danske afsætningsøkonomiske konference i Aarhus (23.-24. marts). Han deltog ligeledes i DRUIDs (Danish Research Unit for Industrial Development) workshop, tema B, Sixtus, Middelfart (2.-3. maj) og i DRUIDs sommerkonference, Rebild (15.-17. juni). Han var chairman for en session og fremlagde artiklen The Funeral of the Danish Undertaker? på 11th Nordic Conference on Small Business Research, Århus (18.-20. Juni). Han deltog i 10th Nordic Workshop on Interorganisational Research, Trondheim, Norge (18.-20. august), hvor han præsenterede artiklen The undertakers in the Nordic Countries: Who is going to Bury Whom? Han arrangerede og afholdt et forskningsseminar om registerforskning ved brug af IDA-databasen. Forskningsseminaret var for deltagere i LOK-projektet, tema 3 og blev afholdt på Handelshøjskolen i Århus (16. august) med oplægsholdere fra Danmarks Statistik og Handelshøjskolen i Århus. Deltog

i LOK-konferencen Tåstrup (4.-5. december) med et oplæg om Yngre virksomheders vækst. Nogle hovedresultater fra en registeranalyse af IDA-databasen.

E.S. Rasmussen deltog i den 6. afsætningsøkonomiske konference i Århus (23.-24. marts) med oplæg om Born Global virksomheder – født til at være internationale? Han deltog i the Nordic Workshop for Internationalization i Skagen (3.-5. maj) med paperet The Founding of the Born Global Company in Denmark and Australia: Sensemaking and networking sammen med T.K. Madsen og Felicitas Evangelista og i the 11th nordic conference on small business research i Århus (18.-20. juni) med paperet Born to Be International? The Born Global Firm in Denmark sammen med P. Servais.

M.H. Scharling har deltaget i den danske afsætningsøkonomiske konference i Aarhus (23.-24. marts) og i the 16th Annual IMP Conference Bath, Storbritannien (6.-9. september).

M.J. Schmidt har deltaget i European Marketing Academy's 29. Conference, Rotterdam (23.-26. maj). Han har holdt indlæg under konferencen Advertising Research in The Nordic Countries (7.- 8. juni). Han har deltaget i American Marketing Associations Summer Educator's Conference i Chicago (5.-8. august). Han deltog med indlæg i Forum for Reklames årsmøde (7. september). Han har i beretningsperioden været medlem af Editorial Review Board for tidsskriftet Tourism Analysis. Endvidere har han i beretningsperioden været European Co-chair i forbindelse med konferencen Eighth Cross Cultural Research Conference, der afvikledes på Honolulu (12.-15. december). Han har i beretningsperioden fungeret som reviewer i forbindelse med the Academy of Consumer Research Conference, der foregår i Berlin i juni 2001.

P. Servais deltog i Nordic Workshop on Inter-organizational Research. Norges Teknisk-Naturvidenskabelige Universitet, Trondheim, (18.-20. august) med præsentation af paperet Internet related marketing activities and their consequences on Business-to-Business Relationships. På Academy of International Business 2000 Annual Conference, Phoenix, Arizona, USA (17.-20. november) præsenterede han paperet Different Types of International new Ventures. Er fortsat medlem af dialoggruppen for Sydfyen og Ørne og formand for Videnskabsbutikkens bestyrelse.

M. Stenger deltog i den 6. afsætningsøkonomiske konference i Århus arrangeret af Institut for Markedsøkonomi, Handelshøjskolen i Århus (23.-24. marts).

M.F. Stein deltog i The 2000 Conference of the Association of Consumer Research, Salt Lake City, USA (19.-22. oktober).

D. Storm har været på udlandsophold ved Department of Marketing, Kellogg School of Management, Northwestern University, Evanston, USA (til 15. juni), hvor hun deltog i kurserne Contextual Inquiry and Consumer Experience (1. marts-15. juni) og Postmodern Consumer Research (1. marts-15. juni).

A.M. Dyrh Ulrich har deltaget i den 6. afsætningsøkonomiske konference i Århus (23.-24. marts) samt ved 16th

Annual IMP konferencen i Bath, England (7.-9. september).

P. Østergaard havde tjenestestedforlæggelse til Department of Sociology, University of Maryland, USA (1. januar-15. marts). Han opholdt sig ved Northwestern University (10.-13. januar), University of Wisconsin, Madison (13.-16. januar), University of Illinois, Urbana-Champaign (17.- 20. januar). I perioden 1.-3. februar opholdt han sig på Duke University og 9.-11. februar på Harvard University. Fra 1.-3. marts besøgte han University of Southern California og UCLA. University of Utah blev besøgt i perioden 4.-13. marts. Han var tilbage på University of Maryland (12.-21. juni), og han besøgte George Mason University (22.-24. juni). Han opholdt sig ved University of California-Irvine (15.-18. oktober). Han deltog i HCR Conference i Salt Lake City, Utah, USA (18.-19. oktober) og i Association for Consumer Research Conference (20.-22. oktober) i Salt Lake City, Utah. Opholdt sig på University of Arizona (23.-26. oktober). Deltog i konferencen Meningsbegreps betydning indenfor økonomisk og administrativ forskning (23.-24. november) i Bodø, Norge med foredraget Meningsbegrebet i Marketing Disciplinen. Er medlem af Editorial Board på Journal of Economic Psychology, Academy of Marketing Science Review, Journal of Consumer Culture.

Eksterne bevillinger og donationer

D. Bouchet har fra Socialministeriet og via Institut for Serviceudvikling modtaget 256.000 kroner til projektet Brugertilfredsheden med Nordborg Kommunes hjemmepleje, en undersøgelse som udføres i samarbejde med Institut for Serviceudvikling.

A.P. Cornett modtog Jean Monnet permanent course grant på 4000 ECU for undervisningsprogrammet Comparative Systems and Regional Integration in the EU udbudt ved cand.merc.int.-studiet i Flensburg.

P.V. Freytag er projektleder af et eksternt finansieret forsknings- og udredningsprojekter Fra benchmarking til benchlearning, som løber fra 1998 til udgangen af 2001, og som støttes med 850.000 kroner fra Erhvervsfremme Styrelsen. Projektet gennemføres sammen med N. Jørgensen, S. Hollensen, P. Lehmann Madsen og M. Haubjerg Scharling. Han har endvidere modtaget støtte til projektet Industriel konkurrencekraft – strategisk in- og outsourcing. Projektet støttes af Erhvervsfremme Styrelsen med 900.000 kroner i perioden 1999 til udgangen af 2001. I projektet deltager L. Kirk, S. Hollensen, P. Servais, N. Nolsøe Grünbaum, A.M. Dyrh Ulrich, A.H. Clarke og P. Lehmann Madsen.

N. Jørgensen har modtaget støtte til forskningsprojektet Konsekvenser af infrastruktur og det videre marked for udvalgte forsyningskæder. Bevillingen er på i alt 1.890.000 kroner fordelt over 2 år og deles mellem Institut for Transportstudier i Bov og Syddansk Universitet.

T. Knudsen modtog 80.000 kroner fra Statens Samfundsvidenskabelige Forskningsråd til afholdelse af konferencen Evolutionary Game Theory 2000.

T.K. Madsen har i regi af Center for Samfundsviden-

skabelig Miljøforskning modtaget 1.200.000 kroner til et forskningsprojekt i årene 1999-2001.

Publikationer

- Askegaard, Søren, Ania Christensen, og Güliz Ger. „Discourses of Globalization: Identity and Imagery of Western Products in a Transforming Society“. O. Juul Sørensen og E. Arnould, red. *Marketing and Development Challenges in the 21st Century*. Proceedings of the 7th International Conference on Marketing and Development, Accra: School of Administration, University of Ghana. 163-174.
- Askegaard, Søren, og Karin Ekström. „Daily Consumption in Risk Society: The Case of Genetically Modified Foods“. S. Hoch og R. Meyer, red. *Advances in Consumer Research*, bind XXVII. Provo, UT: Association for Consumer Research, 2000. 237-243.
- Askegaard, Søren, Russell W. Belk, og Güliz Ger. „The Missing Streetcar Named Desire“. S. Ratneshwar, D.G. Mick & C. Huffman, red. *The Why of Consumption*, London: Routledge. 98-119.
- Bouchet, Dominique. „Om det politiske fællesskab og dets kulturelle grundlag“. *Hæfter for gæstfrihed* 1. København: Det kongelige danske Akademi, 2000. 84-90.
- Bouchet, Dominique. „L'État providence danois à l'épreuve de la délinquance“. *PMP Politiques et Management Public*. Paris, Juni 2000.
- Bouchet, Dominique. „Er Narcissus foran sit grænseløse spejl blevet pervers og paranoid. Om nødvendigheden af at få sat grænser for at kunne finde sig selv og møde de andre. Om forholdet mellem vold og identitet i det demokratiske samfund“. *Tidsskrift for Socialpædagogik*, 5. Juni (2000): 11-19.
- Bouchet, Dominique. „Verden som arbejdsplads“. Søren Braandi og Steen Hildebrandt, red. *Kompetenceguldet. Medarbejderen og arbejdet i den nye økonomi*. København: Børsens Forlag, 2000. 77-97.
- Bouchet, Dominique. „Améliorer la compréhension entre Français et Scandinaves“. *CCE International. La revue des Conseillers du Commerce Extérieur de la France*. 489 (dec. 2000/jan. 2001) Paris: 2000. 34-35.
- Christensen, Lars Thøger, og George Cheney. „Self-Absorption and Self-Seduction in the Corporate Identity Game“. Majken Schultz, Mary Jo Hatch og Mogens Holten Larsen, red. *The Expressive Organization*. Oxford: Oxford University Press, 2000. 246-270.
- Christensen, Lars Thøger, og George Cheney. „Public Relations as Contested Terrain. A Critical Response“. Robert Heath og Gabriel Vasquez, red. *Handbook of Public Relations*. Newbury Park, CA: Sage. 67-182.
- Christensen, Lars Thøger. „Marketing as Communication Technology: Paradoxes and Dialogics“. *Consumption, Markets and Culture*. 4 (2000): 1-21.
- Christensen, Lars Thøger, og George Cheney. „Organizational Identity Linkages between 'Internal' and 'External' Organizational Communication“. Fred Jablin og Linda L. Putnam, red. *The New Handbook of Organizational Communication*, London: Sage, 2000. 231-269.
- Christensen, Lars Thøger, og Jean-Paul Peronard. IT i fynske virksomheder og offentlige organisationer: Anvendelse og udvikling af kompetencer. Den Fynske Fond for Erhvervsøkonomisk Forskning/Odense Erhvervsråd. 1. delundersøgelse. Odense, maj 2000.
- Christensen, Lars Thøger, og Jean-Paul Peronard. IT i fynske virksomheder og offentlige organisationer: Anvendelse og udvikling af kompetencer. Den Fynske Fond for Erhvervsøkonomisk Forskning/Odense Erhvervsråd. 2. delundersøgelse. Odense, august 2000.
- Cornett, Andreas P. „Regional development and competitiveness in a regional integration perspective: the case of the Baltic Rim region“. Ewa Bojar, red. *Competition and coexistence in the process of European integration*. Warszawa: Polish Scientific Publishers PWN, 2000. 43-61.
- Cornett, Andreas P. Regional Business Promotion in Europe: Creating Industrial Districts - a Possible Objective for Regional Development Agencies? - Conceptual Remarks and some Danish Evidence. *CESFO Working Paper 1/2000*. Kolding: Syddansk Universitet.
- Cornett, Andreas P. „Erhvervsservice og erhvervsudvikling - erhvervsknudepunkter som organisatorisk kerne i den lokale erhvervsservice“. *Center for Småvirksomhedsforskning - Årbog 1999/2000*. Kolding: Syddansk Universitet, 2000. 56-62.
- Cornett, Andreas P. „Regional Economic Integration in the Baltic Rim: Towards a European Region after ten Years of Transition?“ Johannes Bröcker og Hajo Herrmann, red. *Spatial Change and Interregional flows in the Integrating Europe - Essays in Honor of Karin Peschel*. Contributions to Economics. Heidelberg-New York: Physica Verlag, 2000. 13-27.
- Damgaard, Torben, og Kristian Philipsen. „The undertakers in the Nordic Countries: Who is going to Bury Whom?“ Paper to the 10th Nordic Workshop on Interorganizational Research, Trondheim. Tim Thorvatn, m.fl. NTNU Norwegian University of Science and Technology. Norge. 2000.
- Freytag Per V., John Johansen, Niels Jørgensen, Peter Lehmann Madsen, Ole Stegmann Mikkelsen og Axel Schultz-Nielsen. Det udvidede leverandørbegreb i dansk industri. Odense: Odense Universitetsforlag, 2000.
- Freytag Per V., John, Johansen, Niels Jørgensen, Peter Lehmann Madsen, Ole Stegmann Mikkelsen og Axel Schultz-Nielsen. „Extended Supplier Co-operation in a Danish Context: Results from a Survey“. XII-th NOFOMA conference, Final Papers, Handelshøjskolen i Århus, 2000, F13, 1-17.
- Freytag, Per V., Torben Damgaard, og Per Darmer. „Qualitative methods in business studies“. *Advances in business marketing and purchasing*. 9 (2000): 143-186.
- Freytag Per V., og Niels Jørgensen. „Relationship-orient-

- tation as self-delusion and money-illusion“. *Proceedings of IMP-konferencen*. Bath. 2000.
- Freytag Per V., og Peter Lehmann Madsen „How benchmarking may be used to improve company and market understanding“. *Proceedings of RENT Conference*. Prag, november 2000. 278 – 284.
- Hollensen, Svend. „International Marketing Planning“. Monir Tayeb, red. *International Business – Theories, Policies and Practices*, kap.15. London: Financial Times/Prentice Hall, 2000. 380-396.
- Hollensen, Svend og Per V. Jenster. „The international marketing challenges facing Danish small and medium-sized enterprises“. *Strategic Change* 9 (2000): 451-459.
- Hollensen, Svend. Internetpiloten – søg med succes på Internettet. *Danmarks Eksportråd, Udenrigsministeriet, Juni 2000*.
- Hollensen, Svend og Per Jenster. „Danske virksomheders udfordringer i fremtidens globale markedsføring“, *Ledelse og Erhvervsøkonomi* 2 (2000): 111-124.
- Jensen, Hans Rask. „Forbrugeradfærd som politisk delta-gelse“. Paper forelagt *Erhvervsministerens Rådgivende Ekspertudvalg vedrørende Forbrugerforhold*. Institut for Marketing, Syddansk Universitet, Sønderborg, 2000.
- Jensen, Hans Rask. „Sustainable Competitive Advantages Through Superior Contributions to the Consumers Production of Value“. *Proceedings of the 10th international Conference on Research in the Distributive Trades*. EAERCD, Barcelona, 2000. 50-58.
- Jensen, Hans Rask. „A Discourse Analysis of the Brent Spar Conflict as Recast by the Danish Mass Media“. *Asia-Pacific ACR 2000 Australia proceedings*. Paula Tidwell, red. 37-47.
- Jensen, Hans Rask. „Et oplæg til studiet af politisk forbrug“. Paper forelagt på 2. *weekendseminar for Åben Uddannelse i Humanøkologi*, Århus Universitet, november. Institut for Marketing, Syddansk Universitet, Sønderborg, 2000.
- Jensen, Hans Rask. „Forbrugeradfærd som politisk delta-gelse“. *Samfundsøkonomen*, 6 (2000).
- Jones, R.I. „Business and Environmental Stakeholders: Building alliances around environmental issues“. *Proceedings of the 9th Annual Business Strategy and the Environment Conference*. Richard Weldford (red). Leeds: ERP Environment. 211-218.
- Jørgensen, Niels. „Salg af dagligvarer via Internettet“. *Ledelse og Erhvervsøkonomi* 1 (2000): 39-49.
- Jørgensen, Niels, og Axel Schultz-Nielsen. „Extended supplier Co-operation – A Life Cycle Perspective. Operations Management Crossing Borders and Boundaries: The Changing Role of Operations“. Roland van Dierdonck og Ann Vereecke, red. Gent: Academic Press Scientific Publishers. 307-13.
- Knudsen, Thorbjørn. „Cognitive Frames as Co-Determinants of Persistent Performance Differentials“. *Working Papers in Marketing* 25. Odense: Syddansk Universitet.
- Knudsen, Thorbjørn. „The Evolution of Cooperation in Structured Populations“. *Working Papers in Marketing* 26. Odense: Syddansk Universitet.
- Foss, Nikolai J., og Thorbjørn Knudsen. *The Resource-Based Tangle: Towards a Sustainable Explanation of Competitive Advantage*. København: Handelshøjskolen i København. LINK-Working Paper, 2000.
- Madsen Tage Koed, Erik Rasmussen, og Per Servais. „Differences and Similarities Between Born Globals and Other Types of Exporters“. *Advances in International Marketing* 10 (2000): 247-265.
- Madsen Tage Koed, Erik Rasmussen, Per Servais, og Gary Knight. „The Born Global Firm: Description and Empirical Investigation in Europe and the United States“. *Proceedings of the American Marketing Association Winter Conference*. Chicago, 2000.
- Madsen, Tage Koed, Erik Rasmussen, og Felicitas Evangelista. „The Founding of the Born Global Company in Denmark and Australia: Sensemaking and Networking“. *Working Papers in Marketing*. Odense: Syddansk Universitet, 2000.
- Philipsen, Kristian, og Torben Damgaard. „The Funeral of the Danish Undertaker?“ *Paper to the 11th Nordic Conference on Small Business Research*. Århus, 2000.
- Philipsen, Kristian, og Torben Damgaard. „Bliver danske begravelsesforretninger lagt i graven af et amerikansk begravelsesfirma?“ *Center for Småvirksomhedsforskning – Årbog 1999/2000*. Kolding: Syddansk Universitet, 2000. 24-31.
- Philipsen, Kristian, og Poul Rind Christensen. „Når hverdagen spænder ben for fornyelsen“. *Center for Småvirksomhedsforskning - Årbog 1999/2000*. Kolding: Syddansk Universitet, 2000. 40-49.
- Schmidt, Marcus J., og Niels Krause. „Exploring a Non-Reactive Market Research Method: Evaluating Readership of Circulars by Analyzing Fingerprints“. *EMAC-Proceedings*. Rotterdam.
- Schmidt, Marcus J. „Investigating an Unobtrusive Data Gathering Technique - Estimating Readership of Circulars by Analyzing Fingerprints“. *American Marketing Association Summer Educator's Proceedings*. T. Gregory Gundlach, og Patrick E. Murphy, red. American Marketing Association. 322-23.
- Østergaard, Per, og Christian Jantzen. „Shifting Perspectives in Consumer Research: From Buyer Behaviour to Consumption Studies“. *Interpretive Consumer Research: Paradigms, Methodologies and Applications*. Suzanne C. Beckmann, og Richard H. Elliott, red. København: Handelshøjskolens Forlag, 2000. 9-23.
- Østergaard, Per, Russell W. Belk, og Ron Groves. „Aboriginal Consumer Culture“. *Research in Consumer Behavior* 9, (2000): 1-45.

INSTITUT FOR STATSKUNDSKAB

Professor *Kurt Klaudi Klausen*
Professor *Finn Laursen*
Professor, dr.scient.pol. *Poul Erik Mouritzen* (studieleder statskundskab)
Professor *Mogens N. Pedersen* (instituttleder)
Adjungeret professor, dr.scient.pol. *Ole P. Kristensen*
Lektor, dr.scient.pol. *Erik Beukel*
Lektor *Peter Dahler-Larsen*, Ph.D.
Lektor *Niels Ejersbo*, Ph.D. (forskningsadjunkt indtil 29. februar)
Lektor, lic.phil. *Jens-Jørgen Jensen*
Lektor *Peter Kurrild-Klitgaard*, Ph.D. (tiltrådt 1. juli)
Lektor, lic.scient.pol. *Johannes Michelsen*
Lektor, cand.mag. *Søren Riishøj*
Adjunkt *Rikke Berg*, Ph.D.
Adjunkt *Morten Balle Hansen*, Ph.D.
Adjunkt *Ulrik Kjær*, Ph.D. (forskningsadjunkt indtil 30. april)
Adjunkt *Lene Bøgh Sørensen*, Ph.D.
Forskningsadjunkt *Vibeke Normann Andersen*, Ph.D. (Ph.D.-studerende indtil 1. februar, forskningsassistent indtil 15. maj)
Forskningsadjunkt *Annie Gaardsted Frandsen*, Ph.D. (fondslønnet)
Forskningsadjunkt *Roger Buch Jensen*, Ph.D. (adjunkt indtil 1. marts)
Ekstern lektor, cand.scient.pol. *Kurt Houlberg*
Ekstern lektor, professor, oecon.dr., dr.h.c. *Erik Johnsen*
Ekstern lektor *Sven H. Madsen*, Ph.D.
Ekstern lektor, cand.scient.pol. *Ole M. Resen*, Ph.D.
Ekstern lektor *Søren Hviid Pedersen*, Ph.D.
Forskningsassistent, cand.oecon. *Steffen Petersen*
Forskningsassistent, cand.tech.soc. *Monica Stoye* (fondslønnet, 1. juli-15. september)
Kandidatstipendiat, cand.scient.soc. *Klaus H. Levinsen*
Korrespondent *Gitte M. Kaastrup*, ED
Overassistent *Ann Nielsen*
Kontorfuldmægtig *Vibeke Pierson*

Ph.D.-studerende pr. 31. december:
Derek J. Beach
Mette Sicard Filtenborg (tiltrådt 1. februar)
Kasper Møller Hansen (forskningsassistent indtil 31. marts)
Sune Johansson (amanuensis indtil 31. januar, orlov 13. marts-12. april samt fra 1. september)
Kennet Lynggaard (tiltrådt 1. februar)

Der har i forårs- og efterårssemestret været ansat 11 instruktører. Disse har undervist i alt 840 timer.

Gæsteforelæsninger

Morten Kelstrup, Copenhagen Peace Research Institute: Tyskland og ØMU'en (31. januar).
Martin Marcussen, Institut for Statskundskab, Københavns Universitet: Den sociale konstruktion af ØMU'en (1. februar).
Professor Niels Thygesen, Økonomisk Institut, Københavns Universitet: Delors-rapporten af 1989, Maastricht-traktaten og ØMU (1. februar).
Lektor Thomas Pedersen, Institut for Statskundskab, Aarhus Universitet: Frankrig og ØMU'en (2. februar).
Jens Henrik Haahr, Danmarks Journalisthøjskole, Århus: Storbritannien og ØMU'en (2. februar).
Politisk ordfører Jacob Buksti, Socialdemokratiet, Folketinget, København: Socialdemokratiets dilemmaer i EU-politikken (3. februar).
Peter Gundelach, Sociologisk Institut, Københavns Universitet: Danske værdier og identitet (3. februar).
Økonomiminister Marianne Jelved, Det Radikale Venstre og landsformand Holger K. Nielsen, Socialistisk Folkeparti, København: ØMU'en (3. februar).
Politisk redaktør Pieter Raunwe, Radioavisen, København: Det danske spil bag kulisserne (4. februar).
Lektor Hanne Kathrine Krogstrup, Ph.D., Institut for Sociale Forhold og Organisation, Aalborg Universitet: Adgang til feltet, feltroller og feltrelationer, kulturelle regler for det etnografiske interview, afgang fra feltet. Case: Kvalitativ analyse af sindslidendes hverdagsliv (7. marts).
Professor Evert Vedung, Institut for Statsvetenskap, Uppsala Universitet, Sverige: Evaluering (31. marts og 1. april).
Byrådsmedlem Jane Marie Jegild, Odense: Roller i kommunerne til debat (4. maj).
Direktør Kurt Houlberg, ECO-Analyse, Odense: Budget, nøgletal og effektivitet (11. maj).
Lektor Ole Riis, Institut for Sociale Forhold og Organisation, Aalborg Universitet: Religiøs pluralisme i Danmark og Europa (11. maj).
Professor Erling Rasmussen, University of Auckland, New Zealand: Public Management and the State of Reinventing Government as Seen from New Zealand (18. maj).
Professor Lawrence R. Jones, Department of Systems Management, Naval Postgraduate School, Monterey, California, USA: Public Management and the State of Reinventing government in the USA (18. maj).
Professor Amy Verdun, University of Victoria, BC, Canada: The Economic and Monetary Union and the Democratic Deficit (25. maj).
Professor Andrew Geddes, School of Politics and

Communication Studies, University of Liverpool, England: UK Immigration and Integration Policies - The British Experience (18. juni).

Forsker Abram Mahmoodi, InSam, København: Et indvandrersynspunkt (18. juni).

Professor Uffe Østergaard, Center for Europæiske Kulturstudier, Aarhus Universitet: Den multi-etniske udfordring - et europæisk perspektiv (19. juni).

Professor Lise Togeby, Institut for Statskundskab, Aarhus Universitet: Danskernes syn på flygtninge og indvandrere (20. juni).

Politiassistent Jean-Marc Monnier, København: Delta-gelse i panel vedrørende kriminalitetsbekæmpelse/forebyggelse og polititræningsprojekt (21. juni).

Flygtningekonsulent Olav Tornøe, Juelsminde-Hedensted Kommuner: Deltagelse i panel vedrørende beskæftigelsesområdet (21. juni).

Job- og bistandschef Morten Heilskov, Odense Kommune: Deltagelse i panel vedrørende social- og bistandsområdet (21. juni).

Skolekonsulent Merete Kjeldsen, Århus Kommunale Skolevæsen: Deltagelse i panel vedrørende skoleområdet (21. juni).

Professor Robert C. Luskin, Department of Government, The University of Texas at Austin, USA: Deliberative Polling, Political Information, and Political Preferences: Theory and Results (24. august).

Professor James S. Fishkin, Department of Government, The University of Texas at Austin, USA: Deliberative Democracy and Deliberative Polls (24. august).

Lektor Jørgen Frode Bakka, Handelshøjskolen i København: Forandring, omstilling og fornyelse og ændringsagentens drejebog (1. og 2. september).

Amtsdirktør Lars Hansson, Ringkøbing Amt: Moderne ledelse i social- og sundhedssektoren (8. september).

Borgmester Flemming Christensen, Vejle Kommune: Offentlig ledelse - samspillet mellem politikere og ledere (9. september).

Afdelingschef Adam Wolf, Finansministeriet, København: Arbejdsdeling og koordination i den statslige forvaltning (28. september).

Kommunaldirktør Allan Vendelbo, Høje Tåstrup: Når New Public Management værktøjer skal bruges (2. november).

Lektor Clemens Stubbe Østergaard, Institut for Statskundskab, Aarhus Universitet: Hvad betyder samspillet mellem økonomiske og ideologiske hensyn? (10. november).

Konsulent, ingeniør og Master in Management og Technology Jørn Enggaard, Østjysk Innovation A/S, Forskerparken Århus: Ledelse af strategiske forandringsprocesser (10. og 11. november).

Stadsdirktør Erik Lindegaard, Odense Kommune: Samspil mellem politikere og embedsmænd (1. december).

Konsulent, cand.polit. Naser Khader, Borgerrepræsentationen, Københavns Kommune: Den politiske beslutningsproces i Danmark, herunder eksperter og kommentatorers rolle i forbindelse med indvander- og flygtningespørgsmål (7. december).

Professor Steen Hildebrandt, Handelshøjskolen i Århus: Den lærende organisation (8. og 9. december).

Økonomidirektør Poul Risom, Esbjerg Kommune: Moderne økonomistyring i praksis (11. december).

Andre arrangementer afholdt af instituttet

K. Møller Hansen og V. Normann Andersen afholdt Danmarks første nationale folkehøring om euroen i samarbejde med Huset Mandag Morgen og Danmarks Radio (26.-27. august).

Medarbejdernes aktiviteter uden for instituttet

V. Normann Andersen har sammen med K. Møller Hansen arrangeret Den nationale folkehøring om euroen afholdt på Syddansk Universitet, Odense (26.-27. august). Hun deltog i årsmødet for Dansk Selskab for Statskundskab, Hindsgavl Slot, Middelfart (9.-10. oktober). Som en af de danske repræsentanter deltog hun med paperet Deliberative Democracy and the Deliberative Poll (medforfatter K. Møller Hansen) i forskningsseminaret Democracy in Scotland and Scandinavia, finansieret af Forskningsstyrelsen, på Lysebu Conference Center, Oslo, Norge (28.-29. oktober). På 9. Nordiske Kommunalforskerkonference, Bergen Universitet, Bergen, Norge (24.-26. november) præsenterede hun paperet The Deliberative Poll and Deliberative Democracy (medforfatter K. Møller Hansen). Sammen med K. Møller Hansen holdt hun foredrag om den nationale folkehøring om euroen for forskningsgruppen DEMOS, Institut for Økonomi, Politik og Forvaltning, Aalborg Universitet (19. december). Har været ekstern rådgiver for Public Policy Forum i forbindelse med den canadiske Deliberative Poll on Clean Air. Hun har derudover holdt foredrag om det kommunale demokrati og brugerdemokrati.

D. Beach har deltaget i en workshop på European Institute of Public Administration, Maastricht, Holland om Amsterdam Traktaten og præsenterede et paper med titlen A theoretical analysis of the negotiation of the Amsterdam Treaty (31. marts-1. april). Han deltog i Dansk Selskab for Europaforskningens årsmøde i København med et paper The European Court of Justice and the Member States (21. september). Deltog i ECPR Summer School i Analytical Approaches to EU Policy Making, Konstanz, Tyskland (10.-17. september). Han har afholdt foredrag om ØMU'en ved Folkeuniversitet i Odense (20. september).

R. Berg har deltaget som gæsteforelæser i EUROLOC Summer School, Fifth Annual European Summer School in Local Government Studies - New Challenges to Local Democracy, hvor hun blandt andet talte om Relations between Politicians and Administrators. Sommerskolen blev afholdt i Bordeaux, Frankrig (3.-12. juli). Deltog endvidere i 9. Nordiske Kommunalforskerkonference, Ber-

gen Universitet, Bergen, Norge med paperet Kommunalpolitikernes rolle - i lyset af New Public Management (24.-26. november). Holdt i løbet af året et antal populærvideenskabelige foredrag omhandlende kommunalpolitikernes rolle i de danske kommuner og skrev et antal artikler i forskellige populærvideenskabelige skrifter.

E. Beukel holdt forelæsning på Walter A. Haas School of Business, Department of Political Science, University of California, Berkeley, USA om WTO and the Environment: Conflicts and Prospects (13. marts). Deltog i International Studies Association's 41st Annual Convention i Los Angeles, California, USA, hvor han forelagde et paper The International Political Economy of Public Good Regimes: Dynamics of Regional and Global Governance (14.-18. marts). Han holdt to forelæsninger på Department of Political Science, Colorado State University, USA, den første om Greening the GATT/WTO Global Trade Regime: Conflicts and Prospects, den anden om Regional Trade Liberalization and Environmental Regulations: Comparing North America and Europe (20. marts). Deltog (6.-7. juli) i Jean Monnet symposium om The Inter-governmental Conference 2000 and Beyond arrangeret af Europakommissionen og European University Council i Bruxelles, Belgien.

P. Dahler-Larsen har sammen med Hanne Kathrine Krogstrup, Aalborg Universitet præsenteret paperet When evaluation becomes an institutionalized standard: some neo-institutional reflections på den canadiske evalueringforenings konference i Montreal, Canada (16. maj). På den danske sociologforenings konference i København (25. august) har han præsenteret et paper med titlen Hvor blev samfundsbegrebet af i den nyinstitutionelle sociologiske organisationsteori? Har deltaget i den europæiske evalueringskonference i Lausanne, Schweiz (12.-14. oktober) arrangeret af European Evaluation Society. Har præsenteret et paper om Program Theory and Constructivism in Evaluation på American Evaluation Association's konference i Honolulu, USA (3. november). Har modtaget et stipendium fra Institutionen San Cataldo og har i den forbindelse opholdt sig på San Cataldo, Italien (1.-14. december). Er medlem af Dansk Sociologis redaktionspanel, af Folkeuniversitetets bestyrelse og er siden 1. november medlem af bestyrelsen i European Evaluation Society. Har holdt foredraget Evaluation as an organizational ritual på en uddannelseskonference med titlen Lust att leda - lust att lära i Växjö, Sverige (27. januar). Holdt foredrag om evalueringers anvendelse på Evalueringscenter for Sygehuse, København (3. marts) og om evaluering som organisationsopskrift ved Pædagogisk Forums årsfest i København (4. marts). Han har holdt en gæsteforelæsning om evalueringers anvendelsesformer på Aalborg Universitet (23. marts). Han har holdt foredrag på Danmarks Tekniske Universitet, København om evalueringers formål og konsekvenser (7. april). Han har holdt en gæsteforelæsning på Roskilde Universitetscenter (28. april) om evalueringers anvendelse. Han har holdt en gæsteforelæsning på Københavns Universitet, Amager (10. maj) om undervisningsevaluering. Han har holdt foredrag i

Middelfart for naturvidenskabeligt didaktisk netværk (24. maj). I samarbejde med Dansk Selskab for Statskundskab og Hanne Kathrine Krogstrup, Aalborg Universitet har han arrangeret et forskningsseminar om evaluering i Ringsted (25.-26. maj), hvor han endvidere holdt foredrag om organisationalisering af evaluering. Han har holdt foredrag om undervisningsevaluering på Aarhus Universitets adjunktprædagogiske kursus på Sandbjerg, Sønderborg (15. august) og om evalueringers tilsligtede og utilsligtede virkninger ved grundlæggelsen af Dansk Evaluerings Selskab i København (8. september). Han har holdt foredrag om anvendelse af evaluering i undervisning på voksenpædagogisk konference i Odense (26. oktober). Endvidere har han holdt en gæsteforelæsning på Universitet i Firenze, Italien (18. december) med titlen Qualifications of Municipal CEOs in Comparative Perspectives. Endvidere har han holdt 8 populærvideenskabelige foredrag samt skrevet en populærvideenskabelig artikel.

M. Sicard Filtenborg har deltaget i konferencen European Odyssey: the EU in the New Millennium arrangeret af European Community Studies Association-Canada, Quebec med paperet On Analysing Strategic Alliances in EU Multi-Level Governance Structures: Old Concepts and New Approach (30. juli-1. august). Hun deltog i European International Relations Summer School arrangeret af ECPR Standing Group on International Relations, Tampere, Finland med paperet The Northern Dimension Initiative, Movement of the European Union's External Policy Boundaries? (3.-19. august). Hun har deltaget i Dansk Selskab for Europaforskning's årsmøde, København (21. september). Præsenterede paperet Creation of Strategic Alliances in EU Multi-Level Governance Structures på Dansk Selskab for Statskundskab's årsmøde: Netværksstyring: lokalt, nationalt og internationalt, Hinds-gavl Slot, Middelfart (9.-10. oktober). Hun deltog som dansk ECSA-repræsentant i konferencen The EU, the Baltic States and the Northern Dimension, London, England (10.-11. november).

N. Ejersbo har deltaget i American Society for Public Administration 2000 National Conference, San Diego, USA med paperet The Bond Between the Appointed CEO and Local Government: Between Bureaucratic Stability and Market Flexibility (31. marts-5. april). Han præsenterede paperet Contractualisation and Parliament: the case of Denmark på European Group of Public Administration's konference i Glasgow, England (30. august-2. september). Han deltog i 9. Nordiske Kommunalforskerkonference, Bergen Universitet, Bergen, Norge med paperet Den offentlige sektor på kontrakt: Temaer, erfaringer og udfordringer (24.-26. november). Har derudover holdt en række foredrag om kommunal organisation og ledelse. I forbindelse med deltagelse i to nordiske projekter om henholdsvis målstyring i kommunerne og amtskommunen i det politiske system har han deltaget i en række projektmøder i Norge og Sverige.

A. Frandsen deltog i seminar om Beslutningsprocesser i Sundhedsvæsenet i København (11. september).

M. Balle Hansen har deltaget i XVIIIth IPSA World

Congress of Political Science, Québec City, Canada (1.-5 august), hvor han præsenterede paperet *The Institutional Context of Market Ideology. A Comparative Analysis of Market Models in Local Government* (skrevet sammen med Jørgen Lauritzen). Han deltog i 9. Nordiske Kommunalforskerkonference, Bergen Universitet, Bergen, Norge (24.-26. November) med paperet *En visionær besparelse? Et casestudie af en implementeringsproces i det danske sygehusvæsen*. Har endvidere holdt foredrag og oplæg om evaluering, organisation og ledelse inden for offentlig forvaltning.

K. Møller Hansen har deltaget i European Summer School in Local Government Studies - New Challenges to Local Democracy, Bordeaux, Frankrig (3.-12. juli), hvor han fremlagde paperet *Deliberative democracy - Experiments with public involvement in decision-making*. Har deltaget i Dansk Selskab for Statskundskabs årsmøde, Hindsgavl (9.-10. oktober). Han præsenterede ved 9. Nordiske Kommunalforskerkonference, Bergen Universitet, Bergen, Norge (24.-26. november) sammen med N. Ejersbo paperet *The relationship between elected and appointed officials in a regional context - two sides of the same coin*. Holdt foredrag for Teknologirådet om Folkehøringen i Fyns Amt (27. januar). Han har deltaget i Forskningsudvalget under Forbrugerstyrelsen med oplægget *Forskellige metoder for inddragelse af borgerne i beslutningsprocesser* (25. september). Har været ekstern rådgiver for Public Policy Forum ved den canadiske *Deliberative Poll on Clean Air*.

J.-J. Jensen har været medlem af lektorbedømmelsesudvalg ved Institut for Statskundskab og Forvaltning, Københavns Universitet samt Ph.D.-bedømmelsesudvalg ved Institut for Statskundskab, Aarhus Universitet. Han har holdt foredrag i Folkeuniversitet og forskellige foreninger.

R. Buch Jensen er sekretær for bestyrelsen i Dansk Selskab for Statskundskab. Han har holdt en række foredrag i lokale og nationale partiorganisationer, kommunalbestyrelser og ved offentlige møder om partiernes situation, kommunerne i fremtiden og om kommunalreformdiskussionen.

S. Johansson har deltaget i konferencen *Electronic Government* samt møde i COST action A14, arbejdsgruppe 3, om *Information and Communication Technology in Public Administration* på universitetet i Tilburg, Holland (18.-19. maj). Endvidere var han sammen med Birgit Jæger, Institut for Samfundsvidenskab og Erhvervsøkonomi, Roskilde Universitetscenter gæsteredaktør på temanummer af tidsskriftet *Samfundsøkonomen* vedrørende IT og forvaltning.

U. Kjær har i forbindelse med forsvaret af sin Ph.D.-afhandling afholdt forelæsningen *I hvilket omfang kan studiet af rekrutteringen af danske kommunalpolitikere bidrage til udviklingen af en mere generel rekrutteringsteori?*, Odense (23. maj). Han har deltaget i konferencen *Local elections and representation in Italy and Europe* afholdt af Società Italiana di Studi Elettorali og her præsenteret paperet *The number of candidates at Danish local*

elections - reading off the health of local democracy?, Napoli, Italien (19.-21. oktober). Holdt foredraget *Køn og den kommunalpolitiske rekrutteringsproces* i Foreningen for Kønsforskning i Danmark, Odense (9. november) samt et enkelt populærvidenskabeligt foredrag. Endvidere har han deltaget i arbejdet i en referencegruppe nedsat i forbindelse med forskningsprojektet *Kommunale samarbejder*, finansieret af Det Kommunale Momsfond.

K. Klaudi Klausen foretog en studietur til Australien og New Zealand (21. februar-12. marts), hvor han interviewede en række ledere af masteruddannelser samt deltog i IPMNs konference ved Macquarie University i Sydney, Australien om *Learning from Experience with New Public Management* med et paper om *Leadership and Management: Roles and Styles among Local Government CEOs* (4.-6. marts) samt i en *Public Management Workshop*, University of Wellington, New Zealand (9.-10. marts). Deltog endvidere i konference/forskertræf i Bergen, Norge og præsenterede der et paper om *Territorial dynamik* (24.-26. november). Holdt et oplæg om master- og diplomuddannelser ved en konference om ledelse i folkeskolen i Odense (27. marts), om et projekt om *Territorial dynamik på magtudredningens konference* i Middelfart (2. maj) samt om *Værdibaseret ledelse* på et seminar i forskerparken i Odense (17. maj). Forelæste om reformer og offentlig ledelse ved introduktionen til SLU-uddannelsen i Middelfart (24. august), om den nordiske velfærdsmodel ved MPA sommerskole i Krakov, Polen (28. august), om *New Public Management* ved MPA-uddannelsen i Trondheim, Norge (31. oktober). Har herudover holdt en række foredrag på og om lederuddannelser m.m. Var opponert ved forsvar af en Ph.D.-afhandling på Roskilde Universitetscenter (5. januar). Har deltaget i et bedømmelsesudvalg vedrørende et lektorat ved Handelshøjskolen i København. Har løbende deltaget i diverse eksterne udvalgsarbejder, blandt andet vedrørende uddannelsespolitik (Civiløkonomerne), Sundhedsvæsenets lederuddannelse (Fyns og Vejle Amt), IT og erhvervsudvikling på Fyn (Fyns og Odense Erhvervsråd) samt diplom- og masteruddannelser og kompetenceudvikling i Danmark (Handelshøjskolen, Vejle Amt, Huset Mandag Morgen). Er indtrådt i fondsbestyrelsen for Dafolo og i redaktionsrådet for tidsskriftet *Ledelse i Dag*. Er medlem af editorial board for *The International Public Management Journal*.

P. Kurrild-Klitgaard har deltaget i Annual Meeting, Public Choice Society, Charleston, SC, USA (10.-12. marts), Annual Meeting, European Public Choice Society, Universitetet i Siena, Italien (26.-30. april), Liberty Fund Summer Institute, Jesus College, Oxford University, England (14. juli-5. august), Annual Meetings, American Political Science Association, Washington, DC, USA (31. august-3. september), hvor han havde arrangeret panelet *The Political Economy of Constitutional Design and Evolution*. Han deltog i og arrangerede *Public Choice Workshop II*, Aarhus Universitet (1. December). Var på studierejse til Oxford, Storbritannien (14. juli-5. august). Han har været medlem af repræsentantskabet for Ameri-

can Studies Center Aarhus, Aarhus Universitet, repræsenteret instituttet i bestyrelsen (som suppleant) for Dansk Selskab for Statskundskab og har endvidere været Associate, Center for European Studies, Adjunct Policy Expert, Heritage Foundation, Washington, DC, USA, Adjunct Scholar, Ludwig von Mises Institute, Auburn University, AL, USA, og Adam Smith Institute, London, UK. Har deltaget i forskningsprojektet Demokrati og Institutionel Forandring, Institut for Statskundskab, Københavns Universitet, er medlem af Editorial Board, Journal of Libertarian Studies, redaktør Libertas. Er som første dansker indvalgt i Philadelphia Society, USA. Har præsenteret papers og holdt gæsteforelæsningerne On rationality, ideal types and economics: Alfred Schutz and the Austrian School, Department of Economics, Austrian Economics Colloquium, New York University, New York, NY, USA (6. marts), Rationalizing autocratic succession: Coups, constitutions and Scandinavian state building, Workshop on Macroeconomics, Growth and Related Issues, Department of Economics, Brown University, Providence, RI, USA (8. marts), The voting procedures of the Danish parliament, Public Choice Society, Charleston, SC, USA (11. marts), Voting, agenda control and the Clinton impeachment, European Public Choice Society, Universitetet i Siena, Italien (29. april), Opting-Out: The Constitutional Economics of Exit, Annual Meetings, American Political Science Association, Washington, DC, USA (31. august), Transitivity and robustness in voter preferences: Evidence from Danish election surveys, Public Choice Workshop II, Aarhus Universitet (1. december). Han har endvidere holdt oplæg om Det amerikanske præsidentvalg og udenrigspolitik i Foreningen International Debat, Institut for Statskundskab, Københavns Universitet (6. november) og om det amerikanske præsidentvalg på instituttet (7. november). Han har været discussant i panel om Legislatures, Annual Meeting, Public Choice Society, Charleston, SC, USA (11. marts), på Douglas Hibbs' paper Structural and Forecasting Models of US presidential elections, Public Choice Workshop II, Aarhus Universitet (1. december). Han har holdt en række foredrag i politiske foreninger mv., skrevet artikler og noter i populærvidenskabelige og politiske tidsskrifter samt kronikker, kommentarer og klummer i aviser og fjernsyn.

F. Laursen arrangerede en konference i Maastricht, Holland (31. marts-1. april) som led i forskningsprojektet The Amsterdam Treaty: National Preference Formation, Interstate Bargaining, Outcome and Ratification. Han fremlagde et paper om forhandlingerne under regeringskonferencen. Han deltog i European Community Studies Association (ECSA)-Canadas konference i Quebec City, Canada (30. juli-1. august), hvor han fremlagde et paper om The Intergovernmental Conference and Institutional Reforms. Han har deltaget i et europæisk forskningsprojekt ledet af Professor Wolfgang Wessels, Köln, Tyskland om nationale parlamenters rolle i europæisk integration, hvor han bidrog med paperet The European Affairs Committee of the Danish Folketing: Miniparliamentarism in Work. Er medlem af bestyrelsen for Dansk Selskab for

Europaforskning og forretningsudvalget i Centre International de Formation Européenne (CIFE), Nice, Frankrig. Han arrangerede et tougers kursus om føderalisme ved Collège Universitaire d'Études Fédéralistes, Aosta, Italien (juli).

K. Levinsen deltog i kurserne Qualitative Data Analysis og Causal Reasoning in Data Analysis ved Essex Summer School in Social Science Data and Collection, University of Essex, England (8. juli-18. august). Han har deltaget i den danske værdiundersøgelses forskningsseminar, Sociologisk Institut, København (30-31. august). Deltog i Ungdomsforskertræf, Roskilde Universitetscenter (23. november).

K. Lynggaard deltog i seminar på Aarhus Universitet arrangeret af Center for Social Science Research on the Environment (15. februar). I forbindelse med EU FAIR projektet Organic Farming and the Common Agriculture Policy deltog han i projektmøde i Wales arrangeret af Welsh Institute for Rural Studies, University of Wales, Aberystwyth, England (16.-19. februar). Han holdt en gæsteforelæsnings på Roskilde Universitetscenter med titlen Social Konstruktivismen På Arbejde (20. marts). Deltog i konferencen Rethinking Europe: UACES 30th Annual Conference and Fifth Research Conference, Budapest, Ungarn (6.-8. april) arrangeret af University Association of Contemporary European Studies. Endvidere præsenterede han paperet The Farmer within an Institutional Setting: A Comparative Study of the Development of the Danish and Belgian Organic Sector i workshoppen The Politics of Food på ECPR Joint Sessions of Workshops, København (14.-19. april) arrangeret af European Consortium for Political Research. Siden oktober har han opholdt sig ved University of Warwick, England, hvor han har fremlagt paperet Agenda-Setting Environmental Policy in the European Union ved Department for Politics and International Studies.

J. Michelsen deltog med paperet Organic farming in a regulatory perspective - the Danish case i Workshop 19, The Politics of Food, i ECPR Joint Sessions of Workshops, København (14.-19. april). Han deltog i IFOAM 2000, 13th IFOAM Scientific Conference, Basel, Schweiz, (27.-31. august) med 2 papers Analysis of the organic food market in Europe skrevet sammen med professor Ulrich Hamm, Fachhochschule Neubrandenburg, Tyskland samt Factors influencing the development of organic farming in different countries i workshoppen Policies for organic farming. Han er medlem af Programkomitéen for Forskning i Økologisk Jordbrug under Fødevarerministeriets Forskningskomite, medlem af Advisory Board for Sociologia Ruralis, Journal of the European Society for Rural Sociology. Han holdt foredragene The market for organic products in Europe på BioFACH messe i Nürnberg, Tyskland arrangeret af ÖkoWelt (13. februar) samt Organic Growth and Policy Report in Europe på Fresh Produce, Organic Conference 2000 arrangeret af An Bord Glas, Tullamore, Irland (2. marts). Har desuden skrevet 3 populærvidenskabelige artikler, heraf 1 offentliggjort i Tyskland og 1 i Irland.

P.E. Mouritzen deltog i the Urban Affairs Associations 30th Annual Conference, Los Angeles, USA (3.-6. maj), hvor han præsenterede papers Small is not that bad after all? Danish Local Government as a Case samt Institutions, Leadership and Influence. A Comparative Study of the Influence of Mayors and Appointed CEOs under Different Forms of Government (skrevet sammen med Jim Svava). Holdt oplæg på kongressen for de europæiske kommunaldirektører, 1st Combined Congress of the VGS - U.D.I.T.E., Amsterdam, Holland om emnet Relations Between Politicians and CEOs (28.-30. September). Han har holdt flere foredrag om kommunale og ledelsesmæssige emner. Er fortsat koordinator af Socrates-netværket EURO-LOC, som gennemfører årlige sommerskoler for Ph.D-studerende, samt medlem af editorial advisory board for Government and Policy, af advisory board for Scandinavian Political Studies og af den rådgivende redaktionskomite for Tidsskriftet Politica. Endelig er han medlem af bestyrelsen for Amternes og Kommunernes Forskningsinstitut og af Socialforskningsinstituttets tænketank om velfærdsforskning samt en studiekreds om kommunestrukturens fremtid etableret af AKF, Kommunernes Landsforening og Amdsrådsforeningen.

S. Petersen har deltaget i 9. Nordiske Kommunalforskertræf i Bergen, Norge (24.-26. november), hvor han præsenterede paperet Styreformændring i tre store danske kommuner - hvilken betydning har det haft for rollefordelingen mellem menige politikere, rådmænd og embedsmænd?

M.N. Pedersen er formand for bestyrelsen for Odense Universitetsforlag og for bestyrelsen for Center for Udviklingsforskning. Han er konsulent for og bidrager til Danmarks National Leksikon. Han er universitetets repræsentant i bestyrelsen for Kunsthallen Brandts Klædefabrik, medlem af den danske udvælgelseskomité til College d'Europe i Brügge samt af bestyrelsen for Professor Sven Henningsens Forskningspris. Han er formand for ACs Udvalg til beskyttelse af videnskabeligt arbejde (UBVA) og har i denne funktion også været medlem af rådet for COPYDANs sektion for undervisningskopier. Er medlem af editorial boards for tidsskrifterne European Journal of Political Research, Political Studies, Journal of Legislative Studies samt Swiss Political Science Review. Var formand for European Consortium for Political Research til og med organisationens kongres i København i april. Har været medlem af bedømmelsesudvalg i forbindelse med en professorstilling ved Oslo Universitet, Norge samt en førsteamanuensisstilling ved Bedriftsøkonomisk Institutt, Oslo, Norge. Sammen med professor Hans-Dieter Klingemann, WZB, Berlin forestod han evalueringen af Department of Political Science ved Trinity College Dublin, Irland og besøgte i den forbindelse TCD (4.-6. december). Deltog i årsmødet i Thematic Network for Political Science, Hamburg, Tyskland (9.-11. juni). Han besøgte som formand for CUF et antal DANIDA-støttede forsknings- og udviklingsprojekter i Kenya og Tanzania (5.-13. august). Han var på studieophold i Paris, Frankrig (1.-31. oktober). Han deltog med et indlæg om skandina-

viske partifinansiering ved en konference om Party Finance and Corruption i Riga, Letland (24.-26. november).

S. Riishøj har i et samarbejde med den tjekkiske Mendelu landbrugsskole, Brno, Tjekkiet deltaget i et Erasmus-projekt om uddannelse af rådgivnings- og vidensbase om EU i Tjekkiet. Udvekslingen fandt sted i marts-april med forberedende møde i Brno (26.-30. marts). Han medvirkede i egenskab af ekspert ved evaluering af Udenrigsministeriets Demokratifonds virksomhed i Letland med gennemførelse af interviews og udarbejdelse af den endelige evalueringsrapport gennemført for ministeriet i samarbejde med TB Consult i juni og forberedende temadag (12. maj). Han deltog i videnskabelig konference arrangeret af Aarhus Universitet under forskningsprojektet Nation-Building, Mass Politics and Development of Cleavages in Central and Eastern Europe med paper og foredrag over emnet Development of political parties and party systems in Central and Eastern Europe - with AWS and SLD in Poland as a case, Sandbjerg, Sønderborg (14.-17. december). Han holdt foredrag ved workshop organiseret af Jean Monnet European Centre of Excellence, Syddansk Universitet, Future Prospects for the Agricultural and Fishery Policies in the EU, over emnet The Enlargement of the EU and its Implications for the CAP (12. april). Holdt en række foredrag om forholdene i Østeuropa mv., og han har skrevet en kronik om solidaritet.

L. Bøgh Sørensen har i forbindelse med deltagelse i det af Det Samfundsvidenskabelige Forskningsråds støttede projekt Nations-bygning, Massepolitik og Udvikling af Konfliktdimensioner i Central- og Østeuropa været på forskningsrejse til Warszawa, Polen, (maj) og har arrangeret en større international konference på Sandbjerg, Sønderborg (14.-17. december). Er med i redaktionen af tidsskriftet Vindue mod Øst.

Eksterne bevillinger og donationer

V. Normann Andersen og K. Møller Hansen har modtaget 271.366 Euro fra diverse organisationer til afholdelse af Danmarks nationale folkehøring om euroen i samarbejdet med Huset Mandag Morgen og Danmarks Radio.

E. Beukel har modtaget 24.000 kroner som Jean Monnet Chair Ad Persona i europæisk politisk integration.

P. Dahler-Larsen har sammen med J. Gleerup, Center for Kulturstudier modtaget 1.320.000 kroner fra Omstillingsfonden for perioden 1999-2001 til et projekt om personalepolitik og undervisningsudvikling. I samarbejde med Center for Higher Education Practice, Open University, England, Dansk Universitetspædagogisk Netværk samt Center for Forskningsformidling på Syddansk Universitet har P. Dahler-Larsen modtaget 370.000 kroner for perioden 2000-2003 fra Efteruddannelsesudvalget for Længerevarende Uddannede til deltagelse i et internationalt projekt om effektmåling og kvalitetsudvikling af pædagogisk efteruddannelse af universitetslærere.

N. Ejersbo og R. Buch Jensen har modtaget en bevilling fra Det Kommunale Momsfond til gennemførelse af pro-

jektet Demokrati, lederskab og politik i danske amter. Bevillingen udgør 1 mio. kroner for perioden 1997-2000.

K. Klaudi Klausen har sammen med T. Beck Jørgensen fået 100.000 kroner af Den Danske Magtudredning til gennemførelse af et bogprojekt om Territorial Dynamik.

F. Laursen har modtaget 240.000 kroner fra Statens Samfundsvidenskabelige Forskningsråd til projektet The Amsterdam Treaty: National Preference Formation, Interstate Bargaining, Outcome and Ratification.

J. Michelsen er leder af forskningsprojekt Samfunds- og miljømæssige konsekvenser af forskellige strategier for udvikling og udbredelse af økologiske jordbrugssystemer under Forskningscenter for Økologisk Jordbrug, finansieret af Det Strategiske Miljøforskningsprogram. Projektets samlede budget er på 5,4 mio. kroner, heraf bevilliget 1,5 mio. kroner. Projektperiode 1997-2000. J. Michelsen er en af fem partnere i EU-projekt Effects of the CAP-reform and possible further developments on organic farming in the EU under EUs FAIR-program, bevilling 187.000 euro/1,3 mio. kroner. Projektperiode 1997-2000.

P.E. Mouritzen har modtaget 620.000 kroner fra Det Kommunale Momsfond til et projekt om evaluering af styrelsesændringerne i København, Odense og Aalborg kommuner. Projektet løber i perioden 1998-2001. P.E. Mouritzen har modtaget 351.000 kroner fra København, Odense og Aalborg kommuner til et projekt om evaluering af styrelsesændringerne i København, Odense og Aalborg kommuner for perioden 1998-2000. P.E. Mouritzen har modtaget 14.977 euro fra Socrates under Europa-Kommissionen til afholdelse af sommerskole.

M.N. Pedersen har modtaget 408.000 kroner fra Den Danske Magtudredning med henblik på en undersøgelse af danske politikeres rekruttering 1849-1999. Projektet løber i perioden 2000-2002.

Publikationer

Andersen, Vibeke Normann. „Folkeskolens sendebude - en diskursanalytisk metode.“ *Metode & Data* 1 (2000): 33-49.

Andersen, Vibeke Normann, Kasper Møller Hansen, og Anders Krogenberg Knoth. Danskernes forhold til euroen - resultaterne af den nationale folkehøring om euroen. København: Huset Mandag Morgen/Statens Information, 2000.

Andersen, Vibeke Normann. Reformer i Folkeskolen. Relationer mellem aktører i det lokale skolefelt. Odense: Odense Universitetsforlag, 2000.

Berg, Rikke. Den „gode“ politiker. Et studie af politiske ledelsesværdier i kommunerne. Odense: Odense Universitetsforlag, 2000.

Beukel, Erik. „Det nye og gamle Europa - Generelle og specielle interesser.“ *Vindue mod Øst* 1 (2000): 23-5.

Beukel, Erik. „Konflikterne i WTO.“ *Udenrigs* 1 (2000): 41-50.

Dahler-Larsen, Peter. „Surviving the Routinization of Evaluation: The Administrative Use of Evaluations in Danish Municipalities.“ *Administration and Society*

32.1 (2000): 70-92.

Dahler-Larsen, Peter, og Hanne Kathrine Krogstrup. „Evaluering og institutionelle standarder: Nyinstitutionelle betragtninger af evaluering som vor tids ritual.“ *Politica* 32.3 (2000): 283-299.

Dahler-Larsen, Peter. „Organisationsproget mellem engagement og udbrændthed.“ *Ledelse i Dag*, 39 (2000): 218-223.

Dahler-Larsen, Peter, og Niels Ejersbo. „DJØF'isering: kampbegreb eller data?“ *Ledelse i Danmark - anklage og forsvar*. Red. Jørn Jespersen m.fl. København: Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 2000. 51-58.

Dahler-Larsen, Peter. „Pædagogikken i organisationsliserings tidsalder.“ *Dansk Pædagogisk Tidsskrift* 4 (2000): 3-14.

Dahler-Larsen, Peter. „Evalueringsernes begrundelses-sammenhænge.“ *Evaluering og evalueringsforskning*. Red. Peter Dahler-Larsen, Mads Hermansen, Susanne V. Knudsen, og Søren Langager. *Forskningstidsskrift fra Danmarks Lærerhøjskole* 4.6. København: Danmarks Pædagogiske Universitet, 2000. 11-16.

Dahler-Larsen, Peter, m.fl., red. Evaluering og evalueringsforskning. Temanummer af *Forskningstidsskrift* fra Danmarks Lærerhøjskole 4.6. København: Danmarks Pædagogiske Universitet, 2000.

Dahler-Larsen, Peter. „Forudsætter evaluering en afklaring af værdigrundlaget?“ *Arbejdsrapport* 18. København: Forskningscenter for Voksenuddannelse, Danmarks Lærerhøjskole, 2000.

Dahler-Larsen, Peter. Aktiverende undervisning. Overvejelser, eksperiment og evaluering. Odense: Center for Forskningsformidling, Syddansk Universitet, 2000.

Ejersbo, Niels, Olaf Rieper, og Peter Hansen. „Målstyring i kommunerne.“ *Forandring i teori og praksis - skiftende billeder af den offentlige sektor*. Red. Marianne Antonsen og Torben Beck Jørgensen. København: Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 2000. 179-213.

Ejersbo, Niels, Olaf Rieper, og Peter Hansen. Målstyring i kommuner. To casestudier. København: AKF Forlaget, 2000.

Ejersbo, Niels. „Ændrede vilkår for politikerne i regionerne.“ *Fem innlegg om regionkommunen og regionpolitikere i Skandinavia*. Red. Per Kristen Mydske og Per Gunnar Disch. *Forskningsrapport* 4. Oslo: Institutt for Statsvitenskap, Universitetet i Oslo, 2000. 31-42.

Frandsen, Annie Gaardsted, m.fl., red. Danskernes ønsker til sundhedsvæsenet. Odense: Odense Universitetsforlag, 2000.

Hansen, Morten Balle. Anmeldelse af Bo Rothstein: „Just Institutions Matter. The Moral and Political Logic of the Universal Welfare State.“ *Politica* 1 (2000): 106-109.

Hansen, Kasper Møller, Roger Buch Jensen, og Niels Ejersbo. Amtspolitik i Skandinavien - den danske del. Svarfordeling fra Undersøgelsen. *Kommunalpolitiske Studier* 20. Odense: Institut for Statskundskab, Syddansk Universitet, 2000.

- Hansen, Kasper Møller. „Folkehøringen som ny demokratisk metode.“ *Metode & Data* 82 (2000): 10-32.
- Jensen, Jens-Jørgen. „Østudvidelse: Hvad sker der med EUs landbrugspolitik.“ *Vindue mod Øst*, 2 (2000): 25-29.
- Jensen, Jens-Jørgen. Anmeldelse af Ole Nørgaard og Lars Johansen: „The Baltic States After Independence.“ *Politica* 3 (2000): 347-49.
- Jensen, Roger Buch. „Opinion Structures in Political Parties - the Law of Increasing Polarization?“ *Elites, Parties and Democracy. Festschrift for Professor Mogens N. Pedersen*. Red. Erik Beukel, Kurt Klaudi Klausen, og Poul Erik Mouritzen. Odense: Odense University Press, 1999. 137-148.
- Jensen, Roger Buch. „Diskussionen om en ny kommunalreform - Hvorfor? Hvad? Og hvorhen?“ *Administrativ Debat* 2 (2000): 8-13.
- Jensen, Roger Buch, og Niels Ejersbo. „Faglig og demokratisk bæredygtighed.“ *Amterne i et nyt århundrede*. Red. Søren R. Thuesen. København: Amtsrådsforeningen, 2000. 16-21.
- Johansson, Sune. „Sammenhænge imellem IT og demokrati.“ *Samfundsøkonomen* 7 (2000): 14-19.
- Kjær, Ulrik. Kommunalbestyrelsernes sammensætning. Odense: Odense Universitetsforlag, 2000.
- Kjær, Ulrik. „Representativeness and Local Politics in Denmark.“ *Representation and Community in Western Democracies*. Red. Nirmala Rao. Houndmills: Macmillan, 2000. 24-50.
- Kjær, Ulrik. Kommunale samarbejder og demokratisk kontrol. København: Kommunernes Landsforening, 2000.
- Klausen, Kurt Klaudi, og Peter Dahler-Larsen. „Reformer, udfordringer og ændringsprocesser.“ *Festfyrværkeri eller gravøl? En debatbog om den danske kommune ved årtusindskiftet*. Red. Peter Dahler-Larsen og Kurt Klaudi Klausen. Viborg: Odense Universitetsforlag, 2000. 9-18.
- Klausen, Kurt Klaudi. „Ledelse i en ny tid.“ *Festfyrværkeri eller gravøl? En debatbog om den danske kommune ved årtusindskiftet*. Red. Peter Dahler-Larsen og Kurt Klaudi Klausen. Viborg: Odense Universitetsforlag, 2000. 95-106.
- Klausen, Kurt Klaudi. „Regionalisering, demokratin och det lokala självstyret.“ *En demokrati i förvandling. Dokumentation från seminarier. Enskilda uppsatser*. Den Svenske Demokrati Utredningen, Regeringskansliet, Stockholm 2000. 95-104.
- Klausen, Kurt Klaudi. „Conflict and Harmony in the Internationalization of Danish Local Governments.“ *Local and Regional Governance in Europe. Evidence from Nordic Regions*. Red. Janerik Gidlund og Magnus Jerneck. Cheltenham: Edward Elgar, 2000. 37-50.
- Klausen, Kurt Klaudi. „Integration from Below: Local Government in the Process of Europeanization.“ *Denmark's Policy towards Europe after 1945: History, Theories and Options*. Red. Hans Branner og Morten Kelstrup. Gylling: Odense Universitetsforlag, 2000. 403-414.
- Klausen, Kurt Klaudi. „Nyudvikling gennem ledelse af forskellighed - den multietniske udfordring.“ *Innovations- og forandringsledelse*. Red. John P. Ulhøj m.fl. København: Børsens Ledelseshåndbøger, Børsens Forlag, 2000. 1-17.
- Klausen, Kurt Klaudi. Anmeldelse af Jørgen Goul Andersen m.fl.: „Den demokratiske udfordring.“ *Politica* 32.1 (2000): 86-87.
- Klausen, Kurt Klaudi. Anmeldelse af Ole Ingstrup og Paul Crookall: „The Three Pillars of Public Management. Secrets of Sustained Success.“ *Nordisk Administrativt Nyt* 3 (2000): 277-79.
- Kurrild-Klitgaard, Peter, og Niclas Berggren. „Economic Effects of Political Institutions, With Special Reference to Constitutions.“ *Why Constitutions Matter*. Red. Niclas Berggren, Nils Karlson, og Joakim Nergelius. Stockholm: City University Press, 2000. 167-212.
- Kurrild-Klitgaard, Peter, Lars Bille, og Tom Bryder, red. Valg, Vælgere og Velfærdsstat: Festschrift til Hans Jørgen Nielsen. København: Politiske Studier, 2000.
- Kurrild-Klitgaard, Peter. „The Constitutional Economics of Autocratic Succession.“ *Public Choice* 103.1-2 (2000): 63-84.
- Kurrild-Klitgaard, Peter. „Én Offentlig Mening? Om Rationalitet i Valg og Vælgerundersøgelser.“ *Valg, Vælgere og Velfærdsstat: Festschrift Til Hans Jørgen Nielsen*. Red. Peter Kurrild-Klitgaard, Lars Bille, og Tom Bryder. København: Politiske Studier, 2000. 279-311.
- Kurrild-Klitgaard, Peter. „Gordon Tullock, Politologiens Homo Oeconomicus.“ *Politologiske Studier* 5 (2000): 32-36.
- Kurrild-Klitgaard, Peter. „Mancur Olson, Jr. 1932-98.“ *Økonomi Politik* 73.3 (Oktober) (2000): 70-72.
- Kurrild-Klitgaard, Peter. „Self-Ownership and Consent: The Contractarian Liberalism of Richard Overton.“ *Journal of Libertarian Studies* 15.1 (2000): 43-96.
- Kurrild-Klitgaard, Peter. „Staten Og De Intellektuelle, Anmeldelse Af Steen Steensen 'Problemet med de Intellektuelle,' Abildgaard & Brødsgaard, 1998.“ *Libertas* 34 (2000): 22-23.
- Pedersen, M.N. „Coalition Formation Processes in Danish Politics: Reflections on Norms, Procedures and Processes.“ *Festschrift for Dag Anckar on his 60th Birthday on February 12, 2000*. Red. Lauri Karvonen og Krister Ståhlberg. Åbo: Åbo Academy University Press, 2000. 371-84.
- Pedersen, M.N. „Turning Point.“ *ECPR News* 11.2 (Spring 2000): 12-13.
- Pedersen, M.N. „The Incremental Transformation of the Danish Legislative Elite: The Party System as Prime Mover.“ *Parliamentary Representatives in Europe 1848-2000. Legislative Recruitment and Careers in Eleven European Countries*. Red. H. Best og M.Cotta. Oxford: Oxford University Press, 2000. 29-49.

Petersen, Steffen, og Annie G. Frandsen. „Sundhedsvæsenets ressourcer.“ *Danskernes ønsker til sundhedsvæsenet.* Red. Annie G. Frandsen m.fl. Odense: Odense Universitetsforlag, 2000. 114-133.

Riishøj, Søren. „Tjekkiet og EU.“ *Vindue mod Øst 1* (2000): 13-14.

Riishøj, Søren. „Solidaritet.“ *Vindue mod Øst 3* (2000): 7-12.

Riishøj, Søren. „Efter Nice-topmødet.“ *Vindue mod Øst 4* (2000): 7-11.

Sørensen, Lene Bøgh. „Slovakiet mellem succes og krise.“ *Vindue mod Øst 1* (2000): 15-18.

Sørensen, Lene Bøgh. „Ruslands sociale nedtur og det demokratiske problem.“ *Vindue mod Øst 2* (2000): 16-20.

INSTITUT FOR MILJØ- OG ERHVERVSØKONOMI

Lektor, cand.merc. *Leif Andersen*
Lektor *Pernille Eskerod*, Ph.D.
Lektor, cand.polit. *Hans Frost* (fratrådt 1. oktober)
Lektor, cand.merc. *Anna Lund Jepsen*
Lektor, cand.oecon. *Henning Peter Jørgensen*
Lektor *Svend Ole Madsen*, Ph.D.
Lektor, statsautoriseret revisor *Valdemar Nygaard*
Lektor, cand.oecon. *Finn Olesen*
Lektor, cand.merc. *Iver Poulsen*
Lektor, cand.oecon. *Tommy Søndergård Poulsen*
Lektor, cand.polit. *Eva Roth*
Lektor, cand.merc. *Knud Stokholm*
Lektor, lic.merc. *Villy Søgaard*
Lektor *Niels Vestergaard*, Ph.D. (instituteder)
Lektor *Hanne Wittorff Tanvig*, Ph.D.
Adjunkt *Urs Steiner Brandt*, Ph.D. (tiltrådt 1. september)
Adjunkt *Carsten Lynge Jensen*, Ph.D. (orlov)
Kandidatstipendiat, cand.merc. *Hans Jørgen Skriver*
Amanuensis *Knud Sinding* (tiltrådt 1. oktober)
Ekstern lektor, cand.merc. *Sune Ahrenkiel*
Ekstern lektor, cand.merc. *Helge Gram Christensen*
Ekstern lektor, cand.merc. *Hans Henrik Hansen*
Ekstern lektor, cand.merc.aud. *Torben Nielsen*
Ekstern lektor, cand.merc. *Niels Henrik Poulsen*
Ekstern lektor, cand.oecon. *Hans Jørgen Svanholt*
Forskningsassistent, cand.merc. *Bodil Stilling Blichfeldt*
Forskningsassistent cand.rer.soc. *Birgit Nahrstedt*
Korrespondent *Anne-Marie Grinderslev*
Overassistent *Ulla H. Oehlschläger* (tiltrådt 1. marts)
Overassistent *Mona Thinggaard Udesen*

Ph.D.-studerende pr. 31. december:

Lone Grønbæk
Frank Jensen

Gæsteforelæsninger

Lars Gårn Hansen, AKF: Dobbelt dividende (4. april).
Ebbe Yndgaard, AU: Generelle ligevægtsmodeller (9. juni).
Henrik Vetter, KVL: Hartwick's Rule (31. august).
Peder Andersen, DØRS: Compliance and enforcement within the fishery (28. september).
Søren Bo Nielsen: Tax competition models (5. oktober).
Direktør Thomas Sillesen: Virksomhedssamarbejde (26. oktober).
Birgitte Sloth, KU: Game theoretical issues (26. oktober).
Direktør Torben Ring, RST: Udvikling af mindre IT-virksomhed (2. november).

Andre arrangementer afholdt af instituttet

Instituttet arrangerede workshoppen Future Prospects for the Agricultural and Fishery Policies in the EU (12. april), XIIth EAFE Annual Conference (13.-15. april), Ph.D.-kursus i Economic topics (august-december), Ph.D.-workshoppen Økonomi & Matematik (9. juni) og Finn Olesen arrangerede pædagogisk kursus for undervisere på Campus Esbjerg (26. april).

Medarbejdernes aktiviteter uden for instituttet

P. Eskerod deltog i møder for forsknings- og udviklingsgruppen i Foreningen for Dansk Projektledelse i København (24. januar, 25. september og 28. november). Hun arrangerede og deltog i en nordisk forskningsworkshop om projektledelse i København på vegne af Foreningen for Dansk Projektledelse (8.-9. november). Ligeledes deltog hun i det nordiske symposium Effektiv tilblivelse af projekter (9.-11. november) i København. Hun deltog i konferencen EUROConference I, Constructing the Project-oriented Society (15.-16. november) og præsenterede Managing Virtual Projects in the Project-oriented Society samt i konferencen PM Tage '00, Projekte & Change (16.-17. november). Begge dele blev afholdt i Wien, Østrig og arrangeret af Projektmanagement Group, Wirtschaftsuniversität Wien.

L. Grønbæk deltog i EAFE konference (13.-15. april) og i IFFET conference i Oregon (10.-14. juli).

F. Jensen deltog i EAFE konference (13.-15. april) i Esbjerg og præsenterede Optimal Regulation within the EU: A Principle-Agent Analysis.

H.P. Jørgensen er medlem af bestyrelsen (bureauet) for den Europæiske Forening for Fiskeriøkonomer (EAFE). Har deltaget i bedømmelsesudvalget vedrørende en forskerstilling på Statens Jordbrugs og Fiskeriøkonomiske Institut. Deltager med Tommy Poulsen i projekt om Skattegrundlagsudligning og udsving i kommunal indkomstdannelse, som fortsætter i 2001 og støttes finansielt af Esbjerg Kommune.

B. Nahrstedt har deltaget i the Second Meeting of the Study Group on the relationship between Fleet Capacity, Landings and the Component Parts of Fishing Effort afholdt i Rom (24.-25. september).

F. Olesen har arrangeret Ph.D.-workshoppen Økonomi & Matematik, Esbjerg (9. juni) og har deltaget i det 6. nordiske møde om økonomisk teorihistorie, Sostrup Kloster (3.-5. november) med indlægget Jørgen H. Gelting. Har derudover afholdt forskellige foredrag især om EU.

T. Poulsen påbegyndte sammen med Henning Jørgensen et projekt om skattegrundlagsudligning.

E. Roth deltog i konference om Aquaculture in the Third Millennium arrangeret af FAO og the Network Aquaculture Centres In Asia Pacific (20.-25. februar) i Bangkok, Thailand, hvor hun præsenterede A discussion of the use of the sustainability index: „ecological footprint“ for aquaculture production. Deltaget i The Conference of European Association of Fisheries Economists i Esbjerg (13.-15. april). Deltaget i konference arrangeret af EIFAC, The European Inland Fisheries Advisory Commission, SYMPOSIUM ON FISHERIES AND SOCIETY, Social, Economic and Cultural Perspectives of Inland Fisheries, Budapest, Ungarn (1.-7. juni), hvor hun præsenterede Methodological, conceptual and sampling practices in surveying recreational fishery in the Nordic countries - experiences of a valuation survey. Deltog endvidere i American Fisheries Society „Reflection“ (20.-24. august) i St. Louis, hvor hun præsenterede Economic Value of Recreational Fishing in the Nordic Countries og i The biannual meeting Microbehaviour and Macroresults of the International Institute of Fisheries Economics and Trade (IIFET) (10.-14. juli) på Oregon State University i Oregon, hvor hun præsenterede Consumer Choice for Quality and Sustainability in Seafood Products: Empirical Findings from Europe og The Price of Fish Quality. Ferskvandscentrets konference Akvakultur 2000 i Silkeborg (13. december), hvor hun deltog med et foredrag Vil forbrugerne betale mere for kvalitets- og økologimærkning af fisk – foreløbige resultater.

V. Søgaard deltog i seminar i Sevilla vedrørende PITA-projektet (februar). Arrangerede workshoppen Future Prospects for the Agricultural and Fishery Policies in the EUB (12. april). Medlem af bestyrelsen for Institut for Maritim Medicin.

H. Tanvig har holdt 11 indlæg om landdistrikternes behov og muligheder ved diverse møder og konferencer (24. januar, 20. marts, 12. april og 5. maj, 3.-5. maj, 29. maj, 8. juni, 20. juni, 24. august, 7. november og 10. november). Har desuden deltaget i Konferencen European Rural Policies at a Crossroad, Arkleton Centre, University of Aberdeen, Scotland (28. juni - 1. juli). Annual conference in Nordic-Scottish University for Rural and Regional Development, Island (6.-8. September), konferencen Boformer i landdistrikter, arrangeret af Landdistrikternes Fællesråd (13.-14. oktober), konferencen: LEADER2-erfaringer, arrangeret af European LEADER Observatory (29. september - 1. oktober). Medlem af Tænkertanken for Sammenslutningen af Danske Småøer.

N. Vestergaard var medarrangør af EAFE Conference (13.-15. april) i Esbjerg, hvor han præsenterede Moral Hazard Problems in Fisheries Regulation: The Case of Illegal Landings. Deltog i IIFET conference i Oregon (10.-14. juli), hvor han præsenterede Measuring Capacity and Capacity Utilisation in Fisheries: The Case of Danish Gill-net Fisheries og Moral Hazard Problems in Fisheries Regulation: The Case of Illegal Landings. Er koordinator på EU-finansieret projekt om Measuring Capacity of

Fishing Industries using the Data Envelopment Analysis Approach. Med i komitéen for forvaltning af fiskerikapacitet, et netværk af eksperter. Første møde blev afholdt i Esbjerg (6.-8. december). Har deltaget i bedømmelsesudvalget vedrørende en forskerstilling på Statens Jordbrugs og Fiskeriøkonomiske Institut. Referee for Norges Forskningsråd, Marine Resource Economics and Canadian Journal of Economics.

Eksterne bevillinger og donationer

H.P. Jørgensen har modtaget 25.000 kroner fra EU til projektet Societal and environmental consequences of different strategies for development and expansion of organic farming. H.P. Jørgensen har modtaget 75.084 EURO fra EU til projektet The relationship between fleet capacity, landings, and the component parts of fishing effort, der er et samarbejde mellem Syddansk Universitet, CFER England, SJFI Danmark og IREPA Italien (2000-2002). H.P. Jørgensen har modtaget 40.000 kroner fra EU til projektet: Concerted Action: Coordination of research in fishery Economics Production functions, der er et samarbejde mellem en række europæiske fiskerinationer. (2000).

E. Roth har modtaget 70.724 EURO fra EU's FAIR Program til MissFish (1999-2000).

H. Tanvig har modtaget bevilling på 460.000 kroner fra Indenrigsministeriet (1999-2000) til Kortlægning af dansk forskning vedrørende landdistrikter. H. Tanvig har modtaget bevilling på 30.000 kroner til Evaluering af en analyse af landdistrikternes udvikling på Bornholm, foretaget for Landbrugets Udviklings- og Innovationskontor på Bornholm. H. Tanvig har modtaget bevilling på 550.000 kroner fra Indenrigsministeriet Forberedelser til etablering af Center for Forskning og Udvikling i Landdistrikter.

N. Vestergaard har modtaget 174.000 kroner fra SSF til projektet Measuring Capacity in Fisheries using the Data Envelopment Analysis Approach (1999-2000). N. Vestergaard har endvidere modtaget 94.560 EURO til TEMEC fra EU's 5. rammeprogram (2000-2002) og 58.608 EURO fra DGfish, EU Kommissionen til projekt om Measuring Capacity in Fishing Industries using the Data Envelopment Analysis Approach (2000-2001) og 1.264.000 kroner fra Det Strategiske miljøforskningsprogram til projekt under SØMII om Informational Problems in Environmental Resource Regulation (1997-2001).

Publikationer

Brandt, U. S., og G. T. Svendsen. „A European Acid Rain Program based on the US experience?“ *European Environment* 10.5 (2000): 220-229.

Eskerod, Pernille, og Katarina Östergren. „Why Do Companies Standardize Project Work?“ *Project Management* 6.2 (2000): 34-39.

Eskerod, Pernille. „Managing Virtual Projects in the Project-oriented Society.“ *Proceedings of the EURO-Conference I, Constructing the Project-oriented Soci-*

- ety, Projektmanagement Group, University of Economics and Business Administration, Vienna, Austria, november 2000. Roland Gareis og Martina Huemann, red.
- Jensen, Frank, og H. Frost. „Economic Incentives and Effort Regulation.“ The Significance of Economic Incentives in fisheries Management under the CFP. Final report. The European Community’s 4th Framework Programme (Project no. FAIR CT97-3936).
- Jensen, Frank, og H. Frost. „The Design of the Danish Management System, Implementation and Enforcement.“ Final report. The European Community’s 4th Framework Programme (Project no. FAIR CT97-3936).
- Jensen, F., og N. Vestergaard. „An economic incentive scheme as a solution to compliance problems associated with illegal landings within a quota system.“ Proceedings of the XIIth Annual Conference of the European Association of Fisheries Economists (EAFE). Esbjerg 13.-15. april. 119-130.
- Jensen, F., og N. Vestergaard. „Management of fisheries in the EU - A principal-agent analysis.“ Proceedings of the XIIth Annual Conference of the European Association of Fisheries Economists (EAFE). Esbjerg 13.-15. april. 31-148.
- Jensen, F., og N. Vestergaard. „Moral Hazard Problems within Fisheries: The Case of Illegal Landings.“ IME Working Paper 8, 2000.
- Jørgensen, H.P. „Effort Regulation and local stability.“ Proceedings of the XIIth Annual Conference of the European Association of Fisheries Economists. 411-30.
- Nahrstedt, Birgit, og Finn Olesen. „EU, ØMU’ en og den europæiske beskæftigelse.“ IME REPORT 4. Esbjerg: Syddansk Universitet, 2000. 44.
- Nahrstedt, Birgit. „Legal Aspect of Border Commuting in the Danish-German Border Region.“ IME Working Paper 11, 2000. 48.
- Nahrstedt, Birgit, og Jie Zhang. „Estimates of trade flows between the EU and the East Asian countries.“ *Regional Cohesion and Competition in the Age of Globalisation*, H. Kohne, P. Nijkamp, og Jacques Poot, red. Edward Elgar Publishing.
- Nahrstedt, Birgit, og Christian Lorens Hansen. „Cross-border commuting: Research Issues, and a case for the Danish-German border region.“ *Borders, Regions, and People*. M. van der Velde, og H. Van Houtum, red. European research in regional science 10. Pion Limited.
- Olesen, Finn. „Jørgen Henrik Gelting – en betydende dansk keynesianer.“ IME Working Paper 8. Syddansk Universitet, 2000.
- Olesen, Finn, og Jørgen Drud Hansen. „European Integration: Some stylised facts.“ IME Working Paper 13. Syddansk Universitet, 2000.
- Olesen, Finn. „Finansprocessen i det økonomiske kredsløb.“ *Nationaløkonomisk Tidsskrift* (2000): 145-47.
- Olesen, Finn. „Moral, etik og økonomi.“ IME Working Paper 10. Syddansk Universitet, 2000. Olesen, Finn. „Om økonomi, matematik og videnskabelighed – et bud på en provokation.“ IME Working Paper 12. Syddansk Universitet, 2000.
- Olesen, Finn. „Book Review. Horst Ungerer: A Concise History of European Monetary Integration: From EPU to EMU & Emmanuel Apel: European Monetary Integration: 1958-2002.“ *The Economic Journal* (2000): 773-75.
- Olesen, F. „Den keynesianske teoris gennembrud i Danmark og Jørgen Henrik Gelting.“ *Samfundsøkonomen* 8 (2000): 11-17.
- Roth, Eva, S. Jaffry, H. Pickering, P. Wattage, D. Whitmarsh, J. Frere, og M. Nielsen. „Consumer Choice for Quality and Sustainability in Seafood Products: Empirical Findings from Europe (2000).“ <http://www.osu.orst.edu/Dept/IIFET/2000/speakersr.html>.
- Roth, Eva, S. Jaffry, H. Pickering, D. Whitmarsh, J. Frere, og M. Nielsen. „The Role of Conjoint Analysis in the Evaluation of Fish Product Markets.“ Proceedings of the XIIth Annual Conference of the European Association of Fisheries Economists (EAFE). Esbjerg 13.-15. april. 263-286.
- Roth, Eva, A.-L. Toivonen., Håkon Appelblad, Bo Bengtsson, Peter Geertz-Hansen, Gudni Gudbergsson, Dadi Kristoffersson, Hilde Kyrkjebø, Ståle Navrud, Pekka Tuunainen, og Gösta Weissglas. „Economic value of recreational fisheries in the Nordic countries.“ *Tema-Nord* 604 (2000): 70. ISBN 92-893-0551-7.
- Roth, Eva, H. Rosenthal, P. Burbridge. „A discussion of the use of the sustainability index: „ecological footprint“ for aquaculture production.“ *Aquatic Living Resources* 13 (2000): 461-469.
- Roth, Eva, M. Nielsen, H. Pickering, S. Jaffry, D. Whitmarsh, P. Wattage, og J. Frere. „The Value of Fish Quality.“ Præsenteret på IIFET konferencen i Oregon den 10.-14. juli 2000. „<http://www.osu.orst.edu/Dept/IIFET/2000/speakersr.html>“ <http://www.osu.orst.edu/Dept/IIFET/2000/speakersr.html>.
- Søgaard, Villy. Bayer AG Crop Protection Business Group. A monograph on innovation strategy, public policy impact and environmental issues. TSER Programme European Commission - DG XII. Projekt No. PL 97/1280. Contract No. SOE1-CT97-1068,
- Søgaard, Villy. Public Sector Research Establishments in six European Countries in the Field of Plant Biotechnology, Seeds and Agrochemicals. TSER Programme European Commission - DG XII. Project No. PL 97/1280. Contract No. SOE1-CT97-1068.PSREs.
- Tanvig, Hanne W. Rural Innovative Strategies – A New regional Paradigm. Presented at conference European Rural Policies at a Crossroad, Aberdeen June 2000. „<http://www.abn.ac.uk/arkleton/conf2000/papers.htm>“ www.abn.ac.uk/arkleton/conf2000/papers.htm.
- Tanvig, Hanne W., og Chris Kjeldsen. „Aktuel forskning om danske landdistrikter.“ IME Report 3. Esbjerg:

- Syddansk Universitet, 2000.
- Tanvig, Hanne W.* „Rural Areas Between Agricultural Societies and Suburbs – Can’t it be a bit better?“ *Rural and Regional Development in Northern Periphery*. Magnar Forbord, og Tove Stavrum, red. Report 4. Centre for Rural Research, Trondheim, Norway, 2000.
- Vestergaard, Niels, R. Arnason, L. K. Sandal, og S.I. Steinshamn.* „Optimal feedback Controls: Comparative Evaluation of the Cod Fisheries in Denmark, Iceland and Norway.“ SNF-Arbeidsnotat 22, 2000.
- Vestergaard, Niels, R. Arnason, L.K. Sandal, S.I. Steinshamn, S. Agnarson, og F. Jensen.* „Comparative Evaluation of the Cod and Herring Fisheries in Denmark, Iceland and Norway.“ *Tema Nord* (2000): 526.
- Vestergaard, Niels, og Erik Lindebo, red.* Proceedings of the XIIth Annual Conference of the European Association of Fisheries Economists (EAFE).

ØKONOMISK INSTITUT

Professor *Rabah Amir*, Ph.D.
Professor, dr.ekon. *Lars Matthiessen* (ekstern lektor fra 1. oktober)
Professor *Christen Sørensen* (instituttleder)
Professor *Jan Rose Sørensen*, Ph.D. (tiltrådt 1. september)
Adjungeret professor, dr.polit. *Erik Hoffmeyer*
Jean Monnet Professor, lektor *Jørgen Drud Hansen* (centerleder fra 1. september)
Lektor, cand.polit. *Per Andersen* (studieleder fra 1. juni)
Lektor *Teit Lüthje*, Ph.D.
Lektor, cand.oecon. *Niels Nannerup*
Lektor, cand.polit. *Morten Skak* (orlov til 31. juli)
Lektor *Susanne Storm*, Ph.D. (deltidsorlov 1. januar-31. august)
Lektor, dr.hum. *Zygmunt Tkocz*
Adjunkt *Tim Jeppesen*, Ph.D.
Adjunkt *Jan Guldager Jørgensen*, Ph.D.
Adjunkt *Philipp J.H. Schröder*, Ph.D.
Forskningsadjunkt *Urs Steiner Brandt*, Ph.D. (fratrådt 31. juli)
Ekstern lektor, cand.oecon. *Niels Geert Bolwig* (fratrådt 31. januar)
Ekstern lektor *Nabanita Datta Gupta*, Ph.D. (fratrådt 31. januar)
Ekstern lektor, cand.rer.soc. *Hans Heinrich*
Ekstern lektor, cand.scient.pol. *Søren Peter Iversen* (fratrådt 31. august)
Ekstern lektor, mag.art. *Tom Terkelsen Kristensen*
Ekstern lektor *Troels Kristensen* (tiltrådt 1. september)
Ekstern lektor, cand.oecon. *Jeppe E. Larsen*
Ekstern lektor *Thomas Pedersen* (tiltrådt 1. september)
Ekstern lektor, cand.rer.soc. *Søren Rix* (fratrådt 31. januar)
Ekstern lektor *Michael Stæhr* (tiltrådt 1. februar)
Forskningsassistent, cand.oecon. *Anna Lise Kianzad* (fratrådt 31. august, ekstern lektor 1. september)
Gæsteforsker *Alf Vanags* (tiltrådt 1. oktober)
Sekretær *Dorrit Andersen-Alstrup* (centersekretær fra 1. september)
Korrespondent *Hanne Bille*

Ph.D.-studerende pr. 31. december:
Jan Tjeerd Boom (Gæste-Ph.D. fratrådt 31. august)
Anna Jarosz
Camilla Jensen (forskningsassistent 1. marts-31. august (fratrådt), Ph.D. 22. september)
Jesper Fredborg Larsen
Lene Nielsen (fratrådt 31. august)
Anna Stepanova

Der har i forårs- og efterårssemestret været ansat i alt 10 undervisningsassistenter og 21 instruktører. Disse har undervist i alt 2204,50 konfrontationstimer.

Gæsteforelæsninger af instituttet

Dr. Tatjana Muravskaya, University of Riga, Letland: Latvias Economic Situation (20. januar).

Lektor Kenneth Smith, Center for European Integration Studies, University of Bonn: Individual Welfare in the Soviet Union (9. marts).

Lektor Jakob Brøchner Madsen, Økonomisk Institut, Københavns Universitet: The Macroeconomics of the Interaction between Share Returns, Inflation and Supply Shocks: Theory and Evidence for the OECD countries (10. marts).

Lektor Gert Tinggaard Svendsen, Handelshøjskolen i Aarhus: The Political Economy of International Emission Trading Scheme Choice: A Theoretical Analysis (11. april).

Analytiker Kasper Ullegård, Den Danske Bank, København: Valutamarkedet - et rationelt marked? (12. april).

Vicedirektør i Statens Byggeforsknings Institut Hans Kristensen: Velfærdsstaten og Bypolitik (27. april).

Lektor Torben Dall Schmidt, Institut for Grænseregionsforskning, Aabenraa: Direct Investment, Economic Integration and the Welfare State (28. april).

Cand.oecon. Hans-Erik Kristoffersen, Danske Energiselskabers Forening: Grønne certifikater i et liberaliseret elmarked (10. maj).

Lektor Alf Vanags, University of London: Transition (12. maj).

Direktionssekretær Espen Pedersen, DONG: Liberalisering af det danske gasmarked (17. maj).

Lektor Henrik Vetter, Den Kgl. Landbohøjskole: Prices vs. Quantities in Monopolistic Competition (16. juni).

Lektor Gert Tinggaard Svendsen, Handelshøjskolen i Aarhus: Emission Trading (24. oktober).

Cand.polit. Anette Gudum, COWI: Danish Experiences with Valuation of Externalities (13. november).

Professor, Dr. Wieslaw Watroba, University of Economics, Wrocław: The Social Consequences of Globalization for Poland (16. november).

Forskningsassistent Hild Rygnestad, Statens Jordbrugs- og Fiskeriøkonomiske Institut: Fremtidsscenarier for kulturlandskabets udvikling (22. november).

Kontorchef, cand.oecon. Jan V. Hansen, København: Transporteksternaliteter (6. december).

Medarbejdernes aktiviteter uden for instituttet

R. Amir var medarrangør af og præsenterede et papir på Workshop on the Mathematics of Economic Dynamics, København (maj), Discrete chaotic dynamics, Odense (maj) og endelig Conference on Evolutionary Game Theory, Odense (september). Han præsenterede et papir på World Congress of Econometric Society, Seattle (august) og på World Congress of Game Theory Society, Bilbao (juli). Han var paneldeltager i CEPR/WZB conference on Antitrust Issues in International Markets (december). Har deltaget i følgende seminarer: CORE, Belgien (januar), Odense (juni), København (april og november), U of Bergen, Norge (juni), WZB, Berlin (juli), U of Helsinki (september) og ZEW, Mannheim (december).

P. Andersen har været bestyrelsesmedlem i Samfund, Økonomi og Miljø, et åbent forskningscenter under Det Strategiske Miljøforskningsprogram, og er i ledelsen af det generelle Ph.D.-netværk. Han har inden for rammerne af Det miljøøkonomiske Netværk, som han er formand for, arrangeret en Ph.D.-workshop med temaet International Environmental Agreements, Holbæk (4.-5. maj).

J. Drud Hansen blev i foråret centerleder for Centre for European Studies og har været ansvarlig for uddannelses- og forskningsprojekter omkring den Europæiske Union. Han har deltaget i to konferencer: den 49th International Atlantic Economic Conference, hvor han sammen med J.G. Jørgensen fremlagde paperet Hysteresis of Industrial Structure on Monopolistic Competitive Markets, München, Tyskland (14.-21. marts) samt den 27th Conference of the European Association for Research in Industrial Economics (E.A.R.I.E.), hvor han ligeledes sammen med J.G. Jørgensen fremlagde paperet Market Integration and Industrial Specialization on a Monopolistic Competitive Market, Lausanne, Schweiz (7.-10. september). Var på et forskningsophold sig ved Robert Schuman Centre for Advanced Studies, European University Institute Firenze, Italien (14.-28. oktober). Han har desuden afholdt en række foredrag om ØMU'en og den Europæiske Integration i forskellige sammenhænge.

A. Jarosz deltog i en workshop om State Aid as a Part of EU's Industrial Policy in the 21st Century arrangeret af the Danish Competition Authority, København (27. marts). Hun præsenterede på en Workshop arrangeret af Centre for European Studies om European Economics - Trade and Factor Movements in the European Union et paper State Aid in Poland - the Search for a Rationale, Tønder, (4.-5. december). På Institut for Statskundskab, Københavns Universitet gav hun som gæstelærer et foredrag om Accession Negotiations (29. marts). Ligeledes holdt hun et seminar på Euro-Info Centers from Copenhagen and Central and Eastern Europe om EU Eastern Enlargement - An Analytical Approach, hvor DUPI (Dansk Underingspolitisk Institut) var vært.

J.F. Larsen deltog i konferencen Tourism 2000: Time for Celebration?, hvor han sammen med S. Storm fremlagde et papir om Frequent Flyer Programmes in the EC,

i Sheffield, England (2.-7. september). Han deltog i 9th Nordic Tourism Research Conference, hvor han fremlagde et papir om The Effect of the Airlines' Hub and Spoke Networks on Competition, på Bornholm (12.-15. oktober). Han deltog i 3rd Nordic Competition Policy Conference Fighting Cartels - why and how?, Stockholm (11.-12. september).

T. Lühje deltager i et projekt omkring måling af udenrigshandel m.m. ved Institut for Udenrigshandel, Handelshøjskolen i Århus.

T. Jeppesen har deltaget i konferencen The International Dimension of Environmental Policy med artiklen Environmental Regulations and New Plant Location Decisions: Evidence from a Meta-analysis, Kerkrade, Holland (7.-12. oktober). Han har endvidere deltaget i konferencen Environmental Economics and Policy med artiklen Environmental Policy in the European Union: Community vs. Member State Competence, Orlando, USA (30. november-2. december). Han har haft et forskningsophold på University of Central Florida, Department of Economics (3.-12. marts). Har deltaget i forskningsprogrammet Samspelet mellem et internationalt grønt certifikatmarked og andre miljø- og energipolitiske instrumenter i samarbejde med Risø, Danske Energiselskabers Forening og ELTRA.

J. Guldager Jørgensen har deltaget i den 49th International Atlantic Economic Conference med præsentation af papiret Hysteresis of Industrial Structure on Monopolistic Competitive Markets, München, Tyskland (14.-21. marts). Han deltog endvidere i den 27th Conference of the European Association for Research in Industrial Economics (E.A.R.I.E.) med præsentation af paperet Market Integration and Industrial Specialization on a Monopolistic Competitive Market, Lausanne, Schweiz, (7.-10. september). Havde paperet Distressing Effects of Tariffication (sammen med P.H.J. Schröder) med på workshoppen European Economics - Trade and Factor Movements organiseret af Centre for European Studies, Syddansk Universitet (4.-5. december). Han har desuden afholdt to populærvidenskabelige foredrag om ØMU'en.

L. Matthiessen har været suppleant i Nordisk Skattevidenskabeligt forskningsråd og deltog i rådsmødet i Helsinki (4. april) og i rådets møde og seminar i Oslo (31. oktober-2. november). På Penningby Slott i Sverige holdt han et foredrag om den engelske økonom J.M. Keynes og andre renæssancemennesker (7. juli). Endelig har han været formand for Studenterboghandelens bestyrelse.

N. Nannerup deltog i International Atlantic Economic Conference i Charleston, USA, hvor han præsenterede artiklen Information Structure and The Tragedy of the Commons in Ressource Extraction (15.-18. oktober).

P.J.H. Schröder har deltaget i den årlige International Atlantic Economic Conference, hvor han præsenterede paperet How Stakes in Restructuring can put Restructuring at Stake, München (15.-20. marts). Han har været forelæser ved Central European University, Budapest, Ungarn, SUN Ph.D.-kurset The Political Economy of Eastward Enlargement (9.-21. juli). Har været på forsk-

ningsophold ved University of Latvia, Riga, Letland, og i den forbindelse udøvede han SOCRATES Teacher-mobility aftalen mellem Syddansk Universitet og University of Latvia med forelæsningsrækken Cost and Benefit of Eastward Enlargement (21. september-9. oktober). Han har været Visiting Research Fellow ved Centre for Euro-Asian Studies, Department of Economics, University of Reading, England (23. oktober-17. november). Desuden deltog han i workshoppen European Economics - Trade and Factor Movements organiseret af Centre for European Studies, Syddansk Universitet med paperet Distressing Effects of Tariffication (sammen med J.G. Jørgensen), Tønder (4.-5. december). Har desuden afholdt en række populærvideenskabelige foredrag om Østudvidelsen.

M. Skak har deltaget i Workshop on European Economics med præsentation af papiret Wage Formation at the Turn of the Century in Continental Western Europe organiseret af Centre for European Studies, Syddansk Universitet, Tønder (4.-5. december). Han har endvidere deltaget i møder i Den Europæiske Central Bank, i EU-Kommissionen og hos repræsentationer fra østeuropæiske lande i Frankfurt og Bruxelles som arrangør og leder af studietur under FEU-programmet (26.-30. november).

A. Stepanova har præsenteret paperet First and Second Mover Advantage in Asymmetric Price Duopoly på the 8th World Congress of the Econometric Society på University of Washington, Seattle, USA (11.-16. august). Hun deltog ligeledes i the Evolutionary Game Theory 2000-konferencen på Syddansk Universitet, Odense (15.-17. september).

S. Storm har været medlem af et udvalg til bedømmelse af en Ph.D.-afhandling af Henrik Bruun Johannessen: Forbrugeropfattelsen bag EU-regler om kommerciel kommunikation, Aarhus Universitet. Hun deltog i konferencen Tourism 2000: Time for Celebration?, hvor hun (sammen med Jesper Fredborg Larsen) fremlagde et paper om Frequent Flyer Programmes in the EC, Sheffield, England (2.-7. september).

C. Sørensen er formand for Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Juristernes og Økonomernes Pensionskasse, Det rådgivende udvalg vedrørende Grønlands økonomi samt for Præsidiets for Foreningen Grønlandske Børn. Er medlem af Det økonomiske Råd, Danmarks Forskningsråd, Erhvervsankenævnet, Energiklagenævnet, bestyrelsen for TV2, Erhvervsministeriets referencegruppe, Idégruppen under Fødevarerministeriet. Han var en af de fire økonomer, der for Rådet for Europæisk Politik udarbejdede publikationen Danmark og ØMU'en forud for ØMU-afstemningen i september.

J.R. Sørensen har ophold sig i USA: University of California, Santa Cruz (15. august-10. december) og University of Colorado, Boulder (10. december-12. januar). Han har præsenteret papiret Who Gain and Who Lose on Outsourcing? på et seminar på University of California, Santa Cruz samt paperet Product Market Integration and Wages in Unionized Countries på University of Colorado, Boulder.

Z. Tkocz deltog i en konference i Kiel om Urban

Management organiseret af Institut für Sozial Entwicklung med paperet Urban Growth and the Social Organization (18.-19. februar). Han har afholdt 2 gæsteforelæsnings om de institutionelle aspekter af den europæiske integration på Europa-Universität Viedrina, Frankfurt an Oder (5.-8. juni). Desuden har han afholdt en række forelæsnings om Østeuropa i forskellige foreninger i Danmark.

Eksterne bevillinger og donationer

Fra Forskerakademiet og Det samfundsvideenskabelige Forskningsråd har P. Andersen på vegne af Det miljøøkonomiske Netværk fået bevilget 1,2 mio. kroner til Ph.D.-aktiviteter.

Fra Rådet for Europæisk Politik har Christen Sørensen modtaget 125.000 kroner.

Publikationer

Amir, Rabah. R&D Returns, Market Structure and Research Joint Ventures. *Journal of Institutional and Theoretical Economics*, 156, 583-598.

Amir, Rabah. Modelling Imperfectly Appropriable R&D via Spillovers. *International Journal of Industrial Organization*, 18, 1013-1032.

Amir, Rabah. Market Structure, Scale Economies and Industry Performance, C.I.E. 00-03.

Amir, Rabah og I. Evstigneev. A Functional Central Limit Theorem for Equilibrium Paths of Economic Dynamics. *Journal of Mathematical Economics*, 33/1, 81-99.

Amir, Rabah og I. Grilo. On Complementarity Conditions in Bertrand Oligopoly, mimeo, C.I.E. 00-11.

Amir, Rabah, M. Amir og J. Jin. Sequencing R&D Decisions in a Two-Period Duopoly with Spillovers Economic Theory, 15/2, 297-317.

Amir, Rabah og J. Jin. Cournot and Bertrand Equilibria Compared: Substitutability, Complementarity and Convexity. *International Journal of Industrial Organization*, 19, 303-317.

Amir, Rabah og V. Lambson. On the Effects of Entry in Cournot Markets. *Review of Economic Studies*, 67, 235-254.

Amir, Rabah og N. Nannerup. Information Structure and the Tragedy of the Commons in Resource Extraction. KU Econ. 00-09.

Amir, Rabah og Niels Nannerup. Information Structure and The Tragedy of the Commons in Ressource Extraction. *Economic Discussion Paper*, Syddansk Universitet, 11.

Amir, Rabah og A. Stepanova. First and Second Mover Advantage in Asymmetric Price Duopoly. *Economic Discussion Paper*, Syddansk Universitet, 15.

Amir, Rabah og A. Stepanova. Second-Mover Advantage and Price Leadership in Bertrand Duopoly C.I.E. 00-10.

Amir, Rabah, I. Evstigneev og J. Wooders. Noncooperative R&D and Optimal R&D Cartels, mimeo, C.I.E. 00-09.

- Amir, Rabah og J. Wooders. One-Way Spillovers, Endogenous Innovator/Imitator. Roles and Research Joint Ventures. *Games and Economic Behavior*, 31, 1-25.
- Andersen, P. og H. Lando, red. Retsøkonomi, *Samfundsøkonomen*, 3, 2-3.
- Andersen, P. Retsøkonomi i normativ belysning, *Samfundsøkonomen*, 3, 5-8.
- Brandt, Urs Steiner og Niels Nannerup. Repeated Joint Implementation Contracts and the Benefits of Second Sourcing. *Economic Discussion Paper*, Syddansk Universitet, Odense, 13.
- Hansen, Jørgen Drud og Jan Guldager Jørgensen. Rynek wewnetrzny a restrukturyzacja przemyslu w unii europejskiej. (The Internal Market and Industrial Restructuring in the European Union). I: Klimczak, B., L. Olszewski og z. Pisz, red. *Ekonomiczne i społeczne aspekty integracji Polski z Unia Europejskas* (The economic and social aspects of the integration of Poland with the EU), Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej im. Oskara Langego we Wrocławiu, Wrocław.
- Jensen, C. Foreign Direct Investment and Innovatory Capacity -Empirical Evidence from the Polish Innovation Survey. *Argumenta Oeconomica*, vol. 9, no. 1-2, 89-106.
- Jeppesen, T. EU Environmental Policy in the 1990s: Allowing Greater National Leeway? *European Environment*, 10, 96-105.
- Jeppesen, T. og A. Jordan. EU Environmental Policy: Adapting to the principle of Subsidiarity? *European Environment*, 10, 64-74.
- Larsen, J.F. Effekten af non-kooperation og kooperation om R&D - indsatsen for et duopol marked med spillovers. *European Studies Discussion Paper*, Syddansk Universitet, 38.
- Larsen, J.F. og S. Storm. Frequent flyer programmes in the EU. Management, Marketing and the Political Economy of Travel and Tourism - Reflections on International Tourism. Mike Robinson m.fl., red. University of Northumbria at Newcastle og Sheffield Hallam University, 297-310.
- Lüthje, Teit. Den danske udenrigshandel med halvfabrikata. *Economic Discussion Paper*, Syddansk Universitet, Odense, 3.
- Lüthje, Teit. Udenrigshandel med halvfabrikata: Udvikling af teorier til forklaring af udenrigshandel med halvfabrikata samt applicering heraf på den danske udenrigshandel med halvfabrikata. Ph.D.-afhandling udgivet af Universitetsforlaget ved Syddansk Universitet, Odense.
- Lüthje, Teit. Graden af intra-industriel handel og komparative fordele i den danske udenrigshandel med halvfabrikata. *Economic Discussion Paper*, Syddansk Universitet, Odense, 6.
- Lüthje, Teit. The Advantages of Vertical Specialisation in an International distribution of the Production: A Modification of the Heckscher-Ohlin Model. *Economic Discussion Paper*, Syddansk Universitet, Odense, 8.
- Lüthje, Teit. Intra-Industry Trade in Intermediate Goods. *Economic Discussion Paper*, Syddansk Universitet, Odense, 9.
- Lüthje, Teit. Foreign trade in Differentiated Intermediate Goods - An Integration of Intra-Industry and Inter-Industry Trade. *Economic Discussion Paper*, Syddansk Universitet, Odense, 10.
- Lüthje, Teit. The Conditions for the Formation of a Vertical Integrated Multinational Enterprise. *Economic Discussion Paper*, Syddansk Universitet, Odense, 14.
- Lüthje, Teit. Betydningen for den danske teknologiske udvikling af udenrigshandel med halvfabrikata. *Economic Discussion Paper*, Syddansk Universitet, Odense, 16.
- Nannerup, Niels. Environmental Regulation and Foreign Rent Seeking under Incomplete Information: Taxes versus Standards. *Economic Discussion Paper*, Syddansk Universitet, Odense, 12.
- Nielsen, L. og T. Jeppesen. Green Electricity Certificates - A Supplement to the Flexible Mechanisms of the Kyoto Protocol. I: Carraro, C., red. *Efficiency and Equity of Climate Change Policy*. Klüwer, The Netherlands.
- Nielsen, L. Joint Implementation and Tradable Green Certificates - Economic Instruments for Greenhouse Gas Mitigation and Energy Regulation. Ph.-D.-afhandling.
- Schröder, Philipp J.H. The Fiscal Constraint to Restructuring Firms in Transition Economies. *Atlantic Economic Journal*, vol. 28, nr. 1, marts 2000, 37-49.
- Schröder, Philipp J.H. Opnår Østeuropa velstandsudligning med EU? Central- og Østeuropas forberedelse til optagelse i EU. *Vindue mod Øst*, vol. 8, nr. 3.
- Schröder, Philipp J.H. A Distressing Effect of an EMU Eastward Enlargement: Fiscal Policy Interaction with Structural Adjustment. *Redback Series in Economics and Management*, vol. 13, nr. 428, University of Reading.
- Storm, S. Den Europæiske Union og ØMU'en, Maastricht - og Amsterdam-traktaterne. *European Studies Discussion Paper*, Syddansk Universitet, Odense, 32.
- Storm, S. og J.F. Larsen. Frequent Flyer Programmes in the EU: Competition Issues and Regulatory Framework. *International Travel Law Journal*, 4, 211-222.
- Sørensen, Christen. Ulighed og økonomisk teori. Hvordan måler vi ulighed og hvordan ser den ud i Europa? I: Sørensen, S.K. og L-G. Johansen, red. *Ulighedens Pris. Social ulighed og sundhed*. Socialpolitisk Forlag, 23-37.
- Sørensen, Christen. Økonomisk Samfundsbeskrivelse. Demografi. 3. udg. Århus: Systime.
- Sørensen, Christen. Økonomisk Samfundsbeskrivelse. Pris- og mængdeindeks. 1. udg., 2. oplag. Århus: Systime.
- Sørensen, Christen. Danmark og ØMU'en. Politiske og økonomiske aspekter. *Historie og Samfundsfag*, 4, 20-24.

- Sørensen, Christen, m.fl.* Økonomisk Samfundsbeskrivelse. Nationalregnskab, betalingsbalance og udenrigshandel. 3. udg. Århus: Systime.
- Sørensen, Christen, m.fl.* Danmarks Forskningsråd 2000. Danmark Forskningsråds 99-årsrapport. Kortlægning af de offentlige forskningsmidler. København
- Sørensen, Christen, m.fl.* Det rådgivende udvalg vedrørende Grønlands økonomi 2000. Den økonomiske udvikling i Grønland. København og Nuuk.
- Sørensen, Christen, m.fl.* Rådet for Europæisk Politik 2000. Danmark og ØMU'en: Økonomiske Aspekter. Århus: Systime.
- Sørensen, J.R., T.M. Andersen og N. Haldrup.* Labour Market Implications of EU Product Market Integration. *Economic Policy* 30, 105-133.
- Sørensen, J.R. og T.M. Andersen.* Product Market Integration and Wage Formation. *Journal of Economic Integration*, 15, 281-293.
- Sørensen J.R. og J.R. Munch.* Competitiveness and Integration of Product Markets. *Open Economies Review*, 11, 359-381.
- Tkocz, Zygmunt.* Konsensus Biurokracji A Rozszerzenie Unii Europejskiej (The bureaucratic consensus and the enlargement of the EU). I: Eds.B.Klimczak, L.Olszewski, red. *Z.Pisz-Ekonomiczne i społeczne aspekty integracji Polski z Unia Europejska* (The economic and social aspects of the integration of Poland with the EU). Wrocław, 9-21.
- Tkocz, Zygmunt.* Toward Integration.Two Cases. *International Relations*, 3, 25-41.

DANSK CENTER FOR MIGRATION OG ETNISKE STUDIER (DAMES)

Dansk Center for Migration og Etniske Studier (DAMES) blev oprettet 1. maj 1995 ved Sydjysk Universitetscenter på basis af en bevilling på finansloven og en egenfinansiering fra Sydjysk Universitetscenter. Centrets formål er at koordinere og styrke indvandrer- og migrationsforskningen i Danmark, at være forankringspunkt i det internationale forskningssamarbejde, at samle kompetente seniorforskere, at virke som uddannelsessted for yngre forskere, at forstærke formidlingen af resultater til både offentlige og private interessenter. Centret har frem til 31. december 1999 årligt modtaget en statsbevilling på 3,5 mio. kroner, der administreredes af Forskningsministeriet. I 2000 blev statsbevillingen nedskåret til 1,8 mio. kroner, og forskningsministeren meddelte, at centret ikke fremover ville modtage statsstøtte. Centret vil blive videreført som et forskningscenter ved Det Samfundsvidenskabelige Fakultet.

Bestyrelse

Professor emeritus *Torben Agersnap* (Institut for Organisation, Handelshøjskolen i København og Sociologisk Institut ved Københavns Universitet, formand for udvalget)

Professor *Jonathan Friedman* (Afdelingen for Socialantropologi, Lunds Universitet, Sverige)

Professor *Hans Gullestrup* (Institut for Samfundsudvikling og Planlægning, Aalborg Universitet)

Docent *Ole Høiris Nielsen* (Afdeling for Etnografi og Socialantropologi, Aarhus Universitet)

Institutleder, lektor *Niels Vestergaard* (Institut for Miljø og Ressourceøkonomi)

Medarbejdere

Lektor *Jan Hjarnø*, Ph.D. (centerleder)

Lektor *John Wrench*, Ph.D.

Forskningsassistent, dr.scient.pol. *Flemming Mikkelsen* (1. februar-15. juni)

Forskningsassistent, cand.scient.soc. *Lulu Hjarnø* (1. februar-1. december)

Sekretær *Ulla Oehlenschläger* (1. januar-29. februar)

Sekretær *Gitte M. Kaastrup* (1. marts-30. juni)

Sekretær *Kirsten Olesen* (1. juli-31. december)

Ph.D.-Studerende pr. 31. december:

Lulu Hjarnø

Shahamak Rezaei

Üzeyir Tireli

Gitte Tilia (fratrådt 31.3.)

Eksterne bevillinger og donationer

Statsbevilling til centrets drift i 2000 1,8 mio. kroner.

J. Wrench har modtaget 141.600 kroner fra Arbejdslivsinstitutet, Stockholm til en kortlægning af forskning vedrørende „diversity management“ i Europa.

J. Hjarnø har modtaget 20.000 EURO fra EU-kommisjonen til en undersøgelse af oplevet diskrimination blandt muslimske kvinder i Danmark. Undersøgelsen er den danske del i et samarbejdsprojekt med deltagelse af forskningscentre i Tyskland, England, Spanien og Italien. J. Hjarnø har fra Statens Samfundsvidenskabelige Forskningsråd modtaget 516.000 kroner til en undersøgelse af ændringer i slægts- og ægteskabsrelationer hos etniske minoriteter.

Publikationer

Bager, Torben. „Migrants as carriers of institutional and organisational form.“ *Papers, migration* 28. Danish Centre for Migration and Ethnic Studies, University of Southern Denmark.

Hjarnø, Jan. „Private Islamic Schools in Denmark.“ *Papers, migration* 32, Danish Centre for Migration and Ethnic Studies, University of Southern Denmark.

Hjarnø, Jan. „Indvandrere som selverhvervende – en sammenlignende analyse af udbredelsen af selverhverv hos danske pakistanere, tyrkere og eksjugoslavere.“ *Dansk Sociologi* 11.3 (2000): 95-112.

Hjarnø, Lulu. „On the need for differential treatment in relation to social class in the integration of refugees – Illustrated by the case of Palestinian refugees in Denmark.“ *Papers, migration* 31, Danish Centre for Migration and Ethnic Studies, University of Southern Denmark.

Hjarnø, Lulu. „Deviant behaviour among migrant youth – A Danish case.“ *Papers, migration* 33, Danish Centre for Migration and Ethnic Studies, University of Southern Denmark.

Tilia, Gitte. „Gør velfærdssystemet flygtninge til klienter? Et tamilsk eksempel.“ *Papers, migration* 27. Danish Centre for Migration and Ethnic Studies, University of Southern Denmark.

Wrench, John. „Trade Unions, Migrants and Ethnic Minorities in an Intercultural Europe.“ *Intercultural Europe: Diversity and Social Policy*. Red. J. Gundara, og S. Jacobs. Ashgate, Aldershot, 2000. 315-333.

Wrench, John. „Combating employment discrimination in Europe: national variation and the dawn of „good practice“.“ *Combating Racial Discrimination: Affirmative Action as a Model for Europe?* Red. E. Appelt, og M. Jarosch. Berg, Oxford, 2000. 259-278.

Wrench, John. Skiftningar i Europa, Invandrare & Minoriteter, 27. 6, december 2000.

Andet

Research in Ethnic Relations Series, der udgives hos Ashgate Publishing Ltd., har John Wrench som faglig redaktør, mens Jan Hjernø er formand af redaktionskomiteen, hvori der også sidder repræsentanter fra Warwick University, UK og Utrecht University. I løbet af 2000 udkom seks bøger i serien.

CENTRE FOR EUROPEAN STUDIES

Centre for European Studies blev initieret af Det Samfundsvidenskabelige Fakultet og støttet gennem en bevilling fra EU-Kommissionens Monnet-program til etablering af et Jean Monnet European Centre of Excellence. Herved blev det muligt at koncentrere de aktiviteter under Jean Monnet-programmet og andre aktiviteter vedrørende europæiske studier, der foregik ved det tidligere Odense Universitet og Handelshøjskole Syd efter fusionen til Syddansk Universitet.

Centre for European Studies er et tværfagligt forskningscenter, hvor forskere fra flere institutter på Det Samfundsvidenskabelige Fakultet på Syddansk Universitet samarbejder, ligesom centret er åbent for forskere fra andre fakulteter. Centrets forskningsaktiviteter er koncentreret om problemstillinger med relation til europæisk integration og falder hovedsageligt inden for økonomi og politologi, men også sociologi og jura er repræsenteret.

Blandt centrets aktiviteter er en seminarrække, hvor forskere tilknyttet centret og inviterede nationale og internationale forskere fremlægger forskningsresultater. I centrets skriftserie publicerer forskere tilknyttet centret deres foreløbige forskningsresultater.

Forskningen omhandler blandt andet felterne handels-teori og -politik, generel økonomi, politik i EU i og uden for euro-området, arbejdsmarkedet herunder sociologiske, retlige og sociale aspekter, samspil mellem markeder, regering og socialpolitik, migration og velfærd samt transitionsøkonomi med fokus fra østudvidelsen. Ligeledes forskes der i europæisk integration med udgangspunkt i EUs regeringskonferencer (inklusive Amsterdam- og Nice-traktaterne), komparativ regional integration samt andre vigtige policy-områder - eksempelvis vedrørende fremtidige udvidelser af EU. Danmarks forhold til EU indgår som en central del af denne forskning.

Centrets bestyrelse

Jean Monnet-professor *Jørgen Drud Hansen*, Økonomisk Institut, Odense (centerleder)

Professor *Finn Laursen*, Institut for Statskundskab, Odense (forskningsleder)

Lektor *Andreas P. Cornett*, Institut for Marketing, Sønderborg

Lektor *Finn Olesen*, Institut for Miljø- og Erhvervsøkonomi, Esbjerg

Centersekretær *Dorrit Andersen-Alstrup*

Andre arrangementer afholdt af centret

I forbindelse med projektet Research Network on the Influences of EU-Enlargement on Baltic Societies fra

Nordisk Råd har Økonomisk Institut og Centre for European Studies haft lektor, dr. Tatyana Muravska, University of Latvia, Letland (5.-21. januar) samt lektor, dr. Daina Bara, University of Latvia, Letland (20. februar-12. marts) som gæsteforskere. Ligeledes har professor Wang He, Institute of European Studies, Chinese Academy of Social Sciences, Beijing, Kina været gæsteforsker på Centre for European Studies (1.-30. juni). Under sit ophold arbejdede Wang He med problemstillinger omkring de nordiske lande og EU. Forskningsprojektet var finansieret af EU-China Higher Education Cooperation Programme. Der har været afholdt tre open-lectures om europæisk integration på Syddansk Universitet, Sønderborg for ikke samfundsvidenskabelige studerede samt et fyraftensarrangement om østudvidelsen og Østersøregionen i samarbejde med Sønderjyllands erhvervscenter i Aabenraa. I Odense har centret ligeledes bidraget med foredrag om ØMU'en i foreninger, og centret har i samarbejde med Institut for Miljø- og Erhvervsøkonomi, Esbjerg arrangeret en Ph.D.-workshop med temaet Future Prospects for Agricultural and Fishery Policies i Esbjerg (12. april). Centret har organiseret en workshop European Economics - Trade and Factor Movements in the European Union i Tønder (4.-5. december).

Medarbejdernes aktiviteter uden for Centret

J. Drud Hansen har som leder af centret deltaget i to konferencer: den 49. International Atlantic Economic Conference, hvor han sammen med Jan Guldager Jørgensen fremlagde paperet Hysteresis of Industrial Structure on Monopolistic Competitive Markets, München, Tyskland (14.-21. marts) samt den 27. Conference of the European Association for Research in Industrial Economics (E.A.R.I.E.), hvor han ligeledes sammen med Jan Guldager Jørgensen fremlagde paperet Market Integration and Industrial Specialization on a Monopolistic Competitive Market, Lausanne, Schweiz (7.-10. september). Han var på et forskningsophold ved Robert Schuman Centre for Advanced Studies, European University Institute Firenze, Italien (14.-28. oktober). Han har desuden holdt en række foredrag om ØMU'en og den europæiske integration i forskellige sammenhænge.

Der henvises i øvrigt til de respektive institutter.

Eksterne bevillinger og donationer

Fra EU-China Higher Education Cooperation Programme har J. Drud Hansen og Wang He, Chinese Academy of Social Sciences, Beijing modtaget 5.000 euro til støtte til fælles forskningsprojekter om EU. Fra Det danske Uden-

rigsministerium har J. Drud Hansen modtaget 2.25 mio. kroner for en 3-årig periode 1998-2000 inkl. Bevillingen skal især medgå til dækning af udgifter i forbindelse med Scholarships for 20 studerende i hvert af de 3 år fra de baltiske lande og Polen for et semester under European Studies programmet på oecon-studiet. J. Drud Hansen har fra EU-Kommissionen fået bevilget 124.000 kroner for 2000/2001 til etablering af Jean Monnet European Centre of Excellence.

Publikationer

Der henvises til de respektive institutters beretning.

CENTER FOR SMÅVIRKSOMHEDSFORSKNING CESFO

Center for Småvirksomhedsforskning (CESFO) er en tværfaglig forskningsorganiserende enhed ved Syddansk Universitet. Det er CESFOs vision, at centret skal være det danske tyngdepunkt for den danske og internationale forskning i entrepreneurship og ledelse i små og mellemstore virksomheder. Derfor bidrager CESFO til udviklingen af en dansk forsknings-tradition i tæt samarbejde med relevante brugergrupper og forskere. CESFO har opbygget et internationalt forskningsnetværk og er som sådan repræsenteret i bestyrelsen for European Council for Small Business, der udgør det centrale organ for forskningssamarbejdet i entrepreneurship og small business i Europa. CESFO deltager i et internationalt forskningskonsortium under ledelse af London Business School (UK) og Babson College (USA), ligesom CESFO er tilknyttet Scandinavian Institute for Research In Entrepreneurship (SIRE). Forskere fra CESFO bidrager til European Doctorial Program, et årligt tilbagevendende Ph.D.-kursus i entrepreneurship.

Som en påskønnelse af CESFOs nære relationer til det omgivende samfund har CESFO i indeværende beretningsår modtaget Unidanmark-fondens Initiativpris år 2000.

Centrets daglige ledelse består af centerleder, professor Poul Rind Christensen samt et sekretariat placeret ved Institut for Organisation og Entrepreneurship ved Syddansk Universitet, Kolding. Til centret er endvidere knyttet ca. 25 forskere, helt eller delvist lønnet i medfør af bevillinger til CESFO samt forskere, som er fast knyttet til centrets forskningsaktiviteter (se projektrelaterede medarbejdere under „Eksterne midler“). Alle disse medarbejdere er ansat ved de fagligt relevante institutter.

CESFOs bestyrelse

Professor *Poul Rind Christensen*

Professor *Torben Bager*

Lektor *Per Vagn Freytag* (formand)

Lektor *Annelise Grindsted*

Kontorchef i Erhvervsfremme Styrelsen *Jesper Rasmussen*

Direktør *Per Sørensen*

Direktør *Erik Jacobsen*

Gæsteforelæsninger afholdt af centret

Docent Hans Siggaard, Handelshøjskolen i København: Forskningsstrategier og samfundsforskningens rolle (27. januar).

Forskningsadjunkt Henrik Sornn-Friese, Handelshøjskolen i København: Vognmandsbranchen – brancheudvikling og virksomhedsstrategier (30. november).

Professor og Director of the University of Wisconsin – Eau Claire Entrepreneur Program Ronald Decker, University of Wisconsin, USA: Characteristics of Entrepreneurship: Can They be Taught? (6. december).

Andre arrangementer afholdt af centret

CESFO har afholdt sin årlige forskningskonference Årsmødet – for medarbejdere og forskere tilknyttet centret. På Årsmødet blev der afholdt et forskningsseminar omkring CESFOs fremtidige forskningsprofil (27.-28. januar).

CESFO har været vært for et såkaldt Refleksionsforum, hvor konsulenter fra TI, brancheforeninger og forskere fra CESFO drøftede nye forskningsresultater med relevans for konsulenter og brancheforeninger (20. marts).

CESFO var vært ved en workshop om læring og virksomhedssamarbejde i regi af Danish Research Unit of Industrial Dynamics (DRUID) (2.-3. maj).

CESFO har været vært ved et Refleksionsforum med oplæg ved tidligere direktør ved LEGO Per Sørensen: Konsulentrollen set fra den lille virksomhed (15. august).

CESFO har arrangeret LOK tema 4 Workshop om organisation og kompetenceudvikling i et samarbejdspektiv (5.-6. oktober).

Eksterne bevillinger og donationer

Benchmarking: En bevilling på 3,9 mio. kroner fra Erhvervsfremme Styrelsen til et toårigt projekt (1. januar 1999-31. december 2001) med titlen Udvikling af et benchmarking-værktøj. Eksterne deltagere fra TIC-Sønderjylland, TIC-København, Ni-Con og Udviklingspark Sønderjylland. Fra CESFO deltager Per V. Freytag, Svend Hollsen, Niels Jørgensen og Peter L. Madsen).

Den Rustfri Stål Industri i Trekantområdet: Bevilling på 29.700 kroner fra Trekantområdets Erhvervsudviklingsprogram. Projektperioden er 1. juni 2000-31. december 2001. Der skal udarbejdes en rapport på basis af studier af den innovative aktivitet blandt virksomheder i den rustfri stålindustri. Poul Rind Christensen, Kristin Balslev Munksgaard og Lone Toftild.

GEM (Global Entrepreneurship Monitor): Bevilling fra Erhvervsfremme Styrelsen på 600.000 kroner i en toårig periode (1. januar 1999-31. december 2000). Et internationalt komparativt studie ledet af London Business School, UK og Babson College, USA. I alt 20 lande deltager. Programmet beskæftiger sig med analyser af nye virksomheders start og vækst i de deltagende lande. Torben Bager, Mick Hancock og Kim Klyver.

Industriel Konkurrencekraft 2000+/Strategisk In- og Outsourcing: Et LOK-projekt med en bevillingsramme på

2,7 mio. kroner. Projektperiode løber fra 1. oktober 1999 til 1. februar 2002. I projektet analyseres 14 mindre til mellemstore virksomheder. Formålet er at udvikle værktøjer, som kan hjælpe den enkelte virksomhed med at fastslå det nuværende samt det fremtidige behov for hvilke aktiviteter, der kan henholdsvis insources og/eller outsources. Ekstern deltagelse fra Center for Erhvervsudvikling, TIC-Sønderjylland og AF-Regionskontor. Fra CESFO deltager Per Freytag, Lone Kirk, Peter L. Madsen, Niels Grünbaum, Per Servais, Svend Hollensen, Ann Clarke og Anna Marie Dyhr Ulrich.

Integrerede leverandørsamarbejder: En bevilling fra Syddansk Universitet på 335.000 kroner til et toårigt projekt (15. juli 1998-1. juni 2000). Projektet arbejder med flere aspekter inden for begrebet integrerede leverandørsamarbejder. Eksterne deltagere fra Aalborg Universitet og Danfoss. Fra CESFO deltager Per V. Freytag og Peter L. Madsen.

Leverandørsammenslutninger: En regional forandringskontrakt med bevillinger fra Erhvervsfremme Styrelsen på 2,4 mio. kroner. Projektperioden er 1. november 1998-30. november 2001. Forsøgsprojekt med det formål at styrke det udviklingsorienterede samarbejde mellem større internationalt orienterede virksomheder og deres mindre danske underleverandører. Projektet gennemføres i samarbejde med Trekantsrådets Erhvervsprogram og en række virksomheder i den rustfri stålindustri i Trekantområdet. Torben Damgaard, Poul Rind Christensen og Mette Schmidt.

LOK (Center for forskning i Ledelse, Organisation og Kompetence): CESFO deltager i et femårigt samarbejde med Aalborg Universitet og Handelshøjskolerne i København og Århus som led i LOK-initiativet (1. juli 1999-1. juli 2004). Centeret er etableret som et „center uden mure“. Handelshøjskolen i København står for centerledelsen. Der er ansat 2 Ph.D.-studerende på projektet. CESFO-forskere koordinerer og deltager i følgende 4 LOK-delprojekter:

LOK 3.2.: Ledelse og kompetenceudvikling i et entreprenørperspektiv. Bevillingsramme: 1,8 mio. kroner. Torben Bager, Kristian Philipsen og Majbritt Rostgaard Evald.

LOK 4.1.: Samarbejdsudvikling og konkurrenceevne blandt små virksomheder. Bevillingsramme: 504.000 kroner. Torben Damgaard.

LOK 4.2.: Organiseringen af mindre underleverandørers kompetenceopbygning. Bevillingsramme: 1,6 mio. kroner. Poul Rind Christensen, Torben Damgaard, Svend Ole Madsen og Mette Schmidt.

LOK 4.4.: Internationalisering og erhvervsnetværk: Indvandreraktiviteter som case. Bevillingsramme: 528.000 kroner. Projektperioden udløber foråret 2001. Torben Bager og Shahamak Rezaei.

LOS (Ledelse og Styring i mindre virksomheder): En centerkontrakt med en samlet bevillingsramme på knap 25 mio. kroner, hvor CESFOs andel udgør 4,4 mio. kroner. Projektperioden er 1. juni 1999-1. april 2002. Centerkontrakten er opdelt i to hovedtemaer: virksomhe-

derne interne forandringsberedskab og virksomhedernes eksterne relationer. I projektet samarbejdes med Teknologisk Institut i Vejen og Tåstrup, 26 små og mellemstore virksomheder og 3 brancheforeninger. Der er ansat 1 Ph.D.-studerende og 1 forskningsassistent på projektet. I LOS-regi arbejder CESFO desuden med videreudbygning af et dokumentationscenter for forskning i entrepreneurship og småvirksomhedsforskning. Fra CESFO deltager Poul Rind Christensen, Kim Klyver, Jesper Piihl, Susanne Gren Svendsen, Torben Damgaard, Asger Larsen, Kristian Philipsen, Jens Bøgetoft Christensen, Per Freytag, Peter L. Madsen, Torben Bager og Lone Toftild.

TECH SAM: EU-Attak-bevilling på 250.400 kroner over en toårig periode (1. januar 1998-31. januar 2000) med titlen TECH SAM Gruppen, et netværkssamarbejde baseret på aktiv udvikling og fortætning af kompetencer. TECH SAM Gruppen er et samarbejde mellem 12 mindre rådgivende ingeniørfirmaer. CESFO gennemfører en analyse af virksomhedernes etablerede samarbejdspraksis. Torben Damgaard.

Udviklingsmuligheder og -behov for små og mellemstore virksomheder i Fyns Amt: Bevilling på 46.250 kroner fra Teknologisk Institut i Vejen til sparring og udarbejdelse af notat. Projektperioden er 1. april-31. december 2000. Poul Rind Christensen, Niels Høyer, Erik Rasmussen, Per Servais, Susanne Gren Svendsen og Lone Toftild.

Working Papers

Cornett, Andreas P. 2000/I. Regional Business Promotion in Europe: Creating Industrial Districts – a Possible Objective for Regional Development Agencies? – Conceptual Remarks and some Danish Evidence.

Rapportserien

Svendsen, Susanne Gren, og Lillian Pløger. Generations-skifte i små og mellemstore virksomheder – den selvstændige livsform som paradoks. *CESFO Rapportserie nr. II.* Syddansk Universitet, Kolding. CESFOs Årbog 1999/2000.

Øvrige publikationer er medtaget under den enkelte forsker.

DEMOGRAFISK FORSKNINGSCENTER

Professor, dr.oecon. *Hans Chr. Johansen* (centerleder - også institutleder for Institut for Statistik og Demografi 1. januar-30. september)

Professor *James W. Vaupel*, Ph.D. (tilknyttet IST - Epidemiologi, hvorunder aktiviteter og publikationer er nævnt)

Forskningsprofessor, dr.med. *Kaare Christensen* (tilknyttet IST - Epidemiologi, hvorunder aktiviteter og publikationer er nævnt)

Forskningsprofessor, lic.scient. *Jesper Boldsen* (også tilknyttet IST - Epidemiologi)

Forskningslektor, mag.scient.soc. *Lisbeth B. Knudsen*

Forskningsadjunkt *Kjeld Andersen*, Ph.D.

Forskningsadjunkt *Hans Chr. Petersen*, Ph.D.

Forskningsadjunkt, cand.scient *Axel Skytthe*

Skelettekniker *Ulla Høgh Freund* (ved ADBOU, orlov 1. december-31. december)

Gæsteprofessor *Tommy Bengtsson* (fratrådt 30. september)

Gæsteforsker *Göran Brostöm* (29. maj-9. juni)

Gæsteforsker *James Oeppen* (5. juni-23. juni og 14.-25. august)

Fuldmægtig, cand.mag. *Per Berg*

Sekretær *Karin Bülow* (ved ADBOU)

IT-tekniker *Christian Hemdrup* (tiltrådt 1. august)

Ph.D.-studerende pr. 31. december:

Grethe Banggaard

Isabella Gomes Carneiro (forskningsassistent 1. februar-31. juli)

Orla Damkjer (1. januar-31. juli)

Anette Jensen (forskningsassistent 1. januar-31. august, orlov 1.-31. marts)

Lene Møllerup (barselsorlov til 1. april)

Følgende forskere har besøgt ADBOU og udført forskning på skeletterne i samarbejde med Jesper Boldsen:

Professor *Clark S. Larsen*, University of North Carolina at Chapel Hill (27. maj-13. juni)

Professor *James Wood*, Penn State University, (5.-12. august)

Professorer *Darryl Holman* og *Kathleen O'Connor*, University of Washington (5.-12. august) Professor *George Milner*, Penn State University, (18. September-28. oktober)

Ph.D.-studerende *Rebecca Ferrel*, Penn State University (16. januar-30. september, finansieret af et Fulbright stipendium)

Ph.D.-studerende *Troy Case*, Arizona State University (fra 1. august, finansieret af et Fulbright stipendium)

Ph.D.-studerende *Cassady Yonder*, Texas A and M

University (5.-13. januar og 19. juni-2. juli, finansieret af midler fra Texas A and M University)

Ph.D.-studerende *Rebecca Miller*, Penn State University (fra 12. december, finansieret af Mellon Foundation)

Andre arrangementer afholdt af centret

Seminarrække afholdt sammen med Institut for Statistik og Demografi, hvorunder forelæsere og seminarer er nævnt. Desuden organiserede Centret et nordisk seminar i historisk demografi i Vejstruplund (24.-27. august) med deltagelse af forskere fra hele norden.

Medarbejdernes aktiviteter uden for centret

K. Andersen deltog med foredraget Kognition blandt 90-årige på Gerontologisk Årsmøde i Middelfart (28. april) og med foredraget Cognition and cognitive impairment among nonagenarians. The Danish 1905-cohort Study samt med posteren The Prevalence and Incidence of very mild Dementia in Denmark. The Odense Study på den 26th Nordic Psychiatric Congress i København (23-26. august). Desuden deltog han i The 2000 Annual Meeting of The Gerontological Society of America i Washington DC med posteren The Danish 1905-cohort Survey: Cognitive Impairment In Nonagenarians (17-21. november).

G. Banggaard har deltaget i European Social Science History Conference i Amsterdam (12.-15. april), i nordisk seminar i historisk demografi, Vejstruplund (24.-27. august) med foredrag om befolkningsfremmende foranstaltninger og deres betydning for spædbørns- og børnedødeligheden samt deltaget i det årlige møde i Social Science History Association, Pittsburgh (26.-29. oktober). Er medlem af bestyrelsen for Dansk Demografisk Forening og af bestyrelsen for Historisk Samfund for Fyns Amt.

T. Bengtsson deltog i en international konference i Kyoto, Japan, hvor han præsenterede et paper Living standards and economic stress in a comparative perspective (28.-29. februar). Ved European Science Foundation i Maratea, Italien, som Bengtsson var medarrangør af, bidrog han med paperet Immigrant consumption of sickness benefits in Sweden, 1981-1996 (medforfatter K. Scott) (12.-17. maj). Han var desuden medarrangør af en international konference i Arild om demografiske og andre mål for levestandarden, hvor han præsenterede en revideret version af Kyoto-paperet (se ovenstående) samt paperet New evidence of the standard of living in Sweden during the 18th and 19th centuries: Long-term development of the demographic response to short-term economic stress among the landless in Western Scania (medforfatter M. Dribe) (1.-5. august). Ved den internationale histori-

kerkongres i Oslo præsenterede han Risk Management in the Family. Demographic Responses to Short-term Economic Stress in Southern Sweden during the Agricultural Transformation, 1829-1865 (medforfatter M. Dribe) (6.-13. august). Endelig deltog han i det nordiske demografiske seminar i Vejstruplund med et foredrag om demografiske reaktioner på økonomiske kriser (medforfatter M. Dribe) (24.-27. august).

J. Boldsen er medlem af styregruppen for den Antropologiske DataBase, Syddansk Universitet (ADBOU) og daglig leder af ADBOU. J. Boldsen arrangerede to videnskabelige seminarer: Odense Occasional Osteology Seminar no. I (OOOS I) (6. juni) og OOOS II (27. oktober). Han har deltaget i følgende videnskabelige møder: Aschauhof seminar i Ekerförde, Tyskland med foredraget Mortality patterns and morphological changes (26.-28. maj), Max-Planck-Institut für demografische Forschung, Rostock, From Mathematical Modelling for Palaeodemography: Coming to Consensus Workshop (3.-4. august). Han deltog sammen med medarbejdere, studerende og gæster ved ADBOU i 10th Congress of the European Anthropological Association med følgende præsentationer: J. Boldsen (foredrag): Understanding the past to model the future, Z. Palubeckaite, J. Boldsen og R. Jankauskas (poster): Variation in LEH incidence: Comparison of Danish and Lethuanian Medieval/Early Modern samples, T. Case (poster): Development defects of the hands and feet in skeletons from the US and Japan, K. Bülow, M. Rasch og J. Boldsen (poster): Age at marriage in Early Modern Denmark, R. Pindstrup (poster): Vocal production in chimpanzees in captivity: Food-associated vocalization in chimpanzees in captivity: Comparisons of sound production in relation to group position and sex, U. Freund og J. Boldsen (foredrag): The prevalence of leprosy in Medieval Denmark, L. Møllerup og J. Boldsen (poster): Social stratification and stature in Medieval Denmark - evidence from burials in and around a Cistercian monastery (8.-11. september). Er adjunct professor i antropologi ved University of Utah, USA og associate editor af tidsskrifterne Journal of Biosocial Science og Demographic Research.

I.G. Carneiro deltog i mødet Dansk Registerforsknings fremtid arrangeret af Danmarks Grundforskningsfond i København (31. januar). Efterfølgende deltog hun i FFS-Flagship-Konference om Partnership and Fertility - A Revolution i Bruxelles (29.-30. maj). Desuden præsenterede hun sit Ph.D.-projekt på en workshop om Leaving Home - A European Focus på Max Planck Institute for Demographic Research i Rostock (6.-8. september). Herudover deltog hun også i et møde på Demografisk Forskningscenter, hvor emnet var diskussion og etablering af en ramme til demografisk forskningssamarbejde for de nordiske lande (6.-7. november).

A. Jensen har deltaget i det nordiske seminar i historisk demografi på Vejstruplund med oplæg om vielsesmønstre og enlig kvinders vilkår i 1800-tallet (24.-27. august). Hun deltog også i den 25. konference i Social Sciences History Association i Pittsburgh, USA (26.-29. oktober).

H.C. Johansen deltog i The European Social Science History's konference i Amsterdam med et paper om Childless elderly in Denmark in the Pre-Welfare State og som mødeleder og kommentator ved en session om Effects of Migration on Family Formation Patterns (12.-15. april). Han deltog i et seminar om New Evidence of Standard of Living in Preindustrial Europe and Asia i Arild, Sverige med et paper om The Standard of Living in Denmark in the Eighteenth and Nineteenth Centuries (1.-5. august) og i den 19. internationale kongres for historievidenskaberne i Oslo (6.-13. august) samt i en workshop på Lunds Universitet om Cottages and Cottagers in Scania med et paper om Cottagers and Landless People in Denmark (18. oktober). Han var medlem af udvalget til bedømmelse af Martin Dribes afhandling om Leaving Home in a Peasant Society ved Lunds Universitet. Det offentlige forsvar fandt sted den 27. maj. Desuden er han medlem af bestyrelserne for Jernbanemuseet og Handels- og Søfartsmuseet på Kronborg, medlem af redaktionskomitéerne til udgivelse af Dansk Industrihistorie og Dansk Søfartshistorie, medlem af eksekutivkomitéen for the International Economic History Association.

L.B. Knudsen deltog i mødet om Dansk registerforsknings fremtid arrangeret af Danmarks Grundforskningsfond i København (31. januar). Hun deltog i FFS-"Flagship Conference" om Partnership and fertility - a revolution? i Bruxelles, Belgien organiseret af Population Activities Unit, UN/ECE (Geneve), CBGS (Bruxelles) og UNFPA (New York) under EAPSSs ansvar (29.-31. maj). Hun deltog siden i et opfølgingsmøde om Generations and Gender: Research into their Behaviour and Quality of Life, som blev holdt i Palais des Nations, Geneve, Schweiz organiseret af Population Activities Unit (3.-5. juli). Hun deltog i et rundbordsseminar om Gender issues in Demography i Madrid, Spanien arrangeret af Research Committee on The Sociology of Population under International Sociological Association og præsenterede et paper om The invisible man in the registration of pregnancy outcome (4.-7. september). Hun holdt foredrag på Aalborg Universitet om Sociologiske og demografiske forskningsmuligheder i Fertilitetsdatabasen som led i et kursus om Registre og forløbsanalyser ved sociologistudiet (13. september). Blev udpeget som medlem af ressourcegruppen bag handlingsplanen for nedbringelse af aborttallet (af Foreningen Sex og Samfund og Komitéen for Sunhedsoplysning). På første møde i gruppen i København holdt hun foredrag om Hvad ved vi om provokerede aborter? - en sociologisk og statistisk analyse (15. september). Hun holdt foredrag om The Fertility Trends in the Nordic Countries på et NorFa-kursus om Perinatal Epidemiology (24. september). Hun deltog i det første Ungdomsforskertræf afholdt af Center for Ungdomsforskning (Cefo) på Roskilde Universitets Center (23. november). Holdt to planlægningsmøder i det Nordiske abortepidemiologiske netværk i august (Odense) og i december (København). Formålet var at planlægge et Nordisk møde, som finder sted i København 10.-12. marts 2001. Arrangerede et møde på Demografisk Forskningscenter med henblik på

at etablere et netværk for samarbejde mellem forskere, der arbejder med aspekter af den demografiske udvikling i de nordiske lande. Deltagerne i mødet var: V. Botelho (IDS), I.G. Carneiro, K. Christensen og L.B. Knudsen (DFC), G. Andersson, A. Aassve, H.P. Kohler og A. Vikat (Max Planck Institute for Demographic Research), T. Lappegård og K. Skrede (Statistisk sentralbyrå, Oslo) og R. Ohlsson og K. Scott fra Historisk-økonomisk Institution i Lund, Sverige. Sammen med G. Engholm fra Center for Registerforskning planlagde og afholdt hun et Ph.D.-kursus om brug af registerdata i Danmark ved sociologistudiet på Københavns Universitet. Hun blev genvalgt som formand for Dansk Demografisk Forening (15. marts).

L. Møllerup deltog i Middelaldertræf 2000, Afdelingen for Middelalderarkæologi, Moesgård, Aarhus Universitet (7. april), Paleoepidemiological Studies and Methods, dagseminar ADBOU, Odense Universitet (6 juni). Deltog i 12th Congress of the European Anthropological Association, Cambridge, England med posteren Social stratification and stature in Medieval Denmark - evidence from burials in and around a Cistercian monastery (8.-11. september). Deltog i Onsdagsseminarer med forskellige inviterede talere afholdt af Afdelingen for Middelalderarkæologi, Moesgård (oktober-december), dagseminar Bondeøkonomi, Afdelingen for Middelalderarkæologi, Moesgård (6. oktober), OOOS II, Odense Occasional Osteological Seminar no. 2, ADBOU, Syddansk Universitet (24. oktober), Fuglsø, Dansk Kulturhistorisk Museums Forening, Årsmøde og faglig orientering (15.-17. november). Deltager i Projekt Øm Kloster, tværfagligt projekt vedrørende skeletmaterialet fra Øm Kloster samt Teorinetværket, Ph.D.-studiegruppe, Institut for Forhistorisk Arkæologi, Aarhus Universitet.

A. Skytthe deltog i Workshop on Centenarians, Alghero, Sardinien (16.-17. oktober). Han er medlem af bestyrelsen for Det danske Tvillingregister.

Eksterne bevillinger og donationer

Centret er finansieret ved en bevilling fra Danmarks Grundforskningsfond. L.B. Knudsen modtog et forskningsstipendium fra det danske refugium San Cataldo i Italien til et fireugers ophold i april måned.

Publikationer

Andersen CK, Andersen K, Kragh-Sorensen P. Cost function estimation: the choice of a model to apply to dementia. *Health Econ.* 2000; 9 (5): 397-409.

Andersen K, Lolk A, Nielsen H, Kragh-Sorensen, P. Prævalens og incidens af demens i Danmark. *Ugeskrift for Læger* 2000; 162 (33): 4386-4390.

Basso O, Olsen J, Holm NV, Skytthe A, Vaupel JW, Christensen K. Handedness and Mortality: A Follow-Up Study of Danish Twins Born between 1900 and 1910. *Epidemiology* 2000; 11: 576-580

Bathu, L, Petersen HC, Rosholm JU, Petersen PH, McGue M, Vaupel J, Christensen K. Evidence for a substantial genetic influence on biochemical liver function test;

Results from a population based Danish twin study. *Clinical Chemistry* 2001; 47: 81-87.

Bengtsson T, og O. Saito, red. From hunger to modern economic growth. Oxford: Oxford University Press, 2000.

Bengtsson, T., og M. Lindström. „Childhood misery and disease in later life: The effects on mortality in old-age of hazards experienced in early life, southern Sweden, 1760-1894“. *Population Studies.* 54.3. (2000).

Bengtsson, T. „Inequality in deaths. Effects of the agrarian revolution in southern Sweden 1765-1865“. *Population and Economy: From hunger to modern economic growth.* Red. T. Bengtsson og O. Saito. Oxford: Oxford University Press, 2000.

Bengtsson, T., og M. Dribe. „New Evidence on the Standard of Living in Sweden during the 18th and 19th Centuries: Long-term Development of the Demographic Response to Short-term Economic Stress among Landless in Western Scania“. Odense: Demografisk Forskningscenter, *Research Report* 17, 2000.

Bengtsson, T., og M. Dribe. „Risk Management in the Family. Demographic Responses to Short-term Economic Stress in Southern Sweden during the Agricultural Transformation, 1829-1865“. *Family Structures, Demography and Population.* Red. M. Neven, og C. Capron. Liege: Laboratory of Demography, 2000.

Boldsen, J.L. „Human demographic evolution - is it possible to forget about Darwin?“ Odense: Demografisk Forskningscenter, *Research Report* 17, 2000.

Drewes Nielsen, L., og L.B. Knudsen. „Womens lives and work in the late-modern society“. *Where to draw the line? - gender and working live are changing.* Red. Bjerring m.fl. København: Samfundslitteratur, 2000. 26-51.

Christensen, K, Kristiansen M, Hagen-Larsen H, Skytthe A, Bathum L, Jeune B, Andersen-Ranberg K, Vaupel JW, Ørstavik KH X-linked genetic factors regulate hematopoietic stem-cell kinetics in females. *Blood* 2000; 95: 2449-2451.

Fratiglioni L, Launer LJ, Andersen K, Breteler MM, Copeland JR, Dartigue J, Lobo A, Martinez-Lage J, Soininen H, Hofman A. Incidence of dementia and major subtypes in europe: A collaborative study of population-based cohorts. *Neurology* 2000; 54 (11, suppl. 5): 10-15.

Gaist D, Bathum L, Skytthe A, Jensen TK, McGue M, Vaupel JW, Christensen K. Strength and anthropometric measures in identical and fraternal twins: no evidence of masculinization of females with male co-twins. *Epidemiology* 2000 May; 11 (3): 340-3.

Johansen, H.C. m.fl. Dansk søfarts historie, bd. 6, 1920-1960. København: Gyldendal. Johansen, H.C. „The Danish Fertility Decline 1890-1940.“ Odense: Demografisk Forskningscenter, *Research Report* 13, 2000.

Johansen, H.C. „Denmark and the Development of the Intercontinental Telegraph Network in the XIXth cen-

- ture". *Documento de Trabajo*, Universidad de San Andres, Buenos Aires.
- Johansen, H.C. „The Danish 1801 Census“. Odense: Demografisk Forskningscenter, *Research Report* 19, 2000.
- Johansen, H.C., og Skytthe, A. „Danish infant mortality 1835-1935“. Odense: Demografisk Forskningscenter, *Research Report* 20, 2000.
- Jagger C, Andersen K, Breteler MM, Copeland JR, Helmer C, Baldereschi M, Fratiglioni L, Lobo A, Soininen H, Hofman A, Launer LJ Prognosis with dementia in europe: A collaborative study of population-based cohorts. *Neurology* 2000; 54 (11, suppl. 5): 16-20.
- Jensen, A. „1900-tallets nybyggere - en karakteristik af 48 statshusmænd i Flødstrup sogn på Østfyn.“ *Fynske Årbøger* 2000. 72-82.
- Knudsen LB. Amtskommunale forskelle i abortudviklingen i Danmark. *Ugeskrift for Læger* 2000; 162: 2041-2045.
- Knudsen LB, Wielandt H. Fri abort. I Helweg-Larsen Karin, Pedersen Beth Lilja Pedersen, Pedersen, Anette Tønnes, red. *Kvinder - køn, krop og kultur*. Gyldendal 2000; 133-149.
- Knudsen LB, Wielandt H. Legalus nestumo nutraukimas. *Danijos patiris. Lietuvos akuserija ir ginekologija* 2000; III (3): 212-217. [Legally Induced Abortion - Experiences from Denmark].
- Knudsen LB, Wielandt H. „Legally Induced Abortion - Experiences from Denmark.“ Odense: Demografisk Forskningscenter, *Research Report* 18, 2000.
- Knudsen LB. More options and greater differences. *Journal for Midwives* 2000; 110 (1): 12. Special issue on the role of the midwife in the year 2025.
- Knudsen LB. Om relationen mellem provokeret abort og fabledannelse. *Dansk Sociologi* 2000 (2); 11: 47-63.
- Knudsen LB, red. „Ongoing research at the Danish Center for Demographic Research - a report from a meeting in the Danish Demographic Society“. Odense: Demografisk Forskningscenter, *Research Report* 13, 2000.
- Letenneur L, Launer LJ, Andersen K. m.fl. Education and the risk for Alzheimer's disease: sex makes a difference. EURODEM pooled analyses. EURODEM Incidence Research Group. *Am. J. Epidemiol.* 2000; 151 (11): 1064-71.
- Lichtenstein P, Holm NV, Verkasalo PK, Iliadou A, Kaprio J, Koskenvuo M, Pukkala E, Skytthe A, Hemminki K. Environmental and Heritable Factors in the Causation of Cancer. Analyses of Cohorts of Twins from Sweden, Denmark, and Finland. *N. Engl. J. Med.* 2000; 343: 78-85.
- Lobo A, Launer LJ, Fratiglioni L, Andersen K, Di Carlo A, Breteler MM, Copeland JR, Dartigues J, Jagger C, Martinez-Lage J, Soininen H, Hofman A. Prevalence of dementia and major subtypes in europe: A collaborative study of population-based cohorts. *Neurology* 2000; 54 (11, suppl. 5): 4-9.
- Lolk A, Nielsen H, Andersen K, Andersen J, Kragh-Sorensen P. CAMCOG as a screening instrument for dementia: the Odense study. *Cambridge Cognitive Examination. Acta Psychiatr. Scand.* 2000; 2 (5): 331-335.
- Mollerup, L. „Levevilkår, sygdom og død“. I Stig Bergmann Møllers: *Aalborg Gråbrødre kloster, Aalborg-bogen 2000*, Aalborg.
- Petersen, H.C. „On statistical methods for comparison of intrasample morphometric variability - Zalaváár revisited“. *American Journal of Physical Anthropolog* 13 (2000): 79-84.
- Skytthe, A. The Danish 1931-1952 Twin Cohorts. The Relative Importance of Genetic and Environmental Factors to Early Death in a Twin Population. Ph.D.-afhandling afleveret til Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet ved Syddansk Universitet.
- Whitema, DC, Murphy MFG, Verkasalo PK, Page WF, Floderus B, Skytthe A, Holm NV. Breast cancer risk in male twins: joint analyses of four twin cohorts in Denmark, Finland, Sweden and the United States. *British Journal of Cancer* 2000; 83: 1231-1233.

INSTITUT FOR JOURNALISTIK

Professor *Peter Harms Larsen*
Professor, dr.phil. *Anker Brink Lund*
Professor, dr.phil. *Jørn Henrik Petersen*, Ph.D. (institut- og studieleder)
Professor, dr.phil. *Peder Skyum-Nielsen*, Ph.D.
Fullbright professor *Norma Green*, Ph.D. (16. august-21. december)
Lektor, journalist *Jens Franck*
Lektor, mag.art. *Ebbe Grunwald*
Lektor, journalist *Niels Chr. Larsen*
Lektor, journalist *Lise Lyngbye*
Lektor, cand.mag. *Charlotte Wien*, Ph.D.
Lektor, journalist *Lone Zilstorff* (tiltrådt 13. marts)
Ekstern lektor, cand.merc. *Bjarne Nielsen*
Sekretær *Dorte Banke*
AV-tekniker *Lars Rubach Møller*
Kontorfuldmægtig *Inger Pedersen*

Ph.D.-studerende pr. 31. december:
Peter Bro Petersen
Henriette Schjøth

Der har i efterårssemesteret været ansat 4 instruktører. Disse har i alt undervist svarende til 453 arbejdstimer.

Gæsteforelæsninger afholdt af instituttet

Journalist Nils Mulvad, Jyllands-Posten, Computerstøttet journalistik (8. februar).

Journalist Kurt Strand, Danmarks Radio, Det kritiske interview (10. februar).

Skuespiller Kaspar Koch, Århus Teater, Kropssprog (22. februar og 12. oktober).

Politiassistent Jesper Fält Jensen, Odense Politi, Møde med vagthavende (29. februar).

Studievært Jes Dorph-Petersen, TV2 Danmark, Hvorfor kan det være bedre at komme i praktik på en mindre arbejdsplads - end på de store (2. marts).

Redaktør Karsten L. Sørensen, Fyens Stiftstidende, Hvorfor kan det være bedre at komme i praktik på en mindre arbejdsplads - end på de store (2. marts).

Udenrigsminister Niels Helveg Petersen, Sikkerhedspolitik (7. marts).

Journalist Betina Leth, TV2 Øst, Visual storytelling (13. marts og 3. oktober).

Journalist Birgit Bakkær, Fyens Stiftstidende, Kommunalpolitisk stof i avisen (14. marts).

Professor Ib Poulsen, Danmarks Pædagogiske Universitet, København, Radiomediets fremtid - historisk set (15. marts).

Konsulent Preben Sepstrup, Aarhus, TV (22. marts).

Politiassistent Hans-Kristian Frederiksen, Odense Politi, Møde med vagthavende (4. april).

Journalist Anders Agger, Danmarks Radio, Aktualitetsfeature på TV (5. april).

Journalist Christian Gundtoft, DR, Politisk journalistik behøver ikke være kedelig (6. april).

Nyhedschef Jens Gaardbo, TV2 Danmark, Det moderne nyhedsmedie i 3D - Døgnbaseret, Digitalt, Differentieret (26. april).

Nyhedschef Jens Gaardboe, TV2 Danmark, Journalistisk policy for TV2/Nyhederne (10. maj).

Udenrigsminister Niels Helveg Petersen, ØMU'en og den forestående folkeafstemning (12. maj).

Journalist Gitte Meyer, Aarhus, Journalistik og usikker viden (12. maj).

Fotograf Søren Poulsen, TV2 Danmark, Samarbejdet mellem journalist og fotograf (15. maj).

Ambassadør Peter Dyvig, Frørup, Danmark mellem Europa og USA (15. maj).

Professor Jørgen Poulsen, Roskilde Universitetscenter, Mediesociologi, Hvad ønsker læserne (17. maj).

Journalist Steffen Gram, Danmarks Radio, Fremtidens rolle for journalister (27. august).

Projektleder Christian Frederiksen, Odense Kommune, Børn- og Ungeforvaltningen, Etik - socialt arbejde (15. september).

Journalist Stig Olesen, Jyllands-Posten, Hvorfor skrives der så kedeligt? (19. september).

Journalist Mikala Krogh, Danmarks Radio, Det private rum (20. september).

Økonomiminister Marianne Jelved, Pressens dækning af Euro-debatten (25. september).

Chefredaktør Niels Frid-Nielsen, Main Magazine, Ungdomskultur og kulturjournalistik (29. september).

Redaktionssekretær Karen Nielsen, DR Online, Net-skrivning/Netformidling (26. oktober).

Journalist Stig Andersen, Danmarks Radio, Om research og fortælle teknik i tunge samfundsøkonomiske dokumentarprogrammer (8. november).

Fuldmægtig Uffe Gebauer Thomsen, Forskningsministeriet, Finansloven - set indefra (13. november).

Redaktør Steen Hebsgaard, Ikast Avis, Gratisaviserne - journalistisk set (20. november).

Journalist Kristian Frederiksen, TV2 Danmark, At finde og fortælle historien i historien i tv-nyheder (21. november).

Journalist Nils Gunder Hansen, Berlingske Tidende, Eksistens og livsstil i kulturjournalistikken (1. december).

Journalist Morten Hausborg, Radio Fyn, Forberedt kreativitet og overraskelse i direkte radio (13. december).

Journalist Rolf Dorset, Fyens Stiftstidende, Kulturjour-

nalistik (15. december).

Redaktør Ivan Rod, Press, København, Magasinpressen - mediesociologisk set (18. december).

Andre arrangementer afholdt af instituttet

Instituttet har afholdt et arrangement, hvor lektor Tim Jensen, Center for Religionsstudier, Syddansk Universitet og adjunkt Mikael Rothstein, Institut for Religionshistorie, Københavns Universitet har talt om religion, medier og journalister i Danmark (11. maj). Der har endvidere i samarbejde med Danmarks Journalisthøjskole og Roskilde Universitetscenter været afholdt praktikantvejlederdag (23. august).

Medarbejdernes aktiviteter uden for instituttet

P. Bro har fra august til december opholdt sig i USA ved Columbia University's Graduate School of Journalism. Her har han forsket i amerikanske presseforhold. Han har holdt foredrag for Danmarks Radios redaktion 19-Direkte, Århus (11. januar), om journalistik og mediernes rolle i demokratiet for medarbejderforeningen ved Frederiksborg Dagblad, Frederiksborg (13. januar), for Avisen i undervisningen, Mors (27. januar), på Danmarks Journalisthøjskole, Århus (6. marts), på Den Journalistiske Efteruddannelse, Århus (13. marts og 18. maj), på dagbladet Aktuelt, København (29. marts og 24. maj), på Dagbladet Information, København (6. april), ved Institut for Journalistik, RUC (3. maj) samt for Foreningen af Lokaljournalister, Odense (10. maj). Derudover har han deltaget i seminar om Computer Assisted Research, Århus (26. april). Endelig har han medvirket til at stifte Offentligheds-netværket.

J. Franck har i august måned opholdt sig i Malawi, Afrika som rådgiver i strategisk planlægning og rationalisering for Malawi Broadcasting Corporation. Han har i december undervist i Danmarks Radio på tværfagligt kursus i tv-dramaturgi.

E. Grunwald har været medlem af ekspert- og baggrundgruppen for den elektroniske vidensbase om journalistik etableret på internettet af Center for Journalistik og Efteruddannelse. Han har på instituttets vegne ledet efteruddannelseskurser i journalistisk sprogbehandling for Den Journalistiske Efteruddannelse i København (9.-10. februar), i Odense (13.-14. marts), i Århus (15.-16. april) og i København (6.-7. november). Han har ligeledes som repræsentant for instituttet holdt en række interne sprogkurser på Dagbladet Politiken (29. maj), (5.-6. oktober), (23. oktober), (23. november), (4. december) og (11. december). Han har deltaget med oplæg om journalistisk fortælle teknik på Journalistforbundets Fagfestival, Nyborg (5. november).

N. Chr. Larsen har sammen med Lise Lyngbye og Anker Brink Lund deltaget i et forskningsprojekt for Fyens Stiftstidende, Tættere på - og mere, tak. Var i den forbindelse i Stavanger for at besøge Stavanger Aftenblad (21.-23. marts). Han har ledet et avisprojekt på Vejle Amts

Folkeblad i samarbejde med redaktionschef Mogens Greger Madsen og redaktionssekretær Kristian Pahuš (1.-5. maj). Endelig har han afholdt kursus i Tallinn, Estland, i Practical Reporting, arrangeret af Baltic Media Centre (20.-24. september).

P. Harms Larsen har været medlem af Redaktionskomiteen for Vidensbasen under Center for Journalistik og Efteruddannelse, medlem af en arbejdsgruppe der i samarbejde med TV-Udvikling, DR har udviklet og implementeret et tværfagligt kursus i tv-dramaturgi: Power TV - for alle tv-medarbejdere i DR. Han har holdt forelæsning om nyhedsdramaturgi, publikumssegmenter og efterkritik for nyhedsredaktionen på Sveriges Television, Umeå (22.-23. januar). Han har forelæst om publikumssegmenter og radiokanalers policy for chefer i Sveriges Radio, Stockholm (11. marts), og om nyhedsdramaturgi, publikumssegmenter og efterkritik for nyhedsredaktionen på Sveriges Television, Växjö (26.-27. august). Han har været moderator på seminar om Reality-tv på Producenternes TV-festival, København (15. september). På TV2/Lorry har han forelæst om analytisk efterkritik (12. oktober). Han deltog i SMIDs årsmøde med en forelæsning om Nye veje og udviklingstendenser i tv-journalistikken (30. november). Derudover har han skrevet kronikker om presse og medieforhold.

A. Brink Lund har været formand for komitéen til uddeling af Kommunikationsforeningens dialogpris, medlem af komitéen til uddeling af årets IAA-pris for non-profit kommunikation, informationskyndigt medlem af patientstøtteudvalget under Landsforeningen til Kræftens Bekæmpelse, kommunikationsudvalgsmedlem i den danske UNESCO-komité under Undervisningsministeriet, sagkyndigt medlem af Kulturministeriets udvalg vedrørende elektroniske programarkiver og arrangør af foredragsrække om medier og journalistik for Folkeuniversitetet i Odense. Er desuden adjungeret professor ved Handelshøjskolen i København. Har afholdt gæsteforelæsnings over emnet mediernes magt og magten over medierne ved Danmarks Journalisthøjskole, Århus (3. februar), Handelshøjskolen i København (7. april, 15. september og 25. oktober), Stockholms Universitet (5.-7. maj), Roskilde Universitetscenter (26. september). Han har desuden afholdt kurser og seminarer for Den Journalistiske Efteruddannelse, Aarhus (24.-26. januar), TV2, Odense (27. januar), Fyens Stiftstidende, Odense (31. januar), B.T., København (1. marts), Vejle Amt (8. marts), Morgenavisen Jyllands-Posten, Århus (13. marts), DR-Nyheder (17. marts), Fagbladet Folkeskolen, København (29. marts), Dagbladet, Roskilde (6. marts), Jyllands-Posten, København (17. marts), Dansk Selskab for Infektionsmedicin, København (28. april), Foreningen af Forretningsledere ved Provinspressen, Nakskov (1. maj), Folketingets Magtudredning, Middelfart (2. maj), Danske Dagblades Forening, København (3. maj), Foreningen af Lokaljournalister, Odense (4. maj), Horsens Folkeblad (13. maj), Fyens Erhvervsråd, Odense (15. maj), Fagbladet Jordmoderen, København (29. maj), Ergoterapeutuddannelsernes Fællesskolemøde, Faaborg (16. august),

Kulturministeriet, København (8. september), Foreningen af Fagbladsmedarbejdere, København (20.-22. september), Danske Dagblades Forening, København (10. oktober), Den nordiske Dagspresses Ledelseskursus, Odense (24. oktober), Magistrenes Informationsmedarbejderklub, København (25. oktober), Center for Journalistik og Efteruddannelse, Århus (1. november), Dansk Journalistforbunds Fagfestival, Nyborg (5.-6. oktober), DR-Radioavisen, København (11. november), Jydske Vestkysten, Kolding (21. november), Sammenslutningen af Medieforskere i Danmark, Sandbjerg Gods (29.-30. november), Kristeligt Dagblad, København (1. december), Københavns Redaktørforening, København (7. december). Herudover har han deltaget i Nordisk presshistorisk seminarium, Kungälv, Sverige (31. marts-2. april). Har været medlem af bedømmelsesudvalg ved besættelse af et forskningsprofessorat og et lektorat ved Handelshøjskolen i København og ved Bergens Universitet ved besættelse af en førsteamanuensisstilling.

L. Lyngbye har været medlem af Danmarks priskomité for modig og engageret lokaljournalistik. Hun har sammen med lektor Erik Farmann afholdt et kursus for bosniske journalister i Sarajevo med temaet Forbedring af de redaktionelle arbejdsprocesser med særlig vægt på coaching arrangeret af Irex Pro Media, Sarajevo-afdeling og European Journalism Center, Maastricht (6.-11. maj). Hun har holdt foredrag for ukrainske redaktører i København om journalistuddannelsen i Danmark arrangeret af Dansk-Ukrainsk Forening og Demokratifonden (15. maj). Og hun har afholdt et kursus for lettiske journalister i Riga med temaet Practical Reporting arrangeret af Baltic Media Center (1.-2. oktober). Endelig har hun deltaget i en konference om politisk journalistik i København arrangeret af Center for Journalistik og Efteruddannelse (1. november).

J.H. Petersen har været leder af Rockwool Fondens sundhedsøkonomiske studier ved Syddansk Universitet, Odense, medlem af Nationaløkonomisk Tidsskrifts redaktionsudvalg, formand for Socialforskningsinstituttets forskningsudvalg, medlem af Socialforskningsinstituttets tænketank om velfærdssamfundets fremtid, formand for Danmarks Radios priskomité vedrørende en prisopgave om public service-begrebet, næstformand for bestyrelsen for Danmarks Grafiske Museum/Dansk Pressemuseum. Han har deltaget i forskerseminaret I Våntan på Framtiden arrangeret af Socialvetenskapliga Forskningsrådet, Umeå (18.-21. januar), hvor han forelæste over emnet Velfærdsstatens ånd og protestantismens etik. Sammen med A. Brink Lund har han ledet et kursus for Den Journalistiske Efteruddannelse over emnet Sygt og Socialt, Odense (24.-26. januar). Han var ordstyrer ved møde med undervisningsminister Margrethe Vestager, Odense Universitet (7. april). Gæsteforelæste på Sosiologisk Institut, Lunds Universitet om Max Weber og Velfærdsstaten (3. maj) og ved Wahlgrenska Stiftelsens seminar Massmedierna som brobyggere over Massemediernes - splittende eller samlende, Malmö (5. maj). Han holdt festforelæsning ved overrækkelsen af Anders Bording-prisen, Dansk Fagpresse,

København (24. maj). Han deltog i Nordisk Socialforskningsmøde, hvor han ledede et symposium over temaet Det etiske grundlag for Velfærdsstaten, Reykavik (14.-17. juni). Han forelæste på Anglo-Scandinavian Pastoral Conference om The Spirit of the Welfare State and the Protestant Ethic, Odense (7. september). Han var i oktober måned gæsteprofessor ved Kwansai-Gakuin Universitetet, Nishinomiya, Japan.

P. Skyum-Nielsen har været ekstern sprogkonsulent for Danmarks Radios Nyheder, bestyrelsesmedlem og sekretær i Centrum för Metriska Studier Norden, har sammen med professor Finn Hauberg Mortensen været tilrettelægger og leder af konferencen Lærebog 2000 afholdt i Odense (27. april), medlem af bestyrelsen for Modersmål-Selskabet, medansvarlig for samme selskabs konference Juristernes sprog, afholdt på Christiansborg (19. januar), medlem af samme selskabs årbogsudvalg, medlem af bedømmelsesudvalg for doktorafhandling om journalistisk sprog indleveret til Universitetet i Oslo, medlem af redaktionsrådet for Ledelse i Dag, bidrager til Danmarks Nationalleksikon. Han har undervist ved Den Journalistiske Efteruddannelses kursus Giv sproget vingefang, Odense (13.-14. marts), Århus (15.-16. maj), Gentofte (6. december), har holdt foredraget Avis- og erhvervsprog, København (23. marts), har afholdt seminardage om Ph.D.-afhandlingen som genre, Odense (5. april og 20. september), har holdt foredraget Lærebogsanalyse, Odense (27. april). Endelig har han holdt foredrag for EUs danske sprogansatte i Luxembourg (25.-26. maj) og for EUs danske sprogansatte i Bruxelles (28. og 29. september).

H. Schjøth har deltaget i Konference om digital udvikling, Forvaltning, presse og offentlighed, Landstingssalen på Christiansborg (28. februar), Foreningen for Undersøgende Journalistik årsseminar, Danmarks Radio (9-10. april). Hun har holdt kursusoplæg for politi- og retsreportere på Den Journalistiske Efteruddannelse, Århus (28. marts). Deltaget i CAR-dag arrangeret af Foreningen for Computerstøttet Journalistik, Danmarks Journalisthøjskole, Århus (26. april).

C. Wien har undervist som gæstelærer ved Tartu Universitet, Estland under Tempus programmet (12.-15. maj og 29. september-1. oktober). Under det samme program underviste hun som gæstelærer ved Rigas Universitet, Letland (15.-18. september og 7.-10. oktober). Ud over dette har hun arrangeret tre intensive kurser i informationssøgning for journalister under Den Journalistiske Efteruddannelse, Århus (13.-17. marts, 5.-9. juni og 21.-25. august). Hun har holdt foredrag på Sjørup Herregård for Foreningen af AC fagbladsredaktører under titlen Om fem år kan man ikke pakke fisk ind i aviser, med mindre man gider printe (23. november). Endelig har hun fungeret som ekstern evaluator for Odense Kommunes flygtninge- og indvandrer projekt Retur til fremtiden.

Eksterne bevillinger og donationer

P. Bro har modtaget henholdsvis 25.000 kroner og 10.000 kroner fra POLITIKEN-Fonden og Pressens Uddannel-

sesfond til brug for studie- og forskningsophold ved Columbia University i efterårssemesteret 2000.

A. Brink Lund har modtaget 354.700 kroner fra Folketingets Magtudredning til forskningsprojektet En nyhedsuge i Danmark. Fra Den fynske Bladfond har han modtaget 230.000 kroner til projektet Lokaljournalistik: Tættere på - og mere, tak.

Publikationer

Bro, Peter. „Bag dagbladenes debatsider“. *Først med det sidste*. Red. Anker Brink Lund. Århus: Forlaget Ajour, 2000. 127-42.

Grunwald, Ebbe. „Bedre end sit rygte“. *Årsberetning 1999, Syddansk Universitet* (2000): 73-78.

Larsen, Niels Chr., Anker Brink Lund, og Lise Lyngbye. „Lokaljournalistik: Tættere på - og mere, tak“. www.journalism.sdu.dk, 2000.

Larsen, Peter Harms. „Journalistisk kvalitet i TV-A og TV2-Nyhederne“. *Først med det sidste - en nyhedsuge i Danmark*. Red. Anker Brink Lund. Århus: Forlaget Ajour, 2000. 51-77.

Lund, Anker Brink. „Media Research Cutting Edges: Alle Quiet on the Nordic Front?“ *Nordicom Review* 21.2 (2000).

Lund, Anker Brink. „Statens information: Fra borgerlig offentlighed til kampagne-demokrati“. *Regering og embedsmænd: Om magt og demokrati i staten*. Red. Tim Knudsen. Systime, 2000. 331-52.

Lund, Anker Brink. „Strategisk brug af kommunikation: Målsættende ledelsesretorik i Danmarks Radio“. *Æstetisk kommunikation*. Red. Frederik Stjernfelt og Ole Thyssen. Handelshøjskolens Forlag, 2000. 55-70.

Lund, Anker Brink. „Nyhedernes vej“. *Magasinet Dansk Presse* 1 (2000): 40-45.

Lund, Anker Brink. „Kampen om det danske vi“. *Først med det sidste - en nyhedsuge i Danmark*. Red. Anker Brink Lund. Forlaget Ajour, 2000. 7-30.

Lund, Anker Brink. „De journalistiske fødekæder“. *Først med det sidste - en nyhedsuge i Danmark*. Red. Anker Brink Lund. Forlaget Ajour, 2000. 143-59.

Lund, Anker Brink. „Dialogens betingelser: Etik, massemedier og offentlig debat“. *Mennesker og genteknologi i det nye årtusinde*. Red. Linda Nielsen. Etisk Råd, 2000. 65-72.

Lund, Anker Brink. „Var ligger forskningsfronten? Några nedslag i aktuell nordisk forskning“. *Nordicom Information* 22.2 (2000). 31-36.

Lund, Anker Brink og Roy Langer. „Öffentliches Krisenmanagement und kollektive Meinungsbildung“. *Publizistik* 45 (2000): 163-79.

Lund, Anker Brink, Sune Johansson, Kurt Klaudi Klausen og Charlotte Wien. Informationssamfund Fyn: En rapport om erfaringer og muligheder for at skabe samlede regionale IT-initiativer, strategier og modeller. www.journalism.sdu.dk, 2000.

Lund, Anker Brink. EU i dagblade og tv-nyhedsudsendelser 1999-2000. www.journalism.sdu.dk, 2000.

Petersen, Jørn Henrik. „Financing of the Welfare State.

Possibilities and Limits.“ *Entwicklungen der Systeme sozialer Sicherheit in Japan und Europa, Schriftenreihe für Internationales und Vergleichendes Sozialrecht, band 17, Max Planck Institut für Ausländisches und Internationales Sozialrecht*. Red. B.v. Maydell, T. Shimomura og K. Tezuka. Berlin: Duncker & Humblot, 2000. 289-318.

Petersen, Jørn Henrik. „Massemedierne - splitter de eller samler de?“ *Nordicom* 22 (2000): 55-64.

Petersen, Jørn Henrik. „Sygt, sundt og socialt“. *Først med det sidste - en nyhedsuge i Danmark*. Red. Anker Brink Lund. Aarhus: Forlaget Ajour, 2000. 31-50.

Petersen, Jørn Henrik. Sygt og Sundt, Om danskernes ønsker til sundhedsvæsenet. Odense: Odense Universitetsforlag, 2000.

Petersen, Jørn Henrik. Socialøkonomi og -politik. Odense: Odense Universitetsforlag, 2000.

Petersen, Jørn Henrik. „Dansk socialpolitik 1945-72“. *Arbejderhistorie* 2 (2000): 66-71.

Petersen, Jørn Henrik. „Jørgen Dich, Den herskende klasse.“ *Nationaløkonomisk Tidsskrift*. 138 (2000): 154-56.

Petersen, Jørn Henrik. „Velfærdsstatens ånd og protestantismens etik“. *Väntan på Framtiden*. Stockholm: Försäkringskassaförbundet og Socialvetenskapliga Forskningsrådet, 2000. 20-37.

Petersen, Jørn Henrik. „Danskerne skal i arbejdstøjet.“ *Kan vi ikke gøre det lidt bedre? Velfærdsstaten til kreativ revision*. Red. P. Milner, T. Morsing, og K. Overø. København: Aschehoug, 2000. 43-60.

Schjøth, Henriette, red., og Knud Aage Frøbert. Massemediernes frihed og ansvar, 3. udg. Greens Jura, 2000.

Skyum-Nielsen, Peder. Med fynd og klem. I *Fremstillingskunst*. København: Gymsprog, 2000. 23-25.

Skyum-Nielsen, Peder. Med klym og fend. I *Fremstillingskunst*. København: Gymsprog, 2000. 26-28.

Skyum-Nielsen, Peder. Syv sprogbreve. Kbh., DR Nyheder, 2000, 30 s.

Skyum-Nielsen, Peder og Henrik Galberg Jacobsen. Dansk sprog. En grundbog. København: Schønberg, 2000.

Skyum-Nielsen, Peder og Eva Lilja. Metrikens termer. Samnordisk thesaurus. Göteborg: Centrum för Metrisk Studier, 2000.

Wien, Charlotte. „Teaching online information retrieval to students of journalism.“ *Aslib Proceedings* 52.1, jan. (2000): 39-47.

Wien, Charlotte. „Uden saks og klister - ingen journalister. En kildekritisk analyse af en baggrundsinformation med særligt henblik på afhængighed mellem kilderne.“ *Nordicom Information* 22.1 (2000): 69-78.

Wien, Charlotte. „Sample Sizes and Composition: Their Effect on Recall and Precision in IR experiments with OPACs.“ *Cataloging and Classification Quarterly*, 29.4 (2000): 73-85.

Wien, Charlotte. „Jordskælvet i Tyrkiet - lige efter lærebogen“. *Først med det sidste - en nyhedsuge i Danmark*. Red. Anker Brink Lund. Århus: Forlaget Ajour, 2000. 113-24.

INSTITUT FOR STATISTIK OG DEMOGRAFI

Professor, cand.med. *Bernard Jeune* (instituttleder - se Institut for Sundhedstjenesteforskning)

Professor, dr.scient. *Bent Jørgensen*

Professor *Werner Vach*

Lektor *Vera Lucia Botelho*, Ph.D.

Lektor, cand.oecon. *Finn Klitvang*

Lektor *Gustav Kristensen*, Ph.D.

Lektor *Jørgen T. Lauridsen*, Ph.D.

Adjunkt *Lars Korsholm*, Ph.D.

Forskningsassistent, dipl.math. *Kirstin Vach* (fratrådt 30. november)

Projektforsker, akademiingeniør *Svend Lund* (fratrådt 21. marts)

Gæstelektor *Geir Olve Storvik* (fra 15. august)

Gæstelektor *Irina Mikhailovna Sushko* (15. april-15. maj, 25. september-31. oktober samt 1.-17. december)

Forskningsassistent *Helle Aagaard-Hansen* (tiltrådt 1. august, aflønnet af midler fra Dansk Center for Naturvidenskabsdidaktik)

Ekstern lektor, cand.oecon. *Erik Møllmann Bøye*

Ekstern lektor, scient.pol. *Carsten Ulstrup Johansen*

Ekstern lektor, civilingeniør *Jørgen Olsen*, HD

Institutsekretær, BA i erhvervsprog *Annette Schmidt-Mogensen*

Ph.D.-studerende pr. 31. december:

Ivan Iachine

Bjarke Mirner Klein

Sven Jesper Knudsen

Henrik Støvring (tilknyttet Forskningsenheden for Almen Medicin 1. januar-30. juni samt 1. november-31. december)

Shahriar Yousefi

Instruktører tilknyttet instituttet har haft i alt 1210 konfrontationstimer, og 3 undervisningsassistenter har haft 180 konfrontationstimer. De Ph.D.-studerende har tilsammen undervist i 243 konfrontationstimer.

Gæsteforelæsninger afholdt af instituttet

Fælles seminarække blev afholdt med Demografisk Forskningscenter ved Institut for Statistik og Demografi og Demografisk Forskningscenter, Syddansk Universitet, Odense med følgende gæsteforelæsere: Tommy Bengtsson (Demografisk Forskningscenter): Childhood Misery and Disease in Later Life. Effects of Environmental Stress on Old-Age Mortality in Sweden, 1760-1894 (14. februar), Lars Endahl (National Institute of Occupational Health, Danmark): A Semiparametric Approach to the Analysis of Longitudinal Ordinal Responses (28.

februar), Henrik Madsen (Inst. Math. Modelling, Bygning 321, DTU): Estimation of Embedded Parameters in Stochastic Differential Equations (13. marts), Roger Schofield (Cambridge, England): Did the mothers really die? Maternal mortality in England since the sixteenth century (22. maj), Bernard Jeune (IST - Epidemiologi): The Demography of the Centenarians (29. maj), Irina Sushko (Inst. of Mathematics, Academy of Science, Ukraine): Attractors and their Bifurcations in a Family of Two-Dimensional Piecewise Linear Maps (6. juni), Jim Oeppen (Cambridge): Demographic estimation from incomplete data: Denmark and England before 1840 (19. juni), Geoffrey Yeo (Mathematics and Statistics, DSE, Murdoch University, Australia): Aggregated Markov Chains and Ion Channel Behaviour (11. september), Ólöf Gardarsdóttir (Umeå University, Sverige): The problem of child-care and infant feeding in late 19th and early 20th century Iceland. Sources and methods (18. september), Tommy Bengtsson (Demografisk Forskningscenter): New Evidence on the Standard of Living in Sweden during the 18th and 19th Centuries: Long-term Development of the Demographic Response to Short-term Economic Stress among Landless in Western Scania (25. september), Hans-Peter Kohler (Max-Planck-Institute for Demographic Research): What can a Demographer Learn from Danish Fertility? Investigations using the Danish Twin Register and the Danish Fertility Database (2. oktober), Isabella Carneiro (Demografisk Forskningscenter): An Outline of a Study of Differences and Similarities in Family Formation between Denmark and Brazil - The Leaving Home Stage (23. oktober), Iliana Kohler (Demografisk Forskningscenter/Max-Planck-Institute for Demographic Research): Mortality Dynamics in Bulgaria: Socio-economic Determinants and Long Term Trends (6. november), Axel Skytthe (Demografisk Forskningscenter): The Danish Twin Registry with special Emphasis on the 1931-1952 Twin Cohorts (13. november), Geir Storvik (University of Oslo, Norge): Structural Modeling of Spatial and Spatio-temporal Gaussian Processes (27. november), Hanne Wielandt (Department of Gynecology and Obstetrics, Odense Universitetshospital): The Prevalent Use of Contraception among Teenagers in Denmark and the Corresponding Low Pregnancy Rate (4. december) og Antonio Ponce de Leon (Dept. of Public Health Sciences, Division of Social Epidemiology, Karolinska Institute, Sweden): Statistical Methods for Health Resource Allocation (18. december).

Andre arrangementer afholdt af instituttet

Instituttet afholdt the Second International Conference on Discrete Chaotic Dynamics in Nature and Society (9.-13.

maj), Syddansk Universitet, Odense. I den fælles seminar-række med Demografisk Forskningscenter forelæste endvidere følgende af instituttets egne medarbejdere: Gustav Kristensen: Time Series Analyses of the Danish Gross Birth Rate 1735-2020 (27. marts), Vera Lucia Botelho: Differentials in Health Conditions between Immigrants, Second Generation of Immigrants and Danish-born Population: The Case of Fyn (10. april), Henrik Støvring: Parametric Estimation of Prevalence, Incidence, and Treatment Duration based on the Waiting Time Distribution (15. maj) og Jørgen Lauridsen: Demand for Private Health Insurance and Demand for Health Care by Privately Insured in Denmark (11. december).

Medarbejdernes aktiviteter uden for instituttet

V.L. Botelho deltog i konferencerne Dansk Identitet, Indvandrere og Multikulturalisme, Dansk Sociologforening, København (8. februar), Multiple and Diasporic Identities: National and Ethnic Belongings in East Asia and Europe, SPIRIT, Aalborg Universitet (15.-16. september) samt Familieteoretiske og demografiske aspekter ved samboskab, ægteskab og forældrebrud i dagens Danmark af Mai Heide Ottosen, the National Institute of Social Research, afholdt af Dansk Demografisk Forening i Danmarks Statistik, København (29. november). Desuden deltog hun i mødet Aspects of the demography of the Nordic Countries, Demografisk Forskningscenter (6.-7. november).

I. Iachine har været på forskningsophold ved Max Planck Institute for Demographic Research, Rostock, Tyskland (18. februar-23. august). Han deltog i Workshop in Statistical Genetics, Stockholm, Sverige (16.-18. november) sponsoreret af NorFA med foredraget Frailty Models in the Genetic Analysis of Twin Data.

B. Jørgensen har med foredraget A Longitudinal Study of Mortality and Air Pollution for São Paulo, Brazil deltaget i PM2000: Particulate Matter and Health - The Scientific Basis for Regulatory Decision Making, Charleston, USA (25.-28. januar). Han holdt foredraget Multivariate Longitudinal Regression for Mixed Responses: The Effect of Betaseron on Multiple Sclerosis ved University of Ottawa, Canada (31. januar). Han er medlem af bestyrelsen for Scandinavian Journal of Statistics. Han var medlem af bedømmelsesudvalget for Antonieta A.Q. Peres' Ph.D.-afhandling Retrospective Effects in State Space Models for Multivariate Longitudinal Data ved Universidade de São Paulo, Brasilien (26. juni). Han har med foredraget An Orthodox BLUP Approach to Generalized Linear Mixed Models deltaget i Euroworkshop on Statistical Modelling-Mixed Models, Bernried, Tyskland (2.-5. november). Han har holdt foredraget Parameter Orthogonality and Bias Adjustment for Estimating Functions ved Universität München, Tyskland (6. november) og ved Symposium in Honour of Ole E. Barndorff-Nielsen, Aarhus Universitet (16.-18. november).

B.M. Klein deltog i Symposium i anvendt statistik med

foredraget: State Space Modelling i det Globale Positionerings System, Aalborg Universitet (24.-25. januar), deltog i halvdagsmøde om State Space Modelling, Jydsk Longitudinelt Selskab i samarbejde med Dansk Selskab for Teoretisk Statistik, Syddansk Universitet (16. maj), deltog i International Workshop on Statistical Modelling, Bilbao, Spanien (18.-22. juli), deltog i Livslang Uddannelse: Markovkæder, Monte Carlo og Perfekt Simulation, Aalborg Universitet (23.-25. august), deltog i Workshop, Jydsk Longitudinelt Selskab, Aalborg (1. november) samt deltog i todagesmøde, Dansk Selskab for Teoretisk Statistik, Københavns Universitet (7.-8. november).

S.J. Knudsen deltog med bidraget Bias Adjusted Pearson Estimating Function i The 15th International Workshop on Statistical Modelling, Bilbao, Spanien (17.-21. juli). Derudover var han på Ph.D.-udenlandsophold ved Environmental Health Center, Ottawa, Canada (november), ved Rick Burnett ang. State Space Modelling af Luftforurening og Døds Data for Toronto, Canada.

L. Korsholm deltog i kurset Statistical Practise in Epidemiology for Statisticians, Oulanka, Finland (17.-25. marts) sponsoreret af NorFa. Derudover deltog han i 5th world congress of the bernoulli Society for mathematical statistics and probability og 63rd annual meeting of the institute of mathematical statistics, Guanajuato, Mexico (15.-20. maj), hvor han præsenterede en poster med titlen The Semiparametric Normal Variance-Mean Mixture Model. Han deltog endvidere i Dansk Epidemiologisk Selskabs 16. Årsmøde på Hindsgavl Slot, Middelfart (7.-8. september) samt i workshoppen Empirical Process Techniques for Dependent Data, Københavns Universitet (21.-24. november).

G. Kristensen var inviteret som gæstetaler ved University of Urbino, Italy (28.-30. september) til en konference om Modelli Dinamici in Economia e Finanza, hvor han holdt et indlæg med emnet Time Series Analyses of Gross Birth rates in Denmark 1735-2020. Var leder af The Second International Conference on Discrete Chaotic Dynamics in Nature and Society afholdt på Syddansk Universitet, Odense (9.-13. maj). Han var referee for Urban Studies, Geographical Analyses, Papers in Regional Science. Var co-chairman for the International Organization and Program Committee for conferences on Discrete Chaotic Dynamics in Nature and Society.

J.T. Lauridsen deltog i Symposium i Anvendt Statistik, Aalborg (24.-25. januar), hvor han præsenterede et paper med titlen Indpendlingsmodeller for danske kommuner. Desuden deltog han i Dansk Økonometrisk Selskabs årsmøde, Sandbjerg, Sønderborg (26.-28. maj), hvor han præsenterede et paper med titlen Demand for Private Health Insurance and Demand for Health Care by Privately Insured in Denmark. Han deltog endvidere i konferencen Discrete Chaotic Dynamics in Nature and Society, Odense (9.-13. maj), hvor han præsenterede paperet Spatial Cointegration Analysis in Econometric Modelling. Endelig deltog han i 40. ERSA Congress, Barcelona, Spanien (28. august-1. september), hvor han

præsenterede artiklen Spatial Autoregressively Distributed Lag Models: Equivalent Forms and Estimation.

H. Støvring deltog i Almenmedicinsk Forskningsseminar med foredraget Rigtig statistik til multipraksis forskning (3. februar). Han deltog endvidere i 21st Meeting of the International Society for Clinical Biostatistics, Trento, Italien (4.-8. september), hvor han holdt foredraget Parametric Estimation of Prevalence, Incidence and Treatment Duration based on the Waiting Time Distribution.

W. Vach blev inviteret til at deltage i en workshop om Medical Statistics Current Developments in Statistical Methodology for Clinical Trials, Oberwolfach, Tyskland (6.-12. februar), og han holdt foredrag om Complex models in biometry - conceptual and computational problems. Han deltog i en NCI-EORTC workshop om From Discovery to Clinical Practice: Diagnostics Innovation, Implementation, and Evaluation, Nyborg (29. juni). Han besøgte Forskergruppen for Biometri hos Danmarks Jordbrugsforskning i Foulum (28. september) og holdt foredrag om Monte Carlo integration and complex models in biostatistics. Deltog også i Euroworkshop on Statistical Modelling - Mixed Models med foredraget On the use of Monte Carlo integration in computing ML estimates in complex, mixed models.

S. Yousefi deltog i Dynamic Days 2000, University of Surrey, Guildford, England (25.-29. juni). Endvidere var han medarrangør af The Second International Conference on Discrete Chaotic Dynamics in Nature and Society (9.-13. maj), Syddansk Universitet, Odense.

Eksterne bevillinger og donationer

Bent Jørgensen har modtaget 185.470 kroner fra Dansk Center for Naturvidenskabsdidaktik til udvikling af internetbaseret materiale til statistikkurser på Åben Uddannelse.

Gustav Kristensen har fra Landsforeningen Kiropraktikkens Fremme modtaget 30.000 kroner til støtte for forskningen inden for området Patienttilfredshed.

Publikationer

Artes, R., og B. Jørgensen. „Longitudinal data estimating equations for dispersion models.“ *Scand. J. Statist.* 27 (2000): 321-334.

Begun, A.Z., I.A. Iachine, og A.I. Yashin. „Genetic Nature of Individual Frailty: Comparison of Two Approaches.“ *Twin Research* 3.1 (2000): 51-57.

Bunzel, Henning, Bent Jesper Christensen, N.M. Kiefer, og Lars Korsholm. „Equilibrium Search with Human Capital Accumulation.“ *Panel Data and Structural Labour Market Models*. Red. Henning Bunzel, Bent Jesper Christensen, N.M. Kiefer, og Dale T. Morgen- sen. North-Holland. 107-143.

Christensen, K., M. McGue, A. Yashin, I. Iachine, N.V. Holm, og J.W. Vaupel. Genetic and Environmental Influences on Functional Abilities in Danish Twins Aged 75 Years and Older. *J. Gerontol. A Biol. Sci.*

Med. Sci. 55.8 (2000): 446-52.

Grabau, D.Aa., S.M. Thorpe, A. Knoop, W. Vach, H.D. Schrøder, M. Blichert-Toft, N.N. Al-Suliman, H.P. Graversen, og C. Rose. Immunohistochemical assessment of oestrogen and progesterone receptors: correlations with the DCC method and clinical outcome in primary breast cancer patients. *The Breast* 9 (2000): 208-217.

Hansen, S., D. Grabau, F.B. Sørensen, M. Bak, W. Vach, og C. Rose. The prognostic value of angiogenesis by Chalkley counting in a confirmatory study design on 836 breast cancer patients. *Clinical Cancer Research* 6 (2000): 139-146.

Hansen, S., D. Grabau, F.B. Sørensen, M. Bak, W. Vach, og C. Rose. Vascular grading of angiogenesis: prognostic significance in breast cancer. *British Journal of Cancer* 82 (2000): 339-347.

Iachine, I.A., m.fl. Genes and Longevity: Lessons from Centenarian Studies. *Journal of Gerontology: Biological Science*, 55A.6 (2000): B1-B10.

Iachine, I.A. m.fl. „Multivariate Frailty Model with Major Gene: Application to Genealogical Data.“ *Medical Infobahn for Europe*. Proceedings of MIE2000 and GMD2000. Red. A. Hasman, B. Blobel, J. Dudeck, G. Gell, og H.-U. Prockosch. Amsterdam: IOS Press, 2000. 412-416.

Jørgensen, Bent, og Sven Jesper Knudsen. „Parameter Orthogonality and Bias Adjustment for Estimating Functions.“ *Research Report 31*. Odense: Institut for Statistik og Demografi, Syddansk Universitet, 2000.

Jørgensen, B., og S.L. Lauritzen. Multivariate dispersion models. *J. Multivar. Anal.* 74 (2000): 267-281.

Klein, B. „State Space Modelling i det Globale Positionerings System“. Transactions of Symposium i anvendt statistik, 24.-25. januar 2000. Aalborg, 2000. 104-114.

Korsholm, Lars. The Semiparametric Normal Variance-Mean Mixture Model. *Scand. J. Statist.* 27. 2 (2000): 227-261.

Kristensen, G. „Spatial Heterogeneity in Danish Urban Land Prices.“ *Spatial Economic Science, New Frontiers in Theory and Methodology*, kapitel 13. Red. A. Reggiani. Springer-Verlag, 2000. 258-278.

Lauridsen, Jørgen. „Indpendlingsmodeller for danske kommuner.“ *Symposium i anvendt statistik*. Red. A. Reggiani A. Aalborg: Aalborg Universitet, 2000. 152-6.

Lauridsen, Jørgen, og Max Nicolaisen. „Hvad ved vi om mobning på Thurø Skole?“ *Research Report 29*. Odense: Institut for Statistik og Demografi, Syddansk Universitet.

Knudsen, Sven Jesper. Bias Adjusted Pearson Estimating Function. Proceedings of the 15th International Workshop on Statistical Modelling, Bilbao, Spanien. Red. V. Núñez-Antón, og E. Ferreira.

Puggaard, L., J.B. Larsen, H. Støvring, og B. Jeune. Maximal oxygen uptake, muscle strength and walking speed in 85-year-old women: effects of increased

- physical activity. *Aging (Milano)* 12.3, jun. (2000): 180-9.
- Schwarzer, G., W. Vach, og M. Schumacher. On the misuse of artificial neural networks for prognostic and diagnostic classification in oncology. *Statistics in Medicine* 19 (2000): 541-561.
- Storvik, Geir. Particle filters in state space models with the presence of unknown static parameters. *Research Report 32*. Odense: Institut for Statistik og Demografi, Syddansk Universitet, 2000.
- Yashin A., I.A. Iachine, og A.Z. Begun. „Mortality Modeling: A Review.“ *Mathematical Population Studies* 8.4.
- Yousefi, S., m.fl. „Complex Dynamics in a Simple Model of Interdependence Open Economies. *Discrete Dynamics in Nature and Society* 5 (2000): 161-177.’

Det Humanistiske Fakultet

Under Det Humanistiske Fakultet hører følgende institutter:

DIG	Dansk Institut for Gymnasiepædagogik
FI	Filosofisk Institut
IEIK	Institut for Erhvervsproglig Informatik og Kommunikation
IHKS	Institut for Historie, Kultur og Samfundsbeskrivelse
ILKM	Institut for Litteratur, Kultur og Medier
ISK	Institut for Sprog og Kommunikation

Det Humanistiske Fakultetssekretariat

Kontorfuldmægtig *Laila Andersen*
Kontorfuldmægtig *Gerda Bagger*
Overassistent *Anne Grethe Hansen*
Overassistent *Stine Grøndal Hansen*
Overassistent *Else Jensen*
Fakultetssekretær, cand.jur. *Grete Klit*
Fuldmægtig, cand.mag. *Tomas Bech Madsen*
Fuldmægtig, cand.jur. *Lisbeth Broegaard Petersen*
Overassistent *Merete Schneider*
Fuldmægtig, cand.mag. *Britta Løck Worm*

Humanioras udviklingskontor

Fuldmægtig, cand.rer.soc. *Jakob Ejersbo Hansen*
Fuldmægtig, cand.mag. *Tomas Bech Madsen*
Kontorfuldmægtig *Gitta Størmose*

IT-funktionen

Supportmedarbejder *Michael Juul Mortensen*
Supportmedarbejder *Anja Rasmussen* (tiltrådt 1. maj)
Supportmedarbejder *Martin Gotfredsen*
Afdelingsleder, cand.phil. *Keld Vorup Sørensen* (orlov, fratrædt 1. november)
Afdelingsleder *Jørn Erik Wennerstrøm*
Fuldmægtig, cand.phil. *Allan Bengtsson*
Sekretær *Martin Lund*

DTP-funktionen

Sekretær *Elsebeth Jensen*

Undervisningsprisen

Lektor *Flemming Smedegaard*, Institut for Sprog og Kommunikation, tildeltes ved universitetets årsfest Det Humanistiske Fakultets undervisningspris.

DANSK INSTITUT FOR GYMNASIEPÆDAGOGIK

Professor, mag.art., lic.phil. *Finn Hauberg Mortensen*
(instituttleder, studieleder pr. 1. september)

Lektorvikar, cand.psych. *Sten Clod Poulsen* (1. april-30.
september, 1. oktober-1. december ekstern lektor)

Lektor, cand.pæd. *Lilian Zøllner*, Ph.D.

Forskningsadjunkt, cand.mag. *Ellen Krogh*

Forskningsassistent, mag.art. *Harry Haue* (fra 1. august
lektorvikar, fra 1. oktober amanuensis)

Forskningsassistent, cand.scient. *Claus Michelsen* (til-
trådt 1. april på deltid)

Forskningsassistent, cand.mag. *Peter Henrik Raae* (til-
trådt 1. februar)

Forskningsassistent, cand.scient. *Marit Schou* (tiltrådt 1.
august)

Sekretariatschef, cand.mag. *Erik Damberg*

Institutsekretær, kontorfuldmægtig *Else Hartby*

Lærere ved teoretisk pædagogikum:

Gymnasielektor, cand.mag. *Steen Beck*

Gymnasielektor, cand.mag. *Margit Clausen*

Gymnasielektor, cand.scient. *Jens Dolin*

Gymnasielektor, cand.scient. *Pernille Ehlers*

Gymnasielektor, cand.mag. et psych. *Inger-Margrethe
Holm*

Gymnasielektor, cand.mag. *Jørgen Husballe*

Gymnasielektor, cand.mag. *Ole Juul Lund*

Gymnasielektor, cand.mag. *Gunnar Lundsgaard*

Gymnasielektor, cand.scient. *Jesper Ranfelt*

Gymnasielektor, cand.scient. *Knud Rasmussen*

Gymnasielektor, cand.mag. *Mette Røgne*

Gymnasielektor, cand.scient. *Lone Ryttersgaard*

Ph.D.-studerende pr. 31. december:

Gymnasielektor, cand.mag. *Marianne Abrahamsen* (pri-
vat)

Handelsskolelektor, cand.scient. *Søren Antonius* (Under-
visningsministeriet)

Gymnasieadjunkt, cand.scient. *Dinna Balling* (Århus Amt)

Gymnasielektor, mag.art. *Claus Engstrøm* (Ringkøbing
Amt)

Stipendiat, cand.phil. *Yvonne Fritze* (Lillehammer)

Gymnasielektor, mag.art. *Bodil Hedeboe* (Fyns Amt)

Gymnasielektor, cand.mag. *Peter Kaspersen* (Vestsjæl-
lands Amt)

Gymnasielektor, cand.mag. *Åse Lading* (Københavns Amt)

Gymnasieadjunkt, cand.mag. *Jesper Thøis Madsen* (Fyns
Amt)

Gymnasielektor, cand.mag. *Tanja Miller* (Viborg Amt)

Gymnasielektor, cand.mag. *Ole Emil Rasmussen* (Frede-
riksberg Kommune)

Gymnasielektor, cand.mag. *Pia Ravn* (Nordjyllands Amt)
Gymnasielektor, cand.scient. *Verner Schilling* (Køben-
havns Kommune)

Gymnasielektor, cand.mag. *Ulla Senger* (Nordjyllands
Amt)

Lektor, cand.ling.merc. *Elsebeth Toft* (Syddansk Univer-
sitet, Odense)

Gymnasielektor, cand.mag. *Dorthe Uldall* (Ribe Amt)

Gymnasielektor, cand.mag. *Niels Valdemar Vogensen*
(Fyns Amt)

Gymnasielektor, cand.mag. *Lisbeth Birde Wiese* (Under-
visningsministeriet)

Andre arrangementer afholdt af instituttet

DIG har holdt forskeruddannelsesseminar (2. februar, 9. februar, 1.-2. marts, 14.-16. marts, 5. april, 26. april, 10.-11. maj, 17.-18. maj, 6. september, 20. september, 4. oktober, 24.-26. oktober, 1. november, 15. november, 28.-30. november, 6.-7. december, 13. december). Institutet har arrangeret debataften for Ph.D.-studerende og eksterne lektorer tilknyttet teoretisk pædagogikum om skoleudvikling og skoleorganisation med indledning ved P.H. Raae (23. marts). Introduktionsforløb for nye Ph.D.-studerende (17.-19. januar og 1. august samt 14.-17. august) er blevet arrangeret af F.H. Mortensen. Følgende har bidraget til afvikling af introduktionen: C. Michelsen, L. Zøllner, H. Haue, Niels V. Vogensen og L.B. Wiese. DIG holdt seminar om seniorforskning (23. marts). Medarbejdere ved DIG foretog endvidere studierejse til Malmö Högskola, Lunds Universitet, Linköping Universitet samt Göteborgs Universitet (10.-14. april). Rejsen var arrangeret af E. Hartby, C. Michelsen og L. Zøllner (F.H. Mortensen deltog 10.-11. april). DIG arrangerede en konference om Etik og Undervisning på Fyns Pædagogseminarium. I forbindelse hermed blev der holdt fernisering på en udstilling af elevkunst fra fynske gymnasier og kurser i DIGs lokaler (7. april). I samarbejde med Institut for Journalistik afholdt DIG konferencen Lærebog 2000 på Mulernes Legatskole (27. april). VISL-projektet fra Syddansk Universitet blev præsenteret (28. februar). Der blev holdt ekskursion for medarbejderne til Langeland og Sydfyn (26. august). DIG markerede Master-modtagelsen 2000 med forelæsning om Goethe ved professor Per Øhrgaard (1. september). Institutet holdt repræsentantskabsmøder (27. januar, 25. april, 21. september). DIG arrangerede møde i Idégruppen (21. november).

Gæsteforelæsnings afholdt af instituttet

S.C. Poulsen: Ekstern projektkritik (17. januar). Forskningsstyrelsens direktør, lic.scient. Jens Morten Hansen:

Forholdet mellem de hårde og de bløde videnskaber – belyst ved Stenos videnskabsteori og skæbne (2. februar). Lektor, mag.art. et Ph.D. Anne Scott Sørensen, Syddansk Universitet: Teorier, metoder og temaer i den aktuelle ungdomsforskning (9. februar). S.C. Poulsen: Kvantitative og kvalitative metoder (1. marts), Observationsteknik (14. marts) og Interviewteknik (15. marts). Professor, dr.phil. et Ph.D. Peder Skyum-Nielsen, Syddansk Universitet: Ph.D.-afhandlingen som genre (5. april og 20. september). Lektor, dr.pæd. Karen Borgnakke, Danmarks Lærerhøjskole: Jürgen Habermas – teorien om den kommunikative handle (10. maj). Lektor, mag.art. Jens Erik Kristensen, Institut for Idéhistorie, AU: Michel Foucault (11. maj). Seniorforsker Ulf Brinkkjær, DPI: Pierre Bourdieu (4. oktober). Lektor, cand.scient. Jens Dolin, RUC: Kognitionsteorier i det 20. århundrede (26. oktober). Professor, mag.art. Lars Qvortrup: Hvordan iagttages „læring“ og „undervisning“ med udgangspunkt i Niklas Luhmann (1. november). Lektor Torben K. Jensen, AU: Det kvalitative forskningsinterview (15. november).

Medarbejdernes aktiviteter uden for instituttet

E. Damberg har repræsenteret DIG ved møder i Ribe Amts Gymnasieforum (24. marts og 26. maj), for hvem han planlagde og gennemførte en konference på Syddansk Universitet, Esbjerg om elevernes kompetenceudvikling i de gymnasiale uddannelser (4. april). Han arrangerede et møde (28. februar) for fagkonsulenter og gymnasielærere i sprogfagene om Syddansk Universitets VISL-projekt. Han deltog i konference på Carlsberg om pædagogisk forskning (17. maj) arrangeret af Statens Humanistiske Forskningsråd med oplæg om forskningsbaseret udviklingsarbejde i de gymnasiale uddannelser. Han deltog i konference i Eigtveds Pakhus om de videregående uddannelser og gymnasiet (30. august). Han deltog i de indledende møder om stiftelsen af en dansk organisation under EFEA (European Federation of Educational Administrators) på Køge Handelsskole (6. september) og på DIG (22. november). Han holdt oplæg om efteruddannelsesmæssige forhold på en konference for de pædagogiske medarbejdere ved Amtscentren i Danmark, Glostrup (25. september) og havde møde med Amtscentren i Danmark, Århus om efteruddannelse (7. november). Han har på Magleås Kursuscenter holdt forelæsning om skolelederuddannelse i et krydsfelt for lederne ved de private gymnasier (20. september), og han har holdt oplæg for Gymnasieskolernes Studielektorforening om DIGs uddannelser ved årsmødet i Odense (4. november). Han har i foråret afholdt en række orienteringsmøder for amterne om DIGs masteruddannelse (Hillerød 25. april, Esbjerg 26. april, Skive 26. april, Ikast 27. april, København 9. maj, Tietgenskolen 11. maj, Esbjerg Tekniske Skole 12. maj, Herning 17. maj, Aalborg Tekniske skole 23. maj) og har deltaget i møder med Københavns Amt (22. februar) og Københavns Kommune (13. april) om iværksættelsen af samme. Han deltog i møde for Undervisningsministeriets fagkon-

sulenter i København om masteruddannelserne (24. april og 7. december). Han har deltaget med oplæg i RUE, København om videregående uddannelser i studievejledning (15. maj). Han har fortsat deltaget i opbygningen af en landsdækkende kursusaktivitet og informationsvirksomhed på Ph.D.-området (RUC 7. marts, Danmarks Lærerhøjskole 19. september) og har deltaget i møde med Danmarks Erhvervspædagogiske Læreruddannelse om samarbejde om forskningsprojekt om frafald (4. januar og 27. januar). Han har deltaget i møder i Vejle Amt om tilrettelæggelse af forløb for de særligt begavede elever (14. november, 21. november). Han har deltaget i møde om FIRST, EU-projekter i Parken, København (29. november). Han har deltaget i udviklingen af DIGs eksterne kontakter, blandt andet i møde med uddannelseskonsulent Dorte Jeppesen, Dansk Arbejdsgiverforening (24. oktober). Han har deltaget i arbejdsgrupper om hf-uddannelsen, om udvikling af nye eksamensformer samt om skoleudvikling for Undervisningsministeriet (12. januar, 22. januar, 8. marts, 12. maj, 20. juni). Han har sammen med Mette Knudsen, Peter Henrik Raae og Knud Rasmussen for Undervisningsministeriet gennemført et følgeforskningsprojekt om særlige tilrettelæggelsesformer i det almene gymnasium på Aabenraa Gymnasium og HF, Borupgaard Amtsgymnasium, Dronninglund Gymnasium og Mulernes Legatskole. Han har deltaget i en konference og et møde i Napoli om EU-projektet COTEPRRA om brug af fremmedsproglitteratur i modersmålsundervisningen (28.-30. oktober). Han har deltaget som Undervisningsministeriets repræsentant i referencegruppen for det norske udviklingsprojekt for ungdomsuddannelserne ved et møde i Oslo (27. november). Han har deltaget i Teoretisk Pædagogikum-lærergruppens studietur til London (5.-6. maj).

H. Haue har holdt foredrag om Uddannelsesstænkning i Danmark 1960-2000 på Scanticon i Kolding arrangeret af Kolding Tekniske Skole (2. februar), om lærebogens funktion i gymnasiet på DIGs konference Lærebog 2000 på Mulernes Legatskole i Odense (27. april), om hvilke udfordringer begrebet almendannelse møder i dag ved Amtscenteret for Undervisning, Randers Statskole (12. oktober), om oprettelsen af et uddannelseshistorisk arkiv ved DIG på årsmødet for Selskab for Dansk Skolehistorie på Ribe Katedralskole (4. november) og om signalement af uddannelsesudviklingen 1900-1960 på Nordisk Folkeuniversitets konference i Roskilde (23. november).

E. Krogh har deltaget i konference om unge og anderledeshed på Amtscentret for Undervisning, Københavns Amt (7. februar) og i konference om dialogisk litteraturpædagogik i Daneklærerforeningens litteraturpædagogiknetværk på Schæffergården (3.-4. marts). Hun har arrangeret introducerende møde i netværk af Ph.D.-forskere i gymnasial skrivning og skrivepædagogik (10. november). Hun er medlem af Skrivning på tværs, et netværk af skriveforskere og skriveundervisere samt af Litteraturpædagogiknetværket i Daneklærerforeningen.

C. Michelsen holdt foredraget Integrating Physics and Mathematics by Modelling ved konferencen Physics Tea-

cher Education Beyond 2000, Barcelona (28. august). Han holdt foredraget Funktioner i gymnasiets matematik- og fysikundervisning ved LMFK-årsmødet i Odense (7. oktober). Han holdt foredraget Fysik som støttefag for matematik ved Undervisningsministeriets konference Erfaringer med matematik i naturfag, Birkerød (22. november). Han var arrangør af den matematik-didaktiske sektion ved First AMS-Scandinavian International Mathematics Meeting, Odense (13.-16. juni). Han har opholdt sig ved Institut für die Pädagogik der Naturwissenschaften, Universität Kiel, hvor han var tilknyttet projektet BLK-Modellprogramm, Interface Mathematik-Physik (1. september-27. oktober). Han er medlem af bestyrelsen for Forum for matematikkens didaktik, af Danmarks matematikundervisningskommission, af den lokale organisationskomité for den 10. verdenskongres i matematikundervisning, ICME-10, i København 2004 samt af programkomitéen for den 3. nordiske konference om matematikkens didaktik, NORMA-01, i Kristianstad 2001.

F. Hauberg Mortensen har deltaget med foredrag i høring vedrørende etablering af DPU arrangeret af Folketingets Uddannelsesudvalg i Landstingssalen (2. marts). Han deltog i et internationalt symposium om Ikonanalyse arrangeret af medarbejdere ved Lunds Universitet og Universität Göttingen, Lund (17.-19. november). Han deltog i Forskningsstyrelsens arrangement for afgående og tiltrådte rådsmedlemmer i Børssalen, København (16. august). Han holdt oplæg om Dansk Institut for Gymnasiepædagogik ved inspirationsmøde for gymnasielærere arrangeret på Syddansk Universitet, Sønderborg (8. februar) samt ved møde arrangeret af Det Tekniske og Naturvidenskabelige Fakultet, Syddansk Universitet (22. marts). Han har fortsat deltaget i opbygningen af en landsdækkende kursusaktivitet og informationsvirksomhed på Ph.D.-området med følgende møder: RUC (7. marts), Danmarks Pædagogiske Universitet (19. september). Han er medlem af Idégruppen bag det almenpædagogiske samarbejde mellem gymnasierne i Fyns Amt (møder: 31. januar, 21. november). Han deltog i konference om Master- og Diplomuddannelser arrangeret af Undervisningsministeriet på Gammel Dok (25. maj). Han deltog i årsmøde i Gymnasieskolens Rektorforening arrangeret af Undervisningsministeriet, Nyborg Strand (23.-24. november). Han deltog i møde om uddannelse og erhvervsliv arrangeret af Dansk Arbejdsgiverforening (2. oktober). Han har holdt følgende møder med amter, faglige foreninger m.fl. vedrørende Ph.D.-uddannelsen og Masteruddannelsen i Gymnasiepædagogik (MIG): Århus Amt (25. januar, 28. februar, 14. marts, 28. marts), Frederiksberg Kommune (3. februar), Københavns Amt (15. og 22. februar, 27. marts, 28. april), Nordjyllands Amt (24. marts, 6. april), Frederiksborg Amt (27. marts), Ribe Amt (29. marts), Roskilde Amt (7. april), Vejle Amt (12. april), Københavns Kommune (13. april), Fyns Amt (27. april), Storstrøms Amt (16. maj). Han har holdt følgende møder med medarbejdere og repræsentanter for andre institutioner, organisationer mv. vedrørende etablering af forsknings-samarbejde: Danmarks Erhvervspædagogiske Lærerud-

dannelse (4. januar, 21. januar), Danmarks Lærerhøjskole (20. januar), Danmarks Tekniske Universitet (28. januar), Arbejdsgruppe vedrørende dansk naturvidenskabsdidaktik på universitetsniveau (1. februar), Undervisningsministeriet (7. marts, 12. april), Aarhus Universitet (14. marts, 23. august), Dansk Arbejdsgiverforening (23. oktober). Han har foretaget studierejse til Firenze med invitation fra Società Italiana per gli studi Kierkegaardiani (24.-27. februar) og har i selskabet holdt foredraget Visione di vita. Su Søren Kierkegaard e Hans Christian Andersen (25. februar). Han deltog som formand for Lektoratsudvalget, dels i årsmødet i Society for the Advancement of Scandinavian Studies (SASS) på University of Wisconsin, Madison (30. april-7. maj), dels i regionalmødet for udlandslektorer i Nordamerika, New York (2.-5. november) og deltog sammen med M.H. Schou herefter i studierejse, dels vedrørende udlandslektoraterne for Lektoratsudvalget, dels vedr. IT-pædagogik for DIG med besøg på University of Minnesota, Minneapolis, på University of British Columbia, Vancouver samt på University of Washington, Seattle (5.-15. november). Han deltog som formand for Lektoratsudvalget i internordisk møde vedrørende nabosprogsundervisningen på nordiske universiteter, Helsinki (16.-17. november). Han var formand for udvalget, der antog afhandlingen Siden hen – om Karen Blixen (1999) af lektor Bo Hakon Jørgensen, Institut for Litteratur, Kultur og Medier til forsvar for den filosofiske doktorgrad (forsvar 4. februar). Han var formand for udvalget, der bedømte ansøgere til Det Humanistiske Fakultets professorat i Multimedier ved Institut for Litteratur, Kultur og Medier. Han deltog i bedømmelsen af ansøgere til lektorat i litteraturpædagogik ved Växjö Universitet (prøveforelæsninger 24. maj). Han deltog som formand for Lektoratsudvalget i bedømmelsen af ansøgere til et lektorat i dansk sprog og litteratur ved University of East Anglia, Norwich (30.-31. maj med prøveforelæsninger 30. maj). Han deltog i bedømmelse vedrørende docentkompetence, Institut för litteraturvetenskap, Lunds Universitet (27. december). Han er fortsat formand for Fynsk Selskab for Nordiske Studier og for Lektoratsudvalget i Undervisningsministeriet (møder 16. februar, 17. marts, 10. maj, 30. maj, 7.-8. juni, 27. juli, 1.-5. august, 9. oktober, 29. november, 4. december, 11. december). Han er indvalgt i Ph.D.-studienævnet ved Det Humanistiske Fakultet (fra 1. januar), i Det Humanistiske Fakultets lokaleudvalg (fra 1. januar), i Det Danske Sprog- og Litteraturselskab (fra 9. maj), beskikket som medlem af bestyrelsen for Danmarks Pædagogiske Universitet (fra 21. september, møde d. 28. november), af Forskeruddannelsesrådet (fra maj, møder 22. maj, 18. september, 4. oktober, 30. oktober, 27. november), af Forskningsstyrelsens forberedelsesgruppe vedrørende EUs 6. rammeprogram (fra november) samt af bestyrelsen for Danmarks Humanistiske Forskningscenter (næstformand fra januar med forberedelsesmøder 5. januar, 29. maj, 15. juni, 7. juli, 8. august, 18. september, 29. september, 5. december). Han er fortsat medlem af Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab, af den videnskabelige komité

ved Società Italiana per gli studi Kierkegaardiani, af Fagligt Råd ved Videnscenter for Læreprocesser på Aalborg Universitet (m der 12. januar og 14. september) samt af censorkorpset ved universiteternes danskstudier. Han har deltaget i udvikling af en ny biologiformidleruddannelse ved Syddansk Universitet (m der 6. januar, 10. januar, 20. marts., 26. april, 26. september), i udviklingen af forskningsprojektet „Elev/Student“ samt i Undervisningsministeriets arbejdsgruppe vedrørende faglig supplering i forbindelse med udvikling af en ny p dagogikumordning (m der 24.-25. august, 20. september, 6. oktober, 27. oktober). Han holdt forelæsning om Villy Sørensens forfatterskab på regional konference for udlandslektorer i Norden og de baltiske lande på Sophienberg, Rungsted (25. marts), P dagogik og retorik hos Holberg - Moralske Tanker og Erasmus Montanus ved Det ny 18.  rhundrede, Seminar om oplysningstiden i nordisk litteratur, Københavns Universitet (1. november) samt forelæsningen Strømperne og sarkofagen - om 'gavedigtet' og om gavedigtene 'Til Nanna' og 'Med en Brystnaal' ved m de i Fynsk Selskab for Nordiske Studier i anledning af Emil Aarestrups 200  rdsdag (4. december).

P.H. Raae har deltaget i et evalueringsprojekt for Uddannelsesstyrelsen, Undervisningsministeriet vedrørende undervisningsudvikling og fleksible tilrettelæggelsesmuligheder i gymnasiet samt i et stadigt løbende projekt vedrørende undervisningsudvikling på VUC med særlig henblik på hf-enkeltfag. Han har været kursusleder og underviser på konsulentuddannelseskursus for Undervisningsministeriet udviklet i samarbejde med DIG (24.-26. januar, 29.-31. marts). Han har deltaget i forarbejdet med et nyt pædagogikum for gymnasielærere og er medlem af opgavekommissionen for Teoretisk P dagogik. Har holdt oplæg om kompetenceudvikling og undervisning på Gymnasiel rerforeningens konference om samme emne. Han har holdt foredrag på Hillerød Handelsskole om l rerp erson og voksenundervisning, på Fyns Studenterkursus, Ishøj Handelsskole, Herning Gymnasium, Midtfyns Gymnasium og Albertslund Gymnasium om lærersamarbejde, undervisningsorganisation og elevernes kompetenceudvikling og for fynske skoleledere om overgangen mellem folkeskole og gymnasium.

L. Zøllner har holdt forelæsning om tankegang, religion og uddannelse i Japan ved Rotary, Odense (17. januar), om etik og moral ved sygeplejerskernes efteruddannelse på Thisted Sygehus (19. januar), om ungdomskultur ved sygeplejerskernes efteruddannelse i læring og kompetenceudvikling på Nykøbing Sygehus (6. marts), om etik og moral ved sygeplejerskernes efteruddannelse på Thisted Sygehus (1. maj), om ungdomskultur ved sygeplejerskernes efteruddannelse i læring og kompetenceudvikling på Thisted Sygehus (8. maj), om de sårbare unge på konferencen 'Udsat - men ikke udst dt' arrangeret af Børne- og Kulturchefforeningen på Marienlyst Hotel, Helsingør (16. november), om unges værdier på konference for sundhedsgrupperne i Odder Kommune arrangeret af Børne- og familieafdelingen i Odder Kommune på Middelfart Kursuscenter (17. november), om de sårbare unge for Odder

Kommunes SSP-gruppe på Odder Rådhus (9. marts), om Kultur og udvikling på Limbjergg rd, Ry for Ghana Venskabsgrupperne i Danmark (2. september), om uddannelsesbibliotekernes efteruddannelsesmuligheder på konference arrangeret af bestyrelsen for Bibliotek og Uddannelse på Hindsgravl Slot (14. september). Hun blev interviewet om projektet De sårbare unge af Ivar Hesselager, DR1 (17. marts), om samme projekt af Birgitte Melbye, DR1 (21. marts), om samme projekt af Søren Prehn til nyhedsmagasinet Danske Kommuner (30. marts) og om samme projekt af Hans Brinkman til Landsforeningen af Socialpædagoger (3. april) og af John Villy Olsen til Folkeskolen om værdier (31. august). Hun deltog i workshop ved G teborg Universitet omkring opbygning af International Centre for Adult Education, Jadavpur University, Calcutta, Indien (24.-25. maj), i Ungdomskonference på Roskilde Universitet (23. november). Hun har været på studiebesøg på Norwood Secondary College, Ringwood, Victoria, Australien (16. februar), L r rh gskolan i Malm  (10. april), Lunds Universitet (11. april), Linköping Universitet, Institutionen for pedagogik og psykologi (12. april), G teborg Universitet (13. april), Nordens Folkliga Akademi (14. april). Hun har været på foredragsrejse til Uganda med besøg på Makerere University, School of Education, Kampala, Unice, Kampala, Lake Wiew College, Nyanga Integrated Guild, Mbale og afholdt Public Lecture i Mbale Municipal Hall. Hun har holdt møder om uddannelse og kulturmøde og uddannelse med Ungdomsp dagogisk Forsknings- og Udviklingscenter, DPU, Odense samt om værdier og v rdiprioritering med forskere og medarbejdere ved Folkeskolen om værdier og forskning i værdier. Hun har fortsat været medlem af V rdiforum, en tænketank bestående af 24 medlemmer. Hun har været medlem af Fonden til oprettelse af et Studie- og Debatcenter om dansk samfundskultur under ændrede vilkår.

Publikationer

- Damberg, Erik.* Gymnasiet på vej. *LOKE*, 3. maj 2000. København: Ingeniørforeningen.
- Damberg, Erik.* Masteruddannelse i vejledning. *RUE-revue*, 2/18, 2000. København: Rådet for Uddannelses- og Erhvervsvejledning. København. 1-3.
- Damberg, Erik.* Udvikling er altid et forsøg v rd. *KRAKA* 8/3, 2000. København: København. 20-22.
- Damberg, Erik; Knudsen, Mette; Raae, Peter Henrik; Rasmussen, Knud.* Fleksible arbejdsrammer og udvikling. Uddannelsesstyrelsen. København: Undervisningsministeriet. 2000.
- Haue, Harry:* Gymnasiale almendannelser. *GYMNASIE-PÆDAGOGIK* 4. Odense: DIG 2000.
- Haue, Harry, Jørgen Olsen og Jørn Aarup-Kristensen:* Fra stammer til folk. Danmarks historie. Gymnasiale almendannelser. *GYMNASIE-PÆDAGOGIK* 4. Odense: DIG 2000.
- Haue, Harry, Jørgen Olsen og Jørn Aarup-Kristensen:* Fra stammer til folk, indtil 1840. København: Gylden-

- dal, 2000.
- Haue, Harry og Carl-Johan Bryld: Den nye verden 1945-2000.* Viborg: Systime 2000.
- Haue, Harry og Carl-Johan Bryld: Kilder til den nye verden.* Viborg: Systime 2000.
- Haue, Harry: Prøver og eksamen – norm og udfordring – set i et historisk perspektiv. Uddannelse 4 (2000): 55-64.*
- Haue, Harry: Dannelse, almendannelse og fag. Fysik og almendannelse. Rapport fra en konference på Askov Højskole, Uddannelsesstyrelsens temaserie 17, 2000. 17-36.*
- Haue, Harry: Den gymnasiale almendannelse 1775-2000. Almendannelse – et metabegreb. Forskningsværksted 2000. GYMNASIEPÆDAGOGIK 15. Odense: DIG 2000. 9-31.*
- Krogh, Ellen. At skrive et fag frem. Studier i Nordisk 1998-1999. Selskab for Nordisk Filologi. 153-163.*
- Krogh, Ellen. Danskfagets udfordring. Dansk i dialog. Red. Karin Esmann, Alma Rasmussen og Lisbeth Birde Wiese. Dansk lærerforening, 2000. 337-374.*
- Michelsen, Claus. Conceptual Development Through Interdisciplinary Activities Between Mathematics and Physics. Research reports in mathematics education, 1 (2000), Department of Mathematics, University of Umeå. 124-130.*
- Michelsen, Claus. Begrebsdannelse i matematik og fysik. Elevers tilegnelse af funktionsbegrebet i et tværfagligt forløb mellem matematik og fysik. GYMNASIEPÆDAGOGIK 15. Odense: DIG, 2000. 43-60.*
- Michelsen, Claus, m.fl. Eksamensopgaver i fysik – en analyse af opgavesættet ved skriftlig studentereksamen maj 1998. København: Uddannelsesstyrelsen - Det gymnasiale område.*
- Mortensen, Finn Hauberg. Stjerne, rose og spejl. Det (hvide) spejl. Analyser af H.C. Andersens „Sneedronningen“. Red. Finn Barlby. København: Dråben, 2000. 55-70.*
- Mortensen, Finn Hauberg. Dansk Institut for Gymnasiepædagogik. Studier i Nordisk 1998-1999. Selskab for Nordisk Filologi. Foredrag og årsberetning (2000): 123-28.*
- Mortensen, Finn Hauberg. 'Visione di vita'. Su Søren Kierkegaard e Hans Christian Andersen. Studi nordici VI (2000): 31-53.*
- Mortensen, Finn Hauberg. Kernen i dansk. Uddannelses Redegørelse 2000. København: Undervisningsministeriet, 2000. 142-56.*
- Mortensen, Finn Hauberg, m.fl. red. Dansk litteraturhistorie, 3. udg., bd. 9. København: Gyldendal, 2000.*
- Mortensen, Finn Hauberg. Den litterære institution. Dansk litteraturhistorie, 3. udg., bd. 5. Red. Michael Bruun Andersen, m.fl. København: Gyldendal, 2000. 288-340.*
- Mortensen, Finn Hauberg. En dynamisk psykologi. Dansk litteraturhistorie, 3. udg., bd. 5. Red. Michael Bruun Andersen, m.fl. København: Gyldendal, 2000. 532-50.*
- Mortensen, Finn Hauberg. Søren Kierkegaard. Dansk litteraturhistorie. 3. udg., bd. 5. Red. Michael Bruun Andersen, m.fl. København: Gyldendal, 2000. 551-89.*
- Mortensen, Finn Hauberg. Et pædagogisk universitet. - om samarbejde og arbejdsdeling. Dansk pædagogisk tidsskrift 2. maj (2000): 27-31.*
- Mortensen, Finn Hauberg, red. Hvad kan vi lære af udlandet? GYMNASIEPÆDAGOGIK 3. Odense: DIG, 2000.*
- Mortensen, Finn Hauberg, red. Masteruddannelse i Gymnasiepædagogik/Ledelse. GYMNASIEPÆDAGOGIK 6. Odense: DIG, 2000.*
- Mortensen, Finn Hauberg, red. Masteruddannelse i Gymnasiepædagogik/Studievejledning. GYMNASIEPÆDAGOGIK 7. Odense: DIG, 2000.*
- Mortensen, Finn Hauberg, red. Masteruddannelse i Gymnasiepædagogik/Almenpædagogik. GYMNASIEPÆDAGOGIK 8. Odense: DIG, 2000.*
- Mortensen, Finn Hauberg, red. Masteruddannelse i Gymnasiepædagogik/Fagpædagogik. GYMNASIEPÆDAGOGIK 9. Odense: DIG, 2000.*
- Mortensen, Finn Hauberg, red. Masteruddannelse i Gymnasiepædagogik/IT-pædagogik. GYMNASIEPÆDAGOGIK 10. Odense: DIG, 2000.*
- Mortensen, Finn Hauberg, red. Forskeruddannelse i Gymnasiepædagogik. GYMNASIEPÆDAGOGIK 11. Odense: DIG, 2000.*
- Mortensen, Finn Hauberg, red. Værdier i skole og samfund. GYMNASIEPÆDAGOGIK 12. Odense: DIG, 2000.*
- Mortensen, Finn Hauberg, red. MIG Master i Gymnasiepædagogik. GYMNASIEPÆDAGOGIK 13. Odense: DIG, 2000.*
- Mortensen, Finn Hauberg, red. Forelæsningsbibliotek 2000. GYMNASIEPÆDAGOGIK 14. Odense: DIG, 2000.*
- Mortensen, Finn Hauberg, red. Forskningsværksted 2000. GYMNASIEPÆDAGOGIK 15. Odense: DIG, 2000.*
- Mortensen, Finn Hauberg: Tiden og Teksten. Villy Sørensen. GYMNASIEPÆDAGOGIK 15. Odense: DIG, 2000. 61-84.*
- Poulsen, Sten Clod. Ledelse af kompetenceudvikling – et teoridannende projekt om en ledelsesproblematik i den gymnasiale uddannelsesinstitution. GYMNASIEPÆDAGOGIK 15. Odense: DIG, 2000. 85-96.*
- Raae, Peter Henrik, Erik Damberg, Mette Knudsen, og Knud Rasmussen. Fleksible arbejdsrammer og udvikling. En første rapport om årnormsforsøgene i det almene gymnasium 1999-2000. Udviklingsprogrammet for fremtidens ungdomsuddannelser, hæfte 2. Uddannelsesstyrelsen. København: Undervisningsministeriet. 2000.*
- Raae, Peter Henrik. Professionsbestemt selvrefleksion. Om undervisningsudvikling og lærerarbejde i de gymnasiale uddannelser. GYMNASIEPÆDAGOGIK 15.*

- Odense: DIG, 2000. 97-111.
- Zøllner, Lilian.* Unges holdninger til etiske spørgsmål om døden. *GYMNASIEPÆDAGOGIK 2*, 1. rev. udg. Odense: DIG, 2000.
- Zøllner, Lilian, red.* Værdier i skole og samfund. *GYMNASIEPÆDAGOGIK 12*. Odense: DIG, 2000.
- Zøllner, Lilian.* Det kulturelle møde i de gymnasiale uddannelser. *GYMNASIEPÆDAGOGIK 15*. Odense: DIG, 2000. 115-128.
- Zøllner, Lilian.* Education and Enlightenment. *GYMNASIEPÆDAGOGIK 16*. Odense: DIG, 2000.
- Zøllner, Lilian.* Tilbud om uddannelse forpligter. Nyt land – nye roller. København: Ligestillingsrådet, 2000. 27-35.

FILOSOFISK INSTITUT

Professor, dr.phil. *David Favrholdt*
Lektor, mag.art. *Carsten Bengt-Pedersen* (stueleder, Center for Filosofi)

Lektor, fil.dr. *Cynthia M. Grund*
Lektor, lic.theol. *Povl Gøtke*, Ph.D.

Lektor, mag.art. *Jørgen Hass*

Lektor, cand.phil. *Jens Hebor*

Lektor, mag.art., cand.mag. *Tim Jensen* (stueleder, Center for Religionsstudier)

Lektor, mag.art., dr. *Søren Harnow Klausen* (instituttleder)

Lektor, dr.phil. *Erich G. Klawonn*

Lektor, cand.theol. *Knud Rendtorff*

Lektor, mag.art. *Niels Thomassen*

Adjunkt, *Mikael Aktor*, Ph.D

Adjunkt, cand.mag. *Jesper Sørensen* (tiltrådt 1. september)

Adjunkt, mag.art. *Peter Wolsing*, Ph.D.

Amanuensis, mag.art. *Lars Binderup* (tiltrådt 1. februar)

Ekstern lektor, cand.scient. et art. *Poul René Bertelsen*

Ekstern lektor, cand.mag. *Kim Gørtz*

Ekstern lektor, cand.phil. *Helle Thykjær Henriksen* (fratrådt 31. januar)

Ekstern lektor, cand.mag. *Thomas Laursen*

Ekstern lektor, cand.mag. *Kirstine Munk*

Ekstern lektor, cand.phil. *Caroline Schaffalitzky de Muckadell*

Overassistent *Rita Jacobsen*

Assistent *Tove Nadolny* (fratrådt 31. januar)

Assistent *Birgitte Ryfeldt Rasmussen* (tiltrådt 1. februar)

Kontorfuldmægtig *Wibke Rickers*

Ph.D.-studerende pr. 31. december:

Poul René Bertelsen (privatist)

Hans Tophøj Bork

Morten Hansen (SHF)

Søren Hallundbæk Schausser (på delebasis med Det Fynske Musikonservatorium)

Arrangementer afholdt af instituttet

C.M. Grund har været arrangør af konferencen ECHO IV: Fourth International Conference on Emergence, Syddansk Universitet, Odense (31. juli-4. august).

Medarbejdernes aktiviteter uden for instituttet

M. Aktor har organiseret symposiet The Upanishads. Focus and Perspectives ved The XVIIIth Quinquennial Congress of the International Association for the History

of Religions i Durban, Sydafrika (5.-12. august) og sammesteds fremlagt et paper Upanishadic Bodies Between Self-knowledge and Ritualism.

C. Bengt-Pedersen er formand for censorkorpset i filosofi ved universiteterne. Han er konsulent, gransker og forfatter ved Den Store Danske Encyklopædi. Han deltog i Det XIII Inter-Nordiske Filosofisymposium Universitetet i Bergen, Norge (18.-21. maj). Han har holdt foredrag om De grundlæggende træk ved og de ideologiske forudsætninger for det politiske demokrati ved Rotary Danmarks årskonference på Mogenstrup Kro, Næstved (23. september).

H. Tophøj Bork har i forskningsøjemed opholdt sig ved Filosofiska Institutionen, Göteborgs Universitet (1. september-1. december). Har sammesteds holdt oplæg om Preferentialisme ved et doktorandseminar i Praktisk Filosofi (10. oktober).

D. Favrholdt er medlem af Academia Europaea, af British Society of Aesthetics, af Videnskabernes Selskab, af Platonselskabet, nationalkomitéen under International Union for the History and Philosophy of Science, medlem af bestyrelsen for Videnskabernes Selskabs grundforskningsfond, af bestyrelsen for Grosserer A. Collstrops Fond, af bestyrelsen for Niels Bohr Arkivet og bestyrelsen for Dansk Filosofisk Selskab. Han er vicepræsident i Videnskabernes Selskab og formand for Den Humanistiske Klasse sammesteds. Han har deltaget i og holdt foredrag Om begrebet „mening“ som irreducibel størrelse ved Dansk Filosofisk Selskabs møde Filosofi og Kontekst, Aarhus Universitet (26. februar), gæsteforelæst på RUC om Kritik af social konstruktivisme og andre relativistiske opfattelser (10. marts), gæsteforelæst på Aalborg Universitet om definitionen af begrebet „kunstværk“ (29. marts), holdt foredrag på Folkeuniversitetet, Aalborg om Socialkonstruktivismen og dens begrænsning (29. marts). Han har ved konferencen Humanismen i Samfundet: Videnskab og Værdier i Videnskabernes Selskab holdt foredraget Menneskeopfattelsen i det 20. århundredes psykologi og filosofi (30. marts), gæsteforelæst på Institut for Nationaløkonomi, Københavns Universitet om En kritik af den sociale konstruktivisme (6. april) og deltaget i og holdt foredrag om Forskningen og samfundet – et lykkeligt ægteskab ved Forskningsforums forskningspolitiske Årsmøde 2000, Lyngby (12. april). Han har holdt foredrag i Filosofisk Forening, Århus om Filosofisk Codex, Relativismens fald (13. april), i Selskabet for Filosofi og Psykologi, Københavns Universitet om Filosofisk Codex (26. april), på Kulturministeriets sprogkonference, Louisiana om Sprog og erkendelse (8. juni). Herudover har han afholdt instruktionskursus om Kina, Carnegie Invest, København sammen med Mette Holm, Danmarks

Radio (23. august), om Tid i Ungdommens Naturvidenskabelige Forening, Odense (14. september), holdt 4 foredrag om Den videnskabelige renaissance, Polyseminaret, Piran, Slovenien (18.-21. september) samt gæsteforelæst Om æstetik, Billedhuggereskolen, Kunstakademiet, København (12. oktober). Han har deltaget i workshop Epistemologisk naturalisme, Institut for Filosofi, Pædagogik og Retorik, Københavns Universitet med foredrag om Begrundelse af den menneskelige erkendelse (26. oktober), holdt foredrag om Fysik og filosofi på Gymnasielærerkursus, Vissenbjerg (8. november), gæsteforelæst for filosofistuderende om Æstetik, Københavns Universitet (1. december) og holdt foredrag i Videnskabernes Selskabs offentlige foredragsrække om Den filosofiske fortolkning af kvantemekanikken (4. december). Samme foredrag holdtes i Naturvidenskabeligt Selskab på Fyn, Odense (6. december). Han har endvidere afholdt et kursus på 14 dobbelttimer med afsluttende eksamen for biologistuderende om Videnskabshistorie og videnskabs-teori.

C.M. Grund er medlem af The American Philosophical Association, af American Society for Aesthetics, af British Society of Aesthetics, af Selskabet for Filosofi og Psykologi, Dansk Filosofisk Selskab. Hun er medlem af censorkorpset for filosofi ved universiteterne. Hun har afholdt et delvist foredrag Musik som filosofisk mikrokosmos, Musikvidenskabeligt Institut, Københavns Universitet (7. og 14. april) samt et foredrag ved ECHO IV: Fourth International Conference on Emergence med Reflections on the Nature and Role of Emergence in the Constitution of Meaning in Music, in Particular, and in the Arts, in General (3. august). Hun deltog i konferencen Metaphor and Thought Experiment i Inter-University Centre Dubrovnik med foredraget Music as Thought Experiment (17. oktober). Hun deltog ved symposiet On the Ontology of Metaphor, Aalborg Universitet med foredraget What Philosophers Have to Say About the Ontology of Metaphor (15. december). Desuden deltog hun i en serie bestående af 4 forskningsseminarer om kognitiv lingvistik ved Center for Semiotisk Forskning, Aarhus Universitet (21., 22., 29. og 30. november).

P. Götke er medlem af censorkorpset for lærerseminarernes religionsfag, medlem af redaktionen for tidsskriftet Fønix, af Studenterkredsens bestyrelse, Odense. Har deltaget i følgende konferencer: Der skal to til tango arrangeret af Dansk Industri, Industriens Hus, København (29. februar), Viden og innovation i fynske virksomheder arrangeret af Fyns Amt, Udviklings- og Uddannelsesafdelingen, Kontoret for Regional Udvikling, Syddansk Universitet, Odense (13. maj), Kristendomshistorie på tværs arrangeret af Carsten Niebuhr Institut, Institut for Religionshistorie, Københavns Universitet (7.-8. april), Perspektiv, magt og styring arrangeret af Foreningen Kritisk Profil, Institut for Statskundskab, Aarhus Universitet (22.-23. maj), Det globale videnmarked arrangeret af Danmarks Forskningsråd, Ingeniørforeningens Mødeceter, København (13. september), IKT i undervisningen, arrangeret af Syddansk Universitet, Odense (31. oktober). Han har

holdt følgende foredrag på Præstehøjskolen, Løgumkloster: om Teologien mellem modernitet og postmodernitet (4. januar), om Den klassiske modernitetstænkning: fra Hegel til Habermas (5. januar), om En alternativ modernitetstænkning: fra Nietzsche til Luhmann (8. januar), om Religiøsitet under forandring: Kierkegaards paradoksteologi (11. januar), om Modernitet og religion: K.E. Løgstrups erfaringskristendom (12. januar), om En aktuell form for kulturkristendom: Gianni Vattimo (26. januar). Han har endvidere holdt foredrag om En model til anskueliggørelse af det moderne samfund og dets konsekvenser, Studentermenigheden, Studenternes Hus, Odense (12. april), om Modernitet og differentiering arrangeret af Det kongelige danske Kunstakademi, Charlottenborg, København (4. oktober), om Komplexitet og kultur arrangeret af VL-gruppe under Dansk Selskab for Virksomhedsledelse, Odense (23. oktober).

J. Hass har holdt foredrag om Tradition, bevaring og hermeneutikkens problem ved Kunstakademiets konservatorskole, København (3. februar), om Kant og den moderne filosofi, Forårsakademiet, Syddansk Universitet, Odense (22. marts). Han har undervist ved Ph.D.-kurser i Medicinsk etik og videnskabsteori arrangeret af De Sundhedsvidenskabelige Fakulteter, Aarhus Universitet og Syddansk Universitet, Odense (3.-7. april), holdt foredraget Der letzte Rauch – Nietzsches Metaphysikkritik und der Perspektivismus ved Nietzsche-Symposium Perspektivismus als Herausforderung, Goethe-Institut Kopenhagen und Institut von Germanistik der Universität Kopenhagen (21. september) samt undervist ved forskerkursus i sundhedsvidenskab, Nordjyllands Amt (6. november).

J. Hebor er medlem af censorkorpset for filosofi ved universiteterne. Han har holdt foredrag om Niels Bohrs filosofi for Naturvidenskabsforeningen, Gymnasielærerkursus, Vissenbjerg (9. november).

T. Jensen er formand for DAHR, Dansk Selskab for Religionshistorie og generalsekretær i EASR, European Association for The Study of Religions, begge associeret IAHR, International Association for the History of Religions. Han er medlem af redaktionen for CHAOS, Dansk-norsk Tidsskrift for Religionshistoriske Studier, national editor på Temenos, Nordic Journal for Comparative Religion, medredaktør på forlaget Gyldendals serie Levende Religioner – Tradition og Fornylse samt medlem af censorkorpset for universiteternes og lærerseminariernes religionsfag. Han har deltaget med paper om Etik og det flerreligiøse i det sekulære og kristne Danmark på seminaret Hvor går grænsen og hvem bestemmer det? Danmarks Lærerhøjskole, København (25. februar), om Religionsundervisning i Danmark – en kritisk vurdering på konferencen Dialog eller konfrontation – religions- og kulturmøde mellem kristne og muslimer i Danmark og Norge afholdt af Fondet for Dansk-norsk samarbeid, Lysebu (10.-12. marts), om Religiøse og ikke-religiøse værdier på seminaret Værdier i Samfund og skole afholdt af Dansk Institut for Gymnasiepædagogik, Odense (7. april), om Den kristne religion i de religionsvidenskabeli-

ge uddannelser på seminaret Kristendomshistorie på tværs afholdt af Institut for Religionshistorie, Københavns Universitet (8. april). Han har endvidere deltaget med paper om The Study of Religions in Denmark anno 2000 på IAHR Special Conference in Cracow on Contemporary European Approaches to the Study of Religions, Krakow (1.-5. maj), om The Greening of the Religions – Opportunities for the Study and Teaching of Religions på IAHRs XVIIIth Quinquennial World Congress, Durban (5.-12. august), om Didaktik og pædagogik i religionsfagenes bekendtgørelser og vejledninger på seminaret Faglighed og/eller dannelse arrangeret af Religionshistorisk Forening, DAHR og Institut for Religionshistorie, København (9. november). Han har deltaget med foredraget Danske børn med fremmedkulturel baggrund på symposiet Børn og unge, sundhed og sygdom, Rigshospitalets Børneprogram, København (24. november) og med paper om The Religiosity of Muslims in Danish Upper-Secondary Schools & Higher Preparatory Examination på konferencen Religious Freedom and the Neutrality of the State: The Position of Islam in the European Union, Leiden Institute for the Study of Religion, Leiden (14.-16. december). Har desuden holdt følgende enkeltstående mere populærvidenskabelige foredrag: Frem mod et flerkulturelt samfund, Ellemarksskolen, Køge (31. januar), Dansk kultur og danske værdibegreber, Odense Kommune (1. marts), Islam og os, Holstebro Pædagogseminarium (11. april), Religions- og kulturmødets konsekvenser, Fagligt netværk for Hospitalspædagoger, Vejle (28. april), Pædagogiske konsekvenser af religions- og kulturmødet for Hillerød Kommune, Tulstrup (27. maj), Religionsundervisning i det flerreligiøse Danmark, Grundtvigs Højskole, Hillerød (17. juni), Islam, religion og kultur for Kursusregion Syd, AVU og VU, Vejle (2. oktober), Værdier og etik i det flerreligiøse samfund for Karlebo Kommune, Nivå (9. oktober), Religion i Danmark anno 2000 – et overblik, for Religionslærerforeningen for Gymnasieskolerne og HF, Slagelse (1. november), Religion og kultur i Danmark år 2000 for Kursusregion Syd, AVU og VUC, Vejle (7. november), Islam, Højvangsseminariet, Glostrup (10. november), Islam og kristendom for DPU og Århus kommune, Århus (2. oktober og 18. december) samt Religiøse barrierer i kulturmødet, Århus Købmandsskole, Vejle (13. december). Han har desuden holdt foredrag og varetaget undervisning om Religion, Kultur og Kulturmøde for Center for Multikulturelle Studier ved Danmarks Lærershøjskole/Danmarks Pædagogiske Universitet, København, Århus og Odense på PD og efteruddannelseskurser for indvandrerlærere og lærere, der arbejder med tosprogede børn, for Danmarks Pædagogiske Universitet på cand.pæd.-uddannelsen i kristendomshistorie og verdensreligioner, for Politiskolen om Religion og kultur, for Politiskolens International Police Basic Course om Multicultural Awareness, for Kriminalforsorgens Uddannelsescenter om Tværkulturel Kommunikation og Etik samt for Udlændingestyrelsen om Religion og Kultur.

S. Harnow Klausen er næstformand for Dansk Filosofisk Selskab, redaktør af tidsskriftet Sats og medarbejder

ved Høst & Søns filosofileksikon. Han deltog i Dansk Filosofimøde med foredraget Dansk Filosofi: pluralisme og konvergens, Aarhus Universitet (24.-26. februar). Han har holdt foredrag om Fænomenologi i dag, efteruddannelsesarrangement for VUC-lærere, Løgstør (28. marts) samt om Skismaet i moderne filosofi – myte og realitet arrangeret af Idéhistorisk Foredragsforening, Aarhus Universitet (27. april).

E. Klawonn er medlem af redaktionen for Danish Yearbook of Philosophy.

K.G. Rendtorff er medlem af Fyns Stifts Teologiske Kursus, af programrådet for Folkeuniversitetet i Odense og af censorkorpset for universiteternes og lærerseminarernes religionsstudier. Han har holdt følgende foredrag for Fyns Stifts Teologiske Kursus, Odense: Unge menneskers livsverden i et pluralistisk samfund (8. januar), moralsk, religiøs og åndelig bevidsthed (5. februar), Religionskundskabs opgaver (4. marts), om litteratur og teologi: Et menneskes vej til sig selv. Jacob Knudsen, Gjøring og afklaring (7. oktober), Værdiopløsningsens teologi. Herman Broch, Søvngeangerne bd. 3: 1918. Hugeenau eller sagligheden (11. november), en ateistisk myte om lykke og død. Albert Camus, Den lykkelige død (9. december). For Folkeuniversitetet i Odense har han holdt foredrag om Dostojevskij, Forbrydelse og straf (13. marts) og om Døden som eksistentielt grundvilkår og det kristne håb (10. oktober). Ved et religionsdidaktisk seminar Faglighed og/eller dannelse holdt han oplægget Religionsdidaktik på universitetet: Uddannelse og dannelse, Københavns Universitet (9. november).

J. Sørensen har deltaget med paper Essence and Schema in Magical Actions på konferencen Models, Maps and Schemata: Semiotics and Cognitive Science, Københavns Universitet (23.-25. november) samt med paper Evolutionisme før, nu og fremover på konferencen Tabuer i religionsvidenskab, Aarhus Universitet (31. november-1. december).

N. Thomassen er medlem af bestyrelsen for Nordisk Institut for Filosofi, konsulent og redaktør af serien Gyldendal Filosofi og bidragsydende med artikler til Danmarks Nationalleksikon. Medlem af censorkorpset for filosofi ved universiteterne. Han har deltaget i 13th Internordic Symposium in Philosophy, Bergen (18.-21. maj) og holdt foredrag om Kommunikativ solidaritet, temadag om Solidaritet, Hvidovre Hospitals Sygeplejerskeskole (4. december). Desuden har han deltaget i bedømmelse og forsvar af Axel Haanings Ph.D.-afhandling Naturens lys, Center for Filosofi og Videnskabsteori, RUC (28. april) og af Safet Bektovics Ph.D.-afhandling Troens lidenskab hos Søren Kierkegaard og i sufismen, Det teologiske Fakultet, Københavns Universitet (12. maj). Har endvidere siddet i bedømmelsesudvalg vedrørende et adjunktur ved Roskilde Universitetscenter.

P. Wolsing har deltaget i Det internordiske Filosofisymposium, Bergen, Norge (18.-21. maj). Han har deltaget i årsmødet i Dansk Filosofisk Selskab med foredraget Negativisme og enheden af idealitet og kontekst, Århus (24.-26. februar) og holdt foredrag om Etikken og det ondes problem i Studenterkredsen, Odense (2. maj).

Publikationer

- Aktor, Mikael. Anmeldelse af Marianne Qvortrup Fibiger, Hindukvinder. Kvinders selvforståelse og rolle som traditionsformidlere i Punjab, Kenya og England. *Religionsvidenskabeligt Tidsskrift* 36 (2000): 100-106.
- Bork, Hans Tophøj. Den naturalistiske cirkelslutning. *Refleks* 33 (2000): 49-52.
- Bork, Hans Tophøj. Hvordan skal vi handle. *Filosofiens grunddiscipliner*. Red. Søren Harnow Klausen. København: Gyldendal, 1994. 149-178.
- Bork, Hans Tophøj. Anmeldelse af Maurice Merleau-Ponty. Om sprogets fænomenologi – udvalgte tekster. *RASK* 12 (2000): 115-121.
- Favrholdt, David. Hvad er filosofisk æstetik? *Refleks* 33 (2000): 74-78.
- Favrholdt, David. Lys. *Gymnasieskolen* 9 (2000): 26-27.
- Favrholdt, David. Lys. *LYS*. Dansk naturvidenskabs festival. 8-14.
- Favrholdt, David. Det filosofiske landskab i Odense. *Filosofi* 2 (2000): 7-20.
- Favrholdt, David, Pia Grüner, og Fl. Lundgreen-Nielsen, red. Som kongerne bød, Fra Trelleborg til enevælde. Videnskabernes festskrift til Hendes Majestæt Dronning Margrethe II i anledning af tresårsdagen 16. april 2000. København: Reitzel.
- Favrholdt, David. John Locke. København: Rosinante, 2000.
- Favrholdt, David. Æstetik og filosofi. 6 Essays. København: Høst & Søn, 2000.
- Favrholdt, David. Evalueringen, der blev en skræmme-kampagne. *Filosofi* 4 (2000): 48-50.
- Jensen, Tim. Kristendom. *Politikens håndbog i verdens religioner*. Red. Mikael Rothstein. København: Politikens Forlag, 2000. 211-70.
- Jensen, Tim. Objektivt, kritisk og pluralistisk – folkeskolens religionsfag? *Religionslæreren. Tidsskrift for religionsundervisning i Danmark* 6 (2000): 11-13.
- Jensen, Tim. Begreberne moral, etik og religion; Religiøse værdier og ikke-religiøse værdier; Skolen, religionerne og de religiøse værdier. *Værdier i skole og samfund*. Red. Lilian Zøllner. *Gymnasiepædagogik* 12. Odense: DIG, 2000. 33-37, 39-50, 51-55.
- Jensen, Tim, og Mikael Rothstein, red. *Secular Theories on Religion – Current Perspectives*. København: Museum Tusulanum, 2000.
- Klausen, Søren Harnow, red. *Filosofiens grunddiscipliner*. København: Gyldendal, 2000. 9-56, 79-84, 143-46.
- Klausen, Søren Harnow. Wesen und kategoriale Anschauung in der Phänomenologie Edmund Husserls. *Denkwege. Philosophische Aufsätze*, Hrsg. Dietmar Koch. Tübingen: Attempo Verlag, 2000. 55-76.
- Klausen, Søren Harnow. Bevidsthed og repræsentation. *Filosofiske Studier* 20. København, 2000. 64-95.
- Sørensen, Jesper. Den magiske illusion. *Antropologi* 41, 2000.

Thomassen, Niels. Unhappiness and Happiness. A Western Perspective. *Journal of Philosophy and Religion*, 4.1. Thailand, 2000. 35-51.

Wolsing, Peter. En strid om Kant og metafysikken i nyere, tysk filosofi. *Koglekirtlen* 3. Roskilde Universitetscenter, 2000. 51-57.

INSTITUT FOR ERHVERVSSPROGLIG INFORMATIK OG KOMMUNIKATION

Professor *Per Hasle* (tiltrådt 1. september)
Professor *Per Anker Jensen*
Lektor, cand.ling.merc. *Marianne Ankjær*
Lektor, Dr.phil. *Maria Bonner* (tiltrådt 1. august)
Lektor, cand.ling.merc. *Ole Buhl*
Lektor *Lise Lotte Weilgaard Christensen*, Ph.D.
Lektor *Ellen Christoffersen*, Ph.D.
Lektor, cand.interpret. *Simon Clement*
Lektor *Elin Fredsted*, Ph.D.
Lektor, cand.phil. *Birthe Kirk Gawinski*
Lektor *Annelise Grinsted*, Ph.D. (prodekan, institutleder)
Lektor, cand.ling.merc. *Frank Grue*
Lektor, cand.interpret. *Alexandra Bonde Henriksen*
Lektor, cand.mag. *Lis Susanne Holm*
Lektor, licenciada en economia *Virginia Hvid*
Lektor *Lars Johnsen*, Ph.D.
Lektor *Holger Lindberg Jørgensen*, Ph.D. (studieleder)
Lektor, cand.phil. et jur. *Marianne Larsen*
Lektor, cand.interpret. *Peter Lund Lorenzen*
Lektor, cand.interpret. *Lilli Lund*
Lektor *Margrethe Hansen Møller*, Ph.D. (studieleder)
Lektor, cand.phil. *Carl-Henrik Nielsen*
Lektor, cand.ling.merc. *Inge-Marie Nielsen*
Lektor *Birgitte Jul Norlyk*, Ph.D.
Lektor, cand.mag. *Niels Kristian Pedersen*
Lektor *Bertha Marie Toft*, Ph.D.
Lektor, cand.ling.merc. *Mariette Ulbæk*
Adjunkt, cand.phil. *Lars Eriksen*
Adjunkt *Stefan Thomas Gries*, Ph.D.
Adjunkt, cand.ling.merc. *Anne Marie Hulgaard*
Adjunkt *Mette Nelson*, Ph.D. (tiltrådt 1. marts)
Adjunkt, cand.scient. *Peter Rossen Skadhauge*
Adjunktvikar, cand.ling.merc. *Lene Landbo*
Amanuensis *Pia List*, Ph.D.
Amanuensis, cand.mag. *Ella Mølgaard*
Forskningsassistent, cand.mag. *Tavs Bjerre*
Ekstern lektor, cand.mag. *Ruth Feil*
Ekstern lektor *Asta Høy*, Ph.D.
Ekstern lektor, cand.mag. *Kjeld Melvad*
Ekstern lektor, cand.interpret. *Merete Henriksen Qvist*
Ekstern lektor, cand.ling.merc. *Susanne Simonsen*
Ekstern lektor, cand.phil. *Christine Tybjerg*
Overassistent *Hanne Gabe Dissing*
Overassistent *Kirsten Busk Eskildsen*
Kontorfuldmægtig *Anne-Mette Sprogøe Guldberg*
Overassistent *Ulla Jørgensen*
Overassistent *Bodil Kjærsgaard*
Overassistent *Mona Lüthje*
Kontorelev *Tina Sandholm Rasmussen* (tiltrådt 14. august)

Ph.D.-studerende pr. 31. december:
Karin Bienz
Tina Paulsen Christensen
Ole Qvortrup Larsen

Gæsteforelæsninger

Adjunkt Holm Fleischer, Handelshøjskolen i Århus: Ost-deutschland vor und nach der Wiedervereinigung, Kolding (4. maj). Professor Dr. Hannes Kniffka, Rheinische Friedrich-Wilhelms-Universität Bonn, Tyskland: Foredrag og workshop over emnet Linguistische Hilfe bei der Täterermittlung. Sprachwissenschaftliche Autorschaftsanalyse anonymer Texte, Sønderborg (13. april). Professor Dr. Eva-Maria Jakobs, Technische Universität Aachen, Tyskland: Textproduktion im Internet – Elektronische Kommunikation in Unternehmen und Selbstdarstellung von Unternehmen im Internet, Sønderborg (5. oktober). Tolk Klaus Bischoff, Europa-Kommissionens Fælles Konference- og Tolketjeneste, Bruxelles/København: Hvad laver en EU-tolk og hvilke kvalifikationer kræves?, Sønderborg (4. oktober). Direktør Werner Koop, Werbeagentur Koop und Hagenkötter, Hamburg, Tyskland: Speziell die Dänen – speziell die Deutschen. Märkte, Meinungen und Mentalitäten, Sønderborg (9. november).

Andre arrangementer afholdt af instituttet

P.A. Jensen har i samarbejde med OntoQuery-projektgruppen, som ud over instituttet har deltagelse af Center for Sprogteknologi, Danmarks Tekniske Universitet, Handelshøjskolen i København og Roskilde Universitetscenter, afholdt The First International OntoQuery Workshop. Ontology-Based Interpretation of Noun Phrases på Hotel Koldingfjord, Kolding (17.-18. januar). Institutet har afholdt Ph.D.-forsvaret Terminologisches Datenmanagement und thesaurusbaseret Retrieval – Auf dem Wege zu einer Synthese ved H.L. Jørgensen, Kolding (26. februar). Institutet har været vært ved et seminar afholdt af DAN-TERMbrugergruppen over emnet Arbejde med oversættelsesværktøjer. Der var følgende indlæg: E. Christoffersen: Krav til dokumentation, der skal oversættes ved hjælp af translation memory- og maskinoversættelsesprogrammer; M. Hansen Møller: Demonstration af T1, et kombineret translation memory- og maskinoversættelsesprogram og Erfaringer fra et CLM-speciale om anvendelse af grammatik- og stikkontrolprogrammet som præediteringsværktøjer i forbindelse med maskinoversættelse af tekster; produktansvarlig Poul Baier, L&H Mendez A/S, Århus: Praktisk arbejde med Trados, Kolding (11. maj). Institutet har i samarbejde med Institut for Datalingvistik,

Handelshøjskolen i København og Institut for Erhvervsinformatik, Kolding afholdt workshoppen Opbygning og drift af virksomhedsinterne terminologibanker. Der var følgende indlæg: Lektor Sabine Kirchmeier-Andersen, Handelshøjskolen i København: Principper for oprettelse og anvendelse af teksthukommelser; M. Hansen Møller: Komparativ analyse af teksthukommelser (1): T1-Langenscheidt; forskningsassistent Anne Møller, Institut for Erhvervsinformatik og T. Paulsen Christensen: Komparativ analyse af teksthukommelser (2): Trados; forskningsassistent Ruth Feil, Institut for Erhvervsinformatik og E. Christoffersen: Komparativ analyse af teksthukommelser (3): Déjà Vu; forskningsleder Gert Engel: Integration af termbank og teksthukommelse i virksomhedens workflow, Kolding (29. juni). Institutet har arrangeret tiltrædelsesforelæsningsen Sproget om informationen – informationen i sproget ved P. Hasle i anledning af hans udnævnelse til professor, Kolding (12. oktober). P.A. Jensen har sammen med lektor Leo Høye, Center for Engelsk, Syddansk Universitet, Kolding arrangeret seminaret Det engelske sprogs indflydelse på dansk – sundheds- eller sygdomstegn? Der blev holdt følgende foredrag: professor Niels Davidsen-Nielsen, Handelshøjskolen i København: Domænetab. Foregår der sproglig selvkolonisering; lektor Fritz Larsen Syddansk Universitet, Odense: Engelsk dansk eller engelsk i Danmark; professor Bent Preisler, Roskilde Universitetscenter: Engelsk i Danmark: sprogforandring og kulturel identitet, Kolding (14. november).

Medarbejdernes aktiviteter uden for instituttet

M. Ankjær har deltaget i seminaret Advertising Research, Handelshøjskolen i København (7.-8. juli). Hun har i løbet af efteråret deltaget i en kursusrække arrangeret af Institut for Sprog og Kommunikation, Syddansk Universitet, Odense i samarbejde med Efteruddannelsesudvalget for Længerevarende Uddannede. Kursusrækken over emnet International organisationskulturforskning indgår i et længerevarende efteruddannelsesforløb.

T. Bjerre har deltaget i 22nd Annual DGFS Conference i Marburg, Tyskland med indlægget Verbs and Descriptions of Complex Situations (1.-3. marts).

M. Bonner har deltaget i DAAD-Tagung nordischer Germanisten ved Universität Greifswald., Tyskland (16.-17. oktober).

L.L. Weilgaard Christensen har deltaget i seminaret Hvordan grupperer man virksomhedens fagterminologi i emneområder arrangeret af DANTERMbrugergruppen og DANTERMcentret, Handelshøjskolen i København (11. januar). Hun har deltaget i DANTERM-workshop på DANDY A/S, Vejle (28. februar). Hun har deltaget i TM-workshop i forbindelse med DANTERMcenterkontrakten, Syddansk Universitet, Kolding (10. maj). Hun har med indlægget Verbaludtryk som termer deltaget i DANTERM-workshop, DANDY A/S, Vejle (10. maj). Hun har arrangeret et seminar i DANTERMbrugergruppen over

emnet Arbejde med oversættelsesværktøjer, Kolding (11.maj). Hun har deltaget i Datalogvistisk Forenings Årsmøde, Syddansk Universitet, Odense (22.-23. maj). Hun har deltaget i forskerworkshop om Opbygning og drift af virksomhedsinterne terminologibanker i forbindelse med DANTERMcenterkontrakten, Syddansk Universitet, Kolding (29. juni). Hun har deltaget i DANTERM-workshop om emne- og produktklassifikationer i forbindelse med DANTERMcenterkontrakten, Unibank, København (1. september). Hun deltager i forbindelse med DANTERMcenterkontrakten i styregruppen for projektdel vedrørende DANDY.

T. Paulsen Christensen har deltaget i kurset Translator's Workbench og MultiTerm, Center for Sprogteknologi, København (20. januar). Hun har deltaget i Deutscher Terminologie Tag Symposium: Recht und Terminologie - 7. Symposium des Deutschen Terminologie-Tags, Köln, Tyskland (7.-8. april). Hun har holdt oplægget Præsentation af TM-systemet Translator's Workbench fra Trados ved på et seminar for DANTERMbrugergruppen, Syddansk Universitet, Kolding (11. maj). Hun har på workshop afholdt på Institut for Erhvervsinformatik holdt oplægget Komparativ analyse af teksthukommelser, Kolding (29. juni). Hun har deltaget i TermNet Summerschool Terminology Summer Academy 2000, Universität Wien, Østrig (7.-12. august). Hun har præsenteret sit Ph.D.-projekt med fokus på praktiske oversættelsesproblemer ved anvendelsen af TM-systemer i forbindelse med juridisk oversættelse ved seminar afholdt af DANTERMcenteret hos Unibank i København (1. september). Hun har deltaget i seminaret Sprache, Recht, Kultur. Übersetzungsstrategien im neuen Jahrhundert ved Europäische Akademie Bozen, Bolzano, Italien (7.-9. september). Hun har deltaget i Ph.D.-basiskursus I, Forskerskolen, Odense (23.-27. oktober).

E. Christoffersen har med indlægget Translation-memory-systemet Déjà Vu deltaget i et seminar for Crispants sprogmedarbejdere afholdt af Institut for Erhvervsinformatik, Kolding (10. maj). Hun har deltaget i Datalogvistisk Forenings Årsmøde, Syddansk Universitet, Odense (22.-23. maj). Hun har holdt foredraget Krav til dokumentation, der skal oversættes ved hjælp af translation-memory- og maskinoversættelsesprogrammer på et seminar for DANTERMbrugergruppen, Syddansk Universitet, Kolding (11. maj). Hun har sammen med forskningsassistent Ruth Feil, Institut for Erhvervsinformatik holdt oplægget Komparativ analyse af tre teksthukommelser (Déjà Vu, TRADOS og SDLX) på DANTERMcentrets workshop med temaet: Komparativ analyse af teksthukommelser, Syddansk Universitet, Kolding (29. juni). Hun har deltaget i konferencen Translating and the Computer 22, London (16.-17. november). Hun er medlem af bestyrelsen for Dansk Selskab for Fagsprog og Fagkommunikation.

L. Eriksen har deltaget i konference Netherland's Mixed Border Communities: Comparing European Cases ved European Centre for Minority Issues, Flensborg (15. februar). Han har deltaget i erhvervskonferencen Fokus på

dansk eksport til Tyskland arrangeret af Tysklærerforeningen for Gymnasiet og HF, Handelsskolernes Tysklærerforening og Sønderjyllands Erhvervscenter, Aabenraa (13. marts). Han har deltaget i Deutscher Terminologie Tag Symposium: Recht und Terminologie - 7. Symposium des Deutschen Terminologie-Tags, Köln, Tyskland (7.-8. april). Han har afholdt kurset Introduktion till danska ved Institutionen för Undervisning och Humaniora, HTU Vänersborg, University of Trollhättan, Uddevalla, Sverige (27. april-6. maj) og holdt i den forbindelse foredraget *Servus, Grüss Gott und auf Wiedersehen*. Die interkulturalität des Grusses ved en tysklærerkonference arrangeret af Goetheinstitutet Stockholm/Göteborg, Sverige (29. april). Han har holdt gæsteforelæsningsen *Sprogvalg gennem love*. Det officielle sprog i Danmark og Tyskland i lingvistisk perspektiv, Institutionen för svenska språket, Göteborgs Universitet, Sverige (2. maj). Han har deltaget i konferencen *Die aktuelle Situation der Sorben in der Lausitz*, European Centre for Minority Issues, Friesisches Seminar der Universität Flensburg, Tyskland (5. juli). Han har deltaget i seminaret *Sprache und Recht* med indlægget *Amts- und Gerichtssprachenregelungen*. Kosmopolitisch - national und europäisch, Universität Bayreuth, Tyskland (19.-20. juli). Han har deltaget i *New Development in Management relations between Dominant and Non-Dominant Groups in Societies in Crisis* arrangeret af Europäisches Akademie Sankelmark og European Centre for Minority Issues, Flensburg, Tyskland (22.-23. september). Han har deltaget i konferencen *Cross-border University Regions* med indlægget *Fundamentals of a course of studies across borders*, Øresunds Universitetet, København (24. oktober). Han er medlem af kontaktudvalget med de lokale gymnasier i Sønderjyske Landsdele.

E. Fredsted har holdt gæsteforelæsningsen *Wie proviziere ich am besten* i en forelæsningsrække ved Universität Flensburg, Tyskland (21. juni). Hun har deltaget i 7th International Pragmatics Conference, hvor hun var arrangør og leder af et panel med emnet *Sprogkontakt og pragmatik* og holdt foredraget *When two languages just won't do*, Budapest, Ungarn (7.-14. juli). Hun har deltaget i det 8. Møde om udforskning af dansk sprog med foredraget *Parallelføring af nært beslægtede sprog*, Aarhus Universitet (18. oktober).

B. Gawinski har to gange afholdt kurset *Sprogmedarbejdernes elektroniske værktøjer for Erhvervsprogligt Forbund*, Kolding (13. marts og 11. september). Hun har afholdt kurset *Comunicacion no verbal* i Spansklærerforeningen, København (3. april). Hun har deltaget i ordbogsseminar på Forlaget Gyldendal, København (5. april), i seminar om TM-systemet TRADOS, København (6. april) og i konferencen *Sprogteknologi for alle* arrangeret af Center for Sprogteknologi og Landsforeningen for Erhvervsprog og Kommunikation i HK, København (7. april). Hun har deltaget i konference om *Sprogteknologi på Center for Teknologistøttet Uddannelse*, København (27. april). Hun har fulgt masterstudiet i *Multimedier under IT-Vest*, Syddansk Universitet, Odense i foråret og

masterstudiet i *IT, Sprog og Læring*, ligeledes under *IT-Vest*, Handelshøjskolen i Århus i efteråret.

S.T. Gries har deltaget i *Workshop on Particle Verbs* arrangeret af University of Leipzig og German Research Foundation med indlægget *Particle Movement: A Multifactorial Approach*, Leipzig, Tyskland (4.-5. februar). Han har deltaget i konferencen *Conceptual Structure, Discourse and Language 2000* ved University of California med foredraget *A Multifactorial Identification of Prototypes*, Santa Barbara, USA (10.-14. maj). Han har forsvaret Ph.D.-afhandlingen *Towards Multifactorial Analyses of Syntactic Variation: The Case of Particle Placement* ved Universität Hamburg, Tyskland (7. juli). Han har med indlægget *Particle Placement in English: A Multifactorial Investigation* deltaget i 27th LACUS Forum arrangeret af Linguistic Association of Canada and the United States, Houston, USA (25.-29. juli). Han har deltaget i konferencen *QUALICO 2000* arrangeret af International Quantitative Linguistics Association, hvor han har holdt foredraget *Particle Movement. A Multifactorial Analysis of Syntactic Variation*, Prag, Tjekkiet (24.-26. august). Han har med indlægget *Preposition Stranding in English: Predicting Speakers' Behaviour* deltaget i Western Conference on Linguistics ved California State University, Fresno, USA (27.-29. oktober).

A. Grinstead har deltaget i *translation memory-workshop* i forbindelse med DANTERMcenterkontrakten, Syddansk Universitet, Kolding (10. maj). Hun har deltaget i forskerworkshop om *Opbygning og drift af virksomhedsinterne terminologibanker* i forbindelse med DANTERMcenterkontrakten, Syddansk Universitet, Kolding (29. juni). Hun er medlem af den overordnede styregruppe for DANTERMcenterkontraktprojektet. Projektet, hvori deltager flere forskere fra instituttet, skal sikre den forskningsmæssige forankring af projektet *Metoder til opbygning og drift af virksomhedsinterne terminologibanker*, der er et samarbejdsprojekt mellem DANTERMcentret, København, Institut for Datalingvistik ved Handelshøjskolen i København og Institut for Erhvervsinformatik, Kolding. De deltagende danske virksomheder er *Crisplant a/s*, *DANDY A/S*, *Danfoss A/S*, *Danske Bank A/S*, *Krøger A/S* og *Unibank A/S*. Hun deltager i forbindelse hermed i styregruppen for projektdel vedrørende *Crisplant a/s*.

F. Grue har i løbet af efteråret deltaget i en kursusrække arrangeret af Institut for Sprog og Kommunikation, Syddansk Universitet, Odense i samarbejde med Efteruddannelsesudvalget for Længerevarende Uddannede. Kursusrækken over emnet *International organisationskulturforskning* indgår i et længerevarende efteruddannelsesforløb.

P. Hasle er censorformand for censorkorpset for Humanistisk Informatik ved Aalborg Universitet.

L. Holm har deltaget i the 2nd International Practitioners' Workshop med emnet *Forhandlingsteknik*, Handelshøjskolen i Århus (5.-6. maj). Hun har deltaget i konferencen *Engelsk Kommunikation* arrangeret af Sprogelskabet, København (6. oktober). Hun har i løbet af efteråret deltaget i en kursusrække arrangeret af Institut

for Sprog og Kommunikation, Syddansk Universitet, Odense i samarbejde med Efteruddannelsesudvalget for Længerevarende Uddannede. Kursusrækken over emnet International organisationskulturforskning indgår i et længerevarende efteruddannelsesforløb.

A.M. Hulgaard har afholdt indlægget Kan de påståede forskelle i dansk og tysk kultur aflæses i sproget? i forbindelse med studiekreds i anvendt lingvistik ved Institut for Sprog og Kommunikation, Syddansk Universitet, Odense (13. april). Hun har deltaget i konferencen Multilingual Business Communities in a Multicultural Europe arrangeret af Association for Business Communication, European Region, Antwerpen, Belgien med indlægget Communication and Miscommunication between Danish and German Companies (25.-27. maj). Hun har afholdt seminaret Interkulturelle Wirtschaftskommunikation – deutsch/dänisch under et Socrates-læremobilitetsophold ved Friedrich-Schiller-Universität, Jena, Tyskland (22.-25. juni).

P. A. Jensen har sammen med professor Carl Vikner, Institut for Datalingvistik, Handelshøjskolen i København arrangeret gæsteforelæsningsen Why Formal Semantics? ved professor Barbara Partee, University of Massachusetts at Amherst, USA og scientific researcher Vladimir Borschev, Det Russiske Videnskabernes Akademi, Rusland på Handelshøjskolen i København (10. januar). Han har arrangeret internationalt Ph.D.-kursus sammen med professor Barbara Partee, University of Massachusetts at Amherst, USA og scientific researcher Vladimir Borschev, Det Russiske Videnskabernes Akademi, Rusland med emnet Integrating Lexical and Formal Semantics, Kolding (12.-14. januar). Han har sammen med professor Jørgen Fischer Nilsson, Danmarks Tekniske Universitet og professor Carl Vikner, Handelshøjskolen i København holdt foredraget Towards an Ontology-Based Interpretation of Noun Phrases ved The First International OntoQuery Workshop on Ontology-Based Interpretation of Noun Phrases, Kolding (17.-18. januar). Han har deltaget i Language Technology Joint Conference on Applied Natural Language Processing and the American Chapter of the Association for Computational Linguistics, Seattle, USA (28. april-7. maj). Han har sammen med lektor Bodil Nistrup Madsen, Handelshøjskolen i København arrangeret Symposium in Honour of Professor Carl Vikner. I symposiet deltog senior researcher Ann Copestake, Stanford University og University of Cambridge, professor Elisabeth Engdahl, Göteborgs Universitet og professor Jørgen Fischer Nilsson, Danmarks Tekniske Universitet med indlæg, Handelshøjskolen i København (6. oktober). Han har været koordinator og underviser på Ph.D.-kurset Metoder og problemer i videnskaben om sproget I (Basis-kursus 1). Forskerskolen, Syddansk Universitet, Odense (23.-27. oktober). Han har været formand for Ph.D.-bedømmelsesudvalg ved Institut for Sprog og Kommunikation, Syddansk Universitet, Odense. Han er medlem af the editorial board på Nordic Journal of Linguistics.

L. Johnsen har deltaget i Norsk Dataforenings konference Tomorrow's users med foredraget Objektorienteret

dokumentanalyse og -design i tekstteoretisk perspektiv, Oslo, Norge (27.-28. marts). Han har holdt foredraget Electronic text production in the future på seminaret Electronic Manuals of the Future Danfoss, Nordborg, (30. oktober). Han er medlem af bestyrelsen på Rosborg Gymnasium, Vejle.

H.L. Jørgensen har forsvaret Ph.D.-afhandlingen Terminologisches Datenmanagement und thesaurusbasiertes Retrieval – Auf dem Wege zu einer Synthese, Syddansk Universitet, Kolding (21. februar). Han er medlem af eksamenskommissionen for faget tysk ved Det Danske Turistakademi.

M. Larsen har i løbet af efteråret deltaget i en kursusrække arrangeret af Institut for Sprog og Kommunikation, Syddansk Universitet, Odense i samarbejde med Efteruddannelsesudvalget for Længerevarende Uddannede. Kursusrækken over emnet International organisationskulturforskning indgår i et længerevarende efteruddannelsesforløb.

O. Qvortrup Larsen har deltaget i Ph.D.-basiskursus I, Forskerskolen, Odense (23.-27. oktober).

P. List har holdt fire foredrag om Kultur og stereotyper på Fyns Amts Tolkeprojekt, Odense (marts-juni). Hun har deltaget i 7th International Pragmatics Conference i Budapest, Ungarn (7.-14. juli). Hun har holdt foredraget Stereotyper i kulturel/pædagogisk sammenhæng på regionsmøde i Handelsskolernes Tysklærerforening, Silkeborg Handelsskole (23. november).

P.L. Lorenzen har i løbet af efteråret deltaget i en kursusrække arrangeret af Institut for Sprog og Kommunikation, Syddansk Universitet, Odense i samarbejde med Efteruddannelsesudvalget for Længerevarende Uddannede. Kursusrækken over emnet International organisationskulturforskning indgår i et længerevarende efteruddannelsesforløb.

L. Lund har i løbet af efteråret deltaget i en kursusrække arrangeret af Institut for Sprog og Kommunikation, Syddansk Universitet, Odense i samarbejde med Efteruddannelsesudvalget for Længerevarende Uddannede. Kursusrækken over emnet International organisationskulturforskning indgår i et længerevarende efteruddannelsesforløb.

M. Hansen Møller har deltaget i DANTERMbrugergruppens arrangement med oplæggene Demonstration af T1, et kombineret translation memory- og maskinoversættelsesprogram og Erfaringer fra et CLM-speciale om anvendelse af grammatik- og stikkontrolprogrammet som præditeringsværktøjer i forbindelse med maskinoversættelse af tekster, Syddansk Universitet, Kolding (11. maj). Hun har med et oplæg om T1 Professional deltaget i DANTERMcentrets workshop om komparativ analyse af tekstthukkommelser, Syddansk Universitet, Kolding (29. juni). Hun har deltaget i Languages & The Media, 3rd International Conference on Converging Markets and Multimedia, Berlin, Tyskland (12.-13. oktober). Hun har deltaget i MT2000: Machine Translation and Multilingual Applications in the New Millenium, Exeter, United Kingdom (20.-22. november). Hun har været medlem af be-

dømmelsesudvalg vedrørende lektorat i datalingvistik ved Handelshøjskolen i København.

M. Nelson har forsvaret sin Ph.D.-afhandling Propriumsyntagmer i tekstresumeringssystemer ved Institut for Datalingvistik, Handelshøjskolen i København (14. december).

I.M. Nielsen har deltaget i konferencen Sprache, Recht, Kultur. Übersetzungsstrategien im neuen Jahrhundert, Europäische Akademie Bozen, Bolzano, Italien (7.-9. september). Hun har deltaget i Ph.D.-basiskursus I, Forskerskolen, Odense (23.-27. oktober). Hun har deltaget i Ph.D.-kurset Tekstvidenskab afholdt af universitetsprofessor, mag., dr. Wolfgang Dressler, Universität Wien og dr.phil. Eva Martha Eckkrammer, Universität Salzburg, Forskerskolen, Handelshøjskolen i København (9.-11. november).

B. Norlyk har afholdt forelæsningen How can communication be made adequately goal-orientated when translating Danish sales material to English?, Engelsk Institut, Aarhus Universitet, (15. februar). Hun har forelæst over emnet Sprog og kultur: nye sprogformer i et interkulturelt perspektiv, Danmarks Forvaltningshøjskole (12. april). Hun har deltaget i konferencen Text and Translation arrangeret af Conférence Internationale des Instituts Universitaires de Traducteurs et Interprètes, CUITI research seminar, Handelshøjskolen i Århus (30. maj). Hun har holdt forelæsningen Kommunikation og sprogdesign, Design Skolen Kolding (19. oktober). Hun har været medredaktør af årbog 2000 for Center for Småvirksomhedsforskning.

P. Skadhauge har deltaget i konferencen The First International Ontoquery Workshop arrangeret af projekt OntoQuery, Kolding (17.-18. januar).

B. Toft er medlem af bestyrelsen for Internationales Institut für Terminologieforschung og medredaktør af the IITF Journal, der udgives af TermNet i Wien. Hun har sammen med senior assistant, Ph.D. Anita Nuopponen, Vasa Universitet og førsteamanuensis Johan Myking, Universitetet i Bergen været redaktør af I terminologins tjänt. Festskrift för Heribert Picht på 60-årsdagen, der er udgivet på Vasa Universitets Forlag.

M. Ulbæk har i løbet af efteråret deltaget i en kursusrække arrangeret af Institut for Sprog og Kommunikation, Syddansk Universitet, Odense i samarbejde med Efteruddannelsesudvalget for Længerevarende Uddannede. Kursusrækken over emnet International organisationskultur forskning indgår i et længerevarende efteruddannelsesforløb.

Eksterne bevillinger og donationer

P.A. Jensen deltager i det tværvidevidenskabelige projekt OntoQuery: Ontology-Based Querying of Databases, som har deltagelse af Center for Sprogteknologi, Danmarks Tekniske Universitet, Handelshøjskolen i København, Roskilde Universitetscenter samt Institut for Fagsprog, Kommunikation og Informationsvidenskab, Syddansk Universitet. Projektet har en samlet bevilling frem til 2004

på 6,9 mio. kroner. Institutet har i 2000 modtaget 55.633,19 kroner af denne bevilling.

Publikationer

Christensen, Lise Lotte Weilgaard. Ekstraktion af terminologiske data vha. Den Pronominelle Metode. *Nordterm '99, Schæffergården 13.-15. juni 1999, Nordterm 10.* Red. Lianne Larsen. København: DANTERMcentret, 2000. 58-74.

Eriksen, Lars. Deutsch-dänisches Computerwörterbuch mit den englischen Fachausdrücken. Flensburg/Sønderborg: Forlaget Salldata, 2000.

Eriksen, Lars. Sprachpolitik und Sprachenrecht im Königreich Dänemark und in der Bundesrepublik Deutschland unter besonderer Berücksichtigung der Amts- und Gerichtssprache. Ph.D.-afhandling. Odense: Det humanistiske Fakultet, Syddansk Universitet, 2000.

Eriksen, Lars. Handelsrecht: Handeln Sie mit einem guten Namen... . *Geschäftswelt 1* (2000): 26-27.

Eriksen, Lars. Idiome und Phrasen aus der aktuellen deutschen Umgangssprache. Teil II: Aus dem aktuellen Wortschatz des Negativen. *IDV-Rundbrief 64* (2000): 24-28.

Fredsted, Elin. Hvordan gør sprogkontakt sig gældende i en sprogkontaktzone. *Språkkontakt - Innverknaden från nedertysk på andre nordeuropeisk språk.* Red. Ernst Håkon Jahr. København: Nordisk Ministerråd. Forskningsprogrammet Norden og Europa, 2000. 131-151.

Griested, Annelise. 'Knowledge probes' og eksempler. På jagt efter definitioner og begrebsrelationer i et korpus inden for området 'Entrepreneurship'. *I terminologins tjänt. Festskrift för Heribert Picht på 60-årsdagen.* Red. Anita Nuopponen, Bertha Toft, og Johan Myking. Vaasa: Vasa Universitets Forlag, 2000. 36-51.

Hasle, Per, Torben Braüner, og Peter Øhrström. Determinism and the Origins of Temporal Logic. *Advances in Temporal logic.* Red. H. Barringer, m.fl. Dordrecht: Kluwer Academic Publishers, 2000. 185-206.

Johnsen, Lars. Rhetorical Clustering and Perceptual Cohesion in Technical (Online) Documentation. *Analyzing Professional Genres.* Red. Anna Trosborg. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins Publishing Company, 2000. 193-216.

Nelson, Mette. Propriumsyntagmer i tekstresumeringssystemer. Automatisk identificering af propriumsyntagmer og af koreference mellem propriumsyntagmer. Ph.D.-afhandling. København: Handelshøjskolens Forlag, 2000.

Nelson, Mette. Behandling af proprier i Information Extraction-systemer. *Proceedings fra DALF Årsmøde 1999.* Red. Bente Maegaard, Claus Povlsen, og Jürgen Wedekind. København: Center for Sprogteknologi, 2000. 45-61.

Norlyk, Birgitte. Conflicts in Professional Discourse, *Analyzing Professional Genres.* Red. Anna Trosborg. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins Publishing

- Company, 2000. 163-174.
- Norlyk, Birgitte. Kommunikation og rekruttering: små virksomheder og små årgange. Center for Småvirksomhedsforskning, Årbog 2000. 32- 40.
- Toft, Bertha. Terminologi og vidensteknik: en lykkelig alliance? *I terminologins tjænst. Festskrift för Heribert Picht på 60-årsdagen*. Red. Anita Nuopponen, m.fl. Vaasa: Vasa Universitets Forlag, 2000. 229-242.
- Toft, Bertha, og Gert Engel. Terminologi og maskinoversættelse *I terminologins tjænst. Festskrift för Heribert Picht på 60-årsdagen*. Red. Anita Nuopponen, m.fl. Vaasa: Vasa Universitets Forlag, 2000. 24-35.

INSTITUT FOR HISTORIE, KULTUR OG SAMFUNDSBESKRIVELSE

- Professor, dr.phil. *Poul Holm* (fra 1. februar)
Professor, dr.phil. *Bent Jensen*
Professor, dr.phil. *Knud J.V. Jespersen*
Professor, dr.oecon. *Hans Chr. Johansen* (orlov)
Professor, dr.phil. *Flemming Just*
Professor *David Nye*
Adjungeret professor, dr.phil. *Henrik Becker-Christensen* (fra 1. januar)
Fulbright professor *Julie Roy Jeffrey* (til 30. juni)
Fulbright professor *Marwin V. Melosi* (fra 1. september)
Gæsteprofessor *Philip Bell* (21. august-1. oktober)
Gæsteprofessor *Viktor A. Muravjov* (11. november-12. december)
Gæsteprofessor *Eric Sandeen* (til 30. juni)
Docent, dr.phil. *Per Boje* (orlov)
Docent, dr.phil. *Jacob Isager*
Docent *Jens Qvortrup*, Ph.D. (delvis orlov)
Lektor, cand.mag. *Lars Erslev Andersen*
Lektor, lic.phil. *Tønnes Bekker-Nielsen* (fra 1. februar)
Lektor, Maitre ès lettres *Anne Tipsmark Bouchet*
Lektor *Michael Bregnsbo*, Ph.D.
Lektor, dr.phil. *Hugo Cancino-Troncoso* (til 31. august)
Lektor, dr.phil. *Jesper Carlsen* (instituttleder)
Lektorvikar *Jan Gustafsson*, Ph.D. (til 30. august)
Lektor, dr.phil. *Per H. Hansen*
Lektor, dr.phil. *Michael Harbsmeier* (til 31. december)
Lektor *Martin Hvidt*, Ph.D. (fra 1. februar)
Lektor, cand.mag. *Signe Isager* (orlov til 31. december))
Lektor *Kurt V. Jensen*, Ph.D.
Lektor, lic.phil. *Erik Kulavig*
Lektor, dr.phil. *Kay Lundgreen-Nielsen*
Lektorvikar, dr.phil. *Anders Monrad Møller*
Lektor, lic.phil. *Per Grau Møller* (orlov)
Lektor, mag.art. *Søren Mørch*
Lektor *Mehmet Ümit Nedef*, Ph.D.
Lektor *Helle Lykke Nielsen*, Ph.D.
Lektor, fil.dr. *Tore Nyberg*
Lektor *Carl Pedersen*, Ph.D.
Lektor, dr.phil. *Finn Stendal Pedersen*
Lektor, lic.phil. *Fritz Saaby Pedersen*
Lektor *Joyce Senders Pedersen*, Ph.D.
Lektor, dr.phil. *Poul Pedersen*
Lektor, dr.phil. *Helle Porsdam*
Lektor, cand.mag. *Torben Rugberg Rasmussen*
Lektor, dr.habil. *Martin Rheinheimer*
Lektor, fil.dr. *Kahled Salih*
Lektor, cand.mag. *Peter Seeberg* (fra 1. august, amanuensis til 31. juli)
Lektor, cand.mag. *Therkel Stræde*
Lektor, lic.phil. *Nils Arne Sørensen*
Lektor *Peter Thaler*, dr.jur. et Ph.D. (fra 1. august)
Lektor, cand.jur. *Poul Thybo* (til 31. december, tilknyttes herefter Institut for Sprog og Kommunikation)
Lektor, dr.phil. *Aage Trommer* (til 30. november)
Lektor, cand.phil. *Henrik Tvarnø* (rektor)
Forskningslektor, dr.phil. *John Lind* (aflønnet af Statens Humanistiske Forskningsråd)
Forskningslektor, mag.art. *Birte Poulsen* (fra 1. september, aflønnet af Carlsbergfondet)
Forskningslektor *Robin Lorsch Wildfang*, Ph.D. (aflønnet af Carlsbergfondet)
Adjunkt *Lars Bisgaard*, Ph.D.
Adjunkt *Jørn Brøndal*, Ph.D.
Adjunkt, fil.dr. *Monika Janfelt*
Adjunkt, cand.phil. *Anne Magnussen* (fra 1. september)
Adjunkt *Linda Rasmussen*, Ph.D. (fra 1. september, aflønnet af Statens Humanistiske Forskningsråd, AC-fuldmægtig til 31. august)
Adjunkt *Stuart Ward*, Ph.D.
Forskningsadjunkt, cand.phil. *Anne Marie Carstens* (1. august-30. september)
Forskningsadjunkt *Carsten Selch Jensen*, Ph.D. (aflønnet af Statens Humanistiske Forskningsråd)
Forskningsadjunkt, cand.mag. *Ejnar Martin Mikkelsen* (projektaflønnet)
Amanuensis, cand.mag. *Elisabeth Anagnostaki Moestrup* (1. februar-31. juli, orlov fra 31. maj)
Amanuensis, cand.mag. *Ivar Herlev Sørensen* (fra 1. september)
Udenlandsk lektor *Harry Hendrick*, Ph.D. (fra 15. juli)
Udenlandsk lektor *Jinan Rahsid Muhsin*, B.A.
Forskningsassistent, konservator *Benni Arne Berg* (7. august-6. september)
Forskningsassistent, cand.phil. *Maria Berg Briese* (til 31. januar, og 1.-30. september))
Forskningsassistent, cand.negot. *Gunna Funder Hansen* (til 31. august)
Forskningsassistent, cand.mag. *Jacob Hornemann*
Forskningsassistent, cand.scient.pol. *Morten Valbjørn Iversen* (fra 15. oktober)
Forskningsassistent, cand.mag. *Jens Kirk Nielsen* (til 30. september)
Forskningsassistent, cand.phil. *Adam T. Schacke* (fra 1. september)
Forskningsassistent, cand.tech.soc. *Monica Stoye* (1. januar-30. juni, tilknyttes herefter Institut for Statskundskab, Esbjerg)
Overassistent *Kristine Brorsen*
Overassistent *Anne-Marie Gertsen*
Kontorfuldmægtig *Lis Krogh Hansen*

Assistent *Pia Hansen* (orlov fra 4. september)
Overassistent *Lilian Kristensen*
Kontorfuldmægtig *Vivian Kapper*
AC-fuldmægtig *Birgit Bjerre Laursen* (fra 1. oktober)
Overassistent *Helle K. Raun* (fra 1. april)
Overassistent *Lone Lindschouw Pedersen*
Tegner *Inger Bjerg Poulsen*

Ph.D.-studerende pr. 31. december:

Liv Egholm Andersen
Hanne Bache
Maibritt Bager
Lars Bjørnebo
Maria Berg Briese
Kirsten Bruun
Ane Bysted
Lars Christensen
Katrine Dalsgård
Jakob C.F. Engberg
Thomas Wegener Friis
Gunna Funder Hansen
Karsten Hermansen
Harald Hartvig Jepsen
Knud Korff
Helle Brade Kreipke
Jeppe Kristensen
Inge Marie Larsen
Hanne Møller
Anette Nibe
Birgitte Nielsen
Kennet Pedersen
Merete Pedersen
Thomas Pedersen
Morten Ranum
Troels Rasmussen
Gerret Schlaber
Morten Stenak
Gunnar Lind Haase Svendsen
Katrina Lantos Swett

Gæsteforelæsninger afholdt af instituttet

Dr. David Starkey, Hull University, England: Present State of Maritime History and Challenges for the Future (23. februar). Museumsinspektør Johan R.M. Jensen, Københavns Bymuseum: Christiern Pedersen og den tidlige humanisme (3. april). Professor Arnaldo Marcone, Parma, Italien: A Difficult Revised Edition. M.I. Rostovtzeff: The Social and Economic History of the Roman Empire (6. marts). Professor, dr.phil. Ulf Hedetoft, Institut for Sprog og Internationale Studier, Aalborg Universitet: Globalization and the Study of English: A Troubled Relationship? Universitetslektor, fil.dr. Ólafía Einarsdóttir, Københavns Universitet: Kong Sverre af Norge i kampen mellem Sacerdotium og Regnum (13. marts). Dr. Lukas M. Schneider, Bern, Schweiz: Menneskeædere eller ædle vilde? Billedet af indianerne i europæernes rejseberetninger fra Amerika 1492-1800 (16. marts). Lek-

tor Thorsten Barring Olesen, Ph.D., Historisk Institut, Aarhus Universitet: Danmark og USA i den kolde krig 1945-68 (23. marts). Professor Vojtech Mastny, Woodrow Wilson Center, Washington, USA: Aspects of the Cold War (12. april). Professor Barbara Duden, Universität Hannover, Tyskland: The Woman Beneath the Skin – Revisited (28. april). Direktør, mag.art. Uffe Østergaard, Center for Holocaust-studier, København: Holocaust, Folkedrab og Europæisk Identitet (2. maj). Lektor Michael T. Allen, Ph.D.: Jødeudryddelsens teknologi – Nazi-Tyskland og Østeuropa 1941-45 (3. maj). Professor David Hayton, Queen’s University, Belfast, Nordirland: Writing the History of the English Parliament (3. maj). Dr. Mark McKenna, Centre for Australian Studies, University of London, England: The Captive Republic: Australia’s Constitutional Links to the British Crown (29. September). Dr. Susan Pfisterer, Centre for Australian Studies, University of London, England: Sorry Day: The Rhetoric of Apology in Post Colonial Australia (29. september). Dr. Esref Abay, Ege Üniversitesi, Izmir, Tyrkiet: Ulucak, - en neolithisk byhøj i det Ægæiske område (22. november) og Det urartæiske palads ved Ayanis i Østtyrki (24. november). Professor Frans Gregersen, Københavns Universitet: Videnskabsteori for historikere (13. december). Professor Jørgen Christian Meyer, Universitetet i Bergen, Norge: En tyrkisk landsby som nøgle til antikkens græske og romerske samfund (Odense 28. november og Esbjerg 29. november). Ph.D.-Research Fellow Nicole Stokes, University of Connecticut, USA: American Welfare Reform: Past Welfare Policies and Future Implications (7. december).

Andre arrangementer afholdt af instituttet

Inden for forskningsprojektet Danmark og korstogsbevægelsen har der været afholdt en række forelæsninger og seminarer med følgende forelæsere: Stud.mag.art. Malene Schacke og stud.mag.art. Per Andersen: Mentalitetshistorie – et afviklet fagbegreb? (29. februar). Ph.D.-stipendiat Anton Englert, Marinearkæologisk Forskningscenter, Roskilde: Store fragtskibe i danske farvande ca. 1000-ca. 1250 (30. marts). Anthony Perron, Ph.D., University of Chicago, USA: Roman Lead and Archiepiscopal Authority: Absalon and the Papacy, 1177-1198 (3. maj). Ph.D.-stipendiat Axel Ehlers, Universität Göttingen, Tyskland: Die Päpstlichen Kreuzzugsbriefe zugunsten des Deutschen Ordens im 13. Jahrhundert (24. maj). K.V. Jensen har arrangeret kongressen Administration of Ideologies inden for The Northern European Historical Research Network, med følgende forelæsere: Dr. Christopher Tyerman, Hertford College, Oxford, England: The Creation of Crusading Popularity, professor em. Hans Eberhard Mayer, Christian Albrechts Universität, Kiel, Tyskland: Political Crises in Twelfth Century Jerusalem, dr. Alan V. Murray, University of Leeds, England: A Hierarchy of Peoples? The Franks and the Native Communities of the Crusaders States (6. april). Dr. Poul Douglas Lockhart, Wright State University, USA: The Role of

Confessional Ideology in the Making of Danish Foreign Policy, 1559-1629, dr. Howard Hotson, University of Aberdeen: Ramism: Philosophy of State, professor Ingrid Markussen, Universitetet i Oslo, Norge: Church, Household, and Administration of Ideologies in the Nordic Countries from the Reformation till c. 1800, E. Kulavig: The Concept of 'Pod-Soviet Society 1940-1964. A New Paradigm and some Cases. R. Haue: The Function of Marxism-Leninism in the Foreign Policy of the Soviet Union, B. Jensen: In a Hostile Country: Reports from the Soviet Embassy in Denmark, 1945-65 (7. april).

Medarbejdernes aktiviteter uden for instituttet

L. Erslev Andersen, se Center for Mellemløst-studier.

M. Bager, se Center for Maritim og Regional Historie.

L. Bisgaard har sammen med komiéen Middelalder 99 tilrettelagt seminaret Den forskningsmæssige opfølgning på Middelalder 99 (31. januar). Han har sammen med L. Søndergaard, Center for Middelalderstudier, tilrettelagt kollokviet Elite- og folkekultur (8. juni) og sammen med M. Børch forskerkredsmødet Chaucer (25. oktober). Han har sammen med K.V. Jensen og T. Nyberg arrangeret symposiet Saxo and the Baltic Region, alle afholdt på Center for Middelalderstudier (20.-21. november.). Han har deltaget i kollokviet Medieval Carnevals arrangeret af Center for Middelalderstudier (11. april). Han har med foredraget Gilderne i Malmø deltaget i seminaret Øresundsregionen i middelalderen, Hven, Sverige (28.-30. oktober) samt med foredraget The Mermaids of Christian IV deltaget i workshoppen Intellectual Life at the Court of Frederik II and Christian IV arrangeret af Institut for Kirkehistorie, Københavns Universitet (24.-26. november). Han har holdt gæsteforelæsnings Den ny kulturhistorie, Aarhus Universitet (6. april) og holdt foredraget Kulturudveksling mellem sociale grupper, historisk set på årsmødet i Kolding for Kulturrådene i Danmark (16. september). Han har afholdt populærvidenskabelige foredrag. Formand for Center for Middelalderstudier. Bidragyder til Den Store Danske Encyklopædi og til Nationalmuseets Danmarks Kirker.

T. Bekker-Nielsen har med foredrag om New Approaches to the Study of Roman Roads deltaget i Specialized Theme 19, Modes of Communication from Antiquity to the Present i 19th International Congress of Historical Sciences, Oslo, Norge (6.-13. august). Formand for bedømmelsesudvalg vedrørende Per-Bjarne Ravnås dr.art.-afhandling Makt og innflytelse i den romerske republik på Julius Cæsars tid, Universitetet i Bergen, Norge, og 2. opponent ved disputatsforsvaret (24. maj). Medlem af redaktionen for tidskriftet *Classica et Mediaevalia*. *Revue danoise de philologie et d'histoire*. Han har holdt gæsteforelæsnings Britannien som en del af Romerriget, Institut for Arkæologi, Københavns Universitet (26. april) og Imperium Romanum, Institut 4, Aalborg Universitet (22. september) og seminaroplægget Den var så stor: fiskeriets betydning i den antikke økonomi.

mi. Institut for Historie, Københavns Universitet (26. oktober). Han har desuden afholdt populærvidenskabelige foredrag.

A. Bouchet har deltaget i 3 efteruddannelseskurser for langvarigt uddannede over emnet Organisationskultur: Tilgange til analyse af organisationers kultur (9. november), Organisationskultur som læreproces og kommunikation (23. november), Den kulturelle dimension i virksomhedskommunikation (8. december), Syddansk Universitet, Odense. Hun er repræsentant for de videregående uddannelser i Svendborg Gymnasiums bestyrelse.

M. Bregnsbo har med foredraget Karl V und Dänemark deltaget i det internationale symposium Karl V 1500-2000 arrangeret af Historische Kommission/Österreichische Akademie der Wissenschaften, Wien, Østrig (7.-11. marts). Han har sammen med L. Egholm, E. Kulavig, G. Schlaber og N.A. Sørensen deltaget i seminaret Fortidens spor, nutidens øjne – kildebegrebet til debat arrangeret af Netværk for historiografi og historieteori, Ebeltoft (29. april-1. maj). Han har deltaget i seminaret Det norske riksarkiv i anledning af afslutningen af den dansk-norske arkivaftale af 21. maj 1991, Lysebu, Oslo, Norge (10. maj). Han har med foredraget Die Kanzel als Katheder der Aufklärung: Johann Andreas Cramer in Dänemark deltaget i den internationale konference Der deutsch-dänische Kulturaustausch im Bildungswesen 1746-1771 arrangeret af Forschungszentrum Europäischer Aufklärung und Humanwissenschaftliche Fakultät der Universität Potsdam, Tyskland. Medlem af bedømmelsesudvalget vedrørende Karsten Skjold Petersens Ph.D.-afhandling Gevorbne krigskarle – hvervede soldater i Danmark 1774-1803, Københavns Universitet/Tøjhusmuseet. Medlem af redaktionen af 1066 og Tidsskrift for Historie. Redaktør af nyere tid ved *Nyt fra Historien*. Medlem af publikationsudvalget i Selskabet til Udgivelse af Kilder til Dansk Historie (Kildeskriftselskabet). Formand for Den fynske Historikerkreds. Bidragyder til Den Store Danske Encyklopædi. Medarbejder ved The Oxford Encyclopedia of the Enlightenment. Medlem af styrelsen og kasserer for Dansk Historisk Fællesråd. Han har desuden afholdt populærvidenskabelige foredrag og skrevet populærvidenskabelig artikel.

J. Brøndal har med oplæg om Pastors and Politics: Scandinavian-American Pastors Engaged in American Politics deltaget i Norwegian-American Seminar VII: 175 Years in America arrangeret af Norwegian-American Historical Association-Norway i Hamar og Oslo, Norge (2.-5. august). Han har deltaget i seminaret Danskere og danskheden i USA arrangeret af Odense Bys Museer i samarbejde med Det Danske Udvanderarkiv, Hollufgård, Odense (18. september). Bidragyder til Den Store Danske Encyklopædi.

A.L. Bysted har sammen med C. Selch Jensen, K.V. Jensen og J.H. Lind været på gæstophold ved Renval Institutet, Helsingfors, Finland. Hun gav her foredrag om The Idea of Crusading (17.-25. februar). Hun har holdt foredrag om Korstog og afladsteologi, Aalborg Universitet (29. marts). Har sammen med C.S. Jensen, K.V. Jensen

og John Lind deltaget i et seminar under projektet Culture Clash or Compromise på Högskolen i Visby, Gotland, Sverige (11.-14. april). Hun har arrangeret sessionen Sin and Satisfaction: the Process of Justifikation in the High and Later Middle Ages på International Medieval Congress 2000, University of Leeds, England og her bidraget med foredrag om Indulgence, Satisfaction, and the Heart's Contrition in the 12th Century Crusading Theology (10.-13. juli). Har sammen med L. Christensen, L. Egholm, K. Hermansen, K.V. Jensen, B. Nielsen, G. Schlabber og G.H.L. Svendsen deltaget i Ph.D.-seminaret Kulturhistorie – teori, metode, praksis, arrangeret af Institut for Historie og Samfundsforhold, Roskilde Universitetscenter, Søminen, Holbæk (21.-23. august). Hun har været på studieophold ved University of Chicago, USA (21. september-17. december), hvor hun holdt foredraget The Theology of the Crusades (29. november).

J. Carlsen har med indlæg om Over- og undermennesker i antikken? – Opfattelse af slaveriet i den græsk-romerske oldtid deltaget i seminaret Mennesket i Historien. Syddansk Universitet, Odense (16.-19. marts). Hun har med foredraget Exploitation of *ager publicis* in North Africa and the Western Provinces of the Roman Empire deltaget i det internationale kollokvium Le contract public, Neuchâtel, Schweiz (16.-17. juni). Hun har afholdt gæsteforelæsning om Administrationen af stenbrud i romersk kejsertid, Institut for Arkæologi, Københavns Universitet (28. april). Hun har været på studieophold i Italien (1.-21. januar og 1. juli-3. august) og i Athen (13. oktober-4. november). Medlem af programrådet for Folkeuniversitetet i Odense og Byhistorisk Udvalg. Fortsat medlem af redaktionerne for *Classica et Mediaevalia*, *Revue danoise de philologie et d'histoire* og *Den jyske Historiker*. Bidragyder til *Den Store Danske Encyklopædi*.

L. Christensen har deltaget i Ph.D.-seminaret Kulturhistorie – teori, metode, praksis, arrangeret af Institut for Historie og Samfundsforhold, Roskilde Universitetscenter, Søminen, Holbæk (21.-23. august). Hun har været på arkivbesøg ved Archives du ministère des affaires étrangères, Paris, Frankrig (21. maj-3. juni). Hun er næstformand for Ph.D.-studienævnet ved Humanistisk Fakultet. Hun har afholdt populærvidenskabelige foredrag.

L. Egholm har med oplæg om Individ og struktur deltaget i seminaret Mennesket i Historien, Syddansk Universitet, Odense (18. marts). Hun har med indlægget Response to Barbara Duden deltaget i seminaret Fortidens spor, nutidens øjne – kildebegrebet til debat. Nordisk seminar om kildebegrebet og kildeanvendelse arrangeret af Netværk for historieteori og historiografi, Ebeltoft (29. april-1. maj). Hun har med oplæg om Rejsebeskrivelser som kulturelle tegn – en mikrohistorisk undersøgelse deltaget i Ph.D.-seminaret Kulturhistorie – teori, metode, praksis, arrangeret af Institut for Historie og Samfundsforhold, Roskilde Universitetscenter, Søminen, Holbæk (21.-23. august). Medlem af redaktionsrådet for *Den jyske Historiker*. Medlem af styregruppen for Netværk for historieteori og historiografi.

J. Engberg har deltaget i forskningsseminaret Antikken og Kristendommen, Aarhus Universitet (9. november). Hun har desuden afholdt populærvidenskabelige foredrag.

T.W. Friis har arrangeret kurset DDR – det det var, Sdr. Felding Højskole (17.-28. september). Hun har været på arkivbesøg i Berlin, Tyskland (1.-30. november). Hun har deltaget i seminarerne Berlin, Bonn, Moskva – das Dreieckverhältnis zwischen neuer Ostpolitik und deutscher Wiedervereinigung, Rosa Luxemburg Stiftung, Potsdam, Tyskland (2.-3. november) og Zweite Heimat Brandenburg, Zentrum für Zeitgeschichte, Potsdam, Tyskland (22.-23. november). Hun har modtaget Arbejderhistorieprisen (4. december).

P.H. Hansen har deltaget i konferencen Business and Economic Regime Change in the Interwar Period, hvor hun var chairman for en session. Konferencen var arrangeret af Society for European Business History og fandt sted på The American Academy, Berlin, Tyskland (7.-8. april). Hun har deltaget i konferencen Towards a Global System? European Banks within the Evolving Economy arrangeret af European Association for Banking History, Warszawa, Polen (19.-20. maj) og med præsentation af arbejdsrapporten Writing Business History without an Archive. Newspapers as Sources to Business History – Possibilities and Limitations deltaget i symposiet The Power of the Media organiseret af Society for European Business History, Trinity Hall College, Cambridge, England (8.-9. september). Hun har med arbejdsrapporten Central Banks as Free Riders. The Scandinavian Central Banks during the Credit-Anstalt Crisis, 1931 deltaget i symposiet Business and Politics in the 20th Century. Alice Teichova. An Appreciation, London School of Economics, England (21.-23. september). Medlem af bedømmelsesudvalg til adjunktur i virksomhedshistorie ved Handelshøjskolen, København. Hun har holdt foredragene From International to Multinational. The Danish Banking System, 1846-2000, Erhvervsarkivet, Århus (10. marts), Struktur og individ i historien ved seminaret Mennesket i Historien, Syddansk Universitet, Odense (18. marts) og Dansk makroøkonomi 1940-45 ved Dansk Forening for Økonomisk og Social Historie's årsmøde, Københavns Universitet (10. november). Hun har desuden holdt populærvidenskabelige foredrag og skrevet populærvidenskabelige artikler.

H. Hendrick har deltaget i konferencen Children between Research and Practice, Syddansk Universitet, Odense (17.-19. november). Hun har med paper om Childrens Emotional Health in Post-war Britain 1940s-1950s deltaget i seminar ved Department of Child Studies, Linköping University, Sweden (1. december).

K. Hermansen har deltaget i Ph.D.-seminaret Kulturhistorie – teori, metode, praksis, arrangeret af Institut for Historie og Samfundsforhold, Roskilde Universitetscenter, Søminen, Holbæk (21.-23. august).

P. Holm, se Center for Maritim og Regional Historie.

M. Hvidt, se Center for Mellemøst-studier.

J. Isager har afholdt gæsteforelæsning om Propertius, Actium and the Two Faces of Apollo ved Department of

Classical and Near Eastern Archaeology, Bryn Mawr College, Philadelphia, USA (22. februar). Han har med indlægget *Humanissima Art, Evaluation and Devaluation in Pliny's History of Art* deltaget i College Art Association Conference i en sektion med fællestemaet *Same as it Never Was: Issues in the Historiography of Ancient Art*, New York, USA (24. februar) samt deltaget i kongressen *The Salmakis Inscription and Hellenistic Halikarnassos*, arrangeret af Det danske Institut, Athen, Grækenland og Syddansk Universitet, afholdt i Bodrum, Tyrkiet (29. august-3. september). Han har haft tjenestestedsflyttelse til Athen og Epirus, Grækenland i forbindelse med projekterne *Vestgrækenland (Epirus)* efter kejser Augustus' grundlæggelse af byen Nikopolis og Græske og romerske bronzer (1. juli-21. december). Medlem af bedømmelsesudvalg vedrørende to lektoratsbesættelser ved Institut for Oldtids- og Middelalderstudier, Aarhus Universitet. Medlem af bestyrelsen for det Danske Institut for Videnskab og Kunst i Rom. Medlem af Klassikerforeningens udvalg for Oldtidskundskab. Formand for Komitéen til udgivelse af Peder Hansen Resens *Atlas Danicus*. Medlem af baggrundgruppen og bestyrelsen for tidskriftet *Sfinx*.

M.V. Iversen, se Center for Mellemøst-studier.

M. Janfelt har været opponent ved Solveig Hollaris licentiafhandling *Barnens Dags förening 1905-1925. De välgörande entreprenörerna?* ved Ekonomisk-historiska institutionen, Stokholms Universitet, Sverige (5. maj). Hun har med foredraget *Föreningarna Norden mellan nordism och nationalism 1919-1933* deltaget i Nordisk Ministerråds tværseminarium *Folkligt samarbete och mångkulturalitet inden for forskningsprogrammet Norden og Europa*, Åbo, Finland (29. september-1. oktober). Hun har været på arkiv- og biblioteksbesøg i Riksarkivet, Svenska Litteratursällskapet i Finland, Svenska Centralarkivet samt Universitetsbiblioteket i Helsingfors, Finland (16.-22. september). Har med foredrag om 1. Verdenskrig og krigsbørn deltaget i konferencen *Bortsettning og forflytning af barn i Norden ca. 1900-1950. Ideologi, praksis og barns erfaringer* arrangeret af førsteamanuensis Astri Andreassen, Historisk Institut, Universitetet i Bergen, Norge (9.-12. november).

B. Jensen har med bidraget *Ideology and Perception in Soviet Diplomacy* deltaget i konference på Humboldt Universität, Berlin, Tyskland (25. februar). Han har med bidraget *De to europæiske civilisationsammenbrud i det 20. århundrede* deltaget i konference på Gyldendal, København (23. marts). Har med bidraget *In a hostile Country: Reports from the Soviet Embassy in Denmark, 1945-1965* deltaget i NEHRN konferencen *Administration of Ideologies*, Syddansk Universitet, Odense (6.-7. april). Han har med bidraget *Rusland med Putin ved Roret* deltaget i konferencen *Brudstykker til en mosaik af en patriotisk præsident*, arrangeret af Den danske Bank, København (13. april). Har modtaget Kaj Munk prisen (14. januar) og Adam Smith prisen (26. maj). Han har holdt følgende foredrag og forelæsninger: *Bjørnen og haren. Sovjetunionen og Danmark 1945-1965* ved Åbent

Hus, Syddansk Universitet, Odense (4. marts), Danmark og Sovjetunionen under Den kolde Krig, Studenterkredsen, Syddansk Universitet, Odense (16. marts), Danmark-Sovjetunionen efter 2. Verdenskrig, Foreningen Den 16., København (1. april), Forbindelser mellem Danmark og Sovjetunionen, Dansk-Russisk Forening, Odense (6. april), *At studere Ruslands historie i det 20. århundrede*, Københavns Universitet (6. oktober), *Kærlighed til politistaten*, ved åbningen af STASI-udstilling på Frederiksberg Rådhus, København (10. oktober), *Den sovjetiske besættelse af Bornholm*, Frihedsmuseets Venner, Nationalmuseet, København (11. oktober), *Faghistorisk og journalistisk formidling*, *Faglig Dag*, Syddansk Universitet, Odense (2. november), *Rusland og Danmark i det nye Europa*, konference om *Det nye Rusland i det nye Europa*, Odense (9. november).

C.S. Jensen har som gæstelærer afholdt forelæsninger om de baltiske korstog ved Helsingfors Universitet, Finland (13.-25. februar) samt ved University of Leicester og University of London, England (5.-10. maj). Han har sammen med K.V. Jensen og J. Lind været arrangør af en forelæsningsrække ved instituttet om forskellige aspekter af korstogenes historie. Han har med foredrag om *Synet på krig i en middelalderlig kontekst* deltaget i seminaret *Mennesket i Historie*, Syddansk Universitet, Odense (17. marts). Han har deltaget i et seminar under projektet *Culture Clash or Compromise* på Høgskolen i Visby, Gotland, Sverige (11.-14. april). Han har afholdt populærvidenskabelige foredrag. Bidragyder til *Den Store Danske Encyklopædi*.

K.V. Jensen har afholdt et forskeruddannelseskursus om *The Baltic and the Crusading Movement* ved Renvall Instituttet, Helsinki Universitet, Finland, hvor han forelæste om flere emner inden for temaet (13.-25. februar). Han har med foredrag om *Crusading Studies in the Twentieth Century* deltaget i et forskerseminar på Historisk Institut, Göteborgs Universitet, Sverige (13. marts). Han har været på studietur til Universitetsbiblioteket og Nationalbiblioteket i Madrid, Spanien (20.-25. marts). Han har forelæst om *Korstog, teknologi og krig c. 1000-1300*, Roskilde Universitetscenter (4. april). Han har deltaget i et seminar under projektet *Culture Clash or Compromise* på Høgskolen i Visby, Gotland, Sverige (11.-14. april). Han har været vært og arrangerede sammen med M. Bregnsbo *Northern European Historical Research Networks styringsgruppemøde og den dertil knyttede kongres Administration of Ideologies* (5. september). Han har været officiel opponent ved Lars Hermansons doktorafhandling *Slækt, Vänner och Makt. En studie af elitens politiska kultur i 1100-talets Danmark*, Göteborgs Universitet, Sverige (6. juni). Han har med foredraget *What was the Centre of the Crusading Movement? Some Scandinavian Examples of the Concept Crusader State* deltaget i *The International Medieval Congress* som arrangør af en session med frisiske og østtyske korstogshistorikere, Leeds, England (10.-13. juli). Han har deltaget i Ph.D.-seminaret *Kulturhistorie – teori, metode, praksis* arrangeret af Institut for Historie og Samfundsforhold, Roskilde Universitetscen-

ter, Søminen, Holbæk (21.-23. august). Har været på studieophold ved Coimbras Universitet, Portugal (18. september-17. december). Her forelæste han om Croisades et communication. Quelques observations sur les tendances nouvelles des études médiévales en Danemarck (15. december). Censor og censorformand ved Iransk Filologi, Københavns Universitet. Medredaktør af Nyt fra Historien. Medlem af repræsentantskabet for Sfinx og det danske medlem af styregruppen for Northern European Historical Research Network (til juni). Han har afholdt populærvidenskabelige foredrag.

K.J.V. Jespersen har været på arkivrejse til London, England (16.-20. februar). Medlem af Ph.D.-bedømmelsesudvalg ved Københavns Universitet. Formand for Kulturministeriets panel til evaluering af forskningen i Statens Arkiver. Er fortsat Kongelig Ordenshistoriograf. Konsulent og forfatter ved Den Store Danske Encyklopædi. Medlem af bestyrelsen for Odense Universitets Forskningsfond. Medlem af Det Kongelige Danske Videnskabskabernes Selskab og formand for dettes privatarkivkommission. Medlem af forfattergruppe vedrørende Dansk udenrigspolitisk historie. Er tilsynsførende med to udgivelsesprojekter under Kildeskriftselskabet. Medlem af repræsentantskabet for Askov Højskole. Medlem af Atlantsammenslutningens repræsentantskab. Medlem af Hjemmeværnsmuseets repræsentantskab. Han har holdt følgende forelæsninger: SOE og den danske modstandskamp 1940-1945, arrangeret af Historisk Samfund, Rigsarkivet, København (11. april), Danmarks vej til befrielsen, arrangeret af Historisk Samling fra Besættelsestiden 1940-1945, Byhistorisk Arkiv, Esbjerg (20. september), Med hjælp fra England. SOE og den danske modstandskamp 1940-1945, arrangeret af Det militære Læseselskab, Rendsborg, Kastellet, København (25. oktober). Han har holdt populærvidenskabelige foredrag samt deltaget i interviews i radio og tv. Har modtaget Ebbe Muncks Mindepris og Sven Henningsen Legatets Ærespris for værket Med hjælp fra England.

F. Just har været medlem af bestyrelserne for Esbjerg Folkeuniversitet, Dansk Biomasse A/S, Esbjerg Universitetspris, Esbjerg Seminariefond, Center for Agro-Industriel Bioteknologi, Interimbestyrelsen for Center for Forskning og Udvikling i Landdistrikter samt udpeget som Nationalbankens repræsentant i DLR (Dansk Landbrugs Realkreditfond). Desuden medlem af en række regionale visionsgrupper. Medlem af den europæiske tænketank Groupe de Bruges vedrørende landbrug og landdistrikter. Han er koordinator for projektet Jydske Vestkysten om 10 år i samarbejde med Institut for Journalistik og Institut for Litteratur, Kultur og Medier, Syddansk Universitet. Han er projektleder for initiativet Nordisk demokrati og parlamentarisme. Han deltager desuden i Magtudredningen i delprojektet Internationalisering af forvaltningen. Dansk koordinator for Tempus-projektet Regional Training Centres in EU Affairs. Han har holdt følgende foredrag: Landbrugets fremtid, Nationalbanken (25. januar), Institutionelle rammer og frivillige ordninger, indlæg ved workshop om Udvikling af bæredygtigt landbrug gennem

frivillighed og netværksstrategier (arrangør), Esbjerg (14. marts), Landbrugets fremtid, Historisk Samfund for Fyns Stift, Odense (25. marts), Greening of Agricultural Policies in EU, Institut for Statskundskab, Aarhus Universitet (5. april), EUs landbrugspolitik ved en skillevej, Nordiske Landbrugsakademikeres Råd, Esbjerg (16. juni), Vestjylland og Verden. Tiltrædelsesforelæsning, Esbjerg Folkeuniversitet (3. oktober), Nordisk jordbrugskooperation. En komparation af institutionel udvikling. Jordbrukarnas kooperativa föreningar och intresseorganisationer i historiskt perspektiv, Kungliga Skogs- och Lantbruksakademien, Stockholm, Sverige (11. oktober), Primærerhvervene under Anden Verdenskrig. Selskabet for Økonomisk og Social Historie, Københavns Universitet (10. november), Perspectives and Possibilities in transnational Cooperatives. Conseil Européenne des Jeunes Agriculteurs (CEJA), Billund (18. november). Har desuden afholdt populærvidenskabelige foredrag.

E. Kulavig har sammen med K. Lundgreen-Nielsen deltaget i konference om Sovjetisk Udenrigspolitik arrangeret af Østforskningsinstituttet ved Humboldt Universitetet og forskningsnetværket Kontinuitet og Forandring. Han bidrog med oplæg om Ideology and Rationality: The Soviet Leadership's Perception of the Hungarian Crisis in 1956, Berlin, Tyskland (23.-25. februar). Han har deltaget i konferencen Stalin's Politburo, European University Institute, Firenze, Italien (29.-31. marts). Har med oplæg om Det sovjetiske undersamfund deltaget i The Northern European Historical Research Network's conference, Syddansk Universitet, Odense (7. april). Han har deltaget i konferencen Fortidens spor, nutidens øjne, kildebegrebet til debat, arrangeret af Netværket for Historieteori og Historiografi, Ebeltøft (29. april-1. maj). Har været medarrangør, paneldeltager og oplægsholder i NorFa forskerkursus i Karja, Finland (21.-28. maj). Han har været på arkivrejse til Moskva, Rusland (19.-25. april). Han har haft forskningsophold ved European University Institute, Firenze, Italien (efterårssemestret).

J. Kristensen har deltaget i konferencen Image into Identity, Department of European Studies, University of Hull, England (14.-17. september). Han har foretaget arkivrejse til Public Record Office, London, England (18.-23. september).

J.H. Lind har været medarrangør af seminaret The Scandinavian Crusades and the Integration of the Baltic Region in Latin/Western Europe ved Renvall Institutet, Helsingfors Universitet, Finland (13.-26. februar). Han har haft ophold ved Det Danske Institut for Videnskab og Kunst med henblik på at arbejde i Vatikan-arkivet omkring diplomatiske forbindelser mellem pavestolen og russiske fyrstedømmer i middelalderen, Rom, Italien (6. november-31. december). Han har været opponert ved forsvaret af Atsuo Nakazawas afhandling Rukoopisanie Magnusha kak drevnerusskoj pamiatnik (issledovanie i teksty)[Svenskekongen] Magnus' testamente som oldrussisk værk ved Institut Russkoj Literatry (Pushkinskij dom) Rossijskoj Akademii nauk. Otdelenie Drevnerusskoj Literatry, (Det Russiske Videnskabsakademis Insti-

tut for russisk litteratur, Afdelingen for oldrussisk litteratur), St. Petersburg, Rusland (9. oktober). Har som INTAS expert (jf. www.intas.be) bedømt et antal indkomne projektforslag fra INTAS og NIS lande inden for arkæologi og historie m.m. (november). Medlem af styrelsesgruppe og redaktionskomité for projektet History of Landscape in (previously Finnish) Karelia mellem Syddansk Universitet (korstogsprojekt) og universiteter/akademier i Helsinki, Finland og St. Peterburg, Petrozavodsk, Rusland. Har holdt følgende videnskabelige foredrag: Christianisation in the Baltic Region before and after the Rise of the Crusading Idea: Consequences of the Crusades for the Target People. The Scandinavian Crusades and the Integration of the Baltic Region in Latin/Western Europe, Renvall Institute, Helsinki University, Finland (13.-26. februar), Collaboration and Confrontation between East and West on the Baltic Rim as Result of the Baltic Crusade. Paper read at the seminar Der Ostseeraum und Kontinentaleuropa (1100-1600) in the Framework of Culture Clash or Compromise (CCC), Greifswald Universität, Tyskland (15.-18. juni), Kirkerne, Fyrsterne og de tidlige Venderkorstog. Foredrag ved Arbejdsseminar om dansk-vendiske forbindelser i vikingetid og tidlig middelalder, Stubbekøbing (25.-26. september), The Concept of „Europeanisation“ as seen from the East. Paper ved seminaret The European Frontier - An interdisciplinary Symposium on Methods and Theories concerning clashes and compromises in the Framework of Culture Clash or Compromise (CCC), Lund University, Sverige (13.-15. oktober), Noget om korstog og deres konsekvenser. Det danske Institut for Videnskab og Kunst i Rom, Italien (19. december), Sammenfattende discussant ved sektionen Family Structures, Demography and Population in East Karelia (1700-1900), VI ICCEES International Council for Central and East European Studies World Conference, Tampere, Finland (2. august).

K. Lundgreen-Nielsen har sammen med T. Stræde og Aa. Trommer deltaget i årsmødet for Selskabet for Samtidshistorisk Forskning. København (28. januar). Han har deltaget i konference om Forandringer i Sovjet/Østeuropa ved Humboldt Universität, Berlin, Tyskland (23.-25. februar). Han har deltaget i konferencen Challenges to European Stability arrangeret af Woodrow Wilson Centre's European Alumni Association, S'Agaró, Barcelona, Spanien (15.-17. september).

J.R. Muhsin, se Center for Mellemøst-studier.

A.M. Møller har været medlem af bestyrelsen for Den danske historiske Forening. Redaktør sammen med lektor Carsten Due-Nielsen, Københavns Universitet, af Historisk Tidsskrift. Kasserer i Det kongelige danske Selskab for Fædrelandets Historie. Medlem af redaktionskomitéen til udgivelse af Dansk Søfarts Historie. Bidrager til Den Store Danske Encyklopædi. Har desuden skrevet en række anmeldelser i Historisk Tidsskrift.

P. Grau Møller, se Foranderlige Landskaber, Center for Strategiske Studier i Kulturmiljø, Natur og Landskabs-historie.

S. Mørch har holdt følgende foredrag: Har vi de byer vi

fortjener?, Foreningen af Byplanlæggeres årsmøde, Odense (12. maj), Om historie, Nordisk Institut, Schäfergården, København (23. september). Han har desuden afholdt en række populærvidenskabelige foredrag og skrevet en række populærvidenskabelige artikler.

M. Ümit Necef, se Center for Mellemøst-studier.

B. Nielsen har med foredraget Narrating the Past: The Vietnam Veterans Memorial deltaget i American Studies seminar, Århus (16.-17. marts). Hun har deltaget i seminaret Kulturhistorie – teori, metode, praksis, arrangeret af Institut for Historie og Samfundsforhold, Roskilde Universitetscenter, Søminen, Holbæk (21.-23. august). Hun har deltaget i American Studies Seminar, Syddansk Universitet, Odense (21. september). Hun har sammen med forskningsleder Kirsten Hastrup, Det Danske Center for Menneskerettigheder, København, repræsenteret Danmark med foredraget Conscientization and the Concept of Human Rights, Venedig, Italien (25.-28. september). Hun har været på arkivbesøg og studieophold i Washington D.C., USA og på arkivbesøg på Kent State University, Ohio, USA (15. oktober-15. december).

H. Lykke Nielsen, se Center for Mellemøst-studier.

T. Nyberg har med foredrag om Den ottonske by deltaget i seminaret Vesteuropa i den tidlige middelalder: Historisk og kunstnerisk kontekst arrangeret af Institut for Kunsthistorie og Teatervidenskab, Københavns Universitet og Institut for Kunsthistorie, Aarhus Universitet, Københavns Universitet (11.-12. februar). Han har deltaget i stiftelsessymposium for den internationale organisation Societas Birgitta Europa, Vadstena, Sverige (2.-4. maj), i seminar for planlægning af en dansk byhistorie, arrangeret af Dansk Komité for Byhistorie med sammenfatning af forhandlingerne, Aalborg Universitet (12. maj) og i konferencen Certose di montagna, certose di pianura. Contesti territoriali e sviluppo monastico, Valle di Susa arrangeret af Comune di Villar Focchiardo med foredraget Hugo de Balma nella sua esposizione del Pater noster e Santa Brigida (13.-16. juli), i den 19. internationale historikerkongress med foredrag i rundbords-session nr. 14 med temaet Christianisation of Northern, Eastern and Central Europe Around AD 1000 arrangeret af Nora Berend, University of London samt som medarrangør til foredrag afholdt samme sted af Commission Internationale pour l'Histoire Ecclésiastique Comparée, Oslo, Norge (6.-13. august). Han har endvidere deltaget i Øresundsuniversitetskursus Mennesker, religion og kultur i senmiddelalderen, Kalundborg arrangeret af B.P. McGuire, Roskilde Universitetscenter, med foredraget Den hellige Birgitta af Vadstenas liv og åbenbaringer (15.-16. september), i symposiet Vadstena - klostret i staden och världen, arrangeret af Birgittastiftelsen, Vadstena, Sverige med foredraget Birgittinska klosterstäder (30. september). Han har deltaget i konferencen Scandinavia, Saint Birgitta and the Pilgrims' Road to Santiago de Compostela, Santiago da Compostela, den 8. i rækken Spain and Sweden Encounters Throughout History arrangeret af Fundacion Berndt Wistedt, Madrid, Spanien med foredraget Saint Birgitta and her Projection on Modern Time: Marina de

Escobar and the Order of the Holy Saviour (18.-20. oktober) og har i tilslutning hertil arrangeret en studiedag samme sted med fem forelæsninger omkring temaet The Birgittine Order, Spain and the Venerable Marina de Escobar (21. oktober). Han har endvidere været medarrangør til Saxo and the Baltic Region - A Symposium, arrangeret af Center for Middelalderstudier, Syddansk Universitet, Odense Universitet (20.-21. november) samt deltaget i projektforbereelse for oversættelse af Birgittas Åbenbaringer til engelsk, arrangeret af dr. Bridget Morris, Hull, England, Uppsala, Sverige (17. november). Han er medlem af Commission Internationale pour l'Histoire Ecclésiastique Comparée, af Det kongelige danske Selskab for Fædrelandets Historie, af Dansk Komité for Byhistorie og af Center for Middelalderstudier ved Syddansk Universitet. Redaktør for tidsskriftet Birgittiana.

D.E. Nye har holdt foredraget Technological Prediction, Aarhus Universitet (9. marts), Foreign Perceptions of Denmark, Åbenrå Højskole (24. marts), Axe, Clearing, Cabin på European Association of American Studies, Graz, Østrig (7. april), Between Entropy and Acceleration. The Dibner Institute, MIT, USA (28. april). Han har holdt åbningstale over emnet From Utopia to Real-topia - Inventing the Inevitable, Middelburg, Netherlands Association for American Studies, Middelburg, Holland (15. juni). Han har holdt foredrag om Energy and Narrative på The Norwegian Oil Museum, Stavanger, Norge (3. august). Han har holdt åbningstale over emnet How Can SHOT improve its Communication with other Disciplines? Society for the History of Technology, München, Tyskland (17. august). Han har holdt åbningstale over emnet Transportation and Landscape, International Conference for History of Technology, Prague, Tjekkioslovakiet (23. august). Han har holdt foredrag om American interdisciplinary Studies for the Gymnasium på et kursus for gymnasielærere arrangeret af Undervisningsministeriet, Horsens (15. september). Han har været medlem af bedømmelsesudvalget til Michael Princes Ph.D.-afhandling Myth Making Man: Myths of Human Evolution in the Science Fiction of Phillip K. Dick, Doris Lessing, and Octavia E. Butler, Universitetet i Bergen, Norge (30. september). Han har holdt foredrag over emnet From Consumer to Customer; The Future of Vending Machines, Como, Italien (20. oktober). Han har holdt foredrag om Technological Foundation Stories, Cornell University, USA (30. oktober) og om Technological Foundation Stories, Institute for Science, Technology and Society, Massachusetts Institute of Technology, USA (6. november). Han har holdt foredrag over emnet Technology and Narrative, Engelsk Institut, Københavns Universitet (27. november). Han har været konsulent for The National Science Foundation, Washington, USA og for følgende forlag og tidsskrifter: MIT Press, University of Kentucky Press, University Press of Virginia, Chicago University Press, Journal of American History og Technology and Culture. Han er fortsat redaktør sammen med C. Pedersen af tidsskriftet American Studies in Scandinavia. Han er fort-

sat redaktør af Odense American Studies International Series, med fem numre i serien (43-47).

C. Pedersen har undervist på The University of Wyoming (UW) som led i en aftale mellem UW og Syddansk Universitet, USA (forårssemestret). Han har med foredraget 1915 and Slavery in American Memory deltaget i Monuments of the Black Atlantic: History, Memory, Politics conference, Williamsburg, Virginia, USA (24.-28. maj). Han har med foredraget The Sea is Slavery: Middle Passage Narratives deltaget i konferencen Historicizing the Sea, Universität Greifswald, Tyskland (20.-23. juli). Han har deltaget som kommentator ved konferencen African Diasporas, Sorbonne, Paris, Frankrig (26.-28. oktober). Han har været kommentator vedrørende amerikanske forhold ved DR1, DR2, og TV2. Bestyrelsesmedlem af The Collegium for African American Research og af Fulbright Kommissionen i Danmark. Redaktør sammen med D. Nye af American Studies in Scandinavia og sidder i redaktionen af Forum for European Contributions in African American Studies (FORECAST). Han har desuden skrevet populærvidenskabelige artikler.

F.S. Pedersen har været på arkiv- og biblioteksbesøg med henblik på studier i den franske revolution, Paris, Frankrig (6.-17. marts og 22. maj-3. juni). Medlem af redaktionen af Tidsskriftet Historie. Medlem af Landbohistorisk Selskab samt bestyrelsen af Historisk Samfund for Fyns Stift.

J.S. Pedersen har deltaget i udveksling under Sokratesprogrammet ved Engelsk Institut, University of Nice-Sophia Antipolis, Frankrig, hvor hun holdt forelæsninger om viktoriansk liberalisme og engelsk kvindehistorie (27. april-2. maj). Hun har med forelæsning om Inventing Tradition/Coping with Change: The Women's Colleges in Late Nineteenth and Early Twentieth Century Cambridge deltaget i konferencen Transformation and Continuity in the History of Universities organiseret af International Commission for the History of Universities, Oslo Universitet, Norge (10.-11. august). Hun har med forelæsning om Women's Rights/Women's Duties: Liberal Feminist Configurations of Women's Rights and Civic Virtue in Britain c. 1790-1914 deltaget i The Seventh Conference of the International Society for the Study of European Ideas of Approaching a New Millennium: Lessons from the Past. Prospects for the Future, Universitetet i Bergen, Norge (14.-17. august). Hun er Corresponding Member af redaktionen for History of Education. Har skrevet bog anmeldelser for The European Legacy, History of Education Quarterly og Nyt fra Historien. Bidragyder til Den Store Danske Encyklopædi.

P. Pedersen har deltaget i bestyrelses- og årsmøde på Det Danske Institut, Athen, Grækenland (30. marts-5. april). Han har med bidraget Excavation and Research in Halikarnassos 1999 deltaget i The 22nd International Symposium of Excavations, Surveys and Archaeometry, Izmir, Tyrkiet (22.-26. maj). Han har sammen med Ph.D.-studerende Anne Marie Carstens, Københavns Universitet og direktør Signe Isager, Det Danske Institut i Athen

været i Bodrum for at forberede Halikarnassosprojektets 2000-kampagne og for at tilrettelægge internationalt seminar på Bodrum Museum, Tyrkiet (26.-30. maj). Har været i Tyrkiet som leder af Syddansk Universitets Halikarnassosprojekt. 2000-kampagnen foregik som i tidligere år i samarbejde med Bodrums Arkæologiske Museum og havde 25 medarbejdere fra Odense, København og Aarhus. Han har sammen med direktør Oguz Alpözen, Bodrum Museum og direktør Signe Isager, Det Danske Institut i Athen arrangeret det internationale seminar The Salmakis Inscription and Hellenistic Halikarnassos. Han deltog med bidraget Halikarnassos and the Ptolemis II og sammen med B. Poulsen med bidraget The Architectural Environments of the Salmakis Fountain. M. Berg Briese var seminarrets sekretær (29. august-3. september). Han har været faglig leder af Klassikerforeningens efteruddannelseskursus i græsk arkæologi og arkitektur. Kurset blev afholdt i samarbejde med lektor Susanne Høeg, Odder Gymnasium (7.-15. oktober). Han har deltaget i Nord-deutschen Archäologentag, Hamborg, Tyskland (15. december).

H. Porsdam har været Liberal Arts Fellow ved Harvard Law School, USA, hvor hun har arbejdet på et projekt under Den Danske Magtudredning (1. august-31. december). Medlem af bedømmelsesudvalg ved Aarhus Universitet vedrørende Jody Penningtons Ph.D.-afhandling Margins in the Mainstream: Changes in Sexual Behavior, in the Representation of Nudity and Sexual Behavior in Popular Film, and in Mainstream Public Discourse Between 1965 and 1980. Inden for Sokrates-programmet har hun ved Universitetet i Mainz givet foredrag om amerikansk populærkultur, Tyskland (12.-15. marts). Hun har med oplæg om Dansk retliggørelse som amerikanisering deltaget i Magtudredningskonference på Hindsgavl Slot, Middelfart (2. maj) og med oplæg om What America's Future May Hold: On Critical Race Theory and Richard Delgado's Apocalyptic Tales of America After Affirmative Action and Welfare deltaget i den årlige hollandske American Studies konference i Middelburg, Holland (13.-16. juni). Hun har holdt følgende foredrag: See You in Court – Retssystemet som identitetsskabende og nationalitetsbekræftende og Race og jura – de sortes kamp for ligeværd, Liselund, Slagelse (9. marts), Vi ses i retten! Dansk retliggørelse som amerikanisering eller Rights Talk, Danish Style, Det Kongelige Danske Videnskaberne Selskab, København (31. marts).

B. Poulsen har med foredrag om The Buildings surrounding the Salmakis Inscription and Sculpture from Hellenistic Halikarnassos deltaget i seminaret The Salmakis Inscription and Hellenistic Halikarnassos afholdt på Bodrum Museum of Underwater Archaeology, Tyrkiet (29. august-3. september). Hun har deltaget i bearbejdningskampagne i forbindelse med instituttets udgravninger i Bodrum, Tyrkiet (4.-15. september). Ophold ved Det danske Institut i Athen med henblik på forberedelse af publikationen The House of Charidemus. A late-antique Domus in Halikarnassos, Grækenland (1. oktober-9. december). Hun har holdt foredrag om A late-antique Buil-

ding in Halikarnassos. Context and cultural relations, Det Danske Institut, Athen, Grækenland (13. november).

L. Rasmussen har været på arkivbesøg i The Public Record Office, London, England (6. oktober-28. november).

T. Rugberg Rasmussen, se Center for Mellemøst-studier.

M. Rheinheimer, se Center for Maritim og Regional Historie.

K. Salih, se Center for Mellemøst-studier.

G.L. Schlaber har deltaget i seminaret Fortidens spor – nutidens øjne: kildebegrebet til debat, arrangeret af Netværk for historieteori og historiografi, Ebeltoft (29. april-1. maj). Han har deltaget i seminaret Kulturhistorie – teori, metode, praksis, arrangeret af Institut for Historie og Samfundsforhold, Roskilde Universitetscenter, Søminen, Holbæk (21.-23. august). Redaktør og bidragsyder til projektet Den elektroniske portal til Sønderjyllands historie, arrangeret af Landsarkivet og Historisk Samfund for Sønderjylland. Medarbejder i projekterne På embedets vegne, arrangeret af Statens Arkiver og Selskabet til Udgivelse af Kilder til Dansk Historie og Medicinalberetningerne og deres anvendelsesmuligheder i historisk forskning arrangeret af sidstnævnte. Han har desuden afholdt populærvidenskabelige foredrag og udgivet populærvidenskabelige artikler og tre historiske turforslag.

P. Seeberg, se Center for Mellemøst-studier.

T. Stræde har deltaget i årsmødet i Selskabet for Samtidshistorisk Forskning, Videnskaberne Selskab, København (28. januar). Medlem af den danske delegation ved Vilnius International Forum on Holocaust-Era Looted Cultural Assets arrangeret af Europarådets Parlamentarikerforsamling samt USAs og Litauens regeringer. Rapportør ved ekspertworkshop nr. 1 om Access to Archives Concerning Holocaust-Era Looted Cultural Property, Vilnius, Litauen (3.-5. oktober). Han har foretaget arkivrejse til Håndskriftsafdelingen, Lunds Universitetsbibliotek, Sverige (20. oktober). Har sammen med administrerende direktør Bob O'Brien, Credit Suisse First Boston Bank, professor Michael Dobkowski, Hobart-William Smith College, professor Mary Rose Leacy, Wagner College og professor Lori Weintrob, Wagner College deltaget i paneldiskussionen Questions of Compensation: The Holocaust, Swiss Banks, and Slave Labor, Wagner College, Staten Island, New York, USA (15. november). Han har deltaget i den internationale konference Lessons and Legacies VI: Studying the Holocaust at the Millenium arrangeret af The Holocaust Educational Foundation, Northwestern University, Evanston, Chicago, USA (17.-20. november). Han har haft forskningsophold med henblik på arkivarbejde på National Archives, College Park, Maryland og New York Public Library, Dorot Jewish Department, USA (12.-28. november). Han har holdt følgende forelæsninger og foredrag: Slave- og tvangsarbejde i Nazi-Tyskland og spørgsmålet om erstatning, Historisk Foredragsforening, Odense (16. februar), Penge for lidelser: giver det mening? Åbent Hus arrangement, Syddansk Universitet, Odense (4. marts), oplæg om Be-

tydningen af Oktober 1943 og om Frihedsmuseets udstilling om de danske jøders redning, arrangement for deltagere i den svenske Komittén för Levande Histories Fact-finding Mission til København, Frihedsmuseet, København (6. marts), Tysk, nazistisk eksil i Latinamerika. Internationalt seminar om tysk-latinamerikanske forbindelser arrangeret af Center for Tyske Studier, Syddansk Universitet, Odense (17. marts), Mere Goethe, mindre Newton, om kampen mellem naturmedicin og akademisk lægevidenskab i Det Tredje Rige. Efteruddannelsesseminar, arrangeret af Tysklærerforeningen for Gymnasiet/HF på Syddansk Universitet, Odense (4. april), Sorte tyskeres skæbne i Det Tredje Rige. Internationalt seminar om Tyskland og det sorte Afrika arrangeret af Center for Tyske Studier, Syddansk Universitet, Odense (29. september), Jewish Slave Labor in Nazi Germany's Industry, History Department, Wagner College, Staten Island, New York, USA (15. November), Auschwitz og det tyske koncentrationslejrssystem. Tværuniversitært kursus om Holocaust arrangeret af Københavns Universitet, Afdelingen for Minoritetsstudier i samarbejde med Dansk Center for Holocaust- og Folkedrabsstudier, Københavns Universitet (9. december). Medarbejder ved udstillingsprojektet Nationale Identität und Holocaust, Deutsches Historisches Museum, Berlin. Medlem af Danmarks Komité for Levende Historie. Medlem af Den danske Nationalkomité for Rådgivning af Ofrene for Nazi-Tysklands Forfølgelses-, Tvangsarbejds- og Folkedrabspolitik. Bidragsyder til Den Store Danske Encyklopædi. Medarbejder ved Encyclopedia of Concentration Camps, Chettos, and other Facilities of Detention and Murder in Nazi Germany and Nazi-controlled Europe. Han har desuden medvirket i debat- og kulturudsendelser i Danmarks Radio samt i Norsk Rikskringkasting.

I. Herlev Sørensen, se Center for Mellemøst-studier.

N.A. Sørensen har deltaget i seminaret Fortidens spor, nutidens øjne – kildebegrebet til debat, arrangeret af Netværk for historiografi og historieteori, Ebeltoft (29. april-1. maj). Han har med foredrag om The fine Art of remembering and forgetting the First World War in the Trentino deltaget i workshop Kriegserlebnis – Kriegserfahrung, Tübingen Universitet, Tyskland (14. juli). Han har deltaget med oplæg om Integral og tematisk tværfaglig undervisning i inspirationskonference om tværfagligt samarbejde mellem engelsk og samfundsfag i gymnasieskolen arrangeret af Undervisningsministeriet, Horsens (15. september). Har deltaget i seminar om The Belfast Agreement arrangeret af Engelsk Institut, Aarhus Universitet (6. oktober). Han har haft studieophold ved The European University Institute, Firenze, Italien (20.-30. oktober) og deltog her i konferencen Citizens and States: A millennium of debates (23.-24. oktober). Medlem af Ph.D.-bedømmelsesudvalg ved Aarhus Universitet. Medlem af Den Jyske Historikers redaktionsråd. Medlem af Nyt fra Historiens redaktion. Medlem af bestyrelsen for Jysk Selskab for Historie. Medlem af Rektorkollegiets indstillingsudvalg for European University Institute. Bidragsyder til Den

Store Danske Encyklopædi. Han har desuden afholdt populærvidenskabelige foredrag.

P. Thaler har deltaget i konferencen Lithuanian and German in Early-Twentieth-Century Lithuania Minor. 90th Annual Conference of the Society for the Advancement of Scandinavian Study (SASS), Madison, Wisconsin, USA (5. maj). Han har holdt tiltrædelsesforelæsning om Folk i midten: Nasjonal ambivalens i mellomeuropæiske grenseregioner, Syddansk Universitet, Esbjerg (21. november).

Aa. Trommer har deltaget i årsmødet for Selskabet for Samtidshistorisk Forskning, København (28. januar). Han har været medlem af bedømmelsesudvalg ved Københavns Universitet vedrørende Peter Birkelunds Ph.D.-afhandling De loyale oprørere. Medlem af bestyrelsen for Dansk Center for Holocaust- og Folkedrabsstudier. Medredaktør af leksikon om Danmark under besættelsen 1940-45. Han har holdt foredrag om Die Rettung der Juden in Dänemark, Mölln, Tyskland (16. november). Han har desuden afholdt populærvidenskabelige foredrag.

S. Ward har været gæstelærer ved Iisimatusarfik, Grønlands Universitet, Nuuk (10. april-8. maj). Her holdt han forelæsningen Hvordan beskriver man kolonisering af aboriginiers landområder i Australien (3. maj). Han har med foredrag om Mennesket og det komiske: Humor som historisk kilde deltaget i seminaret Mennesket i Historien, Syddansk Universitet, Odense (16.-19. marts). Han har med indlæg om Transcending the National in a Global History of English deltaget i konferencen What's left of English Studies, Syddansk Universitet, Kolding (8.-9. marts). Han har arbejdet i The British Library på projektet British Culture and the End of Empire, London, England (5.-13. juli). Han har med paper om Australia and the British Embrace in the Era of New Nationalism deltaget i konferencen Australia and Britain, Comings and Goings arrangeret af The British Association for Australian Studies, London, England (12.-14. september). Han har arrangeret seminaret The Fifth Scandinavian Postcolonial Forum og deltog med paper om Australian Nationalism, the British Crown and the Sydney Olympics, Syddansk Universitet, Odense (28. september). Han har haft studieophold med henblik på arbejde i Huntington Library på projektet British Culture and the End of Empire, Pasadena, Californien, USA (3.-20. oktober) og deltog med paper om The Imperial Imagination in Post-war British political Culture i The North American Conference on British Studies, Pasadena, Californien, USA (13.-15. oktober). Han har holdt forelæsning om Decolonisation, Aalborg Universitet (6. november).

R.L. Wildfang har holdt foredraget Why the Vestal Virgins? ved Williams College, Williamstown Massachusetts, USA (15. januar). Hun har været Distinguished Guest Professor ved Williams College's Alumni, hvor hun holdt forelæsninger om det antikke Roms religion og kultur, Rom, Italien (7.-14. februar). Hun har holdt foredraget Why were the Vestals Virgin?, Filologisk-historisk samfund, København (26. april). Hun har været Resident Scholar ved The American Academy in Rome, hvor hun

forskede i Vestalindernes arkæologiske rester, Italien (15. september-8. oktober).

Eksterne bevillinger og donationer

B. Jensen er projektansvarlig for bevilling fra Carlsbergfondet til projektet Identificering af tyngdepunkter i forholdet mellem Danmark og Sovjetunionen 1917-1964. Periode: 1998-2000. Beløb: 1.2 mio. kroner.

K.J.V. Jespersen har i hele perioden været halvt frikøbt af Carlsbergfondet i forbindelse med udarbejdelse af bidrag til Dansk Udenrigspolitik Historie.

Flemming Just er i perioden 1998-2000 koordinator for EU-projektet Making Agriculture Sustainable med deltagere fra Danmark, Holland, Frankrig, Spanien og Letland. Bevilling 2000: 250.000 kroner. Han deltager i perioden 1998-2001 i Fødevarerministeriets og Miljøministeriets forskningsprogram omkring Arealanvendelse - jordbruget som arealforvalter. Bevillingen i 2000 var på 155.000 kroner. Han deltager desuden i perioden 1998-2001 i Det Strategiske Miljøforskningsprogram under Center for Samfundsvidenskabelig Miljøforskning (CeSaM) med et projekt omkring Agendasætning and greening of the Common Agricultural Policy. Bevillingen i 2000 var på 150.000 kroner.

Aa. Trommer har modtaget 17.564 kroner af Statens Humanistiske Forskningsråd og 25.000 kroner fra Ingeniør N.M. Knudsens Fond til publicering af kilder til modstandsbevægelsens historie.

P. Pedersen har modtaget 10.000 USD fra det tyrkiske telekommunikationsfirma Ericsson Türkiye til udførelse af udgravninger og undersøgelser af Halikarnassos' antikke bymur. Han har endvidere modtaget 10.000 kroner fra Ingeniør N.M. Knudsens Fond og 34.700 kroner fra Statens Humanistiske Forskningsråd til afholdelse af seminaret The Salmakis Inscription and Hellenistic Halikarnassos i Bodrum, Tyrkiet (29. august-3. september).

Publikationer

Andersen, Jens. Tyske planer for artilleri på Læsø 1940-45. *Vendsyssel Årbog* (2000): 73-86.

Bekker-Nielsen, Tønnes. The Foundation of Nea Paphos. *Proceedings of the Danish Institute at Athens* 3 (2000): 195-208.

Bekker-Nielsen, Tønnes. De syv kirker. *Sfinx* 23.2 (2000): 49-55.

Bekker-Nielsen, Tønnes og Lise Hannestad, red. War as a Cultural and Social Force. Essays on Warfare in Antiquity. København: Kgl. danske Videnskaberne Selskab, 2000.

Bekker-Nielsen, Tønnes. Academic Science and Warfare in the Classical World. *War as a Cultural and Social Force. Essays on Warfare in Antiquity*. Red. Tønnes Bekker-Nielsen og Lise Hannestad. København: Kgl. danske Videnskaberne Selskab, 2000. 120-29.

Bekker-Nielsen, Tønnes. Romersk ingeniørkunst. *Vejhistorie* 1 (2000): 3-12.

Bisgaard, Lars. Middelalderåret 1999. *Fortid og Nutid*

(2000): 59-63.

Bisgaard, Lars. Sogn, fællesskab og gavegivning i dansk senmiddelalder. *Danmark og Europa i senmiddelalderen*. Red. Per Ingesman og Bjørn Poulsen. Århus: Aarhus Universitetsforlag, 2000. 336-60.

Bregnsbo, Michael. Var den danske modernisering et politisk værk?. *Grundlovens Danmark. Samfund og kultur før og efter 1849*. Red. Søren Bitsch Christensen. København: Nationalmuseet, Landbohistorisk Selskab og Historisk Institut, Aarhus Universitet, 2000. 13-25.

Bregnsbo, Michael. Hvad har Skånelandene betydet for Sverige? Et essay. *Rubicon* 2.8 (2000): 29-34.

Bregnsbo, Michael. Anmeldelse af Sebastian Olden-Jørgensen: Kun navnet er tilbage – en biografi om Griffenfeld og Jan Ragnar Hagland m.fl., red: Griffenfeld – 300 år efter. *Personalthistorisk Tidsskrift* 1 (2000): 101-04.

Bregnsbo, Michael. Anmeldelse af Jens Holmgaard: ...uden at landet besværes. Studier over Frederik 4.s landmilit med særligt henblik på spørgsmålet om stavnsbånd og bønderkarlenes vilkår i øvrigt. *1066. Tidsskrift for historie* 1.30 (2000): 30-33.

Bysted, Ane Lise. Korstogsafladens opståen og teoretiske udvikling. *Den jyske Historiker* 89 (2000): 30-47.

Bysted, Ane Lise. Teologien bag venderkorstogene. *Venderne og Danmark*. Red. Carsten Selch Jensen, Kurt Villads Jensen, og John Lind. Odense: Center for Middelalderstudier, Syddansk Universitet 20, 2000. 13-20.

Carlsen, Jesper. Earlier Archaeological Investigations of the Segermes Valley. *Africa Proconsularis. Regional Studies in the Segermes Valley of Northern Tunisia*, bd. 3. Red. Peter Ørsted, og Jesper Carlsen. Århus: Aarhus Universitetsforlag, 2000. 45-57.

Carlsen, Jesper. Property and Production in the Segermes Valley during the Roman Era. *Africa Proconsularis. Regional Studies in the Segermes Valley of Northern Tunisia*, bd 3. Red. Peter Ørsted, og Jesper Carlsen. Århus: Aarhus Universitetsforlag, 2000. 105-31.

Carlsen, Jesper. Subvilicus: Subagent or Assistant Bailiff? *Zeitschrift für Papyrologie und Epigraphik* 132 (2000): 312-16.

Carlsen, Jesper. Colosseum. *Sfinx* 23.2 (2000): 55-59.

Egholm, Liv, og Lene Wul. Mikrohistoriske fortæller om sygdom, krop og køn. *Den jyske Historiker* 89 (2000): 160-171.

Egholm, Liv. The Microhistorical Landscape. *Microhistory – Towards a New Theory of History* (2000): 5-14.

Hansen, Per H. The Danish Savings Bank Association and the Deregulation of the Savings Banks, 1965-1975. *Business and Society: Entrepreneurs, Politics and Networks in a Historical Perspective*. Red. A.-M. Kuijlaars, K. Prudon, og J. Visser. Rotterdam, Holland (2000): 219-36.

Hendrick, Harry. The Child as a Social Actor in Historical Sources: Problems of Identification and Interpretation. *Research with Children. Perspectives and Practi-*

- ces. Red. Pia Christensen, og Allison James. London: Falmer Press, 2000. 36-61.
- Hermansen, Karsten, red. Marstal Søfart 1925-2000. *Marstal: Marstal Søfartsmuseum, 2000.*
- Janfelt, Monika. Godhetens dilemma. Medmännsklighet och realpolitik i det internationella hjälparbetet. *Tværsnitt 2* (2000): 28-39.
- Jensen, Bent. Sovjetunionen og Danmark under Den kolde Krig (1945-1965). *På sporet af europæisk sikkerhed?* København: Atlantsammenslutningen. 30-53.
- Jensen, Bent. Soviet Remote Control: The Island of Bornholm as a Relay Station in Soviet-Danish Relations, 1945-1971. *Mechanisms of Power in the Soviet Union.* Red. Bent Jensen, Niels Erik Rosenfeldt, og Erik Kulavig. London: MacMillan, 2000. 192-223.
- Jensen, Bent. Ufrivillig Ruslandsrejse. Red. Herbert Pundik. København: Bjøl, 2000. 21-28.
- Jensen, Carsten Selch. Byer og borgere i 1200-tallets baltiske korstog. *Den jyske Historiker* 89 (2000): 68-88.
- Jensen, Carsten Selch. Fjender eller venner? Dansk-vendiske alliancer i 1200-tallets første halvdel. *Venderne og Danmark.* Red. Carsten Selch Jensen, Kurt Villads Jensen, og John Lind. Odense: Center for Middelalderstudier, Syddansk Universitet 20 (2000): 85-92.
- Jensen, Kurt Villads. Korstogstanken i dansk senmiddelalder. *Danmark og Europa i Senmiddelalderen.* Red. Per Ingesman, og Bjørn Poulsen. Århus: Aarhus Universitetsforlag, 2000. 39-63.
- Jensen, Kurt Villads. Saxos grænser. Dehumaniseringen af venderne. *Danmark og Venderne.* Red. Carsten Selch Jensen, Kurt Villads Jensen, og John Lind. Odense: Center for Middelalderstudier, Syddansk Universitet 20 (2000): 6-12.
- Jensen, Kurt Villads. Thi ath alle som tage swerd/de skulle dø met swerd. *Matt. 26,52 hos Augustin, Innocens III og danske middelalderhistorikere.* *Fønix* 24 (2000): 66-78.
- Jensen, Kurt Villads. Danmark som korsfarerstat. *Den jyske Historiker* 89 (2000): 48-67.
- Jensen, Kurt Villads. Temaet i korstogshistorien. Et historigrafisk rids. *Den jyske Historiker* 89 (2000): 8-29.
- Jensen, Kurt Villads. Devils, Noble Savages and The Iron Gate. Thirteenth-Century European Concepts of the Mongol. *Bulletin of International Medieval Research* 6 (2000): 1-20.
- Jespersen, Knud J.V. Med hjælp fra England. *Den væbnede kamp, 1943-1945*, bd. 2. Odense: Odense Universitetsforlag, 2000.
- Jespersen, Knud J.V. Herremænd i kongeklæder. Christian IV, rigsrådet og adelen. *Som kongerne bød. Fra trelleborge til enevælde.* Red. David Favrhøldt, Pia Grüner, og Flemming Lundgreen-Nielsen. Festskrift til Hendes Majestæt Dronning Margrethe II i anledning af tresårsdagen 16. april 2000. København: 2000. 66-83.
- Jespersen, Knud J.V. Mogens Hammer og hans rolle i modstandskampen 1941-43 – a curious mixture of good and bad. *Krigshistorisk Tidsskrift* 3 (2000): 3-14.
- Just, Flemming. Administration og erhvervsliv fra 1930. *Dansk Forvaltningshistorie II. Stat, forvaltning og samfund.* København: Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 2000. 351-448.
- Just, Flemming, og Ingo Heinz, red. Do 'soft' regulations matter?. *CAP regimes and the European Countryside. Prospects for Integration between Agricultural, Regional and Environmental Policies.* London: CAB International. Floor Brouwer and Philip Lowe, 2000. 241-55.
- Just, Flemming, P. Lowe, B. Flynn, A. Valadas de Lima, T. Patricio, og A. Povellato, red. National Cultural and Institutional Factors in CAP and Environment. *CAP regimes and the European Countryside. Prospects for Integration between Agricultural, Regional and Environmental Policies.* London: CAB International, Floor Brouwer and Philip Lowe, 2000. 257-80.
- Just, Flemming, P. Holm, og Morten Hahn-Pedersen. Bro mellem museums- og universitetsforskning. *Sjæklen.* Årbog for Fiskeri- og Søfartsmuseet (1999): 141-49.
- Just, Flemming, Talis Tisenkopfs og Oliver Roque. Marketing networks in organic agriculture and policy implications: The cases from Denmark, France, Latvia and the Netherland. Paper presented at the IFOAM Conference, Schweiz.
- Just, Flemming. Staten og dansk andelsbevægelse. *Om Kooperation og social økonomi. Kooperativ årsbok 2000.* Red. Filip Wijkström, og Tom Johnstad, (2000): 139-63.
- Just, Flemming, Christophe David, og Cécile Bernard, red. Sustainable Agriculture in Europe. State of the Art and Policies in five European Countries: Denmark, France, Latvia, Netherlands, and Spain. *Report 1, MAS project.*
- Just, Flemming, og Gérald Assouline, red. Making Agriculture Sustainable (MAS). The Role of Farmers' Networking and Institutional Strategies. *Final report, MAS project.*
- Just, Flemming, m.fl. Making Agriculture Sustainable: Farmers' Networking and Institutional Strategies in Denmark. *National Report with Case Studies, Conclusions and Recommendations.*
- Kulavig, Erik, Niels Erik Rosenfeldt, og Bent Jensen, red. Mechanisms of Power in the Soviet Union. London: Macmillan, 2000.
- Kulavig, Erik. Fra de russiske arkiver. *Vindue mod Øst* 1 (2000).
- Lind, John H. Var Valdemarstidens venderkorstog „topmålet af hykleri“?. Red. Carsten Selch Jensen, Kurt Villads Jensen, og John Lind. Odense: Center for Middelalderstudier, Syddansk Universitet 20 (2000): 93-99.
- Lind, Dzhon Kh. Ingermanlandskie „russkie boiare“ v Shvetsii. Ikh sotsial'nye i genealogicheskije korni. *Rossiiskij rodoslovnij fond* 6. Moskva: Istoriko-rodoslovnago obshchestva v Moskve, 2000.
- Lind, John H. The Russian Testament of King Magnus

- Eriksson - a Hagiographic Text? *Medieval Spirituality in Scandinavia and Europe A Collection of Essays in Honour of Tore Nyberg*. Red. Lars Bisgaard, Carsten Selch Jensen, Kurt Villads Jensen og John Lind. Odense: Odense Universitetsforlag, 2000. 195-212.
- Lind, John H. The Russian-Swedish Border According to the Peace Treaty of Göteborg (Orekhovets-Pähkinälinna) and the Political Status of the Northern Part of Fennoscandia. *Mediaeval Scandinavia* 13, Odense: Odense Universitetsforlag, 2000. 100-17.
- Lind, John H. Kirkerne, Fyrsterne og Venderkorstogene. (www.aabne-samlinger.dk/venderprojekt/index.htm).
- Møller, Anders Monrad. Mere om en brændeskude fra Vornæs. Tre år med jagten Louise. *Tåsinge Årbog*, 2000. 19-30.
- Møller, Anders Monrad. En oversigt i anledning af 1848. *Historisk Tidsskrift* 100 (2000): 93-113.
- Mørch, Søren. 24 statsministre. København: Gyldendal, 2000.
- Nyberg, Tore. Monasticism in North-Western Europe, 800-1200. Aldershot: Ashgate, 2000.
- Nyberg, Tore. On Female Monasticism and Scandinavia. *Mediaeval Scandinavia* 13 (2000): 181-97.
- Nyberg, Tore. Nordisk klostervæsen før 1200. *Aspekter af dansk klostervæsen i middelalderen*. Red. Inger-Lise Kolstrup. Århus: Aarhus Universitetsforlag, 2000. 7-12.
- Nyberg, Tore. The Prophetic Call of St. Birgitta and of Her Order. *Actas del I Congreso de Historia de la Iglesia y el Mundo Hispánico*. Red. José Andrés-Gallego. *Hispania Sacra* 52. Madrid: Instituto de Historia, Consejo superior de investigaciones científicas, 2000. 367-76.
- Nyberg, Tore. Den hellige Birgitta. *Sfinx* 23.1 (2000): 30-34.
- Nyberg, Tore. Georg Binders und Georg Hagers Darstellung der Auflösung Gnadenbergs. *Birgittiana* 7-8 (1999): 65-79.
- Nyberg, Tore, red. *Birgittiana* 7-8 (1999): 1-200.
- Nye, David Edwin, red. *Technologies of Landscape: Reaping to Recycling*. University of Massachusetts Press.
- Nye, David Edwin. Smoke Gets in Your Eyes: Pollution, Aesthetics, and Social Class. *Reviews in American History* 28.3 (2000): 422-27.
- Pedersen, Carl. USA i 1990erne. *Rubicon* (2000): 15-22.
- Pedersen, Carl. Whoever Wins, the Race has Changed. "Anglofiles, temanummer om USA (2000): 39-43.
- Pedersen, Finn Stendal. Brændekilde og Udskiftningen. *Brændekildebogen*. Red. Else Bekker-Nielsen. Odense: Brændekilde Sogns Lokalhistoriske Arkiv, 2000. 114-40.
- Pedersen, Fritz S. Toledan Tables in the „Toledan Tables“. *Cahiers de l'Institut du Moyen Âge grec et latin* 7 (2000): 29-36.
- Pedersen, Joyce Senders. Women's Rights/Women's Duties: Liberal Feminist configurations of Women's Rights and Civic Virtue in Britain c. 1790-1914. *Approaching a New Millenium: Lessons from the Past – Prospects for the Future. Proceedings of the 7th Conference of the International Society for the Study of European Ideas*. Red. Daniel Apollon, Odd-Bjørn Fure, og Lars Svåsand. Bergen: Universitetet i Bergen, cd. rom ISBN 82-913-20-9, 2000.
- Pedersen, Poul. Investigations and Excavations in Halkarnassos in 1998. 21 *Kazi Sonuclari Toplantisi* 2. Cilt. Ankara 2000. 305-14.
- Porsdam, Helle. Hvad får jeg ud af det? Om menneskeretigheder og tendenser til retliggørelse. *Kritisk Forum for Praktisk Teologi* 80 (juni 2000): 32-42.
- Rasmussen, Linda, og Jørgen Nielsen. Halsløs Gerning. *Fynske Årbøger* (2000): 27-43.
- Schlaber, Gerret L. Revolutionen, der åd sine børn. *Rubicon* 8.3 (2000): 21-27.
- Stræde, Therkel. Beretning vedr. Vilnius International Forum on Holocaust Era Looted Cultural Assets, 3.-5. oktober 2000. København: Dansk Center for Holocaust- og Folkedrabsforskning, 2000.
- Stræde, Therkel. Hvem er omfattet. Memorandum vedr. personer, som er omfattet af den tyske lov om ydelser til slave- og tvangsarbejdere samt andre ofre for nazismens forbrydelser. *Modstandskampen 1940-45* 5 (2000): 6-10.
- Stræde, Therkel. Omsider undskyldning og erstatning fra Tyskland til Hitler-regimets mange slave- og tvangsarbejdere. *Frihedskampens Veteraner* 162 (2000): 3-7.
- Stræde, Therkel. Deutschland entschuldigt sich. Zur Entschcheidung über die Zwangsarbeiterentschädigung. *Der ästhetische Wiesel* I (Sept. 2000): 12-14.
- Sørensen, Nils Arne. Krig i et grænseland. Mindekulturen om første verdenskrig i Trentino. *Tradition og kaos*. Festskrift til Henning Poulsen. Red. Johnny Laursen m.fl. Århus: Aarhus Universitetsforlag, 2000. 33-67.
- Sørensen, Nils Arne. Storbritannien som foregangsland? *Rubicon* 1 (2000): 41-48.
- Sørensen, Nils Arne. Militære aspekter af den britiske besættelse af Færøerne 1940-45. *Historie* (2000): 45-54.
- Trommer, Aage. Fyrré år på Fyn. *Fynske Årbøger* (2000): 5-26.
- Wildfang, Robin Lorsch og Jacob Isager, red. *Divination and Portents in the Roman World*. Odense: Odense University Press, 2000.
- Wildfang, Robin Lorsch. The Propaganda of Omens: Six dreams involving Augustus. *Divination and Portents in the Roman World*. Red. Jacob Isager, og Robin Wildfang. Odense: Odense University Press, 2000. 43-55.
- Wildfang, Robin Lorsch. Fulgura et Fulmina: Or what does it portend when the family tomb is struck by a fulmen quod decussit. *Divination and Portents in the Roman World*. Red. Jacob Isager, og Robin Wildfang. Odense: Odense University Press, 2000. 67-78.

INSTITUT FOR LITTERATUR, KULTUR OG MEDIER

- Professor, dr.phil. *Kirsten Drotner* (tiltrådt 1. august)
Professor, dr.phil. *Minna Skaftø Jensen*
Professor, mag.art. *Jørgen Dines Johansen*
Professor, lic.phil. *Anne-Marie Mai*
Professor, dr.phil. *Jørn Moestrup*
Professor, lic.phil., mag.art. *Finn Hauberg Mortensen* (delvis udlånt til Dansk Institut for Gymnasiepædagogik)
Professor, dr.phil. *Morten Nøjgaard*
Professor, mag.art. *Lars Qvortrup* (tiltrådt 1. september)
Professor, dr.phil. *Lars Ole Sauerberg*
Professor, cand.mag. *Povl Schmidt*
Docent, dr.phil. *Johan de Mylius*
Lektor, mag.art. *Lise Præstgaard Andersen*
Lektor, dr.phil. *Steffen Arndal*
Lektor, mag.art. *Mette Bryld*
Lektor, dr.phil. *Marianne Børch*
Lektor, dr. *Jacques Caron*
Lektor, dr. *Claudio Cifuentes Aldunate*
Lektor, dr.phil. *Ning de Coninck-Smith*
Lektor (uden forskningspligt), cand.phil. *Mogens David-
sen* (tiltrådt 1. april)
Lektor, cand.phil. *Johannes Nørregaard Frandsen* (insti-
tutleder)
Lektor, mag.art. *Jørgen Gleerup*
Lektor, dr.phil. *Jan Nordby Gretlund*
Lektor, cand.mag. *Jørn Guldberg*
Lektor, lic.phil. *Sven Halse*
Lektor, cand.mag. *Lars Handesten*, Ph.D. (tiltrådt 15.
august)
Lektor, mag.art. *Inger-Lise Hjort-Vetlesen*
Lektor *Clara Juncker*, Ph.D.
Lektor, dr.phil. *Bo Hakon Jørgensen*
Lektor, dr. *Gérard Lehmann*
Lektor, cand.phil. *Ulrik Lehrmann*
Lektor, dr.phil. *Nina Lykke* (50% orlov)
Lektor, mag.art. *Flemming Mouritsen*
Lektor, dr., *Carsten Nicolaisen* (fratrådt 31. december)
Lektor, cand.mag. *Annelise Ballegaard Petersen*
Lektor *Thomas Pettitt*, Ph.D.
Lektor (uden forskningspligt), cand.phil. *Henning Pryds*
Lektor, dr. *Roy Sellars*
Lektor, cand.mag. *Reinhold Schröder*
Lektor, mag.art. *Maj Skibstrup* (fratrådt 30. november)
Lektor, lic.phil., mag.art. *Anne Scott Sørensen*
Lektor, mag.art. *John Thobo-Carlsen*
Lektor, cand.mag. *Christen Kold Thomsen*
Lektor, cand.phil. *Ane-Grethe Østergaard*
Forskningslektor, mag.art. *Marianne Horsdal* (fratrådt
31. marts)
- Forskningslektor, mag.art. *Leif Søndergaard*
Udenlandsk lektor, cand.philol. *Morten Gaustad* (tiltrådt
1. september)
Udenlandsk lektor, fil.dr., teol.kand. *Valborg Lindgårde*
(fratrådt 31. januar)
Adjunkt, cand.mag. *Anne Vibeke Borup*, Ph.D. (tiltrådt 1.
februar)
Adjunkt, mag.art. *Gitte Duemose Hansen*, Ph.D.
Adjunkt, mag.art. *Rasmus Thorning Hansen*, Ph.D.
Adjunkt, *Per Krogh Hansen*, Ph.D.
Adjunkt, mag.art. *Dag Heede*, Ph.D.
Adjunkt *Bodil Kirstine Jensen*, Ph.D. (barselsorlov fra 11.
maj)
Adjunkt *Karin Esmann Knudsen*, Ph.D.
Adjunkt, cand.phil. *Henrik Roesgaard Lassen*, Ph.D.
Adjunkt, cand.mag. *Gitte Braut Rose*, Ph.D. (tiltrådt 1.
februar)
Adjunkt, cand.mag. *Bo Kampmann Walther*, Ph.D.
Forskningsadjunkt, cand.phil. *Karen Katharine Elberg*
Forskningsadjunkt, cand.mag. *Jesper Olesen* (fratrådt 31.
december)
Forskningsadjunkt, cand.phil. *Claus Schatz-Jakobsen*
(amanuensis indtil 31. juli)
Forskningsassistent, mag.art. *Maria Rhode Davidsen*
Forskningsassistent, cand.mag. *Jon Helt Haarder* (Ph.D.-
studerende fra 1.-31. januar)
Forskningsassistent *Lars Henningsen* (1. januar-31. de-
cember)
Forskningsassistent *Ulla Tønner* (15. januar-14. juli)
Amanuensis, cand.mag. *Dorte Andersen*
Amanuensis, lic.phil. *Erling Davidsen* (tiltrådt 1. august)
Amanuensis, cand.mag. *Finn Wiedemann* (forskningsad-
junkt indtil 31. juli)
Kandidatstipendiat, cand.phil. *Marianne Thesander* (fra-
trådt 30. september)
Centersekretær, overassistent *Annette Andersen*
Centersekretær, overassistent *Camilla Bernsdorf* (bar-
selsorlov fra 28. marts)
Centersekretær, kontorfuldmægtig *Sonja Bild*
Centersekretær, overassistent *Gerda Carsing*
Centersekretær, overassistent *Winnie Drevsfeldt* (barsels-
vikar, tiltrådt 15. marts)
Centersekretær, overassistent *Dorte Koch Hansen* (1.
april-11. maj)
Centersekretær, overassistent *Jeanet Dal Hartvigson* (bar-
selsvikar, tiltrådt 1. december)
Centersekretær, overassistent *Lisbeth Helge* (tiltrådt 1.
januar)
Centersekretær, assistent *Ingerlis Højgaard* (barselsvi-
kar, tiltrådt 3. juli)
Centersekretær, overassistent *Jette Kraaer*

Centersekretær, overassistent *Irma Dyhrmann Kruk*
Centersekretær, overassistent *Ellinor Kruuse* (barselsorlov fra 11. juli)
Forskningssekretær, fuldmægtig *Torben Kure Marker*
Institutsekretær, overassistent *Anne-Christina Damsgård Nielsen* (tiltrådt 1. april)
Centersekretær, overassistent *Lise Lotte Julin Nielsen* (barselsorlov fra 1. december)
Centersekretær, overassistent *Solveig B. Ottosen*
Centersekretær, overassistent *Birgitta Rosendal*
Institutsekretær, kontorfuldmægtig *Bente Cremer Sørensen*

Ph.D.-studerende pr. 31. december:

Lisa Korsbek Christensen
Helle Munkholm Davidsen (barselsorlov fra 27. marts)
Cathrine Egeland
Camelia Elias
Lisa Ajatsa Lyng Falkenberg (tiltrådt 1. september)
Astrid Fosvold (udenlandsk lektor indtil 28. februar, tiltrådt 1. marts)
Hans-Christian Jensen
Helle Bjørg Andersen Kjær
Tinna Kjær-Olesen
Bo Vestergård Madsen (fratrådt 31. december)
Cindie Aaen Maagaard (barselsorlov fra 6. november)
Jimmi Michelsen (amanuensis indtil 31. juli, tiltrådt 1. august)
Lotte Nyboe
Troels Rasmussen
Stina Teilmann (tiltrådt 1. august)
Michael Harlind Aagaard (tiltrådt 1. november)
Britt Aaskov (barselsorlov til 7. august)

Gæsteforelæsninger

Forfatter Ib Michael: Om sin roman *Den tolvte rytter*, Kolding (14. februar). Lektor, cand.mag. Ole Meyer, Rødovre Gymnasium: *Den nye Dante-oversættelse* (3. marts). Forfatter Jan Kjærstad: *Kjærstads forfatterskab og nyere norsk litteratur*, Kolding (4. april). Professor, dr.phil. Otto Steen Due, Århus Universitet: *Om oversættelse af Homer* (sammen med Center for Græsk-Romerske Studier) (4. april). Professor, Ph.D. Jewel Spears Brooker, Eckerd College St. Peterburg Florida: *Mixing Memory and Desire: Philomel in T.S. Eliots Early Poetry* (11. april). Professor Samuel Kinser, Northern Illinois University: *Carnival and Festival in the Later Middle Ages* (11. april) og *Rabelais and the Carnavalesque* (12. april) (sammen med Center for Middelalderstudier og Center for Litteraturvidenskab og Semiotik). Mediekunstner Douglas Davies: *Performance Art og Multimedie* (1. maj) (sammen med Center for Kulturstudier, Center for Interaktive Medier, Center for Kvinde- og Kønsstudier og Freja-projektet). Professor emeritus William S. McFeely, University of Georgia: *Frederick Douglass* (4. maj). M.S. Mary Drake McFeely, University of Georgia: *20th Century American Women/Writers* (4. maj). Professor, dr.

Jean R. Klein, Université Catholique de Louvain: *Un aspect de la variation dans la francophonie* (Belgique, France, Quebec, Suisse): *les expressions verbales figées* (4. maj). Forfatter og filminstruktør Jørgen Leth: *Undervejs i kunsten og livet*, Kolding (31. august). Professor Peter Holland, University of Birmingham: *Ophelia, My Lord! – On Shakesperean filmscripts and screenplays* (15. september) (sammen med The British Council). Professor, Ph.D. Lila N. Meeks, University of South Carolina: *O'Connor and Percy* (21. september). Professor, Ph.D. Anette Schwarz, Cornell University: *The Uncanny: Topographies of Theory*, Kolding (10. oktober) (sammen med Center for Engelsk, Kolding). Associate professor Susan C. Herring, University of Texas, Arlington: *Nicks, Masks and Scripts: Doing the Gender in IRC* og visiting professor Cheris Kramarae, University of Oregon: *The Gendered Designs of the Internet* (16. oktober) (sammen med Center for Kulturstudier og Freja-projektet). Cand.mag., associate professor Karin Sanders, University of California, Berkeley: *Mosefund mellem arkæologi og fiktion* (26. oktober) (sammen med Center for Litteraturvidenskab og Semiotik). Forfatter Carsten Jensen: *Forfattermøde med særligt henblik på essay-genren*, Kolding (20. november).

Andre arrangementer afholdt af instituttet

Instituttet har deltaget i det sjette litterære Ph.D.-kursus i litteraturforskning inden for rammerne af det landsdækkende netværk Samarbejde om Ph.D.-kurser i litteraturforskning. Temaet for seminaret var ANALYSEMETODER. Sandbjerg Gods, Sønderborg (10.-14. april). Instituttet har deltaget i foredragsrækken *Det 20. århundredes litterære teoridannelser* ved Center for Litteraturvidenskab og Semiotik, Syddansk Universitet. Der blev holdt følgende foredrag: Professor Jørgen Dines Johansen: *Formalismen fra Roman Jakobson til Lotman* (4. februar), lektor Jørgen Hass: *(Nietzsche), Husserl, Heidegger og kunstværkets „udspring“* (11. februar), adjunkt Rasmus Thorning Hansen: *Northrop Fryes myte- og litteraturteori* (18. februar), lektorvikar Henning Goldbæk: *Adornos æstetik* (25. februar), Ph.D.-studerende Helle Davidsen: *Kognitiv litteraturteori og hermeneutik* (3. marts), lektor Anker Gemzøe: *Mikhail Bakhtin, Georg Lukács og autorbegrebet* (10. marts), amanuensis Erling Davidsen: *Strukturalistisk litteraturteori og litterær semiotik* (17. marts), lektor Lis Møller: *Ricoeur, de Man og metafor-teori* (24. marts), adjunkt Gitte Duemose Hansen: *Kulturteori og litteratur*. Michel de Certeau (31. marts), lektor Tania Ørum: *Modernistisk og feministisk litteraturteori* (14. april), professor Peter Madsen: *Historisk litteraturlæsning* (28. april), lektor John Thobo-Carlsen: *Roland Barthes, Walter Benjamin og læsningens semiotik* (5. maj), Ph.D.-studerende Lisa Korsbek Christensen: *Receptionsteori og det dialogiske* (12. maj). Foredragsrækken blev ledet af John Thobo-Carlsen. Instituttet har afholdt 2 tiltrædelsesforelæsninger i forbindelse med ansættelsen af 2 professorer: Lars Qvortrup: *Offentlighedens genbeskrivelse – offentlighed og offentlighedsteori i det hyperkomplekse*

samfund (28. september), Kirsten Drotner: Eiffeltårnet ligger i Disneyland – Et brugerperspektiv på globale medier (11. september). Projekt Danske digtere i det 20. århundrede afholdt sit årlige skribentmøde på campus i Kolding (26. oktober).

Medarbejdernes aktiviteter uden for instituttet

L. Præstgaard Andersen har ledet og undervist på kursus for finske studerende i dansk sprog, kultur og litteratur (Nordkursordningen) (29. maj-23. juni). Hun har deltaget i kursuslederkonference om Nordkurs-aktiviteter i Umeå (31. august-3. september). Hun har været medlem af bedømmelsesudvalg vedrørende lektorat i litteratur ved Aalborg Universitet. Hun er fortsat medredaktør af *Nordica – Tidsskrift for nordisk teksthistorie og æstetik*.

S. Arndal har deltaget i X. Kongreß des Internationalen Vereins für Germanistik ved Universität Wien (10.-16. september), hvor han holdt foredrag med Titlen Rainer Maria Rilke und Vilhelm Hammershøi. Zur Beziehung zwischen bildender Kunst und Dichtung zur Zeit der Jahrhundertwende. Ved Løgumkloster Højskole har han gennemført et undervisningsforløb om H.A. Brorson (4. oktober). Han har deltaget i seminaret Mere lys, hvor han holdt foredrag om Sansernes oplysning i Brorsons salmer, Institut for nordisk filologi, Københavns Universitet (1.-4. november).

A. Borup har forelæst om Kirsten Hammanns og Christina Hesselholdts forfatterskaber på Folkeuniversitetet i Haderslev (21. september og 5. november). Hun har holdt foredrag om dansk litterær modernisme i Fynsk Selskab for Nordiske Studier (3. oktober) og foredrag på Testrup Højskole om tendenser i 1990'ernes nye litteratur (15. december). Hun har deltaget i forlaget Arenas avantgarde-seminar på Hald Hovedgaard (2.-5. juni) med et foredrag om den danske modernismekonstruktion. Hun har holdt foredrag om litteratur i 1960'erne på efteruddannelseskursus for dansk lærere på Syddansk Universitet, Kolding (3. oktober). Hun har deltaget i et Kirkeby-seminar på Aarhus Universitet, Institut for kunsthistorie med et foredrag om Per Kirkebys forfatterskab (1. december). Hun har holdt foredrag for studerende fra Institut for Nordisk Filologi, Københavns Universitet og Forfatterskolen (9. december) om den danske modernismekonstruktion.

M. Bryld har med foredraget Assisted Reproduction and Frozen Origin Stories: The Embryo Who Came In From The Cold deltaget i SLS konferencen, Bruxelles, Belgien (12.-16. april). Hun har holdt foredraget Soviet Civilization as a Subject of Cultural Studies: the Case of the Cosmonauts på NORFA Ph.D-kurset Soviet Civilisation and its Transformations, Karjaa, Finland (24.-25. maj). Hun har deltaget med foredrag i FREJAs Conference on Repro Genetics - new reproductive technologies - gender identities - and their representations in the media and public debates in a comparative European perspective, Linköping Universitet, Sverige (26.-28. maj). Hun har deltaget i ESHRE kongressen i Bologna, Italien (25.-28.

juni). Hun har desuden deltaget i the 4th European Feminist Research Conference med foredraget Cyborg Babies and Cybergods: The Baby Makers' New Origin Stories, Bologna (28. september-1. oktober).

M. Børch har holdt foredraget Discrimination i forbindelse med konferencen What's Left of English Studies?, Syddansk Universitet, Kolding (7.-8. marts). Hun har holdt foredraget An Introduction to Paradise Lost ved et arrangement på Syddansk Universitet, Odense (12. oktober). I anledning af digteren Geoffrey Chaucers 600-års dødsdag arrangerede hun et møde med middelaldermad og 3 foredrag, der blev forestået af Marianne Børch Om Chaucers betydning for engelsk litteratur, John Mason om „The House of Fame“ og Tom Pettitt Re-membering Chaucer: Shakespeare's 'Two Noble Kinsmen' (15. oktober). Ligeledes i anledning af G. Chaucers 600-års dødsdag har hun arrangeret en plancheudstilling om Chaucer, det middelalderlige verdensbillede og dets betydning for tidens litterære udfoldelser (25. oktober-25. november).

J. Caron holdt foredraget Une approche métissée de la francophonie: identité et hybridité ved Ege Universitet, Izmir, Tyrkiet (20. marts). Han har deltaget i Semaine de la Francophonie, Centre Culturel Français d'Izmir (18.-24. marts). Han har muliggjort økonomisk (via CEDEF) deltagelsen af to lærer og 10 studerende i Journée de la Francophonie ved Institut Français, København (20. marts). Han er leder af CEDEF (Centre de Documentation et d'Etudes Francophones) og medlem af Søren Kierkegaard Forskningscenteret (København) som konsulent. Han er ligeledes medlem af Société Søren Kierkegaard (Paris).

C. Cifuentes-Aldunate var inviteret som gæsteforelæser af Institut für Romanische Philologie, Aachen Universitet, hvor han forelæste om Don Miguel de Cervantes og om Doña María de Zayas. (10-15 januar). Han gæsteforelæste ved Caen Universitet, Frankrig (10.-16. april) om Julio Cortázar's litterære produktion. Han har været arrangør af et internationalt seminar om kvindelitteratur ved Syddansk Universitet, Odense. Der var følgende bidrag: Escritura femenina en el México actual ved professor Bernard Fouques, Universidad de Caen, Acercamiento a la lírica femenina española ved professor Hans Felten, Universidad de Aachen, La escisión ojo/mirada en „Río subterráneo“ de Inés Arredondo ved lektor, Ana Bundgaard, Aarhus Universitet, La poética de Clara Janés ved lektor Claudio Cifuentes Aldunate og Encuentro de espacios en „El encanto-Tendajón Mixto“ de Elena Garro ved lektor Ane-Grethe Østergaard (4. maj). Han gæsteforelæste ved Aarhus Universitet om Ramón del Valle Inclán's litterære produktion (11. februar). Han har deltaget i Internationalt seminar om Mario Vargas Llosa ved Københavns Universitet med forelæsningsen El humanismo pesimista en los relatos urbanos de Mario Vargas Llosa (11. marts). Han har været medarrangør af seminaret Encuentro Europeo de Estudios Literarios Hispánicos. Primer coloquio Italo-dano-alemán i Lucca, Italien (16.-23. september). Han har deltaget i kongressen Pensadores Hispánicos med forelæsning Globalización e indigenismo.

Una antítesis de imposible síntesis. A propósito de „El forastero“ de J.M. Arguedas, Lunds Universitet (23.-25. november).

N. de Coninck-Smith har deltaget i følgende seminarer: Please take your seat at the table. Workshop, University of Wuppertal, Deutschland (17.-18. februar), Hvad forstår vi ved børnekultur?, sekretariatet for Børnekulturnetværk, Schæffergården (3.-4. april), Fortidens spor – nutidens øjne. Netværk for Historiografi og historieteori. Hotel Hvide Hus, Ebeltoft (29. april.-1. maj), seminar om Befolkingskommissionen og Svangerskabskommissionen, ved Center for Kvinde- og Kønsforskning, KU (4. maj), Fjendens Barn, ved Danmarks Lærerhøjskole, Institut for pædagogik og psykologi (9. juni), History of Childhood in America, arrangeret af The Benton Foundation, Washington. Oplæg: Industrious Labor: Child Labor in Scandinavia 1860 to the Present (4.-6. august), Female Adolescence in European History. Eighteenth to Twentieth Centuries University of Ohio – Columbus, Department of History, Ohio State University – oplæg: Teachers, students and sexual behavior in Danish elementary schools 1907-1958 (6.-7. oktober). Hun medarrangerede Childhood Between Research and Practice. A Nordic Conference with International Elements ved projekt Barndom og Børnekultur, Syddansk Universitet. Oplæg: The time, the body and the space of childhood. Reflections on history of childhood and sociology of childhood (17.-19. november), Theorizing Childhood and Youth, arrangeret af The Graduate School in Lifelong Learning and The Danish Center for Youth Research at Roskilde University (22. november). Hun har været Visiting Scholar, Department of History, University of California, Berkeley (1. august - 31. december). Hun er medlem af Forskningsforum. Hun har holdt 13 populærvidenskabelige foredrag og skrevet 4 populærvidenskabelige artikler.

K. Drotner har deltaget i følgende konferencer: Kulturpolitik som et forskningsfelt: kritisk forskning eller legitimering? Arrangeret af Kulturministeriet og Center for Kulturpolitiske Studier, Danmarks Biblioteksskole, København (22. august), European Media in Transition: Global and Comparative Perspectives, Il Ciocco, Italien som led i forskningsprogrammet Changing Media–Changing Europe under The European Science Foundation (24.-27. august). Hun har holdt foredrag ved konferencen Childhood between Research and Practice arrangeret af Center for Kulturstudier, Syddansk Universitet, Hinds-gavl (17.-19. november) og holdt hovedforedrag på konferencen Young People and the Media arrangeret af UNESCO og Australian Broadcasting Authority, Sydney (26.-29. november). Hun var førsteopponent ved Ph.D.-forsvar af Ida Krøgholts afhandling Dramapædagogik og performanceteater, Institut for Dramaturgi, Aarhus Universitet, medlem af bedømmelsesudvalg vedrørende lektorat ved Institut for Tværetiske Studier, Aarhus Universitet og formand for bedømmelsesudvalg for Bent Steeg Larsens Ph.D.-afhandling Medier til hverdag: en undersøgelse af mediebrug og hverdagsliv, Institut for Film- og Medievidenskab, Københavns Universitet. Hun er bestyrelses-

medlem i Kulturministeriets Udviklingsfond (1999-2001), medlem af editorial board på European Journal of Cultural Studies, anmelder og referee ved Young: Nordic Journal of Youth Research, European J. of Communication, Theory, Culture & Society; Kvinnevitsenskabelig tidskrift, European J. of Cultural Studies. Hun har holdt følgende foredrag: Et feministisk forskningsperspektiv på humaniora, Stockholms Universitet (18. januar), Medier for fremtiden. Et anvenderperspektiv på den digitale medieudvikling, Albert Bonnier forelæsning, Stockholms Universitet (20. januar), Det æstetiske genkomst, Malmö Högskola (2. februar), Unge, medier og modernitet, Danmarks Lærerhøjskole Odense (2. marts), Multimediekultur og demokrati i børnehøjde, Danmarks Biblioteksskole (22. august), Kulturteori og ungdomskultur, Dansk Institut for Gymnasiepædagogik (3. oktober), Eiffeltårnet ligger i Disneyland: et brugerperspektiv på globale medier, tiltrædelsesforelæsning, Syddansk Universitet, Odense (11. oktober), Global Media Uses: Research Perspectives, Hinds-gavl (17.-19. november), Global Media Through Youthful Eyes, Forum 2000, og Young People and the Media arrangeret af UNESCO og Australian Broadcasting Authority, Sydney (26.-29. november). Hun har holdt 6 formidlende foredrag, skrevet en kronik, en formidlende artikel, deltaget i seks interviews. Er leder af Center for Børne- og Ungdomsmedier (1994-) og leder af den danske del af et komparativt forskningsprojekt Children, Young People and the Changing Media Environment (1995-2001) med deltagelse af 12 europæiske lande. Hun er dansk koordinator for projektet Analysing Global Disney Audiences (1996-2001) med deltagelse af 12 lande og med i dansk følgegruppe under NFRs forskningsprogram Kulturell uorden, ledet af professor Jostein Gripsrud, Bergens Universitet. Hun udfører her et delprojekt om digital æstetik (1997-2001). Hun deltager i projektet Changing Media, Changing Europe under the European Science Foundation (1999-2003).

L.A. Lyng Falkenberg har deltaget i to af Kulturnet Danmarks temadage i Den Sorte Diamant, København - Kultur og ny økonomi (26. april) og Digital storytelling (7. september).

A. Fosvold har holdt foredrag om realisme i norsk 90talls litteratur ved et seminar om nye dansk litteratur 'litteraturens veje' arrangeret af voksenundervisningsektionen i dansklærerforeningen, Århus (31. oktober) og holdt foredraget Tendenser i norsk litteratur, foredragssække arrangeret af voksenundervisningsektionen i dansklærerforeningen, Kolding (13. november). Hun har deltaget i seminaret Crossing boundaries arrangeret af Det dansk filminstitut, Det danske filmhus, København (4. maj).

J. Nørregaard Frandsen har holdt en række foredrag om kulturelle, litterære, folkelige og kirkelige emner i foreninger, menighedsråd, kulturudvalg, organisationer, kultur- eller uddannelsesinstitutioner samt på højskoler, landbrugsskoler, efterskoler, seminarier og gymnasier. Han har gæsteforelæst ved Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole, ved Lunds Universitet, ved Det Kgl. Bibliotek, ved

Den sociale Højskole i Odense samt ved Forskningscenter for Skov og Landskab. Han har desuden forelæst ved Folkeuniversitetet i en række byer. Han har været formand for det bedømmelsesudvalg, som antog Carsten Jessens afhandling *Computeren i børns legekultur* til forsvar for Ph.D.-graden samt formand for det bedømmelsesudvalg, som antog Gunnar Solvangs afhandling *Husmandsliv under afvikling* til forsvar ligeledes for Ph.D.-graden. Han har desuden været formand for det bedømmelsesudvalg, som indstillede Jimmy Michelsen, Stina Teilmann og Lise Lyng Falkenberg til Ph.D.-stipendier ved ILKM. Han er medlem af Humanistisk Uddannelsesråd, formand for Folkeuniversitetet i Odense, medlem af bestyrelsen for Fyns Studenter- og HF-kursus, medlem af repræsentantskabet for TV2-Fyn, medlem af komitéen til udpegning af Årets Fynbo. Han er medredaktør af skriftserien *Udspil*, litteraturanmelder ved *Fyens Stiftstidende* samt *Aarhus Stiftstidende* og er fast klummeskribent i *Kristeligt Dagblad*. Han er medlem af styregruppen for forskningsprojektet *Grænser i landskabet*, der finansieres af Danmarks Forskningsråd under programmet *Menneske, Landskab og Biodiversitet*, hvor han også er projektleder og medredaktør af projektets nyhedsblad. Han er ligeledes i ledelsen af forskningsprojektet *Det agrare landskab*, der støttes af Statens Humanistiske Forskningsråd.

J. Gleerup har holdt foredraget *De gymnasiale skolekulturer*, Dronninglund Gymnasium (6. januar). Han har deltaget i den nordiske konference *Dannelsens genkomst med oplæg om Udviklingstendenser i den danske uddannelsespolitik*, Schæfergården (8.-9. januar). Han har holdt foredraget *Læring og modernitet*, Udviklingsafdelingen på Odense Socialpædagogiske seminarium (24. januar, 24. marts og 22. juni). Han har holdt oplæg om *Narrativitet og organisationsudvikling*, konsulentfirmaet Ankerhus, Ebeltoft (24. januar) og Rold (2. februar), samt oplæg om *Organisationskulturel udvikling, lederuddannelsen i Fyns Amt*, Odense (29. februar, 24. april og 25. oktober). Han har besøgt University of Texas, Austin for interview og litteratursøgning vedrørende *Universitetskultur* (14.-25. februar). Han har holdt oplæg om *De gymnasiale skolekulturer*, Amtscentralen i Skanderborg/Århus, Århus (7. marts) og oplæg om *Udviklingen i den danske uddannelsespolitik*, Lærerseminariernes voksenuddannelsessektion, Nyborg (8. marts), oplæg om *Dannelse, Social- og Sundhedsskolernes rektorforsamling*, Kolding (13. marts). Han har deltaget i pædagogseminariernes *Børnekonference 2000* med oplæg om *Kultur og læreprocesser*, Københavns Pædagogseminarium (15. marts) og som kommentator i konference under Nordisk Ministerråd, FOVUs seminar *Demokratiudvikling år 2000*, København (22. marts). Han har holdt oplæg om *Kompetenceudvikling og modernitet*, Tænketanken for *Kompetenceudvikling*, Københavns Amt (27. marts). Han har deltaget med oplæg om *Innovation og modernitet* ved konferencen *Innovation, kompetence og læring*, Aalborg Universitetscenter (10.-12. april) og været medarrangør af og konferencelider ved konferencen *Livslang Læring* for de pædagogiske forskningsmiljøer på universiteterne i Danmark, Slagelse

(25.-26. april), forskningsprojektet *Voksenuddannelse, folkeoplysning og demokrati* samt deltaget i konferencen *The Concept of Bildung in a Postmodern Society*, DLH (4.-5. maj). Han har holdt oplæg om *Organisationskultur for Socialforvaltningen* i Vejle Amt (11. maj), *Kultur og Læreprocesser*, Danmarks Pædagoghøjskole/DPU, Odense (16. juni) samt om *de Gymnasiale skolekulturer*, Dansk Institut for Gymnasiepædagogik, Syddansk Universitet (7. august, 1. september, 19. september, 26. september, 28. september, 27. oktober og 14. december). Han har holdt samme oplæg for *Færøernes Handelsskole* (7.-8. september) samt oplæg om *Organisationskultur for netværk mellem erhvervsdrivende på Færøerne*, Thorshavn (7. september). Han har holdt oplæg om *De gymnasiale skolekulturer* ved pædagogisk konference for Ringkøbing Gymnasium, Berlin (15. september). Sammen med lektor Peter Dahler-Larsen, SFU, har han holdt oplæg om *Personalepolitik på universiteterne med fokus på adjunktsituationen* ved Forskningsministeriets konference om *Den ny stillingsstruktur*, Århus (2. oktober) og arrangeret og holdt oplæg ved seminaret *Mellem strategier og videnstrømme om samme emne*, Middelfart (28. november). Han har deltaget i den internationale konference under UNESCO *Lifelong Learning and Higher Education*, Capetown, Sydafrika (10.-12. oktober). Han har været workshopleder og kommentator ved konference om *Lærerkvalifikationer*, DPU, København (6. november) og holdt oplæg om *Batesons teorier om læreprocesser*, Institut for Antropologi, Københavns Universitet (14. december).

J. Nordby Gretlund holdt foredragene *The Double Jilting of Katherine Anne Porter's Granny Weatherall* (28. marts) og *Flannery O'Connor's Social Vision* (29. marts) samt *Can We Distinguish between History, Biography, and Fiction?* (30. marts) ved Agder Distrikthøgskole, Kristiansand. Deltog med forelæsningsen *The Best Place as Seen by Southern Writers*, Southern Studies Forum workshop, the European Association for American Studies konference, Karl-Franzens-Universität, Graz (16. april). Han var i efteråret gæsteforskningsprofessor ved Institute for Southern Studies, University of South Carolina. Han holdt foredragene *The New Generation of Southern Writers*, The Citadel, Charleston, SC. (3. oktober), *History, Biography, and Fiction Meta-sized*, University of Georgia, Athens, (11. oktober), *What Writers Will Be Seated at the Table of Southern Fiction*, Delta State University, Cleveland, Mississippi (18. oktober) og ved *Eudora Welty Writers' Symposium*, Mississippi University for Women, Columbus, MS. (21. oktober), *Southern Novelists of the Last Ten Years*, LaGrange College, GA. (24. oktober), også ved *Berry College*, Rome, GA. (30. oktober) og *Presbyterian College*, Clinton, SC. (31. oktober). Han arrangerede og foresad *Madison Jones and the South: A Special Session*, South Atlantic Modern Language Association, Birmingham, AL. (11. november). Holdt foredragene *Allen Tate's „Ode to the Confederate Dead“* og *History, Biography, and Fiction as Academic Categories*, Auburn University, AL. (begge 14. november), *Contemporary American Writers: Whose Reputation Will Last?*

for Creative Retirement Center, USC Beaufort, SC. (17. november), Characters of Shakespeare's Hamlet, University of South Carolina, Hilton Head, SC. (20. november). Foredragene Madison Jones's Nashville 1864 and Political Correctness in the Arts (27. november), Doris Sanders's Clover and the African-American Initiation Novel (28. november), Josephine Humphreys's Rich in Love and the Presence of the Southern Past (29. november) og Lewis Nordan's Woolf Whistle: History and Fiction (30. november) blev alle givet ved American Studies, Universitat Wien. Han har skrevet bidrag til Danmarks Nationalleksikon, er indtradt i Editorial Advisory Board for The South Carolina Encyclopedia (6. juli). Han er medlem af det radgivende udvalg for Stauffenberg Verlags Transatlantic Perspectives; laser for University of South Carolina Press; litteraturanmelder for avisen The State, Columbia, South Carolina; og litteraturredaktor for The Southern Studies Forum Newsletter.

J. Guldberg deltager i et projekt om landskabsaestetik under Miljo- og Fodevareministeriernes forskningsprogram Jordbrugerens som arealforvalter (1997-2002) samt i projektet Byudvikling og velferd sammen med Arkitekt-skolen i Aarhus under Forskningsradenes program om velferdsforskning (1997-2002). Han har deltaget i konferencen Peasants Real and Imagined- The Discovery and Representation of Vernacular Cultures in Europe around 1900 med et foredrag om The Funen Painters and the Construction of Peasantry, University of Brighton, England (31. marts-1. april). Han har deltaget i kongressen Design + Research med et foredrag om Design Semiotics Reconsidered, Milano Politecnico, Milano (14.-20. maj). Han har deltaget i VI. Nordiske Kunsthistorikerkongres med oplæg om Heinrich Wolfflin og den nye historie, Uppsala Universitet, Sverige, (14.-17. juni). Han har holdt forelesning om landskabsaestetik ved blandt andet seminar ved Amternes og Kommunernes Forskningsinsitut (11. maj), Lemvig Kursuscenter (23. maj) og Hojskolen Østersoen (11. august).

S. Halse deltog i seminaret Tysk-latinamerikanske forbindelser arrangeret af Center for tyske Studier i samarbejde med Pro Helvetia pa Syddansk Universitet med foredraget Det latinamerikanske tema hos Max Frisch og Hugo Loetscher (17. marts) og i seminaret Tyskland og det sorte Afrika arrangeret af Center for tyske Studier i samarbejde med Goethe-Institutet pa Syddansk Universitet med foredraget Uber allen Palmen ist Ruh. Tysk koloniallitteratur 1885-1945 (29. september).

L. Handesten har holdt foredragene Livsrejser ved et seminar om Johannes V. Jensen arrangeret af Dansk-norsk samarbejde, Oslo, Norge (11. februar) og Kongens Fald læst som punktroman og abent kunstverk ved et seminar om Kongens Fald, Limfjordsegnens litteratur Samvirke og Farso Bibliotek i samarbejde med Folkeuni-versitetet, Hvalpsund (18. marts).

G. Duemose Hansen har varet pa studierejse til London for indsamling af materiale om shoppingcentret Blue-water, Kent (6.-9. marts). Hun har holdt foredraget Shop-ping, walking, dreaming ved seminaret Make it New.

Mote, mening, drommer, identitet pa Vestlandske Kunst-industrimuseum, Bergen arrangeret af professor Siri Meyer, Senter for Europeiske Kulturstudier, Universitetet i Bergen (13. april).

P. Krogh Hansen har holdt foredragene Offentlig forfattersamtale med Helle Helle om dennes forfatter-skab, Syddansk Universitet, Kolding (26. februar), Der skal to til Tango. Erfaringer med tekstanalyse mellem sprog- og litteraturvidenskab (sammen med Kenneth Reinecke Hansen) pa Daneklarerforeningens kursus Ord, Birkerød (14. marts), Litterer karakterologi, pa det litte-rere Ph.D.-seminar Analysemetoder, Sandbjerg Gods (12. april), Realisme og modernisme – en genrediskussion pa Betydende former. Modernismens retoriks (SHF-1998-2001) arbejdskonference Genre i modernismen og Tid & Rum, Skt. Petersborg (26-30. maj). 'MC' ved og medar-rangor af Kulturnat Poetry Slam, Cafe U-baden, Syddansk Universitet, Kolding med deltagelse af seks danske lyrike-re (25. august), Ny dansk prosa mellem modernisme og realisme – Jan Sonnergaard ved Folkeuniversitetet, Ha-derslev (14. september), Bog rimer pa sprog, og sprog rimer pa klog. Et polemisk indlæg for formalistisk skoling i gymnasiet samt et lille eksempel, der viser, hvorfor det er vigtigt at kunne sine kommaregler, oplæg ved Dansk-fagets dag, Syddansk Universitet (20. september), Ny dansk prosa mellem modernisme og realisme – Helle Helle ved Folkeuniversitetet, Haderslev (5. oktober), Sprogvidenskab og tekstanalyse (sammen med Kenneth Reinecke Hansen) i Daneklarerforeningen (Unikursus 2000), Syddansk Universitet, Kolding (9. oktober), Ny dansk litteratur mellem realisme og modernisme for htx-dansklarerne i region syd, EUC Syd, Sonderborg (2. november). Han er medlem af redaktionen for K&K. Kultur og Klasse. Kritik og Kulturanalyse siden 1999 og deltager i det SHF-finansierede forskningsprojekt Bety-dende Former. Modernismens Retorik (1998-2001).

I.-L. Hjordt-Vetlesen har varet medredaktor af den reviderede udgave af Lesninger i dansk litteratur, bind 1-5 og er fortsat tilknyttet censorkorpset ved Litteraturvi-denskab.

M. Skaftte Jensen har deltaget i seminar om Hoch-deutsch in Skandinavien pa Det Norske Videnskaps-Akademi i Oslo og holdt foredraget Latin, tysk og dansk i Danmark i 16.-18. arh. (19. maj). Hun har varet dansk observator ved fjerde svenske filologkongres i Uppsala (2.-4. juni) og deltaget i The Eleventh Congress of The International Association for Neo-Latin Studies i Cam-bridge og holdt foredraget Nationalism and Internationa-lism in Danish Latin Poetry of the Sixteenth and Sevente-enth Centuries (31. juli). Hun har deltaget i seminaret The Salmakis Inscription and Hellenistic Halikarnassos i Bod-rum, Tyrkiet og holdt foredraget Homer and Halicarnas-sos (30. august), i Andra nordiska symposiet om genus och kvinnohistoria under antiken: Konsperspektiv pa kultur och religion under antiken i Helsinki og holdt foredraget Men and women in Homer (21. oktober). Hun har ligele-des deltaget i opnormeringen af docent Anders Piltz, Lunds Universitet til professor og deltaget i en evalue-

ringsgruppe, som har undersøgt forskningen ved Det humanistiske Fakultet ved Göteborgs Universitet. Hun er medlem af Det kongelige danske Videnskaberne Selskab, Det Norske Videnskaps-Akademi, Koninklijke Vlaamse Academie van België voor Wetenschappen en Kunsten, kommissionen for Thesaurus Linguae Latinae the nomination committee for International Association for Neo-Latin Studies Folklore Fellows of the Epic, bestyrelsen for Det danske Institut i Athen, styringsgruppen for Antikkprogrammet under Norges forskningsråd, Folke-mindeamlingens forskningsudvalg og er blevet medlem af Det danske Sprog- og Litteraturselskab. Hun er også medlem af redaktionen af *Classica et Mediaevalia*, medlem af the advisory board for Oral Tradition (Ohio), referee for *Symbolae Osloenses* (Bergen) og har redigeret bind 335 af *Studier fra Sprog- og Oldtidsforskning*. Hun har gæsteforelæst ved Università di Torino med emnet *I ventiquattro canti dell'Iliade e dell'Odissea* (17. marts), holdt foredraget *Odysseens fremstilling af Menelaos og Helena* i Filologisk-historisk Samfund, København (15. november). Sammen med cand.mag. Jo Hermann og cand.mag. Birgitte Hinz har hun arrangeret seminaret *Modern Linguistics and the Syntax of Classical Latin* ved Syddansk Universitet (31. marts-1. april).

J. Dines Johansen deltog i temaaftenen *Læsning på livet løs på Odense Centralbibliotek med oplægget Hvad kan fortællinger?* (30. maj). Han ledede en session under *The 9th International Ibsen Congress* i Bergen og gav selv oplægget *The Closure of an Epoch: Punishment and Euthanasia* in John Gabriel Borkman (5.-10. juni). Han deltog som repræsentant for *Nordic Association for Semiotic Studies* i åbningen af *The Nordic-Baltic Semiotic Conference* i Imatra, Finland og gav her et paper med titlen *Literature and Experience* (14.-18. juni). Under *Socrates-programmet* besøgte han *Arbeitsstelle für Semiotik* ved *Technische Universität, Berlin*. Her gav han to forelæsninger: *Literature and Experience* og *Indexicality and Fictional Universes of Discourse*. Desuden afholdt han konsultationer for studerende (2.-7. juli). Han var førsteopponent ved Eivnin Tjønnelands disputats *Ironi* som symptom. En kritisk studie av Søren Kierkegaards „Om Begrebet Ironi.“ ved Universitet i Bergen (1. september). Han deltog i seminaret *Hvorfor læser vi litteratur?* på Syddansk Universitet, Odense med oplægget *Fem gode grunde til ikke at læse litteratur* (21.-22. september). Han holdt forelæsningen *Hvorfor er Johannes V. Jensens Kongens Fald så god en bog* på Løgumkloster Højskole (21. november). Han deltog i *Nordic Association for Semiotic Studies' kongres* i København *Models; Maps, Schemata. Semiotics and Cognitive Science* med plenumforelæsningen *Iconizing Literature. Imaginization, Diagrammatization, and Allegorization* (23.-25. november). Ved *Fynsk Selskab for Nordiske Studiers fejring af Aarestrups 200-årsdag* holdt han foredraget *Dobbelt anatomi. Om Emil Aarestrups erotiske lyrik* (4. december). Han deltog med forelæsningen *Imaginisering, diagramatisering og allegorisering af den litterære tekst* i seminaret *Metaforens Ontologi* ved Aalborg Universitet (15.-16. december).

C. Juncker har holdt foredraget *Over the Water: Frances Butler Leigh's Ten Years on a Georgia Plantation Since the War (1882)* ved *Global Currents in Southern History* konferencen på *Georgia State University, Statesboro, Georgia, USA* (21. oktober) og foredraget *Hollywood Dis/Connections: American Literature on Film* for *Gymnasieskolens Engelsklærerforening, Nyborg Gymnasium* (8. november). Hun var medarrangør af et *Black History of Women's History month symposium* på *Syddansk Universitet* (6. marts).

B. Hakon Jørgensen har forsvaret sin disputats *Siden hen - om Karen Blixen* (4. februar). Han deltog i Ph.D.-seminaret *Analysemetoder* på *Sandbjerg Gods* (10.-14. april) og var i arrangørgruppen for seminaret. Han deltog i bedømmelsesudvalget vedrørende en lektorstilling i nordisk litteratur ved *Institut for nordisk filologi, Københavns Universitet*, som blev tildelt *Marianne Stidsen*. I forlængelse af disputatsen har han holdt foredrag om *Karen Blixens forfatterskab* følgende steder: *Rungstedlund* (12 februar) (sammen med *Marianne Juhl*), *Peking, Kina* (23. februar), i forbindelse med åbningen af *Karen Blixen-udstillingen, Syddansk Universitet, Odense* i foreningen *Fyns Selskab for Nordiske Studier* (8. marts), *Krogerup Højskole* (8. august), *Studentermenigheden, Møllevangskirken i Århus* (4. oktober), *Universitetet i Milano, Italien, ved Skandinavisk Institut* (17. november), *Løgumkloster Højskole* (24. november). Han har gennem året skrevet ca. 10 anmeldelser i *Kristeligt Dagblad*.

K. Esmann Knudsen har deltaget i konferencen *Litteraturpædagogik og sproglige kompetencer* arrangeret af *Dansklærerforeningens litteraturpædagogiske netværk* på *Schäffergården, København* (3.-4. marts). Hun har i forbindelse med forskningsprojekt om havekunst og litteratur opholdt sig i Italien (*Rom, Tivoli, Viterbo, Firenze*) (19. oktober-15. december). Hun har som led i kursusrække om ny dansk litteratur holdt foredrag om *Helle Helles forfatterskab* arrangeret af *Folkeuniversitetet på Nakskov Uddannelsescenter* (26. januar). Hun har holdt foredrag om det historiske i dansk på *Silkeborg Handelsskole* (6. april) og om læsning af klassikere (*Voltaire: Candide*) på *Unikursus* arrangeret af *Dansklærerforeningen* på *Syddansk Universitet i Kolding* (13. september). Hun har holdt foredrag om formidling af den ældre teksthistorie på *danskstudiet, på Fagets Dag*, arrangeret af *Dansklærerforeningen* på *Syddansk Universitet i Kolding* (20. september) og foredrag om haven som formidlingsform i den ældre teksthistorie på *Unikursus* arrangeret af *Dansklærerforeningen* på *Syddansk Universitet i Kolding* (28. september).

H. Lassen har med foredraget *Incredibile tam verum...: Legendary Interaction Between Dolphins and Humans* deltaget i den 18. *Perspectives on Contemporary Legend Research (ISCLR)* konference i *Edinburgh, Skotland* (14 juli). Han har med foredraget *Walt Disney and Twentieth Century Multimedia Narrative* deltaget i *Teaching American Studies* konferencen afholdt af *Danish Association of American Studies* og *Danish Association*

of Teachers of English på Roskilde Universitetscenter (3. november). Desuden har han i samarbejde med Robert Zola Christensen fra maj 2000 hver 14. dag udgivet e-mail nyhedsbrevet Vandrehistorie Nyt på Jubii.dk.

U. Lehrmann har holdt oplæg om danskfagets aktuelle situation, Dansk lærerforening, Odense, (11. oktober). Han er medlem af konsulentgruppe nedsat af Grafisk Museum/Dansk Pressemuseum, Odense med henblik på nyopstilling af museets samlinger. Sammen med Lars Handesteen er han repræsentant for Center for Nordiske Studier i brobygningsprojekt mellem Syddansk Universitet og Fyns gymnasier.

N. Lykke deltog med foredraget Hvordan kan kvinde- og kønsforskningen navigere mellem magtens centre og periferens monstre? i konferencen Mainstreaming af kønsforskning. Udvikling eller afvikling? arrangeret af Koordinationen for kvinde- og kønsforskning, Københavns Universitet (28. januar). Hun holdt gæsteforelæsningsen Cultural Studies of Science på Campus Norrköping, Sverige (1. februar). Hun deltog i konference om etableringen af en svensk genusforskningsskole arrangeret af Centrum för Kvinnliga Forskare och Kvinnoforskning, Stockholms Universitet (4.-5. februar). Hun holdt gæsteforelæsningsen Cybersakrale rekonstruktioner af Edens Have: fra NASA til New Age ved Institutet för Arbetslivsforskning, Campus Norrköping, Sverige (1. marts). Hun deltog som discussant på professor Peter Scott, som holdt foredraget The postmodern university? ved Research Conference on University Structures, Knowledge Production and Gender Construction ved Institut for Statskundskab, Københavns Universitet (2.-3. marts). Hun ledede seminar i forskergruppen Kyborger og cyberspace - mellem fortælling og socioteknisk virkelighed (16.-17. marts samt 21. september). Hun deltog med foredraget Cyborg Narratives - a 'Natural' Explanation? i den første europæiske konference i The International Society for Literature and Science, Vrije Universiteit Brussel, Belgien (12.-16. april) og i konferencen Digital Borderlands ved Institutet för Arbetslivsforskning, Campus Norrköping, Sverige (12.-13. maj). Hun deltog som workshopleder i to konferencer om curriculum development i Women's Studies arrangeret af ATHENA på University of Calabria, Italien (9.-11. maj) og ved Biblioteca del Centro di Documentazione delle Donne, Bologna (28. september). I samme forbindelse deltog hun også i bestyrelsesmøder for AOIFE (Association of Institutions for Feminist Education and Research in Europe) (9. maj og 28. september). Hun har arrangeret og (sammen med M. Bryld) holdt foredraget On „natural“ families and „unnatural“ techno-monsters. The Danish parliamentary debate on assisted reproduction på FREJA-projektet Kyborger og cyberspace's Conference on Reprogenetics - new reproductive technologies - gender identities - and their representations in the media and public debates in a comparative European perspective, Linköping Universitet, Sverige (26.-28. maj). Endvidere deltog hun som keynote-speaker med foredraget New reproductive technologies in popular media and in public debates: Changing constructions of gender? i Gen-

der Workshop arrangeret af genusforskningsprogrammet under Forskningsrådsnämnden, Stockholm (15.-17. juni). Hun har deltaget i ESHREs (European Society for Human Reproduction) kongres i Bologna, Italien (25.-28. juni). Hun holdt gæsteforelæsningsen Trans- og interdisciplinartitet inden for feministisk forskning på forskerkurset Metod, metodologi och epistemologi i feministiske forskningsprocesser ved Högskolan i Karlskrona-Ronneby, Sverige (7. september). Hun holdt gæsteforelæsningsen Genus och social konstruktion: Är cyborger queer? Positioner i den genusteoretiska diskussionen på Campus Norrköping, Sverige (14. september). Hun deltog som keynote-speaker med foredrag om Det europeiska perspektivet i Nordisk konferens om Genusforskningens integrering - en forskningspolitisk utmaning för forskningsfinansierande organ arrangeret af Expertgruppen for genusforskningens integrering under Samverkansgruppen under de svenske forskningsråd. Hun har deltaget i 4th European Feminist Research Conference: Body, gender, subjectivity. Crossing borders of disciplines and institutions med foredraget Are Cyborgs Queer? Biological Determinism and Feminist Theory in the Age of New Reproductive Technologies and Reprogenetics og som leder af workshop om Gender and Science (28. september-1. oktober). Hun arrangerede nordisk forskerkursus i Teori- og metodeperspektiver i feministisk kulturanalyse/Feminist Cultural Studies, Tema Genus, Linköpings Universitet, Sverige (11.-12. oktober, 1.-2. november og 6.-7. december). Hun deltog i FREJA-projektet Kyborger og cyberspace's konference om køn, sprog og cyberkommunikation med og omkring Ph.D. Susan Herring, Indiana University og Ph.D. Cheri Kramarae, University of Oregon (16.-17. oktober). Hun holdt gæsteforelæsningsen Edens have tur/retur. Postkoloniale rekonstruktioner af Kvinden, Naturen og Den Ædle Vilde ved Centrum för genusvetenskap, Lunds Universitet (27. oktober). Hun holdt gæsteforelæsningsen Omsorg i et kønnet, kulturteoretisk og feministisk perspektiv på forskerkurset Køn og omsorg på Roskilde Universitetscenter (9. november). Som arrangør og med foredraget Are Cyborgs Useful for Feminist Technoculture Studies? deltog hun i konference i det internationale forskernetværk Media, Cultural Studies and Gender: Looking for the Missing Links (Utrecht-St.Barbara-Odense) arrangeret af FREJA-projektet Kyborger og Cyberspace (24.-27. november). Endelig deltog hun som keynote-speaker med foredraget Fra „os vs dem“ til en mangestemmig og dialogisk international feminisme i konferencen Svensk genusforskning i världen. Globalt perspektiv i svensk genusforskning och svensk genusforskning i ett globalt perspektiv, arrangeret af Nationella sekretariatet för Genusforskning på Universitetet i Örebro (30. november-1. december). Har været medlem af bedømmelsesudvalg vedrørende professorat ved Luleå Tekniska Universitet. Hun har været medlem af den internationale peer review committee for The Netherlands Research School of Women's Studies. Hun har været medlem af slutseminariekomitéen for Ph.D.-studerende Kerstin Sandell, Tema Teknik och Social Förändring, Temainstitutionen,

Linköpings Universitet. Er forskningsleder for projektet Kyborger og cyberspace - mellem fortælling og socioteknisk virkelighed, der finansieres af FREJA-programmet under Forskningsstyrelsen (1999-2002). Endvidere er hun medredaktør af bogserien Gender, Theory and Culture. Desuden er hun medredaktør af The European Journal of Women's Studies (Sage, London) samt medredaktør af det sydøstasiatiske tidsskrift Gender, Technology and Development (Sage, New Delhi) og medlem af redaktionsgruppen for det internationale tidsskrift Feminist Theory (Sage, London). Hun er medlem af bestyrelsen for den europæiske kvinde- og kønsforskningsforening AOIFE (Association of Institutions for Feminist Education and Research in Europe) med ansvar for at koordinere foreningens ansøgninger til EUs rammeprogrammer for forskning. Hun er medlem af styringsgruppen for det Socrates-finansierede netværk ATHENA (Advanced Thematic Network in Activities Women's Studies) og her videnskabelig koordinator for det tematiske panel A Cross-European Comparative Study of Degrees, Qualifications and Professional Outlets of Women's/Gender/Feminist Studies. Desuden har hun været medlem af den internationale programkomité for den første europæiske konference i The International Society for Literature and Science (2000) og er nu ligeledes medlem af programkomitéen for den anden europæiske konference in dette Society (2002). Endelig var hun medlem af den internationale programkomité for 4th European Feminist Research Conference (2000) og nu for 5th European Feminist Research Conference (2003).

A.-M. Mai har holdt foredrag på Rødding Højskole om Peter Laugesens, Kirsten Thorups og Dan Turèlls forfatterskaber (13. april), forelæst på universitetet i Hamburg om nordiske kvindelitteraturhistorie (27.-29. april), forelæst på Designskolen i Kolding om forskningsbaseret uddannelse (14. august), forelæst om projekt Danske digtere i det 20. århundrede på Dansk lærerforeningens årsmøde (2. september), forelæst om dansk 1990'er-litteratur på Kolding Bibliotek (18. september), medvirket på Bogmessen i Forum på scenerne Under uret og Store Scene (17.-19. november), forelæst om dansk 1990'er-litteratur på Kolding VUC (13. november), om Danske digtere i det 20. århundrede på Dansk lærerforeningens universitetskursus i Kolding (20. november), forelæst om Søren Ulrik Thomsens forfatterskab på Designskolen i Kolding (8. december) og holdt foredrag om ny dansk litteratur på Rødding Højskole (29. december). Hun har deltaget i Gutenberghus-panelet, Det kgl. Bibliotek og i møder i bestyrelsen for Arenas Arkiv for ny Litteratur, Hald Hovedgaard.

J. Moestrup har deltaget i 17. internationale italianistkongres, Le Dimore della Poesia, afholdt af AISLLI (Associazione internazionale degli studi di lingua e letteratura italiana) i Gardone, Italien (2.-5. juni). Han er vicepræsident for AISLLI, medlem af støttekredsen omkring Det italienske Kulturinstitut, København næstformand for italiensk censorerne i Danmark, medlem af redaktionskomiteen for tidsskriftet *Inventario*, Firenze og af

redaktionskomiteen for tidsskriftet *Studi di Italianistica dell' Africa australe*, Pretoria. Han er litteraturanmelder ved *Fyens Stiftstidende* og *Århus Stiftstidende* og medarbejder ved Danmarks Nationalleksikon.

F. Mouritsen har holdt forelæsningen *Børns legekultur og læring*, Viborg Kommune (10. februar). Han har deltaget i styregruppemøde og planlægningsseminar for det nordiske netværk for børnekulturforskning (Bin) i Trondheim. (11.-13. februar). Han deltog i styregruppemøde ved Sekretariat for børnekulturnetværk i København (10. marts). Han bidrog til seminar i forskningsprojektet *Børnekultur, medier og legekultur* (23. marts). Han deltog i forskerseminaret *Hvad forstår vi ved børnekultur - forskning?* med forelæsningen *Børnekultur, børns kultur og børnekulturforskning* arrangeret af Sekretariat for børnekulturnetværk (4.-5. april). Han deltog med oplæg i seminaret *Børnekultur i Norden* arrangeret af Nordisk Råds udvalg for børne- og ungdomskultur (BUK), de nordiske kulturministeriers børne- og ungdomskulturråd og BIN-Norden i Helsingør (10. maj). Han holdt forelæsningen *Leg og læring - Kultur og rum* på konferencen *Fremtidens børn*, Det Kriminalpræventive Råd i Rørvig (22. august). Han deltog i seminaret *Metoder i børneforskningen* arrangeret under forskningsprogrammet *Børns vilkår og velfærd* i København (29. august). Han var medarrangør af og bidrog med forelæsningen *Refleksivitet i børns narrative udtryksformer* til konferencen *Refleksivitet i barndoms- og børnekulturforskningen* arrangeret af BIN-Norden i Visby (29. september-1. oktober). Han forelæste over *Narratives of Childhood and Children narrating Childhood* ved konferencen *Childhood between Research and Practice* på Hindsgavl i programmet *Barndoms- og børnekulturforskning* Syddansk Universitet (17.-19. november). Han deltog i konferencen *Children's living Conditions and Welfare* arrangeret af programmet *Børns Vilkår og Velfærd* i Vedbæk og bidrog med oplægget *Børnekultur, medier og legekultur* (20.-21. november). Han har været medlem af bedømmelsesudvalg i forbindelse med besættelse af lektorstilling ved Danmarks Biblioteksskole. Han er medlem af styregruppen for Sekretariat for Børnekulturnetværk. Han er i ledelsen af programmet *Børns vilkår og velfærd* samt projektet *Børnekultur, Medier og Legekultur*. Han er medlem af planlægnings- og styregruppen for netværket *Børnekulturforskning i Norden* (BIN) og medlem af bestyrelsen for *Opgang 2*. Han er formand for *Børne- og ungdomskultursammenslutning* (BUKS) og redaktør af *Tidsskrift for børne- og ungdomskultur*.

J. de Mylius er medlem af Det Danske Sprog- og Litteraturselskab. Han er medvejleder på doktorafhandling for Asta Gustaitieni, Litauen, han er sproglig og litterær konsulent på Silvana Orel Kos' oversættelse af H.C. Andersens eventyr til slovensk, han er medlem af Ingemann-selskabet (møde 3. september), han er medlem af styregruppen i Samfundet til Udgivelse af Ny Musik H.C. Andersen-projekt, hvor der har været afholdt projektmøder (30. maj, 4. oktober og 30. november), han er medarrangør af et H.C. Andersen-projekt (seminar, fore-

drag og andre arrangementer), som realiseres i det EU-støttede samarbejde mellem Fyns Amt og INTERREG II-projektet på Ærø Folkehøjskole, hvor han holdt forelæsning H.C. Andersen og hans samtidige danske komponister (27.-28. april). Han har som medarrangør deltaget i Den tredje Internationale H.C. Andersen Kongres på Brigham Young University, Snowbird, Utah, USA og holdt forelæsning The Andersen Legacy. Georg and Edward Brandes in Dispute on Hans Christian Andersen (14.-19. juni), han har holdt foredrag i H.C. Andersens Hus, Odense, An Introduction to Hans Christian Andersen for medicinalfirmaet Lundbeck (20. og 27. januar, 24. februar samt 22. juni), han har holdt foredrag i Højby Sognehus Morten Korch – fra bog til film (21. februar). Han har været til møde på Den portugisiske Ambassade, København med Susana V. Louro, ambassadefunktionær og O'Neill, arkitekt (8. marts), han har holdt møder med Troels Myram, IT-forskerparken, Odense (16. marts og 6. april), han har holdt møde med Hofmarskal Søren Haslund Christensen, København om HCA-projekter (15. marts). Han har holdt forelæsning på Zürich Universitat, Schweiz, Der unbekannte Hans Christian Andersen – Marchendichter und Schriftsteller – auch fur Erwachsene (5. maj), han har holdt forelæsning pa Basel Universitat, Schweiz, Der deutsche Andersen (6. maj), han har holdt forberedende møde med rumenske journalister i H.C. Andersens Hus, Odense (11. maj). Han har holdt møde pa Den rumenske Ambassade, København (15. maj), han har holdt møde med FynTour pa P.O. Invention, Odense vedrorende H.C. Andersen-markedsforing (16. maj). Han har været pa statsbesøg i Bukarest, Rumenien, hvor han holdt forelæsning i Videnskabernes Akademi The Unknown Hans Christian Andersen og fik overrakt Videnskabernes Akademis sølvmedalje (23.-25. maj). Han har deltaget i Odense Bys Museers prasentation af Høegsamlingen i H.C. Andersens Hus, Odense (26. juni), han har holdt forelæsning pa Grundtvigs Højskole, Hillerød om Søren Kierkegaard. Digteren og smertepunkterne (2. juli). Han har i anledning af Golden Days in Copenhagen holdt foredrag pa Frederiksberg Hovedbibliotek om Goethe og Dansk Guldalder (29. august), har deltaget i Anglo-Scandinavian Pastoral Conference in Odense and Copenhagen, hvor han holdt forelæsning pa H.C. Andersens Hus, Odense, The Fairy Tale as Interpretation of Humanity and Christianity (9. september), har pa Tietgenskolen, Odense holdt forelæsning H.C. Andersen i Tyskland (11. september). Han har holdt oplæg for Udenrigsministeriet og bulgarske journalister pa H.C. Andersens Hus, Odense (20. september), han har holdt forelæsning for Munkebjerg Menighed om Sneedronningen (11. oktober), han har ved det Soranske Samfunds arsfest, Sorø holdt festtalen (14. oktober), han har været pa statsbesøg i Sofia, Bulgarien, hvor han holdt forelæsning The Unknown Hans Christian Andersen (17.-21. oktober). Han fik overrakt Egholdt-Fondets Legat pa Sorø Ungdomsskole (25. oktober), han har holdt foredrag i Tranebjerg for Samsø Folkeuniversitet om Sneedronningen (6. november), foredrag for FOF pa Dalum Bibliotek om Ukendte sider af

H.C. Andersens forfatterskab (9. november), foredrag pa Stadtmuseum Dusseldorf, Tyskland i anledning af udstillingen Danemark zu Gast in Deutschland: Der unbekannte Hans Christian Andersen - Marchendichter und Schriftsteller - auch fur Erwachsene (15. november). Han er medlem af Kulturministeriets komite for Holbergmedaljen, han har holdt foredrag for Vejstrup Valgmenighed om Sneedronningen (22. november) og oplæg for FynTour i Børnekulturhuset Fyrtøjet, Odense, H.C. Andersen frem til 2005 (14. december).

M. Nøjgaard har været medlem af bedømmelsesudvalg vedrorende professorat i fransk, Oslo Universitet og professorater i fransk (sprog og litteratur) ved Lunds Universitet; har været medlem af bedømmelsesudvalg vedrorende docentur i fransk litteratur, Stockholms Universitet og 1. amanuensis i fransk litteratur, Oslo Universitet. Han har været medlem af bedømmelsesudvalg vedrorende doktorafhandlinger i fransk litteratur ved Uppsala og Lunds universiteter. Han er medredaktør af Orbis Litterarum, medlem af indstillingsudvalget vedrorende Frode Hedorf og Hustrus Fonds pris for erhvervsproglig forskning og af bestyrelsen for Lise og Knud Tøgebys fond, formand for de erhvervsproglige censorer i Danmark. Han har holdt efteruddannelseskurser om Victor Hugos romaner for gymnasielere i Østjylland, Mundelstrup (31. oktober) og pa Fyn, Søndersø (30. november). Han har holdt foredrag om Choderlos de Laclos i Historisk-filologisk Samfund, Københavns Universitet (22. marts) og har holdt tre abne forskningsseminarer, blandt andre for gymnasielere (om Molière og Laclos). Og han har holdt popularvidenskabelige foredrag om Victor Hugo (Vordingborg, Randers, Frederikshavn og Aarhus), om Romain Gary (Folkeuniversitetet, Espergerde) og om Choderlos de Laclos (Holstebro). Desuden har han skrevet artikler til Danmarks Nationalleksikon.

A. Ballegaard Petersen har deltaget i konferencen The City in Literature (13.-14. april) pa universitetet i Leiden, Holland med foredrag om City and Memory. Hun har holdt foredrag med titlen En grim tysker fra Kapstaden. Virkelighed og kliché i Andre Brinks roman om The Contrary og om Den moderne død i tekster og billeder fra 1. Verdenskrig pa Folkeuniversitetet i Odense (26. september). Hun har skrevet bidrag om tyske mellemkrigs-tidsforfattere til Danmarks Nationalleksikon.

T. Pettitt har med oplægget In Quest of the English Carnival bidraget til kollokviet Late Medieval Festival ved Center for Middelalderstudier, Syddansk Universitet (11. april) og deltog med foredraget Customary Perspectives on the English Guild i International Medieval Congress, University of Leeds (11. juli). Han afholdt fire forelæsninger om Shakespeare og Elisabethanske Drama ved International Shakespeare Globe Centre, London som led i et efteruddannelseskursus arrangeret af Gymnasieskolernes Engelsklarerforening (3.-9. september), og som optakt hertil fulgte han kurset Staging Shakespeare at the Globe samme sted (1.-7. juli). Han fungerede som ekstern eksaminator og opponert ved bedømmelsen og det offentlige forsvar af en Ph.D.-afhandling (Anu Mand) om The

Urban Festival in Late Medieval Livonia ved Central European University, Budapest (13. oktober).

L. Qvortrup er professor II ved Høgskolen i Lillehammer. Han har desuden været arrangør af Worldart, en konference om og udstilling af interaktiv multimediekunst, Aalborg (2.-7. oktober 2000). Her bidrog han med et foredrag om interaktiv multimediekunst.

L.O. Sauerberg har været formand for bedømmelsesudvalg vedrørende lektorat i britisk litteratur og vedrørende professorat(er) i Global English ved Syddansk Universitet samt været medlem af Ph.D.-bedømmelsesudvalg. Han har leveret oplæg ved kursus under gymnasiepædagogikum om De længerevarende uddannelsers forventninger til nye studerende (28. november og 5. december). Han indtrådte pr. 1. januar som General and English Editor af *Orbis Litterarum*. Som konsulent ved Danmarks Nationalleksikon har han ansvaret for området 'engelsksproget litteratur' og er selv artikelforfatter. Han er litteraturkritiker ved *Morgenavisen Jyllands-Posten*.

P. Schmidt er fortsat formand for DKB-fondens bestyrelse. Han har forelæst om middelalderens danske Maria-viser ved efteruddannelseskursus for gymnasielærere på Varde Gymnasium (1. februar).

R. Schröder har deltaget i symposiet *Saxo and the Baltic Region* arrangeret af Center for Middelalderstudier ved Syddansk Universitet (20.-21. november). Han har holdt foredrag i Sproghistoriekredsen, om Sprogligt indlån som kulturhistorisk kilde (23. november). Han har skrevet *Liner notes and translations from Middle High German* til CD'en af middelalderensemblet *Alba Die tenschon morder* (*Sangsprüche af Rumelant von Sachsen*, 27 s., *Classico*).

R. Sellars har været på the Huntington Library, San Marino, California på et forskningsstipendium (til 27. januar). Han holdt foredraget *My Own Private Pandæmonium: Milton, Adorno and the Remains of Literature* på konferencen *What's Left of English Studies? Future Directions for the New Millennium* arrangeret af Center for Engelsk, Kolding (7. marts). Han deltog i konferencen *Corps, langage, déchet*, Université Stendhal, Grenoble, Frankrig (11.-13. maj). Han holdt foredraget *Is The University for Us a Thing of the Past?* på Center for Æstetik og Logik, Aalborg (2. november). Han var ekstern opponert på Heidi Sylvesters Ph.D.-afhandling *Labours of the Negative: Sublimity in the Writings of Harold Bloom and Maurice Blanchot* (Monash University, Australia).

L. Søndergaard holdt foredrag om Litteraturens sidestrømme, understrømme, modstrømme, hvirvler og vandfald i *Litterær Café*, Studenterhuset, Odense (10. februar) og om Træskomaleren og hans billeder i Lokalhistorisk Forening, Middelfart (20. marts). Han holdt foredrag om *Sources to Carnival in Northern Europe and Scandinavia in the Later Middle Ages* på seminaret *Canival in Europe in the Later Middle Ages* arrangeret af Center for Middelalderstudier (11. april). Han holdt oplæg om Folkekultur og elitekultur i middelalderen på Forskerkredsmøde ved Center for Middelalderstudier (8. juni) og indlæg om *Popinjay Shooting in Northern Germany and Scandinavia*

i sessionen *Guilds and their Festivities* på International Medieval Congress i Leeds (10.-13. juli). Har i efterårssemesteret 2000 opholdt sig ved University of Minnesota i Minneapolis, USA som Fullbright visiting professor i skandinavisk litteratur og middelalderlitteratur og fungerede som officiel opponert (med skriftligt indlæg) i forbindelse med Anu Mands Ph.D.-forsvar ved Central European University i Budapest, Ungarn (13. oktober). Under sit ophold i USA har han holdt følgende forelæsninger og deltaget i følgende arrangementer: Forelæsningen *Exploring the (Post)Modern World – Trends in Contemporary Danish Literature*, University of Minnesota, Minneapolis (24. oktober), forelæsningen *At the Edge of the World – Men, Marvels and Monsters in the Middle Ages*, University of Minnesota I, Minneapolis (26. oktober), deltog i Regionalmødet for danske udenlandslektorer og dansklærere i Nordamerika, hvor han holdt forelæsning med emnet *Forestillinger om middelalderen*, New York (2.-5. november), forelæsning *Carnival versus Lent. Secular Drama in the Later Middle Ages*, University of California, Berkeley, San Francisco (7. november), forelæsningen *Carnival and the Carnavalesque*, Portland State University, Oregon (8. november), forelæsning om *Medieval Church Paintings med forevisning af dias* på Washington State University i Pullman (9. november), forelæsning *Carnival versus Lent. Secular Drama in the Later Middle Ages*, University of Washington i Seattle (13. november), foredrag om *Denmark and the European Union* i Danish-American Fellowship i Minneapolis (19. november), forelæsning *Carnival versus Lent. Secular Drama in the Later Middle Ages*, University of Wisconsin, Madison (21. november), forelæsning *Carnival and the Carnavalesque*, University of Minnesota i Minneapolis (29. november), foredrag om *Genealogy and Roots in Denmark* i The Lutheran Community i Edmonton, Canada (3. december), forelæsning om *Scandinavia at the Edge of the World – Men, Marvels and Monsters in the Middle Ages*, University of Alberta, Edmonton, Canada (4. december), forelæsning *Playing Cards and their Origins in the Middle Ages*, University of Minnesota, Minneapolis (7. december).

A. Scott Sørensen har i samarbejde med Lærerhøgskolen og forskerprogrammet *Betydninger af køn i tværvidenskabeligt perspektiv* afholdt Ph.D.-kursus om *Masculinity and Boyhood Studies* på Danmarks Lærerhøgskole, København (18.-20. januar) og selv holdt forelæsning om *Boyhood Studies, Masculinity Studies, Gender Studies. Diverse agendas, mutual perspectives*. Hun har deltaget i lærermobilitetsprogrammet under Socrates og opholdt sig på universitetet i Thessaloniki, Grækenland og foredraget ved the *Women's Studies Programme* (27. marts-2. april). Hun deltog i symposium i netværket *NOISE* i Thessaloniki (30.-31. marts) med henblik på planlægning af ODL-kurset *Gendering Cyberspace*. Hun har (med Ph.D.-studerende Lotte Nyboe) gennemført to sessioner (9.-20. oktober) på ODL-kurset *Gendering Cyberspace* (28. august-23. oktober) udbudt af Socrates-netværket *NOISE*. Hun har deltaget i tre symposier under

forskningsprojektet Cyberspace og kyborger – mellem fortælling og socio-teknisk virkelighed (FREJA-programmet) med et indlæg om Studier i cyberkultur (21. maj), et indlæg om Cyberkultur, køn og genrer (21. september), et indlæg om The genre of chatting (16.-17. oktober). Hun har deltaget i den internationale konference Approaches to the Internet. The Humanities in Digital Networks (18.-20. oktober), Aarhus Universitet med en forelæsning om Approaches to the Internet and the genre of chatting: community, identity and language. Hun har holdt foredrag for Foreningen for plastikkirurgiske sygeplejersker på Storebæltcentret om Kommunikation og fordomme (3. november) og deltaget i den nordiske konference Childhood between Research and Practice på Hindsø med en forelæsning om Fantasy- and Computergames: Scenarios of Terror (17.-19. november). Hun holdt hovedindlæg og deltog i panel på Ungdomsforskertræf ved Center for Ungdomsforskning, RUC om Hvor står dansk ungdomsforskning i dag (23. november) og deltog ligeledes i det internationale seminar Media, Cultural Studies and Gender: Looking for the missing Links, (24.-26. november) på Ledernes Uddannelsescenter i Odense arrangeret af forskningsprojektet Cyborger og Cyberspace under FREJA-programmet med en forelæsning om Gender and performance on the Net. Hun har desuden deltaget i en række arbejdsmøder i Forskningsministeriet om kvinde- og kønsforskningen: status og perspektiver på universiteter og højere læreanstalter. Har deltaget i FREJA-programmet projekt Børnekultur, medier og legekultur samt Den 'sunde' familie – den 'sunde' krop, der alle modtager eksterne bevillinger. Har siddet i forskningsrådenes baggrundsgruppe for Koordinationen for Kønsforskning i Danmark og i bestyrelsen for Dansk Selskab for 1700-tals Studier og for KRAKA-prisen (Foreningen for Kønsforskning i Danmark). Hun har været medlem af BIN (Børn i Norden), SMID (Sammenslutningen af medieforskere i Danmark) og Foreningen for Kønsforskning i Danmark og hhv. refere og anmelder ved tidsskrifterne YOUNG (Nordic Journal of Youth Research), Nora (Nordic Journal of Gender Studies), Kvinder, køn og forskning, BUKS (Børne- og UngdomskulturSammenslutningen), BUM (Børne- og Ungdomsmagasinet), MedieKultur og Kultur og Klasse. Har desuden været Syddansk Universitets koordinator af undervisnings- og forskningssamarbejdet inden for Women's and Gender Studies under Socrates.

S. Teilmann har holdt foredraget Proprietærer og Plagiarister i Studenterhuset i Odense arrangeret af Litterær Café (5. oktober).

J. Thobo-Carlson har deltaget i projektet Betydende Former. Modernismens retorik, finansieret af Statens Humanistiske Forskningsråd (1998-2001) (1. september-15. december). Han deltog i forskningsrådsprojektets Planlægningsmøde, Aalborg Universitet (25. januar). Han holdt foredraget Those arms at last - i dialog med Samuel Beckett i Litterær Café, Studenterhuset, Odense (2. marts). Han arrangerede og ledte (sammen med Claus K. Kristiansen, AAU) det internationale forskningsrådsprojektseminar The Roles of Author and Reader in Mo-

dernist Prose, Syddansk Universitet, Odense (6. april). Han holdt åbnings- og velkomstforelæsningen til ovenstående seminar med titlen The Music of Silence. Towards an Impossible Literature through Beckett and Woolf (6. april). Han deltog i forskningsrådsprojektets seminarer Tid og sted i Modernismen og Genrer i Modernismen, Skt. Petersborg, Rusland (26.-30. maj). Han er optaget som medlem af The Samuel Beckett Society, hjemsted: New Jersey, USA (20. august). Han deltog i det internationale seminar Beckett in Berlin 2000 Symposium på Humboldt-Universität zu Berlin arrangeret af The Samuel Beckett Society med foredraget The Dialogue and Rhetoric of Impotence i Selected Works by Samuel Beckett (19.-27. september). Han var på studieophold i Frankrig (2.-30. oktober og 2.-16. december). Han deltog i projektseminaret Betydende Former på Aalborg Universitet med foredraget Modernismens (ube)tydelige former (30. november).

C. Kold Thomsen har holdt foredraget Amerikaniseringen af Europa: amerikansk kultur i Europa (herunder særligt Danmark): modstand, assimilering og forvandling ved Gymnasialt efteruddannelseskursus for historikere, Slagelse (9. marts) og holdt forelæsningen Afro-amerikansk kultur i 1920'erne, Institut for filologi i forbindelse med Socrates-ophold ved Universidad de La Laguna, Spanien (12.-19. marts). Han holdt forelæsningen Margaret Atwood and Music: The Handmaid's Tale as Opera ved seminar om Canadisk litteratur og kultur, Centro de Estudios Canadienses, Universidad de La Laguna (13. december). Han har skrevet populærvidenskabelige artikler om emnet USA og dansk avant-garde jazz i 1960'erne i tre numre af JazzSpecial samt forfatterbiografier til Danmarks Nationalleksikon.

B. Kampmann Walther har holdt følgende foredrag: Computerspil og interaktiv fiktion, Børne og Ungdomskultur, Syddansk Universitet (30. januar), Multimediestrategier: digitalitet og pædagogik i computerspil og interaktive fiktioner, Center for Informations- og Medievidenskab, Århus Universitet (24. februar), Digitale legeskasser - om digitale billeder, æstetik og interaktiv fiktion, Intermedia, Aalborg Universitet (23. marts), IT-baseret undervisning på Humaniora, adjunkt pædagogisk foredragsarrangement, Syddansk Universitet, Digital Aesthetics Explored Through the Concept of Emergence, Fourth International Conference on Emergence, Syddansk Universitet (31. juli), Questioning Digital Aesthetics, Digital Art and Culture, Bergen, Norge (3. august), Questioning The Moment: Reflections on a Strange Figure, Annual Kierkegaard Seminar, Søren Kierkegaard Forskningscenter, København, (25. august), fem foredrag om computerspil, interaktiv fiktion, digital æstetik og danskundervisningen, Dansk lærerforening og Fynske Gymnasiers IT-referencegruppe (oktober-november), Så hold dog (ikke) op med at læse litteratur - om interaktive computerspil og finlitterære tilbøjeligheder, Studenterkredsen, Odense (4. oktober), Brorson og Højsangen, Kolding, (7. oktober), Digital æstetik og det nye (litterære) værkbegreb, værk-symposium, Oslo Universitet (26. oktober), Filmen og

den nye virkelighed, fem foredrag, Folkeuniversitet, Odense, (oktober-november), Spil og simulation, Aalborg Lærerseminarium (27. november), Digital æstetik og dansk-kanon, Fynske Gymnasier, Plaza, Odense (28. november), Avantgardens genkomst, Kollokvium, Center for Interaktive Medier Syddansk Universitet (14. december).

A.-G. Østergaard har holdt foredraget Encuentro de espacios en El Encanto – Tendajón ved det internationale seminar Escritura femenina hispana, Syddansk Universitet (4. maj). Hun er medlem af redaktionskomiteen for tidsskriftet Teatro XXI, Buenos Aires. Og hun har skrevet artikler til Danmarks Nationalleksikon.

Eksterne bevillinger og donationer

J. Caron har modtaget 25.000 kroner fra Service Culturel et Scientifique, Ambassade de France. Han har modtaget boggaver til CEDEF fra Pro Helvetia (Suisse), fra Association internationale des études québécoises (AIEQ) og fra Service de la Promotion des Lettres (Belgique).

K. Drotner har modtaget 27.911 kroner fra Statens humanistiske Forskningsråd til projektet Mediehistorie mellem køn og generation, 400.000 kroner fra TeleDanmark og 100.000 kroner af Kulturministeriet til projektet Børn, unge og det nye medielandskab .

J. Nørregaard Frandsen har (med forskningslektor Ove Korsgaard, Danmarks Pædagogiske Universitet) modtaget 300.000 kroner fra Idrættens Forskningsråd. Bevillingen anvendes til finansiering af et Ph.D.-stipendium til Troels Rasmussen. Han har ligeledes (med Anders W. Berthelsen, TV2 Fyn) modtaget 14.000 kroner til forberedelse af lokalhistorisk bog om Tarup-Paarup fra BG Banks Fond.

M. Skaft Jensen har modtaget to bevillinger fra Statens Humanistiske Forskningsråd: 30.000 kroner til publikation af *Inclinate Aurem, acta* fra Middelaldercentrets novembersymposium 1998 samt 60.000 kroner til publikation af årgang 2000 af *Studier fra Sprog- og Oldtidsforskning*.

B. Hakon Jørgensen har fra Akademikernes Centralorganisation modtaget 15.000 kroner i legat for sin disputats „Sidenhen – om Karen Blixen“.

A.-M. Mai har modtaget 10.000 kroner til Danskstudiets studierejse til Paris (10.-14 oktober), 3000 kroner fra Den danske Bank til Danskstudiets studierejse til Paris, 20.000 kroner fra Udenrigsministeriets Demokratifond til polske gæstestuderendes ophold ved Danskstudiet i forårsemestret 2001, 93.700 kroner fra Litteraturrådet til ansættelse af forfatteren Lars Bukdahl som husforfatter ved Danskstudiet i foråret 2001.

L. Qvortrup har som leder af forskningsprojektet Staging of Virtual Inhabited 3D Spaces, der er et fireårigt forskningsprojekt under forskningsrådene, modtaget en samlet bevilling på 21 mio. kroner.

P. Schmidt har fra DKB-fonden modtaget 290.000 kroner i produktionsstøtte til projekt Læsninger i Dansk

Litteratur. Skriftserien Udspil har modtaget 24.000 kroner i støtte fra DKB-fonden.

Publikationer

Andersen, Lise Præstgaard. „To folkevisebøger“, anmeldelse af Sven-Bertil Jansson, *Den levande balladen. Medeltida ballad i svensk tradition* (Prisma, Stockholm, 1999) og Olav Solberg, *Norsk folkediktning. Litteraturhistoriske linjer og tematiske perspektiv* (Landslaget for norskundervisning, Cappelen Akademisk forlag, Oslo, 1999), *Edda* 2, 2000 (Oslo, 2000). 177-179.

Andersen, Lise Præstgaard. „Dødedans eller folkevisedans – eller hvad Jungshoved kirke gemte,“ *Svøbt i mår*, 2 (København, 2000). 463-497 (illustreret).

Andersen, Lise Præstgaard. „Historien, der ikke kan fortælles eller: Hvorfor kan de ikke lide kvinder?“ (Svar til Jørgen Hunosøe angående Ole Wivel og Stefan George), *Nordica* 17, 2000 (Odense Universitetsforlag 2000). 105-154.

Andersen, Lise Præstgaard. „Kvindelitteraturhistorien færdiggjort“, Anmeldelse af Nordisk kvindelitteraturhistorie III, IV, V, red. Elisabeth Møller Jensen m.fl., *Nordica* 17, 2000 (Odense Universitetsforlag, 2000). 341-344.

Arndal, Steffen. „Guds rige på jord. Enevælde og religiøs vækkelse hos H.A. Brorson.“ *Hymnologiske Meddelelser* 29:2000. 177-190.

Arndal, Steffen. „Illusio und Illusion. Zur Funktion der Ironie im Österreichbild Robert Musils“. *Österreich. Kultur und Identität – heute und vor 1000 Jahren*, udgivet af Flemming Talbo Stubkjær, Odense 2000 (Studien der Österreichischen Abteilung der Süddänischen Universität, Universität Odense, Band 1). 29-43.

Arndal, Steffen. „Dichtet dänisch“ – Zu Paul Celans Gedicht Frihed.“ *Zur Lyrik Paul Celans*, udgivet af Peter Buhmann, København – München 2000. Text und Kontext, Sonderreihe Band. 79–98.

Arndal, Steffen. „Diese Illusionierende Kraft“. Zum Verhältnis zwischen Fiktion und Wirklichkeit in Robert Musils „Die Verwirrungen des Zöglings Törleß“. *Jahrbuch des Freien Deutschen Hochstifts* 2000. 256–282.

Borup, Anne. „Det ’modernistiske digt’ som formidlingskategori“, arbejdspapir knyttet til forskningsprojekt Betydende former. *Modernismens Retorik*, Aalborg Universitet.

Borup, Anne. „Den dansk modernismekonstruktion“, *Kritik* 147.

Borup, Anne. „Dan Turell“, *Danske Digtere i det 20. århundrede*, bind 3, Anne-Marie Mai (red.), Gads Forlag, København 2000.

Bryld, Mette. „Gender, Technology, and the Reinvention of Extraterrestrial Nature.“ *Gender, Technology and Development* 3 (2000). 397-414.

Bryld, Mette. „Voices of Russian Literature.“ (anm.) *Nor-*

- disk Østforum 3 (2000). 63-64.
- Bryld, Mette & Lykke, Nina. *Cosmodolphins: Feminist Cultural Studies of Technology, Animals and the Sacred*. London & New York: ZED Books, 2000.
- Bryld, Mette & Lykke, Nina. „Mellem kunstig befrugtning og naturlig intelligens. Om skiftende betydninger af køn og kvalitet.“ *Kvinder Køn & Forskning* 2 (2000). 16-26.
- Bryld, Mette & Lykke, Nina. „Kampen om det 'naturlige'.“ (anm.) *Kvinder Køn & Forskning* 1 (2000): 101-103.
- Bryld, Mette & Lykke, Nina. „Kyborg-babyer og den politiske debat om „det naturlige.““ *Den virtuelle debatbog: Future Body*. Red. Gert Balling. Experimentarium og Etisk Råd www. 2000.
- Caron, Jacques. „Kierkegaard de Charles Le Blanc“, *Kierkegaardiana*, 20, København, C.A. Reitzel, 1999. 322-325.
- Cifuentes Aldunate, Claudio (red.). „Estudios del Hispanismo danés – en honor de Morten Nøjgaard.“ Pjece nr. 37 fra Institut for Litteratur, Kultur & Medier, Syddansk Universitet, september 2000.
- Cifuentes Aldunate, Claudio. „Fernando de Herrers y su manierismo precursor“ i „Estudios del Hispanismo danés – en honor de Morten Nøjgaard.“ Pjece nr. 37 fra Institut for Litteratur, Kultur & Medier, Syddansk Universitet, september 2000.
- Coninck-Smith, Ning de. *For barnets skyld. Byen, skolen og barndommen 1880-1914*. Kbh. Gyldendal 2000 (disputats).
- Coninck-Smith, Ning de. „Danger is looming here“ *Moral Panic and Urban Children's and Youth Culture in Denmark 1890-1914*, *Pedagogica Historica* XXXV, 1999:3. 643-664.
- Coninck-Smith, Ning de. „Familiestrategier og skoleundervisning i Danmark 1880-1914“, *Rubicon* 3, oktober 2000. 7-17.
- Coninck-Smith, Ning de. „For barnets skyld“, *Bogens Verden*, Nr. 6, December 2000. 39-43.
- Falkenberg, Lise Lyng. *Drengen der ikke ville blive stor – og som blev det. Historien om Sir J. M. Barries Peter Pan*. København: Kunstbibliotekets Net-Bog-Klub, 2000.
- Fosvold, Astrid. „Pablo Henrik Llambias“, *Danske Digtere i det 20. århundrede*, bind 3, Anne-Marie Mai (red.), Gads Forlag, København 2000.
- Frandsen, Johs. Nørregaard. „Knud Sørensen – et portræt“, *Forfatterweb, Dansk Bibliotekscentral, www* 2000.
- Frandsen, Johs. Nørregaard. „Når vi alle bliver forbrugere“, *Efterskolen*, årg. 32, 2000. 436-439.
- Frandsen, Johs. Nørregaard. „Knud Sørensen“, „Arthur Krasilnikoff“, „Vibeke Grønfeldt“, „Anne Marie Løn“, *Danske digtere i det 20. Århundrede*, bind 3, Anne-Marie Mai (red.), Gads Forlag, København 2000. 107-115, 122-127, 209-219, 272-276.
- Frandsen, Johs. Nørregaard. *En ny tids bonde. Essay om landbokulturens bevidsthedsformer*. Arbejdspapir Kultur og formidling, 17, Odense, 2000.
- Gleerup, Jørgen. *Fra beskyttet diskurs til krydspres – højskolen ved en korsvej?*, Forskningsprojektet Voksenuddannelse, folkeoplysning og demokrati, Arbejdspapir nr. 19, 2000, DLH, 47 s.
- Gleerup, Jørgen. „Grundtvig ud med badevandet?“, *Højskolebladet* 13, 2000, s. 3-6.
- Gleerup, Jørgen. „Mellem beskyttelse og krydspres. – Den danske højskolebevægelse under forvandling“, Niels Buur Hansen, Ove Korsgaard og Bosse Bergstedt (red.): *På kant med Europa. Om demokrati og nordisk folkeoplysning*. Nordisk Folkehøjskoleråd 2000, s. 131 – 137.
- Gleerup, Jørgen. „Udviklingen i de gymnasiale ungdomsuddannelser“, *Undervisningsministeriets tidsskrift Uddannelse, Innovative kræfter* 9, 2000, s. 9-14.
- Grethund, Jan Nordby. „Eudora Welty.“ *Post-war Literatures in English*, 47th Supplement. Groningen, Holland, Martinus Nijhoff, 2000. 1-20.
- Grethund, Jan Nordby. „From Component Parts to Common Ground in Southern History, Biography, and Fiction.“ *Negotiating Spaces on the Common Ground*. Krista Vogelberg og Raili Polsdatter (red.), Tartu, Estonia, Tartu University Press, 2000. 46-52.
- Grethund, Jan Nordby. „In My Own Style: An Interview with Kaye Gibbons.“ *South Atlantic Review*. (Atlanta, GA.). 65/4 (Fall 2000). 132-154.
- Handesten, Lars. *Johannes V. Jensen. Liv og værk*. København. Gyldendal, 2000.
- Handesten, Lars. „Ægte efterlignet. Formfornylse og rituel gentagelse i Johannes V. Jensens myter.“ *Et Spring ind i et Billede. Johannes V. Jensens mytedigtning*. Aage Jørgensen og Anders Thyrring Andersen (red.). Odense. Odense Universitetsforlag, 2000. 97-118.
- Hansen, Gitte Duemose. „Vandrerne og hjemfarne. Livsbaner og andre rumlige aspekter i The New York Trilogy og Blue in the Face“. *K&K. Kultur og Klasse. Kritik og Kulturanalyse* 90. (2000). 13-34.
- Hansen, Gitte Duemose. „Forord“. *K&K. Kultur og Klasse. Kritik og Kulturanalyse* 90. (2000). 9-12.
- Hansen, Per Krogh. *Karakterens rolle. Aspekter af en litterær karakterologi*. *Skrifter fra Center for Æstetik og Logik*, bind 6. Aalborg & Holte: Center for Æstetik og Logik & Forlaget Medusa, 2000.
- Hansen, Per Krogh. „Janus Kodal“ og „Helle Helle“. *Danske digtere i det 20. Århundrede*, bind 3, Anne-Marie Mai (red.), Gads Forlag, København 2000. 473-478 og 499-503.
- Hjort-Vetlesen, Inger-Lise. „Det folkelige gennembrud“ og „Hjemstavns litteraturen“, *Dansk litteraturhistorie*, bind 7, Gunhild Agger m.fl. (red.), genudgivelse, København 2000. 33-74 og 301-319.
- Jensen, Minna Skafte. „Amicizia e amore nella poesia latina danese del Cinquecento.“ *Studi umanistici Piceni* 18 (1998). 157-66.

- Jensen, Minna Skafté. „Nogle raffinementer i begyndelsen af Odysseen.“ *Blæst* 2.7 (2000). 10-13.
- Jensen, Minna Skafté. „Homer's 'Aeneid' and African genealogies.“ *Tongues and Texts Unlimited. Studies in Honour of Tore Janson*. Hans Aili & Peter af Trampe (red.). Stockholms universitet: Institutionen för klassiska språk, 2000. 127-41.
- Jensen, Minna Skafté. „Eine humanistische Dichterfreundschaft des siebzehnten Jahrhunderts.“ *Humanismus im Norden. Frühneuzeitliche Rezeption antiker Kultur und Literatur an Nord- und Ostsee*. Thomas Haye (red.). Amsterdam, Atlanta: Rodopi, 2000. (Chloe 32.) 265-87.
- Jensen, Minna Skafté. „Fjendtlige guder. Hesiods to versioner af Prometheus-historien.“ *Gudar på jorden. Festskrift till Lars Lönnroth*. Red.: Stina Hansson & Mats Malm. Stockholm, Stehag: Symposion, 2000. 311-21.
- Jensen, Minna Skafté. „Forord.“ *Nielsen, Kai Møller: Aristofanes, Fire komedier*. Odense Universitetsforlag 2000. 7-11.
- Jensen, Minna Skafté. Homer og hans tilhørere. (1992.) 2. udg. Kbh.: Høst & Søn 2000. *Høst humaniora*.
- Jensen, Minna Skafté. „The writing of the *Iliad* and the *Odyssey*.“ *Textualization of Oral Epics*. Lauri Honko (red.). Berlin, New York: Mouton de Gruyter, 2000. 57-70.
- Jensen, Minna Skafté. Anmeldelse af William Hansen (red.): *Anthology of Ancient Greek Popular Literature*, Bloomington, Indianapolis 1998. *Fabula* 40 (1999). 154-56.
- Jensen, Minna Skafté. Anmeldelse af Karl Reichl (red.): *The Oral Epic: Performance and Music*. Berlin: Verlag für Wissenschaft und Bildung, 2000. *Bryn Mawr Classical Reviews* (elektronisk anmeldelsestidsskrift) 28.8.2000.
- Jensen, Minna Skafté og Balslev, Ole (red.). Aristofanes: *Fire komedier*. Oversat af Kai Møller Nielsen. Odense Universitetsforlag 2000. *Klassikeroversættelser* 1.
- Jensen, Minna Skafté og Balslev, Ole (red.). Xenofon: *Erindringer om Sokrates og Sokrates' Forsvarstale*. Oversat af Henrik Nisbeth. Odense Universitetsforlag 2000. *Klassikeroversættelser* 2.
- Johansen, Jørgen Dines. „The mask of maidenhood. Andersen's „The Little Mermaid.“” *Semiotica*, Volume 128 – (2000), Special Issue: For Vilmos Voigt (guest ed. Jeff Bernard). 349-358.
- Johansen, Jørgen Dines og Gorrée, Dinda. „Lavatory Signs: Non-sexual Uses of Male-Female Distinctions.“ *I Sex and the Meaning of Life/Life and the Meaning of Sex, Semiotische Berichte*, jg. 23, 1-4/1999. 173-194.
- Johansen, Jørgen Dines. „Literature and Experience.“ *I Commentationes in honorem Thomas A. Sebeok octogenarii a.d. MM editae*, Imatra. 63-74.
- Johansen, Jørgen Dines. „Hypothese, Rekonstruktion und existentielle Analogie. Hermeneutik und semiotische Literaturinterpretation.“ *I Die Welt als Zeichen und Hypothese. Perspektiven des semiotischen Pragmatismus von Charles S. Peirce*, U. Wirth (red.), Suhrkamp Taschenbuch Wissenschaft. 181.110.
- Johansen, Jørgen Dines og Larsen, Svend Erik. *Uvod u semiotiku*, Zagreb. 360.
- Juncker, Clara. „A Modern Priscilla: Self-Representations in Mamie Garvin Fields' Carolina Memoir.“ *Oasis* 46 (October 2000). 1-12.
- Jørgensen, Bo Hakon. „Kort svar til nogle af indlæggene ved min disputats“, *Nordica*. Bind 17, 2000, Odense 205-06.
- Knudsen, Karin Esmann. *Det historiske i dansk*, Dansk lærerforeningen, København, 2000.
- Knudsen, Karin Esmann. „I dialog med egne forestillinger.“ *Dansk i dialog*. Karin Esmann, Alma Rasmussen og Lisbeth Birde Wiese (red.). København, Dansk lærerforeningen, 2000. 289-316.
- Knudsen, Karin Esmann. „Lysthuset. Haven som formidler af et indre rum.“ *K&K* 90, 2000. 113-128.
- Lassen, Henrik, Ekelund, Bo G., og Nissen, Axel. „Scandinavian Contributions“. *American Literary Scholarship: An Annual 1998*.
- Lehrmann, Ulrik. „Opbrud i journalistikken – historisk og aktuelt“. 22 s., bidrag til netbaseret antologi fra Journalisthøjskolen (www.cfje.dk).
- Lykke, Nina & Bryld, Mette. *Cosmodolphins: Feminist Cultural Studies of Technology, Animals and the Sacred*. London & New York: ZED Books, 2000.
- Lykke, Nina & Bryld, Mette. „Mellem kunstig befrugtning og naturlig intelligens. Om skiftende betydninger af køn og kvalitet.“ *Kvinder Køn & Forskning* 2 (2000). 16-26.
- Lykke, Nina & Bryld, Mette. „Kyborg-babyer og den politiske debat om „det naturlige.““ *Den virtuelle debatbog: Future Body*. Red. Gert Balling. Experimentarium og Etisk Råd www.2000.
- Lykke, Nina & Bryld, Mette. „Kampen om det 'naturlige'.“ (anm.) *Kvinder Køn & Forskning* 2000, 1. 101-103.
- Lykke, Nina, Randi Markussen & Finn Olesen. „Cyborgs, Coyotes and Dogs. A Kinship of Feminist Figurations. Interview med Donna Haraway, 1. del“, *Kvinder, Køn og Forskning*, 2000, 2. 6-16.
- Lykke, Nina. „Hvordan kan kvinde- og kønsforskningen navigere mellem magtens centre og periferiens monstre?“ *Kvinder, Køn og Forskning*, 2000, 2. 48-53.
- Lykke, Nina. „Lad os droppe pænheden og springe ud som feministiske forskere!“ *Kvinder, Køn og Forskning*, 2000, 2. 84-87.
- Lykke, Nina, Randi Markussen & Finn Olesen. „There are always more things going on than you thought!“ Interview med Donna Haraway, 2. del, *Kvinder, Køn og Forskning*, 2000, 4. 52-61.
- Lykke, Nina. „Leg med køn i Cyberspace“, *Humaniora*, 15. årg. no 3, 2000. 24-28.
- Lykke, Nina. „Kyborger - en naturlig forklaring“, *Humaniora*, 15. årg. no 4, 2000. 17-22.

- Lykke, Nina.* „Towards an evaluation of women's studies in relation to the job prospects of its graduates.“ *The Making of European Women's Studies. A Work in Progress Report on Curriculum Development and Related Issues.* Rosi Braidotti & Esther Vonk (red.), Athena - Advanced Thematic Network in Activities in Women's Studies in Europe and Utrecht University 2000. 56-59
- Mai, Anne-Marie (red.).* Danske digtere i det 20. århundrede, bd. III., København, Gads forlag, 2000.
- Mai, Anne-Marie.* „Læseren in mente“, Ekbátana. Festskrift til Peer E. Sørensen. Carsten Madsen og Rolf Reitan (red.), Aarhus Universitetsforlag, 2000. 7-16.
- Mai, Anne-Marie og Bredsdorff, Thomas (red.).* 1000 danske digte. København, Rosinate Forlag, 2000.
- Michelsen, Jimmi.* „Henrik Bjelke“ i *Danske digtere i det 20. Århundrede*, bind 3, Anne-Marie Mai (red.), Gads Forlag, København 2000. 90-201.
- Moestrup, Jørn.* „La trilogia di Primo Levi.“ Atti del 5. congresso degli italianisti scandinavi, Bergen 2000. 99-105
- Moestrup, Jørn.* „Le due versioni dell'opera d'esordio di Primo Levi“, Akter fra 14. skandinaviske romanistkongres, CD-rom, Stockholm 2000. 8s.
- Mouritsen, Flemming.* „Stefan Mählqvist“. *Författare och Illustratörer för barn och ungdom.* Bd. 6. Bibliotekstjänst. Stockholm, 2000. 38-61.
- Mouritsen, Flemming (red.)* *Plads til leg.* Tidsskrift for børne- og ungdomskultur nr 41. Odense Universitetsforlag, 2000.
- Mouritsen, Flemming.* „Ole Lund Kirkegaard“, *Danske digtere i det 20. Århundrede*, bind 3, Anne-Marie Mai (red.), Gads Forlag, København 2000. 134-143.
- Mouritsen, Flemming.* „Forord“. Hugh Cunningham: *Børn og barndom.* Klim, 2000. 7-12.
- Mouritsen, Flemming.* „Børns grafiske Udtryk“. *Billedbøger og børns billeder.* Anne Mørch-Hansen (red.). Høst og Søns forlag, 2000. 177-200.
- Mouritsen, Flemming.* „Introduktion“. Erik Kaas Nielsen. Den der er forkølet skal i fængsel. Akademisk forlag, 2000. 6-11.
- de Mylius, Johan.* Kierkegaard für Gestresste. Oversat af Ulrich Sonnenberg (let ændret udg. af Søren Kierkegaard til hverdagsbrug). 186 sider, Insel Taschenbuch, Insel Verlag (Suhrkamp, Frankfurt), 2000.
- de Mylius, Johan.* H.C. Andersen. Samlede digte. Med indledning. 926 sider. Aschehougs forlag. 2000.
- de Mylius, Johan.* „Nedsmeltningen“. Programartikel om H.C. Andersens „Sneedronningen“, Østre Gasværks Teater, København (premiere 26.2.2000), programhæftet s. 6-8 (dobb.spaltet, unumm.), 2000. 6-8. Samme i Østre Gasværk og Skoletjenestens hæfte med skolematerialet Sneedronningen (red. Simon K. Boberg). København 2000. 4-5 (dobb.sp.).
- de Mylius, Johan.* „Forvandlingens billeder“. (om H.C. Andersens „Sneedronningen“), i Finn Barlby (red.): Det (h)vide spejl. Analyser af H.C. Andersens „Sneedronningen“. Forlaget Dråben. Kbh., 2000. 71-88.
- de Mylius, Johan.* „Festtale ved Soransk Samfunds årsfest den 14. oktober 2000“ i Soranerbladet, årgang 85, nr. 7, oktober 2000. 156-58.
- de Mylius, Johan (ansvh.) H. C. Andersen Litteraturen 1875-1968. En bibliografi ved Aage Jørgensen.* Fremlagt på internettet efter tilladelse af forfatteren og Akademisk Boghandel, Aarhus. www.andersen.sdu.dk. 2000.
- de Mylius, Johan (ansvh.) H. C. Andersen-links* fremlagt og løbende opdateret på internettet: www.andersen.sdu.dk. 2000.
- de Mylius, Johan (ansvh.) H. C. Andersen-publikationer* fremlagt og løbende opdateret på internettet: www.andersen.sdu.dk. 2000.
- Nøjgaard, Morten.* „Le temps de la littérature. Les paradoxes du temps raconté“, i *Acta Universitatis Stockholmiensis, Romanica Stockholmiensia 19*, Almqvist & Wiksell, Stockholm 2000. 883-891.
- Nøjgaard, Morten.* „Penser le social. Les apories pascaliennes“, i *Festskrift til Sigbrit Swahn*, Uppsala 1999. 303-13.
- Nøjgaard, Morten.* anm. Adam Pawlowski, *Séries temporelles en linguistique*, i *Zeitschrift für französische Sprache und Literatur CXI*, 1, 2000. 93-94.
- Petersen, Annelise Ballegaard.* Artikler om tysk-, nederlandsk-, flamsk- og afrikaanssprogede forfattere i *Håndleksikon. Udenlandske forfattere.* København, Rosinante, 2000.
- Pettitt, Thomas.* „Protesting Inversions: Charivary as Folk Pageantry and Folk-Law“. *Medieval English Theatre.* 21 (2000, for 1999). 21-51.
- Pettitt, Thomas og Søndergaard, Leif.* „The Unfaithful Wife“, translation, introduction and comments, *Medieval English Theatre*, bind 21, 1999 (udg. 2000). 111-34.
- Pettitt, Thomas.* „Local and 'Customary' Drama“. *A Companion to English Renaissance Literature and Culture.* Michael Hattaway (red.). Oxford: Blackwell. 464-76.
- Qvortrup, Lars.* „Interaktiv multimediekunst“, i *Årsskrift for Kulturministeriets Udviklingsfond.* Kulturministeriet, København 2000.
- Qvortrup, Lars.* „Computeren som medie. Humanioras indtog i computerforskningen“, i *MedieKultur*, nr. 31, 2000. 66-73.
- Qvortrup, Lars.* „Artikel om Virtual reality“, i *Den Store Danske Encyklopædi*, deadline juni 2000.
- Qvortrup, Lars.* „Æstetiske strategier efter Duchamp“, i *Kunstmagasinet 1%*, bind 11/12, 2000. 16-19.
- Qvortrup, Lars.* „Interactive Multimedia Art – Digital Media and Hypercomplexity“, i *Mare Articum. The Baltic Art Magazine*, bind 2 (7), 2000. 8-13.
- Sauerberg, Lars Ole.* Litteraturvidenskabens siden nykritikken: en kort introduktion. Odense Universitetsforlag.
- Schmidt, Povl (red.).* Danske litterære tekster fra yngre

- middelalder. Odense Universitetsforlag, 2000.
- Søndergaard, Leif og Pettitt, Thomas.* „The Unfaithful Wife“, translation, introduction and comments, *Medieval English Theatre*, bind 21, 1999 (udg. 2000). 111-34.
- Søndergaard, Leif.* „Spil, leg og idræt i nordisk middelalder“, *Idrætshistorisk Årbog* 1999, 2000. 9-30.
- Sørensen, Anne Scott.* „Rollespil - leg, spil og æstetisk kultur“ i Flemming Mouritsen og Torben Kure Marker (red.): *Plads til leg. BUKS (Børne- og UngdomskulturSammenslutningen)* nr. 41. 7-22.
- Sørensen, Anne Scott.* „Skrækkens scenarier i fantasi- og computerspil“ i Ulf Palmenfeldt og Torben Kure Marker (red.): *Børn og rædsel. BUKS (Børne- og Ungdomskulturforskningen)* nr. 42. 95-111.
- Sørensen, Anne Scott.* „Approaches to the Internet and the Genre of Chatting: Community, Identity and Language“, paper delivered at the international conference „Approaches to the Internet. The Humanities in Digital Networks“ (18.-20. oktober) på Århus Universitet, www.sdu.dk/hum/studier/kstudier/Personale/Anne-Scott/Scott.html
- Sørensen, Anne Scott og Nyboe, Lotte.* „Gender and CMC/ IRC: Community, Identity, and Language“, paper from the The Gendering Cyberspace ODL –programme, www.clz.let.uu.nl:8900/SCRIPT/gencyb/scripts/student/serve_page.pl?965823262+course/theme3/gender-cmc.html
- Sørensen, Anne Scott.* „New Texts and new Media in Youth and Media Culture. The Fantasy Roleplaying Games and Computer Games“ i *Research in Childhood, Sociology, Culture and History. A Collection of Papers.* Odense Universitetsforlag. 171-188.
- Teilmann, Stina.* Flaubert's Crime: Trying Free Indirect Discourse. *Literary Research/Recherche Littéraire* 17. 33 (2000). 74-87.
- Thobo-Carlsen, John.* „Becketts de-sign. Om magtesløshedens retorik i *Company* og *Worstward Ho*“, i *Skrifter*. Center for Litteraturvidenskab og Semiotik, 1/2000.
- Thobo-Carlsen, John.* „Om ikke at gå over åen efter vand“, *Blæst*. Nr. 7, 2. årg. 2000.
- Thomsen, Christen Kold.* 'Screaming' - Amiri Baraka's Jazz Aesthetics, *Odense American Studies International Series*, 47 (2000). 1-26.
- Walther, Bo Kampmann.* Essays om digital æstetik, computerspil og interaktiv fiktion, *Papers, Center for Interaktive Medier*, bind 1.
- Walther, Bo Kampmann.* Essays om digital æstetik, virtuelle verdener, digital cinematografi og hyperteori. *Papers, Center for Interaktive Medier*, bind 2.
- Walther, Bo Kampmann.* „Sound and Vision. Reflections on the Image Character of Kierkegaard's Upbuilding Discourses“, Niels Jørgen Cappelørn et al. (red.): *Kierkegaard Studies. Yearbook 2000*, Berlin, New York. 135-145.
- Walther, Bo Kampmann.* „Øjeblikke: Om en drilsk figur i Søren Kierkegaards forfatterskab“, *Kierkegaardiana*, nr. 21. 36-56.
- Walther, Bo Kampmann.* „Småakademiske forhindringer i 90'ernes poetiske hækkeløb“, *Rubicon*, nr. 1. 81-87.
- Walther, Bo Kampmann.* „Matrixen - henimod en digital æstetik“, *Vinduet* (net-udgave), marts, www.vinduet.no/cinetpubwebroot/vinduet/arkiv/hovedsaker/74.html; Questioning Digital Aesthetics“, *Dichtung Digital*, www.dichtung-digital.de/2000/Walther-22-Aug/index.htm.
- Walther, Bo Kampmann.* „Digital Aesthetics Explored Through the Concept of Emergence“, *Proceedings from the Fourth International Conference on Emergence*, Syddansk Universitet.
- Walther, Bo Kampmann.* „Computerspil som råstof“, i *Designværkstedet*, oktober, www.infoguide.dk/designv/artik/00/44-computerspil.htm.
- Østergaard, Ane-Grethe.* „Poética de la imagen en La casita de los viejos“, *Estudios del hispanismo danés* (red. Claudio Cifuentes Aldunate), Institut for Litteratur, Kultur & Medier, Syddansk Universitet, 2000. 73-78.

INSTITUT FOR SPROG OG KOMMUNIKATION

- Professor, dr.phil. *Carl Bache*
Professor *Hans Basbøll*
Professor, dr.phil. *Gerhard Boysen*
Professor *Henrik Galberg Jacobsen*
Professor, dr.phil. *Hans Frede Nielsen*
Professor, dr. *Christopher G. Sinha* (tiltrådt 1. februar)
Docent, dr.phil. *Johannes Wagner*
Lektor, dr.phil. *Flemming G. Andersen*
Lektor, cand.phil. *Jørgen Chr. Bang*
Lektor, cand.ling.merc. *Dirch Buur*
Lektor *Teresa Cadierno Lopez*, Ph.D.
Lektor *John M. Dienhart*, MA
Lektor, lic.phil. *Annette Grindsted*
Lektor, cand.mag. *Erik W. Hansen*
Lektor, cand.mag. et interpret. *Flemming Hoffmann*
Lektor, dr.philol. *Leo Francis Hoye*
Lektor, dr.des. *Martina Häcker* (fratrådt 30. november)
Lektor *Bjarne le Fevre Jakobsen*, Ph.D.
Lektor *Anne Jensen*, Ph.D.
Lektor, cand.ling.merc. *Anne Margrethe Bruun Jørgensen*
Lektor, cand.ling.merc. *Leon Dambro Jørgensen*
Lektor, licenciée ès lettres *Anne-Marie Kiener*
Lektor *Poul Søren Kjærsgaard*, Ph.D.
Lektor *Hans Jørgen Ladegaard*, Ph.D.
Lektor, cand.mag. *Fritz Larsen*
Lektor, lic.phil. *Steffen Nordahl Lund* (instituteder)
Lektor *Sharon L. Millar*, Ph.D.
Lektor *Uwe Kjær Nissen*, Ph.D.
Lektor, cand.dipl. *Marina Orlova-Jermak*
Lektor, cand.mag. *Uwe Helm Petersen*
Lektor, cand.ling.merc. *Sonja Poulsen*
Lektor *Gitte Rasmussen*, Ph.D. (orlov indtil 15. februar)
Lektor, cand.mag. *Svend Gottschalk Rasmussen*
Lektor, cand.mag. et interpret. *Hans-Otto Rosenbohm*
Lektor, cand.mag. *Ingrid Rønberg*
Lektor, cand.mag. et interpret. *Søren Schneider*
Lektor, cand.mag. *Flemming Smedegaard*
Lektor, cand.mag. *Flemming Talbo Stubkjær*
Lektor, cand.ling.merc. *Elsebeth Toft*
Forskningslektor *Eckhard Bick*
Adjunkt, cand.mag. *Rineke Brouwer* (tiltrådt 1. januar)
Adjunkt *Anna Vibeke Lindø*, Ph.D.
Adjunkt *Karl-Henrik Lund*, Ph.D.
Adjunkt *Helen Korsgaard Maxwell*, Ph.D. (barselorlov fra 16. juni)
Forskningsadjunkt *Dorthe Bleses*, Ph.D.
Udenlandsk lektor, cand.mag. *Christian Benne*
Udenlandsk lektor, fil.dr. *Lisa Christensen* (tiltrådt 1. august)
Udenlandsk lektor *John Nuttall*, MA (fratrådt 31. juli)
- Udenlandsk lektor *Sonya Saunders*, MA
Lektorvikar, cand.mag. et ling.merc. *Merete Birkelund* (tiltrådt 1. august)
Lektorvikar, cand.interpret. *Hans Peter Elmøe* (tiltrådt 1. august)
Lektorvikar, cand.phil. *Leif Kvistgaard Jakobsen* (1. august-31. december)
Lektorvikar, cand.mag. *Merete Pedersen* (adjunktvikar indtil 31. januar)
Lektorvikar, mag.art. *Aldis Sigurðardóttir* (amanuensis indtil 31. januar)
Amanuensis, cand.mag. *Christian Heyde Petersen* (tiltrådt 1. februar)
Amanuensis *John Mason*, MA (tiltrådt 1. august)
Amanuensis, cand.mag. *Kenneth Reinecke Hansen* (tiltrådt 15. august)
Forskningsassistent, cand.mag. *Anders Hougaard* (1. januar-31. december)
Handelslærer *Ulla Brehm*, ED
Sekretær, overassistent *Kirsten Albjerg*
Centersekretær, korrespondent *Elisabeth Bjørnson Erhardtsen* (tiltrådt 1. marts)
Centersekretær, kontorfuldmægtig *Charlotte Granly*
Centersekretær, korrespondent *Gitte Lyck Hermansen* (fratrådt 31. oktober)
Centersekretær, stud.mag. *Anette Jacobsen* (tiltrådt 14. april)
Centersekretær, overassistent *Lillian Johansen*
Centersekretær, overassistent *Merete Hillerup Jørgensen*
Centersekretær, overassistent *Inger-Lise Hoyer*
Instituttsekretær, korrespondent *Martin G. Lund*
Instituttsekretær, kontorfuldmægtig *Lis Fischer Nielsen*
Centersekretær, korrespondent *Dagny Sylvest Pedersen*
Centersekretær, overassistent *Susanne Østergaard*
- Ph.D.-studerende pr. 31. december:
Thomas Lund Andersen
Mette Bruus
Omar Dhahir
Jens Ahlmann Hansen
Jens Peter Hermann Jensen
Pia Thomsen Jensen
Henrik Kasch
Jacob Ladefoged
Thomas O. Madsen
Regitze Møller Nielsen (orlov)
Nina Nørgaard
Helle Falcher Petersen
Ditte Rasmussen (orlov fra 1. juli)
Hanne-Pernille Stax
Jane Vinther

Gæsteforelæsninger

Dr. David Wilkins, Max Planck Institutet, Nijmegen, Holland: Learning to communicate spatial information in three modalities: The acquisition of gesture, speech and drawing practices amongst the Arrernte (2. marts). Lektor Tore Kristiansen, Københavns Universitet: Unge sprogholdninger i Næstved 89 og 98 (16. marts). Anne-Marie Hulgaard, Syddansk Universitet Flensburg: Nationalitet, kultur og interkulturel kommunikation: eksempler fra dansk og tysk (13. april). Professor Norbert Fries, Humboldt-Universität Berlin, Tyskland: Sprache, Gefühle, Emotionen und emotionale Szenen (18. maj). Professor Mark Turner, University of Maryland, USA: Conceptual Blending in thought and language (21. august). Professor Erich Steiner, Universität des Saarlandes, Tyskland: Zur Typologie des Deutschen aus SFL-Perspektive (2. november). Dr. Robert Spence, Universität des Saarlandes, Tyskland: Perspectives of text in systemic functional linguistics (3. november).

Andre arrangementer afholdt af instituttet

Symposium on Metalinguistic Awareness: Theoretical and Methodological Perspectives med foredrag af professor Ellen Bialystok, University of York, Toronto, Canada: Is explicit enough? Defining the boundaries for metalinguistic, professor John Lucy, University of Chicago, USA: Language-Specific Cognition as Tacit Metalinguistic Awareness, dr. Inger Lindberg, Stockholms Universitet, Sverige: Metalinguistic awareness through collaborative discourse, professor Chris Sinha, Syddansk Universitet Odense: Language acquisition, cognition and the distribution of attention, lektor Margrethe Mondahl og lektor Lisbet Pals Svendsen, Handelshøjskolen i København: Ways and means in professional oral communication - a case for meta-linguistic awareness, lektor Teresa Caderno og lektor S. Millar, Syddansk Universitet Odense: The influence of social and linguistic factors on the development of metalinguistic awareness in Danish children: a pilot study, professor Michel Paradis, McGill University, Montreal, Canada: Awareness of observable input and output – not of linguistic competence, professor Nick Ellis, University of Wales, Bangor: Working memory in implicit and explicit learning of language (27.-28. april).

TemaDag: Talesprog versus skriftsprog, arrangeret af R. Brouwer, Syddansk Universitet, Odense og Pia List, Syddansk Universitet Sønderborg med foredrag af professor Lars Heltoft, Roskilde Universitetscenter: Og så siger jeg, bare hen og undersøg den!, professor H. Galberg Jacobsen, Syddansk Universitet: Skrift på tale. Om skriftsprogsnormen som talesprogsgnorm, lektor Jakob Steensig, Aarhus Universitet: Sprog i virkeligheden, adjunkt R. Brouwer, Syddansk Universitet: Samtale på andetsprog, J. Wagner, Syddansk Universitet: Interaktionens finmekanik (2. juni).

Colloque international sur la modalité med foredrag af professor Hans Kronning, Uppsala Universitet, Sverige: Modalité et évidentialité, Paul Larreya, Paris, Frankrig:

Pragmatique des modalités : types de modalisation, professor Peter Blumenthal, Köln, Tyskland: Implications de la volition : aspect, polyphonie et orientation du verbe, professor Marc Wilmet, Bruxelles, Belgien: Tout *vous* est aiglon, Tout *me* semble zéphyr, professor Henning Nølle, Aarhus Universitet: Modalité(s) énonciative(s) adverbiale(s), professor Co Vet, Groningen, Holland: Attitude, vérité et grammaticalisation, Claire Blanche-Benveniste, Aix-en-Provence, Frankrig: Contrastes de modalité utilisés dans certains corpus de français parlé, lektorvikar Merete Birkelund, Syddansk Universitet Odense: Modalité et temporalité dans les énoncés performatifs, professor Lars-Göran Sundell, Uppsala Universitet, Sverige: Le futur modal revisité, lektor Lilian Stage, Handelshøjskolen i København: Les valeurs modales du présent et du futur, lektor P.S. Kjærsgaard, Syddansk Universitet Odense: Les équivalents danois de la construction *devoir/pouvoir* + infinitif, Barbara Kuzmider, Strasbourg, Frankrig: Les auxiliaires modaux tensés : relations aspect-modalité, Brigitte Kampers-Manhe, Groningen, Holland: Le subjonctif dans les complétives : une mise au point, docent Hanne Korzen, Handelshøjskolen i København: Subjonctif, indicatif et assertion ou Comment expliquer le mode dans les subordinées complétives?, professor Gerhard Boysen, Syddansk Universitet Odense: Fonction syntaxique, racine verbale et personne grammaticale: trois traits fondamentaux de la syntaxe modale de la complétive, professor Hans Lagerquist, Aalborg Universitet: L'autonomie du subjonctif français en proposition complétive, lektor Jørgen Sand, Roskilde Universitetscenter: Le subjonctif revisité, lektor Kirsten Wølch Rasmussen, Handelshøjskolen i Århus: Remarques sur quelques structures passives à valeur modal - par le biais des textes de loi, lektor Maj-Britt Mosegaard-Hansen, Københavns Universitet: La polysémie de l'adverbe *encore*, professor Michael Herslund, Handelshøjskolen i København: *Faillir* et *falloir*: la création d'opérateurs modaux, professor Jean-Pierre Desclés og professor Zlatka Guentcheva, Paris, Frankrig: Comment formellement relier les valeurs polysémiques «pouvoir», «vouloir», «devoir» (2.-4. november).

Conference on Medical Interaction med foredrag af professor Richard M. Frankel, Rochester, USA: Talking, listening and responding: the linguistic turn in physician-patient communication research, professor Christian Heath, London, England: Animating bodies: revealing symptoms in the Medical consultations, professor Per Linell, Linköping, Sverige: Medical technology and routines as resources for communicative projects, professor Anssi Peräkylä, Tampere, Finland: Symmetry and asymmetry in medical consultations (18.-20. oktober).

Instituttets IT-Center afholdt følgende workshops: nr. 5 ved Lektor Lone Ambjørn, Handelshøjskolen i Århus og direktør Georg Beyer Clausen: Præsentation af det computerstøttede gloseværktøj gtPlus (1. marts), nr. 6 ved udviklingschef Jens Erik Rasmussen, Mikro Værkstedet A/S: Demonstration af IT-software til indlæring af sprog, nr. 7 ved lektor D. Buur, Syddansk Universitet: Demon-

stration af Trados-software til overstøttelse, nr. 8 ved lektor P.S. Kjærsgaard, Syddansk Universitet Odense: Hvordan bruger man internettet i undervisningen (25. oktober), nr. 9 ved IT-chef Jørn Wennerstrøm, Syddansk Universitet Odense: Fremstilling af PDF-filer til hjemmesider samt anvendelse af terminalrum T2 i undervisningen (29. november).

Forskerskolen i sprog og kommunikation har afholdt følgende kurser på Syddansk Universitet i Odense:

Intergrating Lexical and Foral Semantics ved Barbara Partee, University of Massachusetts, Amherst og Vladimir Borschev, VINITI, Russian Academy of Sciences (10.-11. februar), Produktion af lyd og video ved docent J. Wagner, Syddansk Universitet, Odense (11.-12. februar og 10. marts), Multilingual Persons and Society ved professor Ben Rampton, King's College, London; Theory and method in Conversation Analysis ved professor Paul ten Have, University of Utrecht, Holland (10.-12. april), Culture, Cognition and the Ecology of First Language Acquisition ved professor C. Sinha, Syddansk Universitet Odense (24.-26. maj), La variation linguistique ved professor Françoise Gadet, Université de Paris X, Nanterre (29.-31. maj), Production of digital sound and video for research in language and communication ved Thomas K. Madsen, Tony Maxwell og Johannes Wagner (17.-18. juni og 24.-25. juni), Text, discourse and Pragmatics ved professor Jan Blommaert, Belgien (19.-23. juni), Pragmatic perspectives ved professor emeritus Jacob L. Mey, Austin, Texas (19.-23. juni), Using Language ved professor Herbert H. Clark, Standford, USA (19.-23. juni), The Cognitive Linguistic View of Metaphor ved professor Zoltan Kövecses, Eötvös Loránd University, Budapest (19.-23. juni), Conversation analysis ved professor Gail Jefferson, Rinsumageest, Holland og professor Gene Lerner, Santa Barbara, USA (19.-23. juni), Conceptual blending as a process of compression, innovation, insight and grammar ved professor Mark Turner, University of Maryland, USA (21.-25. august), Written Literacy ved professor Alister Cumming, University of Ontario, Toronto (28.-30. august), Basiskursus 1 ved professor Per Anker Jensen, Syddansk Universitet Kolding (23.-27. oktober), Systemic Functional Grammar ved professor Christian Matthiessen og Dr. Kazuhiro Teruya, Macquarie University, Australien (23.-27. oktober), Différences de structure entre les constructions relatives prépositionnelles et non-prépositionnelles en français contemporain ved professor Claire Blance Beneviniste, Université de Provence, Frankrig (31. oktober-1. november og 6.-7. november), Working with Text ved professor Wolfgang Dressler, Wien og professor Eva Maria Eckrammer, Salzburg (9.-11. november), Sprog- og kulturpædagogik ved professor Michael Byram, England (21.-25. November), Argumentation. Theory, Analysis, Practice ved professor Manfred Kienpointer, Innsbruck Universitat (30. november-1. december).

Medarbejdernes aktiviteter uden for instituttet

T.L. Andersen er medlem af forskergruppen i systemisk funktionel lingvistik pa dansk. Han har deltaget i Ph.D.-kurset Systemic Functional Linguistics pa Syddansk Universitet, Odense (23.-27. oktober). Endvidere har han arrangeret og deltaget i en systemisk funktionel sprogtypologisk workshop (1.-2. november) pa Syddansk Universitet, Odense med dansk, engelsk, japansk, svensk og tysk deltagelse.

C. Bache var gastelarer for en 2. g klasse fra Tornbjerg Gymnasium (18. januar). Han var vert for et mode for engelskfagets studieledere og censorer pa Syddansk Universitet, Odense (29. januar). Han deltog i konferencen What's Left of English Studies? Future Directions in the New Millennium, Center for Engelsk, Syddansk Universitet, Kolding (7.-8. marts). Han holdt et foredrag med titlen Kategorier pa tvars - Overvejelser om paradigmatisk relationer og typologisk lingvistik i Dansk Funktionel Grammatik ved Kobenhavns Universitet (17. maj). Han er koordinator for det nationale grammatiknetverk under SHF, som afholdt sit arlige fallessymposium i Gilleleje. Den 1. august indtradte han i Statens Humanistiske Forskningsrad. Han deltog i symposiet Det engelske sprogs indflydelse pa dansk: Sundheds- eller sygdomstegn i Kolding (14. november). Han er studieleder for Center for Engelsk, sidder i bestyrelsen for Odense Universitetsforlag, er medlem af universitetets forskningsfond og fungerer som fagkonsulent (sammen med professor Niels Davidsen-Nielsen) i engelsk sprog og som forfatter i sprogvidenskab for Den Store Danske Encyklopædi.

J.Chr. Bang holdt foredraget Følsumme & rationelle dialoger i kritiske situationer ved seminaret Sprog, Ideologi og Sundhed ved den Sundhedsvidenskabelige kandidatuddannelse, Syddansk Universitet, Odense arrangeret af forskningsassistent Simon S. Simonsen (4. maj). Han deltog i symposiet Universelle Satningskonstituentter ved Center for Lingvistik, Aalborg Universitet, arrangør: lektor Hans Gotzsche og holdt her foredraget Satningens dialektiske konstitution, samt forestod en tydning, tolkning og kommentering af runeindskriften pa ars-stenen. (25.-26. oktober). Han holdt foredraget Det eventyrlige sprog ved rusmodtagelsen pa Center for Nordiske Studier (31. august). Han holdt foredraget Data, argumenter og forklaringsmodeller i sproghistorien. – Runerne som kilde til de nordiske sprogs genealogi i Sproghistoriekredsen ved ISK (5. oktober), foredraget Dialektisk dansk grammatik for sproglererne pa Odense Seminarium, arrangør: seminarieadjunkt Jeppe Bundsgaard (10. oktober), deltog i 8. Mode om Udforskningen af Dansk Sprog ved Nordisk Institut, Aarhus Universitet og holdt her (sammen med stud.mag. Sune Steffensen) foredraget Satnings-, Ord- og Morfemklasser i dansk sprog. - Aspekter af en dialektisk dansk grammatik (12.-13. oktober), deltog i Østerriechschen Linguistiktagung ved Universitat Graz, Østrig og holdt i sektionen Thirty Years of Language and Ecology et foredrag med titlen Ecology, Ethics & Communication

– an essay in eco-linguistics, medforfatter mag.art. Jørgen Døør (8.-12. december). Han er medlem af ELI Research Group for Ecology, Language & Ideology, Odense University, hvortil blandt andre følgende har knyttet sig som corresponding members: professor Adam Makkai (Chicago, Illinois), professor Alwin Fill (Graz), professor Richard Alexander (Wien), dr. Wilhelm Trampe (Diepenau) og professor Peter Finke (Bielefeld). Han er for perioden 1999-2002 genvalgt som medlem af The Scientific Commission on Language and Ecology i Association Internationale de Linguistique Appliquée (AILA).

H. Basbøll deltog i Symposium on metalinguistic awareness: theoretical and methodological perspectives, Syddansk Universitet, Odense (27.-28. april) og Cognitive Science and Brain Mapping Seminar, Sandbjerg (7.-9. maj). Sammen med Dorthe Bleses og Thomas Madsen holdt han foredraget Præsentation af Odense-Projektet i Sprogtilegnelse ved Fynsk Selskab for Nordiske Studier (4. april). Han har holdt foredraget What's so difficult about Danish? Opacity in the morpho-phonetic interface and the importance of awareness - citation forms vs reduced speech på workshoppen Writing Language, Max Planck Institute for Psycholinguistics (29.-30. august). Han deltog – sammen med Odense-Projektet i Sprogtilegnelse – i et forskningsbesøg på Max Planck Institut für Evolutionäre Anthropologie, Leipzig (30. oktober). Han er leder af det SHF-støttede projekt Kognition, Sprog og Bevidsthed: sprogtilegnelse og sprogbrug i spændingsfeltet mellem psykolingvistik og socialpsykologi (Odense-Projektet i Sprogtilegnelse). Han er medlem af bestyrelsen for H.C. Andersen-Samfundet i Odense, af Editorial Board for Cognitive Linguistics og af Advisory Board for Folia Linguistica, Nowele og RASK.

E. Bick har ved Aarhus Universitet forsvaret sin doktor-afhandling med titlen The Parsing System Palavras - Automatic Grammatical Analysis of Portuguese in a Constraint Grammar Framework (24. november) og er blevet tildelt dr.phil.-graden summo cum honore (11. december). Afhandlingen er med samme titel udkommet som monografi ved Aarhus Universitets Forlag. Han har i juni holdt et foredrag på ELREC-2 konferencen i Athen Diana Santos & Eckhard Bick, Providing Internet Access to Portuguese Corpora: The AC/DC Project, in Proceedings of the Second International Conference on Language Resources and Evaluation. Han har deltaget i 8. møde om udforskningen af det danske sprog (MUDS8) i Århus, med foredraget En Constraint Grammar Parser for Dansk (12.-13. oktober). Han har holdt et inviteret foredrag Ensino de Sintaxe Portuguesa na Internet ved universitetet i São Paulo, Brasilien under konferencen PLE-II, II. Encontro Internacional de Portugues - Língua Estrangeira (15. september). Han har desuden deltaget i en international workshop Statistical Physics, Pattern Identification and Language Change (14.-19. januar) vedrørende automatisk analyse af historiske portugisiske tekster - Tycho-Brahe-projektet - ved Lissabons Universitet. Han har med udgangspunkt i VISL-systemet internet-publiceret et undervisningskompendium i Portugisisk Syntaks. Han har

været medlem i det videnskabelige bedømmelsesudvalg for bidrag til PROPOR-IV konferencen i Atibaia, Brasilien (20.-23. november), men kunne på grund af dr.phil.-forsvaret ikke selv deltage.

M. Birkelund har haft studieophold ved Rijksuniversiteit Groningen, Holland (januar). Har deltaget i konference 1° Convegno CERLIS, La Modalità nei linguaggi specialistici ved Università degli Studi di Bergamo, Italien (5.-6. maj) med foredraget The use of the future tenses in French commercial contracts - A question of modality? Har været arrangør sammen med G. Boysen og U. Kjær Nissen af Fællesromansk Grammatikmøde, Sprogtilegnelse - teori og praksis ved Syddansk Universitet, Odense (29. september). Har deltaget i SHF-grammatikseminar, Gilbjergshoved, Gilleleje (23.-25. oktober). Har været arrangør sammen med G. Boysen og P.S. Kjærsgaard af Colloque International sur la Modalité (2.-4. november) ved Syddansk Universitet, Odense, hvor hun deltog med foredraget Modalité et temporalité dans les énoncés performatifs (3. november).

D. Bleses har deltaget i seminar arrangeret af Language Acquisition and Cognition-netværket med David Wilkins, Max Planck Institute for Psycholinguistics, Nyborg (2.-3. marts). Hun deltog desuden i Symposium on metalinguistic awareness: theoretical and methodological perspectives, Syddansk Universitet, Odense (27.-28. april) og Cognitive Science and Brain Mapping Seminar, Sandbjerg (7.-9. maj). Sammen med Hans Basbøll og Thomas Madsen holdt hun foredraget Præsentation af Odense-Projektet i Sprogtilegnelse ved Fynsk selskab for nordiske studier (4. april). Hun har sammen med Pia Thomsen holdt foredraget Sound and salience: an empirical study of morphophonetic transparency, opacity and the speech/writing interface in Danish på workshoppen Writing Language, Max Planck Institute for Psycholinguistics (29.-30. august). Hun har - sammen med Pia Thomsen - holdt foredraget Fynsk tale – dansk skrift deltaget i 2. danske læsetræf, København (11.-12. september). Hun deltog – sammen med Odense-Projektet i Sprogtilegnelse – i et forskningsbesøg på Max Planck Institut für Evolutionäre Anthropologie, Leipzig (30. oktober).

G. Boysen er medlem af et bedømmelsesudvalg vedrørende lektorstilling i italiensk ved Københavns Universitet. Medarrangør af dansk romanismøde om grammatikundervisning i de romanske sprog afholdt på Syddansk Universitet, Odense (29. september). Medarrangør af et internationalt kollokvium om modalitet afholdt på Syddansk Universitet, Odense (2.-4. november). Holdt ved kollokviet foredraget Personne grammaticale et fonction syntaxique: deux traits fondamentaux de la syntaxe modale de la complétive. Han er næstformand for censorerne i fransk ved universiteterne. Medlem af bestyrelsen for Det danske Studenterhus i Paris og af bestyrelsen for Alliance Française, Odense. Korresponderende redaktør af Revue Romane og medlem af Advisory Board for NOWELE.

R. Brouwer har deltaget i en workshop med David Wilkins i Nyborg (2.-3. marts). Hun har holdt foredrag om talesprogspædagogik på VUC, Odense (31. marts). Hun

var arrangør af Temadag X om Talesprog vs. skriftsprog, hvor hun holdt foredraget Samtale på andetsprog: Fra forskning til pædagogik (2. juni). Hun har deltaget i International Pragmatics Associations konference i Budapest, Ungarn med foredraget The development of interactional fluency: A matter of membership (i samarbejde med J. Wagner). Hun deltog i konferencen Medical Interaction på Syddansk Universitet, Odense (18.-20. oktober). I samarbejde med J. Wagner afholdt hun efteruddannelseskurser i talesprogpædagogik i Kolding, København og Aalborg. Hun er repræsentant for Syddansk Universitets Informations- og dokumentationscenter for fremmedsprogspædagogik og studiekoordinator for Uddannelsen til Underviser i Dansk som Andetsprog for Voksne. Indleverede Ph.D.-afhandlingen L2 Listening in Interaction.

D. Buur har deltaget i Faglig Dag afholdt af Tysklærerforeningen på Syddansk Universitet, Odense (14. januar). Han holdt foredrag om emnerne Tendenser inden for tysk erhvervs kommunikation, Den nye tyske retskrivning og Anglicismer hhv. internationalismer inden for tysk sprogbrug ved en tysk-dag arrangeret af Erhvervsprogligt Forbund, Odense (8. april). Han har deltaget i Tysklærerforeningens årsmøde i København (18.-19. august). Han deltog i en præsentation af Gyldendals elektroniske ordbøger, Kolding (19. september). Han afholdt en præsentation og demonstration af oversættelsesværktøjet TRADOS for medarbejdere ved instituttet i regi af ISKs IT-Center (2. oktober).

T. Cadierno holdt oplæg om Motion events in second language acquisition: A typological perspective ved American Association of Applied Linguistics (AAAL) Annual Conference, Vancouver, Canada (11.-14. marts). Holdt oplæg om The influence of social and linguistic factors on the development of metalinguistic awareness in Danish children: A pilot study ved Symposium on Metalinguistic Awareness: Theoretical and Methodological Perspectives, Syddansk Universitet, Odense (27.-28. april). Hun organiserede sammen med Sharon Millar ovenfor nævnte symposium om Metalinguistic awareness: Theoretical and methodological perspectives. Hun holdt oplæg om Types of formal instruction, and its differential on second language acquisition ved Fællesromansk Møde om Grammatik, Odense (29. september). Hun er medlem af det SHF-støttede projekt Kognition, Sprog og Bevidsthed: Sprogtilegnelse og sprogbrug i spændingsfeltet mellem psykolingvistik og socialpsykologi (Odense-Projektet i Sprogtilegnelse). Hun deltog i en studierejse til Max Plank Institute for Evolutionary Anthropology i Leipzig, hvor hun var med til at præsentere Odense-Projektet i Sprogtilegnelse (29. oktober-1. november). Hun er medlem af Styregruppen for Valgfag under Det Humanistiske Fakultet, Syddansk Universitet. Hun deltager i projektet om brobygning mellem gymnasier i Fyns Amtskommune og Syddansk Universitet, Odense inden for faget spansk (subprojekt brobygningsforløb for særligt interessede elever). Hun arbejdede som external referee for to internationale videnskabelige tidsskrifter: Studies in Second Language Acquisition og The Modern Language Journal.

J.M. Dienhart er medlem af humanioras IT-udvalg og humanioras repræsentant i IT-udvalget og Patentudvalget ved Syddansk Universitet. Han er også medlem af Brobygningsudvalget under Center for Engelsk, der har til opgave at planlægge en uges ophold på Syddansk Universitet for 3. g'ere til foråret 2001. Han sidder i bestyrelsen for Hartvigson Fondet og er kontaktperson for bilaterale udvekslingsprogrammer mellem Syddansk Universitet og to amerikanske universiteter: Ohio University og California State University i Bakersfield. Han er leder af engelskgruppen i Projekt VISL (Visuel Interaktiv Syntaks Læring), der udvikler internetbaserede værktøjer til undervisning og forskning i grammatik. Han er også leder af engelskgruppen i et IT-projekt finansieret af Efteruddannelsesudvalget for Længerevarende Uddannede (ELU), og han er koordinator for et SHF-støttet projekt i Semantisk udbygning af en Constraint Grammar-formalisme for dansk, engelsk og portugisisk. Som leder af instituttets Poseidon-projekt deltog han i et seminar om IT-integration i uddannelsesinstitutioner afholdt af Undervisningsministeriet og PLS Consult, København (3. februar). Sammen med andre medlemmer af VISL-projektet og i samarbejde med Dansk Institut for Gymnasiepædagogik holdt han en demonstration af VISL-systemet for fagkonsulenter fra danske gymnasier, Odense (28. februar). Han har også demonstreret VISL-værktøjerne i forbindelse med Syddansk Universitets Åbent Hus arrangementet (4. marts) og Uddannelsesdag (15. november) samt ved IBA/Kolding Købmandsskole (28. marts), Handels- og Ingeniørhøjskolen i Herning (29. marts) og VUC i Svendborg (10. april) – alle i forbindelse med ELU-projektet. Han afholdt et 30 timers efteruddannelseskursus i English sentence analysis and VISL internet grammar tools for engelsklærere fra fynske gymnasier, Odense (22. september-12. december) og et foredrag om Sætningsanalyse og IT for lærere og forretningsfolk ved Danske Sprogseminarer, København (31. oktober). Han arrangerede og deltog i en række workshops/demonstrationer om IT afholdt af ISKs IT-Center (11. januar, 1. marts, 30. marts, 2. oktober, 25. oktober, 29. november). Han deltog også i ISKs kursusudbud i forbindelse med pc-kørekortet, som resulterede i erhvervelse af pc-kørekort efter eksamen i i alt 7 moduler.

A. Grindsted holdt sammen med Lars Fant seminar om, the semi-structured research interview' på Stockholms Universitet (25. februar). Hun holdt foredrag med titlen Interviewing as interaction. Var på udvekslingsophold på Universidad de Zaragoza (14.-19. maj). Holdt forelæsnings La gramática de casos y sus posibles funciones pragmáticas, på Universidad de Zaragoza, Facultad de Filosofía y Letras (16. maj). Holdt forelæsnings Stereotyping at the intercultural work-place på Facultad de Ciencias Económicas y Empresariales ved samme universitet (18. maj). Deltog i afviklingen af et intensivt program med titlen La identidad dual' på Universidad de Deusto (17.-27. juni). Her holdt hun forelæsnings La entrevista semiestructurada de investigación. Sammen med Adriana Bolívar, UCV, Venezuela holdt hun foredra-

get Cognition in (inter)action: The construction of stereotypic beliefs in intercultural discourse på 7th International Pragmatics Conference, Budapest (9.-14.juli).

L.F. Høye har sammen med Paul Anker Jensen, Syddansk Universitet Kolding organiseret et seminar med titlen Det engelske sprogs indflydelse på dansk: sundheds- eller sygdomstegn (14. november). Han var formand for et bedømmelsesudvalg til en lektorat i engelsk sprog. Han er daglig leder af Center for Engelsk i Kolding. Han er Assistant Editor af Journal of Pragmatics. Han var på studieophold og har været til Ph.D.-prøver ved Babes-Bolyai Universitet, Cluj-Napoca, Rumænien (24. juli-23. august).

H. Galberg Jacobsen holdt forelæsningen Det danske sprog - i dag, i går og i morgen ved Åbent Hus, Syddansk Universitet Odense (4. marts). Ved konferencen Modern Linguistics and the Syntax of Classical Latin, Syddansk Universitet, Odense talte han om Standardisering af grammatiske betegnelser (1. april). Han var indleder og panel-deltager ved en temadag om danskordbøger i foreningen LEDA, Leksikografer i Danmark (12. april) og holdt foredraget Skrift på tale - om skriftsprogsnormen som talesprogsnorm ved en emnedag om dansk som andetsprog på Syddansk Universitet, Odense (2. juni). Sammen med Jørgen Højgaard Jørgensen ledede han et kursus for islandske danskstuderende i dansk sprog, litteratur og kultur, NORDKURS (22. maj-16. juni). Han var medlem af et Ph.D.-bedømmelsesudvalg ved Københavns Universitet (Ph.D. Eva Skafte Jensen: Danske sætningsadverbialer og topologi i diakron belysning). Han er medlem af Dansk Sprognævns repræsentantskab som repræsentant for Rektorkollegiet og medlem af nævnets arbejdsudvalg. Han var til februar formand for Selskab for Nordisk Filologi, København og har fortsat været medlem af selskabets bestyrelse. Han er fortsat medlem af styrelsen for Universitets-Jubilæets danske Samfund. Som medlem af Det Danske Sprog- og Litteraturselskab har han fortsat tilsynsopgaver ved flere af selskabets udgivelsesprojekter: Supplement til Ordbog over det danske Sprog, Fr. Dreiers skrifter, Den Danske Ordbog og Gammeldansk Ordbog. Han er fortsat medlem af Opgaveudvalget i Dansk Retstavning under Opgavekommissionen for Folkeskolens Afsluttende Prøver.

B.I.F. Jakobsen er medlem af Det Humanistiske Fakultetsråd og formand for fakultetets Uddannelses- og undervisningsudvalg samt medlem af fakultetets Strategi- og udviklingsudvalg. Han har endvidere været medlem af et udvalg i forbindelse med besættelsen af et adjunktur i dansk og et udvalg i forbindelse med besættelsen af to lektorvikariat i dansk og fransk ved Syddansk Universitet, Odense.

A. Jensen har deltaget i American Association of Applied Linguistics' Annual Conference i Vancouver (11.-14. marts) og sammen med Teresa Cadierno præsenteret et paper med titlen Motion events in second language acquisition: A typological perspective. Hun deltog i Symposium on metalinguistic awareness: theoretical and methodological perspectives, Syddansk Universitet, Odense

(27.- 28. april). Endvidere deltog hun i seminaret Le français parlé: coopération de recherche nordique ved Aarhus Universitet (5.-6. maj). Hun afholdt gæsteforelæsningen Sprogtilegnelse ved Romansk Institut, Aarhus Universitet (18.september) og deltog i fællesromansk møde om grammatik på grunduddannelsen: Sprogtilegnelse og grammatik, teori og praksis med forelæsningen Grammatik, fokus på form og sprogtilegnelse på Syddansk Universitet, Odense (29. september). Endelig deltog hun i Colloque international sur la modalité ved Syddansk Universitet, Odense (2.-4. november). Deltog i det SHF-støttede projekt Kognition, sprog og bevidsthed: Sprogtilegnelse og sprogbrug i spændingsfeltet mellem psykolingvistik og socialpsykologi (Odense-Projektet i Sprogtilegnelse) og i projektet Korpusbaseret udforskning af fransk talesprog i de nordiske lande. Projektleder: Professor, dr.phil. Lene Schøsler, Københavns Universitet.

A.M. Jørgensen deltog i et kursus for undervisere i spansk som fremmedsprog, der blev afholdt i Jaca i Spanien af Universidad de Zaragoza (16.-25. august) og arrangerede en gæsteforelæsning om det spanske marked ved licenciada en Ciencias Económicas Belén Martínez-Asenjo, Universidad de Alicante, Spanien (8. maj).

H. Kasch har afholdt 3 gæsteforelæsninger ved Helsingfors Universitet (15.-18. maj): Cognitive Semantics Introduced and Applied, Negative Polarity in Traditional Descriptive Grammar and in Formal Semantics og Working with Augmenting an English Constraint Grammar Parser. Han deltager i OLC (Lingvistikredsen ved ISK). Han har deltaget i kurset Conceptual Blending as a Process of Compression, Innovation, Insight, and Grammar ved Forskerskolen, Odense (21.-25. august). Han har desuden deltaget i aktiviteter af Sproghistorieklæden i det forgangne år.

A.-M. Kiener har deltaget i Humanistisk Uddannelsesråds konference Videregående sproguddannelser - er der brug for reformer? København (3. november).

P.S. Kjærsgaard arrangerede det 10. årsmøde i Data-lingvistisk Forening. Ved den efterfølgende generalforsamling udtrådte han af bestyrelsen efter 10 års medlemskab (22.-23. maj). Var medarrangør af Colloque International sur la Modalité (2.-4. november). Han bidrog med et foredrag med titlen Les équivalents danois de la construction devoir/pouvoir + infinitif. Han deltog i Colloque International de traduction TTIT 2000 Traduction humaine, Traduction automatique, Interprétation, Terminologie i Tunis med foredraget L'apport de la base textuelle Frantext pour la traduction (27.-30. september). Han deltog i 8. MUDS Møde om Udforskning af Dansk Sprog på Institut for Nordisk Filologi, Aarhus Universitet og holdt her foredraget Participiale deverbaler i dansk (12.-13. oktober). Han holdt et foredrag i IT-udvalgets serie om brug af IT i undervisningen (25. oktober). Han har været medlem af et bedømmelsesudvalg ved besættelsen af et adjunktur i fransk ved Aalborg Universitet samt medlem af et udvalg ved besættelsen af et lektorvikariat i fransk ved Syddansk Universitet, Odense. Han har været for-

mand for et bedømmelsesudvalg til en ved Institut for Sprog og Kommunikation indleveret prisopgave samt formand for et bedømmelsesudvalg til en ved Institut for Fagsprog, Kommunikation og Informationsvidenskab indleveret Ph.D.-afhandling.

H.J. Ladegaard deltog i The 7th International Conference on Language and Social Psychology på Cardiff University, Wales (30. juni-5. juli), hvor han holdt foredraget *Popular perceptions of standard language: attitudes to regional standards in Denmark*. Han har som deltager i Odense-Projektet i Sprogtilegnelse besøgt The Max Planck Institute for Evolutionary Anthropology i Leipzig (29. oktober-1. november), hvor han til en workshop holdt foredraget *Politeness in young children's speech: the verbalisation of gender identity in play*. Han har desuden deltaget i Det 8. Nordiske Symposium om Børnesprogsforskning på Danmarks Pædagogiske Universitet (17.-19. november) med foredraget *Høflighed i børns leg: verbaliseringen af kønsidentitet*. Endelig har han siddet i et bedømmelsesudvalg til et adjunktur i Dansk som fremmedsprog og et adjunktur i Interkulturel kommunikation.

F. Larsen deltog i konferencen *What's Left of English Studies?* ved Center for Engelsk i Kolding med foredraget *English versus Danish* (8. marts) og i et seminar sammesteds om *Det engelske sprogs indflydelse på dansk* med foredraget *Engelsk i dansk eller engelsk i Danmark?* (14. november). Han har desuden holdt populære videnskabelige foredrag om forholdet mellem engelsk og dansk. Han var medlem af bedømmelsesudvalget for en Ph.D.-afhandling af Anne Fabricius: *T-glottalling between Stigma and Prestige: A sociolinguistic study of modern RP ved Handelshøjskolen i København* (forsvaret 16. juni) og medlem af bedømmelsesudvalget for en lektorstilling i engelsk lingvistik ved Aarhus Universitet.

A.V. Lindø deltog i Österreichischen Linguistiktagung ved Universität Graz, Østrig (8.-12. december) og holdt sammen med Ph.D.-studerende Simon S. Simonsen i sektionen *Thirty Years of Language and Ecology* et indlæg med titlen *Dialectics and Varieties of Agency - the Ecology of Subject, Person and Agent*. Hun deltog i 8. Møde om Udforskningen af Dansk Sprog ved Nordisk Institut, Aarhus Universitet (12.-13. oktober). Hun deltog i et arrangement i Selskabet for Sprog og Sundhed SANITAS ET LINGUA med titlen *Sprog, ideologi og sundhed* arrangeret af forskningsassistent Simon S. Simonsen og holdt her sammen med Simon S. Simonsen forelæsningen *Dialoger på menneskelig grund* (4. maj). Hun var gæstelærer ved Tornbjerg Gymnasium, hvor hun underviste i dansk dialektisk sprogteori (4.-13. april). Hun deltog i et seminar arrangeret af Eli Research Group for Ecology, Language and Ideology med foredraget *Dialogisk diskursanalyse* (17. april). Hun afholdt i forbindelse med Danskfagets Dag arrangeret af Dansk lærerforeningen og Center for Nordiske Studier et indlæg om danskfagets sprogside i gymnasieskolen (7. oktober). Hun afholdt et efteruddannelsesseminar på Skaarup Statsseminarium i dansk dialektisk sprogteori (2. november). Hun er med-

lem af Eli Research Group for Ecology, Language and Ideology, Syddansk Universitet.

K.-H. Lund var på studierejse til Moskva (8.-22. januar), hvor han drøftede lingvistiske spørgsmål og samarbejde med kolleger ved Ruslands Videnskabsakademis Institut for Russisk, Moskvas Statsuniversitet og Ruslands Videnskabsakademis Institut for Sprogvidenskab samt deltog i en konference om russisk tekstlingvistik og sprog-historie på ovennævnte Institut for Russisk og Moskvas Statsuniversitet. Han holdt gæsteforelæsning om syntetisk og analytisk passiv i russisk på Uppsala Universitet (6. marts) og Stockholms Universitet (8. marts). Han deltog i 15. Nordiske Slavistmøde i Tromsø (10.-16. august), hvor han holdt foredrag om Russisk syntaks i lyset af VISL-projektet.

S.N. Lund deltog sammen med John M. Dienhart i den afsluttende Poseidon-konference om IT-integration i uddannelsesinstitutioner med præsentation af instituttets IT-strategiplanlægning, *Eigtveds Pakhus* (3. februar). Han deltog i følgende kurser: *Universitetsloven og forvaltningsretlige emner* (11. februar), *Økonomi* på Syddansk Universitet (1. marts), *Personalejura og personalepolitik* på Syddansk Universitet (15. marts), *Medarbejdersamtaler – VIP-medarbejder* (26. april), *Konflikthåndtering – den svære samtale* (22. maj). Han deltog i fællesromansk møde om grammatik på grunduddannelsen med emnet: *Sprogtilegnelse og grammatik – teori og praksis*, Syddansk Universitet (29. september). Han deltog i forskerskolens kursus om *Systemic Functional Linguistics – focus on metafunction, metaphor and multilinguality* ved Christian Mathiessen og Kazuhiro Teruya (23.-27. oktober) og i en SFL workshop om typologi (2.-3. november) med blandt andre Christian Matthiessen og Kazuhiro Teruya (begge Sydney) samt Elke Teich, Robert Spence og Erich Steiner (alle fra Saarbrücken). Han deltog i et kursus om *Fremstilling af PDF-filer til hjemmesider samt anvendelse af terminalrum 2 i undervisningen* (29. november). Han er formand for rektors publikationsudvalg. Han er medlem af universitetets udvalg til revision af personalepolitiske retningslinjer og af et stående HK-lønudvalg nedsat i HSU-regi.

T.O. Madsen deltog i følgende kurser arrangeret af Forskerskolen, alle på Syddansk Universitet, Odense: *Culture, Cognition and the Ecology of First Language Acquisition* (24.-26. maj), *The Cognitive Linguistic View of Metaphor: Twenty Years after Metaphors We Live By* (18.-23. juni), *Using Language* (18.-23. juni). Han deltog desuden med præsentationer ved følgende kurser arrangeret af Forskerskolen, Syddansk Universitet, Odense: *Kursus i digital lyd og video* (10.-11. februar og 10. marts), *Production of digital sound and video for research in language and communication* (17.-18. juni), *Doing phonetics by computer* (24. juni). Han deltog endvidere i Selskab for Nordiske Studiers møde (4. april), hvor han sammen med H. Basbøll og D. Bleses præsenterede Odense-Projektet i Sprogtilegnelse, i *Datalingvistisk Forenings Årsmøde*, hvor han sammen med H. Basbøll præsenterede *Et semiautomatisk morfologisk og lydstrukturelt kod-*

ningssystem for dansk, i Møde om Udforskningen af Dansk Sprog (12.-13. oktober), hvor han sammen med P. Thomsen præsenterede Odense-Projektet i Sprogtilegnelse, i 8. Nordiske Symposium om Børnesprogsforskning (17.-19. november), hvor han holdt indlægget Grundtonens betydning i sprogtilegnelsen og sammen med H. Basbøll og H.J. Ladegaard præsenterede Odense-Projektet i Sprogtilegnelse samt i møde på The Max Planck Institute i Leipzig (30. oktober), hvor han præsenterede foredraget Who imitates whom? Fundamental frequency in early language acquisition. Endelig deltog han i følgende konferencer og workshops: Netværksmøde for Funktionel Lingvistik med O. Tøgeby (31. januar), netværksmøde for LACNET med David Wilkins (2.-3. marts), Symposium om metalingvistisk bevidsthed: Teoretiske og metodiske perspektiver (27.-28. april), XIV Sandbjerg Symposium, Cognitive Science and Brain Mapping, Danish Society for Neuroscience (7.-9. maj). Han er desuden leder af instituttets fonetiske laboratorium.

S.L. Millar er formand for Humanioras Internationale Udvalg og Erasmus/Socrates koordinator ved Center for Engelsk og Institut for Sprog og Kommunikation. Hun er koordinator af European Master's Degree in Linguistics netværket og formand for bestyrelsesgruppen for programmet i Odense. Hun er medlem af bestyrelsen af European Language Council og var til bestyrelsesmødet ved Université de Lausanne (24. juni). Hun var medarrangør af et internationalt symposium om Metalinguistic Awareness: theoretical and methodological perspectives, Syddansk Universitet, Odense (27.-28. april). Sammen med Teresa Cadierno holdt hun foredrag om The influence of social and linguistic factors on the development of metalinguistic awareness in Danish children: a pilot study. Hun var medansøger til en ESF-pulje. Ansøgningen fik bevilget penge fra EURESCO for at holde en konference om European Worldview: narratives of European life i La Londe-les-Maures, Agelonde, Frankrig (5.-11. maj). Hun holdt foredrag om Fairy tales and horror stories: the construction of the European Union in Denmark. Som medlem af Odense-Projektet i Sprogtilegnelse deltog hun i en workshop ved Max Planck Institut, Leipzig (30.-31. oktober). Sammen med Teresa Cadierno holdt hun et oplæg om Metalinguistic awareness: theoretical and methodological perspectives. Hun er medlem af et tematisk netværk projekt (TNP) om sprog finanseret af EU og er i denne forbindelse medlem af et delprojekt om curriculum innovation in language teaching in Europe. Hun deltog i et TNP-møde ved Freie Universität Berlin (17.-19. november). Hun var medlem af 2 bedømmelsesudvalg et adjunktur, RUC, og et adjunktur, HHK. Hun var medlem af et Ph.D.-bedømmelsesudvalg, HHK: Anne Fabricius T-glottalling between stigma and prestige: A sociolinguistic study of modern RP. Hun underviste på et Ph.D.-kursus i Written and Oral Communication in Biomedicine, Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet (april og november). Hun underviste og holdt Socrates-møder ved University of Surrey, Roehampton (17.-23. maj). Hun bestod pædagogik i marts.

H.F. Nielsen har med foredraget The Development and Grouping of the Earliest Germanic Languages deltaget i III. Ost-West-Kolloquium für Sprachwissenschaft (25.-26. februar) på Humboldt-Universität, Berlin. Under sit forskningsophold i Cambridge (26. april-29. juli) forelæste han ved Faculty of Classics over emnet The Position of the Early Runic Language of Scandinavia within Germanic (10. maj), og ved et arrangement på Trinity College arrangeret af Department of Anglo-Saxon, Norse and Celtic holdt han foredrag om The Old English Sound System from a North-Sea Germanic Perspective (17. maj). Til Fifth International Symposium on Runes and Runic Inscriptions i Jelling (16.-20. august) bidrog han med en forelæsning om The Early Runic Inscriptions and Germanic Historical Linguistics, og han holdt i den nyoprettede Sproghistoriekreds ved Syddansk Universitet, Odense det første foredrag, som havde titlen Om runer, sprog og historie i Danmark i tiden 200-500 e.Kr. (14. september). Endelig deltog han i Internationale Tagung: Zur Geschichte der Gleichung germanisch-deutsch ved Universität Freiburg (1.-3. december) med foredraget On the Terms for Germanic Employed by Scandinavian Scholars in the 19th and 20th Centuries. Han er medlem af Det frisiske Akademi (Fryske Akademy) i Leeuwarden og medarbejder ved følgende udgivelsesprojekter: Den Store Danske Encyclopædi, Reallexikon der Germanischen Altertumskunde (Berlin & New York), The Nordic Languages (Berlin & New York) og Handbuch des Friesischen (Tübingen). Han er Managing Editor for tidsskriftet NOWELE (der i 2000 udkom med to bind) samt Consulting Editor for Journal of English Linguistics, Studia Anglica Posnaniensia og RASK – Internationalt tidsskrift for sprog og kommunikation.

U.K. Nissen deltog i en workshop vedrørende gloseindlæringsprogrammet Gt-plus arrangeret af ISKs IT-center (12. februar). Han deltog i et møde med fagkonsulenter fra gymnasiet fra en lang række sprog for at demonstrere VISL-projektet (8. maj). Han deltog i konferencen Faglig fordybelse og overgang til videregående uddannelse, Eigtveds Pakhus (30. august). Han har været medarrangør af seminarier Fællesromansk møde om grammatik på grunduddannelsen, hvor han holdt indlægget Nyttet IT i undervisningen? (29. september). Han er studieleder ved Center for Spansk og har i denne egenskab deltaget i kontaktmøde mellem institutioner og spansk censorkorps, der var indkaldt af censorformandskabet. Siden 1. februar har han været formand for Humanioras Lokaleudvalg. Han har desuden fungeret som koordinator for videreuddannelseskurset IT-baseret grammatisk analyse støttet af ELU, hvor han har været ansvarlig for denne bevilling. Han er desuden formand for Styregruppen for de Kontinentale Sprogfag.

N. Nørgaard har deltaget i konferencen The 27th International Systemic Functional Linguistics Congress på The University of Melbourne, Australia (7.-16. juli) og har i efterårssemestret været tilknyttet Centre for Advanced Research in English på The University of Birmingham, England.

M. Orlova-Jermak er medlem af forskergruppe om juridisk sprogbrug ved Det russiske Institut for Sammenlignende retsvidenskab i Moskva. Hun har medvirket ved projektet Juridisk sprogbrug i dansk og russisk ret. Strafferetspleje.

M. Pedersen har deltaget i kurset Sprogtilegnelse - teori og praksis Syddansk Universitet, Odense (29. september).

U.H. Petersen arrangerede som leder af SFL-kredsen et Ph.D.-kursus (23.-27. oktober): Systemic Functional Linguistics - focus on metafunction, metaphor and multilinguality ved Christian M.I.M. Matthiessen & Kazuhiro Teruya, University of Sydney og en Typologi-workshop inden for dansk, engelsk, tysk med deltagelse af Chr. Matthiessen, Kazuhiro Teruya, University of Sydney, Erich Steiner, Elke Teich, Robert Spence, Universität des Saarlandes og SFL-kredsens medlemmer (2.-3. november).

S. Poulsen deltog i EURALEX 2000, The ninth EURALEX International Congress, Stuttgart (8.-12. august).

G. Rasmussen var medarrangør af en konference om Medical Interaction, der blev afholdt på Syddansk Universitet ved The Graduate School in Language and Communication (17. oktober). Hun deltog i møde i det nationale forskningsnetværk MOVIN i Middelfart (15. december). Hun var formand i et udvalg til bedømmelse af en Ph.D.-afhandling indleveret ved Institut for Sprog og Kommunikation. Hun er desuden medlem af Humanistisk Fakultetsråd. Hun er medredaktør af netpublikationen MOVIN research publications.

S.G. Rasmussen holdt foredrag i den polske forening Forum om danskeres syn på polakker (27. februar). Han arrangerede med negot.-studerende en polsk festaften i anledning af Polens grundlovsdag med foredrag både om polsk-studiet og om EU og de polsk-danske relationer (3. maj).

H.-O. Rosenbohm var medarrangør af et symposium med Peter Steinbach om Tyske traumer i TV-serierne Heimat og Klemperer (15. september). Han holdt foredrag om Intercultural Communication ved Mærsk Mc-Kinney Møller Institute (3. februar), Die neue deutsche Rechtschreibung ved Amtscetret for Undervisning, Maribo (10. maj), Der Deutsche wird nie ein guter Däne ved Volkshochschule, Herford, Tyskland (22. september), Det danske Tysklandsbillede ved Østersøhøjskolen, Aabenraa (13. oktober), Heia Safari - Lettow-Vorbeckmyten og det tyske billede af Afrika ved symposiet Tyskland og det sorte Afrika, Syddansk Universitet, Odense (29. september).

S. Schneider holdt seminar om Deutsch-Skandinavische Beziehungen under et SOCRATES-læremobilitetsophold ved Heinrich-Heine-Universität i Düsseldorf, Tyskland (20.-26. maj). Han deltog i Sommerakademie 2000 på Friedrich-Schiller-Universität i Jena med bidraget Dänemark - der Nachbar im Norden (27.-31. august). Han deltog i et weekend-seminar vedrørende Anna Seghers i Travemünde (11.-13. februar). Han deltog i seminaret Berlin: Stadt, Gesellschaft, Architektur arrangeret af Goethe-Institut (2.-8. juli). Deltog i møde vedrørende opfølg-

ning på evalueringen af den erhvervsproglige bacheloruddannelse i København (11. januar). Modtog en studentergruppe fra Friedrich-Schiller-Universität i Jena (23. juni). Deltog i konference vedrørende Reform af sproguddannelserne i København (3. november). Deltog i møder vedrørende en ny erhvervsproglig bekendtgørelse i Kolding (13. marts) og i København (24. november). Han har desuden deltaget i studieorienterede møde i forbindelse med den erhvervsproglige Kandidatuddannelse i Fremmedsproglig Virksomhedskommunikation i Århus (26. april). Han er desuden medlem af Valgudvalget, medlem af Det Humanistiske Fakultets Fusionsudvalg nedsat i forbindelse med fusionen, medlem af Sektionsbestyrelsen for DMs sektion 18 (Handelshøjskoleområdet), medlem af det erhvervsproglige censorkorps samt af censorkorpset for seminarierne.

A. Sigurðardóttir har afholdt følgende forelæsninger: Det Danske sprog i en 1000-årig udvikling, Åbent Hus, Syddansk Universitet, Odense (4. marts), Oversættelsesteori og danske oversættelser af islandske sagaer, NORDKURS, Syddansk Universitet, Odense (24. maj), Hvorfor dog læse gamle tekster, Rusintroduktion, Syddansk Universitet, Odense (29. august), Postfeminisme, Debatdag, Center for Nordiske Studier, Syddansk Universitet, Odense (10. marts). Hun arrangerede studenterekskursion og deltog i seminaret Fra Valhalla til Margrethe - middelalderen i mediernes tid. Nørrønt Forum i samarbejde med Center for Vikingetids- og middelalderstudier, Aarhus Universitet (27. oktober).

C. Sinha holdt plenarforedraget Rethinking first and second language acquisition ved LAUD -Symposiet Ten Years After: Cognitive linguistics, second language acquisition, language pedagogy and linguistic theory, Landau, Tyskland (28. marts). Han holdt forelæsningerne Cognitive typology, cultural psychology and language acquisition ved International Conference on Cognitive Typology, Antwerpen, Belgien (13. april), Language acquisition, cognition and the distribution of attention at the Symposium on Metalinguistic Awareness: Theoretical and Methodological Perspectives, Syddansk Universitet, Odense (27. april) og Language and cognitive development ved Symposium on Cognitive Science and Brain Mapping, Sandbjerg (8. maj). Under et forskningsophold i Brasilien deltog han med foredrag i workshops på henholdsvis Universidade Federal de Pernambuco, Recife, Brasilien (12. juli) og Universidade Federal de Minas Gerais, Belo Horizonte, Brasilien (14. juli). Han holdt endvidere to forelæsninger ved III Conference for Socio-cultural Research, Campinas, Brasilien (16.-20. juli): Cultural practices, canonical rules and language acquisition in Danish and Zapotec cultures (sammen med adjunkt Kristine Jensen de López, Aalborg Universitet) og Culture, language and the emergence of subjectivity. Han holdt forelæsningen Cognitive typology, cultural psychology and language acquisition ved Fakultetets Forsknings Fredag, Københavns Universitet (13. oktober). Han deltog, sammen med Odense-Projektet i Sprogtilegnelse i et besøg på Max Planck Institut für Evolutionäre Anthropologie,

Leipzig, Tyskland og holdt i den forbindelse et forskningsseminar om Language, culture and the embodiment of spatial cognition (30. oktober). I perioden 8.-22. december var han på forskningsophold i Indien og holdt her forelæsninger om language acquisition and cognitive linguistics ved Central Institute for English and Foreign Languages, Hyderabad (7. og 8. december) and ved Central Institute for Indian Languages, Mysore (11. december). Han var medarrangør af symposiet Cognition, Culture and Language i New Delhi (18.-20. december) og holdt i den forbindelse en forelæsning om Culture, embodiment and spatial language acquisition.

F. Smedegaard er medlem af forskergruppen i Systemisk Funktionel Lingvistik på dansk. Han deltog i Ph.D.-kursus om Systemisk Funktionel Lingvistik (23.-27. oktober) og i en workshop om sammenlignende tekstanalyser på dansk, engelsk og tysk ud fra Systemisk Funktionel Lingvistik (1.-2. november). Han er kursusleder for et efteruddannelsesforløb for erhvervsprogsundervisere i kultur- og kommunikationsteori.

H.-P. Stax har præsenteret konferencepaper *And then what was the question again? – Text and Talk in Standardised Interviews* ved the 55th Annual Conference of The American Association for Public Opinion Research i Portland, Oregon, USA (19. maj). Hun har præsenteret konferenceposter *Ehh partly agree - Categorisation in Standardised Interviews: On survey respondent's orientations towards pre-coded response options* ved the 7th International Pragmatics Conference of The International Pragmatics Association, Budapest, Ungarn (10. juli). Hun har præsenteret konferencepaper *On Displays of Respondents' Orientation to Text and Talk in Standardised Interviews* ved the International Conference on Text and Talk at Work, University of Gent, Belgien (17. august). Hun har præsenteret konferencepaper *Contiguity in Questionnaire-based Talk-in-Interaction* ved the 5th International Conference on Logic and Methodology of The International Sociological Association, Köln, Tyskland (5. oktober). Hun har præsenteret konferencepaper *Talking About Talk-in-Interaction? - On Applications of Cognitive Methodology for Testing Questionnaires* ved the 5th International Conference on Logic and Methodology of The International Sociological Association, Köln, Tyskland (6. oktober). Hun har afholdt gæsteforelæsningen *Talesprog* i et sekventielt perspektiv ved Institut for Almen og Anvendt Sprogvidenskab, Københavns Universitet (31. oktober).

F.T. Stubkjær deltog i det af Gymnasieskolernes Tysklærerforening og Zentrum für Österreichstudien, Skövde, Sverige arrangerede seminar *Österreichstage* på Askov Højskole (3.-4. februar). I februar og marts kommenterede han adskillige gange i TV2, Danmarks Radio P1 og i Radio 3 regeringsdannelsen i Østrig og de heraf afledte sanktioner. På Gymnasieskolernes Tysklærerforenings fagdag på Syddansk Universitet, Odense holdt han foredraget *Et didaktisk øvelsesmateriale i grammatik på postgymnasialt niveau* (4. april). Han holdt i Historisk Foredragsforening, Odense foredraget *Vergangenheitsbewältigung på østrigsk. Sandhed og myter* (11. maj). Han

arrangerede på Syddansk Universitet, Odense seminaret *Østrig – bag om krisen*, hvor han holdt foredraget *Glücklich ist, wer vergisst. Zum Umgang der Österreicher mit ihrer Vergangenheit* (12. maj). Han deltog i den 10. Internationale Germanistikongres i Wien med foredraget *Der Einfluss der österreichischen Los-von-Rom-Bewegung auf den geistesgeschichtlichen Kampf in Dänemark um die Jahrhundertwende* (10.-15. september). Han holdt to forelæsninger i Folkeuniversitetet i Frederikssund om Østrig i det 20. århundrede (26. september og 24. oktober). På Sproghøjskolen på Kalø holdt han foredrag om Østrig i Europa (24. oktober). Han leverede en sagkyndig vurdering af et til Jubilæumsfonds der Österreichischen Nationalbank indleveret forskningsprojekt *Varietäten des österreichischen Deutsch – Standardausssprache und Varianten der Standardausssprache*. Han deltog i et af Institut for Statskundskab, Aarhus Universitet arrangeret symposium *Nation Building, Mass Politics and Development of Cleavages in Central and Eastern Europe* på Sandbjerg Slot (14.-17. december). Han er leder af Østrigsk Afdeling ved Center for Tyske Studier og er som sådan sammen med S. Arndal udgiver af afdelingens tidsskrift *Bassena* samt udgiver af dens skriftserie. Han er medlem af Advisory Board for tidsskriftet *Nowele* og medlem af to videnskabelige arbejdsgrupper ved Aarhus Universitet, der arbejder med tyske synonymer og med den videre udgivelse af materialer til praktisk tysk grammatik på det postgymnasiale niveau. I Den Store Danske Encyklopædi offentliggjorde han 19 artikler om østrigsk historie.

P. Thomsen har deltaget i et seminar arrangeret af Language Acquisition and Cognition-netværket med David Wilkins, Max Planck Institute for Psycholinguistics, Nyborg (2.-3. marts). Hun deltog desuden i Symposium on metalinguistic awareness: theoretical and methodological perspectives, Syddansk Universitet, Odense (27.-28. april). Hun har sammen med Dorthe Bleses holdt foredraget *Sound and salience: an empirical study of morphophonetic transparency, opacity and the speech/writing interface in Danish* på workshoppen *Writing Language*, Max Planck Institute for Psycholinguistics (29.-30. august). Hun har ligeledes sammen med Dorthe Bleses holdt foredraget *Fynsk tale – dansk skrift på det 2. danske læsetræf*, København (11.-12. september). Hun har sammen med Thomas O. Madsen præsenteret *Odense-Projektet i Sprogtilegnelse på MUDS*, Århus (12.-13. oktober). Hun deltog endvidere – sammen med Odense-Projektet i *Sprogtilegnelse – i et forskningsbesøg på Max Planck Institut für Evolutionäre Anthropologie, Leipzig* (30. oktober).

J. Wagner har deltaget i netværkskonferencen om interaktionsforskning i Uppsala og holdt et oplæg om digitalisering af samtaledata (12.-13. januar). Han har deltaget i konferencen *Dansk som andetsprog for voksne udlændinge i Billund* og holdt en workshop om *Sprog - kompetens - faglighed* (25. januar). Han har opholdt sig ved universitetet i Paderborn (Tyskland) og har afholdt et seminar om international kommunikation (26.-28. januar). Han har været medarrangør af et landsseminar for

indvandrerlærere på Syddansk Universitet og holdt et foredrag Fra talesprogsforskning til talesprogsundervisning (16. marts). Han har på et seminar om tysk-latinamerikanske forbindelser holdt et foredrag om tyske skoler i Latinamerika, Syddansk Universitet (17. marts). Han har holdt en demonstration af CLAN software ved Datalingvistisk årsmøde, Syddansk Universitet, Odense (22. maj). På forskningsstyrelsens temadag om forskerskole holdt han et oplæg om forskerskolen i Sprog og Kommunikation (25. maj). På temadag om Talt versus skrevet sprog ved ISK holdt han et foredrag om Interaktionens finmekanik. Han har deltaget i IPRA konference i Budapest (10.-14. juli) og arrangeret et panel samt holdt et foredrag sammen med Rineke Brouwer. Han har deltaget i ESF-konference om Interactional Linguistics i Spanien (17.-21. september) og holdt et foredrag sammen med Jakob Steensig, Aarhus Universitet. Han har deltaget i en workshop ved Konstanz Universitet med et oplæg om digital databehandling (2.-3. oktober). Han har afholdt en workshop om digitale samtaledata i Lund (20. december). Han har været medarrangør af konferencen om Medical Interaction, Syddansk Universitet, Odense (18.-20. oktober) og arrangeret et MOVIN-landsmøde i Middelfart (15.-16. december). Han har været på studierejse til Australien og Japan (23. oktober-3. december). Han opholdt sig ved Australian National University (Canberra), Sydney University og Monash University (Melbourne) og University of Queensland (Brisbane) med foredrag og workshops og ved Kansai University, Meiji Gakuin University, Tokyo og Shikoku Gakuin University. Han har deltaget i et bedømmelsesudvalg vedrørende et professorat i lingvistik, Aarhus Universitet. Han er leder af Forskerskolen i Sprog og Kommunikation ved Syddansk Universitet, medlem af editorial board, Journal of Pragmatics og International Review of Applied Linguistics samt medlem af bestyrelsen for et NORFA netværk om interaktionsforskning. Sammen med A. Grindsted, P. List, G. Rasmussen, L. Laursen, H.P. Stax, H. Korsgaard og M. Häcker tilhører han instituttets forskningsgruppe om Interaktionsforskning.

Eksterne bevillinger og donationer

C. Bache har fra Statens Humanistiske Forskningsråd modtaget en bevilling på 70.000 kroner til fortsættelse og udvikling af grammatiknetværket inden for programmet Lingvistik og Fremmedsprog, en bevilling på 20.000 kroner til trykning af bindet Ny Forskning i Grammatik – Igangsat af Statens Humanistiske Forskningsråd. Fællespublikation 7 (2000) og en bevilling på 20.000 kroner til undervisningsfrikøb i forbindelse med arbejdet som rådsmedlem.

H. Basbøll har fra Statens Humanistiske Forskningsråd modtaget 2.200.000 kroner (samlet bevilling 1998-2001) til forskningsprojektet Kognition, Sprog og Bevidsthed: sprogtilegnelse og sprogbrug i spændingsfeltet mellem psykolingvistik og socialpsykologi (Odense-Projektet i Sprogtilegnelse) under instituttets satsningsområde ved-

rørende kognition og bevidsthed. Projektgruppen består af H. Basbøll (projektleder), D. Bleses (forskningsadjunkt), T. Cadierno, A. Jensen, H.J. Ladegaard, T.O. Madsen, S. Millar, C. Sinha og P. Thomsen.

E. Bick er projektleder for projektet VISL, der også i år 2000 fik eksterne midler fra SHF (til forskning og udvikling) og ELU (til spredning). Herudover fik E. Bick igennem AC/DC-samarbejdet (Oslo, Portugal) ekstern stipendiefinansiering for 1 portugisisk og 2 brasilianske VISL-medarbejder i en 6 måneders periode med start 1. oktober 2000 (Susana Afonso, Raquel Marchi, Miguel Oliveira).

M. Birkelund, G. Boysen og P.S. Kjærsgaard modtog 30.000 kroner fra Statens Humanistiske Forskningsråd, 12.000 kroner fra le Centre culturel et de coopération linguistique de Copenhague de l'Ambassade de France til afholdelse af Colloque International sur la Modalité ved Syddansk Universitet (2.-4. november).

J.M. Dienhart har fra Statens Humanistiske Forskningsråd modtaget en bevilling på 3.346.475 kroner over 3 år (1999-2001) til et projekt i Semantisk udbygning af en Constraint Grammar-formalisme for dansk, engelsk og portugisisk.

A.M. Jørgensen modtog et legat fra regeringen i den selvstyrende region Aragón, Spanien til dækning af kursusudgifter og logi samt delvis dækning af forplejning.

H.F. Nielsen har fra Carlsbergfondet modtaget £ 3.500 i støtte til forskningsophold ved Churchill College, Cambridge i Easter Term 2000. Af Statens Humanistiske Forskningsråd er han blevet tildelt 27.000 kroner i udgivelsesstøtte til bogen *The Early Runic Language of Scandinavia. Studies in Germanic Dialect Geography*.

U.K. Nissen har modtaget 400.000 kroner over 2 år (1999-2000) til et IT-projekt finansieret af Efteruddannelsesudvalget for Længerevarende Uddannede (ELU).

J. Wagner modtog en bevilling på 985.000 kroner til International Graduate School in Language and Communication (se særlige årsberetning).

Publikationer

Andersen, Thomas Lund. Stjernernes tale – register i teori og praksis. Odense Working Papers in Language and Communication 21. Odense: 2000.

Bache, Carl. Kategorier på tværs. I: Jens Nørgård-Sørensen m.fl., red. *Ny Forskning i Grammatik 7*. Odense: Odense Universitetsforlag, 2000: 7-25.

Bache, Carl. Essentials of Mastering English: A Concise Grammar. Berlin & New York: Mouton de Gruyter, 2000.

Bang, Jørgen Chr., og Jørgen Døør. Dialectics, Ecology, and Order. I: Kettemann/Penz, red. *Econstructing language, nature and society : the ecolinguistic project revisited; essays in honour of Alwin Fill*. Tübingen: Stauffenburg-Verlag: 49-62.

Bang, Jørgen Chr., og Døør, Jørgen. Ecology, Ethics & Communication – an essay in eco-linguistics. I: Anna Vibeke Lindø og Jeppe Bundsgaard, red. *Dialectical*

- Ecolinguistics. Three Essays for the Symposium 30 Years of Language and Ecology in Graz December 2000.* Odense: Syddansk Universitet: 53-82.
- Basbøll, Hans.* Word boundaries. *Morphologie/Morphology. An International Handbook on Inflection and Word-Formation.* I: G. Booij, C. Lehmann og J. Mugdan, red. Handbücher zur Sprach- und Kommunikationswissenschaft 17, 1. Halbband. Berlin, New York: Walter de Gruyter, 2000: 377-388.
- Birkelund, Merete.* L'emploi des temps du futur - vu à travers le contrat bilatéral. I: Jane Nystedt, red. *XIV Skandinaviska Romanistkongressen.* Stockholm: Romanica Stockholmiensia 19, 2000: 451-463.
- Bleses, Dorthe.* Transparens og produktivitet i danske børns tilegnelse af verbers præteritum, *Nydanske Studier (NyS)* 26-27 (2000): 165-97.
- Boysen, Gerhard.* Anmeldelse af Stéphane Marcotte: La coordination des propositions subordonnées en moyen français. *Revue Romane* 3: 140-41.
- Boysen, Gerhard.* Les adjectifs en -able/-ible: esquisse d'une typologie. I: Lene Schøsler, red. Le passif. Actes du colloque international, Institut d'Etudes Romanes, Université de Copenhague du 5 au 7 mars 1998: 261-63.
- Brouwer, Catherine E.* Spor af sproglig identitet i samtaler. *Dansk – Vejen til integration.* Modersmål-Selskabets årbog, 2000: 119-125.
- Cadierno, Teresa.* The acquisition of Spanish grammatical aspect by Danish advanced language learners. *Spanish Applied Linguistics* 4.1, 2000: 1-53.
- Cadierno, Teresa.* Motion events in second language acquisition: A typological perspective. *Pluridicta* 37, 2000.
- Dienhart, John.* VISL-projektet: om anvendelse af IT i sprogundervisning og -forskning. I: Simon Heilesen, red. *At undervise med IKT.* Frederiksberg: Samfundslitteratur, 2000: 51-70.
- Dienhart, John og Henrik Kasch.* A gentle introduction to regular expressions (for use in searching large corpora). *BISKIT* 1. Odense: Syddansk Universitet, 2000.
- Grindsted, Annette.* Stereotypes in action. *Odense Working Papers in Language and Communication* 19: 33-51.
- Grindsted, Annette.* Categorías gramaticales y pragmática en el español mexicano y el peninsular. *Moderna Språk*, vol. XCIV, num. 2: 205-214.
- Hoye, Leo Francis.* *Journal of Pragmatics* Volumes 11-20 (1987-1993) og Volumes 21-30 (1994-1998).
- Jacobsen, Henrik Galberg.* Det nye århundrede - igen. *Nyt fra Sprognævnet* 2000/4: 13-15.
- Kjærsgaard, Poul Søren, og Uwe Kjær Nissen.* Aprendizaje Visualizado Interactivo de la Sintaxis. I: Jane Nystedt, red. *Acta Universitatis Stockholmiensis. Romanica Stockholmiensia* n° 19. Stockholm, 2000: 289-304 og 742-756.
- Kjærsgaard, Poul Søren.* Anmeldelse af Pierrette Bouillon (avec la collaboration de Françoise Vandooren, Lyne Da Sylva, Laurence Jacqmin, Sabine Lehmann, Graham Russell et Evelyne Viegas): *Traitement Automatique des Langues Naturelles.* Aupelf-Uref. Editions Duculot. 1998. In *Revue Romane* 35.2: 305-308.
- Ladegaard, Hans J.* Grices kooperative principper i kritisk belysning: non-kooperation som diskursiv strategi i asymmetriske diskurser. I: C.E. Lindberg, og S.N. Lund, red. *Proceedings from the 17th Scandinavian Conference of Linguistics.* Odense Working Papers in Language and Communication no. 19, april 2000: 75-87.
- Ladegaard, Hans J.* Review of *The Discourse of Classified Advertising* (Oxford University Press, 1996) by Paul Bruthiaux. *International Journal of Applied Linguistics* 10/2, 2000: 281-85.
- Ladegaard, Hans J.* Language attitudes and sociolinguistic behaviour: exploring attitude-behaviour relations in language. *Journal of Sociolinguistics* 4/2, 2000: 214-33.
- Lindø, Anna Vibeke og S.S. Simonsen.* The Dialectics and Varieties of Agency – the Ecology of Subject, Person and Agent. I: A.V. Lindø, og J. Bundsgaard, red. *Dialectical Ecolinguistics. Three Essays for the Symposium 30 Years of Language and Ecology in Graz December 2000.* Odense, Syddansk Universitet: 37-53.
- Lindø, Anna Vibeke.* Ecolinguistics and the Dialogue of the Language Classroom. I: Kettemann/ Penz, red. *ECONstructing Language, Nature and Society. The Ecolinguistic Project Revisited. Essays in honour of Alwin Fill.* Tübingen: Stauffenburg Verlag.
- Lindø, Anna Vibeke.* Dialogisk diskursanalyse. En historisk, teoretisk og analytisk undersøgelse af sproglig opmærksomhed. Ph.D.-afhandling, Institut for Sprog og Kommunikation, Syddansk Universitet.
- Lund, Karl-Henrik.* Eller måske var koppen blevet slået i stykker? Replik til Annie Christensen. *Svantevit* 21.1, 2000): 106-109.
- Lund, Karl-Henrik.* *Russisk Fonetik og Fonologi.* Odense: Odense Universitets Trykkeri, 2000.
- Lund, Steffen Nordahl.* Stratégies discursives du journal télévisé - une étude fonctionnelle contrastive de reportages français et danois. *RASK - Internationalt tidskrift for Sprog og Kommunikation* 13, 2000: 37-56.
- Lund, Steffen Nordahl.* L'argumentation dans l'information télévisée - une étude contrastive de deux reportages français et danois. *Degrés, revue de synthèse à orientation sémiologique* 102-103, 2000: d 1-11.
- Lund, Steffen Nordahl.* Lindberg, Carl-Erik og Steffen Nordahl Lund, red. 17th Scandinavian Conference of Linguistics, bd. I-II. *Odense Working Papers in Language and Communication* 19. Odense: Odense Universitets Trykkeri, 2000.
- Nielsen, Hans Frede.* Ingwäonisch. I: Heinrich Beck, Dieter Geuenich og Heiko Steuer, red. *Reallexikon der Germanischen Altertumskunde*, bd. 15. Berlin, New York: Walter de Gruyter, 2000: 432-39.

- Nielsen, Hans Frede. Skandinaviens ældste sproghistorie i komparativ germansk belysning. *Studier i Nordisk 1998-1999*. Red. Kjeld Kristensen. København: Selskab for Nordisk Filologi, 2000. 56-63.
- Nielsen, Hans Frede. The Early Runic Language of Scandinavia. *Studies in Germanic Dialect Geography*. Heidelberg: Universitätsverlag C. Winter, 2000.
- Nielsen, Hans Frede. Frisian and the Grouping of the Older Germanic Languages. *PEO 108*. SDU Odense Universitet: Center for Engelsk, 2000.
- Nissen, Uwe Kjær „Nytter IT i undervisningen? Første erfaringer med spansk VISL på universitetets grunduddannelse“, *Fransk Nyt 226* (2000): 74-79.
- Rasmussen, Gitte og Johannes Wagner. „Reparationer i international, interlingual kommunikation.“ *Movin Publications 1*. Red. Mie Femø Nielsen, Gitte Rasmussen og Jakob Steensig. Elektronisk publikation.
- Rasmussen, Gitte: Nielsen, Mie Femø, Gitte Rasmussen og Jakob Steensig (red.). *Movin Publications no. 1: Reparationer i international, interlingual kommunikation*, 2000. Elektronisk publikation.
- Rasmussen, Gitte. Zur Bedeutung kultureller Unterschiede in interlingualen interkulturellen Gesprächen. München: iudicium verlag, 2000.
- Rosenbohm, Hans-Otto. „Interkulturelle Kommunikation“. Rev. foredragsmanuskript i: Zeitschrift des Nordkollegs Rendsburg, febr. 2000.
- Sigurðardóttir, Aldis. Kompendier: Gendigtning – kildeprogets liv i målsprogstekster. Bd. I – tekster; bd. II – teoridel.
- Sinha, Chris. „Culture, language and the emergence of subjectivity.“ *Culture and Psychology 6* (2000): 197-207.
- Sinha, Chris and Jensen de López, Kristine. „Language, culture and the embodiment of spatial cognition.“ *Cognitive Linguistics 11* (2000): 17-41.
- Stubkjær, Flemming Talbo (red.). Österreich. Kultur und Identität – heute und vor 100 Jahren. *Odense University Studies in History and Social Sciences 230 = Studien der Österreichischen Abteilung der Süddänischen Universität, Universität Odense*, Bd. I. Odense: Odense Universitetsforlag.
- Stubkjær, Flemming Talbo. „'In deinem Lager ist Österreich'. In welchem Lager stehen die Österreicher?“ *Österreichische Sprache, Literatur & Gesellschaft*. Red. Kurt Backström m.fl. *Acta Universitatis Skodvensis. Series Linguistica 2*. Münster: Nodus Publikationen. 117-129.
- Stubkjær, Flemming Talbo. „Dänemark und die Sanktionen“. *Ausblicke 12, Zeitschrift für österreichische Kultur und Sprache*. Zentrum für Österreichstudien, Höskolan i Skövde (2000): 27-29.
- Stubkjær, Flemming Talbo. „Glücklich ist, wer vergisst. Zum Umgang der Österreicher mit ihrer Vergangenheit.“ *Bassena I, Østrigsk Afdeling, Syddansk Universitet, Odense Universitet* (2000): 17-31.
- Stubkjær, Flemming Talbo. „Nachruf auf GIP.“ *Das ästhetische Wiesel I*. Center for Tyske Studier, Syddansk Universitet, Odense Universitet (2000): 3-6.
- Stubkjær, Flemming Talbo. „Nationalitätenkonflikte in der Monarchie als Kampf um die Sprache.“ *Österreich. Kultur und Identität – heute und vor 100 Jahren*. Red. Flemming Talbo Stubkjær. *Odense University Studies in History and Social Sciences 230 = Studien der Österreichischen Abteilung der Süddänischen Universität, Universität Odense*, Bd. I. Odense: Odense Universitetsforlag: 85-106.
- Stubkjær, Flemming Talbo. „Østrig i halvfemserne.“ *Rubicon I*, Center for Historie, Syddansk Universitet, Odense Universitet (2000): 61-67.
- Stubkjær, Flemming Talbo. „Standard und Substandard. Zur Abgrenzung im österreichischen Deutsch.“ *Österreichische Sprache, Literatur & Gesellschaft*. Red. Kurt Backström m.fl. *Acta Universitatis Skodvensis. Series Linguistica 2*. Münster: Nodus Publikationen. 27-40.
- Stubkjær, Flemming Talbo. „Vergangenheitsbewältigung på østrigsk.“ *Meddelelser fra Tysklærerforeningen for gymnasiet og hf 157* (2000): 31-38.
- Wagner, Johannes. „Du skal ud af min kiosk!“ *Dansk - vejen til integration*. Modersmålselskabets Årbog 2000: 127-132.

Centre/studienævn

Amerikanske Studier

Professor *David E. Nye*, Ph.D. (IHKS)

Professor, dr.phil. *Anker Brink Lund* (Institut for Journalistik)

Fulbright professor *Julie Roy Jeffrey* (centret) (fratrådt 30. juni)

Fulbright professor *Martin Melosi* (centret) (tiltrådt 1. august)

Gæsteprofessor *Eric Sandeen* (centret) (fratrådt 30. juni)

Lektor, dr.phil. *Jan Nordby Gretlund* (ILKM)

Lektor *Clara Juncker*, Ph.D. (ILKM)

Lektor *Peter Kurrild-Klitgaard*, Ph.D. (Institut for Statskundskab)

Lektor *Carl Pedersen*, Ph.D. (IHKS) (centerbestyrer fra 1. september)

Lektor, dr.phil. *Helle Porsdam*, Ph.D. (IHKS)

Lektor, cand.mag. *Christen Kold Thomsen* (ILKM) (centerbestyrer til 31. august)

Adjunkt *Jørn Brøndal*, Ph.D. (IHKS) (Kolding)

Sekretær *Charlotte Astrup Granly*

Ph.D.-studerende pr. 31. december:

Anette Nibe

Birgitte Nielsen

Gæsteforlæsninger afholdt af centret:

Isabel Gonzalez, University of La Laguna, Tenerife: Aliens, Bohemians, Radicals: The Greenwich Village Intellectuals in the US at the Turn-of-the-century (27. september).

Richard Swett, ambassadør for USA i Danmark: The US Election: Predictions (27. september).

Nicole Stokes, University of Connecticut: American Welfare Reform: Past Welfare Politics and Future Implications (7. december).

Andre arrangementer afholdt af centret:

Den 6. marts afholdt centret The Black History Month Seminar arrangeret af C. Juncker, J.N. Gretlund og C.K. Thomsen. Blandt deltagerne var J.R. Jeffrey, Dori Sanders. Den 21. september afholdt centret det første Honora Rankine Galloway Address arrangeret af J.N. Gretlund og C. Pedersen med foredrag af Lila Meeke, University of South Carolina. Samme dag afholdt centret Ph.D.-seminar sammen med Aarhus Universitet. Blandt deltagerne var Inger Dalsgaard, Aarhus Universitet, Norma Fay Green, Syddansk Universitet, Odense, M. Melosi, Syddansk Universitet, Odense, Carol Colatrella, Aarhus Universitet, Ulrik Ekman, Duke University.

OASIS (Odense American Studies International Series) redigeret af D.E. Nye. Harold L. Platt: Revisiting „Shock City:“ Comparative Perspectives on the Environmental History of Chicago and Manchester. Katrine Dalsgård: The One All-Black Town Worth the Pain: (African) American Exceptionalism, Historical Narration, and the Critique of Nationhood in Toni Morrison’s *Paradise*. John A. Thompson: Did the United States Enter World War II for Reasons of National Security? C. Juncker: A Modern Priscilla: Self-Representations in Mamie Garvin Fields’s Carolina Memoir. C.K. Thomsen: ‘Screaming’ – Amiri Baraka’s Jazz Aesthetics.

Fulbright professorernes aktiviteter uden for centret

Fulbright Professor M. Melosi har holdt forelæsninger om sin bog *The Sanitary City: Urban Infrastructure in America from Colonial Times to the Present* følgende steder: Aarhus Universitet og Det Tyske Museum i München.

Cand.negot.

Centret har ansvar for følgende uddannelser:

Den 5-årige økonomisk-sproglige kandidatuddannelse bestående af en 3-årig bacheloruddannelse (BA-negot.) og en 2-årig overbygningssuddannelse (cand.negot.) med arabisk, engelsk, fransk, polsk, spansk og tysk som hovedsprog.

Sekretariat

Fuldmægtig *Hjørdis Albrechtsen*

Overassistent *Merete Hillerup Jørgensen*

Overassistent *Susanne Pramvig* (eksamenskontor) (fratrådt 1. november)

Overassistent *Christine Støvring* (eksamenskontor) (tiltrådt 1. november)

Overassistent *Susanne Østergaard*

Faglig vejleder *Helga Lund*

Faglig vejleder *Peter Olsen*

Fra Det Humanistiske Fakultet har følgende personer undervist på cand.negot.-studiet

Lektor, Maître ès lettres *Anne T. Bouchet* (IHKS)

Lektor *Michael Bregnsbo*, Ph.D. (IHKS)

Lektor, cand.ling.merc. *Dirch Buur* (ISK)

Lektor *Teresa Cadierno-López*, Ph.D. (ISK)

Lektor, dr. *Claudio Cifuentes-Aldunate* (ILKM)

Lektor, lic.ling.merc. *Annette Grindsted* (ISK)

Lektor, cand.mag. et interpret. *Flemming Hoffmann* (ISK)

Lektor *Leo Hoye*, Ph.D. (ISK)
 Lektor, cand.ling.merc. *Anna Margrethe Jørgensen* (ISK)
 Lektor, cand.ling.merc. *Leon Jørgensen* (IHKS)
 Lektor, Licenciée ès lettres *Anne Marie Kiener* (ISK)
 Lektor, cand.mag. *Poul Søren Kjærsgaard* (ISK)
 Lektor, cand.mag. *Hans Jørgen Ladegaard* (ISK)
 Lektor, dr. *Gerard Lehmann* (ILKM)
 Lektor, cand.mag. *Helle Lykke Nielsen* (IHKS)
 Lektor, cand.ling.merc. *Gitte Rasmussen* (ISK)
 Lektor, cand.mag. *Svend Gottschalk Rasmussen* (ISK)
 Lektor, cand.mag. et interpret. *Hans-Otto Rosenbohm* (ISK)
 Lektor, cand.mag. *Ingrid Rønberg* (ISK)
 Lektor, phil.dr. *Khaled Salih* (IHKS)
 Lektor, cand.mag. *Reinhold Schröder* (ILKM)
 Lektor, cand.mag. *Therkel Stræde* (IHKS)
 Lektor, cand.phil. *Christen Kold Thomsen* (ILKM)
 Lektorvikar, lic.phil. *Jan Gustafsson* (IHKS)
 Udenlandsk lektor *Christian Benne* (ISK)
 Udenlandsk lektor *Harry Hendrick* (ISK)
 Udenlandsk lektor *Jinan Rahsid Muhsin* (IHKS)
 Udenlandsk lektor *John Nuttall* (ISK)
 Udenlandsk lektor *Sonya Saunders* (ISK)
 Adjunkt, cand.mag. *Niels Kristian Pedersen* (ISK)
 Adjunktvikar, cand.mag. *Merete Pedersen* (ISK)
 Amanuensis, cand.interpret. *Hans Peter Elmøe* (ISK)
 Amanuensis, cand.ling.merc. *Lene Landbo* (ISK)
 Amanuensis, lic.ling.merc. *Jette Pedersen* (ISK)
 Ekstern lektor, cand.rer.soc. *Joseette Andersen* (ISK)
 Ekstern lektor, cand.phil. *Jakob Bovin* (FIL)
 Ekstern lektor, cand.negot. *Omar Dhahir* (IHKS)
 Ekstern lektor, cand.mag. *Hanne Jørndrup* (ILKM)
 Ekstern lektor, cand.mag. *Steen Kleemeyer* (ISK)
 Ekstern lektor, cand.mag. *Karl Chr. Gubi Schmidt* (FIL)
 Ekstern lektor, licenciada *Sonia Valle de Frutos* (ISK)

Fra Det Samfundsvidenskabelige Fakultet har følgende personer undervist på cand.negot.-studiet

Professor, cand.polit. *Jørgen Drud Hansen*
 Professor, lic.jur. *Bent Iversen*
 Professor, dr.merc. *Steffen Jørgensen*
 Professor, dr.oecon. *Børge Obel*
 Docent, lic.oecon. *Bjarne G. Sørensen*
 Lektor, lic.merc. *Søren Askegaard* (studienævnformand/
 centerbestyrer) (tiltrådt 1. januar)
 Lektor *Bo Eriksen*, Ph.D.
 Lektor, cand.polit. *H.C. Haugaard*
 Lektor, lic.merc. *Jan Møller Jensen*
 Lektor, cand.oecon. *Finn Klitvang*
 Lektor, lic.oecon. *Mogens Nielsen*
 Lektor, lic.merc. *Per Servais*
 Lektor, lic.merc. *Mikael Søndergaard*
 Lektor, dr.hum. *Zygmunt Tkocz*
 Lektor *John Wrench*, B.Sc. (oecon), Ph.D.
 Lektor, cand.mag. *Per Østergaard*
 Adjunkt, cand.merc. *André Barsøe Jensen*

Adjunkt, cand.negot. *Anne Flemmert Jensen*
 Adjunkt, cand.merc. *Richard Jones*, Ph.D.
 Adjunkt *Philipp J.H. Schröder*, M.Sc., Ph.D.
 Amanuensis, cand.oecon. *Niels Bøgh*
 Amanuensis, cand.merc. *Jørgen Prip*
 Ekstern lektor, lic.jur. *Birgitte Bjørn*
 Ekstern lektor, cand.rer.soc. *Hans Heinrich*
 Ekstern lektor, cand.merc. *Stig Mose Henriksen*
 Ekstern lektor, cand.oecon. *Ole Jensen*
 Ekstern lektor, cand.merc. *Mark Jespersen*
 Ekstern lektor, mag.art. *Tom Kristensen*
 Ekstern lektor, cand.mag. *Jørgen Houge Laursen*
 Ekstern lektor, fuldmægtig *Bjarne Nielsen*
 Ekstern lektor, cand.merc. *Claus Wårsøe*

Der har desuden været ansat 20 undervisningsassistenter og 34 instruktører, som i alt har dækket 3121 konfrontationstimer.

Gæsteforelæsninger

27. april blev der på cand.negot.-studiet, med spansk som hovedsprog, afholdt en gæsteforelæsning om Colombia i forbindelse med kurset i økonomiske aspekter med Alfredo Angel Sanudo fra Columbia.

8. maj blev der på cand.negot.-studiet, ligeledes med spansk som hovedsprog, afholdt gæsteforelæsningen Det spanske marked, Spaniens økonomi og samhandlen mellem Danmark og Spanien med cand.oecon. Belén Martínez fra universitetet i Alicante i Spanien.

9. maj afholdt cand.negot.-studiet i samarbejde med center for tyske studier og center for erhvervsprog gæsteforelæsningen Tyskeren i vore hoveder. Danske stereotyper og fordomme om Tyskland med Roy Langer, Ph.D. fra Handelshøjskolen i København.

15. september afholdt cand.negot.-studiet i samarbejde med center for tyske studier og center for erhvervsprog seminaret Tyske traumer i TV-serierne Heimat og Klempnerer. Gæsteforelæsere var tv-dramatiker Peter Steinbach fra Tyskland, Karen Hvidtfeldt Madsen, Ph.D. fra Roskilde og Bernard Reuter University of Minnesota USA.

15. november afholdt cand.negot.-studiet, i forbindelse med undervisningen i valgfaget Diversity Management, en gæsteforelæsning med titlen Non-discriminatory hiring med ekstern lektor Allan Hjorth fra Handelshøjskolen i København.

Andet

Studieleder S. Askegaard er indtrådt som observatør i Center for Mellemøststudiers eksterne bestyrelse.

Engelsk

Centret har ansvar for følgende uddannelser:

Grunduddannelse/BA

1-årig sidefag

1 1/2-årig sidefag

1-årig overbygningsuddannelse

1 1/2-årig overbygningsuddannelse

2-årig overbygningsuddannelse

2 1/2-årig overbygningsuddannelse for korrespondenter

Magisterkonferens

Åbent universitet, Odense

Professor, dr.phil. *Carl Bache* (ISK) (studieleder)

Professor *David E. Nye*, Ph.D. (IHKS)

Professor, dr.phil. *Lars Ole Sauerberg* (ILKM)

Fulbright professor *Julie Roy Jeffrey* (Center for Amerikanske Studier) (fratrådt 30. juni)

Fulbright professor *Martin Melosi* (Center for Amerikanske Studier) (tiltrådt 1. august)

Docent, dr.phil. *Hans Frede Nielsen* (ISK)

Lektor, dr.phil. *Marianne Børch* (ILKM)

Lektor, dr.phil. *Jan Nordby Gretlund* (ILKM)

Lektor *John M. Dienhart*, M.A. (ISK)

Lektor, cand.mag. *Erik Hansen* (ISK)

Lektor, dr. *Leo Hoye* (ISK) (Kolding)

Lektor, dr.phil. *Martina Häcker* (ISK) (fratrådt 30. november)

Lektor *Clara Juncker*, Ph.D. (ILKM)

Lektor *Hans Jørgen Ladegaard*, Ph.D. (ISK)

Lektor, cand.mag. *Fritz Larsen* (ISK)

Lektor *Sharon Millar*, Ph.D. (ISK)

Lektor *Carl Pedersen*, Ph.D. (IHKS)

Lektor *Joyce Senders Pedersen*, Ph.D. (IHKS)

Lektor *Thomas Pettitt*, Ph.D. (ILKM)

Lektor, cand.mag. *Helle Porsdam*, Ph.D. (IHKS)

Lektor, d.phil. *Roy Sellars* (ILKM) (Kolding)

Lektor, lic.phil. *Nils Arne Sørensen* (IHKS)

Lektor, cand.mag. *Christen Kold Thomsen* (ILKM)

Adjunkt *Jørn Brøndal*, Ph.D. (IHKS) (Kolding)

Adjunkt *Henrik Lassen*, Ph.D. (ILKM) (Kolding)

Adjunkt, cand.phil. *Claus Schatz-Jakobsen* (ILKM)

Adjunkt *Stuart Ward*, Ph.D. (IHKS)

Centersekretær, overassistent *Britt Lindy Andersen* (ISK) (Kolding)

Centersekretær, kontorfuldmægtig *Charlotte Astrup Granly* (ISK)

Centersekretær, overassistent *Gitte Lyck Hermansen* (ISK) (fratrådt 31. oktober)

Centersekretær, stud.mag. *Anette Jacobsen* (ISK) (tiltrådt 14. marts)

Faglig vejleder *Anette Jacobsen* (ILKM) (tiltrådt 1. februar)

Følgende Ph.D.-studerende har undervist hos Center for Engelsk:

Henrik Kasch

Birgitte Nielsen

Nina Nørgaard

Jane Vinther

Helle Falcher Petersen

Der har i 2000 været ansat 9 undervisningsassistenter. Disse har undervist i alt 597 timer.

Centrets udgivelser

PEO (Pre-Publications of the English Department of Odense University) No. 106, februar.

Bech-Petersen, O. Familiarizing Orientals: Nineteenth Century Danish Literary Travelers Among the Mormons. No. 107, april.

Tange, H. Psychadelic Tartans: Reflections on the Contemporary Scottish Novel. No. 108, juni.

Nielsen, H.F. Frisian and the Grouping of the Older Germanic Languages. No. 109, august.

Lundskær-Nielsen, T. Some Views of Prepositions in 17th and 18th Century England. No. 110, oktober.

Simonsen, P. Meter, Writing, Ekphrasis: Permanent Pleasures in Wordsworth's Poetics. No. 111, December.

Kabell, I., og Lauridsen, H. Kong Christian“ Translated: A Study of Nine Translations of the Danish Song „Kong Christian“, Made Between 1786 and 1875, With Special Emphasis on the English Versions.

Erhvervsproglige studier øst for Lillebælt

Centret har ansvar for følgende uddannelser:

Bacheloruddannelsen i erhvervsprog

Sidefagsuddannelsen i virksomhedskommunikation (dagstudium og Åben Uddannelse)

Kandidatuddannelsen i fremmedsproglig virksomhedskommunikation

Docent, dr.phil. *Johannes Wagner* (ISK)

Lektor, maître es lettres *Anne Tipsmark Bouchet* (IHKS)

Lektor, cand.ling.merc. *Dirch Buur* (ISK)

Lektor, lic.ling.merc. *Annette Grindsted* (ISK)

Lektor, cand.mag. et interpret. *Flemming Hoffmann* (ISK)

Lektor, cand.mag. *Bjarne le Fevre Jakobsen*, Ph.D. (ISK)

Lektor, cand.ling.merc. *Anne Margrethe Jørgensen* (ISK)

Lektor, cand.ling.merc. *Leon Jørgensen* (ISK)

Lektor, licenciée es lettres *Anne Marie Kiener* (ISK)

Lektor, cand.mag. *Poul Søren Kjærsgaard*, Ph.D. (ISK)

Lektor, cand.interpret. *Lilli Lund* (ISK) (delvis udlånt af Institut for Erhvervsproglig Informatik og Kommunikation)

Lektor, lic.phil. *Steffen Nordahl Lund* (ISK)

Lektor, cand.mag. *Niels K. Pedersen* (ISK) (delvis udlånt af Institut for Erhvervsproglig Informatik og Kommunikation)

Lektor, cand.mag. *Uwe Helm Petersen* (ISK)

Lektor, cand.ling.merc. *Sonja Poulsen* (ISK)

Lektor, cand.mag. *Gitte Rasmussen* (ISK)

Lektor, cand.mag. et interpret. *Hans-Otto Rosenbohm* (ISK)

Lektor, cand.mag. *Ingrid Rønberg* (ISK)

Lektor, cand.mag. et interpret. *Søren Schneider* (studiele-der) (ISK)

Lektor, cand.mag. *Flemming Smedegaard* (ISK)

Lektor, cand.jur. *Poul Thybo* (IHKS)

Lektor, cand.ling.merc. *Elsebeth Toft* (DIG)

Udenlandsk lektor *Christian Benne* (ISK)

Udenlandsk lektor *John Nuttall*, M.A. (ISK) (fratrådt 31. juli)

Udenlandsk lektor *Sonya Saunders*, M.A. (ISK)

Lektorvikar, cand.mag. *Merete Birkelund*, ED (ISK) (tiltrådt 1. juli)

Lektorvikar, cand.ling.merc. *Hans Peter Elmøe* (ISK) (tiltrådt 1. august)

Lektorvikar, cand.mag. *Leif Kvistgaard* (ISK) (1. august-31. december)

Adjunkt, cand.mag. *Pia List* (ISK)

Adjunktvikar, cand.mag. *Merete Pedersen* (ISK)

Ekstern lektor, cand.mag. *Henning Kirkegaard* (ISK) (fratrådt 30. juni)

Amanuensis, cand.mag. *Jette Pedersen* (ISK)

Handelslærer *Ulla Brehm*, ED (ISK)

Sekretær *Inger-Lise Hoyer*

Sekretær *Lillian Immerkjær Johansen*

Sekretær *Dagny Sylvest Pedersen*

Ph.D.-studerende pr. 31. december:

Merete Birkelund (ISK) (fratrådt 31. januar)

Faglig vejleder *Lisbeth Bjerrum* (fratrådt 30. juni)

Faglig vejleder *Tine Christensen* (fratrådt 30. juni)

Faglig vejleder *Martin Felbo* (fratrådt 30. juni)

Faglig vejleder *Anders Fogh-Schulz* (tiltrådt 1. september)

Faglig vejleder *Christina L. Lauritzen*

Faglig vejleder *Heidi Kildegaard Thomsen* (tiltrådt 1. september)

Der har i forårssemesteret været ansat 12 undervisningsassistenter og 1 instruktør og i efterårssemesteret 15 undervisningsassistenter og 1 instruktør. Disse har sammenlagt dækket i alt ca. 1.520 konfrontationstimer.

Gæsteforelæsninger

Gæsteforelæsning ved Roy Langer, Ph.D., Handelshøjskolen i København over emnet Tyskerne i vore hoveder (i samarbejde med Center for Tyske Studier og Cand.-negot.-studiet) (9. maj).

Gæsteforelæsning ved professor, doktor Eva-Maria Jakobs, Aachen over emnet Text-Bild-Beziehungen (4. oktober).

Andre arrangementer

Centret deltog i Syddansk Universitets Prøv en studiedag (4. marts).

Lektor Johan D'Haveloose, Mercator Hogeschool, Gent. Seminar over emnerne Intercultural Communication og Professional Presentation (11.-14. april).

Dimittendarrangement for erhvervsproglige dimittender med pårørende (30. juni).

Professor Alois Schumacher, Universitetet i Créteil. Seminar over emnet Fordele og ulemper samt perspektiver for det franske uddannelsessystem (5.-10. september).

Studieteknik samt oplæg om Hvad vil det sige at være studerende? (21. september).

Uddannelsesdag med godt 200 deltagere fordelt på formiddag og eftermiddag (15. november).

Cand.negot. Mette Østergård Have, In2Media, København. Foredrag over emnet Fransk virksomhedskommunikation (4. december).

Studenterudveksling

6 udenlandske studerende har været på studieophold ved centret, mens 14 af centrets studerende har været på studieophold i udlandet.

Erhvervsproglige dagstudier vest for Lillebælt

Studienævnet har ansvar for følgende uddannelser:

Bacheloruddannelsen i erhvervsprog (Kolding)

Bacheloruddannelse i engelsk erhvervsprog og sproglig informatik (Kolding)

Bacheloruddannelse i sprog og turisme (Esbjerg)

Cand.ling.merc.-uddannelse i sproglig informatik (Kolding)

Professor *Per Anker Jensen*

Lektor, cand.ling.merc. *Marianne Ankjær*

Lektor, cand.ling.merc. *Ole Buhl*

Lektor *Ellen Christoffersen*, Ph.D.

Lektor, cand.phil. *Birthe Gawinski*

Lektor, cand.ling.merc. *Frank Grue*

Lektor, cand.interpret. *Alexandra Bonde Henriksen*

Lektor, cand.mag. *Lis Holm*

Lektor, licenciada, cand.oecon. *Virginia Hvid*

Lektor *Lars Johnsen*, Ph.D.

Lektor *Holger Lindberg Jørgensen*, Ph.D.

Lektor, cand.phil. et jur. *Marianne Larsen*

Lektor, cand.interpret. *Peter Lund Lorenzen*

Lektor, cand.interpret. *Lilli Lund*

Lektor *Margrethe Hansen Møller*, Ph.D. (studieleder)

Lektor, cand.phil. *Carl-Henrik Nielsen*

Lektor, cand.ling.merc. *Inge-Marie Nielsen*

Lektor *Birgitte Norlyk*, Ph.D.

Lektor *Bertha Toft*, Ph.D.

Lektor, cand.ling.merc. *Mariette Ulbæk*,

Lektor *Lotte Weilgaard*, Ph.D.

Adjunkt *Mette Nelson*, Ph.D. (tiltrådt 1. marts)

Adjunkt, cand.scient. *Peter Rossen Skadhauge*

Adjunktvikar, cand.ling.merc. *Lene Landbo*
Ekstern lektor, cand.mag. *Ruth Feil*
Ekstern lektor *Asta Høy*, Ph.D.
Ekstern lektor, cand.interpret. *Merete H. Qvist*
Ekstern lektor, cand.ling.merc. *Susanne Simonsen*
Faglig vejleder, cand.ling.merc.-studerende *Jimmi Fevre Bruun* (fratrådt 31. december)
Overassistent *Hanne Gabe Dissing*
Overassistent *Kirsten Busk Eskildsen*
Overassistent *Ulla Jørgensen*
Faglig vejleder, BA-studerende *Rikke Madsen* (fratrådt 30. november)
Overassistent *Birgit Mikkelsen* (fratrådt 29. februar)
Fuldmægtig, cand.jur. *Lisbeth Broegaard Petersen*
Kontorelev *Tina Sandholm Rasmussen* (tiltrådt 14. august)
Faglig vejleder, BA-studerende *Ditte Sveidahl* (fratrådt 30. juni)

Ph.D.-studerende pr. 31. december:
Ole Qvortrup Larsen

Der har i perioden været ansat 14 undervisningsassistenter, som sammenlagt har dækket ca. 560 konfrontationstimer.

Gæsteforelæsninger

Adjunkt Holm Fleischer, Handelshøjskolen i Århus: Ostdeutschland vor und nach der Wiedervereinigung, DDR, Kolding (4. maj)

Nordisk Sprogteknologi (NST)/S.A.I.L. Port Europe: Demo af natursprogssystemer, der inddrager de nordiske sprog.

Andre arrangementer afholdt af studienævnet

Åbent Hus-arrangement i Esbjerg og Kolding (26. februar).

Prøv en studiedag på BA i sprog og turisme, Esbjerg (28. marts).

Studiekontoret har afholdt studievejlederdag, hvor 30-40 studievejledere fra gymnasiale uddannelser i Jylland og på Fyn blev orienteret om IT-relaterede studier i Kolding. BA i engelsk og IT blev præsenteret, Kolding (3. oktober).

Faglig vejleder J.F. Bruun har i forårssemesteret præsenteret cand.ling.merc.-studiet i sproglig informatik for studerende på 6. semester af BA-studiet.

Forelæsninger

Ph.D.-studerende, cand.ling.merc. O.Q. Larsen: Livet efter cand.ling.merc.-studiet, Kolding (13. marts).

Lektor, dr.habil. Martin Rheinheimer, Institut for Historie, Kultur og Samfundsbeskrivelse: Tysk histories indflydelse på tyskernes kultur, Esbjerg (22. februar).

Erhvervsproglige studier under Åben Uddannelse

Studienævnet har ansvaret for følgende uddannelser:

ED 1. del

ED 2. del

BA-suppleringsuddannelsen i erhvervsprog

Lektor, cand.ling.merc. *Marianne Ankjær* (IFKI)

Lektor, cand.ling.merc. *Ole Buhl* (IFKI)

Ph.D.-studerende, cand.ling.merc. *Tina Paulsen Christensen* (IFKI)

Lektor, lic.ling.merc. *Ellen Christoffersen* (IFKI)

Lektor, cand.interpret. *Simon Clement* (IFKI)

Lektor, cand.mag. *Lis Susanne Holm* (IFKI)

Lektor, cand.ling.merc. *Flemming Hoffmann* (ISK)

Lektor, licenciada en economica, cand.oecon. *Virginia Hvid* (IFKI)

Lektor *Holger Lindberg Jørgensen*, Ph.D. (IFKI) (studieleder)

Lektor, cand.phil. et jur. *Marianne Larsen* (IFKI)

Lektor, cand.interpret. *Peter Lund Lorenzen* (IFKI)

Lektor, cand.interpret. *Bertha Marie Toft* (IFKI)

Adjunkt, cand.ling.merc. *Mariette Ulbæk* (IFKI)

Lektor *Lise Lotte Weilgaard Christensen*, Ph.D. (IFKI)

Ekstern lektor, statsaut. translatør *Asta Høy*, Ph.D. (IFKI)

Ekstern lektor, cand.interpret. *Merete Henriksen Qvist*

Ekstern lektor, cand.ling.merc. *Susanne Simonsen*

Overassistent *Bodil Kjærsgaard*

Overassistent *Hanne Gabe Dissing*

Fuldmægtig, cand.mag. *Britta Løck Worm*

Der har i perioden været ansat 7 undervisningsassistenter, som sammenlagt har dækket ca. 520 undervisningstimer.

Filosofi

Centret har ansvar for følgende uddannelser:

BA-grundfag

Sidefag

Kandidatuddannelser

Magisterkonferens

Grundfag i filosofi under Åben Uddannelse

Særlig tilrettelagt sidefag i filosofi under Åben Uddannelse

Professor, dr.phil. *David Favrholt* (FI)

Lektor, mag.art. *Carsten Bengt-Pedersen* (center- og studieleder) (FI)

Lektor, fil.dr. *Cynthia M. Grund* (FI)

Lektor, mag.art. *Jørgen Hass* (FI)

Lektor, cand.phil. *Jens Hebor* (FI)

Lektor, mag.art. et dr. *Søren Harnow Klausen* (FI)

Lektor, dr.phil. *Erich Klawonn* (FI)

Lektor, mag.art. *Niels Thomassen* (FI)

Adjunkt, mag.art. *Peter Wolsing*, Ph.D. (FI)

Amanuensis, cand.phil. *Lars Jørgensen Fahrendorff* (FI) (fratrådt 31. januar)

Amanuensis, mag.art. *Lars Grassme Binderup* (FI) (tiltrådt 1. februar)

Ekstern lektor, cand.scient. et art. *Poul René Bertelsen* (FI)

Ekstern lektor, cand.phil. *Helle Thylkjær Henriksen* (FI) (fratrådt 31. januar)

Ekstern lektor, cand.phil. *Caroline Schaffalitzky de Muckadell* (FI)

Faglig vejleder, stud.mag. *Linea Petersen*

Assistent *Tove Nadolny* (fratrådt 31. januar)

Assistent *Birgitte Ryfeldt Rasmussen* (tiltrådt 1. februar)

Kontorfuldmægtig *Wibke Rickers*

Der har i forårs- og efterårssemestret været ansat 3 undervisningsassistenter. Disse har undervist i alt 143 timer.

Andre arrangementer afholdt af centret

S. Harnow Klausen arrangerede Filosofisk Forårskademi, hvor man var vært for filosofistuderende fra København, Roskilde og Århus med temaet Kant og kantianismen i moderne filosofi (20.-24. marts). S. Harnow Klausen bidrog endvidere med foredraget Analytisk transcendentale filosofi og Helmholtz: fysiologisk kantianisme. S. Harnow Klausen ledede en ekskursion til konferencen The Evolution of the Intelligent Mind ved King's College, London, England (15-16. april). P. Wolsing ledede en ekskursion til Tübingen, Tyskland, med besøg på Eberhardt-Karls Universität (27. oktober-5. november). Foredragsforeningen Symposion har afholdt følgende foredrag og arrangementer:

Forskningsbibliotekar, dr.phil. Jørn Schiøslær, OUB: Fransk materialisme i 1700-tallet (7. marts), lektor C.M. Grund, Center for Filosofi, Syddansk Universitet, Odense: Om forholdet mellem musik og filosofi (2. maj), lektor Povl Götke, Center for Religiosstudier, Syddansk Universitet, Odense: Religion og Filosofi (19. september), professor Chris Sinha, Institut for Sprog og Kommunikation, Syddansk Universitet, Odense: Intersubjectivity, reference and ecological realism. A developmental perspective (10. oktober). Symposion og Filosofisk Forening, Aarhus Universitet har afholdt Wittgenstein Weekend med foredragsholderne Bob Hale, Paisley Livingstone og Steen Brock, Rønne Efterskole (27.-29. oktober). Den 7. november afholdtes en Karrieredag, hvor forlagsdirektør Morten Hesseldahl, Høst & Søn, gymnasieadjunkt Karin Rosenmejer Larsen, Vesterbros enkeltfags-hf, København og seminarielærer Merete Wiberg, Jelling Statsseminarium, alle kandidater i filosofi, fortalte om karriereplanlægning mm. Lektor S.H. Klausen og adjunkt P. Wolsing afholdt Filosofisk boksekamp (5. december).

Fransk og Frankofone Studier

Centret har ansvar for følgende uddannelser:

Grunduddannelse/BA i fransk

1-årig sidefagsuddannelse i fransk

1 1/2-årig sidefagsuddannelse i fransk

Kandidatuddannelse i fransk

2-årig overbygning på erhvervsproglig BA i fransk (korr.mag.-ordning)

Magisterkonferens i romansk filologi

Særligt tilrettelagt grunduddannelse i fransk

Professor, dr. phil. *Gerhard Boysen* (studieleder) (ISK)

Professor, dr.phil. *Jørn Moestrup* (ILKM)

Professor, dr.phil. *Morten Nøjgaard* (ILKM)

Lektor, dr. *Jacques Caron* (ILKM)

Lektor, dr. *Gérard Lehmann* (ILKM)

Lektor, cand.mag. *Anne Jensen*, Ph.D. (ISK)

Lektor, licenciée ès-lettres *Anne-Marie Kiener* (ISK)

Lektor, cand.mag. *Poul Søren Kjærsgaard*, Ph.D. (ISK)

Lektorvikar, cand.mag. *Merete Birkelund* (ISK)

Adjunktvikar, cand.mag. *Merete Pedersen* (ISK)

Ekstern lektor, cand.mag. et art. *Klavs Nordstrand*

Ekstern lektor, cand.mag. *Maurice Wagner*

Overassistent *Marianne Hegelund* (ILKM)

Overassistent *Anne-Christina Damsgaard Nielsen* (ILKM) (fratrådt 31. marts)

Overassistent *Dorthe Koch Hansen* (ILKM) (fratrådt 11. maj)

Faglig vejleder *Maibrit Christensen*

Faglig vejleder *Dorte Gram Nybroe*

Der har i forårs- og efterårssemestret været ansat i alt 7 undervisnings-assistenter/instruktører, der har undervist i 337 timer.

Andre arrangementer afholdt af centret:

Center for Fransk og Frankofone Studier har i samarbejde med Alliance Française, Odense arrangeret:

Oplæsnings- og viseaften Franske digte og viser ved Marcel Zaragoza og Buck Langlois (30. marts).

Præsentation af Molières Le Bourgeois Gentilhomme ved professor M. Nøjgaard (7. november).

Opførelse af Molières Le Bourgeois Gentilhomme ved Eric Eychenne (13. november).

Foredraget Féminisme et Révolution ved professor M. Nøjgaard (28. november).

Center for Fransk har i samarbejde med Center for Spansk og Institut for Sprog og Kommunikation arrangeret et fællesromansk møde om grammatik på grunduddannelsen (29. september).

Center for Fransk har arrangeret ekskursion for en gruppe studerende til København under ledelse af J. Caron, G. Lehmann og M. Wagner med besøg blandt andet på Institut Français og Statens Museum for Kunst (15. november).

De grænseoverskridende studier

BA i sprog og pædagogik
BA i sproglig og kulturel formidling
Cand.ling.merc. i sproglig og kulturel formidling

Professor *Ernst Apeltauer* (Universität Flensburg)
Ph.D.-studerende, lic.phil. *Karin Bienz* (IFKI)
Forskningsassistent, cand.mag. *Tavs Bjerre* (IFKI)
Lektor, dr.phil. *Maria Bonner* (IFKI) (tiltrådt 1. august)
Lektor, cand.interpret. *Simon Clement* (IFKI)
Dozent *Regina Dengel* (Universität Flensburg)
Professor *Hartwig Eckert* (Universität Flensburg)
Adjunkt, cand.phil. et jur. *Lars Eriksen* (IFKI) (fratrådt 30. juni)
Adjunkt *Stefan Thomas Gries*, Ph.D. (IFKI)
Adjunkt, cand.ling.merc. *Anne Marie Hulgaard* (IFKI)
Amanuensis, cand.phil. *Pia List* (IFKI)
Amanuensis, cand.mag. *Ella Mølgaard* (IFKI)
D.Phil. MA. *Geoff Parker* (Universität Flensburg)
Lektor, cand.mag. *Niels K. Pedersen* (IFKI)
Lektor, cand.mag. *Uwe Helm Petersen* (ISK)
Dozent *Sabine Riedel* (Universität Flensburg)
Ekstern lektor, cand.mag. *Kjeld Melvad*
Faglig vejleder, stud.ling.merc. *Helle Hildebrand*
Faglig vejleder, stud.ling.merc. *Birthe Albrecht*
Overassistent *Mona Lüthje*
Korrespondent *Nicole Beth*
Fuldmægtig, magister *Helle Hede Hansen*
Fuldmægtig, cand.mag. *Britta Løck Worm*

Der har i perioden været ansat 6 undervisningsassistenter, som sammenlagt har dækket ca. 450 konfrontationstimer.

Andre arrangementer afholdt af studienævnet i Sønderborg/Flensborg

Professor Hannes Kniffka, Rheinische Friedrich-Wilhelms-Universität, Bonn-Linguistische Hilfe
bei der Täterermittlung Sprachwissenschaftliche Autor-
schaftsanalyse anonymer Texte, Sønderborg (13. april).

Cheftolk Klaus Bischoff, EU, Bruxelles: Hvad laver en EU-tolk, og hvilke kvalifikationer kræves? (4. oktober).

Grænseoverskridende erhvervsdag/kontaktbørs, Sønderborg (5. oktober):

Professor Jacob Buur, Mads Clausen Institut, Sønderborg: Learning the language of users - the challenge of future engineers and marketing researchers.

Professor Eva Maria Jacobs, Technische Hochschule Aachen: Textproduktion im Internet - Elektronische Kommunikation in Unternehmen und Selbstdarstellung von Unternehmen im Internet.

Lektor Svend Hollensen, Syddansk Universitet: Virksomheders E-commerce strategi - Et internationalt perspektiv.

Werner Koop, reklamebureauet Koop & Hagenkötter: Speziell die Dänen - speziell die Deutschen. Märkte, Meinungen und Mentalitäten, Sønderborg (9. november).

Center for Græsk-Romerske Studier

Centret har ansvar for følgende uddannelser:
Tofaglig BA-uddannelse i græsk/latin/oldtidskundskab
Etfaglig BA-uddannelse i græsk/latin/oldtidskundskab, sproglig gren/oldtidskundskab, arkæologisk gren/græsk litteratur/klassisk filologi
Sidefag i græsk/latin/oldtidskundskab
Tofaglige kandidatuddannelser i græsk/latin/oldtidskundskab, sproglig gren/oldtidskundskab, arkæologisk gren/græsk litteratur
Etfaglig kandidatuddannelse i klassisk filologi
Magisterkonferens i klassisk filologi
Særligt tilrettelagt sidefag i romersk arkæologi (Åben Uddannelse)
Elementarkurser i latin og græsk

Professor, dr.phil. *Minna Skafte Jensen* (ILKM)
Docent, dr.phil. *Jacob Isager* (IHKS) (studieleder til 30. juni)
Lektor, dr.phil. *Poul Pedersen* (IHKS) (studieleder 1. juli - 31. december)
Lektor, lic.phil. *Fritz S. Pedersen* (IHKS)
Ekstern lektor, lic.phil. *Sven Lindahl*
Ekstern lektor, cand.phil. *Jørgen A. Jacobsen* (indtil 30. juni)
Ekstern lektor, mag.art. *Thyge C. Bro* (indtil 30. juni)
Ekstern lektor, mag.art. *Helene Blinkenberg Hastrup* (fra 1. august)
Centersekretær, korrespondent *Anne-Marie Gertsen*, ED
Faglig vejleder, stud.mag. *Mette Tetzschner Vinther*

Der har været ansat 14 undervisningsassistenter, der tilsammen har undervist i 909 timer samt 3 instruktører, der tilsammen har undervist i 120 timer.

Ekskursioner

T.C. Bro ledede en ekskursion til København med besøg på Ny Carlsberg Glyptotek og Afstøbningsamlingen for de studerende på den særligt tilrettelagte sidefagsuddannelse i græsk arkæologi (25. marts).

T.C. Bro ledede en ekskursion til det klassiske Grækenland med besøg i Delfi, Olympia, Bassae, Epidauros, Mykene, Korinth og Aegina samt i Athen med Akropolis, Agora, Kerameikos, Nationalmuseet og Kyklademuseet for de studerende på den særligt tilrettelagte sidefagsuddannelse i græsk arkæologi (14.-24. april).

O. Balslev ledede en ekskursion Det romerske Britannien med besøg i arkæologiske områder i Sydengland fra den romerske tid (1.-7. maj).

Gæsteforelæsninger

Dr. Nicholas Horsfall, Rom The Roman Legionary as his own Historian (28. september).

Center for Historie

Centret har ansvar for følgende uddannelser:
BA-grundfag i historie i Odense og Esbjerg
Sidefag i historie i Odense og Esbjerg
Kandidatuddannelser i Almen historie, Samtidshistorie og Lokalhistorie
Magisterkonferens i historie
Særligt tilrettelagt sidefag i historie under åben uddannelse i Fredericia

Professor, dr.phil. *Poul Holm* (IHKS) (fra 1. februar)
Professor, dr.phil. *Bent Jensen* (IHKS)
Professor, dr.phil. *Knud J.V. Jespersen* (IHKS)
Professor, dr.oecon. *Hans Chr. Johansen* (IHKS) (orlov)
Professor, dr.phil. *Flemming Just* (IHKS)
Docent, lic.phil. *Jens-Jørgen Jensen* (Institut for Statskundskab)
Lektor, cand.mag. *Lars Erslev Andersen* (IHKS)
Lektor, lic.phil. *Tønnes Bekker-Nielsen* (IHKS) (fra 1. februar)
Lektor *Michael Bregnsbo*, Ph.D. (IHKS)
Lektor, dr.phil. *Jesper Carlsen* (institutleder) (IHKS)
Lektor, dr.phil. *Per H. Hansen* (studieleder) (IHKS)
Lektor, mag.art. *Harry Haue* (DIG)
Lektor, mag.scient. *Jan Hjarnø* (Dansk Center for Migration og Etniske Studier)
Lektor, cand.mag. *Signe Isager* (IHKS) (orlov til 31. december)
Lektor *Kurt Villads Jensen*, Ph.D. (IHKS)
Lektor, lic.phil. *Erik Kulavig* (IHKS)
Lektor, dr.phil. *Kay Lundgreen-Nielsen* (IHKS)
Lektorvikar, dr.phil. *Anders Monrad Møller* (IHKS)
Lektor, lic.phil. *Per Grau Møller* (IHKS) (orlov)
Lektor *Mehmet Ümit Nedef*, Ph.D. (IHKS)
Lektor, mag.art. *Søren Mørch* (IHKS)
Lektor, fil.dr. *Tore Nyberg* (IHKS)
Lektor, cand.oecon. *Finn Olesen* (Institut for Miljø- og Erhvervsøkonomi)
Lektor, dr.phil. *Finn Stendal Pedersen* (IHKS)
Lektor, dr.habil. *Martin Rheinheimer* (IHKS)
Lektor, cand.mag. *Therkel Stræde* (IHKS)
Lektor, lic.phil. *Nils Arne Sørensen* (IHKS)
Lektor *Peter Thaler*, Ph.D. (fra 1. august)
Lektor, dr.phil. *Aage Trommer* (IHKS) (til 30. november)
Adjunkt *Lars Bisgaard*, Ph.D. (IHKS)
Adjunkt, fil.dr. *Monika Janfelt* (IHKS)
Adjunkt *Stuart Ward*, Ph.D. (IHKS)
Ekstern lektor, cand.mag. *Cai Schat Behrend*
Ekstern lektor, cand.phil. *Jørgen A. Jacobsen* (fra 1. september)
Ekstern lektor, cand.mag. *Karen Rørby Kristensen* (fra 1. februar)
Ekstern lektor, cand.mag. *Thyra Nors*
Ekstern lektor, cand.mag. *Steen Ousager*
Ekstern lektor, dr.phil. *Erland Porsmose*
Ekstern lektor, cand.phil. *Lene Wul* (fra 1. september)
Overassistent *Ulla Jørgensen*

Kontorfuldmægtig *Vivian Kapper*
Overassistent *Lilian Kristensen*
Faglig vejleder *Ann Christina Hansen*
Faglig vejleder *Malene Schacke*
Faglig vejleder *Janus Benn Sørensen*

Ph.D.-studerende pr. 31. december:
Ane Bysted
Lars Christensen
Gerret Liebving Schlaber

Der har i forårs- og efterårssemestret været ansat 2 undervisningsassistenter og 21 instruktører, som har undervist i alt 986 timer

Ekskursioner

8. marts til Rigsarkivet, Kort- og Matrikelstyrelsen og Arbejderbevægelsens Bibliotek og Arkiv i forbindelse med undervisningen i Administrationshistorie og Arkivkundskab under ledelse af S. Ousager.

11. april Esbjerg-studerende til Landsarkivet og Det Tyske Mindretal i Aabenraa under ledelse af M. Rheinheimer.

19.-25. april til Moskva, blandt andet med besøg i Dumaen, hos dagbladet *Izvestija*, Den amerikanske Ambassade, ekskursion til Kreml og besøg af et parti- og ministeriumsarkiv under ledelse af E. Kulavig.

28.-30. april til Lund, Bosjökloster, Vä og Bäckaskog under ledelse af T. Nyberg.

26. oktober til Sønderborg Slot og mindretalsinstitutioner i Flensborg i forbindelse med overbygningsområdet Sønderjyllands historie 1815-1920 under ledelse af G.L. Schlaber.

8. november Esbjerg-studerende til København med besøg på Ny Carlsberg Glyptotek og Den kgl. Afstøbnings-samling under ledelse af T. Bekker-Nielsen og M. Rheinheimer.

9. november til Assens, Jordløse og Fåborg til synlige gravmonumenter fra yngre stenalder og bronzealder under ledelse af J.A. Jacobsen.

Gæsteforelæsninger

Lektor Thorsten B. Olesen, Aarhus Universitet: Danmark og USA i Den kolde Krig 1945-1968 (23. marts).

Leif Frederiksen, Formand for Operaens Venner, Odense: Richard Wagner og antisemitismen (11. april).

Professor Michael T. Allen, Georgia Institute of Technology, Atlanta: Jødeudryddelsens teknologi (Tyskland og Østeuropa 1941-45) (3. maj).

Forskningsstipendiat, Ph.D. Anders Holm Rasmussen, Københavns Universitet: Præster og polisreligion (11. maj).

Generalkonsul, professor Henrik Becker-Christensen, Flensborg: Den nationale selvbestemmelsesret og grænsespørgsmålet – da Sønderjylland blev delt 1918-1920 (7. december) og Fra grænsekamp til sameksistens. Det dansk-tyske grænseland fra 1920 til i dag (14. december).

Andre arrangementer afholdt af centret

16.-19. marts: Seminar med titlen Mennesket i historien. Arrangementet var tilrettelagt af historiestuderende.

23. juni tog centret ved en reception afsked med årets 36 hovedfagskandidater.

3. november: Speciale- og BA-projektskrivekursus for historiestuderende ved cand.psych. Lotte Reinecker, Formidlingscentret ved Humaniora, Københavns Universitet.

Interaktive Medier

Centret har ansvar for følgende uddannelser:

Kandidatuddannelsen i Multimediedesign, teknologi og produktion

Masteruddannelsen i Multimediedesign, teknologi og produktion

Professor *Lars Qvortrup* (HUM) (tiltrådt 1. september)

Professor, dr.phil *Niels Ole Bernsen* (NAT)

Lektor, cand.phil *Henning Pryds* (HUM) (centerleder forår og efterår)

Forskningslektor *Laila Dybkjær*, Ph.D. (NAT) (fondslønnet)

Adjunkt *Gitte Braut Rose* (HUM) (efterårssemestret)

Adjunkt *Bo Kampmann Walther* (HUM)

Adjunkt *Saturnino Luz*, Ph.D. (NAT) (fratrådt 31. december)

Adjunkt *David M. Roy*, Ph.D. (NAT) (fratrådt 31. august)

Amanuensis *Morten Boeriis* (HUM) (tiltrådt 6. december)

Forskningsassistent *Malene Wegener* (NAT) (fondslønnet, tiltrådt 1. oktober)

Systemadministrator *Bent Nygaard* (NAT) (tiltrådt 1. oktober)

Overassistent *Jeanet Dal Hartvigsen* (HUM) (barselsvikar, tiltrådt 20. november)

Overassistent *Lise Lotte Julin Nielsen* (HUM) (barsel pr. 1. december)

Faglig vejleder, stud.cand.it *Dorte Fløjgaard*

Der har i forårs- og efterårssemesteret været ansat 8 undervisningsassistenter i 237 timer.

IT i Virksomhedens Tekstproduktion

Centret har ansvar for følgende uddannelser:

Kandidatuddannelse i IT i Virksomhedens Tekstproduktion, Kolding.

Professor *Per Anker Jensen* (daglig leder)

Professor *Per Hasle*, Ph.D.

Lektor *Lars Johnsen*, Ph.D.

Lektor *Lis Susanne Holm*

Adjunkt *Mette Nelson*, Ph.D.

Overassistent *Kirsten Busk Eskildsen*

Kulturstudier

- Medier · Køn · Børn og Unge · Folkeoplysning · Design

Den 22. august blev Center for Kulturstudier, Medier og Formidling og Center for Kvinde- og Kønsstudier fusioneret.

Centret for Kulturstudier, Medier og Formidling havde ansvaret for følgende uddannelser:

Kandidatuddannelse i Kultur og Formidling

Sidefagsuddannelse i Kulturformidling

Sidefagsuddannelse i Organisationskultur

Sidefagsuddannelse i Børne- og Ungdomskultur

Sidefagsuddannelse i Humanistiske Designstudier

Sidefagsuddannelse i Anvendt Visuel Kommunikation

Åben Uddannelse i Børne- og Ungdomskultur

Åben Uddannelse i Oplysningens Kultur

Professor, dr.phil. *Kirsten Drotner* (efterårssemestret)

Lektor, cand.phil. *Johs. Nørregaard Frandsen*

Lektor, mag.art. *Jørgen Gleerup*

Lektor, cand.mag. *Jørn Guldberg*

Lektor, mag.art. *Flemming Mouritsen* (delvist frikøbt, delvist aflønnet af projekt Barndoms- og Børnekulturforskning)

Lektor, cand.phil. *Henning Pryds*

Lektor, dr.phil. *Ning de Coninck-Smith* (aflønnet af projekt Barndoms- og Børnekulturforskning, fratrådt som centerleder 22. august, i efterårssemestret forlagt tjenestested USA)

Adjunkt *Bodil K. Jensen*, Ph.D. (barselsorlov 11. maj-6. december)

Adjunkt *Gitte Braut Rose*, Ph.D. (fratrådt som forskningsadjunkt 31. januar)

Forskningslektor, cand.mag. *Marianne Horsdal* (delvist aflønnet af Velfærd DLH i projekt Voksenundervisning, Folkeoplysning og Demokrati, fratrådt 31. marts)

Ekstern lektor, cand.phil. og bibliotekar *Jan Graulund* (tiltrådt 1. september)

Ekstern lektor, cand.mag. *Bjarne Kildegaard Hansen* (efterårssemestret)

Ekstern lektor, mag.art. *Jens Ager Hansen*

Ekstern lektor, cand.mag. *Jens Jørgen Hansen* (tiltrådt 1. september)

Ekstern lektor, cand.mag. *Niels Buur Hansen* (tiltrådt 1. september)

Ekstern lektor, cand.mag. *Pia Harritz* (efterårssemestret)

Ekstern lektor, cand.mag. *Esben Hedegaard* (tiltrådt 1. september)

Ekstern lektor, cand.mag. *Helene Høyrup* (tiltrådt 1. september)

Ekstern lektor, cand.mag. *Hanne Jørndrup*, (tiltrådt 1. september)

Ekstern lektor, forskningsmedarbejder *Ove Korsgaard* (tiltrådt 1. september)

Ekstern lektor, cand.mag. *Rune Ottogren Lundberg* (til-

trådt 1. september)
Ekstern lektor, cand.mag. *Anders V. Munch* (efterårssemestret)
Ekstern lektor, cand.mag. *Kaare Werner Nielsen* (efterårssemestret)
Ekstern lektor, mag.art. *Gertrud Øllgaard* (tiltrådt 1. februar)
Forskningsadjunkt, cand.phil. *Karen Elberg*
Forskningsadjunkt *Jesper Olesen*, Ph.D. (aflønnet af projekt Barndoms- og Børnekulturforskning)
Amanuensis, cand.mag. *Morten Boeriis* (tiltrådt 6. december)
Amanuensis, cand.mag. *Finn Wiedemann* (fratrådt som forskningsadjunkt 31. juli)
Kandidatstipendiat, cand.phil. *Marianne Thesander* (aflønnet af projekt Barndoms- og Børnekulturforskning, fratrådt 30. september)
Forskningssekretær, cand.mag. *Torben Kure Marker* (delvist aflønnet af projekt Barndoms- og Børnekulturforskning)
Overassistent *Gerda Carsing*
Overassistent *Ellinor Kruse* (barselsorlov fra 11. juli)
Assistent *Ingerlis Højgaard* (tiltrådt 3. juli)
Faglig vejleder *Jacob Pelle*

Ph.D.-studerende pr. 31. december:
Hans-Christian Jensen (delvis aflønnet af forskningsprojekt Velfærdsbyen. Sociale, kulturelle, byarkitektoniske og byplanmæssige forskningsproblemer i velfærdsbyen)
Björg Kjær (delvist aflønnet af Danmarks Biblioteksskole)
Tinna Kjær-Olesen (aflønnet af projekt Barndoms- og Børnekulturforskning)
Bo Vestergård Madsen (delvis aflønnet af forskningsprojekt Voksenuddannelse, Folkeoplysning og Demokrati, fratrådt 31. december)
Troels Rasmussen (aflønnet af Idrættens Forskningsråd, fratrådt som forskningsassistent 31. marts)
Michael Harlind Aagaard (aflønnet af projekt Barndoms- og Børnekulturforskning, fratrådt 30. juni som ekstern lektor, tiltrådt 1. juli som forskningsassistent, fratrådt 31. oktober)

Der har været 29 undervisningsassistenter med i alt 1007,5 konfrontationstimer.

Center for Kvinde- og Kønstudier havde ansvar for følgende uddannelser:

1- og 1 1/2-årigt sidefag i Køn og Kultur
BA-grundfag i Køn, kultur, teknologi (4-reatrigt deltidsstudium, Åbent Universitet)
1 1/2-årigt sidefag i Køn, kultur, teknologi (3-årigt deltidsstudium, Åbent Universitet)
1-årigt sidefag i Omsorgs- og teknologikultur (2-årigt deltidsstudium, Åbent Universitet)
1-årigt sidefag i Krop, kommunikation, teknologi (2-årigt deltidsstudium, Åbent Universitet)

Lektor, dr.phil. *Nina Lykke* (ILKM) (halvt orlov)
Lektor, lic.phil. *Anne Scott Sørensen* (ILKM) (tiltrådt som centerleder 22. august)
Amanuensis, cand.mag. *Dorte M.R. Andersen* (ILKM)
Ekstern lektor, cand.mag. *Lotte Augustesen* (ILKM) (forårssemestret)
Korrespondent *Birgitta Rosendal* (ILKM)

Ph.D.-studerende pr. 31. december:
Cathrine Egeland (ILKM)
Lotte Nyboe (ILKM) (aflønnet af projektbevilling fra Freja-midler)

Der har i forårssemesteret været ansat 1 undervisningsassistent i 32,5 arbejdstimer.

Gæsteforelæsninger ved Center for Kulturstudier

Professor Lars Qvortrup, Intermediae, Aalborg Universitet: Informationssamfundet — det lærende samfund (25. februar).

Mette Sandbye, Institut for Litteraturvidenskab, Københavns Universitet: Fotografiet fortæller, om arbejdet med afhandlingen Mindesmærker, tid, erindring og historiefortælling i den fotobaserede samtidskunst (23. marts).

Mediekunstneren Douglas Davies, New York, USA: Performance art og multimedie. Arrangeret sammen med institut for Litteratur, Kultur og Medier, Center for Interaktive Medier, Center for Kvinde- og Kønstudier og projekt FREJA ("Cyberspace og Kyborg") (1. maj).

Instituttet og Freja og Kulturstudier: Associate Professor of Linguistics at the University of Texas at Arlington and Visiting Associate Professor of Information Science at Indiana University Susan C. Herring: Nicks, Masks, and Scripts: Doing Gender in IRC (16. oktober).

Visiting Professor at the Center for the Study of Women in Society, University of Oregon, USA. Ph.D. in speech communication with a focus on socio-linguistics, University of Illinois Cheri Kramarae: The Gendered Designs of the Internet (16. oktober).

Etnolog Signe Mellemegaard, Institut for Arkæologi & Etnologi, Københavns Universitet: Natualiseringsprocesser (4. november).

Afdelingsleder Morten Dall, Designskolen Kolding: Industriel design og Designskolens rolle i designdebatten (14. november).

Jørgen Gleeup, Syddansk Universitet: Om innovation og modernitet „Play and Playgrounds“ (13. december).

Andre arrangementer afholdt af Center for Kulturstudier

Sådan går dagen for lille Lise - og Oskar. Udstillingen om ting til børn gennem 150 år. 8 danske provinsbyer (sluttet maj).

Møde i følgegruppen for projekt Barndoms- og Børnekulturforskning (12. januar og 18. maj).

International forskerkonference: Childhood between Research and Practice (17.-19. november).

Reception i forbindelse med fusion af Center for Kulturstudier, Medier og Formidling samt Center for Kvinde- og Kønsstudier (13. oktober).

Fra tid til anden, udstilling i kartotekssalen på Universitetsbiblioteket arrangeret af studerende i faget Praktisk Formidling (10. november-31. december).

Ekskursioner ved Center for Kulturstudier

Jørn Guldborg ledede en ekskursion for 9 personer til Dansk Design Center m.m., København (22. marts).

På en ekskursion til Berlin deltog 19 kulturstuderende (1.-5. maj).

Anders V. Munch ledede en ekskursion for 8 personer til Designskolen i Kolding (1. december).

Anders V. Munch ledede en ekskursion for 11 personer til Louisiana, Dansk Designcenter og Malmø (5.-6. december).

Publikationer ved Center for Kulturstudier

Centret redigerer og udgiver bøger i skriftserien Udspil. Centrets Arbejdsrapporter

Coninck-Smith, Ning de. Nr. 11, Family Strategies and Schooling. Denmark 1880-1914.

Hengst, Heinz. Nr. 12, Vom Cow-boy zum Horse-girl.

Møller, Gitte Abildtrup. Nr. 13, En landeplage driver ind over Danmark. Om den danske Nick Carter-debat, 1908-10.

Coninck-Smith, Ning de, Hans-Christian Jensen, Signe Mellemegaard og Gertrud Øllgaard. Nr. 14, Sådan går dagen for lille Lise - og Oskar. Tekster til en udstilling om ting for børn i 150 år.

Olesen, Jesper. Nr. 15, Forsvar for Ph.D.-afhandlingen Børn som publikum.

Coninck-Smith, Ning de. Nr. 16, Danger is looming here. Moral Panic & Urban Children's and Youth Culture in Denmark 1890-1814.

Frandsen, Johs. Nørregaard. Nr. 17, En ny tids bonde. Essay om landbokulturens bevidsthedsformer.

Hengst, Heinz. Nr. 18, Reconquering Urban Spots and Spaces? Children's Public(ness) and the Script of Media Industry.

Litteraturvidenskab og Semiotik

Centret har ansvar for følgende uddannelser:

Grunduddannelse/BA i litteraturvidenskab

1- og 1 1/2-årig sidefagsuddannelse i litteraturvidenskab

2-årig kandidatuddannelse i litteraturvidenskab

Magisterkonferensuddannelse i litteraturvidenskab

1- og 1 1/2-årig sidefagsuddannelse i semiotik

Særligt tilrettelagt grunduddannelse i litteraturvidenskab

(Åben Uddannelse)

Professor, mag.art. *Jørgen Dines Johansen* (ILKM) (studieleder)

Professor, dr.phil. *Jørn Moestrup* (ILKM)

Lektor dr.phil. *Bo Hakon Jørgensen* (ILKM)

Lektor, dr., mag.art. *Carsten Nicolaisen* (ILKM) (fratrådt 31. december)

Lektor, cand.mag. *Annelise Ballegaard Petersen* (ILKM)

Lektor, mag.art. *John Thobo-Carlsen* (ILKM)

Lektor, mag.art. *Maj Skibstrup* (ILKM) (fratrådt 31. december)

Adjunkt, mag.art. *Gitte Duemose Hansen* (ILKM)

Adjunkt, mag.art. *Rasmus Thorning Hansen* (ILKM)

Amanuensis, lic.phil. *Erling Davidsen* (tiltrådt 1. september)

Ekstern lektor, mag.art. *Søren Michael Kristensen* (tiltrådt 1. september)

Ekstern lektor, mag.art. *Karen Hvidtfeldt Madsen*

Ekstern lektor, mag.art. *Leif Søndergaard*

Ekstern lektor, mag.art. *Pia Harritz* (1. februar-31. august)

Ekstern lektor, mag.art. *Helle Hovgaard Jørgensen* (tiltrådt 1. februar)

Overassistent *Lisbeth Helge* (tiltrådt 1. januar)

Faglig vejleder *Søren Frank* (fratrådt 1. november)

Faglig vejleder *Signe Møller Jørgensen* (tiltrådt 1. august)

Ph.D.-studerende *Helle Munkholm Davidsen*

Ph.D.-studerende *Lisa Korsbek Christensen*

Der har i efterårssemestret været ansat i alt 2 instruktører, der har undervist i i alt 105 konfrontationstimer.

Ekskursioner

R.T. Hansen og L. Søndergaard ledede ekskursion 18.-25. maj til Nordfrankrig (Haut Königsburg, Colmar, Chartres, Saint Malo, Mont Saint-Michel, Bayeux og Gent) i forbindelse med de to overbygningskurser om Det karnevaleske i middelalderen, hos Rabelais og Cervantes og Middelalderens aristokratiske univers.

Maritim og Regional Historie

Center for Maritim og Regional Historie, som er etableret i samarbejde mellem Syddansk Universitet og Fiskeri- og Søfartsmuseet, Esbjerg åbnede med en reception og festforelæsninger.

P. Holm præsenterede centerets arbejdsplan, og Dr. David J. Starkey, Universitetet i Hull, England holdt festforelæsning over temaet Internationale perspektiver på maritim historie (23. februar).

Professor, dr.phil. *Poul Holm* (fra 1.februar)

Lektor, dr.habil. *Martin Rheinheimer*

Sekretær *Helle K. Raun* (fra 1.april).

Ph.D.-studerende pr. 31. december:

Maibritt Bager

Medarbejdernes aktiviteter uden for centret

M. Bager har sammen med P. Holm deltaget i Third International Congress of Maritime History, arrangeret af Center for Maritim og Regional Historie, Syddansk Universitet og Fiskeri- og Søfartsmuseet, Esbjerg (3.-5. august). Medlem af styringsgruppen for Østersøen, Nordsøen og Norskehavet under det globale havforskningsprogram History of Marine Animal Populations. Har med indlæg om Ferskvandsfiskeriet under Skanderborg og Silkeborg len i 1600-tallet deltaget i De danske museers fiskeripulje, Ry (17. august).

P. Holm har arrangeret workshoppen History of Marine Animal Populations med deltagelse af 20 forskere fra 12 lande, Esbjerg (19.-22. februar). Han har sammen med museumsdirektør Morten Hahn-Pedersen været arrangør af 3rd International Congress of Maritime History, Syddansk Universitet, Esbjerg (2.-5. august). Han har deltaget i workshop om Museums and Marine Laboratories, Census of Marine Life, Kreta, Grækenland (15.-18. november). Har med henblik på at forberede projektansøgning for History of Marine Animal Populations været på studierejser til Universitetet i Hull, England (28.-31. marts) til San Diego, USA (15.-27. maj) og New Hampshire, USA (25.-30. oktober). Medlem af Statens humanistiske Forskningsråd og siden august medlem af forretningsudvalget for samme. Medlem af den tværrådslige programkomité for fødevarerforskning, FELFO. Medlem af bestyrelsen for forskningsprojektet Foranderlige Landskaber. Medlem af styrekomiteen for Census of Marine Life. Instituttets repræsentant i og sekretær for Northern European Historical Research Network, NEHRN siden juli. Medlem af den rådgivende videnskabelige komité for Nationalmuseets Marinarkæologiske Forskningscenter. Medlem af styregruppen for projektet Nyt Liv på Esbjerg Fiskerihavn. Advisory Editor for den planlagte Oxford Encyclopedia of Maritime History. Medlem af styregruppen for projektet Natur im Konflikt i samarbejde med professor Ludwig Fischer, Hamborgs Universitet, Tyskland. Censor ved Grønlands Universitet. Han har holdt

indlæg om Center for Maritim og Regional Historie ved inspirationsseminar for Historisk Institut, Aarhus Universitet, på Sandbjerg Slot, Sønderborg (22. august). Har holdt indlæg om Øresundstoldregnskaberne og det bohuslenske fiskeri i 1500-tallet ved 3rd International congress of Maritime History, Esbjerg (4. august). Han har afholdt populærvidenskabelige foredrag.

M. Rheinheimer har organiseret den 14. årskonference ved Deutsche Gesellschaft für Psychohistorische Forschung med temaet Gruppenphantasien und Gewalt, Kiel, Tyskland (17.-19. marts). Han har med foredrag om Faktoren der Ausbreitung von Dorfordnungen im Herzogtum Schleswig deltaget i konference arrangeret af Arbeitskreis für Agrargeschichte, Max-Planck-Institut für Geschichte, Göttingen, Tyskland (23. juni). Han har holdt foredrag om Gesetze für die Bauerschaft: Dorfordnungen aus Nordfriesland i Nordfriisk Instituut, Bredstedt (21. oktober). Han har holdt foredraget Zwischen Amrum und Alger: Hark Olufs' Sonderbare Avanturen ved konference arrangeret af Arbeitskreis für Wirtschafts- und Sozialgeschichte Schleswig-Holsteins. Koppelsberg, Plön, Tyskland (27. oktober). Sekretær for Arbeitskreis für Wirtschafts- und Sozialgeschichte Schleswig-Holsteins og har udgivet tidsskriftet Rundbrief des Arbeitskreises für Wirtschafts- und Sozialgeschichte Schleswig-Holsteins. Redaktør sammen med dr. Ortwin Pelc, Museum für Hamburgische Geschichte, Tyskland, dr. Ingwer Ernst Momen, Universitätsbibliothek Kiel, Tyskland og professor, dr. Peter Wulf, Institut für Zeit und Regionalgeschichte, Schleswig, Tyskland af rækken Studien zur Wirtschafts- und Sozialgeschichte Schleswig-Holsteins. Medlem af bestyrelsen i Deutsche Gesellschaft für Psychohistorische Forschung, og sammen med dr. Ralph Frenken, Universität Frankfurt am Main, Tyskland udgiver han rækken PsychoHistorische Forschungen. Han har skrevet en række anmeldelser i Das Historisch-Politische Buch, Zeitschrift der Gesellschaft für Schleswig-Holsteinische Geschichte og Vierteljahrschrift für Sozial- und Wirtschaftsgeschichte. Bidragyder til Schleswig-Holstein Lexikon.

Eksterne bevillinger og donationer

Sloan Foundation, New York, USA, tildelte i december i alt 1,2 mio. USD til et konsortium med P. Holm som hovedansøger for en gruppe forskere fra Syddansk Universitet, University of New Hampshire, USA og University of Hull, England til projektet History of Marine Animal Populations. Syddansk Universitets andel på 419.000 USD vil gå til at oprette et dansk center for HMAP samt understøtte forskning i Østersøen, Hvidehavet og Middelhavet.

Publikationer

Bager, Maibritt. Ferskvandsfiskeriet i Søhøjlandet 1570-1640. *Nyt fra Ferskvandsmuseet* 11 (2000): 2-9.

Holm, Poul. Viking Dublin and the City-State Concept. Parameters and Significance of the Hiberno-Norse Settlement. *A Comparative Study of Thirty City-State*

Cultures. Acts of the Copenhagen Polis Centre 6. Red. M. H. Hansen. København: The Royal Danish Academy, Sciences and Letters 21 (2000): 251-262.

Holm, Poul. Hvordan det danske havfiskeri blev til, 1770-1914. Esbjerg: *Sjæk'len* 1999 (2000): 19-54.

Holm, Poul. Under overfladen — havenes økohistorie. *Nyt fra Syddansk Universitet* 10A, oktober (2000).

Holm, Poul. Kystens erhverv og bebyggelse, 1500-2000. Bidrag til Kulturhistorisk bygdeinddeling af Danmark. *Aktører i landskabet.* Red. Per Grau Møller, Poul Holm, og Linda Rasmussen. Odense University Studies in History and Social Sciences 232. Odense: Odense Universitetsforlag, 2000. 179-208.

Holm, Poul og Søren Byskov. Kystens ejendomsforandringer i det 20. århundrede. *Ejendomsændringer i det 20. århundrede.* Red. Esben Munk Sørensen. København: 2000. 335-64.

Holm, Poul. An International Perspective on the British Fisheries in the New Millennium. Red. D.J. Starkey, C. Reid, og N.R. Ashcroft, England's Sea Fisheries: *The Commercial Sea Fisheries of England and Wales since 1300.* Rochester: Chatham Publishing, 2000. 260-72.

Holm, Poul, David J. Starkey, Tim Smith, Robert Francis, og Helen Rozwadowski, H-OBIS. A Historical Dimension to the Ocean Biogeographical Information System. *Oceanography* 13.3 (2000): 39-41.

Rheinheimer, Martin. Arme, Bettler und Vaganten. Überleben in der Not 1450-1850. *Europäische Geschichte.* Frankfurt am Main: Fischer Taschenbuch Verlag, 2000.

Rheinheimer, Martin, og Ralph Frenken, red. Die Psychohistorie des Erlebens. *PsychoHistorische Forschungen 2.* Kiel: Oetker-Voges Verlag, 2000.

Rheinheimer, Martin. Der Historiker und das Erleben des historischen Subjekts. *Psychohistorie und Historische Anthropologie. Die Psychohistorie des Erlebens.* Red. Ralph Frenken, og Martin Rheinheimer. *PsychoHistorische Forschungen 2.* Kiel: Oetker-Voges Forlag, 2000. 35-47.

Mellemøst-studier

Centret består af Mellemøst-studier, der varetager: Uddannelsen i særligt tilrettelagt suppleringsuddannelse i Mellemøst-studier (Åben Uddannelse)
 Indvandrerstudier
 1-årigt sidefag (Åben Uddannelse)
 Mellemøst-information, der driver indtægtsdækket virksomhed
 Arabiske områdestudier, der varetager uddannelsen i arabisk sprog på cand.negot.-uddannelsen samt Arabisk, 1-årigt sidefag (Åben Uddannelse).

Bestyrelse

Poul Hoiness, Udenrigsministeriet (formand)

Martin Hvidt, Center for Mellemøst-studier (centerleder)

Helle Lykke Nielsen, Center for Mellemøst-studier

Ole Munch, OPEC og Mellemøst-klubben
Jørgen Bæk Simonsen, Carsten Niebuhr Institut
Peter Steensgaard Paludan, Aarhus Universitet
Jesper Carlsen, Syddansk Universitet (IHKS) (observatør)
Søren Askegaard, Syddansk Universitet, Institut for Marketing (observatør)

Lektor, cand.mag. *Lars Erslev Andersen* (centerleder til 10. februar)

Lektor, cand.scient., exam.oecon. *Martin Hvidt*, Ph.D. (centerleder fra 10. februar)

Lektor, mag.art. *Mehmet Ümit Necef*, Ph.D.

Lektor, cand.mag. *Helle Lykke Nielsen*, Ph.D.

Lektor, cand.mag. *Torben Rugberg Rasmussen* (studieleder)

Lektor, phil.dr. *Khaled Salih*

Lektor, cand.mag. *Peter Seeberg*

Udenlandsk lektor *Jinan Rahsid Muhsin*

Amanuensis, cand.mag. *Ivar Herlev Sørensen* (fra 1. september)

Ph.D.-studerende, cand.negot. *Gunna Funder Hansen* (forskningsassistent til 31. august)

Forskningsassistent, cand.scient.pol. *Morten Valbjørn Iversen* (fra 15. oktober)

Forskningsassistent, cand.mag. *Jens Kirk Nielsen* (til 30. september)

Sekretær *Kristine Brorsen* (barselsvikar)

Sekretær *Pia Hansen* (orlov)

Sekretær *Lone Lindschouw Pedersen*

Kontorassistent *Habib Khedri* (ansat i flexjob)

Gæsteforelæsninger:

Forsker Dietrich Jung, COPRI: The European Dimension of Turkey (13. februar). Biskop og formand for Nævnet for Etnisk Ligestilling Kjeld Holm, Århus: Perspektiver i arbejdet med indvandrere og flygtninge (27. februar). Dansk Ambassadør i Cairo Chr. Oldenburg, Udenrigsministeriet: Fredsprocessen fra et dansk perspektiv (12. marts). Mette Thunø, Asieninstituttet, Københavns Universitet: Kinesiske indvandrere i Danmark (26. marts). Journalist Michael Trangbæk, TV2: Medier og journalistik i Mellemøsten (9. april). Sociolog Masoud Kamali, Uppsala Universitet: Bandekriminalitet og forstadskultur. Reflektioner om udenforskab (30. april). Antropolog, Redaktør Sune Segal, Politiken: Medierne og Borgerkrigen i Libanon 1975-90 (9. april). Seniorforsker Ulla Holm, COPRI: Algeriet: Historien om den svære nationalstats fødsel (14. maj). Lektor Torben Bech Dyrberg, RUC: Racisme, nationalisme og demokrati... (28. maj). Informationschef Klaus Rothstein, Dansk Flygtningehjælp: Flygtninge – den humanitære udfordring (27. august). Esmat Guindy: T.E. Lawrence – en legende bliver til (10. september). Professor Abbas Vali, Swansea University, England: The Kurdish Question – an overview (22. oktober). Dr. Mutlu Binark, Ankara Universitet, Tyrkiet, p.t. gæsteforsker ved Institut for Informations- og Medievi-

denskab, Aarhus Universitet: Talk about talk on the Turkish Television Talk Shows (19. november). Bibliotikar Ågot Berger: Om indvandreres brug af biblioteket, herunder en præsentation af FINFO-systemet (3. december). Antropolog, Christine Engel Christensen, Københavns Universitet: Familien i Mellemøsten (10. december).

Eksterne bevillinger og donationer

Center for Mellemøststudier ved L.E. Andersen modtog 150.000 kroner fra Udenrigsministeriet til støtte til projektet Forum for Dialog Mellem Civilisationer. L.E. Andersen modtog fra Rigspolitiet 296.813,52 kroner og fra Statens Humanistiske Forskningsråd 70.200 kroner til støtte til forskningsprojektet Superterrorismen – retorik og realitet. En undersøgelse af superterrorismens diskurs i amerikansk udenrigs- og forsvarspolitik efter Den Kolde Krig med henblik på en vurdering af den internationale terrortrussel i det nye årtusinde og dens relevans i et dansk perspektiv.

Ekskursioner

P. Seeberg arrangerede og var leder af studietur til Amsterdam for Indvandrerstudier, Åben Uddannelse (12.-18. oktober).

Andre arrangementer afholdt af centret

Konferencen Dialog Between Civilizations med deltagelse af forskere fra blandt andet Iran, Israel, USA, Frankrig og Malta afholdt af Center for Mellemøst-studier. Konferencen var sponsoreret af Udenrigsministeriet. Der blev afholdt følgende sessions: Mediterranean Civilizations – regional perspectives. Arab-Iranian relations/Israeli concepts of Iran. Economy, Geography and Cultural Change in Iran. Common heritage between Islamic and Jewish civilizations/Material Culture in Iran. Mass Media and Internet in Iranian Future. Islam and Civilization. Womens situation in Iran. Iran and the future. Samt følgende workshops: Iran and Cooperation – The Persian Gulf and The North. Civilization, Identity and Ethnicity/The Notion of Cultural Relationships (26.-28. marts). Symposium afholdt af Center for Mellemøst-studier Migration i Nordafrika, med udgangspunkt i Ægypten. Der blev holdt følgende foredrag: Ulla Holm, Center for Freds- og konfliktsforskning, København: Migration i et Nordafrikansk perspektiv – med udgangspunkt i Algeriet. Mette Thunø, Asien Institut, Københavns Universitet: Kinesiske landsbyers socioøkonomiske og politiske udvikling i relation til emigrationen til Europa i 1990'erne. Eftermiddagsarrangement En palæstinensisk stat på vej arrangeret af Center for Mellemøst-studier med følgende forelæsninger: P. Seeberg: Al-Aqsa-intifada'en – perspektiver på fredsprocessen. K. Salih: Arabiske stemmer – mellem retorik og virkelighed. M.V. Iversen: Kompromisets diskurs – palæstinensiske og israelske indrømmelser (5. december).

Medarbejderes aktiviteter uden for centret:

L. Erslev Andersen var hele året af Rigspolitichefen (Afd. G) frikøbt til forskningsprojekt om amerikansk sikkerhedspolitik med særlig henblik på terrorismebegrebet. Han har fungeret som konsulent for Afdeling G samt i forbindelse med projektet holdt 5 forelæsninger om terrorisme og ekstremisme for Politi og Forsvar (11. januar, 4. maj, 16. maj, 18. maj og 23. oktober). Han deltog i konferencen Le Partenariat économique et financier Euro-Méditerranéen arrangeret af Forum Euro-Méditerranéen des Instituts Économiques, Marseille (17.-18. februar), seminaret Krig og filosofi, Nordisk Sommeruniversitet, Aalborg Universitet (17.-19. marts), konferencen Dialogue Between Civilizations arrangeret af Forum for Civilisationernes Dialog (Center for Mellemøststudier og Udenrigsministeriet), Syddansk Universitet (26.-28. marts), seminar om kildebegrebet arrangeret af Netværk for Historieteori og Historiografi, Ebeltoft (29. april-1. maj), konferencen The Third Biennial Conference on Iranian Studies, Bethesda, Maryland (25.-28. maj), Annual Meeting 2000 arrangeret af Middle East Studies Association of North America (MESA), Orlando, Florida (16.-19. november), The 2nd National Symposium on Medical and Public Health Response to Bio Terrorism – Public Health Emergency & National Security Threat arrangeret af Johns Hopkins Center for Civilian Biodefense for U.S. Department of Health and Human Services, Washington, D.C. (28.-29. november). Han har afholdt følgende forelæsninger uden for Institutet: Irak og sanktionsregimet samt Politiske udviklinger i Algeriet og Marokko, OPEC- og Mellemøstklubben, Dansk Industri, København (23. februar), Iran – fra revolution til reform?, Historielærer Foreningen, Århus (29. februar), Israel mellem indenrigs-politikens schylla og udenrigspolitikens charybdis, Center for Freds- og Konfliktsforskning (COPRI), København (9. marts), U.S. Security Policy and the idea of Asymmetric War, Nordisk Sommeruniversitet, Aalborg Universitet (18. marts), Dialogue of Civilizations, Forum for Civilisationernes dialog, Syddansk Universitet (26. marts), Saudi-Arabiens politiske udvikling, paneldebat, Dagbladet Aktuelt, København (6. april), Orientalisme, gæsteforelæsning på Institut for Journalistik, Syddansk Universitet (7. april), Begrebet katastrofisk terrorisme i amerikansk sikkerhedspolitik, gæsteforelæsning, Institut for Historie, Aarhus Universitet (3. maj), Tradition og Modernitet i Mellemøsten, gæsteforelæsning, Institut for Historie, Aalborg Universitet (9. maj). Han gennemførte studietur (arkivstudier) til Israel (11.-18. april). Han fungerede som leder af Forum for Civilisationernes Dialog, der er finansieret af Udenrigsministeriet. Han var external referee vedrørende professorat i Middle East Studies, University of Durham og sad i bedømmelsesudvalg vedrørende P.D.-afhandlingen The Dynamics and Inertia of the Northern Tier Cooperation indleveret ved Institut for Statskundskab, KU. Han var fagkonsulent ved Den Store Danske Encyklopædi, hvor han også ydede bidrag. Han skrev 23 artikler til Dagbladet Information, 2 til Weekend-

avisen samt flere mindre artikler og anmeldelser i diverse publikationer. Fra juli til december var han i forbindelse med sit forskningsprojekt visiting fellow in residence ved Center for Nonproliferation Studies, Monterey Institute of International Studies, Washington, D.C.

G. Funder Hansen har holdt foredrag for Sygeplejeskolen, Odense (2. og 7. marts). Hun deltog i seminaret Forum for civilisationernes dialog, Syddansk Universitet, Odense (26.-28. marts). Hun deltog i symposiet Migration i et europæisk og mellemøstligt perspektiv, Syddansk Universitet, Odense (7. april). Deltog i konference om metalingvistik, Syddansk Universitet, Odense (27.-28. april). Hun deltog i arabisk-kursus, Arabic Language Institute in Fez, Marokko (26. juni-22. juli). Ph.D.-kursus i lingvistik, Syddansk Universitet, Odense (23.-27. oktober). Ph.D.-kursus i sprogpedagogik, DPU, København (21.-23. november). Hun har desuden holdt foredraget Den etniske patient, Medicinsk Afdeling C, Odense Universitetshospital (1. november). Hun har været redaktør på 10 numre af Mellemøst-information.

M. Hvidt var inviteret af The Chinese Academy of Social Sciences som foredragsholder og ressourceperson ved International Symposium on globalization and the Middle East and North Africa Region med foredraget The Middle East as Recipient of Foreign Direct Investment (FDI). Past record and current prospects, Beijing (14.-16. november). Han var endvidere inviteret som foredragsholder på Dansk Industris OPEC og Mellemøstklub konference Business prospects and Opportunities for the Middle East in the year 2001 med foredraget Egypt and the Levant. Business opportunities in non-oil countries of the Middle East, København (22. november). M. Hvidt har arrangeret to endags workshops under titlen Statistik – grundproblemer og anvendelse for Dansk Institut for Gymnasiepædagogik Ph.D.-forskerskole (6. april og 25. oktober). Han har holdt følgende foredrag: Egypten, tiden efter Sadat, Odense Seminarium (27. april), IMF og Verdensbankens rolle i udviklingsprocessen, Stud. Oecon foreningen, Syddansk Universitet (3. oktober), Mellemøstens vandressourcer: Samarbejde eller konflikt, Institut for Journalistik, Syddansk Universitet (7. november), Briefet vedrørende Egyptens økonomiske og sociale forhold, Danidas Kursuscenter, Hornbæk (2. august og 15. oktober). Han har endvidere bidraget til Nationalencyklopædien. Han medvirkede ved følgende tv- og radioudsendelser: DR 2's program Udefra med titlen: Det hvide guld om Libyens udnyttelse af vandressourcerne under Sahara, København (17. oktober), TV2-Nyhederne. Interview vedrørende udviklingen i Israel/Palæstina og om økonomiske konsekvenser af opstanden i de Palæstinensiske områder (9. oktober og 16. oktober) samt gav interview til RadioNyhederne vedrørende den israelske/palæstinensiske fredsproces (20. juli, 25. juli, 15. oktober og 1. december), Ritzau-interview vedrørende Yasser Arafats stillingtagen i fredsprocessen (29. december). Var udlånt til Ledelsessekretariatet ved Syddansk Universitet på halv tid i perioden 1. februar-15. marts af det Humanistiske Fakultet. Han har siddet i indstillingsudvalg for et Ph.D.-

stipendium og blev 10. februar udnævnt som leder for Center for Mellemøststudier.

M. Valbjørn Iversen har holdt følgende foredrag: Situationen i Mellemøsten - om den israelsk/palæstinensiske konflikt, Sproghøjskolen på Kalø (21. november), Kompromisets diskurs - om palæstinensiske og israelske indrømmelser ved seminaret En palæstinensisk stat på vej? Syddansk Universitet (5. december), som han også var arrangør af.

M. Ümit Necef har deltaget i følgende konferencer: Konference arrangeret af COPRI (28.-29. januar). Forum for Civilisationernes Dialog (26.-28. marts). Konferencen Narratives in European Life, Frankrig (5.-10. maj). American Political Science Association (APSA), Washington D.C. (29. September-5. oktober). Konference om Ethnic Identities in Europe and East Asia, Aalborg (15.-16. september). Konference om Orientalismen, København (24. september). Har deltaget i studietur med Indvandrerstudier til Amsterdam sammen med Peter Seeberg og Torben Rugberg Rasmussen. Han har holdt følgende foredrag: Indvandrere og integration, VUB (20. januar). Integration, Dansk Magisterforening (11. marts). Børneopdragelse i forskellige kulturer, Københavns Kommune (13. marts). Integration på arbejdsmarkedet, Provsindustriens Arbejdsgiverforening (4. april). Miss Euro Turk, Institut for Sociologi, Københavns Universitet (8. maj). Hvordan bruger unge tyrkere internettet, Dansk byplan Laboratorium (24. maj). Indvandrere og arbejdsmarkedet, Aarhus Universitet (24. oktober). Indvandrere og Danmark, Gjellerup Bibliotek (7. november). Indvandrere og Danmark, Biblioteksforening, Vejle Amt (8. november). Indvandringens udfordringer, Danmarks Journalisthøjskole (13. november). Indvandrere og integration, Politik uge (13. november). Indvandrere og integration, Nyborg Højskoleforening (15. november). Indvandrere og danskere, Kogtved Søfartsskole (22. november). Indvandringens udfordringer, Ribe Katedralskole (12. december). Har sammen med Torben Rugberg Rasmussen været konsulent på COWIs indvandrerprojekt (31. januar).

H. Lykke Nielsen besøgte International Language Institute i Cairo samt Yemen Language Institute i Sanaa for at indgå studieaftaler for arabiskstuderende ved Syddansk Universitet (14.-28. februar). Hun deltog i konferencen Metalinguistic Awareness ved Syddansk Universitet (27.-28. april), holdt foredrag om Udlandsstoffet i TV for journalister ved TV2s nyhedsafdeling (22. maj) samt Flygtninge og indvandrere i Danmark – et problem? ved foreningen Familie og Samfunds årsmøde (19. september) og besøgte Syrien i forbindelse med indvielsen af Det Danske Institut i Damaskus (18.-24. november). Hun medvirkede ved tv- og radioudsendelser om danske kvinder i Mellemøsten (7. februar), om indvandrerproblemer i Danmark (14. februar, 27. og 28. april, 29. maj, 10., 11., 12., 23. og 24. august), om det palæstinensiske problem (13., 16., 17. og 18. oktober) samt om ramadanen (28. november). Hun har medvirket til udarbejdelsen af en evaluering til undervisningsministeriet af cand.negot.-uddannelsen i arabisk og deltager i VISL (Visuel Interaktiv Syntaks Læring), et

projekt under Institut for sprog og kommunikation, der udvikler internetbaserede værktøjer til undervisning og forskning i grammatik. Hun var formand for et bedømmelsesudvalg til en amanuensisstilling og fungerede i perioden som ekstern referee for Journal of Pragmatics, som censor ved Københavns Universitet og VUC i København samt som bestyrelsesmedlem for Det Danske Institut i Damaskus (udpeget af Det Humanistiske Forskningsråd). Hun har desuden skrevet 8 artikler og kronikker til danske aviser og dagblade.

T. Rugberg Rasmussen har holdt følgende foredrag: Varme og kølighed i den pædagogiske diskurs, Holbæk Seminarium (3. januar). Integrationsprocesser i det flerkulturelle samfund, Tietgenskolens kursusafdeling, Odense (5. januar). Islam i Danmark, Næsby Menighedsråd, Odense (18. januar). Dannelsesstrategier i det flerkulturelle samfund, VUC-Nordjylland, Løgstør (20. januar). Magtudøvelse og politimyndighed i det flerkulturelle samfund, Århus Politi (19. og 25. januar, 22. og 8. februar). Varme og kølighed i den pædagogiske diskurs, Odense seminarium (31. januar). Interkulturel kommunikation i folkeskolen, Skaarup Seminarium (10. februar). Ældre indvandre i sundhedssektoren, Ældre pædagogisk Netværk (7. april). Integrationsprocesser i det flerkulturelle samfund, Aarhus Kommune (11. april). Det globale samfund som arbejdsplads, Koktved Søfartsskole (27. april). Religionen og den indvandrerpolitiske diskurs, Center Religion (27. april). Varme og kølighed i den pædagogiske diskurs, Jelling Seminarium (18. maj). Moral og magtudøvelse i det flerkulturelle samfund, Levnedsmiddelstyrelsen (8. juni). Dannelsesstrategier i det flerkulturelle samfund, Svendborg Kommune (4. september). Islam i Danmark, Politiets Efterretningstjeneste (13. september). Varme og kølighed i den pædagogiske diskurs, Skive Seminarium (14. september). Integrationsprocesser i det flerkulturelle samfund, Randers Kommune (20. september). Islam i Danmark, Projektøsthuset Århus (4. oktober). Indvandrerpolitik i Danmark, Journalisthøjskolen (11. oktober). Varme og kølighed i den pædagogiske diskurs, Aalborg Seminarium (26. oktober). Integrationsprocesser i det flerkulturelle samfund, Døvehøjskolen Hedensted (28. oktober). Dannelsesstrategier i det flerkulturelle samfund, Tietgenskolens Kursusafdeling (3. november). Indvandrere og danske medier, Efteruddannelseskursus for VUC-lærere, Haraldskær (8. november). Indvandrere og seksualitet, Sexexpressen, Odense Universitetshospital (27. november). Han har desuden deltaget i seminaret Forum for Civilisationernes Dialog (26.-28. marts), varetaget undervisning på Rigspolitichefens kursusafdeling på Avnø (13. januar, 3. og 24. februar, 16. marts, 6. april, 4. maj, 22. juni, 30. august, 15. november og 13. december). Han har fungeret som konsulent for Cowi Consult (sammen med Mehmet Ümit Necef) og deltaget på studietur til Amsterdam (13.-18. oktober).

K. Salih har holdt følgende foredrag: Iran: Fra teokrati til parlamentarisme? Historielærerforeningen, Århus (29. februar). Om den aktuelle politiske udvikling i Mellemøsten, DSUs internationale udvalg, København (17. marts).

Kurderne: Mellemøstens akilleshæl og Vestens dårlige samvittighed? Svenska Kommittéen för Kurdernas Mänskliga Rättigheter, Lund/Malmö lokalforening, Sverige (18. marts). Deltog i konferencen Dialogue between Civilisations, Syddansk Universitet, Odense (18.-26. marts). Deltog i symposiet Migration i et europæisk og mellemøstligt perspektiv organiseret af Center for Mellemøststudier (7. april). The Middle East Peace Process: A Perspective from the Arab World, forelæsning for Socialdemokratiets udenrigs- og sikkerhedspolitiske udvalg, København (13. april). Turkey in the Post-Helsinki Era, foredrag, COPRI, København (25. maj). Mødet med Vesten, foredrag i samarbejde med Kompaktkursus (21. august-1. september). Teologi og folkelige strømninger i islam, historisk og aktuelt, i Mellemøsten og Europa (22. august). Teokrati og parlamentarisme i Iran, foredrag i samarbejde med Kompaktkursus (21. august-1. september). Deltog i morgenmøde om Fredsprocessen i Mellemøsten, DUPI (8. september). Foredrag: Mellemøsten – aktuelle perspektiver i forholdet mellem Israel, PA, Syrien og Libanon. Foreningen af Gymnasium- og HF-lærere i Historie, Vejle (3. oktober). Attempts at Establishing Boundaries: Have the Iraqi Kurds Failed?, oplæg præsenteret på konferencen Questions of Borders – Questioning Borders, Uppsala Universitet, Sverige (5.-8. oktober). Foredrag: Islam and Modern Science: The Case of Abdolkarim Soroush, Forum Teologi Naturvidenskab, Århus (9. oktober). Deltog med eget bidrag: Islam i en globaliseringsstid, i netværkskonference om multireligiøse studier, organiseret af Institut for Systematisk Teologi, Aarhus Universitet (13. december). Deltog i Forskningsstyrelsens FIRST-seminar, Vejen til EUs forskningsmidler, København (29. november). Foredrag om sikkerhedspolitik i Nordafrika, Forsvarsakademiet, København (13. november). Deltog i DUPIs Globalization in the 21st Century (5., 12. og 26. oktober) (2., 9., 21., 23. og 28. november). Interview i Sveriges Radio, P1, om Fredsprocessen (13. november). 2 artikler i Göteborgs-Posten, 3 artikler i Dagens Nyheter, 3 artikler i Information, 1 interview i Politiken.

P. Seeberg arrangerede symposiet Migration i et europæisk og mellemøstligt perspektiv, hvor han deltog med oplægget Mellemøstlig migration – om nationalisme, regionalisme og globalisering, Odense Universitet (7. april). Han har holdt følgende foredrag: Det moderne Ægypten, Aarhus Arkitektskole (14. januar). Den multikulturelle udfordring, Løgstør Parkhotel (17. januar). Etniske mindretal i Danmark – problemer og løsninger, Løgstør Parkhotel (18. januar). Valget - nye perspektiver i det moderne Iran, Aarhus Musikhus (14. februar). Etniske mindretal i Danmark – tendenser og problemer, Socialpædagogisk Seminarium, Odense (3. marts). Den etniske udfordring i uddannelsessektoren, AVU, Vejle (26. april). Åben Universitet, Århus Universitet: Det ældre Mellemøstens historie (28. maj). Perspektiver i indvandringen til Europa, Nortex, Dronninglund (16. juni). Migration og det moderne Mellemøsten, Samfundsfagslærerforeningen, Grand Hotel, Horsens (28. august). Ung-

domsuddannelser under forandring, Sønderjyllands Amt (6. september). Mellemøsten og det engelske imperiums sammenbrud, Syddansk Universitet (10. september). Teorier om migrationsbevægelser og integration, Dansk Bibliotekarforening, København (24. oktober). Lange linjer i Mellemøstens historie, Aalborg Universitet (31. oktober). Oplægsholder om etniske mindretal og proceskonsulent ved konference med Odense Kommunes integrationsmedarbejdere og Integrationsrådet i Odense Kommune, Odense Kommunes kursuscenter (7. november). Identitet, sprog og interkulturel kommunikation, Dansk Bibliotekarforening, Århus (9. november). EU som international aktør: EU og Mellemøsten, Yes Denmark, Aarhus Universitet, Institut for Statskundskab (13. november). Det samme på Københavns Universitet, Sociologisk Institut (14. november). Det samme på Aalborg Universitet: EU og Mellemøsten og Syddansk Universitet (22. november). Teorier om internationale migrationsbevægelser, integration og globalisering, Seminarlærerforeningen, Ry Parkhotel (29. november). Israel og Palæstina – den aktuelle konflikt i et historisk perspektiv, Syddansk Universitet (5. december). Han har ledet ture til Iran for Viktors Farmor (7.-18. marts og 29. september-10. oktober) og studietur for Aarhus Universitet, Historisk Institut til Libanon og Syrien (28. marts-8. april) samt for den Åbne Uddannelse Indvandrerstudier til Holland (12.-18. oktober). Medlem af Indenrigsministeriets kontaktgruppe for integrationsstatistik. Sidder i Undervisningsministeriets evalueringsprojektgruppe vedrørende hf-uddannelsen (1997-2001).

Publikationer:

Andersen, Lars Erslev. Spændt politisk stemning i Teheran. *Mellemøst-information* 17.1 (2000): 1-4.
 Andersen, Lars Erslev. Algeriets kamp for fred. *Mellemøst-information* 17.2 (2000): 4-7.
 Andersen, Lars Erslev. Iran efter valget. *Mellemøst-information* 17.3 (2000): 1-4.
 Andersen, Lars Erslev. Irak ti år efter. *Mellemøst-information* 17.8/9 (2000): 11-14.
 Andersen, Lars Erslev. Den ny terrorisme I: Fra Kairo til Kabul. *Mellemøst-information* 17.8/9 (2000): 5-8.
 Andersen, Lars Erslev. Den ny terrorisme. Del 2: Da'wa og netwar. *Mellemøst-information* 17.10 (2000): 5-8.
 Andersen, Lars Erslev. Anti-amerikanisme og terror i Aden. *Mellemøst-information* 17.11 (2000): 1-5.
 Andersen, Lars Erslev. Den uendelige krig i Irak. *Rubicon* 8.1 (2000): 23-31.
 Hansen, Gunna Funder. Nye vinde i Marokko. *Mellemøst-information* 17.1 (2000): 4-7.
 Hansen, Gunna Funder. Palæstina på bistandshjælp. *Mellemøst-information* 17.2 (2000): 10-13.
 Hansen, Gunna Funder. Islamisk ret og menneskerettighederne. *Mellemøst-information* 17.3 (2000): 15-18.
 Hansen, Gunna Funder. Islamisk oprør i Marokko. *Mellemøst-information* 17.4 (2000): 4-6.
 Hansen, Gunna Funder. Modersmålsundervisning – en

skæv debat. *Information om Indvandrere* 3.3 (2000): 4-7.

Hansen, Gunna Funder. Undervisningsmaterialer til tosprogede elever – en mangelvare. *Information om Indvandrere* 4.3 (2000): 5-8.
 Hansen, Gunna Funder. Modernmålsundervisning – en overset ressource. *Folkeskolen* 14 (2000).
 Hvidt, Martin. Spirende demokrati i Oman. *Mellemøst-information* 17.4 (2000): 9-11.
 Hvidt, Martin. Frihandelsområder en vej til udvikling? *Mellemøst-information* 17.5 (2000): 6-8.
 Hvidt, Martin. Præsident Mubarak - hvad nu? *Mellemøst-information* 17.6 (2000): 7-10.
 Hvidt, Martin. Mellemøsten og Human Development Index. *Mellemøst-information* 17.7 (2000): 12-16.
 Hvidt, Martin. E-handel i Dubai. *Mellemøst-information* 17.8/9 (2000): 23-25.
 Hvidt, Martin. Udenlandske investeringer i Mellemøsten. *Mellemøst-information* 17.10 (2000): 12-15.
 Hvidt, Martin. Libyens menneskeskabte flod. *Mellemøst-information* 17.11 (2000): 14-18.
 Hvidt, Martin. To fortællinger om Mellemøstens fremtid. *Mellemøst-information* 17.12 (2000): 7-10.
 Necef, Mehmet Ümit. Den danske debat om indvandrere og flygtninge 1964-2000 – synspunkter i og på forskningen. *Den jyske historiker* 89: 133-159.
 Necef, Mehmet Ümit. Den seksualiserede integration – Seksualitetens rolle i indvandrernes modernisering og integration. *Sociologi i dag* 30/4: 25-42.
 Necef, Mehmet Ümit. Hvem er bange for kultur? *Information om Indvandrere* 4.6: 8-13.
 Necef, Mehmet Ümit. Positiv særbehandling eller liberalisering? *Information om Indvandrere* 3.3: 7-10.
 Necef, Mehmet Ümit. Islam og videnskab: Pot og pande eller ild og vand. *Information om Indvandrere* 3.3: 14-17.
 Necef, Mehmet Ümit. Billig hjerne! – hvem kommer først? *Mellemøst-information* 17.4: 15-21.
 Necef, Mehmet Ümit. Miss Euro Türk: Kvinden som modernitetens symbol. *Information om Indvandrere* 3.4: 1-5.
 Necef, Mehmet Ümit. Ære, skam og national repræsentativitet. *Mellemøst-information* 17.5: 12-15.
 Necef, Mehmet Ümit. En lille minoritet med en stor stemme. *Mellemøst-information* 17.6: 10-13.
 Necef, Mehmet Ümit. Krig om kurdere i Tyrkiet. *Mellemøst-information* 17.7: 1-4.
 Necef, Mehmet Ümit. Etnisk kærlighed i etnisk cyberspace. *Information om Indvandrere* 4.5: 1-5.
 Necef, Mehmet Ümit. Må man tæve konen i Tyrkiet? *Mellemøst-information* 17.8/9: 1-5.
 Necef, Mehmet Ümit. Hvem er bange for kultur? *Information om Indvandrere* 4.6: 8-13.
 Necef, Mehmet Ümit. Sandheden om den armenske masakre? *Mellemøst-information* 17.12: 18-21.
 Nielsen, Helle Lykke. Panodilproblemet – om flygtninge og indvandreres overforbrug af håndkøbsmedicin. *Ugeskrift for læger* 5 (2000): 695-697.

- Nielsen, Helle Lykke. Ramadan for de raske. *Ugeskrift for læger* 50 (2000): 6872-6873.
- Nielsen, Helle Lykke. Rend mig i Ramadanen. *Mellemøst-information* 17.1 (2000): 15-17.
- Nielsen, Helle Lykke. Våbenhandlerens paradisi. *Mellemøst-information* 17.4 (2000): 12-15.
- Nielsen, Helle Lykke. En hemmelig trekant? *Mellemøst-information* 17.6 (2000): 1-4.
- Nielsen, Helle Lykke. Israeler eller palæstinenser? Om sprog og identitet i Israel. *Mellemøst-information* 17.10 (2000): 19-21.
- Nielsen, Helle Lykke. Palæstinakonflikten i cyberspace. *Mellemøst-information* 17.12 (2000): 1-3.
- Nielsen, Helle Lykke. Den tredje vej. *Information om Indvandrere* 3.4 (2000): 8-10.
- Nielsen, Helle Lykke. Minoritetssprog i Danmark. *Information om Indvandrere* 4.5 (2000): 5-7.
- Nielsen, Helle Lykke. Det er farligt at være indvandrer. *Information om Indvandrere* 4.6 (2000): 4-7.
- Nielsen, Jens Kirk. Sanktioner uden entusiasme. *Mellemøst-information* 17.2 (2000): 13-15.
- Nielsen, Jens Kirk. Uroligheder i Libanon – igen. *Mellemøst-information* 17.3 (2000): 4-7.
- Nielsen, Jens Kirk. Paveligt besøg i Israel. *Mellemøst-information* 17.4 (2000): 1-4.
- Nielsen, Jens Kirk. Frihandelsområder – en vej til udvikling. *Mellemøst-information* 17.5 (2000): 6-9.
- Nielsen, Jens Kirk. Sydlibanon – et syndigt rod? *Mellemøst-information* 17.6 (2000): 13-15.
- Nielsen, Jens Kirk. Lockerbie – retsagen. *Mellemøst-information* 17.7 (2000): 10-12.
- Nielsen, Jens Kirk. Camp David – skal, skal ikke... *Mellemøst-information* 17.8/9 (2000): 20-23.
- Nielsen, Jens Kirk. Den libyske forbindelse: Terrorisme eller humanitært arbejde? *Mellemøst-information* 17.7 (2000): 1-5.
- Rasmussen, Torben Rugberg. Døden skal have en årsag. *Mellemøst-Information* 17.2 (2000): 15-17.
- Rasmussen, Torben Rugberg. Massakren i al-Kosheh. *Mellemøst-Information* 17.3 (2000): 9-12.
- Rasmussen, Torben Rugberg. Racisme er en slags gift, der siver ind i hovedet på folk. *Pædagogisk Orientering* 1-2, marts (2000): 36-47.
- Rasmussen, Torben Rugberg. Slør og sekularitet – varme eller kølighed. *Ikon* 30, april (2000): 8-11.
- Rasmussen, Torben Rugberg. To-tre forsøg over islam og det sekulariserede samfund. *Information om Indvandrere* 3.4 (2000): 17-22.
- Rasmussen, Torben Rugberg. National eller religiøs? *Mellemøst-Information* 17.5 (2000): 12-15.
- Rasmussen, Torben Rugberg. Solidaritet eller civilitet – varme eller kølighed. *MS-Revy* 3, juni (2000): 18-20.
- Rasmussen, Torben Rugberg. Alawitterne i Syrien. *Mellemøst-Information* 17.7 (2000): 7-10.
- Rasmussen, Torben Rugberg. Assiut og den ægyptiske fundamentalismes nedtur. *Mellemøst-Information* 17.8/9 (2000): 8-11.
- Rasmussen, Torben Rugberg. Mandighed, respekt og moderne assabiyaer. *Information om ndvandrere* 4.5 (2000): 10-13.
- Rasmussen, Torben Rugberg. Med Nyrup i provinsen. *Information om Indvandrere* 4.6 (2000): 20-22.
- Rasmussen, Torben Rugberg. Det økologiske sprog. Om halalhippier, kokosnødder og andre metaforer. *Information om Indvandrere* 4.6 (2000): 1-4.
- Rasmussen, Torben Rugberg. Palæstinakonflikten set fra Kairo. *Mellemøst-Information* 17.11 (2000): 8-11.
- Salih, Khaled. Tyrkiet: EUs politiske dilemma. *Mellemøst-information* 17.1 (2000): 7-9.
- Salih, Khaled. Baraks vej mod enighed. *Mellemøst-information* 1.17 (2000): 10-12.
- Salih, Khaled. Irans presse: vejen till liberalisering? *Mellemøst-information* 17.2 (2000): 1-4.
- Salih, Khaled. Internettet og den arabiske verden. *Mellemøst-information* 17.3 (2000): 12-14.
- Salih, Khaled. Demokratisering i Jordan. *Mellemøst-information* 17.5 (2000): 4-6.
- Salih, Khaled. Intelligent sanktioners: Ny strategi mod Irak. *Mellemøst-information* 17.5 (2000): 9-11.
- Salih, Khaled. EU og Tyrkiet: Forhandling eller udmattelse? *Mellemøst-information* 17.6 (2000): 4-7.
- Salih, Khaled. Surush og islamisk ideologi. *Mellemøst-information* 17.7 (2000): 17-19.
- Salih, Khaled. De irakiske kurdere i konflikt. *Mellemøst-information* 17.8/9 (2000): 14-16.
- Salih, Khaled. Byt till 'intelligenta sanktioner'! *Internationella Studier* 3, hösten (2000): 7-11.
- Salih, Khaled. Stabilitet i Golfen. *Mellemøst-information* 10.17 (2000): 8-11.
- Salih, Khaled. Oppositionen i Saudi-Arabien. *Mellemøst-information* 17.11 (2000): 5-8.
- Salih, Khaled. Tyrkiet: Stadigt et dilemma for EU? *Mellemøst-information* 17.12 (2000): 14-17.
- Salih, Khaled. Book review: The Kurdish predicament in Iraq: A political analysis, by Michael M. Gunter. *New York: St. Martin's Press, 1999. The Middle East Journal*, 54.2, spring (2000): 305-306.
- Seeberg, Peter, m.fl. HF-forsøg 1997-99. Status for arbejdet i hf-evalueringsgruppen samt foreløbige konklusioner vedrørende 2-årige hf-forsøg, 1997-1999. Undervisningsministeriet, 2000.
- Seeberg, Peter. Migration og det moderne Mellemøsten. Odense Universitetsforlag, 2000, 248 s.
- Seeberg, Peter. EU: Folkefællesskab, multikulti eller politisk pragmatik? *Information om Indvandrere* 4.3 (2000): 10-14.
- Seeberg, Peter. Hafiz al-Assad: Dobbeltspil eller vægelsind. *Mellemøst-information* 17.3 (2000): 7-9.
- Seeberg, Peter. Mellemøstlig migration – om nationalisme, regionalisme og globalisering. *Information om Indvandrere* 4.4 (2000): 14-19.
- Seeberg, Peter. Parlamentsvalg i Libanon. *Mellemøst-information* 17.8/9 (2000): 17-20.
- Seeberg, Peter. Flygtningebegreber, regimer og det europæiske perspektiv. *Information om Indvandrere* 4.5 (2000): 18-22.

Seeberg, Peter. Uddannelse, integration og kultur. *Vejledernyt* 2, oktober (2000): 5-14.

Seeberg, Peter. En diskussion af de internationale migrationsbevægelser og et par forsøg over flygtningebegrebet. *Samfundsfagsnyt*, oktober (2000): 21-42.

Seeberg, Peter. Migration – et tværdisciplinært perspektiv. *Information om Indvandrere* 4.6 (2000): 13-16.

Seeberg, Peter. Syrien på vej ud af Libanon? *Mellemøst-information* 12.17 (2000): 4-7.

Seeberg, Peter. Israelsk selvransagelse (anmeldelse af Benny Morris: Righteous Victims og Avi Shlaim: The Iron Wall) *Information* (10. august 2000).

Middelalderstudier

Bestyrelse

Rektor *Henrik Tvarnø* (IHKS)

Dekan *Flemming G. Andersen* (ISK)

Professor, dr.phil. *Andreas Haarder*

Professor, dr.phil. *Minna Skafte Jensen* (ILKM)

Professor, dr.phil. *Morten Nøjgaard* (ILKM)

Professor, dr.phil. *Jens E. Olesen* (Greifswald)

Docent, dr.phil. *Jacob Isager* (IHKS)

Lektor, dr.phil. *Marianne Børch* (ILKM)

Lektor *Kurt Villads Jensen*, Ph.D. (IHKS)

Lektor, fil.dr. *Tore Nyberg* (IHKS)

Lektor *Thomas Pettitt*, Ph.D. (IHKS)

Lektor, cand.mag. *Reinhold Schröder* (ILKM)

Forskningslektor *Leif Søndergaard*, Ph.D. (ILKM)

Adjunkt *Lars Bisgaard*, Ph.D. (formand) (IHKS)

Adjunkt *Rasmus Thorning Hansen*, Ph.D. (ILKM)

Museumsinspektør *Henrik M. Jansen* (Svendborg & Omegns Museum) (afgået ved døden 6. juni)

Museumsinspektør *Jacob Tue Christensen* (Odense Bys Museer)

Sekretær *René Christensen*.

Til Center for Middelalderstudier er knyttet Projekt Vise-center.

Leder:

Cand.phil. *Rita Pedersen*

Åbningstid: tirsdage og torsdage kl. 10-12 samt efter aftale.

Ph.D.-studerende pr. 31. december:

Lise Lyng Falkenberg

Gæsteforelæsninger

Ph.D. *Henrik Lerdam* (KU): Kongen og Tinget, Det senmiddelalderlige danske retsvæsen 1340-1448 (1. marts).

Professor *Brian Patrick McGuire* (RUC): Det religiøse liv i middelalderen (9. marts).

Professor *Samuel Kinsler*, Northern Illinois University,

USA: Carnival and Festival in the Later Middle Ages (11. april).

Andre arrangementer afholdt af Centret

Kollokvier

Carnival and Festival in the Later Middle Ages, professor *Samuel Kinsler*, Northern Illinois University, USA, Anu Mänd, T. Pettitt og L. Søndergaard (12. april).

Elite og Folkekultur: Stud.mag. *Per Andersen*, stud.mag. *Malene Schacke*, L. Søndergaard (8. juni).

Forskerkredsmøder

Mindefest for Chaucer ved *Marianne Børch*, *John Mason* og T. Pettitt (25. oktober).

Et 1000-års jubilæum: T. Nyberg: Årtusindeskiftet og Nordens kristning Det europæiske perspektiv, *Jakob Kieffer-Olsen*, Ribe: Gravskikken som kilde, *Jette Arneborg*, Nationalmuseet, København: 1000-året for kristningen af Grønland Sagaer og Arkæologi (29. november).

Symposium

Centrets årlige novembersymposium var Saxo and the Baltic Region, arrangementsgruppe: *H.M. Jansen* (†), *L. Bisgaard*, *K. Villads Jensen*, *T. Nyberg*, *Peter Zeeberg*, Institut for Græsk og Latin, KU : How to translate Saxo, *Sigurd Kværndrup*, Institut for Nordisk Filologi, KU : The Composition of Gesta Danorum and the Place of East-West Relations in its Worldview, *Thyra Nors*, IHKS, Syddansk Universitet, Odense: Marriage and Politics in Saxo's Gesta Danorum, dr. *Heike Reimann*, GWZO, Leipzig, Tyskland: Saxos Sicht auf Obodriten und Lutizen und die Auswirkungen dänischer Politik der Saxo-Zeit bis ins 13. Jahrhundert, *Thomas Baranaukas*, Litauen: Saxo Grammaticus on the Balts, *Niels Henrik Holmqvist-Larsen*, Arbejdsministeriet, København: Saxo: on the Peoples beyond the Baltic Sea, professor, dr.phil. *Thomas Riis*, Historisches Seminar, Kiel, Tyskland: Die Königsideologie bei Saxo, *Lars Hermanson*, Historiska Institutionen, Göteborg Universitet, Sverige: Saxo Grammaticus and the Danish Baltic Policies during the Reign of King Niels, 1104-1134, *Hans-Otto Gaethke*, Universität Kiel, Tyskland: Rügen im 12. Jahrhundert im Spannungsfeld dänischer, pommeranischer und sächsischer Interessen, professor, dr.phil. *Jens E. Olesen*, Historisches Institut, Universität Greifswald, Tyskland: Saxo und Ortsnamen, *Martin Groh*, mag.art., Historisches Institut, Universität Greifswald, Tyskland: Das Deutschenbild in den historischen Büchern der Gesta Danorum (20.- 21. november).

Publikationer

Venderne i Danmark. Et tværfagligt seminar. *Mindre Skrifter* udgivet af Center for Middelalderstudier, nr. 20. Odense: Syddansk Universitet, 2000.

Nordiske Studier

Centret har ansvar for følgende uddannelser:

Dansk i Odense

Dansk i Kolding

Dansk som andetsprog og Scandinavian Area Studies i Odense

Dansk i Odense

omfatter følgende uddannelser:

Tofaglig bacheloruddannelse med dansk som grundfag

Etfaglig bacheloruddannelse i dansk

Sidefag i dansk

Tofaglig kandidatuddannelse med dansk som hovedfag

Etfaglig kandidatuddannelse i dansk

Magisterkonferens i Nordisk

Faglig supplerer med dansk som sidefag

Professor, cand.mag. *Hans Basbøll* (ISK)

Professor, mag.art. *Henrik Galberg Jacobsen* (ISK)

Professor, cand.mag. *Povl Schmidt* (studieleder) (ILKM)

Docent, dr.phil. *Johan de Mylius* (ILKM)

Lektor, mag.art. *Lise Præstgaard Andersen* (ILKM) (forårssemestret)

Lektor, dr.phil. *Steffen Arndal* (ILKM)

Lektor, cand.phil. *Jørgen Chr. Bang* (ISK)

Lektor *Lars Handesten*, Ph.D. (ILKM) (fra 15. august)

Lektor, cand.mag. *Inger-Lise Hjort-Vetlesen* (ILKM)

Lektor *Bjarne le Fevre Jakobsen*, Ph.D. (ISK)

Lektor, dr.phil. *Bo Hakon Jørgensen* (ILKM)

Lektor, cand.phil. *Ulrik Lehrmann* (ILKM)

Norsk lektor, cand.philol. *Astrid Fosvold* (ILKM) (indtil 28. februar)

Norsk lektor, cand.philol. *Morten Gaustad* (ILKM) (fra 1. september)

Svensk lektor, fil.dr. *Valborg Lindgårde* (ILKM) (indtil 31. januar)

Svensk lektor, fil.dr. *Lisa Christensen* (ISK) (fra 1. august)

Lektorvikar, cand.phil. *Mogens Davidsen* (ILKM)

Lektorvikar, mag.art. *Aldís Sigurdardóttir* (ISK)

Lektorvikar, cand.mag. *Flemming Smedegaard* (ISK) (forårssemestret)

Adjunkt, drs. *Rineke Brouwer* (ISK) (efterårssemestret)

Adjunkt *Dag Heede*, Ph.D. (ILKM)

Adjunkt *Helen Korsgaard*, Ph.D. (ISK)

Adjunkt *Anna Vibeke Lindø*, Ph.D. (ISK) (Ph.D.-studerende indtil 31. januar)

Adjunkt *Bo Kampmann Walther*, Ph.D. (ILKM) (forårssemestret)

Forskningsadjunkt *Dorthe Bleses*, Ph.D. (ISK) (efterårssemestret)

Amanuensis *Jimmi Michelsen* (ILKM) (forårssemestret)

Ph.D.-studerende *Pia Thomsen Jensen* (ISK) (efterårssemestret)

Ph.D.-studerende *Jakob Ladefoged* (ISK) (efterårssemestret)

Ekstern lektor, mag.art. *Susanne Bjertrup* (forårsseme-

stret)

Ekstern lektor, cand.mag. *Anders Ellegaard*

Ekstern lektor, cand.phil. *Knud Bjarne Gjesing*

Ekstern lektor, cand.phil. *Finn Frederik Krarup*

Ekstern lektor, fil.dr. *Carl-Erik Lindberg*

Ekstern lektor, cand.mag. *Mogens Theodorsen*

Faglig vejleder, stud.mag. *Anita Nell Albertsen* (efterårssemestret)

Faglig vejleder, stud.mag. *Maiken Krogslund Andersen*

Faglig vejleder, stud.mag. *Morten Vestergaard-Lund* (forårssemestret)

Kontorfuldmægtig *Sonja Bild*

Overassistent *Annette Andersen*

Der har i forårs- og efterårssemestret været ansat i alt 6 undervisningsassistenter og 16 instruktører. Undervisningsassistenterne har undervist i alt 474 timer.

Ekskursioner

I forbindelse med undervisningen i emnet Indføring i oldislandsk sprog og litteratur under kandidatuddannelsen har der været afholdt ekskursion til Det Arnamagnæanske Institut, Institut for Navneforskning og Det Kongelige Bibliotek (11. april).

I forbindelse med undervisningen i fagligt tilvalgsemne om middelalderens litteratur og billedkunst på bachelorgrundfaget har der været afholdt ekskursion til en række kirker og voldanlæg på Vestsjælland (18. maj).

I forbindelse med undervisningen i emnet Gendigtning – kildesprogets liv i målsprogstekster under kandidatuddannelsen har der været afholdt ekskursion til Aarhus Universitet til foredrag arrangeret af Norrønt Forum (27. oktober).

I forbindelse med undervisningen i Den nyere teksthistorie under bachelorgrundfaget har der været afholdt ekskursion til Statens Museum for Kunst til særudstillingen Sjælebilleder (10. november).

I forbindelse med undervisningen i Symbolismen o. 1900 – i Europa og Norden under kandidatuddannelsen ved Center for Litteraturvidenskab og Semiotik har der været afholdt ekskursion til Statens Museum for Kunst til særudstillingen Sjælebilleder (15. november).

I forbindelse med undervisningen i fagligt tilvalgsemne Dansk litteratur i det 20. århundrede har der været afholdt ekskursion til særudstillingen Mennesket i det 20. århundrede i Arken (20. december).

Gæsteforelæsninger

Forfattermøder med Pia Tafdrup (1. november), Claus Bech-Nielsen (8. november), Helle Helle (15. november), Jan Sonnergaard (22. november) og Pablo Henrik Llam-bias (29. november).

Dansk i Kolding

omfatter følgende uddannelser:

Togfaglig bacheloruddannelse med dansk som grundfag

Etfaglig bacheloruddannelse i dansk

Sidefag i dansk

Professor, lic.phil. *Anne-Marie Mai* (ILKM) (studiekoordinator)

Adjunkt *Anne Borup*, Ph.D. (ILKM)]

Adjunkt *Karin Esmann Knudsen*, Ph.D. (ILKM)

Adjunkt *Per Krogh Hansen*, Ph.D. (ILKM)

Amanuensis, cand.mag. *Kenneth Reinecke Hansen* (ISK)

Forskningsassistent, mag.art. *Maria Davidsen*

Faglig vejleder, stud.mag. *Stinne Wessberg* (efterårssementret)

Overassistent *Irma Dyhrmann*

Der har i forårs- og efterårssemesteret været ansat i alt 2 undervisningsassistenter og 1 instruktør. Disse har undervist i alt 154 timer.

Studierejser og ekskursioner

Danskstudiet har afholdt studierejse til Universitetet i Oslo (29. marts-1. april), studierejse til Paris (10.-14. oktober) og ekskursion til Christiansfeld, Ribe og Nolde-museet (6.-8. november).

Gæsteforeslæsninger

Forfatteren Helle Helle deltog i Åbent Hus-arrangementet på campus i Kolding (26. februar), forfatteren Jan Sonnergaard forelæste om sit forfatterskab på VUC i Vejen ved et fællesarrangement for Danskstudiet og VUC i Vejen (9. marts), og medarbejdere og studerende ved Danskstudiet medvirkede ved Dansk lærerforeningens arrangement Fagets dag (20. september).

Dansk som andetsprog i Odense

omfatter uddannelsen til underviser i dansk som andetsprog for voksne samt Scandinavian Area Studies.

Docent, dr.phil. *Johannes Wagner* (ISK)

Lektor *Teresa Cadierno López*, Ph.D. (ISK)

Lektorvikar, cand.mag. *Mogens Davidsen* (ILKM)

Adjunkt, drs. *Rineke E. Brouwer* (ISK)

Ekstern lektor, cand.mag. *Lars Holm*

Korrespondent *Elisabeth Bjørnson Erhardtson*

Der har været ansat 2 undervisningsassistenter, der tilsammen har undervist i 358 timer.

Exkursioner mv.

Scandinavian Area Studies afholdt i efterårssemesteret 3 ekskursioner. Den første gik til Jellingestenen, Koldinghus samt Trapholt Museet (30. september). Ved den anden ekskursion besøgte Egeskov Slot og Faaborg Museum

(6. november) og endelig besøgte Den gamle By i Aarhus (6. december).

Uddannelsen til underviser i dansk som andetsprog afholdt i samarbejde med Danmarks Lærerhøjskole og Voksen Pædagogisk Center i København efteruddannelseskurser for lærere ved sprogcentre. Kurset sprogrøver og evalueringer i dansk som andetsprog blev afholdt i foråret i København og Kolding. Kurset talesprog og talesprogs-pædagogik blev afholdt i foråret i København og Kolding og i efteråret i København og Aalborg.

Religion

Centret har ansvar for følgende uddannelser:

BA-grunduddannelse i religionsstudier

1-årig sidefagsuddannelse i religionsstudier

1 1/2-årig sidefagsuddannelse i religionsstudier

Åben Uddannelse i 1-årigt sidefag i religionsstudier

Lektor, cand.theol. *Knud Rendtorff* (FI)

Lektor, mag.art. *Niels Thomassen* (FI)

Lektor, mag.art., cand.mag. *Tim Jensen* (FI) (studieleder)

Lektor, lic.theol. *Povl Götke*, Ph.D. (FI)

Adjunkt, cand.phil. *Mikael Aktor*, Ph.D. (FI)

Adjunkt *Jesper Sørensen*, Ph.D.(FI)

Ekstern lektor, cand.mag. *Kirstine Munk*

Ekstern lektor, cand.mag. *Lise Colding*

Ekstern lektor, cand.mag. *Susanne William Rasmussen*, Ph.D.

Ekstern lektor, cand.mag. *Thomas Laursen*

Ekstern lektor, cand. mag. *Kim Gørtz*

Overassistent *Rita Jacobsen*

Der har i forårs- og efterårssemesteret været ansat 3 undervisningsassistenter, der har undervist i i alt 425 timer.

Gæsteforelæsninger

Professor Robert Jackson, University of Warwick, Institute of Education, har afholdt forelæsningerne: How should religions be portrayed? (6. november) og Religions Studies: An Interpretive Approach (8. November).

Foredragsforeningen Religio har afholdt følgende foredrag:

Lektor, dr.phil. Jakob Skovgaard-Petersen, Carsten Niebuhr Institut, Københavns Universitet: Hvorfor er Jerusalem hellig for muslimer? (16. februar).

Ph.D.-studerende Jesper Sørensen, Institut for Religionsvidenskab, Århus Universitet: Kognition, religion og magi - hvordan hænger det sammen? (15. marts).

Forskningsassistent, cand.mag. Lene Kühle, Institut for Religionsvidenskab, Århus Universitet: Religion i folketinget (12. april).

Undervisningsassistent, Ph.D. Dorthé Refslund Chri-

stensen, Institut for Religionsvidenskab, Århus Universitet: Scientology - er det en religion? (3.maj).

Lektor, cand. og dr.theol. Per Bilde, Institut for Religionsvidenskab, Aarhus Universitet: Guddommeliggørelsen af Jesus. En præsentation af det centrale i den tidlige kristendoms historie og hovedtemaet i kommende bog om kristendommens tilblivelse (26. september).

Lektor, mag.art. Jørgen Podemann Sørensen, Institut for Religionshistorie, Københavns Universitet: Billedet som ritual. Den illustrerede dødelitteratur i det gamle Ægypten (31. oktober).

Ph.D.-studerende Käte Østergaard, Institut for Religionshistorie, Københavns Universitet: Odalisk eller gamle kællinger? Kan Bourdieus praktikteori overvinde en orientalistisk tilgang til studiet af muslimske kvindebade? (29. november).

Russiske og Østeuropæiske Studier

Centret har ansvar for følgende uddannelser:

BA i russisk

1 1/2-årigt sidefag i russisk

Tofaglige kandidatuddannelser i Russisk Sprog og Kultur/RUSK

Etfaglige kandidatuddannelser i Russisk Sprog og Kultur/RUSK

Særligt tilrettelagt sidefag i russisk (Åben Uddannelse)

Russisk tekstlæsning for samfundsinteresserede (Åben Uddannelse)

Professor, dr.phil. *Bent Jensen* (IHKS)

Lektor, mag.art. *Mette Bryld* (ILKM) (forskningssemester forår og delvist efterår)

Lektor, lic.phil. *Erik Kulavig* (studieleder forår) (IHKS) (forskningssemester efterår)

Lektor, cand.dipl. *Marina Orlova-Jermak* (ISK) (forskningssemester efterår)

Lektor, cand.mag. *Svend Gottschalk Rasmussen* (studieleder efterår) (ISK)

Adjunkt, cand.mag., translator *Karl-Henrik Lund* (ISK)
Ekstern lektor *Hans Henrik Schack von Brockdorff*, Ph.D. (IHKS)

Ekstern lektor *Rikke Haue*, Ph.D. (IHKS)

Ekstern lektor *Galina Starikova*, Ph.D. (ISK)

Sekretær, korrespondent *Birgitta Rosendal* (ILKM)

Faglig vejleder, stud.mag. *Hanne Funch Andersen*

Ph.D.-studerende pr. 31. december:

Brit Aaskov (ILKM)

Kirsten Bruun (IHKS)

Der har i forårs- og efterårssemesteret været ansat i alt 6 undervisningsassistenter i 825 arbejdstimer og 4 instruktører i 405,75 arbejdstimer.

Gæsteforelæsninger afholdt af centret

Litteraturkritiker og redaktør på *Novyj Mir* Sergej Kostyrko: Litteratur og samfund i dagens Rusland (14. marts).
Journalist ved Den amerikanske ambassade i Moskva: Peter Cheremushkin: What can we expect from Putin? (5. april).

Vojtech Mastny: Aspects of the Cold War (12. april).

Ph.D., docent Jelena Vsevolodovna Krasnova, Sct. Petersborgs Universitet, Institut for Skandinavisk Filologi: Problemer omkring oversættelsen af idiomer (dansk-russisk / russisk-dansk) (25. oktober).

Videnskabelig medarbejder ved Videnskabsakademiets Institut for Lingvistik, Moskva Anna A. Zalizniak: Aspektkorrelation og aspektpar i russisk med titlen Problema vidovoj korreljativnosti i tipy vidovych par v ruskom jazyke (20. november).

Bibliotekar og tidligere lejr fange Boris Weil, Det Kgl. Bibliotek: Gulag inde fra (15. november).

Andre arrangementer afholdt af centret

Studierejse til Moskva. Ca. 50 studerende fra Historie, Journalistik, Russisk og Statskundskab var på ekskursion i Moskva (påskén).

Russiske skuespillere fra et af de største russiske teatre Ljubov' Mat'ushina og Maksim Krivosheev (14. april).

Spansk

Centret har ansvar for følgende uddannelser:

Bacheloruddannelse i spansk

1 1/2-årig sidefagsuddannelse i spansk

1-årig sidefagsuddannelse i spansk

1/2-årig sidefagsuddannelse i spansk

Kandidatuddannelse i spansk

Overbygning på erhvervsproglig BA i spansk (korr.mag.-ordning)

Særligt tilrettelagt sidefagsuddannelse i spansk

Faglig supplering i spansk

Lektor, dr. *Claudio Cifuentes Aldunate* (ILKM)

Lektor *Annette Grindsted*, Ph.D. (ISK)

Lektor *Teresa Cadierno López*, Ph.D. (ISK)

Lektor *Uwe Kjær Nissen*, Ph.D. (studieleder) (ISK)

Lektor, cand.phil. *Ane-Grethe Østergaard* (ILKM)

Lektorvikar *Jan Gustafsson*, Ph.D. (IHKS) (fratrådt 31. juli)

Adjunkt, cand.phil. *Anne Magnussen* (IHKS) (tiltrådt 1. august)

Ekstern lektor, cand.phil. *Lene Waagstein* (ILKM)

Overassistent *Camilla Bernsdorf* (orlov fra 28. marts)

Overassistent *Winnie Drevsfeldt* (tiltrådt 15. marts)

Faglig vejleder *Trine Døssing* (tiltrådt 1. februar)

Der har i forårs- og efterårssemesteret været ansat i alt 6 undervisningsassistenter/instruktører. Disse har undervist i alt i 416 timer.

Gæsteforelæsninger

Professor Lidia Jiménez Lamiel, Universidad de Toulouse: La narrativa de Carmen Martín Gaité (3. oktober).

Josep Esquerri Nonell, Universidad de Granada: Las jarchas y la lírica arábigo-andaluza (21. november).

Andre arrangementer afholdt af centret

Centret arrangerede i samarbejde med Center for Tyske Studier og Center for Historie et seminar: Tysk-latinamerikanske forbindelser (17. marts).

Fællesromansk møde om grammatik på grunduddannelsen (29. september).

Tysk

Centret har ansvar for følgende uddannelser:

Grunduddannelse/BA i tysk

1-årig overbygningsuddannelse i tysk

1 1/2-årig overbygningsuddannelse i tysk

2-årig overbygningsuddannelse i tysk

1-årig sidefagsuddannelse i tysk

1 1/2-årig sidefagsuddannelse i tysk

Lektor, dr. phil. *Steffen Arndal* (ILKM)

Lektor, lic.phil. *Sven Erik Halse* (centerbestyrer/studieleder) (ILKM)

Lektor, cand.mag. *Annelise Ballegaard Petersen* (ILKM)

Lektor, cand.mag. *Uwe Helm Petersen* (ISK)

Lektor *Gitte Rasmussen*, Ph.D. (ISK)

Lektor, cand.mag. et. interpret. *Hans-Otto Rosenbohm* (ISK)

Lektor, cand.mag. *Reinhold Schröder* (ILKM)

Lektor, cand.mag. *Therkel Stræde* (IHKS)

Lektor, cand.mag. *Flemming Talbo Stubkjær* (ISK)

Tysk lektor *Christian Benne* (ILKM)

Ekstern lektor, cand.mag. et interpret. *Jens Peter Jensen* (ISK)

Ekstern lektor, cand.mag. *Steen Kleemeyer* (ISK)

Sekretær, korrespondent *Jette Kraaer* (ILKM)

Der har i forårs- og efterårssemesteret været ansat i alt 3 studenterinstruktører. Disse har undervist i i alt 156 konfrontationstimer.

Inden for Center for Tyske Studier fungerer Østrigsk Afdeling som særlig undervisnings-, formidlings- og forskningsenhed. Centret har sit eget tidsskrift *Bassena* og har udgivet første nummer i serien *Schriften der Österreichischen Abteilung der Süddänischen Universität*, Universität Odense.

Centrets tidsskrift *Das Ästhetische Wiesel* udkom med første nummer i september.

Gæsteforelæsninger

Dr. Peter Steinbach: *Klemperer: Ein Leben in Deutschland*, om sin fjernsynsserie af samme titel (3. maj).

Ph.D. Roy Langer, Copenhagen Business School: *Tyskeren i vore hoveder*. Danske stereotyper og fordomme om Tyskland (9. maj).

Professor, dr. Norbert Fries, Humboldt-Universität, Berlin: *Sprache, Gefühle, Emotionen und emotionale Szenen* (17. maj).

Dr. Bernard Reuter, Univ. of Minnesota, Minneapolis: *Wolfgang Petersens film Das Boot* (14. september).

Universitetsprofessor dr. Kurt Gärtner, Universität Trier: *Zur Überlieferung von Hartmanns „Erec“* (1. november).

Professor, dr. Erich Steiner, Universität des Saarlandes: *Systemisch-funktionale Grammatik des Deutschen im Vergleich zum Englischen* (2. november).

Den schweiziske forfatter Hugo Loetscher: læsning i egne værker. Arrangeret i samarbejde med Pro Helvetia (6. november).

Foredragsseminar: *Europæisk Dekadence* ved professor emer. Bengt Algot Sørensen (20. november).

Andre arrangementer afholdt af centret

Ekskursion til København arrangeret af T. Stræde med besøg i Folketeatret, forestillingen *Anne Franks Dagbog* (17. februar).

Fagets Dag med temaet *Studieordningen og virkeligheden*. Diskussion på baggrund af oplæg fra studerende (18. februar).

Symposium: *Tysk-latinamerikanske forbindelser i historisk, litterær og sprogvidenskabelig belysning* i samarbejde med Center for Spansk og Center for Historie. *Fordragsholdere*: Lukas M. Schneider, Bern, Michael Harbsmeier, Roskilde Universitetscenter, Tereza Burmeister, T. Stræde, S. Halse, Johannes Wagner (17. marts).

Fagdag arrangeret af Tysklærerforeningen for Gymnasiet og HF. *Foredragsholdere* F.T. Stubkjær, B.A. Sørensen, T. Stræde (4. april).

Østrigsk Afdeling afholdt seminaret: *Østrig – bag om krisen* med følgende foredrag: *Ambassadør, dr. Helmut Wessely: Ja zur Europäischen Union – ein Diskussionsbeitrag*, F.T. Stubkjær: *Glücklich ist, wer vergisst*. *Zum Umgang der Österreicher mit ihrer Vergangenheit*, redaktør ved TV2 Uffe Dreesen: *Krisen i de danske medier*, forstander for Askov Højskole Henning Dochweiler: *Østrig og de fremmede* (12. maj).

Ekskursion til København arrangeret af T. Stræde med besøg på Thorvaldsens Museum med rundvisning i udstillingen om tysk og dansk guldalderkunst og besøg i Tysk Bogimport (31. maj).

Symposium: *Tyske Traumer i TV* med deltagelse af forfatteren Peter Steinbach samt dr. Bernard Reuter, Minnesota og Karen Hvidtfeldt Madsen (15. september).

Symposium: *Tyskland og det sorte Afrika* med ekstern deltagelse af professor Hans-Walter Schmuhl, Bielefeld:

Det tyske kolonialherredømme og etableringen af etniske grupper i Østafrika, cand.mag. Søren Germann: Namibia-tyskerne: Historie og identitet samt forskningsdirektør, dr. Henning Melber, Uppsala: Afrikas unge nationalstater, eksemplet Namibia. Endvidere R. Schröder, S. Halse, H.-O. Rosenbohm, A. Ballegaard Petersen og T. Stræde. Seminaret var arrangeret af Center for Tyske Studier i samarbejde med Goethe-Institutet i København og Nordiska Afrikainstitutet, Uppsala (29. september).

Eksterne bevillinger og donationer

Centret har modtaget boggaver fra følgende institutioner: Schweizerische Botschaft, Deutsche Botschaft, Deutscher Akademischer Austauschdienst, Inter Nationes, Pro Helvetia, Goethe Institut, Bundeszentrale für politische Bildung. Bundeskanzler-Willy Brandt-Stiftung.

Foranderlige Landskaber – Center for Strategiske Studier i Kulturmiljø, Natur og Landskabshistorie

Lektor, lic.phil. *Per Grau Møller* (centerleder)

AC-fuldmægtig, cand.silv. *Birgit Bjerre Laursen* (fra 1. oktober)

AC-fuldmægtig *Linda Rasmussen*, Ph.D. (indtil 31. august)

Ph.D.-studerende pr. 31. december:

Morten Stenak

Centrets aktiviteter

Der er afholdt et internt fællesmøde på Vissenbjerg Storkro med deltagelse af centrets følgegruppe (18.-19. januar). Der er afholdt et internt centermøde på Vissenbjerg Storkro med drøftelse af hovedsynteser i de enkelte projekter og centrets strategiske resultater, herunder også drøftelse af de tværfaglige gruppers arbejde (30. november-1. december).

Gæsteforskere

Centret har i år haft besøg af Graham Fairclough fra British Heritage, som har holdt forelæsninger på Aarhus Universitet og Nationalmuseet, København, besøgt forskergrupperne sammesteds og været på besigtigelse i centrets kulturhistoriske undersøgelsesområder (13.-17. marts).

Brede formidlingsaktiviteter

Centerlederen har deltaget i møde med Kort- og Matrikelstyrelsen sammen med andre brugere under universitetsaftale med præsentation af centrets digitalisering af original I-kort i Foranderlige Landskaber (10. april).

Formidling

Generelt har centret en internet-hjemmeside i en både dansk- og engelsksproget version med adressen www.sdu.dk/Hum/ForandLand/Dansk/Index.htm. Her findes en ajourført oversigt over centrets projekter, aktiviteter, status, publikationer, nyheder m.m.

Medarbejdernes aktiviteter uden for centret

P. Grau Møller har deltaget i møde i Mapinfo-brugergruppe på Nationalmuseet, København (8. februar). Han har deltaget i møde om forskning i landdistrikterne på Syddansk Universitet, Esbjerg (18. februar), deltaget i møde med og gæsteforelæsning af Graham Fairclough på Institut for Forhistorisk Arkæologi, Aarhus Universitet (14. marts), deltaget i projektmøder i Mennesker i det agrare landskab, Arrild/Agerskov (6. juni), Bornholm (21.-22. september) og vejledermøde i Aabenraa (25. september), deltaget i møder med følgegruppen til projektet Landbrugsbygninger & -landskab i Århus (27. april) og på Hald Hovedgård, hvor han også holdt foredraget Strukturbevaring og kulturhistoriske værdier i landbrugslandskabet (15. november). Han har holdt foredraget Kulturmiljø og trusler i det danske landbrugslandskab på kurset Kulturen i ett dynamisk samhälle arrangeret af Nordregio på Kastellet i København (11. maj), deltaget i møde med Aarhus Universitetsforlag om bogudgivelse (8. september), sammen med M. Stenak deltaget i konferencen European Landscapes: From Mountain to Sea, The Permanent European Conference for the Study of the Rural Landscape i London og Aberystwyth, England (10.-17. september), deltaget i Tagung i Arbeitskreis für genetische Siedlungsforschung in Mitteleuropa med temaet Wald und Siedlung med præsentation af Foranderlige Landskaber og et forskningstema herindenfor i Tübingen, Tyskland (26.-30. september), deltaget i bestyrelsesmøde i Vejhistorisk Selskab i København og ekskursion til Malmö, Sverige (4. oktober), deltaget i konferencen Multifunctional Landscapes. Interdisciplinary Approaches to Landscape Research and Management i Roskilde med indlægget Cultural Environments – changing in the past and continuing in the future (17.-21. oktober), holdt foredraget Gamle veje i kulturlandskabet i Vejhistorisk Selskab, Vejdirektoratet, København (24. oktober). Han har deltaget i workshop Naturplaner på bedriftsniveau arrangeret af DMU på Vildtforvaltningsskolen Kalø (26. oktober), deltaget i konferencen Det nye Jordbrugslandskab, Munkebjerg, Vejle med foredraget Kulturhistoriske værdier i et foranderligt landskab (1.-2. november), deltaget i møde om kulturmiljøforskning i Eigtvæds pakhuis, København (27. november), møde om forskningsprogrammer og –politik på Nationalmuseet, København (4. december), har deltaget i møde på Kort- og Matrikelstyrelsen, København om projektet Baltic Blue (20. december). Har desuden lavet feltarbejder (interview) i Vejleområdet (15.-17. maj), Bjerringbro/Hvorslev (22.-26. maj), Nordfyn (13.-16. juni), Tåstrup-området (20.-21. juni) og igen Nordfyn (19.-21. august). Har sæde i bestyrelsen for

Historisk Samfund for Fyns Amt og for Vejhistorisk Selskab (som universiteternes repræsentant).

M. Stenak har deltaget i møde i Mapinfo-brugergruppe på Nationalmuseet, København (8. februar), holdt foredraget Mennesket som landskaber på seminaret Mennesket i historien på Syddansk Universitet, Odense for historiestuderende (3.-5. marts), holdt foredraget Det afvandede landskab på LO-skolen i Helsingør på seminar med temaet Det indre landnam for sammenslutningen af lokalhistoriske foreninger (1.-3. september), deltaget i konferencen European Landscapes: From Mountain to Sea, The Permanent European Conference for the Study of the Rural Landscape i London og Aberystwyth, England (10.-17. september), hvor han holdt foredraget Coastal Wetland Reclamation on Northern Funen in Denmark. Har deltaget i seminaret Industrisamhällets agrarlandskab på Kulturgeografiska Institution i Lund, Sverige (3.-4. oktober) og deltaget i konferencen Multifunctional Landscapes. Interdisciplinary Approaches to Landscape Research and Management i Roskilde (17.-21. oktober).

Publikationer:

Møller, Per Grau, Poul Holm og Linda Rasmussen, red.
Aktører i Landskabet. Odense: Odense Universitetsforlag.

Møller, Per Grau. Under skoven – bebyggelsesudvikling i en fynsk skovbygd. *Mark og Menneske. Studier i Danmarks historie 1500-1800, Tilegnet Karl-Erik Frandsen.* Red. Claus Bjørn, og Benedicte Fønnesbech-Wulff. Skippershoved. 11-26.

Møller, Per Grau. Bevaringsinteresser i et foranderligt landbrugslandskab. *Journalen – lokal- og kulturhistorisk tidsskrift* 3 (september 2000): 3-9.

Møller, Per Grau. Landskab og kulturel bæredygtighed. *Aktører i Landskabet.* Red. Per Grau Møller, Poul Holm, og Linda Rasmussen, Odense: Odense Universitetsforlag. 77-92.

Stenak, Morten. Inddæmninger fra havet - det pumpede kulturlandskab. *Bol og by* 1 (2000): 59-98.

Stenak, Morten: Rønheden 4000 år og plantagen 100 år. *Rønheden 1900-2000.* Red. Eigil T. Andersen og Elly Mardal. Egnshistorisk Forening for Sydthy. 5-6.

H.C. Andersen-Centret

Docent, dr.phil. *Johan de Mylius* (centerleder) (ILKM)
Gæsteforsker, lektor, *Viggo Hjørnager Pedersen*, Ph.D. (aflønnet af KU)

Gæsteforsker, professor *Feroza Jussawalla*, New Mexico (17.-31. juli, finansieret af Odense Kommune)

Gæsteforsker, fhv. museumsdirektør *Niels Oxenvad* (ulønnet)

Korrespondent *Solveig Brunholm Ottosen* (ILKM)

Medarbejdernes aktiviteter uden for centret

J. de Mylius har holdt orienteringsmøde om H.C. Andersen for et hold nordisk-studerende fra Flensborg Universitet (16. februar). Han har haft besøg af den portugisiske ambassadør, José de Freitas Ferraz samt arkitekt O'Neill (10. marts). Han har holdt møde med Tamtsu Hozumi, Media Lynx, Japan i anledning af udlån af 2 manuskripter til udstilling i Japan (14. april). Han er blevet interviewet til Radio 3, Fyn (6. september). Han er blevet interviewet til DR-Fyn (23. oktober).

N. Oxenvad har holdt foredrag i Athen, Grækenland for Ældre på højskole H.C. Andersen i Athen (12. maj). Han har arrangeret eksursion for H.C. Andersen-Samfundet til Basnæs, Fuglsang og Corselitse, hvor han holdt foredrag H.C. Andersen på herregårde (28. maj). Han har holdt foredrag i Langtved Foredrags- og litteraturforening Det er liv at rejse (4. december).

Serviceringer ydet blandt andet til Karl-Göran Sundvall, Svanninge Skole, Vejgård Østre Skole, Martin Zavala, Peru, Lokahistorisk Arkiv, Silkeborg, Eirik Myhr, Norge, Rektorkollegiet, Istvan Balazs, Budapest, Ungarn, Georgianna Darmento, New York, Gaston Brabo, Judith Ennew, Centre for Family Research, University of Cambridge, bibliotekar Morten Nielsen, Årslev, Anne Marie Eide, SAS, Stockholm, Lori Palen, New York, Rita Strombech, Tjekkioslovakiet, Martin Kubicka Werbung, München, Claus Vendelboe, Danmarks Radio, Margaret Ljunggren, Vett & Viten A/S, Vakås, Sverige, Kia Holm, International Health Insurance, København, Ana Flores, Spanien, Verena Stössinger, Basel, Joel Franz Rosell, Havana, Cuba, Wilhelm Sager, Bad Segeberg, oversætter Marianne Hilm, Karin Lindqvist, Stockholm, Charles Gam, Ringkøbing, Aage Hedegaard Mikkelsen.

Publikationer

Jørgensen, Aage: H.C. Andersen. Bibliografi 1875-1968. Lagt ud på www.andersen.sdu.dk

Oxenvad, Niels: H.C. Andersen og Henrik Hertz. To digtere i Italien. *Andersiana* 2000. Odense Bys Museer, Odense 2000.

Kartografisk Dokumentationscenter

Adjunkt *Lars Bisgaard*, Ph.D.

Forskningsassistent, cand.mag. *Adam Tybjerg Schacke* (fra 1. september)

Centret rummer projektet „Foranderlige Landskaber“ - Center for Strategiske Studier i Kulturmiljø, Natur og Landskabshistorie (se dette). Centret har indgået samarbejdsaftaler med Skov- og Naturstyrelsen (fra 1. januar) og Fiskeri- og Søfartsmuseet (fra 1. september) om gennemførelsen af Wadcult-projektets kortlægningsdel i Dan-

mark (Vadehavets kulturhistorie). Derudover en samarbejdsaftale med Skov- og Naturstyrelsen om bevaringsværdige kulturmiljøer i Skam herred (1. juni-30. august), hvori Fyns Amt og Kertemindeegnens Museer også deltog. Centret deltager med en fast repræsentant i Odense Kommunes Arkivudvalg, som koordinerer den lokalhistoriske indsats i kommunen. Det har observatørstatus ved møderne i Fyns Amts Museumsråd.

Centrets samling er åben for publikum hver torsdag fra kl. 13.00-16.00. Bestillinger på centrets kortmateriale kan afgives.

KAPITEL 11

Statistik over studerende

NYOPTAGNE

I sommeren 2000 (opgjort pr. 1. oktober 1999) blev der immatrikuleret 2.066 via den koordinerede tilmelding. De fordelte sig på følgende studier:

Inden for den koordinerede tilmelding (KOT):

SUNDHEDSVIDENSKAB	340
Lægevidenskab, Odense	219
Biomekanik, Odense	46
B.Sc. i idræt og sundhed, Odense	75
NATURVIDENSKAB OG TEKNIK	300
Naturvidenskab, Odense	148
Matematik-Økonomi, Odense	17
Datateknologi, Odense	43
Civilingeniør i mekatronik, Sønderborg/Flensborg	10
Diplomingeniør, Sønderborg/Flensborg	39
Eksportingeniør, Sønderborg/Flensborg	16
Adgangskursus, Sønderborg/Flensborg	27
SAMFUNDSVIDENSKAB	543
HA, Odense	73
HA, Kolding	67
HA, Esbjerg	31
HA, Sønderborg/Flensborg	31
HA-jur., Odense	66
HA-jur. i Skat, Odense	9
Statskundskab	76
Økonomi, Odense	33
Økonomi, Esbjerg	9
SPRØK, Kolding	24
SPRØK, Sønderborg/Flensborg	50
Journalist, Odense	74
HUMANIORA	883
Negot, Odense	97
Erhvervsprog, Odense	58
Erhvervsprog, Kolding	32
BA i sprog og pædagogik, Sønderborg/Flensborg	72
Engelsk og IT, Kolding	26
Engelsk/tysk turisme, Esbjerg	15
Engelsk, Odense	68
Engelsk, Kolding	17
Filosofi, Odense	60
Fransk, Odense	15
Græsk-romersk sprog, Odense	18
Historie, Odense	89
Historie, Esbjerg	38

Litteraturvidenskab, Odense	67
Nordisk, Odense	91
Nordisk, Kolding	33
Religion, Odense	33
Russisk, Odense	13
Spansk, Odense	16
Tysk, Odense	25
Total inden for den koordinerede tilmelding	2.066
<i>Udenfor den koordinerede tilmelding</i>	371
Cand.merc., Odense	105
Cand.merc., Kolding	32
Cand.merc., Sønderborg/Flensborg	7
Cand.merc.aud., Odense	16
Cand.merc.aud., Kolding	73
Cand.ling.merc	9
Cand.IT	11
Idræt, Odense	43
Civilingeniører, Odense	4
Civilingeniører, Sønderborg/Flensborg	13
Kulturarbejde, Odense	58
Åben uddannelse	1.699
Sundhedsvidenskab	22
Naturvidenskab og teknik	72
Samfundsvidenskab	895
Humaniora	710

BESTANDSOPGØRELSEN

Pr. 1. oktober 2000 var der immatrikuleret 10.604 studerende på de ordinære uddannelser. En del af disse studerende var tilmeldt flere studier, således at antallet af studieenheder på de ordinære studier udgjorde 11.805. På Åben Uddannelse, Ph.D. og gæstestuderende er antallet opgjort i hoveder. Antallet er 4.656.

Fordelingen af studieenheder var følgende:

HUMANIORA	
Ordinære uddannelser	5.748
Cand.negot, Odense	718
Erhvervsprog	373
<i>Erhvervsprog, Odense</i>	264
<i>Erhvervsprog, Kolding</i>	107
<i>Erhvervsprog, Esbjerg</i>	0
<i>Erhvervsprog, Sønderborg/Flensborg</i>	2
Cand.IT, Kolding	11
Cand.ling.merc., Kolding	60
Cand.merc.int., Sønderborg/Flensborg	17
CLM i sproglig og kulturel formidling, Flensborg	11
BA i sprog og pædagogik, Sønderborg/Flensborg	135
Filosofi, Odense	425
Historie	784
<i>Historie, Odense</i>	721
<i>Historie, Esbjerg</i>	63
Litteraturvidenskab, Odense	416

Sprogvidenskab, Odense	1
Nordisk	802
<i>Nordisk, Odense</i>	739
<i>Nordisk, Kolding</i>	63
Kvindestudier, Odense	16
Kulturarbejde og formidling, Odense	250
Religion, Odense	211
Engelsk	632
<i>Engelsk, Kolding</i>	34
<i>Engelsk, Odense</i>	598
Tysk, Odense	160
Klassiske studier, Odense	132
Italiensk, Odense	6
Fransk, Odense	104
Spansk, Odense	199
Russisk, Odense	95
Polsk, Odense	0
Arabisk, Odense	3
Engelsk/tysk turisme, Esbjerg	28
Engelsk og IT, Kolding	47
Mellemøst-studier, Odense	14
Multimedier, Odense	45
AVK-studier, Odense	44
Individuelt forløb, Odense	9
Ph.D.	120
Gæstestuderende	94
Åben Uddannelse	1.552

NATURVIDENSKAB

Ordinære uddannelser	1.588
Naturvidenskab, Odense	1.042
Eksporingeniør, Sønderborg/Flensborg	32
Diplomingeniør, Sønderborg/Flensborg	186
Civilingeniør, Odense	248
Kemi-økonomi, Odense	6
Matematik-økonomi, Odense	74
Ph.D.	131
Gæstestuderende	74
Åben Uddannelse	388
Adgangskursus	27

SAMFUNDSVIDENSKAB

Ordinære uddannelser	2.602
HA	642
<i>HA, Odense</i>	268
<i>HA, Kolding</i>	200
<i>HA, Esbjerg</i>	92
<i>HA, Sønderborg/Flensborg</i>	82
HA-jur., Odense	117
HA-jur. i skat, Odense	9
Cand.merc.aud.	338
<i>Cand.merc.aud., Kolding</i>	280
<i>Cand.merc.aud., Odense</i>	58
Cand.merc.	404
<i>Cand.merc., Odense</i>	285
<i>Cand.merc., Kolding</i>	67
<i>Cand.merc., Sønderborg/Flensborg</i>	52
Cand.oecon.	432

Økonomi, Odense	420
Økonomi, Esbjerg	12
SPRØK	263
<i>SPRØK, Kolding</i>	88
<i>SPRØK, Sønderborg/Flensborg</i>	175
Journalist, Odense	207
Scient.pol., Odense	190
Ph.D.	63
Gæstestuderende	147
Åben Uddannelse	1.821

SUNDHEDSVIDENSKAB

Ordinære uddannelser	1.867
Biomekanik, Odense	228
Idræt, Odense	373
Sundhedsfaglig kandidatudd., Odense	51
Suppleringsuddannelse, Odense	30
Medicin, Odense	1.185
Ph.D.	143
Gæstestuderende	11
Åben Uddannelser	85

KAPITEL 12

Legater og Fonde

Udefra kommende legater og fonde

Reinholdt W. Jorck og Hustrus Fond	kr.	45.000
Otto Mønstedts Fond	kr.	212.000
Mette Cathrine Raarups Mindelegat	kr.	2.000
Peter og Emma Thomsens Legat	kr.	80.000
Murermester Jacob Johansen og Hustru Marie Sofie Johansens Legat	kr.	12.000
Cecilius Lyngby Larsens Legat	kr.	15.000
Frederik Larsens Fond	kr.	20.000
Læge Else Mogensens Fond	kr.	35.000
Konsul Axel Nielsens Mindelegat	kr.	95.000

Universitetets egne legater og fonde

Fabrikant Knud Abildgaards Fond

Formål: At yde tilskud til sikring af rimelige boligvilkår for studerende inden for Sundhedsvidenskab samt Naturvidenskab og Teknik ved Syddansk Universitet. Studerende, der lige er påbegyndt studiet, samt studerende, der afslutter studiet i kommende eksamenstermin, vil ikke kunne påregne at få tildelt støtte.

Ansøgninger: Indkaldes hvert år i september måned ved meddelelse i *Ny viden* samt *OBS*.

Uddelinger: Ved uddelingen i 2000 var der indkommet 54 ansøgninger. 49 ansøgere modtog støtte med et samlet beløb på 144.000 kroner.

Fuhrmann-Fonden

Formål: At yde støtte til den videnskabelige grundforskning inden for molekylær biologi samt molekylære aspekter af nervesystemets biologi.

Legatet vil fortrinsvis blive ydet som støtte til yngre forskeres studieophold i udlandet samt som støtte til udenlandske forskeres gæsteophold ved Institut for Biokemi og Molekylær Biologi, Syddansk Universitet.

Ansøgninger: Ansøgningstermin vil blive fastlagt af fondsbestyrelsen hvert år i februar måned.

Uddelinger: Der har ikke i beretningsåret fundet uddeling sted.

Odense Universitets Forskningsfond

Formål: At yde tilskud til universitetsformål, der normalt ikke kan forventes dækket af ordinære statsbevillinger eller tilskud. Kun i ganske særlige tilfælde kan der bevilges midler til apparatur. Uddelingerne skal fortrinsvis

tilgodese yngre forskere (for eksempel Ph.D.-studerende, post doc.'er og adjunkter) og kan kun undtagelsesvis anvendes til studerendes projekter. Støtte til opholdsudgifter i forbindelse med Ph.D.-studerendes langvarige udlandsophold vil kun i særlige tilfælde kunne bevilges.

Ansøgninger: Indkaldes hvert år i oktober måned ved meddelelse i *Ny viden*.

Uddelinger: Ved uddelingen i 2000 var der indkommet 20 ansøgninger. 4 ansøgere modtog støtte med et samlet beløb på 41.000 kroner.

Fynsk Universitetsstøtte

Formål: Midlerne skal anvendes til legater, tilskud, forskningsstøtte samt til studerendes ekskursioner i ind- og udland i det omfang, disse ikke kan opnå tilskud fra universitetets ekskursionsmidler. Legatet kan kun uddeles til personer med tilknytning til Syddansk Universitet.

Ansøgninger: Indkaldes hvert år i februar måned ved meddelelse i *Ny viden*.

Uddelinger: Der har ikke i beretningsåret fundet uddeling sted.

Danske Banks Fond

Formål: At yde støtte til lærere og studerende ved Syddansk Universitet ved uddeling af legater til forskning eller videreuddannelse, som forudsætter ophold andetsteds end i Odense. Legatet har således karakter af et rejsелеgat, og ansøgninger om midler til apparatur vil ikke komme i betragtning. Legatet ydes primært til yngre kandidater og studerende på overbygningsuddannelsen.

Ansøgninger: Indkaldes hvert efterår ved meddelelse i *Ny viden*.

Uddelinger: Ved uddelingen i 2000 var der indkommet 92 ansøgninger. 9 ansøgere modtog støtte med et samlet beløb på 41.000 kroner.

Anne Marie og Christian Rasmussens Mindelegat

Formål: At belønne fremragende forskning og indsats inden for hjerte- og kredsløbssygdomme samt kræftbekæmpelse.

Uddeling sker til en enkelt person eller enkeltpersoner, der som ansat ved Syddansk Universitet eller Odense Universitetshospital har udført forskningsarbejde af betydning for behandling og/eller helbredelse af hjerte- og kredsløbssygdomme samt kræft.

Ansøgninger: Tildeling sker uden ansøgning én gang årligt som hædersgave.

Uddelinger: Der har ikke i beretningsåret fundet uddeling sted.

Højbjerg-Fonden

Formål: At yde støtte til bekæmpelsen af lungesygdomme, fortrinsvis på Fyn.

Ansøgninger: Indkaldes hvert år i september måned ved meddelelse i *Ny viden* og *Ugeskrift for Læger*.

Uddelinger: Ved uddelingen i 2000 var der indkommet 11 ansøgninger. 3 ansøgere modtog støtte med et samlet beløb på 37.000 kroner.

A/S N. Tørrings Legat

Formål: At yde tilskud til videnskabelige medarbejdere eller studerende ved Syddansk Universitet som hjælp til studierejser, forskningsformål eller lignende.

Ansøgninger: Der sker ikke opslag af legatet. Ansøgninger stiles til rektor.

Uddelinger: Ved uddelingen i 2000 var der indkommet 64 ansøgninger. 1 ansøger modtog støtte med 4.000 kroner.

Julie Jensens Studierejselegat

Formål: At yde støtte til studierejser såvel til kandidater med en afsluttet universitetsuddannelse som til studerende ved Syddansk Universitet.

Ansøgninger: Tildeling sker én gang årligt uden opslag i forbindelse med uddeling af Danske Banks Fond.

Uddelinger: I beretningsåret blev der uddelt 1.600 kroner til 1 legatmodtager.

Tømremester Alfred Andersen og Hustru's Fond

Formål: At støtte videnskabelig forskning af hjertesygdomme og kredsløbsforstyrrelser ved Syddansk Universitet og Odense Universitetshospital.

Ansøgninger: Indkaldes hvert år i marts/april måned ved meddelelse i *Ny viden* og *Ugeskrift for Læger*.

Uddelinger: Ved uddelingen i 2000 var der indkommet

13 ansøgninger. 4 ansøgere modtog støtte med et samlet beløb på 60.000 kroner.

Mogens Rendals Fond

Formål: At yde støtte til studierejser, såvel til kandidater med en afsluttet universitetsuddannelse ansat ved Syddansk Universitet, som til studerende ved universitetet.

Ansøgninger: Indkaldes hvert år i februar/marts måned ved meddelelse i *Ny viden*.

Uddelinger: Ved uddelingen i 2000 var der indkommet 143 ansøgninger. 10 ansøgere modtog støtte med et samlet beløb på 53.800 kroner.

Elisabeth Mikkelsens Studielegat

Formål: At yde støtte til studerende. Ansøgere inden for legatgivers familie nyder fortrinsret.

Ansøgninger: Ansøgninger stiles til rektor.

Uddelinger: Ved uddelingen i 2000 var der indkommet 41 ansøgninger. 2 ansøgere modtog støtte med et samlet beløb på 7.000 kroner.

Fyens Stiftstidendes Forskerpris

Formål: At hædre videnskabeligt arbejdende personer, der er bosat på Fyn.

Ansøgninger: Tildeling af prisen sker uden ansøgning én gang årligt i foråret som hædersgave.

Uddelinger: I beretningsåret blev der uddelt i alt 30.000 kroner til 2 prismodtagere.

Gudrun Krauses Mindelegat

Formål: At yde støtte til lægelig forskning. Legatet kan tildeles læger ved universitetets sundhedsvidenskabelige fakultet eller Odense Universitetshospital.

Ansøgninger: Indkaldes hvert år i september måned ved meddelelse i *Ny viden* og *Ugeskrift for Læger*.

Uddelinger: Der har ikke i beretningsåret fundet uddeling sted.

Kapitel 13

Universitetets administration

Administrationen er opdelt i Ledelsessekretariat, Udviklingskontor, Studiekontor, Teknisk Forvaltning, IT-koordination, Budget- og Planlægningskontor, Personalekontor og Regnskabskontor.

Universitetsdirektør, cand.polit. *Helge Muhle Larsen*.

Ledelsessekretariat

Sekretariat for rektor og universitetsdirektøren. Under sekretariatet hører sekretariatsfunktioner for rektoratet, universitetsdirektøren, Konsistorium samt en række udvalg og fonde. Juridisk bistand til rektor, Konsistorium og andre administrative afdelinger, især vedrørende universitetslov, statut og forretningsordener. Behandling af en række sager, der vedrører universitetet som helhed.

Ansatte

Administrationschef, cand.jur. *Niels Henrik Assing* (fratrådt 31. marts)

Administrationschef, cand.scient.pol. *Jens Otto Callisen*

Administrationschef *Jette Olsen*

Sekretariatschef, cand.scient.adm. *Ruth Wisborg* (overflyttet fra Studiekontoret 1. april)

Chefkonsulent, cand.jur. *Jørgen Schou*

Fuldmægtig, cand.scient. et exam.oecon. *Martin Hvidt*, Ph.D. (fratrådt 1. februar)

Fuldmægtig, cand.mag. *Christina Bruun Levinsen*

Overassistent *Kirsten Busk Eskildsen*

Kontorfuldmægtig *Ruth Hansen*

Overassistent *Inger Riis Justesen*

Kontorfuldmægtig *Ingerlise Lund*

Kontorfuldmægtig *Kirsten Fly Malling*

Assistent *Randi Kristoffersen Top*

Udviklingskontor

Udviklingskontoret arbejder med strategiske udviklingsprojekter, ansøgning om nye uddannelser og fungerer som sekretariat/tovholder for disse. Kontoret står for analyser og udredningsarbejde, koordinerer initiativer og aktiviteter, udarbejder oplæg til ledelsesbeslutning m.v.

Center for Efter- og Videreuddannelse har ansvaret for koordination, markedsføring og udvikling af universitetets indsats på efter- og videreuddannelsesområdet. Centeret varetager udvikling og drift af korte kurser og etab-

lerer og vedligeholder kontakt til aftagerne af efter- og videreuddannelse.

Informationskontoret arbejder med forskningsformidling, informationskampagner, pressekontakt, intern information og studieinformation. Informationskontoret udgiver blandt andet Ny Viden, Studieguiden, Årsberetningen og Informationsnøglen. Kontoret har det overordnede ansvar for universitetets webinformation på www.sdu.dk.

Ansatte

Udviklingschef, cand.scient.pol. *Erik Knudsen*

Fuldmægtig, cand.negot. *Connie Bang Jensen*

Sekretær *Shagufta Riis-Jensen* (fratrådt 31. maj)

Kontorfuldmægtig *Berit Staal Pedersen* (tiltrådt 1. august)

Informationskontor

Informationschef, cand.mag. *Bo Kristiansen*

Informatationsmedarbejder, journalist *Per Harup*

Informationsmedarbejder, cand.scient. *Anne Kathrine Overgaard* (overflyttet fra Studieforvaltningen 1. januar)

Informationsmedarbejder, cand.phil. *Susan Magrethe Traun*

Informationsmedarbejder, kontorfuldmægtig *Christa Jalking*

World Wide Web-koordinator *Steen Høyer*

Grafiker *Martin Vikkelsø*

Journalist *Hanne Damgaard* (vikar tiltrådt 1. oktober)

Efter- og videreuddannelser, Kolding

Fuldmægtig, cand.scient. *Rikke Topholm* (tiltrådt 1. marts)

Kontorfuldmægtig *Eva Vig* (tiltrådt 1. august)

Studiekontoret

Studiekontoret omfatter følgende enheder:

Studiekontorer inkl. studievejledningen, SU og internationalt kontor i Odense, Kolding, Esbjerg og Sønderborg. Center for videregående uddannelser: IVU*C inkl. Kurssusekretariat.

Under kontoret hører mødeforberedelse, referat og ekspedition af såvel løbende sager som af de kollegiale organers afgørelse, immatrikulation, uddannelsesstøtte, studievejledning, internationalisering, kontakt til erhvervslivet samt driften af et sekretariat for Samarbejdsorganisationen for Videregående Uddannelser på Fyn (SVUF).

Ansatte

Studiechef, cand.mag. *Helle Otte* (orlov fra 1. maj)
Studiechef, cand.mag. *Per Andersen* (tiltrådt 15. august)
Overassistent *Carolyn Lemke Jensen*

Studiekontor, Odense

Fuldmægtig, cand.rer.soc. *Jørgen Bjerring* (fratrådt 30. september)
Fuldmægtig, cand.merc. *Britt Bünger* (fratrådt 15. september)
Fuldmægtig, cand.scient.soc. *Anne Dehn* (fratrådt 31. maj)
Fuldmægtig, cand.oecon. *Henrik Bahne Hansen* (tiltrådt 1. maj)
Fuldmægtig, cand.mag. *Tine Hartmann Hansen*
Fuldmægtig, cand.merc. *Mette Bøge Henriksen* (barselsorlov fra 1. maj til 11. december)
Fuldmægtig, cand.ling.merc. *Ellen Margrethe Jensen*
Fuldmægtig, cand.mag. *Søren Land* (orlov, fratrædt 31. juli)
Fuldmægtig, cand.mag. *Lene Mortensen*
Fuldmægtig, cand.scient.pol. *Margrethe Mikkelsen*
Fuldmægtig, cand.mag. *Kurt Gammelgård Nielsen* (vikar tiltrådt 1. juli)
Fuldmægtig, cand.scient.pol. *Per Nielsen*
Fuldmægtig, cand.merc. *Anette Bøgesvang Rasmussen* (barselsorlov fra 27. september)
Fuldmægtig, cand.oecon. *Annette Schmidt*
Afdelingsleder *Tina Wortmann Helle*
Overassistent *Anne Aastrup-Hansen*
Overassistent *Pia Irene Hjort*
Overassistent *Annette Pihl Storgaard* (barselsorlov til 7. marts)
Overassistent *Yvonne Ørnebjerg*
Assistent *Pia Tangå Andersen* (barselsorlov til 1. maj)
Assistent *Heidi Bruusgaard Madsen*
Assistent *Lotte Rasmussen* (vikar tiltrådt 7. februar)

Studiekontor, Kolding

Overassistent *Inger Paulsen*
Assistent *Hanne Berner*
Assistent *Pia Lambæk Nyrup*

Studiekontor, Esbjerg

Fuldmægtig, cand.merc. *Steffen Nissen*
Overassistent *Ellen Møller Andersen*
Overassistent *Anette Møller*

Studiekontor, Sønderborg

Kontorfuldmægtig *Lene Piilgaard Petersen* (barselsorlov fra 2. september)
Overassistent *Marie Luise Pedersen*
Assistent *Berit Overgaard*
Assistent *Bettina Nielsen* (vikar fra 1. november)

Det Internationale Kontor

Områdeleder, cand.phil. *Lisbeth Pinholt*

Fuldmægtig, cand.mag. *Tine Lørup Noto* (barselsorlov fra 1. oktober)

Fuldmægtig *Eva Grady* (vikar tiltrådt 1. oktober)
Korrespondent *Anne Mette Ditlev*
Overassistent *Carina Rømer*

Center for videregående uddannelser IVU*C inkl. Kursussekretariat, Odense

Centerleder, cand.phil. *Peter Præstegaard*
Fuldmægtig, cand.phil. *Thorbjørn Herts Jensen* (tiltrådt 1. januar)
Fuldmægtig, cand.mag. *Helene Bendorff Kristensen* (fratrådt 14. januar)
Assistent/kursussekretær *Ghita Dinesen*
Assistent *Anja Christina Lund*

Center for videregående uddannelser IVU*C, Kolding

Fuldmægtig, cand.merc. *Kirsten Hahn Larsen* (tiltrådt 1. januar)
Fuldmægtig, cand.polyt. *Mogens B. Nielsen* (tiltrådt 1. januar)

Teknisk Forvaltning

Forvaltningen omfatter følgende funktioner:

1. Sekretariat
2. Teknisk drift og vedligeholdelse
3. Bygnings-, areal- og skovvedligeholdelse
4. Bygningsdrift
5. Indkøb, centrallager og trykkeri
6. Journalkontor

Under forvaltningen henhører drift og vedligeholdelse af bygninger, installationer, inventar, udendørs anlæg og oprettelse af leje- og forpagtningskontrakter, betjentfunktioner, lokalefordeling, udlån og vedligeholdelse af AV-udstyr, telefonomstilling, indkøb, centrallager, trykkeri og journalkontor.

Ansatte

Leder:
kontorchef, cand.mag. *Thomas Møller Kristensen*

Sekretariat

Fuldmægtig, cand.oecon. *Niels Harbo Poulsen*
Kontorfuldmægtig *Helga Larsen*
Ingeniør *Steen Dyrekilde*

Teknisk drift og vedligeholdelse

Afdelingsleder, maskinmester *Max Jørgensen*
Maskinmester *Mogens E. B. Sørensen*
Elektriker *John Christensen*
Elektriker *Allan Lund Hansen*
Elektriker *Kurt Kristian Hansen*
Elektriker *Hans Høj*

Rørlægger *Kurt Andersen* (tiltrådt 15. december)
Rørlægger *Niels Jacob Amstrup*
Rørlægger *Ove Christensen*
Rørlægger *Jørgen Peter Fagerberg*
Rørlægger *Torben Hallundbæk Hansen*
Teknisk tegner *Birgit Elin Aagaard Hansen*
Metalarbejder *Benny Christensen*

Bygnings-, areal- og skovvedligeholdelse

Ingeniør *John Nørr*
Byggetekniker *Anni Enslev* (tiltrådt 1. februar)
Bygningskonstruktør *Ulla Klokker Andersen* (tiltrådt 1. december)
Tømrer *Keld Loft Hansen*
Gartner *John Ebbe Ebbesen*
Gartner *Preben Jensen*

Bygningsdrift

Afdelingsleder *Leif Jensen*
Overassistent *Mona Jørgensen*
Assistent *Kate Gøbel*
Assistent *Pia Johansen*, Kolding (fratrådt 30. september)
Assistent *Anette Skov Johnsen* (tiltrådt 5. september)
Assistent *Lizzi Nielsen*
Assistent *Kirsten Olesen*, Esbjerg
Assistent *Anne Mette Salvén*, Esbjerg
Assistent *Bente Sørensen*
Assistent *Grethe Sørensen*
Kontorassistent *Birgit Andersen*
Betjent *Charlotte Andersen*
Betjent *John Malmkvist Andersen*
Betjent *Johnny Wulf Andersen*
Betjent *Søren Bense* (fratrådt 31. maj)
Betjent *Bo Christensen*
Betjent *Søren Christensen*
Betjent *Stig Dønner*
Betjent *Carsten Hansen*
Betjent *Peter Jeppesen*
Betjent *Flemming Hansen*
Betjent *Bjarne Kay*
Betjent *Toni Vestergaard Madsen* (vikar, fratrådt 31. december)
Betjent *Kim Mejer* (orlov, fratrådt 31. december)
Betjent *John Odgaard*
Betjent *Van Hink Pham*
Betjent *Kim Reilly*
Betjent *Allan Steffensen* (tiltrådt 1. december)
Betjent *Søren U. Sørensen*
Medietekniker *Gunnar Albjerg*
Medietekniker *Lars Kristensen* (fratrådt 30. september)
Pedel *Torben Gentz*, Kolding
Pedel *Rolf Larsen*, Kolding
Medhjælper *Kresimir Stadler*, Esbjerg
Kontorbetjent *Holger Bang Knudsen*, Esbjerg
Pedel *Henning Nielsen*, Esbjerg
Pedel *Theodor Jessen*, Esbjerg
Pedel *Inge Bonde Lorenzen*, Sønderborg
Pedel, tømrer og snedker *Adolf Clausen*, Sønderborg

Indkøb, centrallager og trykkeri

Afdelingsleder *Lars Høgh*
Lagerformand *Aage Jørgensen*
Værkfører *Jørgen Peter Stærmosé*
Overassistent *Ebba Busk Hastrup*
Overassistent *Birgit Vendt Hansen*
Betjent *Thomas Skytte Andersen*
Betjent *Søren Christensen*
Betjent *Danni Fibiger Jensen*
Betjent *Kenn Nygaard Madsen* (tiltrådt 18. september)
Betjent *Flemming Pedersen*
Betjent *Charlotte Palm*
Betjent *Palle Svendsen*

Journalkontor

Journalfører, overassistent *Linda M. Wüpper*
Overassistent *Bärbel Brinck*, Sønderborg
Overassistent *Carsten S. Hansen* (tiltrådt 1. januar)
Assistent *Karin Jørgensen*
Overassistent *Helene Augustesen Rasmussen* (barselsorlov fra 15. april)
Assistent *Charlotte Stolzenbach* (vikar fra 1. april)

IT-KOORDINERING

Ansatte

IT-koordineringschef, cand.merc. *Ole Thvilum* (overflyttet til Personalekontoret 22. maj)

Edb-afdelingen

Edb-chef, teknikumingeniør *Helge Madsen*
Programmør *Sonja Bech*
Programmør *Palle Nygaard Hansen*
Programmør *Pia H. Jensen*
Programmør *Marianne K. Dam Madsen*
Systemprogrammør, teknikumingeniør *Thomas Volke Nielsen*
Systemprogrammør *Vitus Stryhn*

DOU

Centerchef, civilingeniør, *Jørgen Olsen*, HD
Souschef, teknikumingeniør, *Gunnar Hansen*
Videnskabelig medarbejder, teknikumingeniør, *Torben Andresen*
Afdelingsleder, civilingeniør, *Torben Møller Christensen*
Videnskabelig medarbejder, akademiingeniør, *Peter Sørensen*
Videnskabelig medarbejder, cand.scient. *Sven Meiborg Sørensen*
Systemkonsulent *Carsten Windeløv Jensen*
Operatør *Freddy Johannesson*
EDB-medarbejder *Hans-Erik Pagh*
Systemprogrammør *Lars Scheffmann*
Kontorfuldmægtig *Hanne Lillelund*
Assistent *Anni Rasmussen*

IT-Jylland

Tjenestested Sønderborg

IT-chef, Teknikum ingeniør, *Jan Mølgård*, HD

IT-souchef, civiløkonom, *Palle Leick*

IT-medarbejder *Christian Malureanu* (fratrådt 31. marts)

IT-medarbejder *Lars Nielsen*

IT-medarbejder *Brian Nicolaisen*

STADS projektleder, cand.mag. *Gert Witt Andresen*

Sekretær, korrespondent, *Vivi Nielsen*

Tjenestested Kolding

IT-medarbejder *Palle Nielsen*

IT-koordinator *Erik Pedersen*

Tjenestested Esbjerg

IT-koordinator *Inge Hansen*

IT-medarbejder *Simon Jonassen* (fratrådt 30. april)

IT-medarbejder *Thomas Theil Hansen* (tiltrådt 1. maj)

BUDGET- OG PLANLÆGNINGSKONTOR

Under Budget- og Planlægningskontoret henhører legalitetskontrol, budgetter, budgetoverslag og budgetkontrol, forslag til finanslov og tillægsbevillingslov og virksomhedsregnskaber.

Ansatte

Leder:

Budget- og Planlægningschef, cand.jur. *Anne-Grete Gad*

Budget- og Planlægningskontor:

Fuldmægtig, HA *Per Boisen*

Fuldmægtig, cand.merc. *Lise-Lotte Hansen*

Fuldmægtig, cand.merc.aud. *Gregers Johannesen*

Fuldmægtig, cand.merc.aud. *Trine Wied Kofoed*

Fuldmægtig, diplomingeniør *Mette Rasmussen*

Fuldmægtig *Klaus Thomsen*, HD

Overassistent *Ulla Frandsen*

Overassistent *Kirsten Mikkelsen* (overflyttet fra personale- og lønkontor 1. september)

Overassistent *Tove Rasmussen*

PERSONALEKONTOR

Ansatte

Leder:

Personalechef, cand.jur. *Herluf Petersen*

Chefkonsulent, cand.merc. *Ole Thvilum* (overflyttet fra IT-afdelingen 22.maj)

Fuldmægtig, cand.jur. *Hans Erik Berg Pedersen* (fratrådt 31. maj)

Overassistent *Birgit Worre Christiansen*

Assistent *Rikke Staal Glad*

Assistent *Roswitha Jensen*, Esbjerg (overflyttet til Regnskabsafdelingen 1. september)

Kontorfuldmægtig *Tove Kallerup*

Overassistent *Kirsten Mikkelsen*, Sønderborg (overflyttet til Budget- og Planlægningsafdelingen 1. september)

Kontorfuldmægtig *Danna Pedersen*, Sønderborg (fratrådt 14. februar)

Assistent *Eva Rasmussen*

REGNSKABSKONTOR

Afdelingen omfatter følgende afdelinger/kontorer:

1. Bogholderikontor
2. Fondskontor
3. Kassererkontor
4. Tjenesterejsekontor
5. Lønkontor

Ansatte

Leder:

Regnskabschef, *Vagn Holmegaard*, HD

Bogholderikontor

Afdelingsleder og stedfortræder for regnskabschef, *Bodil Mortensen*

Afdelingsleder *Jytte Moos*, Sønderborg

Overassistent *Anja Clausen*, Sønderborg

Assistent *Inge-Lise Gade*

Assistent *Anja Hansen* (tiltrådt 1. februar)

Assistent *Lisbeth Jensen* (vikar fra 27. marts)

Overassistent *Roswitha Jensen*, Esbjerg

Assistent *Lisbeth Kristensen*

Assistent *Ruth Holm Kristensen*, Esbjerg

Kontorfuldmægtig *Jonna Lyngsø*

Overassistent *Kirsten Mikkelsen*, Sønderborg (overflyttet fra Løn- og Personalekontoret 1. september)

Assistent *Annette Rath*

Overassistent *Lis Skovhøj*

Fondskontor

Overassistent *Anette Schøn Hansen*

Kontorfuldmægtig *Jørgen M. Pedersen*, Esbjerg

Overassistent *Lene Kroløkke Pedersen* (vikar fra 1. marts)

Overassistent *Ulla Rasmussen*

Kasse- og tjenesterejsekontor

Overassistent *Kirsten Christensen*, Esbjerg
Overassistent *Helle Elmholt*, Sønderborg
Overassistent *Helle Junge Hansen*
Kontorfuldmægtig *Lise Hesstrup Hansen*
Assistent *Pia Johansen*, Kolding (fratrådt 1. oktober)
Overassistent *Pia Klokke*
Overassistent *Dorte Winther Bank Olesen* (fratrådt 31. december)

Lønkontor

Afdelingsleder *Hans Koch Larsen*
Assistent *Heidi Grønbech Christensen*
Overassistent *Lene Hansen* (vikar til 31. august, fastansat fra 1. september)
Kontorfuldmægtig *Pia Jespersen*
Overassistent *Kirsten Jørgensen*
Overassistent *Kirsten Mikkelsen*, Sønderborg (overflyttet til Bogholderiet og Budget- og Planlægningskontoret 1. september)
Kontorfuldmægtig *Danna Pedersen*, Sønderborg (fratrådt 14. februar)
Overassistent *Mona Thim* (orlov fra 1. november)

KAPITEL 14

Universitetets økonomiske forhold

De økonomiske forhold i beretningen omfatter aktiviteter fra følgende områder:

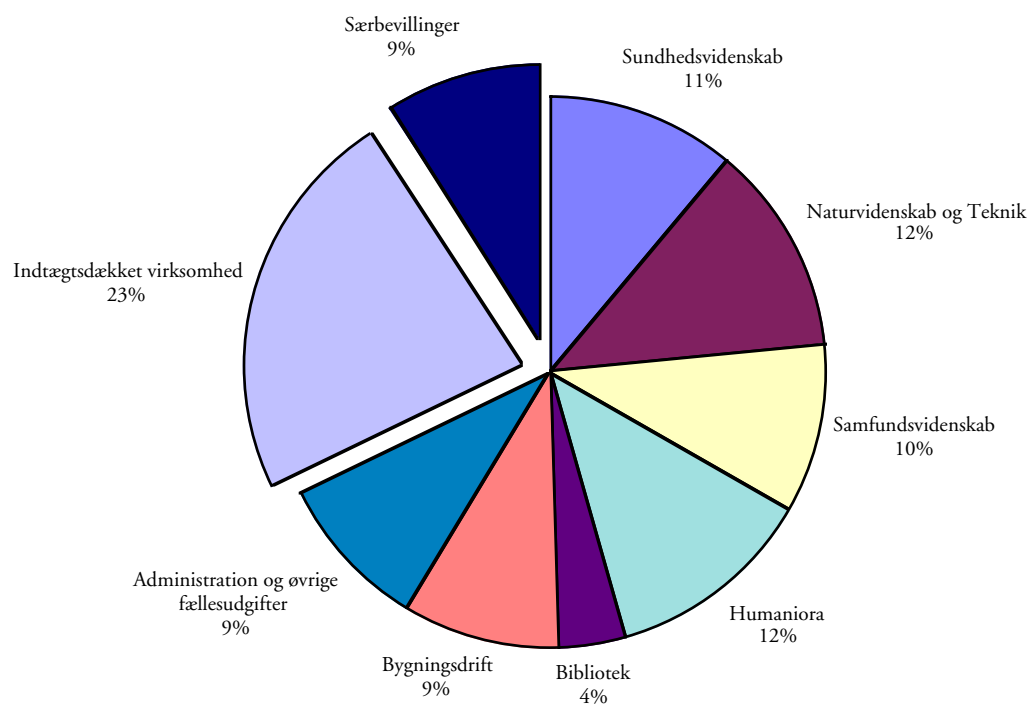
- 1) Almindelig virksomhed (den primære drift) samt anlægsbevillinger.
- 2) Indtægtsdækket virksomhed.
  - A. Tilskudsfinansieret forskningsvirksomhed finansieret af tilskud fra fonde, legater, organisationer, statens forskningsråd, EU m.v.
  - B. Andre tilskudsfinansierede aktiviteter. Omfatter ikke-kommercielle aktiviteter eksklusive forskning finansieret af private og statslige tilskud.
  - C. Kommerciel indtægtsdækket virksomhed. Omfatter en række analyseopgaver, kursus- og undervisningsvirksomhed m.v., udført hovedsageligt for private rekvirenter.
  - D. Retsmedicinske undersøgelser. Omfatter retskemiske undersøgelser, alkohol- og narkoundersøgelser, personundersøgelser, obduktioner og ligsyn.

Resultatopgørelse for 2000 for den totale virksomhed Syddansk Universitet

	Udgifter/kr.	Indtægter/kr.
<i>Almindelig virksomhed</i>	808.509.657	829.449.152
Lønninger	529.866.722	
Øvrig drift	278.642.935	
Bevillinger/indtægter		829.449.152
Resultat	(20.939.495)	
<i>Indtægtsdækket virksomhed</i>	265.886.186	241.958.323
A. Tilskudsfinansieret forskningsvirksomhed	237.803.820	214.719.228
Resultat		(23.084.592)
B. Andre tilskudsfinansierede aktiviteter	18.324.673	17.660.206
Resultat		(664.467)
C. Kommerciel indtægtsdækket virksomhed	3.567.085	3.141.147
Resultat		(425.938)
D. Retsmedicinske undersøgelser	6.190.608	6.437.742
Resultat	(247.134)	
<i>Anlægsbevillinger</i>		
Diverse om- og tilbygninger	111.388.563	111.388.563
„Underskud“ (balancesum på driftsaktiviteter)		2.988.368
I alt	<u>1.185.784.406</u>	<u>1.185.784.406</u>

Syddansk Universitets udgifter i 2000 - fordelt på hovedområder - i tusinde kr. og procentuelt

<i>Almindelig virksomhed</i>	<i>I.000 kr.</i>	<i>%</i>
Sundhedsvidenskab	133.689	11
Naturvidenskab og Teknik	137.171	12
Samfundsvidenskab	122.924	10
Humaniora	143.050	12
Bibliotek	48.105	4
Bygningsdrift	112.202	10
Administration og øvrige fællesudgifter	<u>111.369</u>	<u>9</u>
I alt	<u>808.510</u>	<u>68</u>
 <i>Indtægtsdækket virksomhed</i>		
Forskningsvirksomhed	237.804	
Øvrige aktiviteter	18.324	
Kommerciel virksomhed	3.567	
Retsmedicinske ydelser	<u>6.191</u>	
I alt	<u>265.886</u>	<u>23</u>
 <i>Særbevillinger</i>		
Anlægsbevillinger	<u>111.388</u>	<u>9</u>
I alt	<u>1.185.784</u>	<u>100</u>

Syddansk Universitetsbibliotek

Syddansk Universitetsbibliotek er styrelsmæssigt et hovedområde under Syddansk Universitet. Biblioteket er hovedbibliotek for Syddansk Universitet og er et offentligt tilgængeligt videnskabeligt bibliotek med campusbiblioteker i Esbjerg, Kolding, Odense og Sønderborg.

Biblioteket har siden sin start 1. januar 1999 arbejdet med at samarbejde de tre forskellige biblioteker, der gennem fusion udgør biblioteket, så biblioteket for brugerne i alle universitetsbyerne fremstår som ét bibliotek med ensartet betjening i alle betjeningssteder.

Arbejdet har været koncentreret om implementeringen af et nyt fælles bibliotekssystem samt udmøntning af overordnede politikker vedrørende betjening af bibliotekets brugere. Desuden har biblioteket arbejdet med den interne logistik for at sikre kortest mulige leveringstider for bogligt materiale mellem de fire campusbiblioteker.

I overensstemmelse med universitetets udvikling af studier og forskning i de enkelte campusbyer har biblioteket opbygget bog- og tidsskriftsamlinger. De væsentligste nye fag – nordisk og engelsk i Kolding samt historie i Esbjerg – stiller store krav til omfattende bogsamlinger. Samlingerne til disse fag er endnu ikke færdigudbygget, i Esbjerg af tidsmæssige årsager, i Kolding fordi bibliotekets fysiske rammer er for snævre til at rumme tilstrækkelige samlinger, så biblioteksbehovet er blevet klaret ved træk på samlingerne i Odense.

De digitale samlinger i Syddansk Universitetsbibliotek voksede stærkt i 2000. Ved udgangen af året var der fra bibliotekets og universitetets net adgang til 6.000 elektroniske tidsskrifter, bibliografiske databaser og referenc værker. Størstedelen af licenserne bliver indgået sammen med andre danske forskningsbiblioteker inden for rammerne af Danmarks Elektroniske Forskningsbibliotek.

Biblioteket har fortsat allerede igangværende virksomhed med udvikling af virtuelle fagspecifikke biblioteker. Inden for erhvervsøkonomi, sundhedsvidenskab og musik deltager biblioteket i nationale projekter med opbygning af fagportaler, hvor målet er at skabe struktureret elektronisk adgang til kvalitetsvurderede informationer. Der arbejdes også med udvikling af forskellige former for IT-understøt service, herunder undervisning i informationsøgning og biblioteksbenyttelse.

I 2000 skete der væsentlige bygningsmæssige forbedringer af campusbiblioteket i Odense. Et undervisningslokale blev bygget om til en læsesal i halvanden etage. Dermed blev kapaciteten på læsesalen udvidet med godt 50% til 52 læsepladser, og biblioteket har endelig fået en læsesal, der tilbyder smukke, moderne og behagelige

omgivelser for brugerne. Gennem overdækning af en af universitetets lysgårde er der blevet skabt en hovedindgang til biblioteket. I forbindelse med etablering af hovedindgangen skete der samtidig bygningsmæssige ændringer og omflytninger i forbindelse med udlånsskranke og tilhørende kontorlokale. Biblioteket fik også indrettet et IT-undervisningslokale, der rummer faciliteter til lærerbaseret IT-undervisning samt pc'er til kursister.

En væsentlig forudsætning for at få Syddansk Universitetsbibliotek til at fungere som ét bibliotek er den interne organisation. Biblioteket har i 2000 arbejdet inden for rammerne af samarbejdsudvalg, uddannelsesudvalg og sikkerhedsorganisation og har fået vedtaget struktur og politikker for de centrale personaleforhold.

De enkelte afdelinger

Biblioteket ledes af overbibliotekar *Aase Lindahl*.

Sekretariatet

Varetager kasse-, bogholderi- og regnskabsfunktionen samt personale- og lønadministration. Hertil kommer arbejdet i forbindelse med størstedelen af den interne kommunikation, bibliotekets arkiv samt sekretariatsfunktioner for overbibliotekaren. Derudover serviceering i forbindelse med mødeaktivitet.

Kontoreleverne tilbringer 9 måneder af deres elevtid i biblioteket, heraf 6 måneder i sekretariatet.

Assistent *Dorthe Hansen*

Kontorelev *Lone Myllerup Hansen* (til administrationen 15. maj)

Overassistent *Jannie Jensen*

Kontorelev *Irene Susé* (uddannelsesstart 15. august)

Overassistent *Gitte Sjølland*

Fagreferenterne

Har ansvar for bibliotekets boganskaffelser og for den systematiske registrering af bøgerne. Fagreferenterne står til rådighed for faglig biblioteksvejledning.

Afdelingsbibliotekar *Ellen Ingemann Andersen* (erhvervsøkonomi)

Forskningsbibliotekar, cand.mag., M.A. *Mette Bruus* (engelsk)

Bibliotekar *Ole Christensen* (idræt)

Forskningsbibliotekar, cand.phil. *Holger Dyrbye* (historie, nordisk arkæologi og geografi) (tiltrådt 1.marts)
Forskningsbibliotekar, lic.scient. *Ole Ellegaard* (fysik og kemi)
Forskningsbibliotekar, cand.theol. *August Hahn* (teologi og religion)
Forskningsbibliotekar, cand.scient. *Bent Sigurd Hansen* (biologi)
Forskningsbibliotekar, mag.scient.soc. *Paul Holt* (samfundsvidenskaber og psykologi)
Førstebibliotekar, cand.mag. *Poul Hynding* (klassisk filologi, klassisk arkæologi, almen og sammenlignende sprogvidenskab)
Forskningsbibliotekar, cand.phil. *Jørgen Højgaard Jørgensen* (nordisk filologi)
Bibliotekar *Britta Keller* (bog- og biblioteksvæsen)
Overbibliotekar, cand.polit. *Aase Lindahl* (pædagogik)
Forskningsbibliotekar, dr.phil. *Jørn Schøsler* (romansk filologi, filosofi, filmvidenskab og kunsthistorie)
Førstebibliotekar, ingeniør *Ingelise Stæhr* (datalogi)
Forskningsbibliotekar, læge *Johan Wallin* (medicin og psykologi)
Forskningsbibliotekar, cand.phil. *Kamma Wedin* (musik)

Konsulenter:

Lektor, cand.mag. *Mette Bryld* (slavisk)
Lektor, cand.mag. *Reinhold Schröder* (germansk)

Videnskabelige medarbejdere i Esbjerg, Kolding og Sønderborg har bistået ved bogvalget.

Bogafdelingen

Varetager indkøb og accessivering af bøger til campusbiblioteket i Odense, Syddansk Universitet, Odense, Ergo- og Fysioterapeutskolens i Odense samt til en række afdelinger på Odense Universitetshospital.

Afdelingen varetager endvidere deskriptiv katalogisering af bøger, der indgår i bibliotekets samlinger, herunder de samlinger fælles med Syddansk Universitet, Odense, som er opstillet i biblioteket (historie, økonomi, samfundsfag og kunstpædagogik) samt til den fælles samling Odense Matematiske Bibliotek.

Afdelingen administrerer også indbinding af disse bøger samt af bøger, der indgår i en del af universitetets øvrige humanistiske institutters biblioteker.

I finansåret 2000 anskaffede afdelingen 11.465 bind, 273 noder, 0 kortblade og 259 lydoptagelser mod 9.146 bind, 369 noder, 2 kortblade og 283 lydoptagelser i 1999.

Til de øvrige institutioner er der i 2000 indkøbt 4.966 bind mod 4.752 bind i 1999.

I 2000 er der katalogiseret 10.669 nye titler mod 9.878 titler i 1999. Heraf er de 1.033 bøger fra det foreløbige kartotek, F-kartoteket - det vil sige bøger udgivet før 1980.

Der er blevet oprettet ca. 30 nye analyseposter på tidsskrifter, hvis enkelte numre har monografipræg. Ved udgangen af året var der ca. 1.080 poster af denne type i ODIN.

Leder:

Afdelingsbibliotekar *Bjarne Christensen*

Stedfortræder:

Bibliotekar *Birgitte Skov Nielsen*

Kontorassistent *Helle Bender* (orlov fra 1. november)

Overassistent *Pia Clausen*

Overassistent *Birthe Frostgaard*

Overassistent *Ingelise Hansen*

Kontorassistent *Henrik Ilskov-Jensen*

Overassistent *Anni Roland Kristiansen*

Overassistent *Anne-Marie Toft Larsen*

Overassistent *Hanne Larsen*

Assistent *Birgitte Bøgh Madsen*

Overassistent *Anette Nielsen*

Assistent *Jeanett Nielsen*

Overassistent *Kirsten Nørgaard*

Bibliotekar *Ragnhild Osterloh*

Biblioteksmedhjælper *Doris Pedersen*

Assistent *Lotte Sass*

Overassistent *Lisbeth Schmidt*

Overassistent *Birgit Gram Sørensen*

Assistent *Klaus Top-Jensen* (orlov 1.-31. januar)

Bibliotekar *Dorte Warberg*

Tidsskriftafdelingen

Administrerer indkøb, registrering, katalogisering og indbinding af periodiske publikationer til Syddansk Universitetsbibliotek, Syddansk Universitet, Odense Matematiske Bibliotek, Ergo- og Fysioterapeutskolens i Odense samt Danmarks Grafiske Museum. Desuden foregår der et nært samarbejde med Videncentret ved Odense Universitetshospital.

Pr. 31. december 2000 abonnerede biblioteket på 7.865 titler i papir- og elektronisk udgave. De fleste nyudkomne hæfter/bind fremlægges i 14 dage i tidsskriftlæsesalen. Biblioteket har adgang til ca. 6.000 elektroniske tidsskrifter via bibliotekets hjemmeside.

For andre institutioner administreredes pr. 31. december 2000 1.222 titler.

Der blev sendt 2.146 bind til indbinding - heraf 33 til buchramindbinding og 2.073 til papindbinding. Afdelingen varetager desuden tidsskriftcirkulation til universitetet, universitetshospitalet samt andre institutioner. Tidsskriftcirkulationen udgjorde i 2000 34.126 hæfter (campus- samt Videncentercirkulationen).

Leder:

Afdelingsbibliotekar *Elisabeth Jansen*

Souschef:

Bibliotekar *Connie Kjærgaard*

Overassistent *Britta Budde*

Overassistent *Teresa Høising*

Assistent *Anette Juul Johansen* (tiltrådt 1. april)

Overassistent *Belinda Nissen*
Overassistent *Anne Britt Poulsen*
Overassistent *Merete Glue Wisborg*

Udvekslingsafdelingen

Varetager bytteforbindelser med universitetsbiblioteker og institutioner i ind- og udland. Byttematerialet består fortrinsvis af Syddansk Universitet, Odenses serier og disputatser. Samleobjekt er materiale af tilsvarende art. Af disputatser samles dog alene nordiske.

Desuden varetager afdelingen rekvisition af publikationer, der vederlagsfrit kan stilles til rådighed for biblioteket, samt fordeling af uopfordret tilsendt materiale.

Ca. 2.000 af bibliotekets ca. 8.000 tidsskrifter modtages i udveksling, enten som gave eller i bytte.

Et andet arbejdsområde er indsamling af publikationer fra Syddansk Universitet, Odense: Institutternes skriftserier, lokalt udarbejdet undervisningsmateriale m.m. Materialet opbevares i biblioteket, og der foretages fornøden pligtaflevering.

Ligeledes indsamles specialer og prisopgaver, Ph.D.-afhandlinger og disputatser, der indlemmes i biblioteket.

Leder:
Overassistent *Inga Møllerup*

Systemiseringsafdelingen

Har ansvar for systemiseringen og emneregistrering af den bogbestand, der opstilles i campusbiblioteket i Odense.

Leder:
Førstebibliotekar *Poul Hynding*

Stedfortræder:
Overassistent *Eva Jensen*

Forskningsbibliotekar *August Hahn*
Læge *Ole Hjerlesen*

Herudover deltager 11 af bibliotekets fagreferenter i systemiseringsarbejdet.

Udlånsafdelingen

Har det overordnede, koordinerende ansvar for bibliotekets publikumsbetjening.

Afdelingen administrerer såvel udlån af bøger og tidsskrifter fra bibliotekets egne samlinger som indlån fra andre biblioteker samt kopiering af trykt og elektronisk materiale til benytterne.

Afdelingen er ansvarlig for fagsale, magasiner og læsesal i campusbiblioteket i Odense. Sammen med bibliotekets fagreferenter har afdelingen ansvaret for læsesalens håndbibliotek.

Udlånet er administrativt opdelt i følgende sektioner (med sektionsledere nævnt i parentes):

Udlånsregistrering (*Orla Lindgaard*)
Magasinförvaltning (*vakant*)
Kopiering (*Jørgen Sten Hansen*)
Læsesal (*Eva Jensen*)
Indlån (*Randi Botnen*)

Benyttelsesstatistik (Odense):	1999	2000
Samlet hjemlån	387.900 bind	426.000 bind
- heraf lån t. andre biblioteker	48.200 bind	44.600 bind
- heraf lån effektueret v. kopi	83.100 bind	70.065 bind
Læsesalslån	6.200 bind	4.400 bind
Indlånt fra andre biblioteker	38.400 bind	33.400 bind
Kopier, leveret til publikum	749.300 ark	823.900 ark

Biblioteket har i 2000 rådet over 12 selvbetjeningskopimaskiner, og der er solgt kopikort, som indikerer en uregistreret benyttelse svarende til godt 70.000 lån.

I løbet af året har biblioteket haft 330.000 besøgende.

Leder:
Stillingen vakant

Stedfortræder:
Afdelingsbibliotekar *Randi Botnen*

Biblioteksbetjent *Annagrethe Bendtsen*
Assistent *Anne-Lise Børsen*
Assistent *Per Domdal*
Betjentmedhjælper *Carit Glose* (fratrådt 14. marts)
Assistent *Tove Gundersen*
Betjentformand *Jørgen Sten Hansen*
Biblioteksbetjent *Vivian Holm*
Overassistent *Hanne Jacobsen*
Assistent *Lissi Jensen*
Assistent *Bodil Jest*
Biblioteksbetjent *Henning Knudsen* (tiltrådt 1. marts)
Assistent *Sanne Knudsen* (fratrådt 5. april)
Overassistent *Inge Kristiansen*
Biblioteksbetjent *Susanne F. Larsen*
Overassistent *Grethe Lillelund*
Kontorfuldmægtig *Orla Lindgaard*
Betjentmedhjælper *Helene Mortensen* (fratrådt 31. juli)
Biblioteksbetjent *John Nissen*
Betjentmedhjælper *Tommy Nissen* (tiltrådt 3. april)
Biblioteksbetjent *Hanne Veje Olsen*
Assistent *Birgit Rasmussen*
Betjentmedhjælper *Ulla Rasmussen* (fratrådt 28. februar)
Assistent *Karna Rønlev*
Biblioteksbetjent *David Stein*
Biblioteksbetjent *Tom Bull Tordrup*

Læsesalens vagter passes af medarbejdere fra andre af bibliotekets afdelinger.

Bibliotekets edb-baserede *dokumentationstjeneste* varetages af:
Forskningsbibliotekar *Mette Bruus*
Bibliotekar *Ole Christensen*

Bibliotekar *Hanne Danielsen*
Forskningsbibliotekar *Ole Ellegaard*
Bibliotekar *Eli Greve*
Forskningsbibliotekar *Bent Sigurd Hansen*
Forskningsbibliotekar *Paul Holt*
Bibliotekar *Bente Jørgensen*
Forskningsbibliotekar *Jørn Schøsler*
Forskningsbibliotekar *Johan Wallin*

I 2000 har dokumentationstjenesten foretaget 9 søgninger i online-baser og 49 søgninger på CD-ROM baser for eksterne brugere.

Katalogsalen

Er en referenceafdeling, der dækker humaniora, natur- og sundhedsvidenskab. Sammen med bibliotekets fagreferenter er afdelingen ansvarlig for udbygning af bibliografisamlingen inden for sine fagområder.

Afdelingen besvarer spørgsmål og giver vejledning i bibliotekets kataloger, håndbøger og bibliografier, traditionelle som elektroniske. Fra 19 pc'er i afdelingen er der adgang for publikum til internet samt til lokalnet for søgning i et antal bibliografiske databaser og elektroniske tidsskrifter.

Herudover varetager afdelingen opslag af bestillings-sedler i bibliotekets egne kataloger samt verifikation, lokalisering og bestilling i biblioteks-baser i ind- og udland af bøger og tidsskrifter, som biblioteket ikke selv har. I 2000 modtog Katalogsalen 34.268 bestillinger på monografier til ekspedition. 23.890 kunne effektueres i bibliotekets egne samlinger. 365 blev sendt til forslag om anskaffelse til bogafdelingen. Resten blev forsøgt indlånt fra andre biblioteker. I året blev der verificeret, lokaliseret og bestilt 25.301 bøger, rapporter og tidsskriftartikler fra andre biblioteker.

Afdelingen har desuden leveret direkte til låner 591 artikler hentet ud i fuldtæst fra internettet.

Afdelingen har leveret undervisning i litteratursøgning på kurser af 2 til 10 timers varighed til 279 studerende fordelt på 29 hold fra Engelsk/amerikanske studier, Filosofi, Fransk, Spansk, Kulturstudier, Nordisk, Religion, Slavisk samt Tysk. Afdelingen har herudover givet introduktion og rundvisning i biblioteket for 153 personer fordelt på 9 rundvisninger.

På Katalogsalen blev der udleveret 669 cd-rom bibliografier til publikum til benyttelse i biblioteket.

Leder:

Afdelingsbibliotekar *Ellen Brun*

Bibliotekar *Gina Bay*
Bibliotekar *Ole Christensen*
Assistent *Ulla Hansen*
Bibliotekar *Astrid Jacobsen*
Bibliotekar *Britta Keller*
Forskningsbibliotekar *Lene Kristensen* (6. marts-1. september)

Bachelor *Erik Hellerup Madsen*
Bibliotekar *Merete Marbjerg*
Bibliotekar *Brian Michels* (fratrådt 1. oktober)
Bachelor *Søren Mogensen*

13 medarbejdere fra andre afdelinger indgår i katalogsalens vagter, og 1 medarbejder fra en anden afdeling har deltaget i arbejdet med bestilling af bøger, der skal indlånes fra andre biblioteker.

Afdelingen for Samfundsinformation

Er en referenceafdeling for alle samfundsfag. Bogbestanden er primært til brug på stedet for studerende og forskere på Syddansk Universitet. Foruden bøger er også en stor del af tidsskrifterne opstillet i afdelingen (enten til hjemlån eller „kun natlån“). Personalet yder brugerne „hjælp til selvhjælp“.

Afdelingen er Europæisk Dokumentationscenter (EDC) med dokumenter og publikationer fra Den Europæiske Union, som personalet skal kunne yde vejledning i.

Ud over publikumsbetjening og dokumentfremskaffelse varetages fagreferentfunktionen - det vil sige bogvalg og emneklassifikation for det samfundsvidenskabelige område af personale i afdelingen. I 2000 blev der systematiseret 2.409 (2.061) titler.

Der er modtaget i alt 21.034 (25.710) bestillinger til ekspedition, heraf 4.758 (5.247) fra andre biblioteker. Verificeret/lokaliseret og videregivet til indlån er i alt 8.084 (12.366) bestillinger. Derudover har afdelingen leveret direkte til låner 916 (759) artikler hentet ud i fuldtæst fra diverse betalingsbaser.

Der er fra afdelingen leveret 7.739 (12.622) kopier samt 182 (694) kopier fra mikrofilm, og på de 3 i afdelingen opstillede selvbetjeningskopimaskiner er der taget 91.650 (130.311) kopier.

Ca. 29.400 (13.500) har besøgt afdelingens hjemmeside, SAMS' netbibliotek - i alt 42.920 siden den blev oprettet. SAMS' netbibliotek er en samlet indgang til informationssøgning på internettet og biblioteksbrug for samfundsfagene.

Afdelingen har 8 adgange til internet samt netforbindelse til de fælles cd-rom baser fra 9 arbejdsstationer med mulighed for udprintning.

I alt 18 hold med 445 (403) deltagere fordelt på:

8 hold med 75 brugere har fået 3-timers fagspecifik informationssøgningskursus (HD og Erhvervsprog).

9 hold med 250 brugere har fået henholdsvis 1 times eller 2 timers introduktion til biblioteket og informations-søgning.

Af de nye HD-studerende har 120 brugere i 1 hold fået en kort introduktion til biblioteket.

Leder:

Afdelingsbibliotekar *Ellen Ingemann Andersen*

Bibliotekarvikar *Kenneth Christiansen* (tiltrådt 20. marts)
Bibliotekar *Hanne Danielsen*

Bibliotekar *Eli Greve*
Bibliotekar *Bente Jørgensen*
Kontorassistent *Inge K. Larsen*

5 medarbejdere fra andre afdelinger indgår i vagter i Samfundsinformation med i alt 25 timer. 1 heltidsansat medarbejder har været frikøbt til at deltage i projektet med fagportalen Biz*i*Gate, og 2 medarbejdere deltager i projektet User Education Community, begge projekter i regi af DEF (Danmarks Elektroniske Forskningsbibliotek).

Intern teknisk forvaltning

Varetager indkøb samt drift og vedligeholdelse af inventar og materiel, herunder kopimaskiner og læseapparater. Desuden varetager afdelingen indkøb af kontorartikler til biblioteket. Afdelingen udfører ekspedition og modtagelse af postforsendelser, betjener Odense Universitetshospital og flere andre institutioner med regelmæssig udbringning og afhentning af bøger samt sørger for anden intern og ekstern kørsel. Bibliotekets trykkeri er henlagt til afdelingen. Desuden varetager afdelingen kontakten med Syddansk Universitet i spørgsmål om den daglige bygningsdrift.

Leder:
Vagtmester *Ove Hansen*

Stedfortræder:
Biblioteksbetjent *Hans E. Lange*

Betjentmedhjælper *Finn Laue*

IT-funktionen

Har til opgave at udbygge og vedligeholde bibliotekets IT-faciliteter samt servicere systemernes brugere - publikum og personale - i brugen af systemerne. Biblioteket har indgået aftale med IT-Jylland om servicering af publikum og personale på campusbibliotekerne i Esbjerg, Kolding og Sønderborg.

Arbejdet med implementering af bibliotekssystemet Horizon er fortsat i år 2000.

Bibliotekets adgang til elektroniske ressourcer (elektroniske tidsskrifter, databaser mv.) er vokset betydeligt i år 2000. Det er IT-funktionens opgave at etablere og sikre adgangen til disse ressourcer for forskere og studerende på Syddansk Universitet og for bibliotekets øvrige brugere.

Leder:
Førstebibliotekar *Ingelise Stæhr*

Edb-assistent *Steffen Bøgh* (fratrådt 21. september)
IT-medarbejder, ingeniør *Henrik S. Larsen*

2 medarbejdere fra bibliotekets øvrige afdelinger deltager i IT-funktionens arbejdsopgaver.

Instituttjenesten

Passer bogsamlingerne på universitetets Fællesbibliotek, Fællesbibliotek 2 og biblioteket på Center for Engelsk.

Instituttjenesten katalogiserer al tilvækst til samlingerne på humaniorabibliotekerne, Ergo- og Fysioterapeutskolen, Danmarks Grafiske Museum, Dansk Pressemuseum, Museet for Fotokunst og Dansk Institut for Gymnasiepædagogik.

I 2000 blev der katalogiseret 2.158 titler, hvoraf de 342 er retroinddatering.

Afdelingen administrerer den interne hjemlånsordning på Fællesbiblioteket, Fællesbibliotek 2 og Engelsk Centerbibliotek. I 2000 har der været 9.445 udlån.

Afdelingen, der efter samarbejdsudvalgets godkendelse ledes kollektivt, har følgende medarbejdere:

Overassistent *Patricia Munck*
Kontorassistent *Birte Skovby Jensen* (tiltrådt 1. september)
Bibliotekar *Anne Reich*
Assistent *Susanne Vandt*

Musikafdelingen

Rummer bibliotekets musiklitteratur og musikaler. Afdelingen har til huse på Det Fynske Musikkonservatorium. Pr. 31. december 2000 udgjorde bestanden 7.800 bøger, 29.700 noder samt 13.000 AV-materialer. Der abonneres på 100 musiktidsskrifter.

Det samlede udlån var 13.806 bind i 2000 imod 12.735 bind i 1999.

Afdelingen har ansvaret for katalogisering og indbinding af musiklitteratur, noder og AV-materialer. I 2000 systematiseredes og katalogiseredes 1.680 titler - et tal, der fordeler sig med løbende accession 540 titler og fortsat indlemmelse af Det Danske Jazzcenters samlinger 1.140 titler. I 1999 blev 3.316 titler behandlet. Endelig har Musikafdelingen foretaget en registrering af Anders Mallings salmebogssamling. I 2000 er 1.090 titler behandlet.

I 1999 blev Musikafdelingen involveret i DVM (Det Virtuelle Musikbibliotek), et pilotprojekt i regi af DEF (Danmarks Elektroniske Forskningsbibliotek). Afdelingen er repræsenteret i såvel styregruppe (Kamma Wedin) som redaktionsgruppe (Frank Büchmann-Møller). Arbejdet med portalen er fortsat gennem hele år 2000.

Jazzsamlingen er blevet forøget med en række gaver, blandt andet ca. 1.200 grammofonplader (fortrinsvis New Orleans jazz) samt arkivalier vedrørende Dansk Jazzmusiker Forening (1974-1983) og Musik og Lys (1970-1985).

Leder:
Forskningsbibliotekar *Kamma Wedin*

Bibliotekar *Frank Büchmann-Møller* (ansat af Det Fynske Musikkonservatorium)
Overassistent *Ole Baunshøj*

Videncentret

Sammen med Odense Universitetshospital og det sundhedsvidenskabelige hovedområde ved Syddansk Universitet, Odense driver biblioteket et fælles medicinsk informations- og dokumentationscenter placeret i Klinikbygningen på sygehusområdet.

Videncentret rummer den nyeste lægevidenskabelige litteratur i form af en præsenssamling på ca. 1.000 tidsskrifttitler fra 1996 ff., og der stilles litteratursøgningsfaciliteter til rådighed i form af blandt andet internet og netadgang til cd-rom baser.

Videncentret ledes af en ledende bibliotekar ansat af Odense Universitetshospital.

Medarbejdere fra Syddansk Universitetsbibliotek:

Biblioteksbetjent *Lise Andersen*

Bibliotekar *Jane Nørgaard Jensen*

Betjentmedhjælper *Dorthe Sall Madsen* (tiltrådt 24. februar)

Bachelor *Lone Søndberg Madsen* (tiltrådt 6. juni)

Overassistent *Lisa Møller*

Projekter

Projektet *Skillsviser* er blevet afsluttet i 2000. Projektet startede i 1997 med støtte fra Kulturnet Danmark og er gennemført i samarbejde med Projekt Visecenter, Syddansk Universitet, Det Fynske Musikkonservatorium og Statsbiblioteket. Omkring 500 skillingstryk er tilgængelige med tekst, billeder, noder og lyd (hvor sådan findes) på bibliotekets webside. Desuden er der knyttet noter og litteraturhenvisninger til de enkelte skillingstryk, ligesom det er muligt at læse om skillingstrykernes historie og andre relevante emner.

For yderligere oplysninger om projektet se: www.ou.dk/oub/visecent/.

Projektleder:

Førstebibliotekar *Ingelise Støhr*

Projektmedarbejder, mag.art. *Lise Lyng Falkenberg*

Esbjerg

Bogbestanden i Esbjerg indeholder hovedsageligt bøger og tidsskrifter inden for fagene erhvervsøkonomi, erhvervsprog, turisme, historie, politologi og offentlig forvaltning. Fra sommeren 2001 vil der også opbygges samlinger inden for folkesundhed.

Herudover råder biblioteket over litteratur inden for sociologi, landbrug og fiskeri og i særdeleshed en stor og specialiseret samling af litteratur om Østeuropa.

Biblioteket er endvidere Europæisk Dokumentationscenter med beholdning af og vejledning i dokumenter og publikationer fra EU.

Biblioteket har 5 særsamlinger: Julius Bomholts og Arthur Vaags bogsamlinger (registrerede i kortkartotek),

dele af Horsens Statsskoles bogsamlinger (registratur i bogform), Asta Jepsens bogsamling (uregistreret) samt Ladelund Landbrugsskoles bogsamling - herunder specielt statskonsulent K. Hansens samling (delvist registreret på lister).

Pr. 31. december udgjorde bogbestanden 128.100 bind, 387 manuskripter, 11.300 mikroformer, 260 AV-dokumenter og 210 elektroniske dokumenter.

I 2000 var det samlede udlån 13.400 bind, heraf 1.500 bind til andre biblioteker.

Ud over vejledning af lånerne og fremskaffelse af litteratur arbejder personalet også med bogvalg samt systematisering og katalogisering af litteratur inden for campusbibliotekets fagområder. I 2000 blev indkøbt og klargjort 1.822 bøger og seriepublikationer, 740 mikroformer, 149 elektroniske dokumenter. Fra samlingerne blev udskilt 220 bind.

Leder:

Campusbibliotekar *Karen Daugbjerg*

Bibliotekar *Birgit Juul Kristensen*

Bibliotekar *Inge U. Kørvel*

Assistent *Jette Guldborg Nielsen* (til Kolding 31. oktober)

Overassistent *Tove Nielsen* (assistent til 30. november)

Assistent *Anne Reinert*

Assistent *Jette Rose*

Bibliotekar *Jørgen Salling*

Kolding

Bogbestanden i Kolding har hovedvægten på erhvervsøkonomi og erhvervsprog. Siden foråret 1999 er der desuden arbejdet på at opbygge samlinger inden for engelsk samt nordisk.

Pr. 31. december udgjorde bogbestanden 26.500 bind. Der blev derudover abonneret på 491 tidsskrifter og 10 aviser.

I 2000 var det samlede udlån 47.500 bind mod 35.600 i 1999. Der blev udlånt 1.370 bøger til andre biblioteker. Samtidig blev der indlånt 1.000 bøger samt skaffet 600 kopier fra andre biblioteker. Derudover blev der udleveret 167 artikler direkte til låner hentet fra forskellige fuldttekstdatabaser. Tidsskriftcirkulationen udgjorde i 2000 405 hefter.

Biblioteket stiller en kopimaskine til rådighed for publikum. I 2000 blev der taget 77.000 kopier.

Campusbiblioteket har holdt introduktion for nye studerende.

I løbet af året har biblioteket haft 44.300 besøgende.

Ud over vejledning af lånerne og fremskaffelse af litteratur arbejder personalet også med bogvalg samt systematisering og katalogisering af litteratur inden for campusbibliotekets fagområder. I 2000 blev indkøbt og klargjort 2.733 nye titler.

Leder:

Campusbibliotekar *Gitte Bach Markussen*

Assistent *Lise Andersen*
Bibliotekar *Bente Devantier*
Assistent *Jette Guldborg Nielsen* (fra Esbjerg 1. november)
Assistent *Ulla Madsen*
Bibliotekar *Jette Møller*
Bibliotekar *Lena Wiborg*

Sønderborg

Bogbestanden i Sønderborg har hovedvægten på økonomi, teknik, handel, alment sprog, erhvervsprog samt samfundsvidenskaber.

Campusbiblioteket i Sønderborg er depotbibliotek for Monatsberichte der Deutschen Bundesbank, Statistische Beihefte zu den Monatsberichten der Deutschen Bundesbank og Annual Report fra Bank for international Settlement, Basel.

Pr. 31. december udgjorde bogbestanden 45.200 bind. Der blev abonneret på 678 tidsskrifter.

I 2000 var det samlede udlån 22.400 bind, heraf 490 til andre biblioteker.

Ud over vejledning af lånere og fremskaffelse af litteratur arbejder personalet også med bogvalg samt systematisering og katalogisering af litteratur inden for campusbibliotekets fagområder. I 2000 blev indkøbt og klargjort 750 nye titler.

Leder:

Campusbibliotekar *Ole Krogh*

Lektor *Zohair Diwan*
Bibliotekar *Anne-Marie Hybschmann*
Overassistent *Alice Lundgaard*
Assistent *Grethe Sørensen*
Assistent *Kirsten Thomsen*
Bibliotekar *Lotte Vinther*

Biblioteksorientering, undervisning mv.

O. Ellegaard har løbende afholdt biblioteksintroduktion af Scient.-, teknikum- og Laborantskole-hold.

J. Wallin har i løbet af året 4 gange vist studerende rundt på biblioteket.

I januar har K. Keller og L. Møller afholdt undervisning af to timers varighed for sygeplejersker på efteruddannelse i litteratursøgning i elektroniske databaser, Videncentre, Odense Universitetshospital.

4. januar deltog K. Rønlev, G. Lillelund, R. Botnen samt G. Bay, E. Brun, A. Jacobsen, M. Marbjerg og B. Michels i informationsmøde om bibliotek.dk arrangeret af DBC i Odense.

Litteratursøgningskursus afholdt af J. Wallin og K. Keller. Arrangeret af Afdeling for forskning og lægelig videreuddannelse, Sønderborg Sygehus, Uddannelseslaboratoriet, 14. januar.

Howdan går det med den Sundhedsvidenskabelige forskning i Odense? Foredrag af J. Wallin ved møde afholdt af

Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Syddansk Universitet, 27. januar.

J. Schøsler deltog 28. januar i årsmødet i Dansk Selskab for 1700-talsstudier i Kolding.

Litteratursøgning på edb - internet. Afholdt af J. Wallin og K. Keller arrangeret af LoUiS Læring og Udvikling i Sundhedsvæsenet i Ringkjøbing Amt. Amtsentret for Undervisning, Herning, 28. januar.

J. Nørgaard og L. Møller har afholdt undervisning i litteratursøgning i elektroniske databaser af hver to timers varighed i februar, august og september for sygeplejersker og lignende sundhedspersonale, Videncentre, Odense Universitetshospital.

Litteratursøgning. Dobbeltforelæsning afholdt af K. Keller og J. Wallin som en del af forelæsningsrække i medicinsk biokemi for 5. semester på 1. del-studiet medicin. Klinikbygningen, Odense Universitetshospital, 3. februar.

5. februar afholdt J. Wallin og K. Keller Kursus i litteratursøgning på internettet arrangeret af Nordisk Institut for Kiropraktisk og Klinisk Biomekanik som en del af kursus i kvalitetssikring for kiropraktorer, Syddansk Universitet, Odense.

19. februar holdt J. Schøsler på Sorbonne i Paris foredraget Rousseau, disciple de Locke som led i et seminar arrangeret af L'Equipe Jean-Jacques Rousseau under det Franske Forskningsråd (CNRS).

J. Wallin deltog 21. februar i Scientific publishing under change, International conference arrangeret af Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet og Statsbiblioteket. Victor Albeck Bygningen, Aarhus Universitet.

Litteratursøgning afholdt af J. Wallin og K. Keller arrangeret af Sygeplejerskolen i Ringkjøbing Amt, Ergo- og Fysioterapeutskolen i Holstebro i samarbejde med LoUiS Læring og Udvikling i Sundhedsvæsenet og Den Medicinske Forskningsenhed i Ringkjøbing Amt som en del af metodekursus i projektarbejde - udvikling og forskning inden for det sundhedsvidenskabelige område (*Fra idé til projekt*) uge 9 og 14. Sygeplejerskolen i Holstebro, 2. marts.

J. Wallin deltog 3.-4. marts i kursus i personlig præsentation og formidling arrangeret af Connector (Niels-Anker Hansen) afholdt af AstraZeneca Academy, AstraZenecas kursuscenter, Albertslund.

B. Nissen og D. Warberg deltog 6.-8. marts samt 5.-6. april på sikkerhedskursus i Odense.

J. Schøsler holdt 7. marts foredraget Materialisme eller agnosticisme? – et forsøg på en problematisering af den franske materialismes ontologiske forudsætninger. Foredraget var arrangeret af Symposion, filosofisk forening ved Center for Filosofi, Syddansk Universitet.

Litteratursøgning afholdt af K. Keller og J. Wallin ved kursus OB-5. Arrangeret af Institut for Sygdomsforebyggelse og Helsetjenesteforskning, specialeuddannelsen i almen medicin. Syddansk Universitet, Odense, 7. marts.

Litteratursøgning afholdt af J. Wallin og B.S. Hansen, Modul 6 (202/22) af de sundhedsvidenskabelige forskerkurser ved den postgraduate forskeruddannelse for Ph.D.-

og diplomstuderende ved Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet ved Syddansk Universitet, Odense, 14.-15. marts.

24. marts afholdt J. Wallin og K. Keller Litteratursøgning på Nettet for personalet ved Medicinsk Afdeling M, Odense Universitetshospital.

A. Lundgaard samt G.B. Markussen og Aa. Lindahl deltog i perioderne 27.-29. marts og 26.-27. april i Sikkerhedsgruppens arbejdsmiljøuddannelse arrangeret af Arbejdstilsynet, Kolding.

6. april afholdt J. Wallin og K. Keller kursus i litteratursøgning ved kursus 075 arrangeret af Institut for Sygdomsforebyggelse og Helsetjenesteforskning, specialeuddannelsen i almen medicin, Syddansk Universitet, Odense.

J. Wallin holdt 8. april foredraget Nu er jeg jo ikke læge, men... ved 11. AstraZeneca kongres for praktiserende læger afholdt af AstraZeneca Academy, Kolding. Gentaget i Ringsted 6. maj.

10.-12. april deltog C. Kjærgaard i UKSG-konference i London.

13.-14. april deltog G. Bay, E. Brun samt G. Lillelund og R. Botnen i fjernlånskonferencen Fremtiden er nu! – Fjernlån i et nyt årtusinde på Hindsgavl.

Som del af kursus i medicinsk teknologivurdering arrangeret af MTV-konsulenten Fyns Amt og CAST, Syddansk Universitet, Odense afholdt J. Wallin og K. Keller oplæg om Kilder og brug af medicinsk teknologivurdering, Odense Universitetshospital, 26. april.

B.S. Hansen deltog 26.-28. april i doktorgradskurset Abortpolitik og Reproduktionsteknologi i Bergen med foredraget Radikale foranstaltninger i de nordiske velfærdsstater: eugenik og sterilisation.

3. maj holdt J. Schøsler ved Center for Fransk, Syddansk Universitet foredraget Oplysningens aktualitet: menneskerettigheder og medfødte ideer.

4. maj holdt J. Wallin foredrag om Det trykte ords betydning for lægevidenskabens udvikling ved forelæsningsrække i medicinens historie for 1. del Medicin, Syddansk Universitet, Odense, afholdt af Medicinsk Historisk Selskab på Fyn.

G. Bay deltog i kursus i anvendt pædagogik på Syddansk Universitet, 8.-9. maj.

Sammen med professor H. Galberg Jacobsen ledede J. Højgaard Jørgensen for Nordisk Ministerråd et kursus i dansk sprog, litteratur og kultur for islandske danskstuderende, 22. maj-16. juni.

O. Ellegaard deltog 8.-9. juni i Dansk Fysisk Selskabs årsmøde på Hotel Nyborg Strand.

9. juni deltog A.-M. Hybschmann i kursus på Danmarks Biblioteksskole, København i Billedsøgning på internet.

7.-10. juni deltog F. Büchmann-Møller i Jyväskylä Summer Jazz Conference, University of Jyväskylä, Finland, hvor han holdt foredraget: The jazz collections at the Music Department of the University Library of Southern Denmark, Odense University Library.

14.-16. juni deltog H. Dyrbye samt G. Bay, B. Michels, Aa. Lindahl og G. Lillelund i DFs 23. årsmøde i København.

Kan internettet anvendes til udvikling og gennemførelse af medical audits? Foredrag afholdt af J. Wallin, J. Holm, K. Rønhof og L. Schriver ved 11. Nordiske Kongres i Almen Medicin, København 13.-16. august.

13.-18. august deltog B. Michels i IFLAs 67. konference i Jerusalem.

I september underviste O. Ellegaard i brug af ODIN og kemiske bibliografier på Kemi-teknikuddannelsen TVA1, Odense Teknikum.

J. Wallin deltog 8.-9. september i internetkurset Krop og psyke afholdt af Fællesudvalget, Den Almindelige Danske Lægeforening, Fredensborg.

11. og 20. september samt 29.-30. november deltog R. Botnen i IT-kursus i Odense.

20. september deltog E. Brun, A. Jacobsen, M. Marbjerg og B. Michels i DFs Interessesekret for Brugerundervisnings temadag i Nyborg vedrørende undervisningskompetence.

Dobbeltforelæsning om litteratursøgning afholdt af J. Wallin og K. Keller som en del af forelæsningsrække i medicinsk biokemi for 5. semester på 1. del Medicin. Klinikbygningen, Odense Universitetshospital, 28. september.

G. Bay deltog i 4th Nordic ILL Conference i Helsinki, 30. september-3. oktober.

A.-M. Hybschmann deltog 3. oktober i kursus på Danmarks Biblioteksskole, København i Lov og ret på internet.

4. oktober holdt J. Wallin foredrag om Bibliometrisk undersøgelse af lægevidenskab i Odense, afholdt af Faggruppen for medicinsk information i forbindelse med provinsmødet. Victor Albeck Bygningen, Århus.

J. Schøsler underviste de franske studerende i litteratursøgning 5. oktober.

6. oktober deltog J. Wallin i Lægedag 2000 arrangeret af den Fynske Lægekredsforening, Odense Kongrescenter.

9. og 11. oktober holdt J. Wallin og B.S. Hansen litteratursøgning for modul 6 (202/23) af de sundhedsvidenskabelige forskerkurser ved den postgraduate forskeruddannelse for Ph.D.- og diplomstuderende ved Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Syddansk Universitet, Odense.

Litteratursøgningskursus ved J. Wallin og K. Keller afholdt for de studerende på den sundhedsfaglige supplerings- og kandidatuddannelse, Syddansk Universitet, Odense, 13. og 23. oktober.

I perioden 23. oktober-20. november deltog L. Vinther i aftenkursus til pc-kørekort modul 3.

A.-M. Hybschmann og S. Mogensen deltog 24. oktober i seminaret Fungerer dit fjernlån effektivt med BTJ og British Library (BLDSC) i København.

26. oktober samt 6. og 9. november underviste J. Schøsler og E. Hellerup Madsen de filosofistuderende i litteratursøgning.

26. oktober underviste H. Dyrbye historiestuderende i Esbjerg i elektroniske tidsskrifter.

Kursus i Litteratursøgning på Nettet afholdt af J. Wallin

sammen med Kirsten Keller arrangeret af LoUiS, Læring og Udvikling i Sundhedsvæsenet i Ringkjøbing Amt, Amtscenret for Undervisning, Herning, 27.-28. oktober.

1. november afholdt J. Wallin og K. Keller litteratursøgning arrangeret af Afdeling for forskning og lægelig videreuddannelse, Sønderborg Sygehus, Uddannelseslaboratoriet.

J. Schøsler deltog 1.-3. november i seminar om Oplysningstiden, Det ny 18. århundrede – mere lys!, arrangeret af Nordisk Institut ved Københavns Universitet.

Sammen med K. Keller holdt J. Wallin 9. november og 14. december litteratursøgningskurset Teori, databaser, søgning på internettet som en del af kurset Introduktion til forskningsmetodologi – et kursus over 3 moduler arrangeret af Syddansk Sundhedsvidenskabeligt Forskningsforum og Uddannelsescentret for Sundhedsvæsenet, Vejle Amt. Odense Universitetshospital.

G. Bay, A. Jacobsen og S. Mogensen deltog 17. november i Web of Science-kursus i København.

21.-22. november deltog G. Sørensen samt J. Jensen og I. Susé i Introduktion om Syddansk Universitet, Syddansk Universitet, Odense.

E.H. Madsen deltog i Polinfo-kursus 22. november.

A.-M. Hybschmann deltog 22.-23. november i kursus om IT, pædagogik og bibliotekarens rolle på Danmarks Biblioteksskole, København.

G. Bay og E. Brun deltog 23. november i OCLC Seminar på DBC.

Kursus i Undervisning i litteratur-/informationssøgning for sundhedspersonale ved Sygehus Fyn ved J. Wallin arrangeret af Økonomi- og Planlægningsafdelingen, Sygehus Fyn, Odense Universitetshospital, 27. november og 4. december.

27. november underviste H. Dyrbye historiestuderende i Odense i brug af ODIN.

Litteratursøgning afholdt som en del af specialeforberedende kursus for 7. semester biomekanikstuderende af J. Wallin 30. november.

30. november medvirkede G. Lillelund samt A. Jacobsen og S. Mogensen i FMDFs temadag om DEF-medarbejderen, København.

National Library of Medicine Classification, seminar om brug af NLM Classification ledet af J. Wallin. Danmarks Natur- og Lægevidenskabelige Bibliotek, København, 1. december.

C. Kjærgaard deltog 4.-6. december i Online 2000-konference i London.

Litteratursøgningskursus ved J. Wallin og K. Keller som en del af kursus i forskning, udvikling og evaluering i 3 moduler oktober til december arrangeret af Uddannelsescentret for Sundhedsvæsenet, Vejle Amt. Odense Universitetshospital, 13. december.

A.-L. Børsen samt O. Christensen og A. Jacobsen deltog 13. december i OCLC brugergruppemøde i København arrangeret af DBC.

Repræsentation i udvalg m.m.

Medarbejdere ved biblioteket har haft sæde i følgende udvalg, komiteer, bestyrelser og lignende af officiel eller biblioteksfaglig karakter:

Censor i fransk ved de danske universiteter: *Jørn Schøsler*
Censor ved nordiskfaget ved Færøernes Universitet, Tórshavn: *Jørgen Højgaard Jørgensen*

Censor ved Danmarks Biblioteksskoles grund- og kandidatuddannelse: *Aase Lindahl og Johan Wallin*

Danmarks Forskningsbiblioteksforenings hovedbestyrelse: *Aase Lindahl* (kasserer)

Danmarks Forskningsbiblioteksforenings fjernlansgruppe: *Gina Bay*

Danmarks Forskningsbiblioteksforenings tidsskriftintressegruppe: *Connie Kjærgaard*

Danmarks Grafiske Museum/Dansk Pressemuseum: *Jørgen Højgaard Jørgensen*

Dansk Bibliotekshistorisk Selskab: *Aase Lindahl* (formand)

Dansk Selskab for 1700-talsstudier: *Jørn Schøsler*

Dansk Standardiseringsråd S24: *Aase Lindahl*

Dansk Standardiseringsråd S24u8: *Aase Lindahl* (formand)

DEF-katalogets styregruppe: *Ingelise Stæhr*

DEF licensgruppen: *Ingelise Stæhr*

Folkeuniversitetet i Odense, programrådet: *Aase Lindahl*

Forskningsbibliotekernes Chefkollegium: *Aase Lindahl*

Forskningskommissionen: *Aase Lindahl*

Fyns Biblioteksforening: *Aase Lindahl*

IT-12-udvalget: *Ingelise Stæhr*

Medlem af arbejdsgruppen, Den Fynske Sundhedsdata-gruppe: *Johan Wallin*

Medlem af Byhistorisk Udvalg: *Holger Dyrbye*

Medlem af Edb-udvalget, Den Fynske Lægerekredsforening: *Johan Wallin*

Naturvidenskabeligt Selskab på Fyn: *Ole Ellegaard* (sekretær og kasserer)

NORDINFOs styrelse: *Aase Lindahl* (ordførende)

Sammenslutningen af Danmarks Forskningsbiblioteker: *Aase Lindahl* (kasserer)

Syddansk Universitets IT-udvalg: *Ingelise Stæhr*

Syddansk Universitets kantineudvalg: *Birgit Gram Sørensen*

Web-redaktør for SDUB: *Ole Ellegaard*

Medarbejderes publikationer

Büchmann-Møller, Frank. „JazzPar-prisen til Marilyn Mazur“, *Fyens Stiftstidende*, 19. september.

Büchmann-Møller, Frank. „Forever Young. Et portræt af 50'ernes Pres“. *Jazz Special* 50 (2000): 52-54.

Büchmann-Møller, Frank. „Pseudonymer i jassen“. *Foreningen af Fynske Jazzmusikere, medlemsblad* 45 (2000): 5.

Büchmann-Møller, Frank. „Apropos Armstrong“. *Foreningen af Fynske Jazzmusikere, medlemsblad* 45

- (2000): 19.
- Ellegaard O., Schou, J. og Urbassek, H.M.* „Monte Carlo description of gas flow from laser-evaporated silver“. *Applied Physics A* 69 (1999): 577-581.
- Ingwersen, P., Wallin, J., Find, S., Larsen, B., Djurhuus, J.C., Jeune, B., m.fl.* Rapport fra arbejdsgruppen vedrørende videnskabelige publicerings- og citationsanalyse (Bibliometrigruppen). Forskningsministeriet, november 2000. Også publiceret på <http://www.fsk.dk>.
- Jørgensen, Jørgen Højgaard.* Udarbejder løbende online-bibliografien BONIS – Bibliography of Old Norse-Icelandic Studies, der ligger som en særlig base i ODIN og som er tilgængelig via internetadressen www.sdu.dk/oub/odin/odinteln.htm.
- Kronborg, O., Jørgensen, O.D., Wallin, J.* Colorectal adenoma surveillance on the incidence of and death from colorectal carcinoma (Protocol for a Cochrane Review). Oxford: Update Software, The Cochrane Library, issue 3, 1999.
- Schøsler, Jørn.* Sensualisme et apologétique: quelques réfutations de l'histoire du 'sourd et muet de Chartres'. Voltaire Foundation, Oxford. www.voltaire.ox.ac.uk/
- Schøsler, Jørn.* La diffusion des écrits de Locke aux XVIIe et XVIIIe siècles. *Philosopher's Index*.
- Schøsler, Jørn.* Images de Locke chez ses médiateurs français (1705-35). XIV Skandinaviska Romanistkongressen (Stockholm 2000): 1011-1017 (cd-rom).
- Schøsler, Jørn.* „Den ukendte substans – om Locke og substansbegrebet i den franske oplysningsfilosofi“. *Frihetens århundre*. Vol III: 167-200.
- Wallin, Johan.* Tid og nærvær. Frivillige på Onkologisk Afdeling R1, Odense Universitetshospital. Et kvalitetsudviklingsprojekt. Kræftens Bekæmpelses Rådgivningscenter. Odense: H.O. Tryk, november 2000.

Odense Universitetsforlag

Odense Universitetsforlag er Danmarks største universitetsforlag og blev stiftet næsten samtidig med universitetet i 1966. Forlaget udgiver bøger fra videnskabens verden i bredeste forstand. Forlagets forfattere er såvel ansatte ved Syddansk Universitet, ansatte ved landets øvrige universiteter og højere læreanstalter som enkeltpersoner, udgiverselskaber, foreninger mv. Odense Universitetsforlag udgiver endvidere en lang række lærebøger og tidsskrifter.

Et kardinalpunkt i det daglige arbejde er at formidle forfatternes resultater til det bredest mulige publikum. Forlagets formål er i henhold til vedtægterne at fremskaffe lærebøger og andre undervisningsmidler samt at udgive videnskabelig litteratur i øvrigt. Siden grundlæggelsen er der udgivet flere end 1.500 titler.

Odense Universitetsforlags vedtægter og ledelse

Odense Universitetsforlag er en selvejende institution med en grundkapital på 300.000 kroner. Forlagets bestyrelse består af fem medlemmer:

Professor *Mogens N. Pedersen* (formand)

Professor *Carl Bache*

Professor *John Christensen*

Professor *Hans Chr. Johansen*

Lektor *Bo Hakon Jørgensen*

Odense Universitetsforlags medarbejdere

Cand.phil. *Stefan B. Andersen* (forlagsdirektør)

Cand.phil. *Thomas Kaarsted* (forlagsredaktør)

Revisor *Morten Egebjerg Olesen* (fuldmægtig)

Korrespondent *Tove Thorsfelt* (fakturering og korrespondance m.m.)

Grafiker *Anne Charlotte Mouret* (UniSats Aps.)

Grafiker *Henriette Lauridsen* (UniSats Aps.)

Stud.mag. *Martin Lindø Westergaard* (forlagsassistent)

Stud.mag. *Kasper Duus* (pakning og forsendelse)

Stud.mag. *Steen Spangsbjerg Jørgensen* (pakning og forsendelse)

Stud.mag. *Johnny Klausen* (pakning og forsendelse)

Stud.mag. *Rune Ploug Hansen* (pakning og forsendelse)

Stud.mag. *Jakob Brøbecher* (pakning og forsendelse)

Stud.mag. *Finn Andresen* (pakning og forsendelse)

Odense Universitetsforlags udgivelser i 2000

Odense Universitetsforlag udgav 106 titler i 2000 - herunder genoptryk af en række centrale værker, som også fremover vil blive efterspurgt. På den måde sikres, at vigtige fremstillinger er tilgængelige i de kommende år. Derudover havde forlaget den store glæde igen i 2000 at udgive en række hovedværker inden for forskellige fagområder.

Ved en målrettet markedsføring har forlagets bøger og forfattere vanen tro fået jævnlige omtaler i dagspresse, radio, tv og fagtidsskrifter. Odense Universitetsforlag har tilknyttet en boghandlerrepræsentant og udarbejder desuden kataloger, foldere, nyhedsbreve og andet salgsmateriale, som distribueres til boghandlere, på relevante uddannelses- og forskningsinstitutioner samt rundsendes til en bred kreds af interesserede i emneopdelte kundekartoteker. Endvidere er forlaget tilknyttet Boghandlerdata - boghandlernes interne online-bestilling - som er et uhyre centralt redskab i det daglige salgsarbejde.

I 2000 blev den målrettede markedsføringsindsats videreført via en udbygget elektronisk nyhedsservice, hvor interesserede modtager relevant materiale via e-mail, ligesom forlagets Internet-boghandel - hvor alle bøger kan bestilles online - har vist sin bæredygtighed. Dette har medført, at hele forlagets hjemmeside er blevet nydesignt og forbedret, således at bestillinger nu kan foretages på titler fra hele forlagets backliste, og at web-siderne nu er oppe på international standard. Forlaget deltager endvidere i udstillinger og ved bogsalg på konferencer og symposier, ligesom der jævnlige annonceres for udgivelserne i relevante aviser og tidsskrifter. Markedsføringen sker både nationalt og internationalt - det sidste i stadig stigende grad. Samtidig deltog forlaget igen på bogmessen i Frankfurt, denne gang sammen med de øvrige danske universitetsforlag.

Forlaget fortsatte i 2000 endvidere samarbejdet med vore udenlandske distributører, og specielt samarbejdet med International Specialized Book Service, USA er udbygget betydeligt, hvilket har været til stor nytte. Forlaget har endvidere aftaler om distribution med Ellug i Frankrig og Liverpool University Press i England.

I 2000 styrkedes endvidere indsatsen vedrørende tidsskrifter og årbøger, som er et af forlagets satsningsområder. Forlaget administrerer således 19 periodica for et tilsvarende antal foreninger og udgiverselskaber. Arbejdet omfatter produktion, distribution, abonnentstyring samt bogføring m.m. Periodica-området er i fremgang,

hvorfor forlaget også fremover vil tilstræbe den fornødne kapacitet og en effektiv håndtering.

Årsskiftet 2000/01 markerede samtidig toårsdagen for forlagets datterselskab UniSats Aps, som blev oprettet for at styrke det interne grafiske arbejde med bøgerne og skabe mulighed for at behandle og klargøre et større antal manuskripter. Begge dele er forløbet tilfredsstillende, idet forlaget nu har forøgede muligheder for design, kompliceret sats og større arbejdsmængder.

Foreningen Universitetsforlagene i Danmark videreførte i 2000 det formaliserede samarbejde. De fælles aktiviteter omfattede et katalog for samfundsvidenskabelige udgivelser, fælles stand på den store danske bogmesse i Forum og bogmessen i Frankfurt samt udstilling af bøger på en lang række internationale bogmesser og konferencer (ud over de førnævnte).

Oprettelsen af Syddansk Universitet har givet forlaget den håbede og forventede effekt, at flere forskere og undervisere fra regionen naturligt retter blikket mod Odense i publiceringsøjemed. I den forbindelse ser Odense Universitetsforlag det som sin pligt også fremover at kunne tilbyde forskere og undervisere i hele regionen gode og professionelle vilkår for publicering.

Forlaget har således indgået en aftale med Det Samfundsvidenskabelige Fakultet, hvis Ph.D.-afhandlinger publiceres på print-on-demand-vilkår. Aftalen, som er den først af sin art i landet, har allerede givet sig udslag i 7 udgivelser.

Forlagets omsætning var i 2000 knap 7,2 mio. kroner - heraf ca. 950.000 kroner til udlandet. Dette svarer til en forøgelse på ca. 7 procent i forhold til 1999 og er udtryk for en tilfredsstillende vækst.

Udgivelsesliste

Historie og samfundsvidenskab

Stefan Andersen: Avisårbogen 1998

Vibeke Norman Andersen: Reformer i folkeskolen

Jan Arlbjørn: A Comparative Logistical Analysis

Rikke Berg: Den "gode" politiker

Peter Birkelund: De loyale oprørere

Lars Bisgaard m.fl.: Medieval Spirituality (Festskrift til Tore Nyberg)

Per Boje: Danmark og multinationale virksomheder

Karsten Eskildsen: Carl Nielsen, 2. oplag

Annie G. Frandsen: Danskernes ønsker til sundhedsvæsenet

Torben Grønnegaard: Dannebrog på prærien

Erik Gøbel: De styrede rigerne

Bent Jensen: Bjørnen og Haren, 2. oplag

Jørgen Elsøe Jensen: DK's middelalderlige byplaner, NØ-sjælland

Jørgen Elsøe Jensen: Hasseris - fra landsby til forstad

Michael Irving Jensen: Arafats Palæstina

Roger Buch Jensen: Lokale partiorganisationer

Knud J.V. Jespersen: Med hjælp fra England, bind 2

Leon Jespersen: A Revolution From Above?

Morten Kelstrup: Denmark's Policy Towards Europe

Ulrik Kjær: Kommunalbestyrelsens sammensætning

Teit Lühje: Udenrigshandel med halvfabrikata

Karsten K. Michaelsen: Fynske Fund Fortæller

Carl Johan Neergaard: Apostlen Andreas

Tore Nyberg: Mediaeval Scandinavia 13

Andreas Monrad Pedersen: Schalburgkorpset

Jørn Henrik Petersen: Sygt og Sundt

Bodil Schelde: Fredericia 1650-1970

Niels Aage Skov: Brev til mine efterkommere, 1., 2. og 3. oplag

Jesper Thomassen: Danmarks Adelsårbog

Chr. Vogensen: Soldater på skolebænk

Skandinavisk sprog og litteratur

Vibeke Arndal: Eventyr fra Jylland III

Maria Davidsen: Havde man ikke vorherre

Knud Bjarne Gjesing: Peter Seeberg: Tre tidlige fortællinger

Peter Jacobsen: Som et firben i solen

Aage Jørgensen: Et spring ind i et billede

Paul Nakskov: Mit mørke - Dit lys

Anne Marie Petersen: Kom min Due

Malene Rehr: Afstandens mellemværende

Povl Schmidt: Danske litterære tekster - Yngre middelalder

Povl Schmidt: Læsninger vol. 2, 2. oplag

Povl Schmidt: Læsninger vol. 3, 2. oplag

Povl Schmidt: Læsninger vol. 4, 2. oplag

Jens Peter Ægidius: Sagaen om Erik den Røde, 2. oplag

Lærebøger

Peter Bundesen: Sociale problemer og socialpolitik

John Christensen: Regnskabsvæsen og omkostningsteori, 3. oplag

John Christensen: Virksomhedens Årsregnskab, 3. udgave

Peter Dahler-Larsen: Den rituelle refleksion, 4. oplag

Niels Davidsen-Nielsen: An outline of english pronunciation, 3. rev. oplag

Bent Ole Gram: Offentligretlig Lovsamling

Leif Heiselberg: Retlige aspekter af vareomsætning

Leif Heiselberg: Regnskabslovgivning

Leif Heiselberg: Opgavesamling i Erhvervsret, 2. oplag

Leif Heiselberg: Lovsamling i Erhvervsret

Kurt Klaudi Klausen: Offentlig Organisation, 4. oplag

Børge Obel: Strategi og organisation, 6. oplag

Jørn Henrik Petersen: Social økonomi og politik

Peter Seeberg: Migration i Mellemøsten

Bjarne Sørensen: Investeringssteori, 3. oplag

Diverse

Bjarne Andersen: Idræt om dagen

Hanne Bache: Australsk Aboriginal Kunst og Kultur

Søren Breiting: Handlekompetence

K.E. Bugge: Folkehøjskoler i Bangladesh
Bjarne Egelund: Infektioner hos hæmatologiske patienter, 2. udgave
Elene Fleischer: Den talende tavshed
Per Freytag: Leverandørbegrebet
Jacob Isager: Divination and Portents in the Roman World
Jens Peter Kaj Jensen: Om det frie menneske
Bernard Jeune: Longevity of Mammal (Monograph vol.8)
K. Møller-Nielsen: Fire komedier
Henning Nielsen: Verden i forandring III
Henrik Nisbeth: Xenofon
Jens Nørgaard-Sørensen: Ny Forskning i Grammatik 7
Karsten Boye Rasmussen: Datadokumentation
Lars Ole Sauerberg: Litteraturvidenskaben siden nykritikken
Fl. Talbo Stubkjær: Österreich
Knud Sørensen: Dichens på dansk

Studenterrådet

Dannelsen af Studenterbutikken

År 2000 var året hvor Studenterrådet omdannede sig selv til en rent politisk forening. Hidtil havde Studenterrådet stået for drift af adskillige kommercielle aktiviteter på Syddansk Universitet, herunder Studenterrådets Servicebutik, Jobshop, Bogformidlingen med mere. For varetagelsen af disse aktiviteter er der dannet en ny forening ved navn Studenterbutikken, denne nye forening har overtaget Studenterrådets lokaler, egenkapital og kontorartikler (dog er en del af lokalerne gået tilbage til Studenterrådet efter at Teknisk Forvaltning ikke anerkendte, at Studenterrådet kunne afgive disse, idet lokalerne var beregnet til studenterpolitiske formål). Dette var en beslutning der blev taget af to grunde. For det første optog driften af disse aktiviteter en stor del af de aktive i Studenterrådets resurser, for det andet kunne man frygte at de studerende der skulle stå i opposition til Studenterrådet ikke skulle ønske at handle i butikken i det de dermed indirekte ville støtte Studenterrådet. Den ny foreningen, Studenterbutikken, afholder generalforsamling to gange om året, alle medlemmer af butikken har stemmeret på denne.

Indførslen af medlemskab i Studenterrådet

Det har længe været sådan at alle studerende har haft stemmeret på Studenterrådets månedlige Fællesrådsmøder, således kunne man sige at Studenterrådet udgjordes af samtlige studerende på Syddansk Universitet. Realiteten har dog været at der har været en organiseret opposition til Studenterrådet, og denne model har derfor vist sig at være en svaghed frem for en styrke. Både fordi denne opposition har haft fri adgang til at hindre Studenterrådets arbejde i kraft af deres stemmeret, og fordi Studenterrådet har haft problemer med at legitimer sig selv som de studerendes repræsentant uden et håndfast bevis for at have en bred opbakning blandt de studerende. Ved indførslen af medlemskabet har Studenterrådet i løbet af få måneder opnået et medlemstal på over 500 studerende, således er Studenterrådet i dag en forening der er i stand til at have en direkte og effektiv kontakt til de studerende den udgøres af. Det koster 50 kroner om året at oppebære medlemskab af Studenterrådet.

Studenterrådets Forretningsudvalg

Studenterrådets Præsidium havde monopol på at føre Studenterrådets politik, dette betød at studerende ikke havde mulighed for at engagere sig politisk i sager uden at skulle være medlem af Præsidiet, og derved kunne en

masse kræfter gå til spilde hvis en studerende ikke ønskede dette. Præsidiet er blevet afskaffet, og der er dannet et forretningsudvalg hvis kompetence alene er at koordinere aktiviteter i Studenterrådet.

Enhver studerende kan påtage sig at gøre et politisk stykke arbejde, såfremt deres formål kan opnå støtte i Fællesrådet, og Forretningsudvalget fungerer blot som en vidensbank den studerende kan benytte sig af.

Studenterrådets sekretær

Med Studenterrådets nye struktur er de to sekretær poster, organisations sekretær og politisk sekretær, slået sammen til en post, General sekretær for Studenterrådet. Denne sekretærs arbejdsopgaver er at indkalde til Fællesrådsmøder, varetage Studenterrådets økonomi og holde sekretariatet.

Formand og Uddannelsespolitisk ordfører
Tim Ringsted

Næstformand
Miles Alexander

International ordfører
Nicolaj Zoffman Heiredal

General Sekretær og Levevilkårsordfører
Thomas Wesley Hinton

Redaktør for Studenterrådets blad Gyden
Thomas Helsborg

Studenterrådets repræsentant i Konsistorium
Peer Gregersen

Samfundsvidenskabelig delrådssekretær
Cecilie Gedua Vyff afløste Martin Ejnar Hansen

Sundhedsvidenskabelig delrådssekretær
Hanne Rasmussen

Naturvidenskabelig delrådssekretær
Christina Gilling afløste Helle Gern Hansen

Humaniora delrådssekretær
Nicolai Heiredal

Kapitel 18

Videnskabsbutikken

Videnskabsbutikken er universitetets officielle projektcenter, der formidler kontakt mellem erhvervslivet og de studerende. Videnskabsbutikken tilbyder således virksomheder, organisationer og foreninger at få et problem eller en ide videnskabeligt belyst af en studerende. Samtidig får de studerende mulighed for at få afprøvet deres teoretiske viden i praksis i samarbejde med det erhvervsliv, som mange senere selv skal være en del af.

For at Videnskabsbutikken skal kunne udbyde et projekt, kræves der en godkendelse af en underviser på universitetet, der kan sikre den videnskabelige lødighed. Endvidere skal projektet kunne indgå som en del af den studerendes studie. Det er gratis at benytte Videnskabsbutikkens service. Videnskabsbutikken formidler seminar- og bachelorprojekter samt specialeopgaver til studerende på alle fire fakulteter. Videnskabsbutikkens budget er på kr. 130.000 pr. år, der finansieres af universitetet.

Studertermedhjælpere:

Stud.mag. *Anders Christensen*

Stud.mag. *Morten Krogh Sørensen*

Stud.mag. *Tom Richter Hansen*

2000 har været et spændende og udfordrende år for Videnskabsbutikken. Den største opgave har været at fastholde den vækst på 25 procent som Videnskabsbutikken oplevede i 1999 samt den fortsatte implementering af den nye status som projektcenter for Syddansk Universitet.

Som en naturlig følge af, at Videnskabsbutikken nu defineres som projektcenter for hele Syddansk Universitet, har vi i langt højere grad end tidligere rettet vores opmærksomhed mod mulige rekvirenter i Syd- og Sønderjylland. Ligeledes har vi lagt et stort arbejde i at gøre de studerende, der er indskrevet i enten Kolding eller Sønderborg, opmærksomme på Videnskabsbutikkens eksistens.

Helt konkret har dette betydet, at vi fortsat har skullet opdyrke og systematisere et arbejdsområde, som ganske vist har eksisteret i et ikke ubetydeligt omfang, men som netop har været kendetegnet ved ikke at være systematiseret og koordineret.

Videnskabsbutikken har igennem en årrække samarbejdet med rekvirenter, der er beliggende uden for Fyn, men langt størsteparten af vore rekvirenter har dog haft en eller anden tilknytning til Fyn. Det samme er gældende for de studerende, der benytter Videnskabsbutikken. Fusionen har medført, at Videnskabsbutikken har defineret sine arbejdsopgaver både bredere og mere klart, end det før har været tilfældet.

Fusionen og de deraf ændrede interne strukturer har primært udmøntet sig i intern markedsføring af Videnskabsbutikken til vore fusionspartnere, intern afsøgning af relevante uddannelser, ekstern afsøgning af mulige rekvirenter samt udvælgelse og orientering af relevante kontaktpersoner. Endvidere har Videnskabsbutikken besøgt Kolding og Sønderborg med henblik på at afsøge og udvælge egnede informationssteder, som vi kan anvende i vores daglige arbejde.

Videnskabsbutikken har i årets løb serveret ca. 100 studerende, og der er afsat i alt 21 projekter. Endvidere er vores hjemmeside blevet besøgt af 2000 personer.

Kapitel 19

Folkeuniversitetets Landssekretariat

Landssekretariatet blev oprettet i 1971 med lokaler på Odense Universitet for at betjene Folkeuniversitetsvirksomheden uden for universitetsbyerne og samtidig virke som koordinator for den samlede Folkeuniversitetsvirksomhed i Danmark.

Folkeuniversitetet (grundlagt i 1898) gennemfører folkelig universitetsundervisning for at formidle kendskab til forskningens metoder og resultater og være bindeled mellem videnskaben, kunsten og samfundet.

Den øverste ledelse af Folkeuniversitetet varetages af Folkeuniversitetsnævnet, som har følgende medlemmer:

Lektor *Eva Møller (MF)*, (formand)

Lektor *Marie-Louise Svane*, Københavns Universitet

Lektor *Andrew D. Jackson*, Københavns Universitet

Overbibliotekar *Jon Madsen*, Bornholm Folkeuniversitet

Lektor *Jan Zimmermann*, Sønderborg Folkeuniversitet

Lektor *Knud Jepsen*, Haslev Folkeuniversitet

Lektor *Gudrun Aspel*, Raasted Folkeuniversitet

Vibeke Bille-Hansen, Nysted Folkeuniversitet

Lektor, dr.med. *Jørgen Hedemark Poulsen*, Folkeuniversitetet i København

Lektor *Noe Munck*, Folkeuniversitetet i Århus

Lektor *Johs. Nørregaard Frandsen*, Folkeuniversitetet i Odense

Docent *Peter Wang*, Folkeuniversitetet i Aalborg

Lektor *Birgit Land*, Folkeuniversitetet i Roskilde

Medarbejdere ved Landssekretariatet er:

Folkeuniversitetsrektor *Søren Eigaard*, Ph.D.

Overassistent *Susanne Willum*

Studiesekretær *Susanne Skov*

Assistent *Tove Sønnichsen*

Landssekretariatet varetager kontakten til 130 aktive Folkeuniversitetskomitéer over hele landet. FU-Komitévirksomhedens samlede aktivitet i 2000 var på 4.176 forelæsnings timer og 3.400 kursustimer, i alt 7.576 undervisningstimer.

Folkeuniversitetets samlede virksomhed, inkl. de fem universitetsafdelinger, var på 9.798 forelæsnings timer og 35.112 kursustimer, i alt 44.910 undervisningstimer.

Folkeuniversitetsrektor har i løbet af 2000 afholdt amtsmøder med FU-komitéerne, deltaget i programrådsmøder i folkeuniversitetsafdelingerne, holdt møder med foreningsfolk og undervisere samt deltaget i seminarer og konferencer på universiteter og andre forsknings- og uddannelsesinstitutioner.

Folkeuniversitetsrektor er desuden medlem af bestyrelsen for Dansk Folkeoplysnings Samråd og i forlængelse heraf medlem af Samrådets internationale udvalg og tips- og lottoudvalg. Endvidere er folkeuniversitetsrektor medlem af det udvalg, der fordeler midler fra Folketingets pulje til debataktiviteter i forbindelse med grundloven.

I samarbejdsorganisationen Nordisk Folkeuniversitet er der med støtte fra Nordisk Ministerråd i årets løb afholdt en række møder og seminarer.

Landssekretariatet har i årets løb udgivet flere numre af FU-Nyt med artikler og informationer om virksomheden og folkeoplysning i øvrigt.

Landssekretariatet har til stadighed kontakt til forelæsere og undervisere inden for alle videnskabelige fagområder og udgiver årligt forelæserlister, specialprogrammer og aktivitetsoversigter m.v.

Folkeuniversitetet i Odense

Folkeuniversitetet i Odense er en selvejende institution stiftet den 20. januar 1961.

Folkeuniversitetet virker under Folkeoplysningsloven og er tilknyttet Syddansk Universitet i Odense. Sekretariatet har til huse i et lokale på Syddansk Universitet, tæt ved hovedindgangen.

Bestyrelse

Folkeuniversitetet i Odense ledes af en bestyrelse, som i beretningsåret havde følgende medlemmer:

Lektor *Johs. Nørregaard Frandsen* (formand), Center for Kulturstudier, Medier og Formidling, Syddansk Universitet

Museumsinspektør *Ervin Nielsen* (næstformand), Danmarks Grafiske Museum

Lektor *Peter Dahler-Larsen*, ph.d., Institut for Statskundskab, Syddansk Universitet

Lektor *Ole Næsbye Larsen*, Biologisk Institut, Syddansk Universitet

Prorektor *Per Erland Rasmussen*, Det Fynske Musikonservatorium

Professor *Torben Haghfelt*, Klinisk Institut, Odense Universitetshospital

Programråd

Bestyrelsens medlemmer samt:

Professor *Poul Bjerregaard*

Professor, dr.phil. h.c. *Mogens Brøndsted*

Lektor, dr.phil. *Jesper Carlsen*

Lektor *Knud Bjarne Gjesing*

Teatersekretær *Elsebeth Hansen*

Højskoleforstander *Peder Hedegaard*

Museumsinspektør *Niels M. Jensen*

Cand.pharm. *Else Karlog*

Overbibliotekar *Aase Lindahl*

Professor, dr.scient. *Hans Toftlund Nielsen*

Lektor, cand.theol. *Knud Rendtorff*

Ledende psykolog *Claus Richardt*

Museumsinspektør, mag.art. *Mette Thelle*

Lektor *Bjarne Toft*, Ph.D.

Rektor *Henrik Tvarnø*

Medarbejdere

Cand.mag. daglig leder *Trine Tybjerg Holm*.

I beretningsåret afholdtes i alt 152 arrangementer fordelt på 204 foredragsdobbeltimer og 609 kursusdobbeltimer. 2.444 deltagere fulgte arrangementerne og 170 forelæsere/undervisere medvirkede.

Forårsprogrammet udkom med Fyns Stiftstidende og efterårsprogrammet udkom i 11.000 eksemplarer,

Folkeuniversitetets semesterprogrammer udkommer i begyndelsen af januar og august og kan straks efter udsendelsen læses på hjemmeside: www.sdu.dk/folkeuni/

Folkeuniversitetet i Odense samarbejder med den amatørarkæologiske forening HARJA, Slægtshistorisk Forening i Odense, Hjallese Menighedsråd, Odense Centralbibliotek, Odense Bys Museer, Stadsarkivet i Odense m.fl.

Kapitel 20

Center for Forskningsformidling og Efteruddannelse

Center for Forskningsformidling og Efteruddannelse blev oprettet i november 1996 som et uformelt samarbejde - blandt andet for at støtte den universitetspædagogiske debat samt efteruddannelse af universitetsundervisere - og er nu blevet et permanent center for universitetspædagogik.

Medarbejdere ved Center for Forskningsformidling og Efteruddannelse:

Lektor *Annelise Ballegaard Petersen*, Institut for Litteratur, Kultur og Medier

Lektor *Peter Dahler-Larsen*, Institut for Statskundskab

Lektor *Bent Ørsted*, Institut for Matematik og Datalogi

Chefkonsulent *Birgitta Wallstedt*, Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet

Fuldmægtig *Karin Greve Jensen*

Centermedarbejderne afholder møde ca. en gang om måneden for at koordinere, udveksle idéer og drøfte de forskellige tværfaglige aktiviteter, der udmøntes løbende ud fra målsætningerne og de krav, universitetet og samfundet stiller. Centret deltager i samarbejde inden for Dansk Universitetspædagogisk Netværk og Dansk Center for Naturvidenskabsdidaktik, samt i nationale og internationale forskningsprojekter.

Centrets to hovedmålsætninger er:

1. Et udviklingsarbejde inden for universitetspædagogik, herunder adjunktpædagogikum, universitetskultur og fagdidaktik
2. Et udviklingsarbejde omkring universitetslæreres pædagogiske efteruddannelse

Adjunktpædagogikum har i år været gennemført med 20 adjunkter fra alle fire fakulteter og er et tosemesters uddannelsesforløb bestående af en teoretisk/praktisk kursusdel, en individuel supervisions- og observationsdel samt af to til tre foredragsarrangementer.

Centermedarbejderne indgår i gennemførelsen af kursusdelene og udarbejdelse af kursus- og informationsmateriale. De bistås af et eksternt vejlederkorps, som også er inddraget i vejlednings-/supervisions-/observationsdelen af adjunktpædagogikum.

De eksterne vejledere er:

Lektor *Carsten Dilling*, (er stoppet i december)

Lektor *Søren Schmidt-Nielsen*

Højskolelærer *Philippe Sales* (er stoppet i december)

Lektor *Anni Bøgh Hattesen*

Lektor *Flemming Bolding*.

Der blev afholdt internatskursus fra 2.-4. februar på Sandbjerg Slot.

Der blev holdt et foredragsarrangement om erfaringer med IT i undervisningen med oplæg fra undervisere fra tre af universitetets fire fakulteter, nemlig lektor Ole Lammert, Institut for Idræt og Biomekanik, lektor Sven Halse, Center for Tyske Studier, adjunkt Bo Kampmann Walther, Center for Nordiske Studier og lektor Jørgen Boiden Pedersen, Fysisk Institut (6. juni).

Der blev gennemført et foredragsarrangement om forskningsbaseret undervisning v. lektor Per Fibæk Laursen, Institut for Filosofi, Pædagogik og Retorik, Københavns Universitet (21. september).

Den 7. december afholdt centret en kursusdag om evaluering for adjunkterne. Kurset bestod af to dele: Oplæg ved to af adjunkterne om deres erfaringer med undervisnings-evaluering samt et større generelt diskussionsoplæg om evaluering v. lektor Torben Jensen, Institut for Statskundskab, Aarhus Universitet.

Der er i løbet af de to semestre blevet gennemført individuel vejledning og supervision v. eksterne pædagogiske vejledere og interne faglige vejledere, og adjunkterne har overværet kollegers undervisning og eksaminer.

Centret udgav i juni den første publikation i en skriftserie: Aktiverende undervisning - overvejelser, eksperiment og evaluering.

Publikationen blev udgivet på baggrund af en række oplæg, som centermedarbejder Peter Dahler-Larsen har holdt såvel på flere adjunktpædagogiske kurser som på kurser for undervisningsassistenter m.fl.

Som grundbøger på adjunktpædagogikum anvendes:

Mai AM, Gleerup J, Dahler-Larsen P, Ørsted B, red. Imod en ny videnskabelig dannelse, Odense: Odense Universitetsforlag, 1997.

Ramsden P. Strategier for bedre undervisning, Gyldendal, 1999.

Dahler-Larsen P. Aktiverende undervisning, 2000, centrets skriftserie.

Herskin B. Undervisningsteknik for universitetslærere, Samfundslitteratur, 1995.

Centret har i årets løb udviklet, planlagt og gennemført et todages kursus i universitetsundervisning primært rettet mod nye undervisningsassistenter og eksterne lektorer. På kurset deltog 18 undervisere fra alle fire fakulteter (3.-4. november).

Til kurset udarbejdede centret særlige informationsfoldere og materialesamlinger.

Forskningsprojektet Vurdering af personalepolitiske instrumenter til omstilling og kvalitetsudvikling på universitets-undervisningsområdet ledes af lektor Peter Dahler-Larsen, Institut for Statskundskab og lektor Jørgen Gleerup, Center for Kulturstudier, Medier og Formidling og er administrativt forankret i centret. Projektet har fået 1.320.000 kroner i støtte fra Omstillingsfonden og afsluttes i 2001.

Centret har endvidere siden 1999, efter opfordring, deltaget i det internationale forskningsprojekt The impact of training university teachers. Adjunkterne i adjunktpædagogikum er inddraget i projektet, og centret indgår som første danske deltager sammen med ca. 20 andre lande i det treårige projekt, hvis sigte er at kortlægge effekten af pædagogiske kurser for undervisere i videregående uddannelser. Det sker ved hjælp af systematiske før- og eftermålinger via spørgeskemaer til såvel undervisere som studerende. Projektet giver muligheder for international erfaringsudveksling og medvirker til at kunne dokumentere, evaluere og kvalitetsudvikle den pædagogiske indsats.

Fuldmægtig Karin Greve Jensen har fungeret som formand for bestyrelsen for Dansk Universitetspædagogisk Netværk (DUN), hvor samtlige universiteter og andre videregående uddannelsesinstitutioner i Danmark er repræsenteret.

Bestyrelsen er ansvarlig for udvikling, planlægning og gennemførelse af en række seminarer, konferencer og foredrag om aktuelle universitetspædagogiske problemstillinger, og alle interesserede indbydes til disse arrangementer - herunder undervisere på Syddansk Universitet.

DUN har kontakt med andre relevante nordiske/europæiske pædagogiske netværk.

Der har i årets løb været arrangeret følgende aktiviteter:

Seminar om Professionalisering af universitetsundervisningen - hvorfor og hvordan? Oplæg v. lektor Per Fibæk Laursen, Københavns Universitet og direktør Palle Rasmussen, Videncentret, Aalborg Universitet (12. oktober).

Seminar om Norsk universitetspædagogik v. amanuensis Kaare Skagen, Tromsø Universitet (10. november).

Centret holder løbende kontakt til Dansk Institut for Gymnasiepædagogik (DIG) med henblik på gensidig udnyttelse af viden og ressourcer.

Gennem lektor Bent Ørsted har centret kontakt til netværket Dansk Center for Naturvidenskabsdidaktik, der har foreløbige bevillinger til ind i 2002. Der ligger her blandt andet muligheder for kurser og foredragsholdere.